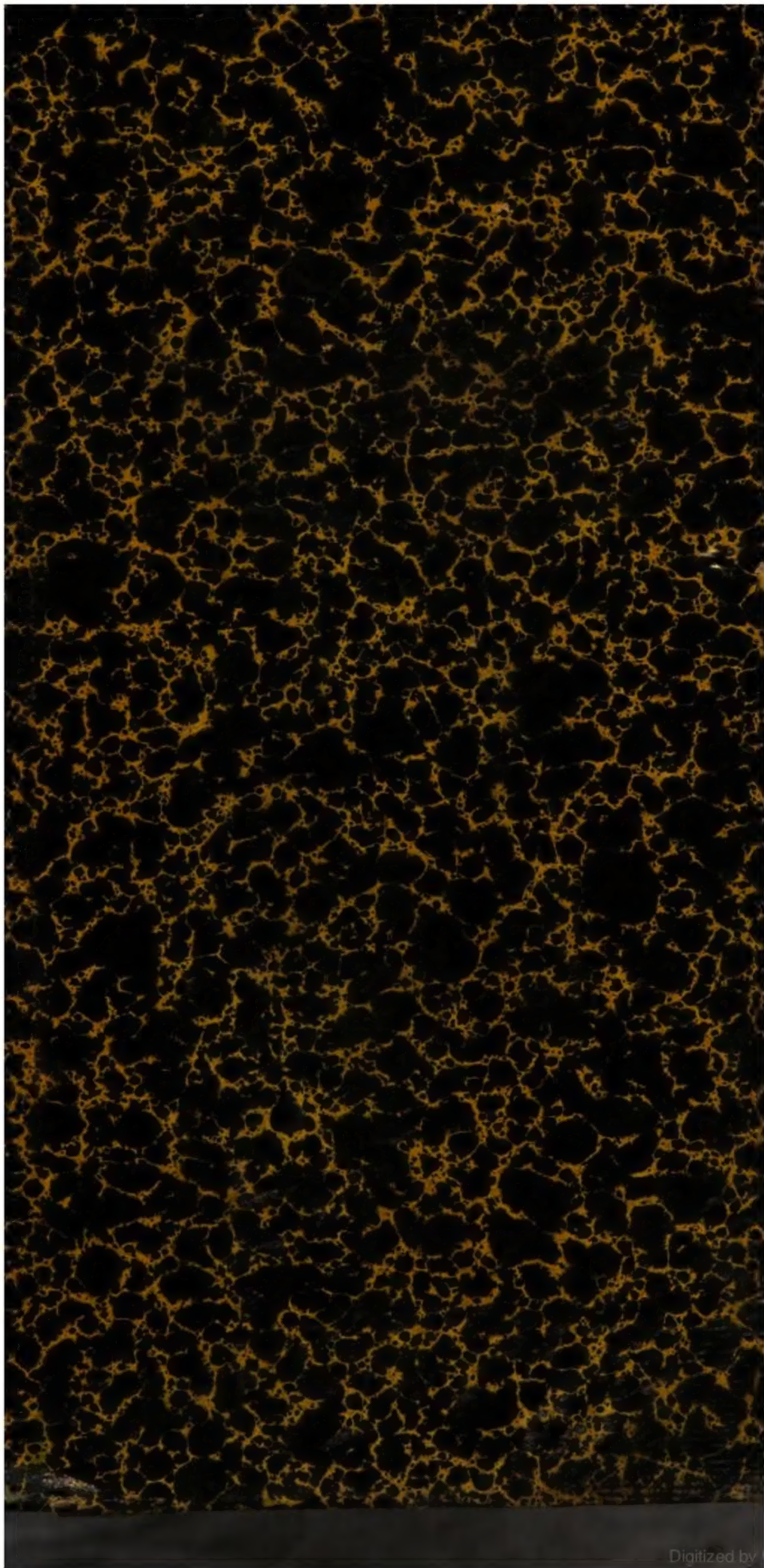

NAZIONALE
EMANUELE
10
7 C
38

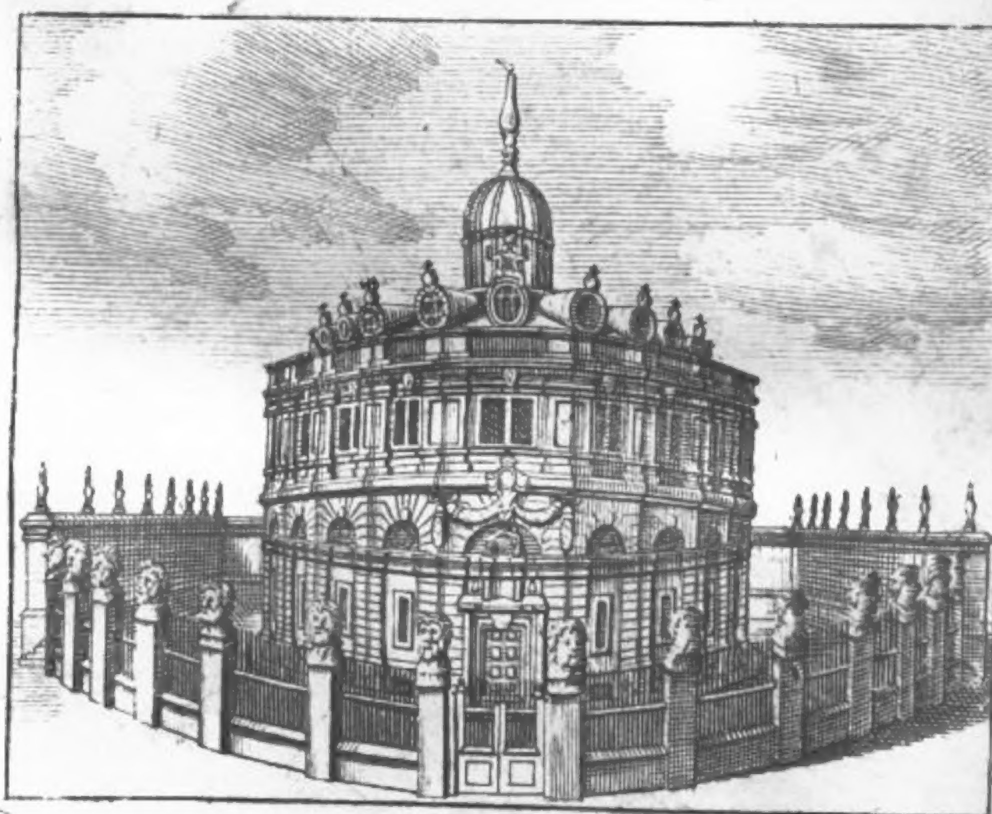

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΩΣ
ΤΟΥ ΕΠΙΚΛΗΝ ΜΑΛΑΛΑ
ΧΡΟΝΙΚΗ ΙΣΤΟΡΙΑ.

JOANNIS ANTIOCHENI
COGNOMENTO MALALÆ
HISTORIA CHRONICA.

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO,
CIƆ IƆ CXCI.

JOANNIS ANTIOCHENI
COGNOMENTO MALALÆ
HISTORIA CHRONICA.

E MS° Cod. BIBLIOTHECÆ BODLEIANÆ
nunc primum edita.

Cum Interpret. & Notis EDM. CHILMEADI.
& triplice Indice Rerum, Autorum,
& Vocum Barbararum.

PRÆMITTITUR

DISSERTATIO de AUTORE,

PER

HUMFREDUM HODIUM

S. T. B. Coll. Wadhami Socium.

ACCEDIT

EPISTOLA RICHARDI BENTLEII

AD Cl. V. *JO. MILLIUM S. T. P.*

Cum Indice Scriptorum, qui ibi emendantur,

OXONII,
E THEATRO SHELDONIANO,
CIƆ IƆ CXCI.

Imprimatur.

JONATH. EDWARDS

Vice-Can. Oxon.

June 16. 1691.

DE
AUTORIS COGNOMINE
PRÆMONITIO.

MALALA Cognomen Syriacum. Ita scribi à Græcis potuisse: magis tamen convenire cum illorum Analogia ut Μαλάλας scribatur; sicque scriptum fuisse videri. Ab Autore Prolegomenorum præfertur Syrorum genuinum ac originarium Nomen MALALA. *Quod ostenditur optime congruere usui linguæ Latinæ. Eo* RHETOREM *significari. Hoc multorum Literatorum fuisse Cognomen. Quo sensu sic Autor appellatus sit.*

IN verbis *Joannis* (quem appellant) *Damasceni* & *Constantini Porph.* è quibus conceptus est, qui præmittitur, Titulus, utrum Autoris Cognomen Μαλάλα (seu Μαλέλα) in *Casu*, ut loquuntur, *Genitivo* à Μαλάλας (seu Μαλέλας) ut Βαρνάβα à Βαρνάβας, Σουίδα à Σουίδας, descendat; an, ut peregrinum & extraneum vocabulum, sit potius *Indeclinabile*, haud certo satis apparet. Nos secuti autoritatem Virorum maximorum, quotquot hactenus hujus Cognominis mentionem fecerunt, *Gerardi* & *Isaaci Vossiorum*, *Usserii*, *Dufresnii*, aliorumque complurimorum, pro *Indeclinabili* accepimus. Neque hoc sane temere. Nam quamvis videatur haud licere per Græcorum Analogiam Virilia Nomina apud eos in A terminari; non tamen abhorret ab eorum usu, ut Nomina Virorum *Orientalia* & *Barbara* absque ulla Græca Terminatione, aut *Casuum* variatione, Græco ore proferantur. Neque quisquam ignorat quam ament *Orientales* (e quibus erat noster *Chronographus*) sua Nomina & Cognomina in A formare. Id elucet istis Exemplis quæ exhibent passim monumenta S. Paginæ. Idem indicant Nomina & Cognomina Arabica, *Abdalla*, *Hanifa*, *Nabala*, *Taphala*, *Mashalla*, aliaque id genus millia: Hinc Jesus illis est *Isa*, Darius *Dara*, Kosroes *Kezra*, Basilius *Basila*, ut apud *Said Ebn Batrik*. De *Syris* denique ipsis, popularibus nostri Autoris, quod eadem gaudeant terminatione, consulatur Catalogus *Scriptorum Syriacorum* à *Sobensi Metropolita* conscriptus. Celebrantur ibi *Maruta*, *Barsoma*, *Hanana*, *Dan. Resaina*, *Abrah. Catina*, *Greg. Suffatra*, cum multis aliis, pars magna Catalogi. Sed quorsum hæc? Monuisse suffecerit, esse plane *Syriacum* Autoris nostri Cognomen, & in A apud eos desinere constare. Quam soleant autem *Græci*, peregrina hujusmodi Nomina cum nativis Terminationibus in *Græciam* suam recipere, exemplorum demonstrat multitudo innumerabilis. In prima acie ex *Jo. Cantacuzeno* stat Ιωάννης Πεγάλτα. Illene recentior, & non ex *Heroibus* antiquis? Cave agas de eo *Triumphos*. En quot & quantos Satellites habeat despicabilis hicce Πεγάλτα. Apud *Seriem Chronologicam*, perductam ad *Alexium Comnenum*, quam edidit doctissimus *Petavius*, occurrit Κωνσταντῖνος ὁ Δούκα Imp. Apud *Bartholomæum Edessenum* memoratur Μουσία, & Arabicus *Hanifa* ab eodem dicitur Χανιφά, quod nomen quamvis habeatur apud eum in Casu Gen. tamen positum fuisse pro *Indeclinabili*, cum ex ipso *Accentu*, tum ex aliis Nominibus sequentibus, dilucide apparet. In Anonymi *Confut. Muhammedis*, hujus Asecla Βαειρά commemoratur: προσεκολλήθη δὲ τῷ Μουχαμὲτ τις Ιακωβίτης ὀνόματι Βαειρά. Ibidem occurrunt ὁ Αὐδιὰ & Αὐδαλλὰ (*Abdalla*) Muhammedis alii Sodales. Hoc notent doctissimi Viri qui *pernegant* nomen *Abdalla* apud Græcos unquam cadere in A. Eidem rursus Autori, ut & *Nicetæ Choniatæ* in *Thesauro*, Angelorum 2. Muhammedis sunt Nomina Propria Τζαφα & Μαρουα. Sic *Euthymio Zigabeno* Τζιτζαφά (male) & Μαρουά. Audiatur *Agathias*, probatissimus Scriptor, de Rege Persarum *Vararane*, Σεγανσαὰ δὲ ἐπεκλήθη, & mox, εἰκότως ὁ παῖς Σεγανσαὰ ἐπωνόμαστο. Idem rursus de alio *Vararane*, Persarum itidem Rege, ὃς δὴ καὶ Κερμασαὰ ὠνομάζετο.

Accedat

Accedat his *Eratosthenes*, antiquissimus ille, Græcorumque Grammaticorum princeps; in cujus *Catalogo Regum Thebæorum* nobis militat Rex Κουμαφθά vocabulum factum ex Φθά sive Φθᾶ (ne Librario id vitio vertatur,) quod Ægyptiis Nomen *Vulcani* fuit, sicque scribitur *Porphyrio* in *Casu Nominativo*. Addo insuper Ημȣλα, cognomen fuisse apud ipsos Alexandrinos Patriarchæ. Audi testem luculentum *Theophanem* in *Chronographia*; Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημȣλα. Sic apud Victorem Tun. *Joannes cognomento Hemula*. Quam hoc illustre exemplum! Quî poteris istius vim evitare? Num culpam Librario impinges? Vah Effugium! Eidem *Theophani* Ελεσβάα est Nomen Regis Æthiopum: quod quamvis legatur in *Casu* non *Recto*, esse tamen *Indeclinabile* fidem facit *Accentus*. At audias insuper alia. In Græca Scripturarum Versione quid apertius aut usitatius? Μαθȣσάλα, Σισάρα, Σάλα, Ιεδȣα, Ραδα, Αζαελα, sexcenta alia. Neque ista solum in S. Scripturæ Versione hanc Terminationem sortita sunt, sed cum ea evolarunt ad omnes Græcos, & in usum vulgarem abierunt. Nonne A mutabatur apud posteros Græcos in ΑΣ? De aliquibus, concedo: de omnibus, pernego. Testimonium dicat *Matthæus Evangelista*. Celebrantur ab eo ὁ Ζαρά, ὁ Ασά, ὁ Αχάζ. Præter *Fl. Josephum* qui ex Bibliorum Græca Versione sua non scripsit, cedo mihi vel unum, cui Patriarcharum annosissimus ille, Μαθȣσάλας non Μαθȣσάλα, appelletur, etsi Nomen illius apud tot Scriptores passim memoretur, &, propter longævitatem, vel in vulgi ore ubique terrarum ferebatur. Μαθȣσάλα ille nominatur à *Theophilo Antioch. Africano, Eusebio, Syncello*, Autore *Chronici Pasch. Nicephoro* Patr. *Cedreno, Glyca, Hamartolo* nostro, Anonymo *Petaviano*, aliis. Post hocce exemplum, quid attinet alia afferre, quæ apud eosdem Autores, cum *Philone Jud. Joele* & *Theodoreto* in Hist. leguntur, Σισάρα, Σαλα, Θάῤῥα, Σεδατεκα, Σιδᾶ, Ανανία, cæteraque pleraque similia? Ita me Musæ ament, ut ex animo me tædet ac piget tam diu demorari in minutiis hisce puerilibus: tamen gratia eorum, qui dubitent, hic alia quædam exempla subjungam, quorum eadem est analogia ac ratio. Ο Παυσᾶ, ὁ Χαλε, ο Μαδι, & germana apud Ecclesiasticos Scriptores, ignorata sunt nullis nisi quibus sub ferula manus est. Αλέξιος ὁ Μωσηλε, magnatum Græcorum quidam, apud *Georgium Mon.* in Novis Impp. *Glycas*; ὁ μάγιστρος Θεόφιλος γαμβρὸν εἶχεν Αλέξιον, ȣ̓ Μωσηλὲ τὸ ἐπώνυμον. Apud Continuatorem *Constantini Porph.* Historiæ Basilii Macedonis, memoratur Ρωμανὸς ὁ Μωπλε, ex Græcis magnatibus alius. Apud alium Ισίδ Μαλαβί. Sic apud *Codinum* & *Glycam* Μιχαὴλ ὁ Ραγγαβε, Græcorum ipse Imperator: *Cedreno*; Μιχ. ὁ Ραγγαβε ἡ ἀσθένεια. Consimilia alia in vocales cadentia, quæ ex S. Scripturis in usum communem recepta sunt, non enumero, ne videar conscribere Judæorum *Exercitum* aliquem, *Solomonis* fortasse aut *Jehosophati*. Nec innumera ista recenseo, quæ passim apud Græcos Historicos præter normam sermonis Græcanici *Consonantibus* clauduntur. Hoc tantum observo de Pseudoprophetæ Turcarum Nomine, quod quamvis apud Græcos Scriptores tam frequens istius sit mentio, ne semel tamen, quod sciam, Græca terminatione donatur. Μȣάμεδ, Μωάμεθ, Μωαμετ, Μαχȣμετ, Μȣχαμετ, Μάμεθ. &c.

Hæc lusimus (Lector erudite) in Grammaticis, non Grammatici; quippe Nos qui Μαλάλα pro *Indeclinabili* sumpsimus, *Erroris* ingentis contra Usum Græcorum insimulant Viri doctissimi: quem dicunt, non pati, ut Nomen *ullum* Virile, quantumvis *Barbaricum*, apud eos in A terminetur. Si ulterius instant (ut faciunt) & ab ipso *Accentu*, quod in syllaba *penultima* statuatur, posse duci argumentum existimant; convertantur retro oculi, ad, Μȣσία, Περόλζα, Μαρȣα, Ημȣλα, Ιεδȣα, Σισάρα, Αζαρία, Ανανία, Μαθȣσάλα. Quibus addi & alia possint: Ωχαία, Αβδία, Σαραῖα, centum alia in S. Scripturis germanissima. Neque alia est ratio exeuntium in alias Vocales, Ραμεσσημένω in Serie quadam Regum Ægyptiorum, Ιεφθαε, Ιωδαε &c. aut terminatorum Consonantibus, Αβιμέλεχ, Ιαρεδ, Ιαφεθ, Ισσάχαρ, Γελίμερ, Ταπμερ, &c.

Sic

Sic liberos Nos,& prædictos summos Viros ab omni *peccato* contra usum Græcorum, præstitimus. Progrediamur ulterius: & ut fuit ostensum, repugnare nihil, quominus potuerit *Casu Recto* scribi Μαλάλα, sic breviter nunc inquiramus, an *reipsa* ita scribi consueverit. Sane hæc etsi ita se habeant,& quamvis appareat *potuisse* scribi Μαλάλα; *Mihi* tamen non deest quod facile cuivis persuadeat, non ita *revera*, sed Μαλάλας scriptum fuisse. Nempe hoc id evincere videtur, quod à *Tzetze Chiliasta*, qui pro α, ε ubique substituit, non ut *Indeclinabile*, sed prorsus ad exemplum & ingenium Græci sermonis, Μελέλης scribatur. Idem inde videtur verisimile admodum fieri, quod quamvis non *semper* peregrinis hujusmodi Nominibus assumatur Græca Terminatio, constat tamen id usu *sæpissime* venire. Sic quoque inter Recentiores (ut missa faciamus infinita) Ἀλληλούϊα vocabulum, cum pro Nomine Virili, ut in Codice quodam MS. usurpatur, scribi Ἀλληλουίας nos animadvertimus. Δοῦλος τῶν δούλων τοῦ θεοῦ Μαρδάριος μοναχὸς ἐπίκλην ὁ Ἀλληλουίας. Hæc (Lector) scripsimus olim ad Amicos eruditissimos: ii tamen (quod plane miramur) ita contra Nos instituunt Disputationem, quasi contendissemus, non modo *potuisse* in *Recto* scribi Μαλάλα, sed & *reipsa* sic scriptum fuisse, scribique sic *debuisse*.

Hoc itaque ponatur de *Græcanica* Terminatione. Videamus jam de *Latinis*. An illi *Malalas* seu *Malelas* scribent cum Græcis? An potius sequentur *Syrorum* Originariam? Certe Græcam *Ego* non moror, cum appareat *Originaria*, & ista usu vulgari non *jamjam* sit stabilita. Mihi placet Syrorum *genuinum* vocabulum MALALA: nam eandem terminationem in Virorum Nominibus quam maxime amant Latini, ut in *Seneca*, *Nasica*, *Messala*, aliisque sexcentis. Cum certo nobis innotescat genuinum vocabulum MALALA, cum exacte id conveniat Linguarum nostrarum Analogiæ, cum insuper hæc Terminatio jam usu communi obtinuerit; quid nobis, amabò, quid, precor, si *Græci* τῷ A *suum* Σ addebant? Quis aquam ex *rivulo* hauriet quando adest ipsa *fontana*, eaque & usui & palato convenientior? Quis sciens dicet *Abdallas* aut *Abdelas* (quæ Græcis est usitatior Terminatio) & non cum Arabibus *Abdalla*? At objicis nobis: Cum arrideat usque adeo Nomen *Syriacum*, cur à *Græcis*, non *Syris*, derivatur Autori *Prænomen*? cur dicitur Prænomine JOANNES, & non, ut se habet *Syriace*, JUHHANAN? Ne sibi Trophæa hic aliquis temere statuat: en tibi, Responsum: nempe, quia JOANNES Prænomen *Latinum* jam factum est. At quo me ferunt hæ nugæ? MALALA aut MALALAS pro arbitrio dicant Eruditi. Suam alii sententiam sequantur. Ego sane non ero solicitus de ejusmodi Ineptiis. Et qui istoc *Seldenianum*, Περὶ παντὸς τὴν ἐλευθερίαν, saltem in *Philologicis*, Mihi ipsimet vendico, æquum est ut aliis eandem *libertatem* concedam. Hoc tantum submoneo; eo usque, in *Nominibus Virorum*, A Terminatione delectatos fuisse *Latinos*, ut in illis ipsis, quæ à Græcis proxime acceperint, τὸ ΑΣ Græcorum in A frequentissime immutent. Hoc apparet fere semper fecisse *Latinorum* antiquiores: Neque desunt exempla post illa etiam tempora, quibus, *Græcia* tota in Romam se effundente, contrarius mos invalescere cœperat; neque ea profecto in Nominibus solum *Servorum* aut *Libertinorum*, vel *viventium in Latina civitate*, quod omnino precario statuunt Viri docti. Hinc apud *Solinum*, *Justinum*, *Orosium*, *Hieronymum* in *Chronico Eusebiano*, PERDICCA Rex Macedonum. (An ille Romanus *Libertinus*? an vixit in *Latina* civitate?) Hinc rursus apud *Orosium*, ARUBA Rex Molossorum, & ALCETA frater Perdiccæ. Hinc apud *Amm. Marcellinum*, HORMISDA, Nomen Regum aliquod Persarum, quod Ὁρμίσδας tamen scribitur Græcis, quibus ferunt acceptum Latini; ut apud *Theophylactum Simocattam*, *Syncellum*, *Theophanem*, *Zonaram*, *Cedrenum*, *Nicephorum* in *Breviario*, alios. Hinc Papæ Nomen HORMISDA in *Pontificali* Anastasii, & in ipsis ejus *Epistolis* Liceret, cum compluribus aliis, τὸ MIDA, ex *D. Hieronymo*, aliisque eo vetustioribus, ad hæc adjicere: sed de lanâ *Grammaticorum* caprina, plus satis.

A Nominis *Terminatione* ad ipsum Nomen, è *cæno* in *flores*, mi Lector, jam transeamus. Hinc suum Cognomen sortitus est noster JOANNES, quod in *barbaro* suo seculo *Rhetoricam* Artem qualis qualis profitebatur; nempe eam docendo, *Pædagogus* suo seculo dignus; vel *Causas* in Foro agendo, *Scholasticus* seu *Advocatus*. Nam MALALA (seu MALELA, ut scripsimus nos, ex pronunciatione aliquanto faciliori, & receptiori, sed minus recta) in Lingua *Syriaca* est RHETOR seu ORATOR

TOR, SOPHISTA sive SCHOLASTICUS. Ex qua profecto Professione, animadvertere licet, permultis olim Literatis Viris consuevisse hærere *Cognomina*. Visne Exempla? Ecce nobis complura in promptu sunt. Claruere Cognomine RHETORUM, *Demochares*, *Priscus*, *Zacharias*, *Procopius*, *Diodorus*, & *Joannes* alius antiquior *Antiochenus*. SOPHISTARUM floruere Cognomine, *Callinicus*, *Abas*, *Eusebius*, *Metrophanes*, *Malchus*, *Eutropius*, *Eustochius*, *Nicostratus*, *Polemon*, *Bemarchius*, alii. Sic SCHOLASTICORUM Cognomento sunt insigniti, *Agathias*, *Evagrius*, *Epiphanius*, *Socrates*, & *Sozomenus*. Hi omnes, ut MALALA noster, (nam alios sciens prudensque taceo) Scriptores *Historiarum*. Eo usque convenit *Rhetorica* Professio cum studio *Historias* scribendi! Verum siste, Lector, paulisper! Nolim abeas de hisce ex omni parte securus. Quidni aliâ ex causâ Cognomen MALALÆ seu RHETORIS adeptus sit Noster? Non te celabo, fuisse etiam RHETOREM in Ecclesia Orientali sic dictum Officialem. Hinc Θεόδωρος Διάκονος Ῥήτωρ apud *S. Maximum Confes.* qui & *Rhetorem* eum simpliciter solet appellare. Hinc aucti quoque *Rhetorum* titulo *Michael Thessalonicensis* apud *Ephræmium* in Chronico inedito; *Manuel Holobolus*, cujus extant in membranis Poemata in laudem *Michaelis Palæologi* Imp. *Joannes Diaconus*, Scriptor Vitæ *Josephi Hymnographi*; & (ut alios prætereamus) *Georgius Contis* (is nuperus erat) in Codd. manu exaratis: Γεώργιος Κόντης ὁ Ῥήτωρ τῆς Μητροπόλεως Αἴνου, καὶ ἔκδικος τῆς μεγάλης ἐκκλησίας. In Codd. aliis 2. Οὗτος βιβλίον ἐστὶ Γεωργίου Ῥήτορος Αἴνου. Hinc quoque in Ecclesia Dignitas, τῶν Ῥητόρων Μαΐστωρ, seu Διδάσκαλος· & Μέγας Ῥήτωρ. Μανουὴλ ὁ μέγας Ῥήτωρ, qui scripsit contra Latinos, celebratur in Volumine MS. Sic *Eustathius* ille celeberrimus, Archiep. postmodum *Thessalonicensis*, in titulo Orationis MS. ad Imp. appellatur Διδάσκαλος τῶν Ῥητόρων. Idem in inscriptione Epistolæ, quæ ejus Commentariis in *Dionysii Periegesin* præfigitur, Μαΐστωρ τῶν Ῥητόρων titulo ornatur. *Rhetor* hoc sensu sumptus, appellatur quandoque *Sophista*. In *Scholiis* recentioribus ad *Pindarum*: Παρὰ τοῦ ἡμετέρου Σοφιστοῦ ἤτοι μυσταγωγοῦ, κυροῦ Δημητρίου τοῦ Τρικλινίου. Utrum hoc sensu, RHETORIS seu MALALÆ appellatione decoratus sit noster Chronographus, penes Doctos esto judicium.

Jam ad alia, Lector, procedas: At priusquam procedas, *Votorum* quorundam mihi Testis esto; & olim, si unquam violavero, Monitor: *Votorum* quorundam eruditis Viris, proh dolor! hucusque ignotorum; sed quæ Ego perpetuo à primis Literis, ut facio, feci ex Corde.

Faxit Numen,

Ut vel æterno Ego silentio inter non scribentes delitescam, vel semper ut Virum ***Ingenuum, liberalis ac generosæ Educationis, veræque Philosophiæ studiosum*** decet, scribam:
veritatis unicæ Indagator,
absque omni Styli acerbitate,
mitis, urbanus, candidus,
Ad id quod indecens est adeo non pronus, ut nec movendus:
Nugarum denique contemptor.

---

* In seqq. *Prolegomenis*, pro, MALELA, quod olim placebat, ex originali scriptura *Syriaca* & *Jo. Damasceno* legatur passim MALALA.

HUMFREDI HODII

DE AUTORE

PROLEGOMENA.

Syllabus Contentorum.

JOannes Antiochenus Malela *Chronog. eruditis tantum non ignotus. Extitisse alium* Jo. Antiochenum Chronographum, *cujus edidit Excerpta ex collectione Constantini Porphyrogenneti* Valesius, *qui male cum* Malela *confundi solet.* I, II. Jo. Antiochenus Chronog. *à quibus Autoribus citatus.* III. *Eum quem adducunt Scriptores Græci, à* Malela *diversum, & cum altero prædicto eundem videri.* IV. *Extare in quibusdam Bibliothecis* Jo. Antiocheni Collectanea *cum à Collectaneis Jo. Antiocheni* Valesianis, *tum etiam à* Malelæ *Chronographicis diversa. In Bibliotheca Parif. extare Excerpta ex* Chronico Jo. Antiocheni, *qui idem fuisse videtur cum* Joanne *Valesiano, sed Excerpta ista à* Valesianis *distincta sunt. De* Jo. Antiocheno *περὶ ἀρχαιολογίας Scriptore: etiamnum illum superesse, & eundem videri cum* Joanne *Valesiano, à* Malela *saltem esse diversum. Fama de* Jo. Malela *in* Gallia *delitescente. Exortam inde fuisse, quod cum altero illo* Jo. Antiocheno Chronographo *eruditi illum confuderint.* V. Jo. Antiochenum *περὶ ἀρχαιολογίας habere multa cum* Jo. Malela *communia.* VI. *De aliis* Joannibus Antiochenis Chronographis. *Ge. Vossius, & Phil. Labbæus notati.* VII. Jo. Malelam *non fuisse Patriarcham Antiochenum. Notantur Interpretes* Jo. Damasceni; Gothofredus, Baronius, *alii. De variis* Joannibus Antiochenis *Patriarchis. In Albo* Patriarcharum Antiochenorum *reperiri* Joannem *nullum, qui eadem ætate, qua vixit* Malela, *floruerit.* VII, VIII, IX. Fran. Combefisii *hallucinatio,* Malelam *nostrum confundentis cum* Jo.

Antiocheno *Presbytero, cujus meminit* Gennadius, *ac cum* Jo. Diacrinomeno. x, xi. *Videri eum inter* Orthodoxos *potius quam* Hæreticos *esse annumerandum*. xii. *Recensentur alii* Joannes Antiocheni. *De* Jo. Mela *Patriarcha Alexandrino*. xiii. *De* Jo. Malelæ *ætate. Non fuisse coævum* Justiniano *ejus nominis primo, quod volunt* Chilmeadus *& alii: sed ad seculum* nonum *esse potius conjiciendum, vel diu saltem post tempora* Justiniani *floruisse*. xiv. *ad* xxxix. *Scripsisse post* Justinianum *exinde apparet, quod quot annos ille regnaret commemorat*. xv. *Quod nec in vivis sub* Justiniano *extiterit demonstratur ex citatione Actorum publicorum Civitatis suæ propriæ de re ibidem sub* Justiniano *gesta*. xvi. *ex erratis ejus multis & gravissimis de rebus Justinianæis*. xvii. *aliisque indiciis luculentis*. xviii, xix, xx. Malelam *cum* Justiniani Legato *non fuisse collocutum, quod existimat* Chilmeadus, *sed Librum tantum ejus legisse; & eum non alium fuisse à* Nonnoso. xxi. *Quod nec vixerit ante ætatem* septimam *exeuntem probatur ex citatione* Clementis Chronographi, *quem ostenditur scripsisse post annum* 685. xxii. *Quod nec floruerit ante initium seculi* noni *conficitur ulterius ex citatione* Theophili Chronographi, *quem probatur obiisse anno Christi* 785. xxiii. *Hunc male à nonnullis confundi cum* Theophilo Antiocheno, ad Autolycum *scriptore. Producitur Fragmentum MS. ex* Hesychio de Christi Nativitate, *in quo citantur* Clemens, Theophilus, *&* Timotheus Chronographi. Hesychium *illum ex ipso* Malela *scripsisse videri*. xxiv. Eusebii *Chronicon quod à* Malela *solet citari, non esse genuinum*. xxv. *Quod vixerit* Malela *non ante seculum* nonum, *confirmatur tum aliunde, tum ex locutionis barbarie*. xxv, xxvi, xxvii. *Proponuntur Argumenta quæ illius antiquitatem videantur astruere. Inter alia; citari eum in* Oratione tertia pro Imaginibus *Jo. Damasceno adscripta: & in multis Narrationibus cum* Chronico Paschali *sive* Alexandrino, *ante annum, ut creditur,* 630. *composito, ad verbum consonare, quæ à Chronici Autore è* Malela Chilmeado *& aliis videntur desumptæ*. xxix. *Istarum Narrationum Index*. xxx. *Argumentis hisce respondetur*. xxxi, *&c. non satis constare Fragmentum illud* Malelæ *quod habetur apud* Orat: pro Imag. *prædictam, ab ipso* Orationis *Autore fuisse descriptam: & esse præterea cur suspicemur non fuisse* Jo. Damasceni *istam* Orationem. xxxii. *Ad Argumentum de* Chronico Paschali *sive* Alex. *respondetur*, 1° Chronicon *illud habere quamplurima interpolata*. xxxiii, xxxiv. *nec* 2°, *satis constare ex* Malela *fuisse desumpta ea quæ apud* Paschale *consonantia reperiuntur*. Malelam *ex aliis Historicis ad verbum exscribere solitum demonstratur ex ejus Tautologiis*. xxxv. *& citatione Scriptorum* Latinorum, *quorum quidem ne Linguam intellexerit. Illius errores spissi de rebus* Romanorum. xxxvi. *In plerisque præterea istarum Narrationum, quæ ex* Malela *deprompta creduntur, apud* Paschale *haberi nonnulla quæ cum* Malelianis *minime concinunt,*

nunt, & quædam quæ plane repugnant. XXXVII. Malelam, *ubi loquitur de rebus antiquioribus tanquam sua memoria existentibus, verba tantum suorum Autorum proferre. Id Scriptoribus minorum gentium & ætatis sequioris solenne esse.* XXXVIII.

De Anonymi Excerptis Chronographicis, *quæ in hac Editione* Malelæ *præmittuntur.*

Ea esse Georgii Hamartoli. *Excerpta alia ex Chronico* Hamartoli *ubi edita reperiantur.* XLI.

De Editione, & Edmundo Chilmeado *Interprete.* XLII, XLIII.

PROLEGOMENA.

JOANNES ANTIOCHENUS *Chronographus*, quem jam Tibi damus erudite Lector, ab Imp. *Constantino Porphyrog.* cognominatus MALELA, ab [1] alio MALALA, à [2] tertio MELELES; quis fuerit, aut qualis, aut quando demum vixerit, literatis Viris huc usq; parum innotuit. Viris illis præclaris & eruditiss. qui in hoc studiorum genere singulari quodam honore emicuerunt, [3] *Ger. Jo. Vossio*, [4] *Phil. Labbao*, & *Leoni Allatio*, fuit notus nomine tenus: Neque amplius sane de eo compertum habuere, nisi quod illius hoc Chronographicum opus evolvissent, doctissimi illi Nostrates, qui in eum ex professo diligentiam suam & studia impenderunt, *Edmundus Chilmeadus* & *Joannes Gregorius*.

II. Solent nostræ gentis Scriptores, cum *Joannem Malelam* ex Bibliothecæ *Bodleiana* MS. Codice adducunt,

---

1. In Orat. 3. de Imaginibus *Jo. Damasceno* adscripta.

2. *Jo. Tzetze* Chil. 5. Hist. 29. *Chilmeadus*, cujus Apographum secuti sunt Editores, cum non legisset *Constantinum Porph.* qui *Malela* scribit, scriptionem *Damascenianam* retinet. Nos *Constantinianam* præferimus, quoniam in syllaba 2. cum ea convenit *Tzetziana*. Iss. Vossius in *Libro Variarum Observ.* ac alii, minus recte, & absque Autore, *Mallela* scribunt.

3. de Hist. Græcis lib. 3.

4 Delineatione Apparatus Historiæ Byzantinæ.

ſub ſimplici titulo *Joannis Antiocheni*, quaſi nullus alius extaret *Joannes Antiochenus*, *Chronographus*, eum memorare: ſic Viri prædicti eruditi, *Chilmeadus* & *Gregorius*, ſic [1] *Stanleius*, [2] *Langbainius*, [3] *Seldenus*, [4] *Pearſonus*, [5] *Fellus*; eximia Nomina. Cæterum conſtat (quod ſalvo tantorum Virorum honore ſit dictum) plures olim extitiſſe *Joannes Antiochenos*, *Chronographos*, & ad hunc uſque diem, exparte ſaltem ſupereſſe alium, qui *Joannes Antiochenus* ſimpliciter apud veteres Scriptores audire conſuevit, cum *Joannes* noſter *Malela* aut nunquam aut raro ſine ſui Cognominis adjectione commemoretur. Notaſſe hoc poterant Viri illi magni ex Imp. *Conſtantini Porphyrogenneti* præcitati Collectaneis *de Virtutibus & Vitiis*, quæ *Henricus Valeſius*, annis abhinc pluſquam 50. [6] in lucem edidit: in quorum *Proœmio*, ubi recenſentur Scriptores illi ex quibus deſumpta ſunt iſta Excerpta, *Joannes Malela Chronographus à Joanne Antiocheno Chronographo*, ſic vulgo dici ſolito, expreſſe diſtinguitur. Εἰσὶ δὲ ἐκ τῶν ὑποτεταγμένων χρονικῶν,

α'. Ἰωσήπου ἀρχαιολογίας

β'. Γεωργίου Μοναχοῦ

γ'. Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα χρονικῆς

δ'. Ἰωάννου Ἀντιοχέως χρονικῆς &c.

Sunt autem hæc Excerpta ex Annalibus infra ſubjectis. 1. *ex Joſephi Antiquitatum libris.* 2. *ex Georgio Monacho.* 3. *ex Chronico Joannis cognomento Malelæ.* 4. *ex Joannis Antiocheni Chronico. &c.* Hoc miror fugiſſe doctiſſimum & diligentiſſimum *Ger. Voſſium*, qui, quamvis obſervet, in Librorum ſuorum *de Hiſtoricis Græcis* Editione poſteriore, *Joannem Malelam* ex illorum Scriptorum fuiſſe numero; de altero tamen *Joanne Antiocheno Chronographo*, tanquam in eodem Volumine celebrato, mentionem nullam facit.

1. In Hiſtoria Philoſophiæ, Thaletis vita.
2. In Schedis MSS.
3. De Synedriis l. 1. c. 8. p. 122.
4. Prolegomenis ad Hieroclem Philoſophum.
5. Præfatione ad Theophili Antiocheni Librorum ad Autolycum editionem Oxonienſem.
6. An. 1634.

poſte-

Posterioris hujus Excerpta satis ampla & prolixa in Volumine dicto sunt edita sub hoc titulo: Ἐκ τῆς Ἰωάννου Ἀντιοχέως ἱστορίας χρονικῆς ἀπὸ Ἀδάμ. *Ex Joannis Antiocheni Historia Chronica ab Adamo.* ad finem his verbis appositis. Τέλος τῆς ἱστορίας Ἰωάννου μοναχοῦ. *Finis Historiæ Joannis Monachi.* Sed desiderantur ista quæ ex *Joanne* nostro *Malela* excerpta sunt, a *Valesio* consulto rejecta, *eo quod* (ut ipse dicit) *præter tres quatuorve fabulas de Minoe, Antiopa, ac Bellerophonte, easque illepido sermone textas, nihil bonæ frugis continerent.* Quamvis in loco *Constantini Porphyrogenneti* citato *Joannem* nostrum *Malelam* ex urbe *Antiochensi* fuisse ne quidem innuatur, sed à *Joanne Antiocheno* distinguatur; illum tamen ex ea fuisse Civitate apertissime liquet ex *Oratione* 3. *pro Imaginibus, Joanni Damasceno* vulgo adscripta, ubi quidem disertim *Antiochenus* nuncupatur: neque solum ex ista Oratione, verum etiam ex ipsa *Chronographia,* quæ cum tota juxta *Æram Antiochenam* instituitur, ac res spectantes ad istam Civitatem speciatim præ omnibus aliis enarrat atque persequitur, Autorem *Antiochenum* manifesto videtur referre.

III. Ex *Joanne Antiocheno* de rebus ad Antiquitatem spectantibus apud alios Scriptores Græcos ævi recentioris non raro producuntur testimonia. *In* [1] *Georgio Codino de Originibus Constantinop.* de Portus Bosporii appellatione eum reperi citatum. Ab *Isaaco Tzetze* in locis duobus *Scholiorum* in *Lycophronem* advocatur; in [2] *primo,* de ratione cur Cecropi, Regi Athenarum, nomen Διφυὴς fuerit impositum; quod cum ante ejus tempora, conjugio nullo apud Atticos inito, Patres suos non noscerent Liberi, ille, lege de nuptiis sancita, effecerit, ut non solum *Matres* sed & *Patres* suos cognoscerent. ταῦτα γοῦν αὐτὸν λέγουσι Διφυῆ, ἢ ὡς εὗρον ἐν Ἰωάννῃ Ἀντιοχεῖ, ὅτι πρότερον &c. In [3] altero de *Palladio* Trojano ab Asio quodam Mathematico Telesmatice confecto, & Regi Troi ab eodem donato, ut, quamdiu in urbe Troja servaretur, inexpugna-

1. p. 57. 2. p. 24. 3. p. 64.

 bilis

bilis ea tutaque permaneret. Illius verba in medium hic adducere non incommodum erit. Ἰωάννης δὲ ὁ Ἀντιοχεὺς οὐκ ἐξ οὐρανοῦ λέγει πεσεῖν τὸ Παλλάδιον, [1] Ἄσιον δέ τινα φιλόσοφον μαθηματικὸν τοῦτο ποιῆσαι ὡροσκοπίᾳ καλλίστῃ, εἰς τὸ ἀπόρθητον εἶναι τὴν πόλιν ἐκείνην, ἔνθα ἂν τοῦτο μένῃ πεφυλαγμένον καὶ ἄσυλον· χαρίσασθαι δὲ τὸ τοιοῦτον Παλλάδιον τῷ Τρωΐ. *Caterum Joannes Antiochenus ſcribit, non ex cœlo Palladium decidiſſe, ſed Aſium quendam Philoſophum ac Mathematicum id egregio horoſcopo prædixiſſe, non expugnatum iri civitatem in qua Palladium cuſtodiretur; & tale Palladium Troi dono dediſſe.* His adde *Joannem Tzetzem, Iſaaci* citati Fratrem, qui in *Hiſtoriarum Chiliadibus, Chil.* 2. *Hiſt.* 33. inter illos Scriptores qui de Cleopatra Ægypti Regina in Operibus ſuis fuerint commentati, *Jo. Antiochenum* recenſet. Et rurſus in *Chil.* 6. *Hiſt.* 61. de Pentheo ab Agave occiſo, & iſtius fabulæ explicatione, eundem citat. Hiſtoriæ hujus *Tzetziana* titulus ſic ſe habet: Περὶ τοῦ ὁ Ἀντιοχεὺς Ἀγαύην, τὸν υἱὸν προδιδοῦσαν εἰς θάνατον. Quod Interpres ſic vertit: *De eo, quod Antiochenus Agavem filium prodentem in mortem.* Poſt verſus aliquot de Bacchis & Nepotibus Cadmi, hæc ſubnectuntur.

Ὁ Εὐριπίδης μυθικῶς οὕτω ταῖς Βάκχαις γράφει.
Ὁ δ' Ἰωάννης χρονικὸς ἀλληγορῶν τι, λέγει. &c.
Euripides fabuloſe ſic de Bacchis ſcribit
Joannes autem Chronicus fabulam exponens, ait,
Pentheus atque Labdacus, magis autem Pentheus,
Interfectis reliquis [2] *Nepotibus Cadmi,*
Actæone quidem ipſo à propriis canibus,
Learcho & Melicerta à Patre Matreque,
Habuit ſpem obtinendi ſceptra atque ſedes.
Ut autem audivit Bacchum Cadmi nepotem nothum,

---

1. Eadem fere repetuntur p. 66. ubi redundant, & abſunt à Cod. MS. Bibl. Bodl. quæ habentur de *Aſio* & *Apollodoro* lin. 5. à vocibus, ὡς Ἄσιος μαθ. ad lin. 14. *Bernardi Bertrandi* Latina verſio quæ redundant in Græcis agnoſcit; ſed ea quæ ſequuntur poſt voces ἐξ οὐρανοῦ τοῦτο πεσεῖν lin. 20. ad vocem καταπέπλωκεν, lin. 26. quæ revera à Tzetze ſcripta ſunt, in ea deſiderantur.

2. ἐγγόνων, quod Interpres ibi male vertit *filios*, ut & infra ἔγγονον, *filium.*

Regnum

Regnum affectare, comprehensum in vincula conjecit;
Solvens autem precibus matris suæ, occiditur ejus dolis.
Quapropter fabulam finxerunt, à Matre occisum fuisse.

Sic in alio Opere MS. quod habetur inter Codices *Baroccianos* Bibliothecæ *Bodleianæ*, in *Allegoricis* scil. *Fabularum Homericarum Expositionibus*, ab eodem citatur de Paridis Trojani inter Deas judicio, nempe fabulam istam inde ortam fuisse, quod de *Prudentia*, *Fortitudine*, & *Cupiditate*, earumque inter se comparatione, *Librum* quendam conscripserit Paris, oratoriæ artis peritus.

Καὶ [1] ῥήτωρ δὲ γενόμενος γράφει πολλὰ μὲν ἄλλα
Εἰς ἓν δὲ τοῦτο σύγγραμμα τὰς τρεῖς θεὰς συγκρίνει,
Τὴν Ἀθηνᾶν, τὴν φρόνησιν· τὴν Ἥραν, τὴν ἀνδρείαν.
Καὶ τὴν ἐπιθυμίαν δέ φημι τὴν Ἀφροδίτην.
Ἧ καὶ τὸ μῆλον δέδωκε, τὴν νίκην τὰ πρωτεῖα,
Ὡς Ἰωάννης χρονικὸς Ἀντιοχεύς που γράφει,
Αὐτὸ μόνον ἀλληγορῶν, τ' ἄλλα παραλιμπάνων.
Γάμον Πηλέως, Θέτιδος, [2] Ἑρμῆντε καὶ τὸν Δία,
Τὴν Ἴδην ὅπου ἔκρινε θεὰς τὰς θρυλλουμένας.
Ὁ Τζέτζης δ' ἅπαντα λεπτῶς ἀλληγορεῖ. Καὶ πρόσχες.

Quorum hic est sensus: *Et arte eloquentiæ pollens, cum alia multa scribit, tum comparationem Dearum trium, Minervæ Prudentiæ, Junonis Fortitudinis, & Veneris Cupiditatis; quarum ultimam cæteris prætulit: ut scribit Joannes Antiochenus Chronographus. Qui illud duntaxat allegorice exponit, alia missa faciens, nempe nuptias Pelei & Thetidis, Mercurium, & Jovem, & Idam ubi de Deabus illis judicium fecerit: Verum Tzetzes ea omnia subtiliter allegorizat. Et attende.*

IV. In locis hisce describendis, idcirco prolixi fuimus, ut exinde commodius (quod ex usu nostro fuerit,) ex-

1. Sic in Codice MS. Baroc. num. 24. & in alio qui habetur num. 194. In tertio quodam qui habetur num. 131. post mentionem, non Paridis, sed Eumeli Alcestidis F. occurrunt hi versus. Sed male ut ex reipsa apparet.

2. MSS. 24. & 194. Ἑρμῆντε MS. 131. Ἑρμῶντε,

quiri poſſit, utrùm iſte *Jo. Antiochenus*, cujus Scriptores citati teſtimonio utuntur, ſit idem cum noſtro *Jo. Malela*, an potius cum altero illo, ſupra memorato, cujus extant apud Imp. *Conſtantinum Porphyrogennetum* Excerpta. *Ger. Voſſius*, qui, ut ſupra monuimus, de Excerptis *Jo. Antiocheni* apud Imp. *Conſtantini Porph.* Collectanea extantibus, nihil omnino commemorat, *Jo. Antiochenum*, quem citat de [1] Ægypti Regina Cleopatra *Jo. Tzetzes*, eundem fuiſſe conjectatur cum *Jo. Malela*. In qua ſententia eum ſequitur [2] *Allatius*, & *Joannes* noſter *Gregorius* in *Animadverſionibus* MS. in Autorem noſtrum. Ego potius in ſententiam contrariam propendeo, & non ſolum eum, quem citat in loco illo, cæteriſque ſupra adductis, *Jo. Tzetzes*, ſed & eum, quem citant ejus Frater *Iſaacus*, & *Geor. Codinus*, eundem fuiſſe cum altero illo, cujus extant [3] Excerpta, haud ægre mihi perſuadeo. De *Codino* ſane hoc ſatis conſtat. Nam locum iſtum, quem ex ſuo *Jo. Antiocheno* adducit, apud noſtrum *Jo. Malelam* fruſtra quæſieris. Reperiuntur quidem apud *Malelam* [4] omnia ea loca, quæ ab utroque *Tzetze* ex *Jo. Antiocheno* citantur; & de Fabula inſuper iſta, quæ eſt de interitu Penthei, animadvertere licet, non ſolum proferri apud *Malelam* eandem illius allegoricam expoſitionem, verum etiam ab eo de fabula iſta advocari *Euripidem* in *Bacchis*, ut etiam de eadem in loco prædicto citatur à *Tzetze* Chiliaſta. Hinc cuivis in promptu eſſe poſſit argumentum ſibi ſatis ſpecioſum efformare, non alium quam noſtrum *Joannem*, à duobus illis Scriptoribus per *Joannem Antiochenum* deſignari: argumentum (inquam) ſatis ſpecioſum, & ſi alicui iſta opinio probabilior videatur, cum eo non ego contendam: Me ta-

1. Nam de cæteris locis quæ ſupra à nobis citata ſunt is nihil obſervarat.

2. Qui nec ipſi in loca quæ ſupra produximus cætera legendo inciderant.

3. In Excerptis illis habetur perioche bene magna de Paride Trojano, in qua tamen nihil occurrit de illius Libelli in Veneris Encomium ſcriptione, de qua allegat *Jo. Antiochenum* Jo. Tzetzes: ſed dici ad hoc poteſt, ſolere in illis Excerptis *Conſtantinum Porph.* non omnia quæ ipſius Autores in ſingulis narrationibus ſcripſere, ad verbum exhibere, ſed eorum enarrationes contrahere, & ex illis pro libitu nonnulla elidere.

4. De Cecrope p. 86. Palladio 137. Cleopatra 280. &c. Pentheo 51. Paridis Libris 115.

men

men non ita hæc movent quin potius in diversa persistam sententia. Quis enim in Græciæ sequioris & posterioris monumentis tam parum versatus est, ut non sciat illorum Scriptores fere eadem ubique literis demandare, seque mutuo & alios Scriptores liberaliter admodum exscribere atque expilare consuescere? Et quis non videt vel ex ipsis, quæ extant, *Jo. Antiocheni Monachi* Excerptis, eum multis in locis eadem cum *Joanne* nostro *Malela* in literas retulisse? Quem latet illius Chronographiam de eisdem plane cum *Maleliana* fabulosis rebus tractasse? Hisce insuper addo, mihi esse exploratissimum, nihil aliud esse *Joannis* nostri *Malelæ* Chronographiam quam ex aliis Autoribus decerptam rerum *farraginem*: solere eum verbatim ex aliis transcribere, & Autores etiam ab illis citatos, quasi ipse legisset, citare. Quid itaque mirum si prædictæ Narrationes in illo reperiantur, licet ex alio aliquo Scriptore citatæ sunt? Quominus autem existimem illum à Scriptoribus prædictis intelligi, id certe obstat, quod videtur colligendum ex Imp. *Constantini Porph.* Collectaneis toties laudatis, non solitum eum fuisse sub simplici appellatione *Joannis Antiocheni* commemorari; sed ab altero illo per suum *cognomen* sejungi fuisse consuetum. Accedit, quod & ipse *Jo. Tzetzes* in alio [1] loco, ubi eum commemorat, non illum appellet *Joannem Antiochenum*, sed *Joannem Melelem*, eodem prorsus modo quo ab Imp. *Constantino* præcitato nominatur simpliciter *Joannes Malela*. His adde, quod cum eum *Tzetzes* commemorat, mentionem de illo facere videatur tanquam de Autore à se non ante memorato; cum anteà tamen in eodem Opere *Joannem Antiochenum* citasset: Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τις (hoc noto) Μελέλης χρονογράφος. *Hæc tradit Joannes quidam Meleles Chronographus.*

V. Hæc cum ita se habeant, Lectori liberum esto judicium, utrum idem sit iste *Jo. Antiochenus*, qui à *Tzetze* utroque citatur, cum *Joanne* nostro *Malela*, an cum altero illo cujus extant Chronographica Excerpta. Si pla-

1. Chil. 5. Hist. 29.

cet poſtremum, tum dici oportet, Excerptorum iſtorum ſcriptorem poſt *Georgium Chronographum* vixiſſe, adeoque ſub imperio *Heraclii*, quod Viri eruditi hactenus ſtatuerunt, non floruiſſe: nam expreſſe aſſerit *Tzetzes* Chiliaſta *Jo. Antiochenum* à ſe memoratum poſt *Georgium Chronographum* (*Syncellum* intellige, vel *Hamartolum*) claruiſſe. Si prius arrideat; tum idem erit dicendum de *Malela* noſtro: de cujus ætate nos infra. Pro comperto eſt interim, non ſolum extare apud Imp. *Conſtantini Porphyrogenneti Collectanea* ex *J. Antiocheni Monachi* Chronographia Fragmenta; verum etiam hodieque in Bibliothecarum ſcriniis aſſervari, cum alia & omnino diverſa ex eo Excerpta, tum & ipſam alibi Chronographiam integram; vel aliud ſaltem Archæologicum opus *Joanni Antiocheno* tributum. A doctiſſimo *Alemanno*, in Notis Hiſtoricis ad *Hiſtoriam Arcanam Procopii*, proferuntur fragmenta duo de Imp. Juſtiniano ex *Jo. Antiocheni* (quæ appellat) *Collectaneis*: quæ quidem diverſa fuiſſe à *Jo. Antiocheni* Collectaneis *Conſtantinianis*, cum in illis de *Juſtiniano* nihil quicquam legatur, neceſſe eſt. In Volumine Græco MS. Bibliothecæ Regiæ *Pariſina* num. MMCCXVI. inter varios Tractatus diverſi argumenti occurrunt Excerpta ex *Jo. Antiocheni Chronico*: id quod colligitur ex Indice Tractatuum illius Voluminis, qui habetur Græce inter Stephani Le Moyne *Varia Sacra*, ſub titulo *Indicis Antonii Eparchi* (Corcyræi) *Legati*, ex cujus dono circa medium ſeculi præteriti in illuſtriſſimo illo Librorum MSS. Gazophylacio Volumen illud repoſitum eſt. In illo Indice num. LXIX. ſic legitur: Ιωάννου Αντιοχέως ἀπὸ τοῦ χρονικοῦ αὐτοῦ συντάγματος ἀπ' ἀρχῆς κτίσεως κόσμου. *Jo. Antiocheni quædam ex illius Chronico quod incipit à principio creationis mundi.* Memorantur Excerpta eadem apud *Analecta* ex ejuſdem Bibliothecæ Catalogis *Labbaana*; & ab eruditiſſimo *Dufreſnio*, in Notis ad *Chronicon* (quod inſcribit) *Paſchale*, aliquoties laudantur. Ex cujus quidem citationibus, quæ Autoris exhibent verba, deprehenditur, cum diverſa eſſe Excerpta iſta ab Excerptis ſupradictis *Conſtantinianis*, tum etiam Chronographiam iſtam

à noſtra

à noſtra *Maleliana* fuiſſe diverſam. A Clariſ. *Salmaſio*, in Notis ad *Scriptores Hiſtoriæ Auguſtæ*, & in *Plinianis Exercitationibus in Solinum*; & ſimiliter à *Leone Allatio*, in Notis ad *Euſtathii Antiocheni Hexaemeron*, producuntur complura loca ex *Jo. Antiocheno* (ſive *Antiochenſi*) περὶ ἀρχαιολογίας: hoc quoque diverſum fuiſſe à *Joannis* noſtri *Malelæ* Chronographia, quamvis & illa Περὶ Ἀρχαιολογίας non improprie poſſit inſcribi, ex locis, quæ ex eo in medium afferuntur, manifeſtum redditur. Ut omnino fallantur eruditi illi Viri, qui *integrum* Opus *Joannis* noſtri *Malelæ* in Gallia etiamnum ſervari (id enim ab aliquibus accepi) docuerunt. Id illis haud dubio fraudi erat, vel quod Opus Περὶ Ἀρχαιολογίας cum Chronico *Maleliano* idem eſſe putaverint, vel quod illa Excerpta, quæ extant in Codice Regis Galliarum, opus integrum fuiſſe, & noſtri Autoris, crediderint. Pro certo mehercule hoc conſtat, ne ipſi Gallorum doctiſſimo, percelebri illi *Dufreſnio*, τῷ χαλκεντέρῳ, in manus unquam veniſſe *Joannis* noſtri *Chronicon*; qui tamen fortaſſe in Codd. Græcis MSS. ſupra omnes hujus ævi mortales verſatus eſt. *Joannem Malelam* quotieſcunque is commemorat, (ut citat quidem aliquoties in Notis ad *Chronicon Paſchale*, & *Annales Joannis Zonaræ*, & in *Mediæ & Infimæ Græcitatis Gloſſario*) teſtimonia ejus aliunde non depromit, quam ex aliis Scriptoribus, qui Exemplar noſtrum *Oxonienſe* evolverant, & inde nonnulla excerpſerant: quod ipſe in aliquibus locis aperte profitetur. Utrum Opus prædictum *Joannis Antiocheni* Περὶ Ἀρχαιολογίας ſit idem cum Chronico toties memorato, cujus apud *Conſtantini Collectanea* jam extant Excerpta, ii melius poterunt judicare, quibus datur facultas cum hiſce illud conferendi. Eſt interim admodum veriſimile: ſic enim *Joſephus* Hiſtoriam ſuam Judaicam, & *D. Halicarnaſſenſis* Opus ſuum Hiſtoriæ Romanæ, Ἀρχαιολογίαν inſcripſerunt; quorum poſteriorem ſub titulo, *Dionyſii* Περὶ Ἀρχαιολογίας, eodem modo ab eodem *Salmaſio*, in Notis ad *Scriptores Auguſtos*, citatum legiſſe memini. Neque agit id Opus Περὶ Ἀρχαιολογίας de rebus ſolum vetuſtioribus & ævi fabuloſi, ſed & rerum recentiorum Hiſtoriam, &

 ipſorum

ipſorum Imperatorum Romanorum geſta complectitur. Hoc evincunt Excerpta iſta, quæ apud *Salmaſium*, in *Notis* noviſſime citatis, ex eo proferuntur; nimirum de morte [1] Imp. *Adriani*, & inſigni Mauſoleo in honorem illius erecto; de [2] *M. Antonino*, quod, ærario in bellis exhauſto, Ornamentorum Imperialium auctionem in foro fecerit; de *Numeriani* [3] Imp. excæcatione & interitu; deque [4] *Carini* inſigni crudelitate, quod eos, qui puerum olim pueri luſiſſent ac deriſiſſent, Imperator jam factus non dimiſerit inultos.

§ VI. Si aliud & diverſum fuiſſe comperiatur, tum locus erit ſuſpicioni, non Chronicon illud *Jo. Antiocheni* cujus extant Excerpta apud *Porphyrogennetum*, ſed ipſum id Opus *à G. Codino* & *Tzetze* utroque fuiſſe deſignatum ubi citant *Jo. Antiochenum*. Sin idem fuiſſe (quod omnino crediderim) evolventibus appareat, ex illis locis quæ ex eo adducunt *Salmaſius*, & *Allatius*, id ulterius & clarius aſtruetur, quod ſupra poſuimus, *Jo. Antiochenum Monachum* & *Joannem* noſtrum *Malelam* in eiſdem Narratiunculis ſolere concinere; & ideo nihil repugnare quo minus cum *Monacho* idem eſſet *Joannes* ille *Antiochenus* qui à *Tzetzis* Fratribus laudatur, quamvis reperiantur apud ipſum *Malelam* res illæ pro quibus citatur. A [5] *Leone Allatio* ex *Jo. Antiocheno* Περὶ Ἀρχαιολογίας, inter alia, citantur loca, de *Heſiodo* quodam, quod Græcos edocuerit literas; & de expoſitione Fabulæ ſuper Endymione, quod per myſticas quaſdam Orationes à Luna nomen Dei addiſcere voluerit, quodque illud per ſomnium edoctus non amplius eſt experrectus. Quæ ambæ Narrationes apud [6] *Malelam* quoque leguntur. A *Salmaſio* in [7] *Plinianis Exercitationibus* ex eodem Opere, inter alia loca, proferuntur fragmenta, de Hipprodromo Urbis Romæ à Romulo extructo; de ejuſdem diverſis partibus, & Populi diſtinctionibus; de Factionum in Circo per greges & pannos diſcolores diviſione ab Oenomao Rege inſti-

1. to. 1. p. 180. 2. p. 354. 3. to. 2. p. 791. 4. p. 795. 5. in Euſt. Hexaem. p 300. & 393. 6. p. 70. & 73. 7. p. 902, 903, 908.

tuta;

tuta; deque Circi, juxta numerum Planetarum, 7. ſpatiis, &, ad imitationem 12. Zodiaci Signorum, 12. oſtiis. Quæ omnia quoque apud [1] *Malelam* noſtrum fabuloſum occurrunt; ſicut & iſta quæ ex eodem citantur in Notis ad *Scriptores Hiſtoriæ Auguſtæ*, de Tabula luſoria à Palamede inventa, & de Palladio Trojano ab Aſio Philoſopho excogitato; quæ una eſt quidem ex iſtis Narratiunculis, pro quibus citatur ab Iſ. Tzetze *Jo. Antiochenus*. Illius verba ſic ſe habent: Τὸ ἐν Τροίᾳ Παλλάδιον ζώδιον ἦν μικρὸν ὑπὸ Ἀσίου τινὸς φιλοσόφου κατασκευασθὲν εἰς φυλακὴν τῆς πόλεως. Et ſi quis cupiat ejus verba de Tabula Palamedis luſoria cum [2] Malelianis componere, ea hæc ſunt. Ὁ Παλαμήδης διὰ τῆς τάβλας τὸν γήϊνον κόσμον ᾐνίξατο· τὸν ζωδιακὸν κύκλον διὰ τῶν δώδεκα κάσων· διὰ τοῦ ψηφοβόλου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκίων, τὰ ἑπτὰ ἄστρα τῶν πλανήτων· διὰ δὲ τοῦ πύργου τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ δίδοται πᾶσι καλά τε καὶ φαῦλα. Sic citantur à [3] Dufreſnio *Excerpta MSS.* ex *Chronico Jo. Antiocheni*, inter alia, de variis rebus quæ in [4] Noſtro etiam comparent: de Homericæ fabulæ ſuper Marte & Venere à ſole deprehenſis expoſitione, ex *Palæphato*, qui idem à Noſtro etiam adducitur; de *Mercurii Triſm.* dictis de Divina Natura, ex ipſius Operibus; de Rege Ægyptiorum nominato *Karacho*, ſeu *Maracho*, Soſtri (ſive Seſoſtri) ſuccedente, & ab illo fuiſſe oriundos ſuccedaneos Ægyptiorum Reges; de Meduſa & Perſeo, docuiſſe hunc Perſas τὰς ἐπὶ Γόργονας τελετάς· de anno Ægyptiorum antiquo ſub Vulcani & Solis temporibus; de Sole & Thuli (ſive Thuachi) aliiſque Ægyptiorum Regibus; de Oraculo denique de SS. Trinitate Regi Thuli in Africa dato. Citantur etiam ab [5] eodem eadem, de Pico Jove, de Regina Semirami, deque Nino & Thurra ei ſuccedente; quæ Narrationes, quamvis nunc in Noſtro, quippe deſunt in principio pleraque, non inveniantur, tamen non dubitandum videtur, quin in illis, quæ jam deſiderantur, repertæ fuerint, ut quidem occurrunt in illis quæ ex *Chronico Paſchali* ſive *Alexandrino* in [6] eo ſup-

1. p. 218. ad 223. 2. p. 129. 3. Notis ad Chron. Paſch. p. 498, 499. &c. 4. p. 25, 26, 27, 29, 30, 43. 5. p. 497. 6. p. 19, 20, 21.

plentur. Locum unum ex ſupra memoratis, de veteri Ægyptiorum anno, ut cum [1] *Maleliano* à Lectore curioſo (ſi placeat) conferantur, me non pigebit adſcribere. ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἥλιος ἡμέρας δυοζ΄. ὡς εἶναι ἔτη ιβ΄. καὶ ἡμέρας ϛζ΄. οὔτε γὰρ εἴδησαν τότε Αἰγύπτιοι ἢ ἄλλοι τινὲς ἐνιαυτὸν ψηφίσαι· ἀλλ' οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐνιαυτοὺς ἐψήφιζον, οἱ δὲ τὰς περιόδους τῆς ἡμέρας· οἱ γὰρ τῶν ιβ΄ μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξ ὅτου ἐπενοήθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσι.

VII. Atque hæc de diverſis *Joannibus Antiochenis*, *Chronographis*, ne temere, ut ſolet, cum altero illo *Joanne Antiocheno*, *Chronographo*, ſive *Archæologo*, confundatur *Malela* noſter, hic dicta ſunto. Extiterunt alii *Joannes Antiocheni*, *Chronographi*; ut *Joannes Rhetor*, qui Hiſtoriam ſuam ſub Imp. *Juſtino* Seniore terminavit; &, ſi fides *Arabibus*, *Joannes* ipſe *Chryſoſtomus*, ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Conſtantinopolitanus, cujus nomine jam apud eos, & eorum lingua, circumfertur *Chronicon*. De quibus nos agimus in alio Opere. Celebratur à [2] *Ger. Voſſio*, & [3] *Phil. Labbæo*, alius *Joannes Antiochenus Chronographus* ſive *Hiſtoricus*, quem dicunt floruiſſe poſt tempora *Juſtiniani* ſenioris, & *Evagrio* Hiſtoriæ Eccleſiaſticæ Scriptori coætaneum fuiſſe, & ab eo commemorari. At longe falluntur eruditi illi Viri; non enim ex urbe *Antiochia*, ſed ex *Epiphanienſi*, fuit iſte *Joannes* Hiſtoricus, ut demonſtrat in Notis ad *Evagrium* clariſſ. *Hen. Valeſius*, & plenius nos in [4] Opere alio modo memorato. Jam ut, hiſce omiſſis, ad cætera, quæ ſpectant ad noſtrum Autorem, procedamus, & de ejus Conditione ineamus diſquiſitionem: ſunt qui illum exiſtimant ipſius Epiſcopatus *Antiocheni* Infulis, dum vixit, fuiſſe ornatum. In hac opinione fuere interpretes *Jo. Damaſceni* (quem appellant) *Libri tertii pro Imaginibus*, quique illos ſunt ſecuti alii non exigui nominis. Fragmenti, quod in Libro citato ex Chronographo noſtro

1. p. 25. 2. De Hiſt. Græcis. 3. Delin. Apparatus Hiſt. Byz. 4. *Diatriba de Scriptoribus Græcis Variis, cum prophanis tum Eccleſiaſticis, maxime ex Codd. MSS. nondum edita.* cap. 1.

producitur,

producitur, inscriptio sic se habet: Ἐκ τῆς χρονογραφίας Ἰωάννου Ἀντιοχείας τοῦ καὶ Μαλάλα περὶ τῆς αἱμοῤῥοούσης &c. Quam in hunc modum vertit *Fran. Zinus*: *Ex temporum descriptione Joannis Antiochiæ Pontificis, qui & Malala dictus est, de muliere quæ sanguinis fluxum perpessa fuerat.* Hujus Tituli interpretationem *Jac. Billius*, dum *Zini* Versionem in aliis castigat, absque reprehensione præterit: sic *Jac. Gothofredus*, ad [1] *Philostorgii Historiam Eccles.* de Christi statua Paneadica verba faciens: *Quod* (inquit) *Joannes Damascenus de Imaginibus Orat.* 3. *refert ex Chronico Joannis Antiochiæ Episcopi, cognomento Malala.* Eandem sententiam & interpretationem amplexi sunt illustrissimus [2] *Baronius* in *Annalibus*, & *Joannes* noster *Gregorius* in Animadversionibus *MSS.* super *Malela*, ac alii.

VIII. Utrum ipse *Orationis* prædictæ *de Imaginibus* Autor, per, Ἰωάννου Ἀντιοχείας, *Joannem* nostrum *Antiochiæ* fuisse *Antistitem* voluerit, quod Autores citati arbitrati sunt, pro certo haud facile statuerim: hoc interim est admonendum, istiusmodi loquendi formula non semper necesse esse ut *Episcopi* intelligantur, tametsi per illam in *Catalogis Conciliorum* designari *Episcopi* soleant; sed posse etiam *Cives* alios quoscunque per eam denotari. Hoc videtur exploratum habuisse *Godefridus Tilmannus*, qui in sua *Orationis* prædictæ Versione, *Joannis Antiocheni*, simpliciter habet. At quæcunque fuerit sententia ipsius Autoris; nos tamen nullo pacto descendere possumus in eorum opinionem qui ex Sede *Antiochenorum* Patriarchali *Chronographum* nostrum arcessunt; verum suppetit nobis argumentum, idque quidem (ni fallor) firmissimum ac irrefragabile, ad illam dignitatem eum nunquam fuisse evectum. Non hic adnotabo citari illum à *Tzetze* Chiliasta tanquam hominem obscurum & ignotum: Ταῦτα μὲν Ἰωάννης τις Μαλέλης χρονογράφος· ubi illud vocabulum, τὶς, obscuritatis nota & indicium videatur: hoc, inquam, non adnotabo, quippe vix negari possit quin de Viris etiam nominatissimis & maximis vox ista interdum apud

---

1. l. 7. c. 3. 2. ad an. 31. num. 75.

veteres

veteres usurpata reperiatur. Sic (ut alios missos faciam) de *Theodoreto*, Episcopo Cyri doctissimo celebratissimoque, *Theodorus Abbas & Philosophus* in *Argumento Synodi Ephesinæ*: Εὑρέθη δὲ μετ' Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλογιμώτατος Κύρου ἐπίσκοπος πόλεως ἀνατολικῆς. Sic ad verbum *Leontius Scholasticus* in [1] Libro *de Sectis*, ex *Abbate Theodoro* (ut opinor) exscribens: Εὑρέθη δὲ μετ' Ἰωάννου Θεοδώρητός τις, ἐλλόγιμος Κύρου ἐπίσκοπος ἀνατολῆς. Abunde erit, si ex ipso Patriarcharum Antiochenorum Catalogo demonstremus, fuisse nullum illius Civitatis Episcopum nominatum *Joannem*, qui in illa ætate, qua scripserit *Malela*, floruerit. Age itaque, videamus quot fuerunt *Joannes Antiocheni* Patriarchæ, & fuisse nullum eodem temporis intervallo, quo vixerit *Malela*, ostendamus. In *Nicephori* Patriarchæ CP. Patriarcharum *Antiochenorum* Catalogo, (qui *unum* numero supra *sexaginta* complectitur, & perducitur usque ad Patriarcham *Anastasium juniorem*, qui martyrium subiit circa annum incarnationis Dominicæ 608. seu, ut alii volunt, 611.) recensentur *Joannes* duo. Eorum *primus*, apud omnes Scriptores Ecclesiasticos propter Schisma in Synodo *Ephesina* commemoratus, & Epistolis aliquot suis notissimus, fuit ordine Patriarcharum 39*us*. & anno D. 438. è vivis excessit, postquam Patriarchatum per 18. annos gubernasset. *Secundus* fuit ordine 47*us*. successor *Petri Fullonis*, sub Zenone Imp. A. D. 476. post menses 3. ejectus. Post duos hos *Joannes*, quos nemo non videt *Joannem* nostrum *Malelam* ætate antecessisse, cum floruerint ante imperium *Justiniani* ejus nominis Primi cujus gesta à *Malela* celebrantur, non alius *Joannes* in Antistitum *Antiochenorum* serie occurrit ante seculum à nato Christo *undecimum*. In illo seculo, nimirum quo tempore recuperata fuit urbs *Antiochenorum* expulsis Saracenis, à Christianis nostris Occidentalibus, id est A. D. 1098. Cathedram illam tenuisse *Joannem* quendam, sanctissimum Confessorem, apud [2] *Gul. Tyrium*, in *Historia Belli Sacri*, memoriæ proditur. Is, ut dicit idem *Tyrius*, evoluto vix

1. Act. 4. p. 509. 2. l. 6. c. 23.

biennio

biennio post Urbem recuperatam Sede sua semet abdicavit & Constantinopolim abiit. Vergente ad exitum insequente Seculo, nempe à Domini nostri Nativitate *duodecimo*, Thronum Patriarchalem *Antiochiæ* tenebat *Joannes* alius; idem ille, qui olim in *Oxia*, Propontidis Insula, *Monachicam* exercuerat vitam, cujusque extat, inter clariss. *Cotelerii* Ecclesiæ Græcæ Monumenta, *Oratio in Monasteriorum donationes Laicis factas*. In *Conciliorum* Voluminibus habetur Opusculum *Joannis* cujusdam *Patriarchæ Antiocheni de superioritate inter Concilium & Papam*: at recens is fuit, & non ante seculum 15. neque Græcis est annumerandus, sed Latinis, neque quidem revera, sed titulo tantum fuit Patriarcha. Utrum inter hos duos *Joannes* posteriores, currentibus seculis 13. & 14. in Throno *Antiocheno* sederet ullus, necne, non habeo dicere; neque nostra quicquam refert; *Joannem* enim *Malelam* ante seculum *decimum* floruisse, in liquido est. Itaque ut ante eum floruerunt illi duo quos primo memoravimus, sic omnes hi novissime recensiti eo longe fuerunt recentiores. In Scripto quodam manu exarato Bibliothecæ *Oxon*: Περὶ μεταθέσεως Ἀρχιερέων· *de translatione Episcoporum*, quod anno circiter 1400. compositum est, fit mentio *Jo. Antiocheni* Patriarchæ cognomento *Codonati*, qui inde translatus sit ad Sedem Metropolitanam *Tyri*. Non alius hic fuit quam *secundus* illorum quos memorat *Nicephorus* Patriarcha CP. quem diximus ejectum à Zenone Imp. Eum enim *Codonatum* fuisse cognominatum, testimonium perhibet *Victor Tununensis*. Ab *Anastasio Cæsariensi*, in Tractatu *De jejunio Deiparæ*, *Joannes* quidam *Patriarcha Antiochenus*, tanquam tunc cum ipse scribebat Ecclesiam illam regens, celebratur: quo seculo is claruerit, non habemus usq; adeo exploratum, ut pro certo & indubitato decernere possimus: hoc tamen certissimum & exploratissimum, eum ante *undecimum* seculum, vel medium saltem præcedentis, in illius Ecclesiæ Cathedra non præsedisse: nam autor est idem *Anastasius*, excepisse eum in Sede ista *Theodosium*, *Petri* successorem; at ante (ad minimum) medium *decimi* Seculi fuisse nullum in illa Ecclesia *Theodosium* qui *Pe-*

tro successerit, constat. Neque multum quidem videtur dubitandum, quin idem is fuerit, vel cum illo *Joanne* Patriarcha supradicto, cujus apud *Gul. Tyrium* habetur mentio, vel saltem (quod [1] minus arridet) cum *Monacho Oxiensi*.

IX. Si cui oboriatur suspicio, inter *Anastasium Juniorem* Patriarcham, in quo terminatur Catalogus *Nicephorianus*, & Seculum *decimum*, ante quod apparet floruisse *Malelam*, in Cathedra *Antiochensi* sedisse *Joannem* aliquem, qui idem cum *Malela* potuerit esse: is adeat velim *Eutychii* Patr. Alexandrini *Annales*, illisque præfixam Chronologiæ ejus *Synopsin*. Recensitos ibi reperiet illius intervalli Patriarchas universos, *Joanne* nullo inter illos celebrato. Ejusdem rei fidem facit *Catalogus* alius, quem, ex Arabico aliquo Autore (ut opinor) transcriptum, ab Amico nostro multo nomine venerando, *Edvardo Bernardo*, Viro in omni doctrinæ genere singularis præcellentiæ, accepimus. Illius Patriarchas prædicti intervalli, quia discrepat aliquantulum ab *Eutychiano*, Lectoris oculis hic non gravabimur subjicere.

num.		an.	A. D. quo defin.	num.		an.	A. D. quo defin.
58.	*Anastasius alter*	9.	607.	66.	*Theodoretus*	17.	812.
59.	*Vacat sub Persis*	31.	638.	67.	*Jobus*	31.	843.
	& Macedonius.	8.	646.	68.	*Nicolaus*	26.	869.
60.	*Macarius*	5.	651.	69.	*Stephanus & Thaddæus*	22.	891.
61.	*Theophanes*	12.	663.				
62.	*Thomas*	20.	683.	70.	*Symeon*	12.	903.
63.	*Georgius*	21.	704.	71.	*Elias*	28.	931.
64.	*Vacat sub Saracenis*	50.	754.	72.	*Vacat*	4.	935.
	& Theophylactus.	18.	772.		*Dein Theodosius & alii Viri*		
65.	*Theodorus.*	23.	795.		*obscuri.*		

X. Ut errorem committunt Scriptores prænotati, cum *Malelam* nostrum in Patriarcharum Antiochenorum Albo reponunt, sic errorem plane diversum de illo erravit *Franc. Combefisius*. Is in *Manipulo de Originibus rerum Constantinopolitanarum*, Joannem nostrum Antioche-

1. Vide Diatr. de Script. Græc. Var.

num

num Malelam, cujus nomen ex *Oratione*, quam vocant, *Jo. Damasceni de Imaginibus* supra citata ei innotuerat, eundem fuisse decernit cum *Joanne* illo *Antiocheno*, ex Grammatico Presbytero, quem tradunt [1] *Gennadius Mass.* & *Marcellinus Comes* [2] contra Hæret. *Eutychianos* librum condidisse. Qui error, ut facile refellitur, cum Chronicon *Malelianum* ultra tempus *Joannis* prædicti pertexatur; ita facile quoque illi condonatur, cum *Chronicon* ipsum videre ei nunquam datum est. Suum autem Chronicon composuit *Marcellinus* A. D. 534. id est imperii Justiniani [redacted]; & 8° *Catalogum* suum *Scriptorum Ecclesiasticorum*, in quo mentionem facit prædicti *Jo. Antiocheni Presbyteri*, concinnavit *Gennadius*, imperium administrante *Anastasio* A. D. 495°, hoc est, annis ante imperii *Justiniani*, à *Malela* nostro celebrati, exitum circa LXX.

XI. Conjecturam aliam nihilo magis fœlicem eodem in loco de Chronographo nostro facit *Combefisius*; ut eundem eum fuisse cum prædicto *Joanne Presbytero*, sic & eundem omnino fuisse cum *Joanne* Historico cognomento *Diacrinomeno*, i. e. *Eutychiano*; sic enim Schismatici *Eutychiani* nuncupari consueverant. Floruit iste *Joannes* ὁ Διακρινόμενος ante nostrum *Joannem*, & ante ipsius *Justiniani* tempora sub prædicti *Anastasii* imperio, citante eum *Theodoro Lectore* in *Hist. Eccles.* qui ipse scripsit sub *Justino* seniore, decessore *Justiniani*, Anastasiique successore. Neque reperiuntur apud nostrum Chronographum quæ ex illo *Joanne* nominato *Diacrinomeno* à Scriptoribus Græcis proferuntur. De eo qui plura volet, is adeat nostram *Diatribam* (ad quam Lectorem jam sæpius amandavimus) *De Scriptoribus Græcis variis cum prophanis tum Ecclesiasticis, maxime ex Codd. MSS.* quæ lucem brevi visura est: ubi legere licebit nonnulla de eo haud vulgaria.

XII. Utrum omni *Hæreseos* labe immunis esset noster Chronographus, an potius faveret prædictorum *Eutychianorum* partibus, adeo ut mereatur, cum dicto *Joanne* Historico, ὁ Διακρινόμενος audire; si quidem inquirere operæ

1. De Script. Eccles. 2. Chronico.

pretium: non desunt quæ fidem faciunt, inter Scriptores eum *Orthodoxos* esse potius annumerandum. Imperatoris quippe *Justiniani* fidem, dogmatibus Hæreticorum, quos Edictis ille damnaverat, oppositam, *Orthodoxam* appellat. *Hæreseum* (inquit) *sectatores quoscunque Romani Imperii finibus excedere jussit, indulta tamen eis per tres menses licentia si qui per id tempus Fidem* Orthodoxam *amplecteretur.* Sic alio in loco de Justiniano: *Sub illius* (inquit) *imperio Hæresibus variis interdictum est.* Inter istas vero nominatim fuisse *Eutychiana* interdictum, ex Edictis 5° & 6° apud *Codicem Justinianæum* in *Titulo* 1°. fit conspicuum. Datur alius quidem in eo locus, qui forsan nonnullis videatur argumentum subministrare, eum *Eutychianorum* opinionibus tinctum fuisse; locus scil. iste ubi habet sermonem de *Vitaliani* rebellione contra Imp. *Anastasium*, *Eutychianum*, in fidem *Catholicam* sævientem, & Episcopos *Orthodoxos* è Sedibus suis deturbantem; quem *Vitalianum* ait *Victor* Episcopus *Tununensis* contra illum arma cepisse propter *Fidei Catholicæ subversionem, & Synodi Chalcedonensis damnationem, remotionesque Orthodoxorum Episcoporum atque successiones Hæreticorum.* De illa Vitaliani rebellione verba faciens, & in fugam eum actum enarrans *Chronographus* noster sic subjungit: Καὶ ἐνίκησε ὁ Σωτὴρ Χριστὸς καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. *Hanc vero victoriam conciliavit* Salvator Christus *& Imperatoris fortuna.* Quæ verba videantur indicare zelum ejus contra causam *Vitaliani*, & ipsius fuisse opinionem, pro Imperatore tanquam pro *Veritate* Christum dimicasse. At utcunque hoc nonnullis prima fronte videatur, exinde tamen nihil potest jure inferri; dici enim ista à *Malela* potuere, quia arma rebellia contra Principem suum *Vitalianus* sumpserat. Sic alii profecto Scriptores *Oxthodoxi* de bello à *Vitaliano* moto, tanquam de re improbanda loquuntur, quamvis bene de eo sensisse videatur citatus *Victor*. Cyrillus Scythopolitanus in *Vita S. Sabæ* illius rebellionem damnare videtur, sed aliquanto tectius; συνεχόμενος ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος ὑπὸ τῶν Βιταλιανοῦ βαρβαρικῶν ὀχλήσεων. *Detentus Imp. Anastasius à Vita-*

1. cap. 57.

liani

liani barbaricis motibus. [1] *Evagrius* apertissime: Τυραννεῖ (inquit) τ̃ Ἀναστάσιον Βιταλιανός. Et, eodem in loco, ait eum meditatum fuisse ut *imperium occuparet*.

XIII. Præter varios hosce *Joannes Antiochenos* huc usque memoratos, quos esse diversos à *Joanne* nostro ex dictis certissime cognoscitur; observata sunt nobis inter legendum nomina aliorum non paucorum. Eorum primus est *Jo. Antiochenus* Archipresbyter, Publiæ Diaconissæ & Abbatissæ Filius sub Imp. Juliano Apostata clarus. Secundus est *Jo. Maxentius*, Presbyter (ut volunt) Ecclesiæ *Antiochenæ* sub Justino seniore, cujus extant in *Bibliotheca Patrum* Opuscula aliquot. Tertius est *Jo. Antiochenus* Presbyter, contra *Faustum* Semipelagianum Scriptor, ab *Adone Viennensi* laudatus; nisi idem hic esset (quod facile quidem concedo) cum prædicto *Jo. Maxentio*. Quartus est *Jo. Antiochenus* Lauræ *S. Sabæ* in Palæstina Monachus, Diaconus, & Canonarcha, secta Origenista, imperante Justiniano. Quintus est *Jo. Scholasticus*, ex Presbytero *Antiocheno* Patriarcha Constantinopolitanus sub ejusdem Justiniani exitu; cujus extant *Collectio Canonum*, & *Capita Ecclesiastica*; quemque aliqui perperam confundunt cum *Jo. Antiocheno Chronographo*, cujus extant Excerpta in Collectione *Constantini Porphyrogenneti*. Sextus est *Joannes de Antiochia* vulgo dictus, Arrianus, unus ex Magistris *Muhammedis* Pseudoprophetæ, quo tempore imperavit Heraclius. Hisce adjiciendi sunt, nisi iidem fortasse fuerint cum aliquo jam dictorum, *Joannes Monachus & Presbyter Antiochiæ*, cui in Codice quodam MS. attribuitur *Oratio de Domini Transfiguratione*, eadem cum illa, quam nomine *Jo. Damasceni* in illius Operibus evulgatam habemus: & *Jo. Antiochensis*, cujus nomen in alio quodam MS, Tractatui *De Conjurationibus* præfixum reperitur. De omnibus hisce, sicut & de illis plerisque quos in superioribus memoravimus, nos fusius & plenius in *Diatriba* supra memorata *De Scriptoribus Græcis variis*, Capitibus duobus primis, ex professo disserui-

1. Hist. Eccles. l. 3. c. 43.

mus.

mus. Hic eos recensitos volui, ut quot & quinam extiterint illius nominis non nescius sit Lector, &, si quis ex illis cum Chronographo nostro idem esse videatur, ei proprio suo judicio uti liceat, modo & mihi liceat uti meo. Nihil opus est ut hisce subjiciam, à [1] *Diacono Liberato* memorari Episcopum quendam *Alexandriæ*, cujus nomen sit nostri Scriptoris quam simillimum, *Joannem cognomento Mela*; quem dicit fuisse *Dioscoritam*, hoc est *Diacrinomenum* sive Synodi *Chalcedonensis* adversarium. Eundem eum fuisse cum Nostro *Jo. Malela* suspicabitur nemo paulo eruditior. Floruit enim ante tempora Justiniani, &, ut autor est ipse *Liberatus*, secundus erat in Antistitum *Alexandrinorum* successione à *Petro Mongo*, Athanasii Hæretici successor, & alterius *Joannis Machiota* (sive *Niciota*) cognominati decessor. Incœpit, juxta *Chronicon Orientale*, Ecclesiæ Alexandrinæ præsidere A. D. 488. & Sedem tenuit per annos 8. & quod excurrit. *Kircherus* in *Catalogo Patriarcharum Alexandrinorum* refert illius initium ad annum Christi 506. Ad quem annum ponitur à *Baronio* non initium ejus, sed exitus.

XIV. De Chronographo nostro (benigne Lector) quis fuit & qualis, vel potius sane quis & qualis non fuit, inquisivimus hactenus. Jam postulat ratio nostri instituti, ut ad alia progrediamur, & qualis sit Scriptor, deque ejus ætate, temporeque quo scripsit, ineamus disquisitionem. Floruisse eum sub imperio *Justiniani* ejus nominis Primi, quod anno D. 527°. incœptum est, & 565° terminatum, inter illos eruditos Viros, qui Chronici ejus exemplar MS. pervolverint, inolevit hucusque sententia. Sic statuunt pro certo & indubitato *Chilmeadus* simul Interpres & *Gregorius*; sic quoque Vir summus *Gul. Lloydius*, Antistes *Asaphensis* hodiernus, qui & eum existimat anno Justiniani circiter xxv. scribere desiisse. Hoc edocti nos sumus à Clariss. *Antonio Pagi* [2] *in Annales Card. Baronii:* in quo Opere eximio de Chronographo nostro ex Patris prædicti Literis ad se missis mentionem

1. Breviario cap. 18. 2. ad an. D. 507.

faciens

faciens Vir ille eruditissimus; *Vixit*, inquit, *sub Magno Justiniano & videtur anno ejus* xxv. *aut circiter scribere desiisse. Ita clarissimus Gul. Lloydius, Episcopus Asaphensis, è secta Protestantium, vir solidissimi Criterii.* In egregio perutilique Opere, de *Scriptoribus Ecclesiasticis*, quo Orbem sibi Literarium obstrinxit Vir eruditissimus *Gul. Cavaus* nostras, ad ætatem Justiniano sequiorem demittitur, ita tamen ut eo imperante in vivis esse potuerit, & ad annum Christi 601. conjicitur.

X V. Cum ait celeberrimus *Pagius* certiorem se factum ab Episcopo *Asaphensi*, Chronographum nostrum *anno Justiniani* xxv. *aut circiter scribere desiisse*, eum non possum non suspicari duabus in rebus memoria fuisse lapsum: nam 1°, mihi facile persuadeo scripsisse doctissimum Præsulem de anno Justiniani, non xxv°. sed xxxv°. Usque enim ad annum illius Imperatoris xxxv^m. Chronographiam nostram, prout jam in MS. habetur, perduci, tam certum est quam quod certissimum. Subest quoque suspicio hoc tantum Eum sibi voluisse, in isto circiter anno *desinere* nostrum Exemplar, non illo anno Autorem *scribere* desiisse: nam unde id colligi potuerit, nihil uspiam, vel leve, occurrit, cum in *fine* Exemplar esse *mutilatum*, vel luce ipsa clarius appareat. Habetur Exemplar inter Codd. *Baroccianos*, Membrana, & manu antiqua annorum (ut fas est conjicere) plusquam 600, exaratum. Ex Voluminis MS. crassitie, colligendum facile videtur non multas Schedas in calce desiderari, & vix id deductum fuisse ultra mortem *Justiniani*: sed ad hoc Volumen non aliud olim pertinuisse, vel ipsum olim non fuisse in duo divisum, unde liqueat? Certe constat opus totum multa olim passum fuisse, & *Schedas* omnes aliquando jacuisse per injuriam temporis à se invicem solutas. Hoc indicat præsens Voluminis conditio, *Schedis* variis in locis à posteriore Bibliopego miserrime transpositis. Utcunque de hisce res habeat: quod intra annos à *Domini* nostri Nativitate 900. scripsit noster *Chronographus*, extra omnem dubitandi aleam ponitur, cum extarent ex Opere illius excerpta, inter Collectanea *Constantini*

Por-

Porphyrog. Imp. qui natus est anno 905°. & anno circiter 959°. denatus: & non scripsisse sub ipso *Justiniani* imperio, sed postquam ille diem suum supremum obiisset, hoc est post annum 565. eodem certitudinis gradu nobis elucescit, id aperte indicantibus verbis illis quæ de *Justiniano* in initio libri 18. leguntur: Ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς ἔτη λη', καὶ μῆνας ζ', καὶ ἡμέρας ιγ'. *Imperium tenuit Divinissimus Justinianus annos* XXXVIII. *menses* VII. *& dies* XIII. Hoc solum in controversiam potest vocari, an sub *Justiniano* floruerit, & paulo post ejus ætatem *Chronographiam* suam condiderit? Sunt quidem, quæ facile cuivis non satis attento possint persuadere, eum paulo post *Justinianum* suum Opus concinnasse; sed & alia sunt multa à nobis observata, quæ suspicionem non immerito creant eum seculo isto fuisse recentiorem: Quin & sunt quæ subindicent eum ad tempora longe sequiora esse detrudendum. Ut de ejus ætate veritatem possit indagare Lector, deque ejus autoritate judicium facere, nos quicquid occurrit notarum & indiciorum ætatis, ob oculos hic congeremus, ac in trutina simul collocabimus. Et primum quidem ea, quæ contra illius vetustatem tantam videantur facere, afferamus & in lance ponamus; deinde quæ illam videantur astruere, ex adverso ponderemus; & si quid admittant hæc responsionis, prout æquos rerum æstimatores decet, videamus.

XVI. Quod Autor noster sub *Justiniano Seniore*, non solum non scripserit, sed & neque in vita extiterit, in primo loco, argumenti firmissimi vigorem id habere videtur, quod de Urbis suæ *Antiochiæ* nomine sub *Justiniano* in *Theopolim* mutato, & de populi tunc temporis Acclamationibus, verba [1] faciens, de illorum Acclamationibus non loquitur ipse ex sua scientia & memoria, sed ad publica ipsius Civitatis *Registra* provocat. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς χαρτίοις εὑρέθη τινὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι ἔκραζον κληδόνα διδόντες εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. *Ad no-*

1. parte 2. p. 179.

vum

vum vero hoc nomen, in Chartis eorum qui Acta publica hujus Civitatis conscripsere, inventum est, quod bene eidem ominantes acclamarunt Incolæ. Sane si ipsius memoria contigissent istæ Acclamationes, quamvis forsan memorare potuisset in *Registra* Civitatis publica fuisse relatas, illa tamen de eis hoc modo & forma non allegasset. Si vel ipse, vel sui Æquales istiusmodi Acclamationes suis propriis auribus percepissent, an *fuisse Acclamationes* Acta Publica citasset? Si quænam voces fuerunt acclamatæ, & quoties fuisset acclamatum, enarrasset, non fuisset mirandum eum [1] *Acta Publica* de illis appellasse. At simpliciter *fuisse à bene ominantibus acclamatum*, si vel ipse, vel sui Coætanei, audissent, qui potuit *Registra* citare?

XVII. Argumentum 2m. exinde peto, quod de rebus gestis sub imperio *Justiniani*, tot & tanti errores in illius *Chronographia* committantur, ut omnino repugnet eum illis vixisse temporibus. Ut, multis præteritis, nonnullos hic loci, qui nobis sint majoris momenti, in medium producamus: Bellum illud quo Regi *Lazorum* contra *Persas* per Ducem *Irenæum* &c. suppetiæ latæ sunt, Is [2] refert ad imperium Justiniani, & ad ejus Consulatum 2m. Indictionemque 6m. quæ in annum illius imperii 2m incurrit; quod tamen non gestum fuisse ab Imp. *Justiniano*, sed ab ejus Decessore *Justino*, ex [3] *Procopio Cæsariensi*, ejusdem ævi probatissimo Scriptore, colligere licet. *Edictum* Justiniani de *Episcopis*, *Orphanotrophis*, *Oeconomis*, & *Xenodochiariis*, *ne nisi de iis quæ ante munus susceptum habuerint bonis, Testamentum emitterent*, conjicit Is ad annum Justiniani [4] 2m errore non minus quam annorum 13. Designatur enim *Novella* [5] Justiniani cxxxi. quæ emissa est xv. *Kal. Aprilis* [6] *Basilio Cos.* ut ex ejus extremo conspicitur,

1. De Populi Acclamationibus in Acta Publica referendis, adi Casaubonum in *Vulcatii Gallicani* Avidium Cassium p. 466. &c. & Gretserum lib. 3. Observ. in Codinum de Officiis Urbis CP. c. 6. p. 215. ad 218.

2. p. 153.

3 De bello Pers. l. 1. c. 12.

4. Conferantur p. 159. cum 153, 155, 176, 18).

5. Vide Caput illius XIII.

6. Apud *Helvicum*, & alios Chronologos, annus iste Consulatus qui incurrit in annum Justiniani 2. & 3. seu Indi-

* * * * tio

ſpicitur, id eſt anno illius imperii xv[to] jam deſinente. Ad annum [1] *Juſtiniani* 2[m]. de Conſtitutionibus quibuſdam *Novellis* ab eo tunc temporis promulgatis mentionem Noſter faciens, inter eas recenſet Conſtitutionem *De jure hæreditario Liberis Naturalibus concedendo, juxta Legem ab Imp. Anaſtaſio latam*; quæ edita quidem eſt non ante imperii Juſtiniani annum XIII. Quamvis enim ſuper iſta materia habeatur Lex Juſtiniani in *Codice Tit.* XXVI. l. VIII. ipſius 2° Conſulatu, i. e. anno imperii 2° data; vix tamen videtur dubitandum quin à noſtro Autore deſignetur Lex alia de re eadem poſterior, amplior, & celebrior, quæ in *Authentico* inter *Novellas* numeratur LXXXIX[a], & anno illius Imperii XIII, *Conſulatum gerente Apione*, data eſt; in qua quidem expreſſa habetur mentio de Lege circa rem eandem ab Imp. *Anaſtaſio* emiſſa, ut de eo mentionem in Lege à ſe deſignata fuiſſe factam non obſcure ſubindicat *Autor*. Ad eundem annum de *Puellis* ex *Lenonum* turpiſſima ſervitute ab Imperatrice *Theodora* liberatis, prohibitiſque *Lenociniis*, [2] commemorat; quod tamen dubitaverit nemo, quin ſtatim contigerit ante tempus illud, quo *Lege* ab Imperatore adverſus *lenocinia* proviſum eſt: at *data eſt* Lex illa *Kal. Decemb. Beliſario Coſ.* Imperatoris anno *nono*; & inter *Novellas* numeratur XIV[a]. Ad eundem annum, nempe Juſtiniani 2[m], & ante Conſulatum *Decii*, qui anno illo ad exitum vergente incœpit, refertur [3] à Noſtro *Codicis Juſtinianæi* Editio, qui editus tamen eſt ineunte Juſtiniani anno 3. ſub ipſo *Decii* Conſulatu, VI. *Idus Aprilis*; uti liquet ex *Conſtitutione* de eo *confirmando*. Ad prædicti *Decii* [4] Conſulatum conjicitur ad eo *Edictum* contra *Aleatores*; quod poſtea temporis fuiſſe evulgatum, ex eo licet colligere,

ctio 7. Conſulatu *Baſilii* inſignitur: at male. Conſul enim ſolitarius illius anni nominatus eſt non *Baſilius*, ſed *Decius*, uti patet ex Faſtis *Marcellini Comitis*, *Victoris Tun.* & *Chronici Paſchalis* ſive *Alexandrini*; atque ita nominatur ab Autore noſtro p. 186, 187. & ab ipſo Imp. *Juſtiniano* in *Conſtitutione de Emend. Codicis.*

1. Confer. p. 169. cum p. 153, 155, 174, 180

2. Confer. p. 173. cum ſequente, ubi mentio Indictionis 7. & cum cæteris jam cit.

3. Conferatur p. 183. cum 153, 155, 176, 180, 186, 187. ubi commemoratur Conſulatus *Decii* tanquam initus poſt *Codicis* Editionem.

4. p. 186.

quod

quod inscriptum sit (extat illud in *Codice lib.* 3. *tit.* 43.) ad *Joannem* (*Cappadocem*) *Prætorio Præfectum*; nam ad eam dignitatem evectus est *Joannes Cappadox* non ante Consulatum sequentem, quem gessere *Lampadius & Orestes*, vel præteritum vel exiturum: suffectus est enim in locum *Juliani*, quem *Prætorio Præfecti* Magistratum administrasse exituro *Lampadii & Orestis* Consulatu, comprobatur ex *Codicis libro* I. *tit.* 5. *Lege* XIX. quæ dirigitur *Juliano P. P. v. Kal. Decemb. Lampadio & Oreste Coss.* Eidem rei ipse Noster testimonium adhibet, qui postquam locutus fuisset de Legatis Romanorum [1] *sub exitu mensis Septembris, Lampadio & Oreste* Coss. ex Perside post pacem sancitam redeuntibus, deque Romanorum & Persarum in bellum iterum ruentium prælio commisso ad fluvium Euphratem [2] *Aprilis die* XIX, addit, tempore circiter [3] eodem [4] *Julianum Prætorio Præfectum dignitate sua exutum fuisse, & Joannem Cappadocem in locum ejus suffectum.* De Antiochia à Rege Persarum Chosroe expugnata mense *Junio Indict.* 3. hoc est anno Justiniani 14° verba faciens, subnectit, [5] *eodem tempore Belisarium contra Gothos emissum fuisse &c.* quod contigit tamen ante captam à Chosroe Antiochiam plus annis 4. solidis. Incœptum est enim à *Belisario* Bellum *Gothicum* circa annum Justiniani *nonum* absolutum sive *decimum* inchoatum, ut annus illius 14*tus* & *Indictio* prædicta *tertia* cum anno istius belli *quinto* connectantur: id quod videre est in *Procopii* Historia de bello isto concinnata. Circa quidem id tempus ex Italia reversus est *Belisarius* cum *Vitige* Rege Gothorum captivo facto, cujus rei ibidem Chronographus noster meminit: atque hoc videtur erroris ansam ei præbuisse; putavit enim, ut videtur, intra paucos menses & incœptum fuisse bellum & *Vitigem* Constantinopolim adductum. Hisce omnibus erratis adde, quod *Cometa* insignis, qui [6] *Procopio* teste,

1. conferatur p. 190. cum 188.

2. p. 202.

3. *Prætorio Præfectum* fuisse *Joannem* illum anno post Consulatum Lampadii & Orestis liquet ex *Cod.* l. 1. *Lege* XXI quæ dirigitur *Joanni P. P.* & data est *v. Kal. Aug. post Consulatum Lampadii & Orestis.*

4. p. 205.

5. p. 222.

6. Conferatur Capitis 3. libri 1. de bello Persico finis cum initio capitum 2. seqq.

anno Justiniani XIII apparuit, ad annum illius IV, Consulatum sc. *Lampadii & Orestis*, à *nostro* [1] prodatur: quo nec se nec suos Æquales *Cometam* istum vidisse liquidissimo demonstrat. Accedit quod *Nycteparchi* potestatem abrogatam & pro eo *Prætorem* creatum ad *Joannis Cappadocis Consulatum* (i. e. ad annum Imperatoris 12.) [2] conjiciat; quod tamen *triennio* ante, nempe *Cos. Belisario*, factum est, ut apparet ex *Novella* XIII. Quibus adjicienda est fabula ista, quam de Rege *Axumitarum* memoriæ [3] tradit, eum tempore Justiniani contra Regem *Homeritarum* in bellum profecturum, quia Negotiatores *Christianos* in Axumitarum regiones transeuntes bonis omnibus & vita is spoliaverat, vovisse, si *Homeritensem* bello superaverit *Christianum se futurum*; (*Pro Christianis enim, inquit, adversus eum arma sumo*;) & parta victoria Legatos ad Justinianum misisse, *ut Episcopus sibi Clericique darentur, à quibus Christianæ Religionis rudimentis & Mysteriis imbutus, sacro Baptismatis lavacro intingeretur*. Hoc totum à vero longissime abhorrere testatissimum fit ex *Procopio*: nam autor est ille, Regem *Axumitensem*, etiam ante id bellum Religionis *Christianæ* fuisse cultorem, idque quidem quam ferventissimum; Χριστιανός τε ὢν καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελούμενος. Et ut constat esse alienum ab omni veritate, ita si quis penitius ad illud attendat, rationem & modum fabulandi apud recentiores Scriptores Græculos usitatum, resipere patebit. Committere non possum, quin hic subjungam quod in vita *Justini Thracis*, Justiniani Decessoris, annis paucis ante hujus initium de *Euphrasio* suæ Ciuitatis Patriarcha, scriptum reliquit; suffectum eum in locum defuncti *Pauli*, *Orthodoxos, quos vocant, graviter persecutum fuisse, plurimis eorum etiam neci traditis*. Quale hoc erroris portentum! quam absurdum, & ἀσύστατον! quam absurdum est, *Euphrasium Orthodoxum Orthodoxos* neci tradidisse! quam absurdum est eum, qui idcirco quod fuerit *Orthodoxus* ad Thronum illum promotus erat, sub *Orthodoxo* Imperatore *Orthodoxos* fuisse persecutum! Quis

1. Confer: p. 190. cum 188. 2. p. 221. 3. p. 164.

nescit

nescit *Hæreticos* istos quos Imp. *Anastasius* ad Sedium Episcopalium honorem evexerat, à *Justino* fuisse dejectos & deturbatos? Et quis non cognoscit sub eo solos floruisse *Orthodoxos*? Sane talis & tantus error hic esse videtur, ut à nostro Autore de sua Civitate nullo modo potuisset committi, si vel ipse tunc temporis vixisset, vel cum aliis ullis, qui vixerant illa ætate, fuisset versatus. Neque alia quidem de causa id scriptum fuisse videtur, quam quod Narrationem ex Autore aliquo *Eutychiano* exscripserit; qui Autor, cum ipse esset *Eutychianus*, per *Orthodoxos* designarit, non illos qui revera fuerunt *Orthodoxi*, sed qui tales sunt habiti apud *Eutychianos*; hos namque ab *Euphrasio* persecutionem fuisse passos, ad verisimilitudinem quam proxime accedit.

XVIII. Quod in cæteris istis locis tam insigniter à vero deflexerit noster Chronographus, id in causa fuisse videtur, partim quod Scriptores malos atque recentiores sit secutus, partim quod ipse negligentius & incuriosius transcripserit, partim denique quod conjecturis suis & hariolationibus in temporibus rerum & gestorum statuendis usus sit. Secutum eum fuisse Autores alios non minus in rebus sub imperio *Justiniani* gestis enarrandis quam in gestis aliorum celebrandis, ut conficitur ex erroribus notatis, sic & aliis luculentis indiciis redditur confirmatum. Unde aliter factum est, quod à Mensibus unius anni, ad menses alius absque ulla annorum diversitatis significatione transgrediatur, nisi quod ex aliis Historicis suas Narrationes transcribens, intermedia quædam, quæ non fuerunt omittenda, oscitanter omiserit? Sic post mentionem [1] *Septembris Mensis* (sub Lampadii & Orestis consulatu) ad [2] *Aprilem* (sequentem) aliumque *Septembrem* [3] progreditur sine ulla diversi anni mentione. Unde aliter contigit quod in alio [4] loco res gestas *Septembris* mensis ante gesta *Augusti* ejusdem anni in literas retulerit, & mensem *Septembrem* ante *Augustum* ponat; unde, inquam, hoc potuit contingere,

1. p. 190. 2. p. 202. 3. Lege p. 188. ad 211. 4. p. 230. ad annum Justiniani 26.

nisi quod ex Autoribus diversis dum sua desumebat, primo verba illius posuerit qui *Septembris* mensis gesta celebrarat, & postea verba alterius, qui de actis mensis *Augusti* scripserat? Unde fieri potuit, quod inepte de re eadem mentionem bis faciat, nisi quod ex Autoribus variis exscripserit, & de re eadem diversorum expresserit verba? Sic profecto de *Codicis Justinianai* compilatione [1] eadem, in uno [2] loco: *Idem Imp. renovavit antecedentium Imp. leges, & Novellas etiam ipse edidit, quas in urbes emisit.* Et [3] rursus: *Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coacta sunt, & alias ipse de suo edidit, & per singulas urbes emisit.* Sic etiam [4] eandem fabulam, quam ante posuerat in libris præcedentibus, de urbe *Palmyra* à *fato* Goliathi nominata, repetit. Taceo hinc factum quod eundem montem, quem *Garizi* antea [5] nominarat, hic in Vita Justiniani nominaret [6] *Argarizin.*

XIX. Utut sit de aliquibus notatorum locorum: id tamen pro quo contendimus ex aliis redditur manifestissimum; & ex dictis videtur satis demonstrari, non ævi illius, quo floruit *Justinianus*, fuisse Scriptorem nostrum. Quibus omnibus demum addatur, res quasdam illius ætatis ab eo silentio penitus præteriri, ut *Concilium v. Generale*; & *Belisarii* Expeditionem quandam perinsignem adversus Chosroem Persarum Regem in Oriente post captam *Antiochiam* sævientem; quæ nullo pacto videtur omisurus, si illis temporibus ipse floruisset.

XX. Neque silentio hic prætereundum, quod quamvis de Patria sua *Antiochia*, dum res describit *Justini* & *Justiniani*, non pauca memoriæ tradit, nihil tamen, ne γρῦ, vel de *se* vel de sua *Familia*, quo eum tunc tempo-

1. Fuit duplex *Codicis* Editio, sed de una & eadem bis loquitur *Malela*.
2. p. 168.
3. p. 183.
4. p. 152.
5. p. 93.
6. Quomodo etiam ab aliis nuncupatur, ab הר *mons* & *Garizin*.
7. Ne quis suspicetur potuisse *Malelam* in illis quæ desiderantur, de istis scribere; desinit Chronographia nostra prout eam nunc habemus, in anno Justin. 37. & celebratum est *Consilium v. Gen.* anno illius 27. *Indictione* 1, de qua p. 231. & contigit dicta *Belisaris* expeditio circa annum Justiniani 14. illis circiter temporibus quæ tractantur p. 222, 223. De illa multa habet *Procopius* de Bel. Pers. l. 2. c. 14, ad 21. pag. 122. ad 141.

ris vixisse innuatur, comparet. Dum describit tremendum illum terræmotum qui annis circiter 2. ante *Justiniani* initium contingebat, quo (ut dicit) *Antiochia desolatio facta est, cui nulla superfuit domus præterquam quæ ad montem fuerunt*, & quo *periere* CCL. *circiter mortalium millia*; dum alium describit terræmotum qui *Justini* [anno] 2. accidebat, quo (ut ait) *interiere animarum* v. *millia, & illi qui supererant in alias urbes sese receperunt*; hæc (inquam) describens, ut nihil de *seipso*, sic neque de *suis*, vel verbum unum habet. Cum admodum tamen videatur probabile, eum aliquid de *se suisve* mentionis in ejusmodi locis fuisse injecturum.

XXI. Haud me latet, *Edmundum Chilmeadum* in *Latina Versione* sic loca nonnulla interpretari quasi Malela se vixisse sub imperio *Justiniani* innuerit. De Legatione ab Imp. *Justiniano* ad Indorum *Axumitarum* Regem, ad annum *Justiniani* [1] 4m. vel 5m. sermonem habens *Malela*, describit habitum, quo indutus est Rex *Axumitarum* cum Legatus reciperetur, ex ipsius *Legati* narratione: ὡς δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτὴς, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεὺς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ἰνδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε. &c. Quæ sic in sua *Versione* reddidit *Chilmeadus*; *Habitus autem Regis Indici pompaque solennis, quibus Legatum Romanum* (uti ex ipsius ore didicimus) *excepit, erant hujusmodi. Nudus erat &c.* At gravissime laborat hæc *Chilmeadiana* interpretatio. Nihil aliud enim sibi voluit *Chronographus*, quam quod ista ex *ipsius Legati relatu* addidicerit. Illius verba nihil aliud sonant: & quod non ex *colloquio* cum *Legato*, sed ex *scripta* narratione, quæ tradit acceperit, ex verbis paulo post sequentibus demonstratum habemus. Post narratum enim quo modo Rex Indorum ornatus & stipatus fuerit, procedit *Chronographus* ad explicandum receptionis Legati modum, his verbis: Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ

1 Post mensem *Septembrem* Consulatus *Lampadii & Orestis*. conferantur p. 188. cum 190 & 194. Mentio fit postea de mense *Aprilis* p. 202. & iterum de alio *Septembri* quo obiit Coades Rex Persarum p. 212. postea de Indictione 10. quæ incurrit in annum Justiniani 6. p. 213.

προσκυνῆσαι· καὶ ἐκέλευσε ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν ἀναστῆναί με καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. &c. *Introductus autem Legatus Romanus, in genua procidens, Regem veneratus est. Sed* me *surgere jussit & propius accedere.* Dum scribit ex *Libro* Legati *Malela*, Pronomen, *Me*, quod, de *sese* sermonem habens, Legatus posuerat, oscitanter (pro more) retinet. Sed quid in re tam aperta prolixi sumus? Fuit ipse *Nonnosus* Abrami F. qui prædictam obiit Legationem, neque *Malela* noster aliunde sua hausit quam ex ejus *Historia suarum Legationum.* De qua vide *Photium* in *Bibliotheca Cod.* 3. In alio [1] loco, in vita *Justini* Decessoris *Justiniani*, de exundatione Scirti fluminis, qua urbs *Edessa* cum domibus & incolis absorpta est, facta narratione, subjuncta sunt hæc verba. Ἔλεγον δὲ οἱ περισωθέντες, καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν, ὅτι τοῦ καὶ &c. Quæ perperam sic interpretatur Chilmeadus: *dixerunt autem qui superstites* adhuc *urbem incoluerunt* &c.

XXII. Ut ex hisce, quæ hactenus discussa sunt, satis evidens & liquidum videtur, sub Imperio Justiniani non vixisse nostrum *Chronographum*; ita sunt inter ea, quæ si quis attentius expendat & consideret, haud sibi persuadere poterit; quin inter Scriptores multo recentiores sit accensendus. Hoc evincere quoque videntur argumenta alia. Ex eo quod *Clementem Chronographum* in testimonium advocat, eum non vixisse ante seculum *octavum*, non sine magna probabilitate videtur conficiendum. Videtur enim iste Clemens Chronographus vixisse non ante *Servatoris* annum 685. Atque hoc colligimus ex *Anonymi* Græci *Demonstrationibus* (quas inscribunt) *Chronographicis*, seu *Collectaneis de Antiquitatibus Constantinopolitanis*, à quo citatur (ut omnino videtur) de Imp. *Constantino Pogonato*, qui vitam cum morte commutavit anno Christi prædicto, nempe 685. [2] Scribens enim ille *Autor Anonymus* de statua quadam in urbe C P. nuncupata *Tauro*, & dicens eam *Theodosii Senioris* fuisse, subdit: Κλήμης δὲ τὰς ὁμοίας καὶ πολυμόρφους μαρμαρίνας Κωνσταντίνου εἶναι φάσκει, τοῦ υἱοῦ Κωνσταντίου. *Clemens vero similes variaeque forma marmoreas statuas Constantini, Constantii F. esse ait.* Qui-

1. p. 142. 2. p. 32.

bus

bus verbis, *Combefisius*, in *Notis*, designari existimat *Constantinum Pogonatum, Constantis* (ut vulgo solet nominari) *Filium*: atque ita mehercule appellatum eum ab aliis nos observavimus. *Constantinus Porphyrogennetus* [1] De *Administr. Imperii*: Ἐπὶ Κωνσταντίνου υἱοῦ Κωνσταντίου τοῦ καὶ Πωγωνάτου καλουμένου. *Constantino Constantii F. qui & Pogonatus nominatus est.* Fuit quidem, quod & omnibus notum, *Constantinus* ipse *Magnus* Constantii (Chlori) Filius: verum eum hic loci ne intelligamus hoc omnino obstare videtur, quod nusquam Is alibi à laudato Autore nominetur *Constantinus Constantii F.* quamvis de eo mentionem creberrime faciat, sed semper vel simpliciter *Constantinus*, vel *Constantinus Magnus*, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας. Atque ita profecto sæpius nuncupatur intra paucas post locum citatum lineas; ut alium & diversum fuisse eum ab illo qui vocatur *Constantinus Constantii F.* quam clarissime subinnuatur.

XXIII. Ut ex hoc argumento Scriptorem nostrum ante seculi *Octavi* initium non floruisse videtur comprobari; ita quoque exinde videtur *probabiliter* inferri posse, vel eo tempore fuisse juniorem. Quamvis enim concedatur *Clementem* prædictum exeunte circiter Centuria *septima* monumenta sua literis consignasse: (nam vel illum etiam suspicari licet floruisse post tempus istud) illum tamen citare videtur *Chronographus* noster, non tanquam sui temporis Scriptorem, sed ut antiquiorem. Ut hoc vel exinde videtur conficiendum, ita suppetit nobis argumentum aliud, ex quo, si vix aliquid aliud occurreret, videretur tamen posse demonstrari, eum illo tempore fuisse recentiorem, & non vixisse nisi post initium Centuriæ *nonæ*. Argumentum hoc duco ex ejus citatione *Theophili Chronographi* sive *Historici*. Claruisse enim *Theophilum Chronographum*, sive *Historicum*, paulo ante seculum *octavum* absolutum, constat ex *Abulpharajii* [2] Historia Arabica *Dynastiarum*, qui docet eum sub *Irenes* Imperatricis, uxoris *Leonis Porphyrogenneti*, temporibus, anno *Hegiræ* 169. hoc est, anno Christianorum 785. è vivis

1. cap. 48. p. 172. 2. p. 147, 148.

***** excessisse,

excessisse. Ait eum fuisse *Christianum, Thomæ F. Astrologum Rohensem* (i. e. Edessenum) *Astrologorum Ahmodii Saracenorum Chalifæ principem, è secta Maronitarum qui in monte Libano sunt; & Historiam egregiam* condidisse. Sic in [1] alio loco *Historiam* ejus sive *Chronologiam* de annis ab O. C. ad initium usque *Seleucidarum* Epochæ, advocat. Hunc eundem fuisse cum *Theophilo* Historico sive Chronographo quem adducit *Chronographus* noster, non est, ut opinor, cur dubitet aliquis, præsertim cum floruerit in eadem circiter terrarum plaga. Et ne quis suspicetur *Theophi'um Abulpharajianum* non *Græcum* fuisse Scriptorem, sed *Syriacum* (quod tamen si detur, nihil tamen obstaret quo minus idem esset cum *Maleliano*, cum illius Chronographia *Syriace* scripta, in *Græcum* sermonem traduci potuerit) jam extant in variis *Europæ* Bibliothecis *Astrologica* quædam illius Opera sermone *Græcanico* contexta, id docentibus *Catalogis* (quos vidi) MSS. codicum Bibliothecarum variarum; in quibus celebrari solent *Theophili Astrologica*. Qualia quidem scripsisse prædictum *Theophilum*, ut per se satis evidens videtur, cum *Astrologus* professione, uti tradit *Abulpharajius*, idque summus & clarissimus esset; ita constat autoritate [2] *Abumaschiris*, Scriptoris item Arabici, qui in Libro *de Mysteriis* inedito, inter varios *Græcos Astrologicos* Scriptores, *Alexandrum, Stephanum, Aristotelem*, & [3] *Hermetem*, annumerat *Theophilum Filium Thomæ*. Quid? quod *Theophilum* prædictum Chronographum *Edessenum* Sermonis Græci peritia polluisse, ex ipso edoceamur [4] *Abulpharajio*: ab eo enim additur eundem istum *Homeri Poetæ libros de Excidio urbis Ilii è Lingua Græca in Syriacam quam elegantissime vertisse*. Sic *Joannes Mansur Damascenus*, quamvis ipse similiter in Aula *Saracenorum Chalifæ* inter illius *Consiliarios* floruerit, ea tamen, quæ edidit, Opera sermone *Græcanico* adornavit.

X X I V. In proclivi fortasse fuerit suspicari, *Clemen-*

---

1. p. 63. 2. Apud Hottingerum de Bibliothecis orient. p. 255. 3. Suppositítii qui Græcus erat. 4. p. 148. & 26.

tem

tem supradictum *Chronographum* quem citat *Chronographus* noster, non alium fuisse à *Clemente Alexandrino*, qui in Libris *Stromateων* in rebus *Historicis* atque *Chronologicis* multus est; atque ita *Theophilum Chronographum*, quem idem solet testem appellare, non alium fuisse quam *Theophilum* Episcopum *Antiochenum*, Librorum trium *ad Autolycum* Scriptorem: in quorum Librorum *ad Autolycum* tertio de rebus *Chronologicis* non pauca literis produntur, & series annorum ab O.C. ad Autoris usque ætatem perpetuo filo deducitur; quin & Liber ille à *Lactantio Firmiano* sub Titulo *Libri de temporibus* (i. e. *Chronologici*) laudatur. Equidem ita eruditissimus *Oxoniensis* Editor dictorum *Librorum ad Autolycum*, ὁ νῦν ἐν ἁγίοις, in *Præfatione*, absque ullo rei examine, pro concesso habet, à *Chronographo* nostro designari illum, quotiescunque ex *Theophilo Chronographo* testimonia proferuntur, quia sc. nihil inaudierat de *Theophilo Chronographo* alio. Ut vero diluatur omnis hujusmodi suspicio, hoc unum impræsentiarum monebimus, res istas quas producit ex *Clemente* & *Theophilo Chronographis* Historicus noster, in *Clementis Alex.* & *Theophili Antiocheni* Operibus non omnino reperiri. Hos eosdem Scriptores, *Clementem* & *Theophilum Chronographos*, ab *Hesychio* quodam in *Homilia* sive *Sermone De Nativitate Christi*, in Fragmento quod extat apud *Anastasii Nicani* (seu potius *Sinaitæ*) *Quæstiones Theologicas* ex *Gentiani Herveti* Latina Interpretatione in *Bibliotheca Patrum* editas, citatos invenimus: at non est cur id contra illa, quæ supra posuimus, de illorum *Chronographorum* ætate in argumentum à quoquam trahatur. Nulla enim necessitas postulat, ut *Hesychius* prædictus pro eodem habeatur cum *Hesychio* Patriarcha Hierosolymitano, qui seculo *sexto* exeunte sive *septimo* ineunte floruisse putatur; cum tot in *Ecclesia Græcorum* multo recentiores *Hesychii* claruerint. Imo vix mihi dubium, quin *Joanne* nostro *Malela* recentior sit iste *Hesychius*, & ex illo ipso exscripserit ea quæ citatum Fragmentum exhibet. Hoc ut penes sit judicium Lectoris, & quia conducit ad numeros nostri Exemplaris *Malelianos* aliquantulum emendandos, me non pigebit ob oculos

 hic

hic adducere; *Græcis* insuper attextis ex *Bibliotheca Bodleiana* † MS. Codice, quæ [1] nondum lucem aspexere.

Ἡσυχίου ἐκ τοῦ εἰς τὴν [2] Χριστοῦ γέννησιν.

Ἐν γὰρ τῷ μβʹ ἔτει τῆς βασιλείας Αὐγούστου, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κεʹ, ἡμέρᾳ ϛʹ, ὥρᾳ [4] ἑβδόμῃ τῆς ἡμέρας, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς τὸ κατὰ σάρκα ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου Μαρίας, ἔτους κατὰ Ἀντιοχεῖς ἀπὸ κτίσεως κόσμου ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως [5] ,ϛ. συνάγεται γὰρ ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Φαλὲκ υἱοῦ Ἔβερ, ἔτη ,γ. καὶ ἀπὸ Φαλὲκ ἕως μβ. ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου ἔτη [7] ,αξζʹ. καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ὁ σωτὴρ τοῖς ἀνθρώποις ἔτη λγʹ. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως τῆς Χριστοῦ γεννήσεως καὶ σταυρώσεως ἔτη ,ϛʹ πλήρη. ὁ γὰρ Φαλὲκ κατὰ τὴν προφητείαν Μωσέως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς Χριστοῦ ἐπιφανείας. ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ϛʹ ἡμέρᾳ πλάσας ὁ Θεὸς καὶ ἐξ αὐτῆς ὑπέπεσεν τῇ ἁμαρτίᾳ, οὕτως καὶ τῇ [8] ϛʹ ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος, ἐπὶ τῆς γῆς ἦλθεν καὶ

Ex Hesychio in Christi Natalem.

Nam in [3] 342. anno Imperii Augusti, mensis Decembris 25. die 6. hora 7. diei, natus est Dominus noster Jesus Christus secundum carnem, ex Maria virgine; anno secundum Antiochenos à creatione mundi usque ad Natalem Christi & crucifixionem 6000. colliguntur enim ab Adam usque ad Phalec filium Heber anni 3000. & à Phalec usque ad [6] 42. annum regni Augusti, anni 1067. & deinde conversatus est Servator cum hominibus annos 33. adeo ut sint ab Adam usque ad Natalem Christi anni 6000 pleni. Phalec enim ex Prophetia Mosis dicitur dimidium temporis Christi apparitionis. Quomodo enim cum hominem sexto die finxisset Deus, is deinceps cecidit in peccatum; ita etiam sexto die millenario venit in terram & servavit eum.

† Membranaceo in folio, inter Codd. Baroc. num. 206. p. ριδʹ.

1. Hæc postquam chartis illeveramus, mihi venit ad manus *Paschalis* sive *Alexandrini Chronici* Editio *Dufresniana* in Gallia nuperrime adornata, in cujus Appendice quam subtexuit *Dufresnius*, reperitur Græce hoc ipsum *Hesychii* fragmentum ex Codice Regis Galliarum, qui eosdem omnes Tractatus cum nostro Oxoniensi complectitur. Non viderat *Dufresnius* Latinam editionem Fragmenti *Hervetianam*, sed existimavit se prorsus ignotum edidisse.

2. Χριστοῦ] Agnoscitur quoque ab Hervetiana edit. sed in Dufresn. deest.

3. Sic quoque Dufresn. Sed Hervet. 22.

4. Sic Dufresn. Hervet. *Decembris 25. die Sexto, hora tertia.*

5. ,ϛ. 6000.] Sic infra sæpius; concinente ubique *Dufresniana*. Hervetiana hic & ubique habet 5000.

6. Hervet. hic loci 32. ut *supra* 22.

7. ,αξζ. 1067.] Sic quoque Hervet. sed apud Dufresn. ,εϡξζ. 5967. Scribe ,βϡξζ. 2967.

8. Καὶ τῇ ϛʹ. ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος] Sic quoque *Dufresn.* at Hervet. *quinto die millenario.*

Hoc

Hoc enim ostendit etiam divina Scriptura dicens; *Dies Domini sicut mille anni.* Quæ quidem & Clemens & Theophilus, & Timotheus Dei amantissimi Chronographi exposuerunt, consentientes quod in sexto millenario annorum apparuit Dominus, convenienter numero 6. dierum formationis Adam, & servavit genus hominum. Alii autem dicunt venisse Dominum anno 5500. Sed non multi in hoc conveniunt. In 6000. autem anno omnes accurati Scriptores conveniunt apparuisse Christum. Nam etsi de eo nonnulli dissentiunt, vox tamen Prophetica est vera, quæ magis docet apparuisse Dominum anno 6000.

καὶ ἔσωσεν αὐτόν. Τοῦτο γὰρ δηλοῖ καὶ ἡ θεία γραφὴ λέγουσα· ἡμέρα κυρίου ὡς χίλια ἔτη. ἅπινα καὶ Κλήμης, καὶ Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ θεοφιλέστατοι χρονογράφοι ἐξέθεντο, ὁμοφωνήσαντες ὅτι τῇ [1] ς' χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν ἐφάνη ὁ κύριος κατὰ τὸν ἀριθμὸν [2] τῶν ς' ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδὰμ, ξυσάμενος τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων. ἕτεροι δέ φασιν, τῷ ,εφ' ἔτει ἦλθεν ὁ κύριος. ἀλλ' οὐ πολλοὶ συμφωνοῦσιν εἰς τοῦτο. ἐν δὲ τῷ ,ς' ἔτει πάντες οἱ ἀκριβεῖς συγγραφεῖς [3] συμφωνοῦσιν φανῆναι τὸν κύριον. εἰ γὰρ καὶ διαφωνοῦσιν περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ' ἡ προφητικὴ φωνὴ ἀληθεύει, μᾶλλον διδάσκουσα εἰς τὸ ,ς' ἔτος φανῆναι τὸν κύριον.

Hæc si quis committat cum illis quæ habet *Jo. Malela* in initio Libri 10mi, nihil prius mehercule ei comparebit, nihil manifestius, quam quod *Malela* sint ipsissima verba in compendium redacta. Si placeat alicui, ex eodem Chronographo scripsisse cum *Jo. Malelam*, tum *Hesychium* illum, quicunque is sit, eum verba Autoris ipsissima, hunc stylo contractiori; fruatur is, velim, judicio suo: nobis potius arridet sententia prior, quippe hunc *Hesychium* non fuisse Scriptorem recentem, i. e. non vixisse post seculum *nonum*, nihil uspiam librorum occurrit quod clarum faciat. Quod in *Anastasii Quæstionibus Theologicis* Fragmentum supra descriptum reperiatur, ne aliquem id in errorem inducat. Non enim ab ipso *Anastasio* in Opus

1. τῇ ς'. χιλιάδι] Sic etiam Dufresn. Hervet. *in quinto millenario.*
2. Τῶν ς' ἡμερῶν] Apud Dufresn. quoque leguntur sed in Hervet. desiderantur, quæ habet: *convenienter numero formationis Adam.*
3. συμφωνοῦσιν φανῆναι &c.] Sic quoque *Hervet.* apud *Dufresn.* corrupte: συμφωνοῦσιν περὶ τούτου τινὲς, ἀλλ' ἡ προφητικὴ φωνὴ, ἀληθεύει μᾶλλον διδάσκουσα &c.

suum

ſuum *Quæſtionum Theologicarum* tranſlatum fuit illud Fragmentum, ſed in Additamentis ſeu Appendice habetur; ut multa ſunt alia ex Scriptoribus recentioribus *Quæſtionibus Anaſtaſianis* cum adjecta, tum inſerta. Conſule noſtram *Diatribam de Scriptoribus Græcis variis*: ubi de prædictis *Anaſtaſii Quæſtionibus* fuſiſſime tractatum eſt, & *Quæſtiones* duntaxat 24. priores revera fuiſſe *Anaſtaſii*, cæteras omnes eſſe adjectitias; & in ipſis prioribus 24. permulta eſſe interpolata, ex Codd. MSS. luculenter eſt demonſtratum. Vide etiam ibidem de *Heſychio* prædicto, in Capite de *Heſychiis Variis*; necnon de *Clemente* & *Theophilo* ſupradictis, in Capitibus de variis *Clementibus* & *Theophilis*: ubi fuſius & plenius de illis diſſeruimus.

XXV. Argumentis hiſce de ætate Scriptoris noſtri, ex eo videtur accedere confirmatio, quod quotieſcunque *Chronologiam Euſebii Cæſarienſis* adducit, non verum citat ſive genuinum *Euſebii* Chronicon, ſed Chronicon quoddam *ſuppoſititium*, ſub *Euſebii* nomine circumferri ſolitum. Quod tale fuit apud Græcos recentiores *Chronicon* quod falſo *Euſebii* Nomen præ ſe ferebat, quamvis id à nullo virorum eruditorum ſit hactenus obſervatum, & quod illud, quo uſus eſt noſter *Chronographus*, non fuit genuinum *Euſebii* Opus, Nos in Libro citato, in Capite de *Euſebiis* variis, oſtendimus.

XXVI. Neque prorſus videtur contemnendum, quod in Actis *Concilii Nicæni ſecundi* anno Chriſti 778. celebrati, ubi è libris cujuſvis generis ſummo opere conquiruntur ab Epiſcopis *Iconolatris* quæcunque pro cultu ſuo cenſerentur facere, & Scriptorum plurimorum ſententiæ & traditiones de *Imaginibus* congeruntur; quod, inquam, in illius *Concilii* Actis, ubi tot de *Imaginibus* Scriptores allegantur, de Autore [1] noſtro, qui in medium producit inſignem Narrationem, & ipſum (ſi fides) Fæminæ *Hæmorrhoûſæ* ad Herodem Regem de Statua *Chriſto* in urbe *Paneade* ponenda *Libellum* ſupplicem, ſilentium altiſſimum,

1. De Orat. 3. Pro Imaginibus *Jo. Damaſceno* qui paulo ante Concilium iſtud obiit aſcripta, in qua citatur Noſter de ſtatua Paneadica, Vide ſis quæ infra dicuntur.

mum agatur, idque quamvis de Statua ista *Paneadica* proferantur ex Scriptoribus aliis Narratiunculæ minoris longe momenti.

XXVII. Conjecturam denique nostram de ætate *Jo. Malelæ*, eum seculo *nono* scripsisse, vel ævo saltem *Justiniani* multo recentiorem fuisse, egregie confirmare videtur ipsum Hominis Ingenium & conditio. Quis enim Historicum tam nugacem, tam expertem judicio, sibi ipsi tam inconstantem, qui partibus Chronographiæ suæ plerisque omnibus quæ Christum præcedunt, & in aliis multis eum subsequentibus, nihil aliud est fere, quam, quod appellat *Cedrenum* Scaliger, *quisquiliarum stabulum*: quis talem, inquam, tamque ineptum *Chronographum* eruditioribus illis *Justiniani*, aut *Justini junioris*, temporibus; *Procopii Cæsariensis* & *Agathiæ*, probatissimorum Historicorum, temporibus, condignum censeat? Profecto si liceat ex ingenio Hominis & eruditione conjecturam & judicium facere; seculo isto *novo*, miserrimo omnium & tenebricosissimo, perdignus Scriptor erit pronunciandus. Adjiciatur insuper istius *Stylus* & ipsum loquendi genus, quod ab omni sane elegantia nusquam non abhorret; quodque locis quamplurimis plane *barbarum* esse illi fatebuntur qui eum perlegerint; indignum proculdubio ætate politiore *Justiniani*, prædicto *nono* seculo dignissimum. Neque hoc mehercule affirmo, meopte solo judicio innixus. Sed accedit suffragium Viri longe eruditissimi *D. Edvardi Bernardi*: quem memini mihi dixisse plus abhinc *decennio*, quum ex occasione de *Malela* nostro, tunc mihi prorsus ignoto, injectus esset inter confabulandum sermo, (nam ad *balbutientem* nostram Eruditionem se demittere tunc temporis non recusavit Vir summi Candoris & Humanitatis, sed, *Socratis sapientis* ad instar, cum *Puero* nonnunquam ludere gavisus est) *mirari* se si *seculum Justiniani* tanta linguæ barbarie ab antiquis degenerarit.

XXVIII. Si cuipiam placeat eundem fuisse cum nostro *Jo. Malela Jo.* illum *Antiochenum*, quem solent citare *Joannes* & *Izaacus Tzetzæ*, id ulterius erit confirmationi, sive potius

tius demonſtrationi; cum affirmat (ut ſupra fuit notatum) *Jo. Tzetzes Joannem* illum, quem citat, *Antiochenum* poſt *Georgium Chronographum* ſcripſiſſe. Dixi ſupra, apud *Jo. Tzetzem* ibi eſſe intelligendum, vel *Georgium Syncellum Chronographum*, qui paulo ante finem *octavi* ſeculi è vivis exceſſit, vel ſaltem *Georgium Hamartolum*, qui paulo poſt medium ſeculi *noni* Chronographiam ſuam elucubravit. Non ignoro citari ab Anonymo quodam Græculo Chronographo inedito, Chronographiam *Georgii Piſidis*; neque neſcio floruiſſe *Georgium Piſidem* ſub ipſo Imp. Heraclio ante medium ſeculi *ſeptimi*: at vero cum ſtrictius ac accuratius rem perpendo, vix poſſum ſane ego dubitare, quin *Georgium* alium cum *Georgio Piſide* confuderit iſte Anonymus: nec videtur præterea *Jo. Tzetzes Georgium Piſidem* nominaturus ſimpliciter *Georgium Chronicum*. Nam ſolet ille cum ab aliis vulgo, tum ab ipſo eodem [1] *Tzetze* in eodem *Chiliadum* Opere, expreſſo cognomine, appellari *Georgius Piſides*. At de hiſce non ſumus in præſentia ſoliciti; nam (ut jamjam fuit indicatum) nos potius exiſtimamus, à *Joanne* noſtro *Malela* diverſum fuiſſe *Joannem* iſtum *Antiochenum*, qui à Tzetze utroque laudatur.

XXIX. Atque hæc ſunt illa argumenta varia, quibus nos haud ægre adducti fuimus, ut credamus Autorem noſtrum, non ſolum non vixiſſe ſub *Juſtiniano*, ſed illo fuiſſe multo ſequiorem; & ad ſeculum potius *nonum* quam *ſextum* eſſe referendum cenſeamus. Venitur jam ad iſta argumenta quæ illius antiquitatem videantur aſtruere: quorum *nodi* ſi ſolvi poſſunt ſine *vi* & *ſectione*, non ægre in noſtram ſententiam conceſſuri ſunt illi qui æqua velint veritatis lance res æſtimare. Argumentum *primum*, quo probari poſſe videatur illius Antiquitas, ex eo petendum videatur, quod res ſub imperio *Juſtiniani* geſtas fuſiori longe Minerva perſequatur; & in iis cele-

1. Vide Diatr. de Script. Gr. variis, ubi de *Jo. Antiocheno Monacho Chronographo.*

brandis,

brandis, non *annum* ſolum, ſed & *menſem* & *diem* menſis valde particulatim adhibeat. Arg. ſecundum ex eo quis arceſſierit, quod Impp. *Conſtantinum, Theodoſium*, & *Leonem Seniores*, ab illorum Nominum *junioribus* Imperatoribus, per Epitheta τοῦ μεγάλου i. e. *Senioris*, & τοῦ μικροῦ, id eſt *junioris*, diſtinguere ſolitus ſit; ſed de *Juſtiniano* ejus Nominis *primo*, τοῦ μεγάλου Epitheton non unquam uſurpat: quod eum ſcripſiſſe ante *Juſtinianum juniorem*, qui imperium eſt auſpicatus anno æræ Dominicæ 685°, videatur oſtendere. Ad hæc adjicias, quod (ut ſemel iterumque jamjam fuit obſervatum) ex eo nominatim citetur Fragmentum apud Librum *pro Imaginibus* tertium *Jo. Damaſceno* tributum; nam vita ſua defunctus eſt *Jo. Damaſcenus* circa annum D. DCCL. unde aſtrueretur *Autorem* noſtrum, ſi non ſcripſiſſe ante finem ſeculi *ſexti*, ante finem tamem *ſequentis* in vivis extitiſſe. Argumentum *quartum* ex eo conficiatur, quod in locis pleriſque verbatim ei cum *Chronico Paſchali* ſive *Alexandrino* (ut vulgo ſolet appellari) conveniat, adeo ut ex eo *Chronici* Compilator videatur exſcripſiſſe, demonſtrantibus variis indiciis non Noſtrum vice verſa ex *Chronico* iſta hauſiſſe. Sic ſane Autorem *Paſchalis* ex *Jo. Malela* ſcripſiſſe ea, in quibus conveniunt, decreverunt hactenus omnes eruditi, ſuffragante etiam celeberrimo *Dufreſnio* in Notis ad *Paſchale*, ubi *Malelæ* Narrationem de morte *Juliani Apoſtatæ*, quam legerat excerptam è noſtro Codice, cum *Paſchalis* Narratione confert. Vulgo autem à Viris eruditis creditur, compilatum ſive continuatum fuiſſe *Paſchale* ſub imperio *Heraclii*, ante annum D. 630. quod oſtenderet *Noſtrum* ante annos poſt mortem Juſtiniani 40. ſcripſiſſe, nempe ante exitum ſeculi *ſexti* vel in ipſo *ſeptimi* initio, ad quod refertur à clariſſ. *Caveo*. Non rem ingratam erudito Lectori, nec à noſtro inſtituto alienam, me exiſtimo facturum, ſi Indicem iſtarum Narrationum, in quibus, vel totis vel ſaltem partim, inter *Noſtrum* & *Chronicon* prædictum ſit ad verbum convenientia, hic ſubtexam.

XXX. Occurrunt apud noſtrum Chronographum

quæ habentur apud *Chronicon Paschale* juxta editionem in Folio *Dufresnianam*

Pag. 38. [a] de Danae & Perseo à vocibus, ὁ πῆκος ὁ καὶ Ζεὺς, ad p. 41. voces Βαβυλωνίων χώρας;

P. 41. [b] de Inacho, Jo, Tauro, Phœnice, Agenore, Hercule Tyrio &c. à vocibus, ἐν δὲ τοῖς, ad p. 44. voces, ὁ σοφώτατος ἐξέθετο;

P. 45. [c] de Sole Vulcani F. Sesostre, & Hermete Trism. à vocibus Μετὰ δὲ τελευτὴν Ηφαίστου, ad p. 48. voces ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί; [sic cuncta fere à p. 38. ad p. 48. cum *Malelianis* eadem sunt, sed non eodem ordine descripta. Neque dubium videtur quin ista universa de Pici sepulchro, Fauno, & Vulcano, quæ habentur p. [d] 44. & 45. apud Malelam etiam legerentur: id docet initium Malelæ mutilatum, quod recte ex Chronico Paschali à *Chilmeado* suppletum est. Dicendum videtur idem de omnibus istis quæ habentur de Semo, Saturno, Pico, Zoroastre, Nino &c. p. 36, 37, 38. post voces Περὶ Αστρονομίας. Quæ ad eundem *Malelæ secundum* Librum videntur omnino pertinuisse.]

P. 109. ad 114. [e] de urbe Roma, Romulo & Remo, Ludisque Circensibus;

P. 117. [f] de Chlamydibus Romanorum;

P. 191. 192. [g] de Pharo turri, Mole extructa inter insulam *Pharum* & urbem Alexandriam, Antonio contra Cleopatram misso, Sosibio Antiocheno, & Cæsaris Augusti Titulis;

P. 246, 247. [h] de Tito Vespasiano Hierosolymamu rbem devastante;

P. 250, 251. [i] de Apollonio Tyaneo, & Asclepio ab Imp. Domitiano perempto, deque Domitiani interitu;

---

a Edit. Rader. p. 90. ad 96. Mal. p. 39. ad 45.

b Ed. Rad. p. 46. ad 102. Mal. p. 30. ad 39.

c Ed. Rad. p. 106. ad 110. Mal. 25. ad 30.

d Ed. Rad. p. 101. 104.

e Ed. Rad. p. 258. ad 268. Mal. p. 216. ad 229.

f Ed. Rad. p. 274. Mal. p. 38, 39.

g Ed. Rad. p. 456, 458. Mal. p. 280, 281. 290, 291.

h Ed. Rad. p. 582. 4. Mal. p. 336. 7.

i Ed. Rad. p. 590. 592. 4. Mal. p. 344. 5. 6.

P. 262.

P. 262. [k] de Marci Imp. Edicto de Liberis inteſtatis, & ingratis;

P. 263. [l] de Artabano Antiocheno;

P. 265. [m] de Byzantio condito, & balneo publico Zeuxippo nominato;

P. 275, 276. [n] de S. Gelaſino Martyre;

P. 284, 285. [o] de Conſtantini M. Operibus in urbe Conſtantinopoli, de illo primo omnium Impp. inſignito Diademate pretioſis ex lapillis facto, de urbis Natali & *Fortuna*, deque Conſtantinopoli avulſa ab Europæ provincia;

P. 297. ad 303. [p] de Martyrio S. Domitii, Juliani Imp. interitu, ejus morte S. Baſilio per ſomnum revelata, & imperio Joviano tradito, de Legatione ad hunc Perſarum Regis, Pace per Arintheum facta, urbe Niſibi Perſis dedita, vicoque Niſibeno condito, de Valentiniano in Olymbriam relegato, poſteaque Imperatore facto, deque publico contra Saluſtium Edicto, de Magnatibus injuriarum reis, Rhodano flammis tradito, Imperatrice proſcripta, & Valentiani obitu;

P. 310. ad 313. [q] de Theodoſii Imp. cum Eudocia nuptiis, hujus Fratribus ad honorem promotis, & dignitatibus Paulino conceſſis;

P. 316. ad 319 de [r] Paulino interfecto, & Eudociæ in urbibus Antiochiæ Hieroſolymæque geſtis, de Attila Hunnorum Rege, Cyro Patricio, terræmotu Conſtantinopoli, & morte Imp. Theodoſii;

P. 321. [t] ad 335. de morte S. Symeonis [u] Stylitæ, Iſocaſio [x] Philoſopho, Diebus Dominicis [y] pro ſacris haberi juſſis, Aſpare [z] & Ardaburio neci traditis, Arrianiſque à [a] Leone Imp. perſecutionem paſſis, [b] de imbre [c] Cine-

k Mal. p. 369.
l Ed. Rad. p. 614 Mal. p. 381.
m Ed. Rad. p. 626. Mal. p. 384. 5.
n Ed. Rad. p. 642. Mal p.
o Ed. Rad. 262. 4. 6. Mal. parte 2. p. 5. ad 9.
p Ed. Rad. p. 690. 692. 694. 698. 700. 702. Mal. p. 16. 22. 24. &c. 29. 31. &c.
q Ed. Rad. p. 720. 2. 4. 6. Mal. p 52. &c.
r Ed. Rad. p. 732. ad 738. Mal. p. 56. &c. ad 72.
t Ed. Rad. p. 742. ad 772.
u Mal. p. 75. *x* 77. *y* 78. *z* ib. *a* 79. *b* ib. *c* ib.

 ris;

ris, [d] incendio Constantinopoli, Zenone [e] in imperii consortium à [f] Leone Juniore assumpto, Leonis obitu, Verina Zenonis [g] Socru, deque Basilisco [h] & Marco Imperatoribus, de Zenonis [i] & Basilisci bello, Armato, [k] Samaritanis, & Fæmina [l] Romana Juvenalia, & Theodorici morte, de [m] Comite Mauriano, Pelagio, & tumultu [n] Factionis Prasinorum, de urbe [o] Doras, [p] Areobindo, [q] Anastasii Imp. Visione, & Justino [r] ad imperium evecto, [s] de Amantio & Andrea è medio sublatis, Apione [t] &c. ab exilio revocatis, & de [v] Cometa, de Rege [x] Lazorum, Coadis [y] Persarum Regis ad Justinum Imp. legatione, & Hunnorum [z] Rege Zilgui sive Zilgibi, [a] de Justiniano denique in imperii consortium assumpto.

Sic omnes fere historiæ & *Narratiunculæ*, quæ in paginis circiter 80. apud *Paschale*, continentur, in hacce *Chronographia* nostra vel prorsus verbatim, vel pene, reperiuntur.

XXXI. Argumenta hæcce, quamvis leviter illa expendenti non exigua probabilitatis specie muniri omnia, & Demonstrationis vigorem obtinere aliqua videantur, ea tamen si propius inspiciamus, & ad examen revocata momento suo ponderemus, non tantum habere valoris videbuntur, ut illis compellamur in receptam opinionem pedibus concedere. Quod enim ad *primum* spectat; quid mirum si vita *Justiniani* resque gestæ sub ejus imperio, multo fusius, quam aliorum, memoriæ demandentur, cum tantam scribendi materiam præbuerint, & per annos ferme 39. is vitam suam protraxerit, Imperator longævus & percelebris? & quid mirandum si non solum *annos*, sed & *menses* & *dies*, gestorum plerisque adhibeat? Id scil. fecit, non quia tunc temporis vixit, & illis interfuit, sed quia sic fecerant sui Autores; quemadmodum etiam in illis, quæ præeunt, Imperatorum Vitis non raro facit. Quod ad *secundum* attinet: ut *Justinianum* à se celebratum nusquam vocat τὸν μέγαν sive *seniorem*, sic ne-

d ib. *e* p 84. *f* 85. *g* 87. *h* 88. *i* ib. *k* 93. *l* 95. *m* 103. *n* 108. *o* 115. *p* 126. *q* 127. *r* 130. *s* 131. *t* 132. *u* ib. *x* 134. *y* 136. *z* 137. *a* 147. 151.

que *Justinum* illius Decessorem eo titulo usquam donavit, quamvis certum sit eum non ante imperium *Justini Junioris* suum opus elucubrasse: ut itaque non valet argumentum hoc de *Justino Juniore*, sic neque repugnat quin Opus suum conscriberet post imperium *Justiniani junioris*.

XXXII. Ad *tertium* respondemus, quod si concedatur Librum *tertium pro Imaginibus*, qui *Jo. Damasceni* nomine præmunitur, revera ab eo fuisse contextum, de illius tamen argumenti valore non immerito possit dubitari. Etenim quis adeo in operibus antiquorum hospes, ut non cognoscat quam solent eorum Libri à Lectoribus interpolari? Quis nescit in more cum Lectorum tum Librariorum fuisse, cum in Libris testimonia aliorum congesta reperirent, de suo, si quid occurrerit, adjicere & inserere? Nonne docent hoc Scripta priscorum infinita, & ista præsertim in quibus coacervantur, ut in Libro prædicto *de Imaginibus tertio*, absque ulla orationis connexione, Antiquiorum fragmenta? Exemplo sint hujus rei *Anastasii Sinaitæ Theologicæ Quæstiones*, de quibus modo diximus; & (ut alia mittam) quæ tractant de eadem materia, de *Imaginum* sc. veneratione, *Concilii Nicani secundi Acta*: in quorum *Actione* 4. ubi Scriptorum variorum pro *Imaginibus* congeruntur loca, in aliquibus Exemplaribus habentur Testimonia varia præter ea quæ revera in Synodo ista recitata sunt. Sic in Codice antiquo Bibliothecæ *Vaticanæ* (uti monitum [1] Nota marginali ad Concilii *Acta*) occurrunt Patrum pleræque *sententiæ*, quæ neque reperiuntur in ullo alio Codice, neque ordini Interlocutionum respondent. Sic quoque in Synodi istius Editione Græca reperitur *narratio* ex *Vita S. Jo. Jejunatoris*, Patr. CP. quam neque agnoscunt Exemplaria Græca alia, neque *Vetus* [2] *Editio Latina*. Dixi, *si concedatur Librum tertium pro Imaginibus qui Jo. Damasceni nomine præmunitur revera ab illo fuisse contextum*: quia (ut liceat mihi quod res est dicere) non desunt quæ mihi persua-

1. to. 7. p. 272. 2. p 767.

deant,

deant, Tractatum istum, *Jo. Damasceni* nomine falso prænotari; ut alii sunt varii de eodem Argumento Tractatus ei falso ascripti; nempe Græculis sequioribus illi tribuentibus quicquid fere habuerunt pro doctrina *Iconolatriæ* ab Autoribus anonymis conscriptum, propter Nomen magnum quod *Imaginum* Defensione is sibi compararat. De Tractatibus istis Variis, & quid nobis suppetat argumenti peculiaris contra Librum prædictum, videatur in nostra *Diatriba de Script. Græcis variis.*

XXXIII. Quod ad *ultimum* Argumentum de *Chronico Alexandrino*, cujus Autor vulgo censetur sub Heraclio Imp. vixisse, & eorum quæ tradit pleraque ex nostro Autore deprompsisse; id quoque admittit Responsum duplex. Nam primo, si demus, (quod aliqui tamen magni nominis Viri addubitant) ab Autore sub Heraclio florente ad finem fuisse perductos *Paschalis* Numeros, quis tamen præstabit à Chronographo ipso, & non ab illius Interpolatoribus, fuisse inserta ista quæ in *Nostro* etiam reperiuntur? Quis non persentit infinitis pene interpolationibus *Paschale* illud *Chronicon* esse refertum? Nonne alte hoc *clamant* illius *Tautologiæ*? Nonne *dicunt* clarissime *Contradictiones*? Si Editionem celeberrimi *Dufresnii* inspicias, docebit ea, apud Codicem *Holstenianum* permulta deesse loca quæ in edito apparent, & inter ista, desiderari eorum multa quæ *Chronico Paschali* edito cum Nostro Autore conveniunt. Sic omnia ista absunt à Codice *Holsteniano* quæ comprehenduntur inter pag. 25. à vocibus Ἐπεὶ οὖν τούτων ἐμνημονεύσαμεν, usque ad pag. 48. ad voces Αἰγυπτίων οἱ λοιποί· in quibus sunt omnia illa, quibus convenit nostro Autori cum vulgato *Paschalis* Exemplari, de rebus Græcorum & Ægyptiorum fabulosis. Sic & deest pars magna illius loci qui agit de Urbe Roma, Romulo, & Remo, Ludisque Circensibus, pars sc. tota intermedia quæ tractat de Pisensium Rege Oenomao, Ludisque ab eo & Romulo institutis, à vocibus, καὶ ὑπὸ τῶν τεσσάρων στοιχείων pag. 110. D. usque ad illas, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους τὰ μέρη pag. 112. D. quæ in nostro Chronographo leguntur à pag. 218. lin. 28. ad pag. 223. lin.

lin. 20. Deest quoque in Codice *Holsteniano* pars major illius loci qui est de Hierosolymorum per Titum expugnatione, quóque *Nostrum* inter & *Paschale* convenit; scil. omnia illa quæ habentur à vocibus, Πάσας δὲ ἐπαρχίας, ad ἕως τοῦ νῦν ἵσταται· apud Nostrum p. 337. lin. 7. ad pag. seq. lin. 11. Neque solum Exemplar *Paschalis* evulgatum fragmentis multis *addititiis* abundat, sed & ipsum Exemplar *Holstenianum* in aliis locis *insititia* sua habet. Ut omittam ea quæ non sunt hujus loci: quod cætera ista cuncta de *Romulo* & *Roma* in loco prædicto, quæ in Codice etiam Holsteniano leguntur quæque Noster quoque Autor agnoscit, *Paschali* fuerunt inserta, hinc satis probabile argumentum ducitur, quod dicatur in isto loco, à *Romulo* & *Remo* ædificatum fuisse Romæ *Capitolium*, cum tamen in alio paulo post loco referatur prorsus contrarium, nempe *Numam Pompilium anno regni sui quarto Capitolium à fundamentis extruxisse.* Νουμμᾶς Πομπίλιος τετάρτῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐν Ῥώμῃ κτίζει τὸ Καπιτώλιον ἐκ θεμελίων. Sic apparet *tres* istas *Periochas* quæ habentur apud *Paschale* cum Nostro concinentes, de *Cleopatra*, turri *Pharo*, *Sosibio Antiocheno*, & *Titulis* illis quibus *Cæsar Augustus* gavisus est, usque ad vocem, Αὐτοκράτωρ, ab Interpolatore aliquo fuisse infarctas. Hoc inde colligitur, quod neque cohærent inter se prout ibi leguntur, neque cum *Periocha* sequente. In earum enim *prima* refertur contra *Cleopatram* & *Ægyptios* à Romanis missum fuisse cum exercitu *Antonium*; & in *secunda* mox subjungitur *Sosibium* quendam, Antiochenum Senatorem, *Augustum Cæsarem* Romam redeuntem fuisse comitatum: Romam unde redeuntem? nempe ab *Ægypti* debellatione, ut ex *Nostro* Scriptore fit manifestum. At de ejus contra Ægyptios expeditione fit antea nihil mentionis. Sic in *tertia* periocha recensentur Tituli *Augusti Cæsaris tanquam jam solius* sine ullo Collega imperium administrantis; & tamen in Paragraphe *sequente* fit mentio Illius in *Ægyptios* expeditionis eorumque expugnationis; à quo tempore supputata est ejus *Monarchia*, ut & ibidem agnoscitur. Αὔγουστος ἐλθὼν εἰς Αἴγυπτον &c. *Augustus in Ægyptum veniens, regionem*

gionem

gionem illam capit; extincto Ptolemaeorum regno, quod annis duraverat 296. Novi maximum *Jos. Scaligerum* pro *Antonii* Nomine, in loco notato, ubi dicitur eum contra *Cleop.* & *Ægyptios* missum, rescripsisse *Augustum*, adeoq; pro *Antonio Augustum* substitui in nova *Dufresnii* Latina versione. Verum temere id factum à Viris eruditis. Quamvis enim *Antonius* contra *Cleopatram* à Romanis nunquam missus est, ita legerat tamen apud suum Autorem *Paschalis* Interpolator. Hoc ex *Nostro* luculentissime apparet, in eo quippe, non solum idem Nomen *Antonii* habetur, sed & additur, eum in *Ægyptum descendentem*, & *Alexandriam obsidione cingentem, à Cleopatra, ipsi antea nota cum Julium Caesarem in Ægyptum esset comitatus, adulatoriis literis sollicitatum fuisse, & captum illius amore cum ea matrimonium iniisse, & suis Romanis bellum intulisse.*

XXXIV. Ex hisce liquet nullo pacto posse concludi, loca *ulla* ex illis in quibus conveniunt *Noster* & *Paschale*, à primo *Paschalis* Autore fuisse exarata. Nec omnino videtur ambigendum, quin in illa etiam parte quam addidit Continuator, quae ab anno *Constantii* XVIII incipit, sint pleraeque historiae & Narrationes insertae. Ne addam & esse suspicandum, illa ipsa loca ubi *Heraclius* Imp. *Imperator noster* nuncupatur, non alia fuisse quam Scriptoris alicujus, qui sub illo Imperatore floruerit, verba in *Chronicon* illud ab *Interpolatore* translata. Hoc solum videtur à quovis pro certo concludendum, ante annos plus minus DCC. in Chronico isto fuisse descripta quae in *eo* simul & *Nostro* leguntur. Hoc quidem ex eo colligitur, quod reperiantur ea, prout in impressis jam exhibentur, in alio *Paschalis* Exemplari pervetusto Bibliothecae *Vaticanae*, quod ab annis DCC. Viris eruditissimis *Jo. Mabillonio* & *Michaeli Germano*, Benedictinis Gallis, videbatur scriptum, uti docet *Dufresnius* in *Praefatione*, qui eos, ut Codicem illum inspicerent, dum *Romae* commorarentur, rogaverat. De *Chronico* hocce *Paschali* sive *Alexandrino*, de illius aetate, Autore, & Continuatore, & quaenam existant in eo supposititia, occasionem nos habuimus ex professo differendi in alio Opere

nondum

nondum edito, *De Scriptoribus Rerum Ægyptiarum*; in Libro sc. illius *tertio*, in quo speciatim tractamus de Scriptoribus rerum *Alexandrinarum* sive *Ptolomaicarum*, ut agitur in libro *primo* de Scriptoribus rerum *Historicarum* illius Gentis vetustiorum, in *secundo* de illis qui res illorum *Theologicas* sive *Philosophicas*, *Visendas*, *Naturales*, & *Artificiales*, Scriptis suis ex professo celebrarunt, in *quarto* de Scriptoribus rerum illius Gentis ad *Judæos*, *Christianos* & *Muhammedanos* attinentium. In Libro hoc *quarto* ejusdem Operis (ut obiter hoc liceat monere, ne forsan minus prudentibus *silentium* nostrum pro *argumento* cedat) ad examen revocavimus ea, quæ adversus *Dissertationem* nostram *contra Historiam Aristeæ de* LXX. *Interpretibus*, Responsionis loco reposuit vir clarissimus & summus *Is. Vossius*, ὁ μακαρίτης· quamque *nihil* is respondit, ostendimus.

XXXV. Respondemus secundo, neque satis constare rem plusquam perfunctorie intuenti, Autori nostro accepta esse referenda ista, quæ in eo simul & Chronico *Paschali* comparent. Cui enim non liquet, *Autorem* nostrum ex Scriptoribus aliis verbatim exscribere solitum? Hoc ex illis clarissime elucescit quæ inepte *tautologus* repetit: hoc apparet ex aliis istis quæ supra protulimus, ubi ejus errores de rebus sub *Justiniano* gestis perstrinximus. Neque solum de rebus sub *Justiniano* transactis *tautologum* agit, sed & aliis in locis ejusdem oscitantiæ manifestus est. In Libro 13. de Constantini M. in urbe CP. Operibus sermonem habens, de *Hippodromi* extructione bis commemorat. Sic & scribit bis in libro 9. de Ægypto Romanorum ditioni ab Augusto Cæsare subjugata. Ait eum in prælio navali juxta Epirum Antonium interfecisse, & Reginam Ægypti Cleopatram in vincula conjecisse; solventem inde & in Ægyptum pergentem, regionem illam [1] *in potestatem suam redegisse, & victoriam triumpho celebrasse*: tum eum subjungit *Europam totam prætervectum*, *Byzantium venisse*, Galatiam, Lydiam, Pamphyliam, Phrygiam Pacatianam, & Lycaoniam Romanorum

1. p. 285, 286, 287.

******* imperio

imperio ſubjeciſſe: inde illum in Syriam profectum, *Antiochiam adiiſſe de Victoria ſua adverſus Antonium & Cleopatram ibidem triumphaturum*: Laodiceam hinc contendiſſe, & *ibidem* quoque *de Victoria ſua triumphum egiſſe*: deinde poſt pauca hæc ſequuntur: *A Palæſtina in Ægyptum progreſſus, eam ſubjugavit, cumque in Romanam ſervitutem ſubegiſset, Alexandriam ingreſſus, de Victoria ſua triumphavit. Civitati autem huic primum præfectum ex ſuis dedit, nomine Cornelium Gallum, quem & Auguſtalis dignitate, nominis ſui inſigni, cohoneſtavit.*

XXXVI. Apparet idem, vel ipſo ſole clarius, ex eo quod ſolet Scriptores Latinos, *Florum*, *Livium*, *Lucanum*, *Plinium*, *Servium*, *Saluſtium*, *Suetonium Tranquillum*, & *Virgilium*, in teſtimonium adducere, cum Opera tamen illorum eum oculis ſuis nunquam conſpexiſſe, & ne quidem *linguam* illorum intellexiſſe, ſit certiſſimum. Quod bonos illos & graves Romanorum Scriptores non legiſſet, apertiſſime convincunt ſupina ejus Romanarum rerum ignorantia, & errores pluſquam *aniles*. Ut *ſtabuli* ejus multa alia *ſtercora* relinquamus intacta, ne Lectorem offendant: quam ſuave eſt iſtud quod de *Cicerone* & Saluſtio ipſo, quem alibi citat, memoriæ tradit, fuiſſe illos *Romanos Poetas*! *Hiſce temporibus floruerunt Cicero & Saluſtius, ſapientiſſimi Romanorum Poetæ.* Quam lepidum eſt illud quod habet de Julio Cæſare, eum *Magnum Pompeium in Ægypto comprehendiſſe & interfeciſſe*! & iterum illud quod de duratione illius imperii ineptit; imperium Romanum illum tenuiſſe per *annos* XVIII! Quam illud ridiculum, quod habet de *M. Antonio*, eum miſſum fuiſſe à Senatu Romano contra Cleopatram Ægypti Reginam, & in Ægyptum deſcendentem, *Alexandriam* urbem obſidione cinxiſſe! Quam abſurdum, quod habet de *Lucullo*, eum miſſum fuiſſe adverſus *Tigranem* ab *Auguſto Cæſare*! Quam denique ſapit Lectorem prædictorum Scriptorum Romanorum, quod ſcribit de *Claudio Cæſare*, eum *Urbem Brettaniam, non procul ab Oceano condidiſſe*! Sic in *urbem* (ſi Superis placet) noſtro *Græculo* abiit magna noſtra *Britannia*, apud omnes

Scriptores

Scriptores *Romanos* Insularum celebratissima; ignorantia Hominibus *Orientalibus*, & illis quibus penitus ignoti sunt *Historici Latini*, propria & peculiari. Ita sane *Rabbi Abrahamus Zacuth*, *Salmanticensis*, in libro *Juchasin*, sive *Genealogiarum*, de *Anglia extructione* mentionem facit. Eum adducit *Rabbi Ganzius* in *Germinis Davidis*, sive *Chronologia*, parte secunda ad annum Millenarii tertii 830 *Et scripsit Juchasin pag.* 136. *hoc tempore extructam esse Ausoniam, Paduam, & Angliam.* Ita [1] *Urbem England* appellant *Samaritani Sichemitæ* in Literis quas nuper miserunt ad *Populum Anglicanum*, per Virum dignissimum *Rob. Huntingtonum*, Collegii *Dubliniensis* in Hybernia Præsidem hodiernum. Quod præterea ne linguæ quidem *Latinæ* scientia ulla polluerit *Chronographus* noster, ut è Græcis fuerunt perpauci qui *Latinæ* linguæ peritia sese instruxerunt, ex duobus vel tribus locis dilucide conficitur. In uno ait vocem Latinam, *Consilia*, significare *diem largitionis*: Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα. Quam egregie & docte! In alio ubi verba facit de 4 Circi diversis Factionibus à Romulo (ut dicit sed falso) introductis, & diversis coloribus distinctis, nempe *Prasina*, *Veneta*, *Russea* & *Alba*; ait *Prasinam* (i.e. Viridem) à Romulo sic vocatam fuisse quasi *permanentem*; *Prasinum* enim, inquit, significat *permanens*, à verbo *prasenteuo* deductum, quod significat παραμένειν *permanere*. Præclare (Jupiter) ac perite! In eadem de *Romulo* narratione dicens eum cum *Remo* à *Lupa* nutritum vulgo perhiberi, addit fabulam istam exinde exortam, quod à muliere quadam agresti reperti fuerint & enutriti: *In ea enim regione*, inquit, *usque adhuc etiam rurestres illas ovium custodes*, lupas *vocitant*, *ut quæ inter* lupos *vitam suam transigunt.* At quis, quæso, hominum unquam audivit, vocem *Lupam* apud Latinos eo sensu usurpari? Et quis non persentit id à

1. Epigraphe literarum Hebraice conscriptarum, in hanc sententiam se habuit interprete doctiss. Edv. Bernardo: *Recte perveniat* σὺν Θεῷ *hoc scriptum in Angliam urbem & ad synagogam filiorum Israel, Samaritarum* (sic Anglos esse existimarunt) *quos conservet Dominus.* Et Arabice alia Epigraphe. *Tradatur domino Roberto Huntingtono, Europæo, cum cura, qui tradendum curet Synagogæ Filiorum Israel, Samaritarum, qui habitant in urbe England in Europæ regione.*

nescio

nescio quo Nugatore fuisse acceptum? Audiatur *Titus Livius*, quem noster Nugarum Consarcinator tanquam lectum à se in illa de *Romulo* Narratione, alibique locorum, adducit. *Sunt qui Laurentiam vulgato corpore* [1] *Lupam inter Pastores vocatam putent: inde locum fabulæ ac miraculo datum.*

XXXVII. Ut ex hisce apparet Autorem nostrum ex Scriptoribus aliis verbatim exscribere solere, adeoque non esse necessarium ut illa quæ habentur in *Chronico Pasc.* cum illius verbis consonantia, ex illo existimentur sumpta; sic alia sunt quædam peculiaria argumenta quæ illa speciatim non fuisse ex eo descripta, confirmant. Hoc in primis notandum, in aliquibus illorum locorum, quæ cum in *Nostro* tum in *Chronico Paschali* habentur, advocari Scriptores *Latinos*; quos ex dictis conspicuum redditur eum ipsum nunquam legisse. Sic in Narratione de *Romulo* & *Roma* prædicta citantur *Virgilius*, *Plinius*, *Livius*, itemque *Licinius Romanorum Chronographus*: pro quorum secundo & tertio apud *Chronicon Pasch.* ex corruptione leguntur *Apollonius* & *Silvius*. In loco qui agit de *Chlamydibus Romanorum* citatur (*Suetonius*) *Tranquillus*, qui & loco eodem apud *Chronicon Pasch.* adducitur, idque addito [redacted]nomine *Suetonio*, quod à Nostro non agnoscitur. Observandum secundo, quod in multis eorum locorum quæ in *Nostro* simul & *Paschali* occurrunt, quamvis partim ad verbum conveniant, habentur tamen apud *Paschale* nonnulla quæ nulla vel vi vel arte ex *Nostro* potuerint elici. In aliquibus Narrationi-

1. Hinc liquet non *mulieres rurestres*, sed *meretrices* appellatas fuisse *Lupas*. Sic sane apud *Plautum* vox ista pro *meretrice* reperitur usurpata, & inde *lupanar* & *lupanarium* pro *prostibulo*. ἡ δημοσιεύουσα ποτὲ τὴν τοῦ σώματος ὥραν, ait *D. Halicarnassensis*, οἱ περὶ τὸ Παλάντιον διατρίβοντες ἐπίκλησιν ἔθεντο Λούπαν. Ἔστι δὲ τοῦτο Ἑλληνικόν τε καὶ ἀρχαῖον ἐπὶ ταῖς μισθαρνούσαις τὰ Ἀφροδίσια τεθειμένον, αἳ νῦν εὐπρεπεστέρᾳ κλήσει ἑταῖραι προσαγορεύονται. *Cui* (Laurentiæ) *ob vulgatum quondam corpus Palatini montis incolæ cognomen Lupæ indiderunt. Est Græcis prisca est appellatio venalem voluptatem Veneream prostituentium; quas nunc speciosiore vocabulo* ἑταίρας (quasi amicas & sodales) *vocare solent.* S. Hieronymus in Chronico Eusebiano; *Quæ* (Laurentia) *propter pulchritudinem & rapacitatem corporis quæstuosi* Lupa *à Vicinis appellabatur. Unde ad nostram memoriam meretricum cellulæ* Lupanaria *dicuntur.*

bus

bus, ut in illis de *Valentiniani* ad Imperium elevatione, de *pluvia Cinerum* ſub *Leone*, deque morte Imp. *Juſtini*, quo *menſe* quo *die* contigerint apud *Paſchale* memoriæ conſignatur, cum tamen de *tempore* apud *Noſtrum* mentio nulla. Quin & ſunt [1] quæ conjiciuntur apud *Paſchale* ad certos annos & certos Conſulatus, quas ad alios annos & alios Conſulatus fuiſſe referendas ex *Noſtro* quis facile collegiſſet. Sic exempli gratia, quæ habet *Noſter* de urbis Conſtantinopolis extructione, ea conjiciuntur apud *Paſchale* ad *Januarii & Juſti Conſulatum*, quæ tamen à Noſtro diſertim referuntur ad Conſulatum *Gallicani & Symmachi*. His adde, quod iſta Narratio quæ habetur de *Cyro Patricio*, quamvis aliis in partibus prorſus eadem verba exhibeat, à *Maleliana* tamen in aliquibus locis longiuſcule recedit. Sic plura, apud *Paſchale* quam in *Noſtro* leguntur de iſto *Terræmotu* Conſtantinopolitano, qui ſub imperio Theodoſii Junioris accidebat, & in iſta ſimiliter Narratione quæ habetur de Oppido *Daras*. De hac præterea Narratione animadvertere licet, hoc modo incipere periocham: Ὅτι ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος &c. ubi iſta particula, ὅτι, (ut & adnotat *Dufreſnius*) liquidiſſimo videtur demonſtare, deſcriptam fuiſſe Periocham ex *Hiſtoriarum Collectione* aliqua, quæ loca ex *Hiſtoriographis* excerpta continebat: qualis eſt *Collectio Conſtantini Porphyrog.* Imp. *de Virtutibus & Vitiis*, &

1. Quæ habet *Noſter* de *Hieroſolymorum* per *Titum* expugnatione, ea conferuntur apud *Paſchale* ad annum Aſſumptionis Dominicæ XXXIX. & *Veſpaſiani ſolius Conſulatum*: Τελακοςῷ ἐννάτῳ ἔτει &c. cum tamen in *Noſtro* expreſſe perhibeatur contigiſſe id geſtum anno poſt Chriſtum aſſumptum XXXVIII. *Commodo & Rufo* Coſſ. qui quidem *Conſulatum* gerebant, autore *Caſſiodoro*, poſt captam Hieroſolymam *triennio*. De illis *Paſchale* omnino ſilet. Cujus Narrationis præterea pars magna in *Codice Helſleniano* (uti ante oſtenſum eſt) deſideratur. Ad eundem annum in *Paſchali* refertur cum *Cyri Patricii* dedecus, tum *terræmotus*, qui imperante *Theodoſio* juniore contigit, Conſtantinopolitanus, tum etiam Narratio alia de *Theodoſii* Imp. morte, quæ annis *diverſis* contigiſſe non obſcure ſubindicat *Noſter*. Narratio de *Zenone* Imp. ex Iſauria Conſtantinopolim redeunte in *Paſchali* conjicitur ad Conſulatum *Illi*: Τούτῳ τῷ ἔτει &c. quod tamen à *Noſtro* expreſſe dicitur contigiſſe *Theuderico* (ſive *Theodericho*) Conſulatum gerente, cujus Conſulatus juxta ipſum *Paſchale* in *ſextum* poſt annum incurrit. Sic Narratio iſta quæ habetur apud utrumque. de *Tzathio Lazorum* Rege, refertur in *Paſchali* ad Conſulatum *Symmachi & Boethii* ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ &c. cum tamen in *Noſtro* ſtatim ante mentio habeatur Conſulatus *Vitaliani*, qui cum anno ante *ſecundo* apud ipſum *Paſchale* connectitur.

altera

altera illa ejusdem *de Legationibus*; qualia sunt etiam Collectanea *Photiana* ex *Historia Eccles. Philostorgii*, aliisque Antiquiorum Operibus apud ejus *Bibliothecam*; ut & illa *Nicephori Callisti* quæ habentur MS[ta] inter Codices *Oxon.* aliaque complura: in quibus, præfixam particulam, ὅτι, fere singulæ habent *periocha*. Hæc abunde sufficiant Narrationum Exempla. Quæ alia [1] occurrunt plura supersedeo hic describere; ne Lectori judicii limatioris fastidio sim. Ex hujusmodi sane *Mustaceis Laureolam* non quæro.

XXXVIII. Sic ex dictis (nisi maxime fallor) apertissime colligitur de ætate *Chronographi* nostri nihil astrui posse ex eo quod reperiantur apud *Chronicon Paschale* cum illius Narrationibus ad verbum consonantia. Ne ab aliquo præterea trahatur in argumentum, quod de rebus quæ vetustiores videantur, tanquam usque ad suam memoriam perdurantibus loquatur; hic monitum velim Lectorem, non illius ipsius, sed *Autorum*, quos ille secutus est, esse omnia ista, ἕως ἄρτι, & ἕως τῆς νῦν, & similia, quæ toties repetita occurrunt. Hoc ex illis quæ jamjam disseruimus nemo est qui non facile collegerit, & idem ex plerisque ipsorum locorum elicias. Sic hujusmodi farinæ Scriptoribus aliis nihil magis usitatum & solenne, quam ejusmodi judicii mali indiciis Scripta sua deturpare, risuique & nauseæ Lectorum cordatorum exponere. Hoc viris eruditis sat notum (opinor) ac exploratum; sed non solum scribo Eruditis: sunt itaque quædam afferenda Exempla. Apud *Dorotheum* suppositititium in *synopsi de Vita morteque Prophetarum*, de *Je-*

1. Quæ leguntur ad imperium Severi apud *Chronicon Paschale* de urbe *Byzantio*, *Barbysio*, *Phedalia*, & *Fortuna* Urbis *Ceroe*, quamvis maximam partem habeantur apud *Nostrum* eadem, desideratur tamen apud illum eorum pars prior satis prolixa. Habet quidem *Noster* in alio loco, de *Barbysio*, *Phedalia*, *Byza*, & Fortuna urbis *Ceroe* nonnulla, nimirum in regno *Constantini M.* cæterum ea quæ in *Paschali* describuntur, non fuisse ex istis desumpta, perspicue illi constabit, qui illa inter se contulerit: sunt enim hæc & in verbis dissimilia & in rebus copiosiora. Adde porro narrationem quæ habetur de *Diogeniano*, & *Philoxeno*. una cum Apione à Justino Imp. ab exilio revocatis; in qua apud *Paschale* appellantur illi *Ex-Magistri*: cum tamen à *Malela Senatores* solum nuncupentur.

remia

remia in Ægypto ſepulto, & ab Ægyptiis in magna veneratione habito quia eos per preces à Crocodilorum infeſtatione liberaſſet, verbis factis, ſubjungitur: *unde quotquot Deo ſunt fideles,* uſque hodie *illo in loco preces fundunt* &c. Quæ verba ipſiſſima reperiuntur apud *Chronicon Paſch.* ad Olymp. LXX. ubi totus fere *Dorothei* Libellus exſcribitur, non tamen tanquam illius, ſed nomine ejus ſuppreſſo; apud Libellum etiam *de Vitis prophetarum,* qui *S. Epiphanii* Nomen præfert; necnon apud alium *Anonymum* MS. *de* XVI. *Prophetis* in Bibliotheca Regia Pariſina, & *Symeonem Logothetam* in Chronico MS. quorum verba in medium proferuntur à clariſſ. *Dufreſnio* in *Notis ad Chronicon Paſch. Dorotheus* idem in loco eodem Ἡμεῖς δὲ (inquit) ἀκηκόαμεν &c. *Nos vero ex Antigoni & Ptolemæi poſteris, Viris ætate gravibus, accepimus, Alexandrum Macedonem* &c. Quæ & ipſiſſima reperiuntur, quaſi ſinguli ipſi iſta *audiviſſent,* apud *Chronicon Paſchale,* Autorem citati Libelli MS. *de* XVI. *Prophetis,* & eundem *Symeonem Logothetam.* Apud eundem *Logothetam, Chronicon Paſch.* & *Pſeudo-Epiphanium* inveniuntur & iſta *Pſeudo-Dorothei,* de Ægyptiis in eodem capite: *Quapropter* ad hunc uſque diem *ut Deam colunt Virginem puerperam, & infantem in præſepi adorant*: ut & alia loca plura conſimilia. Neque multum quidem videtur dubitandum quin & ipſe *Pſeudo-Dorotheus* prædicta loca ex Autoribus antiquioribus ad verbum exſcripſerit. Eum audi ſis in vita *Iſaiæ,* (Latine brevitatis cauſa.) *Quoties igitur una cum Iſaia veniebant* (ad Siloam Judæi) *ut aquam haurirent, illa exibat, unde* ad hunc uſque diem *in magni miraculi argumentum etiamnum ſubito erumpit. Poſtquam autem id per Iſaiam peractum eſt, hunc magnifice ac ſtudioſe juxta Siloam Judæorum populus ſepeliit, ut ejus precibus aquæ perinde copia iis ſuppeteret, cum præterea ut ita agerent, ex Oraculo iis præceptum eſſet. Jacet autem ejus ſepulchrum juxta regum tumulos. Solomon quippe Davidis ſepulchra ita conſtituit, ut Orienti Sion obverſarentur, quæ aditum habet à Gabaon procul ab urbe, ſtadiis* XX. *quem quidem aditum obliquum ac occultum ita confecit ut à nemine perciperetur, adeo ut ejus introitus*

tus etiam hodie *ignotus ſit pleriſque ſacerdotibus atque toti populo.* ἕως τοῦ σήμερον τοῖς πολλοῖς ἀγνοούμενη τῶν ἱερέων καὶ ὅλῳ τοῦ λαῷ. Quæ verba Scriptorem, qui vixerit ante Judæorum è patria extirpationem, videntur referre. Habentur autem & verba iſta, *uſque hodie*, quæ in hoc quoque loco bis occurrunt, apud *Chronicon Paſchale*, *Pſeudo-Epiphanium*, & *Logothetam*; nempe locum ſimiliter iſtum ex *Pſeudo-Dorotheo*, ſed tacito Nomine, exſcribentes. Iſtiuſmodi Exempla ſexcenta alia apud *Suidam*, *Cedrenum*, alioſque Scriptores minorum gentium & ætatis ſequioris, illis paſſim ſe obvia dabunt qui Libros diligentius cum ſtudio & fructu evolvant: ut dubium ſit nullum quin idem de *Noſtro* dicendum ſit.

XXXIX. Ne alicui porro pro Autoris noſtri antiquitate argumento id eſſe videatur; quod illius *Chronographiam* uſque adeo dignatus ſit *Conſtantinus* Porph. Imp. ut excerpta ex illa inter Eclogas ſuas reponeret; hiſce omnibus denique addatur, quod conſtat Imp. *Conſtantinum Porphyrogennetum* non ſolum ex Scriptoribus probatæ antiquitatis, verum etiam ex iſtis qui tempora proxime ſua præcedebant, in Eclogis ſuis exſcribere fuiſſe ſolitum. Sic hauſit excerpta ex altero illo *Jo. Antiocheno Chronographo Monacho*, qui non videtur, meo ſaltem Judicio, ante ſeculum *nonum*, vel medium vel ad exitum vergens, ſcripſiſſe. Sic etiam, in *Excerptis* illius *de Legationibus Romanorum ad Exteros*, quæ nondum vulgata ſunt, habentur quædam ejuſdem argumenti ex *Hiſtoria Georgii Monachi* Hamartoli, qui poſt medium ſeculi *noni* Hiſtoriam ſuam adornavit.

XL. Jamque Opus exegi, erudite Lector, de ætate *Chronographi* noſtri; quale ſane non audeam dicere, neque ante velim fidenter aliquid decernere, quam mihi ſint ſuffragatura doctiorum judicia. Longum (fateor) & prolixum exegi, quóque multo contractius fortaſſe tu optaſſes; at *triplicem* quidem ob cauſam conſultum duxi tam late & fuſe de illius ætate diſquiſitionem inſtituere. Primo, quia quæ nos ſtatuimus, cum receptæ ipſius *Interpretis* & Virorum aliorum doctorum ſententiæ refragentur, videbantur

bantur debere confirmari quanto maximo possent argumentorum robore: ne forsan nonnullis videremur, *arundineo* ense *magnos* & *robustos* Viros impetisse, & *clypeo* mere *papyraceo* eorum *ictus* excepisse. Neque defuit porro ipsi *Autori*, quod maximam nostram diligentiam & deposcere & mereri videbatur; siquidem nullus sit Scriptor Historicus, cujuscunque subsellii, quin magni intersit, rerum scil. traditarum Scriptorumque citatorum causa, quod ad seculum sit conferendus. Et *Turrim* ædificaturum quis sapiens (precor) imprudentiæ postulat, quod de primo *fundamenti Lapide*, licet *vili* in sua natura, ubi sit *jaciendus*, solicitus est? Accedit quod illa quæ in medium à nobis allata sunt, præterquam quod faciant ad ætatem ejus investigandam, sunt talia quæ alio nomine videbantur omnino mereri in hujusmodi *Præfatoria Dissertatione* locum obtinere, quippe quæ inserviant ad illius autoritatem, quam exigua sit, & qualis sit Scriptor, demonstrandum, & observationes non paucas contineant quæ aliàs ad eum satis spectant. Sic si nobis minus succedat quod de ejus ætate contendimus, tamen nobis non minus fœliciter est successurum quam *Chymicis* solet, qui non minus *quæstus* ex ipsis *Mediis* adipisci solent, quam ex illa ipsa re ad quam videntur præcipue collimasse: & quamvis illos id penitus fugiat, ad quod sua studia præsertim direxerint, multa tamen, quæ laboris & operæ sit justum pretium, in ipsa via patefaciunt.

XLI. Jam reliquum est (Lector candidissime) ut, *Joanni Malelæ* vale dicto, ad Autorem alterum, qui ei in hac Editione, ex ordinatione doctissimi *Chilmeadi*, præfigitur, nos conferamus; & postea de hac Editione, & dignissimo *Interprete* ipso, te monitum pauca faciamus. Quod spectat ad ista quæ huic Editioni præmittuntur *Chronologica*, sub titulo *Autoris Anonymi Excerptorum Chronologicorum*: non alia sunt ea quam *Chronici Georgii Monachi* cognominati *Hamartoli* sive *Peccatoris* principium. Hoc nobis fit compertissimum: nam idem est horum initium cum initio Chronographiæ *Georgii Hamartoli*, quod ex Codice MS. à *L. Allatio* in *Diatriba de Georgiis* exhi-

betur. Χρονικὸν σύντομον ἐκ διαφόρων χρονογράφων τε καὶ ἐξηγητῶν συλλεγὲν, καὶ συντεθὲν ὑπὸ Γεωργίου Ἁμαρτωλοῦ Μοναχοῦ. Βίβλος γενέσεως ἀνθρώπων ἧ ἡμέρᾳ ἔπλασεν ὁ Θεὸς τὸν Ἀδὰμ κατ᾽. εἰκόνα, καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ ὁ δὲ Ἀδὰμ ἐγέννησεν υἱοὺς τρεῖς. *Breve Chron. e diverſis Annalium Scriptoribus & expoſitoribus decerptum, concinnatumque à Georgio Monacho Peccatore. Liber generationis hominum ab eo die, quo Deus Adamum ad imaginem & ſimilitudinem ſuam creavit, exorditur. Adamus tres ſuſcepit Filios. &c.* Neque ſolum ex initio apparet, verum etiam ex *Præfatione* quæ Initio in Codice MS. [1] unde ſua *Chilmeadus* deſcripſit, præmittitur; quæ eadem eſt omnino cum illa quam ibidem ponit *Allatius* ex *Georgio Hamartolo.* Extat integrum Opus in variis Europæ Bibliothecis, & ſcribit *Allatius* ſe illud Editioni paraſſe, & è Græca lingua in Latinam vertiſſe. Si quis cupiat alia illius legere, jam edita ſunt ex eo excerpta à variis varia. *A Jac. Gretſero*, in libro *de Cruce*, publicatur ex eo Fragmentum Græce & Latine de *Cruce adinventa. A Dion. Petavio* in Appendice ad *Nicephori Conſtantinopolitani Breviarium Hiſtoricum*, evulgatur ex eodem *Græce* longiuſculum fragmentum de imperio *Heraclii*, ſub falſo nomine *Georgii Syncelli.* Ex eodem Latine edidit *Syntagma* (quod inſcribit) *de ſtatu morientium* Matthæus Raderus, quod ſen-

1. Volumen MS. quo uſus eſt *Chilmeadus* (quamvis ille, ubi reperiatur, Lectorem non fecit certiorem) invenio inter volumina Græca MSS. *Barocciana* Bibliothecæ *Oxonienſis* Publicæ num. 194. Chartaceum eſt illud, & inter varia diverſi argumenti *fol.* νγ´. abſque ullo vel nomine Autoris vel Operis Titulo, ſic incipit: Πολλοὶ τῶν ἔξω φιλόσοφοι καὶ φιλόλογοι &c. prout habet *Allatius.* Continentur in illo multa alia præter ea quæ exſcripſit *Chilmeadus* In initio habentur quæ poſuit in initio *Chilmeadus* uſque ad pag. 6. voces ὥς φησιν Ἰώσηπος. Dein ea ſequuntur quæ, à *Chilmeado* tranſpoſita, leguntur pag. 18. de Nebrodo &c. ab hiſce verbis: Μετὰ τοῦτο γεννᾷ τις γίγας, &c. (pro quibus de ſuo, ob loci tranſpoſitionem hæc ſcribere placuit *Chilmeado*: ἐν γὰρ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γέγονε) uſque ad pag. 21. voces Νίνου μεγάλης βασιλεύοντος Poſt hæc proſequitur Autor Aſſyriorum, Ægyptiorum, & Græcorum antiqua tempora fabuloſa, una cum origine Urbis *Romæ*, & *Alexandri M.* geſtis; ejuſdem farinæ omnia, nihil non fabuloſum. Inde rurſus ad Adamum recurritur, & poſitis de *Moſe* nonnullis, quod omnibus Græcorum Sapientibus vetuſtior eſſet, proceditur ad iſta quæ habentur in editis, à vocibus: Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε´. pag. 6. uſque ad calcem paginæ 17. voces: τὰ πάντα ἔτη σε´. quæ claudunt noſtrum Exemplar. quod folia tantum 5. comprehendit, ſuperſedente (ut videtur) Librario reliqua tranſcribere.

tentias

tentias & fragmenta multorum antiquorum Patrum complectitur. Ab eodem *Radero* in alio opusculo, nempe *Annotationibus* ad *Viridarium Sanctorum ex Menæis Græcorum*, ex eo *Latine* eruitur fragmentum aliud satis prolixum de *Miraculo* facto in urbe *Carthagine* sub imperio *Heraclii*. Producitur ex eodem aliud, sed breve, per *Petrum Lambecium* in lib. 2. *Comm. de Bibliotheca Vindobonensi*, de Imp. *Theodosio*. Ex eodem etiam Excerpta dederunt Leo Allatius in Libro *de Ecclesiarum Consensione*, Jo. Meursius in *Glossario Græco-barbaro*, & *Dufresnius* ὁ θαυμάσιος in *Glossario Mediæ & infimæ Græcitatis*, & (nisi me fallit memoria) in *Notis* ad *Annales Joannis Zonaræ*. De eo qui plura vellet, adeat is *Allatii* Opus *de Georgiis* præcitatum; & *Diatribam* nostram *de Scriptoribus Græcis Variis*, ubi fuse ac cumulate de eo disseritur, & multis in rebus castigantur *Allatiana*. De illo hic loci hoc solum subjungam, vixisse eum eodem cum *Malela* seculo, id est Christi incarnati *nono*, & Chronicon suum perduxisse non modo ad initium *Michaelis Theophili F.* quod decernunt doctorum nonnulli, sed usque ad ejus mortem, hoc est usque ad annum 866.

XLII. Quod hanc Editionem *Joannis Malelæ* & Interpretem attinet; jam ætas fere integra elapsa est, nempe annus plusquam 37tus, ex quo hoc ad prælum adornatum est Opus. De Opere tunc prælum expectante & de laudibus *Chilmeadi* Interpretis & Annotatoris, hæc habet *Edvardus Bissæus* nostras in *Notis* ad *Nic. Uptonum de Militari Officio*, anno D. 1654. excusis, in quibus ex *Malela* Narrationem de Imp. *Juliani* interitu descripsit. *Qui Liber* (inquit) *apud me est, & annum jam integrum Typographum desiderat: illum transtulit Vir doctissimus Edmundus Chilmeadus, cujus immatura mors eo nomine flebilior est, quod expectatissimis tanti ingenii laboribus nos privaverit.* Effulsit olim, dum vixit, *Edmundus Chilmeadus* inter illustriores literarum laude Academicos; præter rei Antiquariæ & Criticæ peritiam, quam fecit hoc Opus testatissimam, insignis Mathematicus, Musicus ornatissimus, Orator comptus, & linguarum complurimarum callentissimus,

cum

cum doctarum quas vocant tum [1] *Gallica* etiam & *Italica*. Natus fuit in Agro *Glocestriensi*, in pago *Stow super Woldam* dicto, & in hac Academia nostra in *Collegio Magdalenensi* tyrocinium suum posuit; post *Ædis* (sic *Collegium* vocamus) *Christi* Sacellanus evasit, adjuncto illi Sodali & Symmysta *Joanne Gregorio*, Viro alio pariter omnigena eruditione instructissimo. Inde anno MDCXLVIII. propter fidelitatem erga Regiam Majestatem *Parlimentaria* Visitatione ejectus, ad illas angustias est redactus, ut necesse habuerit ex *Musica* (heu! quam infœliciter *Musarum Alumnus*!) sibi tenuem victum comparare, ex stipe viz. conventus Hebdomadalis, quem, adscitis sibi sociis quibusdam Symphoniacis, *Londini* instituerat. Neque ei tamen defuit munificentia clarissimi viri, *Edvardi Bissæi*, Equestri honore postmodum insigniti, quem modo laudavimus; quam experti sunt etiam, & alii calamitate temporum afflicti, & *Joannes* prædictus *Gregorius*. Animam Deo reddidit XIX. Febr. anno MDCLIII. ætatis circiter XLIV. Hæc de eo traduntur ab Amico nostro, Viro Antiquitatum *Anglicarum*, & præsertim ad Scriptores attinentium, peritissimo, deque Matre sua *Academia* eximie merito, *Antonio à Woodo*, in *Historia & Antiquitatibus Academiæ* nostræ. Non opus est ut aliquid addatur de *Chronographo* nostro, ut Lectori & Orbi Literario commendatum faciamus: hoc solum dixisse suffecerit, in publicum jam Opus prodire, quod à viris eru-

1. E quibus in sermonem vernaculum libros aliquot dedit conversos. Ex *Italica* speciatim convertit quæ in Operum ejus Indiculo evulgato non accensetur, *Historiam Rituum, Consuetudinum, & rationis vitæ Judæorum hodiernorum per orbem terrarum*, conscriptam à *Leone Modena*, Rabbino *Veneto*; Ed Londini an. 1650. in 8. Scripsisse etiam perhibetur *de Sonis & de Musica Veterum*: quod opus prorsus idem fuisse nullus dubito: & extat id quidem, sub titulo, *De Musica antiqua Græca*, ad finem *Arati* Oxonii anno 1672. excusi; una cum ejusdem *Annotationibus* in *Odas Dionysii*. Ea transmisit ex Hibernia, ubi inter schedas Reverendissimi *Usserii* latuerunt, summus noster Amicus, celeber. *Hen. Dodwellus*, qui & misit una cum illis Latinam *Dionysii* Interpretationem ex eadem *Chilmeadi* manu: verum hanc omiserunt Editores, qui Græca solitaria malebant. Illius honorifica fit mentio apud *Præfationem* ad D. *Hen. Holcrofti*. Equitis, Versionem *Anglicanam* Historiarum *Procopii Cæsariensis*, ubi dicitur illius judicio & censuræ Versionem istam fuisse submissam, cumque Græcis collatam & correctam fuisse. Ei multum præterea debet *Bibliotheca* nostra *Oxoniensis* ob Catalogum quem adornavit Librorum Græcorum MSS. *Baroccianorum*.

ditis

ditis à totidem annis magnopere fuit expetitum ac exoptatum; Opus continens quamplurima, quæ, nisi in manus è latebris suis ederetur, vel Virorum maximorum scientiam fugissent omnino, inque tenebris prorsus latuissent. Et quis, quæso, *Literatorum*, *Saxum* antiquum quod multa ignota patefacit, idcirco quod *rude* & *scabrosum* sit, quod à minus perito *artifice* Characteres insculptos habeat, contemptui duceret? Quis potius non gauderet è *terra* jam *erui* tale? Et quis *eruenti* non gratè se obstrictum agnosceret?

XLIII. E memoria mihi pene exciderat quod innuimus in initio hujus Dissertationis, non solum prædictum *Edm. Chilmeadum*, sed & *Jo. Gregorium*, quem modo concelebravimus, in Chronographum nostrum diligentiam & studium collocasse; & quod alibi ejus in eundem *Animadversiones* commemoraverim. Hac denique de re monendus est Lector, quod antequam *Chilmeadus* adornandum hoc Opus in se suscepisset, præparaverat prælo [1] Excerpta quædam exinde collecta *Joannes* prædictus *Gregorius* (is obiit anno MDCXLVI.) adjectis quibusdam, quas in illa elucubravit, *Animadversionibus*. Illi soli refertur acceptum, quod, cum nostrum Exemplar Chronographiæ *Malelianæ* & principio & fine esset mutilatum, esse *Malelæ* tamen hoc Opus, jam nobis compareat. Hoc ei fœliciter compertum est ex collatione fragmenti de *Muliere Hæmorrhousa*, quod in *Oratione* 3. *pro Imaginibus Jo. Damasceno* tributa ex *Chronico Malaliano* producitur. Confirmatum est idem ex fabulis [2] istis, quas profert sub nomine *Jo. Melelis Chronici* Tzetzes Chiliasta in *Chil*. 5. *Hist*. 29. & 30. Quæ omnia quidem in hacce *Chronographia* nostra memoriæ consignantur. His de rebus agit *Gregorius* in Præfatiuncula quam *Animadversionibus* præmisit.

1. In illius vita quam *Anglice* habemus ejus posthumis Opusculis præfixam, falso subindicatur, Opus totum, cum Latina versione & perpetuis Commentariis, ab eo fuisse, ut typis committerentur, ornatum.

2. De *Sisypho Coo*, quod *Teucro* fuerit *Scriba*, & sub illo cum militasset, de illis quæ ipse viderat, *Iliada* conscripserit, quodque postea *Homerus* ex ea suam contexuerit; & de *Dicty Cretensi*, quod in bello Trojano comitatus sit *Idomenea*, & de belli gestis Historiam composuerit, quam etiam secutus sit *Homerus*.

gorius

De Autore nihil aliud habet. Hoc autem illius *Animadversionum* Opusculum videtur *Chilmeadus* in animo habuisse, loco Prolegomenorum, suæ Editioni præmittere; nam in loco quodam suarum *Annotationum*, ad *Jo. Gregorii de Auctore Prolegomena*, Lectorem amandat. Et idem quidem Rei nostræ *Typographicæ* hujusque Editionis *Curatoribus* in proposito primum erat; verùm tandem cum Typis fuisset absoluta pars magna Operis, placuit illis *Me* tanta dignatione, quanquam longe immerentissimum, decorare, ut rogarent, istis insuper habitis, in meipsum susciperem provinciam, & de meo *Prolegomena* nova prodeunti jam Operi procuderem. Hæc cedens (mi Lector) illorum hortatui, sum *audacter* aggressus, an *prudenter*, alii judicabunt: utcunque sit; si quid laudis mereatur in negotio arduo & prorsus intentato, operam navasse; Me veniam saltem à Doctis meriturum non prorsus despero. Sane in *Novum* quendam *Orbem*, & aliam quasi *Americam* (utinam & *divitem*!) navigium meum trajeci: si in *rupes* aut *salebras* offenderim, *Navigator* nondum *undarum* sciens, Me velim errantem peritiores corrigant, & in viam reducant, cupientem semper discere, semper auscultaturum.

——— Hæc si vera videtur,
Dede manus: aut si falsa est, accingere contra.

Errata & Addenda.

§. 11. *lin.* 20. scribe ὑποπεπαισμένων. *In nota ad lin.* 17. §. IV[a]. *post voces*, nonnulla elidere, *adde*: Vide tamen quæ diximus in Diatribâ nostrâ De Scriptor: Græcis variis cap. 1. ubi de Jo. Antiocheno Chronog. Monacho. §. X. *lin.* 15. pro, *quarto*, lege, *octavo*. §. XIV. *lin.* 8. lege, *565*. §. XV. *lin.* 9. *post* certissimum: *adde*; & desinit quidem in anno illius imperii vel XXXVIII. vel saltem XXXVII°. §. XVII. *lin.* 24. scr. *Anastasio*. Ibid. *lin.* 48. *lege*, ab eo. *In not. ad.* §. XIX. *b. lin.* 3. scr. *Concilium* V. §. XXIV. *lin.* 29. scr. argumentum. *In not. ad lin.* 51. §. XXIV[a]. *lege*, ubique habet 5000. §. XXVIII. *lin.* 21. *post*, Georgius Pisides; *adde*: vel, ut verius dicam, sine ullo Prænomine, simpliciter *Pisides*. §. XXXIII. *lin.* 6 scr. nominis. §. XXXIV. *lin.* 26. scr. *Ptolemaicarum* §. XXXVII. *lin.* 17. *in* Prænomine, *dele*, Præ. §. XXXIX. *lin.* 2. pro (;) pone (,) Quæ alia sunt levia, sibi corriget Lector humanus.

Index Autorum.

a. *Jo. Malela* citatorum.

b Partem poster. designat; * *Hamartolum.*

De

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΑΝΤΙΟΧΕΩΣ,
Τοῦ καὶ
ΜΑΛΑΛΑ.

CHRONOGRAPHIA
JOANNIS ANTIOCHENI,
Cognomento
MALALÆ.

Cui, cum sit ἀκέφαλος, præfixa sunt Anonymi cujusdam Excerpta Chronologica, ab Orbe Condito deducta, necdum edita.

ΒΙΒΛΟΣ γενέσεως ἀνθρώπων ᾗ ἡμέρᾳ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν Ἀδὰμ, κατ' εἰκόνα καὶ ὁμοίωσιν αὐτοῦ. [1] οὕτω μὲν οὖν ὁ πρῶτος ἐγένετο ἄνθρωπος παρὰ θεοῦ, ᾧ ὄνομα Ἀδὰμ, [2] καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εβα· ἄρσεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς ὁ θεός. Ὁ δὲ Ἀδὰμ ἐγέννη-

LIBER generationis hominum quo die creavit Deus Adamum, ad imaginem & similitudinem suam. Hic scilicet primus hominum à Deo conditus est; Adamus autem vocatus est; uxorem vero habuit Evam: Masculum & fœminam Deus creavit eos. Ada-

---

1. Οὕτω μὲν οὖν] Forte legendum οὗτος.

2. καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Εβα] Scr. Εὔα.

mus autem ex uxore sua tres genuit filios, Cainum, Abelum, & Sethum; filiasque duas, Azuram & Asuam. Adamus autem ex jussu divino nomina indidit omnibus quadrupedibus, volatilibus, amphibiis, reptilibus, piscibus, liberisque suis. Ipse vero, uxorque, nomina sua à Dei angelo acceperunt. Cainus autem sororem suam primogenitam, Azuram, uxorem habuit, Sethus vero Asuam natu minorem. Cæterum Abelus virgo, justusque erat, & pastoriciam exercebat: de gregibus autem suis victimas Deo offerens, & ab eo acceptus, à fratre suo Caino per invidiam occisus est.

Cainus autem agriculturæ intentus erat: post condemnationem vero deterior factus, mensuras, pondera & limites primus excogitavit. Urbe deinde in terra Naid, è regione Eden, extructa, Enos, à filii sui nomine, vocavit eam: coactisque in unum suis omnibus, bellis operam dedit. Ædis deinde ruina oppressum periisse eum volunt nonnulli: alii vero à Lamecho eum perhibent interemptum. Cæterum Cainus genuit Enosum; Enosus vero Gaidadum; Gaidadus Maleleelem; Maleleel Mathusalam; à quo Lamechus

σεν [1] ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτῆς υἱοὺς τρεῖς, τὸν Κάϊν, τὸν Ἄβελ, καὶ τὸν Σὴθ, καὶ θυγατέρας δύο, τὴν Ἀζουρὰν, καὶ τὴν Ἀσουάμ. Καὶ ὁ μὲν Ἀδὰμ κατὰ κέλευσιν θεοῦ ἐπέθηκεν ὀνόματα πᾶσι τοῖς τετραπόδοις, καὶ πετεινοῖς καὶ ἀμφιβίοις, καὶ ἑρπετοῖς, καὶ ἰχθῦσι, καὶ τοῖς ἑαυτοῦ τέκνοις· τὸ δὲ αὐτοῦ ὄνομα, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἄγγελος κυρίου εἶπεν αὐτοῖς. Καὶ ὁ μὲν Κάϊν ἔλαβε γυναῖκα [2] τὴν πρωτότην ἀδελφὴν αὐτῆς, Ἀζουρὰν, Σὴθ δὲ τὴν δευτέραν, Ἀσουάμ· καὶ ὁ μὲν Ἄβελ παρθένος τε, καὶ δίκαιος ὑπῆρχε, καὶ ποιμὴν προβάτων, ἐξ ὧν θυσίας προσαγαγὼν τῷ θεῷ, καὶ δεχθεὶς, ἀναιρεῖται, φθονηθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Κάϊν.

Ὁ δὲ Κάϊν γεωργὸς τυγχάνων, καὶ μετὰ τὴν καταδίκην χειρόνως βιώσας, πρῶτος μέτρα, καὶ σταθμία, καὶ γῆς ὅρους ἐπενόησεν· εἶτα κτίσας ἐν γῇ Ναὶδ πόλιν, κατέναντι Ἐδὲμ, ἐπωνόμασεν αὐτὴν [3] εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνώς· καὶ εἰς ἓν συναχθεῖν τοὺς οἰκείους αὐτοῦ ἀναγκάσας εἰς πολέμους ἑαυτὸν ἀπησχόλει. κατὰ δὲ ταῦτα τῆς οἰκίας ἐπ' αὐτὸν πεσούσης ἀπέθανεν, ὡς ἔνιοί φασιν· ἕτεροι δὲ, ὅτι Λαμὲχ αὐτὸν ἀπέκτεινεν. Ἀλλ' ὁ μὲν Κάϊν ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς, ὁ δὲ Ἐνὼς, τὸν Γαϊδὰδ, ὁ δὲ Γαϊδὰδ τὸν Μαλελεὴλ, ὁ δὲ Μαλελεὴλ τὸν Μαθουσάλα, ὁ δὲ Μαθου-

1. ἐκ τῆς γυναικὸς αὐτῆς] Scr. αὐτοῦ.

2. τὴν πρωτότην ἀδελφὴν αὐτῆς] Scr. αὐτοῦ.

3. εἰς ὄνομα τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἐνὼς] Scr. Ἐνώχ; uti habet LXX. seniorum interpretatio; quam Græci omnes sequuntur.

πάλα τοῦ Λαμέχ, ὃς καὶ δύο γυναῖκας ἀγόμενος, Ελδὰν καὶ Σελὰν ἐγέννησε τὸν Ἰωβὴλ, καὶ τὸν Ἰουβὰλ, καὶ τὸν Θοβέλ. ὁ δὲ μὲν Ἰωβὴλ κατέδειξε κτηνοτροφίαν, ὁ δὲ Ἰουβὰλ κατέδειξε ψαλτήριον καὶ κιθάραν, ὁ δὲ Θοβὲλ σφυροκοπίαν χαλκοῦ καὶ σιδήρου. καὶ ὁ μὲν ἐν σκηναῖς κατοικεῖν, κτηνοτροφεῖν τε, καὶ γεωργεῖν ᾑρετίσατο· ὁ δὲ κιθαρῳδίας, καὶ τραγῳδίας τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπενόησεν. ὁ δὲ ξίφη τε, καὶ ὅπλα χορηγεῖν εἰς πολέμους ἐμηχανήσατο. Τὸ οὖν γένος Κάϊν, μέχρι τούτου ἀξιωθὲν μνήμης, τοῦ ἀριθμοῦ τῶν πατέρων ἀποκρίνεται, ἵνα μὴ καὶ τοῖς πρώτοις ᾖ συντασσόμενος, μηδὲ τῶν ἑξῆς ἀφηγούμενος. τοίνυν, Πᾶς ὁ ἀποκτείνας Κάϊν ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσει, τοιαύτην ἔχει τὴν λύσιν. Ἕκαστος μὲν τῷ ἑαυτοῦ ἁμαρτήματι ἀποθανεῖται. σὺ δὲ, ὁ τοῦ φόνου κατάρξας, καὶ τοῖς ἄλλοις ὑφηγητὴς τοῦ ἁμαρτήματος γενόμενος, ἑπτὰ ἐκδικούμενα παραλύσεις, τουτέστιν, ἑπταπλασίως τιμωρηθήσῃ, καὶ πάμπολλα. Σύνηθες γὰρ τῇ γραφῇ [1] τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι, καὶ ἔστιν ἀδιορίστου πλήθους σημαντικόν· ὡς τὸ, ἀπόδος τοῖς γείτοσιν ἡμῶν ἑπταπλασίονα· καὶ τὸ, ἡ στεῖρα ἔτεκεν ἑπτά· καὶ οὐ λέγω σοι, ἕως ἑπτάκις, ἀλλ' ἕως ἑβδομήκοντα ζ'. Ἐν μὲν γὰρ τοῖς παρὰ τοῦ Κάϊν

genitus est; qui duabus ductis uxoribus, Elda, & Sela, Jobelum, Jubalum, & Thobelum progenuit. Jobelus autem armentarius fuit: Jubalus vero psalterium excogitavit, & Citharam, at Thobelus ære & ferro tractando occupatus fuit. Ille itaque in tentoriis degens, armentis nascendis atque agriculturæ sese devovit: alter tragœdiarum & Comœdiarum, dæmonicis addictus studiis, primus auctor fuit: Hic vero gladiis, armisque in belli usum fabricandis operam dedit. Atque hactenus quidem Caini progenies memoratu digna, à numero tamen Patriarcharum excluditur; adeo ut nec ipse primis Patribus annumeretur; nec, ceu generis sui auctor, deinceps recenseatur. Illud vero, *Omnis qui occiderit Cain septuplum punietur*, hoc modo intelligendum est. Unusquisque pro peccato suo morietur: Tu vero, qui homicidium primus patrasti, aliisque hujus sceleris auctor primus extitisti, septuplum punieris; id est, septemplices, gravesque dabis pœnas. Scripturis enim solenne est numerum hunc pro multipici ponere; indefiniti enim numeri nota est: ut in illo loco; *Redde vicinis nostris septuplum*: &, *Sterilis peperit septem*: &, *Non dico tibi, usque septies; sed*

1. ἀριθμὸν τοῦτον ἑπταπλασίονα κεχρῆσθαι] Lego, τῷ ἀριθμῷ τούτῳ ἑπταπλασίονι.

usque septuagies septies. In facinore vero hoc à Caino perpetrato, peccatum I, erat Invidia: II, Fraus: III, Homicidium: IV. Quod in fratrem commissum est: V, Quod homicidium primum erat: VI, Quod parentes luctu affecit: VII, Quod Deo mentitus est. Hæc quidem septem sunt Caini peccata. Pœnæ vero, quibus à Justitia Divina castigatus est, sunt istæ: I, *Maledicta terra propter te*: II, *Operaberis terram*: III, *Non dabit tibi vires suas*: IV, *Gemebundus, & pavefactus*; ibidemque V, *eris super terram*: VI, quam Cainus ipse indicavit his verbis; *si ejeceris me à te & à facie tua abscondar*: VII, Quod nec occulta fuit hæc pœna, sed signo notabili omnibus manifestata: dictum enim est; *Posuitq; Dominus in Cain signum, ut non interficeret eum omnis qui invenisset.*

Adamus autem, annos natus CCXXX genuit Sethum. Sethus vero iste primus invenit literas Hebraicas, & sapientiam, signa item cœlestia, annorumque conversiones, menses etiam, & septimanas: stellis etiam nomina indidit, & quinque Planetis, tantum ut ab hominibus dignoscerentur: quorum I, Saturnum nominavit; II, Jovem; III, Martem; IV, Venerem; V, Mercurium; duo-

τετολμημένοις πρῶτον ἁμάρτημα φθόνος, β', δόλος, γ', φόνος, δ', ὅτι ἀδελφοῦ, ε', ὅτι πρῶτος φόνος, ϛ', ὅτι γονεῦσι πένθος ἐποίησεν, ζ', ὅτι Θεῷ ἐψεύσατο· ταῦτα μὲν τὰ τοῦ Κάϊν ζ' ἁμαρτήματα. Αἱ δὲ εἰς κόλασιν αὐτοῦ παρὰ τῆς θείας δίκης ἐπενεχθεῖσαι τιμωρίαι εἰσὶν αὗται. α', ἐπικατάρατος ἡ γῆ ἀπό σου, β', ἐργᾷ τὴν γῆν, γ', οὐ προσθήσει τοῦ δοῦναί σοι τὴν ἰσχὺν αὐτῆς, δ', στένων καὶ τρέμων, [1] μετὰ τὴν ε', ὁμοῦ, ἔσῃ ἐπὶ τῆς γῆς, ϛ', ἣν αὐτὸς ἀπεκάλυψεν ὁ Κάϊν, εἰπών· εἰ ἐκβάλλῃς με νῦν ἀπό σου, καὶ ἀπὸ προσώπου σου κρυβήσομαι, ζ', τὸ μηδὲ κρύπτεσθαι τὴν τιμωρίαν, ἀλλὰ σημείῳ προδήλῳ πᾶσι [2] δηλοποιῆσθαι· ἔθετο γάρ, φησί, Κύριος ὁ Θεὸς τῷ Κάϊν σημεῖον, τοῦ μὴ ἀνελεῖν αὐτὸν πάντα τὸν εὑρίσκοντα αὐτόν.

Ο δὲ Ἀδὰμ σλ' ἐτῶν ἦν, ὅτε ἐγέννησε τὸν Σήθ. οὗτος ὁ Σὴθ πρῶτος ἐξεῦρε γράμματα Ἑβραϊκὰ, καὶ σοφίαν, καὶ τὰ σημεῖα τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τὰς τροπὰς τῶν ἐνιαυτῶν, καὶ τοὺς μῆνας, καὶ τὰς ἑβδομάδας, καὶ τοῖς ἄστροις ἐπέθηκεν ὀνόματα, καὶ τοῖς πέντε πλανήταις, εἰς τὸ γνωρίζεσθαι ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων καὶ μόνον, καὶ τὸν μὲν α' πλανήτην ἀστέρα ἐκάλεσε Κρόνον, [3] τὸν δὲ β' Δίαν, τὸν

1. μετὰ τὴν ε'] Forte legendum, μετὰ τῆς ε'.

2. δηλοποιῆσθαι] Scr. δηλοποιεῖσθαι.

3. τὸν δὲ β' Δίαν] Scr. Δία.

δὲ γ΄ Ἄρεα, τὴν δὲ δ΄ Ἀφροδίτην, τὴν δὲ ε΄ Ἑρμῆν· τοὺς γὰρ δύο φωστῆρας, ἥλιον, καὶ σελήνην ὁ Θεὸς ἐκάλεσε.

Σὴθ δὲ ὢν ἐτῶν σε΄, [1] ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς ἕτερον, [2] ὃς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον. Μετὰ τοῦτον οἱ αὐτοῦ ἀπόγονοι, καὶ ὁ Σὴθ, προμηνυθέντες ἄνωθεν, ἔγραφον τὰ μέλλοντα περὶ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἐν λιθίναις, καὶ ὀστρακίναις πλαξὶ, σημαίνοντες ὅτι ἀναλωθῆναι καὶ φθαρῆναι μέλλει τὸ πᾶν, ἢ ὑπὸ πυρὸς, ἢ ὑπὸ ὕδατος· καὶ εἰ μὲν ὑπὸ πυρὸς, σωθήσονται τὰ γράμματα ἐν ὀστρακίναις πλαξί· εἰ δὲ ὑπὸ ὕδατος, ἐν λιθίναις. ἐλθόντος δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, [3] καὶ ἅπαντας ἀπολέσας, μόνος ἐσώθη Νῶε, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ, καὶ αἱ θυγατέρες πρὸς δευτέρου ἀνακαίνισιν κόσμου. Μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν, Καϊνὰν, ὁ υἱὸς Ἀρφαξὰδ, συνεγράψατο τὴν ἀστρονομίαν, εὑρηκὼς τὴν τοῦ Σὴθ, καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων τὴν ὀνομασίαν, ὡς εἴρηται, [4] καὶ τῶν ἀστέρων, ἐν πλακὶ λιθίνῃ γεγραμμένην· ἥτις στήλη μετὰ τὸν κατακλυσμὸν [5] εἰς

bus enim Luminaribus, Soli nempe, & Lunæ, Deus nomina imposuit.

Sethus vero, annum agens quintum supra ducentesimum, Enosum alterum genuit; qui speravit vocari Dominus. Hujus posteri, atque Sethus, cœlitus edocti, de futuro diluvio scripserunt in tabulis tum lapideis, tum latericiis, innuentes mundum universum consumptum iri, vel ab igne, vel ab aqua; & si ab igne, literas hasce tabulas latericias, sin ab aqua, lapideas incolumes præstituras. Superveniente itaque diluvio, cunctaque obruente, solus Noa, cum filiis & filiabus suis, in orbis novi instaurationem, servatus est. Post diluvium vero Cainan, filius Arphaxad, inventa hac Sethi, filiorumque ejus tabula lapidea astrorum, uti dictum est, nominibus inscripta, Astronomicam scientiam conscripsit. Columna vero hæc post diluvium in Sirido monte reperta est; superestque ad hnnc

1. ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς ἕτερον] Errorem suum priorem hic prosequitur Auctor, dum Caini filium, cujus nomine urbem à se conditam pater insignivit, Enosum, non Enochum vocat.

2. ὃς ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι τὸν κύριον] Legendum ex LXX. Interpret. τὸ ὄνομα κυρίου. Verba habentur Gen. c. 4. v. 26. Verum in loci hujus versione, non verborum sed Auctoris sensum, licet à veritate Hebraicæ Græcæque linguæ usu alienum utcunq; expressimus. Nam & infra demonstrare contendit, Enosum Domini Dei nomine vocatum fuisse. Atque in hoc etiam est Cedrenus: vide etiam Glycam, p. 2. Cæterum hæc nos non debent morari.

3. καὶ ἅπαντας ἀπολέσας] scr. ἀπολέσαντος.

4. καὶ τῶν ἀστέρων] καὶ hoc loco redundare videtur.

5. εἰς τὸ Σίριδος ὄρος Cedrenus habet, εἰς τὸ Σίριδον ὄρος: Glycas etiam *Siridum Montem* nobis profert; & uterque ex eodem Josepho; apud quem tamen legimus tantum, μένει δ᾽ ἄχρι τοῦ δεῦρο κατὰ τὴν Συριάδα: ubi Syriæ regionis, non montis nescio cujus Siridi, mentio habetur.

 usque

usque diem, uti Josephus testatur.

Adamus itaque annos natus CCXXX, uti tradit sapientissimus ac divinus Propheta Moses, Sethum genuit: mortuus autem est ipso transgressionis die. Quum enim dies apud Deum mille annorum sit spatium, Adamus annis DCCCCXXX tantum exactis, diem suum obiit: sepultum vero eum tradunt in regione Hierosolymitana, uti testatur Josephus.

Sethus autem annos natus CCV, genuit Enosum; & deinceps vixit annos DCCVII, & mortuus est: omnes itaque anni ejus fuerunt DCCCCXII. De hoc dictum est; *Ingressi sunt filii Dei ad filias hominum*; nempe ad mulieres à Caino oriundas. Deum enim eum appellarunt illius ævi homines, tum ob literas Hebraicas, & astrorum nomina ab illo excogitata; tum ob insignem ejus pietatem. Hic etiam primus Dei nomine appellatus est; juxta illud quod Moisi dicit Dominus: *Constitui te Deum Pharaonis*. De virtute etiam illustribus, & spiritualibus hominibus, & de Judicibus populi dixit, *Diis non detrahes, & principibus populi tui non maledices*. Merito

τὸ Σίειδος ὄρος ἔμεινε, καὶ ἔστιν ἕως ἄρτι, ὥς φησιν Ἰώσηππος.

Ἀδὰμ τοίνυν, κατὰ τὸν σοφώτατον καὶ θεῖον προφήτην Μωϋσῆν, γενόμενος ἐτῶν σλ΄, ἐγέννησε τὸν Σὴθ, θνήσκει δὲ κατὰ τὴν παραβάσεως ἡμέραν· [1] χιλιονταετίας γὰρ τῆς τοῦ θεοῦ ἡμέρας ἐχούσης τὸ διάστημα, ϡλ΄ ἔτη μόνον ζήσας τελευτᾷ. Τοῦτον λέγεται ταφῆναι κατὰ τὴν τῶν Ἱεροσολύμων γῆν, ὥς φησιν Ἰώσηππος.

Σὴθ δὲ γενόμενος ἐτῶν σε΄, ἐγέννησε τὸν Ἐνὼς, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψζ΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡιβ΄. περὶ οὗ εἴρηται, εἰσῆλθον οἱ υἱοὶ τοῦ θεοῦ πρὸς τὰς θυγατέρας τῶν ἀνθρώπων, ἤτοι τὰς ἀπὸ τοῦ Κάϊν. θεὸν γὰρ αὐτὸν οἱ τότε ἄνθρωποι προσηγόρευον, διὰ τὸ ἐξευρεῖν τὰ Ἰουδαϊκὰ γράμματα, τὰς τῶν ἀστέρων ὀνομασίας, καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὴν πολλὴν αὐτοῦ εὐσέβειαν θαυμάσαντες. [2] ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι θεὸν καὶ ὀνομάζειν, καθὰ καὶ τὸ Μωϋσῇ λέγει κύριος· Θεὸν δέδωκά σε τῷ Φαραώ· καὶ περὶ τῶν ἐναρέτων, καὶ πνευματικῶν, καὶ τῶν κριτῶν ἔφη, Θεοὺς οὐ κακολογήσεις, καὶ ἄρχοντας τοῦ λαοῦ σου οὐκ ἐρεῖς κακῶς. Εἰκότως οἱ τοῦ Σὴθ τοῦ

1. χιλιονταετίας γὰρ &c.] Dixisset potius, χιλιετίας. scilicet respicit illa Apostoli verba, 2 Pet. 3. 8. μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς ἡμέρα μία.

2. ὅς γε καὶ πρῶτος ἐπικαλεῖσθαι θεὸν] Forte legendum, ὅς γε καὶ πρῶτος ἤλπισεν ἐπικαλεῖσθαι θεὸς, καὶ ὀνομάζεσθαι: Hæc enim Auctoris mens esse videtur; ut & eis quæ præcedunt, quæ sequuntur etiam, apparet.

Ἐνὼς,

Ενὼς, καὶ Ενὼχ παῖδες, υἱοὶ θεοῦ, καὶ υἱοὶ τῶν θεῶν, κατὰ τὸν Σύμμαχον, νοείσθωσαν· [1] οἵτινες ἀλῶντες ἀκολασίᾳ, πρὸς τὰς θυγατέρας Κάϊν εἰσῆλθον, [2] ἐξ ὧν οἱ τῆς κατ᾽ ἀλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες, διὰ μὲν τὸν δίκαιον Σὴθ, ἰσχυροὶ, καὶ μέγιστοι, διὰ δὲ τὸν ἄδικον καὶ βέβηλον Κάϊν, πονηροὶ, καὶ κάκιστοι.

3 Ενὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμ΄, ἐγέννησε τὸν Καιναν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμ΄, καὶ ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡι΄.

Μαλελεὴλ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξε΄, ἐγέννησε τὸν Ιάρεδ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψλ΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ωζε΄.

Ιάρεδ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξβ΄, ἐγέννησε τὸν Ενώχ· [4] καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ω΄, καὶ ἀπέθανε· (περὶ οὗ εἴρηται ἡ μετάθεσις·) ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡξβ΄.

Ενὼχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξε΄, ἐγέν-

itaque Sethi, Enosi, & Enochi filii, secundum Symmachum, filii Dei, & Deorum, dicti intelligantur; qui amore filiarum Caini flagrantes, ad eas ingressi sunt: ex quibus pollutis nuptiis Gigantes nati sunt, propter justum quidem Sethum, robusti, & procerissimi; propter Cainum vero iniquum & profanum, improbi, pessimique.

Enosus autem annos natus CXL, genuit Cainanum; & deinde vixit annos DCCXL, & genuit Maleleelem, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCX.

Maleleel vero annos natus CLXV, genuit Jaredum, & deinceps vixit annos DCCXXX, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCXCV.

Jaredus autem annos natus CLXII, genuit Enochum, (qui translatus esse dicitur:) & deinde vixit annos DCCC, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCLXII.

Enochus vero annos natus

---

1. οἵτινες ἀλῶντες ἀκολασίᾳ] Scr. ἀλόντες.

2. ἐξ ὧν οἱ τῆς κατ᾽ ἀλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες] Locus iste mutilus est, quem ex Suida restituere licet, hoc modo: ἐξ ὧν οἱ ἐκ τῆς κατ᾽ ἀλλήλου μιαιγαμίας γίνονται γίγαντες.

3. Ενὼς δὲ γενόμενος ἐτῶν ρμ΄.] Omnia hic mendosa, & mutila: verisimile est hoc modo scripsisse Auctorem. Ενὼς γενόμενος ἐτῶν ρϙ΄, ἐγέννησε τὸν Καινᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψιε΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡε΄. Καινᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρο΄, ἐγέννησε τὸν Μαλελεὴλ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ψμ΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡι΄.

4. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωο΄.] Iterum confusa omnia: locus tamen iste, ab oscitantibus librariis fœdissime mutilatus, hoc modo fortasse ex Eusebio restituendus. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σ΄, καὶ μετετέθη, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξε΄. Μαθουσάλα δὲ γενόμενος ἐτῶν ρξζ΄, ἐγέννησε τὸν Λάμεχ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωο΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας &c. Sed videamus etiam LXX. hoc loco.

clxv,

CLXV, genuit Mathusalam, & deinde vixit annos DCCCII, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCLXIX.

Lamechus autem annos natus CLXXXVIII, genuit Noam, & deinceps vixit annos DLXV, & mortuus est cum vixisset annos DCCLIX. Duorum vero Lamechorum meminit scriptura; unius, à Caino oriundi; alterius, qui Noæ pater erat. Noa enim natus est, non à Lamecho qui à Caino ortum duxit; qui etiam virum occidit, & adolescentulum; sed à posteriore, ejusdemque cognomine qui ex Sethi posteris erat. Ille enim dicit: " Occidi virum in vulnus me" um, & adolescentulum in " livorem meum. Et quod duo homicidia perpetrasset, occisorumque uxores ambas, Eldam & Selam, sibi accepisset, ipse septuagies septemplicis punitionis se dignum profitetur. "Septuplum enim " (*inquit*) ultio dabitur de " Cain; de Lamech vero se" ptuagies septies. Atque ideo majorum pœnarum dignus censebatur Lamechus, (quas etiam passus est) eo quod Enochi justi fratres è medio sustulisset; qui ex fide idcirco Deum precatus est, ne ipse tali morte periret: precibus itaque ejus auditis, translatus est. Eno-

νησε τὸν Μαθουσάλα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ωϛ΄, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡξθ΄.

Λάμεχ δὲ γενόμενος ρπη΄, ἐγέννησε τὸν Νῶε· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φξε΄, καὶ ἀπέθανε, [1] ζήσας τὰ πάντα ἔτη ψνθ΄. Δύο τοίνυν Λάμεχ ἡ γραφὴ μνημονεύει· ἕνα μὲν, τὸν ἀπὸ τοῦ Κάϊν· [2] ἕτερον δὲ, τὸν πατέρα Νῶε· Γεννᾶται γὰρ Νῶε διὰ Λάμεχ, οὐκ ἐκ τοῦ Κάϊν, τοῦ καὶ πεφονευκότος ἄνδρα καὶ νεανίσκον, ἀλλ' ἐκ μεταγενεστέρου, καὶ ἐξ ὁμωνύμου, τοῦ ἀπὸ Σήθ· « ἐκεῖνος γὰρ « λέγει, ἄνδρα ἀπέκτεινα εἰς τραῦ« μα ἐμοὶ, καὶ νεανίσκον εἰς μώλωπα ἐμοί. Καὶ ὡς δύο φόνους πεποιηκὼς, καὶ τῶν δύο τὰς γυναῖκας εἰληφὼς, Ελδὰν, καὶ Σελαὰ, ἑαυτὸν καταμέμφεται ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ ἄξιον εἶναι κολάσεως, ὅτι ἐκ Κάϊν μὲν, φησὶν, ἐκδικεῖται ἑπτάκις, ἐκ δὲ Λαμὲχ ἑβδομηκοντάκις ἑπτά· διὰ τοῦτο [3] μειζόνως κολάζηται, ὥσπερ καὶ ὁ [4] Λάμεχ οὕτως πέπονθε· τοῦ δικαίου γὰρ Ενὼχ ἀδελφοὺς ἀνεῖλε, τοῦ πίστει διὰ τούτων προσδεξαμένου, μὴ ἰδεῖν τοιοῦτον θάνατον [5] καὶ ἀκουσθεὶς μετατέθη. Ην δὲ Ενὼχ ἐκ τοῦ δικαίου Σὴθ, ἐξ οὗ Χριστὸς καταγε-

1. ζήσας τὰ πάντα ἔτη ψνθ΄] Numerus iste mendosus est: scribendum ψνγ΄, secundum Auctoris computum.

2. ἕτερον δὲ τοῦ πατρὸς Νῶε] Scr. τὸν πατέρα Νῶε.

3. μειζόνως κολάζηται] Scr. κολάζεται.

4. Λάμεχ οὕτως πέπονθε.] Forte legendum, οὗτος.

5. ἀκουσθεὶς μετατέθη] Scr. μετατίθεται,

ται, γενεαλογούμενος κατὰ τὴν τοῦ θείου καὶ ἀοιδίμου Λουκᾶ [1] ἀναπόδησιν ἕως τοῦ Σὴθ, καὶ τοῦ Ἀδὰμ, καὶ τοῦ Θεοῦ.

chus vero ortum duxit à justo Setho, à quo Christus oriundus est; cujus genealogiam divinus & sanctus Lucas recenset, retro eam deducens adusque Sethum, Adamum, & Deum.

Νῶε δὲ γενόμενος ἐτῶν φ', ἐγέννησεν υἱοὺς τρεῖς, τὸν Σὴμ, τὸν Χὰμ, τὸν Ἰάφεθ. Μετὰ δὲ ἔτη ρ', [2] τοὺς ἑαυτοῦ τεκνῶσαι υἱοὺς, εἰσῆλθεν εἰς τὴν κιβωτὸν, ὑπάρχων ἐτῶν χ', καὶ οὕτω γίνεται ὁ κατακλυσμός. καὶ ἐν τῷ ἑνὶ [3] καὶ χ', ἔτη τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐξῆλθεν ἐκ τῆς κιβωτοῦ· καὶ [4] μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη τ', καὶ ἀπέθανεν, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ϡν'. Ἐπειδὴ δήποτε ὁ κατακλυσμὸς ἐπαύσατο, ὁ μὲν φόβος ἐνεδίδου λοιπόν· ἐπετείνετο δὲ τὰ τῆς ἀθυμίας αὐτοῦ σφόδρα, καὶ τὸ προφητικὸν ἔπαθεν, ὃ περὶ τῆς ἡμέρας κυρίου φησὶν Ἀμώς· Ὃν τρόπον ἐὰν ἐκφύγῃ ἄνθρωπος ἀπὸ προσώπου λέοντος, καὶ ἐμπέσῃ αὐτῷ ἡ ἄρκος, καὶ εἰσέλθοι εἰς τὴν οἰκίαν αὐτοῦ [5] καὶ ἀπερίσοι τὰς χεῖρας αὐτοῦ εἰς τὸν τοῖχον, καὶ δάκῃ αὐτὸν ὄφις· [6] οὕτω συνέβεινε τότε. Καὶ γὰρ τῆς κιβωτοῦ προκύψαντα, καὶ τῆς δυσώδους καὶ στενοχωρουμένης

Noa vero D annos natus, tres genuit filios, Semum, Chamum, & Japhetum. Exacto autem anno centesimo post filios hosce natos, Noa in arcam ingressus est, annos natus DC, propter aquas diluvii. Anno autem vitæ suæ DCI, ex arca egressus est: post diluvium vero vixit annos CCCL, & mortuus est, cum vixisset annos DCCCCL. Diluvio tandem cessante, timorem quidem omnem deinceps deposuit; cæterum maxima eum cepit animi dejectio; & Propheticum illud omnino passus est, quod de die Domini ab Amoso dictum est: "Quomodo si fugiat vir à facie leonis, & "occurrat ei ursus; & ingrediatur domum, & innitatur "manu sua super parietem, & "mordeat eum coluber: eodem modo tunc temporis evenit. Ex arca quippe egressum, & fœtido illo arctoque carcere liberatum, tempestas

1. ἀναπόδησιν ἕως Σὴθ] Forte, scribendum, ἀναπόδισιν, ut enim ab ἀνακηγυίζω, ἀνακηγύισις, ita ab ἀναποδίζω, ἀναπόδισις, formari potest: Græci tamen frequentius ἀναποδισμὸν dicunt.

2. τοὺς ἑαυτοῦ τεκνῶσαι υἱοὺς] Articulus τοῦ hoc loco deesse videtur.

3. καὶ χ', ἔτη τῆς ζωῆς] Scr. ἔτει.

4. μετὰ τὸν κατακλυσμὸν ἔζησεν ἔτη τ',] Scribendum τν', ut ex Textu sacro & Auctoris ipsius computatione manifesto apparet.

5. καὶ ἀπερίσοι τὰς χεῖρας] Scr. ἀπερείσοι.

6. οὕτω συνέβεινε τότε] Scr. συνέβαινε.

alia priore nequaquam mitior eum excepit; cum generis sui angustias, ipsamque adeo deletionem ob oculos jam haberet.

Semus vero, post annum secundum à diluvio, vitæ suæ anno CII, genuit Arphaxadum; & deinde vixit annos D, & mortuus est, ubi vixisset annos DCII.

Arphaxadus autem annos natus CXXXII, genuit Cainanum, & deinde vixit annos CCCC, & mortuus est, cum vixisset annos DXXXVIII.

Cainanus vero annum agens CIX, genuit Salam, & deinceps vixit annos CCCXXX, & mortuus est, cum vixisset annos CCCLXVII. Cæterum Sala jam grandior factus literis à patre imbutus est. Egressus autem, ad explorandum habitandi locum, in Chaldeam venit: ubi incidens in tabulas quasdam lapideas literis inscriptas,

εἱρκτῆς ἀπαλλαγέντα, χειμὼν ἕτερος διεδέχετο, [1] τοῦ προτέρου οὐχ ἧττον, τὴν ἀπορίαν [2] καὶ ἀπώλειαν ἐννοήσας τοῦ γένους.

Σὴμ δὲ μετὰ δύο ἔτη τοῦ κατακλυσμοῦ, [3] γενόμενος ρβʹ ἐτῶν, ἐγέννησε τὸν Ἀρφαξάδ. καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη φʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη χβʹ.

[4] Ἀρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλβʹ, ἐγέννησε τὸν Καϊνᾶν· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη υʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη φληʹ.

[5] Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρθʹ, ἐγέννησε τὸν Σάλα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη τλ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τξζʹ. τὸν δὲ Σάλα ὁ πατὴρ αὐξηθέντα γράμματα ἐξεπαίδευσε· καὶ δήποτε ὁ Σάλα πορευθεὶς ἀποικίαν κατασκέψασθαι, ἐλθὼν κατὰ τὴν Χαλδαίων [6] γράμματα ἐπί τινων διακεχαραγμένων πετρῶν ἐντυχών· (τὰ δ' ἦν ἄρα [7] τῶν Ἐγρηγόρων

1. τοῦ προτέρου οὐκ ἧττον] Lego, ἥττων.

2. ἀπώλειαν ἐννοήσας] Scr. ἐννοήσαντα.

3. γενόμενος ρβʹ ἐτῶν] Scr. ρʹ. Semus enim C. tantum annorum erat, quando genuit Arphaxadum: post quod tempus superfuit annis D. Cæterum errorem hunc prosequitur Auctor in proxime sequentibus, ubi eum DCII, annis vixisse vult.

4. Ἀρφαξὰδ δὲ γενόμενος ρλβʹ, &c.] Omnia hîc mendosa: Legendum, Ἀρφ. δὲ. γενόμενος ἐτῶν ρλε, ἐγέν- &c. & deinde pro υʹ. scribe υγʹ. uti habet LXX versio, quam Græci ubique sequuntur; ex istis enim numeris rite conficitur numerus totalis annorum DXXXVIII, quem Auctor nobis exhibet. Cæterum de Cainan hoc insititio nihil dicemus: Nodus iste summa jamdudum exercuit ingenia, necdum explicatur.

5. Καϊνᾶν δὲ γενόμενος ἐτῶν ρθʹ,] Nec aliis, nec sibi in hisce calculis constat Auctor noster. LXX seniores Cainan CXXX, annorum fuisse cum Salam generaret, & deinde vixisse annis CCCXXX affirmant: quibus numeris compositis, annis CCCCLX, non CCCXVII, uti Noster habet conficiuntur.

6. γραμματα επι τινων &c.] Scr. γράμμασιν ἐντυγχάνω enim dativo semper jungitur.

7. τῶν Ἐγρηγόρων παράδοσις] De

ρων παραδόσεις·) ταῦτα δὲ ἐγγεγραμμένος ὁ Σάλα, αὐτός τε ἐν αὐτοῖς ἐξημάρτανε, καὶ τοῖς ἄλλοις τὴν αὐτὴν ἀτοπίαν ἐξεπαίδευσεν. Ο δὲ Σάλα γενόμενος ἐτῶν ρλ', ἐγέννησε τὸν Εβερ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη υ' τρία, καὶ ἀπέθανε, [1] ζήσας τὰ πάντα ἔτη φγ'.

Εβερ δὲ γενόμενος ρλδ', ἐγέννησε τὸν Ιεκτάν, καὶ τὸν Φαλέκ. ἐπὶ δὲ τοῦ Εβερ ἐννοοῦσιν οἱ ἄνθρωποι πύργον κατασκευάσαι οὐρανομήκη, πρὸς ἀποφυγὴν τοῦ κατακλυσμοῦ, ὡς τοῦ θεοῦ ἐπιβουλεύοντος αὐτοῖς. ἦσαν γὰρ πάντες μιᾷ φωνῇ. Νεβρὼδ δὲ ὁ γίγας, [2] Χουσαὶ τοῦ Αἰθίοπος υἱὸς, προεστέτατε, καὶ εἰς βρῶσιν ἀγρεύων [3] ὀχορήγει ζῶα. ὁ δὲ Εβερ, ὁ τοῦ Σάλα υἱὸς, [4] ἐπείγειν ἐγκεχείρειστο τὴν οἰκοδομὴν τοῦ πύργου, καὶ τῆς Βαβυλῶνος, ὅ ἐστι σύγχυσις· τῶν δὲ πάντων ἐπὶ τὴν τοῦ πύργου καὶ τῆς πόλεως ὁρμησάντων οἰκοδομὴν, ἀρχηγοὺς εἶχεν οβ'· μόνος δὲ Εβερ οὐ συνέθετο τῇ τούτων ἀλογίστῳ ἐργασίᾳ, διὸ καὶ πάντων [5] αἱ γλῶσσαι συνεχήθησαν, τῶν συντεθειμένων εἰς οβ', γλώσσας διαιρεθέντων, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἀρχόντων αὐτῶν· τούτῳ

(ab Egregoris hæ traditæ sunt) easdem Sala describens & ipse in eis peccavit, & alios etiam iisdem imbuit ineptiis. Sala autem annos natus cxxx, genuit Heberum; & deinde vixit annos ccccIII, & mortuus est, cum vixisset annos DIII.

Heberus vero, annos natus cxxxIV, genuit Jectanum, & Phalecum. Heberi autem tempore consilium inierunt homines turris extruendæ, cujus culmen ad cœlum pertingeret, ad evitanda scilicet diluvia; ac si Deus eis insidias structurus esset: erant enim omnes labii unius. Nebrodus autem gigas, Chusi Æthiopis filius, cœpti hujus aliis auctor erat, feras etiam ex venatione captas eis in victum suppeditans. Extructionem vero tum turris, tum urbis Babyloniæ (quæ Confusionem sonat) urgere jussus est Heberus Salæ F. Populo autem universo ad turrim hanc, urbemque extruendas convenienti, Præfecti erant lxxII: solus scilicet Heberus istorum stulto conatui non est adsensus; unde cum reliquorum omnium sermo,

De Angelis hisce, *Egregoris* vocatis, vide quæ ex Enochi Apocryphi lib. primo aliisque profert Jos. Scaliger, in notis suis ap. Eusebii Chron. p. 243. Horum autem scripturam Cedrenus, non Salam, sed Cainanum inventorem facit.

1. ζήσας τὰ πάντα ἔτη φγ',] Scr. φλγ'.

2. Χουσαὶ τοῦ Αἰθίοπος υἱὸς] Scr. Χοῦς.

3. ὀχορήγει ζῶα.] Scr. ἐχορήγει.

4. ἐπείγειν ἐγκεχείρειστο τὴν οἰκοδομὴν] Scr. ἐνεκεχείριστο.

5. αἱ γλῶσσαι συνεχήθησαν] Scr. συνεχέθησαν, vel συνεχύθησαν.

secundum præfectorum numerum, in linguas LXXII divisus esset, solum Heberum Deus antiqua lingua non privavit. Atque ideo qui linguam hanc retinuerunt, Hebræam eam vocarunt, juxta nomen Heberi, qui in genus Hebræorum eam propagavit, qui etiam appellatione patris nomini convenienti, Hebræi dicti sunt. Adami itaque posteri Hebræa lingua usi sunt. Abrahamum etiam, & Noæ filios, sed & Adamum etiam secundum Christum dico, eadem Hebræa lingua, qua Adamus primus, usum fuisse manifestum est; ut ex hisce verbis apparet: *Ephata*, *Talitha Cumi*, *Lama sabachthani*, & similibus. Quin & ab antiquorum nominibus argumentum clarum peti potest, hanc esse linguam, qua usi sunt homines ante Confusionem. Siquando enim de horum quibusvis quæstio facta est, ex hac sola lingua solutionem habere potest: sicut Adami, aliorumque nomina ex nulla alia lingua quam Hebræa explicari possunt. Linguam hanc Syriacam etiam appellatam esse testatur doctissimus Origenes, in Commentariis suis super Biblia Syriaca; ubi Syriacam, dialectum Hebræorum esse

μόνῳ [1] τῷ Ἔβερ Θεὸς οὐκ ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν. ὅθεν οἱ ἀπομείναντες ἐν τῇ προτέρᾳ γλώσσῃ, Ἑβραΐς, αὐτὴν ἐπωνόμασαν, κατὰ τὴν τοῦ κρατήσαντος αὐτὴν ἐπωνυμίαν Ἔβερ εἰς τὸ γένος τῶν Ἑβραίων, [2] οἵτινες πατρονυμικῶς καὶ φερωνύμως Ἑβραῖοι καλοῦνται, διὸ καὶ τῇ τῶν Ἑβραίων γλώσσῃ ἐχρῶντο οἱ ἀπὸ τοῦ Ἀδάμ· καὶ τοὺς ἀμφὶ τὸν Ἀβραάμ, καὶ τὸν Νῶε καταγομένους, καὶ τὸν δεύτερον Ἀδάμ, τὸν Χριστὸν λέγω, τῇ τῶν Ἑβραίων φωνῇ δῆλον, κατὰ τὸν πρῶτον πάντων Ἀδάμ, χρώμενον· ὡς τό, [3] ἐφαθά, καὶ ταληθακούμη, [3] καὶ λιμάσα βαχθανή, καὶ τὰ ὅμοια· καὶ μέντοι καὶ πρὸς τούτοις καὶ τὰ τῶν παλαιῶν ὀνόματα [4] ἐναργὲς τεκμήρεια τοῦ ταύτην εἶναι φωνὴν τὴν πρὸ τῆς συγχύσεως· καὶ ταύτῃ τὸ ζητούμενον ἑρμηνεύεται, ἐφ' ὧν κατ' οὐδεμίαν ἑτέραν γλῶσσαν τὸ σημαινόμενον ἐπιλύσασθαι· οἷον τοῦ Ἀδάμ, καὶ τῶν λοιπῶν αἱ προσηγορίαι δι' ἑτέρας οὐδεμιᾶς ἑρμηνεύονται, εἰ μὴ διὰ τῆς Ἑβραϊκῆς, καὶ μόνης. Ταύτην γὰρ τὴν γλῶσσαν καὶ Συριακὴν λέγουσιν, ὡς ὁ πολυμαθὴς ἔτι μαρτυρεῖ Ὠριγένης, ἑρμηνεύων ἐκ τῆς Συριακῆς βίβλου, καὶ ἑξῆς Συριακὴν εἰπὼν τὴν Ἑβραίων διάλεκτον, ἐπειδὴ γὰρ Συρίαν

1. τοῦ Ἔβερ Θεὸς οὐκ ὑστέρησε τὴν ἀρχαίαν φωνήν] Verbum ὑστερέω, hoc sensu sumptum, haud temere alibi invenies.

2. οἵτινες πατρονυμικῶς] Scr. πατρωνυμικῶς.

3. ἐφαθά, καὶ ταληθακούμη, καὶ λιμάσα βαχθανή] Scr. ἐφφαθά, ταλιθὰ κοῦμι, λαμὰ σαβαχθανί.

4. ἐναργὲς τεκμήρεια] Scr. τεκμήριον.

τὴν

τὴν Ἰουδαίαν, καὶ Σύρους οἱ παλαιοὶ τοὺς Παλαιστίνους ὠνόμαζον. [1] Ὁ μὲν οὖν πύργος οἰκοδομήθη ἐπὶ Ἕβερ, ἐν ἔτεσι τεσσαράκοντα, [2] καὶ ἔστι κεχαλκωμένος ἴχνη αὐτοῦ φυλασσόμενα μόνον; ἀνὰ μέσον Ἀσοὺρ, καὶ Βαβυλῶνος. ἦν δὲ ͵ευλγʹ.

Φάλεκ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλʹ, [3] καὶ ἐγέννησε τὸν Ῥααῦ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σθʹ, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθʹ.

Γίνονται οὖν ἀπὸ τοῦ Ἀδὰμ ἕως τοῦ κατακλυσμοῦ ἔτη ͵βσξβʹ. καὶ ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ ἕως τῆς συγχύσεως τῆς πυργοποιίας, [4] καὶ τῆς τελευτῆς Φάλεκ, (ὅ ἐστι μερισμός,) ἔτη φλϛʹ.

Καὶ οὕτω γίνεται διαμερισμὸς, ἤτοι διασπορὰ τῶν υἱῶν Νῶε, καὶ τῶν ἐξ αὐτῶν γεννηθέντων· διόπερ καὶ μέροπες ἐκλήθησαν, ἀπό τε τῆς μεμερισμένης φωνῆς, ἀπό τε τοῦ μερισμοῦ τῆς γῆς. Ὁ μέν τοι Σὴμ ἐγέννησε τὸν Ἐλὰμ, καὶ Ἀσοὺρ, καὶ τὸν Ἀρφαξὰδ, [5] καὶ τὸν Λοὺδ. Ὁ δὲ Χὰμ, τὸν Χοῦς, καὶ τὸν Μεσρὲμ, καὶ τὸν Φοὺδ, [6] καὶ τὸν Χανάν. Ὁ δὲ Ἰάφεθ τὸν Γάμερ, καὶ τὸν Μαγὼγ, καὶ τὸν Θηρὰν, καὶ τὸν Ἰωυὰν, [7] καὶ

asserit. Syriam enim, Judæam, & Syros, Palæstinos antiqui vocarunt. Turris itaque Heberi tempore quadraginta annorum spatio extructa est; cujus etiam adhuc supersunt vestigia quædam, ære compaginata, inter Assur & Babylonem sita: sunt autem numero IↃↃ CCCC XXXXIII.

Phalecus vero annos natus CXXX. genuit Ragauum; & deinde vixit annos CCIX, & mortuus est, cum vixisset annos CCCXXXIX.

Ab adamo itaque ad diluvium anni numerantur MMCCLXII: à diluvio, ad linguarum confusionem, obitumque Phaleci, (cujus nomen Divisionem sonat) anni DXXXVI.

Atque hoc modo dissipati sunt Noæ filii, eorumque posteri: unde & Μέροπες appellati sunt, tum ob vocem eorum divisam, tum ob terram inter eos distributam. A Semo nati sunt Elam, Assur, Arphaxad, & Lud. A Chamo, Chus, Mesraim, Phut, & Canan. A Japheto autem Gamer, Magog, Theras, Jovan, Jectan, Thobel, Mosoch, &

1. ὁ μὲν οὖν πύργος οἰκοδομήθη] Scr. ᾠκοδομήθη.

2. καὶ ἔστι κεχαλκωμένος ἴχνη] Lego κεχαλκωμένα.

3. καὶ ἐγέννησε τὸν Ῥααῦ] Scr. Ῥαγαῦ: ita enim vocatur Luc. 3. Cæterum particula καὶ hoc loco redundare videtur.

4. καὶ τῆς τελευτῆς Φάλεκ] Mendosus est iste Computus. Si enim Linguarum Confusio accidit anno DXXXVI. post diluvium, is erat Phaleci annus V, juxta LXX seniorum rationes, post quod tempus Phalecus annis CCCXXXIV supervixit. Confusio itaque Linguarum, & Phaleci obitus male ab Auctore in unum tempus conjiciuntur.

5. καὶ τὸν Λοὺδ] Aram hîc omittitur.

6. καὶ τὸν Χανάν] Scr. Χαναάν.

7. καὶ τὸν Ἰεκτάν] iste non habetur in Textu sacro: nec Jectan aliquis inter Japheti filios numeratur, vel ab Eusebio, Cedreno aut Chr. Alex.

Madai, à quo Medi orti sunt, qui Babylonicum tenuerunt imperium à quorum etiam nomine Media regio proprie dicta est.

τὸν Ἰεκτὰν, καὶ τὸν Θόβελ, καὶ τὸν Μοσὸχ, καὶ τὸν Μαδαΐ, ἀφ' οὗ Μῆδοι γενόμενοι, καὶ τῶν Βαβυλωνίων κρατήσαντες, ἡ χώρα Μηδία προσηγορεύθη κυρίως, [1] καὶ φερονύμως.

Post Confusionem igitur, turrisque eversionem, Noæ filii tres, prognatis suis omnibus ad se vocatis, unicuique eorum loca, climata, regiones, insulas, fluviosque adsignarunt; singulis tribubus & familiis eorum facta distributione quam à patre Noa scriptis proditam acceperunt.

Μετὰ οὖν τὴν σύγχυσιν, καὶ τὴν τοῦ πύργου διάλυσιν, μεταστέλλονται οἱ τρεῖς υἱοὶ τοῦ Νῶε πάντας τοὺς ἐξ αὐτῶν γενομένους, καὶ διδόασιν αὐτοῖς ἔγγραφον τὸν τόπον, [2] τὴν καταvέμησιν ἥνπερ ἐκ τοῦ πατρὸς Νῶε παρειλήφασι· καὶ λαγχάνουσιν ἑκάστῳ, καὶ ταῖς ἑκάστου φυλαῖς, [3] καὶ πατριάς, τόπον, καὶ κλίματα, καὶ χώρας, [4] καὶ νέσους, καὶ ποταμούς, κατὰ τὴν ὑποκειμένην ἔκθεσιν.

Semo itaque, Noæ filio primogenito, sorte obtigerunt regiones omnes orientales à Perside, & Bactris, usque ad Indiam, & Rhinocorutos.

Καὶ κατακληροῦται τῷ μὲν πρωτοτόκῳ υἱῷ Νῶε, Σὴμ, ἀπὸ Περσίδος, καὶ Βάκτρων, ἕως Ἰνδικῆς, [5] καὶ Ῥινοκηρούτων, τὰ πρὸς ἀνατολήν.

Chamo vero partes Meridionales, à Rhinocorutis ad Gades usque.

Τῷ δὲ Χάμ ἀπὸ Ῥινοκουρούτων ἕως Γαδείρων, [6] τὰ πρὸς νῶτον.

Japheto autem obtigit, quicquid à Media est, septentrionem versus usque ad Gades.

Τῷ δὲ Ἰάφηθ, ἀπὸ Μηδίας ἕως Γαδείρων τὰ πρὸς βοῤῥᾶν.

Regiones vero, quæ Semo sorte obvenerunt, sunt hæ: Persis, Bactriana, Hyrcania,

Αἱ δὲ λαχοῦσαι χῶραι τῷ μὲν Σὴμ εἰσὶν αὗται. Πέρσις, Βακτριανὴ, Ὑρκανία, Βαβυλωνία, [7] Κόρ-

1. καὶ φερονύμως] Scr. φερωνύμως.

2. τὴν καταvέμησιν] Forte κατὰ supplendum.

3. καὶ πατριάς] Lego, πατριαῖς.

4. καὶ νίσους] Scr. νήσους.

5. καὶ Ῥινοκηρούτων] Eusebius habet Ῥινοκορούρων, Cedrenus & Chronicon. Alex. Ῥινοκουρούρων. Stephanus hos vocat Ῥινοκουρουραίους, & Ῥινοκουρουρίτας. Ῥινοκόρουρα Urbs erat Ægypti, sic dicta ab ejus incolis, qui nasos suos præcidebant, uti idem Stephanus testatur.

6. τὰ πρὸς νῶτον] Scr. νότον.

7. Κορδῦλαι] Eusebius & Cedrenus habent, Κορδρυκλία, Chr. Al: Κορδυλία.

δῦλαι,

δῶνα, Ἀσσυρία, Μεσοποταμία, Ἀραβία ἡ ἀρχαία, Ἐλυμαΐς, Ἰνδική, Ἀραβία ἡ εὐδαίμων, Κοιλησυρία, [1] Κομμαγηνή, καὶ Φοινίκη πᾶσα, καὶ ποταμὸς Εὐφράτης.

Babylonia, Cordena, Aſſyria, Meſopotamia, Arabia vetus, Elymais, India, Arabia Fœlix, Cœleſyria, Commagena, Phœnicia tota, & fluvius Euphrates.

Τῷ δὲ Χάμ, Αἴγυπτος, Αἰθιοπία, ἡ βλέπουσα κατ᾽ Ἰνδοὺς, ἑτέρα Αἰθιοπία, ὅθεν ἐκπορεύεται ὁ ποταμὸς τῶν Αἰθιόπων, Ἐρυθρά, βλέπουσα κατ᾽ ἀνατολάς, [2] Θήναις, Λιβύη [3] ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης, Μαρμαρὶς, Σύρτης, Λιβύη ἄλλη, [4] Νουμηδία, Μασουρὴς, Μαυριτανία ἡ κατέναντι Γαδείρων. [5] Ἐν δὲ τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν τὰ παραθάλασσα ἔχει Κιλικίαν, Παμφυλίαν, [6] Πισσιδίαν, Μυσίαν, [7] Λυκανίαν, Φρυγίαν, καὶ Μαλίαν, Λυκίαν, [8] Καρύαν, Λυδίαν, Μυσίαν ἄλλην, Τρῳάδα, Αἰολίδα, [9] Βηθυνίαν τὴν ἀρχαίαν, Φρυγίαν· καὶ νήσους ὁμοίως, [10] Σαρδανίαν, Κρήτην,

Chamo obtigerunt Ægyptus, Æthiopia, quæ Indiam ſpectat, Æthiopia altera, unde profluit Æthiopum flumen, Erythra, quæ orientem reſpicit, Thebais, Libya ad Cyrenem protenſa, Marmaris, Syrtis, Libya altera, Numidia, Maſſyris, Mauritania, quæ Gadium eſt è regione. Boream autem verſus mari adjacentes regiones habuit Ciliciam, Pamphyliam, Piſidiam, Myſiam, Lycaoniam, Phrygiam, Camaliam, Lyciam, Cariam, Lydiam, Myſiam alteram, Troadem, Æoliam, Bithyniam veterem, Phrygiam: inſulas etiam has; Sardiniam,

---

1. Κομμαγηνή] Scr. Κομμαγηνή.

2. Θήναις] Lego Θηβαΐς, uti habent Cedrenus, & Chr. Alex. licet in hoc locus iſte hodie corrupte legitur.

3. ἡ παρεκτείνουσα μέχρι Κυρήνης] ex hoc loco corrigendi Cedrenus, & Chronici Alex. Auctor, quorum uterque habet Κορκυρίνης.

Ib. Σύρτης] Cedrenus & Chr. Al. habent Σύρτις.

4. Νουμηδία] Scr. Νουμιδία.

Ib. Μασουρὴς] Cedr. habet Μασσουρίς.

5. ἐν δὲ τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν τὰ παραθάλασσα ἔχει &c.] Hæc ita legerem: ἐν δὲ τοῖς κ. β. τὰ παραθαλάσσια &c. Chr. Al. habet, ἔχει δὲ ἐν τοῖς κατὰ βοῤῥᾶν μέρεσιν τὰς παραθαλασσίας. &c.

6. Πισσιδίαν] Scr. Πισιδίαν.

7. Λυκανίαν] Leg. Λυκαονίαν, ut habet Cedrenus.

Ib. καὶ Μαλίαν] Ita habet Codex MS. quo uſus ſum: conjunctim tamen legendum videntur. Cedrenus habet Καβαλλίαν Chr. Al. Καμιλίαν.

8. Καρύαν] Scr. Καρίαν.

9. Βηθυνίαν] Scr. Βιθυνίαν. Auctor excerptorum utiliſſ. à Joſ. Scaligero una cum Euſebio editorum habet. *Bithyniam antiquam, quæ vocatur Phrygia.*

10. Σαρδανίαν] Scr. Σαρδινίαν. Cedrenus habet Σαρδώ. Σαρδὼν etiam dicta eſt hæc maxima Libyci maris inſula, uti teſtantur Stephanus de Urb. & Euſtathius in Dionyſ. Perieget.

Cretam

Cretam, Cyprum; & fluvium Geon, qui Nilus etiam dictus est.

Κρήτην, Κύπρον, καὶ ποταμὸν Γεὼν, τὸν καὶ Νεῖλον καλούμενον.

Japheto obvenerunt Media, Albania, Armenia minor, majorque, Cappadocia, Paphlagonia, Galatia, Colchis, Bosporus, Malates, Derbe, Sarmatia, Tauriana, Butarna, Scythia, Thracia, Macedonia, Dalmatia, Molossia, Thessalia, Locris, Bœotia, Ætolia, Attica, Achaia, Pelena, quæ & Peloponnesus dicta est, Arcadia, Epirus, Illyricum, Lychnitis, Adria, unde mari Adriatico nomen factum. Insulas vero habuit Britanniam, Siciliam, Eubœam, Rhodum, Chium, Lesbum, Cytheram, Zacynthum, Cephaleniam, Ithacam, Corcyram, Asiæ quoque partem quæ Jonia vocatur: fluvium vero habuit Tigrim, qui Mediam à Babylonia disterminat.

Τῷ δὲ Ἰάφεθ Μηδία, Ἀλβανία, Ἀρμενία, μικρά τε, [1] μεγάλη, Καππαδοκία, [2] Παμφλαγονία, Γαλατία, Κολχὶς, Βόσπορος, [3] Μαλάτης, Δέρβη, Σαρματῆς, Ταυριανῆς, Βουταρνῆς, Σκυθία, Θράκη, Μακεδονία, Δαλματία, Μολοσσὴ, Θεσσαλία, Λοκρὶς, Βοιωτία, Αἰτωλία, Ἀττικὴ, Ἀχαΐα, Πελλήνη, ἡ κληθεῖσα Πελοπόννησος, Ἀρκαδία, [4] Ἠπειρώτης, Ἰλλυρεὶς, [5] Λαχνίτης, Ἀδριακὴ, ἐξ ἧς τὸ Ἀδριακὸν πέλαγος. ἔχει δὲ καὶ νήσους, Βρεττανίαν, Σικελίαν, [6] Εὔοιαν, Ῥόδον, Χῖον, Λέσβον, [7] Κύθειραν, Ζάκινθον, Κεφαλληνίαν, Ἰθάκην, [8] Κέρκυραν, καὶ μέρος τι τῆς Ἀσίας [9] τῆς καλουμένης Ἰωνίας· [10] καὶ ποταμὸν Τίγρον, τὸν διορίζοντα μεταξὺ Μηδίας καὶ Βαβυλωνίας.

Facta itaque hac partitione, Chami filius Chanaan, animadverso terram Libano vicinam bonam esse, & fertilem,

Τούτων οὖν τῶν κληροδοτηθέντων ὁ τοῦ Χὰμ υἱὸς Χαναὰν, ἰδὼν τὴν πρὸς τὸ Λιβάνῳ γῆν, [11] ὡς ἀγαθή

1. μικρά τε, μεγάλη] Supple καὶ.

2. Παμφλαγονία] Scr. Παφλαγονία.

3. Μαλάτης, Δέρβη, Σαρματῆς, Ταυριανῆς, Βουταρνῆς,] Pro hisce vocibus, apud Cedrenum legimus, Μαιῶτις, Δέρβις, Σαρματία, Ταυριανοί, Βακτριανοί,

4. Ἠπειρώτης] Cedrenus habet Ἠπειρῶται, Chr. Al. Ἠπειρῶτις.

5. Λαχνίτης] Scr. Λυχνίτης. Vide Stephanum de urb. in voce Λυχνίδος. Cedrenus habet Λυχνῖται.

6. Εὔοιαν] Scr. Εὔβοιαν.

7. Κύθειραν] Scr. Κύθηραν Ib. Ζάκινθον. Scr. Ζάκυνθον.

8. Κέρκυραν] Scr. Κόρκυραν. Chr. Al. habet Κόρκυρα.

9. τῆς καλουμένης Ἰωνίας] Lego cum Cedreno, τὴν καλουμένην Ἰωνίαν.

10. καὶ ποταμὸν Τίγρον] Lege Τίγριν.

11. ὡς ἀγαθή τε καὶ τὸ εὔφορος] Leg. ὡς ἀγαθήν τε καὶ εὔφορον: & deinde διαλλάττουσαν.

τε, καὶ εὔφορος, καὶ κατὰ πολὺ τῆς ἑαυτοῦ διαλλαττούσης γῆς, τυραννικῶς καθήρπασεν αὐτὴν, καὶ τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ κλήρους ἐξήλασε, καὶ οὕτω πᾶσα ἡ γῆ τῆς ἐπαγγελίας τοῦ Χαναὰν προσηγόρευται. κἀντεῦθεν τοίνυν ὁ δίκαιος κριτὴς μετὰ ταῦτα 1 τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ υἱοὺς Ἰσραὴλ ἀπέδωκεν αὐτὴν διὰ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, καθὼς καὶ τῷ Ἀβραὰμ προεπηγγείλατο.

Ῥαγαῦ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλβ´ ἐγέννησε τὸν Σερούχ· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σζ´ καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη τλθ´.

Σεροὺχ δὲ γενόμενος ἐτῶν ρλ´, ἐγέννησε τὸν Ναχὼρ, καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη σ´, καὶ ἀπέθανεν, ἃ καὶ ζήσας τὰ πάντα τλ´.

Ὁ δέ γε Ναχὼρ, ὁ υἱὸς Σεροὺχ, γενόμενος ἐτῶν οθ´, ἐγέννησε τὸν Θάῤῥα· καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρκθ´, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη ση´.

Θάῤῥα δὲ γενόμενος ἐτῶν ο´, ἐγέννησε τὸν Ἀβραὰμ, καὶ τὸν Ναχὼρ, καὶ τὸν Ἀρὰν, τὸν πατέρα τοῦ Λὼτ [ὃς καὶ ἀπέθανε πρὸ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Θάῤῥα] καὶ μετὰ τοῦτο ἔζησεν ἔτη ρλε´ ὁ Θάῤῥας, καὶ ἀπέθανε, ζήσας τὰ πάντα ἔτη σε´.

ſuaque multo meliorem, per vim eam ſibi arripuit, Semique poſteros ex ea ejecit: quo factum, ut univerſa terra illa promiſſionis, Chanaanis regio vocaretur. Judex itaque juſtus eam poſtea Iſraelitis, qui à Semo oriundi erant, per Jeſum Navæ F. tradidit, ſicut Abrahamo promiſerat.

Ragauus autem annos natus CXXXII. genuit Seruchum; & deinde vixit annos CCVII, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCCXXXIX.

Seruchus vero annos natus CXXX, genuit Nachorem, & deinde vixit annos CC, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCCXXX.

Nachor autem Seruchi F. annos natus LXXIX, genuit Tharam; & deinde vixit annos CXXIX, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCVIII.

Thara vero, annos natus LXX, genuit Abrahamum, Nachorem, & Aramum, patrem Loti: qui etiam ante patrem ſuum Tharam diem obiit. Thara autem vixit poſthæc annos CXXXV, & mortuus eſt, cum vixiſſet annos CCV.

---

1. τοὺς ἐκ τοῦ Σὴμ υἱοὺς] Scr. τοῖς ἐ. τ. Σ. υἱοῖς.

ΛΟΓΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟΣ.

LIBER SECUNDUS.

TEmporibus autem prædictis gigas erat, ex Chami posteris, nomine Nebrodus, Chusi Æthiopis filius. Babylonem urbem hic extruxit; arteque venandi, & Magia adinventis, ipse Persis primus imperavit, Astronomia & Astrologia eos imbuens, & motu cœlesti observato, omnia ex natali die mortalibus prædicens, à quibus Græci Genethlialogiam accipientes, de natalitiis, secundum astrorum motum judicare primum cœperunt. Astronomia itaque, & Astrologia, & Magia à Magusæis, seu Persis ortæ sunt. Persæ enim Magog ab indigenis appellantur: qui etiam Nebrodum in cœlitum ordinem relatum, eumque esse quem inter Sydera Orionem vocant asserunt. De hoc dicit Moses: *Principium regni ejus Babylon, & Chalane*

ΕΝ δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις γέγονέ τις γίγας, τοὔνομα Νεβρὼδ, υἱὸς Χοῦς τοῦ Αἰθίοπος, ἐκ φυλῆς Χάμ· ὃς κτίσας τὴν Βαβυλῶνα πόλιν, καὶ πρῶτος καταδείξας κυνηγίαν, καὶ μαγείαν, Περσῶν ἐπρώτευσε, διδάξας αὐτοὺς ἀστρονομίαν, καὶ ἀστρολογίαν, τῇ οὐρανίῳ κινήσει τὰ περὶ τοὺς τικτομένους [1] πάντα δῆθεν σημαίνοντα· ἀφ᾽ ὧν Ἕλληνες τὴν γενεθλιαλογίαν μαθόντες, [2] ἤρξαντο τοὺς γενομένους ὑπὸ τὴν τῶν ἄστρων κίνησιν διαφέρειν. Οὐκοῦν ἀστρονομία τε, καὶ ἀστρολογία, καὶ μαγεία [3] ἀπὸ Μαγουσάλων, ἤτοι Περσῶν ἤρξαντο. οἱ γὰρ Πέρσαι Μαγὼγ, ἀπὸ τῶν ἐγχωρίων προσαγορεύονται. οἵγε τὸν Νεβρὼδ λέγουσιν ἀποθεωθέντα, καὶ γενόμενον ἐν τοῖς ἄστροις τοῦ οὐρανοῦ [4] ὃν καλοῦσιν Ὠρίονα. περὶ οὗ φησι Μωσῆς, ὅτι γέγονεν ἡ ἀρχὴ τῆς βασιλείας αὐτοῦ,

1. τικτομένους δῆθεν σημαίνοντα] Forte legendum σημαίνων.

2. ἤρξαντο τ. γ. ὑ. τ. τ. ἀ. κινησ. διαφέρειν] διαφέρω novam omnino hoc loco significationem habet.

3. ἀπὸ Μαγουσάλων, ἤτοι Περσῶν] Leg. Μαγουσαίων, uti habet Cedrenus p. 30. Ἀστρολογία γὰρ, καὶ μαγεία ἀπὸ Μαγουσαίων, ἤτοι Περσῶν, ἤρξατο. Hos etiam Magusæos vocat Glycas part. 2. 179.

4. ὃν καλοῦσιν Ὠρίονα] Scr. Ὠρίωνα.

Βαβυλὼν,

Βαβυλὼν, καὶ Χαλάνη, ἐν γῇ Σεναάρ. [1] ὅθεν ἐξῆλθε Φιλισιείμ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ τοῦ Ἀσσὼρ, ἀφ᾽ οὗ Ἀσσύριοι.

Καὶ κρατήσας τὴν Συρίαν, καὶ τὴν Περσίδα, [2] καὶ τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἀνατολῆς, [3] ἀνεφάνη καὶ ἄλλος, υἱός τινος Οὐρανοῦ λεγομένου, καὶ Ἀφροδίτης, γυναικὸς αὐτοῦ, Γιγαντιαῖος, ὀνόματι Κρόνος, κατὰ τὸ ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος· γενόμενος δὲ καὶ αὐτὸς δυνατὸς πάνυ, καὶ πολλοὺς ὑποτάξας, καὶ κυριεύσας, πρῶτος κατέδειξε τὸ βασιλεύειν καὶ κρατεῖν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων. ὃς καὶ βασιλεύσας πρῶτος Συρίας ἔτη νς´, ὑπέταξε πᾶσαν τὴν Περσίδα, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς Συρίας. ἔχων δὲ γυναῖκα [4] Σεμήραμιν, τὴν καὶ Ῥέαν καλουμένην παρὰ Ἀσσυρίοις ἔσχεν καὶ υἱοὺς δύο, καὶ [5] θυγατέραν μίαν· καὶ τὸν μὲν [6] προσηγόρευσε Δὰν, εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος, τὸν δὲ ἐπωνόμασε Νίνον, καὶ τὴν [5] θυγατέραν Ἥραν, ἣν καὶ ἔλαβεν εἰς γυναῖκα Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, τὴν ἰδίαν ἀδελφήν.

Μετὰ δὲ Κρόνον ἐβασίλευσε Νῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη νβ´. ὅς γε τὴν ἰδίαν μητέρα Σεμήραμιν λαβὼν εἰς γυναῖκα, νόμος ἐγένετο Πέρσαις λαμ-

in terra Sennaar: unde exivit Assur, Semi F. à quo Assyrii dicti sunt.

[2] Extitit & alius gigantææ staturæ, Cœli cujusdam, & Veneris filius, Saturnus, à Planetæ nomine dictus: qui Syriam, Persidem, reliquasque Orientis regiones sibi subjectas habuit. Hic, cum ad potentiam magnam esset evectus, imperioque suo multos subjecisset, primus regnandi modum, aliosque sub jugum mittendi ostendit: Qui cum Syriæ regno primus per annos LVI potitus fuisset, Persidem sibi omnem facto à Syria initio subjecit. Uxor huic fuit Semiramis, apud Assyrios Rhea appellata: ex qua filios duos, & filiam habuit: illorum vero alterum Jovem, juxta Planetæ nomen, alterum Ninum vocavit: filiæ autem nomen erat Juno; quam etiam frater ejus Picus, qui & Jupiter dictus est, in uxorem duxit.

Post Saturnum regnavit filius ejus Ninus, annis LII, qui matrem suam Semiramidem habuit uxorem: unde Persis lex nata matres & sorores in

---

1. ὅθεν ἐξῆλθε Φιλισιείμ &c.] Ista non sunt hujus loci, quem hoc modo legendum puto: ὅθεν ἐξῆλθεν ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σὴμ ὁ Ἀσσοὺρ, ἀφ᾽ οὗ Ἀσσύριοι. Vide Genes. cap. 10. ver. 10. & 11.

2. τὰ λοιπὰ μέλη τῆς ἀνατολῆς] Forte scribendum μέρη.

3. ἀνεφάνη καὶ ἄλλος &c. ὀνόματι Κρόνος.] Nemrodum & Saturnum eundem esse vult Cedrenus.

4. Σεμήραμιν] Scr. Σεμίραμιν.

5. καὶ θυγατέραν μίαν] Scr. θυγατέρα, & hic, & infra.

6. προσηγόρευσε Δὰν] suspicor Auctorem scripsisse Δίαν; ut supra θυγατέραν. Legendum Δία, uti & in sequentibus.

 tori

tori consortium asciscendi; eo quod Jupiter Picus etiam sororem suam Junonem duxisset uxorem. Ninus autem Syriæ regno potitus, urbem condidit magnam itinere trium dierum, quam à nomine suo Niniven vocavit, in qua etiam primus regnavit. Ex hujus stirpe prodiit Zoroaster, celeberrimus ille Persarum Astronomus; qui moriturus votis expetebat, ut ab igne cœlesti exureretur; Persisque hæc præcepit: "Si me cœlestis ignis consumpserit, crematorum ossium meorum reliquias sumite, & servate; nec regnum à regione vestra tolletur quamdiu ossa mea custodietis. Invocato itaque Orione, ab igne cœlesti absumptus est: Persæ autem, quod ille præceperat executi, ossium ejus reliquias collegerunt; quas etiamnum custodiunt.

Post Ninum vero Assyriis imperavit Thuras quidam, annos XXX, quem etiam Martem, à Planetæ nomine, appellarunt. Huic Assyrii primam excitantes statuam, eumque etiamnum pro Deo colentes, lingua Persica Baalem deum vocant; id est, Martem bellatorem. Hunc etiam à Persis cultum, & pro Deo habitum fuisse, memorat Daniel.

βαίνειν τὰς ἑαυτῶν μητέρας, καὶ ἀδελφάς, διὰ τὸ καὶ τὸν Δία λαβεῖν τὴν ἰδίαν αὐτοῦ ἀδελφὴν Ἥραν, ὁ καὶ Πῖκος λεγόμενος. Ὁ δὲ Νῖνος ἐπικρατὴς γενόμενος τῆς Συρίας, καὶ κτίσας πόλιν μεγίστην σφόδρα, πορείας ὁδοῦ ἡμερῶν τριῶν, ἐκάλεσεν αὐτὴν εἰς ὄνομα αὐτοῦ Νινευὶ, καὶ πρῶτος ἐν αὐτῇ βασιλεύει. ἐξ οὗ ἐγένετο καὶ Ζωρόαστρος, ὁ περιβόητος, καὶ Περσῶν ἀστρονόμος· ὃς μέλλων τελευτᾷν ηὔχετο ὑπὸ οὐρανίου πυρὸς ἀναλωθῆναι, εἰπὼν τοῖς Πέρσαις, ἐὰν καύσῃ με τὸ πῦρ, ἐκ τῶν καιομένων μου ὀστέων λάβετε, καὶ φυλάξατε, καὶ οὐκ ἐκλείψει τὸ βασίλειον ἐκ τῆς χώρας ὑμῶν, ἕως οὗ φυλάττεται τὰ ὀστᾶ μου. Καὶ [1] δεξάμενος τῷ Ωρίονι, ὑπὸ ἀστερίου πυρὸς ἀνηλώθη, καὶ λαβόντες οἱ Πέρσαι ἀπὸ [2] τῶν τεφροθέντων ὀστέων αὐτοῦ ἔχουσι φυλάττοντες ἕως ἄρτι.

Μετὰ δὲ Νῖνον ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων Θούρας τις τοὔνομα, ἔτη λ΄, ὃν καὶ μετωνόμασαν Ἄρεα, εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος. ᾧτινι Ἀρεῖ [3] πρῶτον στήλην ἀναστήσαντες Ἀσσύριοι, καὶ ὡς θεὸν μέχρι τοῦ νῦν προσκυνοῦντες, καλοῦσι Περσιστὶ, Βάαλ Θεὸν, τουτέστιν, Ἄρης πολεμικός. οὗ καὶ Δανιὴλ μέμνηται, ὡς προσκυνουμένου παρὰ Περσῶν, καὶ λατρευομένου.

---

1. δεξάμενος τῷ Ωρίονι] Scr. Ωρίωνι.

2. ἀπὸ τῶν τεφροθέντων ὀστέων] Scr. τεφρωθέντων.

3. πρῶτον στήλην ἀναστήσαντες] Scr. πρώτην. στήλην vero statuam apud recentiores frequenter significare, non est quod moneamus.

Μετὰ

Μετὰ δὲ Αρεα, ἐβασίλευσε Λάμης, ἔτη κ´. Μετὰ δὲ Λάμην, ἐβασίλευσε Σαρδανάπαλος ὁ μέγας, ἔτη λε´, καὶ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ Περσέως. Οἱ δέ γε κόλακες, καὶ μιμηταὶ τῆς ἐκείνου φιλοσαρκίας, καὶ γαστριμαργίας καὶ οἰστρηλασίας, ἐπέγραψαν, ὡς ἐξ αὐτοῦ δῆθεν, τῷ τάφῳ αὐτοῦ τοιάδε. [1] Τοσ᾽ ἔχω, ὅσ᾽ ἐφύβρισα, καὶ ἔφαγόν τε, καὶ ἔπιον, καὶ μετ᾽ ἔρωτος τερπνοῦ ἐπολιτευσάμην. Παθόντα δὲ πολλὰ, καὶ ὄλβια, πάντα λέλειπται· καὶ γὰρ νῦν σπόδος εἰμι, Νίνου μεγάλης βασιλεύσας.

Post Martem regnavit Lames, annis xx: post hunc vero regnum habuit Sardanapalus ille magnus, per annos xxxv; qui à Perseo occisus est. Hujus adulatores, & carnalitatis ejus, ingluviei, libidinisque imitatores, tumulo ejus, tanquam ab ipso prolata, hæc inscripserunt. Ea habeo, quæ petulanter profudi, edi, bibi, dulcique amori indulsi: multa vero & beata expertus, omnibus destituor. Cinis enim nunc sum, qui Ninivæ olim imperavi.

Ο δὲ ἀδελφὸς τοῦ Νίνου, [2] Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, βασιλεύων τῆς Ιταλίας ἐπέμεινεν. Εν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οὔτε πόλις, οὔτε διοίκησίς τις ἦν ἐν τῇ δύσει· ἀλλὰ ἁπλῶς ᾠκεῖτο πᾶσα ἡ γῆ ἐκείνη ἀπὸ τῶν μετοικησάντων ἐκεῖ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ιάφεθ, υἱοῦ Νῶε.

Cæterum Jupiter Picus, Nini frater, Italiæ regnum tenuit. Ea tempestate nec urbs ulla, nec domicilium erat in occidente; sed simplicem, agrestemque vitam illarum partium incolæ, qui ex Japheti, Noæ filii, stirpe profecti erant, agebant.

Εζησεν δὲ [2] Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἔτη ρκ´, κρατῶν τὴν δύσιν, καὶ βασιλεύων αὐτῆς. καὶ ἔσχεν υἱὸς πολ-

Vixit autem Jupiter Picus annos cxx, Occidentis rex; multosque filios, ac filias,

---

1. Τοσ᾽ ἔχω ὅσ᾽ ἐφύβρισα &c.] Habemus hic Epigrammatis metrici partem in prosam conversam. Extat Epigramma hoc Epigram. l. 3. Ep. 152. cujus primum distichon sic se habet.

Ταῦτ᾽ ἔχω, ὅσσ᾽ ἔφαγον, καὶ ἐφύβρισα, καὶ μετ᾽ ἔρωτος
Τερπν᾽ ἐδάην· τὰ δὲ πολλὰ καὶ ὄλβια κεῖνα λέλειπται.

ubi pro ἐδάην, Scholiastes legit ἔπαθον, uti noster habet: & pro λέλειπται, Athenæus habet λελύνται. Cæterum neutra harum lectionum Auctori nostro usui esse potest, cum dixisset potius λέλειφε, vel λέλοιπε. Atque huc usque habes (Lector) Excerptorum Chronologicorum Auctorem Anonymum; ex quo ea tantum mutuati sumus quæ apud Jo. Malalam desunt. Paginam sequentem ex Chr. Alex. descripsimus; scilicet ut omnia rite connectantur. Atque hoc facientes, non tam commodato accipimus, quam nostra reposcimus. Cum enim sequentia αὐτολεξεὶ ex nostro descripta videantur, non est quod de præcedentibus in eadem, saltem Pici Jovis, Mercurii, & Vulcani historia, dubitemus.

2. Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς] Scr. Πῖκος.

ex præstantibus forma mulieribus suscepit: inter quos ei natus est filius, nomine Faunus, quem etiam à Planetæ nomine, Mercurium vocavit.

Defuncto vero Jove Pico, Italiæ regnum per annos XXXV administravit filius ejus Faunus, qui & Mercurius dictus est. Subtilis erat hic ingenii, artiumque Mathematicarum peritus; qui & aurum primus in Occidente reperit, ejusque conflandi rationem. Verum cum intellexisset se apud fratres suos, patri Jovi de variis pellicibus natos invidia laborare; (ejus enim interimendi consilium ceperant; ut qui numero essent circiter septuaginta: Jupiter enim cum plurimis consueverat mulieribus, liberosque multos ex eis susceperat) ingenti auri pondere convasato, Italiaque relicta, in Ægyptum se contulit, ad gentem à Chamo Noæ filio oriundam; à qua perhonorifice exceptus est. Qui dum ibi degeret, præ se contempsit omnes; vestemque ferens auream, philosophabatur apud Ægyptios, futuraque eis prædicebat: Natura enim perquam erat ingeniosus. Adorarunt itaque eum, & Deum Mercurium appellarunt; ut qui futura prænuntiaret, illisque à Deo responsa de futuris velut internuntius referret, opesque eis subministraret: unde & Opum Largitor, Aureusque Deus, vocatus est.

λὰς, καὶ θυγατέρας, ἀπὸ τῶν ἀπρεπῶν γυναικῶν. Εἶχεν δὲ αὐτὸς Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, υἱὸν, ὀνόματι Φαῦνον, ὃν καὶ Ἑρμῆν ἐκάλεσεν, εἰς ὄνομα τοῦ πλανήτου ἀστέρος.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ Πήκου, τοῦ καὶ Διὸς, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Φαῦνος, ὁ καὶ Ἑρμῆς, τῆς Ἰταλίας, ἔτη τριάκοντα πέντε, ὃς ἦν ἀνὴρ πανοῦργος, καὶ μαθηματικός· ὅστις ἐφεῦρεν τὸ μέταλλον τοῦ χρυσίου ἐν τῇ δύσει πρῶτος, καὶ τὸ χωνεύειν. Γνοὺς δὲ ὅτι διαφθονοῦνται αὐτῷ οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ, οἱ ἀπὸ τῶν γυναικῶν ὧν εἶχεν Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ὁ αὐτοῦ πατήρ· (ἠβούλοντο γὰρ αὐτὸν φονεῦσαι, ὡς ὄντες πολλοὶ, περί που ἑβδομήκοντα· μετὰ γὰρ πολλῶν συμμιγνύμενος γυναικῶν ἐτεκνοποίησεν ὁ Ζεύς·) πολὺ χρυσίον ἐγκολπωσάμενος εἰς ὑπερβολὴν, ἀνεχώρησεν, καὶ ἀπέρχεται εἰς τὴν Αἴγυπτον, πρὸς τὴν φυλὴν τοῦ Χὰμ, υἱοῦ Νῶε, οἵτινες ἐδέξαντο αὐτὸν ἐν τιμῇ. Καὶ διέτριβεν ἐκεῖ ὑπερηφανῶν πάντας, καὶ φορῶν τὴν χρυσῆν στολὴν ἐφιλοσόφει παρὰ τοῖς Αἰγυπτίοις, λέγων αὐτοῖς μαντείας μελλόντων· ἦν γὰρ φύσει σφόδρα λογικός· καὶ προσεκύνουν αὐτὸν, λέγοντες θεὸν Ἑρμῆν ὡς λέγοντα τὰ μέλλοντα, καὶ διακονοῦντα αὐτοῖς ἐκ τοῦ θεοῦ τῶν μελλόντων τὴν ἀπόκρισιν, καὶ παρέχοντα αὐτοῖς χρήματα. ὄντινα καὶ πλουτοδότην ἐκάλουν, ὡς τὸν χρυσὸν θεὸν ὀνομάζοντες.

Οτι

Ὅτε οὖν αὐτὸς Ἑρμῆς εἰς τὴν Αἴγυπτον ἦλθεν, [1] καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων. τότε, ἐκ τοῦ γένους τοῦ Χὰμ, ὁ Μεστρέμ. οὗτινος τελευτήσαντος ἐποίησαν οἱ Αἰγύπτιοι τὸν Ἑρμῆν βασιλέα. καὶ ἐβασίλευσε, τῶν Αἰγυπτίων ἔτη λθ' ἐν ὑπερηφανίᾳ.

Mercurio vero in Ægyptum veniente, Ægyptiis regnavit Meſremus, ex Chami gente oriundus: cui fatis functo Ægyptii Mercurium ſuffecerunt regem: qui annis XXXIX ſuperbe admodum imperitavit.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων ὁ Ἥφαιστος, ἡμέρας ͵αχπ', [2] ὡς γίνεσθαι ἔτη δ', μῆνας ἑπτὰ, ἡμέρας γ'. [3] οὐκ εἴδησαν γὰρ τότε ἐνιαυτοὺς μετρεῖν οἱ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ τὴν περίοδον τῆς ἡμέρας ἐνιαυτοὺς ἔλεγον. Τὸν δὲ αὐτὸν Ἥφαιστον θεὸν ἐκάλουν· [4] ἦν γὰρ πολεμιστὴς, καὶ μυστικός. ὅστις ἐλθὼν εἰς πόλεμον, συνέπεσεν σὺν τῷ ἵππῳ αὐτοῦ, καὶ πληγεὶς ἔμεινε χωλεύων.

Poſt hunc Ægyptiis imperavit Vulcanus per dies CIↃ DC LXXX, ſive annos IV, menſes VII, & dies III. Neſciebant enim tum temporis Ægyptii annos definire; ſed diei circuitus pro annis numerabant. Vulcanum porro hunc Deum appellarunt; bellicoſus enim erat, & ingenioſus: qui in bellum profectus, cum una cum equo ſuo corruiſſet, exinde claudicavit.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος νόμον ἔθηκε τὰς Αἰγυπτίας γυναῖκας μονανδρεῖν, καὶ σωφρόνως διάγειν. [5] τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείαν εὑρισκομένας τιμωρεῖσθαι. καὶ ηὐχαρίστησαν αὐτῷ οἱ Αἰγύπτιοι, διότι πρῶτον νόμον σωφροσύνης τοῦτον ἐδέξαντο.

Hic Vulcanus lege condita ſanxit, uti fœminæ Ægyptiæ, unico contentæ viro vitam caſte agerent; adulteræ autem deprenſæ uti pœnas darent. Gratanter hoc à Vulcano tulerunt Ægyptii, quod primam hanc continentiæ legem accepiſſent.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἥφαιστος ἀπὸ μυστικῆς τινος εὐχῆς [6] τὴν ὀξυλάβην

Idem Vulcanus myſtica quadam precula forcipem ex aëre,

1. καὶ ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων] καὶ redundare videtur.

2. ὡς γίνεσθαι ἔτη δ' &c.,] Annum 365, menſem vero 31. dierum facit; ut recte monet Raderus.

3. οὐκ εἴδησαν γὰρ] Scr. ᾔδεισαν.

4. ἦν γὰρ πολεμιστὴς καὶ μυστικὸς] μυστικὸς hoc loco à Chr. Alex. interprete redditur, *Religioſus*, haud recte: vox iſta apud hujuſmodi Auctores vafrum & ſubtilis ingenii hominem frequenter ſignificat. In hoc ſenſu Cleopatra infra lib. 9. μυστικὴ vocatur. Ἦν δὲ κονδοειδὴς ἡ Κλεοπάτρα, εὐπρεπὴς δὲ πάνυ, καὶ μυστική: *Statura erat curta forma vero præcellente, ingenioque ſubtili.* Exempla hujuſmodi ubique occurrunt.

5. τὰς δὲ ἐπὶ μοιχείαν εὑρησκομένας] Scr. εὑρισκομένας.

6. τὴν ὀξυλάβην ἐδέξατο] ὀξυλάβη inauditum omnino eſt vocabulum. Raderus vertit, *Opifex, & fabrile ingenium*; Xylander, *Forcipem*: quem potius ſequi nobis viſum eſt. Lectori tamen de hac re liberum ſit judicium.

ad

ad arma è ferro fabricanda, impetravit: unde & Ferri Domitor in belli usum factus est. In Deorum itaque numerum, ob legem continentiæ latam, & quod mortalibus ex armorum fabricatione victus parandi rationem ostendisset, simulque ad potentiam in bellis victoriamque adipiscendam viam aperuisset, relatus est. Ante ipsum enim fustibus & lapidibus præliabantur.

ἐδέξατο ἐκ τοῦ ἀέρος [1] εἰς τὸ κατασκευάξειν ἐκ σιδήρου ὅπλα· ὅθεν καὶ ἐπικρατὴς σιδήρου εὑρέθη εἰς τοὺς πολέμους· ἀπεθέωσαν οὖν αὐτόν, ὡς σωφροσύνην νομοθετήσαντα, καὶ τροφὴν ἀνθρώποις διὰ κατασκευῆς ὅπλων εὑρηκότα, καὶ ἐν τοῖς πολέμοις δύναμιν καὶ σωτηρίαν ποιήσαντα. Πρὸ γὰρ αὐτοῦ ῥοπάλοις καὶ λίθοις ἐπολέμουν.

1. εἰς τὸ κατασκευάξειν] Scr. κατασκευάζειν.

ΧΡΟ-

ΧΡΟΝΟΓΡΑΦΙΑ
ΙΩΑΝΝΟΥ ΜΑΛΑΛΑ.

CHRONOGRAPHIA
JOANNIS MALALÆ.

ΜΕΤΑ [1] δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἥλιος, [2] ἡμέρας δυζ'. ὡς εἶναι ἔτη ιβ'. καὶ ἡμέρας ζζ'. οὐ γὰρ ᾔδεισαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, [3] ἢ ἄλλοι τινὲς, ἀριθμὸν ψηφίσαι· ἀλλ' οἱ μὲν τὰς περιόδους τῆς σελήνης ἐψήφιζον εἰς ἐνιαυτούς· οἱ δὲ τὰς περιόδους τῶν ἡμερῶν εἰς ἔτη ἐψήφιζον. οἱ γὰρ τῶν ιβ'. μηνῶν ἀριθμοὶ μετὰ ταῦτα ἐπενοήθησαν, ἐξότε ἐπωνομάσθη τὸ ὑποτελεῖς εἶναι τοὺς ἀνθρώπους τοῖς βασιλεῦσιν. Ο δὲ

POST mortem vero Vulcani, regnavit ad Ægyptum filius ejus Sol, per spatium 4407 dierum: ex quibus emergunt anni duodecim, cum diebus 97. Illis enim temporibus nec Ægyptii, nec alii ulli alium ab hoc habuere computandi modum: sed revolutiones hi Lunares, illi vero dierum periodos pro annis enumerabant. Modus vero per duodecim menses supputandi tum demum obtinuit, cum Regibus vectigales fieri cœperunt Mortales. Sol vero,

1. Μετὰ δὲ τελευτὴν Ἡφαίστου, ἐβασίλ.] Huc usque Chr. Alex. Author; deinceps Antiochenum ipsum habes.

2. ἡμέρας δυζ'.] Chronicon Alexandrinum habet, ἡμέρας δυοσ'. quod & ipsa anni ratio postulat: Dies enim 4477. requiruntur ad annos XII. conficiendos, ita & supersint etiam dies præterea XCVII. Cedrenus alium ab hoc calculum instituit: annos enim XX. cum semisse soli regnanti tribuit; pag. 19. Edit. Paris.

3. ἢ ἄλλοι τινὲς, ἀριθμὸν ψηφίσαι.] Omnino legendum cum Chron. Alex. ἄλλοι τινὰ ἀριθμὸν ψηφίσαι: interim tamen ex nostro etiam mutuo supplendum est Chron. Alex. locusque iste ita legendus: οὐ γὰρ ᾔδεισαν οἱ Αἰγύπτιοι τότε, ἢ ἄλλοι τινὲς, ἄλλον τινὰ ἀριθμὸν ἐν τῷ ψηφίζειν. licet & in sequentibus etiam mancum est.

Vulcani F. potens fuit, & gloriæ cupidus: Qui à quodam edoctus, fœminam quandam Ægyptiam, opibus & dignitate florentem, cum quodam amasio suo adulterii consuetudinem habere; in studiis habuit illam prehendere, quo Legem à Patre latam præstaret inviolatam. Certior itaque factus, tempus quo congressuri erant jam instare; delectis militibus stipatus, noctu illam adoritur: deprensamque, per absentiam viri cum Amasio suo decumbentem, extraxit: & per omnem Ægyptum circumferri jussit, graviter in illam animadvertens. Mœchum vero ipsum morte multavit: quo facto gratiam sibi conciliavit; Ægyptii vero omnes uti Castitatem colerent, effecit. De his autem Homerus Poëta, more suo, fabulatur, ubi tradit; Solem deprehendisse Venerem cum Marte noctu cubantem. Per Venerem vero intelligit coëundi libidinem, à sole rege reprehensam: rem ipsam vero uti à nobis exposita est, Palæphatus sapientissimus Chronographus literis consignavit.

Post mortem vero Solis Vulcani filii, Ægyptiis imperavit Sosis: post hunc regnavit Osiris; Osiridem excepit Horus: & Horum Thulis. Hic ingenti instructus exercitu, omnem circa regionem, usque

αὐτὸς Ἥλιος, ὁ υἱὸς Ἡφαίστου, ἦν φιλότιμος δυνατός· ὅστις ἐδιδάχθη ὑπό τινος, ὡς γυνή τις Αἰγυπτία τῶν ἐν εὐπορείᾳ, [1] καὶ ἀξίᾳ οὖσα παρ' αὐτοῖς ἐρῶσά τινος, ἐμοιχεύετο ὑπ' αὐτοῦ. Καὶ ἀκούσας ἀπ' αὐτοῦ ὁ Ἥλιος, ἐζήτησεν αὐτὴν πιάσαι, διὰ τὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Ἡφαίστου νομοθεσίαν, ἵνα μὴ λυθῇ· καὶ λαβὼν στρατιώτας ἐκ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μαθὼν τὸν καιρὸν τῆς μοιχείας αὐτῆς γίνεσθαι, νυκτῶν ἐπιρρίψας αὐτῇ, τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς μὴ ὄντος αὐτόθι, εὗρεν αὐτὴν μετὰ ἄλλου καθεύδουσαν τοῦ ἐρωμένου παρ' αὐτῆς. ἐπίπινα δ' εὐθέως καταγαγὼν, ἐπόμπευσεν ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου τιμωρησάμενος· καὶ γέγονε εὐφροσύνη μεγάλη ἐν τῇ γῇ τῆς Αἰγύπτου· κἀκεῖνον δὲ τὸν μοιχὸν ἀνεῖλε, καὶ δ' ἐχαρίσθη. περὶ οὗ ἱστορεῖ ποιητικῶς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, ὡς ὁ Ἥλιος, φησὶν, ἤλεγξε τὴν Ἀφροδίτην, συμμιγνυμένην νυκτὸς Ἄρει· Ἀφροδίτην δὲ ἐκάλεσε τὴν ἐπιθυμίαν τῆς πορνείας, ἀπὸ τοῦ Ἡλίου βασιλέως ἐλεγχθεῖσαν. Τὸ δὲ ἀληθὲς, ὡς προγέγραπται, Παλαίφατος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν Ἡλίου βασιλέως, υἱοῦ Ἡφαίστου, ἐβασίλευσε τῶν Αἰγυπτίων Σῶσις· καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσεν Ὄσιρις· καὶ μετὰ Ὄσιριν ἐβασίλευσεν Ὧρος· καὶ μετὰ Ὧρον, ἐβασίλευσε Θοῦλις, ὃς παρέλαβε μετὰ δυνάμεως πολλῆς

4. καὶ ἀξίᾳ οὖσα.] Leg. καὶ ἐν ἀξίᾳ οὖσα.

πάσης τῆς γῆς ἕως τοῦ ὠκεανοῦ. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ἀφρικὴν χώραν εἰς τὸ μαντεῖον ἐν ὑπερηφανίᾳ· καὶ θυσιάσας, ἐπυνθάνετο λέγων· Φράσον μοι [1] πυριαθένη, ἀψευδὲς, μάκαρ, ὁ τὸν αἰθέριον μετεγκλίνων δρόμον· τίς, πρὸ τῆς ἐμῆς βασιλείας ἠδυνήθη ὑποτάξαι τὰ πάντα; ἢ, τίς μετ' ἐμέ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος. Πρῶτα Θεός· μετέπειτα Λόγος· καὶ πνεῦμα σὺν αὐτοῖς. [2] Σύμφυτα δὲ πάντα, καὶ εἰς ἓν ἰόντα· οὗ κράτος αἰώνιον. Ὠκέσι πόσι βάδιζε θνητὲ, ἄδηλον διανύων βίον. καὶ εὐθέως ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου, συσκευασθεὶς ὑπὸ τῶν ἰδίων, εὐθέως ἐσφάγη ἐν τῇ Ἀφρικῇ. Ταῦτα δὲ παλαιὰ, καὶ ἀρχαῖα βασίλεια τῶν Αἰγυπτίων, Μανέθων συνεγράψατο· ἐν οἷς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐμφέρεται, ἄλλως λέγεσθαι τὰς ἐπωνυμίας τῶν πέντε πλανητῶν ἀστέρων. Τὸν γὰρ λεγόμενον Κρόνον ἀστέρα ἐκάλουν, τὸν λάμποντα· τὸν δὲ Διὸς, τὸν φαέθοντα· τὸν δὲ Ἄρεος, τὸν πυρόεντα· τὸν δὲ Ἀφροδίτης, τὸν κάλλιστον· τὸν δὲ Ἑρμοῦ, τὸν στίλβοντα· ἅτινα μετὰ ταῦτα Σωτάτης ὁ σοφώτατος ἡρμήνευσε.

Καὶ λοιπὸν, ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα χρόνοις, ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων,

ad Oceanum, in potestatem suam redegit. In reditu autem suo per Africam iter faciens, Oraculum superbus adiit; Sacrisque peractis, Pythium in hæc verba tentavit. "Dic mihi, Ignipotens, Veridice, Beate, ætherium cursum qui flectis; Quis, ante Me, omnia sibi subjicere potuit; aut quis, post Me, poterit? Respondit Oraculum. "Primum Deus: deinde verbum; cumque his, Spiritus. "Congenita sunt hæc omnia, "in unumque fiunt; cujus potestas æterna est. Fac cito discedas Mortalis, quem Fata manent incerta. Ille vero statim Fano egressus, per insidias interremptus est à suis in Africa. Hæc autem de regibus Ægypti antiquissima Monumenta Manetho tradidit: cujus etiam ex scriptis apparet aliter olim appellatos fuisse quinque Planetas. Quem enim alii Saturnum, illi Lampontem nominabant: Jovem, Phaëthontem: Martem Pyroem: Venerem, Callistum & Mercurium, Stilbontem: quæ nomina post temporis sapientissimus Sotates exposuit.

Posteris autem temporibus regnavit ad Ægyptum, ex

1. πυρισθένη, ἀψευδὲς] Chron. Al. legit πυρισθενὲς ἀψευδές· Verum cum nostro corrigendum; legendumque; πυρισθενὴς. ἀψευδής. Porro Oraculum sequens habes tum apud Chron. Al. tum Cedrenum; licet undique mutilum appareat; uti ex Metri ratione constat: quo tamen restituendo non est ut operam prodigamus.

2. σύμφυτα δὲ πάντα] Supple, ταῦτα, sive τάδε, ex Autoribus citatis; ut sensus verborum utcunque sit plenus.

Chami filiis, primum Sostris. Hic expeditionem in Assyrios adornavit; quibus etiam, una cum Chaldæis, Persisque, Babylonem usque, in potestatem suam redactis; Asiam quoque, & Europam omnem, Scythiam etiam, Mysiamque subegit. Reversurus autem à Scythis in Ægyptum, selegit ex flore juventutis eorum quindecim Millia: quos in Persidem translatos, sedes ibi figere jussit; data eis, quam ipsi delegissent, regione. Exinde vero ad hoc usque tempus Scythæ Persidem habitarunt: qui à Persis etiam, Parthi, dicti sunt: quod lingua Persica, Scythæ, sonat. Retinuerunt autem adhuc Parthi isti vestitum, linguam, legesque Scy-

πρῶτος, [1] ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ, Σῶστρις· ὅστις ὁπλισάμενος. ἐπολέμησεν Ἀσσυρίοις, καὶ ὑπέταξεν αὐτοὺς καὶ τοὺς Χαλδαίους, καὶ Πέρσας, ἕως Βαβυλῶνος. Ὁμοίως δὲ ὑπέταξε καὶ τὴν Ἀσίαν, [2] καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, καὶ τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν. Καὶ ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἐκ τῆς χώρας τῆς Σκυθίας, ἐπελέξατο ἀνδρῶν νεανίσκων πολεμιστῶν χιλιάδας ιε'. οὕστινας μεταναστὰς ποιήσας, ἐκέλευσεν αὐτοὺς οἰκεῖν ἐν Περσίδι, [3] δόσας αὐτοῖς χώραν ἐκεῖ, οἵαν αὐτοὶ ἐπελέξαντο. Καὶ ἔμειναν ἐν Περσίδι οἱ αὐτοὶ Σκύθαι ἐξ ἐκείνου, ἕως τοῦ νῦν· οἵτινες ἐκλήθησαν ἀπὸ τῶν Περσῶν, Πάρθοι· ὅ ἐστιν ἑρμηνευόμενον Περσικῇ διαλέκτῳ, Σκύθαι· οἱ καὶ τὴν φορεσίαν, καὶ τὴν λαλιὰν,

---

1. ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Σῶστρις] Scr. Σέσωστρις, ut omnes alii habent.

2. καὶ τὴν Εὐρώπην πᾶσαν] Europa apud Autorem nostrum, pro Græcia, regionibusque adjacentibus frequenter usurpatur. Ita infra in Augusti vita, p. 194. ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς περιελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου· Europam totam prætervectus, i. e. Græciam, Byzantium appulit. Et deinde in Constantino; p. 307. ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἔμεινε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Εὐρώπης ἐπαρχίας: ubi Europam Provinciam tantum facit: atque in loquendi more frequentissimum ubique habebis. Europæ vero partes Occidentaliores, Italiæ nomine indigitat; uti inferius suo loco demonstrabitur. Sesostrim vero (qui nostro Sostris corrupte dictus est) omnes hasce regiones IX annorum spatio in potestatem suam redegisse asserit Africanus, ex Manethone de Ægypt. Dynast. qui etiam eum ex populis hisce, generosioribus, virtutis, ignobilioribus vero, infamiæ notam inussisse testatur; ubique per regiones, horum, mulieribus, illorum vero virilibus pudendis insculptas columnas erigendo. Eadem habes apud Herodotum lib. 2. Σέσωστρις, ὃς ἅπασαν ἐχειρώσατο τὴν Ἀσίαν ἐν ἐνιαυτοῖς θ', καὶ τῆς Εὐρώπης τὸ μέχρι Θρᾴκης πανταχόσε μνημόσυνα ἐγείρας τῆς τῶν ἐθνῶν καταχέσεως· ἐπὶ μὲν τοῖς γενναίοις, ἀνδρῶν, ἐπὶ δὲ τοῖς ἀγεννέσι, γυναικῶν μόρια ταῖς στήλαις ἐγχαράττων. Vid. Euseb. Scaliger.

3. δόσας αὐτοῖς χ.] Participium barbarum hic habemus, tanquam ab ἔδοσα, aor. 1. verbi inusitati, δόω, formatum: licet, ὀρθογραφικῶς, per ω scribi debuerit, δώσας. Verum, Lector, hujus farinæ vocabula quamplurima in hoc Autore tibi occurrent.

νῦν

καὶ τοὺς νομοὺς Σκυθῶν ἔχουσιν ἕως τῆς νῦν, καὶ εἰσὶ μαχιμώτατοι ἐν πολέμοις, [1] καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

[2] Ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρις, ἦν Ἑρμῆς ὁ Τρισμέγιστος ὁ Αἰγύπτιος, ἀνὴρ φοβερὸς ἐν σοφίᾳ· ὃς ἔφρασε, τρεῖς μεγίστας ὑποστάσεις εἶναι τὸ τοῦ ἀῤῥήτου καὶ δημιουργοῦ ὄνομα, μίαν δὲ θεότητα εἶπε· διὸ καὶ ἐκλήθη, ὑπὸ τῶν Αἰγυπτίων, Τρισμέγιστος Ἑρμῆς· Ἐμφέρεται γὰρ ἐν διαφόροις αὐτοῦ λόγοις πρὸς Ἀσκλήπιον, εἰρηκὼς περὶ Θεοῦ φύσεως ταῦτα. Εἰ μὴ πρόνοιά τις ἦν τοῦ πάντων κυρίου, ὥστε μοὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀποκαλύψαι, οὐδὲ ὑμᾶς τοιοῦτος ἔρως κατεῖχεν, ἵνα περὶ τούτου [3] ζητήσετε. Οὐ γὰρ ἐφικτόν ἐστιν, [4] ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι· ἀλλὰ τῷ νοὶ ἀκούσατε. Ἓν μόνον ἐστὶ τὸ φῶς νοερὸν πρὸ φωτὸς νοεροῦ· καὶ ἦν ἀεὶ νοῦς νόος [5] φωτινὸς, καὶ οὐδὲν ἕτερον ἦν [6] ἡ τούτου ἑνότης, ἀεὶ ἐν αὐτῷ

tharum; & in bello fortissimi sunt: sicuti scriptum reliquit sapientissimus Herodotus.

In diebus autem supradicti regis Sostris, floruit Mercurius Trismegistus, Ægyptius, vir eruditionis stupendæ, qui pronunciavit, Dei Creatoris ineffabile nomen tres esse maximas Personas, Deitatem vero unam. Unde & ab Ægyptiis, Mercurius *Trismegistus*, i. e. Termaximus appellatus est. Invenitur enim in variis ejus scriptis ad Æsculapium, de Dei natura verba faciens, in hunc modum. "Si non daretur Providentia Numinis "omnia gubernantis, per "quam hoc ipsum mihi revelatum esset; non utique tantus vos ardor incessisset de "hoc quærendi. Neque possibile est Profanos hujusmodi "proferre Mysteria: sed mentem advertite. Una tantum "est Lux intelligens, ante "Lucem intelligentem; & "semper erat Mens Mentis lu-

---

1. καθὼς Ἡρόδοτος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο] De rebus hisce ne verbum quidem apud Herodotum.

2. ἐν τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ προειρημένου Σώστρις ἦν Ἑρμῆς] Sostris hic Sesostris, ab aliis omnibus, uti supra monuimus, appellatur: lapsus est interim Chr. Al. interpres, ubi Sesostrim hunc, eundem facit cum Mercurio Trismegisto. Scilicet fraudem ei facere potuisset Codex vitiosus, qui pro verbis hisce ἐ. τ. χ. τῆς βασιλείας Σέσωστρις, ὃς ἦν Ἑρμῆς, forte habere debuisset, ἐ. τ. χ. τῆς βασ. Σεσώστριδος, ἦν Ἑρμῆς.

3. ζητήσετε] ζητήσεται legit Chr. Al. mendose.

4. ἀμυήτους τοιαῦτα μυστήρια παρέχεσθαι] Chr. Al. εἰς ἀμυήτους τοιαῦτα μ. π. cæterum mendosus penitus est locus iste, adeoque ex ipso Cyrillo, unde hæc omnia, cum nostro, desumpserunt Suidas, Cedrenus, Chr. Alex. Autor, restituendus.

5. φωτινὸς] Scr. φωτεινός.

6. ἡ τούτου ἑνότης] Scr. ἢ τούτου ἑνότης; vel, si mavis, cum Cedreno, ἢ ἡ τούτου ἑνότης.

" cida: & nihil aliud erat, quam " hujus unitas, in seipso semper " existens, eademque semper " Mente, luce, ac spiritu om- " nia comprehendens. Extra " hanc, nec Deus, nec Ange- " lus, nec dæmon, nec alia ali- " qua Essentia. Omnium enim " Dominus, & Deus est; & " omnia sub ipso, & in ipso " sunt. Ejus enim verbum, " quod ab ipso prodiit, undiq; " perfectum cum esset, & in " fœcunda natura opifex; in " genitalem incidens undam, " fœcundam undam effecit. His ita dictis, in hæc verba precatus est. " Adjuro te Cœ- " lum, Magni Numinis sapiens " opificium, propitiare. Adjuro " te Vocem illam Patris, quam " tum primum effatus est, cum " Mundum universum consi- " lio suo stabilivit: Vocem Pa- " tris, quam primam edidit, " verbum suum unigenitum. Afferuntur vero ista à sanctis- simo Cyrillo, in scriptis suis adversus Julianum Imperato- rem: nempe quod Mercurius Trismegistus futuri licet igna- rus, unam tamen Trinitatis Es- sentiam professus sit.

Porro rex Sostris, post vi- ctoriam partam, reversus in Ægyptum, fato concessit. Post quem, Ægypti regnum obtinuit Pharaoh, qui & Ma- racho: ex quo oriundi sunt succedanei Ægyptiorum Re- ges.

Prædictis autem Pici Jovis temporibus ad occidentem re- gnantis, innotescere cœpit ex Argivorum regione quidam,

ὤν, ἀεὶ τῷ αὐτῷ νοΐ, καὶ φωτὶ, καὶ πνεύματι πάντα περιέχων. ἐκ- τὸς τούτου οὐ Θεὸς, οὐκ ἄγγελος, οὐ δαίμων, οὐκ οὐσία τις ἄλλη. Πάντων γὰρ κύριος καὶ Θεὸς, καὶ πάντα ὑπ' αὐτὸν, καὶ ἐν αὐ- τῷ ἐστιν. Ο γὰρ λόγος αὐτοῦ προ- ελθὼν, παντέλειος ὢν, καὶ γό- νιμος, καὶ δημιουργὸς, ἐν γονίμῳ φύσει πεσὼν, ἐν γονίμῳ ὕδατι, ἔγκυον τὸ ὕδωρ ἐποίησε. Καὶ ταῦ- τα εἰρηκὼς, ηὔξατο λέγων· Ορ- κίζω σε, οὐρανὲ, Θεοῦ μεγάλου σο- φὸν ἔργον, ἵλαος ἔσο· ὁρκίζω σε φωνὴ πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρώ- την, ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἐστη- ρίξατο βουλῇ· φωνὴν πατρὸς ἣν ἐφθέγξατο πρώτην, τὸν μονογενῆ λόγον αὐτοῦ. Ταῦτα δὲ καὶ ἐν τοῖς κατὰ Ιουλιανοῦ τοῦ βασιλέως ὑπὸ τοῦ ὁσιωτάτου Κυρίλλου συ- ναχθεῖσιν ἐμφέρεται· ὅτι, καὶ ὁ Τρισμέγιστος Ερμῆς, ἀγνοῶν τὸ μέλλον, τριάδα ὁμοούσιον ὡμολό- γησεν.

Ο δὲ Σώστρις βασιλεὺς, μετὰ τὴν νίκην, καταλαβὼν τὴν Αἴγυπτον τε- λευτᾷ· καὶ ἐβασίλευσε μετ' αὐτὸν τῆς τῶν Αἰγυπτίων χώρας Φαραὼ, ὁ καὶ Μαραχὼ καλούμενος. Καὶ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους ἐβασίλευσαν Αἰγυπτίων οἱ λοιποί.

Εν δὲ τοῖς προειρημένοις τοῦ Πή- κου Διὸς χρόνοις ἐπὶ τὰ δύτικα μέρη, ἀναφαίνεταί τις ἐκ τῆς φυλῆς

τοῦ

τοῦ Ἰάφεθ ἐν τῇ χώρᾳ τῶν Ἀργείων, ὀνόματι Ἴναχος· ὅστις πρῶτος ἐβασίλευσεν ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ εἰς ὄνομα τῆς σελήνης, [ἐτίμα γὰρ αὐτὴν] ἣν ἐκάλεσεν Ἰόπολιν. Οἱ γὰρ Ἀργεῖοι μυστικῶς τὸ ὄνομα τῆς σελήνης τὸ ἀπόκρυφον, Ἰὼ λέγουσιν ἕως ἄρτι. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν τῇ πόλει τῇ σελήνῃ, ἀναστήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, ἐν ᾗ ἐπέγραψεν· [1] Ἰὼ μάκειρα λαμπαδηφόρε. ὁ δὲ αὐτὸς Ἴναχος ἠγάγετο γυναῖκα, Μελίαν ὀνόματι· ἐξ ἧς ἔσχε παῖδας τρεῖς, [2] Κάσσον, καὶ Βῆλον, καὶ θυγατέρα ἣν ἐπωνόμασεν Ἰὼ, εἰς ὄνομα τῆς σελήνης· ἦν γὰρ ἡ κόρη εὐπρεπεστάτη πάνυ. Τότε ὁ Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἀκούσας περὶ τοῦ Ἰνάχου, ὅτι ἔχει θυγατέρα παρθένον εὐπρεπῆ, ὁ βασιλεὺς τῶν δυτικῶν μερῶν, πέμψας ἥρπασε τὴν Ἰὼ, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου, καὶ ταύτην φθείρει· καὶ ἔγκυον ποιήσας, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ἥντινα ἐκάλεσε Λιβύην. Ἡ δὲ Ἰὼ ἐπαχθῶς ἔφερεν, ἐπὶ τῷ συμβάντι αὐτῇ· καὶ μὴ θέλουσα συνεῖναι τῷ Πήκῳ, διαλαθοῦσα αὐτὸν καὶ πάντας, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς ἐάσασα, καὶ τὸν πατέρα αὐτῆς Ἴναχον αἰσχυνομένη, ἔφυγεν, εἰς Αἴγυπτον καταπλεύσασα. Καὶ εἰσελθοῦσα ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Αἰγύπτου ἡ Ἰὼ, ἐκεῖ διῆγε· καὶ μαθοῦσα μετὰ χρόνον, ὅτι

cui nomen Inachus, ex Japheti gente oriundus. Primus hic Argivis imperavit, urbemque condidit, quam à Lunæ nomine, cui cultum exhibuit, Jopolim vocavit. Argivis enim usque adhuc in Mysteriis suis reconditum Lunæ nomen, Jo est. Fanum quoque in ea urbe condidit, Lunæ sacrum; & ex ære statuam ei erexit, cum hac Inscriptione. *Jo, Beata, Lucifera.* Inachus autem iste in uxorem sibi accepit Meliam; ex qua tergeminam suscepit prolem, Cassum, Belum, filiamque, quam, à Lunæ nomine Jo vocavit; forma enim erat Virgo laudatissima. Picus interim, qui & Jupiter, qui partibus Occidentalibus imperavit, ubi inaudisset Inacho filiam esse, pulcherrimæ formæ virginem; per emissarios raptam compressit, gravidamque fecit; & ex ea filiam habuit, quam Lybiam nominavit. Jo autem illatam sibi injuriam indigne ferens, diutius cum Jove Pico consuetudinem habere dedignata est: derelictaque filia, Patris etiam conspectu ob pudorem evitato, clam omnibus in Ægyptum profuga navigavit, ibique sedem fixit. Ubi cum per aliquod tempus mansisset, edocta est, Regiam ibi potestatem habere Mercurium,

---

1. Ἰὼ μάκειρα] Scr. μάκαιρα.
2. Κάσσον, καὶ Βῆλον] Ἰάσσιον καὶ Βῆλον, habet Chr. Alex. contra Historicorum fidem.

Jovis

Jovis Pici filium. Metuens igitur sibi ab eo, ex Ægypto in Syriam fuga evasit, ad Montem Silpium; ubi posteris temporibus Seleucus Nicator Macedo urbem condidit, quam, à filii sui nomine, Antiochiam Magnam appellavit. At vero Jo vitam suam in Syria, quo profugerat, finivit; sicuti scriptum reliquit sapientissimus Theophilus. Alii vero tradiderunt, in Ægypto eam obiisse. Inachus autem pater Jûs, ad eam inquirendam fratres ejus misit, & propinquos, nec non & Triptolemum, cum Argivis aliis: qui eam ubique vestigantes, non invenerunt. Edocti vero Argivi Jopolitæ, eam in Syria defunctam; illuc ventitantes, aliquandiu ibi commorati sunt; domosque singulas pulsantes, dixerunt: *Salva sit* Jûs *Anima*. Acceptoque per insomnium Oraculo, visi sunt sibi videre buculam, humana voce ita se alloquentem: *Hic ego sum Jo*. A somno vero excitati, vimque Visionis secum reputantes, omnino censuerunt, eam in monte Silpio se-

Ερμῆς βασιλεύει τῆς Αἰγύπτου, ὁ ὑιὸς Πήκου Διὸς, καὶ φοβηθεῖσα τὸν αὐτὸν Ερμῆν, φεύγει ἐκεῖθεν ἐπὶ τὴν Συρίαν, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος· εἰς ὅπερ Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ὁ Μακεδὼν ἔκτισε πόλιν μετὰ χρόνους, καὶ ἐκάλεσεν, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, Αντιοχείαν τὴν μεγάλην. Απελθοῦσα δὲ εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ιῶ, ἐκεῖ ἐτελεύτησεν· ὡς Θεόφιλος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ἕτεροι δὲ ἐξέθεντο, ὅτι ἐν τῇ Αἰγύπτῳ ἐτελεύτα ἡ Ιῶ. Ο δὲ Ιναχος, ὁ πατὴρ αὐτῆς, εἰς ἀναζήτησιν αὐτῆς ἔπεμψε τοὺς ἀδελφοὺς αὐτῆς, καὶ τοὺς συγγενεῖς, [1] καὶ τὸν Τριπτόλεμον, καὶ Αργείους μετ' αὐτῶν· οἵτινες πανταχοῦ ζητήσαντες, οὐχ εὗρον αὐτήν· γνόντες δὲ οἱ Αργεῖοι Ιωπολῖται, ὅτι ἐτελεύτησεν εἰς τὴν Συρίαν ἡ Ιῶ· ἐλθόντες ἔμειναν ἐκεῖ πρὸς μικρὸν, [2] κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ, καὶ λέγοντες· ψυχὴ Ιοῦς σωζέσθω. Καὶ ἐν ὁράματι χρηματισθέντες, εἶδον δάμαλιν, λέγουσαν αὐτοῖς ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· ὅτι, ἐνταῦθα εἰμὶ ἐγὼ ἡ Ιῶ. καὶ διυπνισθέντες, τὴν τοῦ ὁράματος δύναμιν θαυμάζοντες ἔμειναν. Καὶ λογισάμενοι,

1. καὶ τὸν τριπτόλεμον] Quemnam tandem hic habemus Triptolemum? Atticum quidem illum, agriculturæ inventorem, nobis exhibent Historici; qui tamen Inacho CCCC, annis posterior est, juxta Euseb. in Chron.

2. κρούοντες εἰς ἕκαστον οἶκον αὐτοῦ, καὶ λέγοντες] Talis cujuspiam consuetudinis, qua peregrinationis socios, in terra aliena obeuntes, πατριῶται in reditu suo ter nominatim compellare solebant, ex Homero meminit Jo. Tzetzes, Chil. 5.

Τὸ πρότερον; τοὺς θνήσκοντας εἰς γῆν τὴν ἀλλοτρίαν.
Αποδημοῦντες οἱ αὐτῶν τρισσάκις ἀνεκάλουν.
Ως Ομηρος ἐδίδαξε βίβλῳ τῆς Οδυσσείας.

ὅτι

ὅτι ἐν τῷ ὄρει αὐτῷ κεῖται ἡ Ἰὼ, κτίσαντες αὐτῇ ἱερὸν, ᾤκησαν ἐκεῖ εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, κτίσαντες καὶ πόλιν ἑαυτοῖς, ἣν ἐκάλεσαν Ἰόπολιν· οἵτινες ἐκλήθησαν παρὰ τοῖς αὐτοῖς Σύροις Ἰωνῖται ἕως τῆς νῦν. Οἱ οὖν Σύροι Ἀντιοχεῖς, ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ἀφ᾽ οὗ οἱ Ἀργεῖοι ἐλθόντες ἐζήτησαν τὴν Ἰὼ, ποιοῦσιν οὖν τὴν μνήμην, κρούοντες τῷ καιρῷ αὐτῷ κατ᾽ ἔτος εἰς τοὺς οἴκους τῶν Ἑλλήνων ἕως ἄρτι. Διὰ τοῦτο δὲ οἱ Ἀργεῖοι [1] ἔμειναν αὐτοῖς ἐκεῖ εἰς τὴν Συρίαν, ἐπειδὴ ἐκελεύσθησαν, ἀπολυόμενοι ἀπὸ τῆς Ἀργείων χώρας, ὑπὸ τοῦ Ἰνάχου βασιλέως, τοῦ πατρὸς τῆς Ἰῶ· ὅτι, εἰ μὴ ἀγάγωσι τὴν θυγατέρα μου Ἰὼ, μὴ ὑποστρέψητε ἐπὶ τὴν Ἀργείων χώραν. Ἔκτισαν οὖν ἐκεῖ οἱ αὐτοὶ Ἰωνῖται ἱερὸν Κρόνου, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος.

Ἡ δὲ Λιβύη, ἡ θυγάτηρ τῆς Ἰῶ, καὶ τοῦ Πίκου τοῦ καὶ Διὸς, ἐγαμήθη τινὶ, ὀνόματι Ποσειδῶνι· ἐξ ὧν ἐτέχθησαν, ὁ Ἀγήνωρ, καὶ Βῆλος, καὶ Ἐνυάλιος, παῖδες τρεῖς. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ, καὶ Βῆλος, κατέλαβον τὴν Συρίαν καὶ αὐτοὶ, εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἰοῦς, εἰ ἔτι ζῇ, καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς, εἴπερ εἰσίν. [2] ἦσαν γὰρ αὐτῶν συγγενεῖς. Καὶ μηδένα εὑρηκότες, ὑπέστρεψαν· καὶ ὁ μὲν Βῆλος ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπῆλθε, κἀκεῖ γαμήσας τὴν Σίδα, ἔσχεν υἱοὺς δύο, Αἴγυπτον,

pultam jacere. Extructo igitur ibi Fano, sedes illic posuere; urbemque condiderunt, quam Jopolim nominarunt: unde & ipsi à Syris, ad hunc usque diem, Jonitæ vocantur. Syri autem Antiocheni, ex eo tempore quo illuc advenerunt Argivi, Jo quæritantes, in perpetuam rei memoriam, ritu anniversario, domos Græcorum pulsant, in hunc usque diem. Quod autem Argivi illic in Syria sedes suas posuerint, in causa fuit rex Inachus, pater Jus; qui eis in mandata dederat, ex Argis soluturis; uti, non nisi Jo filia inventa, in Argivorum terras reverterentur. Itaque etiam condiderunt ibi Jonitæ templum Saturno, in monte Silpio.

Libya autem, Pici Jovis & Jus filia Neptuno cuidam nupta, tres ei filios peperit; quibus nomina, Agenor, Belus, & Enyalius: ex quibus, Agenor, & Belus in Syriam profecti sunt, exploraturi, an in vivis adhuc esset Jo, cum fratribus ejus; & qui illis sanguine conjuncti essent. Nemini autem invento, redierunt: & quidem Belus in Ægyptum profectus, in uxorem accepit sibi Sidam; ex qua duos suscepit filios Ægyptum, & Danaum. Agenor

1. ἔμειναν αὐτοῖς] Scr. αὐτοὶ, uti habet Chr. Alex.

2. ἦσαν γὰρ αὐτῶν συγγενεῖς] Corrige Chr. Alex. legit enim ἦσαν γὰρ αὐτῷ συγγενεῖς. mendose.

vero Phœniciam se recipiens, Tyro uxorem duxit: à cujus nomine, Civitatem ibi à se extructam, Tyrum vocavit. Ubi & imperium tenens ex Tyro filios suscepit Cadmum, Phœnicem, Syrum, & Cilicem: filiamque unicam, cui Europæ nomen indidit. Regnavit autem Agenor in regionibus iis per annos LXIII. Poetæ vero Europam Phœnicis, Agenoris filii, filiam faciunt, à Chronologis dissentientes. Taurus autem, rex Cretæ, Tyrum invasit; commissoque navali prælio, urbem cepit, ad vesperam: qua spoliata, captivos inde abduxit plurimos; inter quos & Europa erat, Agenoris regis filia. Cum enim Agenor, filiique, ad limites bellis aliis distinerentur; Taurus interim, qui hoc rescierat, per maris viam irrumpens. Tyrios inopinos opprimit. Me-

καὶ Δαναόν. Ο δὲ Αγήνωρ ἐπὶ τὴν Φοινίκην ἐλθὼν, ἠγάγετο τὴν Τυρώ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Τύρον, εἰς ὄνομα τῆς ἑαυτοῦ γαμετῆς. Ἐβασίλευσεν οὖν ἐκεῖ, καὶ [1] ἔσχεν υἱοὺς ἐκ τῆς Τυρῶς, τὸν Κάδμον, καὶ τὸν Φοίνικα, καὶ τὸν Σύρον, καὶ τὸν Κίλικα· καὶ θυγατέρα, ἣν ἐκάλεσεν Εὐρώπην. Καὶ βασιλεύει ὁ Αγήνωρ τῶν μερῶν ἐκείνων ἔτη ξγ'. Τὴν δὲ Εὐρώπην οἱ ποιηταὶ ἐξέθεντο θυγατέρα εἶναι τοῦ Φοίνικος, τοῦ υἱοῦ Αγήνορος βασιλέως, [2] μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις. Ἐπεῤῥίψας δὲ τῇ πόλει Τύρῳ Ταῦρος, ὁ τῆς Κρήτης βασιλεὺς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας, παρέλαβε τὴν αὐτὴν Τύρον πόλιν ἑσπέρας· [3] καὶ πραιδεύσας, ἔλαβεν αἰχμαλώτους ἐκ τῆς πόλεως πολλούς· ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν Εὐρώπην, θυγατέρα τοῦ Αγήνορος βασιλέως. Ο δὲ Αγήνωρ, καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ἐπολέμουν [4] ἐπὶ τὸ λίμιτον· τοῦτο Ταῦρος, ὁ τῆς

1. καὶ ἔσχεν υἱοὺς ἐκ τῆς Τυρῶς τὸν Κάδμον, καὶ τὸν Φοίνικα] Chr. Alex. legit, καὶ ἔσχεν υἱὸν ἐκ τῆς Τυρῶς, τὸν Κάδμον τὸν Φοίνικα &c. ac si Cadmus ac Phœnix idem essent: atque hunc sensum secutus est Interpres hæc vertendo, *ex Tyro suscepit Cadmum illum Phœnicem*: quem etiam errorem prosequitur in sequentibus, ubi Europam Cadmi Phœnicis filiam esse vult, contra Gr. Codicis fidem. Cæterum mendosum utcunque esse hunc locum, tum ex Nostro, tum ex Chr. Alex. pagina sequente satis patet.

2. μὴ ὁμοφωνήσαντες τοῖς χρονογράφοις.] iterum Corrigendum Chr. Alex. ubi habes, καὶ ὁμοφωνήσαντες τ. χρ. sensu plane nullo. Interim non satis video, quos tandem Poetas Autor hîc nobis innuit. Palæphatus quidem, περὶ ἀπίστων, Europam Phœnicis F. facit; Poeta, quod sciam, nullus.

3. καὶ πραιδεύσας] Chr. Alex. legit, καὶ παιδεύσας· corrupte.

4. ἐπὶ τὸ λίμιτον] Vocabulum hoc barbarum apud Græcos recentiores frequenter occurrit, pro Limitibus, seu Finibus usurpatum: unde λιμιτανεοὶ στρατιῶται, Milites Limitanei, ad Imperii fines tutandos collocati: in compositione etiam τὸ Ινδολίμιτον, pro Indiæ finibus, apud hunc nostrum passim habes.

Ib. τοῦτο ταῦρος] supple, ex Chr. Alex. καὶ γνοὺς τοῦτο ταῦρος, aut aliquid tale.

Κρήτης

Κρήτης βασιλεὺς, ἐξαίφνης ἐπέῤῥιψε τῇ χώρᾳ διὰ θαλάττης· ἥστινος ἑσπέρας μνήμην ποιοῦνται οἱ Τύριοι ἕως τοῦ νῦν, [1] λέγοντες Κακὴν ὀψινήν. Ἀπήγαγε δὲ τὴν Εὐρώπην εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα ὁ Ταῦρος, ἥντινα καὶ γυναῖκα ἔλαβε, παρθένον οὖσαν, καὶ εὐπρεπῆ· καὶ ἐκάλεσε τὰ μέρη ἐκεῖνα, εἰς ὄνομα αὐτῆς, Εὐρώπια. Ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν, τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράψατο, [2] ὡς φησί· Ζεὺς, μεταβληθεὶς εἰς Ταῦρον, τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν. Ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ νήσῳ ὁ αὐτὸς Ταῦρος βασιλεὺς πόλιν μεγάλην, [3] ἣν ἐκάλεσε Γορτύναν, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ μητρὸς, τοῦ ἐκ γένους Πίκου Διός· [4] τὴν δὲ τοῦ αὐτῆς πόλεως τύχην ἐκάλεσε Καλλινίκην, εἰς ὄνομα τῆς σφαγιασθείσης παρ' αὐτοῦ κόρης. Ὁ δὲ Ἀγήνωρ βασιλεὺς, ἐλθὼν ἐκ τοῦ πολέμου ἐν τῇ Τύρῳ, καὶ μαθὼν τὴν γενομένην παρὰ τοῦ Ταύρου ἐξαίφνης ἔφοδόν τε καὶ ἁρπαγὴν, εὐθέως ἐξέπεμψε τὸν Κάδμον, διὰ τὴν Εὐρώπην, μετὰ χρημάτων πολλῶν, καὶ στρατοῦ. Μέλλων δὲ τελευτᾷν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀγήνωρ, διετάξατο πᾶσαν, ἣν ὑπέταξε γῆν, μερισα-

moriam autem vesperæ illius Tyrii usque adhuc recolentes, *Vesperam Infaustam* appellant. Taurus vero Europam in patriam suam abduxit: cumque Virgo esset egregie formæ, pro uxore eam habuit: regionesque eas omnes, ab ejus nomine, Europæas vocavit. Filium etiam ex ea habuit, cui Minos nomen. De his vero sapientissimus Euripides Poetice scribens, enarrat, raptam Europam fuisse à Jove in taurum verso. Idem rex Taurus urbem magnam condidit in Creta insula, cui nomen Gortynam dedit, à Matre sua, ex genere Pici Jovis oriunda: Urbis vero Fortunam à Virginis à se Mactatæ nomine, Callinicen vocavit. Agenor autem à bello redux, ubi de subitis Tauri incursionibus, urbisque direptione edoctus fuisset; sine mora Cadmum emisit, magna pecuniarum vi, & exercitu instructum, uti Europam curaret reducem. Moriturus deinde Rex Agenor mandavit, uti tota regio, quam sibi subjugaverat, inter tres filios suos distribueretur. Phœnix igitur Ty-

1. λέγοντες, Κακὴν ὀψινήν] Verba hæc reddimus, *Vesperam Infaustam appellantes.* Lexic. Græcolat. Vet. ὀψινὴ ὥρα, ἡ μετὰ ἡλίου δυσμάς, *Crepusculum.* Corrigendum interea Chr. Alex. ubi legitur, κἀκεῖ ὀψινῇ.

2. ὡς φησὶ] Scr. ὅς φησι.

3. ἣν ἐκάλεσε Γορτύναν] Urbs hæc, Γόρτυν, à Stephano appellatur, qui etiam à Gorty Heroe nomen hoc eam accepisse tradit; cum primum, Larissa, deinde, Cremnia, vocata fuisset.

4. τὴν δὲ τοῦ αὐτῆς πόλεως τύχην] Virginum in urbibus Condendis immolatarum, eisdem ut essent in Fortunas sive Genios, plurima in hoc Autore occurrunt exempla.

rum accepit, parteſque vicinas: regionemque omnem ſibi ſubditam, Phœniciam vocavit. Similiter etiam Syrus partim, quam ipſe ſortitus erat, à nomine ſuo Syriam appellavit. Cilix etiam ſortem ſuam à nomine ſuo, Ciliciam nuncupavit.

Phœnicis autem ſub regno floruit Hercules ille, Tyrius Philoſophus, qui purpuram invenit. Cum enim forte per littus Tyrium obambularet, paſtorium vidit canem, qui oſtreum, (quod Conchyle dicitur, parvumque genus eſt teſtudinis marinæ,) edebat. Paſtor interim ſanguinare canem exiſtimans; lana, ab ove rapta, quod ab ore ejus profluebat, abſterſit, lanamque tinxit. Hercules autem cum obſervaſſet, ſanguinem illud non eſſe; ſed peregrini ſcilicet alicujus liquoris vim, obſtupuit: & cum ex Conchyli tincturam illam lanæ expreſſam ſciret; exceptam à paſtore lanam, Phœnici, Ty-

θαι τοὺς τρεῖς αὐτοῦ υἱούς. Καὶ ἔλαβεν ὁ Φοίνιξ τὴν Τύρον, καὶ τὴν αὐτῆς ἐνόρειαν, καλέσας τὴν ὑπ' αὐτὸν γενομένην γῆν, Φοινίκην. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Σύρος, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα [1] καλέσας τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν, Συρίαν· ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Κίλιξ [2] τὸ ἐπιλαγχάνων αὐτῷ κλίμα ἐκάλεσε, [3] Κιλικία, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας [4] τοῦ Φοίνικος, Ἡρακλῆς ὁ φιλόσοφος, ὁ λεγόμενος Τύριος, ὅστις ἐφεῦρε τὴν κογχύλην· [5] ἐωριζόμενος γὰρ ἐπὶ τὸ παράλιον μέρος τῆς Τύρου πόλεως, εἶδε ποιμενικὸν κύνα ἐσθίοντα τὴν λεγομένην κογχύλην ὅπερ ἐστὶ μικρὸν εἶδος θαλάσσιον, [6] κοχλιοειδὲς· καὶ τὸν ποιμένα, νομίζοντα αἱμάσσειν τὸν κύνα, λαβόντα ἀπὸ τῶν προβάτων πόκον ἐρέας, καὶ καταμάσσοντα τὸ καταφερόμενον [7] ἐκ τοῦ πόματος τοῦ κυνὸς, καὶ βάπτοντα τὸν πόκον. Ὁ δὲ Ἡρακλῆς, προσεσχηκὼς μὴ εἶναι αὐτὸ αἷμα, ἀλλὰ βάμματος παραξένου ἀρετὴν, ἐθαύμασε· καὶ γνοὺς, ὅτι ἐκ τῆς κογχύλης ἐστὶ τὸ καινὸν βάμμα τοῦ πόκου, εἰληφὼς ἐκ τοῦ ποιμένος τὸν

1. καλέσας τὴν ἐπιλαχοῦσαν αὐτῷ χώραν Συρίαν] Syria non à Syro neſcio quo nomen habuit, ſed à Græcis Aſſyria corrupte ſic dicta eſt. Juſtinus Syros & Aſſyrios eoſdem eſſe teſtatur lib. 1. *Imperium Aſſyrii, qui poſtea Syri dicti ſunt, annos M. CCC. tenuere.* Herodotus etiam in Polymn. de Aſſyriis verba habens, Σύριοι, ὑπὸ δὲ τῶν Βαρβάρων Ἀσσύριοι ἐκλήθησαν.

2. τὸ ἐπιλαγχάνων αὐτῷ κλ.] Scr. ἐπιλαγχάνον, ſive ἐπιλαχόν.

3. Κιλικία] Scr. Κιλικίαν.

4. τοῦ Φοίνικος, Ἡρακλῆς] Scr. ἦν Ἡρακλῆς.

5. ἐωριζόμενος] ἐωριζόμενος, pro αἰωριζόμενος; ex αι vocalis in ε permutatione in Cod. Mſſ. uſitatiſſima. Cedren. habet μετεωριζόμενος & Noſter etiam infra, de Leda, lib. 4. p. 50.

6. κοχλιοειδὲς] Scr. κοχλιῶδες.

7. ἐκ τοῦ πόματος] legendum, ex Chron. Alex. στόματος.

πόκον,

πῶκον, ὡς μέγα δῶρον, τοῦτο προσήγαγε τῷ βασιλεῖ τῆς Τύρου, Φοίνικι. Καὶ ἐκπλαγεὶς καὶ αὐτὸς [1] ἐπὶ τῇ θέαν τῆς ξένης χρόας τοῦ βάμματος, θαυμάζων τὴν τούτου εὕρεσιν, ἐκέλευσεν ἐξ αὐτοῦ τοῦ βάμματος κοχύλης βαφῆναι ἐρέαν, καὶ γενέσθαι αὐτῷ περιβόλαιον βασιλικόν· καὶ ἐφόρεσεν αὐτὸς πρῶτος ἐκ πορφύρας περιβόλαιον, καὶ πάντες ἐθαύμαζον τὴν αὐτοῦ βασιλικὴν ἐσθῆτα, ὡς ξένην θέαν. Καὶ ἔκτοτε ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Φοίνιξ, μηδένα τῶν ὑπὸ τὴν αὐτοῦ ὄντα βασιλείαν τολμᾷν φορεῖν τὴν τοιαύτην [2] ἐνάρεστον, ἐκ γῆς καὶ θαλάσσης οὖσαν, φορεσίαν, εἰ μήτι αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτὸν βασιλεύοντας τῆς Φοινίκης, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τὸν βασιλέα τῷ στρατῷ, καὶ παντὶ τῷ πλήθει, ἐκ τῆς θαυμαστῆς καὶ παραξένου φορεσίας. Πρώην γὰρ οὐκ ἐγίνωσκον οἱ ἄνθρωποι βάπτειν χρόας ἱματίων· ἀλλὰ τὰς τῶν προβάτων ἐρέας, οἷαι κἂν ἦσαν, ταύτας ἐποίουν ἱμάτια, καὶ ἐφόρουν. Καὶ οἱ βασιλεῖς δὲ τὰς αὐτὰς χρόας τῆς τυχούσης ἐρέας ἱμάτια ἐφόρουν, καὶ οὐκ διχρῶς ἐγνωρίζοντο τῷ ὑπηκόῳ πλήθει οἱ βασιλεῖς. Λοιπὸν οὖν [3] οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες καὶ τοπάρχαι, ἀκηκοότες τοῦτο, οἱ μὲν περιβόλαια, οἱ δὲ φίβλας χρυσᾶς,

riorum regi, tanquam munus insigne, detulit. Qui & ipse attonitus novi coloris aspectu, simul etiam inventum admiratus, lanam Conchylis liquore tingi jussit, sibique regiam inde vestem parari. Primus ergo ipse purpuream Chlamydem gestavit quæ quidem Vestis Regia, tanquam spectaculum, omnibus inusitatum spectaculum, omnibus in admirationem cedebat. Exinde vero edicto cavit rex Phœnix, ne quis ex suis subditis plæclaro hoc terræ, marique debito gestamine uti præsumeret, præter ipsum Regem, & Regis successores: ut ex novo hoc, & mirabili gestamine, exercitus, omnisque adeo populus, Regem suam agnoscerent. Namque ante hoc tempus, ignotum fuit Mortalibus tingendi artificium; sed ex ovium vellere, quale à natura fuit simplici, vestes conficiebant. Sed & Regiæ etiam vestes velleris colorem simplicem referebant; neque facile erat populo Principem suum dignoscere. Ex eo itaque tempore Imperatores alii, Regesque, & Dynastæ, qui de his aliquid inaudierant, comparabant sibi, hi quidem indumenta, alii fibulas aureas, & Mantela pur-

1. ἐπὶ τῇ θέαν] Scr. θέᾳ.
2. ἐνάρεστον] Leg. ἐνάρετον.
3. οἱ κατὰ τόπον βασιλεῖς] Verum corrige Chr. Alex. cujus autor ex nostro hæc omnia κατὰ λέξιν desumpsit; habet enim, ου κατὰ τόπον βασιλεῖς; quæ Codicis corruptela Interpretem etiam in errorem duxit.

purpurea, vel russa, succis herbarum infecta; quæ gestare solebant, ut à populo dignoscerentur: quemadmodum scriptis tradidit sapientissimus Palæphatus. Longo autem post tempore, Romani, Phœnicia in potestatem suam reducta, ex vera illa, antiquitusque inventa purpura, regium sibi amictum parabant; quem, lingua sua, *Togam* dixere: quam & adhuc usque Consules Romani gestare solent. Numa autem, qui & Pompeianus, qui post Romulum & Remum Romanis imperavit; cum ad eum Pelasgorum Legati venissent, Chlamydas gestantes clavis russis dinstinctas, (quales etiam Isauri ferre consueverunt;) ornatu delectatus, primus auctor fuit Romanis, uti Chlamydas gestarent, Reges quidem purpureas, clavis aureis distinctas; Senatus vero, & Magistratus, militiæque Præfecti, purpuratos clavos; insignia nempe Regii ornatus, quæ Romani Imperii dignitatem, & Subjectionem indigitarunt: edixitque, nequis Regiam postea non Chlamydatus ingrederetur. Sed

[1] καὶ μανδύας ἐπενόησε ἑαυτοῖς, πορφύρεα, ἢ ῥούσεα βάπτοντες αὐτὰ, ἀπὸ βοτανῶν τινων· καὶ ἐφόρουν, διὰ τὸ γινώσκεσθαι τῷ ἰδίῳ πλήθει, καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Μετὰ οὖν χρόνους πολλοὺς, οἱ Ρωμαῖοι τὴν Φοινίκην ὑποτάξαντες χώραν, τὸ ἐξ ἀρχῆς ἀναδειχθὲν ἐκ τῆς κογχύλης ἀληθινὸν σχῆμα βασιλικὸν ἐφόρεσε, ὅπερ ἐκάλεσε Ρωμαϊστὶ, τόγαν· ἥντινα καὶ ὕπατοι Ρωμαίων ἕως τοῦ νῦν φοροῦσι. Νουμμᾶς δὲ ὁ καὶ Πομπηϊανὸς, βασιλεύσας Ρωμαίων, μετὰ τὸν Ρῶμον καὶ τὸν Ρῆμον, δεξάμενος πρεσβευτὰς ἐκ τῆς χώρας τῶν λεγομένων Πελασγῶν, φοροῦντας χλαμύδας ἐχούσας ταβλία ῥούσεα, καθάπερ οἱ ἀπὸ τῆς τῶν Ισαύρων χώρας. καὶ τερφθεὶς τοῦ σχήματος, πρῶτος ἐν τῇ Ρώμῃ ἐπενόησε χλαμύδα φορεῖσθαι· τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ· τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἐν ἀξίαις, καὶ στρατείαις, χλαμύδας ἐχούσας σήμαντρον τῆς βασιλικῆς φορεσίας, ταβλία πορφύρα, δηλοῦντα ἀξίαν Ρωμαϊκῆς πολιτείας, καὶ ὑποταγήν· κελδύσας, μηδένα συγχωρεῖσθαι εἰσελθεῖν εἰς τὸ παλάτιον πρὸς αὐτὸν,

1. καὶ μανδύας ἐπινόησεν·] μανδύη hoc loco significat Pallium Regium, seu vestem superiorem: quod Itali, *Mantello* vocant, à Latino Mantelum, seu Mantellum. Jul. Pollux, lib. 7. c. 13. vestem hanc Penulæ aliquantum similem esse dicit: ἡ δὲ μανδύη ὅμοιόν τι τῷ καλουμένῳ φαινόλῃ. Chr. Alex. habet, μαντία, quod Raderus, *Idola*, vertit; longe satis à proposito. Μαντίον etiam infra vocat Auctor noster lib. 17. p. 416. ubi de Justino Imp. cladem Antiochensem ex terræ motu lugente hæc habet: δίχα διαδήματος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, μετὰ πορφυροῦ μανδύου, κλαίων.

2. ὁ καὶ πομπηίανος] Scr. Πομπήλιος, uti habet Chr. Alex. sive Πομπίλιος; de hoc enim loquitur Autor.

3. κελδύσας] Scr. κελεύσας.

διὰ τοῦ σχήματος τῆς αὐτῆς χλαμύδος· καὶ οὐ συνεχώρουν τινὰ εἰσελθεῖν οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον, εἰ μὴ ἐφόρει χλαμύδα, ἔχουσαν φιλοτιμίαν βασιλικῆς ἐσθῆτος· καθὼς ὁ σοφώτατος Τράγκυλλος, Ῥωμαίων ἱστορικὸς, ταῦτα συνεγράψατο.

[1] Ὁ δὲ Σύρος, ὁ υἱὸς τοῦ Ἀγήνορος, ἀνὴρ ἐγένετο σοφὸς, ὃς συνεγράψατο Φοινικικοῖς γράμμασι τὴν ἀριθμητικὴν φιλοσοφίαν· ὑπέθετο δὲ ἀσωμάτους εἶναι ἀρχὰς, καὶ σώματα μεταβάλλεσθαι καὶ τὰς ψυχὰς, εἰς ἀλλογενῆ ζῶα. Οὗτος πρῶτος ἐξέθετο ταῦτα· ὡς Κλήμιος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Ἐν τοῖς χρόνοις τούτοις ἐγένετο Φάλεκ, υἱὸς Ἕβερ, ἀνὴρ θεοσεβὴς καὶ σοφὸς, ζήσας ἔτη τλθ΄. περὶ οὗ Μωσῆς ὁ προφήτης συνεγράψατο. Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Φάλεκ, ἔτη ͵γ, κατὰ τὴν προφητείαν.

Ὁ δὲ προειρημένος Πῖκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἐν τοῖς ἀνωτέροις χρόνοις ἔσχε, κατὰ τὸν Ἑρμῆν, καὶ τὸν [2] Ἡρακλέαν, καὶ ἄλλον υἱὸν, τὸν Περσέα, ἀπὸ εὐπρεποῦς γυναικὸς, ὀνόματι Δανάης, θυγατρὸς τοῦ Ἀκρισίου, τοῦ καταγομένου ἐκ τῆς Ἀργείων χώρας· περὶ ἧς ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος, ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος, ἐν κιβωτίῳ τινὶ βληθεῖσαν, καὶ ῥιφεῖσαν τὴν Δανάην, ὡς φθαρεῖσαν ὑπὸ Διὸς

neque Palatini satellites quenquam sine Chlamyde, insigne Regium præ se ferente, in Palatium intromittebant: sicuti hæc scriptis mandavit sapientissimus Tranquillus Romanorum Historiographus.

Syrus vero, Agenoris filius, vir fuit sapiens. Hic Phœnicum lingua Philosophiam Arithmeticam conscripsit: Principia item corporea esse statuit; Corporea autem ipsa, sicut & animas in alia animantia migrare, primus docuit: uti prodidit sapientissimus Clemius.

Hisce temporibus erat Phalecus, Eberi filius qui vixit annos trecentos triginta novem: de quo Moses Propheta scripsit. Ab Adamo igitur ad Phalecum usque, secundum Prophetiam, anni numerantur MMM.

Prædictus autem Picus, qui & Jupiter, de quo superius, filium habuit præter Mercurium, atque Herculem, Perseum quoque, quem ex muliere formosa, cui nomen Danaë Acrisii Argivi filia, suscepit. De qua sapientissimus Euripides in Tragœdia fabulatur, vitiatam illam fuisse à Jove, in aurum transformato; ideoque arcula inclusam, in mare projectam fuisse. Buttius

1. Ὁ δὲ Σύρος &c.] Quæ noster Syro, Cedrenus Phœnici, adeoque verbis ipsissimis, tribuit: licet auctorem suum Cedrenus Clementem, quem noster Clemium, appellet.

2. Ἡρακλέαν] Scr. Ἡρακλέα.

autem

autem ſapientiſſimus Hiſtoriographus, in Chronico ſuo ſcriptum reliquit, Jovem Picum, in cubiculo quod mare ſpectabat commorantem eam, utpote pulcherrimam, vi auri magna, ſibi conciliaſſe; raptamque inde, compreſſiſſe; filiumque ex ea habuiſſe Perſeum, quem diximus. Hunc alatum perhibent, eo quod à pueris ſumma eſſet corporis agilitate: unde & pater ejus Jupiter Picus nefandi illius Scyphi parandi magicum ei artificium aperuit, quæque ad eum pertinent Myſticas illum, & impias edocuit impoſturas; Hujus ope, inquiens, vinces tuos inimicos, & adverſarios omnes: & quicunque Caput hoc aſpexerint, occæcati, & quaſi mortui à te percuſſi videbuntur. Perſeus igitur, Jovis Patris dicto audiens fuit: qui, poſt eum mortuum, adoleſcentior factus, regnum Aſſyriorum in animo habuit: quippe hoc invidebat patruelibus ſuis, Nini filiis. Ac-

μεταβληθέντος εἰς χρυσόν. [1] Ὁ δὲ σοφώτατος Βούττιος, ἱστορικὸς χρονογράφος, ἐξέθετο· ὡς, ὁ αὐτὸς Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἔσχεν ταύτην ἐν κουβικλείῳ, παρακειμένῳ τῇ θαλάσσῃ, πολλῷ χρυσῷ πείσας, ἠδυνήθη περιτρεψάμενος· ἥντινα ἁρπάσας, ὡς πάνυ εὐπρεπῆ, ἔφθειρεν, καὶ ἐξ αὐτῆς ἔσχεν υἱὸν ὀνόματι Περσέα τὸν περιφημισμένον· ὅντινα πτερωτὸν γράφουσι, διὰ τὸ ἐκ παιδόθεν περίγοργον εἶναι τὸν παῖδα· ὅθεν καὶ ὁ τούτου πατὴρ Πῆκος, ὁ καὶ Ζεὺς, ἐδίδαξεν αὐτὸν περιέπειν καὶ τελεῖν τὴν μαγγανείαν τοῦ μυστηρίου σκύφους, διδάξας αὐτὸν πάντα τὰ περὶ αὐτοῦ μυστικὰ καὶ δυσσεβῆ πλανήματα· λέγων αὐτῷ, ὅτι, νικᾷς πάντας τοὺς πολέμους ἐξ αὐτοῦ, καὶ τοὺς ἐχθρούς σου, καὶ πάντα ἄνθρωπον, ἐναντίον καὶ πάντας τοὺς βλέποντας ἐν αὐτῷ τῷ προσώπῳ, τυφλουμένους, καὶ μένοντας ὡσεὶ νεκροὺς, καὶ κατασφαζομένους ὑπό σου. Καὶ λοιπὸν ὁ Περσεὺς, πεισθεὶς τῷ ἰδίῳ πατρὶ Πήκῳ, τῷ καὶ Διῒ, εἰς τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, μετὰ τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Πήκου, τελείας ἡλικίας γενόμενος, ἐπεθύμησε τῆς τῶν

1. ὁ δὲ σοφώτατος Βούττιος] hunc Chr. Alex. Βρούττιον appellat. Buttii, ſive Bottii, frequens apud noſtrum mentio; Brutii nulla. Brutii etiam Hiſtorici cujuſdam apud Euſeb. in Chronic. mentio occurrit.

2. ἠδυνήθη περιτρεψάμενος] δύναμαι apud auctorem hunc frequenter eodem ſenſu quo hîc uſurpatur, ſonatque voti compotem fieri, ſive, aliquid agendi opportunitatem nanciſci. ita infra, lib. 7. p. 155. δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἔγραψαν δεόμενοι Μαλίου &c. & lib. 18. p. 470. τινὲς δὲ ἐκφυγεῖν δυνηθέντες, ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα.

3. τοῦ μυστηρίου σκύφους] Scr. μυστηρίου. ſed & σκύτους etiam reponendum docent ſequentia, fabulæque ipſius authoritas.

4. τοὺς πολέμους] repone πολεμίους, ex Chr. Alex. & Cedreno.

Ἀσσυρίω'

Ἀσσυρίων βασιλείας, [1] διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις τοῦ Νίνου, τοῦ θείου αὐτοῦ, τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ. Καὶ χρηματισθεὶς, ἀπῆλθεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λιβύης· καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν, ὑπήντησε τῷ αὐτῷ Περσεῖ μία παρθένος, κόρη χωρικὴ, ἀγρίας ἔχουσα τὰς τρίχας, καὶ ὀφθαλμούς. Καὶ στήσας, ἐπηρώτησεν αὐτὴν, λέγων. Τί σου τὸ ὄνομα; ἡ δὲ εἶπε μετὰ παῤῥησίας, Μέδουσα· καὶ κρατήσας αὐτῆς τὰς τρίχας, ὃ ἐβάσταζε [2] λογχοδρεπάνῳ ξίφει ἀπέτεμεν αὐτῆς τὴν κάραν. Καὶ λαβὼν ὁ Περσεὺς, εὐθέως ἐτέλεσε τὴν αὐτὴν κάραν μυστικῶς, καθὼς ἐδιδάχθη, ὑπὸ τοῦ ἰδίου, πατρὸς Πίκου τῆς [3] μυστηρᾶς μαγγανείας τὴν πλάνην· ἥντινα ἐβάσταζεν εἰς ἰδίαν βοήθειαν πρὸς πάντας ἐχθροὺς καὶ πολεμίους, εἰς τὸ ὑποτάσσειν καὶ ἀναρεῖν. τὴν δὲ κάραν ἐκάλεσε Γόργονα, διὰ τὸ ὀξὺ τοῦ βοηθήματος, καὶ διὰ τὸ ἐνεργὲς πρὸς τοὺς ὑπεναντίους.

cepto autem oraculo, in Lybiam profectus est: per iter vero occurrit ei virgo quædam Indigena, oculis, capillisque fera. Constitit ad visum Perseus, & percontatus eam, Quod, inquit, tibi nomen est? Respondit illa imperterrita, Medusa. Tum Perseus, comprehensa verticis coma, falcato quem ferebat ense caput illi amputavit: quod arreptum, Incantamentis Magicis, & infandis, juxta ac à Patre edoctus fuerat, cæremoniis præparavit; sibique in auxilium habuit, ad inimicos, hostesque omnes devincendos, tollendosque. Caput autem hoc, *Gorgonem*, appellavit; ob auxiliandi celeritatem, & singularem quam habuit contra adversarios efficaciam.

Κἀκεῖθεν περάσας, ἦλθεν ἐπὶ τὴν τῆς Αἰθιοπίας χώραν, ἧς ἐβασιλεύετο ὑπὸ τοῦ Κηφέως· καὶ εὑρηκὼς ἐκεῖ ἱερὸν Ποσειδῶνος, εἰσῆλθεν ἐν αὐτῷ καὶ εἶδεν ἐν τῷ ἱερῷ παραμένουσαν κόρην κατὰ τάγμα τοῦ ἰδίου αὐτῆς

Illinc autem discedens in Æthiopiam venit, quæ tum temporis Cepheo parabat; ubi repertum Neptuni templum ingressus virginem ibi vidit, Cephei patris jussu expositam, nomine Andromedam. Hanc

1. διαφθονούμενος τοῖς τέκνοις τοῦ Νίνου] διαφθονούμενος hic active sumi videtur: ita etiam lib. 11. p. 254. μαθὼν, ὅτι διαφθονεῖ τῷ Σανατρύκῃ, &c. & lib. 5. p. 85. ἡ δὲ ταύτης ἀδελφὴ καλυψὼ διαφθονουμένη αὐτῇ, ἔχθραν εἶχε πρὸς αὐτὴν μεγάλην. Josephi etiam fratres, διαφθονούμενοι αὐτῷ, eum vendidisse dicuntur. lib. 3 p. 29.

2. λογχοδρεπάνῳ ξίφει] Novum hoc teli genus. Chr. Alex. disjunctim legit. λόγχῃ, δρεπάνῳ ξίφει: verum sensus ipse hoc recusare videtur: quomodo enim hasta, quam ferebat, verticis comam prehendere potuerit Perseus.

3. μυστηρᾶς] Scr. μυσαρᾶς.

è fano extraxit; &, quod venuſta eſſet, devirginavit, & in uxorem accepit. Inde vero ſolvens, & Aſſyriam verſus iter faciens, in Lycaoniam devenit. Hoc autem Lycaonibus cognito, armis eum repellere conati ſunt: quos tamen beneficio capitis Gorgonii profligavit: repertoque vico, cui Amandra nomen erat, ex eo civitatem condidit; & erecta ſibi pro portis ſtatua, Gorgonis effigiem ferente, ſacriſque peractis, Urbis Fortunam, juxta nomen ſuum, Perſidem vocavit: ſtatua vero hæc etiam hodie ibi ſpectatur. Urbem hanc Iconium appellavit: ibi enim poſuerat Icona, in ſignum primæ victoriæ, Gorgonis ope, à ſe partæ. Sed & alias etiam regiones ſubegit, nemine repugnante. Dumque per Iſauriam, & Ciliciam iter moveret, hoſtiumque impetus varios ſuſtineret, dabatur ei Oraculum hoc: *Ubi ex equo deſcendens, calcaneum pedis in terram defixeris, victoriam inde reportabis.* Ex equo itaque deſcendens, ad vicum dictum Andraſum, pedis ibi calcaneum fixit in terram: capiteque Gorgonio fretus, victoriam ſibi comparavit. Ex vico igitur illo urbem ædi-

πατρὸς τοῦ Κηφέως ἐκδοθεῖσαν, τὴν λεγομένην Ἀνδρομέδαν παρθένον. Καὶ ταύτην ἀπεσπάσεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ, καὶ φθείρας αὐτὴν, ὡς εὐπρεπῆ, ἔλαβεν εἰς γυναῖκα. Καὶ καταπλεύσας, ἀνεχώρησεν ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης· ἐρχόμενος κατὰ τὴν Ἀσσυρίων χώραν, κατηντήσεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Λυκαονίας· καὶ γνόντες, εὐθέως ἀντιστάντες ἐπολέμησαν αὐτῷ· καὶ χρησάμενος τῇ βοηθείᾳ [1] τῆς κόρης τῆς Γοργόνης, ἐνίκησε τοὺς Λυκάονας. Καὶ εὑρηκὼς κώμην λεγομένην Ἀμάνδραν, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν· καὶ ἔστησεν ἑαυτῷ στήλην ἔξω τῶν πυλῶν, βαστάζουσαν τὸ ἀντεικόνισμα τῆς Γοργόνος· καὶ θυσίαν ποιήσας, ἐκάλεσε τὴν τύχην τῆς πόλεως, Περσίδα, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα· ἥτις στήλη ἕως τοῦ παρόντος ἵσταται ἐκεῖ. ἥντινα πόλιν ἐκάλεσε τὸ Ἰκόνιον, [2] διότι περὶ τῆς νίκης εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ ἐκεῖ ἔλαβε. Ὑπέταξε δὲ καὶ τὰς ἄλλας χώρας, μηδενὸς ἀνθισταμένου. Ἐρχόμενος δὲ ἐπὶ τὴν Ἰσαυρίαν, καὶ Κιλικίαν, καὶ ἀντιστάσεις αὐτοῦ πολεμίων ὑπομένοντος, ἐχρηματίσθη ταῦτα· ὅτι, ἀπὸ τοῦ ἰδίου ἵππου ἀποβὰς, τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς εἰς τὴν χθόνα πήξας, νίκην λάβοις. Καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ἰδίου ἵππου, ἐν τῇ λεγομένῃ κώμῃ Ἀνδρασῷ, ἐκεῖ τὸν ταρσὸν τοῦ ποδὸς ἔπηξεν· καὶ νικήσας

1. τῆς κόρης] Leg. τῆς κάρας, cum Chr. Alex.

2. διότι περὶ τῆς νίκης εἰκόνα] Chr. Al. διὰ τὸ περὶ τῆς νίκης εἰκ. corrupte.

τῇ

τῇ χρήσει τῆς Γοργόνος, ἐποίησε τὴν αὐτὴν κώμην, πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Ταρσὸν, ἐκ τοῦ χρησμοῦ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ποδὸς, θυσιάσας κόρην ἀδιάν, ὀνόματι Παρθενόπην, εἰς ἀποκαθαρισμὸν τῆς πόλεως. Καὶ εὐχαριστήσας, ὥρμησεν ἐκεῖθεν διὰ τοῦ Αργέου ὄρους κατὰ Ἀσσυρίων· καὶ νικήσας αὐτοὺς, καὶ φονεύσας τὸν Σαρδανάπαλον, βασιλέα αὐτῶν, [1] τὸν ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῶν καταγόμενον, ὑπέταξεν αὐτούς. Καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη νγ', καὶ ἐπ' ὀνόματι αὐτοῦ ἐκάλεσεν αὐτοὺς Πέρσας, ἀφελόμενος ἀπὸ Ἀσσυρίων τὴν βασιλείαν, καὶ τὸ ὄνομα. Καὶ ἐφύτευσε δένδρα, καὶ ἐκάλεσε περσέας· οὐ μόνον δὲ ἐκεῖ, ἀλλὰ καὶ ἐν τοῖς Αἰγυπτίοις μέρεσιν ἐφύτευσε τὰς περσέας, εἰς μνήμην ἑαυτοῦ. Ἐδίδαξε δὲ καὶ τοὺς Πέρσας τὴν τελετὴν τῆς μυσαρᾶς καὶ ἀθέου σκύφους τῆς Μεδούσης· ὥστινων ἐκάλεσε τὴν χώραν, Μήδων, διὰ τὸ μάθημα.

Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς, μετὰ τὸ βασιλεῦσαι τῆς Περσικῆς χώρας ἔτη πολλὰ, μαθὼν ὅτι ἐν τῇ Συρίᾳ χώρᾳ διάγουσιν ἐκ τοῦ Ἄργους Ἰωνῖται, ἦλθεν εἰς τὴν Συρίαν πρὸς αὐτοὺς, εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ὡς πρὸς ἰδίους συγγενεῖς· οἵτινες δεξάμενοι αὐτὸν μετὰ πάσης τιμῆς, προσεκύνησαν· [2] γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολεῖται, ὅτι καὶ αὐτὸς ἐκ τῆς φυλῆς τῶν Ἀργείων κατάγεται, χαρέντες ἀνύμνουν αὐτόν.

ficavit; nomenque ei, ex pedis sui oraculo, Tarsum indidit; mactata virgine illibata, Parthenope dicta: inurbis expiationem. Gratiis deinde persolutis, in Assyrios arma movit, per Argeum montem; quos, occiso rege eorum Sardanapalo, ex genere ejus oriundo, devictos in potestatem suam redegit: quibus imperavit per annos LIII. Quin & à nomine suo, Persas eos vocavit; nomine pariter, regnoque Assyriis adempto. Arbores etiam illic sevit, quas Persicas vocavit: quas non ibi solum, sed & per Ægyptum etiam, in sui memoriam dissseminavit. Docuit præterea Persas infanda populi Medusæi mysteria; atque inde eos, Medos, regionemque eorum, Mediam, vocavit.

Perseus autem cum per plures annos imperium persidis tenuisset, certior factus Jonitas, ex Argivis oriundos, in Syria sedes suas posuisse, eo concedit ad Silpium montem, eos, tanquam sanguine sibi conjunctos, visitaturos. Ab his autem honorifice exceptus est; ut qui scirent, eum genus suum ab Argivis Jopolitis duxisse: summa itaque lætitia affecti, Perseum suum cele-

1. τὸν ἐκ τῆς φυλῆς αὐτῶν καταγόμενον] Leg. τ. τ. γ. αὐτοῦ κ. cum Chr. Alex.

2. γνόντες αὐτόν] locus suspectus: supplendum videtur καὶ, aut δέ.

 brabant.

brabant. Tempestate vero ingruente, cum Draco fluvius, qui & nunc Orontes, Jopolim præterfluens, supra modum imbribus auctus esset; Perseus Jonitas, uti preces funderent, hortatus est: quibus precantibus, sacraque peragentibus, globus ignis fulminalis, è cœlo delapsus, tempestatem sedavit, fluminisque impetum coercuit. Mirabundus ad hoc Perseus stetit, & ex igne illo ignem statim accendens, apud se religiose asservavit: quem in Persidem, regnum suum, secum tulit: Persas etiam edocuit divinos honores eidem exhibere utpote; quem de cœlo se delapsum videre asserebat. Persæ itaque ignem usque adhuc colunt, pro Numine habentes. Ipse autem Perseus Jonitis fanum condidit, *igni Æterno* sacrum. Aliud etiam templum in Perside Igni extruxit; ubi illius Ministros posuit sanctos quosdam viros, quos *Magos* nominavit. Scripta autem reliquit hæc Pausanias, sapientissimus Chronographus.

Postea temporis bellum movebat contra Perseum Cepheus Rex Æthiopum, Andromedæ pater. Erat autem

χειμῶνος δὲ γινομένου, καὶ πλημμυρήσαντος πολὺ τοῦ παρακειμένου ποταμοῦ τῇ Ἰωνιτῶν πόλει, τοῦ λεγομένου Δράκοντος [1] νυνὶ δὲ Ὀρόντου, ἤτησε τοὺς Ἰωνίτας εὔξασθαι· καὶ ἐν τῷ εὔχεσθαι αὐτοὺς, καὶ μυσταγωγεῖν, κατηνέχθη [2] σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἥτις ἐποίησε [3] καυθλῶσαι τὸν χειμῶνα, καὶ τὰ τοῦ ποταμοῦ ἐπισχεθῆναι ῥεῖθρα. Καὶ θαυμάσας [4] ἐπὶ τῷ γεγονὸς ὁ Περσεὺς, ἐξ ἐκείνου τοῦ πυρὸς αὐθέως ἀνῆψε πῦρ, καὶ εἶχε φυλαττόμενον μεθ' ἑαυτοῦ· ὅπερ πῦρ ἐβάσταζεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, εἰς τὰ ἴδια βασίλεια. Καὶ ἐδίδαξεν αὐτοὺς τιμᾶν ἐκεῖνο τὸ πῦρ, ὅπερ ἔλεγεν αὐτοῖς ἑωρακέναι ἐκ τοῦ οὐρανοῦ κατενεχθέντα· ὅπερ πῦρ ἕως τοῦ παρόντος [5] ἐν ὑμῖν ἔχουσιν οἱ Πέρσαι, ὡς θεῖον. Ὁ δὲ αὐτὸς Περσεὺς ἔκτισε τοῖς Ἰωνίταις ἱερὸν, ὃ ἐπωνόμασε, Πυρὸς Ἀθανάτου. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰς τὰ Περσικὰ ἔκτισεν ἱερὸν πυρὸς, καταστήσας ἐκεῖ διακονεῖν αὐτῷ εὐλαβεῖς ἄνδρας, οὕστινας ἐκάλεσε μάγους. Ταῦτα δὲ Παυσανίας ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο.

Καὶ μετὰ καιρὸν ἐλθὼν ὁ Κηφεὺς βασιλεὺς κατ' αὐτοῦ ἐκ τῆς Αἰθιοπίας, ὁ πατὴρ τῆς Ἀνδρομέδας, ἐπολέ-

1. νυνὶ δὲ Ὀρόντου] Chr. Alex. habet, νυνὶ δὲ ὅελσεν, mendose.

2. σφαῖρα πυρὸς κεραυνοῦ] Mallem κεραυνίου.

3. καυθλῶσαι τὸν ποταμὸν] Leg. πευθλῶσαι, ex Chr. Alex.

4. ἐπὶ τῷ γεγονὸς] Scr. ἐπὶ τὸ γεγονὸς, sive potius, ἐπὶ τῷ γεγονότι: uti legit Chr. Alex.

5. ἐν ὑμῖν ἔχουσιν οἱ Πέρσαι] rescribendum ex Chr. Alex. ἐν τιμῇ ἔ. ο. Π.

μησεν

μησεν αὐτῷ· ἦν δὲ ὁ Κηφεὺς, ἐκ τοῦ γήρως, μὴ βλέπων. Καὶ ἀκούσας ὁ Περσεὺς, ὅτι πολεμεῖ αὐτῷ· ὀργισθεὶς πάνυ, ἐξῆλθε κατ' αὐτοῦ, βαστάζων τὴν κάραν καὶ ὑπέδειξεν αὐτῷ αὐτήν. Καὶ ὁ Κηφεὺς μὴ βλέπων, ἐπέβαινεν αὐτῷ ἔφιππος· ὁ δὲ Περσεὺς ἀγνοῶν, ὅτι οὐ καθορᾷ, ἐλογίσατο μηκέτι ἐνεργεῖν τὴν κάραν ἣν κατεῖχε Γοργόνος: καὶ στρέψας αὐτὴν πρὸς ἑαυτὸν, προσέσχεν αὐτῇ· καὶ τυφλωθεὶς, ἔμεινεν ὡσεὶ νεκρὸς, καὶ ἀνῃρέθη. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Περσῶν [1] ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας, προβληθεὶς ἐκ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πάππου τοῦ Κηφέως, τοῦ βασιλέως τῆς Αἰθιοπίας [2] ὅστις ἐκέλευσε, καὶ ἐκαύθη ἡ μυσαρὰ κεφαλὴ τῆς Γοργόνος, καὶ ἀνεχώρησεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. Καὶ ἔμεινε λοιπὸν τὸ γένος τοῦ Περσέως [3] βασιλεύοντος τῆς Βαβυλωνίας χώρας.

Cepheus, ex senio, oculorum acumine privatus: Perseus vero ubi audisset, bello se ab eo peti, ingenti correptus ira, contra illum egressus, Gorgonium caput secum tulit, illique obvertit. Cepheus autem minime videns, concitato equo in ipsum irruit: Perseus vero quem latebat Cepheum cæcutire, existimans Gorgonium caput non ultra vires suas exerere, sibimet illud obvertit: quod dum intuetur, occæcatus ipse stetit atque sic interemptus est. Persarum deinde Rex, Persei ex Andromeda filius, ab avo suo Cepheo factus est: qui etiam jussit, ut abominandum illud Gorgonis caput igne absumeretur: quo facto, regnum suum repetivit. Abhinc igitur Persei genus Babylone regnavit.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέροις χρόνοις, κατέλαβε τὴν Βοιωτείαν χώραν, ἐκ τῆς Φοινίκης, Κάδμος, ὁ Ἀγήνορος υἱός· ὅντινα ἔπεμψεν ὁ αὐτοῦ πατὴρ εἰς ἀναζήτησιν, καὶ ἀνάρρυσιν τῆς Εὐρώπης, ἀδελφῆς αὐτοῦ. Καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς Κάδμος, ὅτι βασιλεύει τῆς Κρήτης, ἐπὶ τὴν Βοι-

Temporibus autem supradictis, Cadmus, Agenoris filius, Phœnicia relicta, Bœotiam occupavit: à patre enim missus fuerat, ut Europam sororem inventam liberaret. Certior autem factus eam in Creta regnare, versus Bœotiam properavit: ubi diutius

1. ὁ υἱὸς τοῦ Περσέως] Filius hic Persei, Μέρως, à Cedreno vocatur: Chr. quoque Alex. legit, ὁ υἱὸς αὐτοῦ τοῦ Περσέως καὶ τῆς Ἀνδρομέδας Μέρος προβληθεὶς &c. ubi tamen Interpres, μέρος, pro nomine proprio nequaquam sumit. Sed nec Auctoris sui mentem in reliquis assequutus est.

2 ὅστις ἐκέλευσε] ὁ. ἐβασίλευσε, apud Chr. Alex. Cæterum locus iste totus, pessime à librariis habitus, ex nostro sanandus est.

3. βασιλεύοντος] Leg. βασιλεῦον.

commoratus, Phœnicum literas eos, illarum antea ignaros, docuit. Cadmum itaque summo in honore habuerunt, Regemque eum Bœotiæ constituerunt erat enim speciosus forma. Regnavit igitur ad Bœotiam Cadmus per annos LXII, ubi uxorem sibi sumpsit nomine Harmoniam; ex qua sex suscepit filias, quarum nomina, Ino, Agave, Semele, Eurinome, Cleantho, & Eurydice; quæ etiam, *Præcellentes forma Cadmiades*, vocabantur. Urbem etiam magnam in Bœotia condidit, quam ex nomine suo Cadmiam vocavit; ubi & sedem Regni posuit: Quin & Tiresiam Bœotorum Philosophum, ab exilio revocavit. Erat hic Venationibus deditus, ditissimus opibus, vir sapiens item magnique nominis; qui & Græcos docuit, omnia fortuito ferri, Mundumque nulla Numinis providentia gubernari. Qua de causa conspiratione in illum à sacerdotibus facta, in Daphnæi Apollinis templum relegatus est: ut qui effæminati esset animi. Plus satis enim curiose rimabatur, quo pacto fæmina ex maris concubitu concipiat: quomodo item fieri potuit, ut sanguinis natura in ossa, carnes, venas, & nervos, in sanguinem denique ipsum distribuatur; &

ωτείαν ὥρμησε· καὶ διατρίψας εἰς τὴν Βοιωτείαν, ἐδίδαξεν αὐτοὺς τὰ Φοινικῶν ἀγνοοῦντας γράμματα. Καὶ ἐτίμουν αὐτὸν, καὶ ἐποίησαν αὐτὸν, βασιλέα τῆς Βοιωτείας· [ἦν γὰρ καὶ εὐειδὴς τῇ θέᾳ] ὅστις βασιλεύει τῶν Βοιωτῶν ἔτη ξβ΄. Καὶ ἠγάγετο γυναῖκα ἐκεῖθεν, ὀνόματι Αρμονίαν· ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρας ἕξ, Ινῶ, καὶ Αγαύην, καὶ Σεμέλην, καὶ Εὐρινόμην, καὶ Κλεανθὼ, καὶ Εὐρυδίκην· αἵτινες ἐλέγοντο περιοῦσαι αἱ Καδμιάδες. Κτίζει δὲ καὶ πόλιν ἐν τῇ Βοιωτείᾳ μεγάλην, ἥντινα ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Καδμίαν. Καὶ βασιλεύει ὁ αὐτὸς Κάδμος ἐκεῖ· ἀνεκαλέσατο δὲ ἐκ τῆς ἐξορίας τὸν Τειρεσίαν, Βοιώτιον ὄντα φιλόσοφον, τὸν θηρολέτην, ὄντα πλούσιον καὶ χρήμασι, καὶ ἀξίᾳ, καὶ σοφίᾳ. ὅστις παρεισήγαγε δόγμα τοῖς Ελλησι, τὸ αὐτομάτως φέρεσθαι τὰ πάντα, καὶ ἀπρονόητον εἶναι τὸν κόσμον. καὶ οἱ ἱερεῖς συνεσκευάσαντο αὐτὸν, καὶ ἐξωρίσθη εἰς τὸ ἱερὸν [1] Δαφνέου Απόλλωνος, ὡς γυναικώδεις ἔχων φρένας, καὶ πολυπραγμονοῦντα, πῶς μιγνυμένη γυνὴ μετ' ἀνδρὸς συλλαμβάνει, καὶ ἡ φύσις τοῦ αἵματος μερίζεται εἰς ὀστέα, καὶ σάρκας, καὶ φλέβας, καὶ νεῦρα, [2] καὶ αἷμα καὶ ζωογονεῖται βρέφος, καὶ τίκτεται· ἅτινα ὁ σοφώτατος Κεφαλίων συνε-

1. Δαφνέου Απόλλωνος] Scr. Δαφναίου.

2. καὶ αἷμα] Cedrenus habet, καὶ τὰ λοιπὰ, rectius ut opinor.

γράψατο.

γράψατο. ὁ γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δρᾶμα ἐξέθετο, καὶ ποιητικῶς εἶπεν· ὅτι, τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην, καὶ γυνὴ ἐγένετο· ὁ Τειρεσίας, φησὶ, τὴν σοφίαν τοῦ δημιουργοῦ ἐζήτησε γνῶναι, καὶ οὐκ ἠδυνήθη· ὅθεν ἐξέθετο ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι ταῦτα ἀληθείας εἶναι· "Εἷς ἐστιν ὁ Θεὸς, ὃς τὸν οὐρανὸν ἔτευξε, καὶ γαῖαν μακρὰν, πόντου δὲ χαροποῦ οἶδμα, καὶ ἀνέμων βίας. Θνητοὶ δὲ πολὺ καρδίᾳ πλανώμενοι, ἱδρυσάμεσθα πημμάτων παραψυχὰς Θεῶν ἀγάλματα ἐκ λίθων, καὶ ξύλων, ἢ χρυσοτεύκτων ἐλεφαντίνων τύπους· θυσίας τε τούτοις, καὶ καινὰς πανηγύρεις τεύχοντες, εὐσεβεῖν νομίζομεν." Μοναρχίαν γὰρ ἐδόκει δοξάζειν ὁ αὐτὸς Σοφοκλῆς.

quonam modo fœtus in utero vivus efformetur, & in lucem prodeat. Sicuti de eo prodidit sapientissimus Cephalion. Poetice enim de eo locutus est in Dramate suo sapientissimus Sophocles; nempe Tiresiam, Minervam lavantem cum vidisset, in mulierem conversam fuisse. Sed & addit, eundem Tiresiam Summi Opificis sapientiam sollicite indagasse; quam tamen assequi non potuit: unde & Sophocles ipse, in scriptis suis, ista pro veris protulit. *Est unus Deus, Qui Cœli machinam solique condidit; Cœrulea ponti terga, & infrænes Notos: At nos miselli, pectore errantes vago, Calamitatum finximus solatia, Formas Deorum saxeas, ligneas, Aurove ductas fusili, aut eburneas. His dum immolamus, dum stato Augustos die, Reddimus honores, esse nos remur pios.* Sophocles enim sensisse videtur, unum esse universi Imperatorem.

Ὁ δὲ Κάδμος ἐξέδωκε τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα τὴν Ἀγαύην [1] Αἰχίονί τινι συγκλητικῷ· ὅστις Αἰχίων ἔσχεν ἐξ αὐτῆς υἱὸν, ὀνόματι Πενθέα, ἄνδρα συνετὸν, καὶ ἐν φρονήσει, καὶ ἐν πᾶσι. Τὴν δὲ Σεμέλην, τὴν ἄλ-

Cadmus autem Agavem filiam Æchioni cuidam, viro nobili locavit: qui ex ea filium habuit nomine Pentheum, virum sagacem, & in omnibus prudentem. Semelem vero, filiam alteram, egregiæ formæ

1. *Αἰχίονί τινι συγκλητικῷ*] licet συγκλητικὸς, per totam Historiam Romanorum, Senatorem denotet: apud Auctorem tamen nostrum latiori sensu, pro quovis Nobili, sumi videtur: omni enim tum genti, tum ætati, tum sexui tribuit: ita lib. 18. p. 430. Auxumitarum Indorum rex, devicto rege Homeritense, συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο, καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ad Alexandriam misit, Episcopum à Justiniano petituros. Ita etiam lib. 3. p. 32. Perithous, Nobilis juvenis, Proserpinæ, Aidæ regis F. amasius, συγκλητικὸς appellatur. Lucretia etiam fœmina Nobilis Romana, Collatini uxor, συγκλητικὴ dicta est, lib. 7. p. 150.

virginem,

virginem, amavit quidam nomine Polymedon, Ætherionis F. ex Jovis Pici genere: qui eam in amorem suum illectam compressit, & ex ea filium habuit. Semele autem dum puerum in utero gereret, ingens accidit tempestas, horrendos cœli fragores, & fulgura emittens: quibus perterrefacta mulier, fœtum statim edidit septimestrem. Cumque puerperii dolores sufferre non potuisset, expiravit ipsa: infantem vero Cadmus in Nysiam regionem misit enutriendum. Quoniam vero fœtus, ante legitimum tempus exclusus portionem aliquam vitæ suæ extra communem usum à Deo sortitus est; ideo fabulantur, eum, per reliquum tempus materno utero debitum, in ipso Jovis sinu asservatum fuisse: sicuti scriptum reliquit sapientissimus Palæphatus. Nomen autem puero avus ejus, Cadmus, Nysium dedit: alii vero Dionysum vocarunt, tanquam ex genere Jovis Patrii; & quod ex Carmine solari Magico mirabilia quædam efficeret. Quin & in Deorum numerum retulerunt eum, eo quod, ex vite, mortalibus alimentum suppeditasset: de cujus usu, sicut & de Agriculturæ legibus, nonnulla ex-

λην αὐτοῦ θυγατέρα, εὐπρεπεστάτην οὖσαν πάνυ, ἐφίλησέ τις, ὀνόματι Πολυμήδων, υἱὸς Αἰθερίωνος συγκλητικοῦ, ἐκ τοῦ γένους καταγομένου τοῦ Πίκου Διός· ἣν περιγραψάμενος ἔφθειρεν, ἀφ' ἧς ἔσχεν υἱόν. καὶ ἐν τῷ ἔχειν αὐτὴν ἐν γαστρὶ τὸ παῖδα, χειμῶνος ὄντος, ἐγένοντο ἀστραπαὶ μεγάλαι, καὶ βρονταί· καὶ ἐθροήθη ἡ κόρη Σεμέλη, καὶ τὸ μὲν βρέφος παρελθὺς ἐγέννησε, μηνῶν ἑπτά. Αὐτὴ δὲ μὴ ὑπενέγκασα τοὺς πόνους, ἐτελεύτησε· καὶ ἔπεμψεν ὁ Κάδμος τὸ βρέφος εἰς τὴν Νυσίαν χώραν, κἀκεῖ ἐτράφη· [1] διὰ τοῦδε συνεγράψατο, ὅτι ὁ Ζεὺς τὸν λοιπὸν χρόνον τῆς μητρικῆς αὐτοῦ γαστρὸς ἐν τῷ ἰδίῳ κόλπῳ ἐφύλαξε· διότι μέρος ζωῆς ἔσχε, παρὰ τὸν χρόνον τῆς γεννήσεως αὐτοῦ ἐκτρωθείς· καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· ὅντινα ὁ αὐτοῦ πάππος Κάδμος, Νύσιον ἐκάλεσεν. Ἀλλ' οἱ λοιποὶ, ὡς θαύματά τινα ποιοῦντα, ἐκ τῆς Ἡλιακῆς εὐχῆς Διονύσον μετεκάλεσαν, [2] ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου· καὶ ἀπεθέωσαν αὐτὸν εὑρηκότα διὰ ἀμπέλου τροφὴν ἀνθρώποις. Ἐξέθετο γὰρ καὶ περὶ τῆς ἀμπέλου, καὶ τῆς γεωργικῆς τινα· ἔμαθε δὲ καὶ μυστικά τινα, καὶ ἐγένετο ἀνὴρ

1. διὰ τοῦδε συνεγράψατο,] διὰ τοῦτο δὲ, scribendum censeo. Fabulæ hujus auctoris nomen hic excidisse videtur; nisi forte συνεγράψαντο, in plurali legendum sit; quod verisimilius.

2. ὡς ἐκ γένους ὄντα πατρῴου] Cedrenus habet, ὡς ἐκ γένους ὄντα Διός.

σοφὸς

σοφὸς καὶ ἐν μυσταγωγίαις ὁ αὐτὸς Διόνυσος· καὶ ἐποίει φαντασίας τινὰς θαυμάτων. Ὅστις καὶ πρὸς Πέρσας, καὶ πρὸς Ἰνδοὺς, καὶ εἰς πολλὰς χώρας ἀπῆλθε, [1] καὶ πολέμων φαντασίας τινὰς θαυμάτων ἐδείκνυεν, ἔχων καὶ στρατὸν μεθ' ἑαυτοῦ πολύν. Ὁ δὲ Κάδμος γεγηρακὼς, [2] παρεχώρησε τὴν διοίκησις τῆς βασιλείας τῆς Βοιωτίας τῷ υἱῷ τοῦ Αἰχίονος, τῷ Πένθει, τῷ ἐκγόνῳ αὐτοῦ· ὅστις ἐπαινεῖτο παρὰ τῆς συγκλητικῶν, καὶ παρὰ πάντων. Ὁ Κάδμος δὲ, λαβὼν τὸν Τειρεσίαν, διῆγεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Βοιωτείας ἐπὶ τὸ Κιθερώνιον ὄρος τὸν πολὺν χρόνον. Τοῦτο δὲ ἀκούσας ὁ Διονύσος, ὅτι ἐγήρασεν ὁ αὐτοῦ πάππος, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Καδμείαν πόλιν, μετὰ πολλῆς ἀξίας καὶ ὅπλων, ὀφείλων βασιλεῦσαι. [3] Καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν φαντασίας τινὰς ποιοῦντα, καὶ ὁπλίτας ἔχοντα, καὶ προσκαλούμενον πᾶσαν τὴν συγγένειαν αὐτοῦ, καὶ τὰς συγγενικὰς διδάσκοντα μυσταγωγίας ἡλιακῶν βακχευμάτων, ἃς ἔλεγον Βάκχας· ὡσαύτως δὲ καὶ τοὺς πολίτας καὶ τελετάς τινων εὐχῶν διδάσκοντα ἡλιακῶν, πρὸς τὸ πεῖσαι

posuit. Sed & Mysticis etiam rebus operam dedit, indeque vir sapiens, & Mysteriorum peritus evasit, & Imposturis suis Mortalium perstrinxit oculos. Profectus etiam ingenti cum exercitu, adversus Persas, Indosque, plurimas item regiones alias, admiranda quædam in præliis exhibuit Præstigiarum specimina. Cadmus autem ætate jam provectior factus, Bœotiæ regnum Pentheo Nepoti suo, Echionis filio, reliquit: hunc enim primores regni, omnisque adeo populus magna laude prosecuti sunt. Cadmus autem ipse comitem sibi adjungens Tiresiam, per tempus longum, ad Cithæronem montem, in Bœotorum regione vitam transegit, Dionysius vero ubi intellexisset Cadmum avum jam consenuisse, pervenit ipse in urbem Cadmiam, cum exercitu, & celebritate magna, Bœotiæ regnum sibi asserturus. Pentheus autem cum præstigias operantem, armatisque instructum observasset; & quod convocatis qui sanguine illi juncti fuerunt omnibus, cognatas docuerit Mysticos modos furorum Solarium, quas ideo *Bacchas* nominavit: similiter & Bœotis etiam precularum quarundam Solarium Initiationes tradiderit; quo persuasos haberet eos, posse se Bœotorum regnum sibi

1. καὶ πολεμων φαντασιας τινας θαυμάτων ἐδείκνυεν] Forte legendum, καὶ πολεμιῶν, φαντασίας τ. θ. ε. Cedrenus habet, καὶ φαντασίας τινας θαυμασίων ἔργων καὶ πολέμων &c.

2. παρεχώρησε τῆς διοίκησις] Scr. διοικήσεως Cedrenus habet, ᾧ καὶ τὴν διοίκησιν τῆς βασιλείας ὕστερον παρεχώρησε K.

3. καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν] ὁ Πενθεὺς post hæc supplendum videtur.

asſere; ut qui inſtructus eſſet exercitu, & militibus ejuſmodi, quos ob corporis agilitatem, & ſaltandi peritiam, *Scirtos*, vocare ſe dixit: [erant enim ex gente Beſſica, & myſteriorum inſuper cognitione imbuti:] Pentheus inquam, certior de his factus; audiens etiam Bœotiæ regnum eum affectare, odio Dionyſium proſecutus eſt: & inimicitiis invicem contractis, in ipſa urbe ad pugnam deventum eſt. Pentheus autem prælio victor, Dionyſium comprehendit; inque vincula conjectum, in Cadmi avi adventum aſſervare ſtatuit. Agave autem Penthei mater, & Dionyſii matertera, precibus obtinuit à filio ſuo, ut captivum liberaret. Liberatus Dionyſius ſecum in animo volutat, quomodo Pentheum è medio tollat. Armis itaque paratis, Agavem accerſit; rogatque eam, ut in gratiam cum Pentheo rediens, Cadmum una adirent. Quod à filio Pentheo obtinuit tandem mater: quæ promiſit ſeſe etiam eis comitem fore, ad patrem demulcendum,

τοὺς Βοιωτοὺς, δύνασθαι αὐτὸν ἀντέχεσθαι τῆς βασιλείας, κεκοσμημένον ὅπλοις, καὶ στρατῷ, [1] οὓς, φησί, σκίρτους ἐκάλει, ὡς γοργοὺς καὶ ἐξαλλομένους· [ἦσαν γὰρ ἐκ τῆς Βεσσικῆς χώρας, καὶ σοφίᾳ μυστικῇ πεπαιδευμένοι·] ταῦτα γνοὺς ὁ Πενθεὺς, ἐφθόνει αὐτῷ, ἀκούσας, ὅτι καὶ τῆς βασιλείας τῆς Βοιωτίας ἐπιθυμεῖ. Καὶ γενόμενοι ἐχθροὶ, συνέβαλον πόλεμον ἐν τῇ πόλει· καὶ ὁ Πενθεὺς νικήσας αὐτὸν, παρέλαβεν αὐτὸν, καὶ δήσας, ἐφύλαξεν αὐτὸν διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ Κάδμου τοῦ πάππου αὐτῶν. Η δὲ Αγαύη, ὡς θεῖα αὐτοῦ, καὶ μήτηρ τοῦ Πενθέως, πείσασα τὸν ἴδιον υἱὸν, ἐποίησεν αὐτὸν ἀπολῦσαι αὐτόν. Οστις ἀπολυθεὶς ἐβουλεύετο, πῶς ἀνέλῃ τὸν Πενθέα· καὶ ὁπλισάμενος, μετεστείλατο τὴν Αγαύην, καὶ [2] ἤτησε φιλιωθῆναι αὐτὴν τῷ Πενθεῖ, καὶ ἅμα αὐτῷ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον. Η δὲ πολλὰ ποιήσασα τῷ Πενθεῖ, τῷ ἑαυτῆς υἱῷ, ἔπεισεν αὐτὸν φιλιωθῆναι αὐτῷ, καὶ ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Κάδμον, [3] ὅτι ἐλυπήθη πρὸς αὐ-

1. σκίρτους ἐκάλει] Ita Cedrenus etiam: καὶ τοὺς μὲν ἄνδρας σκίρτους ἐκάλεσε, διὰ τὸ ἄλλεσθαι καὶ πηδᾷν· τὰς δὲ γυναῖκας, Βάκχας.

2. ἤτησε φιλιωθῆναι αὐτὴν τῷ Πενθεῖ] Scribendum puto, φιλιωθῆναι αὐτὸν τ. Π.

3. ὅτι ἐλυπήθη πρὸς αὐτοὺς] λύπη, apud auctorem noſtrum non dolorem, aut mœſtitiam, ſed iracundiam, & indignationem ubique ſignificat. Ita Theodoſius Imperator, ubi reſciviſſet Eudoxiam filiam ſuam Romæ Vandalis proditam auctorem fuiſſe, ἐλυπήθη πρὸς αὐτήν; ei infenſus erat, nullamque deinceps ejus rationem habuit: lib. 14. p. 353. Illus etiam Zenonis Imper. intimus, cum ex inſidiis in ſe à Verina Aug. ſtructis, præciſa ſaltem aure, evaſiſſet, atque Imperator ſe facinoris inſcium fuiſſe juraſſet; fidem ei nihilominus derogavit Illus, atque ἔχων τὴν λύπην, Imperatori exinde infenſus vindictam meditatus eſt: lib. 15. p. 377.

τούς·

τοὺς· τῆς Αγαύης συνταξαμένης ἅμα αὐτοῖς ἀπιέναι, καὶ πείθειν τὸν ἴδιον πατέρα. Ο δὲ Διόνυσος ὠργίζετο κατὰ τοῦ Πενθέως, ὡς δεθεὶς, καὶ λοιδορούμενος παρ' αὐτοῦ· ἔλεγε γὰρ πᾶσιν, ὅτι ἐκ πορνείας ἐτέχθη ὁ αὐτὸς Διόνυσος. Διὰ τοῦτο δὲ καὶ ὁ Εὐριπίδης, μετὰ χρόνους εὑρηκὼς τὸ τοιοῦτον σύγγραμμα, τὴν Βακχῶν ἐξέθετο δράμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα. Σεμέλη δὲ λοχευθεῖσα ἐκ βροτοῦ τινος, εἰς Ζῆνα φέρουσα [1] τὴν ἁμαρτίαν λέγει. Φιλιωθέντων δὲ αὐτῶν, ἐκέλευσε τῷ ἰδίῳ στρατῷ ὁ Διόνυσος περιλαβεῖν κατὰ τὴν ὁδὸν ἐν στενῷ τόπῳ, καὶ συσχεῖν τὸν Πενθέα. Εν δὲ τῷ μέλλειν αὐτοὺς ἐξιέναι, μετ' ὀλίγων ἀνδρῶν ἦλθεν ὁ Διόνυσος πρὸς αὐτόν. Καὶ λοιπὸν ὁ Πενθεὺς, ἀγνοῶν τὸ σκέμμα, καὶ αὐτὸς ὀλίγους μεθ' ἑαυτοῦ ἔλαβεν ἄνδρας· καὶ ἡ Αγαύη ἦν μετ' αὐτῶν. Εν δὲ τῷ αὐτοὺς ἀπιέναι, ἐπέῤῥιψεν αὐτῷ ὁ στρατὸς τοῦ Διονύσου, καὶ συνέσχον τὸν Πενθέα· καὶ εὐθέως ἐκέλευσεν ὁ Διόνυσος ἀποτμηθῆναι αὐτὸν, καὶ τὴν κεφαλὴν δοθῆναι τῇ μητρὶ αὐτοῦ, ὡς ὑβριζούσῃ τὸν αὐτὸν Διόνυσον. Καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Διόνυσος εἰς τὴν Καδμίαν, εἰς τὸ βασιλεῦσαι. Διὰ τοῦτο δὲ λέγουσι, τὴν Αγαύην ἀποκεφαλίσασαν τὸν ἴδιον αὐτῆς υἱὸν, διότι ἔπεισε τὸν Πενθέα φιλιωθῆναι τῷ Διονύσῳ, καὶ αἰτία γέγονε τοῦ θανάτου τοῦ ἰδίου

qui ab utroque, quod fecerant, moleste tulit. Illud autem Dionysio stomachum movit, quod in vincula à Pentheo conjectus, contumeliose etiam exceptus fuisset. Sparserat enim ille in populum, Spurium esse Dionysium, ex adultera natum. Unde & longo post tempore Euripides, qui de Dionysio tale quid scriptum invenerat; in Tragœdia quam, *Bacchas*, vocavit, ista de Dionysio profert, sub Penthei persona. *Sed Semele compressa ab aliquo Mortali, in Jovem retulit culpam stupri.* Pace igitur inter eos composita, Dionysius mandavit militibus suis, uti præoccupatis viæ angustiis, parati essent Pentheum adoriri. Ad iter itaque eis se accingentibus, Dionysius paucis stipatus ad Pentheum venit; qui, nihil insidiarum suspicatus, & ipse modico instructus satellitio, cum Agave comite exibat. Dum vero iter faciunt, incidunt in Dionysii exercitum; qui Pentheum adorti, comprehendunt: caputque ei, ex Dionysii mandato, statim detruncant, matrique ejus deferunt; ob contumeliam scilicet ab ea Dionysio illatam. Quo facto in urbem Cadmiam revertitur Dionysius regnum capessurus. Hinc Poetæ fabulantur, Agavem filio suo caput amputasse, eo quod Pentheum Dionysio concilians, filii sui necis causa fuisset. Cives

1. τὴν ἁμαρτίαν λέγει] Scr. λέχους, ex Euripide in Prolog. Bacch.

autem, Primoresq; urbis Cadmiæ Dionysium regem suum habere noluerunt; dicentes eum, qui, privatus dum esset, patruelem neci dedisset, si ad regni fastigia fuerit provectus, ipsam Bœotiam funditus eversurum. Lycurgum itaque, verum sapientem, cui, rem totam aperiunt, in auxilium suum vocant: qui contra Dionysium arma sumens, ex urbe illum, atque etiam ex Bœotorum finibus exterminat. Quod ubi Dionysius intellexisset, fuga rebus suis consuluit, & Delphos profectus, diem illic supremum obiit: ubi etiam reliquiæ ejus in loculo positæ sunt, in fano, ubi ipse arma sua suspenderat sicut memoriæ prodidit sapientissimus Demarchus, de hoc nostro Dionysio scribens. Eadem etiam habentur apud sapentissimum Philochorum; qui in scriptis suis testatur, Dionysii sepulchrum, suis etiam temporibus, Delphis extitisse, juxta Apollinem Aureum: pro loculo autem foveam quandam habuisse, in qua istiusmodi scriptum legere erat Epitaphium. *Dionysius, Semeles Filius, hic jacet sepultus.* Hæc autem ipsa, tradidit etiam in scriptis suis sapientissimus Cephalion.

αὐτῆς υἱϐ. Οἱ ϐ̓ν συγκλητικοὶ, καὶ πολῖται τῆς Καδμίας πόλεως, ϐ̓κ ἐδέξαντο τ̀ αὐτὸν Διόνυσον διοικῆσαι τὴν βασιλείαν αὐτῶν, λέγοντες· ὅτι τ̀ ἴδιον ἐξάδελφον ἐφόνευσε μὴ ὢν βασιλεύς· ἐὰν βασιλεύσῃ, [1] ἀπωλεῖ τὴν Βοιωτείαν. Καὶ περιετρέψαντο παρακαλέσαντες τὸν Λυκϐ̃ργον, ἄνδρα σοφὸν, εἰπόντες αὐτῷ τὰ συμβάντα· καὶ [2] ὡπλίσετο κατ᾽ αὐτϐ̃, καὶ ἐκβάλλει αὐτὸν ἐκ τ̀ Καδμίας πόλεως, καὶ τῆς Βοιωτείας, [3] ὅτι ὡπλίσατο κατ᾽ αὐτϐ̃. Καὶ γνϐ̀ς τϐ̃το ὁ Διόνυσος, ἔφυγε τ̀ Λυκϐ̃ργον· καὶ εἰς Δέλφϐς ἀπελθὼν, ἐκεῖ τελευτᾷ. Καὶ ἐτέθη τὸ λείψανον τϐ̃ αὐτϐ̃ Διονύσϐ ἐκεῖ ἐν σορῷ· καὶ τὰ ὅπλα δὲ αὐτϐ̃ αὐτὸς ἐκεῖ εἰς τὸ ἱερὸν ἐκρέμασε, καθὼς Δήμαρχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τϐ̃ αὐτϐ̃ Διονύσϐ. Ωσαύτως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος Φιλόχορος τὰ αὐτὰ συνεγράψατο· ἐν ᾗ ἐκθέσει εἶπε περὶ τοῦ αὐτϐ̃ Διονύσϐ· ἔστιν ἰδεῖν τὴν ταφὴν αὐτϐ̃ ἐν Δέλφοις, παρὰ τὸν Απόλλωνα τ̀ χρυσϐ̃ν. βόθρον δέ τι εἶναι ὑπονοεῖται ἡ σορὸς, ἐν ᾧ γράφει· Ενθάδε κεῖται θανὼν Διόνυσος, ἐκ Σεμέλης. Ομοίως δὲ καὶ ὁ σοφώτατος κεφαλίων τὰ αὐτὰ ἐν τῷ ἰδίῳ συγγράμματι ἐξέθετο.

1. ἀπωλεῖ τὴν Βοιωτίαν] Scr. ἀπολεῖ.

2. καὶ ὡπλίσετο] Scr. ὡπλίζετο, sive ὡπλισατο, uti infra habetur.

3. ὅτι ὡπλίσατο κατ᾽ αὐτϐ̃] Verba ista transposita, locoque non suo apparent. Itaque legendum censeo: Καὶ γνϐ̀ς τϐ̃το ὁ Διόνυσος, ὅτι ὡπλίσατο κατ᾽ αὐτϐ̃, ἔφυγε &c.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν τοῦ Κάδμου, βασιλέως τῆς Βοιωτίας, ἐβασίλευσεν ὁ Νυκτεύς. [1] Οὗτος ἔχει θυγατέρα ἱέρειαν τοῦ ναοῦ Ἡλίου, ὀνόματι Ἀντιόπην· ἥτις ἐδιδάχθη τὴν Ἡλιακὴν ἀρχὴν, ἤτοι μυσταγωγίαν τῶν Διονυσιακῶν Βακχευμάτων· κἀκεῖθεν ἐλέγετο Βάκχη. Ὁ δὲ αὐτῆς πατὴρ ὁ Νυκτεὺς εἶχεν ἀδελφὸν, ὀνόματι Λύκον, βασιλέα τοῦ Ἄργους· ὅστις Λύκος βασιλεὺς εἶχε συγκλητικὸν, ὀνόματι Θεόβοον, [2] υἱὸν γενόμενον Βρόντονός τινος, ἐξαδέλφου τῆς Δίρκης, ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πίκου Διὸς καταγομένου. Ὁ αὐτὸς δὲ Θεόβοος ὁ συγκλητικὸς, κατὰ τάγμα ἐλθὼν ἐκ τοῦ Ἄργους, [3] ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ

Cadmo autem Bœotorum rege defuncto, regnavit Nycteus. Erat ei filia, nomine Antiopa, solis in templo sacerdos, cujus etiam edocta preculas, Mysticos nempe illos Bacchandi ritus, exinde Baccha dicta est. Pater autem ejus Nycteus fratrem habuit, Lycum nomine, Argivorum regem. Habuit hic in regno suo virum Nobilem, nomine Theoboum Brontonis cujusdam Dirces patruelis, ex genere Pici Jovis oriundi, filium. Theobous autem iste, ex voto veniens ab Argis in templum solis ut ibi recubaret, Antiopam sacerdotem illic conspectam deperibat;

1. οὗτος ἔχει θυγατέρα] Forte, εἶχε θυγατ.

2. υἱὸν γενόμενον Βρόντονός τινος] Βράτονα, habet Cedrenus.

3. ἐν τῷ ἱερῷ Ἡλίου παρακοιμηθῆναι.] Veteribus de re quapiam Numina consulturis, aut aliquid ab eisdem petituris in more positum erat, Templa Deorum, locaque sacra intrare, ibique decubantibus, per quietem Oraculi responsum expectare. Moris hujus antiqui apud Lycophronem Mentio:

> Δοραῖς δὲ μήλων τύμβον ἐγκοιμωμένοις
> Χρήσει καθ' ὕπνον πᾶσι νημερτῆ φάτιν.

Ad quem locum Iz. Tzetzes Scoliastes testatur apud Daunos, sive Calabros morem invaluisse, Podalirii sepulchrum, pro morborum suorum medela, invisendi; ibique pellibus Ovinis, (ἐν μηλωταῖς) incumbendi, καὶ καθ' ὕπνους λαμβάνειν χρησμοὺς ἐξ αὐτοῦ. Virgilius etiam, Æneid. lib. 7. Latinum Regem Fauni oracula consulentem introducit, verbis hisce.

> Huc dona sacerdos
> Cum tulit, & cæsarum ovium sub nocte silenti
> Pellibus incubuit stratis, somnosque petivit:
> Multa modis simulachra videt volitantia miris,
> Et varias audit voces fruiturque Deorum
> Colloquio.

Ubi quod noster, παρακοιμηθῆναι, Virgilius, *incubare*, dixit: quod, Servio teste, proprie dicitur de his qui dormiunt ad accipienda Responsa. Unde est, *ille incubat Jovi*, id est, dormit in Capitolio, ut Responsa possit accipere. Consuetudo autem hæc usque ad Constantin. M. viguisse testatur auctor Noster, qui lib. 3. p. 46. Imperatorem hunc Sosthenium ab Argonautis conditum visitantem, deque statuæ ibidem positæ figura Angelica scilcitandi causa, τῷ τόπῳ παρακοιμώμενον introducit. Sed & Julianus etiam ὁ παραβάτης, suscepta in Persas expeditione, sacrisque ad Daphnem, Antiochense suburbium, Apollini peractis, παρακοιμηθεὶς, per quietem vidit puerulum flavum, qui mortis locum ei prænunciabat: lib. 13. p. 312.

ut quæ virgo eſſet forma, ſtaturaque pulcherrima. Commoratus vero templo, tanquam ſub ſpecie religionis, ut qui virgini etiam ſanguine eſſet conjunctus; in amorem ſuum illectam eam vitiavit gravidamque fecit. Metuens deinde ſibi à Nycteo, Bœotorum rege, in patriam ſuam reverſus eſt. Nycteus autem, virginis pater de his certior factus, filiam ſuam fano extractam examini ſubjecit; & compertum habens, vitiatam fuiſſe eam à Theoboo, qui Lyci fratris ex Primoribus erat, uxorique ſuæ ſanguine conjunctus: filiam ſuam, neſcius tamen eam jam tum prægnantem eſſe, ad Lycum fratrem, Argivorum regem, miſit; ut ipſe etiam, examine facto de ſtupro, inquireret nempe an Author ejus eſſet ex Argivis ſuis aliquis: quod ita eſſe ſi comperiſſet; ut Antiopa pœnas daret violatæ pudicitiæ, quod hoc ſacerdos commiſiſſet: in illum vero gravius ut decerneretur, qui tale aliquid in perſonam ſacram auſus fuerit. Rex autem Lycus cum de Antiopa Queſtionem habere ſtatuiſſet, obſervata ejus forma; & edoctus etiam gravidam

Ηλίου παρακοιμηθῆναι· καὶ ἑωρακὼς τὴν ἱέρειαν Αντιόπην, εὐπρεπεστάτην οὖσαν καὶ εὐμήκη, ἐβλήθη εἰς ἔρωτα αὐτῆς. Καὶ παραμείνας ἐν τῷ ἱερῷ, προφάσει τοῦ τάγματος τῆς εὐχῆς, ὡς συγγενὴς αὐτῆς, ὑπονοθεύσας ἔφθειρεν αὐτὴν, καὶ ἔγκυον ἐποίησε· καὶ φοβηθεὶς τὸν Νυκτέα, βασιλέα τῆς Βοιωτείας, ἀνεχώρησεν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν. Μαθὼν δὲ ὁ Νυκτεὺς βασιλεὺς, ὁ ταύτης πατὴρ, ὅτι ἐφθάρη, ἔλαβεν αὐτὴν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ ἐξετάσας αὐτὴν, ἔμαθε παρ' αὐτῆς τὸν φθορέα Θεόβοον, ὅτι ἐκ τῶν συγκλητικῶν ἐστι τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Λύκου, καὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς γένος. Αγνοῶν δὲ ὁ Νυκτεὺς, ὁ πάτηρ αὐτῆς, ὅτι ἔγκυός ἐστιν, ἔπεμψεν αὐτὴν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν τὸν Λύκον, βασιλέα τοῦ Αργους, ἵνα ἐξετάσῃ καὶ αὐτὸς τὸ πρᾶγμα τῆς φθορᾶς αὐτῆς· καὶ εἰ ἀληθές ἐστι, ὅτι ἐκ τοῦ Αργους ἐστὶν ὁ αὐτῆς φθορεὺς, καὶ αὐτὴν τιμωρήσηται, ὡς φθαρεῖσαν, ἱέρειαν οὖσαν· καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμυνήται, ὡς τοιοῦτόν τι τολμήσαντα κατὰ ἱερατικοῦ σώματος. Ο δὲ βασιλεὺς Λύκος, εἰσαγαγὼν τὴν αὐτὴν Αντιόπην εἰς ἐξέτασιν, καὶ ἑωρακὼς αὐτῆς τὴν εὐπρέπειαν, καὶ μαθὼν ὅτι

---

1. καὶ ἐκεῖνον δὲ ἀμυνήται] ἀμυνῶ, auxilior, ἀμύνομαι ulciſcor, vel pœnas ab aliquo exigo, proprie ſignificant. Heſychius: ἀμύνασθαι, ἀπαλεξῆσαι, τιμωρῆσαι. Ammonius de verb. ſimil. & differ. Αμύνασθαι, καὶ ἀμύνειν διαφέρει· ἀμύνασθαι μὲν γάρ ἐστι τὸ κολάζειν, τοὺς προαδικήσαντας· ἀμύνειν δὲ τὸ βοηθεῖν. Ad eundem ſenſum Moſchopulus: ἀμύνω, τὸ βοηθῶ· ἀμύνομαι δὲ, τὸ τιμωροῦμαι, ἤγουν κολάζω.

ἔγκυός

ἔγκυος οὖσαν, ἠλέησεν αὐτὴν, λέγων· ὅτι, δεῖ παραμεῖναι, ἄχρις οὗ τέκῃ, καὶ τότε τιμωρήσασθαι αὐτὴν, ὡς ἱερατικὸν ὑβρίσασαν σχῆμα. Ὁ δὲ αὐτὸς Λύκος βασιλεὺς εἶχε γυναῖκα τὴν Δίρκην· καὶ παραδοὺς αὐτῇ τὴν Ἀντιόπην, εἶπεν αὐτὴν φυλάττεσθαι παρ' αὐτῇ, ἄχρις οὗ τέκῃ. Ὁ δὲ Λύκος βασιλεὺς ἦν θεῖος τῆς Ἀντιόπης· ἡ δὲ αὐτὴ Ἀντιόπη ἐγέννησε δίδυμα· οὕστινας ἐκάλεσεν Ἀμφίονα καὶ [1] Ζῆθαν. Καὶ ἐξέῤῥιψαν γεννηθέντα τὰ βρέφη, κατὰ κέλευσιν τοῦ Λύκου βασιλέως, ἐν τῇ κώμῃ τῇ λεγομένῃ Ῥαθέα, πλησίον τοῦ Κιθαιρωνίου ὄρους. οὕστινας παῖδας, οἴκτου χάριν, ἔλαβε παρὰ τῶν [2] ῥυπτόντων τὰ αὐτὰ βρέφη Ὀρδίων τις [3] γεηπόνος ἄπαις ὤν, γνοὺς ὅτι τέκνα ὑπῆρχον τῆς ἱερείας Ἀντιόπης· [ᾔδει γὰρ αὐτὴν, ὡς ἱέρειαν·] καὶ ἀνεθρέψατο αὐτά. Μετὰ δὲ χρόνον, πολέμου [4] κλινηθέντος τῇ Ἀργείων χώρᾳ, ἐξῆλθεν ὁ Λύκος βασιλεὺς ἐπὶ τὸν πόλεμον· καὶ ἐχρόνισε πολεμῶν. Ἡ δὲ Δίρκη, τοῦ Λύκου βασιλέως γυνὴ λογισαμένη, ὅτι οὐκ ἔτι μετὰ τὸν τοκετὸν ἐτιμωρήσατο τὴν αὐτὴν Ἀντιόπην, ἀλλ' [5] ἔασεν αὐτὴν, ὡς ἐρῶν αὐτῆς, καὶ λάθρα μιγνύμενος μετ' αὐτῆς, ὡς εὐπρεπεστάτης· λαβοῦσα αὐτὴν μετὰ ὀλίγων στρατιωτῶν, ὡς ἐπὶ χώραν, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ Κιθαιρώνιον ὄρος, ἐν τῇ κώμῃ ὅπου οἱ αὐτῆς

eam esse, misericordia motus, manere eam jussit usque dum partum edidisset, pœnas deinde laturam temerati sacerdotii. Interim rex Lycus Antiopam, cujus etiam erat avunculus, Dirci uxori custodiendam tradidit, usque dum partum ederet. Parturiens autem Antiopa gemellos enixa est; quibus nomina dedit, Amphionem, & Zethum. Infantes autem in lucem editos exponi rex jussit, in vico Rasthea dicto, non procul à Cithærone monte. Cæterum misertus eorum Ordio quidam agricola, puerulos accepit ab eis, quibus eos exponendi cura commissa erat: cumque prole careret ipse, atque etiam sciret, eos matrem habere Antiopam, quam sacerdotem esse cognoverat, suppeditavit ipse infantibus alimoniam. Postea temporis grassante bello per Argivorum regionem, rex Lycus in militiam profectus est: cumque bello longiuscule detentus fuisset; uxor ejus Dirce existimans, Antiopam, cum puerperii doloribus jam soluta, pœnas adhuc nullas luisset, conjugi suo (cui, ob formam gratissimam esse eam suspicabatur,) in clandestinos reservatam concubitus: paucis stipata militibus, eam sibi sumit comitem, tanquam in rus secederet; & ver-

1. Ζῆθαν] Scr. Ζῆθον.
2. παρὰ τῶν ῥυπτόντων] Scr. ῥιπτόντων.
3. γεηπόνος] Scr. γηπόνος.
4. κλινηθέντος] Leg. κινηθέντος.
5. ἀλλ' ἔασεν αὐτὴν] Scr. εἴασεν.

sus

lus Cithæronem tendens montem, in vicum, ubi Antiopæ filii enutriti erant, devenit. Verum Dirce, cum hoc ignoraret, Taurum sylvestrem ex regione illa adduci jussit; cujus cornibus facem adaptans, collo ejus fune circumligato, Antiopam ei alligari jussit, ut à Tauro sic distracta periret. Audientes vero, qui in vico illo habitabant, destinatum Antiopæ supplicium, ejusque ejulatus; egressa est numerosa rusticorum turba, (quos plurimos Rasthea vicus habebat,) inter quos etiam erant Antiopæ filii ambo, & qui eos enutriverat, Ordio agricola. Cumque una omnes Dircem rogarent, uti Antiopa tali saltem fato non periret; instabat illa, Antiopam, cum solis sacerdos esset, castitatem suam violasse, & ex illicito concubitu filios duos peperisse; atque adeo supplicii hujus dignam esse. Amphion autem, & Zethus, ubi ab altore suo Ordione didicissent, matrem suam esse Antiopam, quæ supplicio tradenda esset: collectis in unum rusticis in circuitu omnibus, egressi sunt cum eis: &

υἱεῖς ἦσαν ἀνατραφέντες. Τοῦτο δὲ ἀγνοοῦσα ἡ Δίρκη, καὶ ἐξαγαγοῦσα ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου ταῦρον ἄγριον, καὶ πήξασα δᾷδα ἐν τοῖς αὐτοῦ κέρασι, τὴν Ἀντιόπην ἐκέλευσε δεθῆναι, καὶ τὸν σχοῖνον εἰς τὸν τράχηλον τοῦ ταύρου εἱλιγῆναι, καὶ οὕτως συρῆναι τὴν Ἀντιόπην ὑπὸ τοῦ Ταύρου, καὶ ἀπολέσθαι. Καὶ ἀκούσαντες πάντες [1] οἱ τοῦ αὐτοῦ κλήματος τὸν μέλλοντα γίνεσθαι τῆς Ἀντιόπης θάνατον, καὶ τοὺς αὐτῆς ὀλολυγμοὺς, ἐξῆλθον [2] ἐκ τοῦ Δέρας Θέας, χωρίου οὕτως λεγομένου· ἦσαν γὰρ ἐν πλήθει πολλοὶ ἐν αὐτῷ ἄγροικοι· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ δύο υἱοὶ τῆς Ἀντιόπης ἦσαν μετ' αὐτῶν, ἅμα τῷ ἀναθρεψαμένῳ αὐτοὺς Ὀρδίωνι γεωργῷ. καὶ παρεκάλουν τὴν Δίρκην, μὴ τοιούτῳ μόρῳ ἀνελεῖν αὐτήν· ἡ δὲ ἐξεῖπεν αὐτοῖς, ὅτι ἱέρεια ἦν τοῦ Ἡλίου, καὶ ἐφθάρη, καὶ ἐγέννησε δύο παῖδας ἐκ πορνείας· καὶ δεῖ αὐτὴν τιμωρηθῆναι. Καὶ ἀκούσαντες οἱ τῆς Ἀντιόπης υἱοὶ, Ζῆθος καὶ Ἀμφίων, παρὰ τοῦ ἀναθρεψαμένου αὐτοὺς Ὀρδίωνος, ὅτι ἡ μήτηρ αὐτῶν ἐστὶν ἡ μέλλουσα τιμωρεῖσθαι ἡ Ἀντιόπη· συναθροίσαντες πᾶσαν τὴν ἀγροικικὴν χώραν, ἅμα αὐτοῖς ἀπελ-

1. οἱ τοῦ αὐτοῦ κλήματος] κλῆμα hoc loco, uti etiam infra, p. 23. pro vico, sive villa sumitur: unde apud Græcos recentiores, κλήτωρ, paganus, aut etiam vici, vel urbis alicujus incola. Exempla hujus generis apud hunc nostrum frequenter occurrunt; quæ omnia suo loco videbimus. Idem videre est apud Chr. Alex. p. 914. οἱ γὰρ Βελισσαμάνας τῆς πόλεως τῶν Καυζάκων, καὶ πάντες οἱ κλήτορες αὐτῆς, ἡνίκα ἔμαθον &c. Atque hæc me movent, ut non assentiar Jo. Leunclaio, qui in Notis suis ad Constantini Porphyrogennetæ Novel. 1. pro, οἱ κλήτορες, οἰκήτορες. reponi vult.

2. ἐκ τοῦ Δέρας Θέας] supra Ρασθέα, vocata est: forte legendum, ἐκ τοῦ δὴ Ρασθίας χωρίου.

θόντες,

θόντες, ἐφόνευσαν τοὺς στρατιώτας. Καὶ λαβόντες τὴν Δίρκην, ἀφείλοντο ἃ ἐφόρει βασιλικὰ κοσμήματα, καὶ ἔλυσαν τὴν Ἀντιόπην· καὶ λυθεῖσα τῶν δεσμῶν ἡ Ἀντιόπη, ἐπέτρεψε τοῖς ἰδίοις αὐτῆς παισὶν, Ἀμφίονι καὶ Ζήθῳ, φονεῦσαι τὴν Δίρκην· καὶ λαβόντες τὴν Δίρκην, ἔδησαν εἰς τὸν αὐτὸν ἄγριον ταῦρον· καὶ συρεῖσα ὑπὸ τοῦ ταύρου ἡ Δίρκη ἀπώλετο. Ὁ δὲ ταῦρος ἐκ τῆς ἐλασίας ἐδίψησε, καὶ εὑρὼν πηγὴν, ἔστη πιεῖν· καὶ κοπεῖσα ἡ σχοῖνος, εἴασε πλησίον τῆς πηγῆς τὸ λείψανον τῆς Δίρκης· καὶ ἐκλήθη ἡ αὐτὴ πηγὴ ἐξ ἐκείνου ἕως τοῦ νῦν, ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, ἡ Δίρκη. Καὶ λοιπὸν ὁ Ζῆθος καὶ ὁ Ἀμφίων ἔλαβον τὴν ἑαυτῶν μητέρα τὴν Ἀντιόπην, καὶ ἔφυγον ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν αὐτῶν, τὴν Βοιωτίαν· καὶ ἐκεῖ ἀναφανέντες, ἐγνώσθησαν τοῖς Βοιωτοῖς. Ὁ δὲ αὐτῶν πάππος ὁ Νυκτεὺς, ὁ βασιλεὺς τῆς αὐτῆς Βοιωτίας χώρας, γηράσας καὶ νόσῳ βληθεὶς τελευτᾷ. Καὶ λοιπὸν, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Νυκτέως βασιλέως, οἱ τῆς Βοιωτίας πάντες ᾔτησαν αὐτοὺς βασιλεῦσαι αὐτῶν τὸν Ἀμφίονα καὶ τὸν Ζῆθον, ὡς ἐκ γένους βασιλικοῦ ὑπάρχοντας τοῦ Νυκτέως. Καὶ ἀνηγορεύθησαν βασιλεῖς, καὶ ἐβασίλευσαν ὁ Ἀμφίων καὶ ὁ Ζῆθος τῆς Βοιωτίας χώρας, οἱ μουσικοί. Καὶ εὐθέως [1] Ἀμφίων ὁ λυρικὸς κτίζει πόλιν μεγάλην πάνυ, δωδεκάπυλον,

occisis militibus, comprehensam Dircem regalibus suis ornamentis spoliarunt, Antiopamque vinculis solvunt. Soluta illa, filiis suis, Amphioni & Zetho, imperat, uti Dircem è medio tollerent: illi vero correptam illam Tauro illi feroci alligant, à quo raptata, periit. Taurus autem, ex cursu, sitivit; & reperto fonte, bibiturus astitit. Contigit autem, ut rupto fune, Dirces cadaver prope fontem istum relictum jacuerit: unde ab indigenis fons iste, Dirce, usque adhuc vocatus est. Post hæc Zethus & Amphion matrem Antiopam sibi sumentes, in Bœotiam patriam suam fugerunt: ubi deinde Bœotis innotuerunt. Nycteus autem, avus eorum, Bœotiæ rex, ætate jam grandior ex morbo interiit: post cujus obitum, Bœoti omnes Amphionem & Zethum rogabant, uti Nycteo regi, à quo genus ducebant, ipsi in regno succederent. Itaque Reges salutati Musici hi, Amphion & Zethus, Bœotis imperabant. [1] Amphion autem Lyricus urbem statim amplissimam condidit, duodecim portas habentem, quæ antea

1. Ἀμφίων ὁ λυρικὸς] De Amphione lapides ad Thebas Condendas cantu trahente, nota Fabula. Jo. Tzetz. Chil. 1. eum lapidicidis lapides compingentibus lyra accinisse asserit: & postea Alexander, Thebarum mœnia effodiens, lugubribus cantilenis in hoc opere usus est: teste Callisthene apud eundem Tzetzem.

h

-- Ἀμφίων

antea vicus erat, Enchilia, dictus. Urbem hanc matris ex jussu, à Theoboi patris nomine, Thebas vocarunt fratres: ubi etiam per multos annos regnarunt. Tota deinde in circuitu regio, ab Urbe, Thebæ, appellata est. Rex interim Lycus, Dirces conjux, & eorum avunculus, in bello mortuus est: sicuti ista secundum veritatem prodidit Cephalion. Sapientissimus enim Euripides, Poëtarum more scribit in Fabula, vitiatam fuisse Antiopam à Jove, in Satyrum verso; atque inde natos Zethum & Amphionem, Musicos. Jovem vero, in Satyrum conversum Antiopam vitiasse dicens, Metempsychosin refert; cujus juxta Transmigrationem, Theobous, gemellorum parens, ex Jove Pico oriundus fuit: *Satyrus* enim, Bœotorum dialecto, corpus aliquod vilius designat.

Amphionem vero, & Zethum ex:eperunt, in regno

τὴν πρώην μὲν οὖσαν κώμην λεγομένην Ἐγχιλίαν· ἣν ὠνόμασαν οἱ αὐτοὶ ἀδελφοὶ πόλιν Θήβας, εἰς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτῶν πατρὸς, κατὰ κέλευσιν τῆς αὐτῶν μητρὸς τῆς Ἀντιόπης· Καὶ ἐβασίλευσαν ἔτη πολλὰ τῶν Θηβῶν· καὶ λοιπὸν ἐκλήθη ἡ αὐτὴ χώρα, Θῆβαι. Ὁ δὲ Λύκος βασιλεὺς, ὁ τῆς Δίρκης ἀνὴρ, ὁ θεῖος αὐτῶν, ἐτελεύτα ἐν τῷ πολέμῳ· ἅτινα συνεγράψατο Κεφαλίων μετὰ ἀληθείας· ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δράμα, ὡς ὅτι [1] ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην, κἀκεῖθεν ἐγεννήθη ὁ Ζῆθος, καὶ ὁ Ἀμφίων, οἱ μουσικοί. Κατὰ δὲ μετάστασιν μετεμψυχώσεως καταχθέντα τὸν πατέρα αὐτῶν Θεόβοον ἐκ τοῦ Πίκου Διὸς εἶπεν, ὅτι ὁ Ζεὺς, μεταβληθεὶς εἰς σάτυρον, [2] ὅ ἐστι, κατὰ τὴν Βοιωτῶν γλῶσσαν, εἰς ἄλλο σῶμα εὐτελέστερον, ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Ἀμφίονος καὶ τοῦ Ζήθου, ἐβασίλευσαν οἱ

--Ἀμφίων μὲν ἤδη κρατῶν τὴν λύραν
Οἱ λιθουργοὶ δ' ἐπιέρηδον, τοὺς λίθους συνωθοῦντες.
Ὡς ὕστερον Ἀλέξανδρος, ἐκείνας κατασκάπτων
Θρηνώδεσιν αὐλήμασιν ὡς Καλλισθένης γράφει.
Ὁ Ἰσμηνίας ηὔλει γὰρ, αἱ Θῆβαι δ' ἐπορθοῦντο.

1. ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε] μεταβληθεὶς, aut quid tale supplendum, legendumque, ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον μεταβληθεὶς, ἔφθειρε.

2. ὅ ἐστι, κατὰ τὴν Βοιωτῶν γλῶσσαν, εἰς ἄλλο σῶμα εὐτελέστερον·] Cedrenus hunc locum ex Nostro, uti conjectari in promptu est, describens, verborum tamen sensum, τὸ χωρήσειν interserendo, pervertit: adeo ut σάτυρος non amplius corpus aliquod vilius, uti noster vult; sed potius, mutationem, sive transmigrationem in corpus aliquod vilius significet. Apud Hesychium, σάτυροι, sunt μορφαὶ ἀπρεπεῖς.

ἐκ

ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν τῶν Θηβῶν, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Οἰδίποδος, υἱοῦ Λαΐου καὶ τῆς Ἰωκάστης. Ὅστις Λάϊος βασιλεὺς Θηβῶν ἔσχεν υἱὸν Ἰώκκαν, μετακληθέντα τὸν αὐτὸν προειρημένον Οἰδίποδα· καὶ χρησμοδοτηθεὶς, ὅτι τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ μητρὶ Ἰωκάστῃ συμμιγήσεται, ἐκέλευσε τοῖς παραμένουσιν αὐτῷ στρατιώταις λαβεῖν τὸν αὐτὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, καὶ βληθῶσαι τοὺς πόδας αὐτοῦ ἐν ξύλῳ γλυφέντι, καὶ ἔχοντι ὀπὰς, καὶ ἡλωθῆναι τὸ ξύλον· ἐξ αὐτοῦ οὖν ἐπινενόηται, ὁ λεγόμενος παρὰ τοῖς στρατιώταις, ἕως τῆς νῦν, [1] κοῦσπος. Καὶ ποιήσαντες, ὡς ἐκελεύσθησαν, οἱ στρατιῶται, εἴασαν τὸν Οἰδίποδα εἰς τὰς ὕλας, ὅπως θηριόβρωτος γένηται· καὶ ἐλθών τις ἄγροικος, ὀνόματι Μελίβοιος, ἐπὶ τὴν ὕλην κόψαι ξύλα, εὗρεν αὐτὸν συρόμενον ἐπὶ τὴν γῆν, καὶ τοὺς πόδας αὐτοῦ ὀγκωθέντας. [2] Καὶ λαβὼν, ἐν ᾗ ἐβάσταζεν ἀξίνῃ ἔκλασε τὸ ξύλον [3] ὅπου ἐσφάλλωτο οἱ αὐτοῦ πόδες, καὶ λα-

Thebano, posteri eorum; usque ad Oedipum, Laii & Jocastæ filium. Laius enim, Thebanorum rex, filium habuit, nomine Joccam, eum nempe, qui postea vocatus est Oepidus. Laius autem oraculo monitus, eum cum propria matre rem habiturum esse, militibus adstantibus imperat, uti Oedipum filium in sylvas deportarent; pedesque ejus in foramina ligni perforati immittentes, clavis munitum redderent. Hinc autem habemus tormenti illius inventum, quod à militibus usque adhuc, *Cuspus*, vocatur. Milites autem regis dicto audientes, Oedipum in sylvis exposuerunt, à feris devorandum. In sylvam autem veniens Rusticus quidam nomine Melibæus, ut ligna cæderet; puellum invenit in terra volutantem, pedibusque tumefactum. Ille vero securi, quam in manu habebat, lignum illud, quo pueri pedes impediti erant, confringens; puerum

1. κοῦσπος] De hoc vide Jo. Meursii Glossar. & Fabroti in Cedren. Glossar. Istius vero ποδοκάκης, inter alias meminit Jo. Tzetz. Chil. 13.

Κοῦσποι δὲ, καὶ κλοιοπόδες, ὥσπερ φασὶ μὲν καὶ κλάπους,
Καὶ ὅσα δὲ κακοῦσι τοὺς πόδας ποδοκάκαι.

Ubi vocabulum, ποδοκάκη, παρὰ τὸ τοὺς πόδας κακοῦν, deductum esse, innuere videtur. Hesychius tamen dictum vult, ποδοκάκη per syncopen, quasi ποδοκατόχη.

2. Καὶ λαβὼν, ἐν ᾗ ἐβάσταζεν ἀξίνῃ ἔκλασε] Nova hæc loquendi formula; nisi forte particula, ἐν, redundet.

3 ὅπου ἐσφάλλωτο οἱ αὐτοῦ πόδ.] Quid hoc Barbarismi portentum! anne scriptum fuerit, ἠσφάλησαν, tanquam ab ἀσφάλλομαι? aut, ἠσφαλίσθησαν, ab ἀσφαλίζομαι potius, quod magis legitimum: certe autor noster hoc loco respexisse videtur ad illud Actor. cap. 16. v. 24. καὶ τοὺς πόδας αὐτῶν ἠσφαλίσατο εἰς τὸ ξύλον.

deduxit, domique ſecum enutrivit; Oedipum, à pedum tumore appellans: qui poſtea adoleſcentior factus, egregiam præ ſe ferebat indolem. Erat autem in regione illa mulier quædam agreſtis, nomine Sphinx; deformis illa quidem, & Mammoſa vidua: quæ, poſt mariti obitum, multitudinem coegerat latronum agreſtium, ſuique ſimilium, ex vico ſuo, Moabe, dicto; qui medius jacebat inter duos montes, inter quos unicus erat anguſtus aditus. Illa vero occupato altero montis vertice, cum prædonibus ſuis, negotiatores, & viatores quoſcunque, illac prætereuntes interfecit, quæque habuerunt omnia diripuit: unde fama illius per Thebas totas percrebuit. Itaque rex Laius duces ſuos primarios, cum copiis magnis contra Sphingem emittit ſed fruſtra fuerunt omnes, tum propter inexpugnabiles montium anguſtias, cum propter latronum agreſtium multitudinem, quos civium, advenarumque ſpoliorum partici pes ipſa ſibi adjunxit. Oedipus autem jam adultior factus, ubi inaudiſſet mulierem quandam prædatricem, nomine Sphingem, infeſtiſſimam eſſe omnibus Thebas euntibus; adeoque urbem ipſ m, unde

βὼν αὐτὸν ἀνεθρέψατο, καλέσας αὐτὸν Οἰδίποδα, διὰ τὸ οἰδαίνειν τοὺς πόδας αὐτοῦ· καὶ ἐγένετο γεναῖος, αὐξηθείς. Ἐν δὲ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ ἀνεφάνη γυνή τις Χήρα, ὀνόματι Σφίγξ, δυσειδὴς, κατάμαστος, χωρική· ἥτις, μετὰ τὴν ἀποβολὴν τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρὸς, συναγαγοῦσα πλῆθος ἀγροίκων λῃστῶν ὁμοφρόνων αὐτῇ, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς κώμῃ τῇ λεγομένῃ Μωάβῃ, κειμένῃ δὲ μεταξὺ δύο ὀρέων, ἐχόντων ἐν μέσῳ στενὴν ὁδὸν μίαν μόνην, καὶ καθημένη ἐν τῇ μιᾷ κορυφῇ τοῦ ὄρους· ἔχουσα τὴν ἅμα αὐτῇ λῃστρικὴν χεῖρα, καὶ πάντας τοὺς παριόντας ὁδοιπόρους, καὶ πραγματευτὰς ἐφόνευσε, καὶ τὰ αὐτῶν πάντα ἐκομίζετο· ἥτις περιβόητος ἐγένετο εἰς τὰς Θήβας. καὶ πολλῶν ἐξελθόντων τῶν στρατηγῶν, [1] καὶ μετ' αὐτῶν στρατὸς πολὺς ἐκ τοῦ Λαΐου βασιλέως· καὶ ταύτης οὐδεὶς ἠδυνήθη περιγενέσθαι, διὰ τὸ ἰσχυρὸν τῶν ὀρέων, καὶ διὰ τὸ πλῆθος τῶν ἀγροίκων λῃστῶν, τῶν μετ' αὐτῆς συμμεριζομένων τὰ τῶν παριόντων ξένων καὶ πολιτῶν. ὁ δὲ Οἰδίπους, τέλειος γενόμενος, ἔμαθεν, ὅτι ἀπὸ τῆς πόλεως κατάγεται τῶν Θηβῶν· καὶ ἀκούσας, ὅτι γυνή τις, ὀνόματι Σφίγξ, λῃστρὶς, ἐλυμαίνετο πάντας τοὺς ἐπὶ τὰς Θήβας ἐρχομένους, [2] καὶ στενὸν τὴν

1. καὶ μετ' αὐτῶν στρατὸς πολὺς] locus mutilus videtur. Scribe itaque vel, στρατοῦ πολλοῦ aut ſupple, ἦν aut verbi quid tale.

2. καὶ στενὸν τὴν πόλιν] Forte καὶ στενῶν τὴν πόλιν· etiam urbem in anguſtias redigens. Cedren. ὡς ἀποστενοῦσα τὰς Θήβας δι' αὐτῆς.

πόλιν·

πάλιν σοφὸν ὂν τι βουλευσάμενος, εἰς τὸ ἀναιρεῖν τὴν Σφίγγα, ἔλαβεν ἐκ τοῦ κλήματος ὅπου ἀνετράφη ἀγροίκους γενναίους, ὡς φησὶ, θέλων ἅμα τῇ σφιγγὶ λῃστεύειν. Καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὴν, αἰτῶν αὐτὴν συλλῃστεύειν αὐτῇ· ἥτις θεασαμένη τοῦ νεωτέρου τὴν θέαν, καὶ τῶν μετ' αὐτοῦ, ἐδέξατο αὐτὸν καὶ τοὺς σὺν αὐτῷ, καὶ ἐπήρχετο καὶ αὐτὸς τοῖς παριοῦσιν. Εὑρηκὼς δὲ καιρὸν, ὅτε οὐκ εἶχεν ὄχλον λῃστῶν μετ' αὐτῆς· λαβὼν λόγχην, ἀνεῖλεν αὐτὴν, καὶ ἀφείλετο πάντα τὰ αὐτῆς, φονεύσας, ἅμα τοῖς αὐτῆς, πολλούς. Καὶ εἰσήγαγε τὸ λείψανον αὐτῆς ἐν τῇ τῶν Θηβῶν πόλει, ὡς ὀφείλων κομίσασθαι, ἅμα τοῖς αὐτοῦ, χρήματα ἀπὸ τοῦ βασιλέως Λαΐου. Καὶ θαυμάζοντες πάντες οἱ Θηβαῖοι πολῖται, ἀνύμνουν αὐτὸν, καὶ ἔκραζον αὐτὸν βασιλέα τῶν Θηβῶν γενέσθαι. Καὶ ἠγανάκτησεν ὁ βασιλεὺς κατὰ τῶν τῆς πόλεως, καὶ ἔπεμψε στρατὸν κατ' αὐτῶν· καὶ γενομένου ἐμφυλίου πολέμου, ἐξῆλθεν ὁ Λάϊος ἀπολογήσασθαι αὐτοῖς. Καὶ ῥιφείσης κατ' αὐτοῦ σαγίττας, ἐφονεύθη ὁ Λάϊος· καὶ λοιπὸν ἡ Ἰωκάστη, μὴ θέλουσα ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας, εὐθέως ἀγαγοῦσα τὸν Οἰδίποδα, ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα, μαθοῦσα, ὅτι οὐκ ἔχει γυναῖκα. Καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ, πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου· καὶ ἐβασίλευσε τῶν Θηβῶν ὁ Οἰδίπους ἔτη ιθ'. καὶ τῆς Ἰωκάστης

ipse se oriundum intellexerat, in angustias redigere; vafrum quoddam protinus iniit consilium, unde Sphingem è medio tolleret. Comparatis itaque sibi ex vicinia illa, ubi educatus fuerat, rusticorum generosioribus, initurus, ut ipse præ se ferebat, cum Sphinge latrocinandi societatem; Sphingem adit, in latrocinii sodalitium admitti petens. Illa vero conspecto juvenis decore, & sociorum ejus; ipsum, sociosque excipit, unde & ipse Viatores etiam aggressus est. Sed oblata occasione, absente latronum turba, arrepta hasta ipsam confodit: pluribus etiam ex latronibus una interfectis, bona eorum omnia abripuit. Sphingis deinde cadaver Thebas adduxit; præmium facti à rege Laio, sibi, suisque expectans Et quidem Thebani, admiratione ducti, celebrabant eum, regnoque Thebanorum dignum prædicabant. Hoc autem à civibus Rex indigne ferens, exercitum contra eos emisit. Grassante autem bello civili, egressus ipse est, uti purgatione aliqua cives demulceret: cum interim contorto in eum spiculo vulneratus interiit. Jocasta vero, ne è regno dejiceretur in curis habens; insuper etiam ut apud Primores, populumque gratiam iniret; Oedipum, quem innuptum esse resciierat, conjugem sibi accipiens, regem designavit. Thebanorum itaque regnum tenuit Oepidus, per annos XIX, ne-

ſcientibus interim Jocaſta, Oedipoque, illam hujus eſſe matrem. Habuit autem ex ea duos filios, Eteoclem, & Polynicem; totidemque filias, Iſmenen, & Antigonam. Poſt vero tempus aliquod interjectum, quæſivit ab Oedipo Jocaſta, unde eſſet? Et à quo ortus parente? reſpondit ille de Enutritore ſuo, Melibæo. Hunc igitur accerſendum curat regina, diſcitque ab illo, nequaquam ejus eſſe filium Oedipum; ſed in ſylvis expoſitum, ab eo repertum. Illa vero de tempore ſciſcitata eum, Oedipum eſſe filium ſuum cognovit. Hæc ubi à Jocaſta accepiſſet Oedipus, ſumptis clavis, eos oculis ſuis impungens, mortem oppetiit: regnumque filiis duobus alternis annis adminiſtrandum reliquit. Sed fratribus, diu inter ſe concordes eſſe, Regnum non permiſit: itaque invicem belligerantes, ſingulari ex certamine mutuis vulneribus occu-

ἀγνοούσης, καὶ τοῦ Οἰδίποδος, ὅτι μήτηρ αὐτοῦ ὑπῆρχε· καὶ ἔσχε δύο υἱοὺς παρ' αὐτῆς, τὸν Ἐτεοκλέα, 1 καὶ τὸν Πολύνικον· καὶ θυγατέρας δύο, Ισμήνην, καὶ Αντιγόνην. Μετὰ δὲ χρόνον τινὰ ἐπερώτησεν ἡ αὐτὴ Ἰωκάστη τὸν Οἰδίποδα, πόθεν ἐστι, καὶ τίς αὐτοῦ πατήρ; ὁ δὲ εἶπε, 2 τὸν Μελίβοιον τὸν ἀναθρεψάμενον αὐτόν. Καὶ μεταστειλαμένη τὸν Μελίβοιον, τὸν 3 ἀνθρέψαντα αὐτὸν, ἔμαθε παρ' αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῦ υἱὸς, ἀλλ' εὗρεν αὐτὸν εἰς τὰς ὕλας. Καὶ ἐπερωτήσασα τὸν χρόνον, ἔγνω ὅτι υἱὸς αὐτῆς ἐστι· καὶ εἶπεν αὐτῷ. Καὶ ἀκούσας ὁ Οἰδίπους, ἔλαβεν ἥλους, καὶ πήξας τοῖς ἰδίοις αὐτοῦ ὀφθαλμοῖς τελευτᾷ, 4 ἐάσας τὸ βασίλειον τοῖς δυσὶν αὐτοῦ υἱοῖς, ἐνιαυτὸν παρ' ἐνιαυτὸν βασιλεύειν κελεύσας· οἵτινες εἰς ἔχθραν ἐλθόντες, διὰ τὴν βασιλείαν, ἐπολέμησαν μετ' ἀλλήλων, καὶ ἑαυτοὺς ἔσφαξαν μονομαχήσαντες. ὁ γὰρ Πολυνίκης, ἐκβλη-

1. Καὶ τὸν Πολύνικον] Cedrenus habet Πολυνείκην, rectius: & noſter etiam paulo infra, Πολυνίκης· ſcriberem Πολυνείκης, ut à νεῖκος rixæ contentio; non νίκη, victoria deducatur.

2. τὸν Μελίβοιον] Μελίβιον, ſcribit ubique Cedrenus: nimirum τῆς οι dipthongi, & ι vocalis, idem ſonus pronuntiantibus; ſicut & τῆς αι dipthongi, & ε vocalis. Notandum enim βιβλιογράφους non ex πρωτοτύπῳ ipſo, ſed ex recitantis ore libros olim deſcripſiſſe: quod ex verbis hiſce ἀπὸ φωνῆς τοῦ δεῖνος, in MS. Cod. quandoque occurrentibus, ſatis liquet: ut exempli gratia, Ἐκ τῶν Ἐκκλησιαστικῶν ἱστοριῶν Φιλοστοργίου ἐπιτομὴ, ἀπὸ φωνῆς Φωτίου τοῦ πατριάρχου. Atque hinc, adeo frequens in Cod. MS horum characterum permutatio.

3. ἀνθρέψαντα] Scr. ἀναθρέψαντα.

4. ἐάσας τὸ βασίλειον] βασίλειον frequenter apud hunc noſtrum ſumitur, pro βασιλεία regnum ſignificante. Ita lib. 18. p. 430. Auxumitarum rex, Homeritenſem injuriarum ſibi illatarum poſtulans, Romanorum Mercatorum cædem ei objicit, his verbis: κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ῥωμαίους χριστιανοὺς, πραγματευτὰς, καὶ ἔβλαψας τὰ ἐμὰ βασίλεια.

θεὶς

θεὶς ἀπὸ τῆς βασιλείας, καὶ διωχθεὶς ἀπὸ τῶν Θηβῶν [1] ἀπὸ τοῦ Ετεοκλέους, ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ Αργος· καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν θυγατέρα Αδράστου, τοῦ βασιλέως τοῦ Αργους. Καὶ προσλαβόμενος τὸν Αδραστον βασιλέα, καὶ ἄλλους βασιλεῖς, μετὰ πλήθους στρατοῦ κατὰ τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ, ἦλθε κατὰ τῶν Θηβῶν. οἱ δὲ συστρατεύσαντες, καὶ μετ' αὐτοῦ ἐπιστρατεύσαντες ἦσαν αὐτοὶ, Αδραστος καὶ [2] πανεὺς. Αμφίαρος, Παρθενοπαῖος, Ιππομέδων· καὶ τῶν δύο ἀδελφῶν, ὡς εἴρηται, τελευτησάντων, ἀνεχώρησαν οἱ βασιλεῖς μετὰ τῶν ἰδίων στρατευμάτων ἐπὶ τὰς αὐτῶν χώρας, καὶ ἐλύθη ἡ βασιλεία τῶν Θηβῶν, ἤτοι Βοιωτῶν, κατασχοῦσα ἔτη τξθ'. Τὰ δὲ προγεγραμμένα ταῦτα πάντα ὁ σοφώτατος Παλαίφατος ἀληθῆ ἐξέθετο. ὁ γὰρ σοφώτατος Ευριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δράμα, περὶ τοῦ Οἰδίποδος, καὶ τῆς Ιοκάστης, καὶ τῆς Σφιγγός· τὰ γὰρ τῶν Θηβῶν βασίλεια Αφρικανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο.

Εν δὲ [3] τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ιάφεθ ἐγεννήθη ὁ Σεροὺχ· ὅστις, ἐνήρξατο πρῶτος τὸ τοῦ Ελληνισμοῦ δόγματος διὰ τῆς εἰδωλολατρείας, [καθὼς Ευσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο,]

buerunt. Polynices enim ab Eteocle fratre, regno pulsus, & ab ipsis etiam Thebis ejectus; Argos profectus, Argivorum regis, Adrasti filiam, in uxorem duxit. Quo etiam, unaque aliis regibus, in auxilium suum adscitis; magno instructus exercitu, in fratrem, Thebasque arma movit. Reges autem, quorum auxiliis in hoc bello usus est, fuerunt Adrastus, Capaneus, Amphiarus, Parthenopeus, & Hippomedon Fratribus autem, uti supra dictum, pereuntibus; Reges cum exercitibus suis, quisque in regionem suam, recesserunt. Tales habuit exitus Thebanum, sive Bœotorum regnum; cum durasset annos CCCLXIX. Ista autem omnia superius tradita, juxta rei veritatem, literis mandavit sapientissimus Palæphatus. Quæ enim Euripides, in Dramate suo de Oedipo, Jocasta, & Sphinge scripsit, Poetice intelligenda sunt. De Thebanorum Dynastiis memoriam habes etiam, apud Africanum Chronographum.

Temporibus autem quæ superius dicta sunt extitit Seruchus, ex Japheti stirpe oriundus. Invexit hic cultum Idololatricum, dogmatisque, Hellenismi, dicti, auctor fuit: uti scriptis tradidit Eusebius Pamphili.

1. ἀπὸ τοῦ Ετεοκλέους] Mallem, ὑπὸ τοῦ E.

2. πανεὺς] Scr. Καπανεύς.

3. τοῖς ἀνωτέρω προγεγραμμένοις,] Supple, χρόνοις, ex Cedreno, qui narrationis sequentis plurima, ὡς κατὰ λέξιν, ex nostro descripsit; nisi uterque ex aliquo tertio.

phili. Majoribus enim suis, qui imperatores, aut duces in bello fuissent; quique magnum aliquod sive virtutis, seu artis specimen, memoratu dignum edidissent; maxime autem eis, qui vi quadam occulta, mysticum aliquod operati fuissent; statuas honoris causa erexerunt. Quin & ab omnibus summa in veneratione habitos, tanquam de Diis ipsis optime meritos; in Deorum numerum retulerunt, adorantes eos, & sacra facientes; ut qui boni alicujus, vel ab arte sua aut fabrica aliqua, sive denique sapientia, aut singulari aliqua virtute eorum comparati mortalibus authores fuerunt sicuti scripsit Rheginus, apud quem etiam Deorum Indigetum habentur nomina. Posteri vero, eorum consilium ignorantes; (nempe, ut eos, tanquam generis sui auctores, & bonorum inventores, nec aliam ob caussam, honoribus istiusmodi prosecuti fuerint:) istos, non ut homines mortales, & iisdem passionibus obnoxios venerati sunt; sed victmas immolantes, divinum illis cultum præstiterunt. Atque huc referendum est, quod in scriptis suis habet sapientissimus Diodorus, ubi dicit: *Homines ab Hominibus facti sunt Dii, existimantibus illos propter bona opera, immortalitatem consecutos. Itaque eorum nonnullis nomina dederunt; & regionibus suis Tutelares Deos de-*

διὰ τὸ τοὺς πάλαι γενομένους πολεμιστὰς, ἡγεμόνας, ἢ πράξαντάς τι ἀνδρεῖον, ἢ ἀρετῆς ἐν τῷ βίῳ, τὸ μνημονεύεσθαι εἶναι ἄξιον, μάλιστα τοὺς ποιήσαντας διὰ δυνάμεώς τινος μυστήρια, ὡς ὄντας αὐτῶν προπάτορας, ἀνδριάσι στηλῶν ἐτίμησαν, καὶ πάντες ὡς εὐεργέτας εἰς θεὸν προσεκύνουν· καὶ ἐθυσίαζον, αὐτοὺς τιμῶντες, ὅτι ἀγαθὸν εὑρηκότες, ἢ διὰ τέχνης, ἢ διὰ κτίσματος, ἢ διὰ σοφίας, ἢ [1] διαλλαγῆς οἵας δήποτε ἀρετῆς ἐλθόντας, οὕστινας ἀπεθέωσαν, καθὼς Ῥηγῖνος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο τῶν ἀποθεωθέντων ὀνόματα. οἱ δὲ μετὰ ταῦτα ἄνθρωποι, ἀγνοοῦντες τὴν τῶν προγόνων γνώμην, ὅτι, ὡς προπάτορας, καὶ [2] ἀγαθῶν ἐπινοοῦντας, ἐτίμησαν, μνήμης, καὶ μόνης, χάριν· ὡς θεοὺς ἐπουρανίους ἐτίμουν, καὶ ἐθυσίαζον αὐτοῖς, οὐχ ὡς γενομένους [3] ἀνθρώπους θνητῶν, καὶ ὁμοιοπαθεῖς. Περὶ ὧν ἐν ταῖς συγγραφαῖς αὐτοῦ λέγει καὶ ὁ Διόδωρος ὁ σοφώτατος ταῦτα· ὅτι, ἄνθρωποι γεγόνασιν οἱ θεοὶ, οὕστινας οἱ ἄνθρωποι ὡς νομίζοντες δὶ εὐεργεσίαν ἀθανάτους προσηγόρευον· τινὰς δὲ καὶ ὀνομάτων προσηγορίας

1. διαλλαγῆς οἵας δήποτε] Leg. δι' ἄλλης οἵας δήποτε.

2. ἀγαθῶν ἐπινοοῦντας] Cedren. ἀγαθῶν εὑρετάς.

3. ἀνθρώπους θνητῶν] Scr. θνητούς.

ἐσχηκέναι,

ἐξηκέναι, καὶ κρατήσαντας χώρας. Τοῦτο δὲ ἐποίουν οἱ ἄνθρωποι, ἀγνοίᾳ πληθέντες· ἦν δὲ τὸ τῆς ἀποθεώσεως σχῆμα τοῦτο. [1] Ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βασιλείοις τὰ ὀνόματα αὐτῶν ἐτάσσετο, [2] ὅτι ἐτελεύτησαν. καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν καιρὸν, ἑορτὴν, καὶ θυσίαν αὐτῶν ἐπετέλουν ἐν οἷς ἔκειντο μνήμασι, λέγοντες, [3] εἰς τὰς τῶν μακάρων νήσους εἶναι τὰς αὐτῶν ψυχὰς, καὶ μηκέτι κρίνεσθαι, ἢ καίεσθαι πυρί. Καὶ διέμειναν ἕως τῶν χρόνων Θάῤῥα, τοῦ πατρὸς τοῦ Ἀβραάμ. ἦν γὰρ Θάῤῥα ἀγαλματοποιὸς, πλαστουργῶν ἀπὸ λίθων, καὶ ξύλων, θεοὺς ποιῶν, καὶ πιπράσκων· καὶ πλάνην

ſignarunt. Hoc autem ab hominibus, ignorantia plenis, factitatum eſt. Ritus autem homines in Deos referendi, iſte fuit. Statim poſt mortem, referebantur in ſacros Commentarios Defunctorum nomina: quo tempore etiam feſtum eis celebrabant, ſacrificia peragentes ad ſepulchra, quibus recondebantur: dicentes animas illorum in *Beatorum Inſulas* migraſſe; judicio, aut flammis deinde non obnoxias. Duravit autem mos iſte uſque ad Thara tempora, qui Abrahami pater fuit. Erat enim Thara ſtatuarius; qui ex lapidibus, & lignis Deos efformavit, & venales habuit: quique ex fabri-

1. ἐν τοῖς ἱερατικοῖς αὐτῶν βασιλείοις] repone ex Cedreno, ἐν ταῖς ἱερατικαῖς αὐτῶν βίβλοις.

2. ὅτι ἐτελεύτησαν] Forte, ὅτε.

3. εἰς τὰς τῶν μακάρων νήσους εἶναι] Beatorum inſularum meminit Lycophron, his verbis:

Νήσοις μακάρων δ᾽ ἐγκατοικήσεις μέγας.

ad quem locum Scholiaſtes Poetam adulationis inſimulat, quod Thebis Beatorum inſulas aſſignaverit; atque in mari profundos gurgites habente, eas ſitas eſſe, autores plurimos, Heſiodum, Homerum, Euripidem, Plutarchum, Dionem, Procopium, Philoſtratum, &c. teſtes appellat. Deinde vero Britanniæ noſtræ eas aſſerere, Lepidiſſimum medius fidius Commentum, Græculoque quam digniſſimum, pluribus nititur. Quod quidem pluſquam anile figmentum, eo quod Lectori forte frontem exporrigat, ex Tzetze ipſo hic proferre non gravabor. *In Oceano eſt Brettania inſula, inter occidentalem Brettaniam, & Thulem ortum ſpectantem. Illuc aiunt animas mortuorum tranſportari: nam in litore Oceani (in quo eſt Brettania inſula) piſcatores habitant, ſubditi quidem Francis tributum vero illis non pendentes, eo quod tranſmittant mortuorum animas, ut aiunt. Illi enim diſcedentes domi circa veſperam dormiunt: pulſantes vero paulo poſt, quoſdam in janua ſentiunt, & vocem audiunt, illos ad opus vocantem. Surgentes ad littus accedunt, ignorantes quæ illos ducat neceſſitas; videntque naves præparatas, ſed non ſuas, & vacuas hominibus: quas ingreſſi, remos movent, & pondus navium ſentiunt, ac ſi hominibus onerata eſſent, ſed neminem vident, impetu deinde uno in Brettaniam inſulam perveniunt, quum vix alias, ſuis navibus uſi unius noctis & diei navigatione illuc perveniant. Quum vero in inſulam pervenerunt, rurſus neminem vident; ſed vocem audiunt, recipientium illos qui in navibus ſunt, illoſque numerantium ex genere patris ac matris: præterea ſecundum dignitatem, artem, & nomen, ſingulos vocantium. Cæterum illi exonerata nave rurſus uno impetu domum revertuntur. Hinc multi exiſtimarunt, ibi eſſe Beatorum Inſulas, & mortuorum animas illuc migrare.* Eadem fere habes apud Procopium, Gothic. lib. 4. niſi quod inſulam hanc, quam Tzetzes Βρεττανίαν, Procopius Βριττίαν vocat. Sed de Nugis hujuſmodi plus ſatis.

factione imaginum, in Majorum memoriam, (illorum præcipue, qui literarum, atque artium inventores fuerunt;) simulachrorum, cultusq; Idololatrici superstitionibus homines implicavit. Horum vestigiis insistebant Ægyptii, Babylonii, & in Græcia Phryges, qui & ipsi omnes erroribus hisce dediti, fabricatores imaginum fuerunt; Initiatores item, & Mysteriorum Interpretes. Ab istis in Græciam dimanavit error, promovente Hellene quodam, Helladis incola; qui Mysta fuit, atque Jovis Pici filius, ex genere Japheti, Noæ filii tertii oriundus. Jones autem, quorum generis princeps fuit Jo, eorum duces erant: edocti vero sunt à *Joane* Gygante, qui unus erat ex Turris Babylonicæ molimina tentantibus: quorum etiam dispertitæ sunt linguæ; unde & Meropes dicti sunt homines, quod sermo eorum in diversos loquendi modos, atque idiotismos divisus fuerit. Plutarchus autem Cherronesius, ubi differit, de Veteri

ἀγαλμάτων, καὶ εἰδωλολατρείας εἰσήγε τοῖς ἀνθρώποις, διὰ ἀπεικονισμάτων τῶν προγόνων αὐτῶν, μάλιστα τῶν εὑρηκότων τὰ γράμματα, καὶ τὰς τέχνας· οἷς συνέβρεχον προσδαίως οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ οἱ Βαβυλώνιοι καὶ Φρύγες οἱ ἐκ τῆς Ἑλλάδος· ταύτης γὰρ τῆς θρησκείας ὑπῆρχον. Ἦσαν γὰρ καὶ αὐτοὶ ἀγαλμάτων ποιηταὶ, καὶ μυστηρίων ἐξηγηταὶ, καὶ τελεταί· ἀφ᾽ ὧν μάλιστα εἰς Ἕλληνας ἤχθη ἡ αὐτὴ θρησκεία, ἀπό τινος, Ἕλληνος ὀνόματι, υἱοῦ καὶ αὐτοῦ Πήκου Διὸς, μυστικά τινα ποιοῦντος ἀνδρὸς, τῶν ἐν Ἑλλάδι κατοικησάντων, ἐκ τῆς φυλῆς ὄντος τοῦ Ἰάφεθ, υἱοῦ Νῶε τοῦ τρίτου· [1] Ἰωνὶ δὲ, οἱ ἐκ τῆς Ἰὼ τούτων γὰρ ἀρχηγοὶ ἐγένοντο. ἦσαν γὰρ διδαχθέντες [2] ἐκ τοῦ Ἰωανέως γίγαντος, τοῦ οἰκοδομήσαντος σὺν τοῖς ἄλλοις τὸν πύργον· ὧντινων καὶ γλῶσσαι διεμερίσθησαν, 3 διὸ καὶ μέροπες κέκληνται οἱ ἄνθρωποι, διὰ τὸ μερισθῆναι αὐτῶν τὰς λαλιὰς εἰς πολλὰς γλώσσας καὶ φωνάς· οὕστινας μεμφόμενος ὁ 4 Χερονήσιος Πλούταρχος, 5 ἡ παλαιὰ φιλοσοφία παρ᾽ Ἕλλησι

1. Ἰωνὶ δὲ] Cedren. Ἰωνὶς δὲ. uti habet etiam Chr. Alex.

2. ἐκ τοῦ Ἰωανέως γίγαντος] Hunc, Ἰοάναν, vocat Chr. Alex. Ἰωυνᾶν, Epiphanius.

3. διὸ καὶ μέροπες κέκληνται] Hesychius. Μέροπες, ἄνθρωποι, διὰ τὸ μεμερισμένην ἔχειν τὴν ὄπα, ἤγουν τὴν φωνήν. Idem alibi: ὄψ, ὄψις, ὀφθαλμὸς, ἡ φωνή· quando vero ὀψ, vocem significat, ab inusitato ἔπω deductum volunt.

4. Χερονήσιος] Χερρονήσιος habet Cedrenus: verum Plutarchus, non Χερρονήσιος, Sed χαιρονεύς, Chæronensis erat, ex Chæronia, Phocidis urbe.

5. ἡ παλαιὰ φιλοσοφία] forte, ἐν τῇ παλαιᾷ φιλοσοφίᾳ. Libri cujusdam Titulus esse videtur: licet in Plutarchi librorum Catalogo, à Lampria, filio suo descripto, nil tale occurrat.

καὶ βαρβάροις, ἐξέθετο, ὡς πλάνην ἀγαλμάτων τινὲς εἰσάγουσιν· αὐτὸς δὲ, φησὶ, τοὺς κατ' οὐρανὸν φωστῆρας θεοποιεῖν ἔδοξε, τὸν ἥλιον καὶ τὴν σελήνην παρεισάγων, ὡς ἡ τῶν Αἰγυπτίων θεολογία ἔχει, αὐτοὺς τὸν σύμπαντα κόσμον διοικεῖν, τρέφοντας, καὶ αὐξάνοντας τὰ πάντα, τῇ τριτῇ κινήσει τῶν ε' πλανητῶν, καὶ τῆς λοιπῆς ἀστροθεσίας, κατὰ γένεσιν καὶ ἀέρα. Τὸν δὲ Πλούταρχον τὸν Χερρονήσιον Πορφύριον ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ ἐνδόξασι.

Græcorum, Barbarorumque Philoſophia, illos quidem reprehendit; utpote qui ſimulachrorum ſuperſtitiones introduxerunt. Ipſe autem Luminaria illa cœleſtia, ſolem, atque Lunam juxta Ægyptiorum Theologiam, pro Diis potius habenda cenſet, ab illis enim univerſum mundum adminiſtrari dixit; eadem etiam nutrimentum rebus omnibus, atque augmentum præbere; triplici illo quinque Planetarum motu, cæteriſque aſtrorum poſitionibus, ſecundum generationem, atq; aerem. Pl tarchum autem hunc Cherroneſium Porphyrius in Philoſophica ſua Chronographia celebravit.

---

1. τῇ τρίτῃ κινήσει] Forte legend. τῇ τριμερεῖ κ. uti habet Cedrenus.

2. Πορφύριον] leg. Πορφύριος.

Ib. ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ.] Anne hæc Porphyrii Philoſophica Chronographia, eadem cum Hiſtoria illa Philoſophica quam refert doctiſſimus Lucas Holſtenius, in Diſſertatione ſua, de Vita, & ſcriptis Porphyrii. Verum ne hoc credam, Eunapius mihi impedimento eſt, qui Porphyrium quatuor tantum libros Hiſtoriæ iſtius Philoſophicæ perfeciſſe, nec ultra Platonem eandem perduxiſſe teſtatur: uti ab Holſtenio citatur, quem conſulas velim. Forte tamen, Πλούταρχον ὁ Πορφύριος ἐδόξασε, vertenda ſunt, *Plutarchi opinionem ſecutus eſt*, ſive, *ejuſdem cum Plutarcho ſententiæ fuit Porphyrius*, &c. hoc enim ſenſu, δοξάζω frequenter apud noſtrum uſurpatur: uti infra lib. 6. p 126. καὶ δόγμα παρεισήγαγεν Ἕλλησι, δοξάζων, ἀσωμάτους εἶναι ἀρχάς; *Opinionem illam, de Principiis incorporeis, in Græciam introduxit.*

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΤΡΙΤΟΣ

Χρόνων Θεογνωσίας Ἀβραάμ.

LIBER TERTIUS

De Abrahamo, ad Dei notitiam pervenienté.

ABrahamus vero, cum ad Dei notitiam jam pervenisset, secumque reputasset, Imagines, à hara patre fabricatas, hominum esse defunctorum; ideoque nec eos, pulvis cum sint, cinisque, pro Diis cœlestibus esse colendos; talibus ipsum verbis increpare ausus est: *Ut quid* (inquiens) *turpis lucri causa, mortales in errorem Ducis? Unus quippe Deus est Cœlestis, qui ista formavit quæ vid mus omnia.* Dictoque citius Imagines confregit omnes: patreque derelicto, Mesopotamiam versus ducit iter: uti Eusebius Pamphili, sapiens Chronographus scriptis tradidit.

Ὁ δὲ Ἀβραὰμ θεογνωσίαν ἐπιγνοὺς, καὶ λογισάμενος. ὅτι τὰ ἀγάλματα, ἃ ἐποίει ὁ πατὴρ αὐτοῦ Θάῤῥας, ἀνθρώπων τεθνηκότων ὑπάρχει, καὶ οὐκ ἔχρην τιμᾶσθαι αὐτοὺς, ὡς θεοὺς ἐν τῷ οὐρανῷ, γενομένους γῆν καὶ κόνιν· κατεγίνωσκεν οὖν τῷ ἰδίῳ πατρὶ Θάῤῥᾳ, λέγων· τί πλανᾷς τοὺς ἀνθρώπους διὰ κέρδος; οὐκ ἔστι γὰρ ἄλλος θεὸς, εἰ μὴ ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὁ δημιουργήσας τὰ ὁρώμενα ταῦτα πάντα· Καὶ λαβὼν,, ἔκλασε τὰ ἀγάλματα πάντα, καὶ ἀνεχώρησεν ἐξ αὐτοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Μεσοποταμίαν· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἦν καὶ ὁ Μελχισεδὲκ, ἀνὴρ θεοσεβὴς, ἐθνικὸς, καταγόμενος ἐκ τοῦ γένους Σίδου, υἱοῦ Αἰγύπτου, βασιλέως τῆς Λιβύης χώρας· ἐξ οὗ Αἰγύπτιοι κέκληνται. Ὅστις Σίδος ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἐπελθὼν, παρέλαβε τὴν χώραν τῶν λεγομένων Χαναναίων, ἐθνικῶν· τοῦτ' ἔστι, τὴν νῦν λεγομένην Παλαιστίνην. Καὶ ὑποτάξας αὐτὴν, ᾤκησεν ἐκεῖ ἐν αὐτῇ· καὶ κτίζει πόλιν, ἣν ἐκάλεσε Σιδόνα, εἰς ὄνομα ἴδιον· ἥτις νῦν ἐστιν ὑπὸ τὴν Φοινίκην χώραν. Καὶ λοιπὸν [1] ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σίδου κατήχθη ὁ Μέλχι, ὁ πατὴρ τοῦ Σεδὲκ, [2] γενόμενος ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς ἐπεκλήθη Μελχισεδὲκ, ὡς προγέγραπται. οὗτος οὖν ὑπῆρχεν ἱερεὺς καὶ βασιλεὺς τῶν Χαναναίων, καὶ ἔκτισε πόλιν ἐν τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Σιών· ἥντινα ἐκάλεσε Σαλὴμ, [3] ὅπερ ἐστὶν, εἰρήνης πόλις. Καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ ἔτη ριγ', καὶ τελευτᾷ, δίκαιος, καὶ παρθένος· καθὼς Ἰώσηππος ἐν τῇ ἀρχαιολογίᾳ ἐξέθετο. καὶ Ἰωάννης δὲ καὶ Κύ-

Abrahami temporibus floruit Melchisedecus, inter gentes Dei cultor, ex stirpe Sidi, filii Ægypti Libyæ regis, à quo Ægyptii nomen sortiti sunt, oriundus. Sidus enim iste Ægyptius, Cananæorum regionem, quæ nunc Palæstina vocatur, bello aggressus, in potestatem suam redegit; Urbeque, quam in nomen suum, Sidonem appellavit, (quæ temporibus hisce Phœniciæ est ditionis,) extructa, ibidem sedes posuit. Ex posteris autem Sidi hujus erat Melchi, Sedeci pater: qui Rex cum esset, & Sacerdos; Melchisedecus cognominatus est, ut supra scriptum est. Cananæis igitur, quorum Rex, idemque sacerdos erat, urbem, quam Salem, id est, *Pacis urbem*, vocavit, in monte Sion condidit: ubi, cum annos CXIII regnasset, justus, & cælebs, diem suum obiit: sicuti Josephus in Antiquitatibus; Joannes item, & Cyrillus,

1. ἐκ τοῦ γένους τοῦ Σίδου κατήχθη ὁ Μέλχι] Cedrenus Melchisedecum Sidi regis Ægypti F. facit filium: υἱὸς δὲ ἦν ὁ Μελχισεδὲκ Σίδου βασιλέως, υἱοῦ Αἰγύπτου· Glycas tamen eum ex Sidi tantum genere oriundum vult; Annal. part. 1. *Melchisedecus autem, licet in sacris literis patre matreque carere dicatur; generis tamen ortum habuit à Sido, Ægypti F. qui Sidonem condidit* Nec dubito, quin eum, τοῦ Σίδου ἔκγονον sive ἀπόγονον, appellaverit Glycas; quod noster dixisset, ἐκ τοῦ γένους Σίδου καταγόμενον. Multum autem inter se differunt, υἱὸς, & ἀπόγονος, sive ἔκγονος. Hesychius, ἔκγονα τέκνα τέκνων, Nepotes. Cæterum Auct. Noster Sedeci, (qui etiam Melchisedecus dictus est,) patrem Melchi fuisse, asserit.

2. γενόμενος ἱερεὺς] locus iste mutilus apparet; ὅστις, supplendum videtur; quod etiam, non ad Melchi, sed ad Sedecum referendum.

3. ὅπερ ἐστὶν, εἰρήνης πόλις] Auctor Ep. ad Hebræos, cap. 7. v. 2. eandem τοῦ Σαλὴμ affert interpretationem: ἔπειτα δὲ καὶ βασιλεὺς Σαλὴμ, ὅ ἐστι, βασιλεὺς εἰρήνης.

sanctissimi Episcopi tradiderunt.

A Diluvio itaque, ad Abrahamum, anni numerantur octingenti nonaginta tres: à Turris autem Constructione, anni DXXIII. Ab Abrahamo denique; & Isaaco filio & Jacobo nepote, semineque illorum, (ex quo Circumcisionis characterem suscepit Abrahamus,) Ebræorum gens originem suam ductura est. Ab Adamo autem, ad Abrahamum, anni effluxerunt MMMDCCXLV.

Abrahamus vero, centum annos natus, genuit Isaacum; Isaacus vero Jacobum; qui & Israel dictus est. Judæi autem à Juda, ex XII Jacobi filiis quarto, cujus tandem tribum penes erat Ebræorum regnum, nomen habuerunt.

Hisce temporibus Isiodus quidam ex Japheti stirpe oriundus, Græcas literas invenit; atque in ordinem redigens, Græcos eas docuit primus.

ειλος, οἱ ὁσιώτατοι ἐπίσκοποι, τὰ αὐτὰ εἶπον.

Ἀπὸ οὖν τοῦ κατακλυσμοῦ, ἕως Ἀβραὰμ, ἔτη εἰσὶν ωϟγʹ. ἀπὸ δὲ τῆς πυργοποΐας, ἔτη εἰσὶ φκγʹ. [1] καὶ ἐγένετο μετέπειτα ἀπὸ Ἀβραὰμ, καὶ Ἰσαὰκ τοῦ υἱοῦ, καὶ Ἰακὼβ τοῦ ἐκγόνου αὐτοῦ, καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν ἐξ ὧν εἰσιν Ἑβραῖοι, ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ τὸν χαρακτῆρα τοῦ ἔθνους διὰ περιτομῆς εἰληφότες. [2] Ἐστὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Ἀβραὰμ, ἔτη ͵γψμεʹ.

Ὁ δὲ Ἀβραὰμ ἦν ἐτῶν ρʹ, ὅτε ἐγέννησε τὸν Ἰσαάκ· καὶ Ἰσαὰκ τὸν Ἰακὼβ, τὸν λεγόμενον Ἰσραήλ. Ἐκλήθησαν δὲ οἱ Ἰουδαῖοι ἀπὸ Ἰούδα, τοῦ τετάρτου υἱοῦ τοῦ Ἰακώβ· εἶχε γὰρ υἱοὺς δώδεκα. Ἡ δὲ τοῦ Ἰούδα φυλὴ ἐκράτει τῶν Ἰουδαίων, καὶ διώκει· ὅθεν καὶ τὸ ὄνομα ἔσχεν.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἀνεφαίνετό τις, ὀνόματι Ἰσίοδος· [3] ὅστις ἐξεῦρε τὰ Ἑλλήνων γράμματα, καὶ συντάξας γράμματα, ἐξέθετο τοῖς Ἕλλησι πρῶτος.

---

1. ἐγένετο μετέπειτα] aliquid hic deesse videtur, ad quod τὸ ἐγένετο referatur: forte scribendum, καὶ ἐγένετο Ἰουδαϊσμὸς μετέπειτα ἀπὸ Ἀβραὰμ &c. uti habet Chr. Alex. p. 150. Ἰουδαϊσμὸς ἀπὸ τῶν χρόνων τοῦ Ἀβραὰμ, τὸν χαρακτῆρα τοῦ Ἀβραὰμ διὰ περιτομῆς εἰληφώς. Pro nostri itaque εἰληφότες, leg. εἰληφότος.

2. ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Ἀβραὰμ, ἔτη ͵γψμε] Forte scrib. ͵γψιε. Cedrenus enumerat ann. ͵γτιβʹ. MMMCCCXII. Chron. Alexdr. ͵γυζʹ. MMMCCCCVII. LXX. Interpr. uti calculum instituit Eusebius, MMMCLXXXIV. Hebræi tamen numerant tantum annos 1948.

3. ὅστις ἐξεῦρε τὰ Ἑλλήνων γράμματα] Ergo nec Cadmus, nec Palamedes; quæ constans Græcorum est traditio. Et quidem Græcis, ante hos, fuisse literas, multis probare nititur Jo. Tzetzes, Chil. 12. quem consule.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραὰμ ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ὁ ἐκ φυλῆς τοῦ Σήμ, υἱοῦ Νῶε, Ἐνδέλεχος, βασιλεύσας αὐτῶν πρῶτος, μετὰ τὸ ἐκλεῖψαι τὸ γένος τοῦ Περσέως. Καὶ ἦλθε πάλιν τὸ βασίλειον εἰς τοὺς Ἀσσυρίους.

Αἰγυπτίων δὲ ἐβασίλευσε πρῶτος βασιλεὺς τῆς φυλῆς τοῦ Χάμ, υἱοῦ Νῶε, [1] Φαραώ, ὁ καὶ Ναραχὼ καλούμενος. [2] Τὰ οὖν πρὸ τούτου παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέθετο Μανεθὼν ὁ σοφώτατος, ὡς προείρηται. τὰ δὲ μεταγενέστερα βασίλεια Αἰγυπτίων, [λέγω δὲ ἀπὸ τοῦ Ναραχώ, καὶ κάτω] συνεγράψατο οὖν πάντα Θεόφιλος ὁ σοφώτατος χρονογράφος.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Ἀβραάμ, [3] ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σήμ, Ναραχώ· ἠγόρασε δὲ ἀπὸ τῶν Σαρακηνῶν Πετεφρῆς, ὁ ἀρχιμάγειρος τοῦ αὐτοῦ Φαραὼ βασιλέως τὸν Ἰωσήφ, υἱὸν τοῦ Ἰακώβ· ὅντινα ἐπώλησαν οἱ αὐτοῦ ἀδελφοὶ τοῖς Σαρακηνοῖς, διαφθονούμενοι αὐτῷ [4] ὡς φιλούμενον ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρός· Ἦν δὲ ὁ Ἰωσὴφ ὡραῖος τῇ θέᾳ· ὅστις Ἰωσὴφ ἡρμήνευσε τὸ ὅραμα τοῦ βασι-

Abrahami vero temporibus, Assyriis imperavit, primus post deletum Persei genus, Endelechus, ex posteris Semi Noæ filii: Imperiumque ad Assyrios tandem rediit.

Ægyptiorum autem regnum tenuit primus ex posteris Chami, Noæ filii, Pharaoh, qui & Naracho dictus est. Antiquas vero Ægyptiorum Dynastias ante hunc Narachonem, descripsit Manetho sapientissimus; uti supra dictum est: posteriores vero, ab hoc scilicet Narachone, & deinceps, à Theophilo sapientissimo Chronographo memoriæ traditæ sunt.

Abrahami igitur temporibus Ægyptiis imperavit, ex Chami posteris, Naracho: Petephres autem, Regis Pharaonis coquorum princeps, Josephum, Jacobi filium, à Saracenis, quibus fratres ejus, invidia moti quod patri charus esset, venum dederant, (erat enim forma pulcherrimus,) emit. Josephus vero cum Pharaonis de septenni

1. Φαραώ, ὁ καὶ Ναραχώ] Hunc, Νάχωρ, vocat Chr. Alex. auctor. Cedrenus, Ναραχώ: qui etiam ab hoc, Ægyptiorum Reges Pharaones, deinceps vocatos, asserit.

2. Τὰ οὖν πρὸ τούτου παλαιὰ βασίλεια Αἰγυπτίων ἐξέθετο Μανεθὼν] Haud satis mirari possum, quid Auctori nostro venerit in mentem, cum hæc scriberet: Ægyptiorum enim Dynastiæ omnes usque ad Regem ultimum Nectanebum, à Manethone descriptæ sunt; ut ex Eusebio videre licet, Chron. l. 1.

3. ἐβασίλευσεν Ἀσσυρίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Σήμ, Ναραχώ] Mendum manifestum: lego itaque; ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, ὁ ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Χὰμ Ναραχώ.

4. ὡς φιλούμενον ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρός] Scr. ὡς φιλουμένῳ.

fame,

fame, Ægyptum, omnemque penitus regionem invasura, somnium interpretatus esset, prudentiam hominis Rex admiratus, libertate prius donatum summo habuit in honore; filiamque Pontificis Heliopoleos, Ægypti urbis, in uxorem dedit; concessa etiam ei potestate, Ægyptum totam per septennium pro libitu administrandi. Extructis itaque horreis, Josephus septem annorum proventum iisdem condidit; curamque totius emptionis, venditionisque, ipse in se recepit. Fame autem per terram universam grassante, Josephi fratres è terra Chanaan in Ægyptum, frumenti coëmendi causa, descenderunt: quos ubi vidit Josephus, fratris usus fiducia, ipsos comprehendi jussit: missosque tandem faciens, uti Benjaminum fratrem suum natu minorem, & Jacobum patrem, totumque denique familitium eorum sibi adducerent, mandavit. Illique abeuntes, jussa ejus executi sunt; patremque suum, & Benjaminum fratrem, omnemque

λεῖ Φαραὼ, ὅπερ εἶδεν ἕνεκεν τοῦ μέλλοντος γίνεσθαι λιμοῦ εἰς τὴν Αἴγυπτον, καὶ εἰς πᾶσαν χώραν, ἐπὶ ἔτη ζ'. Καὶ θαυμάσας ὁ βασιλεὺς, τὴν τοῦ Ἰωσὴφ φρόνησιν, [1] ἐλευθέρωσεν αὐτὸν, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ ἀξίαν μεγάλην, [2] καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχιερέως Ἰλιουπόλεως, τῆς οὔσης ἐν Αἰγύπτῳ, εἰς γυναῖκα· κελεύσας αὐτὸν διοικεῖν τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν ἐπὶ ζ' ἔτη, καὶ ἔχειν ἐξουσίαν, ὡς βούλεται, πράττειν. Ὅστις Ἰωσὴφ κτίζει ὡρεῖα, καὶ ἀποτίθεται σῖτον ἐν αὐτοῖς τῶν ἑπτὰ ἐνιαυτῶν καὶ ἐχορήγησε πανταχοῦ δι' ἑαυτοῦ τήν τε ἀγορασίαν, καὶ τὴν ἔξοδον τῆς πράσεως, ποιήσας ὡς ἠβουλήθη αὐτός. Καὶ τοῦ λιμοῦ γενομένου εἰς πᾶσαν τὴν γῆν, ἦλθον οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀπὸ τῆς γῆς Χαναὰν εἰς Αἴγυπτον, ἀγοράσαι σῖτον. Καὶ ἐπιγνοὺς αὐτοὺς Ἰωσὴφ, ἐκέλευσε κρατηθῆναι αὐτοὺς, καὶ ἐθάῤῥησεν αὐτοῖς, ὅτι ἀδελφὸς αὐτῶν ὑπάρχει. Καὶ ἠνάγκασεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν, καὶ ἀγαγεῖν πρὸς αὐτὸν τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μικρότερον, τὸν Βενιαμὶν, καὶ τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἰακὼβ, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτοῦ πᾶσαν. Οἱ δὲ ἀδελφοὶ αὐτοῦ ἀπελθόντες, ἤνεγκαν πρὸς τὸν Ἰωσὴφ τὸν πατέρα αὐτῶν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτῶν τὸν

1. ἐλευθέρωσεν αὐτὸν] Scr. ἠλευθέρωσεν.

2. καὶ τὴν θυγατέρα τοῦ ἀρχιερέως Ἰλιουπόλεως] Scr. Ἡλιοπόλεως. Josephus antiquit. Judaicarum lib. 2. ἄγεται γὰρ Πετεφρῆ θυγατέρα τῶν ἐν Ἡλιουπόλει ἱερέων: Heliopolis vero, Ægypti urbs, ita etiam vocatur à 70. interpret. Stephanus de urb. Ἡλιούπολις, πόλις Αἰγύπτου, ἣν ἔκτισεν Ἀκτίς· Ægyptiis ⲰⲚ dicta est Hebraice און On, Ptolomæo ὄνιον. D. Athanasius, natione Ægyptius, ἥλιον eam vocat; quam à cultu solis sic dictam fuisse asserit Kircherus, Prodr. & Lex. Copt. supplem. qui etiam Hebræis בית שמש Bethsemas, eam quandoque vocari testatur.

Βενιαμὶν,

Βενιαμὶν, καὶ τὴν συγγένειαν αὐτῶν πᾶσαν ὀνόματα οε', ἀῤῥενικῶν τε καὶ θηλυκῶν· ¹ Καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς Ιωσὴφ ἐκεῖ, καὶ ᾤκησαν τὴν Αἴγυπτον ἐπὶ ἔτη πολλά· καὶ ἐγένετο πλῆθος ἄπειρον ἐξ αὐτῶν τῶν Εβραίων ² οἰκοῦντα ἐν Αἰγύπτῳ, ἕως Μωσέως, τοῦ κελευσθέντος ὑπὸ Θεοῦ ³ ἐκβάλλαι τὸν λαὸν τῶν Εβραίων ἐκ τῆς γῆς Αἰγύπτου· καθὼς ταῦτα πάντα ἐντέτακται ἀκριβῶς ἐν τοῖς Εβραϊκοῖς συγγράμμασιν.

adeo utriusque sexus cognationem, numero LXXV secum ducentes, à Josepho habitandi in Ægypto locum acceperunt. Unde cum post multos annos in immensam crevissent multitudinem; à Mose tandem, Dei jussu, edocti sunt: sicuti in Hebraicis scriptis ista verissime traduntur omnia.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν βασιλέων τῶν προγεγραμμένων, ἀνεφάνη τις ἐν τῇ Καρίᾳ χώρᾳ γιγαντογενὴς, φιλόσοφος, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ιάφεθ, ὀνόματι Ενδυμίων· ὅστις μυστικὰς εὐχὰς λέγων εἰς σελήνην, ἤτει αὐτὴν, μαθεῖν παρ' αὐτῆς τὸ θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁράματι. Καὶ ἐν τῷ αὐτὸν εὔχεσθαι, ἦλθεν εἰς ὕπνον, καὶ ἤκουσε τὸ θεϊκὸν ὄνομα ἐν ὁράματι· καὶ οὐκ ἔτι ἀνέστη, ἀλλ' ἔστι τὸ λείψανον αὐτοῦ ἕως τῆς νῦν εἰς τὴν Καρίαν, ⁴ οὕτως ὄντα νεκρὸν δονούμενον· καὶ καθ' ἕκαστον ἔτος ἀνοίγουσι τὴν αὐτοῦ σορὸν, ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, καὶ ὁρῶσι τὸ λείψανον αὐτοῦ δονούμενον νεκρὸν, ὡς λέγουσιν· ἅπερ συνεγράψατο Αὐλέας ὁ σοφώτατος· περὶ οὗ φησὶ, τὴν σελήνην φιλεῖν τὸν Ενδυμίωνα ἱστοριογραφοῦσιν.

Temporibus autem Regum supradictorum, extitit in Caria Philosophus quidam, à Gigantibus ortum ducens, de stirpe Japeti, nomine Endymion. Lunam is precibus quibusdam Mysticis, nomen uti Divinum sibi per visionem aperiret, sollicitavit: interque precandum sopitus, Divinum nomen per somnum audivit; nec tamen amplius experrectus est. Cæterum cadaver ejus etiamnum in Caria habetur; ubi quotannis sepulchrum ejus aperientes, corpus ejus uti fama est, motu agitatum tuentur: sicut Auleas sapientissimus, scriptis tradidit. Atque hinc, Endymionis amore captam fuisse Lunam, orta est fabula.

---

1. καὶ ἐκράτησεν αὐτοὺς Ιωσὴφ ἐκεῖ] durum hoc locutionis genus, id est, eos secum retinuit Joseph.

2. οἰκοῦντα ἐν Αἰγύπτῳ] οἰκοῦντων.

3. ἐκβάλλαι τὸν λαὸν] Participium hîc rursus habemus non Græcum; ἐκβαλεῖν itaque reponendum censeo.

4. οὕτως ὄντα νεκρὸν δονούμενον] Scr. οὕτως ὄν· verum verba hæc non habentur apud Cedrenum, qui fabulam hanc ex Nostro κατὰ λέξιν descripsit, licet haud pari ingenuitate: Noster enim Auctorem suum, Auleam, nominatim laudat; Cedrenus non item.

Ab Abrahamo itaq; ad populi Iſraëlitici, duce Moſe, ex Ægypto egreſſum, generationes quinque; anni vero numerantur CCCCXLIII. A Diluvio autem, ad Moſen natum, anni habentur MCCCCXXCIV. Ab Adamo vero, ad eundem natum, anni ſunt MMMMXXXVI. Moſes autem viceſimo ſupra centeſimum vitæ ſuæ anno mortuus eſt: poſt cujus obitum Reſpublica Iſraelitica à Jeſu, Nave F. & Phinee, adminiſtrata eſt. Ab Adamo igitur, ad Moſis, & Aaronis obitum, anni effluxerunt MMMMCLVI.

Joſuæ ætate in Attica regnavit, ex ſtirpe Japeti, Ogyges quidam indigena, annos XXXII: quo tempore ingens in ea regione accidit diluvium; quo Ogyges ipſe, omniſque adeo anima, per totam Atticam, ſolamque, fluctibus obruti, perierunt. Exinde vero, per annos CCLXX deſerta prorſuſque inhabitabilis remanſit Attica: ſicut Africanus ſcriptum reliquit.

Quo tempore vero Iſraelitæ ex Ægypto cum Moſe egreſſuri erant, Moloſſis imperavit Aides quidam, indigena: cui ex uxore Melindia, filia

Εἰσὶν οὖν ἀπὸ Ἀβραὰμ, ἕως τῆς ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ [1] μετὰ Μωσέα ἀπὸ Αἰγύπτου, γενεαὶ ε', ἔτη υμγ'. ἀπὸ δὲ τοῦ κατακλυσμοῦ, ἕως τῆς γενέσεως Μωσέως, εἰσὶν ἔτη ,αυπδ'. ἀπὸ δὲ Ἀδὰμ, ἕως τῆς γεννήσεως Μωσέως, εἰσὶν ἔτη ,δλς'. Ἔζησε δὲ Μωσῆς ἔτη ρκ'. καὶ διώκουν τὸν Ἰσραὴλ, μετὰ Μωσῆν, Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, καὶ Φινεές. Ἀπὸ οὖν Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Μωσέως, καὶ Ἀαρὼν, εἰσὶν ἔτη ,δρνς'.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Ἰησοῦ τοῦ Ναυὴ, ἐκ τῆς φυλῆς τοῦ Ἰάφεθ ἐβασίλευσε τῆς Ἀττικῆς χώρας τὶς, [2] ὀνόματι Γυγώγης, αὐτόχθων, ἔτη λβ'. καὶ γέγονε κατακλυσμὸς μέγας ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, καὶ ἀπώλετο αὐτὸς, καὶ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη, καὶ πᾶσα ψυχὴ οἰκοῦσα τὴν χώραν ἐκείνην τῆς Ἀττικῆς, καὶ μόνης. Καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου ἔρημος, καὶ ἀοίκητος, ἡ αὐτὴ χώρα ἐπὶ ἔτη σο'. καθὼς ἐν τοῖς Ἀφρικανοῦ ἐμφέρεται συγγράμμασιν.

Ἐν δὲ ταῖς ἡμέραις ταῖς ἐξ Αἰγύπτου μελλούσης γίνεσθαι ἐξόδου τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ μετὰ Μωσέως ἐβασίλευσε τῆς τῶν Μολοσσῶν χώρας αὐτόχθων

1. Μετὰ Μωσέα] Scr. Μωσέως.

2. ὀνόματι Γυγώγης] Ὠγύγην hunc appellat Cedrenus; qui etiam Attici hujus Diluvii meminit: uti & Euſebius ex Africano, Chron. l. 1. qui Atticam exinde per CLXXXIX. tantum annos deſertam jacuiſſe teſtatur. Μετὰ δὲ Ὤγυγον διὰ τὴν ἀπὸ τοῦ κατακλυσμοῦ πολλὴν φθορὰν, ἀβασίλευτος ἔμεινεν ἡ νῦν Ἀττικὴ, (Ἀκτὴ enim olim vocata eſt,) μέχρι Κέκροπος ἔτη ρπθ'. Per annos CC. deſertam jacuiſſe vult συναγωγὴ ἱστοριῶν Euſebio Scaligeriano annexa. Verum quomodo Ogyges Joſuæ temporibus fuiſſe dicitur, cum diluvium Ogygium CCXLV. annis Populi Iſraelitici Exodum præceſſerit, ut Euſebius putat?

τὶς

τὶς [1] ὀνόματι Ἀΐδης· ὃς ἐγάμησε τὴν λεγομένην Μελινδίαν, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα εὐπρεπῆ, ἣν ἐκάλεσε Περσεφόνην· τὰς δὲ εὐμόρφους γυναῖκας οἱ Μολοσσαῖοι τῇ ἰδίᾳ γλώσσῃ, [2] κόρας ἐκάλουν. Ταύτην δὲ ἔδοξε φιλεῖν ἔρωτι ὁ Πείριθους, συγκλητικὸς τοῦ αὐτοῦ Ἀΐδου βασιλέως, νεώτερος ὤν, καὶ εὔπορος· καὶ κατὰ σύνταξιν τῆς κόρης, ἠβουλήθη νυκτὸς ἁρπάσαι αὐτήν. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ αὐτῆς πατὴρ, Ἀΐδης βασιλεὺς, ἐθυμώθη· καὶ βουλευόμενος [3] ἐν τῷ λεληθότι [4] ἀμύνασθαι τὸν αὐτὸν Πείριθω, ἵνα ἄγνοιαν προφασίσηται πρὸς πάντας ὃν εἶχε, ποιμενικὸν κύνα ἄγριον μέγαν, [ὃν καὶ Τρικέρβερον ὠνόμαζον, διὰ τὸ τριῶν κυνῶν ἔχειν κεφαλὴν, καὶ μέγεθος σώματος] ἀπέκλεισεν ἔξω, ὅπου ἡ κόρη διῆγε. Μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τῆς αὐτῆς μητρὸς, ἀγνοούσης τοῦτο τῆς κόρης, καὶ τοῦ Πειρίθου παραγινομένου νυκτὸς, καὶ εἰσελθόντος εἰς ἁρπαγὴν τῆς κόρης, ὥρμησεν ὁ κύων, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. Ἀκούσασα δὲ καὶ αὐτὴ ἡ κόρη τῆς ταραχῆς, ἐξῆλθε· καὶ ἐφόνευσε καὶ αὐτὴν ὁ κύων· περὶ ἧς, φασὶ, λέγουσιν, ὅτι Πλούτων ἥρπασε τὴν κόρην· ἅπινα Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

pulcherrima nata est, quam Proserpinam vocavit. Molossi vero mulieres forma speciosas, proprio idiomate, Κόρας vocitabant. Puellæ hujus amore captus Perithous ex Aidæ regni Primoribus quidam, juvenis opulentus; ipsam nec invitam, noctu surripere in animo habuit. Quo cognito Rex indignatus, in animo suo secum volvit, quonam pacto Perithoum, ipse tamen, ut facti inscius videretur omnibus, ulcisceretur. Canem itaque pastoralem quem habuit ferocem, & ob corporis, capitisque, trium instar canum, magnitudinem, Tricerberum nominatum, puellæ pro foribus constituit. Matre itaque ejus dudum mortua, puella rei totius penitus ignara, in Perithoum noctu virginis raptum aggredientem irruit canis, ipsumque interfecit. Proserpinam quoque ipsam, ad tumultum excurrentem, dilaniavit, inde nata fabula, Plutonem Proserpinam rapuisse: uti sapientissimus Palæphatus ista tradidit.

---

1. ὀνόματι Ἀΐδης; ita eum vocat Cedrenus; Jo. Tzetzes vero ᾅδης Chil. 2. histor. 51. qui idem est cum Plutone. Cæterum fabula Proserpinæ omnino aliter se habet quam heic à Nostro traditur. Proserpinam enim Plutonis, non filiam sed uxorem faciunt Mythologi.

2. κόρας ἐκάλουν] eadem habes apud Jo. Tzetzem, loco citato: τὰς γὰρ εὐμόρφους Μολοσσοὶ κόρας καλοῦσι πάσας.

3. ἐν τῷ λεληθότι] id est, λεληθότως, latenter; ita ut nemo animadvertat.

4. ἀμύνασθαι τὸν αὐτὸν Πείριθω,] ἀμύνασθαι hoc loco, ulcisci, significat; itaque scribendum, τὸν αὐτὸν Πειρίθουν.

Mosis autem temporibus Assyriis imperavit Erectheus; Ægyptius vero Petissonius, qui & Comœdus Pharaoh. Magos secum iste habuit præcellentes, Jannem & Jambrem. Eo autem regnante, Judæorum gens in Ægypto valde aucta erat, à Jacobi usque in Ægyptum ad Josephum F. descensu, ad eorum eductum per Mosem, fratremque Aaronem. Uxorem autem sibi duxit Moses Ægyptiam, Jothoris Græcorum Pontificis filiam, viri apud Pharaonem, Ægyptiosque omnes summo in honore habiti. Moses autem omni Ægyptiorum scientia institutus erat: Ægyptii vero Judæos, numerosiores jamjam factos, formidare cœperunt. Quod ubi Pharaoni notum fecissent; Judæis Ægyptiis operarios se præstare, lateritiamque exercere Rex jussit. Si quis igitur Ægyptiorum aut domum extruere, aut prædiolum adornare in animo habuit, à Ju-

Ἐν τοῖς χρόνοις δὲ τοῦ Μωσέως, ἐβασίλευσε τῶν Ἀσσυρίων Ἐρεχθεύς· τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε [1] Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς, Φαραώ. Οὗτος εἶχε μάγους μεθ' ἑαυτοῦ δυνατοὺς, τὸν Ἰαννὴν καὶ τὸν Ἰαμβρήν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐπληθύνθη τὸ γένος τῶν Ἰουδαίων ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, ἀπὸ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἰακὼβ, τοῦ ἐλθόντος ἐν Αἰγύπτῳ πρὸς τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἰωσὴφ, ἕως Μωσέως ἡγουμένου αὐτῶν, καὶ Ἀαρὼν ἀδελφοῦ αὐτοῦ. Ὅστις Μωσῆς ἔλαβε γυναῖκα Αἰγυπτίαν, τὴν θυγατέρα Ἰοθὸρ, [2] τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἑλλήνων, ἀνδρὸς τιμωμένου ἀπὸ Φαραὼ βασιλέως, καὶ τῶν Αἰγυπτίων. Ὁ δὲ αὐτὸς Μωσῆς ἦν [3] πεπαιδευμένος πᾶσαν σοφίαν Αἰγύπτου· οἱ δὲ Αἰγύπτιοι ἐφοβοῦντο τοὺς Ἰουδαίους, ὡς γινομένους πολλοὺς, καὶ ἀνήγαγον τῷ Φαραὼ περὶ αὐτῶν, καὶ ἐκέλευσε Φαραὼ βασιλεὺς ποιεῖν τοὺς Ἰουδαίους τοῖς Αἰγυπτίοις ἐργατείας, καὶ βάλλειν πλίνθους ἀνάγκῃ. [4] Εἴ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο τῶν Αἰγυπτίων κτίσαι, εἴ τε οἶκον, εἴ τε ἀγρὸν, αὐτοὺς ἠνάγκαζε

---

1. Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς] Τὸ κωμῳδοῦ appellationem omittit Cedrenus, uti etiam συναγωγὴ ἱστοριῶν, à Scaligero cum Eusebio edita: τῶν δὲ Ἀσσυρίων ἐβασίλευσεν Ἐρεχθεύς· Αἰγυπτίων δὲ Πετισσώνιος, ὁ καὶ Φαραὼ, ὅστις εἶχε μάγους Ἰαννὴν καὶ Ἰαμβρῆν.

2. τοῦ ἀρχιερέως τῶν Ἑλλήνων] Quare noster Jothonem, Græcorum pontificem, facit, cum Zonaras, Cedrenus, Chron. Alex. aliique, Textusque ipse, ἱερέα Μαδιὰμ, eum appellant. Madian vero, secundum Chr. Alex. autorem, duæ sunt, Major, & minor: quarum illa, cis mare rubrum posita est, Madian vero minor, ultra mare Erythræum, haud procul Ægypto, ὅπου ἐβασίλευσε Ῥαγουὴλ, ὁ πενθερὸς Μωσέως. Quod autem Jothor, qui & Raguel, quandoque ἱερεὺς, aliquando vero βασιλεὺς hic appelletur, ex Hebræi vocabuli sensu amphibolico exoritur. כהן enim tum sacerdotem, tum Præfectum aut Præsidem significat. Ita Potiphartes Præfectus Civitatis On, כהן און *Cohen On* appellatur, Gen. 41. 45.

3. πεπαιδευμένος πᾶσαν σοφίαν] πάσῃ σοφίᾳ legit. Cedrenus.

4. εἴ τις οὖν ἐὰν ἐβούλετο] ἐὰν, παρέλκει: nisi forte, ἂν legendum sit.

[1] ποιεῖν ἐργατείαν, καὶ πλίνθυς, καὶ ἐστέναζον κοπιῶντες οἱ Ἰυδαῖοι πάντες. Καὶ προσεσχηκὼς Μωσῆς, καὶ ὁ τύτυ ἀδελφὸς Ἀαρὼν, τὸν ἀναστεναγμὸν τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ, ηὔξαντο τὸν Θεόν· Καὶ ἐκέλευσε Μωσεῖ κύριος ὁ Θεὸς εἰσελθεῖν πρὸς Φαραὼ βασιλέα Αἰγύπτυ, [2] καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἀπόλυσον τὸν λαὸν τὸν Ἰσραὴλ, λατρεῦσαι αὐτῷ. Καὶ λαβὼν Μωσῆς τὸν ἴδιον αὐτῦ ἀδελφὸν Ἀαρὼν, εἰσῆλθε πρὸς Πετισσώνιον Φαραὼ, βασιλέα Αἰγύπτυ· [εἶχε γὰρ παῤῥησίαν, ὡς ἀπὸ τῦ αὐτῦ πενθερῦ Ἰοθὸρ, τοῦ ἱερέως τῶν Ἑλλήνων, καὶ ὡς ἡγέμενος τῶν Ἰυδαίων] καὶ ἀνήγγειλεν αὐτῷ τὴν τῦ Θεῦ κέλευσιν, καὶ ὅτι, λέγει ὁ Θεὸς, ὁ ποιήσας τὸν ὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτοῖς, ἵνα ἀπολύσῃς τὸν λαὸν αὐτοῦ λατρεῦσαι αὐτῷ· Ὁ δὲ Φαραὼ ἀκύσας, λέγει αὐτῷ, εἰ ἀληθεύεις, ὅτι ὁ Θεός συ ἐκέλευσέ σοι εἰπεῖν μοι ταῦτα, ἰδὺ εἰσὶν Αἰγύπτιοι μετ' ἐμῦ, ποιῦντες θαύματα. ἐὰν νικήσῃς αὐτὺς, αἰτύμενος τὸν Θεόν σου, παρέχω σοὶ, ἅπερ ἐκέλευσέ σοι, ὡς λέγεις. Καὶ ἔστησεν ἐναντίον ἀλλήλων. τὸν Ἰαννὴν καὶ τὸν Ἰαμβρὴν, καὶ τὸν Μωσέα καὶ Ἀαρών. Καὶ ἐκάθητο Φαραὼ, καὶ οἱ μεγιστᾶνες αὐτῦ· καὶ ἐποίησαν οἱ περὶ Ἰαννὴν καὶ Ἰαμβρὴν διὰ γοη-

dæis lateres, operamque simul eorum exigebat. Cumque sub oneribus suis ingemuisse totam Judæorum gentem animadvertissent Moses, & frater ejus Aaron, Deum supplices adorabant. Præcepit autem Mosi Dominus, uti ad Pharaonem regem Ægypti introiret, suoque nomine mandaret, ut Populum Israëliticum, ut eum colat, dimitteret. Moses igitur, cum fratre Aarone, ad Petissonium Pharaonem, Ægypti regem, ingressus, (istam enim libertatem & ut Jothoris Græcorum Pontificis gener, & Judæorum etiam dux, sibi vendicavit:) Dei mandatum ei his verbis exposuit. Deus, qui cœlum, terram, mareque, & quæcunque sunt in illis formavit omnia, jubet, uti populum suum, ut illum colat, demittas. Respondit Pharaoh: si vere Deus tuus ista mihi dicenda mandavit; ecce sunt mihi Ægyptii mirifici, quos tu, si Dei tui ope viceris, mandata ejus executurus sum. Ex adverso itaque constitutis, hinc Janne & Jambre, illinc Mose & Aarone, Pharaoh, nobilibus suis stipatus, consedit. Jannes vero & Jambres, virgam suam in Serpentem, Præstigiis suis, converterunt: qui,

1. ποιεῖν ἐργατείαν] ἐργάτης, operarius; inde Auctor noster ἐργατείαν format, ad eorum hominum operam exprimendam: ἐργασία Græcis proprie dicitur.

2. καὶ εἶπεν αὐτῷ] Scr. καὶ εἰπεῖν αὐτῷ.

cum

cum Mosem invasurus esset, Deum precatus, & ipse baculum suum, in terram projectum, in serpentem prægrandem, qui Jannis, Jambrisque illum alterum absorpsit penitus, commutavit: victoriaque, stupente Rege, satellitioque omni, penes Mosem erat. Jannes deinde, & Jambres, fluminum limpidissimorum aquas, coram Rege, omnibusque, in sanguinem verterunt: Moses vero, fusis in Deum precibus, pristinum nitorem eisdem restituit. Sed & alia quædam ad invicem operati sunt miracula; quibus tamen Moses vicit omnibus. Pharaonem itaque accedens Moses; Ecce, inquit, Potentiam Dei Israelis cum videris, missos nos facito, ut ipsum colamus. Pharaoh itaque fidem suam datam, cum tamen non præstiterit; Moses à Deo præcibus contendit, ut calamitatibus in ipsum, Ægyptiosque immissis, Regem ad populum Israeliticum dimittendum adigat. Immisit igitur Deus Ægyptiis septemplicem iram; adeo ut à Mose petiit Pharaoh, uti tantorum malorum liberationem à Deo impetraret; ita vivit, inquiens,

τείας τὴν ῥάβδον αὐτῶν ὄφιν, καὶ ἐπήρχετο τῷ Μωσεῖ. Καὶ δεξάμενος Μωσῆς, ἔῤῥιψε καὶ αὐτὸς ἣν κατεῖχε ῥάβδον εἰς τὴν γῆν· καὶ ἐγένετο καὶ ἡ αὐτοῦ ῥάβδος ὄφις μέγας πάνυ, καὶ κατέπιε τὸν ὄφιν ὃν ἐποίησε Ιαννὴς καὶ Ιαμβρής· καὶ ἐνίκησε Μωσῆς, καὶ ἐθαύμασεν ὁ βασιλεὺς, καὶ πάντες. Ομοίως δὲ καὶ [1] ποταμῶν ὑδάτων διαυγεστάτων ἐποίησεν ὁ Ιαννὴς καὶ Ιαμβρὴς γενέσθαι αἷμα, παρουσίᾳ τοῦ βασιλέως καὶ πάντων. Καὶ ηὔξατο Μωσῆς, καὶ πάλιν ἐγένετο ὕδατα καθαρὰ τὰ τοῦ ποταμοῦ ῥεύματα, ὡς ἦν πρότερον. Εποίησε δὲ καὶ ἄλλα τινὰ κατέναντι ἀλλήλων· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς Μωσῆς. Καὶ λέγει τῷ Φαραὼ Μωσῆς· ἰδοὺ, εἶδες τὴν δύναμιν τοῦ Θεοῦ Ισραήλ. ἀπόλυσον ἡμᾶς, ἵνα αὐτῷ λατρεύσωμεν. Ο δὲ Φαραὼ συνταξάμενος αὐτῷ, ἀνεβάλλετο· καὶ ηὔξατο Μωσῆς τὸν Θεὸν, ὥστε πέμψαι αὐτῷ πληγὰς, καὶ τοῖς Αἰγυπτίοις, ἵνα ἀναγκασθῇ ὁ βασιλεὺς αὐτῶν ἀπολῦσαι τὸν Ισραήλ. Καὶ ἔπεμψεν ὁ Θεὸς Ισραὴλ [2] ἑπτάπληγον ὀργὴν, ὥστε τὸν βασιλέα παρακαλέσαι τὸν Μωσέα, [3] καὶ εἶπεν αὐτῷ· ὅτι εὖξαι τῷ Θεῷ σου, ἵνα ῥυσθῇ ἡ χώρα αὐτη τῶν τοσούτων κακῶν· καὶ ζῇ κύριος ὁ

1. ποταμῶν ὑδάτων διαυγεστάτων] forte ὕδατα. verum hic notandum, Autorem nostrum Miraculorum editorum modum & ordinem penitus pervertere: Moses enim & Aaron in Certaminibus hisce Mirificis primas semper habuerunt: quos deinde, pro viribus, secuti sunt Magi.

2. ἑπτάπληγον ὀργὴν] rectius Cedrenus, δεκάπληγον ὀργὴν· decem enim Ægypti plagæ.

3. καὶ εἶπεν αὐτῷ.] γρ. εἰπεῖν.

Θεὸς

Θεός σου, οὐ κωλύσω σε λαβεῖν τὸν λαόν σου, τὸν Ἰσραὴλ, εἰς τὸ λατρεῦσαι ὑμᾶς αὐτῷ. Ταῦτα δὲ ἐν ταῖς Ἑβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς. Ὁ δὲ Μωσῆς, ἀκούσας ταῦτα παρὰ τοῦ βασιλέως, ἐξῆλθεν εὔξασθαι τῷ Θεῷ Ἰσραήλ· καὶ εἶπε τοῖς Ἰουδαίοις, ἀπέλυσεν ὑμᾶς πάντας ὁ βασιλεὺς, ἐξελθεῖν λατρεῦσαι τῷ Θεῷ. Ὁ δὲ Πετισσώνιος Φαραὼ βασιλεὺς εὐθέως ἀπῆλθεν [1] ἐν τῇ Μέμφῃ, εἰς τὸ μαντεῖαν τὸ περιβόητον· καὶ ποιήσας θυσίαν, ἐπηρώτα τὴν Πυθίαν, λέγων· Σαφήνισόν μοι, τίς ἐστιν πρῶτος ὑμῶν καὶ μέγας Θεὸς τοῦ Ἰσραήλ; Καὶ ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς οὗτος.
" [2] Ἔσται κατ' οὐρανοῖο μεγάλοιο βεβη-
"κὼς φλογὸς ὑπερβάλλον αἴθριον,
"ἀέναον, ἀθάνατον πῦρ. ὃ τρέμει
"πᾶν, οὐρανὸς, γαῖά τε, καὶ θάλασσα,
" [3] ταρτάρειοί τε βύθιοι δαίμονες ἐρί-
"γησαν. Οὗτος ὁ Θεὸς αὐτοπάτωρ,
"ἀπάτωρ, πατὴρ υἱὸς αὐτὸς ἑαυτοῦ
"τρισόλβιος, εἰς μικρὸν δὲ μέρος
" [4] ἀγγέλων ἡμεῖς. μαθὼν, [5] ἄπειθι
"σιγῶν.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Φαραὼ, ἀκούσας ταῦτα παρὰ τῆς μαντείας, ἐκέλευσε [6] πλάκα λιθίνην γλυφῆναι, τὰ παρὰ τοῦ χρησμοῦ δοθέντα αὐτῷ ῥήματα

Dominus Deus tuus, ut ego non impediam, quo minus tu populusque tuus Israeliticus, Deo vestro cultum præstetis. His dictis, Moses egressus, Deum Israelis precatus est. Judæisque dein annunciat, habere eos omnes à Rege concessam, ad cultum Deo præstandum, exeundi licentiam. Ista autem in Hebraicis scriptis traduntur. Petissonius autem Pharaoh rex Memphim statim, celeberrimum illud Oraculum consulendi causa, profectus: sacrisque peractis, Pythiam in hæc verba interrogat. "Effare mi-
"hi, quis inter vos primus
"est magnusque Deus Israelis?
tulitque hoc responsum. "A
"cœlo descendet, flammam
"æthercam superans, peren-
"nis, immortalis Ignis. Hunc
"tremunt omnia, cœlum,
"terra, mareque, Dæmones-
"que Inferni. Deus iste sui
"pater, & sine patre; filius-
"que ipse sui pater beatissi-
"mus. Quantilli autem Nos
"ex Angelis? edoctus vero
"Tu, tacitus discede.

Hæc cum ab Oraculo audisset rex Pharaoh, tabulæ lapideæ inscribi jussit; extatque eidem insculptum hoc respon-

1. ἐν τῇ Μέμφῃ] Scr. Μέμφιν.
2. ἔσται κατ' οὐρανοῖο] Cedren. ἐστι.
3. ταρτάρειοί τε βύθιοι] Scr. ταρβάζιοι, βύθιοί τε δ'.
Ib. ἐρίγησαν] Scr. ἐρρίγησαν.
4. ἀγγέλων ἡμεῖς] Cedren. ὑμεῖς, mendose.
5. ἄπειθι] Scr. ἄπιθι.
6. πλάκα λιθίνην γλυφῆναι] Scr. πλακὶ λιθίνῃ, uti habet Cedrenus: aut supple, εἰς.

sum

ſum, in Templo Memphitico, qua Nilus fluvius perfluit, in hunc uſque diem viſendum. Inde autem digreſſus Pharaoh, populum Iſraeliticum, cum Moſe & Aarone, ſtatim dimiſit; qui ornatum ab Ægyptiis, argentumque multum mutuati, univerſi ex Ægypto diſceſſerunt. Pharaoh autem Rex, ubi Ebræos, ab Ægyptiis ornamenta, argentum, divitiaſque mutuatos, effugiſſe intellexiſſet, facti eum pœnituit, acceptiſque curribus ſuis, militiaque omni eos inſecutus, juxta mare tandem aſſecutus eſt. Iſraelitæ itaque reſpicientes, cum ſe, à fronte, mari, à tergo, Pharaone, ejuſque exercitu cinctos vidiſſent; ſublato clamore magno, Dei opem implorarunt. Moſes vero eorum ductor, virga ſua mare percuſſit; ſtatimque aquæ ejus exaruerunt: expectanſque dum populus univerſus per ſiccum tranſiſſet; retrorſum tandem converſus, virga ſua terram avidam percuſſit iterum; quo facto, in locum ſuum redierunt maris fluctus; & Petiſſonium Pharaonem, Regem Ægyptiorum, cum omnibus ſuis, exercituque toto penitus obruerunt. Populum vero Judæorum,

ἅπινα ἕως τοῦ νῦν ἐγκέχαπλαι ἐν τῇ πλακὶ γλυφέντα, ἄνω ἐν τῷ [1] ἱερῷ Μέμφης, ὅθεν ὁ Νεῖλος πόταμος πορεύεται. Ὁ δὲ βασιλεὺς Φαραὼ ἀπὸ τοῦ μαντείου κατελθὼν, εὐθέως ἀπέλυσε τὸν Ἰσραὴλ, καὶ Μωσέα καὶ Ἀαρών. καὶ ἐξῆλθεν ὁ λαὸς τῶν Ἰουδαίων ἐξ Αἰγύπτου ἅπας, καὶ ἔλαβον ὡς [2] ἐγχρήσει ἀπὸ τῶν Αἰγυπτίων γυναικῶν, καὶ ἀνθρώπων, κόσμια, καὶ ἄργυρον ἄπειρον. Καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν αὐτοὺς, μετεμελήθη Φαραὼ, ὁ βασιλεὺς Αἰγύπτου, διδαχθεὶς, ὅτι καὶ κόσμια καὶ ἄργυρον, καὶ χρήματα ἐχρήσαντο, καὶ [3] ἔφυγαν. Καὶ κατεδίωξεν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἁρμάτων αὐτοῦ, καὶ πάσης τῆς ἐνόπλου δυνάμεως· καὶ κατέφθασεν αὐτοὺς παρὰ τὴν θάλασσαν. Καὶ στραφέντες οἱ Ἰσραηλῖται, καὶ ἑωρακότες τὸν βασιλέα Φαραὼ, καὶ τὸν στρατὸν αὐτοῦ ὄπισθεν ἐρχόμενον, καὶ τὴν θάλασσαν ἔμπροσθεν ἑαυτῶν, ἀνεβόησαν κραυγῇ μεγάλῃ πρὸς τὸν Θεόν· καὶ ὁ προηγούμενος Μωσῆς τὸν λαὸν, ἔκρουσε τῇ ῥάβδῳ τοῖς θαλασσίοις ὕδασι, καὶ ἐγένετο ξηρὰ, καὶ ἐβάδιζον. Καὶ ἀπομείνας Μωσῆς ὄπισθεν τοῦ λαοῦ παντὸς, καὶ στραφεὶς εἰς τὰ ὀπίσω αὐτοῦ, ἔκρουσε πάλιν τῇ ῥάβδῳ εἰς τὴν ξηρὰν γῆν· καὶ ἐγένετο θάλασσα κυμαινομένη. Καὶ κατεποντίσθη ὁ Πετισσώνιος Φαραὼ, ὁ βασιλεὺς τῶν Αἰγυπτίων, ἐν τῇ θαλάσσῃ, καὶ τὰ ἅρματα αὐτοῦ, καὶ πᾶσαι αἱ δυνάμεις αὐτοῦ, καὶ πόντου κύματα ἐκάλυ-

---

1. ἱερῷ Μέμφης] Scr. Μέμφιος.
2. ἐγχρήσει] Scr. ἐν χρήσει.
3. ἔφυγαν] Scr. ἔφυγον.

ψεν αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Τὸν δὲ λαὸν τῶν Ἰουδαίων, μετὰ Μωσέως καὶ Ἀαρὼν διέσωσεν ὁ κύριος, βαδίζοντας ἐν θαλασσίοις κύμασιν, ὡς ἐν ξηρᾷ γῇ, ἐξ Αἰγύπτου φεύγοντα [1] μετὰ χιλιάδων χλ'. καθὼς καὶ ὁ αὐτὸς Μωσῆς συνεγράψατο ἐν τῇ σοφωτάτῃ αὐτοῦ χρονογραφίᾳ.

cum Mose & Aarone, ex Ægypto fugientem, per maris fluctus, ceu per terram aridam, transire incolumem fecit Dominus. Erant autem numero sexcenties tricies milleni; sicut Moses ipse, in sapientissima sua Chronographia, conscripsit.

1. μετὰ χιλιάδων χλ'.] numerus non convenit cum scriptura, Num. 1. v. 46. numerantur IↃↃↃ CCIↃↃ CIↃ CIↃ CIↃ DL. id est 603550.

ΛΟΓΟΣ ΤΕΤΑΡΤΟΣ.

Χρόνων Βασιλείας Ἀργείων χώρας.

LIBER QUARTUS

De Argivorum Regni temporibus.

ARgivorum regnum, post Inachum, Phoroneus obtinuit; & post eum plures alii, ad Lynceum usque, qui Hypermnestram, Danai filiam, in uxorem duxit: Lynceus enim Danao bellum inferens, ipsum & vita, & regno, filiaque spoliavit: sicuti scriptis tradidit sapientissimus Archilochus. Lynceo successit Trioppas; qui cum quinque tantum annos Argivorum regnum tenuisset, solutum tandem est, atque ad

ΤΩΝ δὲ Ἀργείων, μετὰ τὸν Ἴναχον, ἐβασίλευσεν ὁ Φορωνεὺς, καὶ ἄλλοι πολλοὶ, ἕως τῆς βασιλείας Λυγγέως, τοῦ ἀγαγομένου [1] τὴν ὑπὲρ μνήστραν γυναῖκα, τὴν Δαναοῦ θυγατέρων. Ὅστις Λυγγεὺς πολεμήσας τῷ Δαναῷ βασιλεῖ, τοῦτον ἐφόνευσε, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, καθὼς Ἀρχίλοχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Λυγγέως, [2] ἐβασίλευσε Τριόπας ἐν τῇ Ἀργείων χώρᾳ ἔτη ε΄. καὶ τῷ αὐτῷ πέμπτῳ

---

1. τὴν ὑπὲρ μνήστραν] leg. τὴν Ὑπερμνήστραν. Cedren. habet κλυταιμνήστραν, mendose.

2. ἐβασίλευσε Τριόπας] Cedren. Μεριόπας habet.

ἔτει

ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀργείων, καὶ κατέσχον τὴν βασιλείαν αὐτῶν οἱ [1] Συκυώνιοι. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία τῶν Ἀργείων ἔτη φμθ'. καθὼς καὶ Διόδωρος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Τῶν δὲ Σικυωνίων, [2] τῶν νυνὶ λεγομένων Ἑλλαδικῶν, ἐβασίλευσε πρῶτος ὁ Αἰγιαλεὺς ἔτη νβ'. καὶ λοιπὸν ἄλλοι βασιλεῖς κϛ'. ἕως Ζευξίππου τοῦ βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη λβ'. καὶ λοιπὸν οἱ ἱερεῖς αὐτῶν [3] ἐδιοίκουν τὴν χώραν. καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη [4] ϡπε'. καθὼς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Η δὲ δύσις, [5] ὅ ἐστι τὰ ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, ἦν τότε ἀβασίλευτος, διοικουμένη δὲ ἀπὸ τῶν υἱῶν Πίκου τοῦ καὶ Διὸς, καὶ τοῦ γένους αὐτῶν. [6] Ἐν οἷσι χρόνοις ἐτελεύτησε Μωσῆς, καὶ Ααρὼν, ἐν τῇ ἐρήμῳ· καὶ [7] ἐδιοίκει τὸν Ἰσραὴλ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυὴ, ὡς προείρηται· ὅστις πόλεμον παρέλαβε

Sicyonios delatum; postquam DXLIX durasset annos; uti sapientissimus Diodorus scriptum reliquit. Sicyoniis autem, qui nunc Helladici vocantur, Ægialeus primus imperavit, annos LII. Post hunc alii Reges fuerunt XXVI, usque ad Zeuxippum; qui imperium tenuit annos XXXII. Deinde vero Respublica eorum à sacerdotibus administrata est. Duravit hoc Regnum annos DCCCCXXCV, uti sapientissimus Africanus literis prodidit.

Partes autem Occidentales, Italiaque, tunc temporis regem nullum habuerunt; sed à Jovis Pici filiis, posterisque eorum administrabantur; quo tempore Moses & Aaron, in deserto fatis cesserunt, populoque Israelitico præfuit Jesus, Nave F. ut supra dictum est. Hic Jerichuntem

1. Συκυώνιοι] Scr. Σικυώνιοι.

2. τῶν νυνὶ λεγομένων Ἑλλαδικῶν] Licet Ἑλλὰς apud Autores Græciam universam ut plurimum significet, noster tamen voce hac Peloponesum tantum intelligi vult: ideoque Sicyonios, Helladicos interpretatur, Sicyone, quæ est in Peloponeso Stephan. de urb. Σικυὼν, πόλις Πελοποννήσου.

3. ἐδιοίκουν τὴν χώραν] Scr. ἐδιῴκουν.

4. ἔτη ϡπε] annos 980. tantum numerat Cedren. Eusebius ex Castore annos numerat 983. ἕως τούτου Σικυωνίων, ἤτοι Πελοποννησίων, λεγομένη βασιλεία διαρκέσασα ἐν γενεαῖς, ἤτοι βασιλεῦσι κϛ'. (κν' κϛ'.) καταπαύθη &c. μεθ' οὓς, ὥς φασι, ἡγοῦντο αὐτῶν οἱ ἱερεῖς τοῦ Καρνείου ἔτη λγ'. Ὁμοῦ τὰ πάντα τῆς Σικυωνίων ἔτη.

5. ὅ ἐστι, τὰ ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν] Italia ubique apud Auctorem hunc pro partibus Occidentalibus usurpatur; uti supra monuimus. Ita lib. 8. p. 428. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀριθμὸν στρατιωτῶν Ῥωμαίων, ἤτοι Ἰταλῶν, λεγομένων Ἱσπανῶν: ubi Hispaniam sub Italia, id est, sub Occidente, complectitur.

6. ἐν οἷσι χρόνοις] Scr. οἷς.

7. ἐδιοίκει τὸν Ἰσραὴλ] ἐδιῴκει.

bello cepit, urbemque Jerusalem ante dictam; quam & Jebum vocavit: totaque circum regione in potestatem suam redacta, urbem Sychem ipse incoluit, Neapolim jam nominans. Post mortem Jesu, Nave F. qui, Deo jubente, populum Israeliticum, per Jordanem fluvium, in Palæstinam transire, tubaque mystica Jerechuntis mœnia corruere fecit; Israelitis præfuit Phinees: quem Judices tandem, numero XIII, è populo electi, subsequuti sunt.

τὴν Ἱεριχὼ, καὶ τὴν ἀνωτέρω εἰρημένην πόλιν Ἱερουσαλὴμ, ἥντινα μετεκάλεσεν ὁ αὐτὸς Ἰησοῦς, υἱὸς Ναυῆ, Ἰεβοῦς. Αὐτὸς δὲ παραλαβὼν τὴν χώραν, 1 ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχὲμ, μετακαλέσας αὐτὴν Νεάπολιν. Καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν Ἰησοῦ υἱοῦ Ναυῆ, τοῦ ποιήσαντος περᾶσαι τὸν λαὸν τῶν Ἰουδαίων τὸν Ἰορδάνην ποταμὸν, κατὰ κέλευσιν Θεοῦ, 2 κατὰ ἐλθεῖν ἐπὶ τὴν τῆς Παλαιστίνης χώραν, καὶ σάλπιγγι μυστικῇ λῦσαι τὰ τείχη Ἱεριχώ. Μετὰ δὲ τοῦτον ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Φινεές· μετὰ δὲ Φινεὲς ἐδίωκον τὸν Ἰσραὴλ 3 ιγ'. κριταὶ, ἐπιλεγόμενοι ἐκ τοῦ λαοῦ.

Temporibus hisce inter Græcos innotuerunt, Prometheus, Epimetheus, Atlas, Argusque perspicacissimus; (quem, ob oculorum, ingeniique acumine, vocarunt Centumoculum:) Deucalion item Heleni F. Pici nepos. Argus autem occidentalibus Technicam primus monstravit: Atlas Astronomicam tractavit scientiam; unde quod in Cœlestium contemplatione versatus esset, cœlum ab eo gestari, fabulati sunt. Prometheus Grammaticam invenit: hunc homines effinxisse fabulantur, eo quod,

Ἐν δὲ τοῖς τούτων χρόνοις ἦν παρ' Ἕλλησιν ὁ Προμηθεὺς, καὶ ὁ Ἐπιμηθεὺς, καὶ ὁ Ἄτλας, καὶ ὁ πανόπτης Ἄργος, [ὃν ἑκατοντόφθαλμον ἐκάλουν, διὰ τὸ περίβλεπτον εἶναι τὸν ἄνδρα καὶ γοργόν·] καὶ Δευκαλίων, ὁ υἱὸς Ἕλληνος τοῦ Πίκου. Ὁ δὲ Ἄργος αὐτὸς 4 εὗρε τὴν τεχνικὴν ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη· ὁ δὲ Ἄτλας ἡρμήνευσε τὴν ἀστρονομίαν· διὰ τοῦτο λέγουσιν, ὅτι τὸν οὐρανὸν βαστάζει, διότι τὰ οὐρανοῦ ἔχει ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. Ὁ δὲ Προμηθεὺς τὴν γραμματικὴν ἐξεῦρε φιλοσοφίαν· περὶ οὗ λέγουσιν,

1. ᾤκησε τὴν λεγομένην πόλιν Συχέμ] unde hæc? Josuæ enim libro omnia aliter.

2. κατὰ ἐλθεῖν] Scr. καὶ ἐλθεῖν.

3. ιγ'. κριταὶ] scilicet usque ad Eli sacerdotem, qui primus, ex sacerdotibus, post judices, remp. administravit. Judices vero hi tredecim à Chr. Alexan. autore enumerantur isti. Gothoniel, Aodus, Semegar, Debora, Gedeon, Abimelechus, Thola, Jair, Jepthe, Esebon, Æalon, Labdon, & Samson.

4. εὗρε τὴν τεχνικὴν] Artes quum sint tam variæ, multiplicesque, cujusnam hic Argus Occidentalibus autor putandus? fortean legendum, τὴν τεκτονικήν.

ὅτι

ὅτι ἀνθρώπους ἔπλαττε, καθ' ὃ ἰδιώτας ὄντας ἐποίησεν ἐπιγινώσκειν διὰ φιλοσοφίας, καὶ τῷ προόντι χρόνῳ εἰδέναι τὰ συμβάντα. Ὁ δὲ Ἐπιμηθεὺς τὴν μουσικὴν ἐξεῦρεν· ὁ δὲ Δευκαλίων τὰ τοῦ κατακλυσμοῦ τοῦ μερικοῦ ἐξέθετο, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὸ ἀποθανεῖν τοὺς κριτὰς τῶν Ἰουδαίων, ἡγεῖτο τοῦ λαοῦ Βαρὰχ, [1] ὁ τοῦ Ἀμινοέμ. Ἦν δέ τις γυνὴ προφῆτις, ὀνόματι Δεββῶρα, ἥτις ἔλεγε τοῖς Ἰουδαίοις πάντα τὰ μέλλοντα.

Ἐν δὲ τοῖς καιροῖς ἐκείνοις ἦν καὶ παρ' Ἕλλησι [2] μάρτυς Σιβύλλα· καὶ ἐν αὐτοῖς τοῖς χρόνοις Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχώ· τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τις, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατήγετο· ἦν δὲ [3] πανμεγέθης, [4] διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν. Οὗτος δὲ πρῶτος βασιλεὺς ἐγένετο Ἀθηναίων μετὰ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἀττικῆς· μετὰ δὲ τὸν κατακλυσμὸν τῆς Ἀττικῆς, εἰς Ἀθηναίους ἦλθε τὸ βασίλειον. Ἡ μόνον δὲ αὐτὸς ἐβασίλευσε Κέκροψ Ἀθηναίων, ἐκέλευσε νομοθετῆσαι τὰς γυναῖκας τὰς ὑπὸ τὴν βασι-

rudes cum fuerint, Philosophiæ ope ad eventuum futurorum præscientiam eos adduxerit. Epimetheum Musices autorem fuisse perhibent: Deucalion vero Diluvii particularis historiam contexit: uti Eusebius Pamphili literis tradidit.

Post extinctos Israelitarum judices, eis præfuit Barachus, Abinoami F. quo tempore etiam inter Judæos floruit Prophetissa quædam, nomine Debora; quæ ipsis futura omnia prædixit.

Temporibus etiam illis apud Græcos innotuit Sibylla, vaticinatrix; eodem etiam tempore Ægyptiis imperavit Pharaoh, qui & Naracho. Athenis autem, ubi post Atticum diluvium sedes erat Regia, primus Cecrops quidam, ab Ægypto oriundus regnavit: hunc, ob corporis magnitudinem, Duplicem, vocarunt. Is, quam primum regnare cœpit, legem tulit, uti mulieres, quæcunque virgines imperio suo subditæ erant, singulæ singulis nuberent viris. Nymphas autem, in sanctione sua, virgines hasce vocavit; eo quod, Fontium instar, per meatus corpo-

1. ὁ τοῦ Ἀμινοέμ] Scr. Ἀβινοέμ. Quomodo tamen Barachus ab Auctore nostro, post extinctos Judices, populo Israelitico præfuisse dicitur, quum post ipsius tempora IX alii Judices numerentur?

2. μάρτυς Σιβύλλα] Scr. μάντις.

3. πανμεγέθης] Scr. παμμεγέθης.

4. διὸ καὶ διφυῆ αὐτὸν ἐκάλουν.] Prochorus apud Eusebium Chron. l. 1. Κέκροψ ὁ Διφυὴς τῆς τότε Ἀκτῆς, νῦν δὲ Ἀττικῆς, ἐβασίλευσεν ἔτη ν'. διὰ μῆκος σώματος οὕτω καλούμενος, ὥς φησιν ὁ Φιλόχορος· ἢ ὅτι Αἰγύπτιος ὢν, τὰς δύο γλώσσας ἠπίστατο. aliam hujus appellationis causam profert Autor paulo infra, quam statim videbimus.

ris occultos, à partu lac emittunt. Ante hunc enim regem, mulieres Atticæ, conterminæque omnes, belluino more miscebantur, pro libitu suo, cum quibuscunq; cupientibus. Subinde vero vitiatæ mulieres, nullo proprio viro destinatæ, ad omnes æque ventitantes, cuilibet prostituerunt sese. Cuique etiam licitum erat, ut amasiam quotquot sibi visum esset diebus, domi secum retineret: pro arbitrio deinde suo, quibuscunque volentibus eam dimitteret. Cæterum Atticis deinceps prohibitus fuit mos iste, mulieres, cum quopiam volente, consuescere cogendi. Exinde enim factum est, ut nemo ibi hominum sciret, quis suus filius, aut quæ filia fuerit. Natum enim infantem, sive masculum, sive fœminam, mater, pro libitu, cuicunque deferebat ex amasiis suis: donumque is lætabundus accepit. Cecrops vero iste Ægyptius, legem supradictam sancivit; innuens ob hoc ipsum Atticam aquis olim obrutam fuisse. Exinde itaque castitatem coluerunt mulieres omnes; virginibus viris propriis se jungentibus: quæ vero ante vitiatæ fuerant, virum, quem vellent, sibi elegerunt. Hoc regis Edictum demirati sunt Athenienses; qui, ut nonnulli tradiderunt, ob hoc eti-

λείαν αὐτοῦ οὕτως, ἐν ᾧ εἰσι παρθένοι, γαμεῖσθαι ἑνὶ ἀνδρί· ἅστινας ἐκάλεσε νύμφας, ἐν τῇ νομοθεσίᾳ αὐτοῦ, διὰ τὸ πηγαῖς ἐοικέναι τὰς παρθένους κόρας, αἳ τίκτουσι, καὶ ἀπὸ ἀδήλων πόρων πηγάζουσι γάλα. Πρὸ γὰρ τῆς βασιλείας αὐτοῦ πᾶσαι αἱ γυναῖκες τῶν Ἀττικῶν, καὶ τῶν Ἀθηναίων, καὶ τῆς πλησίον χώρας, 1 θηριώδη μίξει ἐμίγνυντο, ἑκάστῳ συγχωρουμέναι τῷ ἀρεσκομένῳ αὐταῖς, ἐὰν κἀκείνη ἠβούλετο· καὶ ἐκαλεῖτο ἡ ἁρπαζομένη γυνὴ οὐδενὸς, ἀλλὰ τοῖς πᾶσι προσήρχοντο, διδοῦσαι ἑαυτὰς εἰς πορνείαν. καὶ ὅσας ἠβουλήθη τις κρατῆσαι αὐτὰς ἡμέρας, κατ' οἶκον παρέμενον αὐτῷ τρεφόμεναι· καὶ εἰ ἤθελε, πάλιν ἀπέλυσεν αὐτὴν τοῖς βουλομένοις. Τοῦτο ἀπὸ τῆς Ἀττικῆς ἤρχθη, τὸ μὴ ἀναγκάζεσθαι αὐτὰς συνεῖναι ἀνδρὶ, πρὸς ὃν βούλονται· οὐδεὶς οὖν ᾔδει, τίς ἦν υἱὸς ἢ θυγάτηρ· καὶ ἐδίδου τὸ τεχθὲν ᾧ ἠβούλετο ἀνδρὶ συμμιγέντι αὐτῇ, εἴτε ἄῤῥεν, εἴτε θῆλυ ἔτεκε, καὶ ἔχαιρον δεχόμενοι. Ὁ δὲ Κέκροψ ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταγόμενος, ἐξεφώνησε τὸν νόμον τοῦτον, εἰρηκὼς, ὅτι ἡ Ἀττικὴ χώρα διὰ τοῦτο ἀπώλετο. Καὶ λοιπὸν ἐσωφρόνησαν πᾶσαι, καὶ ἀνδράσιν ἐζεύγνυον ἑαυτὰς αἱ ἄγαμοι παρθένοι· ἡ δὲ πορνευθεῖσα ἐγαμεῖτο ἑνὶ ᾧ ἠβούλετο ἀνδρί· καὶ ἐθαύμασαν οἱ Ἀθηναῖοι τὸν τοῦ βασιλέως νόμον· ὡς δέ καί τινες

1. θηριώδη μίξει] θηριώδει.

ἐξέθεντο

ἐξέθεντο, ὅτι [1] διὰ τοῦτο αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπαν διφυῆ, ὅτι ἐξευγνύισε τὰ τέκνα, τοῦ εἰδέναι τοὺς ἑαυτῶν γονεῖς. Ἐβασίλευσε δὲ ὁ Κέκροψ τῶν Ἀθηναίων ἔτη ν'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε Κραναὸς ἔτη θ'. Ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις Σαπφὼ, [2] πρώτη μουσικὴ ἐγνωρίζετο. Καὶ μετὰ Κραναὸν ἐβασίλευσε Φορωνεὺς, καὶ ἄλλοι, ἕως Κόδρου, βασιλεύσαντος αὐτῶν ἔτη κα'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία αὐτῶν ἔτη υϛβ'.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῶν ἀρχόντων ἐνομοθέτει Ἀθηναίοις πρῶτος ὀνόματι Δράκων· καὶ μετ' αὐτὸν Σόλων, καὶ ἔλυσε τοὺς νόμους Δράκοντος Σόλων. Καὶ πάλιν ἐνομοθέτησε Θάλλης ὁ Μιλήσιος. Καὶ πάλιν ἐβασίλευσεν αὐτῶν πρῶτος [3] Αἰσχύλος

am illum Διφυῆ, sive Duplicem, vocarunt; eo quod prolem eis nobiliorem reddidisset, efficiendo, ut quilibet parentum suum utrumque dignosceret. Cecrops autem Athenis regnavit annos L. hunc excepit Cranaus, & imperavit is annos IX. Hisce autem temporibus Sappho, Poetria prima, innotuit. Post Cranaum regnavit Phoroneus, aliique, usque ad Codrum; qui regnum tenuit, per annos XXI. Duravit itaque regnum eorum annos CCCCXCII.

Archontum autem temporibus, Draco Atheniensibus leges primus dedit: quas Solon, successor ejus, abrogavit. Alias deinde condidit Thales Milesius. Athenarum rursus regnum deinceps invasit primus Æschylus, per annum unum:

---

1. διὰ τοῦτο αὐτὸν οἱ Ἀθηναῖοι εἶπαν διφυῆ] Athenæus lib. 13. Cecropem, quia primus marem fœminæ matrimonio junxit Διφυῆ vocatum testatur. Ἐν δὲ Ἀθήναις πρῶτος Κέκροψ μίαν ἑνὶ ἔζευξεν, ἀνέδην τὸ πρότερον οὐσῶν τῶν συνόδων, καὶ κοινογαμιῶν ὄντων. διὸ καὶ ἔδοξέ τισι, διφυὴς νομισθῆναι, οὐκ εἰδότων τῶν πρότερον διὰ τὸ πλῆθος τὸν πατέρα. Nominis hujus rationem exponit Isac. Tzetzes ad Lycophron. p. 24. ἐπεὶ γὰρ ἐκ τούτου οἱ παῖδες πατέρα καὶ μητέρα ἐγνώρισαν, τοὺς αἰτίους αὐτῶν τῆς γενέσεως, δύο τυγχάνοντας φύσεων, διφυὴς καὶ ὁ Κέκροψ ἐκλήθη, ὡς τοῦτο ποιήσας αὐτός. Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 5. de Cecrope verba habens.

Νομοθετεῖ καὶ γυναιξὶ τοὺς γάμους τοὺς νομίμους,
Ἐξ ὧν παῖδες ἐγνώκεισαν τοὺς δύο φυτοσπόρους,
Τὸ πρὶν μόνην γινώσκοντες, ὡς ἔφην, τὴν μητέρα.
Ὅθεν ὁ Κέκροψ, διφυὴς νόμοις, ὡς δείξας ταῦτα.

2. πρώτη μουσική.] Musarum primam, illam appellat Cedrenus: ὅτι καὶ Σαπφὼ, ἡ καὶ πρώτη Μουσῶν, ἀνηγορεύετο.

3. Αἰσχύλος ἔτος κα'.] Scr. ἔτη Eusebius, ex Africano, Æschylum 23. annos regnasse asserit: licet Cedren. unicum tantum regni annum ei tribuit. καὶ πάλιν Αἰσχύλος στρατηγήσας ἔτος ἕν, καὶ μείνας] qui etiam, post Æschylum Alcibiadem ponit, quem autor Noster Acmæontem vocat. Euseb. Chron-Can. Alcmæontem Æschyli successorem vocat; post quem, Ἀθηναίων ἐβασίλευσεν Ἀλκμαίων, ἔτη β'.

post Æschylum, regnavit Acmæon per biennium: de quo sapientissimus Euripides tragœdiam condidit. Post Acmæontem regnarunt octodecim alii; usque ad Arexionem, qui regnavit annos XII, & dissolutum est Regnum Atheniensium, cum durasset annos DCCCCVII, juxta traditionem Africani sapientissimi Chronographi.

Paulò post tempore Israeli dux fuit Gedeon: huic contemporaneus erat sapientissimus Orpheus Lyricus Odryssius ex Thracia, celebratissimus Poeta. Hic Deorum Origines, mundi etiam hominumque creationem exposuit: præfatus in principio Operis sui, se nihil, ex proprio instinctu, de Deo, aut Mundi opificio, protulisse; verum se precibus suis obtinuisse à Phœbo Apolline, uti hæc sibi aperiret; nempe *Theogoniam*, sive Deorum Natales, Universi etiam opificium: in quo ejus opere extant etiam hæc carmina sequentia.

Rex Phœbe, arcipotens Latonæ maxima proles. id est:

O Domine, proles Diei, qui omnia è longinquo radiis tuis perstringis, Immaculate & Præpotens.

ἔτος κα'. καὶ μετὰ Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν Ἀκμαίων, ἔτη δύο· περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δρᾶμα ἐξέθετο. καὶ μετὰ Ἀκμαίονα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ιη'. [1] ἕως Ἀρεξίωνος, ὃς ἐβασίλευσεν αὐτῶν ἔτη ιβ'. καὶ κατελύθη ἡ βασιλεία τῶν Ἀθηναίων, κρατήσασα ἔτη ωζ', καθὼς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ βραχὺ ἡγήσατο τοῦ Ἰσραὴλ Γεδεών· ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦν [2] Ὀρφεὺς ὁ Θρᾷξ, ὁ λυρικὸς Ὀδρυσαίως, ὁ σοφώτατος καὶ περιβόητος ποιητής· ὅστις ἐξέθετο Θεογονίαν, καὶ κόσμου κτίσιν, καὶ ἀνθρώπων πλαστουργίαν· εἰρηκὼς ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ συντάγματος αὐτοῦ, ὅτι ἐκ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐνθυμήσεως οὐκ ἐξέθετό τι πώποτε περὶ Θεοῦ, ἢ τῆς κοσμικῆς κτίσεως· ἀλλ' εἶπεν ὅτι ᾐτησάμην οὐ διὰ ἰδίας αὐτοῦ εὐχῆς μαθεῖν παρὰ τοῦ Φοίβου Τιτᾶνος ἡλίου τὴν Θεογονίαν, καὶ τὴν τοῦ κόσμου κτίσιν, καὶ τίς ἐποίησεν αὐτήν. ἐμφέρεται γὰρ ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει διὰ ποιητικῶν στίχων οὕτως.

Ὦ ἄναξ, Λητοῦς υἱὲ ἑκατηβόλε, Φοῖβε κραταιέ.

Ὦ δέσποτα, ἡμέρας υἱὲ, ὁ τὰ πάντα πόῤῥωθεν ταῖς ἀκτῖσί σου τοξεύων, ἀμίαντε, καὶ δυνατέ.

1. ἕως Ἀρεξίωνος] Iste apud Eusebium, Ερυξίας, dictus est; qui regnavit annos decem tantummodo.

2. Ὀρφεὺς ὁ Θρᾷξ, ὁ λυρικὸς Ὀδρυσαίως] Scr. Ὀδρύσιος. Steph. de urb. Ὄδρυσαι, ἔθνος Θρᾴκης. Jo. Tzetzes Chiliad. 1. Histor. 12. Ὀρφεὺς ἦν Θρᾷξ, ἐξ Ὀδρυσῶν πατρίδος Βισαλτίας. Cedrenus interim corrigendus, ubi legitur, ὁ Βρυώσιος.

Παν-

Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων.

Ο τὰ πάντα ἐπιβλέπων, θνητῶν καὶ ἀθανάτων βασιλεύων.

Omnia qui lustras, hominesque Deosque gubernas, id est:

O tu, cui omnia visibilia sunt; & cui Mortales, & Immortales obtemperant.

Ἠλιε χρυσέοισιν ἀερόμενε πτερύγεσσιν.

Ἠλιε, τιμίοις εἰς τὸν ἀέρα ὑψούμενε πτέρυξι.

O sol, uratis qui dividis aera pennis. id est:

O Sol, qui pennis honorandis in sublime aeris eveheris.

Δωδεκάτην δὲ τήνδε παρὰ σεῖο ἔκλυον ὀμφήν.

Δωδεκάτην δὲ ταύτην παρά σου ἤκουσα θείαν φωνήν.

Jam duodenum à Te ferit hoc præcordia verbum. id est:

Duodecies jam à Te exaudivi divinam vocem.

σεῖο φαυλόν, σὲ δ' αὐτὸν ἑκηβόλε μάρτυρα θεῖν.

Σοῦ εἰρηκότος μοί, σὲ δ' αὐτὸν τὸν ἀπὸ μακρόθεν λάμποντα τίθημι. Καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς περὶ τούτου εἶπε στίχους ὁ αὐτὸς Ορφεύς. Ἔφρασε δέ, ὡς ἐκ τῶν προειρημένων στίχων ποιητικῶν ἐξέθετο· καὶ οὐκ ἐνεδέχετο ἐντάξαι τὸ πλῆθος τῶν στίχων ἐν τῇ συγγραφῇ ταύτῃ. Ἐστι δὲ ἅπερ ἐξέθετο Ορφεὺς ταῦτα. Ὅτι, ἐξ ἀρχῆς ἀνεδείχθη τῷ χρόνῳ ὁ αἰθὴρ, ἀπὸ τοῦ Θεοῦ δημιουργηθείς· καὶ ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν τοῦ αἰθέρος ἦν χάος, καὶ νὺξ ζοφερὰ πάντας κατεῖχε, καὶ ἐκάλυπτε τὰ ὑπὸ τὸν αἰθέρα· σημαίνων [1] τὴν νύκτα πρεσβεύειν· εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτοῦ ἐκθέσει, ἀκατάληπτόν τινα, καὶ πάντων ὑπέρτατον εἶναι, καὶ πρεσβύτερον δὲ καὶ δημιουργὸν ἁπάντων, καὶ τοῦ αἰθέρος αὐτοῦ, καὶ τῆς νυκτὸς, καὶ πάσης τῆς ὑπὸ τὸν

Dictique, Arcitenens, ipsum Te nuncupo testem. id est:

Tuorum verborum te quidem eminus irradiantem in testimonium pono. Plures etiam alios, hac de re, versus composuit Orpheus: loquitur autem eodem modo ac in recitatis versibus: versus autem ejus reliquos, propter eorum multitudinem, in opus hoc nostrum congerere, non licuit: sensus vero eorum istiusmodi est. Dicit Orpheus; à principio Deum Æthera condidisse; Ætherem autem Chaos undique cinxisse; obscuram etiam caliginem omnia, quæ sub Æthere erant, cooperuisse: hinc innuens, Noctem esse priorem. Insuper addit in Expositione illa, Quendam esse præterea Incomprehensibilem, omnibusq; superiorem, ac priorem; omniumque conditorem, tam

1. τὴν νύκτα πρεσβεύειν] Scr. πρεσβεύειν.

Ætheris ipsius, quam Noctis, totiusque fabricæ illius, quæ sub Æthere sepulta jacebat. Terram autem dicit, sub tenebris invisibilem jacuisse: Lucem vero, Æthere perrupto, terram omnemque illam fabricam illuminasse. Lucem autem eam Æthera perrumpentem, Illum esse, quem su perius diximus omnibus superiorem esse cujus nomen Orpheus, ex Oraculo edoctus,

αἰθέρα ὄντος καὶ καλυπτομένης κτίσεως· τὴν δὲ γῆν εἶπεν ὑπὸ τοῦ σκότους ἀόρατον οὖσαν· ἔφρασε δὲ, ὅτι τὸ φῶς, ῥῆξαν τὸν αἰθέρα, ἐφώτισε τὴν γῆν, καὶ πᾶσαν τὴν κτίσιν· εἰπὼν, ἐκεῖνο εἶναι τὸ φῶς τὸ ῥῆξαν τὸν αἰθέρα, τὸ προειρημένον, τὸ ὑπέρτατον πάντων· οὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας, [1] ἐξεῖπε, μή τινα φᾶναι, τὰ ἐρικεπαῖ· ὅπερ

---

1. ἐξεῖπε μή τινα Φᾶναι τὰ ἐρικεπαῖ] lego, Φᾶναι. hæc etiam apud Cedrenum, licet mutila, habentur: legit enim, οὗ ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας, ἐξεῖπε· μῆτις, ὅπερ ἑρμηνεύεται βουλὴ, &c. prima scilicet Ophici responsi voce prolata, reliquis omissis. Quin vero τὰ ἐρικεπαῖ sibi vult, aut unde petitum hoc vocabulum, non adeo dictu facile: quum tamen nihil nobis adhuc probabilius occurrat, Gregorii nostri doctissimi conjecturam, in Not. & Observat. suis Anglice scriptis, in quædam S. Scripturæ loca propositam, hic proponam. *Hebræi* (inquit) *inter Arithmeticas suas Traditiones, etiam hanc nominis* Jehovah *numeralem habent notationem;* קפו Kepo *sive* Kepeo, *quam hoc modo deducunt.*

יהוה.

י׳ פעמים י׳ק׳: ה׳ פעמים ה׳

כה: הרי קכה:

ו׳ פעמים ו׳ לו׳: הרי קסא:

ה׳ פעמים ה׳ כה: הרי קפו:

id est 10. *In sese multiplicatis, proveniunt* 100. 5, *in se multiplicatis, exeunt* 25. *Ecce* 125. 6. *in se multiplicatis, fiunt* 36. *Ecce* 161. 5. *in se multiplicatis, producuntur* 25. הרי Hare, *sive*, Heri, *ecce* קפו Kepo, *id est*, 186. *quæ Divini nominis* Hamphorash, *sive numeralis est Notatio, adeoque vocabuli hujus* ἐρικεπαῖ, *ab oraculo editi, significatio.* Hæc ille. Frustra itaque sunt cum Autore nostro, Suidas in Orpheo. & Cedrenus, qui horum verborum interpretationem ex Græco fonte petere satagunt: Μῆτις quidem consilium sonat; & Φῶς, cum verbo φᾶναι, affinitatem quandam habere videtur: verum ubinam tandem invenietur τὰ ἐρικεπαῖ, quod Autores dicti, quod non intelligerent, omiserunt? Certe Orpheum Hebraicarum Scripturarum haud ignarum fuisse apparet ex Hymno ejus, de Deo, ubi inter multa Numinis redolentia, hæc habentur.

Ἀρχὴν αὐτὸς ἔχων, ἅμα καὶ μέσον ἠδὲ τελευτήν.
Ὡς λόγος ἀρχαίων, ὡς ὑδρογενὴς διέταξεν,
Ἐκ θεόθεν γνώμαισι λαβὼν κατὰ δίπλακα θεσμόν.

ubi, τῷ ὑδρογενεῖ, Mosem eum innuere, ad nominis ejus originem respectu habito, perspicuum est. Quod enim ex aquis extractus fuerat, ideo Moyses vocatus est: uti testantur S. Scripturæ, Exod. 2. v. 10. Nominis autem hujus rationem ex Josepho, Antiq. Jud. l. 2. profert Glycas, Annal. part. 2. his verbis *Nomen* (inquiens) *ei fuisse datum ab eo quod acciderat: nam Ægyptios aquam* Moy

ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ, Βουλὴ, φῶς, ζωοδοτήρ. εἰπὼν ἐν τῇ αὐτῇ ἐκθέσει, τὰς αὐτὰς τρεῖς θείας τῶν ὀνομάτων δυνάμεις, μίαν εἶναι δύναμιν καὶ κράτος τοῦ μόνου Θεοῦ, ὃν οὐδεὶς ὁρᾷ, ἧστινος δυνάμεως οὐδεὶς δύναται γνῶναι εἰδέαν, ἢ φύσιν· ἐξ αὐτῆς δὲ τῆς δυνάμεως τὰ πάντα γεγενῆσθαι, καὶ ἀρχὰς ἀσωμάτους, καὶ ἥλιον καὶ σελήνην, ἐξουσίας, καὶ ἄστρα πάντα, καὶ γῆν, καὶ θάλασσαν, τὰ ὁρώμενα ἐν αὐτοῖς πάντα, καὶ τὰ ἀόρατα. [1] Τὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον εἶπεν ὑπ' αὐτοῦ τοῦ Θεοῦ πλασθέντα ἐκ γῆς, καὶ ψυχὴν [2] ὑπ' αὐτοῦ λαβόντα λογικήν· καθὼς Μωσῆς ὁ πάνσοφος ἐξέθετο ταῦτα. Ὁ δὲ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἐν τῇ αὐτῇ βίβλῳ συνέταξεν, ὅτι διὰ τῶν αὐτῶν τριῶν ὀνομάτων, μιᾶς δὲ θεότητος, τὰ πάντα ἐγένετο· καὶ αὐτός ἐστι τὰ πάντα.

Περὶ δὲ τοῦ ταλαιπώρου γένους τῶν ἀνθρώπων ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἐξέθετο ποιητικῶς στίχους πολλοὺς, ὧν μέρος εἰσὶν οὗτοι.

Θῆρές τε, οἰωνοί τε, βροτῶν τε λεῖτε οἷα φῦλα.

Ἑρμηνεία. Θηρία, ὄρνεά τε τῶν ἀνθρώπων τὰ καταναλισκόμενα ἔθνη.

edixit, *Neminem effari*: Ericepeo quod vulgari idiomate signat nobis, consilium, Lumen, Vitæ-datorem. Dicit autem in eadem Expositione, tres illas divinas horum nominum Potentias, unam esse vim, & virtutem Dei unius Invisibilis; cujus Potentiæ nemo unquam assequi potuit aut Ideam, aut naturam: ex illa autem omnia profluxisse, Principia nempe incorporea, Solem, Lunam Potestates, & Astra omnia, terram item, & mare, quæ in illis visibilia sunt, ac invisibilia omnia. De Homine autem eodem modo, ac Moses ipse sapientissimus, pronunciavit; dicens, hunc, ipsius Dei opera, ex terra efformatum, animam ab eo accepisse, Ratione præditam. Idem Orpheus in eodem libro scripsit, à tribus istis Nominibus, una vero natura Divina, omnia facta fuisse; Deumque ipsum esse omnia.

Miserias autem generis Humani descripsit idem Orpheus versibus quamplurimis, ex quibus hi sunt.

Bruta volatilia atque hominum nequissima turba.

Interpretatio Bruta, & volatilia vocat mortuos.

Moy *dicere*: hises *autem illos, qui ex aqua sint extracti liberatique, eadem etiam habentur apud Philon Jud.* Et quidem lingua Copta ⲠⲒⲘⲰⲞⲨ, *pimoy*, aquam significat: ubi ⲠⲒ, *pi*, signum est nominis Masculini: ⲘⲞⲌⲞⲨϢⲬ, item *Moyboog*, aquam frigidam sonat ⲘⲞⲨϢⲦⲤⲎⲤ vero *Extractus* ex aquis redditur, apud Kircher. Lexic. Copt.

1. τὸ δὲ τὸν ἄνθρωπον] Cedren. habet, τὸ δὲ τῶν ἀνθρώπων γένος εἶπεν &c.

2. ὑπ' αὐτοῦ λαβόντα] Scr. λαβόντα.

Idola effìcta, & telluris inutile pondus.

Interpret. Terræ onus, simulachra quædam effìcta, quæ nascendi ac moriendi leges, ac rationem prorsus ignorant.

Quique mala haud norunt sibi præsentire futura.

Interpret. Quibus malorum impendentium nullus est sensus.

Nec, longe amotæ quæ sunt, effugere noxas; id est.

Neque sciunt avertere infortunia, procul adhuc existentia,

Præsentisve Boni studiis attendere gnari. id est.

Neque uti bona obveniunt, quæ mala sunt declinare; &, quod pulchrum est amplecti.

Irrita sed cunctos agitant conamina.

Interpret. Sed temerario impetu, susque deque feruntur, nihil omnino præsentientes.

Plurimos item alios versus edidit sapientissimus iste Orpheus. Hæc autem omnia habemus, ex Timotheo, sapientissimo Chronographo; qui observavit, Orpheum, tot retro seculis pronunciasse, Trinitatem Consubstantialem omnia formasse.

Post Gedeonem Israeli præ-

Ἄχθεα γῆς, εἴδωλα τετυγμένα μηδὲ διὰ μηδέν.

Ἑρμηνεία. Τὸ βάρος τῆς γῆς, εἶδος κατασκευασμένον, μηδὲ διὰ τί ἐγεννήθησαν, μηδὲ διὰ τί ἀποθνήσκουσιν, εἰδότες.

Οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι, γινώσκοντες.

Ἑρμηνεία. Οὔτε κακοῦ ἐρχομένου κατ' αὐτῶν αἰσθανόμενοι.

Φράδμονες οὔτε ποῖον μάλα προτρέψαι κακότητος.

Ἀσφαλίσασθαι, οὔτε ἀπὸ μακρόθεν πολὺ ἀποστρέψαι ἐκ τοῦ κακοῦ.

Οὔτε ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι, καὶ ἔρξαι.

Οὔτε ἀγαθοῦ ἐρχομένου, ἀποστρέψαι ἐκ τοῦ κακοῦ, καὶ κρατῆσαι καλόν.

Ἴδριες· ἀλλὰ μάτην ἀδήμονες, ἀπρονόητοι.

Ἔμπεδροι.

Ἑρμηνεία. ἀλλ' ὡς ἔτυχεν, ἅμα ἀμαθεστάτως φέρονται, μηδὲν προεννοούμενοι.

Καὶ ἄλλους δὲ πολλοὺς στίχους ἐξέθετο ὁ αὐτὸς σοφώτατος Ὀρφεύς· ταῦτα δὲ πάντα ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Τιμόθεος χρονογράφος, λέγων, τὸν αὐτὸν Ὀρφέα, πρὸ τοσούτων χρόνων εἰπόντα τριάδα ὁμοούσιον [1] δημιουργῆσαι τὰ πάντα.

[2] Μετὰ δὲ Γεδεὼν, ἡγεῖτο τοῦ

---

1. δημιουργῆσαι τὰ πάντα] lego, cum Cedreno, δημιουργῆσαι τ. π.

2. μετὰ δὲ Γεδεὼν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Θωλας] Post Gedeonem, populo Israelitico præfuit filius ejus Abimelechus: post eum vero Tholas, ut ex textu constat.

Ἰσραὴλ

Ἰσραὴλ Θώλας· ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Θώλα, ἦν ἐν τῇ Φρυγίᾳ χώρᾳ Μαρσύας ὁ φιλόσοφος, ὅστις ἐφεῦρε διὰ μουσικῆς αὐλοὺς ἀπὸ καλάμων· καὶ [1] ἀπενοεῖτο ἀπὸ θεῶν ἑαυτὸν, καὶ λέγων· εὗρον τροφὴν ἀνθρώποις, διὰ τοῦ μέλους τῶν μουσικῶν καλάμων. Ὤκει δὲ ὁ αὐτὸς Μαρσύας εἰς τοὺς ἰδίους ἀγροὺς τὸν ἅπαντα χρόνον· ὅστις Μαρσύας θεοχολοτωθεὶς, ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοὸς, καὶ παραφρονήσας ἔρριψεν ἑαυτὸν εἰς τὸν ποταμὸν, καὶ ἀπώλετο· ὅντινα ποταμὸν οἱ τῆς αὐτῆς χώρας Μαρσύαν καλοῦσιν ἕως τῆς νῦν. Περὶ οὗ ἱστοροῦσιν οἱ ποιηταὶ, ὅτι πρὸς ἔριν τοῦ Ἀπόλλωνος ἦλθε· τοῦτο λέγουσι, φησὶν, ὅτι οὗτος βλασφημήσας, ἐξέστη τοῦ ἰδίου νοὸς, καὶ ἐφονεύθη· καθὰ καὶ ὁ σοφώτατος Νῖνος συνεγράψατο. Καὶ ὁ σοφώτατος δὲ Λουκιανὸς ἐμνημόνευσε τῆς ἱστορίας ταύτης· ὅστις εἶπεν, αὐτὸν [2] ἀπὸ Χαλκίδος εἶναι.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Θώλα ἦν Ἡρακλῆς ὁ ἥρως, καὶ οἱ Ἀργοναῦται, οἱ περὶ Ἰάσονα τὸν Θεσσαλὸν, καὶ Κάστορα καὶ Πολυδεύκην, καὶ Ὕλαν, καὶ Τελαμῶνα, καὶ τοὺς λοιπούς. οἵ-

fuit Tholas: cujus temporibus floruit in Phrygia Marsyas Philosophus Hic Musicæ gnarus, fistularum fabricam ex calamis excogitavit. Inde elatior factus, ei nomen sibi arrogavit: *Alimenta*, inquiens, *hominibus harmonica Fistularum modulatione inveni*. Hic vitam suam totam in prædiolis suis transegit: Cæterum Deo tandem infensus cum esset, mente captus est; insaniaque percitus in fluvium se projecit, ibique periit. Fluvium autem hunc incolæ, Marsam, ad hunc usque diem vocitant. Marsyam hunc cum Apolline certasse fabulantur Poëtæ; eo quod, ob blasphemiam in Deum, vesania percitus interierit: uti scriptum reliquit sapientissimus Ninus. Historiæ etiam hujus meminit sapientissimus Lucianus; qui, à Chalcide eum fuisse, asserit.

Temporibus autem Tholæ, innotuerunt Hercules Heros, & Argonautæ; nempe Jason Thessalus, Castor, & Pollux, Hylas, & Telamon, aliique: qui, Hellesponto trajecto, à

---

1. ἀπενοεῖτο ἀπὸ θεῶν ἑαυτὸν] lego, ἀποθεῶν ἑαυτόν. ut sensus verborum sit; eoque audaciæ, sive impudentiæ, devenit, ut se Deum prædicaret. Ἀπόνοια enim apud Autorem nostrum ubique, pro confidentia, sive Audacia, usurpatur: unde infra, lib. 5. p. 71. habemus, ἀπονενοημένος πολεμιστής, in bello audax. Ulissem etiam ad Circen ingredientem, μετὰ ἀπονοίας Ἀχαϊκῆς. Græca sua fretum confidentia, introducit, p. 8[illegible]. Ejusd lib. verum hujusmodi exempla hic frequenter tibi occurrent. Marsyæ fabulam inter alios, late prosequitur Jo. Tzetz. Chil. 1. Hist. 15.

ἀπὸ Χαλκίδος εἶναι] Cedren. habet, Κολχίδος.

Cyzico, Hellespponti rege, bello statim impetiti sunt. Navali itaque pugna commissa; Cyzicum regem interfecerunt; noctuque egressi, primariam Hellespontiacæ ditionis urbem, Cyzicum, ceperunt. Edocti vero à Civibus, urbisque Primoribus, Cyzicum illum esse, quem interfecerant, summo affecti sunt dolore; eo quod sibi genere propinquus fuisset, & à regione sua oriundus. Erroris itaque mutui postulata venia, culpam deprecati sunt: fanum denique in urbe Cyzico condiderunt. Argonautæ vero Oraculum, ad Pythias Thermas situm, profecti, sacrisque rite peractis, Apollinem interrogarunt, dicentes. "Dic nobis Vates, Titan, "Phœbe, Apollo, cui dicandum est hoc Fanum; & quale erit. Hujusmodi autem à Pythia tulerunt responsum. "Vos "quidem, quæ ad virtutem, "& decorem incitant, prosequimini Ego itaque trinum "unum Deum, solum in alto "regnantem illum vobis de"nuncio. Cujus immortale

τινες [1] ἀνιόντες τ̄ Ἑλλήσποντον, ἐπολεμήθησαν ἐξαίφνης ὑπὸ Κυζίκου, βασιλέως τ̄ Ἑλλήσποντου. Καὶ συγκρούσαντες ναυμαχίᾳ, ἐφόνευσαν τὸν Κύζικον βασιλέα· καὶ εἰσελθόντες νυκτὸς, παρέλαβον τὴν Κύζικον, μητρόπολιν τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας. Καὶ μεμαθηκότες ὑπὸ τῶν πολιτῶν, καὶ τῶν συγκλητικῶν, ὅτι Κύζικός ἐστιν ὁ σφαγεὶς παρ' αὐτῶν, ἐπένθησαν δι' αὐτὸν, ὅτι συγγενὴς αὐτῶν ὑπῆρχε, καὶ ἐκ τ̄ αὐτῶν χώρας ἔφερε τὸ γένος. Καὶ ᾔτουν συγγνώμην τῇ τῶν ἀμφοτέρων ἀγνοίᾳ, καὶ ἀπολογησάμενοι πρὸς τούτους, ἔκτισαν ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ πόλει, μετὰ τ̄ νίκην, ἱερόν· καὶ ἀπελθόντες οἱ Ἀργοναῦται εἰς τὸ μαντεῖον, [2] ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμὰ· καὶ ποιήσαντες θυσίαν, ἐπηρώτησαν λέγοντες ταῦτα. Προφήτευσον ἡμῖν προφῆτα, Τιτὰν, Φοῖβε Ἀπόλλον, τίνος ἔσται δόμος οὗτος, [3] εἰ τί δὲ ἔσται; Καὶ ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς παρὰ τῆς Πυθίας οὕτος. "Ὅσα μὲν πρὸς ἀρετὴν, καὶ κόσμον "ὄρωρε, ποιεῖτε. [4] Ἐγὼ δὲ ἐπιθυμῶ, "τρεῖς ἕνα, μόνον, ὑψιμέδοντα Θεὸν, "οὗ λόγος ἄφθιτος [5] ἐν ἀδαεῖ κόρῃ

1. ἀνιόντες τ̄ Ἑλλήσποντον] ὁ Ἑλλήσποντος, Mare, ἡ Ἑλλήσποντος regio, sic dicta. Stephan. de urb. Ἑλλήσποντος, ἡ χώρα, ἡ παρακειμένη τῷ κόλπῳ.

2. ἔνθα λέγεται τὰ Πύθια θερμὰ] Procopius de Justiniani Ædific. Πηγαὶ δὲ θερμῶν φύσει ἐν Βιθυνοῖς ὑδάτων ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅνπερ ἐπονομάζουσι Πύθια. Oraculum vero ibi olim fuisse, unde forte locus nomen habuerit, tum ex Nostro, tum ex ipsa vocis notatione apparet.

3. εἰ τί δὲ ἔσται;] ἴσως, ἢ τί δ' ἔσται;

4. Ἐγὼ δὲ ἐπιθυμῶ τρεῖς ἕνα] Cedren. ὑφετμέω τρεῖν ἕνα.

5. ἐν ἀδαῆ κόρῃ ἔγκυμος] leg. cum Cedreno ἀδαεῖ κόρῃ ἔγκυος.

"ἔγκυμος

"ἔγκυμος ἔσται. Οὗτος, ὥσπερ τόξον πυριφόρον, μέσον διαδραμὼν ἅπαντα κόσμον, [1] ζωγρεύσας πατρὶ προσάξει δῶρον. Αὐτῆς ἔσται δόμος, Μαρία δὲ τοὔνομα αὐτῆς. Καὶ γράψαντες τὸν χρησμὸν οἱ ἥρωες ἐν λίθῳ, ἤτοι [2] μαρμύρῳ, χαλκέοις γράμμασιν, [3] ἔθηκαν αὐτὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ, καλέσαντες τὸν οἶκον Ῥέας μητρὸς θεῶν. Ὅστις οἶκος μετὰ χρόνους πολλοὺς ἐγένετο ἐκκλησία τῆς ἁγίας καὶ θεοτόκου Μαρίας, ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως.

"verbum paritura est virgo intacta: quod, ceu sagitta flammifera, medium penetrabit orbem, totumque captivum obtinens, Patri dono dabit: Virgini huic sacranda est domus; Maria vero nomen ejus. Responsum hoc æreis literis marmore exaratum, illi in superiore portæ Fani limine posuerunt; Domumque ipsam, Rheæ, matris Deorum vocarunt. Quæ quidem Domus, longo post tempore, Zenone imperante, in Ecclesiam S. Virginis Deiparæ, Mariæ, facta est

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται ἐκ τῆς Ἑλλησπόντου ἐξορμήσαντες, κατέπλευσαν ἐπὶ τὰς Πριγκιπίους νήσους· κἀκεῖθεν [4] ἀνῆλθον τὸν Χαλκηδόνος πλοῦν, περᾶσαι βουλόμενοι [5] τὸν ἀνάπλουν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης. Καὶ ἐπολεμήθησαν πάλιν ὑπὸ τοῦ Ἀμύκου· καὶ φοβηθέντες τοῦ ἀνδρὸς τὴν δύναμιν, κατέφυγον ἐν κόλπῳ τινὶ κατάλσῳ, δασυτάτῳ πάνυ καὶ ἀγρίῳ· καὶ ἐθεάσαντο ἐν ὀπτασίᾳ δύναμίν τινα, ὡς ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, προσπελάσασαν πρὸς αὐτοὺς, ἀνδρὸς φοβεροῦ, φέροντος τοῖς ὤμοις πτέρυγας ὡς ἀετοῦ. ὅστις ἐχρημάτισεν αὐτοῖς τὴν κατὰ τοῦ Ἀμύκου νίκην. Οἵτινες θαῤῥήσαντες,

Argonautæ vero ex Hellesponto solventes, ad Principes Insulas iter direxerunt: hinc vero abeuntes, & Chalcedonensem Pontici maris Trajectum transire volentes, ab Amyco, ipsos armis petente, prohibiti sunt. Cujus quidem formidantes potentiam, in sinum quendam, desertum satis, atque incultum, nemoribusque obsitum, subduxerunt sese. Ecce autem spectrum quoddam cœlitus delapsum, visu terribile humerisque pennas gerens aquilinas, sibi appropinquare conspicati sunt. Ab hoc autem divinitus admoniti de victoria, quam ab

1. ζωγρεύσας] Scr. ζωγρήσας.
2. μαρμύρῳ] μαρμάρῳ.
3. ἔθηκαν αὐτὸ ὑπέρθυρον τοῦ ναοῦ] Cedren. habet, εἰς τὸ τοῦ ναοῦ ὑπέρθυρον.
4. ἀνῆλθον τὸν Χαλκηδόνος πλοῦν] ἐπὶ, aut præpositio hujusmodi alia hîc deesse videtur.
5. τὸν ἀνάπλουν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης] De Anaplo Pontico, vide P. Gyllium, de Bosporo Thracio, l. 2.

Amyco

Amyco reportaturi erant, vires resumebant: prælioque cum eo commisso Amycum devictum interfecerunt. Grata deinde solventes, templum condiderunt, loco eodem, quo spectrum ipsis sese exhibuerat; statuam etiam erigentes quæ speciem visæ à se potestatis referebat. Fanum autem ipsum, ab salute ibi parta, Sosthenium nominarunt quo nomine etiam ad hunc usque diem locus iste vocatur. Templum hoc deinde, cum Byzantium imperii sedes fieri cœpit, instauravit Constantinus M Imperator qui Christianus factus, statuæ figuram ibi positæ, ubi, itinere illac facto, forte observasset; Angeli speciem, in habitu Monachi Christiani statim agnovit. Attonitus vero ad loci, structuræque reverentiam; precibus scire petiit, qualisnam esset Angelicæ Virtutis Effigies. Discumbens vero in eo loco, per somnium edoctus est Angeli nomen: experrectus itaque, locum statim adornavit; fusisque ad Orientem versus precibus, locum

συνέβαλον τῷ Ἀμύκῳ· καὶ νικήσαντες αὐτόν. Καὶ εὐχαριστοῦντες ἔκτισαν ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, [1] ὅπου τὴν δύναμιν ἑωράκασιν, ἱερόν· στήσαντες ἐκεῖ ἐκτύπωμα τῆς παρ' αὐτῶν θεαθείσης δυνάμεως, καλέσαντες τὸν αὐτὸν τόπον, ἢ τὸ ἱερὸν αὐτό, [2] Σωσθένιον, διότι ἐκεῖ φυγόντες ἐσώθησαν· ὅστις τόπος οὕτως κέκληται, ἕως τῆς νῦν. ὅπερ ἱερὸν μετὰ τὸ βασιλεῦσαι Βυζάντιον, ἐθεάσατο ἀπελθὼν ἀσφαλίσασθαι αὐτῷ Κωνσταντῖνος ὁ μέγας βασιλεύς· ὃς γενόμενος χριστιανός, καὶ τῷ ἐκτυπώματι τῆς στήλης προσεσχηκώς, τῷ ἑστῶτι ἐκεῖ, εἶπεν, ὅτι ἀγγέλου σημεῖον, σχήματι μοναχοῦ [3] παρὰ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν. Καὶ ἐκπλαγεὶς ἐπὶ τῷ τόπῳ, καὶ τῷ κτίσματι· καὶ εὐξάμενος γνῶναι, ποίας ἐστὶ δυνάμεως ἀγγέλου τὸ ἐκτύπωμα, παρεκοιμήθη τῷ τόπῳ. Καὶ ἀκούσας ἐν ὁράματι τὸ ὄνομα τῆς δυνάμεως, διυπνισθεὶς ἐγερθεὶς ἐκόσμησε τὸν τόπον, ποιήσας κατὰ ἀνατολὰς εὐχήν. καὶ ἐπωνόμασε τὸ εὐκτήριον,

---

1. ὅπου τὴν δύναμιν ἑωράκασιν] δύναμις, pro spectro, spiritu, Dæmone, seu apparitione quadam, apud hunc Autorem frequenter usurpatur.

2. Σωσθένιον] Σωσθένιον. Locum hunc Sosthenium corrupte vocari asserit P. Gyllius, de Bosp. Thrac. lib. 2. cap 14. qui etiam Leosthenium, eum appellandum contendit. Ex ejusdem tamen locorum descriptione *Sosthenium* idem potius esse videtur cum vico *Michaelio*, quem ejusd. lib. c. 10. describit: ibi enim Michaeli Archangelo ædem olim extruxisse à Sozomeno perhibetur Constantinus M. de quo paulo infra Autor noster.

3. παρὰ τοῦ δόγματος τῶν Χριστιανῶν] locus mutilus: ἐστι, aut quid tale supplendum videtur.

ποιήσας κατὰ ἀνατολὰς εὐχήν] pro his, Cedrenus habet, καὶ τὸ μὲν θυσιαστήριον πρὸς ἀνατολὰς ὁρᾷν ἐτύπωσε.

ἤτοι

ἤτοι τὸν τόπον τοῦ ἁγίου ἀρχαγγέλου Μιχαήλ.

Οἱ δὲ Ἀργοναῦται, μετὰ τὴν νίκην τοῦ Ἀμύκου, ἐκεῖθεν ἐξορμήσαντες, [1] ἐπὶ τὸν Ποντικὸν ἀνέπλευσαν, διὰ τὸ χρύσεον δέρας. οἵτινες ἔλαβον αὐτὸ, καὶ τὴν Μήδειαν τὴν τοῦ Αἔτου θυγατέρα, βασιλέως τῆς Σκυθίας, ἀπὸ Κολχίδος χώρας· ὅθεν ἱστορεῖται τὰ κατὰ Ἰάσονα, καὶ [2] Γλαύκην, καὶ τὴν Κρέοντος θυγατέρα, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, τὴν καὶ ἐμπρησθεῖσαν ἐκ συμβάντος τινὸς, ἅμα τῷ πατρὶ, ἐν τοῖς ὑμεναίοις· καὶ τὰ ἄλλα τῆς ἱστορίας, ἅτινα ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ ἱστορικὸς συνεγράψατο.

[3] Μετὰ δὲ Θώλαν, ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Αἰγλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης· ἐν ἐκείνοις δὲ τοῖς χρόνοις ἦν παρ' Ἕλλησι μάντις ἄλλη, Σίβυλλα ἡ Ἐρυθραία. Ἐν οἷς χρόνοις ἐβασίλευσε τῆς Φρυγίας ὁ Τρῶος, [4] ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου, καὶ Γανυμήδους. ὅστις ἔκτισε πόλεις δύο, τὴν Τροΐαν, εἰς ὄνομα ἴδιον, καὶ τὸ Ἴλιον, εἰς ὄνομα Ἰλίου τοῦ μείζονος αὐτοῦ υἱοῦ. Ὅστις πληρώσας τὰ τείχη τῶν πό-

illum in Oratorium fecit, Sancto Michaeli Archangelo sacrum.

Argonautæ vero, post Amycum victum, illinc discedentes, in mare Ponticum advecti sunt, indeque ad Colchidem, aurei velleris causa: quod & inde secum reportarunt, una cum Medea, Aetæ Scytharum regis filia. Hinc orta sunt, quæ de Jasone, & Glauca, Creontis Thessalorum regis filia, traduntur, quæ casu quodam, cum patre suo, inter ipsa Nuptiarum solennia, igne consumpta periit: quæque alia huc faciunt nonnulla, quæ scripta nobis reliquit Apollonius, sapientissimus Historiographus.

Thola mortuo, Israeli præfuit Æglom Zabulonites. Illis autem temporibus apud Græcos floruit Sibylla alia, Erythræa dicta: quo tempore etiam Phrygiæ imperavit Tros, Ili, & Ganymedis pater. Hic vero duas condidit urbes; Troiam, à nomine suo, & Ilium, ab Ilo, filio natu majore vocatum. Ubi vero urbium mœnia ad exitum per-

1. ἐπὶ τὸν Ποντικὸν ἀνέπλευσαν] supple, θάλασσαν, ex Cedreno.

2. Γλαύκην, καὶ τὴν Κρέοντος θυγατέρα] καὶ, hoc loco παρέλκει: Glauca enim ipsa Creontis fuit filia. Fabulam habes apud Apollonium Rhod. & apud Isac. Tzetzem in Lycophron.

3. μετὰ δὲ Θώλαν ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Αἰγλὼμ ὁ Ζαβουλωνίτης] Post Tholam quidem, interjectis tamen Jairo, Jeptha, & Essebone, populum Israeliticum judicavit Elon Zabulonites, per annos decem: ut videre est Jud. cap. 12. v. 11. Verum hæc omnia subsultorie ab Auctore tradita sunt.

4. ὃς ἐγένετο πατὴρ Ἰλίου] Scr. Ἴλου. Scrib. etiam Τρὼς ubique, non Τρῶος, uti noster habet.

duxisset, Reges Europæos omnes, præter Tantalum, Mycenarum regem, ad se vocavit: quod ægre ferens Tantalus, Troem deinceps infensissimum habuit. Tros autem, ante jacta urbium fundamina, Jovis Europæi Templo victimas, & dona missurum se voverat. Biennio itaque post mœnia absoluta, filium suum minorem Ganymedem, (quem, quod formosus esset, & minorennis, valde charum sibi habuit,) L satellitibus stipatum mittit, ut Jovi Europæi dona adferret; &, ex voto Patris, sacra perageret. Ille igitur, mari trajecto ad Templum Jovis iter instituit. Quod ubi inaudisset Tantalus, suspicatus eum Europæ exploratorem supervenisse, plurimos statim armatos emisit, qui Ganymedem, sociosque rapuerunt, antequam Jovis Fanum attigissent. Ganymedes autem metu correptus, in morbum incidit: interrogatus autem à Tantalo, qua tandem spe fretus aliena regna exploratum venire ausus sit? respondit, suscepti itineris causam sibi, sociisque, solam esse, ut Jovi sacra fa-

λέων, τοὺς τοπαρχοῦντας, ἤτοι βασιλεύοντας τῆς Εὐρώπης χώρας [1] πάντας προσετρέψατο, δίχα τοῦ Ταντάλου, βασιλέως τῆς Μυκηναίων χώρας. Καὶ πρὸς τοῦτο ἐλυπήθη ὁ Τάνταλος, καὶ ἔσχεν ἔχθραν μεγάλην πρὸς αὐτόν· ἦν δὲ ταξάμενος ὁ Τρῶος, [2] πρὸ τοῦ ἄρχεται κτίζειν τὰς πόλεις, δῶρα πέμπειν, καὶ θυσίας ποιεῖν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς τοῦ εἰς τὴν Εὐρώπην χώραν· ὅστις πληρώσας τὰ τείχη, μετὰ δύο ἔτη ἔπεμψε [3] τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν τὸν μικρότερον, τὸν λεγόμενον Γανυμήδην, (ὃν ἠγάπα, ὡς εὐπρεπῆ, καὶ μικρότερον,) εἰς τὸ ἀπενέγκαι τὰ δῶρα εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς, καὶ πληρῶσαι τὴν θυσίαν τοῦ τάγματος· δεδωκὼς αὐτῷ ἄνδρας ν΄. καὶ ἀντιπεράσας τὴν θάλασσαν, ἀπήρχετο ἐπὶ τὸ ἱερὸν τοῦ Διός. Μαθὼν δὲ ὁ Τάνταλος, νομίσας ὅτι κατασκοπῆσαι ἦλθε τὴν Εὐρώπην χώραν, ἔπεμψε πολλοὺς [4] ὁπλισμένους, καὶ ἥρπασε τὸν Γανυμήδην, πρὸ τοῦ φθάσαι τὸ ἱερὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. Ο δὲ Γανυμήδης ἐκ τῆς δειλίας ἠῤῥώστησεν· ἐπηρώτησε δὲ αὐτὸν ὁ Τάνταλος, λέγων· Εν ἀλλοτρίοις βασιλείοις πῶς ἐτόλμησας ἐλθεῖν κατάσκοπος; Καὶ εἶπεν αὐτῷ, ὅτι, θυσίας χάριν τοῦ Διὸς ἦλθον ἐγὼ,

1. πάντας προσετρέψατο] ad se vocavit, sc. εἰς τὸν ἐγκαινισμὸν, ut habet Cedrenus.

2. πρὸ τοῦ ἄρχεται κτίζειν] Scr. ἄρχεσθαι.

3. τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν] memoria lapsus est librarius: Scr. υἱὸν. Cæterum de Tantalo, vide Euseb. Chron. l. post p. 84. & Scaliger. in locum: item Cedren. Jo. Tzetz. p. 87. Nat. Comit. p. 335. Helvic. p. 31.

4. ὁπλισμένους] Scr. ὡπλισμένους.

καὶ

καὶ οἱ μετ' ἐμοῦ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Τάνταλος, ἐκέλευσεν αὐτὸν περιμεῖναι, καὶ ἀνιαθῆναι διὰ τὴν νόσον. Ὁ δὲ αὐτὸς Γανυμήδης, τρεῖς ἡμέρας ἀῤῥωστήσας, τελευτᾷ· καὶ ἐκέλευσεν ὁ Τάνταλος ἀποδοθῆναι ἃ ἤνεγκε δῶρα, καὶ τὴν θυσίαν, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διός· καὶ τὸ λείψανον δὲ τοῦ αὐτοῦ Γανυμήδους τεθῆναι ἔσω ἐν τῷ ναῷ τοῦ Διὸς, πρὸς τιμήν. οἱ δὲ μετ' αὐτοῦ ἀποσταλέντες, ποιήσαντες αὐτῷ σόρον, ἔθηκαν αὐτὸν, ἐπιγράψαντες ἐν αὐτῷ· Τρῶος βασιλεὺς Ἀσίας, σὺν τῇ θυσίᾳ, τὸν ἐνταῦθα κείμενον Γανυμήδην, υἱὸν αὐτοῦ, ἀνέθετο Διΐ.

Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ Τάνταλος, πρὸς θεραπείαν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ· οὐκ ἦν γὰρ ἔθος Ἕλλησι, θάπτειν ἔνδον ἱεροῦ οἴκου λείψανον θνητοῦ ἀνθρώπου, διὰ τὸ μὴ κοινοῦσθαι τὰ θεῖα. Ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Δίδυμος, ὁ ἱστορικὸς χρονογράφος. Λέγουσιν οὖν τινες τὸν Γανυμήδην ἁρπαγῆναι ὑπὸ ἀετοῦ διὰ τὸ συμβὰν αὐτῷ ὀξύτατον τοῦ θανάτου.

Μετὰ δὲ Τρῶον, ἐβασίλευσε τῶν Φρυγῶν ὁ Ἶλος· ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐλαλεῖτο ἡ νίκη τοῦ ἀγῶνος Πέλοπος τοῦ Λυδοῦ, καὶ Οἰνομάου τοῦ Πεισαίου, ἐπιτελεσθεῖσα ἐν 1 τῇ Ἰλιακῇ ἑορτῇ· ἅτινα συνεγράψατο Χάραξ ὁ ἱστορικός.

Μετὰ δὲ τοὺς χρόνους τούτους ἦν

cerent. Quo audito, Tantalus manere illum jussit, morbique sui curam habere. At vero Ganymedes, ubi triduum infirmitate sua laborasset, animam efflavit. Tantalus autem dona quæ attulerant, victimasque, ad Jovis fanum deportanda curavit: Ganymedis etiam reliquiis in eodem Jovis templo, honoris causa, inhumatis. Qui autem socii erant itineris, Monumentum ei extruxerunt, hoc inscriptum Epitaphio " Tros Rex Asiæ, " Ganymedem filium, heic " jacentem, cum victimis, " Jovi sacravit.

Hoc vero à Tantalo factum est, ut officiis hisce Patrem ejus sibi conciliaret: alias enim Græcis hominibus receptum non fuit, ut Mortalis cujusvis reliquiæ intra sacrum Ædem reconderentur; ne sic Divina polluerentur. Et ista quidem memoriæ mandavit Didymus sapientissimus Historicus Chronographus. Hinc nonnulli fabulantur, Ganymedem ab Aquila raptum fuisse, eo quod morte obierit repentina.

Post Troem, ad Phrygiam regnavit Ilus: quo tempore celebrabatur Triumphus ille Agonisticus Pelopis Lydii, contra Oenomaum Pisæum, in Festo solis agitatus: sicuti hæc nobis tradidit Charax Historiographus.

Post hæc Israeli Dux fuit,

1. τῇ Ἰλιακῇ ἑορτῇ] Scr. Ἡλιακῇ.

& Judex, Sampson; vir strenuus, & Mysticus, mirandaque faciens; uti habetur in Hebraicis Scriptis: Quo tempore etiam Ægyptiis imperavit Lapathus. Duos hic habuit filios; Achæum, & Laconem: moriturus itaque jussit, regnum suum, regionemque, filios duos inter se dividere. Achæus igitur, patre demortuo, regionem totam in duas partes distribuens, fratri suo Laconi alteram tradidit. Is vero regionis partem, quæ sibi obtigerat, à nomine suo, Laconiam vocavit: ubi & urbem maritimam condidit, quam Githilliam appellavit: & regnavit ibi per annos XXXIII. Post hunc ad Laconiam regnarunt plurimi alii, usque ad Thestium, Laconum regem; qui, juxta ripam fluminis Eurotæ, urbem extruxit; quam ex nomine suo, Thestiam vocavit. Habuit autem Thestius iste filias, admirandæ formæ, tres; Ledam scilicet, Clytiam, & Melanippen, quæ &, *pulcherrimæ Laconides*, appellabantur. Ex his Ledam pater locavit cuidam, nomine Tyndaro; qui, post mortem Thestii, Laconibus imperavit. Tindarus au-

κριτὴς καὶ ἡγούμενος τοῦ Ισραὴλ Σαμψὼν, ἀνὴρ γενναῖος, καὶ μυστικὸς, καὶ θαύματα ποιῶν· καθὰ ἐν τῇ Εβραϊκῇ ἐμφέρεται συγγραφῇ. Εν οἷς χρόνοις [1] ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάπαθος· ἔσχε δὲ υἱοὺς δύο, [2] τὸν Αχαὸν, καὶ τὸν Λάκωνα. Μέλλων δὲ τελευτᾷν, ἐκέλευσε τοῖς ἑαυτοῦ υἱοῖς, διαμερίσασθαι τὸ βασίλειον αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν, εἰς δύο· ὅστις Αχαὸν, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ἀπομερίσας τὴν χώραν πᾶσαν εἰς δύο, ἔδωκε τῷ αὐτοῦ ἀδελφῷ Λακῶνι τὸ ἥμισυ τῆς χώρας ἐκ τῆς πατρικῆς αὐτῶν βασιλείας. Καὶ ἐκάλεσε τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην χώραν, εἰς ὄνομα ἴδιον, Λακωνικήν· καὶ ἐβασίλευσε Λακὼν ἔτη λγ', καὶ κτίζει πόλιν, [3] ὀνόματι Γιθιλλίαν, εἰς τὴν πάραλον. Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσαν Λακώνων ἄλλοι πολλοὶ, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ Θεστίου, βασιλέως Λακώνων· ὃς ἔκτισε πόλιν, εἰς ἴδιον ὄνομα, Θεστίαν, παρὰ τὸν ποταμὸν τὸν λεγόμενον Εὐρώταν. Καὶ ἔσχεν ὁ αὐτὸς Θέστιος θυγατέρας τρεῖς, [4] εὐπρεπεῖς πᾶσαν ὑπερβολήν, τὴν Λήδαν, καὶ τὴν Κλυτίαν, καὶ τὴν Μελανίππην· αἵτινες ἐκαλοῦντο, περιούσιαι Λακωνίδες. Τὴν δὲ Λήδαν ἐξέδωκεν ὁ πατὴρ αὐτῆς Θέστιος πρὸς γάμον τινὶ ὀνόματι

---

1. ἐβασίλευσε τῆς Αἰγύπτου χώρας ὁ Λάπαθος] Scribend. cum Cedreno, τῆς Εὐρώπης χώρας.

2. τὸν Αχαὸν] Ita etiam infra. Cedrenus tamen eum Αχαιὸν vocat.

3. ὀνόματι Γιθιλλίαν] Cedrenus Γαθιωνίαν vocat.

4. εὐπρεπεῖς πᾶσαν ὑπερβολὴν] præpositio hic excidit; supple εἰς, uti habet Cedren. εὐπρεπεῖς εἰς ὑπερβολήν.

Τυνδαρίῳ

[1] Τυνδαρίῳ· ὅστις, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ Θεστίου, ἐβασίλευσε τῆς τῶν Λακώνων χώρας. Ἔσχε δὲ [2] θυγατέρας ἐκ τῆς Λήδας ὁ αὐτὸς Τυνδάρεως, ὀνόματι Κλυταιμνήστραν· ἥντινα, μετὰ χρόνον αὐξηθεῖσαν, ἠγάγετο γυναῖκα Ἀγαμέμνων, ὁ βασιλεὺς τῆς Μυκηναίων χώρας. Ἡ δὲ ἐπορνεύθη, μοιχευθεῖσα ὑπό τινος νεωτέρου συγκλητικοῦ, ὀνόματι Κύκνου, υἱοῦ Ἐδερείωνος, βασιλέως τῆς Ἀχαΐας, τοῦ καταγομένου ἐκ τοῦ Πήκου Διὸς, Τυνδαρίου, τοῦ τῆς Λήδας ἀνδρὸς, ἀγνοοῦντος τὴν μοιχείαν. Ἡ δὲ Λήδα ἐπορνεύθη, μετεωριζομένη ἐν προαστείῳ ἰδίῳ, κειμένῳ παρὰ τὸν Εὐρώταν ποταμόν· καὶ ἔγκυος γενομένη ὑπὸ Κύκνου τοῦ μοιχοῦ, υἱοῦ Ἐδερίωνος βασιλέως, ἔτεκεν ἐν ἑνὶ τοκετῷ βρέφη τρία· Κάστορα, καὶ Πολυδεύκην, καὶ Ἑλένην. Ἥτις Ἑλένη εἶχε φοβερὸν κάλλος, ἣν ἐξέδωκε μετὰ ταῦτα ὁ αὐτὸς Τυνδάριος εἰς γάμον Μενελάῳ, τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀργείων, [3] συντρόφῳ τοῦ Ἀγαμέμνονος· καθὼς Παλαίφατος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. ὅτι μάτην οἱ ποιηταὶ ἱστοροῦσι ποιητικῶς, λέγοντες, ὅτι ὁ Ζεὺς γέγονε Κύκνος, καὶ Λήδαν ἤχωσε.

tem ex Leda filiam habuit, nomine Clytemnestram; quam post temporis adultiorem factam, in uxorem duxit Mycenarum rex, Agamemnon. At vero Leda, inscio marito, vitiata est à nobili quodam juvene, nomine Cygno, filio Ederionis, Achæorum regis, à Jove Pico oriundi. Vitiabatur autem Leda, in ædibus suis suburbanis, ad Eurotam fluvium sitis, ubi oblectationis causa tunc temporis morabatur. Gravida autem facta, à Cygno, Ederionis regis F. uno partu tres inde edidit infantes; Castorem, Pollucem, & Helenam, mirandæ formæ virginem: quam postea Tyndarus Menelao, Argivorum regi, Agamemnonis connutritio, in uxorem dedit: uti memoriæ prodidit sapientissimus Palæphatus: illud etiam testatus, frustra se Poetas habuisse, in fabula illa, de Leda, à Jove in Cygnum verso, compressa.

1. Τυνδαρίῳ] Scr. Τυνδάρεῳ.

2. θυγατέρας] Scr. θυγατέρα.

3. συντρόφῳ τοῦ ἀγαμέμνονος] Σύντροφον Agamemnonis. Menelaum appellat, eo quod, ut ipse putavit, non fratres erant sed, apud Atreum, Agamemnonis patrem, Menelaus Plisthenis F. una cum Agamemnone enutritus fuerit: ut infra expresse dicit lib. 5. Cæterum an hæc etiam Palæphati, quem noster citat, mens fuerit, penitus nescimus: ex libris enim περὶ ἀπίστων quinque, quos Suida teste conscripsit, unicus tantum nunc extat, qui primus erat. Revera tamen & Agamemnon, & Menelaus Plisthenis filii, Atrei vero nepotes erant; adeoque non Connutritii tantum, sed fratres germani.

Sampſonis autem temporibus, in Phrygia regnavit Dardanus, Ili filius.

Eodem etiam tempore ad Græciam regnavit Abas quidam, per annos XXIII, poſt eum, Prœtus, annos XVII. Hujus uxor Stheneboea, quæ & Antia dicta eſt, Bellerophontem deperibat, mittit igitur qui eum ſollicitarent; ſed Bellerophon, votis ejus annuere nolens reſpondit, Prœtus, inquiens, antequam Rex eſſet, me expoſitum reperit, & apud ſe domi enutrivit; nec minus charum habuit convictorem, quam ſi filius ejus fuiſſem, Egone igitur, ut in hunc virum tale aliquid committerem? Abſit hoc ab homine Græco. Hæc ubi audiſſet Stheneboea (metuens, ne forte libertate, quam apud Prœtum, tanquam filius habuit, uſus, ſe ab uxore ejus ad amplexus ſuos ſollicitatum eſſe aperiret:) clam apud virum criminatur eum; Bellerophon, inquiens, perdite me amans, involat in amplexus: timeoque, ne ab ejus veneficio, brevi peritura ſim; dum tui amans, caſtitatem meam

Τῆς δὲ τῶν Φρυγῶν χώρας, ἐπὶ τῶν χρόνων τοῦ Σαμψὼν, [1] ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ἰλίου.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε [2] τῶν Ἑλλήνων, τοῦτ' ἔστι, τῆς Ἑλλάδος, τὶς ὀνόματι Ἄβας ἔτη κγ'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Προῖτος ἔτη ιζ'. τούτου ἡ γυνὴ ἡ Σθενέβοια, ἡ καὶ Ἀντεία, ἐφίλησε τὸν Βελλεροφόντην· καὶ προσέπεμψεν αὐτῷ τινὰς, καὶ οὐκ ἐπείσθη. λέγων, ὅτι χαμαίρετόν με εὗρεν ὁ βασιλεὺς Προῖτος πρὸ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ ἀνεθρέψατο, καὶ τιμῆς με ἠξίωσεν υἱοῦ, συνεσθίειν αὐτῷ· καὶ πράξω τὶ τοιοῦτον κατ' αὐτοῦ; οὐκ ἔστι νόμος Ἕλλησι. Καὶ τοῦτο ἀκούσασα ἡ Σθενέβοια, (λογισαμένη μήποτε, ὡς ἔχων παῤῥησίαν υἱοῦ πρὸς αὐτὸν, εἴπῃ αὐτῷ ὅτι προσέπεμψεν αὐτῷ τινας, ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ·) λάθρα εἶπε τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ, ὅτι ἐρᾷ μου ὁ Βελλεροφόντης, καὶ ἐπέρχεταί μοι· καὶ, μὴ φάρμακόν μοι δώσει, καὶ θάνω, φυλάττουσά σοι σωφροσύνην, ὡς ἀνδρὸς ἐρῶσα, [3] καὶ φοβοῦμαι. Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ

1. ἐβασίλευσε Δάρδανος, υἱὸς Ἰλίου] Scr. Ἴλου, ut ſupra monuimus. Cæterum Dardanus Ili proavus erat, filius vero ejus, qui eum in regno ſucceſſit, Laomedon dictus eſt.

2. τῶν Ἑλλήνων, τοῦτ' ἔστι, τῆς Ἑλλάδος] Cedrenus habet, τῶν Ἑλλήνων, καὶ τῆς Ἑλλάδος, haud recte: Ἑλλὰς enim apud Autorem hunc ſtricte, pro particulari Græciæ regione ſumitur, uti ſupra monuimus: licet eum parum ſibi conſtantem obſervare poſſimus; ibi enim Sicyonios vocat Ἑλλαδικοὺς, hic Argivorum regnum τὴν Ἑλλάδα appellat. Abas enim, & Prœtus, Argivorum reges fuerunt.

3. καὶ φοβοῦμαι] καὶ, redundat.

Προῖτος,

Προῖτος, νόμος ἐστὶν Ἕλλησι, [1] μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνεσθίοντι. ἀλλὰ [2] πέμπω αὐτὸν πρὸς τὸν ἴδιόν σου πατέρα Ἰωβάτην, μεθ' οὗ οὐδέποτε ἔφαγε, γράφων αὐτῷ φονεῦσαι αὐτὸν, ὡς ἐπίβουλον τῆς ἐμῆς βασιλείας, καὶ σοῦ αὐτῆς. Ὁ δὲ ποιήσας οὕτως, ἔδωκεν αὐτῷ γράμματα, σφραγίσας αὐτὰ βασιλικῇ σφραγῖδι. Καὶ λαβὼν τὰ γράμματα ὁ Βελλεροφόντης, ἀγνοῶν τὴν κατασκευὴν τὴν κατ' αὐτοῦ, ἀπῆλθε πρὸς τὸν Ἰωβάτην βασιλέα, καὶ εὗρεν αὐτὸν ἐν τῷ ἀρίστῳ. Καὶ μαθὼν ὁ Ἰωβάτης ὅτι ἦλθεν, ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ ὡς φιλούμενον παρὰ τοῦ Προίτου, γαμβροῦ αὐτοῦ, ὡς υἱὸν, [3] ἐκέλευσε συνεσθίειν αὐτῷ. Καὶ δεξάμενος τὰ γράμματα, καὶ ἀναγνοὺς τὰ γραφέντα αὐτῷ, καὶ εἰδὼς ὁ Ἰωβάτης ὅτι συνέφαγεν αὐτῷ εἶπε καθ' ἑαυτόν· [4] ὅτι μᾶλλον κατηγορεῖται οὗτος· εἰ γὰρ συνήδει

tibi incolumem præsto. Prœtus vero respondens; Injuriam, inquit illis, quibuscum comederint, inferre, Græcis Religio est: cæterum Jobati, patri tuo, quicum nunquam comedit, eum mittam; per literas eum rogans, uti hunc è medio tollat; ut qui tibi, regnoque meo struxit insidias. Ad hunc igitur modum fecit Prœtus, & literas Bellerophonti tradidit, Regio sigillo obsignatas; quas ille nihil doli suspicatus, Jobati defert. Incidit autem in Jobatem, forte tum prandentem; qui, audito Bellerophontem advenisse, quem Prœtus gener filii loco charum habuit, illum in mensæ consortium adhibuit. Deinde literis acceptis, perlectisque, Jobates, cum in mensæ etiam consortium eum vocasset; Indubie (inquit apud se) homo iste inique insimulatur: si e-

1. μὴ ποιεῖν κακῶς τῷ συνεσθίοντι.] De hospitibus non violandis, vide Isac. Tzetzem, in Lycophron. qui Alexandro exprobrat, quod pro beneficiis in illum illatis, Menelaum, contra jus fasque, injuriis affecerit. Ubi etiam veteris hospitibus salem apponendi consuetudinis meminit: ἅλα δὲ ἐπέθεσαν οἱ παλαιοὶ ἐν ταῖς τῶν ξενιῶν καταρχαῖς συμβολικῶς, ἐπευχόμενοι ὥσπερ ἅλς ἐκ δύο φύσεων, τῆς ὑδατώδους, καὶ γεηρᾶς, εἰς μίαν φύσιν ἐπάγη τὴν τοῦ ἁλὸς, οὕτω παγῆναι καὶ αὐτοὺς εἰς μίαν ὁμόνοιαν.

2. πέμπω αὐτὸν] forte, πέμψω.

3. ἐκέλευσε συνεσθίειν αὐτῷ] Jo. Tzetzes Chil. 7. hist. 149. Jobaten eum per novem dies continuos conviviis excepisse asserit; decimo vero tandem die perlectis literis, eum tamen occidere non potuisse, ut qui socius fuerat mensæ.

Ἰδὼν ὁ Ἰοβάτης δὲ τὸ γράμμα τῇ δεκάτῃ,
Κτείνειν οὐκ εἶχεν οὐδ' αὐτὸς, συμμετασχὼν τραπέζης.

4. ὅτι μᾶλλον κατηγορεῖται,] durum hoc locutionis genus: κατηγορεῖται enim, pro, *injuste accusatur*, hoc loco poni videtur, nisi κακηγορεῖται, potius legendum sit. τὸ μᾶλλον vero eodem modo usurpatum occurrit infra, lib. 10. p. 2, 3. αὐτὸς δὲ μᾶλλον, ὡς ἐγγὺς τῆς ἐμῆς καρδίας, ἀνέκραξε, &c.

nim

nim alicujus in eo mali conscia fuisset, communi uti mensa Justitia ipsa non sivisset. Apud Græcos enim, injuriam ei, quicum comederint, inferre, nefas habetur. Juxta hæc igitur genero suo rescripsit Jobates; & quæ sequuntur apud Euripidem, qui hac de re Tragœdiam scripsit.

Prœto autem successit in regno Acrisius secundus per annos XXXI. & deinde Pelops, post victoriam contra Oenomaum à se partam; qui regnavit annos XXXII. à quo Græci postea, Peloponesii, dicti sunt: qui & urbem quoque condidit, quam Peloponesum vocavit: unde postea Græcorum regnum, Peloponesiacum, vocabatur.

Eodem tempore floruit Democritus Philosophus: qui etiam in scriptis suis Philosophicis docuit debere eum, qui Philosophus evadere cupit, exercere, temperare se, & ab omnibus vitiis abstinere; omnia etiam recte intelligere, ac facere: ubi autem huc pervenerit, edocebitur Nomen illud novem literis scribendum; & videbit filium Dei verbum illud impassibile, olim etiam Passibile futurum. Ex-

κακῷ, ὐκ ἂν ἡ δίκη ἐποίησεν αὐτὸν φαγεῖν μετ' ἐμῦ· ὅτι νόμος ἐστὶν Ἕλλησι, τῷ συνεσθίοντι μὴ ποιεῖν κακῶς. Καὶ τὰ αὐτὰ ἔγραψε τῷ ἰδίῳ γαμβρῷ, καὶ τὰ λοιπὰ, καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης, ὁ τραγικὸς ποιητὴς, πληρώσας τὸ δρᾶμα.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Προίτου ἐβασίλευσεν ὁ δεύτερος Ακρίσιος ἔτη λα'· καὶ λοιπὸν, μετὰ τὴν νίκην τὴν κατὰ Οἰνομάου, ἐβασίλευσεν ὁ Πέλοψ ἔτη λβ'. [1] ἐξ οὗ καὶ Πελοπονήσιοι ἐκλήθησαν οἱ Ελλαδικοί. Εκτισε δὲ καὶ πόλιν, ἥντινα καὶ Πελοπόννησον ἐκάλεσεν· ἔκτοτε καὶ Πελοποννήσιον ἐκλήθη τὸ βασίλειον Ἑλλάδος.

Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἦν ὁ Δημόκριτος, φιλοσοφήματα διδάσκων· ὅστις καὶ ἐν τῇ φιλοσόφῳ αὐτοῦ συγγραφῇ ἐξέθετο ταῦτα· ὅτι, δεῖ τὸν θέλοντα φιλόσοφον γενέσθαι, ἀσκεῖν, σωφρονεῖν, πάντων ἀπέχεσθαι κακῶν, πάντα δὲ ὀρθῶς νοεῖν, καὶ πράττειν, καὶ ὅτε οὕτως φιλοσοφήσει, τότε μαθήσεται [2] τὸ ἐννάγραμμον ὄνομα, καὶ ὄψεται τὸν υἱὸν τοῦ Θεοῦ λόγον τὸν ἀπαθῆ, [3] παθητὸν μελλοφανῆ. φέρεται δὲ ταῦτα εἰς τὸ σύγ-

1. ἐξ οὗ καὶ Πελοπονήσιοι ἐκλήθησαν οἱ Ελλαδικοί] Stephan. de urb. triplicem hanc regionem habuisse appellationem testatur: *Apis enim, Phoronei F. temporibus, Apia vocata est; Pelasgi vero Pelasgia:* ἐπὶ δὲ τῶν Πελοπιδῶν, Πελοπόννησος: *sub Pelopidis vero, Peloponesus.*

2. τὸ ἐννάγραμμον ὄνομα] Scribendum, ex Cedreno ἐννεαγράμματον.

3. παθητὸν μελλοφανῆ] Cedrenus habet νεοφανῆ.

γραμμα Θεοφίλυ τῦ σοφωτάτυ χρονογράφυ.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις [1] ἐφιλοσόφει Ἱπποκράτης, ἰατρικὴν φιλοσοφίαν ἐκπιδεύμμος.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πέλοπος, ἐβασίλευσεν ὁ Ἀτρεὺς ἔτη κ'. καὶ μετ' αὐτὸν, [2] ὁ Θυέστης ἔτη ις'. καὶ μετ' αὐτὸν ὁ Ἀγαμέμνων ἔτη ιη'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ Αἴγισθος ἔτη ζ'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία τῶν Ἑλλήνων, ἤτοι Πελοποννησίων, ἔτη ρξδ'.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις ἀνωτέρω χρόνοις, τῆς Κρήτης ἐβασίλευσε [3] πρῶτος ὁ Μίνωος, ὁ υἱὸς τῆς Εὐρώπης· ὅστις καὶ [4] ἐθαλλασσοκράτει, πολεμήσας Ἀθηναίοις, καὶ νόμους ἐπέθηκε περὶ οὗ, φησὶ, Πλάτων ὁ σοφώτατος, ἐν τοῖς περὶ νόμων ὑπομνήμασιν ἐμνημόνευσεν. Ἐν οἷς χρόνοις ἦσαν ὁ Δαίδαλος, καὶ ὁ Ἴκαρος, [5] θρυλέμενοι ἕνεκεν τῆς Πασιφάης, γυναικὸς τῦ Μίνωος

tant autem hæc apud Theophilum, sapientissimum Chronographum.

Eisdem temporibus etiam floruit Hippocrates Philosophus, qui Medicinam docuit.

Post Pelopem, in regno successit Atreus; & regnavit annos XX. Hunc excepit Thyestes, qui regnavit annos XVI. post hunc regnavit Agamemnon, annos XVIII. huic successit Ægisthus, & regnum tenuit, annos VII. Duravit itaque regnum Græcorum nempe Peloponnesiacum, annos CLXIV.

Supradictis autem temporibus, ad Cretam primus regnavit Minos, Europæ filius: qui, cum mari dominatus esset, Athieniensibus bellum intulit, legesque illis imposuit. Hujus vero sapientissimus Plato meminit, in Libris ejus de Legibus. Circa eadem tempora celebres fuerunt Dædalus, & Icarus, ob Pasiphaen, Minois regis uxorem; Taurumque, scribam ejus; quo-

1. ἐφιλοσόφει Ἱπποκράτης.] Hippocrates duos medica arte celebres fuisse tradidit Jo. Tzetz. Chil. 8. Hist. 155. Gnosidici filium, priorem; alterum vero, qui & Cous dictus est, hujus nepotem. Hippocrates vero iste Cous, Librorum custos in Coo designatus, antiquorum Medicorum omnium exussit libros; uti idem Tzetzes testatur.

Ἐν Κῷ βιβλιοφύλαξ δὲ δειχθεὶς ὁ Ἱπποκράτης,
Τὰ παλαιὰ τῶν ἰατρῶν ἐνέπρησε βιβλία,
Καὶ τὸ βιβλιοφυλάκιον. δι' ὃ φυγὼν ἐκεῖθεν,
Ἐν Ἠδωνοῖς διέτριβεν, Ἑλλάδι, Θετταλίᾳ,
Τῷ Ἀρταξέρξῃ σύγχρονος ὑπάρχων,
καὶ Περδίκκᾳ.

Verum Pelopis ævo Hippocrates, ejusque σύγχρονος Democritus, bene multis annorum centuriis posteriores sunt.

2. ὁ Θυέστης ἔτη ις.] Cedren. ἔτη δώδεκα, rectius: vide Eusebium.

3. πρῶτος ὁ Μίνως] Scr. Μίνως.

4. ἐθαλλασσοκράτει] Scr. ἐθαλασσοκράτει.

5. θρυλέμενοι] Scr. θρυλλέμενοι.

cum rem habuit Pasiphae, filiumque ex eo, Minotaurum, peperit; adulterii consciis, atque illud etiam promoventibus, Dædalo, & Icaro. Re. vero Minos uxorem suam in cubiculo, una cum duabus ancillis, victu necessario adhibito, includi jussit; nec post illud temporis unquam in conspectum viri venit. Cæterum, quod regia dignitate exuta esset, excrucians se, in morbum incidit, & sic vitam finivit. Dædalus autem, & Icarus, deinde perierunt; hic quidem, rupto carcere, inter navigandum, mari demersus est; Dædalus vero gladio occisus. De Pasiphaë vero fabulam conscripsit Euripides Poëta.

Iisdem temporibus Hercules ille, ærumnis suis clarus, Initiator, & Mysta, Libyam profectus, cum Anteone qui ipse mysta fuit, Terrestresque quasdam artes exercuit, congressus est. Quem cum vicisset Hercules, occidit: post victoriam vero, morbo correptus, seipsum in ignem conjecit; ubi absumptus periit. Hæc autem à Didymo sapi-

βασιλέως, καὶ τοῦ Ταύρου, [1] τοῦ νοταρίου αὐτῆς· ἐξ οὗ ἔτεκε μοιχευθεῖσα υἱὸν, τὸν κληθέντα Μινώταυρον· [2] μεσάσταυλος τῇ μοιχείᾳ τῆς πορνείας τοῦ Δαιδάλου καὶ τοῦ Ικάρου. Ο δὲ Μίνωος βασιλεὺς τὴν Πασιφάην ἀποκλείσας [3] ἐν τῷ κουβουκλείῳ μετὰ δύο δουλίδων, παρεῖχεν αὐτῇ τροφὴν, καὶ εἴασεν αὐτὴν ἐκεῖ, μηκέτι ἑωρακὼς αὐτήν. Καὶ ἐκείνη θλιβομένη, ὡς λυθεῖσα τῆς βασιλικῆς ἀξίας, νόσῳ βληθεῖσα ἐτελεύτα· ὁ δὲ Δαίδαλος, καὶ ὁ Ικαρος, ἐφονεύθησαν, ὁ μὲν Ικαρος [4] φεύγων τῆς Φρουρᾶς, ὡς πλέει, ἐποντίσθη· ὁ δὲ Δαίδαλος ἐσφάγη· περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα ὁ Εὐριπίδης ὁ ποιητής.

Εν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις Ηρακλῆς, ὁ τελεστὴς, ὁ μυστικὸς, ἄθλους ποιήσας, ἀπελθὼν ἐν τῇ Λιβύῃ χώρᾳ, συνέβαλε [5] τῷ Αντέωνι, καὶ αὐτῷ ὄντι μυστικῷ, ποιοῦντι δὲ γήϊνά τινα. Καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ Ηρακλῆς, ἐφόνευσεν αὐτόν· ὅστις Ηρακλῆς, μετὰ τὴν νίκην νόσῳ βληθεὶς, ἑαυτὸν εἰς [6] πῦρ ἔβαλε, καὶ ἐτελεύτα· περὶ οὗ Δί-

---

1. τοῦ νοταρίου αὐτῆς] Notarii, sive scribæ; dictio latina, apud Græcos recentiores frequenter usurpata. Eusebius tamen Taurum τὸν Μίνωος στρατηγὸν, Minois *Militiæ Præfectum fuisse vult, Chron. lib. poster. ex Philochoro.*

2. μεσάσταυλος] pro μεσιτεύσαυλος, seu μεσιτεύσαυλον, de utrisque enim dictum.

3. ἐν τῷ κουβουκλείῳ] ex Latino, Cubiculum, Vocabulum factum.

4. φεύγων τῆς Φρουρᾶς] lego, ἐκ τῆς Φρουρᾶς.

5. τῷ Αντέωνι] hic Anteus aliis est.

6. ἑαυτὸν εἰς πῦρ ἔβαλε] Ita etiam Eusebius Chron. l. 2. Ηρακλῆς νόσῳ λοιμώδει περιπεσὼν, εἰς πῦρ ἑαυτὸν ῥίψας τελευτᾷ.

δυμος

δυμος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Τοῦ δὲ Ἰλίου τότε ἐβασίλευσε, μετὰ Δάρδανον, Λαομέδων, ὁ αὐτοῦ υἱός.

Μετὰ δὲ Σαμψὼν, ἡγεῖτο τοῦ Ἰσραὴλ Ηλὶ ὁ ἱερεύς.

Ἐν δὲ τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις ἐτελεύτα ὁ Ἀνδρόγεος, ὁ υἱὸς τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος, βασιλέως τῆς Κρήτης· ὡσαύτως δὲ καὶ αὐτὸς Μίνωος ἐτελεύτησε, καὶ ἐκέλευσε, μέλλων τελευτᾷν, βασιλεῦσαι τῆς Κρήτης τὸν Μινώταυρον. Καὶ μετὰ τὴν τούτου τελευτὴν τοῦ Μίνωος, ἐβασίλευσε τῆς Κρήτης ὁ Μινώταυρος, ὁ Πασιφάης υἱὸς καὶ Ταύρου, τοῦ νοταρίου αὐτῆς. Καὶ ὕβριν λογιζόμενοι οἱ συγκλητικοὶ τῆς Κρήτης, τὸ βασιλεύεσθαι ὑπὸ τοῦ Μινωταύρου, ὡς μοιχογενοῦς, συσκευάζονται αὐτῷ, καὶ προτρέπονται τὸν Θησέα, ὡς γενναῖον, τὸν υἱὸν τοῦ Αἰγέως, βασιλέως τῆς Θεσσαλίας, εἰς τὸ πολεμῆσαι αὐτῷ. συνταξάμενοι προδιδόναι τὸν Μινώταυρον, καὶ τὴν χώραν πᾶσαν, καὶ διδόναι αὐτῷ καὶ τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ εἰς γυναῖκα τὴν Ἀριάδνην, τὴν ἐκ Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος βασιλέως. Εἶχε γὰρ ἀπὸ τῆς Πασιφάης καὶ τοῦ Μίνωος, τὸν Ἀνδρόγεον, καὶ τὴν Ἀριάδνην. Καὶ ἦλθε κατ' αὐτοῦ ὁ Θησεὺς εἰς τὴν Κρήτην ἐξαίφνης, καὶ πάντες ἐάσαντες τὸν Μινώταυρον οἱ συγκλητικοὶ, καὶ ὁ στρατὸς, ἔδοξαν φεύγειν τὴν πόλιν Γορτυνάν.

Καὶ γνοὺς ὁ Μινώταυρος τὴν προδοσίαν, ἔφυγε καὶ αὐτὸς [1] εἰς τὴν Λαβύ-

entissimo conscripta sunt. Regnavit ad Ilium tunc temporis, post Dardanum, filius ejus Laomedon.

Israelem vero, post Sampsonem, judicavit Eli sacerdos.

Temporibus autem supradictis mortuus est Androgeus, Minois Cretæ regis ex Pasiphae filius. Mortuus est etiam Minos ipse: qui moriturus, successorem sibi in regno constituit Minotaurum. Post Minoem itaque mortuum, Cretæ regnum tenuit Minotaurus, Pasiphaes ex Tauro, Notario suo, filius. Verum regni primores probro sibi ducentes, si ex Adulterio natum regem haberent; in eum conspirarunt: Theseumque, Ægei Thessaliæ regis filium, virum strenuum, adhortati sunt promittentes se Minotaurum, regionemque totam udituros; & Ariadnam, sororem ejus, Minois regis ex Pasiphae filiam in uxorem illi daturos. Susceperat enim ex Pasiphae rex Minos, Androgeum, & Ariadnam. Statim itaque Theseus in Cretam, adversus Minotaurum, proficiscitur. Proceres autem, cum exercitu toto, simulata fuga, Minotaurum, urbemque Gortynam deseruerunt. Minotaurus vero proditionem sentiens, & ipse fugit in Labyrinthum regionem:

ubi

1. εἰς τὴν Λαβύρινθον χώραν] Cedr. habet, εἰς τὴν Λαβύρινθον χώραν. Λαβύρινθος Hesychius interpretatur κοχλιοειδὴς τόπος. Etymologici Magni auctor

ubi cum ad montem pervenisset, speluncam quandam subintrans delituit. Theseus autem eum insecutus, & à quodam edoctus ubi latitavit; è latebris extractum statim interfecit. Victor itaque in urbem Gortynam reversus, triumphum de Minotauro egit, magnamque apud Proceres, subditosque omnes comparavit sibi gloriam. Proceres etiam rogavit, uti ad patrem Ægeum secum profecti, triumphum etiam illic celebrarent. Theseum vero, antequam patriam versus vela dedisset, antevertit nauta quidam; qui Ægeo, Thesei patri nunciavit, Minotaurum ex urbe aufugisse. Suspicatus itaque pater, dolose cum eo egisse Cretenses, (quorum fraudes etiam in proverbia abierant; *Cretenses semper mendaces*:) seipsum in mare projecit, & periit. Theseus itaque reversus, patrem extinctum invenit & consiliariis suis ita suadentibus, Cretensium regno, cum Ariadna, spreto, (cum Patre defuncto, in Thessaliæ regno jam successurus esset,) uxorem sibi accepit Iliam, quæ & Phædra dicta est. Ariadna vero, in Jovis templum se recipiens, ibi ad

ειωθον χώραν· καὶ ἀνελθὼν ἐν ὄρει, εἰσῆλθεν εἰς σπήλαιον κρυπτόμενος. Καὶ καταδιώξας αὐτὸν ὁ Θησεὺς, ἔμαθεν ὑπό τινος, ποῦ κέκρυπται· ὅντινα ἐκβαλὼν ἐφόνευσεν εὐθέως. Καὶ εἰσελθὼν ἐν τῇ πόλει Γορτυνῃ, ἐθριάμβευσε τὴν κατὰ τοῦ Μινωταύρου νίκην· καὶ ἐφημεῖτο ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν, καὶ ἀπὸ πάσης τῆς χώρας. Καὶ ᾔτησεν αὐτοὺς ἀπελθεῖν πρὸς τὸν Αἰγέα, τὸν αὐτοῦ πατέρα, ἵνα καὶ πρὸς αὐτὸν θριαμβεύσῃ τὴν νίκην. Πρὸ τοῦ δὲ αὐτὸν καταπλεῦσαι πρὸς τὸν πατέρα αὐτοῦ, ἀπελθών τις ναύτης ἀνήγγειλε τῷ βασιλεῖ Αἰγεῖ, τῷ πατρὶ τοῦ Θησέως, ὅτι ἐξέφυγεν ἐκ τῆς πόλεως ὁ Μινώταυρος· Καὶ ὑπέλαβεν, [1] ὅτι ἄλλην αὐτῷ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες, (ἐξέθεντο γὰρ περὶ αὐτῶν· Κρῆτες ἀεὶ ψεῦσται·) καὶ ἔριψεν ἑαυτὸν εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπώλετο. ἐλθὼν οὖν ὁ Θησεὺς, εὗρεν αὐτὸν τελευτήσαντα· καὶ πεισθεὶς τῇ ἰδίᾳ συγκλήτῳ,, περιεφρόνησε τῆς βασιλείας τῆς Κρήτης, καὶ τῆς Ἀριάδνης, (βασιλεύσαντος τοῦ ἰδίου πατρὸς τῆς Θεσσαλίας·) καὶ ἠγάγετο γυναῖκα τὴν Ἰλίαν, τὴν λεγομένην Φαίδραν. Ἡ δὲ Ἀριάδνη εἰσελθοῦσα ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς

---

ctor Labyrinthum Creticum Montem fuisse ait, in quo antrum erat descensu ascensuque molestum. Λαβύρινθος ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ ἐστιν ὄρος, ἐν ᾧ ἐστι σπήλαιον ἀντρῶδες, δύσκολον περὶ τὴν κάθοδον, καὶ δυσχερὲς περὶ τὴν ἄνοδον· ἐν ᾧ λέγει] ὁ Μινώταυρος ἐμπεπληθέναι.

1. ὅτι ἄλλην αὐτῷ ἐποίησαν οἱ Κρῆτες] locus mendosus: suspicor legendum, ὅτι ἄλλην αὐτῷ ἐποίησαν, quod verto, *in errorem eum duxerant*.

2. ἔριψεν ἑαυτὸν] Scr. ἔρριψεν.

ἔμελλεν

ἔμεινεν ἱέρεια παρθένος, ἕως οὗ ἐκεῖ ἐτελεύτησε.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐθρυλλεῖτο ἐν τῇ Θεσσαλίᾳ ὁ ψεύστης πόθος τῆς Φαίδρας, ὁ πρὸς Ἱππόλυτον, [1] τὸν πρόγονον αὐτῆς, υἱὸν δὲ Θησέως ἐκ παλλακῆς· περὶ ἧς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς. Μετὰ οὖν νβ΄. ἔτη τοῦ τελευτῆσαι τὴν Πασιφάην, ἐστὶ τὰ κατὰ τὴν Φαίδραν, καθὼς ὁ σοφώτατος Δομνῖνος ὁ χρονογράφος ὑπεμνημάτισε. Τῇ δὲ θέᾳ ἦν ἡ Φαίδρα τελεία, εὔστολος, μακρόψις, σώφρων. Ὁ δὲ Ἱππόλυτος τῇ θέᾳ ἦν τέλειος, εὐσθενής, μελάγχροος, κονδόθριξ, ὑπόσιμος, πλατύοψις, ὀδόντας ἔχων μεγάλους, σπανὸς τὸ γένειον, κυνηγετικός, σώφρων δὲ, καὶ ἥσυχος. Ὁ δὲ Θησεὺς ὁ βασιλεὺς, ἀκούσας τὰ θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει περὶ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Ἰλίας Φαίδρας, ἐλυπεῖτο πρὸς αὐτήν· καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ Ἱππολύτου, οὐκ ἔδειξεν αὐτοῖς· λαβὼν δὲ ταῦρον λευκὸν, ἔδωκεν αὐτὸν θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι, [2] κατα-

mortem usque virgo sacris vacavit.

Illis temporibus increbuit fama mendax, de amoribus Phædræ & Hippolyti privigni Thesei ex pellice filii: de quibus postea sapientissimus Euripides Drama conscripsit. Acciderunt autem ea, quæ de Phædra traduntur, LII annis, post mortuam Pasiphaen: sicuti à sapientissimo Domnino Chronographo memoriæ proditum est. Erat autem Phædra, formam quod spectat, statura justa, ornata, facie oblonga, moribus honestis: Hippolytus vero statura etiam justa, robustus, colore nigro, capillo brevi, subsimus, facie lata, dentibus grandioribus, barba rara, venationi deditus, animo sapienti, & sedato. Rex Theseus vero, ubi audisset quæ de uxore Ilia Phædra disseminabantur in populum, moleste hæc in ea tulit: commotus etiam ira in filium suum Hippolytum, illis quidem rem non aperit: cæterum sumpto sibi tauro albo Neptuno illum immolavit; filiumque Hippolytum

1. τὸν πρόγονον αὐτῆς] Πρόγονοι dicuntur, filii, ex nuptiis prioribus nati. Moschopul. Attic. voc. Collect. Πρόγονοι καὶ οἱ ἀπὸ προτέρου γάμου γεγεννημένοι, ὧν ὁ πατὴρ, ἢ μήτηρ εἰς δεύτερον ἦλθε γάμον. λέγονται δὲ πρόγονοι, πρὸς τοὺς ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου γεγεννημένους. ἐπίγονοι δὲ λέγονται, οἱ ἀπὸ τοῦ δευτέρου γάμου.

2. καταρώμενος τὸν υἱὸν] Eadem habes apud Jo. Tzetzem, Chil. 6. Hist. 56

Τὰ Φαίδρας, Ἱππολύτου δῆλα τελεῖ τοῖς πᾶσιν,
Ὡς ἤρα τούτου Φαίδρα μὲν προγόνου πεφυκότος.
Αὐτοῦ δ' αὐτὴν ἀπωσαμένου, ψευδῶς δὲ τούτου βίαν
Θησεῖ, τῷ τούτου δὲ πατρὶ, θνήσκει δειναῖς κατάραις.

execratus, diris devovit. Hippolytus vero post tres menses venatum egressus, dum eques aprum insequitur, equo forte cæspitante excussus, ad terram pronus cadit; & habenis lævæ manus digitis implicatis, ab equo rapiebatur: caput vero inde vulneratum, servi ad urbem deferentes, in palatium duxerunt: ubi sexto post die, ex capitis vulnere interiit, annum agens vicesimum secundum. Rex vero Theseus lugens illum; dolores suos Phædræ aperit: Hippolytum etiam illi in os injicit, exprobrans ea, quæ de consuetudine illorum populus undique dictitabat. Phædra, ubi hæc audisset, juramento adhibito, sibi cum eo quid tale unquam intercessisse negavit: quin & rumores, ab imperito vulgo de Hippolyto jactatos, falsos esse, vanosque omnino adjuravit. Theseus autem fidem ei nequaquam adhibens; pudefactus etiam, quod Primores suos hæc latere non potuissent, è conspectu suo eam amovit, visumque suum fugere eam jussit in perpetuum. Ipse interim fatum filii sui, quem unice dilexit, misere lugebat. Phædra vero, innocentiæ

ρώμενος τὸν υἱὸν αὐτοῦ Ἱππόλυτον, καὶ αἰτούμενος κακῶς αὐτὸν ἀπολέσθαι. Καὶ συνέβη μετὰ μῆνας τρεῖς ἐν τῷ ἐξελθεῖν τὸν Ἱππόλυτον εἰς θήραν ἐφ᾽ ἵππον, καὶ διῶξαι σύαγρον, τοῦ ἵππου αὐτοῦ προσκόψαντος, ἐξεσελλίσθη, καὶ ἔπεσε χαμαὶ, κατέχων τῇ ἀριστερᾷ χειρὶ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, καὶ εἰλιγμένος τοῦ λωρίου ἐν τῇ χειρὶ αὐτοῦ, ἐσύρη ὑπὸ τοῦ ἵππου· πληγὴν δὲ λαβὼν ἐν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ, εἰσηνέχθη ὑπὸ τῶν δούλων εἰς τὴν πόλιν ἐν τῷ παλατίῳ· καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἐκ τῆς πληγῆς τῆς αὐτοῦ κεφαλῆς τελευτᾷ· ἦν δὲ ἐτῶν κβ´. Ὁ δὲ Θησεὺς βασιλεὺς πενθῶν αὐτὸν, ἐξεῖπε τῇ Φαίδρᾳ τὴν ἑαυτοῦ λύπην, ὀνειδίζων αὐτὴν, εἰρηκὼς αὐτῇ καὶ τὰ θρυλλούμενα ἐν τῇ πόλει καὶ τῇ χώρᾳ, ἕνεκεν τοῦ Ἱππολύτου καὶ αὐτῆς. Ἡ δὲ Φαίδρα ἀκούσασα ταῦτα, ἐξωμόσατο αὐτῷ, μὴ εἰδέναι τοιοῦτον· ἀλλὰ καὶ ἀπομένην αὐτῷ καὶ μάτην τὴν λοιδορείαν ταύτην τοὺς τῆς πόλεως φημίσαι ὑπονοήσαντας. Ὁ δὲ Θησεὺς μὴ πεισθεὶς αὐτῇ, αἰσχυνόμενος δὲ καὶ τὴν σύγκλητον αὐτοῦ ἐποίησεν αὐτὴν ἀπὸ ὄψεως, κελεύσας μηκέτι αὐτῷ ὁρᾶσθαι· λυπούμενος δὲ καὶ διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ἐφίλει γὰρ αὐτόν. Ἡ δὲ Φαί-

1. ἐξεσελλίσθη] vox hybrida, ex particula Græca, ἐξ, verbo vero Latino, Græco more formato, conficta: à σέλλα enim seu, σέλλα, *Sella*, σελλίζομαι formatur, inde compositum, ἐξεσελλίσθη, ex *Sella*, seu sede excussus est.

2. εἰλιγμένος τοῦ λωρίου] Scr. εἰλιγμένος. λωρίον, λῶρον, & λῶρος, apud recentiores Græcos usurpata pro, Lorum, Habena.

δρα, ὡς πάνυ σώφρων, θλιβομένη δὲ καὶ διὰ τὴν ψευδῆ κατηγορίαν τῶν τῆς πόλεως καὶ τῆς χώρας, καὶ τοῦ ἀνδρὸς τὸν ἀποδιωγμὸν αἰσχυνομένη, ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο, καὶ τελευτᾷ, οὖσα ἐτῶν λθ΄. καθὼς Κεφαλίων ὁ σοφώτατος συνεγράψατο ταῦτα, λέγων· ὅτι, μάτην περὶ τῆς σώφρονος Φαίδρας τῆς κατὰ Ἱππόλυτον πόθον ἐμυθολόγησαν, ποιητικῶς περὶ τῆς αὐτῆς πλασάμενοι.

Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς χρόνοις ἐβασίλευσε τῶν Λακεδαιμονίων πρῶτος [1] Ἐρυθεὺς ἔτη μβ΄· καὶ ἄλλοι βασιλεῖς μετ' αὐτὸν η΄, ὁμοῦ ἐβασίλευσαν ἔτη σμϛ΄. [2] Καὶ ὁ Ἀλκμαίωνος ἔτη λζ΄. καὶ κατέσχεν ἡ βασιλεία Λακεδαιμονίων τὰ πάντα ἔτη τκε΄· ὡς Ἀφρικανὸς ὁ σοφώτατος συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ Ἡλεὶ τὸν προφήτην τῶν Ἰουδαίων, πρῶτος ἐβασίλευσε τῶν Ἰουδαίων Σαοὺλ, ὁ τοῦ Κὶς, ἐκ φυλῆς Βενιαμὶν, ἔτη κ΄, ἐν Γαβαὼν τῇ πόλει. Τῶν δὲ Κορινθίων, [3] μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους, ἐβασίλευσε τότε Ἀλέτης, ἔτη λε΄. καὶ ἄλλοι βασιλεῖς ια΄, ἔτη σοζ΄. [4] Καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α΄. Κατέσχε δὲ ἡ βασιλεία Κορινθίων τὰ πάντα ἔτη, τιγ΄.

suæ sibi conscia; ægre etiam ferens, se, ob falsum popelli rumorem, à conjuge suo ejectam esse; pudore victa, sibimet ipsi mortem conscivit, annum agens trigesimum nonum: sicut ista literis prodidit sapientissimus Cephalion: qui Poëtas etiam perstrinxit, ob ea quæ de castissimæ Phædræ & Hippolyti amoribus, vanissime fabulati sunt.

Circa illa tempora Lacedæmoniis regnavit primus Eurystheus, per annos XII. & post eum reges alii VIII, per CCXLVI annorum spatium: deinde Alcmænus, annos XXXVII. Duravit igitur regnum Lacedæmoniorum per annos CCCXXV, sicut scriptum reliquit sapientissimus Africanus.

Post Eli Prophetam, regnavit primus ad Judæam Saulus, filius Cis ex tribu Benjamin, annis XX. in urbe Gibeah. Everso Lacedæmoniorum imperio, Corinthiis regnavit Aletes, per annos XXXV. aliique deinde reges XI, per annos CCLXXVII. postea ea etiam regnavit * per annum unum. Duravit igitur regnum Corinthiorum, annis CCCXIII.

---

1. Ερυθεὺς] Scr. Ευρυσθεὺς Euseb. Chron. l. 2. Λακεδαιμονίων πρῶτος ἐβασίλευσεν Εὐρυσθεὺς ἔτη μβ΄.

2. καὶ ὁ Ἀλκμαίνος] Hic Ἀλκαμένης vocatur, apud Eusebium.

3. μετὰ τοὺς Λακεδαιμονίους] Forte scribendum, μετὰ τὸν Λακεδαιμονίων: Corinthiorum enim, & Lacedæmoniorum regnum eodem anno cœpisse, sub regibus scilicet Alete & Euristheo, testatur Eusebius in Chronicis: quem vide.

4. Καὶ ὕστερον ἐβασίλευσεν * ἔτος α΄.] Supple, ex Eusebio, Αὐτομένης. Euseb. Chron. Can. Κορινθίων ἐβασίλευσεν ιθ΄. Αὐτομένης ἔτος ἕν. & deinde οἱ Κορινθίων βασιλεῖς ἕως τοῦδε τοῦ χρόνου μεθ' οὓς ἐνιαύσιοι Πρυτάνεις.

Iisdem

Iisdem Sauli temporibus, Pisæi primum Certamen Olympicum instituerunt; Jovi Olympio festivitatem illam universalem celebrantes. De his vero scripsit in Chronographia sua sapientissimus Africanus.

Eodem tempore Judæorum Sacerdos erat Samuel Propheta; qui ex præcepto Dei, Davidem, Jesse filium, Judæorum Regem constituit.

Εν τοῖς χρόνοις τοῦ Σαοὺλ ἐπενόησαν πρῶτον ἀγῶνα οἱ Πισαῖοι Ολυμπίαν, τότε τὴν ἑορτὴν ἐπιτελέσαντες τὴν κοσμικὴν τῷ Διὶ Ολυμπίῳ· περὶ ὧν ὁ σοφώτατος Αφρικανὸς ἐχρονογράφησε.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐγένετο Ιερεὺς τῶν Ιουδαίων Σαμουὴλ, ὁ προφήτης· καὶ προεβάλλετο κατὰ κέλευσιν Θεοῦ βασιλέα τὸν Δαβὶδ τοῦ Ιουδαϊκοῦ ἔθνους, τὸν υἱὸν τοῦ Ιεσσαί.

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΠΕΜΠΤΟΣ.

Χρόνων Τρωϊκῶν.

LIBER QUINTUS

De Troianis temporibus.

ΕΝ δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ Δαβὶδ, ἐβασίλευσε τοῦ Ιλίου, ἤτοι τῆς Φρυγῶν χώρας, Πρίαμος, υἱὸς Λαομέδοντος. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, τότε καὶ τὸ Ιλιον, καὶ τὸ Δάρδανον, καὶ ἡ Τροία, καὶ πᾶσα ἡ χώρα τῆς Φρυγίας πορθεῖται ὑπὸ τῶν Αχαιῶν· ἐν οἷς ἱστορεῖται Αγαμέμνων, καὶ Μενέλαος, καὶ οἱ λοιποὶ, σὺν τῷ Νεοπτολέμῳ Πύῤῥῳ, ὅσοι ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ιλίου, διὰ τὴν [1] ὑπὸ Πάρυδος, τοῦ καὶ Αλεξάνδρου, κλοπὴν τῆς Ελένης, [2] ἐτρώθη γὰρ εἰς αὐτήν. Η γὰρ Ελένη ἦν τελεία, [3] εὔστολος, εὔμασθος,

DAvidis temporibus regnavit ad Ilium, sive Phrygiam, Priamus, Laomedontis filius. Eo regnante, Ilium Dardanumque, Troia simul, omnisque Phrygum terra, à Græcis devastata sunt: quorum duces celebriores fuerunt, Agamemnon, & Menelaus, cum Neoptolemo Pyrrho, cæterisque, qui arma contra Ilium moverunt, ob Helenæ raptum, cujus amore Paris, qui & Alexander, captus fuerat. Erat enim Helena statura justa, decora, papillis formosis, nivis instar

1. ὑπὸ Πάρυδος] Scr. Πάριδος.
2. ἐτρώθη γὰρ εἰς αὐτὴν] subaudiendum, τῷ ἔρωτι.
3. εὔστολος] vox hæc ad vestium ornatum proprie referenda: licet hoc in Helenæ laudibus locum habere non debere quis existimet. Leo Allat. in Isac. Porphyrogen. de prætermissis ab Homero, *bene comptam*, vertit.

alba, pulchris superciliis, eleganti naso, vultu optimo, crine crispo & subflavo, oculis grandiusculis, gratiosa, voce suavi, stupendum denique ob formam inter fœminas spectaculum: annum autem tunc temporis agebat vigesimum sextum. Causa vero, quæ Troiæ, Phrygiæ regionibus, regnisque omnibus ruinam invexit, hujusmodi fuisse perhibetur.

Nato ex Hecuba Paride, pater ejus Priamus oraculum Apollinis consuluit, quid de filio sibi nato sperandum esset. Responsum vero vates hoc dedit. *Natus est tibi filius Paris puer infaustus: qui, tricesimum attingens annum, exitium regnis Phrygiis allaturus est.* Hæc ubi audisset pater, mutato statim nomine Alexandrum eum vocavit: & amandatum eum in agrum quendam, Amandram vocatam, agricolæ cuidam enutriendum tradidit, usque dum impleti essent anni illi xxx. Oraculo

λευκὴ ὡσεὶ χιὼν, εὔοφρυς, εὔρινος, [1] εὐχαράκτηρος, οὐλόθριξ, ὑπόξανθος, μεγάλους ἔχουσα ὀφθαλμοὺς, εὔχαρις, καλλίφωνος, φοβερὸν θέαμα εἰς γυναῖκας· ἦν δὲ ἐνιαυτῶν κϛ'. Η δὲ ἀρχὴ τῶν κακῶν τοῦ ἀπολέσθαι τὴν Τροίαν, καὶ πᾶσαν τὴν Φρυγῶν χώραν, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς, εὑρέθη ἡ πρόφασις αὕτη.

Τοῦ Πάριδος γεννηθέντος ὑπὸ τῆς Εκάβης, Πρίαμος ὁ τούτου πατὴρ, ἀπελθὼν ἐν τῷ μαντείῳ τοῦ Φοίβου, ἐπυνθάνετο περὶ τοῦ τεχθέντος αὐτῷ υἱοῦ. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς οὕτος· Ετέχθη σοὶ υἱὸς Πάρις, παῖς δύσπαρις, τριακοντούτης γενόμενος, ὀλέσει τὰ βασίλεια Φρυγῶν. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ Πρίαμος, εὐθέως [2] μετωνόμασεν αὐτὸν Αλέξανδρον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν ἀγρῷ, [3] ὀνόματι Αμάνδρᾳ, γαλακτοτροφῆναι παρὰ [4] γεηπόνῳ τινὶ, ἄχρις οὗ διέλθῃ τὰ τριάκοντα ἔτη, ἅπερ ὁ χρησμὸς εἶπεν,

1. εὐχαράκτηρος] χαρακτὴρ, hic de facie tantum dici apparebit cuilibet locum hunc cum sequentibus conferenti. lib. enim 11. M. Antoninus Philos. λεπτοχαράκτηρος dicitur, cum prius χονδροειδὴς, curtus, & λεπτὸς, gracilis dictus fuisset. Verum S. Pauli Characterisma lib. 10. p. 235. datum, rem extra controversiam ponit. Ibi enim cum prius tum corporis totius lineamenta, tum vultus capillitiique color, descripta fuerant, tandem addit autor, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν χαρακτῆρα, *vultum ridibundum* ei tribuens, μακροχαράκτηρος itaque, *facie longa*, λεπτοχαράκτηρος, *facie tenui*, seu *parva* necessario vertenda sunt.

2. μετωνόμασεν αὐτὸν Αλέξανδρον.] Isac. Porphyrog. περὶ τῶν καταλειφθ. ὑπὸ τοῦ Ομήρου. eum Alexandrum prius dictum fuisse asserit; Deinde vero Paridem, ἀπὸ τοῦ παρεῖναι, quod vitata morte, cum à matre expositus fuisset, adhuc superstes esset.

3. ὀνόματι Αμάνδρᾳ] Μανδρᾷ, habet Cedrenus.

4. γεηπόνῳ τινὶ] Scr. γηπόνῳ.

καὶ

ἐάσας τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, Πρίαμος, ὁ αὐτοῦ πατὴρ, ἐν τῷ ἀγρῷ· [1] ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ μέγα, ἐκάλεσεν αὐτὸ πόλιν τὸ πάριον. Καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ὁ Πάρις ἀνατρεφόμενος, καὶ ἐν αὐτῷ διάγων, καὶ ἀναγινώσκων· ὅστις ἐλλόγιμος, καὶ εὐπαίδευτος ἐγένετο, καὶ ἐξέθετο λόγον ἐγκωμιαστικὸν εἰς τὴν Ἀφροδίτην, λέγων, [2] μήζονα αὐτῆς Θεὰν μὴ εἶναι, μήτε τὴν Ἥραν, μήτε τὴν Ἀθηνᾶν. Τὴν γὰρ Ἀφροδίτην, τὴν ἐπιθυμίαν εἶπεν εἶναι· ἐκ τῆς ἐπιθυμίας οὖν πάντα τίκτεσθαι εἶπεν, ἐν τῇ ἑαυτοῦ ἐκθέσει. Διὰ τοῦτο ἱστοροῦσιν, ὅτι ὁ Πάρις ἔκρινε μεταξὺ Παλλάδος, καὶ Ἥρας, καὶ Ἀφροδίτης, καὶ τῇ Ἀφροδίτῃ ἔδωκε τὸ μῆλον, ὅ ἐστι, τὴν νίκην, εἰπὼν ὅτι ἡ ἐπιθυμία, ὅ ἐστιν, ἡ Ἀφροδίτη, πάντα τίκτει, καὶ τέκνα, καὶ σοφίαν, καὶ σωφροσύνην, καὶ τέχνας, καὶ τὰ ἄλλα πάντα, ἐν λογικοῖς καὶ ἀλόγοις· μείζων δὲ αὐτῆς, καὶ βελτίων μὴ εἶναι. Ἐξέθετο δὲ καὶ ὕμνον εἰς αὐτὴν, τὸν [3] λεγόμενον, κεστὸν ὁ αὐτὸς Πάρις. Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ λϐʹ ἔτος, λογισάμενος ὁ Πρίαμος ὅτι παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ δι-

designati. Priamus itaque, filio in agro relicto, muro magno agrum hunc cinxit, urbemque Parium vocavit. Paris itaque hic educatus est, ætatem suam bonis artibus impendens. Ingeniosus itaque, & eruditus evasit, & Orationem Laudatoriam in Venerem composuit, prædicans eam Deabus omnibus superiorem, ne exceptis quidem Junone, aut Minerva. Cupiditatem enim Venerem esse dixit: ex Cupiditate autem omnia procreari. Inde de eo orta fabula, arbitrum illum constitutum fuisse, inter Palladem, Junonem, & Venerem; Veneri autem detulisse victoriam, dato illi malo aureo. Dixit enim Venerem, id est, cupiditatem, omnia procreare, liberos, sapientiam, temperantiam, artes, aliaque omnia, tam in brutis, quam ratione præditis; neque ea majus esse, nec melius quicquam. Sed & Hymnum etiam in laudem ejus composuit Paris, quem *Cestum* appellavit. Priamus itaque, exacto tandem anno post tricesimum secundo, præfinitum Oraculo tempus jam præte-

1. ποιήσας δὲ τεῖχος ἐν τῷ αὐτῷ ἀγρῷ] Vicus, muro cinctus, Urbis statim nomen ubique apud Autorem hunc sibi sumit: exempla hujus rei frequentia.

2. μήζονα αὐτῆς θεὰν] Scr. μείζονα.

3. λεγόμενον κεστὸν] κεστὸν ἱμάντα apud Homer. acu pictum lorum: significat etiam, Cingulum Nuptiale. Hesych. Κεστὸν ἱμάντα, τὸν ποικίλον ἱμάντα, ἢ χιτῶνα ποικίλον, ἢ τὸν τῆς Ἀφροδίτης ἱμάντα.

riisse ratus; mittit qui filium Alexandrum, quem apprime dilexit, ex agro illo honorifice educerent. Quin & rex ipse Priamus, Proceribus, fratribus, & civibus suis omnibus stipatus, ad eum recipiendum exivit. Paris itaque Troiam ingressus est, anno ætatis suæ tricesimo tertio, mense Xanthico, sive Aprili. Quem cum vidit Priamus tam aspectu, robore, & facundia ornatum, jussit eum dona accipere, ut in Græciam proficiscens, Daphnæo Apollini sacra faceret: dicens; Deus senectutis meæ misertus mala denunciata avertit: tempus enim Oraculi jam præterlapsum est. Priamus igitur Paridem demisit, datis illi muneribus pro omnibus Europæ regibus; quos etiam per literas hortatus est, uti filium Paridem, sive Alexandrum, Oraculum Apollinis adeuntem, ut sacra ex voto faceret, pro dignitate exciperent. Paris itaque post LVII dies, quibus Troiæ commoratus est, decimo octavo Desii, sive Junii mensis die discedit, acceptisque sibi donis regis quamplurimis, & ascitis, ex flore iuventutis Phrygiæ, C. comitibus, inde solvens navigavit. Pervenit vero ad

θέντος χρησμοῦ περὶ τοῦ Πάριδος τῶν λ' ἐνιαυτῶν· πέμψας ἤγαγεν ἀπὸ τοῦ ἀγροῦ τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, μετὰ πάσης τιμῆς· ἐφίλει γὰρ αὐτόν. Καὶ ἐξῆλθεν ὁ αὐτὸς Πρίαμος εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ, καὶ οἱ συγκλητικοὶ αὐτοῦ μετ' αὐτοῦ, καὶ [1] οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες, καὶ πάντες οἱ τῆς πόλεως. Καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ Τροίᾳ ὁ αὐτὸς Πάρις τῷ λγ' αὐτοῦ ἔτει, μηνὶ ξανθικῷ, τῷ καὶ ἀπριλλίῳ. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὸν ὁ Πρίαμος οὕτως εὐπρεπῆ, καὶ τῇ θέᾳ, καὶ τῷ σθένει, καὶ τῇ διαλέκτῳ, ἐκέλευσεν αὐτῷ λαβεῖν δῶρα, καὶ ἀπελθεῖν θυσιάσαι ἐν Ἑλλάδι, Δαφναίῳ Ἀπόλλωνι· λέγων, ὅτι ἠλέησέ μου τὸ γῆρας, καὶ παρήνεγκε τὰ κακά. Ἰδοὺ γὰρ παρῆλθεν ὁ χρόνος τοῦ χρησμοῦ. Καὶ ποιήσας τῷ αὐτῷ Πάριδι πρὸς πάντας τοὺς βασιλεῖς, ἤτοι [2] τοπάρχας τῆς Εὐρώπης χώρας γράμματα ὁ Πρίαμος βασιλεύς, ὥστε δέξασθαι τὸν αὐτοῦ υἱὸν Πάριδα, τὸν καὶ Ἀλέξανδρον, ἀπιόντα εἰς εὐχὴν θυσιάσαι τῷ Ἀπόλλωνι, ἀπέλυσε τὸν αὐτὸν Πάριδα, πέμψας καὶ τοῖς βασιλεῦσι, δι' αὐτοῦ, δῶρα. Καὶ ἐξῆλθε τῷ δεσίῳ, τῷ καὶ Ἰουνίῳ μηνὶ ιη'. μετὰ ν' καὶ ζ' ἡμέρας τῆς ἐν τῇ Τροίᾳ παρουσίας αὐτοῦ· καὶ ἀποπλεύσας μετὰ πολλῶν δώρων βασιλικῶν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ ἄνδρας Φρύγας νεανίσκους ρ'. Καὶ κα-

1. οἱ ἀδελφοὶ αὐτοῦ πάντες] αὐτοῦ, hoc loco ad Paridem referendum videtur.

2. τοπάρχας τῆς Εὐρώπης χώρας] Europam, pro Græcia, & Helladem, pro Peloponneso, apud hunc nostrum frequenter poni supra monuimus.

τήντησεν

πλώτησεν ἐν τῇ πόλει τῇ λεγομένῃ Σπάρτῳ τῆς Ἑλλάδος, [1] τῇ βασιλευομένῃ, ἤτοι τοπαρχουμένῃ ὑπὸ Μενελάου, υἱοῦ Πλισθένους· ὅστις Μενέλαος ἀνετράφη εἰς τὰ βασίλεια τοῦ Ἀτρέως, βασιλέως τῶν Ἀργείων, ἅμα Ἀγαμέμνονι υἱῷ αὐτοῦ· κἀκεῖθεν ἐλέγοντο, οἱ δύο Ἀτρεῖδαι. Ὁ δὲ Μενέλαος ἕτοιμος ἦν ἀποπλέειν εὐθέως ἐν τῇ Κρήτῃ, ἅμα τοῖς συγγενέσιν αὐτοῦ, ὀφείλων θυσιάσαι τῷ Διΐ, καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτυνῇ, πόλει τῆς Κρήτης, ὅτε ἦλθεν ὁ Πάρις [2] ἐν τῇ Σπάρτῳ πόλει πρὸς αὐτόν. Ἔθος γὰρ εἶχεν ὁ Μενέλαος ποιεῖν ἑορτάς, καὶ θυσίας ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατ᾽ ἔτος, εἰς μνήμην τῆς Εὐρώπης, ὡς ἐκ γένους αὐτῆς. Δεξάμενος δὲ τὸν Ἀλέξανδρον, τὸν καὶ Πάριδα, καὶ γράμματα τοῦ βασιλέως Πριάμου τῆς Φρυγίας καὶ Ἀσίας, καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα τὰ παρ᾽ αὐτοῦ δοθέντα, περιεπλέξατο τὸν

urbem quandam Græciæ, nomine Spartam, ubi regnabat Menelaus, Plisthenis filius. Qui quidem Menelaus apud Astreum Argivorum regem, una cum Agamemnone, regis filio, enutritus fuerat, unde Atridæ ambo vocati sunt. In ipso enim Paridis adventu in Spartam urbem, expeditionem agitabat Menelaus, una cum consanguineis suis propediem soluturus, in Cretam insulam; ut ibi sacra Jovi, & Europæ faceret, in urbe Gortyna. Positum nempe hic in more sibi habuit, anniversarium uti Festum, & sacrificia, circa illud tempus quotannis institueret, Europæ in memoriam. Lectis itaque literis, muneribusq; acceptis, quæ Priamus rex Phrygiæ miserat; Alexandrum sive Paridem, amplexus est: nec minus honorifice eum excepit, quam si filius suus fuisset. Con-

---

1. τῇ βασιλευομένῃ, ἤτοι τοπαρχουμένῃ] Βασιλεύειν, per vocem, τοπαρχεῖν, fere reponit Autor noster, quia jam olim, ante Scriptoris hujus ætatem, τοῦ βασιλέως appellatio, imperatori Romano appropriata fuerat; Reges autem alii, Principesque omnes, excepto, ut apparet ex eodem Luitprando, Legat. ad Niceph. Bulgaro, ῥῆγες, Reges vocabulo Latino, & τοπάρχαι, dicebantur. Imperatores etiam Romanos hujus nominis honorem aliis invidisse apparet ex Luitprando, qui Legation. ad Nicephorum Phocam pro Othone M. obiit; ubi Imperatoris fratrem habes hac de re cum Luitprando litigantem, verbis hisce. *Octavo autem, id est, Sabbato primo dierum Pentecostes, ante fratris ejus Leonis Curopalatæ, & Logothetæ præsentiam sum deductus; ubi de Imperiali vestro nomine magna sumus contentione fatigati. Ipse enim vos, non Imperatorem, id est,* βασιλέα, *sua lingua, sed ob indignationem,* ῥῆγα, *id est, Regem, nostra vocabat. Cui cum dicerem, quod significatur idem esse, quamvis quod significat diversum; Me, ait, non pacis, sed contentionis causa venisse; sicque iratus surgens, vestras literas, vere indignans, non per se, sed per interpretem suscepit.*

2. ἐν τῇ Σπάρτῳ πόλει] Cedren. Σπάρτῃ: Sparta vero tum urbem Laconicæ principem, tum Laconicam ipsam significare asserit Stephan. de Urb. ex Timagora, qui de Spartis loquens, Ἐκπεσόντας, (inquit) καὶ αὐτοὺς εἰς τὴν Λακωνικὴν Σπάρτην ἀφ᾽ ἑαυτῶν ὀνομάσαι.

stituit itaque ex suis, qui ministrarent ei, sociisque; & pararent mensam, aliaque omnia necessaria, seorsim in Palatio suo. Quinetiam licentiam ei concessit, in urbe illa diebus quotquot vellet, commorandi; usque dum vires suas, navigatione exhaustas, resumere potuerit: deinde vero & abiret, ad destinatum Sacrificium Apollinis templo ex voto peragendum. Paridem itaque cum rebus ita omnibus instructissimum in Palatio suo curasset Menelaus, navi conscensa, in Cretam profectus est.

Interim vero, dum Cretæ commoraretur Menelaus, Jovi Asterio, & Europæ sacra peragens in urbe Gortyna; quodam die contigit, Helenam in hortum Palatii sui descendere, cum Æthra, Menelai cognata ex Pelope, & Clytemnestra, ab Europa genus ducente, ut sese ibi oblectaret. Paris autem in hortum forte despiciens, Helenam vidit; & observata forma ejus, juventutis flore, amore ejus

Πάριδα Ἀλέξανδρον· καὶ εὐμενῶς δεξάμενος αὐτὸν, ὡς ἴδιον υἱὸν, ἐν πάσῃ τιμῇ, ἀφώρισεν αὐτῷ ἐν τῷ ἰδίῳ παλατίῳ δίαιταν, καὶ παντοῖα ἀναλώματα, καὶ τοῖς αὐτοῦ, καὶ πᾶσαν θεραπείαν· εἰρηκὼς αὐτῷ, διατρίψαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, ὅσας ἐὰν βούληται ἡμέρας· ἄχρις αὐτὸν μείναντα ἀνεθλῶσαι, διὰ τὴν τοῦ πλόος ἀθυμίαν, καὶ εἶθ' οὕτως ἀπελθεῖν, πληρῶσαι τὸ τάγμα τῆς θυσίας εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. καὶ εὐθέως ὁ Μενέλαος καταστήσας αὐτὸν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ, ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Κρήτην, ἐάσας αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον.

Ἐν τῷ δὲ διάγειν τὸν Μενέλαον ἐπὶ τὴν Κρήτην, [1] θυσιάζοντα Διῒ Ἀστερίῳ, καὶ τῇ Εὐρώπῃ, ἐν τῇ Γορτυνῇ πόλει, συνέβη τὴν Ἑλένην κατελθεῖν ἐν τῷ παραδείσῳ τοῦ παλατίου αὐτῆς, εἰς τὸ ἐωριασθῆναι, μετὰ τῆς Αἴθρας, τῆς συγγενίδος τοῦ Μενελάου, ἐκ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης. Ὁ δὲ Πάρις παρακύψας εἰς τὸν παράδεισον, καὶ προσεσχηκὼς τῷ κάλλει τῆς Ἑλένης, [2] καὶ τὴν νεότητα, βληθεὶς ἔρωτι εἰς αὐτὴν, καὶ διὰ τῆς

---

1. θυσιάζοντα Διῒ Ἀστερίῳ.] Jovi Asterio, id est, Cretensi; Hesych. Ἀστερίη, ἡ Κρήτη, καὶ ἡ Δῆλος οὕτως ἐκαλοῦντο. Jovem enim in Creta natum atque educatum fuisse testatur Lucianus, de sacrific. οἱ δ' αὖ Κρῆτες οὐ γενέσθαι παρ' αὐτοῖς, οὐδὲ ταφῆναι μόνον τὸν Δία λέγουσιν, ἀλλὰ καὶ τάφον αὐτοῦ δεικνύουσι. Dionys. Perieget. de situ orbis:

Κρήτη τιμήεσσα Διὸς μεγάλοιο τιθήνη.

Sic Virgil. etiam lib. 3. Æneid.

Creta Jovis magni medio jacet insula ponto,
Mons Idæus ubi, & gentis cunabula nostra.

In Creta vero sepultum fuisse testantur Cedr. Chr. Alex. Autor, Chronographus ἀνώνυμος, quem Autori huic præfiximus; qui omnes Pici Jovis Epitaphium proferunt, hisce verbis scriptum. ΕΝΘΑΔΕ ΚΕΙΤΑΙ ΘΑΝΩΝ ΠΗΚΟΣ Ο ΚΑΙ ΖΕΥΣ ΟΝ ΚΑΙ ΔΙΑ ΚΑΛΟΥΣΙ.

2. καὶ τὴν νεότητα,] Scr. τῇ νεότητι.

Αἴθρας

Αἴθρας τῆς συγγενίδος Μενελάου, τῆς Πελοπίδος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, ἐκ γένους τῆς Εὐρώπης, ὑπονοθεύσας τὴν Ἑλένην, ἔλαβεν αὐτήν, καὶ ἔφυγε, [1] διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων ἐκ τῆς Τροίης, μετὰ χρημάτων λιτρῶν τριακοσίων, καὶ κόσμου πολλοῦ πολυτίμου, καὶ ἀργύρου, [2] ἅμα τῆς Αἴθρας τῆς ἐκ γένους τοῦ Πέλοπος καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας, τῆς ἐκ γένους Εὐρώπης, [3] καὶ ε΄ δουλίδων κουβικουλαρείων αὐτῆς. [4] Καὶ ἀντεπέρασεν εἰς τὴν Σιδῶνα, κἀκεῖθεν πρὸς τὸν Πρωτέα, βασιλέα τῆς Αἰγύπτου· μηκέτι ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος, καὶ ποιήσας τὴν θυσίαν ἐν Ἑλλάδι. Μεμαθηκότες δὲ οἱ φυλάττοντες τὸ παλάτιον Μενελάου στρατιῶται τὴν τῆς Ἑλένης φυγήν, φοβούμενοι, εὐθέως ἐξέπεμψαν στρατιώτας τρεῖς ἐκ τῆς πό-

captus eſt: atque Æthræ, Menelai cognatæ prædictæ, ope uſus, Helenam corrupit: & fuga demum rebus ſuis conſulens, naveſque, quas à Troia ſecum adduxerat, conſcendens; ipſam, cum ccc. pecuniarum libris, ornatuque multo pretioſo, atque argento, comitante eam Æthra, Pelopis & Clytemneſtræ cognata, ab Europa oriunda, cum quinque ancillis cubiculariis, avexit. Sacrificioque in Græcia deſtinato, & Apollinis templo inſuper habitis, in adverſam Sidonem navigavit; indeque ſolvens, in Ægyptum venit, ad regem Proteum. Milites vero, Menelai regis palatii cuſtodes, ubi de Helenæ fuga edocti fuerant; animis conſternati, ſine mora tres milites, ab urbe Spar-

1. διὰ τῶν εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλοίων] Lego, διὰ τῶν ὧν εἶχε vel potius διὰ ὧν εἶχε &c.

2. ἅμα τῆς Αἴθρας] Æthra fuit Pithei filia, Theſei vero mater: quæ à Dioſcuris, ob ſororem Helenam à Theſeo raptam, captiva abducta eſt; uti teſtatur Iſac. Tzetz. in Lycophron. his verbis. Πειρίθους καὶ Θησεύς, ὁ μὲν Διὸς ὤν, ὁ δὲ Ποσειδῶνος, φιλίαν ποιησάμενοι, ἁρπάσειν συνέθεντο Διὸς θυγατέρας. ἁρπάσαντες γοῦν τὴν Ἑλένην, παρατίθενται ἐν Ἀθήναις τῇ Ἀττικῆς Αἴθρᾳ, τῇ Πιτθέως μὲν θυγατρί, μητρὶ δὲ Θησέως. Κάστωρ δὲ καὶ Πολυδεύκης οἱ Διόσκουροι, οἱ τῆς Ἑλένης ἀδελφοί, πορθήσαντες τὴν Ἀττικήν, διὰ τὴν ἁρπαγὴν τῆς Ἑλένης, Αἴθραν λαμβάνουσιν αἰχμάλωτον πρὸς αἰσχύνην αὐτοῦ. ἥτις ἁρπαγείσης πάλιν, τῆς Ἑλένης ὑπ' Ἀλεξάνδρου, συναπῆρεν αὐτῇ καὶ ἡ Αἴθρα ἐπὶ Τροίαν.

3. καὶ ε΄. δουλίδων κουβικουλαρίων] Κουβικουλάριος, uti ex hoc loco apparet, tam pro *Cubicularia*, quam pro *Cubiculario*, ſumitur.

4. Καὶ ἀντεπέρασεν εἰς τὴν Σιδῶνα] Phœniciam verſus iter direxit Paris, verum adverſis ventis jactatus, Ægyptum tandem appulit. Conſtantinus Manaſſes.

Εἰς ναῦν ἐμβὰς ἁλίπλοον, ἀπαίρει πρὸς Φοινίκην.

Et paulo infra:

Ὑποληφθεὶς δὲ πνεύμασι σφοδροῖς πολυταράχοις,
Μόλις εἰς ἓν ὡρμίσατο στομάτων τῶν τοῦ Νείλου,
Κανωβικὸν ὀνομασθὲν ἐν χρόνοις τοῖς ὑστέροις.

ta, in Gortinam Cretæ mittunt, qui regi Menelao nunciarent, raptam esse à Paride Helenam; unaque abductam Æthram, regis & Clytemnestræ cognatam. Hæc ubi audivit Menelaus, furore quasi quodam correptus est: ira etiam in Æthram vehementi commotus est; ut qui de illius castitate spem sane optimam sibi conceperat. Statim itaque navem conscendens, in Græciam revertitur; & Spartam veniens, in omnes partes dimittit, qui Helenam, cum Paride, cæterisque requirant, sed nusquam invenerunt.

Post aliquod vero temporis spatium, Paris ex Ægypto rediens Helenam cum pecuniis, divitiisque ejus omnibus, secum advexit. Priamus autem & Hecuba, ubi Helenam cum Paride conspexerunt, egregiam fœminæ formam mirati; quænam esset, & à quibus orta parentibus, eam sciscitati sunt; respondit Helena, se Alexandri, sive Paridis, cognatam esse; magisque ad Pri-

λεως Σπάρτου τῆς Ἑλλάδος, ἐν τῇ Γορτυνῃ πόλει τῆς Κρήτης, ἀπαγγελοῦντας τῷ Μενελάῳ βασιλεῖ τὴν κλοπὴν τῆς Ἑλένης τὴν ὑπὸ Πάριδος· καὶ ὅτι μετ' αὐτῆς ἔλαβε καὶ τὴν Αἴθραν, τὴν συγγενίδα αὐτοῦ, καὶ τῆς Κλυταιμνήστρας. Καὶ ἀπέμψεν ἀκούσας ὁ Μενέλαος, [1] ὡς ἔξηχος· πολὺ δὲ ἐλυπήθη διὰ τὴν Αἴθραν, ἣν γὰρ ἔχουσα ὑπόληψιν παρ' αὐτοῦ σώφρονος πάνυ. Καὶ εὐθέως καταπλεύσας, ὑπέστρεψεν ἐν τῇ Ἑλλάδι, ἐν πόλει Σπάρτῳ· πανταχοῦ πέμπων εἰς ἀναζήτησιν τῆς Ἑλένης, καὶ τοῦ Πάριδος, καὶ τῶν μετ' αὐτῆς, καὶ οὐχ εὗρον.

Μετὰ δὲ χρόνον ἦλθεν ἐκ τῆς Αἰγύπτου ὁ Πάρις, ἔχων τὴν Ἑλένην, καὶ τὰ χρήματα, καὶ τὸν πλοῦτον ὅλον τὸν αὐτῆς. Ὁ δὲ Πρίαμος καὶ ἡ Ἑκάβη ἑωρακότες τὴν Ἑλένην μετὰ Πάριδος, καὶ ὅτι τοιοῦτον εἶχε κάλλος, θαυμάζοντες ἐπυνθάνοντο παρ' αὐτῆς, τίς εἴη, ἢ τίνων ἀπόγονος; Ἡ δὲ Ἑλένη ἔφη Ἀλεξάνδρου, τοῦ καὶ Πάριδος, εἰμὶ συγγενής, [2] καὶ μᾶλλον προσήκειν

1. ὡς ἔξηχος] Infra etiam de Oreste in furorem acto Auctor habet εἰς ἐξιχίαν (Scrib. ἐξηχίαν) ἦλθεν ἀπὸ μανίας, παρ' ἑαυτὸν γενόμενος: id est, *furore correptus est.* Scilicet ἡ ἔξηχος διάνοια τῇ φρονίμῳ opposita est; ut ex Etymologico magno discere licet. Πυκνὰ, τὰ συνεχῆ καὶ συνετά· ἡ γὰρ φρονίμη διάνοια πεπυκνωμένη ἐστίν. ὥσπερ τοὐναντίον ἡ ἔξηχος, ἠραιωμένη. Cedrenus in dicta Orestis historia, habet, ὃ πότε μὲν ἐν αἰσθήσει ἐγένετο, ποτὲ δὲ τὰ ἐξόχων ἐπετέλει: ubi tamen ἐξήχων legendum suspicor. Infra etiam, de Oreste in furorem acto, autor habet, εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος. p. 101. Cedr. ἔξιχος habet; quem vide.

2. καὶ μᾶλλον προσήκειν Πριάμῳ] incongrua ista sunt: itaque aut προσήκω, scribendum, aut præcedentia ita legenda viden-

κειν Πριάμῳ καὶ τῇ Ἑκάβῃ, καὶ οὐ τῷ Πλεισθένους υἱῷ Μενελάῳ· Δαναοῦ γὰρ, ἔφη, καὶ Ἀγήνορος, τῶν Σιδονίων, καὶ ἐκ γένους τοῦ Πριάμου, καὶ αὐτὴν ὑπάρχειν ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ. Ἐκ Πλησιώνης γὰρ τῆς Δαναοῦ θυγατρὸς, ἐγεννήθη ὁ Ἄτλας, καὶ ἡ Ἠλέκτρα, ἐξ ἧς ὁ Δάρδανος βασιλεὺς, ἐξ οὗ ὁ Τρῶος, καὶ οἱ τοῦ Ἰλίου βασιλεῖς. Καὶ διὰ Φοίνικα, τὸν Ἀγήνορος υἱὸν, οὗτινος ἐγένετο ἀπόγονος Δυώας βασιλεὺς, ὁ Ἑκάβης πατήρ· ἐκ τοῦ γένους δὲ τοῦ Δυώα καὶ [1] ἡ Λήδα ἔλεγεν εἶναι. Ταῦτα δὲ εἰποῦσα ἡ Ἑλένη τῷ Πριάμῳ, καὶ τῇ Ἑκάβῃ, ᾔτησεν αὐτοὺς ὁρκώσασα μὴ προδοθῆναι· καὶ λέγουσα, μηδὲν τῶν Μενελάου εἰληφέναι, ἀλλὰ τὰ ἴδια μόνα ἔλεγεν ἔχειν. Καὶ λοιπὸν ἡ Ἑκάβη περιλαβοῦσα αὐτὴν κατεφίλει, καὶ πλείω πάντων αὐτῆς ἀντείχετο.

Γνόντες δὲ οἱ περὶ Ἀγαμέμνονα καὶ Μενέλαον, τὴν τῆς Ἑλένης ἐπὶ τὴν Τροίαν μετὰ Πάριδος παρουσίαν, ἔπεμψαν πρέσβεις, ἀποδοθῆναι τὴν Ἑλένην· ὤχλει γὰρ καὶ ἡ ἀδελφὴ αὐτῆς Κλυταιμνήστρα τῷ ἰδίῳ ἀνδρὶ Ἀγαμέμνονι, τῷ βασιλεῖ τοῦ Ἄργους, διὰ τὸ ἐλθεῖν τὴν Ἑλένην, τὴν αὐτῆς ἀδελφήν· ἥτις καὶ ἐποίησε

amum & Hecubam, quam ad Menelaum, Plisthenis filium, se pertinere. Quippe à Danao, & Agenore, Sidoniis, æque ac Priamum, se genus ducere affirmavit. Ex Plesiona enim, Danai filia, nati sunt Atlas, & Electra: Electræ autem filius fuit rex Dardanus; à quo Tros, & Toiani reges. Addidit præterea, regem, Dynam, Hecubæ patrem, genus suum repetere à Phœnice, Agenoris F. à Dyna autem, Ledam etiam suum traxisse originem. His itaque verbis Priamum & Hecubam alloquuta Helena, juramento ab eis confirmari petiit, se ab illis proditam non iri; juramento etiam testata eis, se nihil omnino à Menelao surripuisse, bona vero sua solum secum tulisse. Tum vero Hecuba amplexa: eam, osculata est, aliisque omnibus deinde chariorem habuit.

Edocti vero Agamemnon & Menelaus, Helenam cum Paride ad Troiam pervenisse; Legatos mittunt, qui reddi Helenam postularent. Et quidem soror ejus Clytemnestra maxime hoc urgebat viro suo Agamemnoni, Argivorum regi: quin & literas etiam Menelao dedit, Helenæ tradendas, quibus reditum ejus suadere nite-

videntur: Ἡ δὲ Ἑλένη ἔφη Ἀλεξάνδρου, τοῦ καὶ Πάριδος εἶναι συγγενής &c. Cæterum mutila sunt etiam sequentia; quorum tamen sensum utcunque expressimus.

1. ἡ Λήδα ἔλεγεν εἶναι] leg. τὴν Λήδαν ἔλεγεν εἶναι; aut, ἡ Λήδα, ἔλεγεν, ἐστί.

batur. Ante bellum itaque susceptum, Menelaus ad Priamum contendit; uxorem Helenam sibi reddi postulans. Priamidæ autem cum eam reddere renuerent omnino, in Troianos arma protinus sumpserunt Atridæ; regulis etiam vicinis in belli societatem conductis. Sollicitatis itaque Peleo, & uxore ejus Thetide, Chironem etiam, Regem & Philosophum, Thetidis patrem exoratum habuerunt, ut Achilles, Pilei & Thetidis F. sibi daretur socius. Eum itaque Chiron accersit, ex Insula, ubi apud regem Lycomedem, socerum suum, Deidamiæ patrem, commorabatur. Achilles itaque comitem sese Atridis adjunxit; secum habens in exercitu suo MMM Myrmidonum: (ita olim dicti, qui nunc Bulgari) inter quos Nestor fuit, & Patroclus, castrorum præfectus: impetrantibus hoc ab his, Chirone, Pileo, & Thetide, ut Achillem comitarentur. Exivit igitur Achilles, Argivis, Myrmidonibusque suis solis stipatus, adversus Ilium. Sed & Atridæ quosque etiam undique per Europam

πρὸς αὐτὴν γράμματα, καὶ ἔδωκε Μενέλαῳ, ὀφείλοντα πεῖσαι τὴν Ἑλένην. Καὶ ἦλθεν ὁ Μενέλαος πρὸς Πρίαμον, ζητῶν τὴν Ἑλένην, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, πρὸ τοῦ πολέμου. Καὶ οὐκ ἐπείσθησαν οἱ Πριαμίδαι δοῦναι αὐτήν· καὶ λοιπὸν ἐπεστράτευσαν κατὰ τοῦ Ἰλίου οἱ Ἀτρεῖδαι βασιλεῖς, προσμάχους, ἤτοι τοπάρχας προτρεπόμενοι. Καὶ ἐδυσώπησαν τὸν Πηλέα, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα, τὴν Θέτιν, καὶ τὸν αὐτῆς πατέρα Χείρωνα, τὸν φιλόσοφον βασιλέα, παρασχεῖν αὐτοῖς τὸν Ἀχιλλέα, υἱὸν τῆς Θέτιδος καὶ τοῦ αὐτοῦ Πηλέως, ἔκγονον δὲ Χείρωνος. Ὅστις Χείρων πέμψας ἤγαγεν αὐτόν· διῆγε γὰρ μετὰ Λυκομήδους βασιλέως, τοῦ πενθεροῦ τοῦ αὐτοῦ Ἀχιλλέως, πατρὸς δὲ τῆς Δηϊδαμείης, ἐν τῇ νήσῳ. Καὶ ἀπῆλθε μετὰ τῶν Ἀτρειδῶν ὁ αὐτὸς Ἀχιλλεύς, ἔχων ἴδιον στρατὸν τῶν λεγομένων [1] Μυρμιδόνων, τότε, νυνὶ δὲ λεγομένων Βουλγάρων, τρειῶν χιλιάδων, ἅμα Πατρόκλῳ στρατοπεδάρχῃ, καὶ Νέστορι· οἵτινες ἐδυσωπήθησαν παρὰ Χείρωνος, καὶ Πηλέως, καὶ Θέτιδος, συνεῖναι τῷ Ἀχιλλεῖ. Ἀπῆλθε δὲ ὁ Ἀχιλλεὺς μόνος μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐπὶ τὸ Ἴλιον, τῶν Ἀργείων, καὶ τῶν Μυρμιδόνων. Προετρέψαντο δὲ, ἤτοι ἐδυσώπησαν οἱ αὐτοὶ

1. Μυρμιδόνων τότε] Myrmidonas primo Æginetas dictos, Troiani vero belli temporibus Pthiotas asserit Eustathius in Hom. Ιλ. α. Μυρμιδόνες οἱ τῷ Ἀχιλλεῖ ὑποτεταγμένοι Φθιῶται ἐλέγοντο. κληθῆναι δέ φασι τὴν ἀρχὴν Μυρμιδόνας πρώτους τοὺς περὶ Αἴγιναν. Pthia vero Thessaliæ pars, teste Stephano de urb. Φθία, πόλις καὶ μοῖρα Θεσσαλίας: in quatuor enim partes eam divisit Strabo, apud eundem. Στράβων δὲ εἰς τέσσαρα διαιρεῖ τὴν Θεσσαλίαν, Φθιῶτιν, Ἑστιαιῶτιν, Θετταλιῶτιν, Πελασγιῶτιν.

Ἀτρεῖδαι

Ἀτρείδην βασιλεῖς, καὶ τοὺς λοιποὺς βασιλεῖς, ἤτοι τοπάρχας, καὶ προμάχους τοὺς ἀπὸ ἑκάστης χώρας τῆς Εὐρώπης, ἕκαστον μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν νηῶν. Καὶ ἀπέπλευσαν πάντες, συναχθέντες ἐν Αὐλίδι, χώρᾳ οὕτω λεγομένῃ· χειμῶνος δὲ γενομένου, καὶ τοῦ μάντεως Κάλχαντος εἰρηκότος, θυσίαν ὀφείλειν δοῦναι τὸν Ἀγαμέμνονα Ἀρτέμιδι, τῇ Θεᾷ τῆς χώρας ἐκείνης, τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα· [1] ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀπελθὼν διὰ δόλου, ὡς ἀπὸ γραμμάτων τοῦ Ἀγαμέμνονος, εἰς τὸ Ἄργος, ἤνεγκε τὴν αὐτοῦ θυγατέρα Ἰφιγένειαν. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ Ἀγαμέμνων ἐλθοῦσαν, ἔκλαυσε πικρῶς· φοβηθεὶς δὲ τὸν στρατὸν, καὶ τοὺς τοπάρχας, ἐξέδωκεν αὐτὴν ἐπὶ θυσίαν Ἀρτέμιδι. Καὶ ἐν τῷ ἀπιέναι αὐτὴν εἰς τὸ ἱερὸν Ἀρτέμιδος καὶ σφαγῆναι, ἔλαφος ἔκοψε τὴν ὁδὸν διαδραμοῦσα ἔμπροσθεν, ἐν μέσῳ τῶν βασιλέων, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ ἱερέως, καὶ τῆς παρθένου Ἰφιγενείης. Καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν ὁ ἱερεὺς καὶ μάντις τὴν ἔλαφον πάραντες, ἄξατε εἰς θυσίαν, ἀντὶ τῆς παρθένου, τῇ Ἀρτέμιδι. Καὶ ληφθεῖσα ἡ ἔλαφος, ἐσφάγη τῇ Ἀρτέμιδι· τὴν δὲ Ἰφιγένειαν ἀποδέδωκε τῷ ἰδίῳ πατρὶ Ἀγαμέμνονι· ἥντινα ὁ Ἀγαμέμνων εἴασαν ἐκεῖ ἐν τῷ ἱερῷ Ἀρτέμιδος ἱέρειαν. Καὶ λοιπὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ἐκεῖ ἐπὶ πάντων ὁ Ἀγαμέμνων, ἐκ τοῦ ἐξπεδίτου· κἀκεῖθεν ὁρμήσαντες ἦλθον ἐπὶ τὴν Τροίαν.

Duces, atque reges ſolicitantes, hortati ſunt, uti claſſibus ſuis, & exercitu inſtructi, in ſocietatem belli hujus venirent. Congregati itaque ſunt omnes in Aulide regione, indeque jam ſoluturi; cum, tempeſtate oborta, Calchas vates edixit, oportere Agamemnonem filiam ſuam loci iſtius Numini, Dianæ, immolare. Uliſſes igitur, ſimulatis ab Agamemnone literis, Argos profectus eſt; atque inde filiam ejus, Iphigeniam, abduxit. Quam pater Agamemnon ubi vidit, acerbe flevit: metuens autem ſibi ab exercitu, regibuſque, tradit illam Dianæ Victimam. Cum autem duceretur virgo ad Dianæ templum, ut immolaretur; ecce, omnium in conſpectu, regum, & ſacerdotis, exercitus, virginiſque, cerva viam ſcindebat mediam percurrens. Quam ubi vidit ſacerdos; hanc (inquit) comprehenſam, loco virginis, date Dianæ victimam. Cervam itaque captam, hoſtiam fecerunt; & Iphigeniam patri ſuo Agamemnoni reddiderunt: quam tamen pater ejus relictam, ſacerdotem in Dianæ templo conſtituit. Exinde itaque, Rex ibi omnium, ab exercitu factus eſt agamemnon illinc vero exinde abeuntes, in Troiam profecti ſunt.

1. ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀπελθὼν] δὲ, videtur παρέλκειν

Græcos vero ad Troiam appropinquantes, Troiani erumpentes propulſabant, ut ad litus eorum ne appellerent. Multi igitur utrinque ceciderunt; inter quos fuit Proteſilaus, ex Græcorum auxiliariis. Cæterum Græci nihil cedentes, ſed oram Troiæ maritimam tandem occupantes, naves ſuas funibus alligarunt: nocte vero ingruente, Troiani urbem repetiverunt, portas ſuas obfirmantes. Nocte vero media Cygnus quidam, Priami cognatus, nec longe ab urbe habitans, audito Græcorum ad Troiam adventu; egreſſus ipſe ex urbe Neandro cum copiis magnis, Græcos adoritur: commiſſoque per noctem prælio, ab Achille occiſus eſt, profligatuſque eſt exercitus ejus, antequam dies illuxerat. Conſilium itaque Græci inierunt, Ilio, Troiæque in proximo circumiacentes urbes præoccupandi; ut quæ Priami partes ſuſcepiſſent. Juramentis itaque ſe invicem obſtringentes, ſpolia quæcunque in medium coram Regibus, exercituque univerſo ſe producturos; ſecernebantur in hoc Achilles, Ajax Telamonius, & Diomedes. Derepente igitur Diomedes Neandro Cygni Trojanorum propugnatoris urbe occupata, regionem

Ἐλθόντων δὲ τῶν αὐτῶν Ἑλλήνων ἐπὶ τὴν Τροίαν, ἀντέστησαν αὐτοῖς οἱ Τρῶες, καὶ οὐ συνεχώρησαν αὐτοῖς παραβαλεῖν· καὶ πολλῶν σφαγέντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐν οἷς καὶ ὁ Πρωτεσίλαος ἐσφάγη, πρόμαχος Δαναῶν, καὶ οὐ παρεχώρησαν οἱ Δαναοὶ, ἕως οὗ παρεγένοντο. Καὶ κατέβησαν ἐπὶ τὴν παράλιον γῆν τῆς Τροίης, καὶ ἔδησαν τὰ πλοῖα σχοινίοις. Ἑσπέρας δὲ γενομένης, εἰσῆλθον οἱ Τρῶες ἐν τῇ πόλει, καὶ ἠσφαλίσαντο τὰς πόρτας· μέσῃ δὲ νυκτὶ Κύκνος τὶς ὀνόματι, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Πριάμου, ἐκ τοῦ πλησίον ὑπάρχων, ἀκούσας τὴν τῶν Ἑλλήνων εἰς τὴν Τροίαν παρουσίαν, ἐξελθὼν [1] ἐκ τῆς Νέας Ἄνδρου πόλεως μετὰ πλήθους πολλοῦ πολεμικοῦ, ἐπέρριψεν αὐτοῖς· καὶ γενομένης συμβολῆς νυκτὸς, φονεύεται ὑπὸ Ἀχιλλέως ὁ αὐτὸς Κύκνος, καὶ ἔπεσαν οἱ μετ' αὐτοῦ πρὸ ἡμέρας. Καὶ λοιπὸν ἔδοξε τοῖς Δαναοῖς παραλαβεῖν τὰς πόλεις τὰς πλησίον τοῦ Ἰλίου, καὶ τῆς Τροίης, ὡς συμμαχούσας Πριάμῳ· καὶ ποιήσαντες συνωμοσίας, ὅτι πάντα τὰ παρ' αὐτῶν παραλαμβανόμενα ἄγουσιν εἰς μέσον τῶν βασιλέων, καὶ προμάχων, καὶ τοῦ στρατοπέδου, ἀφορίζουσι τὸν Ἀχιλλέα, καὶ τὸν Τελαμώνιον Αἴαντα, καὶ Διομήδην. Καὶ εὐθέως ἐξώρμησεν ὁ Διομήδης, καὶ παραλαμβάνει τὴν

1. ἐκ τῆς Νέας ἄνδρου] Νεάνδρου legitur, apud Cedrenum. Stephan. de urb. Neandriam vocat. Νεάνδρεια, πόλις Τρῳάδος ἐν Ἑλλησπόντῳ, ὡς Χάραξ. Et deinde, λέγεται καὶ Νεάνδριον οὐδετέρως, ὡς Θεόπομπος.

πόλιν

πόλιν τοῦ αὐτοῦ Κύκνου περιμάχου. τὴν Νέαν Ἄνδρου, καὶ τὴν χώραν αὐτῆς περιεδίδει· παραλαβὼν δὲ καὶ τοὺς δύο αὐτοῦ υἱοὺς, [1] Κώβην, καὶ Κόκαρκον, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, ὀνόματι Γλαύκην, οὖσαν ἐνιαυτῶν ια', διαρπῆ, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ, καὶ τὰ τῆς χώρας, καὶ ἄγει ἐν μέσῳ τοῦ στρατοῦ παντός. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς εὐθέως ἀπελθὼν μετὰ τῶν Ἀργείων καὶ τῶν Μυρμιδόνων, τοῦτ' ἔστι, τοῦ ἰδίου στρατοῦ, ἐπέρχεται τῇ Λέσβῳ πόλει, καὶ τῇ χώρᾳ αὐτῆς, τῇ βασιλευομένῃ [2] ὑπὸ Φόρβαντος, συγγενέως Πριάμου· ὅστις καὶ πολλὴν ἔχθραν εἶχε μετὰ τῶν Ἑλλήνων. Παραλαβὼν δὲ τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν ὁ Ἀχιλλεὺς, τὸν Φόρβαντα φονεύει, καὶ λαμβάνει πάντα τὰ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Διομήδην ἄγει· ἦν δὲ ἡ κόρη λευκή, στρογγυλόψις, γλαυκή, τελεία, ὑπόξανθος, ὑπόσιμος, οὖσα ἐνιαυτῶν κβ', παρθένος· ἦλθε κομίσας τὰ ἐκ Λέσβου πάντα εἰς τὸν στρατὸν τῶν Ἑλλήνων. Καὶ λοιπὸν ὁρμήσας πάλιν ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Εὔξινον πόντον, καὶ ἀφανίζει τὴν χώραν, περιεδίδων, καὶ παραλαμβάνει τὴν [3] Λυρνησὸν πόλιν, καὶ φονεύει κρατοῦντα αὐτῆς, τὸν Ἠετίωνα βασιλέα, καὶ λαμβάνει τὴν γυναῖκα αὐτοῦ αἰχμάλωτον, τὴν Χρύσου θυγατέρα,

ejus deprædatur; filiisque ejus duobus, Cobe, & Cocarcho, filiaque Glauca, (XI annorum virgine, egregiæ formæ,) captivis abductis, Regis, regionisque ejus bona omnia abripuit, inque medium exercitum produxit. Achilles interim, cum Argivis & Myrmidonibus suis egressus, Lesbum urbem aggreditur, regionemque totam circumjacentem, quæ Phorbanti paruit, ex cognatis Priami, Græcis pariter infensissimo. Occupatis autem urbe, regioneque, Achilles Phorbantem ipsum interfecit; regnoque ejus spoliato, filiam Diomedam captivam abduxit. Erat autem virgo candida, vultu rotundo, cæsiis oculis, statura justa, capellis subflavis, subsima, annos vero XXII nata. Redux vero Achilles, reportatam à Lesbo prædam ad Græcorum exercitum deferebat. Rursus etiam egressus, ad Pontum Euxinum, regionem illam devastat, prædamque abigit. Quin & Lernesum urbem cepit; Eetione rege, qui loci dominus erat, è medio sublato: cujus etiam uxorem Astynomen, (quæ & Chryseis dicta est,) Chrysæ, Apollinis sacerdotis, filiam, captivam abduxit: ab-

1. Κώβην καὶ Κόκαρκον] Cobim & Corianum, vocat Dictys Cretensis.

2. ὑπὸ Φόρβαντος] Forgarita vocatur, apud Dict. Cret.

3. Λυρνησὸν πόλιν] Λυρνησσὸν scribit, cum duplici σ. Stephanus de urb. Λυρνησσὸς, πόλις Τρωϊκή, μία τῶν ἕνδεκα τῶν ἐν τῇ Τρωάδι.

reptas etiam regis ipsius, & regionis opes ad naves reportavit. Erat autem Astynome, quæ & Chryseis, statura curta, gracilis, candida, flavicoma, naso eleganti, mamillis parvis, annos vero XIX nata. Sed & Exercitum Cilicum, quem sibi asciverat, Trojanorum in auxilium, Eetion, Achilles profligavit. Exinde vero discedens, Legopolim petiit: agebant hic Brissaidæ, Brissi, Priami patruelis, filii. Vastata vero undique regione illa, urbi ipsi imminebat, obsidione eam cingens. Plurimis autem occisis, & occupata urbe, Hippodamiam, quæ & Briseis vocata est, Brissi filiam, Menetis Legopolitani regis uxorem, captivam abduxit; fratresque ejus, Andrum, & Thyantem è medio sustulit. Menetes autem ipse tunc temporis Legopoli quidem aberat, in auxiliis ex Lycia, & Lycaonia, pro bello Trojano comparandis, occupatus. Sta-

ἱερέως Ἀπόλλωνος, Ἀστυνόμην, τὴν μετακληθεῖσαν Χρυσηΐδα, καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον, καὶ τῆς χώρας, καὶ ἄγει εἰς τὰς ναύς· ἦν δὲ ἡ αὐτὴ Ἀστυνόμη, ἡ καὶ Χρυσηΐς, [1] κονδοειδὴς, λεπτὴ, λευκὴ, ξανθόκομος, εὔρινος, μικρόμαζος, οὖσα ἐνιαυτῶν ιθʹ. Ἐφόνευσε δὲ καὶ ὃν περιεστρέψατο στρατὸν ὁ Ἠετίων, τῶν λεγομένων Κιλικίων, τῶν ἐλθόντων εἰς συμμαχίαν αὐτοῦ καὶ τῶν Τρώων. Κἀκεῖθεν ἐξορμήσας, ἔρχεται πρὸς τοὺς παῖδας Βρίσου, γενομένου ἐξαδέλφου Πριάμου, [2] ἐν τῇ λεγομένῃ Λεγοπόλει· καὶ πραιδεύσας τὴν χώραν αὐτῆς πᾶσαν, ἔμενε πολιορκῶν τὴν πόλιν· καὶ κλείνει πολλοὺς ἄνδρας, καὶ παραλαμβάνει τὴν πόλιν, καὶ τὴν Βρίσου θυγατέρα αἰχμάλωτον, τὴν Ἱπποδάμειαν, τὴν μετακληθεῖσαν Βρισηΐδα, [3] οὖσαν γυναῖκα τοῦ Μενέτου, βασιλέως τῆς Λεγουπόλεως· ἀνελὼν τοὺς αὐτῆς ἀδελφοὺς, Ἄνδρον, καὶ Θύαντα. Ὁ δὲ Μενέτης, ὁ τῆς Ἱπποδαμείας, τῆς καὶ Βρισηΐδος, ἀνὴρ οὐκ ἦν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Λεγῷ· ἀλλὰ ἦν ἀπελθὼν περιστρεψάμενος βοήθειαν, εἰς συμμαχίαν Φρυγῶν, ἀπὸ τῆς Λυκίας, καὶ Λυκαονίας. Ὅστις Μενέτης βασιλεὺς κατέφθασεν εὐθέως

1. κονδοειδὴς] vocabulum Mixobarbarum: κονδὸς, sive κοντὸς, *Curtus*. vide Meurs. Glossar.

2 ἐν τῇ λεγομένῃ Λεγοπόλει] Brissi, seu Brisis urbem, Pedasum, vocat Dictys Cretens. Pedasus vero Idæ urbs, teste Steph. ἔστι δὲ ἑτέρα Πήδασος ὑπὲρ τὴν Ἴδην, ἣν Ἀχιλλεὺς ἐπόρθησε.

3. οὖσαν γυναῖκα τοῦ Μενέτου] Ἀμύντου habet Cedrenus. Meneti, sive Amynti hujus, uti nec Andri & Thyannis, Hippodamiæ fratrum, nulla apud Dictyn Cretensem, qui hodie omnium est in manibus, occurrit mentio. Unde conjectare licet, aut alium Dictyn Autoris nostri ætate extitisse, aut saltem eum non ex Dicty, quæcunque profert de Bello Troiano, desumpsisse; uti paulo infra de se testatur.

ἐξάρχων

μετὰ τῆς βοηθείας τῶν Λυκίων καὶ Λυκαόνων, μετὰ τὸ παραληφθῆναι τὴν αὐτοῦ χώραν ὑπὸ τοῦ Ἀχιλλέως, καὶ τὴν πόλιν, καὶ τὴν αὐτοῦ γυναῖκα Ἱπποδάμειαν, τὴν καὶ Βρισηΐδα. Καὶ οὐ παρεχώρησεν, ἀλλ' εὐθέως ἀπὸ τοῦ κόπου τῆς ὁδοῦ, ἅμα τοῖς μετ' αὐτοῦ [1] συμβαλὼν οὖν μάχεται μετὰ Ἀχιλλέως πικρῶς, ἕως ἐβλήθη δόρατι ὑπὸ Εὐρυπίωνός τινος τῶν ὄντων μετὰ Ἀχιλλέως ἐξάρχων τοῦ [2] διαφέροντος αὐτῷ στρατοῦ, καὶ ἀπώλοντο οἱ μετ' αὐτοῦ τοῦ Μενέτου πάντες. Ἡ δὲ Ἱπποδάμεια, ἡ καὶ Βρισηΐς, ἦν μακρὴ, λευκὴ, καλλιμαστος, εὔστολος, σύνοφρυς, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, [3] κεχολλαϊσμένα ἔχουσα βλέφαρα, οὐλόθριξ, ὀπισθόκομος, φιλόγελως, οὖσα ἐνιαυτῶν κα'. ἥντινα ἑωρακὼς ὁ Ἀχιλλεὺς, ἐπόθησε· καὶ πεσὼν εἰς ἔρωτα αὐτῆς, λαβὼν [4] ἀποκρύβει αὐτὴν ἐν τῷ ἰδίῳ παπυλεῶνι, μὴ ἀγαγὼν αὐτὴν εἰς τὸ πλῆθος τῶν Ἑλλήνων· τὰ δὲ χρήματα, καὶ τὴν Ἀστυνόμην Χρυσηΐδα, καὶ πάντα τὰ ἄλλα ἤγαγεν ἔμπροσθεν τῶν συμμάχων, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τῶν βασιλέων. Γνόντες δὲ πάντες διὰ τὴν Βρίσου θυγατέρα, γυναῖκα δὲ τοῦ Μενέτου, ὅτι ἀπέκρυψεν

tim vero à captis ab Achille regione, urbe, & uxore Hippodamia, Menetes cum copiis suis à Lyciis, & Lycaonibus redux; nihil itineri cedens, laborioso licet, Achillem cum copiis ipse defessus aggreditur; prælioque commisso fortiter cum eo dimicavit, usque dum lancea percussus ab Eurytione quodam ex ducibus Achillei exercitus, interfectus est ipse, cum toto exercitu. Erat autem Hippodamia, quæ & Briseis, procera, candida, mamillis pulchris, decora, junctis superciliis, naso pulchro, oculis grandioribus, palpebris adhærentibus, crispa, crinibus à tergo flexis, jocunda, annos nata XXI. Hujus amore captus Achilles, eam tentorio suo secreto sibi habuit, nec ad exercitum adduxit. Cæterum opes, Astynomenque, quæ & Chryseis est, aliaque omnia quæ bello ceperat, coram regibus, exercituque toto in medium protulit. Ubi vero omnibus innotuisset, Achillem Brissi filiam

1. συμβαλὼν οὖν μάχεται] οὖν redundat: lege itaque, ἅμα τοῖς μετ' αὐτοῦ συμβαλὼν, μάχεται μετὰ Ἀχιλ.

2. τοῦ διαφέροντος αὐτῷ στρατοῦ] διαφέρων hîc, novo plane sensu, usurpatur: uti etiam infra, lib. 8. p. 169. τὰ διαφέροντα, pro Bonis alicujus, aut quæcunque ad aliquem pertinent: ἔλαβε καὶ τὴν Ἀσίαν πᾶσαν, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Ἀντιγόνου. item lib. 14. p. 359. Ὅθεν εἷς Γότθος τῶν διαφερόντων τῷ αὐτῷ Ἀσπαρι &c. Gothus quidam, qui ex Asparis asseclis erat.

3. κεχολλαϊσμένα ἔχουσα βλέφαρα] forte scribendum, κεκολλαϊσμένα.

4. ἀποκρύβει αὐτὴν] Scr. ἀποκρύπτει.

liam, Menetis vero regis uxorem, cum ornatu ejus omni, apud se celasse; ægre hoc in eo tulerunt; itaque in eum commoti sunt, quod ob amorem, quam erga eam habuit, perjurus factus fuisset: quin & conviciis eum exceperunt, celatam amasiam ei exprobrantes. Sed & à congregatis in Concilio ducibus, interdictum est Achilli, ne amplius esset in urbibus vel occupandis, vel invadendis; neve regiones prædatum ut exiret: suffectis in locum ejus, Teucro, Ajacis Telamonii fratre, & Idomeneo: qui Cyprum, Isauriam, Lyciamque, captas, & vastatas prædati sunt. Ajax vero Telamonius egressus, Thraces in Cherroneso regemque eorum, Polymestorem, aggreditur. Polymestor autem Ajacis vires reformidans, magnum auri pondus ei obtulit; tantumque frumenti, quantum Achaico exercitui in annum sufficeret, suppeditavit. Sed & Polydorum quoque, Priami filium natu minimum, quem pater ejus Polymestori, cum ingenti pecuniarum pondere, enutriendum commiserat, Ajaci tradidit. (Nempe rex Priamus Polydorum summopere sibi charum habuit;

αὐτὴν ὁ Ἀχιλλεύς, [1] μετὰ τοῦ ἐφόρει κοσμίου, ἐλυπήθησαν πρὸς αὐτόν. καὶ ὠργίσθησαν κατ' αὐτοῦ, διότι ἐπιώρκησε, διὰ τὸ εἶχε πρὸς αὐτὴν ἔρωτα. Καὶ πάντες ἐλοιδόρουν αὐτόν, ὅτι ἀπέκρυψεν αὐτήν· καὶ συναχθέντες ἐν κομβέντῳ, ἐκώλυσαν τὸν αὐτὸν Ἀχιλλέα τοῦ ἐπεξίπλειν, καὶ παραλαμβάνειν πόλεις, καὶ πραιδεύειν χώρας, ἄλλους ἀντ' αὐτοῦ καταστήσαντες, τὸν Τεῦκρον, τὸν ἀδελφὸν Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, καὶ τὸν Ἰδομενέα. Οἵτινες παρέλαβον τὴν Κύπρον, καὶ τὴν Ἰσαυρίαν, καὶ τὴν Λυκίαν, πραιδεύσαντες, καὶ ἀπολέσαντες αὐτάς. Ὁ δὲ Τελαμώνιος Αἴας ὁρμήσας, [2] τοὺς Θρακὰς τοὺς ἐν Χερρονήσῳ ἐπολιόρκει, καὶ τὸν Πολυμήστορα, τὸν βασιλέα αὐτῶν. Ὁ δὲ Πολυμήστωρ φοβηθεὶς τὴν τοῦ ἀνδρὸς [3] ὀλκήν, χρυσὸν αὐτῷ πολὺν δοὺς, καὶ σῖτον ἑνὸς ἐνιαυτοῦ, εἰς ἀνάλωμα τοῦ Ἀχαϊκοῦ στρατοῦ· καὶ ἔκδοτον δοὺς τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου τὸν μικρότερον πάντων, Πολύδωρον ὀνόματι, παρατεθέντα αὐτῷ παρὰ τοῦ Πριάμου τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, μετὰ χρημάτων πολλῶν· (ἠγάπα γὰρ τὸν Πολύδωρον, ὡς μικρότερον πάντων, ὁ Πρίαμος, καὶ ὡς εὐπρεπῆ· διὰ γὰρ τοῦτο καὶ ἐν ἄλλῃ χώρᾳ αὐτὸν παρέθετο, ἵνα μή, ὡς παιδίον, ταράττηται, ἀκούων πολέμων·) ποιήσας ὁ αὐτὸς Πολυμήστωρ

1. μετὰ τοῦ ἐφόρει κοσμίου] ita paulo superius, de Paride Helenam abducente, διὰ τοῦ εἶχε μεθ' ἑαυτοῦ πλούτου: pro κοσμίου vero, lege κόσμου.

2. τοὺς Θρακὰς] Scr. Θρᾶκας.

3. τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὀλκήν.] Scr. ἀλκήν.

συνθήκας

συνθήκας μετὰ τοῦ Αἴαντος ἐγγράφως, μὴ συμμαχεῖν Πριάμῳ. Καὶ ἐκ τῶν ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Αἴας, ἦλθε πρὸς τὸν Τεύθραντα βασιλέα· καὶ συμβαλὼν αὐτῷ πόλεμον, ξίφει ἀναιρεῖ αὐτόν· ἐκπορθήσας δὲ τὴν τούτου πόλιν, καὶ τὰ αὐτὰ πάντα λαβὼν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ Τέκμησσαν ἄγει, καὶ τὸν αὐτοῦ πλοῦτον καὶ πάντα, νυκτὸς ἐπὶ τοὺς Ἕλληνας. [1] Ἦν δὲ ἡ Τέκμησσα τῇ ἡλικίᾳ εὔστολος, μελάγχροος, εὐόφθαλμος, λεπτόρινος, μελάνθριξ, λεπτοχαράκτηρος, παρθένος, οὖσα ἐτῶν ιζ΄. Τὸν δὲ Πολύδωρον, τὸν υἱὸν τοῦ Πριάμου, οἱ Δαναοὶ στήσαντες κατέναντι τοῦ τείχους, ἐδήλωσαν τῷ Πριάμῳ, πέμψαι τὴν Ἑλένην, καὶ λαβεῖν τὸν Πολύδωρον υἱὸν αὐτοῦ, καὶ γενέσθαι εἰρήνην· ἐπεὶ φονεύομεν αὐτόν. [2] Καὶ οὐχ εἵλοντο * * * * * * [3] ρεν ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ἑπτὰ πλανητῶν, κατὰ μοιρικὴν τύχην ἐπαγόντων τοῖς ἀνθρώποις χαρὰς καὶ λύπας· ὁρίσας τὴν τάβλαν, τὸν γήϊνον κόσμον· τοὺς δὲ δυοκαίδεκα κάσους, τὸν ζῳδιακὸν ἀριθμόν· τὸ δὲ ψηφόβολον, καὶ

ut qui formosus esset, natuque minimus: itaque in aliena regione enutritum voluit, ne qui tenellus erat, armorum strepitu territaretur. Sed etiam Polymestor Ajaci fœdus scriptum pepigit, se Priamo opem non laturum. Inde discedens Ajax, in Regem Teuthrantem profectus est: quocum commisso prælio, gladio eum sustulit; urbeque ejus spoliata, opibus direptis omnibus, filiam ejus Tecmessam, divitiasque omnes, per noctem ad Græcorum castra devexit. Erat autem Tecmessa, formam quod spectat, bene ornata, colore nigro, oculis pulchris, naso tenuiori, capillo nigro, facie tenui, & virgo, XVII annos nata. Polydorum vero, Priami filium, è regione muri constituentes, Priamo significant, uti Helena reddita, & Polydoro vicissim accepto, pax mutua fieret: sin minus Polydorum se neci daturos. Abnuentibus autem * * * * * * invenit ex motu septem Planetarum; unde gaudia subinde ac dolores, juxta Fortunæ sortem, Mortalibus inducuntur. Instituit etiam, ut Tabula esset, Mundus terrestris; Casus vero duodecim, Zodiaci

1. ἦν δὲ Τέκμησσα τῇ ἡλικίᾳ εὔστολος] ἡλικία proprie de statura, hoc loco de forma corporis universaliter dicitur: interim observandum, vocabulum εὔστολος hic ad corporis ornatum, seu vestitum, commode referri non posse.

2. καὶ οὐχ εἵλοντο * *] Lacuna ista ex Cedreno, aliqua ex parte, & Isac. Porphyrogenneta, de prætermissis ab Homero, suppleri possit.

3. * ρεν ἐκ τῆς κινήσεως] de Palamede loquitur, Tabulaque Lusoria ab eodem inventa: de quibus, vide Suidam, Cedrenum, Isac. Porphyrogennetam, qui ex Autore nostro ista descripsisse videntur. De Ludo hoc vide etiam Xylandri, & Jacobi Goar in Cedrenum Annotata.

numerus: Pſephobolum vero, & quæ in eo fuerunt teſſeræ ſeptem, ſeptem ſtellæ: Turris vero, Cœli altitudo; unde bona omnibus, & mala ſua rependuntur.

Meriones erat curtus, latus, candidus, barbatus, oculis magnis, pupillis nigris, criſpus, vultu lato, naſo obunco, acer, magnanimus, bellator.

Idomeneus erat ſtatura mediocrem ſuperante, colore nigro, oculis pulchris, membris bene compoſitis, validus, naſo eleganti, barba hirſuta, capite decoro, crine criſpo, audax bellator.

Philoctetes, procerus, membris bene compoſitis, colore nigro, ſuperciliis junctis, ſtrenuus, oculis venuſtis, naſo eleganti, capillo nigro, multoque, ſapiens, jaculandi peritus, magnanimus.

Ajax Locrenſis, procerus, robuſtus, flavus, ſtrabus, eleganti naſo, criſpo, nigroque capillo, barba hiſpida, facie oblonga, audax bellator, magnanimus, mulieroſus.

τὰ ἐν αὐτῷ ἑπτὰ κοκκία, τὰ ἑπτὰ ἄστρα· τὸν δὲ πύργον, τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ, ἐξ οὗ ἀνταποδίδονται πᾶσι καλὰ καὶ κακά.

Μηριόνης κονδοειδὴς, πλατὺς, λευκὸς, εὐπώγων, [1] μεγαλόφθαλμος, μελάγκορος, οὐλόθριξ, πλατόψις, στρεβλόρινος, ὀξύγοργος, μεγαλόψυχος, πολεμιστής.

Ἰδομενεὺς [2] διμοιριαῖος, μελάγχρο⟨ο⟩ς, εὐόφθαλμος, εὔθετος, ἰσχυρὸς, εὔρινος, δασυπώγων, εὐκέφαλος, οὐλόθριξ, ἀποτηγονημένος πολεμιστής.

Φιλοκτήτης εὐμήκης, εὔθετος, μελάγχροος, σύνοφρυς, γενναῖος, εὐόφθαλμος, εὔρινος, μελάνθριξ, πολύθριξ, φρόνιμος, τοξότης εὔστοχος, μεγαλόψυχος.

Αἴας ὁ Λοκρὸς μακρὸς, εὐσθενὴς, μελίχρους, [3] στραβὸς, εὔρινος, οὐλόθριξ, μελάνθριξ, δασυπώγων, μακρόψις, τολμηρὸς πολεμιστὴς, μεγαλόψυχος, καταγύναιος.

---

1. μεγαλόφθαλμος] μελανόφθαλμος habet Iſac. Porphyrog. verum ex noſtro corrigendus, cum immediate ſequatur μελάγκορος.

2. διμυριαῖος] διμοιριαῖος infra, ſæpiuſcule. verum legendum cum Iſac. Porphyrog. Et Cedren. διμοιραῖος. ἦν δὲ Οὐάλης τὴν ἡλικίαν διμοιραίαν ἔχων, quod Xylander vertit: *erat Valens ſtatura mediocri.* Leo Allatius vocabulum hoc reddit, *Duplarius*: Ego διμοιριαῖος, *ſtatura Mediocrem ſuperante, excedente*, reddidi, ad Beſſem, Aſſiſque partes reſpectu habito. Εὐμεγέθης enim, ſive εὐμήκης, pro ſolido ſupponatur; cujus Semiſſis ſit mediocris ſtatura; atque infra hanc, omnes κονδοειδεῖς, & Curti. Juxta hunc calculum ὁ διμοιραῖος, qui Beſſem habet, ſtaturam mediocrem ſuperabit. Atque eodem plane ſenſu Auctor infra, Tiberium Imp. διμοιραῖον facit; quod Suetonio eſt, *Statura, quæ juſtam excederet*:

3. στραβὸς] pro hoc Iſac. Porphyrog. habet, στρεβλόφθαλμος, in Tiberio, Tit. 68.

Πύῤῥος

Πύῤῥος, ὁ καὶ Νεοπτόλεμος εὐήλιξ, εὐθώραξ, λεπτὸς, λευκὸς, εὔρινος, πυῤῥόθριξ, οὖλος, ὑπόγλαυκος, [1] μεγαλόφθαλμος, ξανθόφρυξ, ξανθοαρχιγένειος, στρογγυλόψις, προπετὴς, τολμηρὸς, [2] εὔσκυλτος, πικρὸς πολεμιστής. Οὗτος δὲ ὑπῆρχεν υἱὸς τοῦ Ἀχιλλέως ἐκ Δαϊδαμείης, θυγατρὸς Λυκομήδους, ὅστις, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς, ἐξεπέμφθη ὑπὸ Θέτιδος, καὶ Πηλέως, ὡς πάππου αὐτοῦ, αἰτηθεὶς ὑπὸ τῶν Ἀχαιῶν, ὡς τοῦ Ἀχιλλέως δόλῳ φονευθέντος, [3] ἐκδηκῆσαι τὸ πατρῷον αἷμα. Καὶ ὁπλισάμενος ἐπεστράτευσεν εἰς τὸ Ἴλιον, σὺν ναυσὶν κβ′, ἐκ τοῦ Πηλέως λαβὼν ἴδιον στρατὸν Μυρμιδόνων, τὸν ἀριθμὸν ͵αχν′. Καὶ ἀποπλεύσας κατέλαβε τὴν Τροίαν, καὶ εὗρεν εἰς τὰς σκηνὰς τοῦ ἰδίου πατρὸς Ἀχιλλέως Ἱπποδάμειαν τὴν καὶ Βρισηΐδα, [4] φήλακα τῶν τοῦ Ἀχιλλέως πάντων· ἥντινα ἀποδεξάμενος, εἶχεν ἐν πολλῇ τιμῇ, αἰτήσας αὐτὴν φύλακα εἶναι καὶ τῶν ἑαυτοῦ ἐν τῇ πατρῴᾳ σκηνῇ. Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν τελευτᾷ ἡ Βρισηῒς νόσῳ βληθεῖσα.

Pyrrhus, qui & Neoptolemus, corpore magno, pectore firmo, gracilis, candidus, naso eleganti, capillo rufo, & crispo, oculis subcæsiis, grandiusculisque, flavis superciliis, barbæ lanugine rufa, facie rotunda, præceps, audax, impatiens, bellator acerrimus. Filius erat hic Achillis, ex Deidamia, Lycomedis filia, qui patris post mortem, Græcis id efflagitantibus, ob Achillem fraude sublatum, paterni sanguinis in vindictam profectus est, à Thetide, atque Peleo avo, missus. Navibus itaque XXII, exercituque MDCL Myrmidonum, à Peleo instructus, adversus Ilium arma movit: solvens autem; atque litus Trojanum appulsus, patris tentorium petivit; ubi Hippodamiam, sive Briseidem, rerum omnium, quæ Achillis fuerant, custodem invenit. Hanc itaque amplexus, summo habuit in honore; eamque, uti suis etiam in tentorio paterno prospiceret, obtestatus est. Non longo autem post temporis Briseis, in morbum incidens, interiit.

---

1. μεγαλόφθαλμος] μεγαλόψυχος legit Porphyrog.

Ib. ξανθόφρυξ] Scr. ξανθόφρυς.

2. εὔσκυλτος] vox ista apud Lexicographos nullibi occurrit: Leo allatius reddit *peropportune adoriens*, tanquam à σκυλάω ortum: ego vero, cum à perfecto passivo alicujus verbi necessario deduci videtur, à σκύλλομαι eam deductam puto, cujus perfectum, ἔσκυλμαι, ἔσκυλσαι, ἔσκυλται, unde σκυλτὸς atque hoc modo εὔσκυλτος, *facile vexatus*, sive *ad iram pronus*, *impatiens*, significabit. Occurrit etiam infra, lib. 12. in Aureliani Imp. Characterismate, hominis trucis, ac Barbari, atque ad occidendos homines nati: ut de eo testatur, Flav. Vopiscus, & Eutropius.

3. ἐκδηκῆσαι] Scr. ἐκδικῆσαι.

4. φήλακα] Scr. φύλακα.

Chalchas erat curta ſtatura, candidus, capite, mentoque canus, comatus, vates, atque augur optimus.

Trojanorum vero primarii erant hi.

Priamus, qui ſtatura erat procerus, corpore magno, formoſus, rubicundus, oculis ſubcæſiis, naſutus, ſuperciliis junctis, oculis venuſtis, canus, animo ſedato.

Hector erat colore nigro, procerus, mole corporis ingens, præſtans viribus, naſo eleganti, crine criſpo, barbatus, ſtrabus, blæſus, generoſus, voce graviori, in bello tremendus.

Deiphobus, ſtatura mediocrem ſuperante, pectoroſus, oculis venuſtis, ſubſimus, colore nigro, facie lata, vir ſtrenuus, barbatus.

Helenus, procerus, membris compoſitis, candidus, validus, flavus, oculis vini colorem referentibus, naſutus, lanuginem primam emittens, ſubcurvus, ſapiens, bellator.

Troilus, corpore magno, naſo pulchro, capillitio molli & porrecto, cute flava, oculis venuſtis, capillo nigro, barba hiſpida, robuſtus bellator & curſu velox.

Κάλχας κονδοειδὴς, λευκὸς, ὁλοπόλιος καὶ τὸ γένειον, πολύθριξ, μάντις, καὶ οἰωνοσκόπος ἄριστος.

Τῆς δὲ Τροίης οἱ ἄριστοι ἄνδρες οὗτοι.

Πρίαμος, τῇ ἡλικίᾳ εὐμήκης, μέγας, καλὸς, πυῤῥόχροος, ὑπόγλαυκος, μακρόρινος, σύνοφρυς, εὐόφθαλμος, πολιὸς, [1] κατεσταμένος.

Εκτωρ μελάγχροος, μακρὸς, πάνυ εὔογκος, δυνατὸς ἐν ἰσχύϊ, εὔρινος, οὖλος, εὐπώγων, στραβὸς, ψελλὸς, εὐγενὴς, [2] φοβερὸς πολεμιστὴς, καὶ βαρύφωνος.

[3] Δηΐφοβος, δημυριαῖος, εὐθώραξ, εὐόφθαλμος, ὑπόσιμος, μελάγχροος, πλατόψις, γενναῖος, εὐπώγων.

Ελενος μακρὸς, εὔθετος, λευκὸς, ἰσχυρὸς, ξανθὸς, οἰνοπαεῖς τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων, μακρόρινος, ἀρχιγένειος, ὑπόκυρτος, φρόνιμος, πολεμιστής.

Τρώϊλος μέγας, εὔρινος, ἁπλόθριξ, μελίχρους, εὐόφθαλμος, μελάνθριξ, δασυπώγων, [illegible]ρὸς, πολεμιστὴς, καὶ δρομαξ.

---

1. κατεσταμένος] forte κατεσταλμένος.

2. φοβερὸς πολεμιστὴς καὶ βαρύφωνος] Iſac. Porphyrog. itaque hoc loco aliter interpungendus, quam hodie editur: ibi enim legitur φοβερὸς πολεμιστὴς, ἐν πολέμῳ βαρύφωνος: ac ſi, non niſi in bello, βαρύφωνος fuiſſet Hector.

3. Δηΐφοβος δημυριαῖος] Scr. διμοιριαῖος, ſive potius διμοιραῖος, uti ſupra monuimus.

Πάρις

Πάρις, ὁ καὶ Ἀλέξανδρος εὐήλιξ, εὐσθενὴς, λευκὸς, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγκορος, μελάγθριξ, ἀρχιγένειος, μακρόψις, κάτοφρυς, μεγαλόστομος, εὔχαρις, ἐλλόγιμος, εὐκίνητος, τοξότης εὔστοχος, δειλὸς, φιλήδονος.

Αἰνείας κονδοειδὴς, παχὺς, εὔστηθος, ἰσχυρὸς, πυῤῥάκης, πλατόψις, εὔρινος, λευκὸς, 1 ἀναφάλας, εὐπώγων.

Γλαῦκος, ἰσχυρὸς, φρόνιμος, εὐσεβής.

Ἀντήνωρ μακρὸς, λεπτὸς, λευκὸς, ξανθὸς, μικρόφθαλμος, ἀγκυλόρινος, δόλιος, δειλὸς, ἀσφαλὴς, πολυΐστωρ, ἐλλόγιμος.

Ἑκάβη μελίχροος, εὐόφθαλμος, τελεία, εὔρινος, ὡραία, φιλότιμος, εὐόμιλος, ἥσυχος.

Ἀνδρομάχη διμοιριαία, λεπτὴ, εὔστολος, 2 εὔριρος, εὔμασθος, εὐόφθαλμος, εὔοφρυς, οὔλη, ὑπόξανθος, ὀπισθόκομος, 3 μακροχαράκτηρος, εὐτράχηλος, 4 γελασίνας ἔ-

Paris, qui & Alexander, statura procera, robustus, candidus, naso eleganti, venustis oculis, pupillis nigricantibus, capillitio nigro, lanugine prima, facie oblonga, demissis superciliis, ore patulo, lepidus, facundus, agilis, jaculandi peritus, meticulosus, voluptatis amans.

Æneas, curtus, crassus, pectorosus, robustus, rufus, vultu lato, naso eleganti, candidus, recalvaster, barbatus.

Glaucus, robustus, prudens, pius.

Antenor, procerus, gracilis, candidus, crine flavo, oculis exiguis, naso adunco, versutus, timidus, cautus, multiscius, facundus.

Hecuba erat crine flavo, oculis venustis, statura justa, eleganti naso, formosa, ambitiosa, affabilis, quieta.

Andromache, statura erat mediocrem superante, gracilis, decora, naso elegante, mamillis pulchris, oculis, & superciliis venustis, crispa, subflava, occipite comato, facie oblon-

1. ἀναφάλας] vocabulum inusitatum, pro, φαλακρὸς. Hesych. ἀναφαλαντώματι, φαλακρώματι. ἀναφάλαντος, idem significat, apud septuag. Levit. c. 13. & ἀναφαλαντίας, apud Lucian. ἀναφαλαντίασις etiam apud Aristotelem Hist. animal. l. 3. c. 11. calvitiem significat, sed proprie quæ in superciliis, & fronte est. Suidas: Ἀνάσιλος, ἀναφαλαντίας· ἄκοσμος τὴν κεφαλήν· φάλακρος, κόσμος τις.

2. εὔριρος] Scr. εὔρινος, uti Noster habet ubique; pro quo, Isac. Porphyrog. εὔριν, magis Græce.

3. μακροχαράκτηρος] pro hoc, Isac. Porphyrog. habet, μακροπρόσωπος; quod vocis hujus interpretationem nostram confirmat.

4. γελασίνας ἔχουσα ἐν ταῖς παρειαῖς] forte legendum, γελασίνους. Γελασῖνοι dicti sunt rugæ sive surculi illi, qui ridentium in ore fiunt. Suid. γελασίνοις. χαραμαῖς ταῖς ἐκ τοῦ γελᾶν γινομέναις. Martial. lib. 7.

Nec cibus ipse juvat, morsu fraudatus aceti:
Nec grata est facies, cui gelasinus *abest.*

Isac. Porphyrogen. habet, γελασίνας ἔχουσα τὰς παρειάς.

ga, collo venuſto, vultu ridibundo, lepida, & ingenii acuti.

Caſſandra, curta, ore rotundo, candida, ſtructura corporis virili, naſo decoro, oculis venuſtis, pupillis nigricantibus, ſubflava, criſpa, collo venuſto, mammoſa, pedibus parvis; quieta, ingenua, ſacerdos, vates inſignis, omniumque præſcia, & virgo ſacra.

Polyxena, procera, munda, candidiſſima, oculis grandibus, capillo nigro, & retrorſum detorto, naſo pulchro, pulchris genis, ſubſima, labiis roſeis, pedibus parvis, virgo ſuavis, & formoſa admodum: quæ XVIII annos nata, occiſa eſt; ſicuti ſapientiſſimus Dictis Cretenſis quæ ſuperius dicta ſunt, quæque dicturi ſumus omnia de rebus Græcorum ad Ilium geſtis, fideliter deſcripta memoriæ mandavit. Erat enim Dictis iſte Idomenei, (qui cum Græcis in bellum hoc deſcenderat,) amanuenſis; atque, ſimul cum eo, bello interfuit: quarum itaque teſtis oculatus ipſe fuerat, res geſtas diligenter in hiſtoriam retulit. Qui vero ab Agamemnone, & Menelao regibus, Græcorum in partes vocati advenerunt, quiſque cum exercitu, navibuſque ſuis, à

χουσα ἐν ταῖς παρειαῖς, εὔχαρις, γοργή.

Κασσάνδρα, κονδοειδής, στρογγυλόψις, λευκή, ἀνδροειδὴς τὴν πλάσιν, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγκορος, ὑπόξανθος, οὔλη, εὐτράχηλος, ὀγκόμασθος, μικρόπους, ἥσυχος, εὐγενὴς, ἱερατικὴ, μαντὶς, ἀκριβὴς, καὶ πάντα προλέγουσα, ἀσκητικὴ, παρθένος.

Πολυξένη μακρὴ, καθαρεία, [1] λευκὴ πάνυ, μεγαλόφθαλμος, μελάνθριξ, ὀπισθόκομος, εὔρινος, εὐπάρειος, μικρόσιμος, ἀνθηρόχειλος μικρόπους, παρθένος, εὔχαρις, ὡραία πολὺ, οὖσα ἐνιαυτῶν ιη' ἐσφάγη, [2] καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς, ὁ ἐκ τῆς Κρήτης ὑπεμνημάτισε μετ' ἀληθείας τὰ προγεγραμμένα, καὶ τὰ λοιπὰ πάντα τῶν ἐπὶ τὸ Ἴλιον ἐπιστρατευσάντων Ἑλλήνων. Ἦν γὰρ μετὰ τοῦ Ἰδομενέως, τοῦ προμάχου τῶν Δαναῶν, τοῦ κατελθόντος εἰς τὸν πόλεμον ἅμα τοῖς ἄλλοις Ἀχαιοῖς· συγγραφεὺς γὰρ αὐτοῦ τοῦ Ἰδομενέως ἐτύγχανεν ὁ αὐτὸς Δίκτυς, καὶ ἑωρακὼς ἀκριβῶς τὰ τοῦ πολέμου, καὶ συγγραψάμενος, ὡς παρὼν τότε ἐν τοῖς χρόνοις ἐκείνοις μετὰ Ἑλλήνων. Ὅστις ἐξέθετο καὶ τοὺς προτραπέντας ὑπὸ Ἀγαμέμνονος καὶ Μενελάου βασιλέων, καὶ τοὺς ὁπλισαμένους, καὶ κατελθόντας μετὰ τοῦ στόλου

---

1. λευκὴ πάνυ,] iſta apud Iſac. Porphyrog. mala interpunctione laborant; legenda ſunt itaque hoc modo, λευκὴ πάνυ, ἀνδρώδης τὴν πλάσιν.

2. καθὼς ὁ σοφώτατος Δίκτυς] Characteriſmata quædam Græcorum, & Trojanorum, noſtris licet parum affinia, apud Daretem Phrygium habentur: at in Dicti Cretenſi, qui hodie extat, nil hujuſmodi invenitur. Dicti ergo alio uſus videtur Autor noſter.

ἐπὶ τὸ Ἴλιον, ἕκαστον ἔχοντα ἴδιον στρατὸν καὶ ναῦς. Οἵτινες πρὸ πάντων ἐξώρμησαν· [1] Ἀγαμέμνων, υἱὸς Ἀτρέως, Μυκηνῶν βασιλεὺς, σὺν νηυσὶν ρ΄. καὶ εἰς λόγον ἀποστροφῆς τῶν στρατοπέδων, νῆας λ΄. [2] Μενέλαος, καὶ Λήϊτος, καὶ Ἀρκεσίλαος, καὶ Προθοήνωρ, καὶ Κλόνιος, σὺν νηυσὶν ν΄. Ἐλεφήνωρ ἐξ Εὐβοίας, σὺν νηυσὶν ξ΄. Μενέλαος ὁ υἱὸς Πλεισθένους, ὁ τῆς Σπάρτης βασιλεὺς, σὺν νηυσὶν ξ΄. Διομήδης ἐξ Ἄργους, νηυσὶν π΄. Ἀσκάλαφος, καὶ Ἰάλμενος, σὺν νηυσὶν λ΄. Σχεδίος, καὶ Ἐπίστροφος, σὺν νηυσὶ μ΄. Μέγης, ἐκ Δολίχης τῆς Ἑλλάδος, σὺν νηυσὶ μ΄. Αἴας Τελαμώνιος, ἐκ τῆς Σαλαμῖνος, σὺν νηυσὶ μ΄. Νέστωρ, σὺν νηυσὶν ϙ΄. Θόας, σὺν νηυσὶ μ΄. Ἀγήνωρ, καὶ Τευθίδης, σὺν νηυσὶν ξ΄. Πρόθωος, καὶ Μαγνίτωρ, σὺν νηυσὶ μ΄. Εὔμηλος, σὺν νηυσὶν ια΄. Νηρεὺς, ἐκ Μυκήνης, σὺν νηυσὶ γ΄. Χαλίας, ἐκ Τρίκκης, σὺν νηυσὶ μ΄. Λεοντεὺς, καὶ Πολυπήτης, σὺν νηυσὶ μ΄. [3] Ἀμφιγένειας, ἐξ Ἰλίου, σὺν νηυσὶ μγ΄. Μενεσθεὺς, ἐξ Ἀθηνῶν, νηυσὶ ν΄. Ἰδομενεὺς, καὶ Μηριόνης, ἐκ Κρήτης, σὺν νηυσὶν π΄. Ὀδυσσεὺς, ἐκ [4] Κεφα-

Dicti memorantur hunc in modum. Primus omnium erat Agamemnon, Atrei filius, Mycenarum rex, cum navibus centum, præter alias XXX onerarias. Menelaus, Leistus, Archesilaus, Prothoenor, & Clonius, cum navibus L. Elpenor ex Eubœa, cum navibus LX. Menelaus, Plisthenis filius ex Spartæ, cum navibus lx. Diomedis ex Argis, cum navibus XXC. Ascalaphus, & Jalmenus, cum navibus XXX. Schedius, & Epistrophus, cum navibus XL. Meges ex Doliche Helladica, cum navibus XL. Ajax Telamonius ex Salamine, cum navibus XL. Nestor, cum navibus XC. Thoas, cum navibus XL. Agenor & Teuthides cum navibus lx. Prothous, & Magnitor, cum navibus xl. Eumenus, navibus XI. Nereus, ex Mycene, cum navibus III. Chalias ex Tricca, cum navibus xl Leonteus, & Polypetes, cum navibus xl. Amphygenias, ex Ilio, cum navibus xlIII. Menestheus ex Athenis, cum navibus l. Idomeneus, & Meriones, ex Creta, cum navibus XXC. Ulisses, ex Ithaca Cephaleniæ, cum navibus XII. Tlepo-

1. Ἀγαμέμνων υἱὸς Ἀτρέως] Imo Atrei nepos erat Agamemnon, Plisthenis vero filius; uti supra monuimus. Quod mirum est non advertisse Auctorem nostrum, si modo eodem qui hodie extat Dicti Cretensi usus est.

2. Μενέλαος, καὶ Λήϊτος] Peneleum illum vocat Dictis. Sed nec in navium numero eum nostro convenit.

3. Ἀμφιγένειας, ἐξ Ἰλίου.] Hujus nec apud Dictim, nec Daretem mentio ulla. Ilii vero nomine vocatas urbes quinque enumerat Stephanus de Urb. quarum tertiam Macedoniæ, quartam Thessaliæ, quintam Thraciæ esse testatur.

4. Κεφαλληνίας Ἰθάκης] Male hic conjunguntur istæ Insulæ ac si una essent.

Ulisses

Tlepolemus, cum navibus IX. Ajax Locrensis, cum navibus IX. Achilles, & Patroclus, ex Argis Helladis, cum navibus L. Protesilaus, & Podarces, cum navibus XL. Palamedes, cum navibus XII. Philoctetes, ex Mothone, cum navibus XII. Nereus, ex Perrhebis, cum navibus XXII. Sorthes, Philippus, atque Antiphus, cum navibus LXXVIII. Sunt autem omnes Græcorum naves numero MCCL. Græci vero, juxta ac inter se decretum fuerat, navibus conscensis, in Aulidem regionem primum delati sunt: inde vero Phrygiam aggressi, vastatisque Phrygum regionibus, uti superius dictum, Priamum regem, Hecubamque reginam neci dederunt: liberisque eorum abductis, opibusque Phrygum direptis omnibus, reversi sunt quisque in regionem suam. Duravit itaque regnum Ephesinum, quod Troiæ Phrygianæ fuit, atque Asiæ totius, in universum annos CCMXIX.

λλωίας Ἰθάκης, σὺν νηυσὶν ιβ'. Τληπόλεμος, σὺν νηυσὶν θ'. Αἴας ὁ Λοκρὸς, σὺν νηυσὶν θ'. [1] Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος, σὺν Πατρόκλῳ, σὺν νηυσὶ ν'. Πρωτεσίλαος, καὶ Ποδάρκης, σὺν νηυσὶ μ'. Παλαμήδης, σὺν νηυσὶ ιβ'. Φιλοκτήτης, ἐκ Μοθώνης, σὺν νηυσὶν κβ'. Σώρθης, Φίλιππος, Ἄντιφος, σὺν νηυσὶν οη'. [2] Αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων ασν'. οἳ ἀπέπλευσαν, κατὰ τὰ ἴδια μανδάτα, πρῶτον εἰς τὴν Αὐλίδα χώραν, κἀκεῖθεν ἐπιστάντες τῇ χώρᾳ τῶν Φρυγῶν, ἐξεπόρθησαν τὰ αὐτῶν βασίλεια, ὡς προγέγραπται, παραλαβόντες Πρίαμον βασιλέα, καὶ φονεύσαντες αὐτὸν, καὶ Ἑκάβην βασιλίδα, τοὺς δὲ αὐτῶν παῖδας αἰχμαλώτους εἰληφότες, καὶ πάντα τὰ βασίλεια διαρπασάμενοι, ὑπέστρεψαν εἰς τὰς ἰδίας χώρας. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία Ἐφέσου τῆς Ἀσίας πάσης, καὶ Τροίης τῆς Φρυγίας, τὰ πάντα ἔτη ͵αιθ'.

Ulisses enim ex Ithaca, insula Cephaleniæ vicina. Stephan. de urb. Ἰθάκη νῆσος, πρὸς τῇ Κεφαληνίᾳ, ἀπὸ Ἰθάκου, ἀφ' ἧς ὁ Ὀδυσσεύς. Hesychius item Cephaleniam juxta Ithacam ponit. Κεφαλλῆνες, ἔθνος περὶ τὴν Ἰθάκην.

1. Ἀχιλλεὺς, ἐκ τοῦ Ἄργους τῆς Ἑλλάδος] Achilles non ex Argo Helladica, sive Peloponesiaca, sed Thessalica oriundus. Stephanus de urb. undecim urbes hoc nomine appallatas enumerans, tertiam Thessaliæ facit. Dictis Cretens. Græcorum Classem colligens, *ex Pelasgis quinquaginta*, inquit: Dares Phryg. etiam Achillem ex Pthia (*Pithia* codices impressi habent, mendose:) ducit, navibus numero L. instructum. Pelasgia vero, & Pthia, Thessaliæ partes sunt, uti supra diximus. Constantin. Manasses.

Ὁ δὲ Φθιώτης Ἀχιλλεὺς ἔλαμπεν ὑπὲρ πάντας.

2. *αἱ πᾶσαι νῆες τῶν Ἑλλήνων ασν.*] Dictis Cretensis 1275. enumerat, Dares Phrygius, 1140. Tzetzes in Lycophron. 1186. nequaquam cum nostro, nec secum, convenientes.

Μετὰ

Μετὰ οὖν τὴν ἅλωσιν τῆς Τροίης, πάντες οἱ Ἀχαιοὶ, μερισάμενοι τὴν πραίδαν, καὶ τὰ χρήματα, ἐξορμῆσαι βουλόμενοι ἐπὶ τὰς ἰδίας πατρίδας, τὰς ναῦς ἑαυτῶν ἑτοιμάσαντες, ἔνιοι μὲν ἀπέπλευσαν, [1] φανεροὶ δὲ προσέμειναν, Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, καὶ Ὀδυσσέως, καὶ Διομήδους εἰς μάχην ἐλθόντων. Ὁ γὰρ Τελαμώνιος Αἴας ἐζήτει λαβεῖν τὸ βρέτας, ὅπερ ἐστὶ τὸ Παλλάδιον, [2] ζώδιον τῆς Πάλλαδος μικρὸν ξύλινον, ὃ ἔλεγον εἶναι τετελεσμένον εἰς νίκην, [3] φυλάττοντα τὴν πόλιν ἔνθα ἀπόκειται ἀπαράληπτον. Τὸ δὲ αὐτὸ Παλλάδιον ἔδωκε τῷ Τρωῒ βασιλεῖ, μέλλοντι κτίζειν τὴν πόλιν, Ἀσιός τις, φιλόσο-

Troja capta, Argivi præda omni, pecuniisque inter se divisis classem adornabant, in patriam quisque suam reversuri. Solventibus igitur nonnullis, remanserunt tamen plurimi, ob contentionem inter Ajacem Telamonium, Ulissem, ac Diomedem, obortam. Ajax enim Telamonius Palladium quærebat sibi; nempe, parva illa Palladis statua lignea, quæ ritu (ut aiunt) mystico parabatur, in victoriam scilicet, & ut urbem in qua servabatur, inexpugnabilem præstaret. Palladium istud Asius quidam, Philosophus, ac Mysta, Troi regi obtulerat, urbis fundamenta jacturo: cu-

---

1. *Φανεροὶ δὲ προσέμειναν*] Φανεροὶ ubique apud Autorem nostrum pro nomine multitudinis usurpatur; idemque sonat, quod πολλοὶ sive πλεῖστοι, ita infra lib. 7. pag. 159. καὶ Φανεροὶ τῶν τῆς πόλεως λαμπροί. *ex urbis autem primariis plurimi.* item lib. 18. p. 496. de Trulla magnæ Ecclesiæ Constantinopolitanæ loquens, hæc habet: ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φανεροὺς τόπους, *pluribus in locis perrupta fuerat.* Cæterum hujusmodi exempla passim occurrunt.

2. *ζώδιον τῆς Πάλλαδος*] ita etiam Cedrenus: Verum Xylander ξόανον ibi legendum suspicatur; haud recte. Hesychius. Ἀκρωτήρια, τὰ ἐπάνω τῶν ναῶν ζώδια ἀνατιθέμενα. ζώδιον hoc loco idem sonat, quod ἀπεικόνισμα, sive ἄγαλμα. Pherecides apud If. Tzetzem, Palladia vocat, τὰ ἀχειροποίητα μορφώματα, καὶ πᾶν τὸ ἐξ οὐρανοῦ πρὸς γῆν πεμπόμενον, *non manu fictas statuas, sed quicquid cœlitus in terram vibratur.* Apollodorus etiam apud eundem, tradit, *Ilum, postquam Ilium condidisset, vaccam sequutum: orasse ut videret signum, tuncque Palladium decidisse.* Cæterum Palladium hoc, τέλεσμα quoddam fuisse putat doctissimus Jac. Gaffarellus, *Curiositatum Inauditarum*, Gallice scriptarum, *part.* 2. *cap.* 6. cui ipse etiam libentissime accedo, Autoris nostri fretus testimonio, qui asserit Palladium fuisse τετελεσμένον τι εἰς νίκην, φυλάττον τὴν πόλιν ἔνθα ἀπόκειται ἀπαράληπτον· *Imagunculam, ritu Mystico preparatam, in Victoriam scilicet, & ut urbem, in qua servabatur, inexpugnabilem præstaret:* ubi habemus & Telesmatum præparandorum modum eorumque usum. De his vero Consulat Lector laudatum Gaffarellum, libro supra citato. Libro etiam 16. Alchemistam quendam Joannem Isthmeum nomine, introducit ζώδια ὄβρυζα, Imagunculas obryzas populo venditantem. Zodiaci vero signa peculiariter Ζώδια apud Athenæum, Aristotelem aliosque vocantur.

3. *φυλάττοντα τὴν πόλιν,*] Scr. φυλάττον.

jus in gratiam rex Tros, universam ditionem suam, Epitropum ante vocatam, Asiam, Asii Philosophi in memoriam, denominavit. Palladium hoc Ulisses, ac Diomedes, nocturno tempore Trojam ingressi, Palladis ad fanum obdormientes, interim dum à Græcis, Phrygibusque Festa Anathematum celebrarentur, clam abstulerunt: hoc autem ex consilio Antenoris, qui ex Trojanorum ducibus erat: & cujus uxor, Theano, sacerdos Palladi inserviebat, ubi Palladium hoc reponebatur. Nimirum Græci ex Oraculo edocti fuerant, Troiam non aliter occupari posse, nisi Palladium illud inde surriperetur. Deposcebat autem hoc sibi Telamonius Ajax, uti in patriam suam deportaret. Quippe mihi (inquit) merito debetur, qui pro Achivis tot sustinui. Satis equidem mihi esset, cui Hector singulari certami-

φος, καὶ τελεστής. καὶ ὑπὲρ εὐχαριστίας ὁ Τρῶος βασιλεὺς, εἰς μνήμην αὐτοῦ, τὴν ὑπ' αὐτοῦ οὖσαν χώραν πᾶσαν, τὴν πρώην λεγομένην Ἐπίτροπον, ¹ ἣν μετεκάλεσεν Ἀσίαν. Τοῦτο δὲ τὸ βρέτας Ὀδυσσεὺς καὶ Διομήδης ἔκλεψαν, κατὰ γνώμην τοῦ ² Ἀντιώρος, ἐξάρχου τῶν Τρώων, (οὗτινος ἡ γυνὴ, ὀνόματι Θεανὼ, ἦν ἱέρεια τῆς Παλλάδος, ὅπου τὸ αὐτὸ βρέτας ἀπέκειτο,) εἰσελθόντες νυκτὸς οἱ περὶ τὸν Ὀδυσσέα καὶ Διομήδην ἐν τῇ Τροίῃ, καὶ παρακοιμηθέντες εἰς τὸ ἱερὸν τῆς Παλλάδος, ³ ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀναθημάτων εἶχον οἱ Φρύγες, καὶ οἱ Ἕλληνες. Ἐποίησαν δὲ τοῦτο οἱ Δαναοὶ, ἐπειδὴ ἐδόθη αὐτοῖς χρησμὸς, ὅτι οὐ δυνατὸν ὑμᾶς παραλαβεῖν τὴν Τροίην, ⁴ εἰ μὴ τὸ Παλλάδιον ἀφέλεσθαι. Καὶ ἐζήτει λαβεῖν αὐτὸ ὁ Τελαμώνιος Αἴας εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, λέγων· ‹ ⁵ Ἐμοὶ ἐχρεώστηται· ἔκαμον γὰρ Ἀχαι‹οῖς. Ἀρκεῖ μοὶ γὰρ ἡ παρὰ Ἕκτο-

1. ἣν μετεκάλεσεν Ἀσίαν] ἣν redundat.

Ib. Ἐπίτροπον] Ἐπίῤῥοπον habet Cedrenus. Orbis vero terræ in partes generales, Asiam, Europam, Africam, distributionem non esse adeo antiquam apparet ex Stephano de Urb. qui Asiam Homero, Europamque incognitas fuisse testatur: ἀγνοεῖ γὰρ Ὅμηρος τὴν Ἀσίαν, ὡς καὶ τὴν Εὐρώπην.

2. Ἀντιώρος] Scr. Ἀντήνορος.

3. ὅτε τὰς ἑορτὰς τῶν Ἀναθημάτων εἶχον] Cedrenus habet, ἐν ἡμέραις τῶν ἑορτῶν solummodo. De hoc festo τῶν Ἀναθημάτων apud Autores altum ubique silentium τὰ ἀναθήματα, donaria Diis sacrata. Poll. l. 1. τὰ δὲ ἀναθήματα ὡς ἐπιπολὺ, στέφανοι, φιάλαι, ἐκπώματα, θυμιατήρια, χρυσίδες, ἀργυρίδες, οἰνοχόαι, ἀμφορίσκοι. Sunt etiam ornamenta alia quilibet, aut urbis, ut templa, Porticus Basilicæ, teste Strabone, l. 5. Convivii etiam, ap. Hesych. Ἀναθήματα, δαιτός· καὶ κοσμήματα τῆς εὐωχίας.

4. εἰ μὴ τὸ Παλλάδιον ἀφέλεσθαι] Scr. ἀφέλεσθε.

5. Ἐμοὶ ἐχρεώστηται] Scr. κεχρεώστηται.

ρος

‘ ρος εἰς ἐμὲ [1] γενομένη παραίτησις, ἐν τῇ παρ' ἐμοῦ πρὸς αὐτὸν μονομαχίᾳ. Καὶ πάλιν ἐποίησα ἔφοδον ἐπὶ τὴν πύλην τοῦ Ἰλίου, μόνος διώξας τοὺς Τρῶας, καὶ σώσας τὰς νῆας πάντων ὑμῶν Ἑλλήνων· καὶ πολλοὺς τῶν Τρώων ἥρωας ἄνδρας βαλὼν, οὐκ ἐβλάβην. Ἀρκεῖ δέ μοι, νομίζω, καὶ τοῦτο πρὸς δόξαν, τὸ ἀγάγαι τὸ σῶμα τοῦ Ἀχιλλέως εἰς τὰς σκηνὰς ἐκ τοῦ ἱεροῦ [2] τοῦ Θρυμβίου Ἀπόλλωνος.

Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς ἀνθίστατο αὐτῷ, λέγων· ‘ ὅτι ἐγὼ αὐτὸ λαμβάνω εἰς τὴν ἐμὴν πόλιν· οὔτε γὰρ πλέον μου κέκμηκας Ἕλλησιν. Ἐξ ἀρχῆς γὰρ, μετὰ τὴν τῆς Ἑλένης ὑπὸ Πάριδος κλοπὴν, εἰς τὸ Ἴλιον ἐξώρμησα, σὺν Παλαμήδῃ, καὶ Μενελάῳ βασιλεῖ. Ὁμοίως δὲ καὶ τοὺς βασιλεῖς, καὶ τοὺς ἥρωας ἐγὼ πανταχόθεν προσεκαλεσάμην, ὡσαύτως δὲ καὶ τὸν θάνατον τοῦ Πάριδος ἐγὼ κατειργασάμην. Συμβολῆς γὰρ, ὡς ἴστε, Τρώων καὶ Ἑλλήνων γενομένης, καὶ πολλῶν πεσόντων, ἱσταμένων τῶν τὰ πρῶτα φερόντων τῆς Τροίης, καὶ ὑμῶν τῶν ἡγεμόνων Ἑλλήνων, καὶ

ne congreſſurus, cedebat impar. Sed etiam propulſatis hoſtibus, ego Ilii ad portas viam ſolus aperui, veſtrûmque omnium navibus conſervatis, complures Trojanorum Heroas, necdum ſauciatus ipſe vulneravi. Sed & abunde mihi eſt in gloriam, quod Achillis corpus, Thymbræi Apollinis fano extractum, ad caſtra deduxi.

Cæterum Uliſſes contra locutus: Quin potius hoc mihi debetur, quod in urbem meam deportarem. Laboribus enim Meis non Tu majoribus Argivos demeruiſti. Ab ipſis enim belli primordiis poſt raptam à Paride Helenam, ego adverſus Ilium, cum Palamede, & Menelao rege, arma movi. Reges ego, Heroaſque undique accerſitos, in partes vocavi: ſed & Paridi necis auctor ipſe fui. Cum enim, (uti noſtis) prælio inter Trojanos Græcoſque commiſſo, plurimi utrinque ceciderunt, inſtantibus interim, & urgentibus invicem

1. γενομένη παραίτησις] Scr. γενομένη.

2. τοῦ Θρυμβίου Ἀπόλλωνος] Scr. Θυμβραίου, ſive Θυμβρίου. à Thymbra, Troadis urbe, ad Thymbrium, vel Thymbrim fluvium ſita, ſic dictus Apollo. Heſych. Θύμβρα, τόπος τοῦ Ἰλίου περὶ τὸν Θύμβρον λεγόμενον ποταμὸν, οὕτως ὀνομασθέντα τῆς ἀρχαίας πόλεως ἀπέχοντα σταδίους δέκα, ὅπου γε καὶ ἱερὸν, Ἀπόλλωνος Θυμβραίου, (Scr. Θυμβραίου.) Euſtathius fluvium hunc Θύμβρην vocat, ἀφ' οὗ Ἀπόλλωνος Θυμβραίου ἱερὸν, ἐν ᾧ ἐτοξεύθη Ἀχιλλεύς. Stephano Θύμβρος dicitur. Θύμβρα, πόλις Τρωάδος, Δαρδάνου κλισμα, ἀπὸ Θυμβραίου φίλου αὐτοῦ· οὗ ποταμὸς Θύμβριος, ἀφ' οὗ Ἀπόλλωνος Θυμβραίου ἱερὸν.

utriusque aciei Ducibus, ut bellum decerneretur; Heroem Philocletem ego hortatus sum, uti Paridem ad singulare certamen sagittis tentandum provocaret. E vestigio igitur Regum per medium egressus Philocletes, ad pugnam sagittariam Paridem provocat: quo Paris audito, egressus & ipse est, una cum fratre Deiphobo sagittarius. Tum ego stationis intervallum illis dimensus sum. Paris itaque, cui sortito obvenerat, uti prior hoc faceret, sagittam emisit; sed à scopo aberravit. Philocletes autem, me interim adhortante, bono ut esset animo, sagitta vicissim, Paridem impetens, manum ejus sinistram transadigit: statimque alteram emittens sagittam, dextro eum oculo vulneravit. Ejulavit interim Paris, jam terga daturus, cum Philocletes, tertia sagitta emissa, pedes ejus juxta malleolos transfixit: ceciditque tandem Paris. Rapto igitur ejus corpore, fugam capessunt Trojani; in urbem vero delatus filios suos tres, quos ex Helena susceperat, Bunimum, Corythæum, & Ideum, ad se

‘ πρὸς ἀλλήλους ἐπικειμένων, κρῖναι ‘ τὸν πόλεμον· ἐγὼ προετρεψάμην ‘ τὸν ἥρωα Φιλοκτήτην κατὰ Πάριδος ‘ προσκαλέσασθαι τοξικὴν μονομα- ‘ χίαν. Καὶ ἐξαίφνης διὰ μέσου ‘ τῶν βασιλέων ὁ Φιλοκτήτης ἐξελ- ‘ θὼν, προσκαλεῖται τὸν Πάριδα εἰς ‘ μονομαχίαν τοξικήν. Ἀκούσας δὲ ὁ ‘ Πάρις, ἐξώρμησε καὶ αὐτὸς κατέ- ‘ ναντι αὐτοῦ τοξότης, καὶ ἅμα Δηϊ- ‘ φόβῳ, ἀδελφῷ αὐτοῦ. Ἐξελθὼν δὲ ‘ διεμέτρησα αὐτοῖς διαστήματος τό- ‘ πον, τοῦ ἐχθρὸν αὐτοὺς ἑστάναι. Καὶ ‘ λαβόντων αὐτῶν κλῆρον, ἔλαχε τῷ ‘ Πάριδι πρώτῳ τοξεῦσαι· Ῥίψας δὲ ‘ ὁ Πάρις, ἀποτυγχάνει· [1] θαρσεῖν δὲ ‘ Φιλοκτήτῃ, κράξας ἀντετόξευσεν ‘ ὁ Φιλοκτήτης, καὶ διαπείρει τὴν Πάρι- ‘ δος τὴν ἀριστερὰν χεῖρα. Καὶ εὐθὺ ‘ δευτέραν ἀκοντίσας, τὸν δεξιὸν αὐ- ‘ τοῦ ὀφθαλμὸν ἐπήρωσεν· οἰμώζοντος ‘ δὲ αὐτοῦ, καὶ ἀποστραφέντος, πέμψας ‘ ἑτέραν σαγίτταν, τοὺς αὐτοῦ πόδας ‘ [2] φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά· καὶ πίπτει ὁ ‘ Πάρις. Καὶ φεύγουσι πάντες, ἁρ- ‘ πάσαντες τὸ σῶμα Πάριδος· καὶ ἐν ‘ τῇ πόλει εἰσελθὼν, ἐκάλεσε τοὺς ‘ τρεῖς υἱοὺς αὐτοῦ, οὓς εἶχεν ἐκ τῆς ‘ Ἑλένης, [3] τὸν Βούνιμον, καὶ Κορυθαῖον,

1. Θαρσεῖν δὲ Φιλοκτήτῃ κράξας] locutio ἀσύντακτος. mallem, ἐμοῦ κράξαντος.

2. φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά] Ita etiam Dictis Cretens. l. 4. *Et jam fugientem insecutus, tertio vulnere per utrumque pedem trajicit.* φιβλόω vero, *Fibulo*, & φίβλα, *Fibula*. Hesych. φίβλαι, πόρπη, φιχίον, περόνη.

3. τὸν Βούνιμον, καὶ Κορυθαῖον, καὶ Ἴδιον] Scr. Ἰδαῖον Bunimus, Corinthus, atque Idus hi vocantur, apud Dictim. l. 5. Is. Tzetzes quatuor enumerat Βούνικον, Κόρυθον, Ἄγανον, καὶ Ἰδαῖον, ad Lycophron. p. 123.

‘ καὶ

‘ καὶ Ἰδαῖον.’ οὕστινας ἑωρακὼς μικροὺς, ‘ ἄπνοος ἔμεινε, καὶ διὰ μέσης νυκ- ‘ τὸς τὴν ψυχὴν ἔδωκε. [1] Καὶ ἑωρακοῦσα ‘ αὐτὸν ἡ προτέρα γυνὴ αὐτοῦ [2] Οἰ- ‘ νόη, [3] ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ. ‘ Καὶ ἔλαβε τὴν Ἑλένην γυναῖκα Δηΐ- ‘ φοβος, ὁ ἄλλος υἱὸς τοῦ Πριάμου, ‘ ὃς [4] ἠκρωτηριάσθη ὑπὸ Μενελάου ‘ βασιλέως, ὡς πάντες ἐπίστασθε. Καὶ ‘ Πολυξένην δὲ ἐγὼ συμβουλεύσας ‘ ἦξαι πρὸς τύμβον Ἀχιλλέως σφα- ‘ γιασθῆναι ὑπὸ τοῦ ἥρωος Πύῤῥου. ‘ Καὶ ἀνακράξας Ὀδυσσεὺς ἔφη· ‘ Τίνος ἀντάξιος εἰμὶ, κατασκευ- ‘ άσας ὀλέσθαι Πάριδα, πρὸς ἐκδί- ‘ κησιν Μενελάου, καὶ Ἀχιλλέως, καὶ ‘ τῶν Ἑλλήνων πάντων;

Καὶ εὐφήμισεν αὐτὸν ὁ Ἀγα- μέμνων, καὶ πολλοὶ τοῦ στρατοῦ. ‘ Καὶ πάλιν Ὀδυσσεὺς εἶπεν· Οὐ ‘ σιγήσομαι καὶ τοὺς λοιποὺς μου κιν- ‘ δύνους, οὓς ἅμα Διομήδῃ ὑπέ- ‘ στην, ὅτι τὸ θεῖον βρέτας ἀφελέσθαι ‘ ἠβουλήθημεν· πῶς ἐν Ἰλίῳ διατρί- ‘ βοντες σὺν τοῖς Βαρβάροις, καὶ τὰ ‘ συμβαίνοντα αὐτοῖς ἅπαντα, νυκ- ‘ τὸς εἰς τὸ στρατόπεδον ἐξερχόμενοι, ‘ ἀπηγγείλαμεν ὑμῖν τοῖς βασιλεῦσι,

vocavit: quos ubi adſtare ſibi parvulos conſpexit, exanimis remanſit; ſub noctem vero mediam, ſpiritum efflavit. Quem videns uxor ejus, quam priorem habuit, Oenoe, mortem ſibi laqueo conſcivit. Helenam vero in uxorem ſibi accepit Deiphobus, alter Priami filius, qui extremis membris à Menelao rege mutilatus eſt: uti ſatis hoc vobis omnibus notum. Conſilium & id meum fuit, uti Pyrrhus Heros Polyxenam ad Achillis tumulum jugularet. Tum vero Uliſſes, elata voce, Quis mihi (inquit) æquiparandus eſt, qui Paridi exilium adſtruxi, in Menelai, Achillis, & Græcorum omnium vindictam?

Huic igitur Agamemnon, exercituſque pars magna acclamavit. Tum vero Uliſſes; ſed neque reticendum (inquit) mihi exiſtimo, quod ulterius periculorum ſubivimus, ego, ac Diomedes, Palladium ſurripientibus: quomodo (inquam) Trojæ cum Barbaris agentes quæcunque eis acciderant, de his omnibus, caſtra per noctem repetentes, vos Duces certiores fecerimus; quæ nunc

---

1. καὶ ἑωρακοῦσα αὐτὸν ἡ προτέρα γυνὴ] Scr. ἑωρακυῖα.

2. Οἰνόη] Οἰνώνη, uti Cedreno, Tzetzi, aliiſque dicta eſt.

3. ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ] ita etiam Cedrenus, & Iſac. Tzetzes, qui Dictim etiam autorem citat: ἢ κατὰ τὸν Δίκτυν, βροχαῖς ἀπαγχθεῖσα. Dictis tamen quem hodie habemus, eam ex mœrore mortuam hiſce teſtatur verbis. *Sed fertur Oenonem, viſo Alexandri cadavere, adeo commotam, uti amiſſa mente obſtupeſieret, ac paulatim per mœrorem deficiente animo concideret: atque ita, uno eodemque funere cum Alexandro contegitur.*

4. ἠκοστηριάσθη] Scr. ἠκρωτηριάσθη. Heſych. Ἀκρωτηριάσας, τὰ ἄκρα ἀποτεμών.

etiam repetere libet. Trojanis pro tempore Festa Anathematum celebrantibus, interim dum sacra in urbe peragerentur, Apollinis ad aram portentum accidit hujusmodi. Ignem altari, sacrificio immolando, rite admovebant: illud vero non comburitur. Sæpiusculeque repetitus ignis, non exarsit tamen: quin & ea, quæ altari imponebantur, omnia in terram deciderunt. Accessere his etiam alia prodigia quæ Trojani animadvertentes, adversum sibi aliquid denunciari dixerunt. Antenor itaque, Priamo rege, ducibus, exercituque Trojano id ab eo flagitantibus, ad vos Reges missus est legatus; nempe Danaos exoratum, uti pacem ipsis pretio constituto reddatis. Quorum omnium nos notitiam assequuti, castra repetentes vobis indicavimus. Antenor autem, Legatione suscepta, Trojanorum, & Priami nomine, orationem habuit hujusmodi. Græcorum qui reges estis, non amplius quæ hostium, sed amicorum quæ sunt, facite. Delictorum nostrorum, quas debuimus, pœnas dedimus. Pro injuria enim à Paride Menelao facta, luit Ilium: quod cæsorum in bello sepulchra satis testantur. Ex vobis pretium, quo nos bello residui liberos

‘ διηγούμενοι ἅπινα καὶ νῦν εἴπω. [1] Θυσιῶν γὰρ τότε ἐπιτελούντων τῶν Τρώων κατὰ τὸν καιρὸν τῶν Ἀναθημάτων, συμβαίνει σημεῖον γενέσθαι τοιοῦτον εἰς τὴν πόλιν, ἐπὶ τὸν βωμὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Βάλλουσι πῦρ εἰς τὸν βωμὸν, διὰ τὴν θυσίαν· τὰ δὲ οὐκ ἐκαίοντο. Καὶ πολλάκις προσφερομένου τοῦ πυρὸς, καὶ μὴ καιομένου, ἔπιπτει τὰ ἐν τῷ βωμῷ πάντα εἰς τὸ ἔδαφος. γινομένων δὲ καὶ ἄλλων σημείων, οἱ Τρῶες εἰδότες λέγουσιν, οὐκ ἀγαθὸν αὐτοῖς εἶναι τὸν οἰωνόν. Καὶ ἀναγκάζουσι τὸν [2] Ἀντήνωρα οἱ ἔξαρχοι τῶν Τρώων, καὶ ὁ Πρίαμος, καὶ ὁ στρατὸς, ὥστε ἐξελθεῖν πρὸς ὑμᾶς τοὺς βασιλεῖς, καὶ διὰ τῆς ἰδίας πρεσβείας πεῖσαι τοὺς Δαναοὺς ὑμᾶς λαβεῖν λύτρα, καὶ διαλῦσαι τὸν πόλεμον. Καὶ ταῦτα πάντα ἱστορήσαντες ἡμεῖς, ἐξελθόντες ἀνηγγείλαμεν πᾶσιν ὑμῖν. Ὁ δὲ Ἀντήνωρ κατέφθασεν, ἐξελθὼν εἰς πρεσβείαν· καὶ ἔφη ταῦτα ὡς, ἐκ Πριάμου, καὶ τῶν λοιπῶν. Βασιλεῖς Ἑλλήνων ὄντες, φίλων ἔργα διαπράξασθε καὶ μὴ πολεμίων. Πάντα ἐπάθομεν, ὅσα ἔχρην παθεῖν τοὺς ἡμαρτηκότας. Ἀνθ' ὧν γὰρ Ἀλέξανδρος, ὁ καὶ Πάρις, Μενελάον ἠδίκησε, δίκας δέδωκε τὸ Ἴλιον· καὶ μαρτυροῦσιν οἱ τάφοι τῶν [3] ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωμένων. [4] Οἱ οὖν περιληφ-

1. θυσιῶν γὰρ τότε ἐπιτελούντων τῶν Τρώων] θυσίας Scribi Syntaxeos ratio postulat.

2. Ἀντήνωρα] Scr. Ἀντήνορα.

3. ἐν ταῖς μάχαις ἀπολωμένων] Scr. ἀπολουμένων.

4. οἱ οὖν περιληφθέντες] Scr. περιληφθέντες.

‘ θέντες

'θέντες ἡμεῖς λύτρα φέρομεν ὑμῖν, 'ὑπὲρ θεῶν, ὑπὲρ πατρίδος, ὑπὲρ 'παίδων. Ἀλλ' Ἕλληνες ὄντες, τοὺς 'τότε ἀπειθεῖς, νῦν δὲ ἱκέτας, σώ-'σατε, χρημάτων τυπουμένων. [1] Πει-'θέντες δὲ ἡμεῖς πάντες τοῦ Ἀντή-'νορος, ἐξεπέμψατέ με, καὶ σὺν 'ἐμοὶ τὸν Διομήδην, πρὸς Πρίαμον, 'τυπῶσαι τὴν ποσότητα τῶν χρη-'μάτων. Εἰσελθόντων δὲ ἡμῶν ἐν τῇ 'Τροίῃ πρὸς Πρίαμον, καὶ πολλῶν 'κινηθέντων, ἐτυπώσαμεν δοθῆναι 'ὑμῖν [2] χρυσίου τάλαντα βʹ, καὶ πρὸς 'τούτοις ἴσα ἀργύρου. Καὶ [3] ἐπανήλ-'θαμεν πρὸς ὑμᾶς, ἀπαγγείλαντες 'τὰ δόξαντα. Καὶ ἐκομισάμεθα τὰ 'τυπωθέντα, πάντας ὑμᾶς ἐνορκώ-'σας ἐν ταῖς θυσίαις, μὴ ἀποπλεῦ-'σαι ἐξ Ἰλίου, πρὶν ἂν ποιήσαντες '[4] τὸν δούρειον ἵππον ἁρμοδίοις ξύλοις, 'καὶ κοσμήσαντες αὐτὸν πάσῃ ἀρε-'τῇ, [5] δόξομεν ἀποπλέειν ἄντικρυς εἰς 'τὴν Τένεδον, καίοντες τὰς σκηνὰς 'ἡμῶν· καὶ νομίσαντες οἱ Βάρβαροι, '[6] ὅτι ἐξορμήσαμεν, μείνωσιν ἀνίκητοι

nostros, patriam, Deosque redempturi sumus. Quin igitur, Græci cum sitis, supplices nunc vestros, olim qui contumaces, pretio liberetis. Nobis vero omnibus Antenori annuentibus, missi sumus ad Priamum, ego, ac Diomedes, ut de pecuniarum pondere statueremus. Trojam vero ad Priamum ingressi, multisque invicem agitatis, decrevimus tandem uti auri talenta duo, totidemque præterea argenti, vobis darentur. Deinde vero ad castra reversi, de pactis vos certiores fecimus, designato simul pecuniarum pondere vobis contradito. Quin etiam sacrificia vobis peragentibus, juramento obstrinxi universos, prius ab Ilio ne solveritis, quam Equo Durio, aptissimis lignorum juncturis, & artificio omni, affabre compacto, Tenedum versus, insulam appositam navigare videremur, tentoriis nostris incendio datis: ut Barbari interim existimantes discessisse nos, se-

1. Πειθέντες δὲ ἡμεῖς] Scr. ὑμεῖς & deinde τοῦ Ἀντήνορος, omnino legendum, τῷ Ἀντήνορι.

2. χρυσίου τάλαντα βʹ.] Cedrenus numerat duo millia talentorum, καὶ γὰρ ἐτύπωσαν χρυσίου τάλαντα δισχίλια: Dictis etiam eundem habet Talentorum numerum lib. 5. *ad postremum binis millibus talentorum auri atque argenti rem decidunt.* βʹ. itaque numerale, hoc loco Autoris nostri, virgulam subscriptam habere debuit, hoc modo, ͵βʹ. ad δισχίλια notanda.

3. ἐπανήλθαμεν πρὸς ὑμᾶς] Scr. ἐπανήλθομεν: nisi quis ἤλθαμεν per syncopen formatum, ab ἠλεύθαμεν, Perfecto Med. ab inusitato ἐλεύθω retinere malit.

4. τὸν δούρειον ἵππον] Equum Ligneum Hesych. δοῦρα. δόρατα, κόπας, καὶ ξύλα inde δούρειος & δουράτεος apud eundem, ξύλινος.

5. δόξομεν ἀποπλέειν] Scr. δόξωμεν.

6. ὅτι ἐξορμήσαμεν] Scr. ἐξορμήσωμεν.

cure agerent, Genio indulgentes: Nos vero, nocte ingruente, à Tenedo reversi, Trojam ingrederemur, urbeque in flammas versa, Priamoque rege sublato, Helenam, receptam in Plisthenis regna, tandem deduceremus. Consilio itaque meo ubique obtinente, Dii victoriam nobis in Barbaros dederunt. Proinde vos Reges, atque Heroes, rerum à nobis gestarum appello Judices.

Agamemnon itaque, & Diomedes, horumque exercitus, ab Ulissis parte steterunt: Pyrrhus autem Neoptolemus, cum suis, ab Ajacis Telamonii; utpote qui genere ei propinquus esset. Cæterum multis aliis inter duces ad vesperam usque agitatis, tandem visum est, uti Palladium Diomedes apud se depositum servaret, in mane proximum; uterque interim ut quiesceret, donec mane proximo decerneretur, cui pro meritis Palladium daretur. Ajax itaque Ulissi, Agamemnoni, ac Diomedi offensus, in tentorium suum se recepit: ubi per noctem gladio occisus est; invento ibi luce proxima cadavere. Ajacis itaque Pyrrhyque exercitus adversus Ulissem insurgebant, eum interfecturi. Verum is, diductis navibus suis, fugaque sibi consulens, in mare Ponticum cursum dirigit: ubi per aliquod tempus com-

‘ σύαγχικμένοι· καὶ νυκτὸς ὑποστρέψαν-
‘ τες ἀπὸ τῆς Τενέδου, καὶ εἰσελθόντες,
‘ πυρίκαυστον τὴν πόλιν ποιήσαντες,
‘ καὶ Πείαμον ἀνελόντες, [1] ἀποδώσομεν
‘ τὴν Ἑλένην εἰς τὰ βασίλεια τοῦ
‘ Πλεισθένους. Καὶ τῆς ἐμῆς βουλῆς
‘ κρατησάσης, παρέσχον ἡμῖν οἱ θεοὶ
‘ νίκην κατὰ τῶν Βαρβάρων. ὑμεῖς οὖν
‘ οἱ βασιλεῖς, καὶ ἥρωες, κριταὶ γένε-
‘ σθε τῶν ἐμῶν καμάτων.

Καὶ ἀντεποιοῦντο τοῦ Ὀδυσσέως ὁ Ἀγαμέμνων, καὶ ὁ Διομήδης, καὶ ὁ τούτων στρατός· τοῦ δὲ Τελαμωνίου Αἴαντος, ἀντείχετο ὁ Νεοπτόλεμος Πύῤῥος, ὡς ἐκ γένους αὐτοῦ ὑπάρχων, καὶ ὁ τούτου στρατός. Πολλῶν δὲ ἄλλων κινηθέντων μεταξὺ αὐτῶν ἄχρις ἑσπέρας, τέλος ἔδοξεν, ὥστε λαβεῖν ἐν παραθήκῃ, ἕως τῆς ἐπιφωσκούσης ἡμέρας, τὸν Διομήδην τὸ Παλλάδιον, καὶ τοῦτο φυλάξαι, καὶ ἕκαστον αὐτῶν ἀνεθῆναι, ἵνα κατὰ τὴν ἑξῆς τύπος δοθῇ, τίνι ἐξ αὐτῶν χρὴ δοθῆναι τὸ Παλλάδιον. Ὁ δὲ Αἴας, γενόμενος κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ Ἀγαμέμνονος, καὶ Διομήδους, ἀνεχώρησεν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ παπυλεῶνα· καὶ διὰ νυκτὸς, σιδήρῳ ἐσφάγη ὁ Αἴας. Καὶ τῇ πρωῒ ηὑρέθη τὸ λείψανον αὐτοῦ. καὶ ἐστασίασεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ, καὶ τοῦ Πύῤῥου, κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, θέλων αὐτὸν φονεῦσαι. Καὶ λαβὼν τὰ ἴδια πλοῖα ὁ Ὀδυσσεὺς, ἔφυγεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Ποντικὴν θάλασσαν. Καὶ διατρίψας ἐκεῖ και-

1. ἀποδώσομεν τὴν Ἑλένην] Scr. ἀποδώσωμεν.

ρὸν,

ρὸν, ἐπανῆλθεν ἐκεῖθεν, [1] βουλόμενος εἰς τὴν Ἰθάκην πόλιν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πατρίδα, μετὰ τῶν ἰδίων νηῶν αὐτοῦ καὶ τοῦ ἰδίου στρατοῦ. Καταντήσας δὲ [2] εἰς χώραν, λεγομένην Μαρωνίδα, ἀνθίστασιν ὑπέστη ἀπὸ τῶν τῆς χώρας. Καὶ πολεμήσας ἐνίκησεν αὐτοὺς, καὶ πολλῶν χρημάτων κύριος ἐγένετο. Καὶ ὑπολαβὼν, ὅτι εἰς οἱανδήποτε χώραν καταντήσει, πάντως ὅτι καὶ τοὺς τῆς αὐτῆς χώρας νικᾷ, καὶ τὸν πλοῦτον ἑκάστης αὐτῆς χώρας ἀπαντώσης κομίζεται· καταφθάσας τὴν Λωτοφάγων λεγομένην χώραν, συνέβαλε μετ' αὐτῶν πόλεμον. Καὶ ἐνίκησαν αὐτὸν οἱ τῆς αὐτῆς χώρας, μικροῦ δεῖν ὀλέσαι πάντας· κἀκεῖθεν φυγὼν, ἀνήχθη χειμαζόμενος, μετὰ πλεῖστον πλοῦν εἰς τὴν λεγομένην Σικίλαν νῆσον, τὴν νυνὶ λεγομένην Σικελίαν. Ἡ δὲ νῆσος αὕτη ἦν μεγάλη πάνυ, [3] διειρημένη εἰς τρεῖς ἀδελφοὺς, μεγάλους καὶ δυνατοὺς, καὶ τὰ ἀλλήλων φρονοῦντας, λέγω δὴ, εἰς Κύκλωπα, καὶ Ἀντιφάντην, καὶ Πολύφημον, [4] υἱοὺς γινωμένους τοῦ Σικάνου, βασιλέως τῆς αὐτῆς νήσου. Ἦσαν δὲ οἱ αὐτοὶ τρεῖς ἀδελφοὶ ἄνδρες χαλεποὶ, καὶ μηδέποτε ξένους

moratus, in patriam deinde suam, urbemque Ithacam, cum classe & exercitu redire, in animo habuit. Per Maronidem vero regionem iter facienti, restiterunt incolæ: quos vicissim impetens Ulisses, devicit, atque opum multarum dominus evasit: spemque concipiens, quamcumque regionem appulerit, obvios quosque se debellaturum, divitiasque ipsorum deportaturum, cum Lotophagis quoque, in quorum regionem incidit, prœlia commisit. Sed ab iis devictus, cum non multum aberat, quin copiæ ejus ad unum omnes exciderentur, fugam capessit: & longa demum navigatione fractus Sicilam insulam quæ nunc Sicilia vocatur, appulit. Amplissima erat hæc insula, quam inter se divisam tres fratres occuparunt, Cyclops, Antiphantes, & Polyphemus; qui Sicani, insulæ istius regis, filii, potentes fuerunt, & magni nominis viri, quique res suas curarunt mutuo. Erant autem tres hi moribus effe-

1. βουλόμενος εἰς τὴν Ἰθάκην πόλιν,] ἀποπλέειν, aut quid tale supplendum videtur. Cæterum Ithaca, non urbs, sed Insula erat, unde oriundus Ulisses. Stephan. de urb. Ἰθάκη νῆσος πρὸς τῇ Κεφαλληνίᾳ, ἀπὸ Ἰθάκου, ἀφ' ἧς Ὀδυσσεύς.

2. εἰς χώραν λεγομένην Μαρωνίδα.] Μαρώνειαν vocat Isac. Tzetz. ad Lycophron. μετὰ τὴν Ἰλίου πόρθησιν, Ὀδυσσεὺς ἐξωσθεὶς ἀνέμοις, καταίρει πρὸς Κίκονας, καὶ τὴν πόλιν αὐτῶν Ἴσμαρον πορθεῖ, τὴν νῦν λεγομένην Μαρώνειαν, &c. Stephan. de urb. Μαρώνεια, πόλις Κικονίας, κατὰ τὴν ἐν Θρᾴκῃ χερρόνησον. Urbem vero quam Tzetzes Ismarum, Dictys Zimarum vocat lib. 6. *Quo pacto appulsus Zimarum, multa inde per bellum quæsita præda navigaverit.*

3. διερημένη εἰς τρεῖς] Scr. διηρημένη.

4. υἱοὺς γινωμένους] Scr. γενομένους.

t ris

ris; nec peregrinis excipiendis, quin ipsis potius occidendis deditissimi. Ulisses autem, cum classe & exercitu appropinquans, in eam Insulæ partem incidit, quæ Antiphanti paruit; quocum, & Lestrigonibus ejus prœlio commisso, cum complures ex suis excisos vidisset Ulisses, navibus conscensis inde fugam capessit, aliam insulæ partem adorturus; eam scilicet, quæ Cyclopi subjecta, montes habetCyclopios dictos. Hoc ubi audisset Cyclops, copiis collectis in illum profectus est: (Erat autem corporis mole prægrandi, & vultu deformi:) Ulissem vero ditionibus suis incubantem, ex improviso aggressus, exercitum ejus late prosternit, Ulissemque ipsum, & alios ex exercitu ejus nonnullos manu cepit. Inter quos, Miccalion erat quidam, generosi vir animi; quique strenuum sese ducem ad Trojam præstiterat. Hunc Cyclops, capillitio arreptum, Ulissis, omniumque sociorum in conspectu, gladio suo exenteravit, ut qui ausus est in Cyclopem arma movere Reliquos autem custodiæ mandavit, quos singillatim conficere in animo habuit. Ulisses vero procidens ei ad

ὑποδεχόμενοι, ἀλλὰ καὶ ἀναιροῦντες. Καὶ καταντήσας σὺν ταῖς ναυσὶν αὐτοῦ, καὶ τῷ στρατῷ ὁ Ὀδυσσεὺς, εἰς τὸ διαφέρον μέρος τῷ Ἀντιφάντῃ, συνέβαλε πόλεμον μετὰ τοῦ Ἀντιφάντου, καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, [1] τῶν λεγομένων Λεστρυγόνων. Καὶ κτείνουσιν ἱκανοὺς ἐκ τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὀδυσσέως· καὶ λαβὼν τὰς ἑαυτοῦ ναῦς, ἀποπλεύσας ἔφυγεν ἐκεῖθεν εἰς ἄλλο μέρος τῆς νήσου, τὸ διαφέρον τῷ Κύκλωπι, ἔνθα τὰ Κυκλώπια λέγεται ὄρη. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Κύκλωψ, ἦλθε κατ' αὐτοῦ μετὰ τῆς ἰδίας βοηθείας. ([2] ἦν δὲ μέγας τοῖς σώμασι, καὶ δυσειδής·) καὶ ἐπελθὼν ἄφνω τῷ Ὀδυσσεῖ, παραβαλόντι ἐπὶ τὴν διαφέρουσαν αὐτῷ γῆν, κατέκοψεν αὐτοῦ πολλούς· καὶ συλλαβόμενος τὸν Ὀδυσσέα, καί τινας τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ ὁ Κύκλωψ, λαβὼν ἕνα τῶν ἅμα αὐτῷ συλληφθέντων, ὀνόματι Μικκαλίωνα, ἄνδρα γενναῖον, καὶ ἀριστεύσαντα ἐν τῇ Τροίῃ, καὶ ὄντα ἡγούμενον τοῦ στρατοῦ τοῦ Ὀδυσσέως, ὅντινα κρατήσας τῆς κόμης τῆς κεφαλῆς, ἐπ' ὄψεσι τοῦ Ὀδυσσέως, καὶ πάντων τῶν μετ' αὐτοῦ, ᾧ ἐβάσταζε ξίφει ἀνεντέρισεν, ὡς μαχησάμενον αὐτῷ. Τοὺς δὲ λοιποὺς ἀπέκλεισε, βουλόμενος κατὰ μέρος τοὺς πάντας φονεῦσαι. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς παραιτεσὼν αὐτῷ, ἔπεισεν αὐτὸν διὰ χρη-

1. τῶν λεγομένων Λεστρυγόνων] Scr. Λαιστρυγόνων. Stephan. de urb. Λαιστρυγόνες, πρῶτοι μετὰ Κυκλώπων ᾤκησαν Σικελίαν.

2. μέγας τοῖς σώμασι] pro τῷ σώματι, inusitata numeri ἐναλλαγῇ.

μάτων

μάτων πολλῶν καὶ ξενίων, ἀπολῦσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας αὐτῷ ἄνδρας. Πεισθεὶς δὲ μόλις ὁ Κύκλωψ διὰ τῆς τῶν χρημάτων δόσεως, ἐπηγγείλατο περὶ ἑσπέραν ἀπολύειν αὐτόν· καὶ αὐτὸς βουλόμενος ἐν τῇ νυκτὶ αὐτῇ ἀπελθεῖν, καὶ φονεῦσαι αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, καὶ ἀφελέσθαι πάντα ὃν ἐπιφέρεται πλοῦτον, καὶ τὰς ναῦς αὐτοῦ, περὶ ἑσπέραν ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ. [1] Ἡ μόνον δὲ ἀπελύθη Ὀδυσσεὺς, [2] δειλιῶν τὴν τοῦ ἀνδρὸς ὠμότητα, εὐθέως ἀπέπλευσεν ἐκ τῶν μερῶν αὐτοῦ. Επέξελθας δὲ νυκτὸς ὁ Κύκλωψ, καὶ μὴ εὑρηκὼς τὰ πλοῖα· ἐκ τῆς μανίας, εἰς τὴν θάλασσαν ῥίπτεσθαι λίθους ἐκέλευσε, μήπως ἔνδον τῆς γῆς ἐμεθώρμησε. Νυκτὸς δὲ βαθείας οὔσης, καὶ σκότους καλύπτοντος τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν· ἀγνοοῦντες δὲ καὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους, παρέβαλον εἰς ἄλλα μέρη τῆς νήσου, διαφέροντα τῷ Πολυφήμῳ, ἀδελφῷ τοῦ Κύκλωπος, καὶ τῆς Ἀντιφάντου. Ὅστις Πολύφημος μαθὼν, ὅτι τινὲς κατέπλευσε νυκτὸς, καὶ παρέβαλον εἰς τὴν διαφέρουσαν αὐτῷ χώραν· εὐθέως λαβὼν τὴν ἑαυτοῦ βοήθειαν, ἐλθὼν κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως, συνέβαλεν αὐτῷ πόλεμον. καὶ πᾶσαν τὴν νύκτα ἐπολέμουν, καὶ ἔπεσον ἀπὸ τοῦ Ὀδυσσέως πολλοί. πρωΐας δὲ γενομένης, προσήγαγεν ὁ Ὀδυσσεὺς καὶ τῷ Πολυφήμῳ ξένια, καὶ προσέπεσεν

pedes rogavit supplex, uti se, residuumque sibi exercitum, pretio magno, muneribusque interpositis, missos faceret. Sed vix eo ita adductus Cyclops, dimissionem promittebat, ubi advesperasceret: fidemque suam liberavit; animo tamen egrediendi per noctem intempestam, ut Ulisse, sociisque occisis, opum quodcunque attulerat cum navibus diriperet. Ulisses autem quamprimum liberatus est, à tam truculento homine misere sibi metuens, exinde solvens, ab oris ejus statim discessit. Cyclops vero per noctem adorturus eos, ubi evasisse naves percepisset, in furorem adactus, saxa in mare præcipitari jussit, ne forte interius alicubi stationem alteram occupassent. Nox autem erat intempesta, terraque tenebris involuta erat, cum Ulisses, sociique, locorum imperiti, in alteram illam insulæ partem, quæ Polyphemi erat, Cyclopis, & Antiphantis fratris, inciderunt. Polyphemus, audito ad terram suam nonnullos per noctem appulisse; collectis viribus suis, Ulissem aggressus est, prælioque inter eos per totam noctem commisso, ex Ulisseis ceciderunt quamplurimi. Mane autem facto, Ulisses etiam Polyphemo dona obtulit; procidensque ei ad pedes, Ego, inquit, Trojanis ab oris, ul-

1. ἢ μόνον δὲ] ἢ μόνον. 2. δειλιῶν] Scr. δειλιῶν.

tima maris discrimina expertus, huc in partes vestras errabundus adveni: simulque enumeratis quæ sustinuerat periculis, Polyphemum ita delinibat, ut misertus ejus Ulissem, sociosque hospitio excepit; usque dum navigandi tempestas idonea instaret. At vero Polyphemi filia, Elpe dicta, Lionem quendam ex Ulissis sociis, virum formosum, adamavit. Secundos itaque nacti ventos, abrepta ea, inde ex Sicilia solverunt: uti hæc sapientissimus Sisyphus Cous scripta reliquit. Sapiens enim Euripides, in Dramate suo de Cyclope, fabulatur, tres eum oculos habuisse: nempe sic innuens nobis tres fratres illos, qui sui curam invicem habentes, singuli quæ omnium esset in Insula prospexerint, singulorum omnes vel in suppetias, vel vindictam paratissimi. Fabulatur idem, Ulissem, inebriato Cyclope, sic è manibus ejus evasisse: nempe inebriavit eum Ulisses ingenti pecuniarum pondere donisque; ne se, sociosque absumeret. Idem autor est, Ulissem stipite præusto oculum unicum Cyclopi eruisse: nempe quod fratris Polyphemi filiam virginem, quam unicam habuit, Cupi-

αὐτῷ, εἰπών· ὅτι ἀπὸ τῶν Τρωϊκῶν τόπων ἐλήλυθε πεπλανημένος ἀπὸ πολλῆς κυμάτων ἀνάγκης· ἀπαριθμήσας αὐτῷ καὶ τὰς συμβάσας αὐτῷ κατὰ θάλασσαν διαφόρους συμφοράς. Ὅστις Πολύφημος συμπαθήσας αὐτῷ, ἠλέησεν αὐτὸν, καὶ ὑπεδέξατο αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, ἕως οὗ ἐγένετο ἐπιτήδειος ὁ πλοῦς. Ἡ δὲ θυγάτηρ τοῦ Πολυφήμου, [1] ὀνόματι Ελπη, ἐρωτικῶς διετέθη πρός τινα εὐπρεπῆ ἄνδρα τῶν μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως, ὀνόματι Λείωνα· καὶ ἐπιτηδείου ἀνέμου πνεύσαντος, ταύτην ἀφαρπάσαντες, ἐξώρμησαν ἐκ τῆς Σικελίας νήσου. ἅτινα ὁ σοφώτατος Σίσυφος ὁ Κῷος ἐξέθετο. Ὁ γὰρ σοφὸς Εὐριπίδης δράμα ἐξέθετο περὶ τοῦ Κύκλωπος, ὅτι τρεῖς εἶχεν ὀφθαλμοὺς, σημαίνων τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς, ὡς συμπαθοῦντας ἀλλήλοις, καὶ [2] διαβλεπομένων τοὺς ἀλλήλων τόπους τῆς νήσου, καὶ συμμαχοῦντας, καὶ ἐκδικοῦντας ἀλλήλους· καὶ ὅτι οἴνῳ μεθύσας τὸν Κύκλωπα, ἐκφυγεῖν ἠδυνήθη· διότι χρήμασι πολλοῖς, καὶ δώροις ἐμέθυσε τὸν αὐτὸν Κύκλωπα ὁ Ὀδυσσεὺς, πρὸς τὸ μὴ κατεσθίειν τοὺς μετ' αὐτοῦ. Καὶ ὅτι λαβὼν Ὀδυσσεὺς λαμπάδα πυρὸς, ἐτύφλωσε τὸν ὀφθαλμὸν αὐτοῦ τὸν ἕνα. διότι τὴν θυγατέρα τὴν μονογενῆ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Πολυφήμου, Ελπην, παρθένον οὖσαν, λαμπάδα

1. ὀνόματι Ελπη] Hanc Polyphemi filiam, Arenen, & amasium ejus, Elpenorem vocat Dictys: ex quo licet Auctor noster, de Bello Trojanos inter Græcosque, hæc omnia se descripsisse supra asserat, autorem tamen hîc alium, Sisyphum Coum profert.

2. διαβλεπομένων τοὺς ἀλλήλων] Scr. διαβλεπομένους.

πυρὸς

πυρὸς ἐρωτικοῦ καυθεῖσαν, ἥρπασε· τοῦτ᾽ ἔστιν, ἕνα τῶν ὀφθαλμῶν τοῦ Κύκλωπος ἐφλόγισε τὸν Πολύφημον, τὴν αὐτοῦ θυγατέρα ἀφελόμενος. Ἥντινα ἑρμηνείαν ὁ σοφώτατος Φειδίας ὁ Κορίνθιος ἐξέθετο, εἰρηκώς· ὅτι ὁ σοφὸς Εὐριπίδης ποιητικῶς πάντα μετέφρασε, μὴ συμφωνήσας τῷ σοφωτάτῳ Ομήρῳ, ἐκθεμένῳ τὴν Οδυσσέως πλάνην.

Ο δὲ Οδυσσεὺς ἀπὸ τῆς Σικελίας ἦλθεν εἰς τὰς Αἰολίας νήσους· καὶ ἐδεξιώθη παρὰ τοῦ Αἰόλου, βασιλέως τῶν νήσων. Οστις μέλλων τελευτᾷν, διένειμε τὰς δύο νήσους [1] ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· καὶ ἦσαν βασιλίδες τῶν δύο νήσων. Η δὲ Κίρκη ὑπῆρχεν ἱέρεια Ηλίου, δοθεῖσα ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐκ νηπιόθεν ἀνατραφῆναι εἰς τὸ ἱερὸν ἐν τῇ νήσῳ, [2] τῇ λεγομένῃ Εέᾳ· ἥτις αὐξηθεῖσα, ἐγένετο μυστικὴ μάγος· ἦν δὲ εὐπρεπὴς πάνυ. Η δὲ ταύτης ἀδελφὴ Καλυψὼ διαφθονουμένη αὐτῇ, ἔχθραν εἶχε πρὸς αὐτὴν μεγάλην· λέγουσα, φησὶ, διά τι ἀρ-

dineis accensam flammis, abripuerit: ob hanc causam, unum Cyclopi (Polyphemo scilicet,) ex oculis extinxisse dicitur, uti hæc enarravit Sapientissimus Phidias Corinthius: qui semper etiam addit, Euripidem hæc omnia Poëtice tradidisse, nec eadem de Ulissis erroribus, ac sapientissimus Homerus, perhibuisse.

Ulisses vero, à Sicilia solvens, ad Æolias pervenit insulas: quarum Rex, Æolus, hospitio eum excepit. Hic vero moriturus, insulas illas duas filiabus suis distribuit, quæ Reginæ illis imperitabant. Erat autem Circe solis sacerdos; quam pater Æolus à teneris annis Deo sacraverat, in templo ejus, ad Eeam quod erat insulam, enutriendam: ubi adolescentior facta, Mysticam Hierophantam profecit, egregiæ formæ virgo. Huic vero soror Calypso infensissima erat, odioque summo eam prosecuta est: Quare, (inquiens) Atlantem patrem

---

1. ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ] Hæc nullo modo congruere videntur; ideoque locum mutilum existimo. Infra enim eas Atlantis facit filias: Æolum quidem duodena prole gaudentem prædicat Quintus Smyrnæus, Νοστῶν lib. his verbis.

δώματ᾽ δ᾽ ἄγχιστα πέλονται
Αἰόλου Ἱπποτάδαο· κίχεν δέ μιν ἔνδον ἐόντα.
Σὺν τῇ ἀλόχῳ, καὶ παισὶ δυωκαίδεκα.

2. τῇ λεγομένῃ Εέᾳ] Scr. Αἰαίῃ. ita insulam hanc vocat Apollonius Rhod. Argonaut. l. 4.

Αὐσονίης ἀκτὰς Τυρσηνίδας εἰσορόωντες
Ἶξον δ᾽ Αἰαίης λιμένα κλυτόν. ἐκ δ᾽ ἄρα νηὸς
Πείσματ᾽ ἐπ᾽ ἠιόνων σχεδόθεν βάλον· ἔνθα δὲ Κίρκην
Εὗρον.

Æanam hanc vocat Tzetzes in Lycophron. κἀκεῖθεν δὲ πλέοντες, ἦλθον εἰς τὴν Αἰαίαν, νῆσον τῆς Κίρκης, ἥτις ἐθηριοποίει τοὺς ἀνθρώπους.

suum abnuens, Titanis solis scilicet filiam se venditat? Metuebat igitur Circe à Calypsone sorore, ne quando ab ea, ad iram commota, (ingens enim ei præsto erat in insula sua virorum strenuorum multitudo,) impetita, pessime haberetur. Itaque cavens sibi Circe, cum non aliter auxiliarios sibi, custodesque adsciscere potuisset, extractis herbarum quarundam viribus, Philtrum sibi potentissimum vi venefica paravit; cujus magisterium esset, ut haustu sumentibus, patriæ suæ oblivionem, & commorandi illic desiderium una incuteret. Pharmacum istud ubi eo convenientibus, quos plurimos hospitio excepit, advenis propinandum dedisset; patriæ suæ quisque oblitus, in insula hac exinde commorati sunt: Hoc igitur usa artificio, mulier quam multos ad se pellexit. Ubi vero inaudisset, Ulissis naves ad Insulam suam appulisse; in mandata suis dedit, uti ipsum, exercitumque ejus honorifice tractarent. Ulissem enim, sociosque, ut qui viri essent bellicosi, in societatem suam adsciscere cupiebat. Ulisses vero, ubi primum ad Circes insulam appulit, multos ibi vidit, diversarum gentium, homines peregrinos: quorum nonnullos,

νεῖται τὸν ἴδιον πατέρα τὸν Ἄτλαντα, καὶ λέγει ἑαυτὴν θυγατέρα Τιτᾶνος Ἡλίου; Καὶ ἐφοβεῖτο αὐτὴν ἡ Κίρκη, (ἐπειδὴ ἡ Καλυψὼ εἶχε πλῆθος ἀνδρῶν γενναίων ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτῆς νήσῳ·) μήποτε ὀργιζομένη ἐπέλθοι, καὶ κακῶς αὐτῇ χρήσεται. Λοιπὸν ἡ Κίρκη, ὡς μὴ δυναμένη τινὰς προσδέξασθαι εἰς συμμαχίαν, καὶ παρὰ φυλακὴν ἑαυτῆς, κατασκευάσασα διὰ βοτανῶν τινῶν φάρμακον, τοὺς παριόντας, φησὶ, ξένους ἐδεξιοῦτο, καὶ διὰ ποτοῦ δόσεως [1] ὑποταγὴν φίλτρου δεινοῦ, καὶ παραμονῆς, καὶ λήθης πατρίδος ἰδίας, τοὺς πίνοντας ξένους ἐποίει συνεῖναι αὐτῇ· καὶ πάντες αὐτῇ εἰς ὑπερβολὴν παρέμενον εἰς τὴν αὐτὴν νῆσον, ληθαργοῦντες τῆς ἑαυτῶν πατρίδος, καὶ συνῆγε πολλούς. Μαθοῦσα δὲ ἡ Κίρκη τὰ πλοῖα τοῦ Ὀδυσσέως ἐν τῇ αὐτῆς νήσῳ καταντῆσαι, ἐκέλευσε καὶ τοὺς ἰδίους δεξιώσασθαι σπουδαίως τὸν Ὀδυσσέα, καὶ τὸν αὐτοῦ στρατόν· ἠβούλετο γὰρ ἔχειν αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, ὡς πολεμικοὺς, εἰς συμμαχίαν ἑαυτῆς. Ὁ δὲ Ὀδυσσεὺς, ἢ μόνον παρέλαβεν ἐν τῇ αὐτῆς νήσῳ, εἶδε πολλοὺς ἄνδρας ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ ἀπὸ διαφόρων πατρίδων· ἐπιγνοὺς δέ τινας ἄνδρας,

---

1. ὑποταγὴν φίλτρου δεινοῦ] locus mutilus: ἐμποιῶν αὐτοῖς, aut quid tale deesse videtur, ut sensus plenus sit.

ἃς

ἐκ τοῦ Ἀχαϊκοῦ ὄντας στρατοῦ, πρὸς αὐτὸν ἐληλυθότας, ἐπηρώτησεν αὐτοὺς, λέγων· τίνος χάριν ἐν τῇ νήσῳ ταύτῃ οἰκεῖτε; οἱ δὲ εἶπον αὐτῷ· ὅτι, ἐκ τοῦ Ἀχαϊκοῦ ὑπάρχομεν στρατοῦ· καὶ θαλαττίων κυμάτων βίᾳ προσεπελάσαμεν τῇ νήσῳ ταύτῃ, καὶ πόμα λαβόντες μαγικὸν ὑπὸ τῆς βασιλίδος Κίρκης, ἔρωτι δεινῷ βληθέντες εἰς αὐτὴν, ταύτην ἔχομεν νῦν πατρίδα· ἐξειπόντες καὶ ἄλλα τινά. Καὶ ταῦτα ἀκηκοὼς ὁ Ὀδυσσεὺς, συνάξας πάντας τοὺς ἰδίους αὐτοῦ, ἐκέλευσεν αὐτοὺς μηδενὸς μετασχεῖν τῶν ἐπιδιδομένων αὐτοῖς παρὰ τῆς Κίρκης, εἴτε βρωμάτων, εἴτε πομάτων, διὰ τὸ μαγγανείαν τινὰ ἔχειν αὐτά· ἀλλὰ ἐκ τῆς παρασχεθείσης αὐτῷ ἐκ τοῦ Αἰόλου βασιλέως σιταρχίας, καὶ τῶν πρώην ὄντων ἀποθέτων ἐν τοῖς πλοίοις βρωμάτων τε καὶ πομάτων, ἐξ αὐτῶν μεταλαμβάνειν. Τῆς δὲ Κίρκης προσενεγκούσης αὐτῷ, καὶ τῷ στρατῷ αὐτοῦ. καὶ τοῖς ναύταις τροφὰς βρωμάτων καὶ πομάτων οὐκ ἐδέξαντο παρ' αὐτῆς τὸ παράπαν. Καὶ μαθοῦσα τοῦτο ἡ Κίρκη, ὑπέλαβεν εἰδέναι τὸν Ὀδυσσέα τινὰς μυστικὰς μαγείας, καὶ προγνόντα αὐτῆς τὰ βουλεύματα· καὶ πέμψασα μετεστείλατο αὐτὸν ἐν τῷ ἱερῷ, καὶ ἦλθε πρὸς αὐτὴν, μετὰ ὁπλικῆς βοηθείας, καὶ ὑπονοίας Ἀχαϊκῆς, ἀγαγὼν αὐτῇ δῶρα Τρωϊκά. Ἡ δὲ ἑωρακυῖα αὐτὸν, καὶ τοὺς μετ' αὐτοῦ, ᾔτησεν αὐτὸν προσμεῖναι τῇ νήσῳ, ἄχρις οὗ διέλθῃ ὁ τοῦ χειμῶνος

qui ex Græcorum exercitu fuerunt, recognoſcens ſibi appropinquantes; Quid (inquit) vobis in cauſa eſſet, ut ſedes veſtras in hac inſula poneretis? Tum illi: Nos, inquiunt, ex Græcorum ſumus exercitu: verum tumultuoſis undarum procellis jactati, inſulam hanc appulimus; ubi ex hauſtu quodam Magico, quem Regina Circe nobis propinandum dedit, incredibili ejus amore correpti, inſulam hanc nunc habemus patriam. Hæc, atque alia retulerunt: quibus auditis, Uliſſes, convocatis ad ſe ſuis omnibus, in mandata illis dedit; ut de eo quod ſupererat annonæ, quam Rex Æolus illis ſuppeditaverat, commeatuque, quem navigiis olim repoſuerant, quiſque ſibi, ubi opus fuerit, ſumeret in victum: de iis autem, quæ, veneficiis incantata, comedenda illis, vel bibenda Circe traderet, omnino nihil deſumerent. Circe vero ubi hæc intellexiſſet, rata Uliſſem, artis Magicæ non ignarum, conſilia ſua præſenſiſſe; ad Fanum eum accerſendum curavit. Accerſitus ille, exercitu ſuo ſtipatus, Græcaque ſua fretus confidentia, accedit, munera Trojana Reginæ adferens. Circe vero, ubi Uliſſem, ſocioſque conſpexit; rogavit eum, uti inſulam hoſpes teneret, uſque dum tempus hibernum præſtiterit: interpoſito etiam ibidem juramento, inviolatum

ſe

μιζόμενοι· ἀλλὰ ἀλλοιούμενοι τὰς μορφὰς, καὶ τῷ σώματι ὡς θηριόμορφοι γίνονται, καὶ τῇ θέᾳ, καὶ τοῖς τρόποις, ἐπερχόμενοι τοῖς ἀντεραστᾶις. Φυσικὸν γὰρ τοὺς ἀντεραστὰς ὁρᾷν ἀλλήλους ὡς θηρία, καὶ πρὸς ἀλλήλους ἐπερχομένους ἄχρις φόνου. 1 Οἱ καὶ διαφόρους ἔχουσι πρὸς τοὺς τῆς τοιαύτης ἐπιθυμίας τρόπους· οἱ μὲν γὰρ, ὡς κύνες, ἐπέρχονται τῇ μίξει, πολλὰ συμμιγνύμενοι· οἱ δὲ, ὡς λέοντες, τὴν ὁρμὴν καὶ μόνην τὴν ἐπιθυμίαν ζητοῦσιν. ἄλλοι δὲ, ὡς ἄρκτοι, μιαρῶς κέχρηνται τῇ συνουσίᾳ. καὶ μᾶλλον σαφέστερον τούτων, 2 καὶ ἀληθινότερον 3 ἑρμηνεύσεν ἐν τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει.

sed humanam exuti speciem, corpora, formas, & mores etiam belluinos præ se ferunt, dum proci mulieribus inhiant. Illud etiam à Natura est, ut Rivales belluino impetu in se invicem ferantur, ad exilium usque se invicem impetentes. Verum cupiditatibus hisce non uno modo se habent, lascivientes: alii, enim, canum more, frequentius coeunt alii, leones quod solent, ipsum præsentis pruritus impetum solummodo explere sibi quærunt: alii denique, sicut ursi, turpiter coeunt, conspurcantes sese: uti hæc pluribus enarravit, juxta rei veritatem, Auctor iste, in scriptis suis.

Ἀπὸ δὲ τῆς νήσου τῆς Κίρκης 4 ἐξωρμήσας ὁ Ὀδυσσεὺς, ἀνήχθη εἰς τὴν ἄλλην νῆσον, ὑπὸ ἀνέμων ἐναντίων ἐκριφείς· ὅντινα ἐδέξατο καὶ ἡ Καλυψὼ, ἡ ἀδελφὴ τῆς Κίρκης· καὶ πολλῆς θεραπείας ἠξίωσεν αὐτὸν, συμμιγεῖσα αὐτῷ καὶ πρὸς γάμον. Κἀκεῖθεν ἀνήχθη, ἔνθα λίμνη ὑπῆρχε μεγάλη, πλησίον τῆς θαλάσσης, 5 λεγομένη ἡ Νεκυόπομπος· καὶ οἱ οἰ-

Ulisses vero à Circis insula solvens, adverso mari jactatus, in insulam illam alteram delatus est: ubi à Calypsone, Circis sorore, honorifice exceptus, consuetudinem etiam cum ea habuit. Delatus inde, ad stagnum ingens, Necyopompum vocatum, prope mare situm, pervenit. Hujus incolæ, qui vaticiniis præ-

1. οἱ καὶ διαφόρους ἔχουσι] Forte legendum, διαφόρως ἔχουσι.

2. καὶ ἀληθινότερον] Scr. ἀληθινώτερον

3. ἑρμηνεύσεν] Scr. ἡρμήνευσεν.

4. ἐξωρμήσας ὁ Ὀδυσσεὺς] Scr. ἐξορμήσας.

5. λεγομένη ἡ Νεκυόπομπος] Lacum hunc, Νεκυόπομπον, vocat Cedrenus: εἶτα εἰς λίμνην τὴν καλουμένην Νεκυόπομπον, ἐν ᾗ διὰ φαντασμάτων ἔγνω τὰ μέλλοντα συμβαίνειν αὐτῷ. Dictys Cret. rem narrans, de loci nomine silet. *Inde liberatus, pervenerit ad eum locum, in quo exhibitis quibusdam sacris futura defunctorum animis dignoscerentur.* Νέκυες, idem quod νεκροὶ, teste Hesychio. Mercurius etiam, Νεκρόπομπος, id est, *Manium ductor*, Luciano dictus: quia Manibus ad inferos ducendis præest. Atque iste Ulissis cum magis hisce congressus, ejus ad Inferos descensus est apud Mythologos.

cellebant, omnia quæ ei acciderant, quæque eventura erant aperuerunt. Inde solvens, sæviori maris impetu agitatus, ad Serenidas quas vocant rupes ferebatur: quæ fluctuum ex allisione, sonitum quendam peculiarem efficiunt. Has cum evasisset, ad Charybdin quem vocant sinum delatus, incidit ibi in loca prærupta, & scopulis aspera: ubi residuis navibus, exercituque in mari demersis, solus ipse navis tabulæ insidens, pelago fluctuabat, mortem miseram nunquam non expectans. Verum præternavigantes illac Phœnices, videntes illum marinis undis fluctuantem, misericordia moti, fluctibus eripuerunt: & in Cretam insulam adductum, Idomeneo, Græcorum ex ducibus, tradiderunt. Idomeneus ubi Ulissem conspexit, nudum, atque indignum; summopere misertus ejus, muneribus abunde donatum, Duce etiam exercituque, & navibus duabus, & satellitibus quibusdam instructum, Ithacam

κοῦντες ἐν αὐτῇ ἄνδρες, μάντεις. οἵτινες ἐξεῖπον αὐτῷ πάντα τὰ συμβάντα αὐτῷ, καὶ τὰ μέλλοντα. Καὶ ἀναχθεὶς ἐκεῖθεν, χειμῶνος μεγάλου γενομένου θαλάσσης, ἐκπίπτει [1] εἰς τὰς Σερηνίδας οὕτω καλουμένας πέτρας· αἳ ἐκ τῶν κρουσμάτων τῶν κυμάτων, ἦχον ἀποτελοῦσιν ἴδιον. Κἀκεῖθεν ἐξειλήσας, ἦλθεν εἰς τὴν καλουμένην Χάρυβδιν, εἰς τόπους ἀγρίους καὶ ἀποτόμους· κἀκεῖ πάσας τὰς ὑπολειφθείσας αὐτῷ ναῦς, καὶ τὸν στρατὸν ἀπώλεσεν· αὐτὸς δὲ ὁ Ὀδυσσεὺς μόνος ἐν σανίδι τοῦ πλοίου ἐν τῷ πελάγει ἐφέρετο, ἀναμένων τὸν μετὰ βίας θάνατον. Τοῦτον δὲ ἑωρακότες τινὲς ἀποπλέοντες ναῦται Φοίνικες νηχόμενον ἐν τοῖς ὕδασιν, ἐλεήσαντες διέσωσαν, καὶ ἤγαγον αὐτὸν ἐν τῇ Κρήτῃ νήσῳ, πρὸς τὸν Ἰδομενέα, ἔξαρχον Ἑλλήνων. Καὶ ἑωρακὼς τὸν Ὀδυσσέα ὁ Ἰδομενεὺς γυμνὸν, καὶ δεόμενον, συμπαθῶς φερόμενος, δῶρα αὐτῷ πλεῖστα δεδωκὼς, σὺν στρατῷ, καὶ στρατηγῷ αὐτοῦ, καὶ δύο νῆας, [2] καὶ διασώζοντας αὐτόν τινας, ἐξέπεμψεν

1. εἰς τὰς Σερηνίδας] Σειρῆνας vocant Cedrenus, & Isac. Tzetzes.

2. καὶ διασώζοντας αὐτόν τινας,] διασώζοντες hic, pro ὁδηγοῖς, viæ ducibus, aut stipatoribus satellitibus custodibus, usurpatur: ita etiam infra, in Joviano Imp. p. 321. ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν σατραπῶν &c. εἰς τὸ διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ἐξπέδιτα αὐτοῦ, ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας. Constantin. Porphyrogen. de Administrand. Imper. cap. 7. ἡνίκα πορεύσῃ βασιλικὸς εἰς Χερσῶνα ἕνεκα τῆς τοιαύτης διακονίας, ὀφείλει εὐθὺς ἀποστέλλειν εἰς Πατζινακίαν, καὶ ἐπιζητεῖν ὁμήρους παρ' αὐτῶν, καὶ διασώστας &c. Diasostes etiam à Latinis recentioribus, pro Itineris duce frequenter occurrit. Luitprand. Legat. ad Nicephor. ad finem: *Michael vocatus est & Diasostes meus, &c.*

αὐτὸν εἰς Ἰθάκην. ἅπερ καὶ ὁ σοφὸς Δίκτυς, παρὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀκηκοώς, συνεγράψατο.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Διομήδης, λαβὼν τὸ Παλλάδιον, ἐξώρμησεν ἀπὸ τῆς Τροίας, εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα.

Ὁ δὲ Ἀγαμέμνων, ἔχων τὴν Κασσάνδραν ἣν ἐπόθει, ἐπέρασε τὸ τοῦ Ῥόδου πέλαγος, βουλόμενος ἐπὶ Μυκηναίων πόλιν ὁρμῆσαι.

Λοιπὸν ὁ Πύῤῥος ἑωρακὼς πάντας ἀποπλεύσαντας, πυρώσας τὸν Τελαμώνιον Αἴαντα, καὶ ¹λαβὼν ἐν ὑδρίαν, ἔθαψε μετὰ τιμῆς μεγάλης, πλησίον τοῦ τύμβου τοῦ Ἀχιλλέως τοῦ ἐξαδέλφου αὐτοῦ, πατρὸς δὲ τοῦ Πύῤῥου, ²εἰς τόπον λεγόμενον Σίγειν.

Ὁ δὲ Τεῦκρος ὁ ἀδελφὸς τοῦ Αἴαντος τοῦ Τελαμωνίου, κατέφθασεν ἐλθὼν ἀπὸ τῆς Σαλαμῖνος, πόλεως τῆς Κύπρου, πρὸς βοήθειαν τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ εὗρε τὸν Πύῤῥον. Καὶ μεμαθηκὼς παρ' αὐτοῦ τὰ συμβάντα, ἀκούσας δὲ καὶ ³τὴν γινομένην τιμὴν τῶν λειψάνων τοῦ Αἴαντος, ἐπαινῶν, καὶ ἐπευχόμενος τῷ Πύῤῥῳ, ἔφη· οὐδὲν ξένον πεποίηκας· ἐκείνης γὰρ τῆς Ἀχιλλέως θείας φρενὸς ὑπάρχεις υἱός. Λείψανα γὰρ τῶν ἀγαθῶν ἀνδρῶν ἀφαιρεῖται ὁ χρόνος, ἡ δὲ ἀρετὴ καὶ θανοῦσα λάμπει. Καὶ παρακαλεῖ

demisit: uti hæc sapiens Dictys, ab Ulisse ipso edoctus, memoriæ mandavit.

Consimiliter etiam Diomedes, accepto secum Palladio, Trojam reliquit, in patriam suam reversurus.

Agamemnon vero Cassandra, quam amabat, potitus, trajecto Rhodiorum pelago, Mycenas suas repetivit.

Pyrrhus autem, ubi cæteros omnes discessisse animadvertit; ipse Ajacis Telamonii cineres in urnam repositos, ad Sigrin quam vocant, prope tumulum Achillis, Pyrrhi patris, Ajacis autem patruelis, honorifice recondidit.

Teucrus autem, Ajacis Telamonii frater, qui ejus in auxilium ex Salamine, Cypri urbe advenerat; in Pyrrhum incidens, edoctusque ab eo de eis quæ acciderant; certior etiam factus, quanto ille cum honore Ajacis reliquias terræ mandaverat, laudavit Pyrrhum; & Fausta ei omnia precatus, "Nihil, inquit, non te dig- "num fecisti; qui divinæ il- "lius Achillis Mentis hæres "es. Nempe Heroum Reli- "quias ævum absumit: ast "splendet post funera Virtus." Tum vero Pyrrhus Teucrum

---

1. καὶ λαβὼν ἐν ὑδρίαν] Scr. ὑδρίᾳ.

2. εἰς τόπον λεγόμενον Σίγειν] Rheteum vocat hunc locum Dictys Cret. *Interim Neoptolemus, advecta ligni materia, Ajacem cremat: reliquiasque urna conditas, in Rhetæo sepeliendas procurat.*

3. τὴν γινομένην τιμὴν] Scr. γενομένην.

rogavit, uti secum cœnaret. Inter cœnandum vero eum rogavit Pyrrhus, (cui genere etiam conjunctus erat,) uti altius ab origine rem repetens, quæ patri suo acciderant enarraret omnia; nihil adhuc certi de his accepisse se asserens: His itaque Teucrus exorsus est.

Victoriam illam, quam Achilles de Hectore reportavit, nulla ætas oblivioni datura est: qui ubi audisset, Hectorem de nocte Penthesileæ Reginæ obviam iturum, præoccupato ejus itinere, se suosque in insidiis collocavit; Hectoremque, cum suis omnibus, flumen trajicientibus, internecioni dedit; unico dempto, quem stragi superesse voluit, manibus abscissis, Priamo remittendum, cui Hectoris mortem annunciaret. Pater autem tuus ante lucem, Græcis interim quæ acciderant omnia nescientibus, Hectoris intermortuum corpus, currui alligatum, & ab equis, quos ipse cum Automedonte agitavit, circumtractum, quam potuit maxime ad terram allisit. Priamus autem audito Hectoris fato, ejulare, cum suis omnibus: tantusque est in Trojano populo clamor editus, Græcis interim triumphum suum clamoribus reciprocis celebrantibus, ut Volucres etiam Cœli consternarentur. Tum vero statim obseratæ sunt Ilii portæ. Pater autem tuus, instituto certaminis festo, Duces,

ὁ Πύῤῥος τὸν Τεῦκρον ἅμα αὐτῷ μεταλαβεῖν βρωτοῦ καὶ ποτοῦ. Καὶ ἐν τῷ συμποσίῳ, ὡς ὄντα ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, τὸν Τεῦκρον ὁ Πύῤῥος ᾔτει διηγήσασθαι αὐτῷ πάντα ἐξ ἀρχῆς τὰ συμβάντα τῷ αὐτοῦ πατρὶ, φήσας ἀγνοεῖν τὸ ἀκριβές. Ο δὲ Τεῦκρος ἤρξατο λέγειν οὕτως.

Ο πᾶς αἰὼν οὐκ ἐξαλείψει τὴν Αχιλλέως κατὰ Εκτορος νίκην· ὃς μαθὼν Εκτορα νυκτὸς βουλόμενον ἀπαντῆσαι τῇ βασιλίδι Πενθεσιλείᾳ, προποιήσας λάθρα, ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ, καὶ ἑαυτὸν σὺν αὐτοῖς ἀποκρύψας, τὸν ποταμὸν διαβαίνοντα τὸν Εκτορα κτείνει, καὶ ἅπαντας τοὺς αὐτῷ ἑπομένους, ἕνα μόνον καταλιπὼν ζῶντα· ὅντινα χειροκοπήσας, Πριάμῳ ἔπεμψεν ἀγγελοῦντα τὸν Εκτορος θάνατον. Καὶ τὰ συμβάντα μηδενὸς τῶν Ελλήνων γνόντος, ἤγαγε τὸ τοῦ Εκτορος λείψανον εἰς δάπεδον πρὸ αὔγους· καὶ ἐν δίφρῳ ἀναρτήσας αὐτὸν, τοὺς ἵππους ἐλαυνόμενος Αὐτομέδοντος σὺν αὐτῷ, μαστιγόπληκτον αὐτοῦ τὸ σῶμα ὁ σὸς γενέτης ποιῶν οὐκ ἐπαύετο. Ακούσας δὲ Πρίαμος τὸν τοῦ Εκτορος μόρον, ὠλόλυξε, καὶ πάντες σὺν αὐτῷ· καὶ τοσαύτη βοὴ ἐγένετο ἐκ τοῦ πλήθους τῶν Τρώων, ὥστε καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ ταραχθῆναι. Καὶ οἱ Ελληνες δὲ χαίροντες, ἀντιβόησαν ὁμοίως· καὶ κλείονται αἱ πύλαι τοῦ Ιλίου. Ο σὸς γενέτης ἐπετέλεσεν ἀγῶνος ἑορτὴν, τοῖς βασιλεῦσι, καὶ πᾶσι, πολλὰ φιλοτιμησάμενος·

σάμενος. Τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ ὁ Πρίαμος πένθιμον φορῶν σχῆμα, ἄξας μεθ' ἑαυτοῦ Πολυξένην, τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, παρθένον, καὶ Ἀνδρομάχην, τὴν Ἕκτορος γυναῖκα, καὶ Ἀστυάνακτα, καὶ Λαοδάμαντα, υἱοὺς αὐτοῦ νηπίους, παραγίνεται πρὸς τοὺς Ἕλληνας, ἀγαγὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ κόσμον πολὺν, καὶ χρυσὸν, καὶ ἄργυρον, καὶ ἐσθῆτα. οὔσης δὲ σιγῆς ἐν τοῖς ἡγεμόσι τῶν Ἑλλήνων, πλησίον δὲ αὐτοῦ γενομένου, ἐθαύμαζον πάντες τὴν ἀποτολμίαν τοῦ αὐτοῦ Πριάμου· καὶ ἀπαντῶσιν αὐτῷ, βουλόμενοι μαθεῖν τὴν αἰτίαν τῆς ἀφίξεως. Ἑωρακὼς δὲ αὐτοὺς ὁ Πρίαμος, [1] ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψας, κόνιν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ φέρων, καὶ δεόμενος αὐτῶν, συνικέτας γενέσθαι πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὑπὲρ τοῦ σώματος τοῦ Ἕκτορος. Οἰκτείρει δὲ αὐτὸν Νέστωρ, καὶ Ἰδομενεὺς, αὐτῷ γενέσθαι συνικέτας πρὸς τὸν Ἀχιλλέα ὑπὲρ τοῦ σώματος τοῦ Ἕκτορος· οἵτινες ἐδυσώπησαν τὸν σὸν πατέρα περὶ τοῦ Πριάμου. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν εἰσελθεῖν εἰς τὴν σκηνὴν αὐτοῦ· ὁ δὲ Πρίαμος εἰσελθὼν [2] ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ πλωτὸς, ἱκετεύων· ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀνδρομάχη, σὺν τοῖς παισίν· ἡ δὲ Πολυξένη, περι-

exercitumque totum muneribus plurimis donavit. Priamus autem die ſequente, veſte indutus lugubri, & aſſumpta ſecum filia Polyxena, virgine innupta, & Hectoris uxore Andromache, cum filiolis ejus duobus, Aſtyanacte, & Laodamante, Græcos adiit, adferens ſecum, præter veſtes, & Ornamenta, auri quoque, & argenti plurimum. Priamo autem appropinquante, ſilentium derepente Græcorum Ducibus oboriebatur, Priami fiduciam admirantibus. Tum vero obviam ei procedebant, adventus cauſam ſciſcitaturi: quos Priamus ubi conſpexit, ad terram procidens, pulveremque in capite geſtans, obteſtabatur eos, uti ſecum precatores Achillem interpellarent, de Hectoris corpore reddendo. Cujus miſerti Neſtor, & Idomeneus, precibus ejus annuerunt; Achillemque, uti Hectoris corpus redderent, ſollicitarunt. Pater vero tuus eorum precibus motus, Priamum in tentorium accerſit: ingreſſus autem Priamus, Achilli ſupplex ad pedes, una cum Andromache, filiiſque ejus, procidebat. Polyxena vero patris tui pedes amplexa, ul-

1. ἑαυτὸν εἰς τὸ ἔδαφος ῥίψας] mallem, ἔρριψε.

2. ἔπεσεν εἰς τοὺς πόδας αὐτοῦ πλωτὸς] *ad pedes ejus cecidit pronus*, id eſt, membris natantium more explicatis; duriuſcula licet vocabuli tranſlatione: niſi quis, πρωτὸς, reponendum cenſeat: quod & Gregorio noſtro viſum eſt. Cedrenus habet, πάντας ἱκέτους προκυλινδούμενος ad pedes eorum provolutus.

tro ſpondebat, ſe, modo fratris corpus redderet, in perpetuum ei ſubſervituram. Tum qui aderant Duces, Priami ſenectutis miſerti, pro eo fiunt ſupplices. Parens autem tuus; "Oportuerat, inquit, Priamum filios ſuos maturius coercuiſſe, neque ſe ſceleris eorum dediſſe participem. Verum tenebat eum rerum alienarum Cupido: nec tam Helenam uxorem, quam Pelopis, & Atrei divitias appetebat ſibi. Male igitur à vobis factorum pœnas date; veſtroque exemplo habeant hæc ſibi Græci, Barbarique in documentum.

Duces autem ſuadebant, uti accepto redemptionis pretio, cadaver illis concederet. Hic vero vitæ jucunda ſecum reputans, Priamum, Polyxenam, & Andromachen in pedes erigit; Priamo præterea mandans, ubi lavaſſet, uti panem, vinumque apud ſe ſumeret; non aliter ei corpus traditurum ſe, minatus. Priamus autem, inter ſpem metumque futuri ſuſpenſus; à Polyxena ſuſtentatus, humiliter intravit, cibum & potum cum patre tuo capturus. Ubi multis invicem ſermone agitatis, ſurgebant tandem; redemptioniſque pretium in medio poſitum eſt. Videns autem A-

πλακεῖσα τοῖς ποσὶ τοῦ σοῦ γενέτου περὶ τοῦ σώματος ἀδελφοῦ Ἕκτορος, δουλεύειν ἐπαγγειλαμένη, καὶ μένειν σὺν αὐτῷ, εἰ ἀποδῷ τὸν νεκρόν. Οἱ δὲ βασιλεῖς τὸ γῆρας αὐτοῦ οἰκτείραντες, παρεκάλουν ὑπὲρ Πριάμου. Ὁ δὲ σὸς γενέτης Ἀχιλλεὺς πρὸς αὐτοὺς ἔφη· "κρατεῖν αὐτὸν ἐξ ἀρχῆς ἔδει τῶν παίδων, καὶ μὴ συνεξαμαρτάνειν· Ἀλλ' εἶχεν αὐτὸν ἔρως τῶν ἀλλοτρίων χρημάτων· οὐ γὰρ Ἑλένης γυναικὸς τὴν ἐπιθυμίαν εἶχεν, ἀλλὰ τῶν Ἀτρέως, καὶ Πέλοπος χρημάτων τὸν πόθον εἶχε. Δότε οὖν δίκας ἀνθ' ὧν ἠσεβήσατε· σωφρονιζέσθωσαν οὖν δι' ὑμᾶς, Ἕλληνες, καὶ Βάρβαροι.

Ὁ δὲ πείθουσιν αὐτὸν, λύτρα λαβόντα, τὸν νεκρὸν παραχωρῆσαι· ὁ δὲ, [1] τὰ τοῦ βίου τερπνὰ ἐννοήσας, τὸν Πρίαμον ἀνίστησι, καὶ Πολυξένην, καὶ Ἀνδρομάχην· καὶ κελεύει τῷ Πριάμῳ λούσασθαι, καὶ σίτου, καὶ οἴνου γεύσασθαι ἅμα αὐτῷ, ἄλλως γὰρ οὐκ ἂν παραχωρήσειν αὐτῷ τὸν νεκρόν· ὁ δὲ Πρίαμος φόβῳ κατεχόμενος, καὶ ἐλπίδι τῶν μελλόντων, ταπεινῶς παραγίνεται, ὑπὸ Πολυξένης παρακρατούμενος, πρὸς Ἀχιλλέα τὸν σὸν γενέτην, καὶ βρωτοῦ καὶ ποτοῦ μετέσχε· καὶ πολλῶν λαληθέντων, ἀνέστησαν· καὶ τεθέντων τῶν λύτρων ἐπὶ τῆς γῆς, ἰδὼν ὁ Ἀχιλλεὺς τὸ πλῆθος τῶν δώρων, τόν τε χρυσὸν, καὶ

1. τὰ τοῦ βίου τερπνὰ ἐννοήσας] ita etiam infra, in Romulo: τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς ἐπιθυμήσας.

τ̃ ἄργυρον δέχεται, καὶ ἐκ τοῦ ἱματισμοῦ μέρος· τὰ δὲ λοιπὰ Πολυξένῃ χαρισάμενος, ἀπέδωκε τὸν νεκρόν. ὁ δὲ Πρίαμος παρακαλεῖ τὸν Ἀχιλλέα, Πολυξένην παρ' αὐτῷ καταλιπεῖν· ὁ δὲ εἶπεν αὐτῷ εἰς τὸ Ἴλιον αὐτὴν ἀγαγεῖν, εἰς ἄλλον καιρὸν τὰ κατ' αὐτὴν ἀναβαλλόμενος.

Ὁ δὲ Πρίαμος ἀνελθὼν εἰς τὸ ὄχημα, ἔχων τὸ σῶμα τοῦ Ἕκτορος, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ εἰς τὴν πόλιν εἰσῆλθε· καὶ πυρώσαντες τὸ σῶμα τοῦ Ἕκτορος, θάπτουσιν αὐτὸν ἔξω παρὰ τὸ τεῖχος τοῦ Ἰλίου, πενθήσαντες αὐτὸν πικρῶς.

Καὶ ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται ἡ Πενθεσίλεια, ἐκ [1] τῆς ἀντιπέραν Χερονήσου, πολὺ πλῆθος ἐπαγομένη Ἀμαζόνων, [2] κατ' ἀνδρῶν γυναίων. Μαθοῦσα δὲ Ἕκτορα ἀναιρεθέντα, ὑποστρέφειν ἠπείγετο· Πάρις δὲ τοῦτο μαθὼν, ἔπεισεν αὐτὴν μένειν, χρυσὸν δοὺς αὐτῇ πολύν. Ἀνεθεῖσα δὲ μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, μεθ' ἡμέρας ὀλίγας ὁπλισαμένη σὺν τῷ πλήθει, ἐξέρχεται ἐπὶ τὸ πεδίον. Διαιρεθέντος δὲ τοῦ στρατοῦ αὐτῆς εἰς δύο μέρη, ἵστανται οἱ μὲν τοξόται τὸ δεξιὸν λαβόντες μέρος, οἱ δὲ ὁπλῖται πεζοί, πλείω τῶν ἱππέων ὄντες, [3] τὸ μέσον ἔχοντες τόπον· ἡ δὲ Πεν-

chilles donorum multitudinem, acceptis ſibi auro, & argento, veſtibuſque aliquot, reliqua Polyxenæ, una cum cadavere reddidit. Roganti autem Priamo, uti Polyxenam quoque ſibi ſervaret; Achilles illam in urbem ſecum deducere juſſit Priamum; hac de re cum eo alias acturus.

Priamus itaque currum conſcendens, Hectoriſque cadaver ſecum ferens, urbem cum ſuis repetit: ubi in cineres, converſum corpus, juxta Ilii muros extra urbem magno cum luctu, recondiderunt.

Interim vero, ex oppoſito Cherſoneſo aderat Penthesilea, Amazonum, & bellicoſorum virorum exercitu numeroſo ſtipata. Certior autem facta de Hectoris morte, in reditum protinus ſe parat: verum Paris, hoc audito, auro multo eam de inſtituto ſuo dimovebat. Illa igitur, cum ſe ſuoſque paucos per dies refeciſſet; copiis tandem ſuis inſtructa, in campum progreſſa eſt. Diviſo autem in partes duas exercitu, ſagittarii ad dextram ſteterunt: pedites autem gravis armaturæ, quos Equitibus plures habuit, ad lævum collocavit; equitibus

1. τῆς ἀντιπέραν Χερονήσου] Scr. Χεῤῥονήσου.

2. κατ' ἀνδρῶν γυναίων.] Scr. καὶ ἀνδρῶν γ'.

3. τὸ μέσον ἔχοντες τόπον] Scr. τὸν μέσον ἔχοντες τόπον: ſed locum iſtum aliter mendoſum ſuſpicor, & pro, μέσον, λαιὸν reponendum cenſeo, uti habet Cedrenus: διχῆ δὲ τῆς αὐτῆς διελοῦσα στρατιὰν, καὶ ἐν δεξιᾷ μὲν αὐτῆς τοὺς τοξότας, τῷ λαιῷ δὲ μέρει τοὺς ὁπλίτας πεζοὺς, πλείους τῶν ἱππέων ὄντας ἐκτάξασα, ἡ Πενθεσίλεια μέσον τῶν ἱππέων ἦν ἐν τῷ σίγνῳ.

in

in medio positis: inter quos ipsa, cum signo, constitit. Acies vero Græcorum ita ordinata est, ut sagittariis hostium Ego Teucrus Menelaus, Meriones, Ulisses; gravis au- autem armaturæ peditibus, Diomedes, Agamemnon, Tlepolemus, Jalmenus, & Ascalaphus opponeremur: Equitibus vero pater tuus Achilles, Ajax uterque, Idomeneus, Philocletes, cæterique Duces cum suis pugnam dederunt. Et quidem Ego Teucrus plurimos interfeci, adeo ut strenuum me virum omnes perhibuerint. Gravis autem armaturæ milites Ajaces, medii in eos irrumpentes, profligarunt. Pater autem tuus, medius inter eos, Reginæ ipsi invigilans, occasionem venabatur, quomodo eam, acriter sane pugnantem, è medio tolleret. Itaque propius ei accedens, hasta eam impetebat; & ex equo deturbatam, dum in casu erat, coma arreptam distrahebat Cadentem vero eam videntes reliqui ex exercitu ejus, fugam omnes capessebant. Cumque urbis portæ à Trojanis obseratæ fuissent, uti omnem aufugiendi spem suis adimerent; nos, hostium reliquias insecuti, sub ipsis urbis mœnibus trucidavimus; ab Ama-

θεσίλεια μέσον τῶν ἱππέων ὑπῆρχε, σὺν τῷ σίγνῳ. Καὶ λοιπὸν οἱ Δαναοὶ τάξαντες ἑαυτοὺς, ἀνθίστανται· τοῖς μὲν τοξόταις ὁ Μενέλαος, κἀγὼ Τεῦκρος, καὶ Μηριόνης, καὶ Ὀδυσσεύς· τοῖς δὲ ὁπλίταις Διομήδης, Ἀγαμέμνων. Τληπόλεμος, καὶ Ἰάλμενος, καὶ Ἀσκάλαφος· τοῖς δὲ ἱππεῦσιν ὁ σὸς γενέτης Ἀχιλλεὺς, καὶ οἱ Αἴαντες οἱ δύο, καὶ ὁ Ἰδομενεὺς δὲ, καὶ ὁ Φιλοκτήτης, καὶ οἱ λοιποὶ ἡγεμόνες ἅμα τοῖς αὐτῶν στρατοῖς. Καὶ κλείνω ἐγὼ Τεῦκρος πολὺ πλῆθος, ὥστε ἐπαινεθῆναί με, ὡς ἀριστεύσαντα· τοὺς δὲ ὁπλίτας ἀφανίζουσιν οἱ Αἴαντες, ἐν μέσῳ αὐτῶν εἰσελθόντες. ὁ δὲ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχων, ἀπεβλέπετο τὴν Πενθεσίλειαν, ζητῶν ἀποκτεῖναι αὐτὴν, μαχομένην πικρῶς. Καὶ πλησίον ἵππου αὐτῆς φθάσας, δόρατι κρούσας αὐτὴν, ἀπὸ τοῦ ἵππου καταβάλλει· καὶ ἔτι ζῶσαν αὐτὴν ἕλκει πεσοῦσαν ἐκ τῆς κόμης. Καὶ ἑωρακότες αὐτὴν πεσοῦσαν οἱ λοιποὶ τοῦ στρατοῦ αὐτῆς, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν· τῶν δὲ Τρώων τὰς πύλας κλεισάντων διὰ τοὺς φεύγοντας, οἱ Ἕλληνες ἡμεῖς τοὺς περιληφθέντας ἀποσφάξαντες, παρὰ τὸ τεῖχος κλεινόμενοι, ἀπεχόμενοι τῶν γυναικῶν Ἀμαζό-

1. τοὺς δὲ ὁπλίτας ἀφανίζουσιν οἱ Αἴαντες] legendum ex præcedentibus videtur, τοὺς δὲ ἱππεῖς: Equitibus enim Ajaces opposuit. Dictys tamen, unde forte hæc sumpta, Peditibus eos adversos statuit: *Pedibus* (leg. Peditibus) *Ajaces duo, Diomedes, Agamemnon, & Tlepolemus, & cum Jalmeno Ascalaphus opponerentur*: de bel. Tro. l. 4.

νων·

γων ἅς τινας ὁ στρατὸς ἅπας διαμερίσας, ἐμερίσατο. Τῆς δὲ Πενθεσιλείας ἔτι ἐμπνεούσης, βουλὴ ἡμῖν ἐνέστη, ὥστε ζῶσαν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφῆναι, ἢ κυσὶν εἰς βρῶσιν παραδοθῆναι· ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς ᾔτει ἡμᾶς θανοῦσαν ταφῆναι [1] καὶ γνόντα τὰ πλήθη, ἐφώνησαν εἰς τὸν ποταμὸν ῥιφῆναι· Καὶ εὐθέως ὁ Διομήδης ἐπιλαβόμενος αὐτῆς τῶν ποδῶν, εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν βάλλει· καὶ θνήσκει παραχρῆμα.

Μετὰ δὲ ὀλίγας ἡμέρας [2] ὁ Τιθώνης ὀνόματι, ὑπὸ τοῦ Πριάμου παρακληθεὶς, παραγίνεται, ἄγων Ἰνδοὺς, ἐφίππους, καὶ πεζοὺς, καὶ φοίνικας μαχιμωτάτους μετ' αὐτῶν, καὶ τὸν βασιλέα αὐτῶν Πολυδάμαντα. Καὶ τοσοῦτον ὑπῆρχε πλῆθος, ὅσον οὐδὲ τὸ Ἴλιον, οὔτε τὸ δάπεδον ἅπαν ἐδέχετο. Καὶ διὰ ναυτικοῦ στόλου ἦλθον πολλοὶ Ἰνδοὶ, καὶ οἱ αὐτῶν βασιλεῖς· ἐδιοικοῦντο δὲ τασσόμενοι πάντες οἱ βασιλεῖς, καὶ πᾶς ὁ στρατὸς, ὑπὸ τοῦ δυνατοῦ Μέμνονος, βασιλέως Ἰνδῶν. Εἶχε δὲ ὁ Μέμνων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ πλοῦτον πολὺν εἰς τὰς ναῦς. Καὶ ἀναπαύσαντες ἑαυτοὺς ἐξῆλθον εἰς τὸ δάπεδον, ξίφη παράξενα φοροῦντες, [3] καὶ σφενδόβολα, καὶ ἀσπίδας τετραγώνους. Καὶ σὺν αὐτοῖς μιγέντες [4] οἱ τοῦ Ἰλίου σύμμαχοι, καὶ οἱ Πριάμου παῖδες,

zonibus interim abstinentes; quas, in vincula conjectas, exercitus omnis inter se divisit. De Penthesilea autem ipsa anhelante adhuc, decretum à nobis erat, uti vel in flumen projiceretur; vel dilanianda canibus objiceretur: Cæterum postulabat Achilles, mortuam sepulturæ tradi: quo audito, in fluctus projici eam instabat exercitus. Diomedes itaque pedibus arreptam, in Scamandrum præcipitavit; ubi statim suffocata periit.

Paucis autem post diebus, advenit in suppetias, à Priamo vocatus, Tithon quidam; cumque eo Indi, pedites, equitesque; Phœnices etiam bellicosissimi, cum rege eorum Polydamante. Tanta autem erat multitudo eorum, ut nec Ilium; nec totus undique campus eam capere potuerit. Sed & navium quoque apparatu supervenerunt Indorum quamplurimi, cum Regibus. Totus autem exercitus, regesque, Memnonis Indorum regis sub auspiciis militabat, viri potentissimi, quique plurimis divitiis naves suas onustas habuit. Hi, ubi paululum se refecissent, in campum descenderunt; enses quisque Barbaricos, fundas, & quadrata scuta gestantes: quibus etiam se adjunxerunt commilitones Trojani, Priamique filii. Mem-

1. καὶ γνόντα τὰ πλήθη] Scr. γνόντα.

2. ὁ Τιθώνης ὀνόματι] Hunc Memnonem vocat Dictys Tithoni & Auroræ filium: ita etiam infra Auctor noster.

3. καὶ σφενδόβολα] magis Græce, σφενδόνας, dixerit.

4. οἱ τοῦ Ἰλίου.] Scr. Ἰλίου.

X non

non autem ipse curru vectus, in campum procedebat. Nos etiam Græci arma sumentes, mala interim omnia nobismet ominantes, egredimur tamen; ad hostium enim conspectum ipsum, nosque Duces, exercitusque, consternati sumus. Clamore itaque sublato, Trojani, cum Memnone, reliquisque nos aggressi sunt quorum vim primam suscepimus; multis hinc inde vulneratis. Ubi vero quamplurimi ex nostris cecidissent, nec amplius Barbarorum impetui substinendo essemus ad naves recessimus. Sed & illas etiam, nisi nox superveniens inhibuisset, Barbari cremassent. Nocte autem ingruente, exercitum recolligentes, occisorum cadavera combussimus. Consilium quoque eadem nocte initum, quis inter Reges nostros par Memnoni congrederetur; cæteris interim copias ejus impigre adorientibus. Sortibus autem inter Duces omnes ductis, Ajaci Telamonio, fratri meo, hoc (atis ita volentibus) sortito obtigit. Ante igitur solis ortum, Græci in aciem armati omnes progredimur; sicut & Trojani, cum Indorum rege Memnone, exercituque omni. Prælio autem commisso, multisque cadentibus, frater meus Ajax; signo Græcorum ducibus dato, uti Trojanos, Indosque reliquos propulsarent; ipse Memnonem, Indorum regem, adortus est; Heroë interim Achille, patre tuo, clam cum à tergo corroborante.

καὶ ὁ Μέμνων ἦλθεν, ἐν ἅρματι ἐποχούμενος εἰς τὸ πεδίον. Ὁπλισθέντες δὲ καὶ ἡμεῖς οἱ Ελληνες, προηρχόμεθα, πάντα δεινῶς ἔχοντες· ἰδόντες γὰρ καὶ ἡμεῖς οἱ ἡγεμόνες, καὶ ὁ ἡμῶν στρατὸς, ἐθαμβήθημεν. Καὶ μετὰ κραυγῆς οἱ Τρῶες, ἅμα τῷ Μέμνονι, καὶ τοῖς λοιποῖς, ἐπέρχονται ἡμῖν· καὶ δεχόμεθα τὴν ὁρμὴν αὐτῶν, καὶ πολλοὶ τραυματίζονται. Πιπτόντων δὲ πολλῶν ὄχλων ἐξ ἡμῶν, ἡμεῖς οἱ ἡγεμόνες Ελλήνων ἀνεχωροῦμεν, μὴ ὑποφέροντες τὴν τοῦ πλήθους βίαν· εἶχον δὲ καὶ τὰς ἡμῶν ναῦς καῦσαι οἱ Βάρβαροι, εἰ μὴ νὺξ ἐπῆλθε. Τῆς δὲ νυκτὸς γενομένης, συνελθόντων Ελλήνων, ἅμα τῷ ἰδίῳ στρατῷ, καὶ συναγαγόντες τὰ σώματα τεφροῦμεν. Τῇ δὲ αὐτῇ νυκτὶ βουλευόμεθα, τίς τῶν βασιλέων δύναται ἀντιστῆναι, καὶ ὁρμῆσαι κατὰ τοῦ Μέμνονος, τῶν ἄλλων εἰς τὰ πλήθη ἀσχολουμένων, καὶ μαχομένων. Κλήρου δὲ γενομένου πάντων ἡμῶν ἡγεμόνων, κληροῦται, κατά τινα τύχην, Αἴας ὁ Τελαμώνιος, ὁ ἐμὸς ἀδελφός. Καὶ πρὶν ἢ ἥλιον ἀνελθεῖν, ἐξερχόμεθα οἱ Ελληνες ὁπλισάμενοι πάντες· ὁμοίως δὲ καὶ οἱ Τρῶες, καὶ ὁ Μέμνων, βασιλεὺς Ινδῶν, καὶ πάντα τὰ πλήθη αὐτῶν. Καὶ συμβολῆς γενομένης, καὶ πολλῶν πεσόντων, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς Αἴας, κελεύσας τοῖς βασιλεῦσι τῶν Ελλήνων τοὺς ἄλλους ἀμύνασθαι Ινδοὺς καὶ Τρῶας, ὁρμᾷ κατὰ τοῦ Μέμνονος, βασιλέως Ινδῶν, τοῦ ἥρωος Αχιλλέως, τοῦ σοῦ γενέτου, ὄπισθεν συνεπισχύοντος

τῷ

τῷ Αἴαντι, [1] ἑαυτὸν ἀποκρύπτων. Ὁ δὲ Μέμνων προσεσχηκὼς τῷ Αἴαντι κατ᾽ αὐτοῦ ὁρμήσαντι, καταβὰς ἀπὸ τοῦ ἅρματος εὐθὺς, πλησίον ἐγένετο· καὶ ἀλλήλους τοῖς δόρασι πειράζουσιν. ὁ Αἴας δὲ πρῶτος [2] ἀναστρέπει τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ τῷ δόρατι στρέψας, ἐπιπεσὼν αὐτῷ βαρέως. Τῶν δὲ ὄντων ἐγγὺς τοῦ Μέμνονος ἐπελθόντων τῷ Αἴαντι ἐν τῷ ἔχειν τὸν Μέμνονα, ἰδὼν ὁ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς, τὸ δόρυ αὐτοῦ βαλὼν εἰς τὸν τράχηλον τοῦ αὐτοῦ Μέμνονος, [3] γυμνωθέντος τοῦ τένοντος, κλίνει αὐτὸν ἀνελπίστως. Καὶ πεσόντος αὐτοῦ, αἰφνιδίως γίνεται θόρυβος, καὶ φυγὴ τῶν βαρβάρων· καὶ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες γνόντες, καὶ πλησθέντες θάρσους, πάντας τοὺς Αἰθίοπας κλείνομεν. Πολυδάμαντος δὲ ἐπὶ τὸν Αἴαντα ἐπιβάντος, ὁρμήσας ὁ Τελαμώνιος Αἴας κατ᾽ αὐτοῦ, δόρατι πλήξας τὸν βουβῶνα αὐτοῦ, ἀναιρεῖ αὐτόν. Θανόντος δὲ κἀκείνου, καὶ ἄλλων πολ-

Memnon vero, ubi Ajacem sibi appropinquantem animadvertit, è curru statim descendens, propius accessit. Tum vero hastis se invicem petebant: primusque Ajax peracriter eum aggressus, scutum ejus, hasta impulsum, obliquavit. Derepente igitur qui Memnoni proximi erant, Ajacem, eum urgentem, adorti sunt: quod ubi vidit pater tuus Achilles, denudatum Memnonis jugulum hasta trajecit; ipsumque, omnium præter spem, occidit. Memnone sic prostrato, tumultus ingens in Barbaris ortus est, fugam sine mora capessentibus: nos contra, revocatis animis, Æthiopas ad unum omnes excidimus. Tum vero Polydamantem, Ajacem adorientem, Ajax vicissim petebat: juxtaque inguina confossum, de medio sustulit. Occisis vero eo, plurimisque aliis, Æthiopes in ipsa fuga perie-

1 ἑαυτὸν ἀποκρύπτων] Scr. ἀποκρύπτοντος.

2. ἀναστρέπει τὴν ἀσπίδα αὐτοῦ] Dictys Cret. l. 4. *Tum dux noster summa vi Umbonem scuti ejus telo aliquantum perforatum viribus ingruens, impulit, vertitque ei latus.*

3. γυμνωθέντος τοῦ τένοντος] Cedrenus: τὸ δόρυ βαλὼν εἰς τὸν Μέμνονος τράχηλον γυμνωθέντα. Dictis etiam; *& nudatum scuto hostis jugulum hasta transfigit.* Τένων etiam, pro cervice usurpatur, apud Lucian. in Cataplo: καὶ τὸν τένοντα τοῦ Τυράννου καταπατεῖ. Hesych. Τένων τὸ ἐν τῷ τραχήλῳ νεῦρον. Suidas etiam τοὺς Τένοντας vocat, τοῦ τραχήλου τὰ διατεταμένα νεῦρα· Ταῦρος βαθεῖαν τένοντα. ὁ δὲ ταῦρος πλαγεὶς, καὶ διακοπεὶς τοὺς τένοντας, ἡσυχῇ καὶ κοσμίως κατηνέχθη. Sibyllina Orac. lib. 5. ad fin. Αἰγοκέρως ἔπληξε νέου ταύροιο τένοντα. Galenus in Isagoge, cervicis posteriorem partem hoc nomine appellari asserit: τοῦ τραχήλου τὰ μὲν ὄπισθεν ἰδίως τένοντες ὀνομάζονται. Hippocrates tamen τένοντας appellare solet musculorum fines, quos ἀπονευρώσεις nominant Anatomici. *Tendines*, Latinis dicti sunt.

runt, Equitibus eos proculcantibus: totusque campus cadaveribus plenus est. Nocte vero ingruente, Trojani nobiscum, de Mortuis sepeliendis egerunt: nobis autem illis annuentibus, rogos utrinque extruximus, mortuosque cremavimus, Trojani autem Ilii portis obseratis, ducum suorum, Memnonisque fatum deflerunt. Paucis itaque diebus interjectis, patre tuo Achille, nobisque Achivis, Trojanos ad prælium provocantibus; egressi sunt, Paridis, Deiphobique sub auspiciis: cumque his Lycaon, Troilusque, & ipsi Priami filii, in aciem devenerunt. Pater itaque tuus Achilles, cum nobis omnibus, in prælium descendens, Barbaros profligavit; quorum plurimi inter fugiendum, in Scamandrum fluvium delapsi, interierunt; plurimi etiam vivi capti sunt. At vero Priami filii, Troilus, & Lycaon, Achillis manu ceciderunt: reliqui à nobis interfecti. Ingens autem Trojanis, Troili ob casum, luctus incessit; ut qui juvenis admodum, magnique animi fuit, & formæ eximiæ.

Post aliquot vero dies bellum intermissum est utrinque; ob Anathematum, quod imminebat, festum: quo Græci pariter, ac Trojani, in luco, qui prope aberat ab urbe, A-

λῶν, οἱ Αἰθίοπες φεύγοντες ἀνηροῦντο, τῶν ἱππέων αὐτοὺς καταπατούντων. Καὶ ἐπλήσθη τὸ δάπεδον νεκρῶν, καὶ γέγονεν ἑσπέρα· ᾔτησαν οὖν οἱ Τρῶες περὶ τῶν νεκρῶν ἔνδοσιν. Καὶ ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων συνθεμένων, ἀμφότεροι ἐποιήσαμεν πυρὰς, καὶ ἐπιφρώσαμεν τοὺς νεκρούς. Καὶ ἀσφαλισάμενοι οἱ Τρῶες τὰς πύλας, ἔμειναν πενθοῦντες διὰ τοὺς αὐτῶν προμάχους, καὶ διὰ Μέμνονα. Ὀλίγων δὲ ἡμερῶν διαδραμουσῶν, τοῦ σοῦ γενέτου Ἀχιλλέως προσκαλουμένου, ἅμα ἡμῖν τοῖς Ἀχαιοῖς, τοὺς Τρῶας, ἐξῆλθεν ἡγούμενος τῶν Βαρβάρων ὁ Πάρις, καὶ Δηίφοβος, ἀδελφοί· ἦσαν δὲ μετ' αὐτῶν, σὺν τῷ πλήθει Λυκάων, καὶ Τρωΐλος, παῖδες καὶ αὐτοὶ Πριάμου. Καὶ ὁρμήσας πάλιν Ἀχιλλεὺς ὁ σὸς γενέτης, μεθ' ἡμῶν τῶν Ἑλλήνων πάντων, καταδιώκει τοὺς Βαρβάρους· καὶ φεύγοντες ἔπεσον εἰς τὸν Σκάμανδρον ποταμὸν πολλοί, καὶ ἀπώλοντο· καὶ ζῶντες δὲ φανεροί, ἐλήφθησαν. Ἀναιρεῖ δὲ Ἀχιλλεὺς τοὺς Πριάμου παῖδας, Τρωΐλον, καὶ Λυκάονα· τοὺς δὲ λοιποὺς ἡμεῖς οἱ Ἀχαιοί. Καὶ μέγα πένθος ἐν τῷ Ἰλίῳ, περὶ Τρωΐλου· ἦν γὰρ ἔτι νέος, καὶ γενναῖος, καὶ ὡραῖος.

Μετὰ δέ τινας ἡμέρας ἐνίσταται ἡ τῶν Ἀναθημάτων ἑορτή, καὶ [1] ἀνωχὴ γέγονε τοῦ πολέμου, θυσιῶν γινομένων, θυόντων τῷ Θυμβρίῳ Ἀπόλλωνι, (ἐν τῷ ἄλσει, τῷ [2] ἀπῶ μικροῦ ὄντι τῆς

1. ἀνωχὴ γέγονε τοῦ πολέμου] Sc. ἀνοχή. 2. τῷ ἀπῶ μικροῦ ὄντι] Scr. ἀπὸ μικροῦ.

πόλεως,

πόλεως,) τῶν Δαναῶν, καὶ τῶν Τρώων. Καὶ ἐξελθούσης Πολυξένης μετὰ Ἑκάβης εἰς τὸ ἱερὸν, Ἀχιλλεὺς ταύτην ἐθαύμασεν ἑωρακώς. Πρίαμος δὲ ἑωρακὼς τὸν Ἀχιλλέα, [1] πέμποντά τινα Ἰδαῖον ὀνόματι, πρὸς αὐτὸν, λόγους φέροντα περὶ τῆς Πολυξένης, ἐν τῷ ἀναπατεῖν τὸν Ἀχιλλέα ἐν [2] τῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος μόνον. Καὶ ἀκούσας ὁ Ἀχιλλεὺς τὸν περὶ αὐτῆς λόγον, ἀνήφθη· ἑωρακότες δὲ ἡμεῖς οἱ Ἕλληνες τὸν Ἰδαῖον ἰδιάζοντα τῷ Ἀχιλλεῖ, ἐν θορύβῳ πολλῷ ἐγενόμεθα, ὡς τοῦ σοῦ γενέτου Ἀχιλλέως προδιδόντος ἡμᾶς. Καὶ ἐπέμψαμεν πρὸς αὐτὸν ἀπόκρισιν διὰ τοῦ ἀδελφοῦ μου Αἴαντος, καὶ Διομήδους καὶ Ὀδυσσέως, ἵνα αὐτῷ παραγγείλωσι, μὴ θαῤῥεῖν ἑαυτὸν τοῖς Βαρβάροις μόνον. οἱ δὲ ἀπελθόντες, περιέμειναν αὐτὸν ἔξω τοῦ ἄλσους, ἵνα αὐτῷ εἴπωσι τὴν ἀπόκρισιν. ὁ δὲ σὸς πατὴρ Ἀχιλλεὺς συντάσσεται τῷ Ἰδαίῳ, λαμβάνειν Πολυξένην πρὸς γάμον. Καὶ μετ᾽ ὀλίγον ὁ Πάρις παραγίνεται πρὸς τὸν Ἀχιλλέα κρύφα, καὶ ὁ Δηΐφοβος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, παρακαλοῦντες αὐτὸν περὶ τοῦ γάμου τῆς Πολυξένης. καὶ δέχεται αὐτοὺς ὁ Ἀχιλλεὺς κατ᾽ ἰδίαν ἀγνώστως, μηδὲν ὑποπτεύσας φαῦλον, διὰ τὸ ἐν τῷ τοῦ Ἀπόλλωνος ἄλσει εἶναι. Καὶ ὁ μὲν

pollini Thymbrio ſacra faciebant. Polyxenam ibi, templum una cum Hecuba ingredientem, conſpicatus Achilles, formam ejus obſtupuit. Videns autem Priamus Achillem, qui per lucum ſolum obambulabat; Idæum quendam miſit, qui cum Achille de Polyxena ſermones haberet. Achilles autem, Idæi nuncium ubi audiſſet, Polyxenæ amore accenſus eſt: Nos autem Idæum obſervantes cum Achille ſecreto agentem, conturbati animis, à parente tuo nobis metuere cœpimus; ne forte proditionem agitaret. Miſſi ſunt igitur, cum fratre meo, Diomedes, & Uliſſes, qui innuerent ei, ne ita fidenter ſe Barbaris committeret ſolum. Illi autem abeuntes, adventum ejus ex luco præſtolabantur, nuncium illud ei allaturi. Interim pater tuus Achilles promiſſum dederat, de Polyxena ducenda: cui paulo etiam poſt, Paris, cum fratre Deiphobo, clam intervenit; nempe de nuptiis eum interpellaturus: quos & ſeorſim excepit Achilles, doli ignarus, nihilque mali ſuſpicatus, eo quod Apollinis eſſent in luco. Et quidem Paris ad Aram conſtitit, tanquam quæ inter ſe pacta fuerant, jura-

1. πέμποντά τινα] Scr. πέμπει. ἐν ἄλσει, &c. Cedrenus: Ἑωρακὼς δὲ ὁ Πρίαμος τὸν Ἀχιλλέα, πέμπει τὸν Ἰδαῖον πρὸς αὐτὸν

2. τῷ ἄλσει τοῦ Ἀπόλλωνος μόνον] Scr. μόνον.

mento

mento firmaturus. Interim vero dum se mutuo tenebant amplexu Deiphobus, & Achilles; Paris à latere veniens, Achillem gladio quem ferebat transadigit. Sed & repetito vulnere confossus, dum à Deiphobo distineretur, Achilles, concidit exanimis. Paris autem, & Deiphobus, per diverticulum luci viam sibi invenientes, clam omnibus evaserunt: paululumque progressi, citato cursu iter in urbem accelerabant. Quos cum conspexit Ulisses, Ajacem, ac Diomedem allocutus; "Non "est (inquit) boni aliquod, "quo occupati sunt isti: quin "igitur Achilli prospiciamus. Lucum itaque ingressi, patrem tuum vident cruentatum, humi juxta altare postratum, & extremos jam spiritus anhelantem. "Dixit autem ei frater "meus Ajax; Quisquamne igi"tur tê, mortalium fortissime, "interficere poterat? Quin "potius tua tibi temeritas ex"itio fuit. Immo, inquit A"chilles, Paris me, Deipho"busque, Polyxenam præ"texentes, dolo circumvenere. Nec plura locutus, ex-

Πάρις, ὡς ὅρκῳ βεβαιῶν τὰ μετ' αὐτοῦ καὶ τοῦ Ἀχιλλέως εἰρημένα, παρὰ τὸν βωμὸν ἵσταται. Περιπλακέντος δὲ τοῦ Δηϊφόβου τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ ὁ Πάρις, ἀπὸ τῶν πλευρῶν, αὐτοῦ καταφιλοῦντος αὐτὸν, ἐβάπτισεν ὃ ἐπεφέρετο ξίφος. Τοῦ δὲ Δηϊφόβου κατασχόντος τὸν Ἀχιλλέα, δευτέραν ἐπιφέρεται πληγὴν ὁ Πάρις τῷ Ἀχιλλεῖ, καὶ λοιπὸν ἔκλυτος ἐγένετο, καὶ ἔπεσε. Καὶ ἐξέρχονται οἱ περὶ Πάριδα καὶ Δηΐφοβον ἀνυπόπτως δι' ἄλλης ἐξόδου τοῦ ἄλσους· ὡς δὲ μικρὸν ἀπεῖχον, δρόμῳ πολλῷ χρησάμενοι, ἀπῆλθον εἰς τὴν πόλιν. Ἰδὼν δὲ αὐτοὺς ὁ Ὀδυσσεὺς, ἔφη πρὸς Αἴαντα, καὶ Διομήδην, ὅτι, οὐκ ἀγαθόν τι [1]εἰσὶν εἰργασμένοι οὗτοι· εἰσέλθωμεν πρὸς τὸν Ἀχιλλέα. Εἰσελθόντες οὖν εἰς τὸ ἄλσος, ὁρῶσι τὸν σὸν γενέτην Ἀχιλλέα κείμενον παρὰ τὸν βωμὸν εἰς τὸ ἔδαφος [2]κατημαγμένον, καὶ ἔτι ἐμπνέοντα. "Εἶπεν οὖν πρὸς αὐτὸν ὁ "ἐμὸς ἀδελφὸς Αἴας· ἦν ἄρα ἀλη"θῶς ὅστις ἀνθρώπων ἠδύνατο κτεῖ"ναι σε, ἀλκῇ διαφέροντα πάν"των; ἀλλ' ἡ σὴ προπέτεια ἀπώ"λεσέ σε. Ὁ δὲ Ἀχιλλεὺς εἶπε· [3]Δόλῳ εἰργάσαντό με Πάρις, καὶ Δηΐ-

1. εἰσὶν εἰργασμένοι οὗτοι] ἐργασάμενοι.

2. κατημαγμένον] Scr. καθημαγμένον.

3. δόλῳ εἰργάσαντό με] *fraudem mihi fecerunt.* forte scribendum, δόλον εἰργάσαντό με, cum duplici accusativo, quo pacto ἐργάζομαι, frequenter usurpatum tradit Moschopulus, voc. Atticar. Collect: ἐργάζομαί σε κακὸν, μετὰ δύο αἰτιατικῶν· καὶ, ποιῶ σε κακόν. Adverbium etiam quandoque, loco Accusativi alterius, eodem teste ponitur: καὶ μετὰ ἐπιῤῥήματος, ποιῶ σε κακῶς, τὸ ἐργάζομαί σε κακῶς.

φοβος,

φόβος, διὰ Πολυξένην. καὶ ἐτελεύτησε. Νεκρὸν δὲ γενόμενον, βαστάσαντος αὐτοῦ τὸ σῶμα τοῦ ἐμοῦ ἀδελφοῦ Αἴαντος ἐπ' ὤμων, φέρουσιν εἰς τὰς σκηνάς. Ἰδόντες δὲ οἱ Τρῶες, ἐξέρχονται, ἵνα ἁρπάσαντες αὐτοῦ τὸ σῶμα, αἰκίσωνται. Ἡμεῖς δὲ οἱ Ἕλληνες ἰδόντες τὸ γενόμενον, ἐν ἀμηχανίᾳ πολλῇ ἐγενόμεθα· καὶ τεφροῦμεν αὐτοῦ τὸ σῶμα, καὶ βαλόντες ἐν ὑδρίᾳ, θάπτομεν σιγῇ.

Ὁ δὲ Πύρρος ἀκούσας, ἐστέναξε πικρῶς· καὶ προσεσχηκὼς ὁ Τεῦκρος, ἐπαινῶν αὐτόν, ἔφη· Τίς δυνατός ἐστι τὰς σὰς ἀρετὰς ἐξειπεῖν; Ἐκ πατρὸς αἷμα φέρεις Πηλέως βασιλέως, πόλεως μὲν Φθίας, χώρας δὲ Θετταλίδος· ἐκ μητρὸς δὲ αἷμα φέρεις Λυκομήδους, βασιλέως τῶν Σκυρείων. Εἰς ἐκδίκησιν δὲ πατρὸς, ἅπαν τὸ Ἴλιον, καὶ τὴν Τροίαν ἀπώλεσας. Καὶ ἀναστὰς, περιεπλάκη τῷ Πύρρῳ ὁ Τεῦκρος· καὶ ᾔτησεν αὐτὸν, τοὺς τοῦ Αἴαντος, τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ, λαβεῖν υἱοὺς, τὸν Αἰαντίδην, τὸν ἀπὸ Γλαύκης, τῆς προτέρας γυναικὸς Αἴαντος, καὶ τὸν Εὐρυσάκην, τὸν ἀπὸ [1] τῆς Τεκμίοσης, καὶ αὐτὴν Τέκμησσαν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ ὁ Πύρρος. Καὶ λαβὼν ὁ Τεῦκρος, εὐθὺς ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Σαλαμῖνα.

Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Πύρρος, λαβὼν τὸν ἴδιον στόλον, ἀπέπλευσε· καὶ πᾶς ὁ Ἀχαϊκὸς στρατὸς, καὶ οἱ ἥρωες ἀπῆλθον εἰς τὰς ἰδίας πατρίδας. Ταῦτα δὲ Σίσυφος ὁ Κῷος συνε-

piravit. Mortuum itaque, humeris suis impositum, ad castra deferebat frater meus Ajax: quo viso, erumpunt continuo Trojani, Achillis corpus, uti in id sævirent, abrepturi. Cæterum nos, casu hoc, summis in angustiis positi, cadaver pyris exustum, urnaque reconditum, terræ taciti mandamus.

Adhuc Pyrrhus profunde ingemuit: sed laudavit eum Teucrus: intentisque in eum oculis: Quisnam (inquit) par "tuis virtutibus prædicandis "videtur; qui à patre, Pelei, "Pthiæ Thessalorum regis; "à matre vero, Lycomedis, "Scyri regis, sanguinem o-"stentas? quique, Patris in "vindictam, Trojam, totum-"que Ilium exitio dedisti? Surgens deinde Teucrus, Pyrrhum amplexus est; qui eum vicissim rogavit, uti fratris sui Ajacis filios, Aiantidem, ex Glauca, priore Ajacis uxore; & Eurysacem, ex Tecmessa; Tecmessamque ipsam sibi acciperet. Eos itaque à Pyrrho sibi traditos, in Salaminem insulam, statim solvens, Teucrus devexit.

Pyrrhus itidem, omnisque Græcorum exercitus, & Heroes, cum classe quisque sua, patriam suam repetierunt. Ista vero scriptis tradidit Sisyphus Cous, qui, cum Teucro, bello

---

1. τῆς Τεκμίοσης] Scr. Τεκμήσσης.

inter-

interfuit: cujus in Historiam Homerus Poëta post temporis incidens, Iliadem suam condidit; sicuti & suam quoque postea Virgilius Æneidem. Hæc eadem Dictys etiam Cretensis memoriæ prodidit: cujus Scripta, longe ab Homeri, & Virgilii seculis, Claudii Neronis sub temporibus, in arcula reperta traduntur.

Clytemnestra autem, Agamemnonis uxor, audito Conjugis sui erga Cassandram amore; occasione oblata, & ipsa etiam cum Ægistho, viro nobili, Thyestis F. consuetudinem habuit. Certior autem facta, jam instare Agamemnonis in Mycenas reducis adventum; consilium cum Ægistho habuit, quonam pacto adveniens, ab Ægistho è medio, dolo toleretur. Agamemnon itaque ad Mycenas reversus, à civibus suis, Primoribus, ipsoque Ægistho acceptus est: palatium vero suum ingressus, occisus est. Uxor itaque ejus regem statim salutat Ægisthum; cui juxta leges nupta, filiam ei peperit, quam Erigonem vocavit: quæ, patris sui & matris post mortem, ab Oreste metuens sibi, laqueo sibi mortem conscivit. Senatus vero, omnisque adeo

γράψατο, ἐν τῷ πολέμῳ ὑπάρχων σὺν τῷ Τεύκρῳ. ἅτινα συγγραφὴν εὑρηκὼς Ὅμηρος ὁ ποιητὴς, τὴν Ἰλιάδα ἐξέθετο, καὶ Βεργίλλιος τὰ λοιπά. ἅτινα καὶ ἐν ταῖς τοῦ Δίκτυος ἐμφέρεται συγγραφαῖς. Ὅπερ πόνημα μετὰ πολλὰ ἔτη Ὁμήρου, καὶ Βεργιλλίου, 1 ηὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος βασιλέως, ἐν κιβωτίῳ.

Ἡ δὲ Κλυταιμνήστρα, ἡ γυνὴ τοῦ Ἀγαμέμνονος, πρώην ἀκούσασα διὰ τὸν ἑαυτῆς ἄνδρα, ὅτι τὴν Κασάνδραν φιλεῖ, καὶ ἀφορμὴν εὑρηκυῖα, δέδωκεν ἑαυτὴν εἰς μοιχείαν τῷ Αἰγίσθῳ τῷ συγκλητικῷ, υἱῷ τοῦ Θυέστου. Καὶ ἀκούσασα τὴν τοῦ Ἀγαμέμνονος μέλλουσαν 2 ἐπὶ τὴν Μυκηναίαν παρουσίαν· ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ Αἰγίσθου, πῶς ὀφείλει δόλῳ φονευθῆναι ἐρχόμενος ὁ Ἀγαμέμνων ὑπὸ τοῦ Αἰγίσθου. Καὶ καταφθάσαντος τοῦ Ἀγαμέμνονος ἐν τῇ Μυκηναίων πόλει, καὶ δεχθέντος ὑπὸ τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ Αἰγίσθου, εἰσελθὼν εἰς τὸ ἴδιον παλάτιον, ἐσφάγη. Καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἡ γυνὴ αὐτοῦ βασιλέα τὸν Αἴγισθον, καὶ ἐγαμήθη αὐτῷ νόμῳ. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτοῦ θυγατέρα, 3 ἣν ἐκάλεσεν Ἐνιγόνην· ἥτις μετὰ θάνατον τοῦ πατρὸς καὶ τῆς μητρὸς, φοβηθεῖσα τὸν Ὀρέστην, ἑαυτὴν ἀγχόνῃ ἀναιρεῖ. Ἡ δὲ σύγκλητος, καὶ

1. ηὑρέθη ἐπὶ Κλαυδίου Νέρωνος] Ista tamen infra referuntur, non ad Neronis, sed ad Claudii Neronis decessoris annum XIII.

2. ἐπὶ τὴν Μυκηναίαν] supple πόλιν; uti habet paulo inferius.

3. ἣν ἐκάλεσεν Ἐνιγόνην] lego, Ἠριγόνην ita enim eam vocat Dictys Cretensis, unde ista desumpta magna ex parte videntur.

ἡ πόλις

ἡ πόλις, καὶ ὁ στρατὸς ἐμίσει τὸν Αἴγισθον· ἀκούσας δὲ ὁ Ὀρέστης, ὁ τοῦ Ἀγαμέμνονος υἱὸς τὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς ἐπὶ τὴν Μυκηναίων πόλιν παρουσίαν, ἦλθεν [1] ἀπὸ τοῦ Σχυνέως, ᾧτινι ἔδωκεν αὐτὸν, μέλλων ἐπὶ τὸν πόλεμον ἐλθεῖν, ὁ Ἀγαμέμνων, ἀνατραφῆναι ὑπ' αὐτοῦ, καὶ παιδευθῆναι. Καὶ λαβοῦσα αὐτὸν ἡ ἀδελφὴ αὐτοῦ κρύφα, ἐξεῖπεν αὐτῷ, ὅτι βουλεύεται ὁ Αἴγισθος ἀνελεῖν αὐτόν. Καὶ βουλευομένου τοῦ Ὀρέστου τί δεῖ αὐτὸν πρᾶξαι, ἐν τῷ μεταξὺ παραγίνεται ὁ Στρόφιος εἰς τὴν Μυκήνην, ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Ἀγαμέμνονος, ἅμα τῷ υἱῷ αὐτοῦ Πυλάδῃ τῷ [2] συνανεγνωκότι. Καὶ μαθὼν ὁ Στρόφιος τὰ συμβάντα τῷ Ἀγαμέμνονι, συνεβουλεύετο τῷ Ὀρέστῃ, πόλεμον ποιῆσαι πρὸς τὸν Αἴγισθον. Καὶ λαβὼν Ὀρέστην, ἔρχεται εἰς τὸ Ἀπόλλωνος μαντεῖον, μαθεῖν περὶ τοῦ Ὀρέστου. Καὶ λαμβάνει χρησμὸν, ὅτι δεῖ τὸν Ὀρέστην κτεῖναι τὴν μητέρα, καὶ τὸν Αἴγισθον. Εἶτα ᾔτει μαθεῖν καὶ Ὀρέστης, εἰ περισώζεται κτείνας αὐτούς· καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ· ὅτι, κρατήσει τῶν πατρῴων, καὶ τῆς Πελοποννήσου πάσης.

Καὶ παρεκάλεσε τὸν Στρόφιον ὑποστρέψαι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ πα-

cum exercitu populus Ægysthum odio habuerunt. Cæterum Orestes, Agamemnonis filius, ubi inaudisset patrem suum Mycenas reversum esse; [1] Schyneo relicto, (cui pater, in bellum profecturus; enutriendum eum, & instituendum tradiderat,) Mycenas repetiit. Reverso clam ei soror ejus indicavit, paratas vitæ ejus ab Ægistho fuisse insidias. Oresti autem volventi secum quomodo ab insidiis istis præcaveret sibi, intervenit Strophius, Agamemnoni cognatus; qui Mycenas advenerat cum Pylade, filio suo, qui cum Oreste enutritus simul, literisque imbutus fuerat. Strophius autem certior factus de eis quæ Agamemnoni acciderant; consilium cum Oreste habuit, de armis adversus Ægisthum sumendis. Una igitur Apollinis oraculum adeuntes, quid de Oreste futurum esset, sciscitantur. Vates respondit: Oportere Orestem matrem suam, & Ægisthum de medio tollere. Præterea interrogante Oreste, an Parricidiis suis supervicturus esset? Immo, respondit Oraculum; Paternas etiam ditiones, Peloponnesumque totam occupabit Orestes.

Strophium itaque rogavit, uti Pylade filio secum relicto,

1. ἀπὸ τοῦ Σχυνέως] Hunc, Σχοινέα, vocat Cedrenus.

2. συνανεγνωκότι,] Eodem sensu usurpatum habes hoc vocabulum infra, lib. 14. in Theodosio jun. ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὸ παλάτιον: *in Palatio interiore literis imbutus est*; & deinde: συνανέγνωκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος, *studiorum socium habuit juvenem alium, &c.*

ipſe in patriam ſuam rediret. Annuente vero Strophio, Oreſtes, poſt Oraculum acceptum, una cum Pylade, Mycenas reverſus eſt. Ad ſororem vero Electram clam ingreſſus, ab ea petivit, uti Clytemneſtram matrem in gratiam ſecum redire ſuaderet. Hoc ei effectum dedit ſoror: quin & Clytemneſtra, precibus ejus ad id adducta, Ægyſthum etiam, ut Oreſtem exciperet, obnixe rogavit. Ab Ægiſtho autem, receptus Oreſtes, furore tamen correptus eſt, Paterni ſanguinis vindictam totus agitans; regnumque, illud ſuum eſſe, omnibus oſtentans. Tempus vero nactus opportunum, matrem ſuam, Ægiſthumque de medio ſuſtulit: quo facto, in inſaniam prolapſus eſt. Cæterum cum furor ejus quandoque remitteret, per vices vero vehementius eum vexaret; ſacerdotes ſenatui, populoque, (qui magni Oreſtem habuerunt, regemque ſibi ſummopere expetebant,) rem gratam facturi, purgarunt eum;

πείσῃ, ἐάσαντα αὐτῷ τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν Πυλάδην· καὶ πεισθεὶς ὁ Στρόφιος, ἐποίησεν οὕτως. Καὶ λοιπὸν ἦλθον εἰς τὴν Μυκηναίων πόλιν ὁ Ὀρέστης καὶ ὁ Πυλάδης, μετὰ τὸν χρησμόν· καὶ λάθρα εἰσῆλθε πρὸς τὴν Ἠλέκτραν, ἀδελφὴν αὐτοῦ, καὶ παρακαλεῖ αὐτὴν πεῖσαι τὴν μητέρα αὐτοῦ Κλυταιμνήστραν, δέξασθαι αὐτόν· ἥτις Ἠλέκτρα ἔπεισε τὴν ἰδίαν μητέρα, καὶ ἐδέξατο τὸν Ὀρέστην. Καὶ παρακληθεῖσα ἡ Κλυταιμνήστρα, ἐδυσώπησε τὸν Αἴγισθον· καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ Αἰγίσθου ὁ Ὀρέστης, μαινόμενος ἐκαρτέρει, βουλόμενος ἐκδικῆσαι τὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς τὸ αἷμα· λέγων πᾶσιν· ὅτι, ἐμόν ἐστι τὸ βασίλειον. Καὶ εὑρηκὼς καιρὸν, ἔσφαξε τὴν ἰδίαν μητέρα, καὶ τὸν Αἴγισθον βασιλέα, τὸν αὐτοῦ πατρωόν. Καὶ 1 εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος· καὶ ποτὲ μὲν ἐφρόνει, καὶ διῆγεν ἐν ἀνέσει, ποτὲ δὲ ἐμαίνετο· 2 πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως, καὶ τῆς συγκλήτου, ὅτι ἐφίλουν τὸν Ὀρέστην, καὶ αὐτὸν ἠβούλοντο βασιλεῦσαι, 3 οἱ ἱερεῖς ἁγνίσαντες

1. εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν] ſenſus loci iſtius, ex Hiſtoria ipſa, ſatis notus: unde vero hoc monſtroſum vocabulum, ἐξιχία, non habeo dicere. Supra etiam quid tale occurrit, de Menelao Helenæ raptæ nuncium accipiente: καὶ ἀπέμεινεν ἀκούσας ὁ Μενέλαος, ὡς ἔξηχος. Cedrenus, de Oreſtis inſania loquens, hæc habet; καὶ ποτὲ μὲν ἐν ἀνέσει διῆγε, ποτὲ δὲ τὰ ἐξόχων ἐπετέλει: ubi ἐξιχίαν noſtram, per, τὰ τῶν ἐξόχων, exprimere videtur. Ego vero pro, *mentis alienatione*, ἐξιχίαν hic poni exiſtimo: adeo ut horum verborum εἰς ἐξιχίαν ἦλθεν ἀπὸ τῆς μανίας παρ' ἑαυτὸν γενόμενος, ſenſus ad verbum ſit; *in mentis alienationem devenit propter furorem, præter ſe exiſtens.*

2. πρὸς θεραπείαν τῶν τῆς πόλεως] locus iſte haud uſquequaque ſanus apparet: ego legendum cenſeo, πρὸς θεραπείαν οὖν τῶν τῆς πόλεως; uti ſenſus ſit connexio.

3. οἱ ἱερεῖς ἁγνίσαντες τὸν Ὀρέστην]

Omnia

τες τ̃ Ορέςlω, καὶ ἀποκαθαρείσαντες, ἐξιλεώσαντο αὐτὸν [1] τ̃ μητρῴου φόνου τοῦ μαίνεσθαι· καὶ ἀπαγαγόντες ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς τ̃ Ορέστην, [2] ἐφ᾽ ᾧ ὁ Ἄρειος πάγος ὑπῆρχε, [3] τῆς δίκης ἀκούσαντος μεταξὺ Τακὸς, τοῦ μὲν τοῦ Τυνδαρίου τῆς Κλυταιμνήστρας, καὶ τοῦ Ορέστου. ὅστις

& expiato Parricidii crimine, Deos ei propitios reddiderunt. Quin & deducto eo ad Minervæ templum, juxta quod Areopagus situs erat; coram judice Menestheo causa agitata est; inter Hyacem, qui Tyndarii, & Clytemnestræ partes egit, & Orestem. Menestheus autem sententiam pro

---

Omnino legendum; ἁγνίσαντες τ̃ Ορέστῃ: eadem habes apud Dictyn: *Menestheus liberatum Orestem à Parricidii crimine, purgatumque more patrio cunctis remediis quæ ad oblivionem hujusmodi facinoris, adhiberi solita erant, Mycenas remittit.*

1. τοῦ μητρῴου φόνου τοῦ μαίνεσθαι] τοῦ μαίνεσθαι superflua videntur, nec hujus esse loci: Insaniam enim nondum suam depositurus erat Orestes; uti ex sequentibus patet.

2. ἐφ᾽ ᾧ ὁ Ἄρειος πάγος ὑπῆρχε] Ἄρειος πάγος erat Forum Atheniense, in Acropoli, seu urbis parte superiore positum. Hesych. Ἄρειος πάγος ἐν Ἀθήναις δικαστήριον ἐν τῇ Ακροπόλει. Urbs enim, εἰς τὴν ἄνω, καὶ τὴν κάτω πόλιν, dividebatur. Stephano etiam, ἀκρωτήριον Ἀθήνησιν dicitur, ex Apollodoro, ἐν ᾧ τὰς φονικὰς κρίσεις ἐδίκαζον, διὰ τὰς ἀπὸ τοῦ σιδήρου γινομένας μιαιφονίας: uti, licet ad cædes gladio tantum perpetratas Areopagitarum censuram restringat Stephanus, ad alias tamen quascunque voluntarias eam extendere infra videbimus. Forum hoc erat in Quarta urbis regione, in colle Tritonii Montis; uti nos docet Hilduinus, Dionysii Areopagitæ vita, apud Jo. Meurs. de Fort. Athen. his verbis. *Quarta regio in eadem urbe est, ubi Idolum Martis, & simulacrum Herculis, in colle Tritonii montis, in medio urbis positi steterat, ad colendum multis immolationibus, & delusionibus, Martem & Herculem; quos illi deos maximos, & fortissimos, adorabant. Ubi etiam exercebantur judicia, & docebantur fora, ingeniique omnis solertia &c.* Cognoscebat autem Areopagus de Incendiis, veneficiis, vulneribus, cædibusque præmeditatis: teste Jul. Polluce, lib. 8. cap. 10. Δικαστήριον Ἀθήνησιν, Ἄρειος πάγος· ἐδίκαζε δὲ φόνου, καὶ τραύματος, ἐκ προνοίας, καὶ πυρκαϊᾶς, καὶ φαρμάκων, ἐάν τις ἀποκτείνῃ δούς. De cædibus itaque quibuscunque voluntariis Athenienses coram Areopagitis causam dicebant; idque tribus diebus continuis per singulos menses: uti Idem testatur, loco citato: καθ᾽ ἕκαστον δὲ μῆνα, τριῶν ἡμερῶν ἐδίκαζον ἐφεξῆς, τετάρτῃ φθίνοντος, τρίτῃ, δευτέρᾳ: id est, XXVII. XXVIII. XXIX. cujusque mensis diebus. Attici enim ultimi mensis decimæ dies, Latinorum more, ordine retrogrado numerabant; diem mensis ultimum, ἕνην καὶ νέαν, penultimum, φθίνοντος δευτέραν, antepenultimum, φθίνοντος τρίτην, & sic deinceps ad mensis diem vicesimum primum inclusive, vocantes. Fori hujus judices ὑπαίθριοι, sub Dio jus dicebant noctu etiam, non interdiu forum illic agi testatur Lucianus: ὡς μὴ ἐς τοὺς λέγοντας, ἀλλ᾽ ἐς τὰ λεγόμενα ἀποβλέποιεν: ideoque Exordiis uti Oratoriis, aut affectuum commotione, non licebat, teste Jul. Polluce lib. 8. cap. 10. προοιμιάζεσθαι δὲ, οὐκ ἐξῆν οὐδὲ οἰκτίζεσθαι.

3. τ̃ δίκης ἀκούσαντος μεταξὺ Τακὸς] locus mutilus: judicis enim nomen manifesto deest: legendum itaque. τῆς δίκης ἀκούσαντος τοῦ Μενεσθέως, μεταξὺ Τάκος &c. Menestheus enim infra causam hanc audivisse dicitur.

Oreste tulit; justissime eum Patris cædem vindicasse, affirmans: uti exemplo hoc ab hujusmodi facinoribus mulieres in posterum absterreantur. Ista vero à Dicty scripta, in Rhapsodia ejus sexta, habentur.

Porro sacerdotes Orestem, tribunali Areopagitico exemptum, Delphos etiam, Apollinis ad templum deduxerunt; uti commoratus ibi aliquod temporis, insaniam deponeret, regnoque suo par redderetur. Orestes autem una cum Pylade, Apollinis templum ingressus, tumque compos sui, sacra peregit; Pythiam precatus, uti insaniæ morbo liberaretur. Responsum vero tulit hujusmodi, metro datum: quod communi oratione sic se habet. 'Orestes, non aliunde 'est, ut ab insaniæ tuæ mor'bo convalescas, nisi trajectis 'Ponti fluctibus, Oras Scythi'cas appuleris. Ubi Aulidis 'ad terram in Dianæ templo 'captus, destinatum altari sa'crificium, evades tamen: o'risque Barbaricis ereptus, 'mari transmisso, tremulam'que Syriæ regionem pertin-

Μενεσθέως ἐξεῖπε ψῆφον, δικαίως τὸν Ὀρέστην ἐκδικῆσαι τὸν φόνον τοῦ ἰδίου πατρός· μάλιστα καὶ διὰ τὰς ἄλλας γυναῖκας, ὅπως μή τις ἑτέρα γυνὴ τοιοῦτόν τι δεινὸν ἐργάσηται. [1] Ταῦτα Δίκτυς, ἐν τῇ ἕκτῃ αὐτοῦ ῥαψῳδίᾳ ἐξέθετο.

Οἱ οὖν ἱερεῖς, λαβόντες τὸν Ὀρέστην ἐκ τῆς κρίσεως τοῦ Ἀρείου πάγου, μετὰ τὴν ψῆφον ἀπήγαγον ἐν Δελφοῖς, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος παραμεῖναι, ἵνα τὴν μανίαν ἀποθέμενος βασιλεύσῃ. Ὁ δὲ Ὀρέστης ἀπελθὼν εἰς τὸ ἱερὸν, ἔχων τὰς ἰδίας φρενὰς, ἅμα τῷ Πυλάδῃ, καὶ ποιήσας θυσίαν, ᾔτει τὴν Πυθίαν ἐκφυγεῖν τῆς μανιώδους νόσου. Καὶ ἐδόθη αὐτῷ διὰ τῆς Πυθίας χρησμὸς διὰ στίχων· ὅ ἐστι τῇ κοινῇ διαλέκτῳ οὕτως. 'Ὀρέστα, οὐκ ἄλλως 'σε δεῖ [2] ἀργαλέως νόσου μανίαν ἀπο'θέσθαι, εἰ μὴ περάσας Πόντου κύ'ματα, [3] Σκυθίης τε γαῖαν κα'ταλάβοις, [4] Λύσαιδος δὲ χώραν, 'ἐν ἱερῷ Ἀρτέμιδος ληφθεὶς, σω'θήσῃ ἐκ βωμοῦ. Κἀκεῖθεν ἐκ'φυγὼν [5] ἐκ χθονίης Βαρβάρων, χθό'να περάσας καταλάβῃς [6] Συρίης 'γαῖαν

---

1. Ταῦτα Δίκτυς] Hujus Mnesthei pro Oreste latæ sententiæ apud Dictyn. lib. 6. Hyacis vero ibi mentio nulla.

2. ἀργαλέως νόσου Scr. ἀργαλέης: uti habet Cedrenus.

3. Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις] Scr. καταλάβῃς, cum Cedreno.

4. Λύσαιδος δὲ χώραν] Cedrenus, Αὐλίδος τε χώραν, uti & ipse infra habet. Ταυρική, & Ταῦροι, aliis regio hæc dicta: Isac. Tzetzes. ἔχρησε δ' ὁ θεὸς τῆς μανίας αὐτὸν ἀπαλλαγῆναι, εἰ τὸ ἐν Ταύροις ξόανον τῆς Ἀρτέμιδος μετακομίσοι· οἱ δὲ Ταῦροι μοῖρα Σκυθῶν. *Tauri vero Scythiæ pars.*

5. ἐκ χθονίης Βαρβάρων] ἐκ χθονὸς βαρβ. Cedrenus.

6. Συρίης γαῖαν σφοδρὴν] σφοδρὴν non habetur apud Cedrenum: & deinde,

αὐλῶνος

‘ γαῖαν σειομένην, αὐλῶνος Σιλπίης τε ὄρους ἀντικρὺς εὑρήσεις ‘ Μελάντιον τοὔνομα ἔχον ὄρος, ‘ ἔνθα μέγας ἐπὶ ναὸς Ἑστίας. ἐκεῖ ‘ λυσσώδη μανίαν ἀποθήσει· [1] θᾶττον ἴθι. Ταῦτα ἔφη, ἃ γίνεται.

‘gens, Silpioque monti oppositam planitiem, Melantium ad montem pervenies; ‘ubi Fanum extat Vestæ magnum. Rabiosam ibi insaniam depositurus es: fac cito ‘discedas. Quæ te manent ‘Fata, diximus.

Καὶ τοῦτο χρησμοδοτηθεὶς ὁ Ὀρέστης ἐσημειώσατο· καὶ εὐθέως καταπλεύσας ἅμα τῷ Πυλάδῃ, κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα, χώραν τῆς Σκυθίας. Καὶ ἀνελθόντων αὐτῶν ἐκ τοῦ πλοίου, [2] προσέσχεν ὁ Ὀρέστης ἱερὸν, ἑστὼς ὡς ἀπὸ μιλίων δύο τῆς θαλάσσης, καὶ θανόντων ἀνθρώπων ἐῤῥιμμένα ὀστέα. Καὶ ‘ λέγει Πυλάδῃ ὁ Ὀρέστης· Δοκεῖ σοι ‘ Θεᾶς εἶναι τάδε μέλαθρα, ἔνθα συνηνοῦν ἥκομεν; ὁρῶ δὲ καὶ τῶν θανόντων ξένων τὰ ὀστέα. Καὶ προσεσχηκὼς Πυλάδης, λέγει τῷ Ὀρέστῃ· ‘ φύγωμεν, ἐὰν σωθησόμεθα. ὁ δὲ ‘ Ὀρέστης ἔφη· οὐ φεύγομεν· οὔτε γὰρ ‘ φεύγειν εἰώθαμεν· οὐδὲ τὸν χρησμὸν ‘ καταισχύσομεν.

Oreste autem Oraculo annotato, sine mora solvit inde: Aulidem Scythiæ, una cum Pylade, profecturus. Ubi quamprimum appulissent, pedestrique itinere duo circiter milliaria progressi fuissent; Orestes fanum conspexit, circaque mortuorum hominum ossa projecta. Pyladem itaque Ore‘stes compellans; Hæccine, ‘inquit, tibi Deæ quam petimus delubra esse videntur? ‘Quin advenarum hic occisorum ossa plane conspicimus. ‘Imo video, inquit Pylades; ‘& capessenda hinc fuga est, ‘si salvi esse velimus. Nequaquam, respondit Orestes: ‘nec enim fugere consuevimus. Sed nec Oraculum im‘probare licet.

Τούτους δὲ ἑωρακότες βουκόλοι, ἔδραμον πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν, λέγοντες αὐτῇ· Ἀγαμέμνονος καὶ Κλυταιμνήστρης κόρη, ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν κυανέαν· Ἡ δὲ πρὸς

Accurrentes interim qui forte conspexerant illos bubulci ad Iphigeniam: O virgo, (inquiunt) Agamemnone & Clytemnestra prognata, adsunt duo Juvenes, mari advecti. Illa

---

αὐλῶνος Σιλπίου ὄρος, legit. Porro Oraculum, Syriam vocat σειομένην, ob frequentes ad montem Silpium, partesque vicinas, terræ tremores, quos plurimos enumerat deinceps Auctor noster.

1. θᾶττον ἴθι. Ταῦτα ἔφη, ἃ γίνεται.] Mallem legere, cum Cedreno, ταῦτα ἔφην.

2. προσέσχεν ὁ Ὀρέστης ἱερὸν, ἑστὼς] Scr. ἱστός· προσέσχεν hic, pro ἑώρα ponitur locutione Barbara: Forte scribendum, προσέσχεν ὁ Ὀρέστης ἱερῷ ἑστῶτι. Infra etiam in Orestis historia, p. 109. οἱ δὲ Σύροι προσεσχηκότες τὸ σχῆμα τῆς στήλης.

vero de nomine, qui, quales, & unde essent, interrogavit. Solebat enim Iphigenia comprehensos, & ad sacrificia ducendos hospites, prius quam aliquis mactaretur, de patria interrogare, nempe si sic de patre suo Agamemnone, suisque, ut etiam de Trojano bello quid factum esset, edisceret aliquid. Interroganti autem respondebant bubulci; Alter '(dicentes,) alterum vocavit, 'Pyladem: socii vero ejus 'nomen ignoramus nec enim 'indicavit ipse. Scilicet (in'quit Iphigenia) quid vobis 'bubulcis cum mari negotii 'intercessit? Nos (responde'runt) boves illuc deduximus, 'uti rore marino abluerentur. Tum vero Scythas quosdam mittit Iphigenia, qui comprehensos illos, ad sacrificium vinctos ducerent: uti hæc sapientissimus Euripides in Dramate suo poëtice conscripsit: unde nos pauca ista desumpsimus.

Vinctis autem ambobus, unum eorum Iphigenia seponi jussit, alterum vero ad sacrificia duci. Scythæ igitur Oreste seorsim posito, Pyladem ad Dianæ altare deduxerunt. Interroganti autem Iphigeniæ, cujas esset? 'Infœlix, 'inquit, patria Græcus sum, 'urbe Mycenensis. Illa vero,

αὐτούς· ποταποί; τίνος γῆς; τί τοὔνομα ἔχουσιν οἱ ξένοι; [1] (ἐπερώτα γὰρ πάντας ἡ Ἰφιγένεια τοὺς συλλαμβανομένους, καὶ ἀγομένους εἰς θυσίαν ἀπὸ οἵας εἰσὶ χώρας, καὶ τότε αὐτοὺς ἔσφαξε· βουλομένη μαθεῖν περὶ τοῦ ἰδίου πατρὸς αὐτῆς Ἀγαμέμνονος, καὶ τῶν αὐτοῦ καὶ περὶ τοῦ κατὰ Φρυγῶν πολέμου τί ἐγένετο·) οἱ δὲ βουκόλοι λέγουσιν αὐτῇ· ἕτερος πρὸς τὸν ἕτερον ἔφη· Πυλάδη. τοῦ δὲ συζύγου τὸ ὄνομα οὐκ ἴσμεν· οὐδὲ γὰρ ἔφη. Η δὲ πρὸς αὐτούς. τί γὰρ κοινὸν βουκόλου ἐν θαλάττῃ; οἱ δὲ εἶπον· Βοῦς ἥκαμεν νίψαι ἐν ἁλίᾳ δρόσῳ. Καὶ πέμψασα Σκύθας, συνέσχεν αὐτούς· καὶ ἤχθησαν εἰς θυσίαν δέσμιοι· καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης [2] ἐξέθετο δράμμα ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐστὶ ταῦτα.

Καὶ δεσμευθέντων αὐτῶν, ἐκέλευσεν ἀφορισθῆναι τὸν ἕνα, καὶ ἀχθῆναι τὸν ἄλλον εἰς θυσίαν. [3] Καὶ ἀφώρισαν παραμίαν οἱ Σκύθαι τὸν Ὀρέστην· τὸν δὲ Πυλάδην ἤγαγον πρὸς θυσίαν παρὰ τὸν βωμὸν τῆς Ἀρτέμιδος. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτὸν ἡ Ἰφιγένεια, ποίας ἂν εἴη χώρας· ὁ δὲ ἔφη· χώρας μὲν ἑλλάδος, πόλεως δὲ

1. ἐπερώτα γὰρ πάντας] Scr. ἐπηρώτα.
2. ἐξέθετο δράμμα ποιητικῶς] Scr. δρᾶμα.

3. καὶ ἀφώρισαν παραμίαν] vocabulum barbarum, pro καθ' αὐτὸν, seorsim.

Μυκηναῖος,

Μυκήνης, ὁ δυστυχὴς πάρειμι· Η δὲ ἀκούσασα τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν, ἔνθα ἐβασίλευσεν ὁ αὐτῆς πατὴρ, ἐδάκρυσε. Νομίσασα δὲ, ὅτι ὑπὸ τῶν βουκόλων ἐδιδάχθη, λέγει αὐτῷ· Εἰ ἐκ Μυκήνης παραγέγονας, οἶδας καὶ τίς ἐν αὐτῇ βασιλεύς. ὁ δὲ εἶπεν· Αγαμέμνων ἦν πρότερον· Η δὲ πάλιν πρὸς αὐτόν· εἰ [1] τὸν Αγαμέμνονα ἠκρίβωσας, τίς ἡ τούτου γυνή; καὶ τίνας ἐξ αὐτῆς παῖδας ἔχει; ὁ δὲ εἶπεν· Εχει ἐκ Κλυταιμνήστρας Ορέστην, καὶ Ηλέκτραν, καὶ Ιφιγένειαν· ἥτις, ὡς λέγουσι, θυσία προσηνέχθη Αρτέμιδι, καὶ ἡ θεὸς ἐῤῥύσατο αὐτήν· καὶ οὐκ ἐγνώσθη ποῦ ὑπάρχει. Εχει δὲ καὶ Χρυσόθεμιν, καὶ Λαοδίκην, θυγατέρας. Η δὲ ἀκούσασα ταῦτα, ἐκέλευσεν αὐτὸν λυθῆναι τῶν δεσμῶν· καὶ [2] γράψας εἰς δίπτυχον, ἐπέδωκεν αὐτῷ, εἰποῦσα· Ιδοὺ, τὸ

ad regionis, urbiſque, ubi pater ſuus regnavit, nomen auditum, illachrymavit: Exiſtimans tamen, hæc eum à bubulcis edoctum, interrogavit ‘porro: ſi modo (dicens) My‘cenarum ex urbe huc adve‘niſti, utique non te latet ‘Regis nomen. Imo (inquit) ‘Agamemnon is erat olim. ‘Tum illa: Agamemnon ſi ‘bene noveris, dic (inquit) ‘uxoris nomen; quoſque ex ‘ea liberos ſuſcepit. Reſpon‘dit ille: uxorem habuit Cly‘temneſtram; ex qua Oreſtem ‘ſuſcepit, Electram, & Iphi‘geniam; quæ Dianæ (uti fer‘tur) in victimam deſtinata, à ‘Dea liberata eſt; nec, ubi ‘nunc agit, cuiquam notum ‘eſt. Habuit etiam Agamem‘non filias alias, Chryſothe‘min, & Laodicen. Hæc ubi audiſſet Iphigenia, juſſit eum vinculis ſolvi: literiſque interim ſcriptis dixit ei: Vitam

1. τὸν Αγαμέμνονα ἠκρίβωσας] Scr. ἠκρίβωσας.

2. γράψας εἰς δίπτυχον] Diptycha apud Scriptores Eccleſiaſticos ſunt Tabulæ illæ duplices, quibus Defunctorum, vivorumque nomina inſcribebantur: Apud Auctorem etiam noſtrum quandoque eundem habet ſenſum: ut infra, lib. 17. Juſtinus Imperator, 1. Imperii anno Paulum quendam in Patriarchatum Antiochenſem promovit, ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἑξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέβαλε τοῖς διπτύχοις τῶν ἐκκλησιῶν ἑκάστης πόλεως. Δίπτυχον vero, ſingulari numero, apud autorem noſtrum ubique, fortaſſe etiam apud alios, *Tabulas ſcriptorias* communes denotat: ita in hoc loco: ut & infra, lib. 10. ubi Apollonius Tyaneus, ab Antiochenſibus rogatus uti Teleſma eis faceret adverſus terræ motus, λαβὼν δίπτυχον, ἔγραψε ταῦτα· *Sumptis tabulis iſta ſcripſit*: &c. Cedrenus etiam in hac Oreſtis hiſtoria, eodem utitur vocabulo: εἰληφὼς δὲ τὸ δίπτυχον, ἐξῆλθε τοῦ ἱεροῦ, καὶ ἐλθὼν ὅπου Ορέστης ἐφρουρεῖτο, ἠτήσατο τοὺς φρουροὺς Σκύθας, καὶ εἰσελθὼν ἐπεδίδου τὴν πυκτὴν, οὕτως εἰπών· &c. ubi, quod prius, δίπτυχον dixerat, poſtea πυκτὴν, Pugillares vocat. Δίπτυχα etiam aliquando plurali numero, tabulas etiam ſcriptorias communes denotat. uti infra lib. 6. de Crœſo, Oraculum Delphicum conſulente, habetur: καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψας τὸ χρησμὸν ἐν διπτύχοις.

‘ecce

'ecce tibi, per me, Dea in- 'dulſit: per eandem itaque ju- 'rabis, te literis hiſce Oreſti 'traditis, reſponſum ab eo mi- 'hi reportaturum. Ille vero, 'juramento interpoſito, Lite- 'ras (inquit) has Oreſti pro- 'prias in manus tradam: ipſum- 'que ad te huc adducam. Simulque literis acceptis, egreditur ad locum, ubi pro templo ſeorſim aſſervabatur Oreſtes; & impetrata à Scythis colloquendi venia, literiſque ei traditis, Quin etiam (inquit) ad ſororem tuam ingredere. Scythæ autem ſuper his attoniti, Oreſtem una cum Pylade introduxerunt. Tum vero Pylades Iphigeniæ, Ecce tibi, inquit, Oreſtem. Illa vero fratrem non agnovit; ipſumque non eſſe ſuſpicata; 'Meus, inquit, frater olivam 'humeris ſignatam, Pelopei 'generis inſigne, uti habeat, oportet. Humeris itaque inſpectis, & in dextra ſcapula Pelopidarum charactere deprehenſo, Oreſtem arripuit in amplexus; jubenſque ſimul, nautæ ut appellerent, naveſque in navale ſubducerentur, per hyemem totam eos hoſpitio excepit.

Æſtate autem ineunte, Oreſtes, una cum Pylade, clam abreptis Iphigenia, & Dianæ quod ex auro ſolido erat ſimulachro, conſcenſis navibus,

ζῆν ἡ θεός σοι παρέχε δι' ἐμοῦ. Ἐπομόσαι κατ' αὐτῆς, ὅτι τὸ δίπτυχον τοῦτο ἐπιδίδως τῷ Ὀρέστῃ, καὶ κομίζεις μοι παρ' αὐτοῦ γράμματα. Ὁ δὲ ἐπωμόσατο αὐτῇ· ὅτι εἰς τὰς χεῖρας αὐτοῦ δίδωμι αὐτὸ, καὶ πρός σε αὐτὸν φέρω. Καὶ λαβὼν τὸ δίπτυχον, ἐξῆλθε πρὸ τοῦ ἱεροῦ, ὅπου ἐφυλάττετο ὁ Ὀρέστης· καὶ ἤτησε τοὺς Σκύθας, λαλῆσαι αὐτῷ. Καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτῷ τὸ δίπτυχον, εἰπὼν αὐτῷ· ἔλθε πρὸς τὴν σὴν ἀδελφήν. Καὶ ἔμειναν οἱ Σκύθαι θαυμάζοντες τὸ συμβάν· καὶ εἰσήγαγον αὐτὸν, ἅμα τῷ Πυλάδῃ, πρὸς τὴν Ἰφιγένειαν. Καὶ λέγει αὐτῇ ὁ Πυλάδης· Ἰδὲ, ὁ Ὀρέστης· καὶ οὐκ ἐγνώρισεν αὐτόν. Νομίσασα δὲ, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτὸς, λέγει, ὁ ἐμὸς ἀδελφὸς τοῦ Πελοπείου γένους σήμαντρον ἔχει, ἐλαίαν ἐν τῷ ὤμῳ. Προσεγγίσασα δὲ [1] ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὸ δεξιὸν, εἶδε τὸ Πελόπειον σύσσημον ἔχοντα αὐτόν. Καὶ περιεπλέξατο τὸν Ὀρέστην, καὶ ἐκέλευσεν ἀνενεχθῆναι τὰ πλοῖα εἰς τὴν γῆν, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ναύτας· καὶ νεωλκήσαντες αὐτὰ, ἔμειναν τὸν χειμῶνα.

Τοῦ δὲ θέρους καταφθάσαντος, τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸ ὁλόχρυσον ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος λάθρα λαμβάνων ὁ Ὀρέστης, καὶ ὁ Πυλάδης,

1. ἐπὶ τὸν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὸ δεξιόν] Scr. τὴν ὠμοπλάτην αὐτοῦ τὴν δεξιάν. Jul. Poll. l. 2. τὰς δὲ ὠμοπλάτας, εἰσὶν οἳ καὶ ἐπινωτίους, καὶ πλάτας ὀνομάζουσιν.

ἔφυγον

ἔφυγον διὰ ὧν εἶχον ἰδίων πλοίων· καὶ ἀντεπέρασαν ἐπὶ τὴν χώραν τῶν Ἀδιαβηνῶν. Κἀκεῖθεν ἦλθον εἰς τὴν ἀνατολὴν, 1 εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον· καὶ ἀνῆλθον εἰς τὴν χώραν τῆς Παλαιστίνης, ἐπὶ τὴν Τεικωμίαν. Καὶ προεστηκότης οἱ τῆς Τεικωμίας τὸ ἱερατικὸν τῆς Ἰφιγενείας σχῆμα, ἐδέξαντο αὐτὴν ἐν τιμῇ· καὶ διέτριβον ἐκεῖ, τοῦ Ὀρέστου ληφθέντος ἐκεῖ, καὶ μαινομένου. Κτίσαντες δὲ οἱ Τρικωμῖται ἱερὸν Ἀρτέμιδος μέγα, παρεκάλεσαν τὴν Ἰφιγένειαν, θυσιάσαι Ἀρτέμιδι κόρην παρθένον, καὶ τὸ ὄνομα αὐτῆς ἐπιθεῖναι τῇ κώμῃ· ἥντινα κόρην, ὀνόματι Νύσσαν, προσαγαγόντες αὐτῇ, ἐποίησε θυσίαν Ἀρτέμιδι· καὶ ποιήσαντες τῆς σφαγιασθείσης κόρης 2 στήλην χαλκῆν τυχέας, ἐκάλεσε τὴν πόλιν, τὴν πρώην οὖσαν κώμην, πόλιν Νύσσαν ἡ Ἰφιγένεια, εἰς ὄνομα τῆς ὑπ' αὐτῆς σφαγιασθείσης κόρης· ποιήσασα αὐτῇ καὶ βωμὸν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε ταῦτα. Τοὺς ἐκ Σκυθίης φεύγοντας 3 δέχνυσο θεὰ πόα Νύσσα. ἅτινα ἕως νῦν ἐγγέγραπται.

fuga inde suaserunt, in terram Adiabenem trajicientes. Inde vero Orientem versus, ad Saracenicos fines, tandemque in Palæstinæ regionem, ad Tricomiam pervenerunt. Tricomitæ vero Sacerdotalem Iphigeniæ habitum ubi conspexerunt, honorifice illam exceperunt: Oreste vero in insaniam suam relapso, per tempus aliquod ibi commorati sunt. Tricomitæ vero fanum ingens Dianæ extruentes, Iphigeniam rogabant, uti virginem quam destinaverant, Dianæ victimam faceret; nomenque ejus, quod Nyssam, habuit, vico imponeret. Sacris itaque rite peractis, immolatæ Virgini statuam æream posuerunt, urbis in *Fortunam*: quique vicus ante fuerat, in urbem factum, Iphigenia, Sacratæ Virginis in nomen, *Nyssam* vocavit: Altari etiam eidem extructo, inscripsit ista. *Ex Scytharum terra fugientes excepit, Dea Poa Nyssa.* quæ quidem ibidem inscripta adhuc videntur.

Oreste

1. εἰς τὸ Σαρακηνικὸν λίμητον] ad Saracenicos fines: de voce, λίμητον, quod quandoque per ι scribitur, λίμιτον, pauca supra notavimus: consule etiam J. Meursium, Interim Cedrenus corrigendus, qui, ex Librariorum oscitantiâ, Regionem nescio quam Saracenicam, *Emet* dictam, nobis profert vocabulo scilicet ex, λιμίτου corrupto: ἦλθον πρὸς ἀνατολὴν, ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν Ἐμὲτ: scribendum, ἐπὶ τὸ Σαρακηνικὸν λίμητον.

2. στήλην χαλκῆν τυχέας] forte scribendum, τύχης, aut εἰς τύχην.

3. δέχνυσο θεὰ πόα Νύσσα] Ita habebat Codex MS. quo unico usi sumus: nec loco huic obscuriori enucleando lucem aliquam nobis præstitit Cedrenus, qui Auctoris nostri vestigiis alioqui, per totam hanc Orestis historiam,

 diligenter

Oreste vero, in sanam mentem reverso, Iphigeniæ per insomnium obversabatur cerva, quæ dicebat ei: *Fuge ex regione ista.* Primo itaque mane surgens, una cum Pylade & Oreste, in maritima Palæstinæ fugam adornavit: abinde vero, morem oraculo gerentes, in Syriam navigarunt.

Scytharum autem rex Thoas, ubi audisset, Iphigeniam abrepto secum Dianæ simulachro aureo aufugisse; Scythas multos emittit, qui eam insequerentur; præterea interminatur, in Scythiam, nisi reportato secum Dianæ simulachro aureo, ne redirent unquam. Egressi igitur, Iphigeniam ubique requirebant; & Palæstinam tandem appulsi, ad urbem Nyssam; Tricomiam antea vocatam, pervenerunt. Edocti vero, Iphigeniam cum Oreste, in maritima fugientes, abinde vela dedisse; loci illius Dianæ templi, Nyssæque urbis amœni-

Τοῦ δὲ Ὀρέστου ἀναλαβόντος τὰς ἰδίας φρένας, ἡ Ἰφιγένεια εἶδεν ἐν ὁράματι ἔλαφον, λέγουσαν αὐτῇ· φεῦγε [1] ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης. Καὶ ἀναστᾶσα τῷ πρωῒ, ἅμα τῷ Ὀρέστῃ, καὶ τῷ Πυλάδῃ, ἔφυγεν ἐπὶ τὴν πάραλον τῆς Παλαιστίνης· κἀκεῖθεν ἀποπλεύσαντες, ἦλθον ἐπὶ τὴν Συρίαν, κατὰ τὸν χρησμόν.

Ὁ δὲ [2] βασιλεὺς τῆς Σκυθείας, ὀνόματι Θόας, ἀκούσας ὅτι τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀρτέμιδος τὸ ὁλόχρυσον ἔλαβεν ἡ Ἰφιγένεια, καὶ ἔφυγεν· ἐξέπεμψε Σκύθας πολλοὺς καταδιώκοντας αὐτὴν, εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, μὴ ὑποστρέψητε εἰς τὴν Σκυθίαν, εἰ μὴ τὸ ἄγαλμα τὸ ὁλόχρυσον τῆς Ἀρτέμιδος ἀγάγητέ μοι μεθ᾽ ἑαυτῶν. οἱ δὲ καταδιώκοντες, καὶ ἐπιζητήσαντες πανταχῆ, ἔφθασαν τὴν Παλαιστίνην χώραν, καὶ τὴν πρώην λεγομένην Τεικωμίαν, πόλιν Νύσσαν. Καὶ μαθόντες, ὅτι κατῆλθον οἱ περὶ τὴν Ἰφιγένειαν, καὶ τὸν Ὀρέστην, [3] ἐπὶ τὴν παράλαβον, εὐθέως ἀπέπλευσαν· τερφθέντες τῆς τοποθεσίας, καὶ τῆς

diligenter satis insistit. Investiganti itaque mihi, quodnam vocabuli sit hoc Αρποα, subiit tandem suspicari, πλώα, forte legendum esse. Certe hoc nomine vocatam fuisse tum Latonam, tum filium ejus Apollinem, filiamque Dianam, testatur Isac. Tzetzes in Lycophron. his verbis: Λητοῖ ἐν Δήλῳ γεννώσῃ Ἄρτεμιν, καὶ Ἀπόλλωνα, σῦς μέγας ἄγριος ἐφάνη. ἰδοῦσα δὲ τοῦτον ἐπλοήθη, καὶ πλῶα ἐκλήθη, ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Ἄρτεμις, καὶ ὁ Ἀπόλλων Πλῶος. Iphigeniam itaque, Dianæ sacerdotem, Numini huic novo à seipsa sacrato, Divæ suæ ritus peragentem, etiam nomen ejus Πτώα, adhibuisse haud prorsus incredibile est; quodque olim, Πτώα Αρμις, Πτώα Νύσσα nunc dixisse.

1. ἐκ τῆς χώρας ἐκείνης] ἐκ τῆς χώρας ταύτης: rectius.

2. βασιλεὺς τῆς Σκυθείας] Scr. Σκυθίας.

3. ἐπὶ τὴν παράλαβον εὐθέως ἀπέπλευσαν· τερφθέντες τῆς τοποθεσίας] locum hunc mendosum ita restituendum censeo: ἐπὶ τὴν πάραλον, καὶ εὐθέως ἀπέπλευσαν· τερφθέντες τῆς τοποθ.

πόλεως

πόλεως Νύσσης, καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τὸν βασιλέα δὲ αὐτῶν φοβούμενοι, ἔμειναν αὐτοὶ ἐκεῖ οἰκοῦντες, μετακαλέσαντες τὴν πόλιν εἰς ἴδιον ὄνομα, [1] Σκυθῶν πόλιν.

Ὁ δὲ Ορέστης, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ, κατέλαβε τὴν Συρίαν· καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ πλοίου, ἐπηρώτα, ποῦ ἐστὶ τὸ Μελάντιον ὄρος, καὶ τὸ ἱερὸν τῆς Εστίας; Καὶ εὑρηκὼς, εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ· καὶ θυσίαν ποιήσας, παρέμεινεν ἐκεῖ παρακοιμώμενος. Καὶ ἀπαλλαγεὶς ὁ Ορέστης τῆς [2] χαλαιπωτάτης νόσου, ἀνεχώρησεν ἐκ τοῦ ἱεροῦ· καὶ κατελθὼν ἐν τοῖς ῥείθροις τῶν δύο ποταμῶν, τῶν λεγομένων Μελάντων ὑπὸ τῶν Σύρων, (διότι ἐκ τοῦ Μελαντίου ὄρους κατέρχονται,) ἀπελούσατο. Καὶ περάσας ὁ αὐτὸς Ορέστης τὸν Τυφῶνα ποταμὸν, τὸν νυνὶ λεγόμενον Ορόντην, ἦλθεν ἐπὶ τὸ Σίλπιον ὄρος, προσκυνῆσαι τοὺς Ιωνίτας. Οἱ δὲ τὴν Συρίαν οἰκοῦντες Ἀργεῖοι Ιωνῖται, ἀκηκοότες ὅτι τῆς νόσου ἀπηλλάγη ὁ Ορέστης, ἀπῆλθον πρὸς αὐτὸν, ἐπειδὴ ἐκ τῆς χώρας κατήγετο, καὶ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ ὑπῆρχε. Καὶ ἀπαντήσαντες αὐτῷ, ἐγνώρισαν τοὺς ὄντας μετ' αὐτοῦ,

tate capti, prætereaque metuentes ſibi à Rege ſuo, ſedes ibi poſuerunt; urbemque, à nomine ſuo, Scythopolim vocarunt.

Oreſtes vero, una cum ſuis, Syriam appulſus eſt; navibuſque egreſſus, de Melantio monte, deque Veſtæ templo, incolas interrogabat. Quo invento, templum ingreſſus eſt; ſacriſque peractis, per tempus aliquod commoratus eſt illic diſcumbens, donec à morbo ſuo graviſſimo liberatus eſt. Tum vero egreſſus, in fluenta deſcendit fluminum duorum, (quæ, Syris, *Melantia* dicta ſunt; quod à Melantio monte ſcaturiant,) abluturus ſe. Trajecto autem poſt Typhone fluvio, nunc Orontis vocatur, ad montem Silpium pervenit, Jonitis ſalutem dicturus. Argivi autem Jonitæ, Syriam incolentes, ubi audiſſent ex morbo convaluiſſe, eum adierunt: ut qui eadem qua illi gente oriundus eſſet, regioque prognatus ſanguine. Obviam vero procedentes ei, cum quoſdam ex comitibus è Veſtæ templo agnoviſſent; illos allocuti,

1. Σκυθῶν πόλιν] Cedrenus Σκυθόπολιν vocat, qui eam Βαισὰν olim dictam fuiſſe teſtatur. p. 51. Stephan. de urb. Nyſſæ, prioris urbis nominis mentionem facit, his verbis. Σκυθόπολις, Παλαιστίνης πόλις, ἢ Νύσσης κοίλης Συρίας, Σκυθῶν πόλις πρότερον λεγομένων Βαίσων ὑπὸ τῶν Βαρβάρων Ogi fuiſſe regiam olim, aſſerit Xilander, in Cedreni locum citatum; quem vide. urbs hæc. 600. ſtadiis diſtabat ab Hieroſolymis, uti apparet ex Maccabæor lib. 2. cap. 12. ver. 29.

2. χαλαιπωτάτης νόσου] χαλεπωτάτης.

'Quisnam (inquiunt) hic est? 'respondent illi: Orestes est; 'quem huc ad vos perduximus. Jonitæ vero, cum illum salutassent; Dic nobis '(inquiunt) Orestes, ubi vesaniam tuam exuisti? Orestes vero morbi illius rabiem adhuc horrescens, non convertens sese, montem, & templum salutis monstravit: sed manu dextra super caput levata, loca illis ista ita in-'digitavit; in illo (inquiens) 'monte, in Vestæ templo, ra-'biem gravem deposui. Jonitæ igitur statuam æream, Orestis ad figuram, qua loca ista eis indicans steterat, columnæ superimposuerunt; regionis illius, Vestæque in honorem, perpetuamque rei memoriam. Quæ statua ærea etiam ad hunc usque diem ibidem visitur. Sed & Jonitæ Montem quoque Melantium *Amanum*, dixere: posteri scilicet uti scirent, ubinam Orestis rabiosam suam insaniam deposuerat. Orestes autem, Jonitis salutatis, in maritima Seleuciæ (quæ Palæopolis olim dicta) descendit: ubi navibus inventis, una cum Iphigenia, Pyladeque in Græciam rever-

ἐκ τοῦ ἱεροῦ τῆς Εστίας· καὶ ἐπερωτήσαντες αὐτοὺς, τίς ἐστιν οὗτος; εἶπον αὐτοῖς, ὅτι ὁ Ορέστης ἐστὶ, καὶ πρὸς ὑμᾶς αὐτὸν φέρομεν. οἱ δὲ Ιωνῖται εὐθέως ἠσπάσαντο αὐτὸν, εἰρηκότες αὐτῷ· Ορέστα, ποῦ τὴν μανίαν ἀπέθου; ὁ δὲ Ορέστης, φοβούμενος ἔτι τῆς νόσου τὴν ὀργὴν, οὐκ ἀπεστράφη καὶ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ἱερὸν, ἢ τὸ ὄρος ὅπου ἐῤῥύσθη τῆς νόσου· ἀλλὰ κυφίσας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα [1] ὑπεράνω τῆς αὐτοῦ κορυφῆς, τῷ δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξεν αὐτοῖς τὸ ὄρος, καὶ τὸ ἱερὸν, εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, ἐν ἐκείνῳ τῷ ὄρει, εἰς τὸ ἱερὸν τῆς θείας Εστίας, τὴν χαλεπὴν μανίαν ἀπεθέμην. Καὶ εὐθέως οἱ Ιωνῖται ποιήσαντες τῷ αὐτῷ Ορέστῃ στήλην χαλκῆν τῷ σχήματι αὐτοῦ, ᾧ ὑπέδειξεν αὐτοῖς, ὑπεράνω κίονος ἔστησαν, εἰς μνήμην καὶ δόξαν τῆς χώρας, καὶ τοῦ ἱεροῦ, καὶ τῆς Εστίας· σημαίνοντες τοῖς μετὰ ταῦτα, ποῦ ὁ Ορέστης τὴν λυσσώδη μανίαν ἀπέθετο. Η τις στήλη χαλκῆ ἕως τοῦ νῦν ἵσταται. μετακαλέσαντες οἱ Ιωνῖται καὶ τοῦ [2] Μελαντίου ὄρους τὸ ὄνομα, Αμανόν. ὁ δὲ Ορέστης προσκυνήσας τοὺς Ιωνίτας, κατῆλθεν εἰς τὴν πάραλον τῆς λεγομένης πρώην Παλαιοπόλεως, νυνὶ δὲ Σελευκείας· καὶ εὑρηκὼς νῆας ἐκεῖ, ἀπέπλευσε μετὰ τῆς Ιφιγενείας, καὶ τοῦ Πυλάδου ἐπὶ τὴν Ελλάδα. Καὶ

---

1. ὑπεράνω κίονος ἵσταται] Scr. ἰσ. ἔστησαν.

2. τοῦ Μελαντίου ὄρους τὸ ὄνομα Αμανον.] ita etiam Isac. Tzetz. in Lycophron. Orestis historiam recitans: Χειμασθέντες δὲ, ἐξώκειλαν περὶ τὰ τῆς Σελευκείας νῦν λεγομένης μέρη, καὶ περὶ Αντιόχειαν, καὶ τὸ Μελάντιον ὄρος, ὃ ἀπὸ τοῦ παυθῆναι τὸν Ορέστην ἐκεῖ τῆς μανίας, Αμανον ἐκλήθη. Eadem habentur apud Stephan. de urb.

ζεύξας

ζεύξας πρὸς γάμον τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Ἠλέκτραν τῷ Πυλάδῃ, κατεῖχε τῆς Μυκηναίων χώρας, ἕως θανάτου. Οἱ δὲ Σύροι [1] προσεσχηκότες τὸ σχῆμα τῆς στήλης τοῦ Ὀρέστου, καὶ μαθόντες παρὰ τῶν Ἰωνιτῶν, τὸν τρόπον ὀργισθέντες, ἐπεκάλεσαν αὐτὸν, Δραπέτην· διότι τοιούτου ἀγαθοῦ συμβάντος αὐτῷ ἐν τῇ αὐτῶν χώρᾳ, καὶ ἐκφυγόντος τὴν τοιαύτην ἀπειλὴν, σταφεὶς, καὶ προσεσχηκὼς, καὶ ἀνυμνήσας τὰ θεῖα, καὶ εὐχαριστῶν οὐχ᾽ ὑπέδειξε τοῖς Ἰωνίταις τὸ ἱερὸν τῆς Ἑστίας· ἀλλὰ δραπετεύσας τὸν λογισμὸν, ἀντ᾽ εὐχαριστίας, ἀποστρεφόμενος, τῷ δακτύλῳ τῆς χειρὸς αὐτοῦ ὑπέδειξε τὸ ἱερὸν, καὶ τὸ ὄρος, ὅπου τῆς ἀνημέρου μανίας ἀπαλλαγεὶς, ἐσώθη. Ἡ στήλη τοῦ Ὀρέστου, ὁ Δραπέτης, καλεῖται παρὰ τοῖς Ἀντιοχεῦσιν, ἕως τοῦ παρόντος· πρὸ γὰρ μικροῦ τῆς πόλεως ἐστὶν ὁ αὐτὸς ἀνδριὰς τοῦ Ὀρέστου. Ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Δομνῖνος συνεγράψατο.

Ἐν τοῖς χρόνοις δὲ τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας, παρ᾽ Ἕλλησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι· ἐξεῦρε γὰρ οὗτος τραγικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα. Καὶ μετὰ τοῦτο, Μίνως· καὶ μετὰ Μίνωα, Αὐλέας τραγικοὺς [2] χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο. Καὶ λοιπὸν τὸν μετὰ ταῦτα χρόνον, ἐξ

sus est. Ibi vero tradita in uxorem Pyladi sorore Electra, Mycenis ipse ad mortem usque imperabat. Syri autem Orestis statuam advertentes, causamque ab Jonitis edocti; Indigne ab eo ferentes, *Fugitivum*, vocitabant; eo quod, qui tantum beneficium in terra illorum assecutus fuerat, ejusmodi malis ereptus, non Deo gratias agens, acceptum illud Numini retulisset; nec redire dignatus, Vestæ templum Jonitis attentior commonstrasset: sed quam recolere semper debuit, rei memoriam turpiter aversatus, Montem, templumque, ubi efferatam suam insaniam deposuerat, digito tantum à tergo monstrasset. Statua vero Orestis ista, non procul ab urbe posita, *Drapetes*, sive, Fugitivus, ab Antiochenis ad hunc usque diem appellatur: uti hæc sapiens Domninus conscripta reliquit.

Secutis vero post Trojam captam temporibus, apud Græcos floruit Themis quidam; qui de Cantilenis Tragicis, & Dramatibus inveniendis, primus magnam sibi nominis gloriam comparavit. Illum sequebatur Minos, hunc Auleas; qui Tragicos quoque Fabularum Choros conscripsit. Posterius demum Euripides,

1. προσεσχηκότες τὸ σχῆμα] hoc locutionis genus occurrit supra, p. 102.

2. χορὺς δραμμάτων] Scr. δραμάτων.

in plurima ab his scripta incidens, & ipse etiam Tragœdiis operam dedit.

Israeli autem imperavit David, Iesse filius, annos XL, cum II mensibus. Urbem hic quæ Salem imprimis, deinceps vero Jebus dicta est, instauratam, Hierosolymas nominavit.

Cæterum ab Adamo, ad Davidem, intercesserunt anni MMMMDCCLV.

Post Davidem regnavit filius ejus Salomon, annos XL. Primus hic Judæis templum, cujusmodi aliquid necdum habuerant, extruxit; defixis inibi Cherubinis, & Seraphinis æreis. Extruxit etiam in finibus Judææ urbem, quam *Palmiram* appellavit; nimirum quod locus iste Goliatho fatalis olim fuisset, quem pater ejus ibi prostraverat. Ab Adamo igitur, ad Salomonem anni sunt MMMMDCCXCV.

Salomoni in regno successit, post alios, Achabus; cujus per

αὐτῷ Εὐριπίδης εὑρὼν πολλὰς ἱστορίας δραμάτων, συνεγράψατο.

Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσε Δαβὶδ, ὁ τοῦ Ἰεσσαὶ, ἐπὶ τοῦ Ἰσραὴλ ἔτη τεσσαράκοντα, καὶ μῆνας δύο· ὅστις ἀνενέωσε τὴν πρῴην πόλιν λεγομένην Σαλὴμ, καὶ μετὰ Ἰεβοὺς μετακαλέσας αὐτὴν, Ἱερουσαλήμ.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως Δαβὶδ, ἔτη ͵δψνε'.

Μετὰ δὲ Δαβὶδ, ἐβασίλευσε Σολομὼν, υἱὸς Δαβὶδ, ἔτη μ'. Ὅστις ἔκτισε τὸ ἱερὸν ἐν Ἱεροσολύμοις, πήξας τὰ Χερουβὶμ καὶ Σεραφὶμ ἐν αὐτῷ τῷ ναῷ χαλκᾶ· ὃς ἐνήρξατο πρῶτος κτίζειν Ἰουδαίοις ἱερά· οὐκ εἶχον γάρ. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν τῷ λιμίτῳ πόλιν, [1] ἣν ἐκάλεσε Παλμοῖραν, διὰ τὸ πάλαι μοῖραν γενέσθαι τὴν κώμην τῷ Γολιὰθ, τῷ παρὰ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ φονευθέντι. Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ ἕως Σολομῶντος, ἔτη ͵δψϙε'.

Καὶ μετὰ τὴν βασιλείαν Σολομῶντος, ἐβασίλευσαν ἄλλοι· [2] ἐν οἷς ἐβα-

1. ἣν ἐκάλεσε Παλμοῖραν] Πάλμυρα, Stephano, nostroque etiam infra, lib. 18. ubi hæc ipsa repetita sunt, dicta est: verum quam absurde hîc urbis à Salomone conditæ nominis originem à Græco fonte petit Auctor noster? Sed nec Goliathum hoc in loco prostravit David, sed in Judæ partibus, ab Hierosolymis haud procul dissitis. Urbs vero hæc, à Salomone quidem condita est, in deserto Syriæ vicino, à Syria superiore dierum 2. itineris spatio, ab Euphrate unius, à Babylone sex dierum itineris spatio dissita: nomenque à Salamone datum habuit Thadamoram; licet Græcis, Palmira, dicta esset, Josepho teste Ant. Jud. l. 8. c. 2. ταύτην οὖν τὴν πόλιν οἰκοδομήσας, καὶ τείχεσιν ὀχυρωτάτοις περιβαλὼν, Θαδαμόραν ὀνόμασε, καὶ τοῦτ' ἔτι νῦν καλεῖται παρὰ τοῖς Σύροις· οἱ δὲ Ἕλληνες αὐτὴν προσαγορεύουσι, Παλμιράν. Hebraice dicitur תדמר *Tadmor* & *Thadmor*, 1 Reg. 9. & 2. Paralip. 8. item תמר, *Tamar*, Ezechiel. 47. Quidam hoc nomine urbem hanc vocatam volunt, quod eo loci Palmeta plurima sint, uti tradit Hieronymus de Loc. Hebr. תמר, *Tamar* enim *Palmam*, significat.

Ib. ἐν οἷς ἐβασίλευσεν Ἀχαὰβ, βασιλεὺς Ἰουδαίων] Ante hoc tempus regnum divisum fuerat in regnum Juda, & regnum Israel: in hoc vero, non in illo Salomonis successor erat Achabus.

σίλευσεν

σίλδισιν Αχαὰβ, βασιλεὺς Ιουδαίων. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἦν ὁ προφήτης Ηλίας ὁ Θεσβίτης ὅστις ἀνελήφθη.

Εβασίλευσαν δὲ καὶ ἕτεροι, ἕως Εζεκίου· ἐν οἷς χρόνοις ἤκμαζεν ὁ σοφὸς Ομηρος ὁ ποιητὴς, ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Τρώων καὶ Δαναῶν.

Εστιν οὖν ἀπὸ Αδὰμ, ἕως Εζεκίου, βασιλέως Ιουδαίων, ἔτη ͵δσξς΄. Ην δὲ τότε, ἐπὶ Εζεκίου, προφήτης τις τῶν Ιουδαίων, Ησαΐας.

‘ Εγένετο δὲ ἐν τῷ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ ‘ Εζεκίου, βασιλέως Ιουδαίων, ἀνέβη ‘ Σεναχηρεὶμ, βασιλεὺς Ασσυρίων, ‘ ἐπὶ τὰς πόλεις τῆς Ιουδαίας τὰς ‘ ὀχυράς· καὶ ἔλαβεν αὐτάς. Καὶ ἀπέστειλε βασιλεὺς Ασσυρίων Ραψάκην, ἐκ Λάχεις, εἰς Ιερουσαλὴμ, ‘ πρὸς βασιλέα Εζεκίαν, μετὰ δυνάμεως πολλῆς. καὶ ἔστη ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω, ‘ ἐν τῇ ὁδῷ τοῦ ἀγροῦ τοῦ κναφέως. ‘ Καὶ ἐξῆλθε πρὸς αὐτὸν Ελιακεὶμ, ‘ ὁ τοῦ Χελκίου, ὁ οἰκονόμος, καὶ ‘ Σομνᾶς ὁ γραμματεὺς, καὶ Ιωὰς, ‘ ὁ τοῦ Ασὰφ, ὁ ὑπομνηματογράφος· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ραψάκης· ‘ Εἴπατε Εζεκίᾳ, τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ασσυρίων. Τίνι πεποιθὼς ‘ εἶ; μὴ ἐν βουλῇ, ἢ ἐν λόγοις ‘ χειλέων παράταξις γίνεται; Καὶ ‘ ἐπὶ τὴν ῥάβδον τὴν καλαμίνην τὴν ‘ τεθλασμένην ταύτην ἐπ' Αἴγυπτον· ‘ ὃς ἐὰν ἐπ' αὐτὴν ἐπιστηριχθῇ, ‘ εἰσελεύσεται εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

imperium floruit Elias Thisbites Propheta; qui & in cœlum assumptus est.

Achabo succedebant reges alii, ad Ezechiam usque: quo tempore claruit Homerus poëta, bellorum inter Trojanos, Græcosque conscriptor.

Ab Adamo autem ad Ezechiam, anni numerantur MMMMMCCLXVI. Ezechiæ temporibus, apud Judæos prophetavit Isaias quidam.

Et factum est in decimo & quarto anno regnantis Ezechiæ, ascendit Senacherim, rex Assyriorum, super civitates Judææ munitas, & cepit eas. Et misit rex Assyriorum Rabsacen, de Laches, in Hierusalem, & regem Ezechiam, cum vi magna. Et stetit in aquæductu piscinæ superioris, in via agri fullonis. Et egressus est ad eum Eliachim, filius Chelciæ, œconomus; & Somnas, scriba; & Joas, filius Asaph, à commentariis. Et dixit eis Rabsaces: dicite Ezechiæ; Hæc dicit Rex Assyriorum. In quo fiduciam ponis? Numquid in consilio, & sermonibus labiorum prælium fit? & nunc super quem confidisti? nempe super virgam arundineam confractam illam, super Ægyptum: quæ, si innitatur aliquis super eam, intrabit in manum ejus. Sic est Pharaoh, rex Ægypti, & omnes qui confidunt in eo.

Sin

Sin autem dicitis, ſuper Dominum Deum noſtrum confidimus: nunc admiſcemini Domino meo, regi Aſſyriorum; & dabit vobis duo millia equorum, ſi poteritis præbere aſcenſores ſuper eos. Et quomodo poteſtis aſpicere in faciem unius Toparchæ? Servi ſunt, qui confiderunt in Ægyptiis, in equum, & aſcenſorem. Et nunc, num ſine Domino aſcendimus ſuper regionem hanc, ad oppugnandam eam? Et dixit ad eum Eliacim, & Somnas, & Joas: Loquere ad ſervos tuos Syriace; intelligimus enim nos: & ne loquaris ad nos Judaice: & ut quid loqueris in aures hominum ſuper murum? Et dixit ad eos Rabſaces: Numquid ad Dominum veſtrum, vel ad vos miſit me Dominus meus, loqui verba hæc? nonne ad homines, qui ſedent ſuper murum, ut[ne] comedant ſtercus,& bibant urinam vobiſcum: & ſtetit Rabſaces, & exclamavit voce magna Judaice, & dixit. Audite verba magni regis Aſſyriorum. Non ſeducat vos Ezechias; quia eruet vos Deus, & non tradetur civitas hæc in manus regis Aſſyriorum. Nolite audire Ezechiam: Hæc

‘ [1] Οὗτός ἐστι Φαραὼ βασιλεὺς Αἰγύ-
‘ πτου, καὶ πάντες οἱ πεποιθότες ἐπ’
‘ αὐτῷ. Εἰ δὲ λέγετε· ἐπὶ Κύριον
‘ τὸν Θεὸν ἡμῶν πεποίθαμεν· νυνὶ
‘ μίχθητε τῷ κυρίῳ μου, τῷ
‘ βασιλεῖ Ἀσσυρίων· καὶ δώσει ὑμῖν
‘ δισχιλίους ἵππους, εἰ δυνήσεσθε ἀνα-
‘ βάτας ἐπ’ αὐτοὺς δοῦναι. Καὶ πῶς
‘ δυνήσεσθε ἀποβλέψαι εἰς πρόσωπον
‘ τοπάρχου ἑνός; οἰκέται εἰσὶν, οἱ
‘ πεποιθότες ἐπ’ Αἴγυπτον, εἰς ἵπ-
‘ πον καὶ ἀναβάτην. Καὶ νῦν μὴ
‘ ἄνευ Κυρίου ὑμῶν ἀνέβημεν ἐπὶ τὴν
‘ χώραν ταύτην, πολεμῆσαι αὐτήν;
‘ Καὶ εἶπεν πρὸς αὐτὸν Ελιακεὶμ, ὁ
‘ τοῦ Χελκίου, καὶ Σομνᾶς, ὁ γραμμα-
‘ τεὺς, καὶ Ιωάς· Λάλησον πρὸς τοὺς
‘ παῖδάς σου Συριστί· καὶ ἵνα τί λα-
‘ λεῖτε εἰς τὰ ὦτα τῶν ἀνθρώπων
‘ τῶν ἐπὶ τῷ τείχει; Καὶ εἶπε Ραψά-
‘ κης πρὸς αὐτούς· Μὴ πρὸς κύριον
‘ ὑμῶν, ἢ πρὸς ὑμᾶς ἀπέσταλκέ με ὁ
‘ κύριός μου, λαλῆσαι τοὺς λόγους τού-
‘ τους; οὐχὶ πρὸς τοὺς ἀνθρώπους,
‘ τοὺς καθημένους ἐπὶ τῷ τείχει· [2] ἵνα
‘ [μὴ] φάγωσι κόπρον, καὶ πίωσιν
‘ οὖρον [3] μεθ’ ὑμῶν ἅμα; Καὶ ἔστη Ρα-
‘ ψάκης, καὶ ἐβόησε φωνῇ μεγάλῃ Ιου-
‘ δαϊστὶ, καὶ εἶπεν· ἀκούσατε τοὺς λό-
‘ γους τοῦ μεγάλου βασιλέως Ἀσσυρίων.
‘ Τάδε λέγει ὁ βασιλεύς. Μὴ ἀπα-
‘ τάτω ὑμᾶς Θεὸς, καὶ οὐ μὴ παρα-
δοθῇ ἡ πόλις αὕτη εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. Μὴ ἀκούετε Εζεκίου·

1. οὗτός ἐστι Φαραὼ] Scr. οὕτως habet ſeptuag.

2. ἵνα μὴ φάγωσι] μὴ particula non habetur in textu ſacro.

3. μεθ’ ὑμῶν ἄρα] Scr. ἅμα.

‘ τάδε λέγει ὁ βασιλεὺς Ἀσσυρίων· ‘ [1] βυλεύσασθε εὐλογηθῆναι· ἐκπορεύεσθε πρός με, καὶ [2] φάγεται ἕκαστος τὴν ‘ ἄμπελον αὐτῦ, καὶ τὰ σῦκα αὐτῦ. ‘ καὶ πίεσθε ὕδωρ ἐκ τῦ λάκκυ ὑμῶν, ‘ [3] ἕως ἂν ἔλθω, καὶ λάβω ὑμᾶς εἰς ‘ γῆν, ὡς ἡ γῆ ὑμῶν, γῆ σίτυ, καὶ ‘ οἴνυ, καὶ ἄρτυ, καὶ ἀμπέλων. Μὴ ὖν ‘ ὑμᾶς ἀπατάτω Ἐζεκίας, λέγων· ‘ ὁ Θεὸς ὑμᾶς ῥύσεται. Μὴ ἐῤῥύσαντο οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν ἕκαστος τὴν ‘ ἑαυτῦ χώραν ἐκ χειρὸς βασιλέως ‘ Ἀσσυρίων; Πῦ ἐστιν ὁ θεὸς Αἰθάμ, ‘ καὶ Ἀρφάδ; καὶ πῦ ἐστιν ὁ θεὸς ‘ Σεπφαρωθείμ; μὴ ἠδυνήθη Σαμάρεια ῥυσθῆναι ἐκ τῆς χειρός ‘ μυ; τίς τῶν θεῶν πάντων τῶν ἐθνῶν ‘ τύτων ἐξῤῥύσατο τὴν ἑαυτῦ γῆν ‘ ἐκ τῆς χειρός μυ; ὅτι λέγει· Ῥύσεταί σε Κύριος ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ ἐκ ‘ χειρός μυ.

Καὶ ἐσιώπησαν, καὶ ὐδεὶς ἀπεκρίθη αὐτῷ, διὰ τὸ προστάξαι τὸν βασιλέα, μηδένα ἀποκριθῆναι αὐτῷ. Καὶ εἰσῆλθεν Ἐλιακείμ ὁ τῦ Χελκίυ, ὁ οἰκονόμος, καὶ Σομνᾶς ὁ γραμματεύς, καὶ Ἰωὰς ὁ τῦ Ἀσάφ, ὁ ὑπομνηματογράφος πρὸς Ἐζεκίαν, ἐσχισμένοι τὺς χιτῶνας, καὶ ἀπήγγειλαν αὐτῷ τὺς λόγυς Ῥαψάκου. Καὶ ἐγένετο ἐν τῷ ἀκῦσαι τὸν βασιλέα Ἐζεκίαν, ἔσχισε τὰ ἱμάτια, καὶ σάκκον περιεβάλετο, καὶ ἀνέβη εἰς

dicit rex Assyriorum: consultate, ut fœlices sitis: egredimini ad me, & comedite quisque vitem suam, & ficus suas: & bibite aquam de cisterna vestra; quoadusque veniam, & ducam vos in terram, quæ est sicut terra vestra, terra frumenti, & vini, & panis, & vitium. Ne seducat igitur vos Ezechias, dicens: Deus liberabit vos. Numquid liberaverunt Dii gentium unusquisque regionem suam, de manu regis Assyriorum? Ubi est Deus Ætham, & Arphad? & ubi est Deus Sepharothim? Nunquid erui potuit Samaria de manu mea? Quis est ex omnibus Diis gentium istarum, qui eruerit terram suam de manu mea? Quia dicit: liberabit te Dominus Deus Israel de manu mea.

Et siluerunt, & nemo respondit ei: quia mandaverat Rex, neminem ei respondere. Et ingressus est Eliacim, filius Chelciæ, œconomus, & Somnas, & Joas, filius Asaph, à commentariis, ad Ezechiam, scissis tunicis, & nunciaverunt ei verba Rabsacis. Et factum est, cum audisset rex Ezechias, scidit vestimenta, & obvolutus est sacco, & ascendit in templum Domini. Et misit

1. βυλεύσασθε εὐλογηθῆναι] forte, βυλεύσασθε Septuag. leg. ποιήσατε μετ' ἐμῦ εὐλογίαν.

2. καὶ φάγεται] Scr. φάγετε.

3. ἕως ἂν ἔλθω] Scr. ἔλθω.

Eliachim, œconomum; & Somnam, ſcribam; & ſeniores ſacerdotum, ſaccis indutos, ad Eſaiam, filium Amos, Prophetam. Et dixerunt ei: Hæc dicit Ezechias: Dies tribulationis, & vinculi, & correptionis, & iræ, hodierna dies: quia venit dolor parturienti; virtutem autem non habet pariendi. Exaudiat Dominus Deus tuus verba Rabſacis, quæ miſit rex Aſſyriorum, ad exprobrandum Deum viventem, & ad exprobrandum ſermonibus, quos audivit Dominus Deus tuus. Et orabis Dominum Deum tuum, pro derelictis his. Et venerunt ſervi regis ad Iſaiam: & dixit eis Iſaias; ſic dicetis ad Dominum veſtrum: hæc dicit Dominus: ne timeas à verbis quæ audiſti, quibus exprobraverunt me legati regis Aſſyriorum. Ecce ego immitto in eum ſpiritum: & audiens nuncium, revertetur in regionem ſuam; & cadet gladio in terra ſua. Et revertit Rabſaces, & invenit regem Aſſyriorum oppugnantem regem Lomnam. Et audivit rex Aſſyriorum, quod egreſſus eſt Thara, rex Æthiopum, ad oppugnandum eum. Et audiens, miſit in occurſum ei Rabſacem, cum copiis multis: & manens ipſe,

τὸν ναὸν τοῦ Κυρίου· καὶ ἀπέστειλεν Ελιακεὶμ τὸν οἰκονόμον, καὶ Σομνᾶν τὸν γραμματέα, καὶ τοὺς πρεσβυτέρους τῶν ἱερέων, περιβεβλημένους σάκκους, πρὸς Ησαΐαν, υἱὸν Αμώς, τὸν προφήτην, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ‘Τάδε λέγει Εζεκίας· 1 ἡμέρα θλίψεως, δεσμοῦ, καὶ ἐλεγμοῦ, καὶ ὀργῆς, ἡ σήμερον ἡμέρα. ὅτι ἥκει ἡ ὠδὶν τῇ τικτούσῃ. ἰσχὺν δὲ οὐκ ἔχει τοῦ τεκεῖν. Εἰσακούσῃ Κύριος ὁ Θεὸς σου τοὺς λόγους Ραψάκου, οὓς ἀπέστειλε, βασιλεὺς Ασυρίων ὀνειδίζειν Θεὸν ζῶντα, καὶ ὀνειδίζειν λόγοις, οἷς ἤκουσε Κύριος ὁ Θεός σου. Καὶ δεηθήσῃ πρὸς Κύριον τὸν Θεόν σου περὶ τῶν καταλελειμμένων τούτων. Καὶ ἦλθον οἱ παῖδες τοῦ βασιλέως πρὸς Ησαΐαν· καὶ εἶπεν αὐτοῖς Ησαΐας· οὕτως ἐρεῖτε πρὸς τὸν κύριον ὑμῶν· τάδε λέγει Κύριος· Μὴ φοβηθῇς ἀπὸ τῶν λόγων, ὧν ἤκουσας, οὓς ὠνείδισάν με οἱ πρέσβεις βασιλέως Ασυρίων. Καὶ ἰδοὺ, ἐγὼ ἐμβαλῶ εἰς αὐτὸν πνεῦμα, καὶ ἀκούσας ἀγγελίαν, ἀποστραφήσεται εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, καὶ πεσεῖται μαχαίρᾳ ἐν τῇ γῇ αὐτοῦ. Καὶ ἀπέστρεψε Ραψάκης, καὶ κατέλαβε τὸν βασιλέα Ασυρίων, πολιορκοῦντα βασιλέα Λομνᾶ. Καὶ ἤκουσε βασιλεὺς Ασυρίων, ὅτι ἐξῆλθε Θάρα, βασιλεὺς Αἰθιόπων, πολιορκῆσαι αὐτόν. Καὶ ἀκούσας, ἀπέστειλεν εἰς ἀπάντησιν αὐτοῦ τὸν Ραψάκην, μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ αὐτὸς μείνας, ἀπέ-

1. ἡμέρα θλίψεως, δεσμοῦ &c.] Septuag. ἡμέρα θλίψεως, καὶ ἐλεγμοῦ, καὶ παροργισμοῦ ἡ ἡμέρα αὐτή.

στειλεν

‘στειλεν ἀγγέλους πρὸς Ἐζεκίαν, λέγων· οὕτως ἐρεῖτε Ἐζεκίᾳ, βασιλεῖ τῆς Ἰουδαίας· Μή σε ἀπατάτω ὁ Θεός σου, ἐφ᾽ ᾧ πεποιθὼς εἶ ἐπ᾽ αὐτῷ, λέγων· οὐ μὴ παραδοθῇ Ἱερουσαλὴμ εἰς χεῖρας βασιλέως Ἀσσυρίων. Ἢ οὐκ ἤκουσας, ἃ ἐποίησαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων πάσῃ τῇ γῇ; καὶ μὴ ἐῤῥύσαντο αὐτοὺς οἱ θεοὶ τῶν ἐθνῶν. οὐχὶ οἱ πατέρες μου ἀπώλεσαν τήν τε Γωζὰν καὶ Χαρὰν, καὶ Ραφεὶς, αἵ εἰσιν ἐν χώρᾳ Θαιμάν; Ποῦ εἰσιν οἱ βασιλεῖς Αἰμὰρ, καὶ Ἀρφὰδ, καὶ πόλεως Σεπφαρείμ.

Καὶ ἔλαβεν Ἐζεκίας τὸ βιβλίον παρὰ τῶν ἀγγέλων, καὶ ἀνέγνω αὐτὸ ἐναντίον Κυρίου· καὶ προσηύξατο πρὸς Κύριον Ἐζεκίας, λέγων· ‘Ὁ Θεὸς Ἰσραὴλ, ὁ καθήμενος ἐπὶ τῶν Χερουβὶμ, ὅτι σὺ Θεὸς μόνος εἶ βασιλεὺς τῆς οἰκουμένης, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν, καὶ τὴν γῆν· εἰσάκουσον Κύριε, ἐπίβλεψον Κύριε, καὶ εἶδε τοὺς λόγους, οὓς ἀπέστειλε Σενναχηρεὶμ, ὀνειδίζων Θεὸν ζῶντα· Ἐπ᾽ ἀληθείας γὰρ [1] ἐρήμωσαν βασιλεῖς Ἀσσυρίων τὴν οἰκουμένην ὅλην, καὶ τὰς χώρας αὐτῆς· καὶ ἔβαλον τὰ εἴδωλα αὐτῶν εἰς τὸ πῦρ· οὐ γὰρ θεοὶ ἦσαν, ἀλλ᾽ ἔργα χειρῶν ἀνθρώπων, ξύλα καὶ λίθοι· καὶ ἀπώλεσαν αὐτούς. Καὶ νῦν Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν, σῶσον ἡμᾶς ἐκ χειρὸς αὐτῶν, ἵνα γνῷ πᾶσα βασιλεία τῆς γῆς ὅτι σὺ εἶ Θεὸς μόνος.

misit nuncios ad Ezechiam, dicens: Sic dicetis Ezechiæ regi Judææ: Non te decipiat Deus tuus, in quo confidisti in eo, dicens; Non tradetur Jerusasalem in manus regis Assyriorum. Aut non audivisti, quæ fecerunt Reges Assyriorum omni terræ? & non liberaverunt eos Dii gentium. An non patres mei disperdiderunt Gozam, & Charam, & Raphes, quæ sunt in regione, Thæman? Ubi sunt reges Æmar, & Arphad, & civitatis Seppharim?

Et accepit Ezechias libellum à nunciis, & legit eum ante Dominum. Et oravit Ezechias ad Dominum, dicens. O Deus Israel, qui sedes super Cherubim: quia tu Deus solus es rex orbis terrarum, qui cœlum fecisti, & terram. Exaudi Domine, inspice Domine verba, quæ misit Sennacherim, ad exprobrandum Deum viventem. In veritate enim desolaverunt reges Assyriorum orbem terræ totum, & regiones ejus: & injecerunt idola eorum in ignem. Non enim Dii erant, sed opera manuum humanarum, ligna, & lapides; & disperdiderunt eos. Et nunc Domine Deus noster, salva nos de manu eorum; & cognoscat omne regnum terræ, quia tu es Deus solus.

1. ἐρήμωσαν βασιλεῖς] Scr. ἠρήμωσαν.

Et missus est Esaias, filius Amos, ad Ezechiam: & dixit ei. Hæc dicit Dominus, Deus Israel: Audivi quæ orasti ad me, de Sennacherim, rege Assyriorum. Sic dicit Dominus, de rege Assyriorum. Non ingredietur in urbem hanc, neque jaciet in eam sagittam, neque scutum ei opponet, neque eam vallo circumdabit: sed via, qua venit, in ea revertetur. Quia hæc dicit Dominus: protegam urbem hanc, ad salvandam eam, propter me, & propter Davidem, servum meum.

Et egressus est Angelus Domini per noctem, & occidit de castris Assyriorum CLXXXV millia. Et surgentes mane, invenerunt omnia corpora mortua. Et Rex Assyriorum reversus, abiit, & habitavit in Nineve: & cum ipse adorabat in domo Sarach, Dei sui Patrii, Adramelech, & Sarsar, filii ejus percusserunt eum gladiis: ipsi autem salvi evaserunt in Armeniam. Et regnavit Assyriis alter filius ejus, Nachordan.

Ezechiam excepit in regno Judæorum Manasses, qui regnavit annos LV. Ab Adamo igitur, ad Manassem usque, anni sunt MMMMMCCCXXI.

Per id autem tempus Rho-

Καὶ ἀπεστάλη Ησαΐας, υἱὸς Αμὼς, πρὸς Εζεκίαν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· ‘Τάδε λέγει Κύριος ὁ Θεὸς Ισραήλ· ‘ἤκουσα, ἃ προσηύξω πρός με, περὶ ‘Σενναχηρεὶμ βασιλέως Ασσυρίων· ‘οὕτως λέγει Κύριος ἐπὶ βασιλέα ‘Ασσυρίων· οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν πόλιν ‘ταύτην, οὐδὲ μὴ βάλῃ ἐπ' αὐτὴν ‘βέλος, οὐδὲ μὴ στήσῃ [1] ἐπ' αὐτὴν θυ‘ραιὸν, οὐδὲ μὴ κυκλώσῃ ἐπ' αὐτὴν ‘χάρακα· ἀλλὰ τῇ ὁδῷ ᾗ ἦλθεν, ἐν ‘αὐτῇ ἀποστραφήσεται· ὅτι τάδε λέγει ‘Κύριος· ὑπερασπιῶ τῆς πόλεως ταύ‘της, τοῦ σῶσαι αὐτὴν, δι' ἐμὲ, καὶ ‘διὰ Δαβὶδ, τὸν παῖδά μου.

Καὶ ἐξῆλθεν ἄγγελος Κυρίου νυκτὸς, καὶ ἀνεῖλεν ἐκ τῆς παρεμβολῆς τῶν Ασσυρίων ρπε' χιλιάδας. Καὶ ἀναστάντες τὸ πρωῒ, ηὗρον πάντα τὰ σώματα νεκρά· καὶ ἀποστραφεὶς ἀπῆλθεν ὁ βασιλεὺς Ασσυρίων, καὶ ᾤκησε τὴν Νινευή· καὶ ἐν τῷ αὐτὸν προσκυνεῖν ἐν οἴκῳ [2] Σαρὰχ τῶν πατράρχων, Αδραμέλεχ, καὶ Σαρσὰρ, υἱοὶ αὐτοῦ, ἐπάταξαν αὐτὸν μαχαίραις· αὐτοὶ δὲ διεσώθησαν εἰς Αρμενίαν. Καὶ ἐβασίλευσε Ναχορδὰν, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἄλλος, Ασσυρίων.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Εζεκίου, ἐβασίλευσε τῶν Ιουδαίων Μανασσῆς, ἔτη νε'. εἰσὶν οὖν τὰ πάντα ἀπὸ Αδὰμ, ἕως Μανασσῆ, ἔτη ,ετκα'.

Εν τοῖς ἔτεσι δὲ τούτοις οἱ Ρώ-

1. ἐπ' αὐτὴν θυραιὸν] Scr. θυρεόν.

2. Σαρὰχ τῶν πατράρχων] Scr. τὸν πάτραρχον, habet Chron. Alexandrinum. Septuag. ἐν οἴκῳ Νεσεραχ θεοῦ αὐτοῦ.

διαι

δίοι, (ὡς μηδενὶ ὑποταγῶτες ἐν πολέμοις, ἀλλ' αὐτονομῶντες, καὶ θαλασσοκρατῶντες,) εὐχαρίστως φερόμενοι, ἀνέστησαν ἐν τῇ αὐτῇ νήσῳ [1] στήλην χαλκὴν τοῦ ἡλίου μεγάλην πάνυ· [2] ἥντινα ἐκάλεσαν Κολοσσὸν, ὡς φοβερὸν θέαμα, καὶ ἐχρημάτισαν ἑαυτοὺς ἐκτοτε Κολοσσαεῖς.

dii, (nullius in poteſtatem redacti, ſed ſui juris, & Maris Domini,) tantæ fœlicitatis in gratiam, ſtatuam in inſula ſua ex ære ingentem Soli poſuerunt: quam, quod ſtupendæ eſſet magnitudinis, *Coloſſum* dixere; exinde etiam ſeipſo, Coloſſenſem denominantes.

Μετὰ δὲ Μανασσῆν, [3] ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἐλιακεὶμ, καὶ Ἰωακεὶμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ'. Γίνεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ τὰ πάντα ἔτη ,ετξέ.

Poſt Manaſſem; Judæorum regnum tenuerunt fratres ejus, Eliakim, & Joakim, per annos XLIIII. Ab Adamo igitur in totum numerantur anni MMMMMCCCLXV.

---

1. στήλην χαλκὴν τοῦ ἡλίου] στήλη, pro ſtatua, frequenter occurrit apud recentiores: apud noſtrum vero exemplis hujuſmodi nihil uſitatius. Inter alios vero Jo. Tzetzes, de Alexandri ſtatua à Lyſippo facta, verba faciens, hæc habet, Chil. 8. Hiſt. 200.

Καὶ γὰρ καὶ ὡσπερ τετράχηλον ἐποίησεν ἐκεῖνον,
Δοκοῦντα βλέπειν οὐρανὸν, καὶ πᾶν ἠχερ-γασμένως,
Ὁποῖος ἦν Ἀλέξανδρος ὁ Μακεδὼν ἐκεῖνος,
Ὥστε δοκεῖν τοὺς βλέποντας, Ἀλέξανδρον, οὐ στήλην.

2. ἥντινα ἐκάλεσαν Κολόσσον ὡς φοβερὸν θέαμα] Κολοσσοὶ ſtatuæ ſunt prægrandes, atque inuſitatæ, ſtupendæque magnitudinis, teſte Heſychio. Κολοσσοὶ, ἀγάλματα ὑπερμεγέθη. Erat autem Coloſſus iſte 70. Cubitorum altitudine, uti teſtatur Philo Byzantius de 7. Orb. Spectacul. Ἐν ταύτῃ Κολοσσὸς ἐστὶ πηχέων ἑβδομήκοντα διεσκευασμένος εἰς Ἥλιον: licet de cubitorum numero non convenit inter Auctores: de quo vide Leon. Allatii in Philon. Not. ubi obiter notandum, injuſte ab Allatio vapulare Dalecampium, eo quod, *Septuaginta cubitorum*, &, *pedum centum, & quinque*, idem eſſe aſſerere auſus ſit. Licet enim pedes CV. nec cubitorum Geometricorum (ſi tamen Cubitus iſte locum uſpiam, præterquam apud Origenem, habuerit:) nec regiorum, nec communium; Cubitorum tamen Minorum, ſive Seſquipedalium, (qui etiam Herodoto communis eſt) numerum exactiſſime implent. Herodot. l. 2 ἑξαπόδου μὲν τῆς ὀργυιῆς μετρεομένης, καὶ τετραπήχεος· τῶν ποδῶν μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων, τοῦ δὲ πήχεος ἑξαπαλαίστου. *Paſſus*, inquit, *menſura ſex pedum, ſive quatuor cubitorum: pedes autem, quatuor palmorum: Cubiti vero ſex palmorum.* Cubitum etiam Seſquipedalem facit Heſychius: Πῆχυς, ὁ εἷς καὶ ἡμισυ ποῦς.

3. ἐβασίλευσε τῆς Ἰουδαίας Ἐλιακεὶμ, καὶ Ἰωακεὶμ, ἀδελφοὶ αὐτοῦ, ἔτη μδ'.] Quam aliena à vero ſunt iſta! Manaſſi enim ſucceſſit fil. ejus Amon, per an. 2. Amoni ſucceſſit fil. ejus Joſias, per an. 31. Joſiæ ſucceſſit fil. ejus Joachaz, per Menſ. 3. poſt quem, à Pharaone Nechaone rex conſtitutus eſt Eliakim, qui & Joakim dictus eſt; Joſiæ vero & hic erat filius: regnavit vero hic annis 11. adeo ut à Manaſſe rege ad ultimum horum annum anni quidem intercesſerint 45. atque hæc forſan Auctoris noſtri mens eſt, infœliciter licet expreſſa: pro ἀδελφοὶ ideo legendum ἀδελφός.

LIBER SEXTUS

De temporibus regni Affyriorum; & Æneæ, Afcanii Patris.

ΛΟΓΟΣ ΕΚΤΟΣ.

Χρόνων βασιλείας Ασυρίων, καὶ Αἰνείου Ασκανίου.

JOachimo autem regnante, Nabuchodonofor Affyriorum rex, cum exercitu veniens contra Judæos, Hierofolymam cepit, Judæamque omnem: juxta ac à Prophetis Ifraeli prædictum fuerat. Regem autem ipfum Joachimum, populumque omnem captivos habuit, & in mancipia fecit: omnemque regium apparatum deportavit: nec in pofterum populus Ifraeliticus re-

1 ΕΠΙ οὖν τῆς βασιλείας Ιωακεὶμ βασιλέως, ὁπλισάμενος κατὰ Ιουδαίων ἀνῆλθε Ναβουχοδονόσορ, βασιλεὺς Ασυρίων· καὶ παρέλαβε τὴν Ιερουσαλὴμ, καὶ πᾶσαν τὴν γῆν τῆς Ιουδαίας· καθὼς οἱ προφῆται προέλεγον τοῦ Ισραήλ. Καὶ ἀπήγαγε τὸν Ιωακεὶμ, βασιλέα τῶν Ιουδαίων, αἰχμάλωτον, καὶ πάντα τὰ βασιλικὰ σκεύη, καὶ πάντας δοριαλώτους ἐποίησε, καὶ οὐκ ἔτι ἐβασίλευσε τὸ

1. Επὶ οὖν τῆς βασιλείας Ιωακεὶμ βασιλέως] Joakim ifte, qui & Jechonias dictus eft, quique Babylonem captivus abductus eft Joakimi prioris filius erat. Vide 4. Reg. cap. 24.

Ιουδαίων,

Ἰουδαίων, οὔτε Ἱερουσαλὴμ, πόλις τῆς Ἰουδαίας, οὔτε Σαμάρεια. Καὶ λοιπὸν παρεδόθη ἡ βασιλεία τῶν Ἰουδαίων εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων, καὶ ἐκεῖ διέμεινε παρ' αὐτῶν. Ἐν δὲ τῷ πέμπτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ναβουχοδονόσορ, πᾶσα ἡ αἰχμαλωσία τῶν Ἰουδαίων ἐγένετο ἐν Βαβυλῶνι· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησεν.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις οἱ Λυδοὶ ἔλαβον τὰς βασιλείας, ἤτοι τοπαρχίας, δυνάμει, [1] ἀπὸ τῶν πλησίων ὄντων ἄλλων ἐθνῶν. Καὶ ἐβασίλευσε τῶν Λυδῶν [2] πρῶτος ὁ Ἀρδεὺς, ἔτη λς'. ὅστις καὶ ὑπέταξε τὰ πλησίον ἔθνη, καὶ βασίλεια, καὶ διῆγεν ἐν ὑπερηφανίᾳ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ναβουχοδονόσορ, βασιλέως Ἀσσυρίων, ἐβασίλευσε Βαλτάσαρ, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅστις εἰς τὰ ἱερατικὰ σκεύη τῶν Ἰουδαίων ὑπηρετεῖτο· ἐκίρνα δὲ καὶ ταῖς παλλακαῖς αὐτοῦ εἰς αὐτὰ, καὶ πᾶσι τοῖς συνεσθίουσιν αὐτῷ, ἐνυβρίζων αὐτά. Καὶ ἐν τῷ ἀνακεῖσθαι αὐτὸν ἐν ἀπονοίᾳ, καὶ δειπνεῖν, ἑώρα ἔνθα ἀνέκειτο, ἐν τῷ κατέναντι τοίχῳ τοῦ παλατίου, ἐξαίφνης [3] ἀστράγαλον χει-

gem sibi amplius habuit, aut Samariæ, aut Hierosolymis regnantem. Sed imperium gentis Judaicæ Assyriis delatum, deinceps penes eos remansit. Accidit autem Captivitas illa universalis Babylonica, ad quintum annum Nabuchodonosoris: uti Eusebius Pamphili in Chronico suo tradidit.

Circa hæc tempora Lydi, vicinis gentibus armis subactis, dominari cœperunt. Lydorum rex primus Ardeus fuit; qui XXXVI annos regnavit. Subegit hic ditiones undique adjacentes, atque regna: atque inde elatior factus, in summo fastu vitam egit.

Nabuchodonosoro autem successit, in regno Assyriorum, filius ejus, Baltasar: qui Judæorum vasa sacra mensæ suæ in ministerium adhibuit: Quibus etiam, per ludibrium, misceri jussit vinum concubinis suis, & convivis omnibus. Interim vero dum Rex Genio suo cum omni insolentia indulgeret; ecce articulus manus humanæ, ex opposito cœnaculi pariete subito

emer-

1. ἀπὸ τῶν πλησίων ὄντων] Scr. τῶν πλησίον ὄντων.

2. πρῶτος ὁ Ἀρδεὺς] Ἄρδυσος, hic Eusebio dictus est.

3. ἀστράγαλον χειρὸς ἀνθρώπου] ita etiam ex septuag. versione, Cedren. διὰ τοῦτο ἀπεστάλη ἀστράγαλος χειρὸς &c. Chron. Alex. καὶ ὁ βασιλεὺς ἐθεώρει τοὺς ἀστραγάλους τῆς χειρός. Constant. Manass.

Ἀστράγαλον ἑώρακε γράφοντα πρὸς τῷ τοίχῳ.

apud quos omnes ------- ἀστράγαλος improprie sumitur, pro manus digito, seu articulo: apud Anatomicos enim Spinæ vertebram, sive spondylum significat: pro Talo etiam quandoque ponitur, teste Hesychio: Ἀστράγαλον, τὸν σφόνδυλον, καὶ τὸ ὑποκάτω τοῦ σκέλους. Jul. Pollux, lib. 2. c. 4. ἀστραγάλους Talos interiores esse testatur: οἱ δὲ ἀστράγαλοι, οὐ τὰ προέχοντα, ἀλλὰ τὰ ἔνδοθεν κρυπτόμενα ὑπὸ τῶν σφυρῶν.

emergens scribebat: *Mane*, *Thecel*, *Phares*. Scripsit hæc manus articulus, & evanuit. Baltasar autem, perlecta scriptura, vocavit ad se Incantatores, Magos, Astrologos, & Somniorum interpretes, qui in Babylone fuerunt, omnes: & quæsivit ab iis: Quidnam sibi vellet Digitus visus; aut quale haberet ab illo scriptum interpretamentum? Cæterum nemo ista interpretari potuit. Rex autem certior factus, Danielem quendam, ex captivis Hebræorum, summa in veneratione apud patrem suum fuisse, ob interpretationem Somniorum, Danielem accersit; & edixit ei: Quandoquidem Dei gratia in te est, interpretare mihi, quod oculis meis vidi; notumque mihi facito scripturæ sensum. Daniel vero his auditis, ubi vim Scripturæ hujus percepisset, dixit Regi: 'Si modo veniam mihi dabis, 'O Rex, nec iratus eris; ver'borum sensum ego tibi expediam. Respondens rex, juramento confirmavit, nihil mali eventurum illi ex interpretatione. Tum Regi Daniel; 'Deus (inquit) Cœli, & ter'ræ, infensus tibi, regnum 'tuum ad exitum perduxit. Hæc ubi audisset Rex, dimittit illum, prædictionis eventum expectaturus. Paucis vero post diebus, Darius Medus,

ρὸς ἀνθρώπου, γράφοντα, Μανῆ, Θεκὲλ, Φαρές. καὶ ταῦτα γράψας ὁ ἀστράγαλος τῆς χειρὸς, ἀφανὴς ἐγένετο. ὁ δὲ Βαλτάσαρ ἀναγνοὺς τὰ γράμματα, ἐκάλεσε πάντας τοὺς ἐπαοιδοὺς, καὶ μάγους, καὶ ἀστρονόμους, καὶ ὀνειροκρίτας τῆς χώρας αὐτοῦ, ἐπηρώτησεν αὐτούς· τίς ἐστιν ἡ δύναμις αὕτη τοῦ ἀστραγάλου; ἢ τίς ἡ ἑρμηνεία τῶν γραφέντων ὑπ᾽ αὐτοῦ; καὶ οὐδεὶς ἠδυνήθη ἑρμηνεῦσαι αὐτῷ· καὶ ἀκούσας, ὅτι ὁ αὐτοῦ πατὴρ ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχε τὸν Δανιὴλ, ὄντα ἐκ τῆς Ἑβραίων αἰχμαλωσίας, ὅστις [1] τὰ ὁράματα αὐτοῦ ἑρμήνευε· μετεστείλατο τὸν Δανιὴλ, καὶ λέγει αὐτῷ· Ἐπειδὴ χάρις ἐστὶ Θεοῦ παρὰ σοι, ἑρμήνευσόν μοι ὅπερ εἶδον τοῖς ἐμοῖς ὀφθαλμοῖς, καὶ τὴν τῶν γραμμάτων δύναμιν σαφήνισόν μοι. ὁ δὲ Δανιὴλ ἀκούσας, καὶ ἑωρακὼς τὴν δύναμιν τῶν γραμμάτων, λέγει αὐτῷ· Μακροθύμησον ἐπ᾽ ἐμοὶ βασιλεῦ, καὶ μὴ ὀργισθῇς, καὶ ἑρμηνεύσω σοι τὴν τῶν γραμμάτων δύναμιν. Ὁ δὲ ἐπωμόσατο μὴ ποιεῖν αὐτῷ κακὸν, ἑρμηνεύοντι. Καὶ λέγει αὐτῷ ὁ Δανιήλ. Ὁ Θεὸς τοῦ οὐρανοῦ, καὶ τῆς γῆς ἀγανακτήσας κατά σου, ἐπλήρωσε τὴν βασιλείαν σου. καὶ τοῦτο ἀκούσας, ἀπέλυσεν αὐτὸν, ἰδεῖν εἰ ἀληθεύει.

1. ὁράματα αὐτοῦ ἑρμήνευε] ἡρμήνευε.

Καὶ

[1] Καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος ὁ μῆδος, ὢν ἐτῶν ξ', τυραννήσας ἐπῆλθε, καὶ ἔσφαξεν αὐτὸν, καὶ ἔλαβε τὴν βασιλείαν αὐτοῦ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου, ἐβασίλευσαν ἕτεροι βασιλεῖς Ἀσσυρίων, ἕως Ἀστυάγους. Καὶ λοιπὸν ὁ Ἀστυάγης ἐβασίλευσε Περσῶν, ὃς ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν Λυδῶν, ἀνελθὼν μετὰ δυνάμεως πολλῆς· ἐν ᾧ χρόνῳ ὁ ἥλιος ἐξέκλειψεν ἐπὶ πολλὰς ὥρας τῆς ἡμέρας, [2] προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν τοῦ ἡλίου. Ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις [3] Πεισίστρατος πολεμῶν δημαγωγεῖ, τῶν Λυδῶν μὴ ἡττηθέντων τῷ πολέμῳ, ἀλλὰ τοῦ Ἀστυάγους ἀφ' ἑαυτοῦ ἀναχωρήσαντος. Τότε [4] τοῦτο γνόντες οἱ Πεισαῖοι, δευτέραν ἑορτὴν ἐπετέλεσαν ἀγῶνος, Πυθίῳ εὐχαριστοῦντες τῷ Ἡλίῳ, παραπιθέμενοι ἑαυτοὺς Λυδοῖς, καὶ [5] τῷ κράτει τῆς δυνάμεως αὐτοῦ.

Καὶ λοιπὸν ἐν τοῖς μετὰ ταῦτα

cum annum ageret sexagesimum, contra regem arma movit: eoque interfecto, regnum sibi vendicavit.

Darium autem exceperunt cæteri Assyriorum reges usque ad Astiagem qui deinceps Persis regnavit. Movebat hic bellum contra Lydos, ingenti veniens cum exercitu. Accidit autem eodem tempore solis defectio, quæ per multas diei horas duravit; hanc vero Thales Philosophus prædixerat. Eodem tempore Pisistratus se belli ducem Lydis præbuit; qui cum Persis æquo Marte pugnantes, saltem non sunt devicti. Quin & Astyages ultro retrocessit. Quod cùm intellexissent Pisæi, Solemnitatem illam alteram *Pythii* certaminis, solis in honorem, celebrarunt; subjicientes sese Lydorum imperio, & potestati ejus.

Posteris deinde temporibus,

---

1. καὶ μεθ' ἡμέρας Δαρεῖος &c.] Imo eadem nocte occisum fuisse Baltazarem, Assyriorum regem, testatur sacra Pagina Dan. cap. 5. Sed nec alias cum sacro textu concordat Auctor noster, in hac Baltazaris historia: inter alia vero cum Darius, apud Danielem, LXII. annos natus, regnum obtinuisse dicatur, noster sexagenarium tantum eum facit.

2. προειπόντος Θαλοῦ τοῦ φιλοσόφου τὴν ἔκλειψιν] De Thalete Eclipsim hanc prædicente, vide Herodotum lib. 1. Cedrenus asserit Thaletem Defectus solis, Lunæque, & Æquinoctia primum deprendisse: καὶ πρῶτος τὴν ψυχὴν εἶπεν ἀθάνατον, ἐκλείψεις τε καὶ ἰσημερίας κατείληφε.

3. Πεισίστρατος πολεμῶν δημαγωγεῖ.] locum hunc suspectum habeo: Quid enim Pisistrato cum bello Astyagen inter Lydosque.

4. τοῦτο γνόντες οἱ Πεισαῖοι] Scr. Πισαῖοι. Stephan. de urb. Πίσα, πόλις καὶ κρήνη τῆς Ὀλυμπίας· ἔστι καὶ χωρίον, ἐν ᾧ ὁ τοῦ Διὸς ναὸς ἵδρυται, καὶ ὁ Ὀλυμπιακὸς ἀγὼν πλεῖται.

5. τῷ κράτει τῆς δυνάμεως αὐτοῦ] αὐτοῦ, hoc loco, ad Solem referendum est; cujus Tutelæ Pisæi se, resque suas commiserunt, Certamina hæc Pythia ejus in honorem instituentes.

iidem Pisæi tertiam Solennitatem indixerunt, *Isthmia* Plutoni celebrantes. Quartam denique addiderunt iidem Pisæi; *Nemea* scilicet: & hæc in Bacchi honorem.

Ardeo successerunt, in regno Lydorum, reges alii VIII, usque ad Crœsum illum superbum; qui regnavit annos XV. In universum itaque duravit Lydorum regnum annos CCXXXII.

Crœsus autem imperium tenens, ditiones omnes, non vicinas tantum, sed & longe etiam dissitas, in potestatem suam redegit: tributa autem, ab eis qui dederunt se, exegit: repugnantibus vero, & regna & libertatem ademit. Itaque reformidarunt eum omnes, tanquam hominem fortunatum, victoremque: inde rex elatior factus. Hoc tempore claruit Solon Philosophus.

Astyagi, in regno Persarum, succedebat Cyrus, Persa: qui & uxorem Darii regis, Antecessoris sui, Bardanem, quam amavit, in uxorem sibi accepit. Decimoquarto autem anno regnantis Cyri, Crœsus, à Primoribus suis edoctus, de hostili illa irruptione, quam in Lydiam superioribus annis fecerat Asty-

ἐφεῦρον ἑορτὴν ἀγῶνος τρίτου οἱ αὐτοὶ Πεισαῖοι, ¹ τὰ ἴσθμια τῷ Πλούτωνι. Τετάρτην δὲ ἑορτὴν ἐφεῦρον ἀγῶνος οἱ αὐτοὶ Πεισαῖοι, καὶ ἐπετέλεσαν τὰ Νέμεια τῷ Διονύσῳ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Αρδέως, ἐβασίλευσαν Λυδῶν ὀκτὼ, ἕως Κροίσου τοῦ ὑπερηφάνου· ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κροῖσος ἔτη ιε'. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία Λυδῶν τὰ πάντα ἔτη σλβ'.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς Κροῖσος ὑπέταξε πάσας τὰς ἐπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, τὰς πλησίον αὐτοῦ, καὶ τὰς πόῤῥωθεν· λαμβάνων, ἀπὸ μὲν τῶν πειθομένων αὐτῷ, φόρους, ἀπὸ δὲ τῶν ἀνθισταμένων αὐτῷ, αὐτοὺς, καὶ τὰς βασιλείας αὐτῶν. Καὶ εἶχε φόβον πολὺν, ὡς εὐτυχὴς, καὶ νικητής· καὶ ὑψηλιώθη. Εν οἷς χρόνοις Σόλων ἐφιλοσόφει.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αστυάγους, βασιλέως Περσῶν, ἐγένετο βασιλεὺς Κῦρος, ὁ Πέρσης· ὅστις ἐφίλησε τὴν γυναῖκα τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Δαρείου, Βαρδάνην· καὶ ἔλαβεν αὐτήν. Τῷ δὲ τεσσαρεσκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Κύρου, Κροῖσος ὁ βασιλεὺς τῶν Λυδῶν, διδαχθεὶς ἀπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ τὴν ἐφοδίαν τοῦ Αστυάγους, βασιλέως Περσῶν ἐπὶ τὴν Λυδίαν πο-

I. τὰ Ισθμια τῷ Πλούτωνι] Certamina Isthmia, post Nemœa, instituta tradunt alii; ab Isthmo Corinthiaco, ubi primum celebrata sunt, sic dicta: nec Plutonis, ut Noster, sed Neptuni in honorem, qui Isthmius etiam inde vocatus: Stephan. de urb. in Ισθμός· ἔστι καὶ Κορίνθου ἰσθμὸς, ἐν ᾗ Ισθμιος ὁ Ποσειδῶν.

λεμικὴν παρουσίαν, ἠγανάκτησε. [1] Καὶ δηλοῖ Κύρῳ, τῷ βασιλεῖ Περσῶν, παραχωρῆσαι αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, καὶ ἀναχωρῆσαι, ἢ δέξασθαι τὴν παρουσίαν τῆς εὐτυχεστάτης αὐτοῦ βασιλείας πολεμοῦσαν. Ὁ δὲ Κῦρος βασιλεὺς Περσῶν δεξάμενος τοὺς σταλέντας πρέσβεις, καὶ ἀναγνοὺς τὰ παρ' αὐτοῦ γραφέντα, εἶπε τοῖς πρεσβευταῖς· 'Τί γὰρ ἠδίκηται παρ' 'ἐμοῦ Κροῖσος, [2] τοσαύτην γῆν ἀφε-'στηκὼς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν ἐμῶν βα-'σιλειῶν; Ἢ πῶς τοσούτων διαδρα-'μόντων χρόνων, βλάβην χώρας διεκδικεῖ; Καὶ ἀδημονῶν, ἠβούλετο φυγεῖν ἐπὶ τὴν Ἰνδικὴν χώραν. ἰδοῦσα δὲ αὐτὸν ἀθυμοῦντα ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ ἐπερωτήσασα, καὶ μαθοῦσα παρ' αὐτοῦ τὸ πρᾶγμα, λέγει αὐτῷ· ὅτι, ἐπὶ Δαρείου, τοῦ προτέρου μου ἀνδρός, ἦν ἀνήρ τις Ἑβραῖος, προφήτης, σοφίαν ἔχων Θεοῦ, ᾧ ὄνομα Δανιήλ, ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τῶν υἱῶν Ἰσραήλ· ὅντινα ἐν πολλῇ τιμῇ εἶχεν ὁ βασιλεὺς Δαρεῖος, καὶ δίχα αὐτοῦ, οὐδὲν ἔπραττεν ἐν τοῖς πολέμοις. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτόν, ἡνίκα εἶχε πόλεμον, κατὰ τοῦ πο-

ages, Persarum rex; ira commotus est: atque ad Cyrum Persarum regem mittit, qui ab eo postularent, uti vel regno suo decedat; aut cum fœlicissimo rege congressurus, belli fortunam expectaret. Cyrus autem, legatis exceptis, & perlectis Crœsi literis, respondit eis. 'Ecquid injuriæ 'à me Crœso illatum est, qui 'à me, meisque regnis tanto 'terrarum spatio disjunctus 'est? Aut quomodo, tot jam 'elapsis annis, finium invaso-'rum injurias nunc demum 'exigit? Et quidem Cyrus, anxius animi, in Indiam fugere in animo habuit: uxor vero eum tam perturbatum videns, quidnam ei in causa esset inquirit: & edocta rem, ita deinde eum effatur, Regnante Dario, marito meo priore, vates quidam erat Ebræus, ex captivitate Israelitica, nomine Daniel: fuit hic Divina sapientia præditus; quemque rex Darius summo habuit in honore, nec, nisi cum eo prius communicata re, hostile aliquid aggressus est. Bellum autem suscepturus, ubi

---

1. καὶ δηλοῖ Κύρῳ] id est, *Literas Cyro mittit*: hoc sensu enim δηλῶσαι passim apud hunc nostrum usurpatur. Ita infra, lib. 14. p. 353. Theodosius Junior Eudoxiæ filiæ, ob Romam ab ea Vandalis proditam; adeo infensus erat, ut nullam omnino deinceps rationem ejus habuerit, sed nec per literas eam compellare voluerit; καὶ εἴασεν αὐτὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ, παρὰ Ζινζιρίχῳ, μηδὲν αὐτῇ δηλώσας. Exempla hujusmodi passim occurrunt.

2. τοσαύτην γῆν ἀφεστηκὼς ἀπ' ἐμοῦ, καὶ τῶν ἐμῶν βασιλειῶν] Miror quid Xilandro venerit in mentem ut hæc ita redderet, apud Cedrenum: *qui à me & regno meo tantum terræ abstulit.* ἀφεστηκὼς enim *dißitus*, sive *disjunctus est*, hoc loco significat; *abstulit* vero nullibi significare poterit.

Danielem consuluerat, hostes ubique debellavit Daniel autem iste, ætate jam grandior factus, & opibus abundans, post Darii obitum, in Marabitidem regionem privatam vitam acturus, recessit. Hæc ubi audisset Cyrus, mittit ex Primoribus suis, qui Danielem honorifice adducerent. Legati interim, qui à Crœso ad Cyrum missi fuerant, Lydiam reversi, Cyri responsum regi suo retulerunt.

Crœsus autem, Lydorum rex, fidos quosdam ex suis delegit, quos donis tum vilibus, tum regiis instructos, Delphos, ad Oraculum dimisit; dicentes eis: 'Habitu vestro mutato, 'Ægyptium vobis sumite: & 'Oraculum adeuntes, viliora 'illa dona sacerdoti tradite; 'dicentes ei: Ægyptii sumus, '& Oraculum consulturi venimus: ex itineris autem longitudine, omnino nobis excidit, quod sciscitaturi essemus. Itaque ipse Deam rogato; quamnam ob causam 'nos huc advenimus. Si autem dicat vobis, quorsum venistis; tum dona etiam regia illi dabitis; insuper eum rogantes, ut ab Apolline ediscat; utrum ego Cyrum, Persarum regem, superaturus sim. Legati itaque, donis acceptis, Delphos, ad Oraculum proficiscuntur: dona autem viliora Sacerdoti offerentes, dicunt se

λέμει τοὺς ἐναντίους· ὅστις μετὰ τὴν τελευτὴν ἐκείνου, πλούσιος ὢν, καὶ γεγηρακὼς, ἰδιάζει εἰς τὴν Μαραβίτιδα χώραν. Ὁ δὲ Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν τοὺς μεγιστᾶνας αὐτοῦ, ὅπως μετὰ τιμῆς ἀγάγωσιν αὐτόν. Οἱ δὲ ἀποσταλέντες ἀπὸ Κροίσου πρὸς Κῦρον, ὑποστρέψαντες εἰς τὴν Λυδῶν χώραν, τὴν ἀπόκρισιν, τὴν δοθεῖσαν αὐτοῖς ἀπὸ Κύρου, τῷ ἰδίῳ βασιλεῖ ἀπήγαγον.

Ὁ δὲ Κροῖσος βασιλεὺς Λυδῶν, ἐπιλεξάμενός τινας ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων πιστοὺς, καὶ δοὺς αὐτοῖς δῶρα εὐτελῆ, καὶ ἕτερα δῶρα βασιλικὰ, ἀποστέλλει εἰς Δέλφους, εἰς τὸ μαντεῖον εἰρηκὼς αὐτοῖς· ὅτι, ἀλλάξατε τὸ σχῆμα ὑμῶν, καὶ φορέσατε Αἰγύπτιον σχῆμα· καὶ ἀνελθόντες εἰς τὸ μαντεῖον, ἐπίδοτε τὰ εὐτελῆ δῶρα τῷ ἱερεῖ, λέγοντες αὐτῷ· ὅτι, Αἰγύπτιοι ἐσμὲν, καὶ ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι τὴν Πυθίαν, καὶ ἐκ τοῦ μήκους τῆς ὁδοῦ ἐληθαργήσαμεν διὰ τί ἤλθομεν ἐπερωτῆσαι, ἢ αἰτῆσαι· ἀλλ' εὖξαι, καὶ ἐπερώτησον τὴν θεὰν, διὰ τί ἤλθομεν. Καὶ εἰ μὲν εἴπῃ ὑμῖν διὰ τί ἤλθετε, [1] δῶρα καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα· καὶ εἴπατε τῷ ἱερεῖ, μαθεῖν, εἰ νικῶ τὸν βασιλέα Περσῶν τὸν Κῦρον. Οἱ δὲ λαβόντες τὰ δῶρα, ἀπῆλθον εἰς Δέλφους εἰς τὸ ἱερὸν, καὶ ἔδωκαν τὰ δῶρα τὰ εὐτελῆ, καὶ εἶπον ἑαυτοὺς Αἰγυπτίους, καὶ, ὅτι ἐληθαργή-

1. δῶρα καὶ τὰ βασιλικὰ δῶρα] Scr. δότε καὶ τὰ βασ.

σαμεν

σαμεν διὸ ἤλθομεν. Καὶ ἀκούσας ὁ ἱερεὺς, ἐξεπλάγη· καὶ δεξάμενος τὰ δῶρα εὐτελῆ, εἰσελθὼν ηὔξατο· καὶ ἔλαβε τὴν ἀπόκρισιν ταύτην παρὰ τῆς Πυθίας. ‘Οἶδα ψάμμου τὸν ‘ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάττης· οὐ λα-‘λέοντος δὲ ἀκούω, καὶ κωφοῦ ξυνίη-‘μι· [1] Παίζειν δέ με πειρᾶται Κροῖ-‘σος ὁ βασιλεὺς, καὶ οἱ τούτου Λυδοί; Καὶ ἐξελθὼν ὁ ἱερεὺς, εἶπεν αὐτοῖς· οὐκ ἐστὲ Αἰγύπτιοι, ἀλλὰ Λυδοί· καὶ οὐκ ἐλησθαργήσατε, ἀλλὰ παίζοντες τὰ θεῖα, εἰρήκατε ταῦτα. Καὶ ἐπιδέδωκεν αὐτοῖς γράψας τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις, εἰς τὸ εἰδέναι Κροῖσον τὸ θαῦμα. Εκπλαγέντες δὲ οἱ ἀπελθόντες, ἐπιδεδώκασι καὶ τὰ ἄλλα βασιλικὰ δῶρα τῷ ἱερεῖ, εἰπόντες αὐτῷ· ὅτι, Κροῖσος ὁ βασιλεὺς ἡμᾶς ἔπεμψεν, ἐπειδὴ πόλεμον ἔχει πρὸς Κῦρον, τὸν Περσῶν βασιλέα· ἀλλὰ μάθε, εἰ νικᾷ αὐτόν. Καὶ εἰσελθὼν πάλιν ὁ ἱερεὺς, καὶ εὐξάμενος, ἔλαβε τὸν χρησμὸν τοῦτον. [2] Κροῖσος Αλυω [πο-

Ægyptios esse; itineris vero causam sibi excidisse. Hoc audito, obstupuit Sacerdos; dona autem vilia accipiens, fanum ingreditur: votisque conceptis, à Pythia tulit hoc responsum. ‘Novi ego arenæ ‘numerum, & maris men-‘suram. Audio etiam non lo-‘quentem, tacentemque intel-‘ligo. Egone ut à Crœso, & ‘Lydis ejus illudor dolis? Egressus autem sacerdos. Vos, inquit, Ægyptii non estis, sed Lydi; nec oblivione capti, sed Numini illudentes, hæc dixistis. Oraculi vero responsum, Diptychis exaratum, Sacerdos eis tradidit; ut Crœsus Miraculum inde sciret. Legati autem attoniti, dona etiam pretiosiora illa sacerdoti obtulerunt, dicentes: Crœsus rex noster cum Cyro, Persarum rege, bellum habiturus est: nos itaque misit consultum, an superior evasurus sit. Sacerdos itaque iterum ingressus, & precatus, hoc tulit responsum. ‘Crœsus, Hali

---

1. Παίζειν δέ με πειρᾶται] Scr. παίζειν.] Oraculum hoc integrum habetur apud Herodotum lib. 1. his verbis.

Οἶδα δ' ἐγὼ ψάμμου τ' ἀριθμὸν, καὶ μέτρα θαλάσσης,
Καὶ κωφοῦ συνίημι, καὶ οὐ φωνεῦντος ἀκούω.
Οδμή μ' ἐς φρένας ἦλθε κραταιρίνοιο χελώνης
Εψομένης ἐν χαλκῷ ἅμ' ἀρνείοισι κρέεσσιν,
Η χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸς δ' ἐπίεσται.

Æquoris est spatium, & numerus mihi notus arenæ:
Mutum percipio, fantis nihil audio vocem.
Venit ad hos sensus nidor testudinis æris
Quæ simul agnina coquitur cum carne lebete,
Ære infra strato, & stratum cui desuper æs est.

2. Κροῖσος Αλυω ποταμὸν διαβὰς] ποταμὸν, hîc frustra inseritur, metrique rationem interturbat: Oraculum hoc intra Oracula Metrica, à Jo. Opsopæo collecta, sic se habet

Κροῖσος Αλυν διαβὰς μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει.

 ‘fluvio

'fluvio trajecto, imperium 'magnum evertit. Sacerdos autem responsum etiam hoc, tabulis inscriptum, dedit eis, regi Crœso deferendum: eosque sic dimisit.

Daniel autem propheta ingressus est ad Cyrum, Persarum regem; qui dixit ei: Scire 'à te vellem, utrum ego Crœ'sum, Lydorum regem, de'victurus sum, necne. Cumque Daniel responsum differret, iratus rex, projici eum jussit in foveam leonum. Edo'ctus vero, eum nihil à Leo'nibus perpessum; educi eum jussit; & ad pedes ejus procidens, in te (inquit) pecca'vi: sed Deum tuum invo'cato, & dicas mihi; an ego 'vires sustinere possim rapacis 'hujus, & superbi Crœsi, qui 'terra tota occupata, necdum 'satiatus est. Daniel itaque 'Deum precatus, respondit ei: 'Et Crœsum vinces, & ipsum 'captivum habebis. De Te 'enim Deus, qui visibilia hæc 'omnia condidit, per Pro'phetam suum Esaiam, ista 'locutus est. Sic dicit Domi'nus uncto meo Cyro, cujus 'apprehendi dexteram, ut o'bediant ante faciem ejus gen'tes: & robur regum diffrin-

τεμὸν] διαβὰς, μεγάλην ἀρχὴν καταλύσει. Καὶ γράψας καὶ τοῦτον τὸν χρησμὸν ἐν διπτύχοις, δέδωκεν αὐτοῖς, ἀπενεγκεῖν τῷ βασιλεῖ Κροίσῳ· καὶ ἀπέλυσεν αὐτούς.

Ὁ δὲ προφήτης Δανιὴλ εἰσῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν Κῦρον, καὶ λέγει αὐτῷ· Εἰπέ μοι, εἰ νικῶ Κροῖσον τὸν βασιλέα Λυδῶν. Καὶ ἀνεβάλετο τοῦ εἰπεῖν ὁ Δανιήλ· καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ ὁ βασιλεὺς, [1] ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων. Καὶ μαθὼν ὅτι οὐδὲν ἔπαθεν ὑπὸ τῶν θηρίων, ἀνήνεγκαν αὐτὸν, καὶ προσέπεσεν αὐτῷ, λέγων· ἥμαρτον εἰς σέ· [2] ἀλλ' εὖξαι τὸν Θεόν σου, καὶ εἰπέ μοι, εἰ δύναμαι ἀντιστῆναι τῷ ἅρπαγι τούτῳ, καὶ ὑπερηφάνῳ Κροίσῳ· ὅτι πᾶσαν τὴν γῆν ὑπέταξε, καὶ οὐκ ἐκορέσθη. Καὶ ὁ Δανιὴλ εὐξάμενος, εἶπεν αὐτῷ· ὅτι, νικᾷς τὸν Κροῖσον, καὶ λαμβάνεις αὐτὸν αἰχμάλωτον. Περὶ σοῦ γὰρ εἶπεν ὁ Θεὸς, [3] ἐποίησα πάντα τὰ ὁρώμενα ταῦτα, διὰ τοῦ προφήτου Ἡσαΐου· οὕτως λέγει Κύριος ὁ Θεὸς [4] τῷ χρηστῷ μου Κύρῳ, οὗ ἐκράτησα τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ, τοῦ ἐπακοῦσαι ἔμπροσθεν αὐτοῦ ἔθνη· καὶ ἰσχὺν βασιλέων διαῤῥήξω· ἀνοίξω

1. ἔβαλεν αὐτὸν εἰς λάκκον λεόντων] Imo nec ob hanc causam, nec ab hoc rege, sed à Dario Medo, Babyloniæ rege, in foveam Leonum conjectus est Daniel. vide Dan. cap. 5.

2. ἀλλ' εὖξαι τὸν θεὸν σου] Scr. τῷ θεῷ σου.

3. ἐποίησα πάντα τὰ ὁρώμενα] Cedrenus, ὁ ποιήσας πάντα: rectius.

4. τῷ χρηστῷ μου Κύρῳ] Scr. τῷ χριστῷ μου.

ἔμπροσθεν

ἔμπροσθεν αὐτοῦ θύρας, καὶ πόλεις οὐ συγκλεισθήσονται· ἐγὼ ἔμπροσθεν αὐτοῦ προπορεύσομαι, καὶ ὄρη ὁμαλιῶ, καὶ θύρας χαλκᾶς συντρίψω, καὶ μοχλοὺς σιδηροῦς συγκλάσω, καὶ δώσω σοὶ θησαυροὺς σκοτεινοὺς, ἀποκρύφους, ἀοράτους ἀνοίξω σοί· ἵνα γνῷς, ὅτι ἐγὼ Κύριος ὁ Θεός. Ἐγὼ ἐγείρω αὐτὸν μετὰ δικαιοσύνης· πᾶσαι αἱ ὁδοὶ αὐτοῦ εὐθεῖαι. Αὐτὸς οἰκοδομήσει τὴν πόλιν μου, καὶ τὴν αἰχμαλωσίαν τοῦ λαοῦ μου ἐπιστρέψει, οὐ μετὰ λύτρων, οὐδὲ μετὰ δώρων· εἶπε Κύριος ὁ Θεὸς σαβαώθ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κῦρος ἀκούσας ταῦτα, ἔπεσε πρὸς τοὺς πόδας τοῦ Δανιὴλ, λέγων· Ζῇ Κύριος ὁ Θεός σου, ἐγὼ ἀπολύσω ἐκ τῆς ἐμῆς γῆς τὸν Ἰσραὴλ, ἵνα λατρεύσωσι τῷ Θεῷ αὐτῶν ἐν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ὁπλισάμενος παρετάξατο τῷ Κροίσῳ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Κροῖσος, ἀκούσας τὴν τοῦ χρησμοῦ ἀπόκρισιν, ἐξῆλθε κατὰ Κύρου μετὰ δυνάμεως πολλῆς· καὶ παρῆλθε τὸν Ἅλυν, ποταμὸν τῆς Καππαδοκίας. καὶ συνέκρουσε Κύρῳ, χειμῶνος ὄντος μεγάλου· καὶ ἡττηθεὶς, ἠθέλησε φυγεῖν αὐτὸς, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ· καὶ πλημμυρήσαντος τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ χειμῶνος, οὐκ ἠδυνήθη φυγεῖν, οὐδὲ περᾶσαι· καὶ [1] ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, χιλιάδες υʹ. τοὺς δὲ ζήσαντας ἐξ αὐτῶν ἔλαβεν

'gam; aperiam ante eum portas, & urbes non claudentur. 'Ego ante illum ibo, & montes complanabo, portas æreas 'conteram, & vectes ferreos 'confringam: & dabo tibi theſauros tenebroſos, abſconditos & inviſibiles aperiam tibi; ut ſcias, quia Ego Dominus Deus. Ego ſuſcito illum cum juſtitia: omnes viæ 'ejus rectæ. Ipſe ædificabit 'urbem meam, & Captivitatem populi mei dimittet, 'ſine pretio, aut muneribus: 'dixit Dominus Sabaoth.

Hæc ubi audiſſet rex Cyrus, Danielis ad pedes procidit: &, vivit, inquit, Dominus Deus tuus; ego dimittam ex regno meo populum Iſraeliticum; ut Deum ſuum colant Hieroſolymis. Tum exercitum ſuum contra Crœſum eduxit.

Crœſus autem, audito Oraculi reſponſo, in Cyrum egreſſus eſt, ingenti cum exercitu. Trajecto autem Hali, Cappadociæ fluvio, cum Cyro congreſſus eſt, multa tum hyeme: ab eo vero devictus, fuga ſibi, ſuiſque conſulere, in animo habuit: verum ab amnis exundatione impeditus, nec fugere potuit, nec trajicere. Ipſe itaque vivus captus eſt; quadringenta etiam millia militum ceciderunt: ſuperſtites vero Cyrus, cum

1. ἐλήφθη αἰχμάλωτος αὐτὸς, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ] Cedrenus habet, καὶ ἀπώλετο τὰ πλήθη αὐτοῦ, quod & in noſtro ſupplendum videtur.

Crœso ipso, captivos adduxit. Eum vero in tripode ligneo positum, exercitui suo triumphandum præbuit: deinde in Persidem eum abduxit. Ista vero scriptis mandarunt Thales, Castor, & Polybius, Scriptores sapientissimi: & post hos, Herodotus Historiographus: sicut & sapiens Theophilus in Chronographia sua tradidit.

Cyrus autem, rex Persarum, in regnum suum reversus, quoscunque ex populo Israelitico captivos habuit, liberos esse jussit, & Zorobabele duce, Hierosolymam repetere. Duæ autem tribus, cum dimidia, virorum scilicet, cum uxoribus, liberisque quinquaginta millia, (quia ita ipsæ voluerant, nempe metuentes sibi à circumvicinis gentibus:) in Perside remanserunt. Reliquæ autem tribus novem, cum dimidia, in patriam suam redierunt: sicuti scripsit Timotheus Chronographus. Liberati autem sunt Judæi, Daniele impetrante.

Everso autem Lydorum regno, Samii, maris imperio potiti, regionibus istis impe-

αἰχμαλώτους ὁ Κύριος, ἅμα Κροίσῳ. καὶ στήσας αὐτὸν ἐν ξυλίνῳ τρίποδι, ἐν ὕψει δεδεμένον, ἐθριάμβευσεν αὐτὸν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. καὶ ἔλαβεν αὐτὸν, καὶ κατήγαγεν ἐν Περσίδι. ταῦτα δὲ ἱστόρησαν οἱ σοφώτατοι Θάλης, καὶ Κάστωρ, καὶ Πολύβιος συγγραψάμενοι· [1] καὶ μετ' αὐτοὺς Ηρόδοτος ὁ ἱστοριογράφος· ἅτινα καὶ ὁ σοφὸς Θεόφιλος ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ Κῦρος, ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἀπέλυσεν ἐκ τῆς αἰχμαλωσίας τοὺς υἱοὺς Ισραὴλ πάντας, (ἀδεῶς ἢ μόνον τὰ βασίλεια αὐτοῦ κατέλαβεν,) ἐπὶ Ιεροσόλυμα μετὰ Ζοροβάβελ ἐξελθεῖν· [2] σκῆπτρον δὲ δύο ἥμισυ, ἄνδρες, καὶ γυναῖκες, καὶ παιδία, τὸν ἀριθμὸν μυριάδες πέντε, ἔμειναν εἰς τὰ Περσικὰ ἰδίᾳ προαιρέσει, φοβηθέντες τὰ ὄντα ἔθνη πέριξ. [3] Τὰ δὲ ἐννέα ἥμισυ ἐπανῆλθον. καθὼς Τιμόθεος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο. Ἀπέλυσε δὲ αὐτοὺς, τοῦ Δανιὴλ αἰτησαμένου αὐτόν.

Μετὰ δὲ τὸ ἀπολέσθαι τὴν βασιλείαν τῶν Λυδῶν, οἱ Σάμιοι θαλασσοκρατήσαντες, ἐβασίλευσαν τῶν μερῶν ἐκεί-

1. καὶ μετ' αὐτοὺς Ηρόδοτος] Forte scribendum, μετ' αὐτοῖς: Herodotus enim Polybio saltem Castoreque antiquior; forte etiam Auctoris nostri Thalete hoc, si modo idem sit hujus Thales cum Thallo illo ab Africano citato; quod facile crediderim. vid. Voss. de Hist. Græcis.

2. σκῆπτρον δὲ δύο] Scr. σκῆπτρα.

3. τὰ δὲ ἐννέα ἥμισυ ἐπανῆλθον] Imo duæ tantum tribus, Judæ scilicet & Benjamini, Judæam repetierunt; reliquæ X. in Perside remanserunt; uti testatur Josephus, Antiquitat. Judaicar. lib. 11. διὸ καὶ δύο φυλὰς εἶναι συμβέβηκεν ἐπί τε τῆς Ἀσίας καὶ τῆς Εὐρώπης Ρωμαίοις ὑπακουούσας· αἱ δὲ δέκα φυλαὶ πέραν εἰσὶν Εὐφράτου ἕως δεῦρο μυριάδες ἄπειροι &c.

νων.

γων. Καὶ ἀκούσας μετὰ χρόνους Κῦρος ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν· καὶ συμβαλὼν αὐτοῖς, ναυμαχίᾳ πολεμήσας ἡττήθη, καὶ ἔφυγε· [1] καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, ἐσφάγη· περὶ τοῦ πολέμου Κύρου καὶ τῶν Σαμίων, ὁ σοφώτατος Πυθαγόρας ὁ Σάμιος συνεγράψατο· ὅστις καὶ εἶπεν, αὐτὸν Κῦρον τεθνάναι εἰς τὸν πόλεμον. Ταῦτα δὲ πάντα καὶ ὁ σοφὸς Ἀφρικανὸς ἐχρονογράφησε.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κύρου, ὁ υἱὸς αὐτοῦ Δαρεῖος, ὁ καὶ Καμβύσης, καὶ [2] ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ἀσσυρίων. Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας Δαρείου, τοῦ υἱοῦ Κύρου, ἐφιλοσόφει παρ' Ἕλλησιν Ἀναξίμανδρος· ὅστις εἶπε τὴν γῆν μέσην εἶναι τοῦ παντὸς κόσμου· καὶ τὸν ἥλιον οὐκ ἐλάττω τῆς γῆς ὑπάρχειν· ἀρχὴν δὲ τῶν πάντων, ἀέρα· ἐξ αὐτοῦ γενέσθαι, καὶ τὰ πάντα εἰς αὐτὸν ἀναλύεσθαι. καὶ τὴν τοῦ ἀνθρώπου ψυχὴν, ἀερείαν, καὶ τὸ πᾶν πνεῦμα ἀπεφήνατο, μάταιον λογισμὸν πλάνης παρεισάγων. καὶ τὰς ἰσημερίας δὲ, καὶ τὰς τροπὰς αὐτὸς ἐξέθετο. Καὶ ὁ προειρημένος δὲ Πυθαγόρας ὁ Σάμιος τὴν Ἀριθμητικὴν συνεγράψατο· καὶ δόγμα παρεισήγαγεν Ἕλλησιν δοξάζων, ἀσωμάτους τινὰς

nitarunt: quod cum postea temporis Cyrus, Persarum rex, intellexisset, arma contra eos movit, commissoque cum iis prælio navali, victus, in fugam vertitur: & in terram suam reversus, interemptus est. Cujus inter Cyrum & Samios belli historiam, sapientissimus Pythagoras Samius contexuit: qui & autor est, Cyrum in ipso bello occubuisse. Hæc autem omnia Africanus, in Chronographia sua, scripta reliquit.

Cyro successit in regno Assyriorum filius ejus Darius, qui & Cambyses: & hunc, alii plures. Temporibus autem regis Darii, filii Cyri, floruit inter Græcos Anaximander Philosophus. Docuit is, Terram mundi totius esse Centrum: Solem vero ipsa terra nihilo minorem esse: Aerem autem rerum omnium esse Principium; ex quo omnia ortum ducunt, & in quem resolvuntur. Spiritum præterea quemcunque, ipsamque adeo Animam Humanam Aeriam esse, affirmavit; futiliter satis, & inepte philosophatus. Æquinoctia etiam, Solstitiaque exposuit. Antedictus Pythagoras Samius, Arithmeticam conscripsit: Dogma etiam illud, de Principiis in-

1. καὶ ἐλθὼν εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ, ἐσφάγη] Alii Cyrum, illato Messagetis Scythis bello, à Tomyride, eorum regina interfectum volunt. Vide Justin. & Herodot. lib. 1. Euseb. alios.

2. ἄλλοι πολλοὶ ἐβασίλευσαν Ἀσσυρίων] Scr. Περσῶν. à Cyro enim regnum ad Persas translatum est.

corporeis, in Græciam introduxit. Scripta autem reliquit ista sapiens Timotheus, in Commentariis suis.

Eodem regnante Dario, Cyri filio, bella contra eum movebant Æthiopes, ipsumque graviter vexabant: quod ubi rescivissent Judæi, Mediam incolentes, (quorum quidem ingens erat multitudo,) Media relicta, Hierosolymam repetebant. Hoc autem ubi Dario nunciatum est, Holophernem, ducem suum, magno cum exercitu, adversus Hierosolymam misit; qui & urbem obsidione cinxit. Accidit eo tempore admirandum quoddam facinus. Mulier quædam erat Hebræa, nomine Judith, quæ Holopherni, Persarum Duci, struxit insidias. Mulier autem præ se ferebat, prodere se ei velle Judæorum gentem: Ideoque secreto eum adiit. Holophernes vero, forma ejus conspecta, amore illius captus est. Juditha vero eum monuit, ne quem suorum circa se ipsam esse permitteret: castitatis suæ ab iis periculum causata. Holophernes itaque fidem ei adhibens, solus cum ea vixit. Cumque per tres dies apud eum commorata fuisset, inter dormiendum cum illo, mulier assurgens, caput ei amputavit: media deinde nocte per posti-

εἶναι ἀρχάς. Ταῦτα δὲ ὁ σοφὸς Τιμόθεος ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἀπεμνημόνευσεν.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Δαρείου, υἱοῦ Κύρου, πόλεμος ἐκινήθη ἀπὸ Αἰθιόπων κατ' αὐτοῦ· οἵτινες κακῶς αὐτὸν ἔφερον. Τοῦτο δὲ γνόντες οἱ ἐν τῇ Μήδων χώρᾳ κατοικοῦντες Ἰουδαῖοι, ἀφέντες, κατέλαβον τὴν Ἱερουσαλήμ· ἦν δὲ πλῆθος πολὺ Ἰουδαίων. καὶ μαθὼν τοῦτο Δαρεῖος, ὁ Κύρου, ἀπέστειλε τὸν στρατηγὸν αὐτοῦ κατ' αὐτῶν, ὀνόματι Ὀλοφέρνην, μετὰ δυνάμεως πολλῆς εἰς τὰ Ἱεροσόλυμα. καὶ ἐπολιόρκει τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ συνέβη τι φοβερὸν γενέσθαι τότε. Ἰουδὴθ γάρ τις ἦν, γυνὴ Ἑβραία, καὶ ἐμηχανήσατο κατὰ τοῦ ἐξάρχου Περσῶν Ὀλοφέρνου, προσποιητὴ οὖσα, ὡς τὸ ἔθνος, φησὶ, τῶν Ἰουδαίων θέλουσα προδοῦναι. καὶ παρεγένετο πρὸς αὐτὸν, κρυπτομένη· καὶ ἑωρακὼς αὐτῆς τὴν εὐμορφίαν ὁ Ὀλοφέρνης, εἰς ἔρωτα αὐτῆς ἐνέπεσε· καὶ λέγει αὐτῷ, ὅτι μηδένα ἐάσῃς ἐνταῦθα εἶναι ἔγγιστά μου, δι' ἐμέ· ὅτι ἐπέρχονταί μοι, πορνεῦσαί με βουλόμενοι· καὶ πεισθεὶς, μόνος μετ' αὐτῆς διῆγε. Τρεῖς δὲ αὐτῷ προσκαρτερήσασα αὐτῷ ἡμέρας, [1] ὡς καθεύδει μετ' αὐτοῦ νυκτὸς, ἐγερθεῖσα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀφείλετο· καὶ μέσης νυκτὸς ἐξελθοῦσα διὰ τοῦ παραπυλίου, εἰσῆλθεν εἰς τὰ Ἱεροσό-

1. ὡς καθεύδει μετ' αὐτοῦ νυκτὸς] Hæc aliter narrantur Judithæ lib. cap. 13.

λυμα,

λυμα, τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ βαστάζουσα. Καὶ ἐπέστρεψε τοῦ κρεμασθῆναι αὐτήν· πλησίον γὰρ τοῦ τείχους, δι' αὐτήν, τὴν παπυλεῶνα αὐτοῦ ἔστησεν ὁ Ολοφέρνης. Λαβόντες οὖν οἱ Ιουδαῖοι παρ' αὐτῆς τὴν κεφαλήν, εἰς κοντὸν ἐπάνω τοῦ τείχους ἔπηξαν πρὸ αὐγῆς, ἐπιδεικνῦντες αὐτὴν τῷ στρατῷ αὐτοῦ. Πρωΐας δὲ γενομένης, ἑωρακότες οἱ Πέρσαι τὴν κεφαλὴν Ολοφέρνου κοντῷ ἀρθεῖσαν, ὑπονενόησαν ὅτι [1] διὰ δυνάμεώς τινος τοῦτο ἐγένετο, καὶ ἔφυγον· καὶ διελύθη ὁ πόλεμος, καὶ νίκην ἔλαβον οἱ Ιουδαῖοι κατὰ Περσῶν. Ταῦτα δὲ [2] ἐν ταῖς Εβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς. Ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ σοφὸς συνεγράψατο.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου, [3] ἐβασίλευσεν Ασσυρίων Αρταξέρξης· καὶ Νεεμίας ὁ ἱερεὺς, ὁ ὢν ἐκ τοῦ σπέρματος Δαβίδ, παῤῥησίαν ἔχων πρὸς αὐτὸν, ἐδυσώπησε τὸν Αρταξέρξην· ἠγάπα γὰρ αὐτὸν, ὅστις [4] καὶ ἄρχειν αὐτὸν τῶν εὐνούχων ἐποίησε· καὶ λαβὼν χρήματα πολλὰ, ἐποίησεν

cam egressa, caput ejus Hierosolymas secum deportavit. Prope enim ipsius urbis mœnia, Judithæ causa, tentorium suum fixerat Holophernes. Judæi autem caput ab ea accipientes, conto impactum, è muro anteluculo extulerunt, ostentantes illud Holophernis exercitui. Aurora autem illucescente, Persæ Holophernis caput conto impositum conspicientes, effectumque hoc à Numine quodam existimantes, terga dederunt: atque sic dissolutum est bellum, Judæis contra Persas victoria potitis: uti hoc constat ex scriptura Hebraica. Hæc etiam sapiens Irenæus memoriæ mandavit.

Dario successit in regno Assyriorum Artaxerxes. Neemias autem Sacerdos, ex semine Davidis, qui apud regem plurimum poterat, (summe enim sibi charum habuit, ipsumque adeo Eunuchis suis præfecerat;) impetravit ab eo, uti libertati suæ restitutus,

---

1. διὰ δυνάμεώς τινος τοῦτο ἐγένετο.] δύναμις pro spiritu quodam, seu Dæmone, uti alias sæpius apud nostrum, hoc loco sumitur.

2. ἐν ταῖς Εβραϊκαῖς ἐμφέρεται γραφαῖς] Nihil minus: Librum enim Judith Hebræum Judæi nullum unquam habuerunt. vide Scalig. in Euseb. Chron. p. 89.

3. ἐβασίλευσεν Ασσυρίων Αρταξέρξης] Ασσυρίων etiam supra, pro Περσῶν ponit. Cæterum Artaxerxes ille, cujus Pincerna Nehemias erat, qui & Mnemon cognominatus est, post Cambysem quidem, quem noster Darium hic vocat, Persis imperavit, non tamen immediate, sed interjectis regibus aliis sex.

4. καὶ ἄρχειν αὐτὸν τῶν εὐνούχων ἐποίησε] Ita etiam Cedrenus; nisi quod, pro nostri ἄρχειν, ibi ἀρχὴν legatur; mendose. Unde tamen Enuchorum præfecturam adeptus est Nehemias? Artaxerxis quidem οἰνοχόος, *Pincerna*, vel fortassis ἀρχιοινοχόος, ut Cedrenus alibi eum vocat, *Princeps Pincernarum* erat, atque hinc proculdubio Nehemiæ præfectura à Græculis recentioribus efficta est.

& pecuniis instructus, mitteretur ad Hierosolymarum ruinas instaurandas. Erat enim hæc prima urbis Hierosolymitanæ captivitas; prima etiam Templi eversio. Neemias itaque dimissus, Hierosolymas rediit; & ruinas ejus excitavit; plateas ejus ampliores fecit, urbemque adeo totam in melius redegit: quæ quidem deserta erat per annos LXX. Tum etiam & Templum instauratum est: cujus secunda fabrica spatio XL annorum absoluta est. Sed & Artaxerxes etiam Primoribus suis quibusdam ad id adductus, Judæos etiam reliquos in patriam suam remisit. Liberum itaque cuique fuit, Hierosolymas redire, cum Esdra Propheta; quem & Ducem habuerunt: quin etiam sacra reddebantur vasa; libri etiam Sacerdotales, quicunque inveniri poterant: eorum vero qui non inventi erant, Esdras ipse, ex Memoria sua, describendi copiam fecit.

Illis temporibus Macedonia Regi parere cœpit. Regnavit illic primus Cranaus, annis XXVIII, & post eum alii XXIII, usque ad Philippum. Circa idem tempus floruerunt apud Græcos, Philosophi, & Poetæ, Sophocles, Heraclides, Euripides, Herodotus, Socrates etiam, & Magnus Pythagoras. Temporibus autem su-

ἀπολυθῆναι αὐτὸν, καὶ ἀπελθεῖν, τοῦ κτίσαι τὴν Ιερουσαλὴμ τὴν πορθηθεῖσαν· Πρώτη γὰρ αὕτη τῆς Ιερουσαλὴμ ἅλωσις, καὶ τοῦ ἱεροῦ καταστροφή. Ο δὲ Νεεμίας ἀπολυθεὶς, ἀνῆλθεν εἰς Ιερουσαλὴμ, καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν, καὶ τὸ τεῖχος τῆς πόλεως, καὶ τὰς πλατείας αὐτῆς ἐποίησεν εὐρυχώρους, καὶ βελτίω αὐτὴν κατέστησεν· ἦν γὰρ ἔρημος ἐπὶ ἔτη ο'. Αὕτη ἦν ἡ δευτέρα τοῦ ἱεροῦ ἀνοικοδομή. Επληρώθη δὲ τὸ ἱερὸν διὰ ἐτῶν μ'. Ο δὲ αὐτὸς Αρταξέρξης παρακληθεὶς ὑπό τινων τῆς συγκλήτου αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὑπολοίπους Ιουδαίους ἀπέλυσε· καὶ εἴ τις ἐὰν ἠβουλήθη τότε ἀνελθεῖν εἰς τὴν Ιερουσαλὴμ, ἀνῆλθε μετὰ Εσδρα τοῦ προφήτου, καὶ ἡγουμένου· ᾧτινι καὶ τὰ ἱερὰ σκεύη ἔδωκε, καὶ τὰς βίβλους τὰς ἱερατικὰς τὰς εὑρεθείσας· ὁ δὲ αὐτὸς Εσδρας τῶν μὴ εὑρεθέντων βιβλίων ἀπὸ ὑπομνήσεως αὐτοῦ γράφεσθαι τὰ ὑπομνήματα ἐποίησεν.

Εν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἐβασιλεύσεν ἡ Μακεδονία χώρα· ἐν ᾗ [1] πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κραναὸς, ἔτη κη'. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσαν ἄλλοι κγ', ἕως Φιλίππου. Ησαν δὲ τότε τὰ τῶν Ελλήνων διδάσκοντες φιλόσοφοι, καὶ ποιηταὶ, Σοφοκλῆς, καὶ Ηρακλείδης, καὶ Ευριπίδης, καὶ Ηρόδοτος, καὶ Σωκράτης, καὶ ὁ μέγας Πυθαγόρας. Ην δὲ Ηρακλῆς

1. πρῶτος ἐβασίλευσεν ὁ Κραναὸς] Scr. Καρανός, Caranus enim, non Cranaus regni Macedonici prima jecit fundamenta.

γεννηθεὶς

γεννηθεὶς ἐν τοῖς προειρημένοις ἀνωτέρω χρόνοις ἐν Λατῷ τῆς Θηβαΐδος, [1] ἐκ γένους ὑπάρχων τοῦ Ηρακλέος τοῦ ἐκ τῆς Αλκμήνης καὶ τοῦ Πήκου Διός· ὅστις ἀνετράφη ἐν τῇ Ισπανίᾳ χώρᾳ, καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος, ἦλθε τότε ἀπὸ τῆς Ισπανίας ἐπὶ τὴν Ιταλίαν, φυγὼν τὸν Εὐρυσθέα βασιλέα· καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη λη'. Οστις ἔλαβε γυναῖκα [2] τὴν Αυγὴν, τὴν Αλέου θυγατέρα βασιλέως. ἐβασίλευσε δὲ, ὡς ἐκ τοῦ γένους καταγόμενος τοῦ Πήκου Διός. ὅθεν καὶ στήλας αὐτῷ χρυσᾶς, καὶ πορφυρᾶς ἀνέστησαν οἱ Ιταλοὶ, καὶ βασιλεῖς, ἤτοι ῥῆγες, ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ βασιλεύσαντες ἐν τοῖς ἐσχάτοις τῆς δύσεως μέρεσιν· αἵτινες στῆλαι ἕως τοῦ παρόντος ἵστανται.

Εἰσὶν οὖν ἀπὸ Αδὰμ, ἕως τῶν χρόνων τούτων, ἔτη ,ετξβ'.

Καὶ μετὰ Αρταξέρξην ἐβασίλευσαν τῶν Ασσυρίων [3] ἄλλοι πολλοὶ, ἕως Δαρείου τοῦ νεωτέρου.

Τῆς δὲ Ιταλίας ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ηρακλέος, ὁ ἀπὸ τῆς Αυγῆς, ὁ Τήλεφος. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁμοίως ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὅντινα Λατῖνον ἐκάλεσεν· ἐβασίλευσε δὲ ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ, αὐτὸς Λατῖνος, ἔτη ιη', καὶ ἐκ τοῦ ἰδίου ὀνόματος, [4] τοὺς Σκιτίνους καλουμένους, ἐπωνόμασε Λατίνους.

pra memoratis, natus est Hercules, in Lato Thebarum: genus ducebat is ab Hercule, Pici Jovis, & Alcmenæ filio. In Hispania enutritus est; unde, cum virilior factus esset, in Italiam, cavens sibi ab Euristheo rege, se recepit: ubi regnavit per annos 38. uxorem habuit Augen, Alei regis filiam, Italiæ vero regnum vendicavit sibi, ut qui ex Jove Pico oriundus esset. Unde &, qui eum secuti sunt, ex genere ipsius, Italiæ reges, statuas ei aureas, & Porphyreticas, & in Occidentis finibus posuerunt: quæ & etiamnum stantes visuntur.

Ab Adamo autem, usque ad hæc tempora, anni effluxerunt MMMMMCCCLXII.

Post Artaxerxem vero Assyriis imperaverunt alii plurimi usque ad Darium secundum.

Italiæ autem regnavit Telephus, Herculis ex Auge filius. Telepho etiam successit filius ejus, nomine Latinus. Regnum hic tenuit, per annos XVIII; quique antea Scitini vocabantur, Latinos eos, à nomine suo appellavit.

---

1. ἐκ γένους ὑπάρχων [τοῦ Ηρακλέος, τοῦ ἐκ] τῆς Αλκμήνης καὶ τοῦ Πήκου Διός.] Ista, quæ uncis inclusa sunt, desiderantur apud Cedrenum.

2. τὴν Αὐγὴν, τὴν Αλέου θυγατέρα] Cedrenus habet τὴν Αὔτβην, τὴν Ατλέτου θυγατέρα, mendose.

3. ἄλλοι πολλοὶ ἕως Δαρείου τοῦ νεωτέρου] Δαρεῖος ὁ νεώτερος nostro est Darius Nothus, ut infra apparet: inter quem tamen & Artaxerxem intervenerunt tantum Xerxes, qui mens. 2. & Sogdianus, qui mens. 7. regnarunt. vide Euseb. & Helvic.

4. τοὺς Σκιτίνους καλουμένους] Hos Κητταίους vocat Cedrenus, nomine uterque æque ignoto.

Eodem tempore Æneas Phryx, Anchisæ filius, post Ilii excidium, bellumque Trojanum, fuga sibi prospiciens, Lybiam profectus est, ad Didonem, quæ & Elissa dicta est, à Phœnicibus oriundam. Non diu autem ibi commoratus, Didone relicta, clam aufugit; nempe metuens sibi ab Jarba, rege Africæ: sicut Virgilius, sapiens Romanorum Poeta scriptum reliquit. Juxta autem ac Servius sapientissimus Romanus, in scriptis suis tradidit, ita hoc modo se res habet. Longo post Æneam mortuum tempore, Dido erat; oriunda quidem ex Chartima, exigua, & maritima Phœniciæ urbe, quæ fines Tyri & Sidonis interjacet. Erat autem hæc opulentissima; sicuti & fuerat etiam Sichæus, maritus ejus: cui Didonis frater, Pygmalion, invidens, (tum quod ditissimus esset, tum etiam quod omnem in exercitu regionem sibi subjectam teneret:) eum, inter venandum, trucidavit. Cum enim duæ isti, venabulis instructi, equites aprum persequerentur; Pygmalion, tergo veniens, Si-

[1] Τότε δὲ Αἰνίας ὁ Ἀγχίσου, ὁ Φρὺξ, φεύγων ἐκ τῆς πορθήσεως τοῦ Ἰλίου, ἤτοι τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Λιβύην, πρὸς τὴν Φοίνισσαν Διδὼ, τὴν καὶ Ἐλισσάν. Καὶ ἐνδιατρίψας ἐκεῖ, λάθρα ἐάσας αὐτὴν, ἔφυγεν, ὡς φοβηθεὶς τὸν Ἰάρβαν, βασιλέα τῆς Ἀφρικῆς· καθὰ Βεργίλλιος ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς συνεγράψατο. Ὁ δὲ σοφώτατος Σέρβιος, ὁ Ῥωμαῖος, ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασιν ἐξέθετο, εἰπών. Ὅτι, Μετὰ τὸ τελευτῆσαι τὸν Αἰνείαν ἔτη πολλὰ, ἦν ἡ Διδὼ, [2] ἀπὸ πόλεως μικρᾶς, λεγομένης Χαρτίμας, οὔσης τῆς παράλου Φοινίκης, μεταξὺ τῶν ὁρίων Τύρου καὶ Σιδῶνος. Ἥτις Διδὼ ἦν πλουσιωτάτη· εἶχε δὲ ἄνδρα τινὰ, ὀνόματι Συχαῖον, ὄντα καὶ αὐτὸν πλούσιον σφόδρα. Τὸν δὲ αὐτὸν Συχαῖον ἐφόνευσεν, ὡς κυνηγοῦντα, ὁ ἀδελφὸς τῆς Διδὼ, ὀνόματι Πυγμαλίων, διαφθονούμενος αὐτῷ, ὡς πολὺ ἀπόρῳ, καὶ κελεύοντι πάσῃ τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ. Ἦσαν γὰρ οἱ δύο ἔφιπποι, καταδιώκοντες σύαγρον, [3] καὶ βασταζοντες βύναβλα· ἐκ τῶν ὄπισθεν οὖν ἐλθὼν ὁ Πυγμαλίων, δέδωκε τῷ Συ-

1. Τότε δὲ Αἰνίας] Scr. Αἰνείας.

2. ἀπὸ πόλεως μικρᾶς, λεγομένης Χαρτίμας] Cedrenus, ἐκ μικρᾶς πόλεως Χαρτικῆς. hanc urbem Chartam, vocat, de Carthagine verba habens, qui eam ita dictam asserit *à Cartha appella, unde fuit Dido, inter Tyron & Berithon*: atque hoc etiam ex historia Pœnorum, uti ipse alibi testatur.

3. καὶ βασταζοντες βύναβλα.] Βύναβλον *Venabulum*, ut, Βηνάτωρ, *Venator*: atque hæc recta est vocis hujus scriptura. Græci tamen recentiores Μέναυλον scribunt, ex Vocabuli scilicet originis ignorantia, atque etiam ex Characterum horum, μ, & β, similitudine; in MS. enim Codicibus, præsertim antiquioribus, vix inter se distingui possunt.

χαίρ

χαίῳ κατὰ τοῦ νώτου αὐτοῦ τῇ λόγχῃ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν· (ἦν γὰρ γενναῖος·) καὶ λαβὼν τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἔῤῥιψεν εἰς κρημνόν. Καὶ ὑποστρέψας, εἶπε τοῖς διαφέρουσιν αὐτῷ, καὶ τῇ γαμετῇ αὐτοῦ, ὅτι, ὡς κατεδίωκε τὸν σύαγρον, κατεκρημνίσθη. Ἠβούλετο δὲ ὁ αὐτὸς Πυγμαλίων καὶ τὴν αὐτοῦ ἀδελφὴν φονεῦσαι, καὶ λαβεῖν τὰ χρήματα πάντα. Ἥτινι Διδοῖ ἐφάνη ἐν ὁράματι ὁ αὐτῆς ἀνὴρ Συχαῖος, καὶ εἶπεν αὐτῇ· φύγε, μή σε φονεύσῃ Πυγμαλίων· δείξας αὐτῇ καὶ τὸν τόπον τῆς πληγῆς. Καὶ λοιπὸν ἡ αὐτὴ Διδὼ λαθοῦσα τὸν ἑαυτῆς ἀδελφὸν Πυγμαλίωνα, καὶ εὑροῦσα καιρὸν, ἔλαβε πάντα τὰ χρήματα τὰ ἑαυτῆς· καὶ βαλοῦσα εἰς πλοῖα, μετὰ τῶν ἰδίων ἀνθρώπων αὐτῆς φυγοῦσα, ἀπέπλευσεν ἐκ τῆς Φοινίκης, καὶ ἦλθεν εἰς τὴν Λιβύην, χώραν τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ κτίζει ἐκεῖ πόλιν μεγάλην πάνυ, ἣν ἐκάλεσε Χαρτάγεναν· καὶ ἐβασίλευσεν ἐν αὐτῇ, καὶ ἐκεῖ τελευτᾷ, σωφρόνως ζήσασα.

Ὁ δὲ Αἰνείας χρησμὸν λαβὼν, ἀπέπλευσεν ἀπὸ τῆς Λιβύης βουλόμενος ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν ἐλθεῖν. Ἀνέμου δὲ ἐναντίου γενομένου, ἐξεῤῥίφη μετὰ τῶν ἰδίων πλοίων, πλησίον τῆς Σικελίας, εἰς τὴν Καλαβρίαν, ἐν πόλει λεγομένῃ Ἀργυείππῃ, τῇ κτισθείσῃ ὑπὸ Διομήδους, τοῦ Τυδέως. Ὅστις ὑπῆρχεν Αἰτωλὸς τῷ γένει, φέρων τὴν συγγένειαν ἐκ τοῦ Οἰνέως, βασιλέως τῆς Αἰτωλίας· ὅστις Οἰνεὺς ἀγαγόμενος γυναῖκα, ὀνόματι Ἐρίβοιαν, ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Τυδέα. Καὶ ἐτελεύτησεν ἡ Ἐρίβοια, καὶ ἠγά-

chæum, (qui vir erat ſtrenuus,) dorſo haſta transfixo, interfecit; corpuſque ejus correptum, in præceps dedit. Reverſus autem à venatione, neceſſariis, & uxori ejus retulit: eum, dum aprum inſequeretur, præcipitem actum periiſſe. Habuit etiam in animo Pygmalion ſororem ſuam è medio tollere, divitiaſque ejus omnes occupare. Sed apparuit per inſomnium Didoni Sichæus conjux; qui monuit eam; Fuge, (inquiens,) ne te Pygmalion occidat: ſimulque ei vulneris locum oſtendit. Dido itaque, tempus nacta opportunum, clam fratre, divitias ſuas omnes congerit: quibus in naves conjectis, ſimul cum ſuis ex Phœnicia fugiens, in Lybiam, Africæ regionem, pervenit: ubi urbe maxima extructa, Carthaginem appellavit: ibique ſedem regni conſtituens, vitam pudice actam abſolvit.

Æneas autem Oraculo monitus à Libya ſolvit, in Italiam navigaturus: ſed adverſis jactatus ventis, delatus eſt cum claſſe ſua ad Argyrippam, Calabriæ urbem, non procul à Sicilia ſitam. Conditorem habuit urbs iſta Diomedem, Tydei filium: Tydeus autem, Ætolia oriundus, ab Oeneo, Ætolorum rege genus ducebat: qui uxorem habuit Eribœam, Tydei matrem. Eribœa autem fatis defuncta, uxorem duxit alteram, nomine Althæam: ex qua filium

um suscepit Meleagrum; filiamque Deianiram. Hanc juvenis quidam, Achelous, Posidonii filius, qui Tydei ex consiliariis fuit, desponsatam sibi habens, ante nuptias clanculum vitiavit: deinde vero Oeneo, patri ejus, dixit, filiam illius se non alia conditione ducturum, nisi & regni administrationem etiam sibi concederet. Oenoe vero renuente, Achelous, cum patre suo, bellum ei infert. Necessitate igitur adactus Oeneus, in auxilium sibi, ex Pthia regione, ducem strenuum, Herculem quendam, qui & Polyphemus dictus est, vocavit: cui etiam in uxorem dare Deianiram filiam promisit. Polyphemus itaque, cum exercitu veniens, in Posidonium, filiumque ejus Acheloum, arma movit. In ipso autem congressu, Polyphemus Posidonium, Acheloi patrem, gladio peremit. Unde Poetæ fabulantur, Herculem Acheloi cornu avulsisse; Paternum scilicet auxilium. Achelous autem, ubi patrem cæsum vidit, fugam eques capessit, unde & eum, Hippocentaurum, fuisse fingunt. Fugientem autem Acheloum dum Polyphe-

γετο ἑτέραν γυναῖκα, ὀνόματι Ἀλθαίαν· καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς τὸν Μελέαγρον, καὶ θυγατέρα, ὀνόματι Δηϊάνειραν. [1] νεώτερός τις, ὀνόματι Ἀχελῷος, υἱὸς Ποσειδωνίου, συγκλητικοῦ τοῦ Τυδέως, ἐμνηστεύσατο. ὁ δὲ Ἀχελῷος πρὸ τοῦ γάμου, ἔφθειρε τὴν Δηϊάνειραν λάθρα· καὶ μετὰ ταῦτα λέγει τῷ πατρὶ αὐτῆς, τῷ Οἰνεῖ· οὐκ ἄλλως λαμβάνω τὴν θυγατέρα σου, εἰ μὴ παραχωρήσεις μοὶ τὸ βασίλειόν σου διοικεῖν. ὁ δὲ οὐκ ἐπείσθη αὐτῷ· καὶ λοιπὸν σὺν τῷ ἰδίῳ πατρὶ ἀντῆρεν ὁ Ἀχελῷος τῷ Οἰνεῖ, καὶ ἐπολέμησεν αὐτῷ. Καὶ ἠναγκάσθη ὁ Οἰνεὺς προτρέψασθαι, ἐκ τῆς Φθίας χώρας, στρατηγὸν γενναῖον, Ἡρακλέα, τὸν λεγόμενον Πολύφημον· συνταξάμενος διδόναι αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, τὴν Δηϊάνειραν. ὅστις κατελθὼν μετὰ τῆς ἐνόπλου αὐτοῦ στρατείας, συνέβαλε πόλεμον μετὰ Ποσειδωνίου, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀχελῴου. καὶ εἰς τὴν συμβολὴν, ξίφει ὁ Πολύφημος τὸν Ποσειδώνιον ἀνεῖλε, τὸν πατέρα Ἀχελῴου· διὰ τοῦτο δὲ ἐξέθεντο οἱ ποιηταὶ, ὅτι τὸ κέρας τοῦ Ἀχελῴου ἀπέσπασεν ὁ Ἡρακλῆς, ὅπερ ἐστὶ, τὴν πατρικὴν αὐτοῦ δύναμιν. Καὶ ἑωρακὼς τὸν ἴδιον αὐτοῦ πατέρα πεσόντα, φεύγει ἔφιππος· διὸ καὶ γράφουσιν αὐτὸν Ἱπποκένταυρον. Καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐτὸν τὸν Πολύφημον Ἡρακλέα, στραφεὶς τοξεύει αὐτὸν

1. νεώτερός τις, ὀνόματι Ἀχελῷος] Legendum ἥντινα νεώτερός τις Cedrenus, ἐξ ἧς ἔσχε τὸν Μελέαγρον, καὶ τὴν Δηϊάνειραν, ἥντινα ἡρμόζετο Ἀχελῷος πρὸ τοῦ γάμου.

κατὰ

μετὰ τοῦ μαστοῦ· καὶ εὐθέως ὁ Ἡρακλῆς ἀντετόξευσε τὸν Ἀχελῶον, ὡς περᾷ τὸν ποταμὸν, [1] ὀνόματι Φορβάν· [2] καὶ φιβλωθεὶς ὁ Ἀχελῶος, κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου, εἰς τὰ ῥεῖθρα τοῦ ποταμοῦ, καὶ ἀπώλετο. καὶ μετεκλήθη ἔκτοτε ὁ αὐτὸς ποταμὸς, ἀπὸ τῆς τῆς Αἰτωλίας χώρας, Ἀχελῷος, ἕως τῆς νῦν· καθὰ Κεφαλίων ὁ σοφὸς ἐξέθετο. ὁ δὲ Πολύφημος Ἡρακλῆς, ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ μαστοῦ, μεθ' ἡμέρας τινὰς τελευτᾷ.

Μελέαγρος δὲ ὁ τοῦ Οἰνέως υἱὸς, ἀδελφὸς δὲ τοῦ Τυδέως, καὶ Δηϊανείρας, ἐποίησεν ἆθλον μέλαν, ἐν τῇ Καλυδωνίᾳ χώρᾳ, φονεύσας κάπρον φοβερὸν, τῆς Ἀταλάντης, τῆς θυγατρὸς τοῦ Σχοινέως, οὔσης μετ' αὐτοῦ· [3] ἥτις προποιήσασα, τοξεύει τὸν σύαγρον. (Ἐλυμαίνετο γὰρ οὗτος ὁ θὴρ πᾶσαν τὴν χώραν ἐκείνην.) Καὶ μετὰ τὴν ἀναίρησιν τοῦ θηρὸς, τὸ δέρμα αὐτοῦ ἐχαρίσατο ὁ Μελέαγρος τῇ Ἀταλάντῃ, εἰς ἔρωτα αὐτῆς βληθείς. Ἀπελθὼν δὲ ὁ Μελέαγρος

mus insequitur, conversus Achelous, sagitta in eum emissa, juxta mamillam vulnerat. Polyphemus autem Acheloum, dum Phorbam fluvium trajicit, sagitta vicissim petivit: quo confossus Achelous, ex equo in flumen deturbatus, ibidem periit. Flumen itaque istum Ætoli Acheloum, ad hunc usque diem vocant: sicut auctor est sapiens Cephalion. Polyphemus etiam, paucos post dies, ex vulnere in mamilla accepto, interiit.

Meleager autem, Oenei filius, Tydei, & Deianiræ frater, egregium sane certamen obivit, aprum horrendum prosternens, in terra Calydonia. Sociam vero facinoris habuit Atalantam, Schœnei filiam: quæ & ipsa aprum sagittis prius percusserat: regionem enim eam omnem vastabat fera ista. Meleager autem apri interfecti exuvium Atalantæ, cujus amore captus erat, dono dedit. Meleagro vero, ad Oeneum patrem re-

1. ὀνόματι Φορβὰν] Fluvium hunc, Εὔηνον, antea dictum asserit Cedrenus; Plutarchus, Thestium, à Thestio, Martis & Pisidices F. Stephanus, Thoas: Stephan. de urb. Ἀχελῷος ποταμὸς Ἀκαρνανίας, ἀπὸ Ἀχελώου ἐλθόντος ἐκ Θετταλίας μετὰ Ἀλκμαίωνος· ἐκαλεῖτο δὲ Θόας ὁ ποταμός.

2. καὶ φιβλωθεὶς ὁ Ἀχελῷος] vocabulum Græcobarbarum, apud Græcos recentiores frequenter usurpatum, à φίβλα, Latinis Fibula. φιβλωθεὶς, *transfixus*: φιβλοῶ, pro *transfigere*, supra habuimus, in Paridis à Philoclete occisi historia, lib. 5. p. 77. τοὺς αὐτοῦ πόδας φιβλοῖ ἐπὶ τὰ σφυρά., *pedes ejus juxta malleolos transfixit.*

3. ἥτις προποιήσασα τοξεύει τὸν σύαγρον] ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 7. Hist. 102.

Πολλῶν συναθροισθέντων δὲ συναγρευτῶν ἐκεῖσε,
Ἡ Ἀταλάντη πρώτη μὲν ἐκεῖνον ἐκτοξεύει·
Εἶτα βαλὼν Μελέαγρος κτείνει τὸν συοκτόνον.

verſo occiſi apri ſpolia ſibi dari ab eo poſtulabat: ubi vero audiſſet, Atalantæ illa filium dediſſe; ira correptus, olivæ frondem, quam uxor ſua, Meleagri mater, apud ſe ſervaverat, in ignem projecit. Althæa enim uterum ferens, olivæ frondem ſummopere expetivit: & fronde devorata, ſimul cum Meleagro, frondem olivæ è veſtigio enixa eſt. Oeneus vero, infantis pater, ab Oraculo accepit, filium tam diu in vivis futurum eſſe, quam aſſervatam habuerit olivæ frondem, eodem partu editam. Hanc autem pater, ira in filium concitatus, in ignem conjecit: qua ignibus abſumpta, Meleager ſtatim efflavit animam: uti in Dramate ſuo, de Meleagro iſto, ſcriptum tradidit Euripides.

Oeneo ſucceſſit, in Ætolorum regno filius alter, Tydeus, pater Diomedis. Diomedes vero, patre defuncto, Argivorum regnum obtinuit; uxore Argiva ducta nomine Ægialia: cæterum inſania concitus, contra Ætolos arma movens, propriam ditionem ſubegit: Ætoliæque regno diſſoluto, Argivorum eam, quo ipſe potitus fuerat, imperio

πρὸς τὸν ἑαυτοῦ πατέρα Οἰνέα, ἀπῃτήθη παρ' αὐτοῦ τὰ νικητήρια τοῦ θηρός· καὶ μαθὼν, ὅτι τῇ Ἀταλάντῃ τὸ δέρμα ἐχαρίσατο, ὀργισθεὶς κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ, ὃν εἶχε θαλλὸν ἐλαίας, φυλαττόμενον παρὰ τῇ Ἀλθαίᾳ, τῇ ἑαυτοῦ μὲν γυναικὶ, μητρὶ δὲ τοῦ Μελεάγρου (ὅντινα θαλλὸν τῆς ἐλαίας ἡ Ἀλθαία, ἔγκυος οὖσα, ἐπιθυμήσασα ἔφαγε. καὶ καταπιοῦσα τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας, εὐθέως τικοῦσα συνεγέννησε τὸ τῆς Ἐλαίας φύλλον σὺν τῷ Μελεάγρῳ. Περὶ οὗ χρησμὸς ἐδόθη τῷ Πατρὶ αὐτοῦ τῷ Οἰνεῖ, τοσοῦτον χρόνον ζῆν τὸν Μελέαγρον, [1] ὅσον χρόνον φυλάττεται τὸ φύλλον τῆς ἐλαίας τὸ μετ' αὐτοῦ γεννηθέν· ὅπερ φύλλον, ὀργισθεὶς ὁ Οἰνεὺς,) εἰς πῦρ ἔβαλε, καὶ ἐκαύθη, ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ ἰδίου υἱοῦ· καὶ παραχρῆμα ὁ Μελέαγρος ἐτελεύτησεν· ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης [2] δράμμα περὶ τοῦ αὐτοῦ Μελεάγρου ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ Οἰνέως, ἐβασίλευσε τῆς Αἰτωλίας ὁ ἄλλος υἱὸς αὐτοῦ, ὁ Τυδεὺς, ὁ πατὴρ τοῦ Διομήδους. ὁ δὲ Διομήδης, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου πατρὸς Τυδέως, ἐβασίλευσε τῆς Ἀργείων χώρας, ἀγαγόμενος ἐκ τοῦ Ἄργους γυναῖκα, ὀνόματι Αἰγιάλειαν. Καὶ ἀπονοηθεὶς ὑπέταξε τὴν ἑαυτοῦ χώραν τὴν Αἰτωλίαν, πολεμήσας αὐτούς· καὶ καταλύσας τὸ βασίλειον αὐτῆς, καὶ ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ τὴν Ἀργείων βασιλείαν, τοῦτ' ἔστιν, ὑπὸ τὸ ἴδιον κρά-

1. ὅσον χρόνον φυλάττεται] Scr. ἐφυλάττετο.

2. δράμμα περὶ τοῦ αὐτοῦ] Scr. δρᾶμα.

τος

τος· καὶ εὐθέως μετὰ τῶν Ἀχαιῶν ἐξώρμησεν ἐπὶ τὸν Τρωϊκὸν πόλεμον. Καὶ ἐπανελθὼν, μετὰ τὴν νίκην τῆς Τροίας, ἐπὶ τὸ ἴδιον αὐτοῦ βασίλειον, οὐκ ἐδέχθη ὑπὸ τῆς ἰδίας πόλεως, ἢ τῆς συγκλήτου αὐτοῦ· ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ ἐν δυνάμει πολεμοῦντες. Μαθὼν δὲ ὅτι ἡ γυνὴ αὐτοῦ ἡ Αἰγιάλεια κατασκευάζει αὐτῷ θάνατον, ὡς πορνευθεῖσα ὑπό τινος συγκλητικοῦ αὐτοῦ, ὅστις καὶ ἀνθίστατο αὐτῷ κραταιῶς. ὁμοίως δὲ ἀκούσας, ὅτι ἐπορνεύθη [1] ὑπὸ τοῦ Ὕακος, υἱοῦ τοῦ Ναυπλίου, (οἵτινες διὰ τὸν πρὸς αὐτὴν ἔρωτα, πολλῷ σθένει ἀντεμάχοντο αὐτῷ· καθὼς ὁ σοφὸς Δίδυμος ἐξέθετο.) προσεσχηκὼς δὲ ὁ Διομήδης τοὺς ἡγεμόνας, καὶ πᾶσαν τὴν Ἀργείων χώραν ἀνθισταμένην αὐτῷ· μὴ δυνάμενος δὲ ἀπελθεῖν μήτε ἐπὶ τὴν Αἰτωλίαν, τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν, ὡς λύσας αὐτῆς τὸ βασίλειον· παραχωρήσας τὴν ἰδίαν αὐτοῦ βασιλείαν, ἀνεχώρησεν, ἀποπλεύσας ἐπὶ τὴν Καλαβρίων χώραν· καὶ κτίζει πόλιν ἐκεῖ παραλίαν, ἣν ὠνόμασεν, Ἀργυρίππην, ὡς προγέγραπται, [2] τὴν μετακληθεῖσ-

subjecit. Inde cum Achæis, in bellum Trojanum, profectus est. Troia autem eversa, in regnum suum reversum, nec populus, nec Primores eum receperunt; sed & armis etiam eum depulerunt. Ubi autem didicisset, uxorem Ægialiam vitæ suæ insidias struxisse: (stuprata enim ea fuerat à quodam ex Nobilibus ejus; qui, una cum Hiace, Nauplii filio, ejusdem etiam criminis participe, ob Ægialiæ amorem, summis viribus Diomedi obsistebat;) insuper etiam apud se recogitans, Argivorum Duces, totumque adeo populum hostes se habere; neque integrum sibi esse, in patriam suam Ætoliam redire, cujus imperium ipse dissolverat: regno suo relicto, in Calabriam navigavit; ubi urbem condidit maritimam, quam Argyrippam; uti diximus, appellavit; Beneventum hæc nunc vocatur: sicuti hæc

1. ὑπὸ τοῦ Ὕακος] Cedrenus hunc Αἴακον, vocat: de Nauplio vero Græcorum Principum uxores uti mœcharentur instigante, filii sui Palamedis in ultionem, vide Isac. Tzetzem in Lycophron.

2. τὴν μετακληθεῖσαν Βενέβεντον] ita etiam Cedrenus. Stephanus urbem hanc à Diomede, Ἄργος ἵππιον, dictam asserit. Διομήδης, μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς Ἰλίου, ἐπείχισε, καὶ μετωνόμασεν, Ἄργος Ἵππιον: à Diomede itaque non condita, sed muro cincta tantum fuit. Procopius tamen Beneventum à Diomede conditam fuisse testatur, Gothicor. lib. 1. ταύτην Διομήδης ποτὲ ὁ Τυδέως ἐδείματο: qui etiam apri Calydonii dentes, tres spithamas in circuitu habentes avunculi sui Meleagri in memoriam à Diomede ibidem repositos, ad sua usque tempora in spectaculum asservatos fuisse testatur. οἳ καὶ εἰς ἐμὲ ἐνταῦθά εἰσι, θέαμα λόγου πολλοῦ ἰδεῖν ἄξιον, περίμετρον οὐχ ἧσσον ἢ τρισπίθαμον ἐν μηνοειδεῖ σχήματι ἔχοντες.

à ſapiente Didymo narrantur. Ad hanc ipſam urbem ventis jactatum Æneam Diomedes humaniter, & honorifice excepit: cujus etiam hoſpitio uſus eſt Æneas per totam Hyemem.

Diomedem autem Æneas affatus; Novi, inquit, divinum Palladium, Trojæ olim religioſe aſſervatum, & à Te exinde delatum, ex Inſcriptione mihi Ænææ deberi. Adhæc Diomedes; ex quo, inquit, Palladium hoc ab Uliſſe accepi, multas ego, exercituſque meus calamitates experti ſumus. Coactus itaque Oraculum de hac re conſulere, reſponſum tuli; Palladium Trojanis reddendum eſſe. Mihi itaque reddas: inquit Æneas. Diomedes igitur, ſacris rite peractis, Palladium Æneæ tradidit. Æneas autem, Palladio accepto, æſtate tum ineunte, in Italiam, ad Latinum, profectus eſt: & ſocietate cum eo inita, exercitum, quem ex Phrygis armatum habuit, contra Rutulos duxit. In hoc bello Latinus, Telephi filius, cecidit; victoriaque penes Rutulos erat.

Æneas autem deinde profectus eſt ad Evandrum, & filium ejus Pallantem, viros bellicoſos; qui provinciam Italicam tenentes, in vico quodam Valentia, dicto, ſedes ha-

Βενεβεντον νυν. Καὶ δεξάμενος τὸν Αἰνείαν, ἐκριφέντα ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, κατέσχεν, ἐν πολλῇ τιμῇ, καὶ θεραπείᾳ ἔχων αὐτόν· καὶ συνδιῆξεν αὐτῷ ὁ Αἰνείας τὸν χειμῶνα.

Καὶ λέγει τῷ Διομήδει ὁ Αἰνείας· Ἔγνων, ὅτι τὸ θεῖον Παλλάδιον, τὸ ἐν τῇ Τροίῃ ἀποκείμενον ἐκόμισω, ὅπως ἐπιγραφῇ δίδοται τὸ Παλλάδιον τῷ Αἰνείᾳ. Ὁ δὲ Διομήδης εἶπεν αὐτῷ, ὅτι ἐξ οὗ τοῦτο μετὰ τοῦ Ὀδυσσέως ἀφειλόμην, οὐκ ἔλειψάν μοι συμφοραὶ, οὔτε τῷ ἐμῷ στρατῷ· ὅθεν ἠναγκάσθην αἰτῆσαι τὴν Πυθίαν περὶ αὐτοῦ· καὶ ἐδόθη μοι χρησμὸς, ἀποδοῦναι αὐτὸ τοῖς Τρωσί. Καὶ εἶπεν ὁ Αἰνείας· δός μοι αὐτό. Καὶ εὐθέως ποιήσας θυσίαν ὁ Διομήδης, παρέσχε τὸ Παλλάδιον τῷ Αἰνείᾳ. Καὶ λαβὼν αὐτὸ ὁ Αἰνείας, καταφθάσαντος τοῦ θέρους, ἐξώρμησεν ἐπὶ τὴν Ἰταλίαν, πρὸς τὸν Λατῖνον· καὶ ἑαυτὸν συμμίξας αὐτῷ μεθ' ἧς εἶχε βοηθείας ἐνόπλου στρατοῦ τῶν Φρυγῶν, ἐπολέμησε τοῖς Ρουτούλοις· καὶ εἰς αὐτὸν τὸν πόλεμον ὁ Λατῖνος, ὁ τοῦ Τηλέφου υἱὸς, ἐσφάγη, [1] καὶ ἠνέγκαν οἱ Ρουτοῦλοι τὰς ἐπάνω.

Καὶ ἀπῆλθεν ὁ Αἰνείας πρὸς τὸν Εὔανδρον, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ Πάλλαντα, ἄνδρας πολεμικωτάτους· οἵτινες διῆγον εἰς τὴν Ἰταλίαν, οἰκοῦντες κώμην λεγομένην Βαλεντίαν, ἰθύνοντες ἐπαρ-

1. Καὶ ἠνέγκαν οἱ Ρουτοῦλοι τὰς ἐπάνω] id eſt, *Rutuli ſuperiores evaſerunt.* Eodem rudi locutionis genere utitur, ad finem lib. 8. ἰδὼν ὁ Ἀννίβαλ τὴν τοῦ Σκιπίωνος δύναμιν, καὶ ὅτι τὰς ἐπάνω φέρει &c.

χίαν

χίαν μίαν. Εν ᾗ κώμῃ καὶ ἔκτισεν ὁ Πάλλας οἶκον μέγαν πάνυ, οἷον οὐκ εἶχεν ἡ περίχωρος ἐκείνη· [1] ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ Παλλάντιν, καὶ [2] ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια, Παλλάντιον, ἐκ τοῦ Πάλλαντος. Καὶ ᾔτησεν αὐτὸς λαβεῖν παρ' αὐτῶν ὁ Αἰνείας βοήθειαν στρατοῦ· ὥτινι παρέσχεν ὁ αὐτὸς Πάλλας, ὁ αὐτοῦ πατὴρ Εὔανδρος, γενναίους πολεμιστὰς ἄνδρας υ'. Καὶ πάλιν ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Αἰνείας πρὸς ἄλλους τοπάρχας, ἔλαβε πολλὴν βοήθειαν στρατοῦ. ἐπειδὴ πᾶσα ἡ χώρα ἐκείνη· ἐναντιοῦτο τοῖς Ρουτούλοις, καὶ τῷ Τούρνῳ, βασιλεῖ αὐτῶν. Καὶ συνέβαλεν αὐτοῖς ὁ Αἰνείας πόλεμον, καὶ ἐνικήθησαν τὸν πόλεμον οἱ Ρουτοῦλοι ὑπὸ τοῦ Αἰνείου, σφαγέντος τοῦ Τούρνου· καὶ ἔλαβεν ὁ Αἰνείας, μετὰ τὴν νίκην, τὴν βασιλείαν, καὶ [3] τὴν θυγατέρα τοῦ Λατίνου, Αλβανίαν. Καὶ κτίζει ἐκεῖ πόλιν ὁ αὐτὸς Αἰνείας μεγάλην, ἥντινα ἐπωνόμασεν, Αλβανίαν· καὶ ἀποτίθεται ὁ Αἰνείας ὃ ἔλαβε, Παλλάδιον, ἀπὸ τοῦ Διομήδους, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Αλβανίᾳ. Εβασίλευσε δὲ ὁ Αἰνείας, μετὰ τὸν Λατῖνον, ἔτη ιθ'.

buerunt: ubi ædes plane magnificas, & in ea regione omnium splendidissimas extruxerat sibi Pallas; quas etiam *Pallantium* vocavit. Unde & Regiæ domus deinceps, à Pallante, *Pallantia* dicta sunt. Æneas autem ab Evandro, & filio Pallante exercitu cccc virorum fortium & bellicosorum, instructus; impetratis etiam ab aliis Italiæ regulis, (qui Turno omnes, Rutulisque inimicissimi fuerunt) auxiliarium virorum copiis ingentibus; Rutulus iterum aggressus est: Turnoque, rege eorum, occiso, in eos victoria potitus est. Æneas autem exinde Latini regnum, filiamque Albaniam uxorem consecutus, urbem magnam condidit, quam Albaniam nominavit: ubi etiam Palladium, à Diomede receptum, reposuit. Regnavit autem Æneas, post Latinum, annos XIX.

1. ὅστις οἶκος ἐκλήθη τὸ Παλλάντιν] Παλλάντιν, pro Παλλάντιον; ut στηθάριν, pro στηθάριον, Librariorum ex recitantis ore scribentium errore frequentissimo.

2. ἀπὸ τότε ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ κατοικητήρια, Παλλάντιον.] Eadem habes apud Cedrenum, & Glycam, part. 2. Zonaras autem, Palatium, Domum Imperatoriam dictam vult, eo quod in Monte Palatino posita fuerit: ἡ δὲ τῶν αὐτοκρατόρων κατοικία παλάτιον ὠνομάσθη, ὅτι ἐν τῷ Παλατίῳ λεγομένῳ ὄρει, ἐν ᾧ Φαυστοῦλος ᾤκει, καὶ ἐκεῖ τὸ στρατήγιον εἶχε.

3. τὴν θυγατέρα τοῦ Λατίνου Αλβανίαν] Scr. Λαουινίαν, & hic, & in sequentibus: Lavinia enim dicta fuit Latino filia; Laviniumque, urbs ab Ænea à nomine ejus condita. Verum cum nostro, in hac Æneæ historia, Romanisque primordiis ineptit etiam Cedrenus.

Æneam excepit Ascanius Julus, Æneæ filius, ex Creusa Trojana, uxore priore. Regnavit autem Ascanius per annos XXV, urbemque ipse condidit, nomine Laviniam: ubi & sedem regni posuit; Palladiumque, ab Albanis delatum, in urbe illa, à se condita, collocavit.

Eo tempore Pontifex maximus Hierosolymis fuit, post reditum à Babylone tribuum duarum cum dimidia, Eliachimus, Jesu filius.

Iisdem temporibus floruit Hippasius, philosophus Pythagoricus; qui Cœlestem sphæram primus composuit, ex duodecim signis: in mari autem deinde naufragus periit. Eodem tempore etiam claruerunt Isocrates, Pericles, & Thucydides, belli Attici & Peloponesiaci scriptor. Æquales huic fuerunt Phidias statuarius, Stesichorus, & Bacchylides, Poetæ, & Saltatoriæ artis inventores. Cæterum hi, prædictorum Philosophorum temporibus ali-

Μετὰ δὲ τὸν Αἰνείαν ἐβασίλευσεν ἐκεῖ [1] Ἀσκάνιος Ἰούλιος, ὁ υἱὸς τοῦ Αἰνείου, ἀπὸ τῆς Κρεούσης, τῆς Τρωάδος, τῆς προτέρας γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ Αἰνείου, ἔτη κε΄. [2] Καὶ ἔκτισε τὴν Ἀλβανίαν πόλιν, καὶ τὸ βασίλειον τοῖς Λαβινισίοις ἐπέθηκε, μεταγαγὼν ὁ αὐτὸς Ἀσκάνιος ἐκ τῆς Ἀλβανίας πόλεως τὸ Παλλάδιον, εἰς τὴν αὐτοῦ κτισθεῖσαν πόλιν Ἀλβανίαν.

Ἐν τῷ καιρῷ δὲ τῷ αὐτῷ ἀρχιερεύς τις ἦν τῆς Ἱερουσαλήμ, μετὰ τὴν ἐπάνοδον τὴν ἐκ Βαβυλῶνος τῶν δύο ἡμίσεος σκήπτρων, τῶν ἀνελθόντων ἐν τῇ Ἱερουσαλήμ, [3] Ἐλιακείμ, ὁ υἱὸς Ἰησοῦ.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἦν [4] Ἱππάσιος, φιλόσοφος Πυθαγορικός· ὅστις τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ πρῶτος ἐξήνεγκεν ἐκ τῶν δεκαδύο ζωδίων, καὶ κατὰ θάλασσαν ναυαγήσας, ἐτελεύτα. Ἦν δὲ καὶ Ἰσοκράτης τότε, καὶ Περικλῆς, καὶ Θουκυδίδης, ὁ συγγραψάμενος τὸν πόλεμον τῶν Πελοποννησίων καὶ Ἀθηναίων. Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Θουκυδίδου ἦν καὶ Φειδίας, ὁ ἀγαλματοποιός· καὶ Στησίχορος, καὶ Βακχυλίδης, οἳ ἦσαν ὀρχήσεως εὑρεταί, καὶ ποιηταί, [5] μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους

1. Ἀσκάνιος Ἰούλιος] Cedrenus habet, Ἴουλος, rectius.

2. καὶ ἔκτισε τὴν Ἀλβανίαν] Alba, dicta est hæc urbs ab Ascanio condita: cæterum cum quæ profert hic Author Noster à vero ut plurimum aliena sint, atque alias etiam omibus satis nota, errores singulos notare supersedebo.

3. Ἐλιακείμ, ὁ υἱὸς Ἰησοῦ] Jesuæ Pontif. qui cum Zorobabel Hierosylamas reversus est, filius quidem erat Joacimus, non Eliachimus: de hoc tamen Auctorem intelligendum esse puto.

4. Ἱππάσιος φιλόσοφος] Forte hic idem est, quem Hesychius Illustr. περὶ σοφῶν, Ἵππασον vocat: quem vide.

5. μετὰ τοὺς προειρημένους φιλοσόφους &c.] locus iste adeo mendosus est, ut sanus aliquis sensus exinde elici vix poterit. Stesichori duo fuerunt: quorum primus Thucydide multo antiquior: nec tamen Stesichorus alter ei contemporaneus erat; sed aliquanto junior; de quo vide Cl. Seldeni Marmor. Arundel.

ἄνδρας·

ἄνδρας· μετὰ δὲ χρόνον οἱ προεξέχοντες τῶν Ἑλλήνων ἦσαν παιδευταί. Αναφαίνεται δὲ μετὰ ταῦτα καὶ Δημοσθένης, καὶ Αριστοφάνης ὁ κωμῳδός.

[1] Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου, ἐβασίλευσε Περσῶν Αρταξέρξης, ὁ Μνήμων καλούμενος, ἔτη λθ'.

Αλβανῶν δὲ ἐβασίλευσεν Αλβας, ὁ υἱὸς τοῦ Ασκανίου, ἔτη λς'. Καὶ κτίζει [2] τὴν Σίλπιν πόλιν, (ἀπὸ τότε οἱ βασιλεῖς, Σίλβιοι ἐκαλοῦντο·) μεταγαγὼν ἐν τῇ αὐτῇ Σίλβει πόλει καὶ τὸ Παλλάδιον ὁ αὐτὸς Αλβας βασιλεύς. Καὶ ἐβασίλευσε λοιπὸν οἱ [3] ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰανείου, οἱ λεγόμενοι Αἰνειάδες, ἔτη τλα'.

quanto posteriores, doctores deinde inter Græcos emerserunt. Posthæc floruerunt etiam Demosthenes, & Aristophanes Comicus.

Dario autem juniori successit in regno Persarum Artaxerxes, qui & Mnemon vocatus est: & regnavit per annos XXXIX.

Albanis vero regnavit Albas, Ascanii filius, annos XXXVI, qui & urbem Silviam condidit: unde & reges eorum deinceps, Silvii, vocati sunt: Palladium vero & is quoque in Silviam transtulit. Regnarunt autem Æneæ posteri, qui & Æneadæ vocabantur, per annos CCCXXXI.

---

1. *Μετὰ δὲ τὴν βασίλειαν Δαρείου τοῦ νεωτέρου,*] Ochus hic primo dictus, deinde Darius, teste Ctesia: *Βασιλεύει Ὦχος, ὃς μετονομάζεται Δαρειαῖος·* cui in regno successit filius ejus, Arsaces, Artoxerxes postea dictus: *βασιλεύει δὲ Αρσάκης, ὁ μετονομασθεὶς Αρταξέρξης.*

2. *τὴν Σίλπιν πόλιν*] Nugæ: urbem hanc statim, *Σίλβιν*, vocat; *μεταγαγὼν ἐν τῇ Σίλβει πόλει καὶ τὸ Παλλάδιον*: Cedrenus, *Σίλβαν* appellat. Silvii Latinorum reges dicti sunt, non ab Alba nescio quo, urbeve ab eo condita; sed à Silvio, Æneæ ex Lavinia filio. Sed nec Albam regem agnoscit Historia Romana; Alba quidem urbs erat, ab Ascanio, Æneæ ex Creusa F. condita; ut supra diximus.

3. *ἐκ τοῦ γένους τοῦ Αἰανείου*] Scr. *Αἰνείου.*

LIBER

LIBER SEPTIMUS.

De Roma condita.

ΛΟΓΟΣ ΕΒΔΟΜΟΣ.

Περὶ Κτίσεως Ῥώμης.

REgnavit posthæc Romulus, Romæ conditor, cum Remo fratre: unde & Romani nomen acceperunt. Hi arma Herculis, à Jove Pico oriundi, inventa, Romæ urbis, à se conditæ, (quæ prius Valentia dicebatur,) in Templo Pici Jovis, ad forum Boarium, ubi adhuc visuntur, reposuerunt. Porro fratres isti Palatium, regiam nempe domum à Pallante conditam, instaurarunt: Jovi etiam Templum ingens, excitantes, quod Romana lingua, *Capitolium*, vocabant, (quasi diceres, *Caput urbis*:) Simulachrum etiam, quod Palladium dicebatur, ex urbe Silvia, in Romam suam transtu-

ΚΑΙ λοιπὸν ἐβασίλευσε Ῥῶμος, ὁ κτίστης τῆς Ῥώμης, καὶ Ῥῆμος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ. ὅθεν μετεκλήθησαν Ῥωμαῖοι. οἵτινες καὶ τὰ ὅπλα τοῦ Ἡρακλέος, τοῦ ἐκ τοῦ γένους τοῦ Πίκου Διὸς, εὑρηκότες, ἀπέθεντο ἐν τῇ παρ' αὐτῶν κτισθείσῃ πόλει Ῥώμῃ, τῇ πρώην λεγομένῃ κώμῃ Βαλεντίᾳ, ἐν τῷ Βοαρείῳ φόρῳ, εἰς τὸν ναὸν τοῦ Πίκου Διὸς, ἀποκλείσαντες αὐτὰ ἐκεῖ ἕως ἄρτι. Οἱ δὲ αὐτοὶ ἀδελφοὶ ἀνενέωσαν τὸ λεγόμενον Παλάντιον, τὸν βασιλικὸν οἶκον, τὸν τοῦ Πάλλαντος· καὶ ναὸν μέγαν τῷ Διῒ κτίσαντες, ἐκάλεσαν αὐτὸν Καπετώλιον, Ῥωμαϊστί· ὅ ἐστιν, ἡ κεφαλὴ τῆς πόλεως· ἀγαγόντες καὶ τὸ Παλλάδιον τὸ ξόανον ἀπὸ πόλεως Σίλβης

ἀπέθεντο

ἀπέθεντο αὐτὸ ἐν τῇ Ῥώμῃ. Οἵτινες ἀδελφοὶ ἐν τῷ βασιλεύειν, εἰς ἔχθραν ἦλθον πρὸς ἀλλήλους· καὶ ἐφονεύθη ὁ Ῥῆμος ὑπὸ τοῦ Ῥώμου, καὶ ἐβασίλευσε μόνος ὁ Ῥῶμος.

Ἐξότε δὲ ἀπέκτεινε τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν, ἐσείετο ἡ πόλις πᾶσα Ῥώμη, καὶ ἐγίνοντο πόλεμοι ἐμφύλιοι, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας. Καὶ ἀπελθὼν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος εἰς τὸ μαντεῖον, ἐπερώτησε· Διὰ τί γίνεται ἐπὶ τῆς ἐμῆς μόνης βασιλείας ταῦτα; Καὶ ἐξῆλθεν αὐτῷ ἐκ τῆς Πυθίας· ‘ὅτι, εἰ μὴ συγκαθεσθῇ σοι ὁ ‘σὸς ἀδελφὸς ἐν τῷ βασιλικῷ θρό‘νῳ, οὐ μὴ σταθῇ ἡ πόλις σου Ῥώμη, ‘οὔτε ἡσυχάσει ὁ δῆμος, οὔτε ὁ πό‘λεμος. Καὶ ποιήσας ἐκ τῆς εἰκόνος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ ἐκτύπωμα τοῦ προσώπου, ἤτοι χαρακτῆρος αὐτοῦ [1] χρυσοῦν στηθιαῖον στήλην, ἔθηκεν ἐν τῷ θρόνῳ αὐτοῦ, ἔνθα ἐκάθητο. Καὶ οὕτως ἐβασίλευσε τὸν ὑπόλοιπον χρόνον, συγκαθημένου αὐτῷ τοῦ ὁλοχρύσου ἐκτυπώματος τοῦ αὐτοῦ ἀδελφοῦ Ῥήμου· καὶ ἐπαύσατο ὁ σεισμὸς τῆς πόλεως, καὶ ἡσύχασεν ἡ δημοτικὴ ταραχή. Καὶ εἴτι δὲ ἂν ἐκέλευσε θεσπίζων, ἔλεγεν ὡς ἀφ' ἑαυ-

lerunt. Fratres autem communiter regnantes, mutuis laborarunt odiis: Remoque adeo à fratre interfecto, Romulus regnavit solus.

Exinde autem post cædem fratris, tota motibus agitata est urbs Roma; regnumque ejus intestinis seditionibus tumultuabatur. Ad Oraculum itaque profectus, rogavit: Undenam (inquiens,) cum ego nunc solus regno, fiunt ista? ‘Respondit Pythia: Nisi tu ‘fratrem in regio solio tibi ‘assessorem constituas, urbs ‘Roma à motibus liberari ‘non poterit, neque populi ‘tumultuum, nec bellorum ‘finis erit. Statuam itaque, quæ fratris formam & vultum exprimeret, ex auro fabricari jussit: quam eodem, quo sedebat ipse, throno collocavit. Deinceps igitur regnanti illi assidebat fratris ex auro solido statua: atque ita conquieverunt urbis motus, & seditiones populi consopitæ sunt. Rex autem, si quid ediceret, tanquam suo, fratrisque nomine id faceret, hac formula utebatur, *Jussi-*

---

1. χρυσοῦν στηθιαῖον στήλην] Meurs. Glossar. Στηθιαῖον. *Pectorale. Armatura pectoris equorum.* Apud nostrum tamen, & Chron. Alex. auctorem, pro *statua* ubique ponitur. Hujusmodi Imagines Græcis recentioribus etiam, θώρακες, & θωράκιον dictæ sunt, scilicet umbilico tenus ductæ: has Græcia purior προτομὰς dixit. Hesychius: Προτομή· εἰκὼν βασιλική, ἕως τοῦ ὀμφαλοῦ τοῦ σώματος εἶδος. Hæc vero de Romulo omnia habentur, tum apud Chr. Alex. tum apud Cedrenum, qui ex nostro descripsisse videntur, Chron. quidem Alex. auctor ipsa verba, Cedrenus sensum tantum secutus.

mus, & *Sancivimus*. Unde mos iste dimanavit, qui apud Reges etiamnum obtinuit, Edicta proponendi sub hac formula; *Jussimus*, & *Sancivimus*. Exinde vero ad civitates Romanæ ditionis singulas, sui, fratrisque, ex auro solido, statuas transmisit; ut juxta urbis magistratus collocarentur.

Idem rex Romulus, urbe mœnibus cincta, & ornata, Marti quoque Ædem erexit: mensemque eum, qui antea, Primus, vocabatur, à Marte, Martium nominavit. Festum etiam solenne eodem mense instituit, in quo sacra Marti peragebantur: quod & Romani, ritu anniversario usque adhuc celebrant; vocantes diem illum, *Festum solennitatis in Campo Martio*. Necdiu ab incœpto desistens, Circum in urbe extruxit; uti tumultuantis populi motus dissiparet: adhuc enim, ob cæsum fratrem, seditiones in eum identidem moliebantur. Primus itaque Romulus, in ditione Romana, Circensia instituit, in honorem solis, (ut dixit,) & quatuor illi subjectorum Elementorum; Terræ nimirum, Maris, Ignis, & Aeris. Quippe existimavit, Persarum regibus expeditiones bellicas fœliciter ideo semper cessisse; quod quatuor ista Elementa in Veneratione habuissent. Oenomaus enim, Pisarum rex, certamen Europæis in regionibus instituit, Dystri, sive

τοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, λέγων· ἐκελεύσαμεν, καὶ ἐθεσπίσαμεν. ὅπερ ἔθος κατέσχεν ἐξ ἐκείνου παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν, ἕως τοῦ παρόντος, τὸ λέγειν· ἐκελεύσαμεν, καὶ ἐθεσπίσαμεν. Ἐκτότε καὶ εἰς τὰς πόλεις, τὰς ὑπὸ Ῥωμαίων, ἔπεμψε στηθάρια ὁλόχρυσα αὐτοῦ καὶ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὥστε τίθεσθαι πλησίον τῶν ἀρχόντων.

Ο δὲ αὐτὸς Ρῶμος βασιλεὺς μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ τείχη, καὶ κοσμῆσαι τὴν πόλιν, ἔκτισε καὶ τῷ Ἀρηϊ ναόν· καὶ ἐν αὐτῷ τῷ μηνὶ ἐποίησεν ἑορτὴν μεγάλην θυσίας τῷ Ἀρηϊ, καλέσας καὶ τὸν μῆνα αὐτὸν, Μάρτιον, (τὸν πρώην λεγόμενον Πρῖμον·) ὅπερ ἑρμηνεύεται, Ἀρεως. Ην γὰρ ἑορτὴν κατ' ἔθος οἱ Ῥωμαῖοι πάντες ἐπιτελοῦσιν, ἕως τῆς νῦν, καλοῦντες τὴν ἡμέραν τῆς πανηγύρεως, Μάρτιος ἐν κάμπῳ. Καὶ εὐθέως πάλιν ἀρξάμενος, ἔκτισε τὸ Ἱππικὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, θέλων διασκεδάσαι τὸ πλῆθος τοῦ δήμου τῶν Ῥωμαίων· ὅτι ἐστασίαζον, καὶ ἐπήρχοντο αὐτῷ, διὰ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ ἐπετέλεσε πρῶτος Ἱπποδρόμιον ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Ῥώμης, εἰς ἑορτὴν τοῦ Ἡλίου, φησὶ, καὶ εἰς τιμὴν τῶν ὑπ' αὐτοῦ τεσσάρων στοιχείων, τοῦτ' ἔστι, τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τοῦ πυρὸς, καὶ τοῦ ἀέρος. Λογισάμενος καὶ τοῦτο, ὅτι εὐτυχῶς φέρονται οἱ τῶν Περσῶν βασιλεῖς εἰς τοὺς πολέμους, ὡς τιμῶντες τὰ αὐτὰ τέσσαρα στοιχεῖα. Ο γὰρ τῆς Πισσαίων χώρας βασιλεὺς Οἰνόμαος ἀγῶνα ἐπιτελεῖ ἐπὶ τὰ Εὐρώπια μέ-

ρη,

ρυ, [1] μωνὶ Δύςρῳ, τῇ κϛ Μαρτίῳ, κε'. [2] τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι, ὡς ὑψωμένῳ ἀγωνιζομένης, φησὶ, τῆς γῆς καὶ τῆς θαλάσσης, ὅ ἐστι, Δημήτρας καὶ Ποσειδῶνος, τῶν ὑποκειμένων στοιχείων τῷ Ἡλίῳ. Καὶ ἐβάλλετο κλῆρος μεταξὺ τοῦ αὐτοῦ Οἰνομάου βασιλέως, καὶ τοῦ ἐρχομένου ἀπὸ οἱασδήποτε χώρας [3] καταγωνίσασθαι αὐτόν· καὶ ὅτε μὲν ὁ κλῆρος ἐκάλει τὸν Οἰνόμαον ἀγωνίσασθαι ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος, ἐφόρει σχῆμα ἱματίων κυανῶν, ὅ ἐστι, τῶν ὑδάτων· καὶ ὁ ἀνταγωνιζόμενος κατ' αὐτοῦ, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα, ὅ ἐστι, τῆς γῆς. Καὶ πάλιν εἰ ἤνεγκεν ὁ κλῆρος τῷ Οἰνομάῳ, φορῆσαι

Martii XXV celebrandum, solis Titanis in honorem, tanquam jam exaltati certantibus (inquit) inter se, Terra, Marique, id est, Cybele, & Neptuno, soli subjectis Elementis. Sors vero mittebatur inter Oenomaum, & alterum, à quacunque ille orbis parte venisset, qui cum eo certaturus erat. Et si forte data Oenomaus pro Neptuno certaturus erat; habitum sumebat cœruleum, aquis respondentem: Antagonista autem ejus viridi ornatu utebatur; ut qui Terram repræsentaret. Sin autem Cybelis habitum sumere Oenomaum sors voluisset; tum vi-

1. μωνὶ Δύςρῳ,] Chr. Alex. μωνὶ Σύςρῳ, Mendose. Mensibus Macedonicis passim utitur Auctor noster, quorum hæc nomina.

Δύςρος	*Martius*
Ξάνθικος	*Aprilis*
Ἀρτεμίσιος	*Maius*
Δέσιος	*Junius*
Πάνεμος	*Julius*
Λῷος	*Augustus*
Γορπιαῖος	*September*
Ὑπερβερεταῖος	*October*
Δῖος	*November*
Ἀπελλαῖος	*December*
Αὐδυναῖος	*Januarius*
Περίτιος	*Februarius.*

2. τῷ Ἡλίῳ Τιτᾶνι, ὡς ὑψωμένῳ] Raderus ista vertit, apud Chr. Alex. *in solis, ut Titanis excelsi, cultum*: male omnino. ὑψωμένος enim hic dictus sol, id est, *Exaltatus* (non *Excelsus*) eo quod ad Æquatorem provectus, mediam jam altitudinem suam, septentrionem versus attigerit. Sol enim semper *Excelsus* dici potest; *Exaltatus* vero eo magis, Septentrionalibus, quo à Tropico Capricorni longius decessit. Martii itaque XXV. id est, Æquinoctio verno, Certamina hæc ab Oenomao, solis jam sic satis Exaltati in honorem, instituta dicuntur.

3. καταγωνίσασθαι αὐτόν] Chr. Alex. καταγωνίζεσθαι αὐτοῦ: καταγωνίζομαι hic, pro, ἀνταγωνίζομαι, ponitur: καταγωνίζομαι enim proprie significat, *Certamine vinco*: Hesychius: καταγωνίζεται, νικᾷ.

ridi habitu ipse usus est; & qui contra certabat, Neptuni, cœruleo, juxta speciem Aquarum. Victus autem neci dabatur. Ad hoc regium & anniversarium Certamen infinita hominum multitudo, ex regionibus, atque urbibus omnibus confluebat: Et maritimi quidem, ac insulani, qui vicos litorales incolebant, nautæque, vovebant illi victoriam, qui cœruleum, sive Neptuni habitum ferebat: quod existimarent, magnam, si vinceretur is, futuram piscium omnifariorum caritatem, maris naufragia, & ventorum adversorum necessitates. Contra, qui continentem habitabant, mediterranei cives, & agricolæ, tota etiam agrestium turba, illum vincere optabant, qui viridem gerebat habitum: rati, magnam annonæ caritatem, ac famem, vinique, & olei, frugumque omnium inopiam, secuturam, si vinceretur is, qui pro Cybele, id est, Terra decertabat. Superior omnibus in hoc certamine, per multos annos, Oenomaus evasit: ut qui aurigandi artem ab Apsyrto edoctus esset. Tandem vero ipse, à Pelope Lydo victus, morte multatus est.

Equestris autem Certaminis auctor primus erat Enyalius quidam filius Neptuni illius, qui Libyam, Jovis Pici ex Jo filiam, in uxorem duxit; quique regiones ad meridiem vergentes in potestatem suam redactas, ab uxoris nomine,

τὸ τῆς Δημήτρας σχῆμα, ἐφόρει τὸ χλοῶδες σχῆμα· καὶ ὁ ἀνταγωνιστὴς αὐτοῦ ἐφόρει τὸ σχῆμα τοῦ Ποσειδῶνος, ὅ ἐστι, τῶν ὑδάτων, τὸ κυανόν· καὶ ὁ ἡττώμενος ἐφονεύετο. Καὶ πλῆθος ἄπειρον ἤρχετο θεωρῆσαι τὸν ἐτήσιον βασιλικὸν ἀγῶνα, ἀπὸ ἑκάστης χώρας, καὶ πόλεως· καὶ οἱ μὲν τὰς παραλίους πόλεις οἰκοῦντες, καὶ τὰς νήσους, πολῖται, καὶ τὰς κώμας τὰς παραλίους, καὶ ναῦται, ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ κυανὸν σχῆμα, τοῦτ᾽ ἔστι, τὸ τοῦ Ποσειδῶνος· οἰωνιζόμενοι, ὅτι ἐὰν ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγωνιζόμενος, ἔκλειψις ἰχθύων γίνεται παντοίων, καὶ ναυάγια θαλάσσης, καὶ ἀνέμων βιαίων ἀνάγκαι. Οἱ δὲ τὰς μεσογείους οἰκοῦντες πολῖται, καὶ ἐπιχώριοι ἄγροικοι, καὶ πάντες οἱ ἐν τῇ γεωργίᾳ κάμνοντες, ηὔχοντο νικῆσαι τὸν φοροῦντα τὸ χλοῶδες σχῆμα, οἰωνιζόμενοι, ὅτι εἰ ἡττηθῇ ὁ ὑπὲρ τῆς Δημήτρας ἀγωνιζόμενος, ὅ ἐστιν, ὑπὲρ τῆς γῆς, λιμὸς σίτου, καὶ σπάνις οἴνου, καὶ ἐλαίου, καὶ τῶν ἄλλων καρπῶν γίνεται. Καὶ ἐνίκησε πολλοὺς ὁ Οἰνόμαος ἀνταγωνιστάς, καὶ ἐπὶ πολλὰ ἔτη· εἶχε γὰρ καὶ τὸν Ἄψυρτον διδάσκοντα αὐτὸν τὴν ἡνιοχικὴν τέχνην. ὅστις Οἰνόμαος ἡττηθεὶς ὑπὸ Πέλοπος, τοῦ Λυδοῦ, ἐφονεύθη.

Τὸν δὲ ἱππικὸν ἀγῶνα τοῦτον ἐπενόησε πρῶτος Ἐνυάλιός τις ὀνόματι, υἱὸς Ποσειδῶνος, τοῦ ἀγαγομένου τὴν Λιβύην, θυγατέρα τῆς Ἰοῦς καὶ τοῦ Πίκου Διός, ὃς κρατήσας τὰ μεσημβρινὰ μέρη, ἐκάλεσε τὴν αὐτὴν χώραν ἐν ᾗ ἐβασίλευσε, Λιβύην,

εἰς

εἰς ὄνομα τῆς αὐτῆς γυναικός. Τὸν δὲ αὐτὸν ἱππικὸν ἀγῶνα [1] ὁ Ενυάλιος ἅρμασι διπώλοις ἐφεῦρε· καθὼς ταῦτα συνεγράψατο Καλλίμαχος ὁ σοφὸς, ἐν [2] τοῖς Ετησίοις αὐτοῦ.

Καὶ λοιπὸν μετ' αὐτὸν ὁ Εριχθόνιος ἐπετέλεσε τὸν αὐτὸν ἀγῶνα ἅρμασι τετραπώλοις· διὸ καὶ περιβόητος ἐγένετο, καθὰ ἐν ταῖς Χάρακος ἐμφέρεται ἱστορίαις· ὃς συνεγράψατο καὶ ταῦτα, ὅτι, τοῦ Ιπποδρομίου τὸ κλίσμα εἰς τὴν τοῦ κόσμου διοίκησιν ᾠκοδομήθη, τοῦτ' ἔστι, τοῦ ὀρανοῦ, καὶ τῆς γῆς, καὶ τῆς θαλάσσης· τὰς δὲ δεκαδύο θύρας, τοὺς δώδεκα οἴκους ἱστόρησε τοῦ Ζωδιακοῦ, τοῦ διοικοῦντος τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν, καὶ τῶν ἀνθρώπων τὸν παροδικὸν τοῦ βίου δρόμον. τὸ δὲ πέλμα τοῦ Ιππικοῦ, τὴν γῆν πᾶσαν εἶπε· τὸν δὲ εὔριπον, τὴν θάλασσαν, ὑπὸ τῆς γῆς μεσαζομένην· τὸν δὲ ἐπὶ τὰς θύρας καμπτὸν, τὴν ἀνατολήν· τὸν δὲ ἐπὶ τὴν σφενδόνην, τὴν δύσιν [3] τὰ δὲ ἑπτὰ σταδία, τὸν δρόμον, καὶ [4] τὴν κίνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου.

Libyam appellavit. Equeſtre autem hoc certamen Bigis primum celebravit Enyalius: uti memoriæ prodidit, in Anniverſariis ſuis, ſapiens Callimachus.

Hunc ſecutus eſt Ericthonius, qui certamen hoc Equeſtre Quadrigis peregit: unde magnum ſibi nomen comparavit: ſicuti ſcriptum reliquit Charax, in Hiſtoriis: Qui præterea addit, extructum fuiſſe Hippodromum ad formam Univerſi; nempe ut Cœlum, terram, & Mare repræſentaret. Oſtia enim duodena, ad Zodiaci domus duodecim retulit, qui terras, & maria gubernat, vitamque Mortalium tranſitoriam: Area Hippodromi, terram; Euripus, Mare, à terra media interceptum, referebat: flexus qui ad oſtia Orientem, qui ad fundam, occaſum deſignavit: ſeptem denique ſpatia, Septentrionum motus, & curſum Aſtronomicum indicarunt.

Romulus

1. ὁ Ενυάλιος ἅρμασι διπώλοις ἐφεῦρε] Chr. Αλεξ. ἅρμασι δὴ ἀποκοῖς: mendoſe.

2. ἐν τοῖς Ετησίοις αὐτοῦ,] Iterum forte Corrigendum Chr. Alex. ubi pro, Ετησίοις, habet Αἰτησίοις: quod interpres. *Aëtiis*, vertit. Αἴτια quidem inſcripti Callimachi operis, quo fabularum origines & cauſas expoſuerat Poeta, meminit Servius in 7. Æneid. & Martial. l. 10. *Epigr.* 4. Callimachnm autem libros quamplurimos ſcripſiſſe, 800. numero, teſtis eſt Suidas; qui tamen multos eorum enumerans, nec noſtri Ετήσια, nec dicta Αἴτια habet.

3. τὰ δὲ ἑπτὰ σπαδία] ita etiam Chr. Alex. mendoſe: σπαθίον enim, *Gladiolum*, ſignificat: Legendum itaque cum Cedreno, σπάτια, quod vocabulum pure Latinum eſt. De Circi vero conſtructione, vide Onuphrium Panvinium, & Cl. Salmaſii in Solinum Plinian. Exercitation.

4. τὴν κίνησιν τῆς ἀστρονομίας τῶν ἑπτὰ ἀστέρων τῆς μεγάλης ἄρκτου.] Hæc aliter leguntur apud Chr. Alex.

Romulus porro & ipse, ad cultum solis, &, quæ illi subjecta sunt, Elementorum quatuor, Certamen hoc in Romam primus introduxit: primus etiam in Occidente, id est, in Italia, Quadrigis illud peregit, Terræ, Mari, Igni, atque Aeri, respondentibus. Indidit etiam Romulus quatuor istis Elementis nomina, à Terra, Prasinam Factionem appellavit, propter colorem viridem: à Mari, Venetam, ob aquarum colorem cœruleum: ab Igne, Russeam, ob colorem rubentem: ab Aere vero, Albam, propter coloris albedinem. Inde quatuor illæ in Roma Factiones. Prasinam autem factionem ideo vocavit, quia terra virens, cum nemoribus suis firma stat semper. Prasinum enim Latinis, Permanens est. Venetam autem factionem appellavit, quod ex Veneta provincia, Romæ subjecta, cujus Metropolis est Aquileia, panni Veneti, id est, cœruleo

Ὁ δὲ Ῥῶμος βασιλεὺς, πρὸς τιμὴν καὶ αὐτὸς τοῦ Ἡλίου, καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν τεσσάρων στοιχείων, τὸν ἀγῶνα ἐν τῇ Ῥώμῃ, πρῶτος ἐφεῦρε, καὶ ἐπετέλεσεν ἐν τῇ χώρᾳ τῆς δύσεως, ἤτοι τῆς Ἰταλίας, ἅρμασι τετραπώλοις, τοῦτ' ἔστι, τῇ γῇ, καὶ τῇ θαλάσσῃ, καὶ τῷ πυρὶ, καὶ τῷ ἀέρι. καὶ ἐπέθηκεν ὁ Ῥῶμος τοῖς αὐτοῖς τέτρασι στοιχείοις τὰ ὀνόματα· τῇ γῇ, τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστι, τὸ χλοῶδες· τῇ δὲ θαλάσσῃ, ὅ ἐστι, τοῖς ὕδασιν, τὸ Βένετον μέρος, ὡς κυανόν· τῷ δὲ πυρὶ, τὸ Ῥούσιον μέρος, ὡς ἐρυθρόν· τῷ δὲ ἀέρι, τὸ Ἄλβον μέρος, ὡς λευκόν· κἀκεῖθεν ἐπενοήθη τὰ τέσσαρα μέρη ἐν Ῥώμῃ. ἐκάλεσε δὲ τὸ Πράσινον μέρος, ὅ ἐστι Ῥωμαϊστὶ, τὸ ἐμπαραμένον· [1] πραισεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν· διότι ἡ [2] χλοῶδες γῆ διάπαντος ἵσταται, σὺν τοῖς ἄλσεσι. [3] Τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν, ἐκ τοῦ εἶναι ὑπὸ τὴν Ῥώμην ἐπαρχίαν μεγάλην χώραν λεγομένην Βενετζίαν, ἧστινος μητρόπολίς ἐστιν Ἀκυλήϊα, κἀκεῖθεν

---

hoc modo: τὴν κίνησιν τῆς ἀστρώας (fort. τὴν ἀστρῷαν) τῶν ἑπτὰ ἀστέρων, καὶ τῆς μεγάλης ἄρκτου. Cedrenus habet tantum, τὸν δρόμον τῶν ἑπτὰ πλανητῶν.

1. πραισεντεύειν γὰρ λέγεται τὸ παραμένειν.] Cum Nostro etiam hîc ineptiunt Cedrenus, & Chr. Alex. Auctor, πράσινον, à πραισεντεύειν, derivantes. Πράσινος enim est, Porraceus, sive Color viridis, qualis porri est.

2. ἡ χλοῶδες γῆ.] Scr. χλοώδης.

3. τὸ δὲ Βένετον ἐκάλεσεν] Factiones hasce coloribus dispares, à Romulo institutas, Circumque ipsum ab eo extructum fuisse, negant eruditi. Spectacula enim hæc, Consualia, primo à Romulo; deinde, Circo à Tarquinio Prisco extructo, Circensia dicta sunt. Quin & apertis campis à Romulo celebrata fuisse testatur Cassiodorus, qui de Oenomai Ludis locutus, *Quos ludos* (inquit) *postea Romulus in raptu Sabinarum, necdum fundatis ædificiis, ruraliter ostentavit Italiæ*, &c.

ἐξέρχεται

ἐξέρχεται τὰ κυανὰ, τοῦτ᾽ ἔστι, τὰ Βενέτζια σάμματα τῶν ἱματίων. καὶ ¹ προσεκόλλησε τὸ Πρασίνῳ μέρει, ὅ ἐστι, τῇ γῇ, τὸ λευκὸν, φησὶ, τὸν ἀέρα, καθότι καὶ βρέχει, καὶ ὑπουργεῖ, καὶ ἁρμόττει τῇ γῇ· καὶ τῷ Βενέτῳ μέρει, ὅ ἐστι, τοῖς ὕδασι, προσεκόλλησε συμμίξας τὸ Ῥούσιον μέρος, ὅ ἐστι, τὸ πῦρ· καθ᾽ ὅτι σβέννυσι τὸ ὕδωρ τὸ πῦρ, ὡς ὑποτεταγμένον αὐτῷ. Καὶ λοιπὸν οἱ τὴν Ῥώμην οἰκοῦντες διεμερίσθησαν εἰς τὰ μέρη, καὶ οὐκέτι ὡμονόησαν πρὸς ἀλλήλους, διὰ τὸ ὁρᾶν λοιπὸν τῆς ἰδίας νίκης, καὶ ἀντιποιεῖσθαι τοῦ ἰδίου μέρους, ὥσπερ θρησκείας τινός. Καὶ ἐγένετο μέγα σχίσμα ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ μεγάλην ἔχθραν εἶχον πρὸς ἀλλήλους ἐν τῇ Ῥώμῃ τὰ μέρη, ² ἀπότε ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τοῦ Ἱππικοῦ θέαν ὁ Ῥῶμος. Καὶ ὅτε ἐν οἱῳδήποτε μέρει εἶδεν ὁ Ῥῶμος φιλοῦντας τοὺς λελυπημένους, καὶ ἀνθισταμένους αὐτῷ δήμους, ἢ συγκλητικοὺς, διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ἢ δι᾽ ἄλλην αἰτίαν οἱανδήποτε, ἐδόκει ἀντέχεσθαι τοῦ ἄλλου μέρους· καὶ εἶχεν αὐτοὺς εὐμενεῖς, καὶ ἐναντιουμένους τῷ σκοπῷ τῶν ἐναντίων αὐτοῦ. Ἐξ ἐκείνου καὶ οἱ μετ᾽ αὐτὸν βασιλεῖς τῆς Ῥώμης τῷ αὐτῷ κανόνι ἐχρήσαντο.

colore tincti, afferuntur. Prasinæ autem Factioni, sive Terræ Albam, sive Aerem conjunxit; ex eo quod Aer Terræ sit accommodatus, eam irrigans, eique subserviens. Factioni autem Venetæ, sive aquis, Russeam, id est, Ignem assignavit; eo quod Aqua ignem, tanquam sibi subjectum, extinguat. Cæterum Romani hoc modo in Factiones distracti, propter studia Partium; dum quisque eam cupivit superiorem esse, cui ipse maxime favebat; non amplius inter se concordes fuerunt. Quisque enim pro Factione sua tanquam pro Religione propugnavit: inde odia intestina gravissimaque dissidia inter factiones in urbe extiterunt, ex quo tempore Romulus primum Equestris illius certaminis spectaculum exhibuit. Romulus etiam, si quando advertisset ex populo, vel senatoribus quoscunque, hujus, vel illius factionis, in partes eorum euntes, qui odio ipsum habuerunt atque adversabantur ei, vel ob fratris cædem, vel aliam ob causam quamcunque; statim contrariæ factionis hominibus adhærere visus est; unde illos conciliavit sibi effecitque, ut adversantibus sibi & ipsi forent adversarii. Exinde, qui eum secuti sunt, reges Romani Eodem usi sunt artificio.

---

1. προσεκόλλησε τὸ Πρασίνῳ] Scr. τῷ Πρασίνῳ.

2. ἀπότε ἐπενόησεν αὐτοῖς τὴν τοῦ Ἱππικοῦ θέαν ὁ Ῥῶμος.] Scr. ἀφότε ἐπενόησεν, &c. Cæterum hæc mendose leguntur apud Chr. Alex. Lectio itaque, uti & interpunctio, ex nostro restituenda.

Romulo

Romulo autem regnante, crevit admodum exercitus ejus, undequaque confluens; eratque in urbe ingens agrestium militum copia, quibus pro tanto numero deerant uxores. Cumque libidinis pruritu correptæ essent juvenum cohortes, passim in foro mulieres contrectabant: inde seditio orta est, & civile bellum. Cumque Romulus inops consilii quid ageret, animi penderet; (dedignabantur enim fœminæ cum rurestribus & barbaris militibus rem habere:) edixit tandem, ut miles virgines illas quas Brutidas vocavit, in uxores duceret. Nemo autem erat, qui militibus filiam suam tradere dignatus est: quisque enim dicebat, eos in diem tantum vivere, quibuscunque belli casibus obnoxios. Itaque Romanis civibus filias suas locabant omnes. Conturbatus ad hoc Romulus, Oraculum consuluit: responsumque tulit, Equestris Certaminis spectaculum fœminis exhiberet; quo exercitus uxores sibi utcunque

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Ῥώμου, ὁ στρατὸς αὐτοῦ ἐγένετο πολὺς ἐπείσακτος, καὶ πλῆθος ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ τῶν ἀγρίων ἀνθρώπων, καὶ οὐκ ἦσαν πρὸς τὰ πλήθη τῶν ἀνδρῶν γυναῖκες. Καὶ ἐπεθύμουν τῆς τοῦ βίου ἡδονῆς τὰ τῶν νεανιῶν στρατεύματα· καὶ ἐπήρχοντο κατὰ τὴν ἀγορὰν ταῖς γυναιξὶ, καὶ ἐγένετο ταραχὴ, καὶ ἐμφύλιος πόλεμος. Καὶ ἠθύμει ὁ Ῥῶμος, ἀμηχανῶν, τί πράξει· [1] οὐδεὶς γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν καταμίξαι τοῖς στρατιώταις, ὡς ἀγρίοις καὶ βαρβάροις. Καὶ ἐξεφώνησε νόμον, ὥστε λαμβάνειν τοὺς στρατιώτας πρὸς γάμον παρθένους, [2] ἃς ἐκάλεσε Βρυτίδας· καὶ οὐδεὶς εἵλετο δοῦναι αὐτοῖς τὴν ἰδίαν θυγατέρα· ἀλλ᾽ ἔλεγον, ὅτι οὐκ ἔστιν αὐτοῖς καθ᾽ ἑκάστην ἐλπὶς ζωῆς, διὰ τοὺς πολέμους· ἀλλὰ πάντες τοῖς τῆς πόλεως ἐζεύγνυον τὰς ἑαυτῶν θυγατέρας. Καὶ ἀθυμῶν ὁ Ῥῶμος, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον· καὶ [3] ἐδόθη αὐτῷ χρησμὸς, ὥστε ἐπιτελέσαι ταῖς γυναιξὶ

1. οὐδεὶς γὰρ ἠνείχετο τῶν γυναικῶν] Ita etiam Chr. Alex. scribendum, οὐδεμία γὰρ τῶν γυναικῶν &c.

2. ἃς ἐκάλεσε Βρυτίδας] Βρύτιδας Legit. Chr. Alex. Has ego servas fœminas esse dixerim, à gente Brutiorum, sic dicta, quod eorum plerique omnes fugitivi servi initio fuerint, ac bruta gens, hominum colluvione circa Lucaniam confluente; uti asserit Diodor. Sicul. Bib. Hist. l. 16. *Brutides* autem mulieres dicuntur; ut, Prophetides; teste Suida: Βρύτιδες. γυναῖκες οὕτω καλούμεναι, οἱονεὶ Σιβύλλαι, καὶ προφήτιδες.

3. ἐδόθη αὐτῷ ὁ χρησμὸς, ὥστε ἐπιτελέσαι] ob hoc Consilium ab Oraculo Romulo, hisce angustiis posito, datum, Consualia hæc certamina Consi, id est, Consilii Dei in honorem celebravit. Valerius l. 2. c. 1. de Institut. antiq. *Circense spectaculum primus Romulus, raptis Virginibus Sabinis, Consualium nomine celebravit.* Consus vero, idem qui Neptunus: haud recte itaque Auctor noster, Solis in honorem à Romulo instituta fuisse hæc certamina, supra affirmat.

θέαν

θέαν Ἱππικοῦ, ἵνα ἀγάγηται ἑαυτῷ ὁ στρατὸς γυναῖκας. Καὶ συνάξας τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ἐν τῷ παλατίῳ, ἐπετέλεσεν Ἱππικόν· κελεύσας μόνον γυναῖκας θεωρῆσαι τὸ Ἱπποδρόμιον. Καὶ ὡς [1] παράξενου π. ὸς θέας μελλούσης γίνεσθαι, ἀπὸ πάσης τῆς περιχώρου, καὶ τῶν πόῤῥωθεν πόλεων καὶ κωμῶν, ἦλθον ἐν τῇ πόλει Ῥώμῃ πλήθη γυναικῶν, καὶ ἀνεπλήρωσαν τὸ Ἱππικὸν γυναῖκες ὕπανδροι, καὶ νεώτεραι παρθένοι· ἦλθον δὲ καὶ αἱ θυγατέρες τῶν λεγομένων Σαβίνων χώρας πλησίον τῆς Ῥώμης οὔσης, γυναῖκες εὐπρεπεῖς. Καὶ δοὺς ὁ Ῥῶμος μανδάτα λάθρα γυναῖκα ὕπανδρον οὖσαν Ῥωμαίαν πολίτιδα μὴ θεωρῆσαι, κελεύσας καὶ ἰδίῳ στρατῷ, ὥστε ὑπάνδρου γυναικὸς μὴ τολμῆσαι ἅψασθαι, ἀλλὰ τὰς παρθένους ἁρπάσαι, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας· καὶ μόνος ἀνελθὼν ἐν τῷ Ἱππικῷ ὁ Ῥῶμος, ἐθεώρει. Καὶ ἐν τῷ ἐπιτελεῖσθαι τὸ Ἱπποδρόμιον, ἀπολυθεὶς ὁ στρατὸς ἐκ τοῦ παλατίου, ὥρμησεν ἐν τῷ Ἱππικῷ, καὶ ἐκ τῶν βάθρων ἀνέσπασαν τὰς παρθένους γυναῖκας, καὶ τὰς μὴ ἐχούσας ἄνδρας· καὶ ἔλαβον ἑαυτοῖς γυναῖκας. Τοῦτο δὲ πρὸς ἅπαξ ἐποίησεν ὁ Ῥῶμος γενέσθαι· καθὼς [2] ὁ σοφώτατος Βιλγίλλιος ἐξέθετο· [3] ὡσαύτως δὲ

compararent. Romulus igitur coacto in Palatium exercitu, certamen equestre celebravit: jussitque, fœminas solum ad spectaculum admitti. Itaque numerosa fœminarum turba, veluti ad inusitatum quoddam spectaculum, ex omni in circuitu vicinia, urbibusque, & viculis etiam longe remotis ad urbem Romam concursitabat; Circumque implebant matronæ, virginesque innuptæ: inter quas & Sabinorum forma præcellentes adfuerunt filiæ; quorum regio ab urbe propius aberat. Dederat porro Romulus clam in mandatis, ne cujusquam civis Romani uxor in spactaculo, adesset: Militique itidem suo edixit, ut Matronam nullam contingerent; solas raperent virgines, & quæ viris omnino carerent. Solus autem in Circum Romulus venit, ut certamina spectaret. Interim autem dum ferverent aurigationes, emissus ex Palatio miles, in Circum erumpit, virginesque, & quæ viris carerent fœminas, ex gradibus raptas, in uxores sibi duxit. Hoc autem semel duntaxat fieri voluit Romulus: uti sapientissimus Virgilius testatus est: cui accinit quo-

1. παράξενου τῆς θέας] Scr. παραξένου.
2. ὁ σοφώτατος Βιλγίλλιος] Scr. Βεργίλιος.
3. ὡσαύτως δὲ καὶ Πλίνιος, &c. ὁμοίως δὲ καὶ Λίβιος. Latinorum Scriptorum nomina ista Chr. Alex. auctori parum nota fuisse videntur; ideoque pro Plinio Apollonium, pro Livio, Silvium, nescio quos supposuit.

que Plinius Romanus Historiographus, uti & Livius etiam. Cæteri vero tradiderunt, primos ludos Equestres burdonibus à Romulo celebratos.

Romulum vero, & Remum fratres, à Lupa lactatos fuisse, fama est: cum rex Amulius, avus eorum, tanquam nothos, eos in silvas exponi jusserat. Mater enim illorum Ilia Martis sacerdos, à milite quodam compressa fuerat, unde eam à Marte gravidam fuisse factam, fabulantur. Gemellos autem edidit: quos, propterea ab avo in silvis expositos, reperit mulier quædam agrestis, quæ greges ovium pascebat: hæc vero miserata puerulos elegantes, eos lacte suo enutrivit. In ea autem regione usque adhuc etiam rurestres illas ovium custodes, Lupas, vocitant: ut quæ inter lupos vitam suam transigunt.

ὡς ἀεὶ τὸν βίον, καὶ τὴν διαγωγὴν

καὶ Πλίνιος, ὁ Ῥωμαίων ἱστοριογράφος συνεγράψατο, ὁμοίως δὲ καὶ Λίβιος. Ἕτεροι δὲ ἱστορικοὶ συνεγράψαντο, πρῶτον Ἱπποδρόμιον ἐπιτελέσαι αὐτοῖς τὸν Ῥῶμον [1] εἰς βούρδωνας.

Τὸν δὲ Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῆμον τοὺς ἀδελφοὺς ἱστοροῦσιν ὑπὸ λυκαίνης γαλακτοτροφέντας, ὅτε βασιλεὺς ὁ [2] Ἀμούλιος, ὁ αὐτῶν πάππος, ἐκέλευσεν αὐτοὺς ῥιφῆναι εἰς τὰς ὕλας, ὡς πορνογεννήτους· ἐπειδὴ ἡ Ἰλία, ἡ μήτηρ αὐτῶν, [3] ἱέρεια οὖσα τοῦ Ἄρεως, ἐφθάρη, πορνευθεῖσα ὑπό τινος στρατιώτου. Περὶ οὗ λέγουσι, μυθολογοῦντες, τὸν Ἄρεα ἐγκαστρῶσαι αὐτὴν, καὶ ἐγέννησε αὐτοὺς διδύμους· καὶ διὰ τοῦτο ὁ πάππος αὐτῶν ἔρριψεν αὐτοὺς εἰς τὰς ὕλας· καὶ εὗρε τοὺς αὐτοὺς παῖδας χωρική τις, βόσκουσα πρόβατα· καὶ σπλαγχνισθεῖσα, ὅτι ἦσαν εὔμορφα, λαβοῦσα ἔθρεψεν αὐτοὺς τῷ ἰδίῳ γάλακτι. Εἰς δὲ τὴν χώραν ἐκείνην, λυκαίνας καλοῦσιν, ἕως ἄρτι, τὰς χωρικὰς, τὰς βοσκούσας πρόβατα, ἐχούσας μετὰ λύκων. Τούτου οὖν ἕνεκεν

1. εἰς Βούρδωνας.] *In Burdone*, vertit Rader. ac si nomen loci esset. Ego vero vocabulum hoc Latinum esse puto, & ἡμιόνους, Græcis sonare, id est, *Mulis* sicut 2. Reg. 5. 17. ubi vulgaris translatio habet, *obsecro concede mihi, ut tollam onus duorum burdonum*; septuag. habet: δοθήτω τῷ δούλῳ σου γόμος ζεύγους ἡμιόνων. Probabile autem est, Auctorem nostrum ad locum illum Servii in Virgil. Æneid. l. 8. respexisse; ubi in hæc verba *Magnis Circensibus actis*, hæc habet Scholiastes: *Magnis, quantum ad paupertatem pristinam pertinet. Nam legimus, propter equorum inopiam, diversis eos hinc usos animantibus.*

2. Ἀμούλιος, ὁ αὐτῶν πάππος] ita etiam Chr. Alex. auctor, contra Historiæ Romanæ fidem: non enim Amulius, sed Numitor avus erat Gemellorum.

3. ἱέρεια οὖσα τοῦ Ἄρεως,] Chr. Alex. habet ἱερεύουσα τοῦ Ἄρεως, mendose, Iliam vero hanc; quæ & Rhea Sylvia dicta est, non Martis, sed Vestæ sacerdotem fuisse tradunt Historici Latini.

ὁ Ῥῶμος

ὁ Ῥῶμος ἐπενόησε [1] τὰ λεγόμενα, Βρουμάλια· εἰρηκὼς, φησὶν, ἀναγκαῖον εἶναι, τὸ τρέφειν τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον πᾶσαν, καὶ τοὺς ἐν ἀξίᾳ, καὶ πάσας τὰς ἔνδον τοῦ Παλατίου οὔσας στρατείας ὡς ἐντίμους, ἐν τῷ καιρῷ τοῦ χειμῶνος, ὅτε τὰ πολεμικὰ ἔνδοσιν ἔχει. Καὶ ἤρξατο πρῶτος καλεῖν, καὶ τρέφειν τοὺς ἀπὸ τοῦ ἄλφα ἔχοντας τὸ ὄνομα· καὶ λοιπὸν ἀκολούθως, ἕως τοῦ τελευταίου γράμματος· κελεύσας καὶ τὴν ἑαυτοῦ σύγκλητον θρέψαι τῷ αὐτῷ σχήματι. Καὶ ἔθρεψαν καὶ αὐτοὶ τὸν στρατὸν ἅπαντα, καὶ οὓς ἐβούλοντο. [2] Οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδοῦροι ἀπὸ ἑσπέρας ἀπιόντες εἰς τοὺς οἴκους τῶν καλεσάντων αὐτοὺς ἐπ' ἀρίστῳ, εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν· πρὸς τὸ γνῶναι ἐκεῖνον, ὅτι παρ' αὐτῷ τρέφονται αὔριον. Καὶ

Brumalia autem quæ dicuntur instituit Romulus, hanc ob causam: eo quod necessarium duxit, ut hyberno tempore, cum bellorum induciæ sunt, Rex pro tempore, quicunque fuerit, senatum omnem, Proceresque, Palatinos item milites, honoris causa, conviviis exciperet. Primos itaque ad convivium vocavit, qui, nomina sua ab Alpha exordiebantur; & sic deinceps, suo quosque ordine, usque ad ultimam Alphabeti literam. Jussit etiam, ut Senatus populum eodem modo invitaret. Itaque vocabant etiam hi exercitum omnem, & quoscunque præterea volebant. Singularum vero turmarum Panduristæ, pridie ad vesperam ibant ad convivatorum ædes, ibidemq; canebant, usque ad sequentem

1. τὰ λεγόμενα Βρουμάλια] *Hinc Romulus appellavit, Brumalia, seu Saturnalia*: vertit Raderus, haud recte. Festum enim hoc non Saturno, sed Baccho celebrari solitum, bruma, sive hyberno tempore: uti testatur Ovidius, Fastor l. 1.

Sacra Corymbiferi celebrabat Gracia Bacchi,
Tertia, qua solito tempore bruma refert.

Brumus etiam à Romanis Bacchus dictus est, unde Brumalia nomine accepisse vult Tzetzes ad Hesiod. op. & d. τῷ τῶν Ληναίων αἰτίῳ Διονύσῳ ἑορτὴν τὴν λεγομένην ἀμβροσίαν ἐτέλουν, ἡ παρὰ Ῥωμαίοις Βρουμάλια καλεῖται. Βροῦμος γὰρ αὐτοῖς ὁ Διόνυσος.

2. οἱ οὖν ἑκάστου ἀριθμοῦ πανδοῦροι] & deinceps, εἰς τὴν ἑξῆς ηὔλουν, *ad sequentem usque lucem tibiis canebant*: ideoque Raderus, ob hanc nominis inconstantiam, πανδούρους, *Tibicines*, vertit. Panduram tamen instrumentum ἔγχορδον fuisse, tribus tantum Chordis instructum, Assyriorum inventum asserit Jul. Poll. lib. 4. cap. 9. τρίχορδον δὲ ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὠνόμαζον. Verum Hesychius ἐμπνευστὸν eam facit, adeoque Syringem, sive fistulam esse vult, in Σύριγγες· Σύριγγες, ἐκ καλάμων πανδοῦρα: cui etiam accinit Mart. Capella de Nupt. Philolog. lib. 9. Instrumentum hoc Hircipedi sive Pani, Fistularum inventori attribuens his verbis. *Verum per medium quidam agrestes canorique Semidei, quorum hircipedem Pandura, Silvanum harundinis enodis fistula sibilatrix, rurestris Faunum tibia decuerunt.* & quidem obstreperum quoddam ut esset, ideoque armorum strepitibus magis conveniens, ratio ipsa postulare videtur.

diem, uti scirent apud quem essent postridie epulaturi: qui quidem Brumalia in Repub. Romana celebrantur ad hunc usque diem. Hoc autem eo animo fecit Romulus, ut maculam deleret, quam Romani, qui ei infensi erant, oderantque, contra eum contumeliæ causa objectabant, indignum scilicet eum esse qui regnaret, affirmantes; eo quod infamis esset nominis: ut qui, cum fratre, aliena quadra vixisset; & ab incunabulis, ad perfectam usque ætatem, quoad regnare cœpisset, aliorum victu enutritus fuisset: nempe innuentes, eum apud Faustum colonum, & Lupam uxorem ejus, ex alieno enutritum fuisse: uti antea dictum est. Apud Romanos enim; veteres etiam omnes, vitio vertebatur, si quis alieno pane vesceretur. Unde & in Symposiis, quæ *Amicalia* dicta sunt, singuli ex convivis cibum potumque suum proferentes, in commune conferunt; morem antiquum usque adhuc servantes, ne forte, *Alienivori*, audirent. Ob hanc igitur causam, nempe ad contumeliam illam a se amoven-

κατεῖχε τὸ ἔθος τῶν Βρουμαλίων ἐν
τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ, ἕως τοῦ νῦν.
Τοῦτο δὲ ἐποίησεν ὁ αὐτὸς Ῥῶμος,
θέλων ἐξαλεῖψαι τὴν ἑαυτοῦ ὕβριν.
Ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι, ἐχθροὶ αὐτοῦ ὄντες,
καὶ μισοῦντες αὐτὸν, καὶ λοιδοροῦντες,
ἔλεγον· ὅτι, οὐκ ἔχει αὐτὸν βασι-
λεῦσαι, ἐνυβρισμένον ὄντα· διότι ἐξ
ἀλλοτρείων ἐτράφησαν οἱ δύο ἀδελ-
φοὶ, ἕως τῆς τελείας ἡλικίας ἐγένοντο,
καὶ βασιλεῖς· σημαίνοντες, ὅτι
ὑπὸ τοῦ Φαύστου τοῦ γεωργοῦ, καὶ
τῆς γυναικὸς αὐτοῦ Λυκαίνης, ἐβά-
φησαν, ἐκ τῶν ἀλλοτρείων ἐσθίον-
τες, ὡς προγέγραπται. Ὄνειδος
γὰρ ὑπῆρχε παρὰ Ῥωμαίοις, καὶ
πᾶσι τοῖς ἀρχαίοις ποτὲ, τὸ ἐκ
τῶν ἀλλοτρείων τρέφεσθαί τινα. Ὅθεν
καὶ ἐν τοῖς συμποσίοις, 1 τοῖς λε-
γομένοις φιλικοῖς, ἕκαστος τῶν
συνερχομένων εἰς τὸ συμπόσιον,
τὸ ἴδιον αὐτοῦ βρῶμα, καὶ πόμα
μεθ' ἑαυτοῦ κομίζει, καὶ εἰς τὸ
κοινὸν πάντα παρατίθεται· καὶ
ἐσθίουσι, κρατήσαντες τὸ ἀρχαῖον
ἔθος ἕως τῆς νῦν, τὸ μὴ ἀ-
κούειν, ἀλλοτρειοφάγοι. Τούτου χά-
ριν ἐπενόησε τοῦτο ὁ αὐτὸς Ῥῶμος,
πρὸς τὸ ἐξιλεώσασθαι τὴν ὕβριν

1. τοῖς λεγομένοις φιλικοῖς] Convivia hæc φιλικὰ ab eis quæ συγγενικὰ dicta sunt, ita distinguit Plutarchus, ut illa eorum qui ejusdem sunt generis, seu sanguinis, hæc vero, eorum qui affinitate tantum sibi juncti sunt, esse videntur. Plutarch. Sympos. lib. 4. ubi in Quæstione, *Cur in nuptiis plurimi ad cœnam vocantur*, hæc habet: κἀκεῖνο πρόσθες εἰ βούλει, τὰς τοιαύτας ἑστιάσεις μὴ μόνον φιλικὰς, ἀλλὰ καὶ συγγενικὰς εἶναι, καταμιγνυμένης εἰς τὸ γένος ἑτέρας οἰκειότητος.

ἑαυτοῦ

ἑαυτοῦ [1] καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου Ῥωμαϊστὶ, Βρουμάλιουμ· καθὼς ὁ σοφώτατος Λικίννιος, ὁ Ῥωμαίων χρονογράφος ἐξέθετο.

Μετὰ δὲ Ῥῶμον, καὶ Ῥῆμον, τοὺς ἀδελφοὺς, ἐβασίλευσαν ἄλλοι ἓξ τῆς Ῥώμης, ἕως τοῦ Ταρκυνίου Σουπέρβου, τοῦ ἀδίκου. Ἕβδομος γὰρ βασιλεὺς τῆς Ῥώμης, μετὰ τὸ κτισθῆναι αὐτὴν, ἐγένετο· καὶ ἐπήρθη τὸ βασίλειον παρ' αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἦν Σίβυλλα ἡ Κυμαία μάντις.

Εἶχε δὲ ὁ αὐτὸς Ταρκύνιος υἱὸν, ὀνόματι Ἀῤῥούνς, δι' ὃν ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας· ὅτι βιασάμενος τὴν Λουκρητίαν συγκλητικὴν, [2] ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου, ὁ Ἀῤῥούνς. κακείνη ἔσφαξεν ἑαυτὴν, ὡς σώφρων. Καὶ ἐγένετο ἐμφύλιος πόλεμος μέγας ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐπὶ χρόνων, καὶ πολλοὶ ἐσφάγησαν. Ταῦτα δὲ συνεγράψατο ὁ σοφὸς Σέρβιος, ὁ Ῥωμαίων συγγραφεύς.

Ὁ δὲ Ταρκυνίος ἐξεβλήθη τῆς βασιλείας, τῷ τρόπῳ τούτῳ. Πολέμου κινηθέντος ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν λεγομένων Ἀρδηνῶν, λαβὼν βοήθειαν ὁ Ταρκυνίος βασιλεὺς,

dam, genus hoc convivii Romulus instituit; & Latina lingua, *Brumalium*, vocavit: uti hæc tradidit sapientissimus Licinius, Romanorum Chronographus.

Post Romulum & Remum fratres, reges VI alii Romæ regnarunt; ad injustum usque illum Tarquinium superbum. Ab urbe enim condita Romanorum rex septimus fuit iste: à quo etiam ablatum est regium imperium.

Hujus sub regno floruit Cumæa Sibylla, vaticinatrix.

Tarquinius iste filium habuit, qui Aruns dictus est: qui in causa fuit, quod Tarquinius pater regno deturbatus fuerit; eo quod Lucretiæ, matronæ nobili vim intulerat: illa vero, ut castam se argueret, mortem sibi conscivit. Inde bellum civile ingens Romæ coortum est: in quo plurimi ciciderunt. Hæc autem Servius, sapiens Romanorum scriptor, memoriæ mandavit.

Ejectus autem fuit è regno suo Tarquinius, hoc modo. Bellum Romanis intulerunt Ardeani: Tarquinius igitur rex, copiis collectis, regionem eorum invasit. Tempus

1. καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τοῦ ἀρίστου Ῥωμαϊστὶ, Βρουμάλιουμ· καθὼς &c.] Chr. Alex. habet καλέσας καὶ τὸ ὄνομα τῆς κλήσεως αὐτοῦ Ῥωμαϊστὶ Βρουμάλια. [ὅ ἐστι, τραφῆναι ἐκ τῶν ἀλλοτρίων·] καθὼς &c. ubi verba illa uncis inclusa, ab auctore de suo inserta sunt, inepte; & contra tum verbi sensum, tum Auctoris nostri, ex quo ista desumpsit, mentem.

2. ἐμοίχευσεν ὁ υἱὸς τοῦ Ταρκυνίου ὁ Ἀῤῥούνς] Lucretia, non ab Arunte, sed a Tarquinio Sexto, Superbi F. natu minore stuprata fuit.

 itaque

itaque nacti opportunum, qui ei infensi erant, Brutus, Lucretiæ avunculus, & Collatinus ejusdem maritus, Senatorii ordinis viri; una cum senatoribus reliquis, populoque adeo omni, consilium inierunt, quomodo Tarquinium è regno deturbarent. Conjurationis etiam socios habuerunt Flexumines illos, qui *Celeriani* vocabantur; bellicosos viros, Palatii, atque urbis custodes; à quibus obtinuerunt, ne Tarquinium regem deinceps in urbem admitterent. Tarquinius autem certior factus de his, quæ contra se senatus, exercitus, omnisque adeo populus, machinabantur: Bruti filium, Aruntis filii sui amicum, & a pueris sodalem, in partes suas corrupit; ipsumque pasciscentem habuit, uti venienti Tarquinio contra Romam, urbem ipse proderet; Brutum etiam, patrem suum, neci daret. Hæc vero ubi intellexisset Bruti servus, qui filium affectabatur, nomine Vindicius; conspirationem totam, quam in eum filius

ἦλθε πολεμῆσαι τὴν Ἀρδυναίων χώραν. Καὶ εὑρόντες καιρὸν οἱ ἐχθροὶ αὐτοῦ οἱ συγκλητικοὶ, Βροῦτος, ὁ θεῖος τῆς Λουκρητίας, καὶ Κολλαντῖνος, ὁ ἀνὴρ αὐτῆς, κατεσκεύασαν αὐτῷ, συμποιησαμένων αὐτοῖς καὶ τῶν ἄλλων συγκλητικῶν, καὶ τῶν τῆς πόλεως πάντων, εἰς τὸ αὐτὸν ἐκβληθῆναι τῆς βασιλείας πείσαντες συμμαχεῖν αὐτοῖς, εἰς τὸ μὴ δέξασθαι τοῦ λοιποῦ τὸν Ταρκυίνιον βασιλέα, εἰς τὴν Ῥώμην ὑποστρέφοντα, τὸν στρατὸν τὸν φυλάττοντα τὸ παλάτιον, καὶ τὴν πόλιν Ῥώμην [1] τῶν λεγομένων Κελεριανῶν, ἀνδρῶν μαχιμωτάτων ἐν πολέμοις. Καὶ γνόντος τοῦ Ταρκυνίου [2] τὸ τρακτευθὲν κατ' αὐτοῦ παρὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ δήμου· πέμψας αὐτὸς ὑπενόθευσε καὶ αὐτὸν τὸν υἱὸν τοῦ Βρούτου, τὸν φίλον ὄντα, καὶ συνηλικιώτερον τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ Ἀῤῥούνος. Καὶ πεισθεὶς, συνετάξατο, ἐρχομένου τοῦ αὐτοῦ Ταρκυνίου κατὰ τῆς Ῥώμης, προδοῦναι τὴν πόλιν, καὶ τὸν ἴδιον πατέρα φονεύειν τὸν Βροῦτον. Τοῦτο δὲ γνοὺς [3] ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου, Βινδίκιος, ὁ συνδιάγων

1. τῶν λεγομένων Κελεριανῶν] Κελεριανοὺς vocat, quos Plinius, *Celeres, Flexumines*, id est, Levis armaturæ Equites.

2. τὸ τρακτευθὲν κατ' αὐτοῦ] τρακτεύομαι, & τρακταΐζω, à Latino *Tracto*, Consilium de re quapiam ineo: occurrit sæpiuscule infra apud Auctorem nostrum, ut lib. 12. p. 289. κἀκεῖ αὐτοῦ διάγοντος, καὶ τὰ τοῦ πολέμου τρακταΐζοντος, συνέβη &c. *Ubi per hyemem commoranti, quaque ad bellum spectabant pertractanti*, sive, de eis consultanti, *accidit* &c.

3. ὁ δοῦλος τοῦ Βρούτου Βινδίκιος] Non Bruti, sed Aquiliorum conjuratorum servus erat Vindicius. Vide Plutarch. in Poblicola.

τῶν

τῷ υἱῷ αὐτοῦ, ἀνήγγειλε λάθρα τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ Βρούτῳ τὴν μέλλουσαν γίνεσθαι κατ' αὐτοῦ ἐπιβουλὴν παρὰ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ. Καὶ εὐθέως ἀκούσας ὁ Βροῦτος, συνέσχε τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱόν· καὶ ἐν τῷ φόρῳ Ῥώμης ἐπὶ πάντων ἐξετάσας αὐτὸν, ἠνάγκαζεν αὐτὸν ἐξειπεῖν τὰ αὐτῷ καὶ τῷ Ταρκυνίῳ βεβουλευμένα. Ὁ δὲ ὡμολόγησε τῷ ἰδίῳ πατρὶ τὴν γενομένην παρ' αὐτοῦ σύνταξιν τῆς προδοσίας πρὸς τὸν Ταρκύνιον. Καὶ εὐθέως ἐφόνευσε τὸν ἴδιον υἱόν· καὶ λοιπὸν συναθροισθεῖσα ἡ σύγκλητος Ῥώμης πᾶσα, ἀπεκήρυξε τὸν Ταρκύνιον τῆς βασιλείας, ἐγγράφως τὴν καθαίρεσιν αὐτοῦ ποιήσαντες· [1] ψηφισάμενοι ἐν πρώτοις, καὶ δεσιγνιτεύσαντες ὑπάτους δύο, τὸν Βροῦτον τὸν μέγαν, καὶ τὸν Κολλατῖνον, τὸν ἄνδρα τῆς Λουκρητίας, διοικεῖν τὴν πολιτείαν Ῥωμαίων, προβαλλομένους κατὰ ἰδίαν δοκιμασίαν ἄρχοντας· καὶ μὴ εἶναι τοῦ λοιποῦ βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ· γράψαντες καὶ τῷ στρατῷ τῷ ὄντι μετ' αὐτοῦ Ταρκυνίου, ἀπολιπεῖν αὐτόν· καὶ ἀπέστη εὐθέως. Ἡ μόνον δὲ προῆλθεν ὕπατος ὁ Βροῦτος, εὐθέως ἐπὶ τῆς συγκλήτου καὶ τοῦ δήμου, ἀγαγὼν τὸν ἴδιον δοῦλον τὸν Βινδίκιον, ὑπὲρ εὐχαριστίας, ὅτι πιστὰ ἐφύλαξε τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ· καὶ ἐπιτελέσας ἑορτὴν πανηγυρικὴν τῇ Δίκῃ, καὶ καθίσας

machinatus est, Domino aperuit. Brutus, his auditis, statim comprehendit filium suum; cumque in foro, coram omnibus, examini subjecit; totumque Tarquinii consilium detegere cogit. Filius itaque patri conjurationis omnem seriem indicavit: pater inde illico filium neci tradidit. Senatus deinde Romanus omnis in unum congregatus, Tarquinium regno abdicavit, ejectione ejus in Acta publica etiam relata: cum prius Consules duos constituissent Brutum magnum, & Collatinum, Lucretiæ conjugem. His itaque communi consensu Reipublicæ administratoribus designatis; cautum deinde erat, ne unquam Potestas Regia in Romam denuo admitteretur. Exercitum etiam, quem secum habuit Tarquinius, per literas hortati sunt, uti regem desererent: quod & factum est. Brutus vero Consul factus, servum suum Vindicium Senatus & populi in conspectum adduxit, ob fidem ejus Domino præstitam, beneficium ei repensaturus. Festivitatem itaque solennem *Justitiæ* indixit: & conscenso throno

1. ψηφισάμενοι ἐν πρώτοις] ἐν πρώτοις, & sæpe etiam, πρώτοις, infra apud auctorem nostrum, *inprimis*; deinde, δεσιγνιτεύσαντες, designantes; δεσιγνατεύεσθαι scribitur, in Gloss. Basilicor.

excelso, servum suum Vindicium loco etiam sublimiore sibi è regione collocavit: deinde manum dextram protendens, tres ei alapas palma impegit super faciem, elata hac voce locutus. 'Excusso, Vindicie, 'servitutis tuæ jugo, servilem 'conditionem tuam exuas; & 'Romanæ libertatis thorace 'deinceps indutus, quamdiu 'vixeris incedas. Anulum deinde aureum suo digito detractum, dexteræ ejus imposuit: & concessa etiam ei facultatum suarum portione aliqua, Comitem fecit. Diem autem Celebritatis hujus, vocavit *Consilia* ac si diceres, *Diem Largitionis*. Insuper etiam Proconsulibus omnibus Provinciarum Præfectis imperavit, uti eodem die sacrum pervigilium, & Festum anniversarium *Justitiæ* celebrarent; in memoriam ejecti Tarquinii, & Libertatis pro meritis Vindicio concessæ: ut hinc nimirum servi omnes documenta sibi sumerent, debitam Dominis fidem præ-

ἐν τῷ ὑψηλῷ βήματι ἀνήγαγε τὸν Βινδίκιον ἐν ὕψει ἄντικρυς αὐτοῦ· καὶ ἐκτείνας τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, καὶ τῇ παλάμῃ αὐτοῦ πληγὰς τρεῖς ἐπὶ τὴν αὐτοῦ παρειὰν ἐπαγαγὼν, μετὰ κραυγῆς ἔφη ταῦτα· ἀποτιναξάμενος τὴν τῆς σῆς δουλείας τύχην, ὦ Βινδίκιε, καὶ τὸν ταύτης ἐκδυσάμενος ζυγὸν, ἐνδύσαι Ῥωμαϊκῆς ἐλευθερίας θώρακα, τὸν ἅπαντα τῆς ζωῆς σου χρόνον. Καὶ ἀφελόμενος ἐκ τῆς ἰδίας χειρὸς δακτύλιον χρυσοῦν, ἐπέβαλεν εἰς τὴν δεξιὰν αὐτοῦ χεῖρα, [1] δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν κόμητος, καὶ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας· καλέσας τὴν αὐτὴν ἡμέραν τῆς ἑορτῆς, [2] Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα. Προστάξας καὶ τοῖς παρ' αὐτοῦ προβληθεῖσιν ὑπατικοῖς ἄρχουσι τῶν ἐπαρχιῶν, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ κατ' ἔτος ἱερὰν παννυχίδα, καὶ ἑορτὴν τῇ Δίκῃ ἐπιτελεῖν, εἰς μνημόσυνον τῆς κατὰ τοῦ Ταρκυνίου νίκης, καὶ τῆς κατ' ἀξίαν ἐλευθερίας τοῦ Βινδικίου· εἰς τὸ προτρέψασθαι τοὺς λοιποὺς τοὺς πανταχοῦ οἰκέτας, εὐγνωμονεῖν τοῖς ἰδίοις δεσπόταις, καὶ

1. δεδωκὼς αὐτῷ καὶ ἀξίαν κόμητος &c.] Vides Lector, quam honorifice cum Vindicio agit auctor noster: miror tamen quo auctore, ista protulerit. Libertate quidem donatum, pecuniaque ex ærario remuneratum legimus, apud Latinos auctores; nec aliquid amplius. Livius, l. 2. *Secundum pœnam nocentium, ut in utramque partem arcendis sceleribus exemplum nobile esset, præmium indici, pecunia ex ærario, libertas, & civitas donata:* & deinde; *post illum observatum, ut qui ita liberati essent, in civitatem accepti viderentur.*

2. Κονσίλια, ἅπερ ἑρμηνεύεται, παροχῆς ἡμέρα.] Nova hæc vocabuli hujus interpretatio, Romanisque incognita. Quid si παροχὴ, non à παρέχω, sed à πάροχος deductum vellet auctor noster? adeo ut non, *Largitionem*, sed *Confessionem*, significet: throno enim eodem excelso collocatum Vindicium, Bruto assidere facit. Atque in hoc sensu, *Consilium* aliquanto melius quadrabit cum data interpretatione. Verum de hoc videant eruditi.

τοιαύτης

τοιαύτης ἐλευθερίας ἀξιοῦσθαι, καὶ τιμῆς. Απνα Κονσίλια οἱ ὑπατικοὶ ἄρχοντες τῶν ἐπαρχιῶν, ἕως τοῦ νῦν ἐπιτελοῦσι πανηγυρίζοντες. περὶ ὧν καὶ Λίβιος ὁ σοφὸς, καὶ ἕτεροι πολλοὶ συνεγράψαντο.

Μετὰ δὲ χρόνους πολλοὺς [1] τυραννήσαντες οἱ Γάλλοι ἐκίνησαν πόλεμον Ρωμαίοις· καὶ τοῦτο γνοῦσα ἡ σύγκλητος Ρώμης, προεχειρίσατο κατ' αὐτῶν στρατηγὸν δυνατὸν, [2] ὀνόματι Μαλλίων Καπιτωλῖνον· ὅστις ὁπλισάμενος, καὶ λαβὼν στρατὸν πολεμικώτατον, ὥρμησεν εἰς τοὺς Γαλλίους· καὶ συμβαλὼν πόλεμον, ἐνίκησε κατὰ κράτος. Καὶ ὑποστρέψας, ἐθριάμβευσε τὴν νίκην ἐν τῇ Ρώμῃ, καὶ εἰσῆλθεν ἀπονενοημένος κατὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ, καὶ τοῦ δήμου· καὶ διὰ τοῦτο ἐλυπήθη ἡ σύγκλητος, καὶ πάντες. Φθονηθεὶς δὲ ὑπό τινος ἐχθροῦ αὐτοῦ, συγκλητικοῦ, ὄντος ἐν δυνάμει, ὀνόματι Φεβρουαρίου, [3] καταγομένου ἐκ γένους τῶν Γάλλων, κα-

ſtandi; libertatem, & honores tantos pro meritis reportaturi. Itaque etiam Proconſules ubique Provinciarum, Solennitates illas uſque adhuc pompa maxima celebrant. De his autem ſapiens Livius, aliique plurimi ſcripſerunt.

Longo autem poſt tempore, Galli in Romanos inſurgentes, bellum eis intulerunt: quod ubi intellexiſſet Senatus Romanus, miſſus eſt contra eos Manlius Capitolinus, dux fortiſſimus. Paravit hic ſibi exercitum bellicoſiſſimum; & in Galliam profectus, commiſſoque cum Gallis prælio, eos profligavit. Romam deinde reverſus, triumphum de illis egit. Urbem vero ingreſſus, ſenatum, exercitum, populumque faſtidire animo viſus eſt: quod ſenatus quidem, cæterique omnes ægre tulerunt. In eum etiam machinatus eſt Februarius quidam, adverſarius potens, Senatorii

1. τυραννήσαντες οἱ Γάλλοι] τυραννῆσαι apud noſtrum, pro, *arma in aliquem ſumere* ſive *in aliquem inſurgere*, paſſim uſurpari, hîc ſemel monuiſſe ſatis ſit: exemplum unicum hic proferam, ex lib. 16. p. 392. ubi de Alexandrinis, qui tumultuantes Præfectum ſuum interfecerant verba faciens, deinde addit; ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Αλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τὸν ἄρχοντα αὐτῶν. *Hoc facto commotus Imperator, à multis eorum, ob vim Præfecto ſuo illatam, pœnas exegit.*

2. ὀνόματι Μαλλίων Καπιτωλῖνον] Manlii, & Camilli geſta auctor hic miſere confundit: non enim Manlius, ſed Camillus in Gallos Senones cum exercitu dux miſſus eſt. Quæ vero deinceps refert, de Regno affectato, Senatuque ſpreto, hæc Manlii ſunt.

3. καταγομένου ἐκ γένους τῶν Γάλλων] Infra etiam habet, οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων. Cedrenus habet, ἐκ τοῦ μέρους τῶν Γάλλων καταγόμενος. ubi interpres Xilander, *neſcio*, inquit, *quid ſit iſtud* καταγόμενος: in quem tamen recte animadvertit doctiſſimus Jac. Goar. in Notis ſuis Poſterioribus ad Cedren. κατάγομαι enim nihil aliud eſt quam *deſcendo*, & καταγόμενος ἀπὸ γένους, *à genere deſcendens*: quod nos An-

natorii ordinis vir, & ex Gallis oriundus. Convocato enim Consilio, cum Comitium intraret Manlius Capitolinus, Februarius exurgens, reliquis senatoribus assidentibus, ita eum allocutus est. 'Quorsum 'tu, Manli, tam te superbe 'geris; quasi, tua sola vir'tute, parta esset hæc in Gal'los victoria? Nos Roma'nam Fortunam ubique vi'ctricem agnoscimus. Sed ne'que nos latet hujus tui fa'fastus causa: nempe affe'ctati regni spes tua. Sed 'frustra eris. Hæc ubi audissent senatus, exercitus, & populus, insurgebant una omnes in Manlium Capitolinum: & populus quidem, senatu etiam assentiente, elatis vocibus, eum ex urbe ejici postulabat. Manlius itaque cavens sibi ab exercitu, populoque, secessit in prædia sua, non procul ab Apulia sita; ubi deinde latitavit. Fuga autem ejus Romæ nota, domum ejus populus invasit, bonaque ejus omnia diripuit.

Galli interim, ubi audissent Manlium ex urbe pulsum esse,

παρεσκευάσθη. ¹ Ἐν κομβεντίῳ γὰρ εἰσελθόντος τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου, καὶ τοῦ κοινοῦ τῆς συγκλήτου καθεζομένου, ἐξαναστὰς ὁ Φεβρουάριος συγκλητικὸς, λέγει τῷ Μαλλίωνι. 'Τοῦ στρατοῦ Ῥω'μαίων νικήσαντος τοὺς Γάλλους σὺ τί 'ὑπεραίρῃ, ὡς μονομαχήσας; Ἡ τύ'χη Ῥωμαίων ἀεὶ νικᾷ τοὺς πολε'μίους· οὐ διέλαθε δὲ ἡμᾶς καὶ τοῦτο 'ὅτι διὰ τοῦτο ἐν ὑπονοίᾳ τοσαύτῃ 'ὑπάρχεις, ὡς βουλόμενος καὶ σὺ τυ'ραννῆσαι τοὺς Ῥωμαίους· ὅπερ οὐκ ἐγ'γίνεταί σοι. Καὶ ἀκούσασα ταῦτα ἡ σύγκλητος, καὶ ὁ στρατὸς, καὶ ὁ δῆμος, ἐπῆλθε τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ. Ὁ δὲ δῆμος ἐπαναστὰς κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ἐβόησεν ἐκβληθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥώμης τὸν αὐτὸν Μαλλίωνα Καπιτωλῖνον· ὅστις εὐλαβηθεὶς τὸν στρατὸν, καὶ τὸν δῆμον, ἐξῆλθεν ἐν τοῖς ἰδίοις κτήμασι, πλησίον τῆς λεγομένης Ἀπουλητίας χώρας, κἀκεῖ διῆγεν ἡσυχάζων. Ἐκείνου δὲ φυγόντος, ἐπῆλθεν ὁ δῆμος Ῥωμαίων τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα αὐτῷ διήρπασεν.

Οἱ δὲ Γάλλοι προχειρισάμενοι αὐτοῖς ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέμοις, ὀνό-

glice etiam dicimus, *Descended from such a Stock.* Hujus autem exempla sexcenta ex hoc nostro proferre licet: uti lib. 2. p. 13. de Perseo Jonitas visente hæc habet: *γνόντες αὐτὸν οἱ αὐτοὶ Ἀργεῖοι Ἰωπολῖται, ὅτι καὶ οὗτος ἐκ τοῦ γένους τῶν Ἀργείων κατάγεται, χαρέντες ἀνύμνουν αὐτόν.* Ita etiam lib. 4. p. 39. de Cecrope verba habens, *τῶν δὲ Ἀθηναίων ἐβασίλευσε Κέκροψ τις, ὅστις ἐξ Αἰγύπτου κατήγετο*: *Athenis regnavit Cecrops quidam, ab Ægyptiis originem ducens.* Cecropem autem Ægyptium fuisse, testes habemus Suidam, Eusebium, aliosque.

¹ *Ἐν κομβεντίῳ γὰρ εἰσελθόντος*] *Κομβέντῳ* habet Cedrenus mendose. *Κόμβεντον*, & *κομβέντιον*, *Conventus*, sive *Consilium*, apud nostrum habemus frequenter.

ματι [1] Βρῆνον, ἐπεστράτευσαν εὐθέως ἐπὶ τῆς Ῥώμης· ἀκούσαντες καὶ διὰ τὸν Μαλλίωνα, ὅτι ἐξεβλήθη ἀπὸ τῆς Ῥώμης. Καὶ ὁρμήσας ὁ Βρῆνος ῥὴξ, ἐξαίφνης εἰσῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν [2] νυκτὸς ἐν χειμῶνι, τῇ πεντεκαιδεκάτῃ τοῦ Ἑξτιλλίου μηνός· προπέμψας λάθρα τοὺς ὀφείλοντας φονεῦσαι τοὺς πορταρίους, καὶ ἀνοῖξαι αὐτῷ τὴν πόρταν. Καὶ τούτων φονευομένων, [3] ἐγένετο πλύρμα· καὶ γνόντες οἱ συγκλητικοὶ τὴν παράληψιν τῆς πόλεως, ἔφυγον πάντες, καὶ φανεροὶ τῶν τῆς πόλεως λαμπροὶ, σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, εἰσῆλθον ἐν τῷ Καπετωλίῳ, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς, μετὰ τῶν ἰδίων χρημάτων. Παραλαβὼν δὲ ὁ Βρῆνος ῥὴξ τὴν πόλιν Ῥώμην, κατασφάζει πολλοὺς πολίτας, καὶ τινας τῶν στρατιωτῶν, καὶ αἰχμαλωτίζει· καὶ ἔμενε πολιορκῶν τὸ Καπετώλιον, διὰ τοὺς ὄντας ἐν αὐτῷ συγκλητικοὺς, καὶ διὰ τὰ χρήματα αὐτῶν. Δυνηθέντες δὲ οἱ συγκλητικοὶ ἔγραψαν, δεόμενοι τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου συνάξαι τὸ

bellum contra Romanos instaurant, Ducem constituentes sibi strenuum, Brennum nomine. Hic itaque, missis inprimis qui Janitores urbis clanculo interficerent, portasque sibi aperirent; Romam repente ingressus, urbem nocte tempestuosa cepit, mensis sextilis die xv. Custodibus autem interfectis, ingens consternatio facta est: Senatores vero certiores facti urbem captam esse, fuga rebus suis consuluerunt: ex urbis autem primariis plurimi, cum uxoribus, & liberis, bonisque suis omnibus, in templum Jovis Capitolini se receperunt. Urbe autem a Brenno capta, multi ex civibus, ex militibus etiam nonnulli gladio perierunt, captivique abducti sunt. Capitolium etiam obsidione cingebat; ut Senatores illic congregatos, una cum divitiis ipsorum occuparet. Senatores vero qui opportunitatem habuerunt hoc faciendi, Manlium per literas implorarunt, uti copiis,

---

1. ῥῆγα δυνατὸν ἐν πολέμοις] Reges, Principesque omnes minores, ῥῆγας, Imperatorem vero solum βασιλέα, vocatos supra monuimus: sed & Duces suos ῥῆγας vocasse Barbaros, tum ex hoc auctoris loco tum ex Procopio apparet, Goth l. 1. ubi de Theuderico loquens, qui Gothorum, Italiæque copias sibi subjecerat, βασιλέως tamen nomen, aut habitum sibi assumere noluit; deinde addit, ἀλλὰ ῥὴξ τε διεβίω καλούμενος· οὕτω γὰρ σφῶν τοὺς ἡγεμόνας οἱ βάρβαροι καλεῖν νενομίκασι. *Sed* ῥὴξ *deinceps vocatus est; quo nomine Barbari Duces suos appellare solent.*

2. νυκτὸς ἐν χειμῶνι] χειμὼν hîc tempus, non hybernum, sed tempestuosum significat; uti patebit ex sequentibus cæterum suavissimæ hujus de Februario Narratiunculæ medullam excerpserunt etiam Suidas, & Cedrenus, hic, de Manlio, ille vero de Camillo; instituta fabula. Unde vero hauserint, jam vides Lector.

3. ἐγένετο πλύρμα] πλύρμος, habet Hesychius: Πλύρμος φρίκη, καὶ τὰ ὅμοια.

quæ per urbes, regionesque Romanas distributæ erant, in unum collectis, in auxilium sibi veniret. Manlius, acceptis senatus literis, atque inde Romam captam, Capitoliumque obsessum esse à Brenno Gallorum duce edoctus, animo turbatus est. Sine mora itaque copiis undequaque collectis, in Brennum proficiscitur ipsumque ex improviso aggressus, exercitumque suum noctu ducens per urbis plateas, Brennum, exercitumque ejus, medius inter eos, adoritur. Galli autem ignari locorum, gladio ceciderunt: Brennoque ipsi comprehenso Manlius caput amputavit, contoque affixit. Exercitu itaque, ducibusque etiam ejus omnibus excisis, captivos Romanos liberavit omnes; bonis etiam, quæ diripuerant Galli, recuperatis omnibus. Senatus autem Romanus, post victoriam à Manlio Capitolino adeptam, ex Capitolio descendens, Romanæ Reipublicæ administrationem totam uni Manlio concesserunt; exercitu etiam, populoque residuo suffragantibus. Manlius igitur Capitolinus Roma sua iterum potitus, ob urbis pro-

κατὰ πόλιν καὶ χώραν Ῥωμαίων ὄντα [1] ἐγκάθετον στρατὸν, καὶ ἐλθεῖν εἰς ἐκδίκησιν τῆς Ῥώμης, καὶ εἰς βοήθειαν αὐτῶν. Καὶ δεξάμενος τὰ τῆς συγκλήτου γράμματα ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος, γνοὺς ὅτι ἐλήφθη ἡ Ῥώμη, καὶ τὸ Καπετώλιον φρουρεῖται ὑπὸ τοῦ Βρήνου, ῥηγὸς τῶν Γάλλων, ἐταράχθη· καὶ συναγαγὼν εὐθέως πάντοθεν πλῆθος στρατοῦ, καὶ ὁρμήσας, ἦλθε κατὰ τοῦ Βρήνου ῥηγὸς ἐξαίφνης ἀπροσδοκήτως εἰς τὴν Ῥώμην· καὶ αὐτὸς νυκτὸς κατάξας τὸν ἴδιον στρατὸν ἐν ταῖς ῥύμαις τῆς πόλεως, καὶ μεσιάσας τὸν Βρῆνον ῥῆγα· καὶ τοὺς αὐτοῦ πάντας, ὡς ξένους, ἀνεῖλε. Καὶ περιγενόμενος, συνελάβετο τὸν αὐτὸν Βρῆνον ῥῆγα· καὶ εὐθέως ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν, καὶ ἔπηξεν ἐν κόντῳ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ. Καὶ τὰ πλήθη δὲ αὐτοῦ, [2] καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ κατακόψας, ἐῤῥύσατο πάντας οὓς συνελάβετο Ῥωμαίους αἰχμαλώτους ἀφελόμενος, καὶ πάντα τὰ παρ᾽ αὐτῶν πραιδευθέντα. Καὶ ἐξελθοῦσα ἡ σύγκλητος Ῥωμαίων ἐκ τοῦ Καπετωλίου μετὰ τὴν νίκην τοῦ Μαλλίωνος Καπιτωλίνου, εὐθέως ἐψηφίσατο αὐτὸν, ἅμα τῷ στρατῷ, καὶ τῷ δήμῳ τῷ περιλειφθέντι αὐτῷ, αὐτὸν μόνον διοικεῖν τὰ Ῥωμαίων πράγματα.

Καὶ κρατήσας πάλιν τῆς Ῥώμης ὁ Μαλλίων Καπιτωλῖνος, εὐθέως ἐλυ-

1. ἐγκάθετον στρατὸν] Scribendum, ἐγκάθετον à verbo κάθημαι, sedeo: ut de Præsidiariis intelligatur.

2. καὶ τοὺς κόμητας αὐτοῦ] Hesychius: Κόμης ἄρχων, ἡγεμών. Verum Comitum varia erant, diversaque munera, de quibus Vide Meursii Glossar.

πήθη

πήδη διὰ τὴν παράληψιν τῆς πόλεως Ῥώμης, καὶ τὴν ὕβριν, καὶ τὴν ἧτταν Ῥωμαίων. Ἐν δὲ τῷ λεγομένῳ μηνὶ Ἐξτιλλίῳ, [1] τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἐκολόβωσεν, ὡς δυσοιωνίστου γενομένου τῇ πόλει Ῥώμῃ· ἀποχαράξας καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ, μηκέτι καλεῖσθαι οὕτως. Συσχὼν δὲ καὶ τὸν συγκλητικὸν, τὸν ἐχθρὸν αὐτοῦ, τὸν κατασκευάσαντα αὐτῷ, ὀνόματι Φεβρουάριον, τὸν καὶ ποιήσαντα αὐτὸν ἐκβληθῆναι ἔξω τῆς πόλεως Ῥώμης, καὶ πάντα τὰ αὐτοῦ ἀφελόμενος, εὐθέως ἐπ' ὄψεσιν αὐτοῦ ἐῤῥόγευσε τῷ ἐλθόντι στρατῷ μετ' αὐτοῦ εἰς ἐκδίκησιν τῆς πόλεως Ῥώμης· προσφωνήσας τῇ συγκλήτῳ, καὶ τῷ στρατῷ, ὅτι, οὗτος ἐκ γένους ἐστὶ τῶν Γάλλων, ὡς καὶ ὑμεῖς ἐπίστασθε· κἀκείνους ἐκδικῶν, κατεσκεύασέ μοι. Ἔχει δὲ καὶ ἐνυβρισμένον βίον· ἔστι γὰρ κίναιδος, καὶ οὐκ ἔχρην αὐτὸν οἰκεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἀλλὰ χρὴ ἐκβληθῆναι αὐτὸν ἀτίμως, καὶ ἐν τῇ αὐτοῦ ζωῇ ἀφαιρεθῆναι τὸ ὄνομα αὐτοῦ, καὶ δοθῆναι αὐτὸν εἰς θυσίαν τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. Καὶ συνῄνεσεν ἡ σύγκλητος, καὶ ὁ στρατός· καὶ εὐθέως ἀφελόμενος αὐτοῦ ἀξίαν, ἀπέδυσεν αὐτὸν γυμνόν· καὶ περιειλήσας αὐτὸν ψίαθον, [2] καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖνον μάσπιον,

tinus direptiones, Romanorumque victorum ignominiam, indignatione commotus est. Mensis vero Sextilis nomen immutari voluit; & tanquam Rebus Romanis infausti, dierum ejus numerum decurtavit. Comprehenso deinde Februario senatore, inimico suo, qui machinationibus suis auctor fuit, ut ex urbe ejiceretur Manlius; bona ejus omnia diripit, ipsiusque in conspectu, militibus suis, qui urbis Romæ ultionem secum advenerant, distribuit. Senatum porro, exercitumque his affatus; 'Februarius, inquit, 'iste à Gallis oriundus est, 'uti vos probe nostis: quorum etiam in vindictam ista 'in me machinatus est. Sed '& vitam agit ignominiosam: 'est enim Cinœdus; nec 'in urbe Roma degere jure 'potest. Quin potius ejiciatur inglorius, nomenque ejus, etiam vivente ipso, deleatur. Vos vero ipsum Diis 'Manibus devovete. Annuente senatu, cum exercitu, Februarius statim insignibus omnibus exutus est, nudusque factus. Tum vero storea indutum, funiculoque præcinctum, vernaculis eum, sive Excubitoribus tradiderunt, uti virgis

1. τοῦ αὐτοῦ μηνὸς τὰς ἡμέρας ἐκολόβωσεν·] hanc dierum mensis hujus decurtationis causam reperisse se in quibusdam Dionis Excerptis MS. refert Cl. Salmasius Plinian. Exercit. in Solin. ubi tamen hæc omnia de Camillo, sicut & apud Suidam, non autem de Manlio, narrantur.

2. καὶ περιζώσας αὐτὸν σχοῖνον μάσπιον] Quid hoc vocabulum, μάσπιον, sit, non habeo dicere: nec enim invenitur apud Suidam, nec Cedrenum; qui tamen

virgis cædentes, clamarent: *Exi Februari*: quod Græcis idem est, ac si diceres, ἔκβα περίτλιε. Atque hunc in modum senator iste Februarius, ejectus ex urbe, periit, Diis Manibus Sacratus. Cavebat etiam Edicto Manlius, ut Mensis Sextilis in posterum, Februarius, à Senatore isto diceretur: uti mensis infaustus nomen etiam inauspicatum, & inhonorandum haberet. Sacerdotibus etiam Sacrificia indixit Manlius, eodem mense peragenda, Quinetiam urbibus Romanæ ditionis universis imperavit; uti, anniversario ritu, simulachrum quoddam, storea, funiculoque circumcinctum, eodem quo Februarius modo, virgis extra urbem cæderetur: nempe hoc facientes, in odium mensis Februarii; in memoriam vero Brenni, cum Gallis suis, profligati, Manliique in adversarium vindictæ. Durat autem mos iste, singulis Romanorum urbibus observatus, in hunc usque diem. Ista autem desumpta sunt ex codice quodam, quem

ἐπιθεὶς τὸ ὄνομα τοῦ αὐτοῦ συγκλητικοῦ, δι' ἐγγράφου προστάξεως αὐτοῦ, τῷ μηνὶ τῷ Εξπλλίῳ, ποιήσας λέγεσθαι τὸν αὐτὸν μῆνα ἐξ ἐκείνου Φεβρουάριον, ὡς ἀξίου ὄντος τοῦ ὀνόματος τοῦ μηνὸς δυσοιωνίστου, καὶ ἀτίμου· κελεύσας [1] τοῖς βεργάκλοις, τοῦτ' ἔστι, περιπόλοις [2] βαλιστηνίοις βάκλοις τύπτειν αὐτὸν, καὶ κράζειν. Ἐξιθι Φεβρουάρι, ὅπερ ἐστὶ τῇ Ἑλληνίδι γλώσσῃ, Ἔκβα περίτλιε. Καὶ οὕτως ἐκβληθεὶς ἀπὸ τῆς πόλεως Ῥώμης ὁ αὐτὸς συγκλητικὸς, ἐτελεύτα, θυσιασθεὶς τοῖς καταχθονίοις θεοῖς. Καὶ ἐπιτρέψας τοῖς ἱερεῦσιν ὁ αὐτὸς Μαλλίων ποιεῖν θυσίαν ἐν τῷ αὐτῷ μηνὶ Φεβρουαρίῳ· κελεύσας ἐν ἑκάστῃ πόλει Ῥωμαίων τὸ αὐτὸ [3] σχῆμα τοῦ φορέματος τοῦ ψιαθίου γίνεσθαι, καὶ τὰ λοιπὰ, κατ' ἔτος· καὶ διώκεσθαι τὸν Φεβρουάριον, τὸν καὶ Περίτλιον μῆνα, πρὸ τῆς πόλεως τυπτόμενον· τὴν κατὰ τοῦ Βρήνου, καὶ τῶν Γάλλων, σημαίνων νίκην, καὶ τὴν τοῦ ἐχθροῦ τοῦ Μαλλίωνος ἐκδίκησιν· ὅπερ γίνεται ἕως τῆς νῦν, εἰς ἑκάστην πόλιν Ῥωμαίων. Ἥντινα ἔκθεσιν ηὗρον ἐν Θεσσαλονίκῃ πόλει·

---

tamen uterque hanc Februarii narrant historiolam: Suidas. καὶ διὰ τοῦτο γυμνωθέντα αὐτὸν τῆς ἐσθῆτος, καὶ θρυΐνῃ περιβληθέντα ψιάθῳ, &c. Cedrenus, καὶ ἐκβαλὼν ἔξω τῆς πόλεως γυμνὸν, ψιάθῳ θρυΐνῳ περιβεβλημένον καὶ σχοινίῳ τὴν ὀσφὺν περιεζωσμένον, &c. forte vocabuli vim ignorantes, omiserunt.

1. τοῖς βεργάκλοις, τοῦτ' ἔστι, περιπόλοις,] Βεργάκλοι isti apud Suidam sunt οἱ ὑπηρετοῦντες τῷ δημάρχῳ, *Tribuni Ministri*: ὑπὸ τῶν ὑπηρετούντων τῷ δημάρχῳ τῶν καλουμένων βεργάκλων.

2. βαλιστηνίοις βάκλοις τύπτειν αὐτὸν,] Βάκλον, *Baculus*, frequenter occurrit apud Græcos recentiores; quid βαλιστηνίοις vero sit, videant doctiores.

3. τὸ αὐτὸ σχῆμα τοῦ φορέματος] Scr. φορήματος.

καὶ

καὶ ἀναγνοὺς, ηὗρον ἐπιγεγραμμένην τὴν βίβλον· [1] Ἔκθεσις Βρουνιχίου Ῥωμαίου χρονογράφου.

[2] Μετὰ δὲ τὸ διοικῆσαι τοὺς ὑπάτους ἔτη πολλὰ, πάλιν ἐβασίλευσε πρῶτος Ὀκταβιανὸς Αὔγουστος. ὃς ἐπεμέμφετο τῷ Μαλλίωνι Καπιτωλίνῳ. ὡς τάξαντι τὸν κακοιώνιστον Φεβρουάριον μῆνα μέσον· καὶ μεταγαγὼν εὐθέως ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, τὸ ὄνομα τοῦ Φεβρουαρίου μηνὸς ὕστερον πάντων τῶν μηνῶν ἔταξε· καὶ ἀντ' αὐτοῦ, τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ ὄνομα Αὔγουστον, τὸν ἕκτον τὸν ἀπὸ τοῦ πρώτου· καὶ τὸν πρὸ τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, [3] ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐτοῦ, Ἰουλίου Καίσαρος.

Μετὰ δὲ τὸ ἐκβληθῆναι τὸν Ταρκυίνιον τῆς βασιλείας, διῴκουν τὴν πόλιν οἱ προειρημένοι ὕπατοι δύο, Βροῦτος ὁ μέγας, [4] καὶ ὁ Καλλατῖνος, ὁ ἀνὴρ τῆς Λουκρητίας· καὶ ἄλλοι ὕπατοι πολλοὶ, ἕως Καίσαρος Ἰουλίου, ἐπὶ ἔτη υξδ'.

Ἐν δὲ τοῖς προειρημένοις χρόνοις, μετὰ Ἰωακεὶμ, [5] Ἀδδοῦς· ὅστις ἱερεὺς

in urbe Theſſalonica inveni; cujus iſte fuit Titulus: *Brunichii, Chronographi Romani, Hiſtoria.*

Poſtea vero quam Conſules Romanam Rempub. plures per annos adminiſtraſſent, regium rurſus imperium primus introduxit Octavianus Auguſtus: qui Manlium Capitolinum culpavit, quod inauſpicatum menſem Februarium inter menſes medium poſuiſſet. Itaque divino ſuo Edicto cavit, uti in poſterum Februarius in ſerie menſium ultimus eſſet: ejus autem in loco, menſem à primo ſextum, ſuo nomine, *Auguſtum* vocari juſſit: antecedentem vero menſem, à Cæſaris avunculi nomine, *Julium*, vocari voluit.

Poſt Tarquinium vero regno ejectum, Rempublicam adminiſtrarunt ſupradicti duo Conſules, Brutus magnus, & Collatinus, Lucretiæ conjux; &, poſt hos, alii multi, uſque ad Cæſarem Julium; per ſpatium annorum CCCCLXIV.

Temporibus autem ſupradictis, poſt Joachimum, Judæo-

---

1. Ἔκθεσις Βρουνιχίου Ῥωμαίου χρ.] En tibi fontem ſacrum, ex quo fabulam hanc pulcherrimam hauſit Auctor noſter.

2. μετὰ δὲ τὸ διοικῆσαι] Scr. τὸ διοικῆσαι.

3. ἐκάλεσεν εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θείου αὐτοῦ] Quintilem menſem, Julium, ab Antonio nominatum ideo, quod iſto menſe C. Julius natus fuerat, aſſerit Cedrenus: ὁ Ἰούλιος μὴν Κυιντίλιος ἐλέγετο· μετωνομάσθη δὲ παρὰ Ἀντωνίου, διὰ τὸ γεννηθῆναι αὐτῷ Γάϊον Ἰούλιον.

4. καὶ ὁ Καλλατῖνος] Scr. Κολλατῖνος.

5. Ἀδδοῦς· ὅστις ἱερεὺς ἦν] aliquid hîc deeſſe videtur; aut ὅστις redundat: deinde ſcribendum, Ἰαδδοῦς; qui ſextus erat Judæorum Pontifex, & Jannæum, non Joachimum, ſecutus eſt, teſte Chr. Alex. Auctore.

rum

rum Pontifex maximus erat Addus. Floruit eodem tempore, apud Græcos, Plato Philosophus. Hic ad Timæum de Deo scribens, ista protulit: nempe, Essentiæ Divinæ 'tria quidem esse Nomina; 'Potentiam vero, & Deitatem unam. Causam vero primam dixit, *Bonum*; quod omnibus est propitium: secundam vero Causam dixit, *Mentem*, rerum omnium Opificem: Tertiam autem, *Spiritum Vivificum*, omnia vivificantem. Tres itaque Potentias, unam esse Deitatem, confessus est. Hæc Cyrillus, sanctissimus Alexandriæ Episcopus, in suis protulit scriptis, contra Apostatam Julianum Imperatorem: qui etiam asserit, Trinitatis Sanctæ Unitatem Divinam prædixisse omnes, futuri licet ignaros.

Platonis autem tempore, Philosophiam etiam apud Græcos docuerunt, Xenophon, Æschines, & Aristoteles: qui introduxerunt in mundum Errorem illum, de *Transmigratione Animarum*. Ferunt inde, Callisthus, Lycaonis filiæ, animam, in ursam; Hippomanis, Megarei filiæ, in Leonem; Jus, Inachi filiæ, in Juvencam; Atalantæ, Schœnei filiam, in Pavonem; Phi-

ἦν τῶν Ἰουδαίων. Τῶν δὲ Ἑλλήνων φιλόσοφος παιδευτὴς Πλάτων· ὅστις γράφων πρὸς Τίμαιον περὶ Θεοῦ, εἶπεν ὅτι, τὸ θεῖον ἐν τρισὶν ὀνόμασι, μία δὲ δύναμις, καὶ θεότης· εἰπὼν εἶναι αἴτιον, τὸ ἀγαθὸν, τὸ οἰκτεῖρον τὰ πάντα· δεύτερον αἴτιον, νοῦς, ὁ δημιουργήσας τὰ πάντα· τρίτον αἴτιον, ἡ ζωοποιὸς ψυχὴ, ἥτις ἐζωογόνησε τὰ πάντα. Τὰς οὖν τρεῖς δυνάμεις μίαν ὑπάρχειν θεότητα ὡμολόγησε. Ταῦτα Κύριλλος, ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας, ἐν τοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐξέταξε, τοῖς κατὰ Ἰουλιανοῦ τοῦ βασιλέως τοῦ παραβάτου, λέγων· ὅτι τὴν ἁγίαν Τριάδα, εἰς μονάδα θεότητος, πάντας προειπεῖν, ἀγνοοῦντας τὸ μέλλον.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Πλάτωνος, ἦσαν καὶ ἄλλοι φιλόσοφοι, Ἑλλήνων παιδευταὶ, Ξενοφῶν καὶ Αἰσχίνης, καὶ Ἀριστοτέλης. Οἵτινες πλάνην μετεμψυχώσεως παρεισήγαγον τοῖς ἀνθρώποις· καὶ τὴν μὲν Καλλίστην, θυγατέρα τοῦ Λυκάονος, μετεμψυχωθεῖσαν εἰς ἄρκον· [1] τὴν δὲ Ἱππομένην, θυγατέρα τοῦ Μεγαρέως, εἰς Λέοντα· τὴν δὲ Ἰω, θυγατέρα τοῦ Ἰνάχου εἰς δάμαλιν· καὶ [2] τὴν Ἀταλάντην, θυγατέρα τοῦ Σχοινέως, εἰς ταῶνα· καὶ τὴν

1. τὴν δὲ Ἱπποιδύλην] Hippomenem, Macharei, non filiam, sed filium, cum Atalanta in matris Deorum templo rem habere ausum, in Leonem, amasiam vero Atalantam in leænam, commutatos perhibent Mythologi Latini.

2. τὴν Ἀταλάντην &c. εἰς ταῶνα] Argum quidem in Pavonem conversum legimus.

[1] Φιλο-

[1] Φιλομήλαν, θυγατέρα Πανδίονος, εἰς χελιδόνα· καὶ τὴν Πρόκνην, τὴν ἀδελφὴν αὐτῆς, εἰς ἀηδόνα· καὶ [2] τὴν Ἰώβην, θυγατέρα τοῦ Τηλάντου, [3] εἰς λίθον μεταμψυχωθῆναι. Καὶ ἄλλα τοιαῦτά τινα ἐμυθολόγησαν αὐτοὶ, καὶ οἱ μετ' αὐτούς.

lomelæ, Pandionis filiæ, in hirundinem; Prognes vero, sororis ejus, in Lusciniam; Niobes, Tantali filiæ, in saxum transmigrasse. Cujusmodi alia plurima fabulati sunt isti, & qui eos secuti sunt.

Μετὰ δὲ τὸ τὸν εἰρημένον Ἀρταξέρξην, βασιλέα Περσῶν, ἀποθανεῖν, [4] ἐβασίλευσεν Ὦχος, υἱὸς αὐτοῦ· ὅστις ἐπολέμησεν Αἰγυπτίοις, καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν γῆν Αἰγύπτου, καὶ ἀπώλεσεν αὐτήν· βασιλεύοντος τῶν Αἰγυπτίων τότε τοῦ Νεκταναβῶ, [5] τοῦ ποιήσαντος λεκανομαντείαν, καὶ γνόντος, ὅτι δεῖ [6] τὸν Χόον, βασιλέα Περσῶν, παραλαβεῖν τὴν Αἴγυπτον. Ὃς καὶ κειράμενος τὴν ἰδίαν κόμην τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, καὶ ἀλλάξας αὐτοῦ τὰ βασιλικὰ ἱμάτια, ἔφυγε διὰ τοῦ Πηλουσίου ὁ αὐτὸς Νεκταναβῶ, [7] καὶ εἰς Πέλλην, πόλιν τῆς Μακεδονίας, διέτριβεν.

Post antedictum vero Artaxerxem Persarum regem demortuum, regnum suscepit Ochus, filius ejus. Ægyptiis hic bellum intulit; regionemque eorum totam subactam, devastavit. Ægyptiis eo tempore imperabat Nectanabus: qui, cum ex Divinatione per Pelvim intellexisset, Ægyptum ab Ocho, Persarum rege, occupatam iri; tonsa coma, mutatoque vestitu Regio, per Pelusium, ad Pellam, Macedoniæ urbem, transfugit; ubi deinde vixit.

---

1. φιλομήλαν θυγατέρα πανδίονος εἰς χελιδόνα] Imo in Lusciniam, Progne vero soror in Hirundinem mutatæ dicuntur.

2. τὴν Ἰώβην, θυγατέρα τοῦ Ταλάντου] Scr. τὴν Νιόβην, θυγατέρα τοῦ Ταντάλου.

3. εἰς λίθον μεταμψυχωθῆναι] Auctoris dictionem secuti, de Animæ tantum Transmigratione, ista reddidimus: pro μεταμψυχωθῆναι tamen rectius dixisset, μεταμορφωθῆναι: de corporis enim transmutatione, non de Pythagorica animarum transmigratione, loquuntur Fabularum istarum auctores.

4. ἐβασίλευσεν Ὦχος, υἱὸς αὐτοῦ] Artaxerxis filius quidem erat Ochus, sed Spurius. vide Ctesiam.

5. τοῦ ποιήσαντος λεκανομαντείαν] Ita etiam Glycas, Annal part. 2. *Quum autem per vaticinationem, quæ pelvi solet fieri, futurum cognovisset, ut Ægyptus in hostium potestatem veniret*, &c. Hujus præstigiarum etiam meminerunt Eusebius, Cedrenus, Chr. Alex. auctor, aliique.

6. τὸν Χόον, βασιλέα Περσῶν] Scr. Ὦχον.

7. καὶ εἰς Πέλλην] Nectanebum alii Æthiopiam, alii Macedoniam se recepisse asserunt, teste Eusebio χρον. λογ. α'. φυγόντος Νεκτανεβῶ, ὡς τινες, εἰς Αἰθιοπίαν, ὡς δὲ ἕτεροι, εἰς Μακεδονίαν, ἡνίκα καὶ Ὀλυμπιάδι μιχθεὶς διὰ γοητείας υἱὸν ἔσχεν Ἀλέξανδρον &c.

Eodem tempore increbuit fama Nectanabum cum Olympiade, illuſionis cujuſdam ope, concubuiſſe, & ex ea genuiſſe Alexandrum; quem ferunt, Jovis Ammonis eſſe filium. Duravit autem prima Thebanorum Ægypti Dynaſtia, per annos CIƆCCCCXCIII. Hæc vero ſapiens Irenæus, in Chronicis ſuis ſcripta reliquit.

Iiſdem temporibus Pontifex Judæorum maximus fuit Judas. Sacerdotium autem Judaicum duravit annos, CIƆCCII.

Circa idem tempus, Rhodus inſula, menſe Octobri, nocturno tempore, tota terræ motibus conquaſſata eſt: quo tremore Coloſſus etiam ad terram collapſus eſt. Eo tempore Pontifices maximi Judæorum, totaque gens, tributa Aſſyriis pendebant. Aſſyrii autem, cum Ocho, rege ſuo, elatiores facti, in terram univerſam imperium exercuerunt: Regnumque traditum eſt in manus Aſſyriorum, Perſarum, Medorum, & Parthorum.

Macedoniæ vero imperavit Philippus, per annos XX: qui cum Theſſaliam armis ſubegiſſet, vicum, Thermas, an-

Ἐν τῷ χρόνῳ οὖν τῷ αὐτῷ, ἦν τὰ κατὰ τὴν Ὀλυμπιάδα, καὶ τὸν αὐτὸν Νεκτανάβω θρυλλούμενα, ὡς διὰ χλεύης τινὸς ἐπορνεύθη ὑπ' αὐτοῦ, καὶ συνέλαβε τὸν Ἀλέξανδρον, ὃν λέγουσιν [1] ὑπὸ Διὸς Ἄμμωνος συληφθῆναι. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία τῶν Αἰγυπτίων, καὶ Θηβαίων, ἡ πρώτη, ἔτη ‚αυϟγ'. ταῦτα δὲ Εἰρηναῖος ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο.

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ καιρῷ [2] ἀρχιερεὺς ἦν τῶν Ἰουδαίων Ἰούδας· [3] κατέσχεν οὖν ἡ Ἑβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ‚ασβ'.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις ἡ Ῥόδος ἡ νῆσος, ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ κατηνέχθη πᾶσα, ἐν μηνὶ Ὀκτωβρίῳ νυκτός· καὶ [4] ἔπεσεν ἡ στήλη τοῦ Κολοσσοῦ, καὶ ἔκειτο χαμαί. Τότε δὲ οἱ ἀρχιερεῖς τῶν Ἰουδαίων, καὶ τὸ ἔθνος ὅλον, φόρους ἐδίδουν Ἀσσυρίοις. Ὑπλιώθησαν δὲ τότε οἱ Ἀσσύριοι, [5] καὶ ὁ Χῶος, βασιλεὺς αὐτῶν· καὶ ἐτυράννησαν πᾶσαν τὴν γῆν, καὶ παρεδόθη ἡ βασιλεία εἰς χεῖρας Ἀσσυρίων, καὶ Περσῶν, καὶ μήδων, καὶ Πάρθων.

Τῆς δὲ Μακεδονίας ἐβασίλευσε Φίλιππος ἔτη κ'. ὅστις νικήσας, ὑπέταξε τὴν Θεσσαλίαν, καὶ κτίζει

1. ὑπὸ Διὸς Ἄμμωνος συληφθῆναι] Scr. συλληφθῆναι.

2. ἀρχιερεὺς ἦν τῶν Ἰουδαίων Ἰούδας] Omnino legendum, Ἰαδδοῦς: ſub his temporibus enim floruit Jaddus. Judæorum Pontifex ſextus à cœpto Pontificatu, poſt Captivitatem Judæorum ex Babylone remiſſam. vide Chr. Alex. & Euſebium.

3. κατέσχεν οὖν ἡ Ἑβραϊκὴ ἀρχιερωσύνη ἔτη ‚ασβ'.] ſcilicet ab Iſraelitarum ex Ægypto egreſſu.

4. ἔπεσεν ἡ στήλη τοῦ Κολοσσοῦ] Sub Antiocho Magno, Syriæ rege, accidiſſe hoc teſtatur Euſebius.

5. καὶ ὁ Χῶος,] Scr. Ὦχος, ut ſupra.

πόλιν

πόλιν εἰς τὴν Μακεδονίαν, ἣν ἐκάλεσε Θεσσαλονίκην, τὴν πρώην λεγομένην, [1] κώμην Θέρμας. Διονύσιος δὲ ἐξέθετο, ὅτι εἰς ὄνομα βασιλίσσης μιᾶς τῆς γένους Φιλίππου μετὰ ταῦτα ἐκλήθη Θεσσαλονίκη. [2] Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία Μακεδόνων, ἔτη χβ΄, ἕως τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Φιλίππου. καθὼς ὁ πρώτιστος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου χρονογραφεῖ.

Καὶ μετὰ Φίλιππον ἐβασίλευσε τῆς Μακεδονίας Ἀλέξανδρος ὁ Φιλίππου. Τῶν δὲ Βαβυλωνίων, [3] μετὰ τὸν Χῶον, ἐβασίλευσε Δαρεῖος [4] ὁ Μῆδος ὁ Ἀσσαλάμου· καὶ κατεκυρίευσε πάντων.

Οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, περιγινόμενοι, προσελάβοντο τὴν περιοχὴν τῆς αὐτῶν γῆς· καὶ προβαλλόμενοι δυνατοὺς ὑπάτους, χώρας ἀπέσπων.

tea dictum, in urbem factum, Thessalonicam nominavit. Dionysius autem auctor est, Thessalonicam, post temporis vocatam fuisse, à reginæ cujusdam, à Philippo ortum ducentis, nomine. Regnum vero, sive Dynastia Macedonum, duravit annos DCII, ad Philippi regnum numeratos: sicut in Chronico suo tradidit sapientissimus Eusebius Pamphili.

Philippo successit, in regno Macedonico, Alexander, Philippi F. Babyloniis autem, post Ochum, imperavit Darius Medus, Assalami F. & imperium mundi tenuit.

Eo regnante, Romani potentiores facti, imperii sui fines ampliare cœperunt: virosque bellicosos in Consulatum promoventes, regiones subinde totas sibi asseruerunt.

---

1. κώμην Θέρμας] Ita etiam Jo. Tzetz. Chil. 10.

Η νῦν Θεσσαλονίκη μὲν πόλις ἡ λαμπροτάτη.
Υπῆρχε κώμη, Θερμὴ δὲ τὴν κλῆσιν ἐκαλεῖτο.
Καὶ μέχρι νῦν τὸ πέλαγος τὸ τῆς Θεσσαλονίκης,
Θερμαῖος κόλπος λέγεται, ἀπὸ τῆς Θέρμης κώμης.

Ἁλίαν primum dictam fuisse testatur Stephanus: Θεσσαλονίκη, πόλις Μακεδονίας, ἥτις ἄρα ἐκαλεῖτο Ἁλία, Κασσάνδρου κτίσμα· ubi etiam diversum à Nostro nominis Thessalonicæ originem, ex Lucillo Tarræo profert.

2. Κατέσχεν οὖν ἡ βασιλεία, ἤτοι τοπαρχία τῶν Μακεδόνων ἔτη χβ΄] Error hîc in numero: Carano enim primo Macedonum Rege, usque ad Philippum hunc, CCCCLI tantum annos enumerat Eusebius.

3. μετὰ τὸν Χῶον] Scr. Ὦχον. Ochum vero excepit Arses, Ochi F. qui regnum tenuit annos II. cui successit Darius, Arsami F. teste Eusebio.

4. ὁ Μῆδος, ὁ Ἀσσαλάμου] Scr. ὁ Ἀρσάμου, uti habent Eusebius Cedrenus, Glycas: auctor tamen noster ubique, ὁ Ἀσσαλάμου, habet.

LIBER OCTAVUS.

De Regni Macedonici Temporibus.

ΛΟΓΟΣ ΟΓΔΟΟΣ.

Χρόνων Μακεδόνων.

ANNO autem quarto regnantis Darii Medi, Assalami F. excitavit Deus contra Assyrios, Persas, Parthos, atque Medos, Alexandrum, Philippi filium, Macedoniæ regem. Vicum hic quendam, Racustim olim vocatum, in urbem magnam condidit; quam à nomine suo Alexandriam appellavit, mactata virgine intacta, cui nomen ipse dederat, Macedoniam. Fanum etiam Serapidi Soli; balneum item publicum, nomine, Hip-

ΤΩ δὲ τετάρτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Δαρίου τοῦ Μήδου, τοῦ Ασσαλάμου, ἐξανέστησεν ὁ Θεὸς τοῖς Ασσυρίοις, καὶ Πέρσαις, καὶ Πάρθοις, καὶ Μήδοις, Αλέξανδρον, τὸν τῆς Μακεδονίας τοπάρχην, ἤτοι βασιλέα, τὸν Φιλίππου. Οστις καὶ τὴν μεγάλην Αλεξάνδρειαν ἔκτισε, τὴν [1] πρώην λεγομένην κώμην Ρακοῦσιν· ἣν αὐτὸς ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Αλεξάνδρειαν, θυσιάσας κόρην παρθένον, Μακεδονίαν παρ' αὐτοῦ κληθεῖσαν. Εκτισε δὲ καὶ ἱερὸν, τῷ Σέραπι ἡλίῳ,

1. πρώην λεγομένην κώμην Ρακοῦσιν] Ρακώτην prius dictam asserit Stephanus: Ρακώτης, οὕτως ἡ Αλεξάνδρεια πρότερον ἐκαλεῖτο: vide eundem etiam in Αλεξάνδρεια.

καὶ

[1] καὶ δημόσιον, ὃ καλεῖται ὁ Ἵππος· καὶ ἄλλα ἱερά. Ὅστις βασιλεὺς Ἀλέξανδρος προτρεψάμενος ὁμόφρονας γενναίους στρατηγοὺς, κατὰ τῆς ἀπονοίας Ἀσσυρίων ὁρμηθεὶς, πρῶτος παρετάξατο Δαρείῳ, τῷ βασιλεῖ Περσῶν. Καὶ ἐλθὼν εἰς Βυζούπολιν τῆς Εὐρώπης, ἔκτισεν ἐκεῖ τόπον [2] ὅνπερ ἐκάλεσε τὸ Στρατήγιον· ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τοῦ πολέμου, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν συμμάχων αὐτοῦ, ἐπέρασεν ἐκεῖθεν σὺν τῷ ἰδίῳ πλήθει, ἄντικρυς εἰς ἐμπόριον τῆς Βιθυνίας, λεγόμενον, Δίσκοι. Βουλόμενος δὲ προτρέψασθαι τὸ ἴδιον στράτευμα, ἐῤῥόγευσεν αὐτοῖς ἐκεῖ πολὺν χρυσόν· [3] καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον, Χρυσόπολιν· ὅπερ οὕτως κα-

pum; templaque alia nonnulla extruxit. Idem Alexander in Assyriorum fastum stomachatus, comparatis sibi Ducibus strenuis, concordibusque, primus cum Dario, Persarum rege, fortunam belli tentavit. Byzopolim itaque Europæ veniens, Strategium illic construxit: quem locum ideo sic vocavit, quod, cum prius ibi de iis, quæ ad bellum propositum spectarent, cum exercitu, & commilitonibus communicasset; exercitum inde transmisit in oppositum Bithyniæ Emporium, Discos, vocatum. Ubi, quo milites suos ad bellum redderet paratiores, ingenti eos auri pondere donavit: itaque Emporinm istud, Chrysopo-

---

1. καὶ δημόσιον] δημόσιον, simpliciter positum apud nostrum ubique significat δημόσιον λουτρὸν, Balneum publicum: atque hoc satis apparebit ex lib. 10. pag. 243. ubi quod prius δημόσιον λουτρὸν vocaverat, deinde δημόσιον tantum dicit: καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἐκάλεσεν, &c. primo; habet; deinde, τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον ἦν κεκλισμένον, &c. ita etiam lib. 13. p. 302. λύσας τὸ λεγόμενον Φιλίππου βασιλέως δημόσιον, λουτρὸν γὰρ παλαιὸν ἦν, καὶ τῷ χρόνον φθαρὲν, καὶ μὴ λοῦον. Cæterum exempla hujusmodi ubique occurrunt. Itaque apud Chr. Alex. auctorem in Hadriano, Hierosolymas occupante; urbisque nomen immutante, ἔκτισε τὰ δύο δημόσια, quod Interpres vertit, *condidit duplex forum*, Ego potius vertendum censeo, *condidit duo Balnea publica*.

2. ὅνπερ ἐκάλεσε τὸ Στρατήγιον] Chr. Alex. auctor de Severo Imp. locum reficiente, verba habens, Στρατήγιν vocat: καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, στρατήγιν, recentioribus scilicet Græcis usitata scriptionis corruptela. *Pratorium* à Latinis hunc locum dictum asserit P. Gyllius, de Topograph. Constantin. lib. 3. quem vide. Hesychius Miles. in Patr. Constantinop. *Forum vocat*: καθὰ καὶ ἐν τῷ Στρατηγίῳ λεγομένῳ φόρῳ, ἔνθα ποτὲ οἱ στρατηγήσαντες τῆς πόλεως ἄνδρες τὰς τιμὰς ὑπεδέχοντο, ἐπὶ λιθίνης ἀνεχάραψε στήλης.

3. καὶ μετεκάλεσε τὸ αὐτὸ ἐμπόριον, Χρυσόπολιν.] Dionysius Byzantius apud Stephanum de urb. aliam nominis originem tradit, his verbis: Κέκληται δὲ Χρυσόπολις, ὡς μὲν ἔνιοι φασὶν, ἐπὶ τῆς Περσῶν ἡγεμονίας, ἐνταῦθα ποιουμένων τὸν προσόδου ἀπὸ τῶν πόλεων χρυσοῦ τὸν ἀθροισμόν· οἱ δὲ πλείους, ἀπὸ Χρυσοῦ παιδὸς Χρυσηΐδος καὶ Ἀγαμέμνονος.

 lim,

lim, vocavit: quo nomine etiam adhuc appellatur. Inde vero movens, Trojam venit: ubi sacra faciens ad Achillis tumulum (ex quo etiam oriundus erat,) rogavit, uti Genium ejus haberet in bellis sibi auxiliarem. Olympias enim, Alexandri Macedonis mater, originem duxit à Molosso, Pyrrhi ex Andromacha filio. Alexander autem, cum Ducibus suis, tanquam pardus, inde properans; regiones omnes undique subegit. Quin & Dario quoque, Assalami F. Persarum rege, superato, ipsum comprehendit, imperiumque ejus totum, Assyriorum, Medorum, Parthorum, Babyloniorum, Persarum, omnesque adeo mundi ditiones, occupavit: uti hæc scripta reliquit sapientissimus Bottius. Quinetiam idem Alexander ab Assyriæ servitutis jugo liberavit omnes Romanorum, Græcorum, Ægyptiorumque urbes, regiones, terrasque; Romanis etiam, quæcunque amiserant, restituens.

Ab Adamo autem, ad Alexandri Macedonis Victoriam, anni numerantur IↃↃDLVII. Quo tempore etiam Judæorum Pontifex maximus erat Addus.

λεῖται, ἕως τῦ νῦν. Καὶ ἐξορμήσας ἐκεῖθεν, ἐν τῇ Τροίᾳ ἦλθε· καὶ ποιήσας θυσίαν εἰς τὸν τύμβον τῦ Αχιλλέως, ὡς ἐκ γένους αὐτῦ καταγόμενος, ᾔτησε τὸ πνεῦμα αὐτῦ συμμαχεῖν αὐτῷ ἐν τῷ πολέμῳ. Εκ τῦ γὰρ Μολοσσῦ, τῦ υἱῦ Πύῤῥου καὶ τῆς Ανδρομάχης, κατήχθη ἡ Ολυμπιὰς, ἡ μητὴρ τῦ αὐτῦ Αλεξάνδρυ τῦ Μακεδόνος. καὶ εὐθέως, ὡς πάρδαλις, ἐκεῖθεν ὁρμήσας ὁ Αλέξανδρος, ἅμα τοῖς σὺν αὐτῷ στρατηγοῖς, παρέλαβε πάσας τὰς χώρας. Καὶ νικήσας τὸν Δαρεῖον, βασιλέα Περσῶν, τὸν Ασσαλάμυ, παρέλαβεν αὐτὸν, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλείαν αὐτῦ, καὶ πᾶσαν τὴν χώραν Ασσυρίων, καὶ Μήδων, καὶ Πάρθων, καὶ Βαβυλωνίων, καὶ Περσῶν, καὶ πάσας τὰς βασιλείας τῆς γῆς [1] καθὼς Βόττιος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο. Ελευθερώσας ὁ αὐτὸς Αλέξανδρος καὶ τὰς πόλεις, καὶ τὰς χώρας, καὶ πάσας τὴν γῆν τῶν Ρωμαίων, καὶ Ελλήνων, καὶ Αἰγυπτίων, ἐκ τῆς Ασσυρίων καὶ Περσῶν, καὶ Πάρθων, καὶ Μήδων ὑποταγῆς καὶ δυλείας· ἀποδὺς Ρωμαίοις πάντα ἃ ἀπώλεσαν.

Γίνεται ὖν ἀπὸ Αδὰμ, [2] ἕως τῆς Αλεξάνδρυ τῦ Μακεδόνος νίκης, ἔτη ,εφνζ'. Ην δὲ τότε [3] ἀρχιερεὺς τῶν Ιυδαίων ὁ Αδδύς.

1. καθὼς Βόττιος ὁ σοφώτατος] Βύττιος supra dicitur, lib. 2. p. 10.

2. ἕως τῆς Αλεξάνδρυ νίκης, ἔτη ,εφνζ'.] Hæc sibi *non constant*. Auctor enim infra ab *Adamo ad* Alexandri *mortem annos* putat IↃↃDXCIII: *ubi etiam eum* XXXVI annos vixisse asserit. XXXVI autem ex IↃↃDXCIII deductis, manent IↃↃDDLVII. Annus itaque iste Alexandri, non Victoriam, sed Natalem nobis exhibet.

3. ἀρχιερεὺς τῶν Ιυδαίων ὁ Αδδῦς] Ιυδδῦς Scribendum; supra monuimus, ex Eusebio, & Chronico Alex. Zonaras, Ιωαδ, vocat.

Ελύθη

Ἐλύθη δὲ τότε τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῆς, καὶ κατεδυνάστευσαν οἱ Μακεδόνες, καὶ Ἀλέξανδρος, μετὰ τῶν ἅμα αὐτῷ συμμάχων, τῆς γῆς Χαλδαίων, καὶ Μήδων, καὶ Περσῶν, καὶ Πάρθων· καὶ νικήσαντες, καὶ φονεύσαντες τὸν Δαρεῖον, εἰσῆλθον εἰς τὰ βασίλεια τοῦ αὐτοῦ Δαρείου. Καὶ ἐνομοθέτησεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ ἐβασίλευσεν αὐτῶν· καὶ ἤγειραν αὐτῷ οἱ Πέρσαι στήλην ἔφιππον χαλκῆν εἰς Βαβυλῶνα, ἥτις ἵσταται ἕως τοῦ νῦν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀλέξανδρος [1] τὴν θυγατέρα Δαρείου τοῦ βασιλέως Περσῶν, Ῥωξάνην, λαβὼν αἰχμάλωτον, παρθένον οὖσαν, ἠγάγετο εἰς γυναῖκα. Παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ Ἰνδικὰ μέρη, καὶ τὰ βασίλεια αὐτῶν, ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος· λαβὼν καὶ Πῶρον, τὸν βασιλέα Ἰνδῶν, αἰχμάλωτον· καὶ τὰ ἄλλα πάντα τὰ τῶν ἐθνῶν βασίλεια, δίχα τῆς βασιλείας τῆς Κανδάκης, τῆς χήρας, τῆς βασιλευούσης τῶν Ἐνδοτέρων Ἰνδῶν· ἥτις συνελάβετο τὸν αὐτὸν Ἀλέξανδρον, τῷ τρόπῳ τούτῳ.

Ἔθος εἶχεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος μετὰ τῶν πεμπομένων παρ᾽ αὐτοῦ πρεσβειῶν πρὸς τοὺς ἐναντίους βασιλεῖς εἰσέρχεσθαι ἐν σχήματι στρατιώτου, καὶ ὁρᾶν, ὁποῖός ἐστιν ὁ βασιλεὺς ἐκεῖνος. Ἡ δὲ Κανδάκη βασίλισσα μαθοῦσα τοῦτο, περιεγράψατο ὁποίας ἐστὶ θέας, καὶ τί ἔχει σύσσημον. Καὶ ἐξέθη αὐτῇ, ὅτι ἐστὶ χθαμαλός, ὀδόντας

Solutum sic fuit regnum Persicum; cessitque Alexandro Macedoni, Commilitonibusque, Chaldæorum, Medorum, Persarum, Parthorumque Imperium. Devicto itaque, & Occiso Dario, regnum ejus invasit Alexander, & regionibus ejus jura dedit: cui & Persæ Equestrem ex ære statuam erexerunt; qui in Babylone adhuc visitur.

Item Alexander, Darii Persarum regis filiam Roxanem, virginem, captivam habens, in uxorem duxit, sed & Indica etiam regna, & regiones omnes subjugavit: Porumque, regem eorum, captivum abduxit. Gentium præterea regna subegit omnia; præter unicum Candacis, interioris Indiæ reginæ, mulieris viduæ: hæc enim Alexandrum ipsum cepit, hoc modo.

Alexandri mos erat, uti ipse, veste militari indutus, Proceribus suis, in Legationibus ad reges adversarios obeundis, se comitem adjungeret: nempe ut sic, quales essent reges, edisceret. Candace vero regina, hoc cognito, solicite inquisivit, qualis esset forma Alexander, & quas habuit insigniores

1. τὴν θυγατέρα Δαρείου] Roxanem quidem; non Darii sed Oxyartis Bactriani, Darii fratris, filiam, uxorem habuisse Alexandrum, testatur Arrianus.

notas

notas. Edocta vero eum depressioris esse staturæ, dentes autem magnos habere, & prominentes; oculum præterea unum habere cæsium, nigricantem alterum: has notas memoriæ mandat. Ingressum itaque ad Candacem, cum Legatis suis, Alexandrum, regina statim ex indiciis agnovit, & comprehendens eum; 'Tu, inquit, Rex Alexan-'der, Mundum universum; 'Te vero, mulier una cepit. 'Respondit ei Alexander: Ego 'vero Te, ob hanc ingenii 'tui sagacitatem, incolumem 'præstabo, una cum liberis, 'terraque tua omni. Sed & in uxorem Te accipio. Candace, his auditis, se ei obtulit. Alexander itaque, assumpta sibi Candace, inde in Æthiopiam, terrasque alias profectus est.

Moriturus autem Alexander, Ducibus suis, & Commilitonibus edixit; omnibus eisdem uti imperarent regionibus, quibus ipse eos præfecerat. Vixit autem Alexander annos XXXVI; regnavit vero, omnia in potestatem

ἔχων μεγάλους καὶ φαινομένους, ἔχων δὲ ὀφθαλμὸν γλαυκὸν ἕνα, καὶ ἕνα μέλανα· καὶ ἐσημειώσατο καθ' ἑαυτὴν ταῦτα· καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὴν, ἅμα τοῖς πεμφθεῖσι παρ' αὐτοῦ πρεσβευταῖς, γνωρίσασα οὖν αὐτὸν ἐκ τῶν συσσημάτων, συνέσχεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· 'Ἀλέξανδρε βασιλεῦ, τὸν 'κόσμον ὅλον παρέλαβες· καὶ γυνή 'σε μία παρέλαβεν. Ὁ δὲ Ἀλέξ-'ανδρος εἶπεν αὐτῇ· Διὰ τὸ 'σπουδαῖον καὶ ὀξύγοργον τῆς 'φρονήσεώς σου, ἀβλαβῆ σε φυλάξω, 'καὶ τὴν σὴν γῆν, καὶ τοὺς σοὺς 'υἱεῖς· ἀγάγομαι δέ σε εἰς γυναῖ-'κα. [1] Ἥτις Κανδάκη ἀκούσασα, δέδωκεν ἑαυτήν· ὁ δὲ Ἀλέξανδρος εὐθέως ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ εἰσῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἰθιοπίαν, καὶ εἰς ἄλλας χώρας.

Μέλλων δὲ τελευτᾷν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, διετάξατο, ὥστε πάντας τοὺς σὺν αὐτῷ στρατιώτας, καὶ συμμάχους, βασιλεύειν τῆς αὐτῆς χώρας, ὅπου ἦν αὐτοὺς ἐάσας, καὶ κρατεῖν τῶν ἐκεῖσε τόπων. [2] Ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἔτη λϛ'.

1. ἥτις Κανδάκη ἀκούσασα] De Alexandri gestis vide, Arianum, Q. Curtium &c. Apud Arrianum, de Candace, nihil omnino.

2. ἔζησε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος ἔτη λϛ'.] Eusebius Alexandrum annos XXXII. tantum vixisse asserit: Χρον. καν. Ἀλέξανδρος λβ', ἔτος ἄγων, ἀναιρεθεὶς φαρμάκῳ τελευτᾷ ἐν Βαβυλῶνι. Cæterum ab Eusebio in omnibus his numeris dissentit auctor Noster Eusebius enim Alex. XII. tantum annos, Noster XVII. regnasse vult: Eusebius eum in Asia belligerantem regnantemque introducit. annos V. Noster annos IX. ex quatuor scilicet vitæ ejus annis superadditis orta differentia. Nicephorus Patriarcha Computum ab his diversum instituit; Alexandrum enim annos XXXV. vel ut alii, XXXVI. vixisse; an. XVIII. regnasse, VI. nimirum ante devictum Darium, XII. vero postea, asserit, in Chronographia sua.

ἐβασίλευσε

ἐβασίλευσε δὲ ὑποτάξας τὰ πάντα ἔτη ιζ'. ὁ δὲ πόλεμος αὐτοῦ ἐκράτησεν ἔτη θ'. ὑπέταξε δὲ Βαρβάρων ἔθνη κβ'. Ἑλλήνων φυλὰς ιγ'. καὶ ἔκτισε πόλεις αὐτὸς, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ, πολλάς. Εἰσὶν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, 1 ἔτη ͵εφλγ'. καθὼς συνεγράψατο Θεόφιλος ὁ χρονογράφος.

suam subigens, annos XVII: durarunt bella ejus annos IX, subjugavit Barbarorum gentes XXII, Græcorum III, Urbes ipse, sociique, condiderunt quamplurimas. Ab Adamo igitur, ad mortem Alexandri Macedonis anni sunt ͻͻ-DXCIII, sicut scriptum reliquit Theophilus Chronographus.

Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ἐμερίσθησαν εἰς τέσσαρας τοπαρχίας, ἤτοι βασιλείας, αἱ χῶραι, ἃς ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος, ἅμα τοῖς συμμάχοις αὐτοῦ· καὶ ἐβασίλευσαν αὐτῶν οἱ Μακεδόνες, οἱ συνασπισταὶ τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου, καθὼς διετάξατο, οὕτως· τῆς Μακεδονίας, καὶ τῆς Εὐρώπης πάσης κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν 2 Φίλιππον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν ἴδιον τὸν μείζονα. Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ Φίλιππος· καὶ μετὰ Φίλιππον, ἐβασίλευσε Κάσσανδρος· καὶ μετὰ Κάσσανδρον, ἐβασίλευσαν 3 οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου· καὶ μετ' αὐτοὺς, ἐβασίλευσε Δημήτριος· καὶ μετὰ Δημήτριον, ἐβασίλευσεν ὁ Ἠπειρώτης Πύῤῥος· καὶ μετὰ Πύῤῥον τὸν Ἠπειρώτην, ἐβασίλευσε Μελέαγρος, καὶ ἄλλοι βασιλεῖς ἓξ ἐβασίλευσαν, ἕως τῆς βασιλείας Περσέως τοῦ Ἠπειρώτου. Καὶ ἐκράτησεν ἡ βα-

Mortuo Alexandro Macedone, regiones quas ipse, cum commilitonibus suis, subjugaverat, in regna quatuor divisæ sunt omnes, quibus præerant Alexandri Duces; uti ipse moriens statuerat, hoc modo, Macedoniam, omnemque adeo Europam, occupavit Philippus, Alexandri frater natu major. Philippo successit Cassander: hunc exceperunt Alexandri filii: post hos regnavit Demetrius: post Demetrium, Pyrrhus Epirota: Pyrrhum excepit in regno Meleager; Meleagrum reges alii VI, usque ad regnum Pyrrhi Epirotæ. Duravit itaque eorum imperium,

---

1. ἔτη ͵εφλγ'.] Nicephorus annos ab Adamo usque ad Alexandri obitum, enumerat ͻͻCLXVII.

2. Φίλιππον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ] Philippus hic, Aridæus dictus, Philippi ex pellice filius erat: γεγονὼς μὲν ἐκ γυναικὸς ἀδόξου καὶ κοινῆς, dicit Zonaras. Philinam vocat Dexippus, gente Thessalam: Ἀῤῥιδαῖος, ἀδελφὸς αὐτοῦ πρὸς πατρὸς, ἐκ Φιλίννης τῆς Θεσσαλῆς. Philippum, autem eum nuncuparunt Macedones, Philippi regis, patris ejus in honorem: uti idem Dexippus testatur, apud Euseb. χρ. λόγ. α.

3. οἱ παῖδες τοῦ αὐτοῦ Ἀλεξάνδρου] scribendum, Κασσάνδρου Cassandrum enim in regno exceperunt Antigonus, & Alexander, ejus filii. Vide Eusebium.

post mortem Alexandri, annos CLVII.

Ægypti autem omnis, atque Libyæ regem constituerat Alexander Ptolomæum Astronomum, Lagi filium: qui regnavit Ægyptiis, jure regni Macedonico, annos XLII. Huic in regno successit Ptolomæus secundus, ejus filius.

Temporibus autem Ptolomæi regis, Lagi filii, sacras Judæorum scripturas in Græcam linguam transtulerunt LXXII Doctores, intra spatium dierum LXXII. Lingua enim Hebræa scripta fuerunt Biblia illa: quorum vim præhendere cupiens Ptolomæus, in Græcam linguam ea transferri curavit.

Post hujus mortem, tertius regnavit Ptolomæus Philadelphus, annos XXXVII: hunc excepit quartus Ptolomæus Evergetes, & regnavit annos XXV: post hunc quintus Ptolomæus Philopator, annos XVII. Excepit illum sextus

σιλεία αὐτῶν, μετὰ τὴν τελευτὴν Ἀλεξάνδρου, ἔτη ρνζ'.

Τῆς δὲ Αἰγύπτου πάσης, καὶ τῆς Λιβύης, ἣν διαταξάμενος ὁ αὐτὸς Ἀλέξανδρος κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν [1] Πτολομαῖον τὸν Λάγου, τὸν ἀστρονόμον· ὃς ἐβασίλευσεν Αἰγυπτίων, ἐν τῷ τῶν Μακεδόνων κράτει [2] ἔτη μβ'. Δεύτερος δὲ βασιλεὺς Πτολεμαῖος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου τοῦ υἱοῦ Λάγου, ἡρμηνεύθησαν αἱ βίβλοι τῶν Ἰουδαίων Ἑλληνιστὶ, παρὰ τῶν οβ' διδασκάλων, διὶ ἡμερῶν οβ'. (ἦσαν γὰρ γεγραμμέναι Ἑβραϊστί·) οἷα τοῦ αὐτοῦ Πτολεμαίου βουληθέντος ἀναγνῶναι, δι' Ἑλληνικῆς φράσεως, τὴν δύναμιν τῶν Ἰουδαϊκῶν βιβλίων.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσε [3] τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος, ἔτη λζ'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε τέταρτος Πτολεμαῖος ὁ Εὐεργέτης, ἔτη κε'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε ε' Πτολεμαῖος ὁ Φιλοπάτωρ, ἔτη ιζ'. καὶ μετ' αὐτὸν ἐβα-

1. Πτολεμαῖον τὸν Λάγου, τὸν ἀστρονόμον] De hujus in Astronomicis peritia apud alios mentio nulla: Historicum quidem fuisse eum, videtur ex Arriani Præfat. Histor. Alex. qui eum Alexandri M. res gestas scripsisse testatur; ex cujus præcipue & Aristobuli Scriptis, ipse suam se compilasse historiam, professus est. Ptolomæus ille Astronomus insignis tempore Marci Aurelii Imp. floruit; uti asserit Suidas. Nec tamen Ægypti rex erat; sed Philosophus.

2. ἔτη μβ'.] Quadraginta tantum annos eum regnasse testantur Eusebius, Nicephor. Patriar. Histor. Synag. Scaliger. aliique præter nostrum omnes.

3. Τρίτος Πτολεμαῖος, ὁ Φιλάδελφος] Imo Secundus hic erat Ptolomæus, idemque cum Auctoris nostri Ptolomæo secundo, Ptolomæi Lagi filio; cujus etiam jussu Biblia sacra Hebraica in linguam Græcam à LXXII. Interpretibus translata fuerunt. Huic autem regnanti annos tribuunt XXXVIII. Eusebius, aliique; quos videsis: Noster enim regni annos in plurimis prætermittit, quos vero habet, numeri annorum, ut plurimum corrupti sunt.

σίλευσεν

σίλευσεν ς' Πτολεμαῖος, ὁ Ἐπιφανής· καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσε ζ' Πτολεμαῖος, ὁ Φιλομήτωρ, ἔτη ια'. Καὶ ἕτεροι Πτολεμαῖοι βασιλεῖς πέντε ἐβασίλευσαν ἔτη ϟβ'. δωδέκατος δὲ Πτολεμαῖος ἐβασίλευσεν ὀνόματι Διονύσιος ἔτη κθ'. ὃς ἔσχε θυγατέρα, ὀνόματι Κλεοπάτραν, καὶ υἱὸν, ὀνόματι Πτολεμαῖον· Καὶ λοιπὸν [1] τρισκαιδεκάτη βασίλισσα τῶν Πτολεμαίων Κλεοπάτρα· ἐβασίλευσε δὲ ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα, ἡ θυγάτηρ τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου, ἔτη κβ'. ἐβασίλευσαν οὖν οἱ ιγ' Πτολεμαῖοι, οἱ Μακεδόνες, τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας ἁπάσης, ἀπὸ τοῦ Πτολεμαίου τοῦ Λαγοῦ, ἕως Κλεοπάτρας, τῆς Διονυσίου θυγατρὸς, [2] ἔτη τ', ἕως τοῦ ιε' ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου Καίσαρος, τοῦ καὶ Οκταβιανοῦ, Σεβαστοῦ, Ἰμπεράτορος, τοῦ νικήσαντος τὸν Ἀντώνιον, καὶ τὴν αὐτὴν Κλεοπάτραν, ἐν τῇ ἐπὶ χώρᾳ ναυμαχίᾳ εἰς τὸν Λευκάτην τόπον, καὶ φονεύσαντος αὐτοὺς, καὶ ὑποτάξαντος τὴν Αἴγυπτον πᾶσαν· καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, καὶ Παυσανίας, καὶ χρονογράφοι συνεγράψαντο.

Τῆς δὲ Ἀσίας διετάξατο κρατεῖν καὶ βασιλεύειν Ἀντίγονον, καὶ λεγόμενον Πολιορκήτην, ἕως τῆς Κιλικίας,

Ptolomæus Epiphanes: post quem Ptolomæus septimus, cognomine Philometor, regnavit annos XI. Post hunc Ptolomæi alii V. regnarunt, per annos XCII. Ptolomæus autem duodecimus, Dionysius vocatus, regnavit annos XXIX. Habuit hic filium, nomine Ptolomæum; filiamque, Cleopatram dictam: Hæc, decimatertia in serie Ptolomæorum, regnavit annos XXII. Tredecim itaque Ptolomæi Macedones Ægypti universæ imperium tenuerunt, à Ptolomæo scilicet, Lagi F. usque ad Cleopatram, Dionysii filiam, per spatium annorum CCC: nempe ad annum decimum quintum Imperatoris Augusti Cæsaris Octaviani; qui Antonium, atque ipsam etiam Cleopatram, navali prælio vicit, ad locum, Leucadem, dictum, & occisis eis Ægyptum omnem subjugavit: uti scriptum reliquerunt in Chronicis suis, Eusebius Pamphili, & Pausanias.

Asiæ vero Dominum constituerat Alexander Antigonum, Polorcetem dictum; usque ad Ciliciam, & Dra-

1. τρισκαιδεκάτη βασίλισσα τῶν Πτολεμαίων] Cleopatra in serie Ptolomæorum duodecima est, secundum Eusebium, & Nicephor. Patriarch. Chr. Alexandr.

2. ἔτη τ'.] Numerus hic Africani computum duobus tantum annis superat; à Macedonici scilicet Imperii, Lagidarumque, origine numerando, ad XV. Augusti annum: μέχρι τοῦδε οἱ Λαγίδαι καὶ σύμπας ὁ Μακεδονικῆς ἡγεμονίας χρόνος μετὰ ἔτη τ'. τῆς Περσῶν καθαιρέσεως δυοῖν δέοντα. Africanus apud Euseb. χρον. λογ. α'.

conem fluvium, qui Syriam à Cilicia dirimens, Orontes hodie, olim vero Typhon, & Ophites, dictus est.

Syriæ vero Babyloniæ & Palæstinæ præfecit Seleucum Nicanorem: qui, Antigono occiso, Asiæ etiam regnum occupavit. Bellum enim ei intulit, eo quod prope stagnum, & fluvium Draconem, urbem extruxerat, quam Antigoniam nominavit. Devicto autem Antigono, totam invasit Asiam Seleucus, & bona Antigoni omnia diripuit. Præfectos autem totius Asiæ constituit Seleucus Nicomedem, & Nicanorem, consanguineos suos, sororis suæ Didymeæ filios. Seleucus autem Nicator uxorem sibi acceperat in bello virginem Parthicam, nomine Apamen: quam inde occiso patre ejus, Pythamene vocato, magni nominis inter Parthos duce, secum abduxit. Ex ea

καὶ τοῦ Δράκοντος ποταμοῦ, τοῦ νυνὶ λεγομένου Ορόντου, τοῦ διορίζοντος τὴν Κιλικίαν χώραν, καὶ τὴν Συρίαν· ὅστις Τυφῶν, καὶ Οφίτης καλεῖται.

Τῆς δὲ Συρίας, καὶ Βαβυλωνίας, καὶ Παλαιστίνης διετάξατο κρατεῖν, καὶ βασιλεύειν 1 Σέλευκον, τὸν Νικάνορα· ὅστις καὶ τῆς Ασίας ἐβασίλευσε, φονεύσας τὸν Αντίγονον. Πόλεμον γὰρ συνέβαλε μετ' αὐτοῦ, διότι ἔκτισε πόλιν πλησίον τῆς λίμνης, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Δράκοντος, ἥντινα ἐκάλεσεν Αντιγονίαν. καὶ νικήσας αὐτὸν ὁ Σέλευκος, ἔλαβε καὶ τὴν Ασίαν πᾶσαν, καὶ πάντα τὰ διαφέροντα τοῦ αὐτοῦ Αντιγόνου. Ο͗στις Σέλευκος ἐπέτρεψε 2 τῆς Σατραπίας τὴν φροντίδα πάσης τῆς Ασίας ἔχειν Νικομήδην, καὶ Νικάνορα, τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ, υἱοὺς δὲ Διδυμέας, ἀδελφῆς τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου. Ο δὲ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ ἔλαβε γυναῖκα ἐν τῷ πολέμῳ ἀπὸ Πάρθων, ὀνόματι Απάμαν, παρθένον· ἥντινα ἐπῆρεν ἀνελὼν τὸν πατέρα αὐτῆς, Πιθαμήνην, ὄντα στρατηγὸν Πάρθων μέγαν. Αφ'

---

1. Σέλευκον, τὸν Νικάτορα] In Seleuci hujus cognomine scribendo magna est inter Auctores varietas, aliis Νικάτωρ, aliis Νικάνωρ, scribentibus. Νικάτωρ, deinceps Auctori nostro ubique dictus est; quam scriptionem esse veriorem facillime crediderim, utpote Græco Idiomati magis consonam: ex victoriis enim suis hoc cognomen adeptus est Seleucus, teste Dexippo, apud Eusebium: Σέλευκος δὲ ἀναβὰς μέχρι Βαβυλῶνος, καὶ κρατήσας τῶν Βαρβάρων, βασιλεύει ἔτη λβ. διὸ καὶ Νικάνωρ ἐπεκλήθη. scribendum Νικάτωρ: ita enim ubique antea eum vocaverat. Hujus enim testem luculentissimum habemus Appianum Alexandrin. de bel. Syr. ubi de Seleuco verba faciens, hæc habet. γενομένῳ δὲ αὐτῷ τὰ ἐς πολέμους ἐπιτυχεστάτῳ, Νικάτωρ ἐπώνυμον γίνεται. Atque hanc rectam esse nominis hujus scripturam clarissime apparet ex Numismate hoc, Seleuci Nicatoris nomine inscripto, apud J. Tristan. ad fin. Tom. 1. Σελεύκου Βασιλέως Νικάτορος Επιφανοῦς. ΝΕΙΣΙ. quem vide, & Scaliger. in Euseb. p. 119.

2. τῆς σατραπίας τὴν φροντίδα] Scr. σατραπείας. Σατράπης, *Præfectus*, *Dux*, vox Persica est, teste Hesychio. Σατράπαι, ἄρχοντες, στρατηλάται.

τῆς

ἧς Ἀπάμας ἔσχεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος θυγατέρας δύο, Ἀπάμαν, καὶ Λαοδίκην. Καὶ τελευτησάσης τῆς αὐτοῦ γυναικὸς Ἀπάμας, τῆς ἐκ Πάρθων, ἑωρακὼς ἐφίλησεν ἄλλην, Στρατονίκην ὀνόματι, κόρην εὐπρεπῆ πάνυ, θυγατέρα Δημητρίου, υἱοῦ Ἀντιγόνου τοῦ λεγομένου Πολιορκητοῦ, τοῦ φονευθέντος ὑπ' αὐτοῦ· ἥντινα ηὗρεν ὁ Σέλευκος ἐν Ῥώσῳ, κρυπτομένην μετὰ Δημητρίου τοῦ πατρὸς αὐτῆς· τὴν δὲ Ῥῶσον πόλιν ἔκτισε Κίλιξ, ὁ υἱὸς Ἀγήνορος. Ὁ δὲ Σέλευκος ἔσχε θυγατέρα ἐξ αὐτῆς τῆς Στρατονίκης, ὀνόματι Φίλαν. Καὶ λοιπὸν ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος τῆς Συρίας, καὶ τῆς Ἀσίας πάσης, καὶ τῆς Βαβυλῶνος, καὶ Παλαιστίνης, [1] ἔτη μγ΄.

Ὁ δὲ Νικάτωρ Σέλευκος, εὐθέως μετὰ τὴν νίκην Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκητοῦ, βουλόμενος κλίσαι πόλεις διαφόρους, ἤρξατο κλίζειν πρῶτον εἰς τὴν παράλιον τῆς Συρίας. Καὶ κατελθὼν παρὰ τὴν θάλασσαν, εἶδεν ἐν τῷ ὄρει κειμένην πόλιν μικράν, ἥντινα ἔκτισε Σύρος, ὁ υἱὸς Ἀγήνορος. Τῇ δὲ κγ΄ τοῦ Ξανθικοῦ μηνὸς ἦλθε θυσιάσαι, [2] εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον, Διῒ Κασίῳ· καὶ πληρώσας τὴν θυσίαν, καὶ κόψας τὰ κρέα, ηὔξατο, ποῦ χρὴ κλίσαι πόλιν. Καὶ ἐξαίφνης ἥρπασεν ἀετὸς ἀπὸ τῆς θυ-

Seleucus duas habuit filias, Apamam, & Laodicen. Apama autem uxore, quam ex Parthis tulit, fatis defuncta, alterius statim puellæ amore correptus est, nomine Stratonices, elegantis formæ virginis. Filia erat hæc Demetrii, Antigoni Poliorcetis, quem Seleucus interfecerat, filii. Virginem hanc invenerat Seleucus in urbe Rhoso, (quam condidit Cilix, Agenoris filius) cum patre Demetrio latitantem. Habuit autem ex ea filiam Seleucus, nomine Philam. Cæterum Seleucus Syriæ imperavit, Asiæque omni, Babyloni, & Palæstinæ, annos XLIII.

Seleucus autem Nicator, statim post victum Antigonum Poliorcetem, urbes nonnullas condere in animo habens, initium condendi sumpsit ab oris Syriæ maritimis. Itaque per mare descendens, urbem conspexit exiguam, in monte sitam, à Syro, Agenoris F. olim conditam. Aprilis itaque XXIII die, Casium montem conscendit, Jovi Casio Sacra facturus: quibus rite peractis, & carnibus in frustula concisis, precibus rogavit, ubinam loci condenda esset urbs. Dere-

---

1. ἔτη μγ΄.] Eusebius Seleucum annos XXXII. tantum regnasse, affirmat.

2. εἰς τὸ ὄρος τὸ Κάσιον] Κάσος una est ex Cycladibus insulis: ex hinc vero deducta Colonia Montem hunc Syriæ inhabitavit, Casiumque ab insula unde exierat, appellavit, uti asserit Stephanus de Urb. Κάσος, μία τῶν Κυκλάδων· Et postea, ἀπῴκισαν δὲ τῆς νήσου καὶ τὸ ἐν Συρίᾳ ὄρος Κάσιον.

pente vero Aquila, ex sacrificio carnis offulam surripiens, detulit eam Palæopolim: quam insecuti Seleucus, quique cum eo erant, Auspices, projectam invenerunt offulam, ad Emporium, Pieriæ vocatæ, prope mare, infra Palæopolim. Designato itaque muro, urbis statim jecit fundamenta; quam, ex nomine suo, Seleuciam vocavit. Inde Deo gratiis actis, Jopolim contendit, urbem in monte Silpio sitam: ubi Fanum erat, à Perseo, Pici ex Danae filio extructum. Hic, post tres dies, festum Jovi Ceraunio celebravit; sacrificium faciens, Mensis Maii 1. Antigoniam deinde profectus, urbem ab Antigono Poliorcete conditam, (quæ inter paludem, Arceuthamque fluvium (qui & Japhtha dictus,) ex ea emanantem, media interjacens, situ gaudebat tutissimo) sacra illic Jovi fecit, super altaribus, quæ erexerat ibi Antigonus: & excisis offulis, una cum sacerdote Amphione, Numen exoravit, uti signo aliquo dato edisceret, utrum ibi in Antigonia, mutato loci nomine, sedem poneret, necne; an potius alio in loco nova urbis fundamina jaceret. Repente igitur ex aëre descendens Aquila ingens, &

σίας, καὶ κατήγαγεν ἐπὶ τὴν παλαιὰν πόλιν· καὶ κατεδίωξεν ὀπίσω Σέλευκος, καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ ὀρνοσκόποι, καὶ ηὗρε τὸ κρέας ῥιφὲν παρὰ θάλασσαν, κάτω τῆς παλαιᾶς πόλεως, ἐν τῷ ἐμπορίῳ [1] τῆς λεγομένης Πιερίας. Καὶ περιχαράξας τὰ τείχη, εὐθέως ἔβαλε θεμελίους, καλέσας αὐτὴν Σελεύκειαν πόλιν, εἰς ἴδιον ὄνομα. Καὶ εὐχαριστῶν, ἀνῆλθεν εἰς Ἰώπολιν, καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας, ἐπετέλεσεν ἑορτὴν ἐκεῖ τῷ Κεραυνίῳ Διΐ, ἐν τῷ ἱερῷ τῷ κτισθέντι ὑπὸ Περσέως, τοῦ υἱοῦ Πήκου καὶ Δανάης, τῷ ὄντι εἰς τὸ Σίλπιον ὄρος, ἔνθα κεῖται ἡ Ἰώπολις· ποιήσας τὴν θυσίαν τῇ πρώτῃ τοῦ Ἀρτεμισίου μηνός. Καὶ ἐν τῇ πόλει ἐλθὼν Ἀντιγονίᾳ, τῇ κτισθείσῃ ὑπὸ Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκητοῦ, (ἀπὸ γὰρ τῆς λίμνης ἐξερχομένου ἄλλου ποταμοῦ, Ἀρχευθᾶ, τοῦ καὶ Ἰάφθα, ἐμεσάζετο ἡ πόλις Ἀντιγονία, καὶ ἐν ἀσφαλείᾳ ἐκαθέζετο·) καὶ ποιήσας ἐκεῖ θυσίαν τῷ Διΐ, εἰς τοὺς βωμοὺς τοὺς ἀπὸ Ἀντιγόνου κτισθέντας, ἔκοψε τὰ κρέα· καὶ ηὔξατο, ἅμα τῷ ἱερεῖ Ἀμφίονι, μαθεῖν διὰ διδομένου σημείου, καὶ εἰ αὐτὴν ὀφείλει οἰκῆσαι πόλιν Ἀντιγονίαν, μετονομάζων αὐτὴν, ἢ οὐκ ὀφείλει αὐτὴν οἰκῆσαι, ἀλλὰ κτίσαι πόλιν ἄλλην ἐν ἄλλῳ τόπῳ. Καὶ ἐξαίφνης ἐκ τοῦ ἀέρος κατῆλθεν ἀετὸς μέγας, καὶ ἐπῆρεν ἐκ τοῦ βωμοῦ

1. τῆς λεγομένης Πιερίας] de Seleucia ἐν Πιερίᾳ, vide Tristan. Tom. 1. p. 425.

τ͂ πυρὸς τ͂ ὁλοκαυτώσεως κρέα, καὶ ἀπῆλθε παρὰ τὸ ὄρος τὸ Σίλπιον. Καὶ καταδιώξας [1] ἅμα τοῖς αὐτῷ, εὗρε τὸ κρέας τὸ ἱερατικὸν, καὶ τ͂ ἀετὸν ἐπάνω ἐσῶτα. Τοῦ δὲ ἱερέως, καὶ τῶν ὀρνοσκόπων, καὶ τ͂ αὐτοῦ Σελεύκου, ἑωρακότων τὸ θαῦμα, εἴπον· ὅτι, Ἐνταῦθα δεῖ ὑμᾶς οἰκῆσαι, ἐν τῇ δὲ Ἀντιγονίᾳ οὐ δεῖ ἡμᾶς οἰκῆσαι, οὔτε γὰρ γενέσθαι αὐτὴν πόλιν, ὅτι οὐ βούλονται τὰ θεῖα. Καὶ λοιπὸν ἐβουλεύετο ἅμα αὐτοῖς, ἐν ποίῳ [2] τόπῳ ἀσφαλῆ ποιήσει τὴν πόλιν. Καὶ φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τ͂ Σιλπίου ὄρους, καὶ τοὺς κατερχομένους ἐξ αὐτοῦ χειμάῤῥους· ἐν τῇ πεδιάδι τ͂ αὐλῶνος κατέναντι τ͂ ὄρους, πλησίον τ͂ Δράκοντος ποταμοῦ τ͂ μεγάλου, τ͂ μετακληθέντος Ὀρόντου, ὅπου ἦν ἡ κώμη ἡ καλουμένη Βωττία, ἄντικρυς τῆς Ἰωπόλεως, ἐκεῖ διεχάραξαν τὰ θεμέλια τοῦ τείχους, θυσιάσας δι' Ἀμφίονος, ἀρχιερέως καὶ τελεστοῦ, κόρην παρθένον, ὀνόματι Αἰμάθην, κατὰ μέσου τῆς πόλεως καὶ τ͂ ποταμοῦ, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ κβ'. ὥρᾳ ἡμερινῇ α', [3] τ͂ ἡλίου ἀνατέλοντος· καλέσας αὐτὴν Ἀντιόχειαν, εἰς ὄνομα τ͂ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, τοῦ λεγομένου Ἀντιόχου Σωτῆρος· κτίσας εὐθέως καὶ ἱερὸν, ὃ ἐκάλεσε Βωττίου Διός· [4] ἀναγείρας καὶ τὰ τείχη σπουδαίως

arreptis ex ara ignescentibus victimæ carnibus; inde per aëra fertur in montem Silpium. Hanc itaque Seleucus, & qui cum illo fuerunt, insecuti, sacratam offulam in monte invenerunt, aquilamque ei incubantem. Sacerdos autem atque Auspices, ipse etiam Seleucus, portentum hoc videntes, dixerunt omnes: 'Hic sedes nobis 'ponendæ sunt: Antigoniam 'vero nec incoli, nec in urbem fieri, fas est: quippe 'sic Numini visum. Consilium itaque cum eis inibat Seleucus, quo tandem in loco urbis fundamenta tuto ponerentur. Cavens autem sibi ab Effluviis montis Silpii, & ab aquis hyberno tempore inde exundantibus; fundamenta urbis molitur in planitie convallis, ex opposito montis, juxta Draconem fluvium magnum, (qui postea Orontes vocatus est,) ubi & vicus fuit, nomine Bottia, è regione Jopolis. Rem vero divinam fecit, via inter urbem & flumen media; victimam immolante Amphione, Sacerdote & Mysta, virginem, nomine Æmathen, Mensis Maii die XXII, hora die prima, sub ortum solis: urbem vero, ab Antiocho Sotere, filio suo, Antiochiam vocavit. Fanum deinde extruxit, Jovi Bottio sacrum: Mœniaque urbis

1. ἅμα τοῖς αὐτῷ] Scr. αὐτοῦ· aut supplendum, σύν.

2. τόπῳ ἀσφαλῆ] Scr. ἀσφαλεῖ.

3. τ͂ ἡλίου ἀνατέλοντος] Scr. ἀνατέλλοντος.

4. ἀναγείρας] Scr. ἀνεγείρας.

excitavit

excitavit, ſpecioſa illa quidem, & ſtupenda, Xenario uſus Architecto. Statuam præterea immolatæ virginis æream, urbis in Fortunam, erexit: cui, juxta fluvium collocatæ, ſacra ſtatim peregit. Antigoniam deinde repetens, eam funditus evertit, utilemque ruinarum materiem flumine inde deportavit. Antigōniæ autem urbis Fortunæ ſtatuam æream erexit, Amalthææ cornu manu tenentem. Quin & in ſublimi poſuit Fortunam illam, quatuor ſupra columnas collocatam; ara etiam excelſa coram illa extructa. Hanc Fortunæ urbis ſtatuam, poſt Seleuci mortem, Demetrius, Antigoni Poliorcetis filius, devexit in Rhoſum, Ciliciæ urbem à Cilice, Agenoris F. conditam.

Seleucus vero, poſt Antigoniam everſam, Athenienſes, qui eam incoluerunt, relictos ibi ab Antigono, cum Demetrio filio, præterea etiam & Macedonas, (quorum omnium numerus fuit IↃↃCCC virorum) in Antiochiam magnam, à ſe conditam, tranſtulit: ubi ſtatuam etiam æream plane ſtupendam Minervæ poſuit; propter Athenienſes, qui eam coluerunt. Cretenſes etiam deduxit Seleucus, quos arcem, ſummaſ-

φοβερὰ διὰ Ξεναίου, ἀρχιτέκτονος· στήσας ἀνδριάντος στήλην χαλκῆν τῆς σφαγιασθείσης κόρης, τύχην τῇ πόλει, ὑπεράνω τοῦ ποταμοῦ, εὐθέως ποιήσας αὐτῇ τῇ τύχῃ θυσίαν. Καὶ ἀπελθὼν, κατέστρεψε τὴν Ἀντιγονίαν πόλιν πᾶσαν ἕως ἐδάφους, μετενέγκων καὶ τὰς ὕλας ἐκεῖθεν διὰ τοῦ ποταμοῦ· καὶ ποιήσας καὶ τῇ Τύχῃ Ἀντιγονίᾳ ἀνδριάντα στήλης χαλκῆς, ἐχούσης Ἀμαλθείας κέρας ἔμπροσθεν αὐτῆς. Καὶ [1] ποιήσας ἐκεῖ τετρακιόνιν, ἐν ὕψει ἔστησεν αὐτὴν τὴν τύχην, καταστήσας ἔμπροσθεν αὐτῆς βωμὸν ὑψηλόν· ἥντινα στήλην τῆς τύχης, μετὰ τελευτὴν Σελεύκου, Δημήτριος, ὁ υἱὸς Ἀντιγόνου τοῦ Πολιορκήτου, ἀπήγαγεν ἐν Ῥώσῳ, ἐν τῇ πόλει τῆς Κιλικίας. ἡ δὲ αὐτὴ πόλις Ῥῶσος ἐκτίσθη ὑπὸ Κίλικος τοῦ υἱοῦ Ἀγήνορος.

Ὁ δὲ Σέλευκος, μετὰ τὸ καταστρέψαι τὴν Ἀντιγονίαν, ἐποίησε μετοικῆσαι τοὺς Ἀθηναίους εἰς ἣν ἔκτισε πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, τοὺς οἰκοῦντας τὴν Ἀντιγονίαν· οὕστινας ἦν ἐκεῖ ἐάσας Ἀντίγονος μετὰ Δημητρίου υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ ἄλλους τῶν ἄνδρας Μακεδόνας, τοὺς πάντας ἄνδρας ,ετ'· ποιήσας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀνδριάντα χαλκοῦν φοβερὸν τῆς Ἀθηνᾶς, διὰ τοὺς Ἀθηναίους, ὡς αὐτὴν σεβομένους. Κατήγαγε δὲ καὶ τοὺς Κρῆτας ἀπὸ τῆς

1. ποιήσας ἐκεῖ τετρακιόνιν] τετρακιόνιν, pro τετρακιόνιον, ut στηθέλιν, pro στηθέλιον, &c.

ἀκρο-

ἀκροπόλεως, [1] ὡς ἔασεν ὁ Κάσος, ὁ υἱὸς Ἰνάχου, ἄνω οἰκεῖν· [2] οἵτινες μετοικήσαντες εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν, μετὰ καὶ τῶν Κυπρίων· ἐπειδὴ ὁ Κάσος βασιλεὺς ἠγάγετο Ἀμύκην, τὴν καὶ Κιτίαν, [3] θυγατέρα Σασαλαμίνου, τοῦ Κυπρίων βασιλέως· καὶ ἦλθον μετ' αὐτῆς Κύπριοι, καὶ ᾤκησαν τὴν ἀκρόπολιν· καὶ τελευτᾷ ἡ Ἀμύκη, καὶ ἐτάφη ἀπὸ σταδίων τῆς πόλεως ρ'. δι' ἣν ἐκλήθη ἡ χώρα, Ἀμύκη. Προσεδέξατο δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τοὺς Ἀργείους Ἰωνίτας, καὶ κατήγαγε καὶ αὐτοὺς, ἐκ τῆς Ἰωπόλεως, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ οἰκεῖν· οὕστινας, ὡς ἱερατικοὺς, καὶ εὐγενεῖς, πολιτευομένους ἐποίησεν. Ἔστησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ πρὸ τῆς πόλεως ἄγαλμα λίθινον τοῦ ἀετοῦ. Ἐκέλευσε δὲ ὁ αὐτὸς καὶ τοὺς μῆνας τῆς Συρίας, κατὰ Μακεδόνας ὀνομάζεσθαι, Διότι εὗρεν ἐν τῇ αὐτῇ χώρᾳ γίγαντας οἰκήσαντας· ἀπὸ γὰρ δύο μιλίων τῆς πόλεως Ἀντιοχείας ἐστὶ τόπος, ἔχων σώματα ἀνθρώπων ἀπολιθωθέντων, τῶν κατὰ ἀγανάκτησιν Θεοῦ· οὕστινας ἕως τῆς νῦν καλοῦσι γίγαντας, ὡσαύτως δὲ καὶ Παγρᾶν τινα, οὕτω καλούμενον γίγαντα [4] ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντι γῇ κεραυνωθῆναι

que urbis partes habitare fecit olim Casus Inachi filius: & cum his Cyprios etiam in eandem Antiochiam traduxit. Casus enim rex uxorem habuit Amycen, quæ & Cittia vocata est, Sasalamini, Cypriorum regis, filiam: cum hac Cyprii venientes, urbis summitates incoluerunt. Amyce deinde mortua, centum ab urbe stadiis sepulta est; à qua regio ea Amyca dicta est. Argivos etiam Jonitas hortatus est, uti Jopoli relicta, in Antiochiam migrarent: Quos, cum natalibus clari, sacriique essent instituti, in urbis Administrationem designavit. Idem Seleucus lapideum simulachrum Aquilæ, ante urbem posuit. Menses item Syrorum, Macedonum mensium nominibus vocari jussit. Syros autem Antiochenses in terra Gigantum habitare, manifestum inde est; quod, duobus ab Antiochiæ passuum millibus locus est, ubi humana corpora inveniuntur: ira Dei in lapides conversa, quos, in hunc usque diem, Gigantes vocant. Sed & Pagram quendam gigantem, loci illius incolam, igne cœ-

1. ὡς ἔασεν ὁ Κάσος] Scr. εἴασεν. Hi vero Casii montis, urbisque in eo positæ incolæ, censendi sunt: quos tamen Stephanus à Caso, una ex Cycladibus, huc devenisse inquit: uti supra monuimus.

2. οἵτινες μετοικήσαντες] aliquid hic deesse videtur ad sensum explendum: forte legendum οὕστινας μετῴκισεν.

3. θυγατέρα Σασαλαμίνου] Vocabulum suspectum: forte legendum, Σαλαμίνου.

4. ἐν τῇ αὐτῇ οἰκοῦντι γῇ] Scr. οἰκοῦντα.

lesti consumptum, ibi periisse ferunt. Ante urbem vero, ad ripam fluminis ulteriorem, Seleucus aliud etiam posuit simulachrum, Capitis scilicet Equini; juxtaque, cassidem deauratam; quibus hæc inscripta sunt. ‘ Huic (insidens) Seleucus, Antigonum ‘ fugiens, evasit: & deinde ‘ reversus, eum è medio sustulit. Amphioni etiam sacerdoti, quicum auspicia ipse captaverat, Seleucus columnam posuit marmoream, intra portam, Romanesiam dictam. Seleucus etiam Nicator urbem etiam condidit in Syria Maritimam, quam à filia sua Laodiceam nominavit: (Vicus hic antea fuit Mazabda vocatus) sacris autem Jovi, pro more peractis, Numineque rogato ubi urbs condenda esset, advolans Aquila, ut antea, offulam ex ara surripit: quam dum rex insequitur, ecce ei in occur-

ὑπὸ πυρός· ὡς δῆλον, ὅτι οἱ Αντιοχεῖς τῆς Συρίας [1] ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων. Εποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος πρὸ τῆς πόλεως, πέραν τοῦ ποταμοῦ, ἄλλο ἄγαλμα κεφαλῆς ἵππου, [2] καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην πλησίον, ὑπογράψας ἐν αὐτοῖς. ‘ Εφ᾽ οὗ φυγὼν ὁ Σέλευκος ‘ τὸν Αντίγονον, διεσώθη· καὶ ὑποστρέψας ἐκεῖθεν, ἀνεῖλεν αὐτόν. Ανήγειρε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος καὶ τῷ Αμφίονι στήλην μαρμαρίνην, ἔσω τῆς λεγομένης,, Ρωμανησίας πόρτας, [3] ὀρνεοθυσίαν ποιοῦντα ἅμα αὐτῷ. Εκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην παραλίαν πόλιν ἐν τῇ Συρίᾳ, ὀνόματι Λαοδίκειαν, [4] εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, πρότερον οὖσαν κώμην, ὀνόματι Μαζαβδὰν, ποιήσας, κατὰ τὸ ἔθος, θυσίαν τῷ Διΐ. [5] καὶ αἰτησάμενος, ποῦ κτίσει τὴν πόλιν, ἦλθεν ἀετὸς πάλιν, καὶ ἥρπασεν ἀπὸ τῆς θυσίας· καὶ ἐν τῷ καταδιώκειν αὐ-

1. ἐν τῇ γῇ οἰκοῦσι τῶν γιγάντων] Procopius etiam Cæsariensis Damascum, Syriæ urbem, Jovis adversus Gigantes Trophæum fuisse, asserit, apud Isac. Tzetzem in Lycophr. ὁ μὲν Καισαρεὺς Προκόπιος, τὴν Δαμασκὸν φησι Διὸς τρόπαιον κατὰ γιγάντων.. Cæterum ossa prodigiosæ magnitudinis in ipsis terræ visceribus, naturaliter quandoque producta, se vidisse testatur Goropius Becanus: atque exhinc Gigantum fabulam ortum ducere potuisse suspicatur doctissimus Jacobus Gaffarellus, *Curiositez Inouyes part.* 2.

2. καὶ κασσίδα κεχρυσωμένην] Κάσσις, κασσίδιον, & κασσίδα, pro *Casside*, sive Galea, apud Græcos Recentiores usurpantur. Vide Nec. Riqult. & Jo. Meurs. Glossar.

3. ὀρνεοθυσίαν ποιοῦντα] Scr. ποιοῦντι.

4. εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς] Stephan. de urb. Laodiceam nomen accepisse dicit à Laodice, Seleuci Nicatoris non filia, sed matre. Λέγεται δὲ ἀπὸ Λαοδίκης, τῆς μητρὸς Σελεύκου τοῦ Νικάτορος; *Ramitham* vero primo, deinde *Leucam Acten*, vocatam fuisse.

5. καὶ αἰτησάμενος ποῦ κτίσει] forte, αἰτησαμένου.

τὸν τὸν ἀετὸν, ὑπήντησεν αὐτῷ σύαγρος μέγας, ἐξελθὼν ἀπὸ καλαμῶνος, ὅντινα ἀνεῖλεν ᾧτινι κατεῖχε δόρατι· καὶ φονεύσας τὸν σύαγρον, καὶ σύρας τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκ τοῦ αἵματος αὐτοῦ διεχάραξε τὰ τείχη, ἐάσας τὸν ἀετόν· καὶ οὕτως τὴν αὐτὴν πόλιν ἔκτισεν ἐπάνω τοῦ αἵματος τοῦ συάγρου, θυσιάσας κόρην ἀδαῆ, ὀνόματι Αγαυήν· ποιήσας αὐτῇ στήλην χαλκῆν, εἰς τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως. Εκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Νικάτωρ καὶ ἄλλην πόλιν, εἰς τὴν Συρίαν, μεγάλην, [1] εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Απάμας, εὑρηκὼς κώμην πρῴην λεγομένην, Φαρνάκην· καὶ τειχίσας αὐτὴν ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπωνόμασε πόλιν, καλέσας αὐτὴν Απάμειαν, θυσίαν ποιήσας· ἣν αὐτὸς [2] μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν, διὰ τὸ ἔχειν τὴν τύχην τῆς αὐτῆς Απαμείας πόλεως τὸ ὄνομα τοῦτο· ἦν γὰρ ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἀπὸ Πέλλης, τῆς πόλεως Μακεδονίας. Εποίησε δὲ θυσίαν, ταῦρον, καὶ τράγον· καὶ ἐλθὼν πάλιν ὁ ἀετὸς, ἐπῆρε τὰς κεφαλὰς τοῦ ταύρου, καὶ τοῦ τράγου· καὶ περιεχάραξεν ἐκ τοῦ αἵματος τὰ τείχη. Εκτισε δὲ καὶ ἄλλας διαφόρους πόλεις εἰς ἄλλας ἐπαρχίας, καὶ εἰς τὰ Περσικὰ μέρη, ὁ αὐτὸς Σέλευκος, πολλὰς, (ὧν ἀριθμός ἐστιν οε', καθὼς ὁ σοφὸς Παυ-

ſum, ex arundineto, aper ingens: hunc Seleucus haſta, quam ferebat, interfecit: & occiſi apri circumtrahens cadaver, miſſoque aquilæ augurio, ſanguine ejus deſignatis mœnibus fundamenta urbis in illo poſuit: parata in victimam virgine intacta, nomine Agave; cui etiam ſtatuam æream erexit, in Fortunam urbis. Idem Seleucus Nicator incidens in vicum quendam Syriæ, Pharnacen dictum, mœnibus eum cingit, urbemque fecit magnam; à filiæ ſuæ Apamæ nomine, Apamiam vocans. Quam etiam Seleucus deinde, mutato nomine, Pellam, ab urbis Fortunæ nomine, (ſic dictæ, eo quod à Pella Macedoniæ urbe, ipſe oriundus erat,) appellavit. In ſacrificium porro habuit Taurum, & Hircum: & Aquila rurſus advolans, Tauri Hircique capita abripuit: quorum ex ſanguine, mœnia urbis deſignavit. Sed & alias quamplurimas Seleucus urbes condidit, in aliis regionibus, & in Perſide etiam, numero LXXV, uti ſa-

1. εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς Απάμας] Hanc etiam urbem ab Apama, Seleuci matre, nomen accepiſſe vult Stephanus. Quot interim matres habebit Seleucus? Cæterum de iſtis, vide etiam Scaliger. in Euſeb. p. 120. ubi à noſtro longe diſſentit.

2. μετεκάλεσεν ὀνόματι Πέλλαν] Ita etiam Stephan. in Απάμεια. ἐκλήθη καὶ Χεῤῥόνησος, ἀπὸ τῆς περιοχῆς τῶν ὑδάτων· καὶ Πέλλα, ἀπὸ τῆς ἐν Μακεδονίᾳ.

piens Pausanias, in Chronicis suis, memoriæ prodidit: quas omnes, vel nomine suo, vel filiorum suorum, pro libitu, Seleucus insignivit. Sapiens autem Pausanias tradidit, Seleucum Antiochiæ magnæ nomen dedisse, à patre suo Antiocho. Verum nemo urbis Conditor, eam in demortui nomen vocare solet: absurdum enim hoc esset: sed viventis alicujus, & superstitis nomen ei indit. Itaque & urbem hanc Seleucus, Antiochi filii sui nomine, Antiochiam vocavit: uti in prioribus dictum. Cæterum multa etiam alia, Poëtice scripta nobis reliquit sapientissimus Pausanias.

Idem Seleucus Cupressos plantavit, ad urbem Heraclidem olim vocatam, quæ Daphne nunc appellatur, juxta Fanum Apollinis; ubi ante eum cupressos etiam plantaverat Hercules Mysta; qui Daphnem istam olim condidit, & à nomine suo, Heraclidem vocavit. Urbs autem hæc extra lucum condita fuit, juxta Minervæ templum:

σανίας ὁ Χρονογράφος συνεγράψατο· ὧντινων πόλεων καὶ τὰ ὀνόματα ἐξέθετο,) εἰς ὄνομα ἴδιον, καὶ τῶν αὐτοῦ τέκνων, [1] ὡς ἔδοξεν αὐτῷ, ὁ Σέλευκος. Ὁ δὲ σοφὸς Παυσανίας ἐξέθετο, εἰς ὄνομα τοῦ ἑαυτοῦ πατρὸς ἔθηκε τὸ ὄνομα τῆς μεγάλης Αντιοχείας ὁ αὐτὸς Σέλευκος, ἐπειδὴ καὶ ὁ αὐτοῦ πατὴρ, Αντίοχος ἐλέγετο. Οὐδεὶς δὲ κτίζων πόλιν, εἰς ὄνομα τεθνηκότος αὐτὴν καλεῖ· ἔστι γὰρ λῆρον· ἀλλ' εἰς ὄνομα ζῶντος, καὶ ἑστῶτος καλεῖ. ἥντινα πόλιν εἰς ὄνομα Αντιόχου, τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, ὡς προείρηται, ἐκάλεσε. Πολλὰ δὲ, καὶ ἄλλα ὁ αὐτὸς σοφώτατος Πανσανίας ποιητικῶς συνεγράψατο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Σέλευκος καὶ εἰς τὴν Ἡρακλεΐδα τὴν ποτε πόλιν, νυνὶ δὲ λεγομένην Δάφνην, ἐφύτευσε τὰς Κυπαρίσσους, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Απόλλωνος, μετὰ τὰς φυτευθείσας Κυπαρίσσους ὑπὸ τοῦ Ἡρακλέως τοῦ τελεστοῦ, τοῦ κτίσαντος τὴν Δάφνην εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ, καὶ καλέσαντος αὐτὴν Ἡρακλεΐδα πόλιν· αὕτη δὲ ἔξω τοῦ ἄλσους [2] ἦν κεκτισμένη, ὅπου τὸ

1. ὡς ἔδοξεν αὐτῷ, ὁ Σέλευκος] ὁ Σέλευκος, redundat.

2. ἦν κεκτισμένη] Scr. ἐκτισμένη. Atque hîc obiter notandus est Institutionis Græcæ Grammaticæ nostræ Westmonasteriensis auctor, Camdenus; qui in regulis suis de formatione præteriti perfecti, verba à κτ, incipientia primam literam thematis repetere asserens, verbi κτάομαι κέκτημαι, exemplo hoc confirmare nititur: cum verbum, κτάομαι, unicum sit, quod hoc facit; reliquis omnibus à simplici ε incipientibus: unde à κτείνω, occido, ἔκτακα habemus, à κτῆμι, occido, inusitato, ἔκταμαι, & particip. ἐκταμένος, post κταμένος: à κτενίζω, pecto, ἐκτένικα, unde partic. ἐκτενισμένος, à κτίζω, condo, partic. pas. ἐκτισμένος, pro quo poetæ dicunt, κτίμενος: à κτιλόω, cicuro, ἐκτιλωμένος: & siqua sint alia hujusmodi, eandem sequuntur formam.

ναὸν

ναὸν τῆς Ἀθήνης· τὸ γὰρ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν Δαφναίων ἐλέγετο, [1] μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους. Ὅστις Ἡρακλῆς, καὶ τὴν τῆς πάλης ἐξέθετο τέχνην πρῶτος.

Καὶ λοιπὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ἐν τῷ Ἑλλησπόντῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οβ´. καὶ ἐτάφη ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σελεύκου, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀντίοχος, ὁ ἐπικληθεὶς Σωτὴρ, [2] ἔτη εἴκοσι· ὅστις Ἀντίοχος ἐφίλησε τὴν ἰδίαν μητρυιὰν Στρατονίκην, τὴν θυγατέρα Δημητρίου· καὶ ἔλαβεν αὐτὴν γυναῖκα, ἀφ᾽ ἧς εἶχεν υἱοὺς δύο, Σέλευκον, ὅστις μικρὸς ἐτελεύτησε, καὶ Ἀντίοχον, [3] τὸν ἐπικληθέντα Θεοειδῆ. Καὶ ἐτελεύτησεν Ἀντίοχος ὁ Σελεύκου, καὶ ἐβασίλευσε μετ᾽ αὐτὸν Ἀντίοχος ὁ Θεοειδὴς, ἔτη ιε´. Καὶ μετ᾽ αὐτὸν ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ὁ ἐκ Βερνίκης, Σέλευκος [4] ὁ Καλλίνικος, ἔτη κδ´. καὶ Ἀλέξανδρος ὁ Νικάτωρ, ἔτη λς´. καὶ Σέλευκος ὁ Φιλοπάτωρ, ἔτη δέκα. καὶ Ἀντίοχος ὁ Ἐπιφανὴς, ἔτη ιβ´.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας λοιμοῦ γενομένου, καὶ πολλῶν διαφθαρέντων τῆς πόλεως, Λήϊός τις, τελε-

Apollinis enim fanum, quod Daphnæum dicebatur; mediam luci partem occupavit. Hercules autem is fuit, qui Palæstræ artes primus docuit.

Post hæc mortuus est Seleucus in Hellesponto annos natus LXXII, & sepultus est in Seleucia Syriæ.

Seleuco successit in regno filius Antiochus, cognomine Soter; regnavit annos XX. Hic novercam suam, quam deperibat, Stratonicen, Demetrii filiam, in uxorem sibi accepit: ex qua filios duos suscepit; Seleucum, qui parvulus interiit; & Antiochum, cognomento Theoidem. Mortuo autem Antiocho, Seleuci F. in regno successit Antiochus Theoides; regnavitque annos XV. Hunc excepit filius ejus ex Bernice, Seleucus Callinicus & regnavit annos XXIV: deinde Alexander Nicator, qui regnavit annos XXXVI. post hunc Seleucus Philopator, annos X: deinde Antiochus Epiphanes, annos XII.

Hujus sub imperio, peste grassante, plurimisque ex urbe pereuntibus, Leius quidam,

---

1. μέσον ὄντα τοῦ ἄλσους] μέσον ὄν.
2. ἔτη εἴκοσι] Eusebium, & ἱστοριῶν συναγ. Scaligeriana, XIX. tantum annos enumerant Antiochi Soteris.
3. τὸν ἐπικληθέντα Θεοειδῆ] Θεὸς, hic non Θεοειδὴς, Eusebio, Zonaræ, aliisque dictus est.
4. ὁ Καλλίνικος ἔτη κδ´.] ἔτη κ´. habet Eusebius: qui etiam inter Seleucum Callinicum, & Seleucum Philopatorem, reges duos ponit, Seleucum Ceraunum, & Antiochum Magnum; cum Noster Alexandrum Nicatorem tantum habeat. Sed nec in numero annorum conveniunt inter se.

qui Myſteriorum peritus fuit, lapidem ex monte urbi imminente exculpi juſſit, in quo caput ingens, corona cinctum, exarari curavit, urbi, convallique obverſum. Tum capiti quædam inſcribens, peſtem repreſſit. Caput autem hoc Antiocheni, *Charonium*, uſque adhuc vocant. Idem rex Antiochus, cognomine Epiphanes, Senaculum primus Antiochenſibus extra urbem extruxit: uti in unum convenirent viri ſenatorii, Magiſtratus, Primoreſque urbis omnes; atqui ibi de Reipublicæ neceſſitatibus conſulentes, ad ſe tandem referrent. Quædam etiam alia extra urbem ædificia erexit; locumque deinde, à cognomine ſuo Epiphaniam vocavit: quam tamen incolis, mœnibus nullis cinctam, reliquit.

στὴς, ἐκέλευσε πέτραν ἐκ τοῦ ὄρους τοῦ ὑπεράνω τῆς πόλεως γλυφῆναι, ἔχουσαν πρόσωπον μέγα πάνυ, ἐστεμμένον, [1] προσέχοντα ἐπὶ τὴν πόλιν, καὶ τὸν αὐλῶνα· καὶ γράψας ἐν αὐτῷ τινα, ἔπαυσε τὴν λοιμικὴν θνῆσιν· ὅπερ προσωπεῖον [2] καλοῦσιν, ἕως τοῦ νῦν, οἱ Ἀντιοχεῖς Χαρώνιον. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀντίοχος, ὁ λεγόμενος Ἐπιφανὴς, ἔκτισε πρῶτον ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἔξω τῆς πόλεως τὸ λεγόμενον βουλευτήειον, εἰς τὸ ἐκεῖσε συνάγεσθαι πάντας τοὺς συγκλητικοὺς αὐτοῦ, μετὰ τῶν πολιτευομένων, καὶ τῆς πόλεως πάντων τῶν κλητόρων, καὶ βουλεύεσθαι, τί δεῖ γίνεσθαι περὶ τῶν ἀνακυπτόντων, καὶ τότε ἀναφέρειν ἐπὶ αὐτὸν τὰ συμφέροντα. Ἔκλισε δὲ καὶ ἄλλα τινὰ ἔξω τῆς πόλεως, καλέσας τὰ αὐτὰ μέρη εἰς τὸ ἐπώνυμον αὐτοῦ, Ἐπιφανίαν πόλιν· μὴ κλίσας αὐτῇ τεῖχος, ἀλλ' οὕτως ἦν ἡ οἴκησις αὐτῆς ἐπὶ τὸ ὄρος.

---

1 προσέχοντα ἐπὶ τὴν πόλιν] Scr. προσέχον.

2. καλοῦσιν ἕως τοῦ νῦν οἱ Ἀντιοχεῖς Χαρώνιον.] Charonis hanc faciem fuiſſe aſſerit Jo. Tzetz. Chil. 2. Hiſt. 59.

Λαϊτός τις Φιλόσοφος ἐν χρόνοις Ἀντιόχου,
Καὶ τελεστὴς, καὶ μυστικὸς, καὶ τερατοεργάτης,
Λιμοῦ τὴν Ἀντιόχειαν μεγάλου κατασχόντος,
Ξέσας ἐν πέτρᾳ πρόσωπον Χάρωνος, θείς τι πολλὰ,
Τὴν νόσον ἐξωστράκισε μακρὰν Ἀντιοχέων.

Narratiunculam hanc ex noſtro deſumpſiſſe videtur Tzetzes: interim verſu tertio, pro λιμοῦ, legendum, λοιμοῦ. & verſu ultimo, ἐξωστράκισε. Χαρώνεια etiam, ſive Χαρνεῖα, ſunt ſpecus peſtiferum halitum evomentes: Eſt & Χαρωνεῖον, apud Polluc. lib. 8. *Una Carceris janua, per quam ad mortem ducebatur.* De quo etiam Heſych. Χαρώνιον, θύρα μία τοῦ νομοφυλακίου. δι' ἧς οἱ καταδίκοι τὴν ἀπὸ θανάτου (Scr. θανάτῳ] ἐξήγοντο.

Strabo lib. 16. Antiochiam τετράπολιν fuiſſe ſcribit, & in modum 4. urbium diſtinctarum extructam: quarum I. Nicatoris erat. II. multitudinis habitatorum. III. Seleuci Callinici. IV. Antiochi Epiphanis. Harum vero ſingulæ ſuo, & omnes communi muro circundatæ erant.

Ο δὲ αὐτὸς Αντίοχος ὁ Επιφανὴς ἠγανάκτησε κατὰ Πτολεμαίου, βασιλέως Αἰγύπτου, διότι τέλη ἀπήτησε τοὺς ἐκ τῆς ὑπ' αὐτὸν ὄντας χώρας Ιουδαίους. Τῶν γὰρ αὐτῶν Ιουδαίων ἐκ τῆς Παλαιστίνης ἐλθόντων ἐν Αντιοχείᾳ, καὶ αἰτησάντων τὸν αὐτὸν Αντίοχον γράψαι Πτολεμαίῳ, τῷ τῆς Αἰγύπτου τοπάρχῃ καὶ βασιλεῖ, μὴ ἀπαιτεῖν αὐτοὺς τέλος, μετακομίζοντας σῖτον εἰς ἀποτροφὰς αὐτῶν, μεγάλου λοιμοῦ τότε γενομένου ἐν τῇ Παλαιστίνῃ. (ἀπὸ γὰρ τῆς Αἰγυπτιακῆς χώρας μετεκόμιζον σῖτον οἱ Ιουδαῖοι·) ὅστις Πτολεμαῖος δεξάμενος τὰ γράμματα Αντιόχου, πλέον αὐτοὺς ἐκέλευσεν ἀπαιτεῖσθαι. Καὶ λοιπὸν Αντίοχος ὁ Επιφανὴς ἐπεστράτευσε κατὰ Πτολεμαίου, διότι οὐκ ἐπείσθη τοῖς γράμμασιν αὐτοῦ· καὶ συμβολῆς γενομένης μεταξὺ αὐτῶν ἔπεσε πλῆθος τοῦ αὐτοῦ Αντιόχου πολὺ, [1] καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ λιμιτόν. Τοῦτο δὲ γνόντες οἱ τῆς Ιερουσαλὴμ Ιουδαῖοι, ἐξάψεις ἐποίησαν, πρὸς χάριν τοῦ Πτολεμαίου, νομίσαντες τεθνάναι τὸν Αντίοχον, ἑαυτοὺς παρατιθέμενοι. Ο δὲ Αντίοχος ὁ Επιφανὴς συνάξας πλῆθος, ἐπεῤῥιψε τῷ Πτολεμαίῳ, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, κόψας καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς περὶ τῶν Ιουδαίων τῆς Ιερουσαλὴμ τὸ, τί πεπράχασι κατ' αὐτοῦ, ὡς συγχαρέντες τῇ αὐτοῦ ἥττῃ, ὡπλίσατο κατὰ τῆς Ιερουσαλήμ· καὶ πο-

Idem Antiochus Epiphanes infensus fuit Ptolomæo, Ægyptiorum regi; eo quod à Judæis, regno suo subjectis, tributa exigeret. Grassante enim per Palæstinam fame maxima, Judæi ex Ægypto frumentum emere coacti sunt. Antiochiam itaque profecti, Antiochum regem exoratum habuerunt, uti Ptolomæum, Ægypti regem, per literas hortaretur, uti vectigalia à Judæis non exigeret, qui non nisi in victum necessarium frumenta Ægypto exportabant. Ptolomæus autem, acceptis Antiochi literis, tributa à Judæis eo strictius exigebat. Itaque adversus eum arma movit Antiochus: prælioque commisso, ingens ex Antiochi partibus cecidit multitudo; rex autem ipse fuga in fines suos evasit. Judæi interim Hierosolymitani his auditis, Antiochum in prælio cecidisse rati, Ptolomæo sese dederunt; pyrasque, illi congratulantes, accenderunt. Antiochus autem Epiphanes, collecto iterum exercitu, Ptolomæum adoritur; eoque occiso, copias ejus profligavit. Audito vero, quid contra se fecissent Judæi Hierosolymitani, cladem à Ptolomæo illatam gratulantes, in Hierosolymas arma movit, easque obsidione cinxit;

1. καὶ φυγὼν ἀπῆλθεν ἐπὶ τὸ λιμιτὸν] Hæc aliter omnino narrantur, 1. Maccab. 1.

captas

captas deinde vastavit, Judæis internecioni datis omnibus. Eleazarum autem Pontificem Maximum, & Maccabæos, Antiochiam abductos, morte multavit. Sacerdotium etiam Judæorum subvertit, Templumque Salomonis Jovi Olympio, & Minervæ, dicavit. Sed & Dei domum porcinis carnibus conspurcavit; Judæis etiam interdicta religione patria, Græcorum ritus, per tres annos, eos observare coegit.

Mortuus deinde est Antiochus; post quem regnavit filius ejus, Antiochus Glaucus, Hierax vocatus, annis II.

Hunc excepit Demetrianus, Seleuci F. qui regnavit annos VIII. Judæus vero quidam, nomine Judas, Antiochiam veniens, à Demetriano precibus suis obtinuit, ut templum sibi iterum, & Maccabæorum concederentur reliquiæ; quas Judas in Antiochia magna sepelivit, in loco qui dicitur, Cerateum: ubi etiam erat synagoga Judæorum. Hos enim prope ab urbe, è regione

λιορκήσας αὐτὴν ἐπολέμησε, καὶ παρέλαβεν αὐτὴν, καὶ κατέσφαξε πάντας· τὸν δὲ Ελεάζαρ τὸν ἀρχιερέα τῶν Ιουδαίων, [1] καὶ τοὺς Μακκαβαίους, ἐν Αντιοχείᾳ ἀγαγὼν, κολάσας ἐφόνευσε. Καὶ καθεῖλε τὴν ἀρχιερωσύνην τῆς Ιουδαίας, καὶ τὸ ἱερὸν, [2] Σολομῶντος ὄντα, τῶν Ιουδαίων, ἐποίησε [3] Διὸς Ολύμπου, καὶ Αθήνας, μιάνας τὸν οἶκον χοιρείοις κρέασι· καὶ ἐκώλυσε τοὺς Ιουδαίους τὰς πατρῴας θρησκείας, καὶ ἑλληνίζειν αὐτοὺς ἐβιάζετο, ἐπὶ ἔτη τρία.

Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Αντίοχος, καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτοῦ υἱὸς, [4] Αντίοχος ὁ Γλαυκὸς, ὁ λεγόμενος Ιέραξ, ἔτη δύο.

Καὶ μετ' αὐτὸν ἐβασίλευσεν [5] ὁ Δημητριανὸς, ὁ Σελεύκου, [6] ἔτη η'. καὶ ἐλθὼν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Ιούδας τις ὀνόματι, Ιουδαῖος τῷ ἔθνει, ἐδυσώπησε Δημητριανὸν τὸν βασιλέα, παρακαλέσας αὐτὸν, καὶ παρέσχεν αὐτῷ τὸ ἱερὸν, καὶ τὰ λείψανα τῶν Μακκαβαίων· καὶ ἔθαψαν αὐτὰ ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ λεγομένῳ Κερατέῳ· ἦν γὰρ συναγωγὴ ἐκεῖ τῶν Ιουδαίων· πρὸ μικροῦ γὰρ τῆς

---

1. καὶ τοὺς Μακκαβαίους] Ita etiam Cedrenus; ἐφ' οὗ καὶ οἱ Μακκαβαῖοι ἐμαρτύρησαν. Maccabæus licet uni Judæ, Mattathiæ F. cognomen fuerit, auctores tamen promiscue quibuslibet ex Judæis, pro religione Patria dira passis, idem tribuere visi sunt: uti annotavit doctissim. Jos. Scaliger, in Euseb. Quos autem hîc Maccabæos vocat auctor noster, Eleazarus, septemque illi fratres qui una cum matre sua eodem die neci dati sunt, fuisse videntur. Vid. 2. Maccab. c. 6, & 7.

2. Σολομῶντος ὄντα] Scr. ὄν.

3. Διὸς Ολύμπου] Scr. Ολυμπίου.

4. Αντίοχος ὁ Γλαυκὸς] Hic Antiochus Eupator, aliis autoribus omnibus dictus est.

5. ὁ Δημητριανὸς ὁ Σελεύκου] Demetrium alii vocant.

6. ἔτη η'.] Annos XII. huic assignant Euseb. Et ἱστοριῶν συναγ. Scaliger.

πόλεως

πόλεως Ἀντιοχείας ἐπιμωρήσατο αὐτοὺς Ἀντίοχος, ἐν τῷ ἀεὶ κλαίοντι ὄρει, κατέναντι τοῦ Κασίου Διός. Τὸν δὲ ναὸν ἁγνεύσας ὁ Ἰούδας, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ κτίσας, τὸ πάσχα ἐπέλεσε τῷ Θεῷ· Αὕτη β' ἦν τῆς Ἱερουσαλὴμ ἡ ἅλωσις, καθὼς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησε.

Μετὰ δὲ Δημήτριανὸν, ἐγένετο βασιλεὺς [1] Ἀντίοχος, ὁ ἔκγονος τοῦ Γρύπου, υἱὸς Λαοδίκης, θυγατρὸς Ἀριαράθου, βασιλέως Καππαδόκων, ἔτη θ'. Καὶ ἔπαθε τότε ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, τῷ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐπὶ τῶν αὐτῶν Μακεδόνων, μετὰ τὸ ἐξ ἀρχῆς τεθῆναι θεμέλιον τείχους ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, [2] μετ' ἄλλα ἔτη ρνβ', ὥραν ἡμερινὴν ι', μηνὶ Περιτίῳ, τῷ καὶ Φεβρουαρίῳ, κα'. Καὶ ἀνενεώθη πᾶσα, [καθὼς Δόμνος, ὁ χρονογράφος συνεγράψατο· μετὰ δὲ τὸ πληρωθῆναι τὰ τείχη, καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν, μετὰ ρκβ' ἔτη ἔπαθε·] καὶ βελτίων ἐγένετο.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον, ἔκγονον τοῦ Γρύπου, ἐβασίλευσεν [3] Ἀντίοχος ὁ Εὐεργέτης· ὅστις ἐτυραννήθη ὑπὸ Πάρθων, καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν μεγάλως. Καὶ μετὰ τὸ πολλοὺς ἀπολέσθαι Πάρθους,

Jovis Cassii, neci dederat Antiochus, in Monte semper lachrymanti. Judas autem repurgato Templo, urbeque instaurata, Pascham Deo celebravit. Erat hæc secunda Judæorum captivitas: uti in Chronicis tradidit Eusebius Pamphili.

Demetriano successit in regno Antiochus, Grypi nepos, filius Laodices, Ariarathi Cappadocum regis filiæ; Et regnavit annos XI. Anno autem octavo imperii ejus Macedonici, terræ motum passa est Antiochia Magna. Accidit hoc ad horam X diei XXI mensis *Perittii*, sive Februarii; anno post jacta à Seleuco Nicatore prima mœniorum fundamenta CLII, post mœnia autem absoluta, ipsamque urbem totam, annis CXXII. Tum vero de integro restituta est, tota in melius redacta: sicuti Domnus Chronographus scriptum reliquit.

Antiocho Grypi successit in regno Antiochus Evergetes. Hic in Parthos rebellantes arma movit: cumque Parthorum plurimi in bello cecidissent; in gratiam de-

1. Ἀντίοχος ὁ ἔκγονος τοῦ Γρύπου] Hic Eusebio, Ἀλέξανδρος· ἱστοριῶν συναγωγῆς auctori, Ἀλέξανδρος, ὁ τοῦ Βαλᾶ, dictus est.

2. μετ' ἄλλα ἔτη ρνβ'.] ἄλλα, omnino redundat: cæterum locus iste totus mendosus esse videtur. A primo Seleuci regis anno, ad hujus annum octavum, Eusebius CLXIX. annos enumerat.

3. Ἀντίοχος ὁ Εὐεργέτης] Hic Demetrius, Eusebio, & ἱστοριῶν συναγ. dictus est: à quibus maxime dissona sunt, quæ hic profert Auctor noster. Quisnam vero sit Antiochus iste Dionicus, sive Dionicis F. quem proxime producit auctor, fateor me nescire.

inde cum eis rediens, filiam Arſacis Parthi, adverſarii ſui, nomine Brittanen, Antiocho Cyziceno in uxorem accepit: atque hic belli finis fuit.

Poſt Antiochum vero Evergetem, regnarunt ex genere ejus reges alii IX, uſque ad Antiochum Dionicum Leproſum, Cleopatræ & Antiochidis patrem.

Temporibus autem eorum, qui Antiochum Dionicum antecesserunt, Romanos invaſit Epiri rex Pyrrhus; oraculo fretus, futurum eſſe, ut à muliere periret. Congreſſus itaque cum eo Curius, Conſul Romanus, bello ſuperior evaſit: Pyrrhus autem in fugam verſus, urbem quandam venit, ædificia extra muros habentem: ubi mulier quædam, tegula in caput ejus vibrata, illum occidit.

Poſtea temporibus Conſul Romanus fuit Magnus; qui & Paulus Macedonicus. Perſem hic, Macedoniæ regem, bello interfecit; Macedoniamque ipſam Romano ſubjugavit Imperio. Hujus meminit in Hiſtoria ſua Catilinaria Salu-

εἰς φιλίαν ἦλθον· καὶ ἔλαβε γυναῖκα Ἀντιόχῳ, τῷ υἱῷ αὐτοῦ, τῷ λεγομένῳ Κυζικηνῷ, τὴν θυγατέρα Ἀρσάκους τοῦ Πάρθου, τοῦ τυραννήσαντος αὐτὸν, ὀνόματι Βριττάνην· καὶ ἐπαύθη ὁ πόλεμος.

Μετὰ δὲ Ἀντίοχον τὸν Εὐεργέτην, ἐβασίλευσαν [1] ἐκ τοῦ γένους αὐτοῦ ἄλλοι θ' βασιλεῖς, ἕως τῆς βασιλείας Ἀντιόχου τοῦ Διονίκου, τοῦ λεπροῦ, τοῦ πατρὸς Κλεοπάτρας, καὶ Ἀντιοχίδος.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τῶν πρὸ Ἀντιόχου τοῦ Διονίκου, τῶν προειρημένων, ἐτυράννησε Ῥωμαίους ὁ βασιλεὺς, ἤτοι τοπάρχης Πύῤῥος, ὁ Ἠπειρώτης, λαβὼν χρησμὸν, ὅτι ὑπὸ γυναικὸς ἀποθνήσκει. Καὶ συμβαλλων αὐτῷ πόλεμον ὁ Κύριος, ὕπατος Ῥωμαίων, ἐνίκησεν αὐτόν· καὶ [2] φυγὼν ὁ Πύῤῥος, ἦλθε πλησίον πόλεως, ἐχούσης ἔξω τειχῶν οἰκήματα· καὶ ῥίψασα γυνὴ κεραμίδα κατὰ τῆς κορυφῆς αὐτοῦ, ἐφόνευσεν αὐτόν.

Μετὰ ταῦτα δὲ ἐγένετο ὕπατος Μάγνος, [3] ὁ καὶ Παῦλος, ὁ Μακεδών· [4] ὅστις ἐφόνευσεν ἐν πολέμῳ τὸν βασιλέα τῆς Μακεδονίας, ὀνόματι Πέρσην, καὶ παραλαβὼν τὴν Μακεδονίαν χώραν ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ῥωμαίους. [5] Περὶ οὗ Σαλούστιος μέμνη-

1. ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν] forte αὐτοῦ.

2. φυγὼν ὁ Πύῤῥος, ἦλθε πλησίον πόλεως &c.] In his diſcrepat auctor à recepta Pyrrhi hiſtoria: non enim in Italia, belloque à Curio in Pyrrhum facto; ſed apud Argos Græciæ hoc acciſſe teſtantur Juſtinus, & Plutarchus: quos vide.

3. ὁ καὶ Παῦλος, ὁ Μακεδών] Hic, Paulus Æmilius eſt, qui à Macedonibus, Perſeque rege eorum ſuperatis, Macedonicus dictus eſt. Μακεδών autem hic habet auctor, pro Μακεδονικός· quo ſenſu ſæpe uſurpari aſſerit Stephanus de urb. in Μακεδονία.

4. ὅστις ἐφόνευσεν ἐν πολέμῳ &c.] Imo Captivum abduxit, Triumphumque celeberrimum de eo egit: uti ſcribunt Hiſtorici Romani omnes.

5. περὶ οὗ Σαλούστιος μέμνηται] Nominat quidem, in C. Cæſaris oratione; nec aliquid amplius.

ται,

του, εἰς τὴν Κατιλλιναρείαν ἔκθεσιν, μνημονεύων τῆς δημηγορίας τοῦ Καίσαρος. Καὶ μετὰ ταῦτα βασιλεύει τῆς ἰδίας χώρας [1] Περσεὺς ὁ Ηπειρώτης, ὁ νεομάχος, καὶ τοπάρχης Θετταλίας· ὅντινα Περσέα ὀνόμασι τῇ ἰδίᾳ ἐκθέσει Εὐτρόπιος, ὁ συγγραφεὺς Ρωμαίων, ἐν τῇ μεταφράσει αὐτοῦ. Τούτου δὲ καὶ Παλαίφατος μέμνηται. Τὸν δὲ αὐτὸν Περσέα πολέμῳ ἀνεῖλε Λούκιος Παῦλος, ὕπατος Ρωμαίων.

Εν οἷς χρόνοις Αννίβαλ τις ὀνόματι, [2] ῥὴξ τῶν Αφρων, ἐπυράννησε τὴν Ρώμην, ἔτη εἴκοσιν, ἀβασίλευτον ὄντων, διοικουμένην ὑπὸ τῶν ὑπάτων. Ος τῆς Ιταλίας πάσης τὸ πολὺ μέρος ἀπώλεσεν, ὑποτάξας πολέμοις, [3] καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον. Καὶ λοιπὸν προεβάλλετο ἡ σύγκλητος Ρώμης ὕπατον δυνατὸν ἐν πᾶσι, μάλιστα δὲ ἐν

stius; ubi concionem à Cæsare habitam recitat. Post hæc regioni suæ imperavit Perses Epirota, Thessaliæ regulus, navalibus pugnis celebris. Hujus etiam in Historia sua, in Græcam linguam traducta, meminit Europius, Romanorum Historiographus. Ejusdem etiam mentionem fecit Palæphatus. Hunc itaque bello devictum, neci dedit Lucius Paulus, Consul Romanus.

Illis temporibus, bellum cum Romanis gessit, per annos XX, Hannibal quidam, Afrorum Rex; quo tempore, Regibus dudum exactis, Romana Resp. à Consulibus administrata est. Hic potiorem Italiæ partem, bello subactam, vastavit; interfecto etiam Paulo illo, de quo superius. Senatus itaque Romanus Consulem designavit Scipionem illum ma-

---

1. Περσεὺς ὁ Ηπειρώτης, ὁ νεομάχος,] Quisnam tandem sit hic Perseus? Si Macedonicum illum supradictum vult, (qui quidem maximam Epiri, Thessaliæque partem sibi subjugaverat,) unde nunc revixit? supra enim à P. Æmilio occisus traditur: aut quare hæc repetita sunt? Neque enim Persem alium ullum memorat Eutropius, quem citat Auctor noster. Deinde cur Νεομάχος diceretur, non satis video: vocabulum enim hoc nullibi apud Scriptores, quod sciam, occurrit. Persem quidem classe sua Romanos crebris detrimentis affecisse testatur Zonaras, Tom. 2. καὶ αὖθις ὁ Περσεὺς ἐφθείρετο, καὶ ἃ κατεῖχεν ὁ Φίλιππος, ἀνεκτήσατο, καὶ τοῖς ναυτικοῖς συχνὰ τοὺς Ρωμαίους ἐλύπει, &c. Persei etiam navis Celeberrimæ meminit Eutropius, lib. 4. his verbis: *Romam (Paulus) cum ingenti pompa rediit, in nave Persei, quæ inusitatæ magnitudinis fuisse traditur, adeo ut XVI. ordines dicatur habuisse remorum.* His itaque adductus, pro νεομάχος, ναυμάχος lego, aut forte, ὑνομάχος, vertoque, *Navalibus pugnis celebris.*

2. ῥὴξ τῶν Αφρων] Afrorum Rex, sive Dux: hoc nomine enim Barbaros Duces suos appellare solitos esse, supra monuimus.

3. καὶ σφάζει τὸν προειρημένον Παῦλον] Imo supradicti Pauli Æmilii Macedonici pater fuit Paulus ille, qui ab Hannibale occisus est. Bellum enim Punicum secundum, quod Hannibale duce cum Carthagine habuit Roma, bellum Macedonicum secundum, quo cecidit Perses, L. circiter annos præcessit.

gnum; virum certe in omnibus, maxime vero in bellis clarum. Scipio hic, interim dum in Italia moras trahebat Hannibal, magnis instructus copiis, in Africam, Hannibalis patriam, maturavit iter: ubi regionibus undique vastatis, Carthaginem ipsam, ubi regnabat Hannibal, incendio dedit: & abductis incolis omnibus, ipsum etiam Senatum Carthaginensem captivum Romam abduxit.

De his autem certior factus Hannibal, Bithyniam profectus est, ad Antiochum, Nicomedis F. Asiæ regem: à quo auxilium adversus Romanos petiit. Fœdera autem amicitiæ cum Romanis habuerunt Macedones, inde ab Alexandri temporibus; eo quod exercitu Romano instructus fuisset Alexander, bello Darium aggressurus. Antiochus vero rex Asiæ, copiis suis confisus, adjungit se Hannibali: atque exercitu ex Bithynia educto, contra Romanos cum eo profectus est. Senatus autem Romanus, hoc audito, Consulem designavit Scipionem se-

πολέμοις, τὸν λεγόμενον Σκηπίονα τὸν μέγαν. Ὅστις Σκηπίων, ἐν ᾧ ἦν διατρίβων ὁ Αννιβὰλ ἐν τῇ Ἰταλίᾳ, ἔλαβε πλῆθος στρατοῦ, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν χώραν τοῦ Αννιβαὰλ, εἰς τὴν Ἀφρικὴν, καὶ ἀπώλεσεν αὐτὴν, [1] ἐμπρήσας τὴν πόλιν, ἔνθα ἦν ῥὴξ ὁ Αννιβαὰλ, τὴν Καρθαγένναν, καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτὴν, καὶ λαβὼν τοὺς αὐτοῦ πάντας, μετὰ τῆς συγκλήτου αὐτοῦ, ὑπέστρεψεν εἰς τὴν Ῥώμην.

Καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ Αννιβαὰλ, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Βιθυνίαν, πρὸς τὸν Ἀντίοχον, τὸν Νικομήδους, βασιλέα τῆς Ἀσίας· καὶ παρακαλεῖ αὐτὸν, συμμαχῆσαι αὐτῷ. [2] Εἶχον δὲ, ἀπὸ Ἀλεξάνδρου, τοῦ Μακεδόνος, οἱ Μακεδόνες συνωμοσίας μετὰ τῶν Ῥωμαίων φιλίας, ὅτι καὶ στράτον ἔδωκαν τῷ Ἀλεξάνδρῳ κατὰ Δαρείου. Ὁ Ἀντίοχος, ὁ τῆς Ἀσίας βασιλεὺς, πεισθεὶς τῷ Αννιβαὰλ, συνέμιξε, καὶ ἀπῆλθε μετ' αὐτοῦ κατὰ Ῥωμαίων, θαῤῥῶν τῷ ἰδίῳ στρατῷ, ἐκ τῆς Βιθυνίας ἐξορμήσας. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Ῥώμης συγκλητικοὶ τοῦτο, προεβάλλοντο ὕπατον δυνατὸν, τὸν δεύτερον Σκηπίονα, [3] τὸν ἀδελφὸν τοῦ

1. ἐμπρήσας τὴν πόλιν &c. καὶ αἰχμαλωτίσας αὐτὴν] Imo minus; obsidione enim eam cinxisse Scipionem, vix dici potest: *denique non jam à tertio lapide, sed ipsas Carthaginis portas obsidione quatiebat*: inquit Florus, lib. 2.

2. εἶχον δὲ, ἀπὸ Ἀλεξάνδρου &c.] Eodem modo nugatur etiam libri hujus 8. initio, de Alexandro verba faciens, Romanis ditiones eorum, ex Persarum manibus extortas, reddente: quum Romani, non nisi longo post Alexandrum M. tempore, post Italiam sero tandem totam subactam, in exteros arma movere cœperint.

3. τὸν ἀδελφὸν τοῦ πρώτου Σκηπίονος] Ut Scipio alter Africanus, ob Africam subactam, ita hic Asiaticus, ab Asiatico bello à se prospere gesto, cognominatus est, ut testatur Eutropius: lib. 4. *Scipio Romam rediit, ingenti gloria triumphavit. Nomen & ipse, ad imitationem fratris, Asiatici accepit, quia Asiam vicerat; sicut frater ipsius propter Africam domitam Africanus appellabatur.*

πρότης

πρώτου Σκηπίωνος· καὶ ἔπεμψαν αὐτὸν κατὰ τῶν δύο, Ἀντιόχου τοῦ βασιλέως Ἀσίας, καὶ Ἀννιβαὰλ τοῦ ῥηγὸς τῆς Ἀφρικῆς. Καὶ ἀπαντήσας αὐτοῖς συνέβαλε πόλεμον μέγαν μετ᾽ αὐτῶν· καὶ σφαγέντων πολλῶν, [1] ἴδεν ὁ Ἀννιβαὰλ τὴν τοῦ Σκηπίονος δύναμιν, καὶ ὅτι πάντως ἐπάνω φέρει, ἔφυγε· καὶ [2] ἑαυτῷ παραχρησάμενος, πιπίσας ἀπέθανε. καὶ ἑωρακὼς ὁ Ἀντίοχος τὸν Ἀννιβαὰλ φυγόντα, ἔδωκε νῶτα· καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σκηπίων, ἕως τοῦ ὄρους τῆς Ἰσαυρίας, τοῦ λεγομένου Ταύρου· καὶ ἀνελθὼν ἐκεῖ ὁ Ἀντίοχος, ἔπεμψε πρὸς αὐτὸν πρέσβεις, παρακαλῶν αὐτὸν, ὡς μηδεμίαν ἔχθραν ἔχων κατὰ Ῥωμαίων, ἀλλ᾽ ὑπὲρ ἄλλου πολεμῶν. Καὶ ἐδέξατο αὐτὸν ὁ Σκηπίων, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν ὑπὸ Ῥωμαίους, κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου Ῥώμης, πρὸς τὸ παρέχειν αὐτὸν καθ᾽ ἕκαστον ἔτος Ῥωμαίοις [3] χρυσοῦ τάλαντα τέσσαρα, καὶ ἀργύρου, καὶ

cundum, Scipionis prioris fratrem, virum strenuum: qui missus à Senatu contra duos illos, Antiochum Asiæ, & Hannibalem Africæ reges, obviam eis processit: prælioque utrinque acriter commisso, plurimi ceciderunt. Videns autem Hannibal, quantæ essent Scipionis vires, & quod ubique superior evasisset, in fugam vertitur; & veneno hausto, mortem sibi consciscit. Antiochus autem ubi Hannibalem fugientem vidit, & ipse terga dedit: quem Scipio insecutus est Isauriam usque, ad montem Taurum. Quo cum venisset Antiochus, Scipionem per legatos exoratum habuit, uti in gratiam se reciperet: ut qui partes tantum alienas egisset, contra Romanos autem nihil hostile cogitasset. Accepit igitur eum Scipio, & ex Senatusconsulto Romanis tributarium fecit; ea scilicet conditione, ut quotannis, quandiu vi-

1. ἴδεν ὁ Ἀννιβαὰλ] Scr. ἰδών.

2. ἑαυτῷ παραχρησάμενος, πιπίσας ἀπέθανε] ἑαυτῷ παραχρήσασθαι apud nostrum, pro, *Manus sibi inferre*, usurpatur: supra ἀπεχρήσατο eodem sensu usurpavit, in Oenone, Paridis uxore priore, mortem laqueo sibi consciscente, ἑαυτῇ ἀπεχρήσατο ἀγχόνῃ. lib. 5. p. 77: deinde πιπίσας, subaudiend. φάρμακον: ita Eutrop. lib. 4. *& cum tradendus esset Romanis, venenum bibit &c.* quod à Pæanio, Eutropii Græco Metaphraste, redditur, φάρμακον πιὼν ἀποθνήσκει. Appianus tamen, de Bel. Syr. Annibalem ait à Flaminio, legatione ob aliam causam fungente, apud Prusiam, Bythiniæ regem, veneno sublatum fuisse. πιπίσας vero, à πιπίζω, quod aliquando dicitur, pro πιπίσκω, uti tradit Hesychius: Πιπίζειν καταμιμούμενοι (lego disjunctim, κατὰ μίμησιν) ἡ λέξις πεποίηται τῆς τῶν ὀρνέων φωνῆς. Λέγουσι δὲ τὸ ποτίζειν, ἢ πιπίσκειν.

3. χρυσοῦ τάλαντα τέσσαρα, καὶ ἀργύρου] Pacis conditiones, uti asserit Eutropius lib. 4. hæ fuerunt; *ut ex Europa & Asia* (Antiochus) *recederet, atque intra Taurum se contineret; Hannibalem concitatorem belli dederet.* Livius tamen X. millia talentum Romanos ab Antiocho exegisse scribit: quem vide.

 veret,

veret, auri talanta IV, argentique totidem, præter alia quædam, persolveret. Scipio autem convivium exhibens, Antiochum vocavit: cui etiam, tanquam Regi superiorem locum concessit. Sic honoribus auctus Scipio, Romam reversus est: uti hæc sapientissimus Florus, ex Livii monumentis, memoriæ prodidit.

Decimo quinto autem anno Antiochi Dionici, Leprosi, Syriæ regis, (de quo superius diximus;) Tigranes, quidam, Armeniæ rex, Antiocho eidem grave bellum intulit: & bello superior factus Tigranes, Armeniæ rex, Antiochiam magnam cepit, regnumque ejus, bona etiam quæ habuit omnia ei ademit; Antiocho ipso in regiones Persicas fugiente. Pompeius autem Magnus, Roma propter Cæsarem relicta, contra Cilices, Romani imperii hostes, cum exercitu veniens, profligatis illis, in Tigranem, Armeniorum regem, arma movit: quo devicto, Armeniam cepit; Ciliciam quoque, Syriamque: & dissolutis eorum regnis, Antiochenos vindicavit. Antiochiam vero ingressus, illam Romano subjecit imperio. Multa etiam eis indulsit; reparato etiam,

ἄλλα τινὰ, ἄχρι τῆς αὐτοῦ ζωῆς. Καὶ ποιήσας ἄριστον ὁ Σκηπίων, ἐκάλεσεν αὐτὸν, καὶ παρέσχεν αὐτῷ τὸν πρῶτον τόπον, τιμήσας αὐτὸν, ὡς βασιλέα. Καὶ μετὰ δόξης ἀνῆλθεν ὁ Σκηπίων ἐν τῇ Ῥώμῃ, καθὼς ὁ σοφώτατος Φλῶρος ὑπεμνημάτισεν ἐκ τῶν Λιβίου συγγραμμάτων.

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τοῦ προειρημένου Ἀντιόχου τοῦ Διονίκου, βασιλέως τῆς Συρίας, τοῦ λεπροῦ, Τιγράνης τις, βασιλεὺς Ἀρμενίων, ἐλθὼν ἐπολέμησε τῷ αὐτῷ Ἀντιόχῳ, πόλεμον μέγαν. Καὶ νικήσας τὸν αὐτὸν Ἀντίοχον ὁ Τιγράνης, βασιλεὺς Ἀρμενίων, παρέλαβε τὴν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ· ἀφελόμενος πάντα παρ' αὐτοῦ ἃ εἶχε, [1] φυγότος τοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου βασιλέως ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη τὸν αὐτὸν Τιγράνην. Κατελθόντος δὲ ἀπὸ τῆς Ῥώμης Πομπηΐου, τοῦ καὶ Μάγνου, [2] διὰ τὸν Καίσαρα, καὶ ἐλθόντος κατὰ Κιλίκων, τυραννησάντων τὸν αὐτὸν Πομπήϊον, καὶ νικήσαντος αὐτοῦ τοὺς Κίλικας, ἐπολέμησε καὶ τῷ Τιγράνῃ, βασιλεῖ τῶν Ἀρμενίων· καὶ νικήσας αὐτὸν, παρέλαβε καὶ τὴν Ἀρμενίαν, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ τὴν Συρίαν· λύσας καὶ τὰς τοπαρχίας αὐτάς. καὶ ἐξεδίκησε τοὺς Ἀντιοχεῖς, καὶ εἰσῆλθεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀν-

1. φυγότος τοῦ αὐτοῦ Ἀντιόχου] Scr. φυγόντος.

2. διὰ τὸν Καίσαρα] Imo Tigranes à Ptolomæo in deditionem acceptus, longe ante Pompeii & Cæsaris discordiam. Verum infinitum esset Auctoris Rerum Romanarum imperitiam ubique notare.

ποχέων

ποχέων πόλι, ποιήσας αὐτὴν ὑπὸ Ρωμαίους· [1] χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ, καὶ κτίσας τὸ βουλευτήριον, [2] πεσόντα γὰρ ἦν· ἐτίμησε δὲ αὐτοὺς, ὡς ἐκ γένους Ἀθηναίους ὄντας.

quod collapsum fuerat, foro judicii publico. Magno autem honore eos prosecutus est, eo quod ortum suum ab Atheniensibus ducebant.

Βύβλος δέ τις, στρατηγὸς δυνατὸς, (ὃς καὶ ἐν τῇ παραλίᾳ Φοινίκῃ εὗρε κώμην, καὶ ἐποίησε πόλιν, τειχίσας αὐτήν· ἣν [3] ἐκάλεσε Βύβλον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ·) [4] οὗτος γὰρ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθήνης, τὸ παρὰ Σελεύκου γενόμενον, [5] φοβερὸν ὄντα, καὶ τὸ ἄγαλμα τοῦ Κεραυνίου Διὸς, παρὰ τοῦ αὐτοῦ Σελεύκου γενόμενον, καὶ αὐτὸ φοβερὸν, αἰτησάμενος χάριν τοὺς Ἀντιοχεῖς, ἐπῆρε, καὶ ἐν Ῥώμῃ ἔπεμψεν, εἰς τὸ Καπετώλιον, ὡς μεγάλης ὄντα θέας, καὶ ὡς ὑποταγέντα Ῥωμαίοις. (ἅτινα ἀγάλματα ἕως τοῦ νῦν εἰσί·) καὶ ἐπιγράφει· «Δῆμος Ἀντιοχείας «τῆς μεγάλης ἐτίμησε Ῥωμαίους, «ἀγάλματα εὐχαριστῶν.

Byblus autem quidam, dux in bello strenuus, (qui in maritimum Phœniciæ vicum incidens, mœnibus eum cinctum, urbem fecit, & à nomine suo Byblum appellavit:) hic inquam, statuas illas mirandas, quas olim Seleucus Jovi Ceraunio, & Minervæ posuerat, ab Antiochenis impetratas, Romam transmisit, ibi in Capitolio collocandas: ut quæ spectatu admirandæ essent, Romanarumque Victoriarum Monumenta. Statuæ autem istæ usque adhuc Romæ visuntur, hunc in modum à Byblo inscriptæ. *Romanis gratificans, statuis hisce eos donavit populus Antiochenus.*

Ἀντίοχος δὲ, ὁ Διονίκους, βασιλεὺς, ἀκούσας τὴν τοῦ Τιγράνου, Ἀρμενίων βασιλέως, ἀπώλειαν, καὶ τὴν τοῦ Πομπηΐου Μάγνου κατ' αὐτοῦ

Antiochus vero Dionicus, ubi inaudisset Tigranem, Armeniorum regem, à Pompeio magno profligatum fuisse,

1. χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ] Eutropius lib. 6. de Pompeio M. *Et cum venisset in Syriam, Seleuciam vicinam Antiochiæ civitatem libertate donavit, quod regem Tigranem non recepisset. Antiochensibus obsides reddidit: aliquantum agrorum Daphnensibus dedit, quo locus ibi spatiosior fieret: delectatus amœnitate loci, & aquarum abundantia.*

2. πεσόντα γὰρ ἦν] Puto Auctorem scripsisse, πεσόντα· itaque repono, πεσὸν, *lapsum*: ὄντα enim, pro ὂν frequentissime hic occurrit.

3. ἐκάλεσε Βύβλον, εἰς ὄνομα αὐτοῦ] Byblum, antiquissimam Phœniciæ urbem, à Saturno conditam fuisse, testatur Stephanus de urb. Βύβλος. πόλις Φοινίκης ἀρχαιοτάτη πασῶν, Κρόνου κτίσμα; Byblumque dictam, vel à Bybli, Mileti cretensis Filia; aut, ἐκ τοῦ πάσης ἀρχαίας βίβλου φυλακὴν ἀσινῆ ἐν ταύτῃ γενέσθαι, *ob libros omnes antiquos ibidem tutissime servatos*: aut denique, *quod Isis, Osirim deflens, Diadema suum ibi deposuerit;* τοῦτο δὲ ἦν βιβλίον: *hoc autem Biblion erat, à Byblo Ægypti* &c.

4. οὗτος γὰρ] Scr. οὗτος.

5. φοβερὸν ὄντα] Scr. ὄν.

Pom-

Pompeium adit; & procidens ei ad pedes, rogavit, uti regnum sibi suum redderet. Annuit votis ejus Pompeius: & concesso ei iterum Syriæ regno, Ciliciam etiam, suaque omnia ei restituit. Mensis igitur Junii die XIX. discedente ab Antiochia in Ægyptum Pompeio, rursus regnavit Antiochus Dionicus Macedo.

νίκλω, ἐλθὼν πρὸς τὸν Πομπήϊον, προσέπεσεν αὐτῷ, αἰτήσας αὐτὸν ἀναδοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ. Οστις [1] Πομπήϊος παρακληθεὶς, ἀνέδωκεν αὐτῷ πάλιν τὴν βασιλείαν τῆς Συρίας, καὶ τὴν Κιλικίαν, καὶ πάντα ὅσα κατεῖχε πρώην ὁ αὐτὸς Αντίοχος. Καὶ τῇ ιθʹ τοῦ Δεσίου μηνὸς ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἀπὸ Αντιοχείας ὁ Πομπήϊος· καὶ ἐβασίλευσε πάλιν ὁ αὐτὸς Αντίοχος, ὁ Μακεδὼν, ὁ Διονίκου.

Hisce temporibus floruerunt Cicero, & Salustius, sapientissimi Romanorum Poetæ.

Εν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις ἦν ὁ Κικέρων, καὶ ὁ Σαλλούστιος, [2] οἱ σοφώτατοι Ρωμαίων ποιηταί.

Moriturus autem Antiochus Dionicus imperium, facultatesque suas omnes, Romanis legavit. Eo itaque demortuo, Romano imperio cessit An-

Ο δὲ βασιλεὺς Αντίοχος ὁ Διονίκου, μέλλων τελευτᾷν, κατέλιπε πάντα τὰ ὑπ' αὐτὸν Ρωμαίοις, [3] μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ. Μετὰ οὖν τὴν

---

1. *Πομπήϊος παρακληθεὶς ἀνέδωκεν αὐτῷ*] Imo Antiochus, licet rogandi habuit audaciam, repulsam tamen tulit: ἐτόλμησε μὲν γὰρ Αντίοχος ἀπαιτῆσαι αὐτὰς, οὐκ ἀπέλαβε δέ. Xiphilin. Epit. Dion. vide & Appian. Alexandr. in Syriacis.

2. *οἱ σοφώτατοι Ρωμαίων ποιηταὶ*] Jo. Gregorius, *Scriptores*, vertit; hoc scilicet Auctori indulgens: ego tamen vocabuli interpretationem genuinam retinere malui, nec enim tanti est, ut, in hoc Auctoris famæ consulatur, in aliis majoris momenti tam graviter peccantis. Salustium autem Poetam, nemo unquam dixerit: de Cicerone vero hoc ei concedi fortasse poterit: Poetam enim eum fuisse, licet vix laurea dignum, testem habemus Juvenalem, Sat. 10. ubi hunc ejus versiculum citat.

O fortunatam natam me Consule Romam.

Deinde addens:

Antoni gladios potuit contemnere, si sic Omnia dixisset. Ridenda poemata malo, &c.

Certe Ciceronem Poeticæ operam, juniorem, impendisse, negari non potest; sed & etiam carmina scripsit: ex quibus Limonem, poema ejus sic dictum, citat Donatus, Pontium Glaucam aliud ita appellatum, Plutarchus; ipse etiam, de suis temporibus tres libros carmine se scripsisse testatur. Sed & multa ex Græco transtulit; ut Arati Phœnomena: cujus etiam nunc pars extat, aliaque præterea. Attamen Poetæ nomine an dignus censendus sit, dubitari potest. Tacitus enim *Carmina Ciceronis forum redolere, potius quam Castaliam*, asserit, Cassii etiam Severi apud Senecam poeseos Ciceronianæ censura hæc est, *Virgilium illa felicitas ingenii, oratione soluta, reliquit: Ciceronem eloquentia sua in carminibus destituit.* Vide Gregor. Gyraldum. de Poetar. histor. dialog.

3. *μετὰ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ*] Scr. αὐτοῦ. atque hic ignoti hujus Antiochi finis esto.

τελευτὴν

τελευτὴν Αντιόχου τοῦ βασιλέως, γέγονεν ἡ Αντιόχεια ἡ μεγάλη ὑπὸ Ρωμαίους, καὶ πᾶσα ἡ χώρα τῆς Συρίας, καὶ Κιλικίας, καὶ ὅσα κατεῖχον οἱ Μακεδόνες. Ἐβασίλευσαν οὖν Αντιοχείας τῆς μεγάλης, ἤτοι τῆς Συρίας, καὶ Κιλικίας, καὶ ἄλλων χώρων οἱ Μακεδόνες, ἀπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, ἕως οὗ ἐδόθη Ρωμαίοις ἡ βασιλεία, [1] ἔτη σξγ΄.

tiochia magna, omnisque Syria, & Cilicia; insuper etiam quodcunque Macedones possederunt. Macedones itaque Antiochiæ magnæ regnarunt, Syriam, Ciliciam, aliasque regiones sibi subjectas tenentes, à Seleuco Nicatore, usque ad hoc tempus, quo Romanis traditum est imperium, per annos CCLXIII.

---

1. ἔτη σξγ΄.] Syriæ regnum Macedonicum CCL. tantum annos durasse, atque post Philippum, Antiochi Dionysii fratrem, defecisse, testes habemus Eusebium, & ἱστοριῶν συναγωγῆς Auctorem.

m m LIBER

LIBER NONUS.

De Temporibus Consulum Romanorum.

ΛΟΓΟΣ ΕΝΝΑΤΟΣ.

Χρόνων Υπάτων Ρώμης.

RESpublica Romana à Consulibus primum administrata fuit, per annos CCCCLXIV, usque ad Julium Cæsarem Dictatorem. Hic natus non erat, sed, matre mense nono mortua, dissectaque, ex utero ejus exertus est: unde Cæsar dictus, quod Romanis, *Dissectio*, sonat. Adultus tandem, virque

ΤΑ ἐν Ῥωμαίων πράγματα πρῶτον διῳκεῖτο ὑπὸ τῶν ὑπάτων, [1] ἐπὶ ἔτη υξδʹ, ἕως Καίσαρος Ἰουλίου τοῦ Δικτάτορος· ὃς οὐκ ἐγεννήθη, ἀλλὰ τῆς αὐτοῦ μητρὸς τελευτησάσης τῷ ἐννάτῳ μηνὶ, ἀνέχειραν αὐτὴν, καὶ ἐξέβαλον αὐτὸν βρέφος, [2] διὸ Καῖσαρ ἐλέγετο· (Καῖσαρ λέγεται Ῥωμαϊστὶ, ἡ ἀνα-

1. ἐπὶ ἔτη υξδʹ.] De Consulatus duratione, à Regibus scilicet expulsis, ad C. J. Cæsarem Dictatorem, magna est inter auctores opinionum diversitas. Chr. Alex. auctor annos enumerat tantum CCCXCIII. Eusebius, CCCCLXXIII. Excerptiones Chronologicæ ad Florum, an. DLXII. quod incidit in an. ab urb. Cond. DCCVI. vid. Scal. de Emend. Temp.

2. διὸ Καῖσαρ ἐλέγετο.] Ita etiam Cedrenus, Chr. Alexandr. Glycas, & Constantinus Manasses, qui tamen etiam alias nominis rationes profert. Zonaras vero

ἡ ἀνατομή.) Ἀναστραφεὶς δὲ, καὶ ἀνδρεῖος γενόμενος, προεβλήθη Τριουμβυράτωρ, μετὰ Πομπηΐου Μάγνου, καὶ Κράσσου· ὑπὸ γὰρ τῶν τριῶν τούτων ἐδιοικεῖτο τὰ Ῥωμαίων. Ὁ δὲ Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ, μετὰ τὸ φονευθῆναι τὸν Κράσσον, [1] παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν πολέμῳ ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, ἔμεινε πολεμῶν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ ἐν τοῖς μέρεσι τῆς δύσεως. Καὶ [2] διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας, ἤτοι τῆς Τριουμβυρατορίας, κατὰ δοκιμασίαν τινὰ τῆς συγκλήτου Ῥώμης, καὶ Πομπηΐου Μάγνου, [3] τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ, ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ἰούλιος λυπηθεὶς, ἐτυράννησε Ῥωμαίους· καὶ προστρεψάμενος τοὺς κατὰ Ῥωμαίων πολεμίους, ἐπεστράτευσε μετὰ τῆς συγ-

strenuus factus, cum Pompeio Magno, Crassoque, Triumvir creatus est. Post Crassum vero à Persis captum, occisumque, Cæsar Dictator, cum copiis suis, in regionibus Occidentalibus bellum prosecutus est: donec à Senatu, Pompeioque Magno, genero suo, Consulatu, sive Triumviratu exutus, ægre hoc ferens, in Romanos arma sumpsit. Ascitis itaque sibi Romanorum hostibus, Senatui, Pompeioque Magno bellum intulit: Romaque occupata, Senato-

vero vulgatam hanc nominis hujus rationem falsam esse asserit, his verbis, Tom. 2. Ἐλέγετο δὲ Καῖσαρ, ὥς τινες οἴονται, οἷα δὴ τῆς γαστρὸς τῆς μητρὸς αὐτοῦ ἐν τῷ τίκτειν θανούσης, καὶ αὐτοῦ διὰ ἀνατομῆς προαχθέντος εἰς φῶς· οὐκ ἀληθὲς δὲ τοῦτό ἐστι. Deinde ad hoc confirmandum, Matrem eum, ad virilem usque ætatem, habuisse affirmat: rectissime. Hujus rei testem habemus Suetonium, in J. Cæsares, cap. 26. *Eodem temporis spatio matrem primo, deinde filiam, nec multo post nepiem amisit.* Sed & ante J. Cæsarem multi etiam alii fuerunt Cæsares: quorum catalogum nobis exhibet Jo. Glandorpius, in *Notitia familiæ Caii Julii Cæsaris* &c. J. Cæsar itaque Cæsareæ quidem dignitatis auctor fuit; nominis non item. Licet autem probabile satis sit, primum Cæsarem ab istiusmodi casu nomen habuisse, nostro tamen hoc competere non posse manifestum est. Vide Is. Causabon. in Sueton.

1. παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν] omnino scribendum Πάρθων: Crassus enim bello Parthico interiit.

2. διαδεχθεὶς τῆς ὑπατείας, ἤτοι τῆς Τριουμβ.] Hæc vertit Chr. Alex. Interpres; *Consulatu, seu Triumviratu donatus*, male. Διαδέχομαι enim hic passive, improprie licet, pro, διάδοχον ἔχων ponitur. Ita etiam infra frequentius, ut in Valentiniano Imp. Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον, &c. In Zenone etiam Imp. Ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων πεισθεὶς, διεδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Atque huic interpretationi suffragatur Florus, lib. 4. *De successione Cæsaris Senatus, id est, Pompeius, agitabat, nec ille abnuebat, si ratio sui proximis comitiis haberetur. Consulatus absenti, quem decem tribuni plebis, favente Pompeio, nuper decreverant, tum, dissimulante eodem, negabatur.* Veniret, & peteret more majorum: *ille contra flagitare decreta, ac,* nisi in fide permanerent, non se remittere exercitum. *Ergo ut in hostem decernitur.* Apud Chr. Alex. vero Τριουμβιράτωρ scribitur, *Triumvir*; & Τριουμβιρατορία, Triumviratus p. 438. Noster infra etiam habet, Τριομβυρεία.

3. τοῦ αὐτοῦ πενθεροῦ] reponendum γαμβροῦ: Pompeius enim J. Cæsaris filiam, Juliam, uxorem habuit. Sed & Cæsar etiam Pompeii filiam in matrimonium petierat. Vide Sueton. in Julio, cap. 27.

res omnes è medio sustulit. Pompeius autem, cum Cæsari propulsando imparem se sensisset, relicta Italia, Regiones Orientales occupare in animo habuit. Dictator itaque Julius Cæsar, Romæ ipsius, totiusque Occidentis imperio potitus; adversus Pompeium arma movit: ipsumque in Ægypto comprehensum, interfecit: uti de eo sapientissimus Lucanus scriptum reliquit. Cæsar igitur iste solitarium in Romanos exercuit imperium, summoque omnium cum timore, supremam rerum potestatem sibi vindicavit. Macedones enim, qui Seleucum Nicatorem secuti sunt, viribus diminuti, Babylonicæ regionis curam neglexerunt; regem sibi eligendi copia Persis inde concessa.

κλήτε Ῥώμης, καὶ Πομπηΐε Μάγνε. Καὶ παραγινόμενος ἐν Ῥώμῃ, παραλαμβάνει αὐτὴν [1] ἀνελὼν πάντας τὲς συγκλητικές· Ὁ δὲ Πομπήϊος ἐξελθὼν κατ' αὐτε, καὶ ἑωρακὼς ἑαυτὸν μὴ δυνάμενον πολεμῆσαι αὐτῷ, καταλιπὼν τὰ δυτικὰ μέρη, ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἐξώρμησε, βελόμενος διακρατῆσαι τὰ αὐτὰ μέρη. Ὁ οὖν Ἰέλιος Καῖσαρ ὁ Δικτάτωρ κατὰ αὐθεντίαν ἐγκρατὴς γενόμενος τῆς Ῥώμης, καὶ πάντων τῶν δυτικῶν μερῶν, ἐπεστράτευσε κατὰ Πομπηΐε Μάγνε· καὶ καταφθάσας αὐτὸν, [2] ἀνεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον χώραν, καθὼς περὶ αὐτε ὁ σοφώτατος Λεκανὸς συνεγράψατο. Οὗτος οὖν ὁ Καῖσαρ πρῶτος, καὶ μόνος ἐκράτησε τῶν Ῥωμαίων, μετὰ πολλε φόβε· καὶ πάντα ἐξεδίκησεν. Οἱ γὰρ Μακεδόνες, οἱ μετὰ Σέλευκον τὸν Νικάτορα, [3] ἀνδρανεῖς ὄντες, περιεφρόνησαν τῆς Βαβυλωνίας χώρας, συγχωρήσαντες τοῖς Πέρσαις ποιεῖν ἑαυτοῖς βασιλέα.

Judæis similiter, à Senatu Romano Tetrarchas, Rempublicam administrantes, accipere permiserunt.

Ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς Ἰεδαίοις παρεχωρήθη λαβεῖν ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης [4] τετραρχίας βασιλείας.

Temporibus hisce floruit Livius Historicus, qui res ge-

Ἐν τοῖς αὐτοῖς οὖν χρόνοις Λίβιος, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ὑπῆρχεν

---

1. ἀνελὼν πάντας τὲς συγκλητικὲς] Imo, Senatoribus fuga elapsis, urbem potius vacuam invenit. Ita Florus, lib. 4. *Nec Pompeius ab Italia, quam Senatus ab urbe, fugatur prior, quam pene vacuam metu Cæsar ingressus, Consulem se ipse facit.*

2. ἀνεῖλεν αὐτὸν εἰς τὴν Αἴγυπτον] Pompeius à Cæsare devictus in Ægyptum fuga evasit, auxilium à Ptolomæo rege petiturus; ubi à regis ministris Achilla, Pothino, aliisque, occisus est. Atque in hoc, cum historicis aliis omnibus, concordat etiam Lucanus, à nostro citatus. Pharsal. lib. 8.

3. ἀνδρανεῖς ὄντες] Lego, ἀδρανεῖς.

4. τετραρχίας βασιλείας] Scr. τετράρχας.

Ev

ἱστορικὸς, ὃς ἐξέθετο πολλὰ περὶ Ῥωμαίων.

Ο δὲ Καῖσαρ Ἰούλιος ὁ Δικτάτωρ, ὅ ἐστι, μονάρχης, μετὰ ταῦτα τῶν πάντων ἐκράτησεν, ἐν ὑπερηφανίᾳ, καὶ τυραννίδι, [1] ἐπὶ ἔτη ιη'. Ὅστις καὶ [2] τὸ Βίσεξτον ἐφεῦρε, καὶ νόμους Ῥωμαίοις ἔδωκε, καὶ μῆνας ἐπωνόμασε Ῥωμαίοις· καὶ ὑπάτους δὲ αὐτὸς προεβάλλετο καθ' ἕκαστον ἔτος, οὓς ἠβούλετο.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ Βεργίλλιος, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς, συνεγράψατο τὴν τοῦ Αἰνείου ἱστορίαν, καὶ τῆς Διδοῦς, τῆς ἐκ Φοινίκης καταγομένης, καὶ τὸν δούριον ἵππον καὶ τῆς Τροίας τὴν ἅλωσιν.

Καὶ εὐθέως ἐμηνύθη ἡ παρουσία Ἰουλίου Καίσαρος Δικτάτορος, ὅ ἐστι, μονάρχου, τοῦ τυραννήσαντος, καὶ παραλαβόντος τὴν Ῥώμην, καὶ φονεύσαντος τὴν σύγκλητον, καὶ γενομένου μονάρχου. Καὶ κατέφθασε τὸ πρόθεμα ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ πόλει, τῇ ιβ' τοῦ Ἀρτεμισίου, τοῦ καὶ Μαΐου μηνὸς, [3] τῆς μετὰ ταῦτα ἐπινεμήσεως. καὶ

stas Romanorum pluribus conscripsit.

Post hæc Julius Cæsar Dictator, sive Monarcha, per annos XVIII imperium, summo cum fastu, tenuit. Bissexti hic Romanis auctor fuit: quibus etiam & Leges dedit, Mensiumque appellationes novas: Consules etiam ipse, pro libitu suo, quotannis designavit.

Hoc tempore Virgilius, sapiens Romanorum Poeta, Æneæ, & Didonis Phœniciæ historiam, Equum item Ligneum, captamque Troiam, cecinit.

Romæ itaque à Julio Cæsare Dictatore captæ, Senatorumque è medio sublatorum, imperiique sibi arrepti fama statim percrebuit: mensis autem Artemisii, sive Maii XII, Indictione, quæ deinceps prima vocabatur, Antiochiæ facta est ejusdem Promulgatio. Die autem XX ejusdem

---

1. ἐπὶ ἔτη ιη'.] Ita etiam Excerptorum Latinorum ex 1. lib. Chronolog. Eusebii &c. Auctor. *Quo tempore Romanorum primus Monarcha C. Jul. Cæsar. Regnavit autem annos* XVIII. Glycas XII. annos enumerat. J. Cæsar tamen V. imperii anno occisus est.

2. τὸ Βίσεξτον ἐφεῦρε] Suetonius in Jul. cap. 40. *Conversus hinc ad ordinandum Reip. statum, fastos correxit,* &c. *Annumque ad cursum solis accommodavit, ut* CCCLXV. *dierum esset, & intercalario mense sublato, unus dies quarto quoque anno intercalaretur.* Dies autem hic quarto quoque intercalandus, *Bisextus* dictus est, eo quod ad XXIV. Februarii, sive ad VI. Kal. Martii, interponeretur; adeoque duplex esset Sextus Kalendas Martii, XXIV. scilicet, & XXV. Februarii.

3. τῆς μετὰ ταῦτα ἐπινεμήσεως] A primo Jul. Cæsaris anno, & Æra Antiochena, & Indictiones Antiochenæ, omnium antiquissimæ, initium suum habuerunt. Chr. Alex. Χρηματίζει ἐν τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας, εἰς τιμὴν αὐτῆς, ἔτος α', καὶ πρῶτον ἔτος τῆς ι. καὶ δεκαπενταετηρίδος τῶν Ἰνδικτιόνων, ἀπὸ πρώτου ἔτους Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος.

ejuſdem Menſis, Antiochiam urbem, quum Romanis ſubjecta eſſet, Julius Cæſar, miſſo Edicto ſuo, liberam eſſe juſſit. Verba autem Edicti ſic ſe habent. *In Antiochia Metropoli, ſacroſancta, inviolabili, ibera, principe, Orientiſque Præſide, Julius Caius Cæſar, &c.* Maii autem XXXIII idem Julius Cæſar Dictator Antiochiam venit: ubi Baſilicam extruxit, quam à nomine ſuo Cæſarium, vocavit; è regione templi Martis, Macelli poſtea vocati, poſitam: æreamque ibi ſtatuam erexit, Fortunæ urbis Romæ. Condidit etiam ad Acropolim, quam vocant, in eminentiore Antiochiæ magnæ parte ſitam, Balneum publicum, in ejuſdem incolarum uſum; aqua, à fontibus Viæ Laodicenæ dictis, per aquæductum à ſe extructum, illuc perdu-

προετέθη ἐν Ἀντιοχείᾳ ἡ ἐλευθερία αὐτῆς, ὅτε ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους, τῇ εἰκάδι τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς, πεμφθεῖσα παρὰ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Ἰουλίου. Τὸ οὖν ἤδικτον προετέθη, περιέχον οὕτως. Ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μητροπόλει, ἱερᾷ καὶ ἀσύλῳ, καὶ αὐτονόμῳ, καὶ ἀρχούσῃ, καὶ προκαθημένῃ τῆς ἀνατολῆς, Ἰούλιος Γάϊος Καίσαρ, καὶ τὰ λοιπά. [1] Καὶ εἰσῆλθεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος Καίσαρ ὁ Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ, τῇ κγ' τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς· καὶ ἔκτισε βασιλικὴν, ἣν ἐκάλεσε τὸ Καισάριον, κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως, τοῦ μετακληθέντος Μακέλλου· στήσας ἐκεῖ στήλην χαλκῆν τῇ τύχῃ Ῥώμης. Ἔκτισε δὲ ὡσαύτως καὶ ἄνω, εἰς τὴν καλουμένην ἀκρόπολιν, εἰς τὸ ὄρος τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, δημόσιον λουτρὸν τοῖς αὐτοῖς ἀκροπολίταις, ἐνέγκων τὸ ὕδωρ, ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ,

---

Æra tamen Antiochena, Menſis Maii XII. Indictiones vero à primo Septembris die numerabantur. Chr. Alexand. Ἀπὸ πρώτου ἔτους τοῦ Γαΐου Ἰουλίου Καίσαρος, καὶ τῶν προκειμένων ὑπάτων, Λεπίδου καὶ Πλάγκου, ἤγουν ιβ'. καὶ αὐτῆς τοῦ Ἀρτεμισίου μηνὸς, Ἀντιοχεῖς τοὺς ἑαυτῶν χρόνους ἀριθμοῦσι· καὶ αἱ Ἰνδίκτοι χρηματίζειν ἤρξαντο, ἀπὸ πρώτης καὶ αὐτῆς τοῦ Γορπιαίου μηνός. Cedrenus hæc, Biſſextique inventum, ad II. Auguſti Cæſ. annum refert; falſo: apud quem etiam ridiculum habes Indictionum nominis originem. καλεῖται δὲ Ἰνδικτιὼν, τουτέστιν Ἰνακτιῶν. ἡ περὶ τὸ Ἄκτιον νίκη. Auguſtus quidem Biſextum reformavit, non tamen invenit. vide Joſ. Scaligeri Canon Iſagog. lib. 3.

I. καὶ εἰσῆλθεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος Καίσαρ ὁ Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ] Chr. Alex. legit: καὶ ἐκλήθη ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Ἰούλιος Δικτάτωρ ἐν Ἀντιοχείᾳ. Ex his tamen, quæ in noſtro ſequuntur, εἰσῆλθεν retinendum videtur, licet Cæſarem Ægyptum prius, poſt victoriam Pharſalicam, Syriam deinde, adverſus Pharnacem Mithridatis F. arma moventem petiiſſe conſtet. Sueton. in Jul. cap. 35. *Ab Alexandria in Syriam, & inde Pontum tranſiit, urgentibus de Pharnace nunciis.* Sed nec eum, hiſce difficultatibus poſitum, ædificationibus vacaſſe, probabile eſt. Verum, Auctori noſtro ſolenne eſt, neminem Antiochiam venientem, niſi aliquo extructo, inde dimittere.

διὰ

διὰ τῆς παρ' αὐτοῦ κτισθέντος ἀγωγοῦ. Ἔκτισε δὲ ἐκεῖ [1] ἄνω καὶ μονάχιον, καὶ θέατρον· ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ Πάνθεον, [2] μέλλοντα συμπίπτειν, ἀνεγείρας τὸν βωμόν.

Καὶ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἀπελθὼν, ἔκτισεν ἐκεῖ ὁ αὐτὸς Καῖσαρ, εἰς ὄνομα τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ, οὗ ἔσχεν ἀπὸ Κλεοπάτρας, ἧς ἐφίλησεν, ὡς εὐπρεπὴς οὔσαν· (ἣν τινα ηὗρεν εἰς τὴν Θηβαΐδα διωχθεῖσαν ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῆς ἀδελφοῦ Πτολεμαίου, λυπηθέντος πρὸς αὐτήν·) ταύτην ὁ Καῖσαρ φθείρας, ἔγκυον ἐποίησε, καὶ ἐγέννησεν υἱὸν, ὃν [3] ἐπεκάλεσε Καισάριον. Εἰς ὄνομα οὖν τοῦ ἰδίου υἱοῦ καὶ τὸ Καισάριον ἔκτισεν ὁ αὐτὸς Ἰούλιος ὁ Καῖσαρ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ. Καὶ ἐκβαλὼν τὸν ἀδελφὸν αὐτῆς Πτολεμαῖον ἐκ τῆς βασιλείας τῶν Αἰγυπτίων, ἔδωκεν αὐτῇ τὴν βασιλείαν Αἰγυπτίων· φονεύσας καὶ τοὺς δύο εὐνούχους, τοὺς εἰσάξαντας τὸν Πτολεμαῖον εἰς Θηβαΐδα ἐξορίσαι τὴν Κλεοπάτραν. Ὁ δὲ υἱὸς τῆς Κλεοπάτρας, καὶ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος, ἐτελεύτα μικρός.

Ἐν δὲ τῇ Ῥώμῃ ἐλθὼν ὁ αὐτὸς Καῖσαρ ἐσφάγη ὑπὸ τοῦ δευτέρου Βρούτου, καὶ ἄλλων μετ' αὐτοῦ συμποιησαμένων συγκλητικῶν, [4] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Χρυσαυρίκου, καὶ Ἀντωνίου τὸ

ducta. Condidit etiam ibidem Gladiatorium, & Theatrum; Pantheum item, ruinæ proximum, instauravit; ara etiam excitata.

Inde Alexandriam magnam profectus, Cæsarium etiam, à nomine sui ex Cleopatra filii, ibidem extruxit. Cum enim Thebaidi in Cleopatram, à fratre suo Ptolomæo ira in eam accenso, expulsam, forte incidisset; amore ejus (forma enim erat venusta) correptus, compressit ipsam, filiumque ex ea habuit, quem Cæsarium appellavit. Ptolomæo deinde Cleopatræ fratre, regno Ægyptiorum pulso; Eunuchis etiam illis duobus, qui Ptolomæo Cleopatræ Thebaidem relegandæ auctores fuerant, interfectis; ei Ægyptiorum regnum concessit. Filius vero Cæsaris, & Cleopatræ, parvulus interiit.

Cæterum Romam reversus Cæsar, à Bruto secundo, aliisque conjuratis ex Senatoribus, occisus est: Chrysaurico, & Antonio iterum Coss. Incipit igitur Æra An-

1. ἄνω καὶ μονάχιον] Scr. μονομάχιον.

2. μέλλοντα συμπίπτειν] Scr. μέλλον.

3. ὃν ἐπεκάλεσε Καισάριον] Cæsarionem hunc alii vocant: quem licet Auctor Noster parvulum interiisse asserat, Suetonius tamen eum ab Augusto (post victoriam Actiacam, quo tempore 17. minimum annos natus fuit,) retractum è fuga, supplicio affectum fuisse, testatur; in Octavio, cap. 17.

4. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Χρυσαυρίκου καὶ Ἀντωνίου] Antonium quidem, & Isauricum ponit Coss. Chr. Alex. auctor; sed ad Jul. Cæs. an. II.

tiochena,

tiochena, in illustrem urbis ejus memoriam, à C. Julii Cæsaris anno I.

C. Julio Cæsare defuncto, Senatus Romanus Augustum Octavianum, Cæsaris cognatum, & Antonium, Sororis Augusti maritum, & Lepidum delegit; qui Triumviri creati, Remp. Romanam administrarunt, Consulesque quotannis designarunt.

δεύτερον. Χρηματίζει οὖν ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια, κατὰ τιμὴν, ἔτος πρῶτον ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος Γαΐου Ἰουλίου.

Μετὰ δὲ τὸν Καίσαρα Γάϊον Ἰούλιον, ἐπελέξατο ἡ σύγκλητος Ῥώμης τὸν Αὔγουστον Ὀκταβιανὸν, τὸν συγγενῆ τοῦ Καίσαρος, καὶ τὸν Ἀντώνιον, [1] τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ, καὶ τὸν Λέπιδον, καὶ ἐγένοντο οἱ τρεῖς Τριουμβιράτορες· καὶ αὐτοὶ διώκουν τὰ Ῥωμαίων πράγματα, προβαλλόμενοι κατ' ἔτος ὑπάτους.

Anno autem Augusti Octaviani Triumviratus decimo quinto, Ægypti rebellare cœperunt. Cleopatra etiam, Alexandriæ Pharo magna, in insula quam vocant *Ardente*, duobus milliaribus ab Alexan-

Τῷ δὲ πεντεκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς Τριουμβιρίας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ, τυραννησάντων τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς Κλεοπάτρας, τῆς κτισάσης [2] ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν μεγάλην τὸν φάρον, εἰς τὴν νῆσον [3] τὴν λεγομένην Καιοῦσαν,

---

1. τὸν τοῦ Αὐγούστου γαμβρὸν ἐπ' ἀδελφῇ] γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ, *sororis maritus* est: Antonius enim Octaviam, Augusti sororem in uxorem duxerat. Ita etiam eum vocat Jo. Tzetz. Chil. 9. hist. 253.

Αὔγουστος Ὀκταούϊος Ῥώμης κρατῶν τὰ σκῆπτρα,
Ἀνεψιὸς ὢν Καίσαρος Γαΐου Ἰουλίου,
Τὴν ἀντιπαρζοίαν ἐκδαμιᾶς τῶν Αἰγυπτίων φέρων,
Ἐπ' ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κλῆσιν Ὀκταουΐᾳ,
Ἔχων γαμβρὸν Ἀντώνιον, στέλλει κατ' Αἰγυπτίων.

2. ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τὴν μεγάλην τὸν φάρον] Scr. τῇ μεγάλῃ: constans enim hoc, apud Nostrum, urbis hujus ἐπίθετον. Πόλις etiam, per excellentiam, dicta est, teste Stephano: ἐλέγετο δὲ κατ' ἐξοχὴν πόλις, καὶ πολῖται ἐξ αὐτῆς. sicut Athenæ etiam ἄστυ, & Roma, *Urbs*, vocatæ sunt: nisi quis secundum, τὴν, superfluum esse putaverit. Cæterum à quo, quove tempore, Pharos insula continenti Isthmo, ex ingentibus in altum molibus terræ jactis facto, conjuncta fuerit, non convenit inter auctores. Ammianus Marcellinus, Chr. Alex. auctor, Jo. Tzetzes, cum nostro, Cleopatram hujus operis Auctorem statuunt, adeoque ipsius Phari turris, ab insulæ nomine sic dictæ, conditricem. Verum & Pharon turrim, Isthmumque ante Cleopatræ tempora extructa fuisse, ex J. Cæsaris & Strabonis testimoniis probare nititur Joseph. Scaliger, in Euseb. Chron. Animadversion. ad annum Eusebianum MDCCXXXIII. quem vide.

3. τὴν λεγομένην Καιοῦσαν] Pharos Καιοῦσα forte dicta fuerit, à luminibus ibidem nocturno tempore, navigantium in directionem, accendi solitis. Chr. Alex. *Protei insulam*, vocat; εἰς τὴν νῆσον τὴν λεγομένην Πρωτέως. Ita etiam Ammianus Marcellin. lib. 22. *Insula Pharos, ibi Protea cum Phocarum gregibus diversatum Homerus fabulatur inflatius, à civitatis littore mille passibus disparata.* Vide Homer. Odyss. δ.

κατέ-

κατέναντι Ἀλεξανδρείας, [1] ἀπὸ μιλίων δύο, καὶ περιχωσάσης γῆν, καὶ λίθους εἰς τὴν θάλασσαν ἐπὶ τοσοῦτο διάστημα, εἰς τὸ βαδίζεσθαι τὴν θάλασσαν, ἕως τῆς νήσου αὐτῆς, καὶ τοῦ φάρου, ὑπὸ ἀνθρώπων, καὶ ἀλόγων. (ὅπερ φοβερὸν ἐποίησεν ἔργον ἡ αὐτὴ Κλεοπάτρα, [2] διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου μηχανικοῦ, ὡς τὴν θάλασσαν ἐποίησε χθόνα.) Τῆς δὲ τυραννίδος τῶν Αἰγυπτίων, καὶ τῆς Κλεοπάτρας βασιλίσσης αὐτῶν γνωσθείσης Ῥωμαίοις, ἐξῆλθεν ἀπὸ Ῥώμης Ἀντώνιος, [3] ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας, καὶ τῶν Αἰγυπτίων, καὶ ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, [4] ὅτι ἐτάρασον τὴν ἀνατολήν. Καὶ κατῆλθεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον μετὰ πολλῆς δυνάμεως στρατευμάτων ὁ Ἀντώνιος· καὶ φθάσας Ἀλεξάνδρειαν τὴν μεγάλην, παρεκάθητο πολιορκῶν αὐτὴν δηλώσας τῇ Κλεοπάτρᾳ, δοῦναι τὴν πόλιν· [5] ἤδη γὰρ αὐ-

dria distante, constructa, intercapedinem totam, opere Dexiphanis Cnidii Mechanici, terra, lapidibusque ingestis, siccavit; fecitque, ut per mare ipsum (stupendum plane opus!) ceu per continentem, hominibus, jumentisque, ad insulam usque liber pateret aditus. Cæterum cum Cleopatram, Ægyptiosque, rebellionem moliri, Romani accepissent: Antonius, exercitu instructus, contra Cleopatram, & Ægyptios, orasque Persicas, eo quod Orientem perturbabant, missus est. Is itaque maximis cum copiis in Ægyptum descendit; Alexandriaque obsidione cincta, urbis deditionem à Cleopatra postulabat. Illa vero Antonio antea, cum Cæsarem in Ægyptum comitatus est, satis nota, literis adula-

---

1. ἀπὸ μιλίων δύο] Chr. Alex. habet, ὡς ἀπὸ μιλίων δ΄. uterque falso: non enim milliare integrum à littore distabat. Jo. Tzetzes in contrarium lapsus est errorem, τετραστάδιον, spatium hoc vocans. Cæterum Ἑπταστάδιον dictum fuisse, apparet ex Josepho, Antiq. Jud. l. 12. c. 2. ubi de LXX. Interpret. loquens, hæc habet. παραλαβὼν αὐτοὺς ὁ Δημήτριος, καὶ διελθὼν τὸ ἑπταστάδιον χῶμα τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν νῆσον, καὶ διαβὰς τὴν γέφυραν &c.

2. διὰ Δεξιφάνους Κνιδίου] Κνησίου, habet Chr. Alex. mendose. Opus tamen hoc, non Dexiphanis fuisse apparet, tum ex Eusebii Chron. ad an. MDCCXXXIII. tum ex turris ipsius inscriptione, apud Strabonem. ΣΩΣΤΡΑΤΟΣ. ΚΝΙΔΙΟΣ. ΔΕΞΙΦΑΝΟΥΣ. ΘΕΟΙΣ. ΣΟΤΗΡΣΙΝ. ΥΠΕΡ. ΤΩΝ. ΠΛΩΙΖΟΜΕΝΩΝ. Hujus etiam rei testem habemus Stephanum de Urb. in Φάρος· ἔστι καὶ νῆσος, ἡ πρὸς τῇ Ἀλεξανδρείᾳ, ἐφ᾽ ᾗ ὁ Σωστράτου τοῦ Δεξιφάνους πύργος, ὁμωνύμως λεγόμενος Φάρος.

3. ὁπλισάμενος κατὰ τῆς Κλεοπάτρας] Imo à Parthis repulsus, Ægyptum se tandem recepit, ubi Cleopatræ se totum dedidit. Flor. lib. 4. cap. 11. *Quippe post Parthos, quum exosus arma in otio ageret, captus amore Cleopatræ, quasi bene gestis rebus, in regio se sinu reficiebat.* Nugæ itaque sunt, quæ deinceps de Antonio & Cleopatra profert Auctor noster.

4. ὅτι ἐτάρασον τὴν ἀνατολήν] Scr. ἐτάρασσον.

5. ἤδη γὰρ αὐτὴν προῄδειν] Lego, ᾔδει.

toriis eum ſollicitavit; ſuique amore tandem captum, ſibique ſubditum habuit. Erat autem Cleopatra ſtatura curta, forma vero præcellente, ingenioque ſubtili. Antonium itaque, exercitumque ejus in urbem recipiens, ipſum ſibi accepit conjugem; novique deinceps eam fecit Antonius imperii conſortem; uxore priore, Auguſti ſorore, ſpreta, repudiataque. Antonius deinde, coactis undique copiis quas potuit maximis, Perſis quoque in belli ſocietatem, liberis ſuis pollicitationibus adductis; confectis plurimis navibus, claſſem ſibi adornat. Alexandria vero, una cum Cleopatra, ſolvens, in Romanas ditiones impetum fecit: urbiſque ipſius potiundæ ſpe fretus, per Epirum regionem curſum ſuum ducere inſtituit.

τὴν πατρίδα, μετὰ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον ἐλθών. Ἡ δὲ Κλεοπάτρα ἀντεδήλωσεν αὐτῷ, [1] ὑπονοθεύσασα αὐτὸν, ὡς ἐρῶσα αὐτοῦ. Ὁ οὖν Ἀντώνιος ἠπατήθη, καὶ ἔρωτι βληθεὶς, ἐφίλησεν αὐτὴν, καὶ ὑπετάγη αὐτῇ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς ἡ Κλεοπάτρα, εὐπρεπὴς δὲ πάνυ, [2] καὶ μυστική. Καὶ δεξαμένη τὸν Ἀντώνιον ἐν τῇ πόλει, καὶ τὰ πλήθη αὐτοῦ, [3] ἠγαμήθη αὐτῷ. Καὶ λοιπὸν ὁ αὐτὸς Ἀντώνιος λαβὼν αὐτὴν γυναῖκα, ἐτυράννησεν ἅμα αὐτῇ Ῥωμαίους. Καὶ καταφρονήσας, καὶ ἀποταξάμενος τῇ αὐτοῦ γυναικὶ, τῇ ἀδελφῇ τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ, καὶ συναγαγὼν ἄλλο πλῆθος πολὺ, προτρεψάμενος δὲ καὶ Πέρσας, καὶ πολλὰ αὐτοῖς συνταξάμενος [4] ποιήσας πλοῖα δρομόνων πολλῶν· καταπλεύσας ἀπὸ Ἀλεξανδρείας, ὥρμησε κατὰ Ῥωμαίων, μετὰ τῆς Κλεοπάτρας, παραλαβεῖν τὴν αὐτὴν Ῥώμην βουλόμενος, διὰ τῆς λεγομένης Ἠπείρου χώρας, θέλων ἀνελθεῖν ἐν Ῥώμῃ.

1. ὑπονοθεύσασα αὐτὸν] forte, ὑπονοθεύουσα. Heſychius: Νοθεύει· ἀπαλλοτριοῖ, ἀπατᾷ, κολακεύει.

2. καὶ μυστική] μυστικὴ hic verto, *ingenio ſubtili*, ſeu ſolerti; præter communem vocabuli uſum · generoſam vero ejus indolem & Jul. Cæſar, & Auguſtus deinde, ille, ab exilio, ſtragulo involutæ ad ſe introductæ; hic, Triumphi ſui ſpem maximam eludentis, admirati ſunt. vide Zonar. Tom. 2. Jo. Tzetz. Chil. 9. hiſt. 253.

Καὶ Πτολεμαίου σύνευνος δέσποινα Κλεοπάτρα,
Οὖσα σοφὴ, καὶ εὔγλωττος, παιδομορφοπρέπης, &c.

3. ἠγαμήθη αὐτῷ] Scr. ἐγαμήθη.

4. ποιήσας πλοῖα δρομόνων πολλῶν] Dromonibus, ſeu Liburnis Antonio Claſſem adornat Auctor noſter: Florus tamen navium ejus magnitudinem prædicat lib. 4. his verbis. *Nobis quadringentæ amplius naves; ducentæ non minus hoſtium; ſed numerum magnitudo penſabat. Quippe à ſenis in novenos remorum ordinibus, ad hoc turribus, atque tabulatis allevatæ, caſtellorum & urbium ſpecie, non ſine gemitu maris, & labore ventorum ferebantur.*

Καὶ

Καὶ γνωσθείσης τῆς τοιαύτης τυραννίδος Αντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἐν τῇ Ῥώμῃ, εὐθέως ὁ αὐτὸς Οκταβιανὸς ὁπλίσατο κατ' αὐτῶν, καὶ διὰ τὴν ἀτέλειαν τῆς αὐτοῦ ἀδελφῆς· ὅτι περιεφρόνησεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς Αντώνιος. Καὶ ἔλαβεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος στρατηγὸν δυνατὸν, ἐκ τῆς συγκλήτου ἐπιλεξάμενος Μάρκον Αγρίππαν ὀνόματι. καὶ ἔζευξεν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν Οκταβίαν. Καὶ ὥρμησεν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ἅμα τῷ αὐτῷ Αγρίππα στρατηγῷ, [1] καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτοῦ. καὶ φθάσας τὴν Ηπειρον χώραν, εἰς τόπον λεγόμενον Λευκάτιον, συνέκρουσε τῷ Αντωνίῳ καὶ τῇ Κλεοπάτρᾳ πόλεμον ναυμαχίας μέγαν, καθὼς Βεργίλλιος ὁ σοφὸς, ἐν τῇ αὐτοῦ Ασπιδοποιίᾳ συνεγράψατο, εἰς τὸν ὄγδοον αὐτοῦ λόγον. Τὸ δὲ πλῆθος τῶν ἀμφοτέρων στρατευμάτων ἐσκέπασε τὴν γῆν, καὶ τὴν θάλασσαν. καὶ ἐσφάγη τοῦ Αντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας πλῆθος ἐν τῇ Ναυμαχίᾳ, [2] ὥστε τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης αἵμασι μηνύοντα κυμάτων, καὶ μόνον, φαίνεσθαι. Καὶ νικήσας ὁ Αὔγουστος Οκταβιανὸς, [3] ἐφόνευσε τὸν Αντώνιον· τὴν δὲ Κλεοπάτραν παραλαβὼν, καὶ δήσας, ἐθριάμβευσε· κελεύσας αὐτὴν φυλαχθῆναι,

Augustus autem cognito Antonii, & Cleopatræ consilio; & urbis conservandæ, sororisque, ab Antonio spretæ, vindicandæ causa, & ipse arma sumit. Delecto itaque sibi Duce ex Senatoribus M. Agrippa, viro strenuo, sororeque Octavia ei in uxorem data, Roma relicta, cum exercitu contra Antonium movit. Cumque Leucatem, Epiri promontorium, appulisset; cum Antonio & Cleopatra navali prælio congressus est: sicuti Virgilius sapiens, in Clypei descriptione, (Æneidos) libro octavo tradidit. Ea vero erat utriusque exercitus militum multitudo, ut terra, mareque eisdem operirentur. Ex Antonii autem & Cleopatræ partibus tanta fuit strages, ut cæsorum sanguine ipsum mare cruentatum penitus videretur. Augustus vero victoria potitus, Antonium interfecit: Cleopatram autem captivam habens, & in vincula conjiciens; in Triumphum

1. καὶ στρατιωτικῶν δυνάμεων αὐτοῦ] Scr. στρατιωτικῆς δυνάμεως.

2. ὥστε τὰ ὕδατα τῆς θαλάσσης αἵμασι μηνύοντα] Scr. μιγνύοντα. hæc vero ex Æneæ Clypei, Vulcani operis, descriptione, Æn. lib. 8. desumpsit:

In medio classes aratas, Actia bella,
Cernere erat, totumque instructo Marte videres
Fervere Leucaten, auroque effulgere fluctus &c.

& paulo post,

Stupea flamma manu, telisque volatile ferrum
Spargitur: arva nova Neptunia cæde rubescunt.

3. ἐφόνευσε τὸν Αντώνιον] Imo Antonius ab Augusto navali prælio devictus, in Ægptum fuga evasit; ubi seipsum interfecit.

suum, Romæ celebrandum, asservari jussit. Cæterum illa, dum Militum esset sub custodia, cavens sibi ne viva Romam deportaretur; aspidi (horum enim, aliorumque id genus serpentum copiam, in bellum profectnra sibi comparaverat) occulte sese mordendam præbens, spontaneam sibi consciv it mortem. Attamen corpus ejus mortuum, unguentis conditum, læsæ Octaviæ placandæ causa, Romam delatum est: uti Theophilus sapiens Chronographus literis mandavit. Verum Alexandrinarum rerum scriptores Cleopatram in Ægypto relictam fuisse, nonnulla item alia, à Romanis Historicis absona, tradiderunt.

Post partam hanc victoriam, Augustus Octavianus, una cum Duce Agrippa, suo

εἰς τὸ ἀνενεγκεῖν ἐν τῇ Ῥώμῃ αἰχμάλωτον, καὶ πομπεῦσαι· Ἥτις Κλεοπάτρα ἀπεχρήσατο ἑαυτῇ· [1] ἀπὸ ἀσπίδος κρυβεῖσα, ἐτελεύτα· ἐβάσταζε γὰρ ἀσπίδας, καὶ ἄλλα ἑρπετὰ, εἰς τὰ πλοῖα, διὰ τὸν πόλεμον· ὡς φυλάττεται ἐν ὑπὸ στρατιωτῶν, κρύφα δηχθεῖσα ὑπὸ ἀσπίδος, τελευτᾷ, διὰ τὸ μὴ ζῶσαν αὐτὴν ἀνενεχθῆναι ἐν τῇ Ῥώμῃ. Μετὰ οὖν τὴν τελευτὴν αὐτῆς, ἀπηνέχθη τὸ λείψανον αὐτῆς [2] ἐν τῇ Ῥώμῃ σμυρνιασθέντα, πρὸς θεραπείαν τῆς ἀδελφῆς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ· καθὰ Θεόφιλος ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατο. Οἱ δὲ ἐκθέμενοι τὰ πάτρια Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης, τὴν Κλεοπάτραν ἐν [3] Αἰγύπτῳ εἶπαν ληφθεῖσαν καὶ ἄλλα δέ τινα, [4] μὴ συμφωνοῦντα τοῖς Ῥωμαίων συγγραφεῦσι.

Μετὰ δὲ τὴν τοιαύτην νίκην ὁ αὐτὸς Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς ἅμα Ἀγρίππᾳ τῷ στρατηγῷ, [5] καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ,

---

1. ἀπὸ ἀσπίδος κρυβεῖσα] Locus mutilus: γὰρ, aut quid tale supplendum videtur.

2. ἐν τῇ Ῥώμῃ σμυρνιασθέντα.] Scr. σμυρνιασθέν. Auctoris nostri σμυρνιάζω, Jo. Tzetzes per ταριχεύω reddit. Chil. 9. hist. 253.

Ὁ Καῖσαρ δ᾽ Ὀκταβίος ἐκείνην ταριχεύσας,
Τῇ ἀδελφῇ τῇ ἑαυτοῦ κατήγαγεν εἰς Ῥώμην.

3. Αἰγύπτῳ εἶπαν ληφθεῖσαν] Scr. λειφθεῖσαν.

4. μὴ συμφωνοῦντα &c.] Quosnam tandem scriptores Romanos, ab Alexandrinis de Cleopatræ cadavere hac in re discrepantes, hic Auctor noster intelligat, non video. Statuam quidem ejus, aspide brachio inhærente, lecto traductam fuisse ab Augusto triumphante, asserit Zonaras: ἱστορῶν etiam συναγωγῆς auctor, in Augusto; οὗ ἦν διαπρεπεστάτη ἡ πομπὴ, ἐν ᾗ καὶ ἡ Κλεοπάτρα ἐπὶ κλίνης, ἐν τῷ τοῦ θανάτου μιμήματι, παρεκομίσθη, ὡς πομπεῖον. ipsam tamen eodem cum Antonio Sepulchro conditam fuisse, testem habemus Suetonium, in Octavio, cap. 17. *Ambobus communem sepulturæ honorem tribuit, ac tumulum ab ipsis inchoatum perfici jussit.*

5. καὶ γαμβρῷ αὐτοῦ] Supra Agrippam Octaviani γαμβρὸν ἐπ᾽ ἀδελφῇ, *sororis*

αὐτῦ, ἀπὸ [1] τ͂ κώμης Ηπείρε ἐξορμήσας, κ͵ ἦλθεν ὑποτάξας τὴν Αἰγύπτιον χώραν, κ͵ θριαμβεύσας τὴν ἑαυτῦ νίκην.

Καὶ κινῶν μετὰ τ͂ πλήθες αὐτῦ, ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας, καταλύων [2] τὰς τοπαρχίας αὐτῶν. Ην ἢ ἐνιαυτῶν ιη', ὅτε Τειομβυράτωρ ἐγένετο. [3] Εκράτησε δὲ ὁ τῆς Αἰγύπτε πόλεμος ἔτη πολλά.

Ο δὲ Αὔγεςος Οκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσ, ἐπέρασεν ἀπὸ τῦ Βυζαντίε, ἐπὶ τὴν Χαλκηδόνα, πόλιν τῆς Ασίας. Καὶ ἐποίησεν εὐθέως ἄρχοντα, ὃν ἠβελήθη, ἐν τῇ Βιθυνίᾳ, [4] ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῦ ἀνθρώπων, ὀνόματι Λαῦσον· διαδεξάμενον τ͂ ἰθύνοντα τὴν αὐτὴν χώραν, Δίναρον, τ͂ προβληθέντα ὑπὸ τ͂ Καίσαρος, τ͂ θείε αὐτῦ· ἦν γὸ ἤδη ἡ Βιθυνία ἔχεσα ἄρχοντα· ἐπειδὴ πρὸ αὐτῦ, ὁ Πομπήϊος Μάγνος ἦν λαβὼν τ͂ αὐτὴν Βιθυνίαν, τελευτήσαντος Νικομήδες, τοπαρχῦντος αὐτὴν τῦ ὄντος ἐκ τ͂ γένες τ͂ Μακεδόνων· ὅςις τελευτῶν, εἴασεν αὐτὴν Ρωμαίοις.

genero, Epiro solvens, Ægyptum perrexit: quam cum in potestatem suam redegisset, victoriam Triumpho celebravit.

Inde vero cum exercitu movens, aliis itidem regionibus subactis, principatus earum abrogavit. Annum autem agens decimum octavum, Triumvir designatus est; bellum vero Ægyptiacum per multos duravit annos.

Augustus Octavianus inde, Europam totam prætervectus, Byzantium venit: atque inde in Asiam trajiciens, Chalcedonem appulit: ubi Dienaro, quem Cæsar avunculus Bithyniæ præfecerat, summoto; ipse statim, è Ducibus suis, Lausum quendam successorem constituit. Bithynia enim jampridem Romanæ erat ditionis; ex quo Nicomedes rex, ex Macedonum stirpe oriundus, ipsam moriturus Romanis legavit: quo demortuo, Pompeio magno cessit ea Provincia.

---

sororis maritum, vocavit: sororem enim ejus Octaviam uxorem habuit. Quia tamen Augusti γαμβρὸς hoc loco vocatur simpliciter Agrippa, quæ vox *Generum* ut plurimum sonat, ideo γαμβρῷ αὐτῦ, *Genero suo*, reddimus. Agrippa enim, relicta tandem uxore Octavia, Augusti sorore, Juliam, ejus filiam in uxorem habuit, Augusto ipso eum in hoc cogente.

1. ἀπὸ τῆς κώμης Ηπείρε] forte legend. χώρας.

2. τὰς τοπαρχίας αὐτῶν] Scr. τοπαρχίας.

3. ἐκράτησε δὲ ὁ τῆς Αἰγύπτε πόλεμος ἔτη πολλὰ] Imo uno prælio Actiaco & cœptum & finitum est hoc bellum: deinceps enim Ægyptus tributaria facta est.

4. ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῦ ἀνθρώπων] ἄνθρωποι, pro *Militibus*, apud nostrum frequenter usurpatur. Ita lib. 16. κ͵ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν, κατὰ Βιτελλιανῦ, κ͵ τῶν ἀνθρώπων αὐτῦ.

Porro Auguſtus Octavianus, Galatiam quoque, devicto Deiotaro ejus regulo, in poteſtatem ſuam redegit: Vicumque Arſinem dictum mœnibus cingens, urbem fecit: quam quod duobus maribus, Pontico, atque Aſiano, interjaceret, Ancyram nominavit: puellaque Virgine, nomine Gregoria, in loci luſtrationem immolata, & regione in Provinciæ formam redacta, Milites ibi Gallos, regionis urbiſque in præſidium, collocat: & à nomine illorum, Provinciam ipſam, (Galatiam,) fluviumque Gallum appellavit. Lydiam item, Pamphiliamque, Deiotaro ſubjectas, Curione duce, cum exercitu magno in eas miſſo, in Romanorum redegit poteſtatem. Quin & Phrygiam

Τὴν δὲ Γαλατίαν ὑπέταξεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ὁ καὶ Ὀκταβιανὸς, νικήσας Δηιόταρον, 1 τετράρχην αὐτῆς· καὶ τειχίσας κώμην, τὴν λεγομένην Ἀρσίνην, ἐποίησε πόλιν, 2 ἥντινα ἐκάλεσεν Ἄγκυραν· διὰ τὸ μέσην αὐτὴν εἶναι δύο θαλασσῶν, τῆς τε Ποντικῆς, καὶ τῆς Ἀσιανῆς θαλάσσης. Θυσιάσας δὲ κόρην παρθένον, ὀνόματι Γρηγορίαν, εἰς ἀποκαθαρισμὸν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν, ἐάσας ἐκεῖ Γάλλους στρατιώτας, διὰ τὸ φυλάττειν τὴν χώραν, καὶ τὴν πόλιν, καλέσας εἰς ὄνομα αὐτῶν, καὶ τὴν ἐπαρχίαν, 3 καὶ τὸν ποταμὸν, Γάλλον. Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Λυδίαν, καὶ Παμφυλίαν τὰς ἐπαρχίας ἀπὸ 4 τοῦ αὐτοῦ Δηιωνιοτάρου ἐπαρχευομένας, παρέλαβε, καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ῥωμαίους· πέμψας Κυρίωνα ὀνόματι, στρατηγὸν αὐτοῦ, μετὰ βοηθείας πολλῆς. 5 Φρυγίαν δὲ Πακατιανὴν, ὑπὸ τὴν τετραρχίαν

1. τετράρχην αὐτῆς.] τετράρχην hic, pro βασιλέα, ponit; Heſychius: Τετράρχαι, οἱ βασιλεῖς: ſcribendum τετράρχαι. Τετράρχαι tamen proprie ſunt, regni τετράδας; ſeu partem quartam adminiſtrantes.

2. ἥντινα ἐκάλεσεν Ἄγκυραν] Stephanus, ex Apollonio in Caricis, Ancyram à Mithridate & Ariobarzane extructam fuiſſe tradit. Alii à Mida conditam volunt: verum hoc, de altera illa Phrygiæ Ancyra, forte intelligendum. Jo. Tzetzes Chil. 1. cum noſtro, Auguſtum Ancyræ Galatæ ſtatuit conditorem.

Τὴν Ἄγκυραν δ' ἣν ἔφημεν, τῆς Γαλατίας, εὗρον.
Κτίσαι τὸν Ὀκτάβιον Καίσαρα τὸν Ῥωμαῖον,
Κτείναντα Δηιόταρον τετράρχην Γαλατίας.
Οὐδ' ἐξ ἀγκύρας σιδηρᾶς ἄρματος Μίδου, χρυσῆς,
Κληθῆναι ταύτην Ἄγκυραν· ἀλλ' ὅτι μέση κεῖται
Ἀσιανῆς καὶ Ποντικῆς τῶν θαλασσῶν τῶν δύο.

Ancyra tamen hæc, alterutro mari, longo ſatis diſtat intervallo.

3. καὶ τὸν ποταμὸν, Γάλλον.] Galatia provincia, Galluſque fluvius, ſive à Gallo quodam, ſive à Gallis Celticis, qui relicta patria ſedes ibi fixerunt, uti vult Stephanus de urb. ſic dicta fuerint; longe ante Auguſti tempora ſic appellata fuiſſe manifeſtum eſt.

4. τοῦ αὐτοῦ Δειωνιοζάρου] Scr. Δηιοτάρου, uti ſupra habuit.

5. Φρυγίαν δὲ Πακατιανὴν] Phrygia Major in Salutarem, & Pacatianam. diſtributa eſt. Conſtantin. Porphyr. de Themat.

παρχίαν τοῦ αὐτοῦ οὖσαν, ὑπὸ Ῥωμαίους ἐποίησε· πέμψας μετὰ βοηθείας Πακατιανὸν στρατηγὸν αὐτοῦ. Καὶ τὴν Λυκαονίαν δὲ παρέλαβε, τοπαρχουμένην ὑπὸ Λυκάονος, 1 υἱοῦ τοῦ Κάπνος, ὅστις προσέπεσε τῷ αὐτῷ Αὐγούστῳ. Καὶ περιστεψάμενος αὐτὸν ὁ Αὔγουστος, ὡς γενναῖον, ἔλαβεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. Συρία δὲ, καὶ Κιλικία, πρώην, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου, ἐγένετο ὑπὸ Ῥωμαίους.

Καταλαβὼν δὲ ὁ Αὔγουστος τὴν Συρίαν, εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, θριαμβεῦσαι τὴν κατὰ Ἀντωνίου νίκην, καὶ Κλεοπάτρας, μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ γαμβροῦ Ἀγρίππα. Ὅστις Ἀγρίππας τερφθεὶς τῆς τοποθεσίας τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, κλίζει ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν ἔξω τῆς πόλεως, παρὰ τὸ ὄρος, εὑρὼν ἐκεῖ πηγήν· ὅπερ ἐκάλεσεν εἰς ὄνομα ἴδιον, τὸ Ἀγριππιανὸν, τὸ νυνὶ λεγόμενον Ἀμπελινὸν λουτρόν. Κλίζει δὲ 2 καὶ δίαιταν οἰκημάτων, καὶ 3 βανιάριν, καλέσας τὴν

Pacatianam, eidem subditam, Pacatiani ducis illuc cum exercitu missi ope, Romano adjecit imperio. Lycaoniam etiam, regemque ejus Lycaonem, Capnis filium, in deditione accepit: Quem cum virum strenuum esse percepisset Augustus, eum sibi comitem adjunxit. Syria vero, & Cilicia jam olim, Julii Cæsaris sub imperio, Romanæ fuerant ditionis.

Syriam vero profectus Augustus, Antiochiam adit; de victoria sua adversus Antonium, & Cleopatram, cum genere suo Agrippa, ibidem triumphaturus. Agrippa vero urbis Antiochiæ situ captus, extra urbem, ad montem, fonte ibi reperto, Balneum Publicum extruxit: quod, à nomine suo, *Agrippianum*, ipse nuncupavit: hodie vero, *Amplinum* Balneum vocatur. Condidit etiam ædificiorum seriem, & Balneum; vicum

Themat. Anatol. Φρυγίαν Καπυτιανῆς, vocat, literarum transpositione: τὰ δὲ ἀπὸ τοῦ Κεραμοῦ καὶ μέχρι τοῦ Ἀμωρίου, καλεῖται Φρυγία Καπατιανῆς: Cæterum hanc Phrygiæ distributionem Augusto longe posteriorem esse non est dubitandum.

1. υἱοῦ τοῦ Κάπνος, forte legend. Κάπνους. Verum, unde hæc?

2. καὶ δίαιταν οἰκημάτων] Ista reddo, *ædificiorum seriem*, sive vicum; infra enim, γειτνίαν vocat. Δίαιται vero pro οἰκήματα, frequentius usurpatum occurrit: Menandri Protector. Eclog. Legation. τῇ ἑξῆς ἐν ἑτέρᾳ ἐλθόντες διαίτῃ. ἔνθα ξύλινοι κίονες ἦσαν τινες, ἐνδεδυμένοι χρυσῷ. Et paulo post: κατὰ δὲ τὸ ἐμπρόσθιον τῆς διαίτης ἐπὶ πολὺ, παρετέταντο ἅμαξαι, ἐν αἷς πολύ τι χρῆμα ἀργύρου ἐπῆν, &c.

3. βανιάριν.] βανιάριν, pro βανιάριον, hîc scribi, nullus dubito. Sed quid tandem erit βανιάριον? Suspicor legendum Βαλνιάριον, *Balnearium*; quod tamen vix alibi inter Græcos occurrit. Nullorum autem quam Balneorum publicorum ædificatorum apud nostrum, mentio frequentior.

Agrip-

Agrippinum vocans. Sed & ob populi Antiocheni frequentiam, Theatri priori circo, ſecundum ſuperaddidit.

Inde vero diſcedens Auguſtus, Laodiceam, Syriæ urbem, contendit: ubi Theatro magnifico extructo, ſtatuam Marmoream ſibi erexit. Tetrapylum etiam in eadem urbe, parvulum quod erat, ubi amplum effeciſſet, columniſque marmoreis, & & Muſivo adornaſſet; poſita in eodem ænea ſtatua, cum quatuor equis, ibidem quoque de victoria ſua triumphum egit.

Inde Lucullo, & Pontio ducibus, adverſus Tigranem, Phœniciæ regem, cum exercitu miſſis; ipſum profligavit, regionemque ejus Provinciam fecit. Arabiam etiam, quæ Arabi, Barbarorum Saracenorum regi paruit, ſibi, id eſt, Romano imperio ſubjugavit. Vicum etiam quendam muro cingens, Boſtram vovavit, in nomen Boſtri ducis, in Arabes à ſe miſſi. Similiter etiam & in

γειτνίαν Αγριππιανῶν. Προσέθηκε δὲ κλίσας ἐν τῷ θεάτρῳ Αντιοχείας [1] ἄλλην ζώνην ἐπάνω τῆς πρώτης, διὰ τὸ πολὺ δῆμον ὁ Αγρίππας.

Εκεῖθεν δὲ ἐξελθὼν ὁ Αὔγουστος, κατέλαβε τὴν Λαοδικέων πόλιν τῆς Συρίας· καὶ ἔκτισεν ἐν αὐτῇ τῇ πόλει θέατρον μέγα πάνυ, στήσας ἑαυτῷ ἐκεῖ στήλην μαρμαρίνην. Εκτισε δὲ ἐν αὐτῇ τῇ πόλει καὶ τὸ μέγα τετράπυλον, [2] ὄντα μικρόν· καὶ κοσμήσας αὐτὸ κίοσι, καὶ μαρμάροις, ἀνοικοδομήσας, καὶ μουσώσας, ἐθριάμβευσεν ἐν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ νίκην· στήσας ἐν τῷ αὐτῷ τετραπύλῳ στήλην χαλκῆν μετὰ τεσσάρων ἵππων.

Καὶ τὴν Φοινίκην δὲ ὑπέταξε· καὶ πέμψας στρατηγοὺς μετὰ βοηθείας, Λούκουλλον, καὶ Πόντιον· [3] οἵτινες ἐνίκησαν Τιγράνον, τοπαρχοῦντα αὐτῆς, καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν. Καὶ τὴν λεγομένην δὲ Αραβίαν ὑφ' ἑαυτὸν, ἤτοι, ὑπὸ Ρωμαίους ἐποίησε, κρατουμένην ὑπὸ Αραβα, βασιλέως Βαρβάρων Σαρακηνῶν. Καὶ ἐτείχισε κώμην, ἣν ἐκάλεσε Βόστραν, εἰς ὄνομα Βόστρου, τοῦ πεμφθέντος ὑπ' αὐτοῦ στρατηγοῦ· καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας τῆς Καπ-

1. ἄλλω ζωλὼ ἐπάνω] Lego ζώνην.

2. ὄντα μικρὸν] Scr. ὄν.

3. οἵτινες ἐνίκησαν Τιγράνον, τοπαρχοῦντα αὐτῆς] Lego, Τιγράνην. Verum bella hæc, à Lucullo, adverſus Mithridatem & Tigranem, Cæſ. Auguſto vix adhuc nato, geſta ſunt. Tigranes vero, Armeniæ rex, à Pompeio deinde devictus, ſe ei dedidit, ac diadema ſuum ad genua Pompeii procidens, in manus ejus tradidit: *quod ei Pompeius repoſuit,* (inquit Eutropius, lib. 6.) *honorificeque eum habitum, regni tamen parte mulctavit, & grandi pecunia: adempta eſt & Syria, Phœnice, Sophene.* Zonaras tamen hæc illi à Lucullo adempta fuiſſe ſcribit, Tom. 2.

παδοκίας,

ποδοκίας, [1] τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου· δίχα τῆς τετραρχίας Ἡρώδου, τοῦ τετραρχοῦντος τῆς Ἰουδαίας χώρας· ἐπειδὴ προσηνέγκαν αὐτῷ ἀμφότεροι δῶρα μεγάλα.

Ὁ δὲ Ἡρώδης, βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ ἐποίησε καὶ τὴν ὁδοστρωσίαν τὴν ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης· (ἦν γὰρ δύσβατος·) [2] στρώσας αὐτὴν λευκαῖς πλάκαις. Ἐκάλεσε δὲ ἀμφότεροι τοπάρχαι τὰς μητροπόλεις αὐτῶν, πρὸς τιμὴν αὐτοῦ, εἰς ὄνομα τοῦ Καίσαρος· ὁ μὲν Ἡρώδης βασιλεὺς, καὶ τοπάρχης, ἐκάλεσε [3] Καισάρειαν Παλαιστίνην, τὴν πρώην λεγομένην, Στράτωνος πύργον· ὁ δὲ Ἀρχέλαος βασιλεὺς, καὶ τοπάρχης, ἐκάλεσε Καισάρειαν Καππαδοκίας, [4] τὴν πρώην λεγομένην Μάζακαν. [5] Ἦν γὰρ ὁ Καῖσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, τοῦ

reliquis fecit Principatibus; Cappadocia Archelai, & Judæa Herodis regno, exceptis: amplis enim illum uterque muneribus donaverat.

Herodes autem, Judææ rex, illius etiam in honorem, viam publicam extra Antiochiam urbem transitu difficilem, albis lapidibus stravit. Uterque vero principem regni sui urbem, Cæsaris nomine, Augusti in honorem, nominavit. Herodes rex Stratonis Turrim, antea dictam, Cæsaream Palæstinæ: Archelaus vero rex, Mazaca quæ fuit, Cæsaream Cappadociæ vocavit. Augusti enim, qui utri-

1. τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου] Locus iste manifesto mendosus: itaque suspicor legendum; Καὶ τὰς λοιπὰς δὲ τοπαρχίας (ἠλευθέρωσε, sive ὑπέταξε,) δίχα τῆς Καππαδοκίας, τῆς τοπαρχουμένης ὑπὸ Ἀρχελάου· καὶ τῆς τετραρχίας Ἡρώδου, &c.

2. στρώσας αὐτὴν λευκαῖς πλάκαις] πλάκαις, tanquam à πλάκη, pro πλαξίν.

3. Καισάρειαν Παλαιστίνην] Scr. Παλαιστίνης.

4. τὴν πρώην λεγομένην Μάζακαν] Jornandes etiam de Regn. success. eam à Cappadocibus Cæsaream dictam fuisse scribit: *Cappadoces quoque sub Epaphra rege constituti, primum per Legatos suos Romanorum amicitias petierunt: dehinc Ariobarzane rege succedente, & à Mithridate expulso, ultro se Romano servitio tradiderunt, magnamque civitatem suam Mazacam, in honorem Cæsaris, Cæsaream appellaverunt.* Eutropius tamen, & ex eo etiam postea Jornandes ipse, Suidasque, nomen hoc Mazacæ urbi à Tiberio Imp. post temporis impositum fuisse prodiderunt. Eutrop. lib. 7. de Tiberio hæc habet. *Quosdam reges per blanditias evocatos, nunquam remisit; in quibus Archelaum Cappadocem. Cujus etiam regnum in Provinciæ formam redegit, & maximam civitatem appellari nomine suo jussit, quæ nunc Cæsarea dicitur, cum Mazaca antea vocaretur.* Urbs hæc etiam Eusebeia antea dicta fuerat, teste Strabone apud Stephanum: *Καισάρεια, μητρόπολις τῆς Καππαδοκίας, ἡ πρὶν Εὐσέβεια, καὶ Μάζα, ὡς Στράβων.* Scribendum, Μάζακα, uti postea etiam habet Stephanus: *Μάζακα, πόλις Καππαδοκίας, ἡ νῦν Καισάρεια.*

5. ἦν γὰρ Καῖσαρ θεῖος τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου] Augusti avunculus major erat J. Cæsar. Sueton. *Postea C. Cæsaris, & deinde Augusti cognomen assumpsit: alterum, testamento majoris avunculi: &c.* Parentes enim habuit Octaviam & Atiam, M. Atio Balbo, & Julia, sorore C. Cæsaris, genitam: eodem Suetonio teste.

que Principatum suum durante eorum vita, concesserat, Cæsar avunculus fuit.

A Palæstina, in Ægyptum progressus, eam subjugavit: cumque in Romanam servitutem redegisset, Alexandriam ingressus, de victoria sua triumphavit. Civitati autem huic primus Præfectum ex suis dedit, nomine Cornelium Gallum: quem & *Augustalis* dignitate, nominis sui insigni, cohonestavit.

Augustus deinde Ægypto solvens, Romam reversus est, summa fretus, ob orbem domitum, & fiducia, & securitate. Senatum vero sibi habens in omnibus obedientem, pro arbitratu suo omnia disposuit. Brutum etiam, Cæsaris avunculi percussorem, qui Thessaliam armis sumptis occupaverat, comprehensum, capite multavit, Calvisiano, & Pollione Coss. uti Lucanus, sapiens Romanorum Poeta, memoriæ prodidit.

Hac tempestate Sosibius quidam, Senator Antiochensis, Romam cum Augusto veniens, diem suum obiit: Te-

παρεσχηκότος αὐτοῖς ἔχειν τὴν τετραρχίας τὴν βασιλείαν, ἐπὶ τῶν τῆς ζωῆς αὐτῶν χρόνων.

Καὶ ἐξορμήσας ἐκ τῆς Παλαιστίνης, παρέλαβε καὶ τὴν Αἴγυπτον· καὶ ὑποτάξας αὐτὴν εἰσῆλθεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ ἐκεῖ ἐθριάμβευσε τὴν ἰδίαν νίκην· ποιήσας καὶ τὴν Αἴγυπτον ὑπὸ Ῥωμαίους. Καὶ ἔδωκεν ἄρχειν αὐτῶν τῶν Αἰγυπτίων ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ ἐν πρώτοις ἄρχοντα ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων, [1] ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον· ᾧτινι ἔδωκεν ἀξίαν Αὐγουσταλίου, τοῦ ἰδίου ὀνόματος σημαντρον.

Καὶ ἐκ τῆς Αἰγύπτου περάσας ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ὑψωθεὶς, καὶ ἀπονενοημένος, ὡς ὑποτάξας τὸν κόσμον· καὶ τυραννήσας τὴν σύγκλητον, ἐβασίλευσεν ἀφ' ἑαυτοῦ, ἐν ὑπερηφανείᾳ ὤν· ἀνελὼν καὶ τὸν Βροῦτον, τὸν φονεύσαντα τὸν Καίσαρα, τὸν αὐτοῦ θεῖον. Ὅντινα Βροῦτον [2] φυλάττοντα τὴν Θεσσαλίαν μετὰ βοηθείας, πέμψας ἀπεκεφάλισεν, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Καλβισιανοῦ, καὶ Πολλίωνος· καθὼς Λουκανὸς, ὁ σοφὸς Ῥωμαίων ποιητὴς, συνεγράψατο.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις Σωσίβιός τις, Ἀντιοχεὺς συγκλητικὸς, ἀνελθὼν μετὰ τοῦ Αὐγούστου ἐν τῇ Ῥω-

1. ὀνόματι Κορνήλιον Γάλλον] Eutropius, in Augusto. *Ægyptus per Octavianum Augustum Imperio Ro. adjecta est, præpositusque Cn. Cornelius Gallus. Hunc primum Ægyptus Romanum Judicem habuit.* Αὐγουστάλιος autem Ægypti Præfectus peculiariter appellatur.

2. φυλάττοντα τὴν Θεσσαλίαν] Scr. Θεσσαλίαν.

3. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Καλβισιανοῦ καὶ Πολλίωνος] Consules hi nusquam apparent, per totum Aug. imperium, nec apud Eusebium, nec fastos Siculos.

μην· καὶ τελευτᾷ, καταλιπὼν τὴν πρόσοδον αὐτοῦ τῇ ἰδίᾳ πόλει εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι ἐν αὐτῇ κατὰ πενταετηρίδα, τριάκοντα ἡμέρας [1] τοῦ Ὑπερβερεταίου μηνὸς, ἀγῶνας ἀκροαμάτων, καὶ θυμελικῶν σκηνικῶν πάντων, καὶ ἀθλητῶν, καὶ ἱππικὸν ἀγῶνα.

stamento vero facultates omnes urbi suæ addixerat; uti singulis lustris, mense Octobri, per dies totos XXX Ludi omnifarii, Thymelici, Scenici, Athletici, & Equestres, populo exhiberentur.

Καὶ κατέφθασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἐν τῇ δευτέρᾳ παρουσίᾳ αὐτοῦ, ὁ γαμβρὸς τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, Ἀγρίππας· καὶ ἐξεχόϊσε τοῦ παλαιοῦ ἱππικοῦ τὰ χώματα ἅπερ εἶχεν [2] ἐκ τῶν πρώην φόβων· καὶ ἐθεώρησε τὸ πολύτροπον θέαν ὁ αὐτός· καὶ θαυμάσας, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν. Ἔκτισε δὲ πρώην τὸ αὐτὸ παλαιὸν Ἱππικόν, καὶ τὸ παλαιὸν παλάτιον, ἐκ τῶν ἰδίων, [3] Κόϊντος ὁ Μαρκιανὸς ῥὴξ Ῥωμαίων, κατελθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας πρὸς Φίλιππον τὸν Βαρύπαν, τὸν Μακεδόνα, τὸν βασιλεύοντα ἐν Ἀντιοχείᾳ, τυπῶσαι φόρους, δίδοναι αὐτὸν Ῥωμαίοις.

Agrippa vero, Augusti gener, Antiochiam secundo visens, Circum veterem, à ruderibus ruinarum prioribus terræ motibus factarum, repurgari curavit: ubi cum Ludos hosce varios, summa cum admiratione spectasset, exinde discessit. Circum autem hunc veterem olim condidit Quintus Marcianus, Dux Romanus, cum Antiochiam Syriæ, vectigal Romanis pendendum Philippo Barypo, Macedoni, ad Antiochiam regnanti indicendi causa advenisset.

Ἐγένετο βασιλεὺς Ῥωμαίων πρῶτος, καὶ μόνος, καὶ ὀργιοφάντης, ὁ αὐτὸς θειότατος Αὔγουστος· καὶ ἐχρημάτιζεν ἑαυτὸν οὕτως· Αὔγουστος, Καῖσαρ, Ὀκταβιανὸς, τροπαι-

Idem divinissimus Augustus, Romanorum imperator, & Monarcha primus, Sacrorumque Antistes erat: Cognomenta autem ista sibi arrogavit. *Augustus Cæsar Octavia-*

1. τοῦ Ὑπερβερεταίου μηνὸς] Ad nostrum corrigendum est Chr. Alex. ubi pro Ὑπερβερεταίου, Περιτίου habemus. Vides autem nunc Lector, unde Chron. illius compilator, Auctoris sui nomen licet ubique supprimat, narrationem hanc de Sosibio, uti & plurima alia, desumpserit.

2. ἐκ τῶν πρώην φόβων] Φόβος, pro terræ motu, calamitateve alia tali, frequenter apud nostrum sumitur.

3. Κόϊντος δὲ Μαρκιανὸς ῥὴξ Ῥωμαίων. Locus mendosus: ἡ, mihi omnino παρέλκειν videtur. Quinam vero sint, quos hic memorat, Quintus Marcianus, & Philippus Barypus, doctioribus inquirendum permitto. Forte Ῥωμαίων redundat, & ῥὴξ, cognomen est. Certe Marcium Regem habemus Cos. in Fastis Siculis, ad finem Olympiadis CLXXVI.

nus, victor augustus invictus, imperator, quod (Græcis) sonat, αὐτοκράτωρ. Imperavit autem Augustus in universum annos LVI. Erat vero statura curta, gracilis, capillitio lento, ac porrecto, pulchris oculis, naso eleganti.

Eo imperante Jovis Fanum extructum est, Capitoliumque instauratum: utrumque ædificium plane stupendum.

Anno autem regni XXXIX, mense X, Agrippa II, & Donato Coss. edicto jussit, ut regiones omnes Imperio Romano subditæ, tam eæ quas ipse subjugaverat, quam quas antea tenuerunt Romani, censerentur. Factus est autem iste Census, per totum imperium Romanum, ab Eumene, & Attalo, Senatorii ordinis hominibus. Magnam enim apud omnes habuit reverentiam; ut qui ad iram pronissimus erat.

Exacto autem regni ejus anno XLI, menseque VI, Martii XXV, hora diei II, die Dominico, Beata virgo, ac Deipara, Maria, ab Archangelo Gabriele, in urbe Nazareth, lætum nuncium acepit; Quinto, & Longino Coss. Vitellio autem Syriæ Præfecto, ab Agusto Cæsare recens constituto.

ὄχος, σέβαστος, κραταιὸς, Ἰμπεράτωρ, ὅπερ ἐστὶν, αὐτοκράτωρ. Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Αὔγουστος τὰ πάντα ἔτη νς'. τῇ δὲ θέᾳ [1] ὑπῆρχε κονδοειδὴς, λεπτὸς, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, εὔρινος.

Ἐν δὲ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔκτισε τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς ἐν τῇ Ῥώμῃ· ἀνανεώσας καὶ τὸ Καπετώλιον· ποιήσας τὰ ἀμφότερα, φοβερὰ κτίσματα.

[2] Τῷ δὲ λθ' ἔτει, καὶ μηνὶ τῷ δεκάτῳ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐθέσπισεν ἐκφωνήσας δόγμα, ὥστε ἀπογραφῆναι πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτὸν γενομένην γῆν, καὶ ἣν προέτι εἶχον οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀγρίππου τὸ δεύτερον, καὶ Δονάτου. Καὶ ἀπεγράφη πᾶσα ἡ ὑπὸ Ῥωμαίους γῆ, διὰ Εὐμένους καὶ Ἀττάλου, συγκλητικῶν Ῥωμαίων. Εἶχε γὰρ πολὺν φόβον· ὀργίλος γὰρ ἦν πάνυ.

Μετὰ δὲ τὸ διελθεῖν τὸ μα' ἔτος, καὶ μῆνα τὸν ἕκτον τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐν τῷ Δύστρῳ μηνὶ κε', ὥραν ἡμερινὴν δευτέραν, ἡμέρᾳ Κυριακῇ, εὐηγγελίσατο ἐν Ναζαρὲτ τῇ πόλει ὁ Ἀρχάγγελος Γαβριὴλ τὴν ἁγίαν παρθένον, καὶ Θεοτόκον Μαρίαν, [3] ἐν ὑπατείᾳ Κυΐντου, καὶ Λογγίνου· [4] ἡγεμονεύοντος δὲ τῆς Συρίας Οὐιτιλλίου, τοῦ καὶ προαχθέντος νεωστὶ, ὑπὸ τοῦ Αὐγούστου Καίσαρος.

1. ὑπῆρχε κονδοειδὴς] De Augusti statura, vide Sueton. in Octavio Tit. 79.

2. τῷ δὲ λθ'. ἔτει] Ἀπογραφὴ hæc facta est XLII. Augusti Imp. anno, Augusto XIII. & M. Plautio Coss. teste Eusebio. Quos vero hic Auctor Consules nominat, nusquam apparet.

3 ἐν ὑπατείᾳ Κυΐντου καὶ Λογγίνου] Novos usque & inauditos Consules nobis exhibet Auctor.

4. ἡγεμονεύοντος δὲ τῆς Συρίας Οὐϊλλίου] Scr. Οὐιτελλίου.

ΛΟΓΟΣ

LIBER X.

De Temporibus Augusti Imperatoris, & Dei Incarnatione.

ΛΟΓΟΣ Ι΄.

Χρόνων Βασιλείας Αὐγούστου, καὶ Ἐνανθρωπήσεως Θεοῦ.

ΕΝ δὲ τῷ μβ΄ ἔτει, καὶ μηνὶ τῷ δ΄ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου, ἐγεννήθη ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, τῇ πρὸ η΄ καλανδῶν [1] Ἰαννουαρίῳ, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε΄, ὥραν ἡμερινὴν ἑβδόμην, ἐν πόλει τῆς Ἰουδαίας, ὀνόματι Βηθλεέμ, [2] πλησίον οὔσαν τῆς Ἱερουσαλήμ· [3] ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος μβ΄. ἡγεμο-

ANNO autem XLII, mense IV, Augusti imperantis, VIII, Kal. Januarias, Decembris XXV, hora diei VII, natus est Dominus Deus noster, Jesus Christus, in civitate Judææ, nomine Bethleem, Hierosolymis vicina: (erat

1. καλανδῶν Ἰαννουαρίῳ] Scr. Ἰανουαρίων.

2. πλησίον οὖσαν τῆς Ἱερουσαλὴμ] Scr. οὔσῃ.

3. ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγ. χρηματίζοντος μς΄.] Annus Augusti XLII incidit in Æræ Antiochenæ annum XLVII: ab anno enim primo J. Cæsaris, qui V. annos regnavit, incipit Æra hæc; uti etiam Auctor noster supra.

is annus Æræ Antiochenæ XLII,) Cyrenio, viro Consulari, Syriæ tunc temporis Præfecto, Octaviano ipso, & Silvano Coss. Herode vero Judææ regnum tenente.

Numerantur ergo ab Adamo, ad Phalecum usque, Eberi F. anni MMDXXXIII; à Phaleco vero, ad Augusti Cæsaris regni annum XLII, anni sunt MMDCCCCLXVII: adeo ut ab Adamo, primo homine, ad Incarnationem D. N. Jesu Christi, id est, ad Agusti Cæsaris Imperantis annum XLII, anni effluxerint MMMMMD.

Conversationem suam denique habuit in terra cum hominibus per annos XXXIII; sicut testantur S. Scripturæ. Ab Adamo igitur, ad D. N. Jesum Christum in carne Crucifixum, anni habentur MMMMMDXXXIII. Phalecus enim, secundum Mosis Prophetiam, dimidium dicitur temporis Christi futuri adventus. Quemadmodum enim hominem Deus die sexto formavit, uti Moses scriptis suis testatus est; (qui etiam & hoc addit, apud Dominum, scilicet, unum diem idem esse, ac Mille annos: die vero sexto, ut antea diximus ex scriptura, Deus

νεύοντος τῆς Συρίας Κυρηνίου, τοῦ ἀπὸ ὑπάτων, [1] ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Ὀκταβιανοῦ, καὶ Σιλουανοῦ, τοπαρχοῦντος δὲ, ἤτοι βασιλεύοντος τῆς Ἰουδαίας Ἡρώδου τοῦ βασιλέως.

Συνάγεται οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τοῦ Φαλὲκ, υἱοῦ Ἐβὲρ, ἔτη ,βφλγ΄. καὶ ἀπὸ Φαλὲκ, ἕως τοῦ μβ΄ ἔτους τῆς βασιλείας Αὐγούστου Καίσαρος, ἔτη ,βϡξζ΄. ὡς συνάγεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ τοῦ πρωτοπλάστου, ἕως τῆς κατὰ σάρκα γεννήσεως τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, καὶ τοῦ μβ΄ ἔτους τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος, ἔτη ,εφ΄.

Καὶ λοιπὸν συνανεστράφη ἐπὶ τῆς γῆς τοῖς ἀνθρώποις ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, ὡς ἐν ταῖς γραφαῖς ἐμφέρεται, ἔτη λγ΄. ὡς γίνεσθαι ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τοῦ Κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ κατὰ σάρκα γεννήσεως, καὶ σταυρώσεως, ἔτη ,εφλγ΄. Ὁ γὰρ Φαλὲκ, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνὴν Μωσέως, τὸ ἥμισυ λέγεται τοῦ χρόνου τῆς μελλούσης τοῦ Χριστοῦ παρουσίας. ὥσπερ γὰρ τὸν ἄνθρωπον τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ ἔπλασεν, ὡς Μωσῆς ἐξέθετο· [2] (συντάξας ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ καὶ τοῦτο· καὶ ἐστὶν ἡ μία ἡμέρα Κυρίου, ὡσεὶ χίλια ἔτη· τῇ δὲ ἕκτῃ ἡμέρᾳ, ὡς προεῖπεν ἡ γραφὴ, ἔπλασεν ὁ Θεὸς

1. ὑπατεύοντος δὲ τοῦ αὐτοῦ Ὀκταβιανοῦ καὶ Σιλουανοῦ] Eusebius etiam hoc anno Coss. habet Agustum XIII & M. Plautium: Hunc M. Plautium Silvanum vocant Fasti Capitolini.

2. συντάξας ἐν τοῖς ὑπομνήμασιν αὐτοῦ] Hæc Mosis verba habentur in hymno ejus, inter Psalmos Davidicos numero XC. quæ etiam reperiuntur, Petri Epist. II. cap. III. ver. VIII. Ἓν δὲ τοῦτο μὴ λανθανέτω ὑμᾶς ἀγαπητοὶ, ὅτι μία ἡμέρα παρὰ Κυρίῳ ὡς χίλια ἔτη, καὶ χίλια ἔτη ὡς μία ἡμέρα.

τὸν ἄνθρωπον, καὶ ὑπέπεσε τῇ ἁμαρτίᾳ ὁ ἄνθρωπος·) ὡς δῆλον εἶναι, ὅτι οὕτω καὶ τῇ ἕκτῃ ἡμέρᾳ τῆς χιλιάδος, ἐπὶ τῆς γῆς ἐφάνη ὁ Δεσπότης ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστός· καὶ ἔσωσε τὸν ἄνθρωπον, διὰ τοῦ σταυροῦ, καὶ τῆς ἀναστάσεως· Ἅπερ συνηγάγετο Κλήμης, Θεόφιλος, καὶ Τιμόθεος, οἱ σοφοὶ χρονογράφοι, ὁμοφωνήσαντες. Ὁ δὲ θεοφιλέστατος χρονογράφος Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ γενόμενος ἐπίσκοπος Καισαρείας Παλαιστίνης, τῇ μὲν γὰρ ἕκτῃ χιλιάδι τῶν ἐνιαυτῶν λέγει καὶ αὐτὸς φανῆναι τὸν ὅλων σωτῆρα, καὶ Κύριον, Ἰησοῦν Χριστὸν, κατὰ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἓξ ἡμερῶν τῆς πλάσεως τοῦ Ἀδάμ· πρὸ τοῦ δὲ πληρωθῆναι τὸ ἑξακισχιλιοστὸν ἔτος εἶπεν, ὅτι ἐφάνη ἐπὶ τῆς γῆς ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς Χριστὸς, σώσαι τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων· καὶ ἐγεννήθη, [1] καὶ ἐνηνθρώπησε, φησὶ, τῷ ͵εφ' ἔτει· ἔπαθε, καὶ ἀνέστη ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ Χριστὸς, καὶ ἀνελήφθη, τῷ ͵εφλγ' ἔτει. Ἐν δὲ τῷ ἑξακισχιλιοστῷ ἔτει συμφωνοῦσιν ἅπαντες φανῆναι τὸν Κύριον. κἂν οὖν πλέον, κἂν ἔλασσον, εἰς τὸ ϛ' ἔτος εἶπαν φανῆναι, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνήν· καὶ μὴ ὁμοφωνοῦσιν, ἐκθέμενοι [2] περὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνιαυτῶν· ἐν ἐσχάτοις καιροῖς ἐφάνη, ὡς ἡ θεία γραφὴ σημαίνει.

hominem formavit; qui deinde in peccatum lapsus est:) consentaneum omnino videtur, ut sexto etiam die Millenario in terris appareret D. N. Jesus Christus, Passione, & resurrectione sua hominem salvaturus. Hæc vero a sapientissimis Chronographis Clemente, Theophilo, & Timotheo, inter se consentientibus, accepimus. Eusebius autem Pamphili, Cæsareæ Palestinæ Episcopus, & ipse omnium Dominum & Salvatorem, Jesum Christum, sexto annorum Millenario, secundum numerum diei, quo factus est Adamus, apparuisse fatetur: 'ante impletum, inquiens, sextum Millenarium annorum terris sese exhibuit D. N. Jesus Christus; uti genus humanum liberaret. Natum autem esse, & incarnatum anno Mundi MMMMMD, esse etiam passum, & resurrexisse, inque cœlos assumptum anno MMMMMDXXXIII, affirmat idem. Utcunque igitur inter Scriptores haud convenit, de numero annorum adventus Domini, aliis plures, pauciores aliis numerantibus, in hoc tamen sunt omnes, illum ætate Mundi sexta, juxta dictum Propheticum, apparuisse. Ultimis enim temporibus venisse, testatur S. Scriptura.

---

1. καὶ ἐνανθρώπησε φησὶ τῷ ͵εφ' ἔτει] Ubinam tandem hoc dicit Eusebius? certe in Chronicis suis ad Adamo ad Christum natum annos putat tantum 5199. Si autem ita ut Auctor vult calculum suum institueret, ubi fuerit inter illum & Theophilum aliosque memoratos discrepantia?

2. περὶ τῶν ἀριθμῶν] Scr. τὸν.

Augusti

Augusti Cæsaris sub imperio, iram divinam experta est Salamine, Palæstinæ urbs. Hanc Augustus refecit, & Diospolim vocavit.

Sub hoc tempus Herodes, Judæorum rex, Magos quosdam, Judæam explorandi caussa advenisse edoctus, eos comprehendi jussit. Magi enim hi, Mysteriorum haud ignari, cum ex stella in oriente visa, Christum in carne venisse intellexissent; dona secum ferentes, eum, tanquam regem magnum, & victorem, veneraturi advenerant. Orientem itaque versus cursum suum dirigentes, ubi natus esset Judæorum Rex, sciscitati sunt. Fama autem eorum inter Judæos passim ferebatur; donec noti tandem, comprehensique, ad Herodem regem perducerentur. Ei vero, quamobrem Judæam explorandi caussa advenerant, interroganti, responderunt; se, stella mirabili in Oriente visa monitos, Regem Magnum mundo natum esse, dona ei, ceu Regi Magno oblaturos, illumque ut Deum veneraturos, advenisse. His auditis, Herodes admirabundus obstupuit, se-

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Αὐγούστου Καίσαρος Σεβαστοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς Παλαιστίνης, ὀνόματι Σαλαμίνη. ἥντινα πόλιν ἐγείρας ὁ αὐτὸς Αὔγουστος, ἐπεκάλεσε Διὸς πόλιν.

Ἡρώδης δὲ ὁ τοπάρχης, ἤτοι βασιλεὺς τῆς Ἰουδαίας, ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐδιδάχθη, ὅτι κατάσκοποι Μάγοι ἀπὸ Περσίδος εἰσῆλθον εἰς τὴν Ἰουδαίαν χώραν· καὶ ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχεθῆναι. ἦλθον γὰρ ἀπὸ τῆς Περσίδος Μάγοι, γνόντες, ὡς μυστικοὶ, διὰ τοῦ φανέντος ἀστέρος, τοῦ μηνύσαντος εἰς τὴν ἀνατολὴν, [1] τὴν τοῦ Σωτῆρος Χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως· δῶρα φέροντες αὐτῷ, ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ, καὶ νικητῇ. οἵτινες [2] εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐλθόντες, ἐπηρώτων· Ποῦ ἐστιν ὁ τεχθεὶς βασιλεὺς τῶν Ἰουδαίων; καὶ ἐθρυλλήθησαν τοῖς Ἰουδαίοις. οἵτινες Μάγοι γνωσθέντες, συνεσχέθησαν, καὶ εἰσηνέχθησαν τῷ Ἡρώδῃ βασιλεῖ. Καὶ ἐπηρώτησεν αὐτούς· Διὰ τί ἐπὶ τὴν Ἰουδαίαν χώραν ἐληλύθατε κατάσκοποι; Καὶ ἀνήγαγον αὐτῷ οἱ Μάγοι τὸ τοῦ ἀστέρος θαῦμα, καὶ ὅτι μέγας βασιλεὺς ἐγεννήθη τῷ κόσμῳ· καὶ ὅτι δῶρα αὐτῷ ἐνέγκοντες, παραγινόμεθα ὡς βασιλεῖ μεγάλῳ προσενέγκαι αὐτῷ, καὶ ἐπιφερόμεθα δῶρα, ὡς Θεῷ. Εἴδομεν γὰρ αὐτοῦ τὸν ἀστέρα, ἐν τῇ ἀνατολῇ· καὶ ἤλθομεν προσκυνῆσαι αὐτῷ. ὁ δὲ Ἡρώδης ἀκούσας ταῦτα, ἔκθαμβος ἔμεινε· λογιζόμενος, ὅτι μετὰ Αὔγουστον Καί-

---

1. τὴν τοῦ σωτῆρος χριστοῦ ἐνανθρωπήσεως] Scr. ἐνανθρώπησιν.
2. εἰς τὴν ἀνατολὴν ἐλθόντες] Imo ἀπὸ ἀνατολῶν, ex regionibus Orientalibus, advenisse Magos testatur S. Scriptura, Mat.

σαρα,

ἄρα, ποίας ἐστὶ δυνάμεως ὁ γεννηθεὶς βασιλεύς. Ἦσαν οὖν ἐλθόντες οἱ Μάγοι ἐν Ἱεροσολύμοις, [1] ἐν ὑπατείᾳ Οὐϊνδικίου, καὶ Οὐαλερίου. Ἠκριβώσατο οὖν παρ' αὐτῶν ὁ Ἡρώδης τὸν χρόνον τοῦ φανέντος ἀστέρος· καὶ εἶπεν αὐτοῖς τοῖς Μάγοις, ὅτι ἐὰν εὕρητε αὐτόν, ἐλθόντες ἀπαγγείλατέ μοι· ὅπως κἀγὼ ἐλθὼν, προσκυνήσω αὐτῷ. Καὶ ἀπελθόντες οἱ Μάγοι, ὁδηγούμενοι ὑπὸ τοῦ ἀστέρος, οὗ ἑωράκασιν ἐν τῇ ἀνατολῇ, εὗρον τὸν Ἰησοῦν, καὶ τὴν μητέρα αὐτοῦ, ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει. Καὶ πεσόντες εἰς τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, προσεκύνησαν τῷ Σωτῆρι Χριστῷ· ἔλεγον γὰρ ἐν ἑαυτοῖς· ὅτι, τὸν μείζονα αὐτοῦ Θεὸν ὑποδεικνύει ἡμῖν οὗτος ὁ ἀστήρ, ὃν ἡμεῖς τιμῶμεν, ὡς θεόν. Καὶ προσενέγκαντες αὐτῷ δῶρα ἅπερ ἐβάσταζον, ὡς Θεῷ, καὶ χρηματισθέντες, δι' ἄλλης ὁδοῦ, τῆς τῶν λιμίτου, ἀνῆλθον εἰς τὰ Περσικὰ μέρη, καταφρονήσαντες τοῦ Ἡρώδου βασιλέως.

Καὶ ὡς παιχθεὶς ὁ αὐτὸς Ἡρώδης βασιλεὺς ὑπὸ τῶν Μάγων, 2 ἐθυμιώθη· καὶ περιεργασάμενος ἀπὸ τῶν ἀρχιερέων τῶν Ἰουδαίων, ποῦ ὁ Χριστὸς γεννᾶται, ἔμαθε. καὶ πέμψας τοὺς στρατιώτας, ἔσφαξε πάντα τὰ νήπια ἐν Βηθλεὲμ τῇ πόλει τῆς Ἰουδαίας· καθὼς ἡ θεία λέγει γραφή. Καὶ ληφθεὶς εὐθέως ὁ Ἡρώδης πάθει

3. ἐν ὑπατείᾳ Οὐινδικίου καὶ Οὐαλερίου] Chr. Alex. hos vocat, Indicium, & Varium. verum Coss. hos ponit ad an. Augusti XLII. quo anno noster supra Augustum XIII. & Silvanum Coss. fecit.

2. ἐθυμιώθη] Scr. ἐθυμώθη.

cum reputans, secundum Cæsarem quantæ potestatis esse potuerit Rex iste. Magi autem isti Hierosolymas venerunt, Vindicio & Valerio Coss. Herodes vero tempus, quo stella apparuit, à Magis diligenter exquirens, dimisit eos, dicens; si inveniatis eum, mihi renuncietis vellem, ut & ego adiens, illum venerer. Magi itaque abeuntes, & ipsam, quam in Oriente viderant, stellam viæ ducem habentes, Jesum & matrem ejus, in urbe Bethleem invenerunt. Inter se vero dicentes; ‘stella ista, quam nos ‘pro Deo habemus, Deum ‘certe se majorem nobis exhibet: in terram proni cadentes, donaque, quæ attulerant, ei, ceu Deo, offerentes, Christum salvatorem venerati sunt. Divinitus vero admoniti, Herode Rege insuper habito, ad limites divertentes, per avia tandem ad Persidem evaserunt.

Herodes ubi se à Magis delusum esse sensisset, ira commotus est: curiosius itaque à Pontificibus Judæorum inquirens, ubi Christus nasceretur; & Bethleem Judææ, locum esse edoctus; missis illuc militibus, infantes omnes neci dedit: sicuti sacræ testantur Scripturæ. Herodes vero mor-

bo incurabili statim correptus, à vermibus exesus interiit. Hunc in regno Judæorum excepit Archelaus, ejus filius, Lamia, & Serelliano Coss. regnavitque annos IX, sicuti Clemens, sapientissimus Chronographus scriptum reliquit.

Augustus vero Cæsar Octavianus, imperii sui anno LV, mense Hyperberetæo, sive Octobri, Oraculum adit: factaque Hecatombe, Pythiam rogavit, dicendo. 'Quis, post 'Me, Romana tenebit sceptra? Vate vero nihil respondente, sacra iterum peregit, & secunda vice sciscitatus est: 'Quare, inquiens, Oraculum 'silet, nec mihi dat responsum? Tum demum à Pythia accepit hæc.

Me puer Hebræus, summi moderator Olympi,

Migrare hinc mandat, Stygiasque revertere ad umbras.

Vade igitur, nostrum neve ultra altare fatiges.

ανιάτῳ, σκωληκόβροτος ἐγένετο, καὶ ἀπέθανε· καὶ ἐγένετο βασιλεὺς, ἤτοι τοπάρχης τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους, Αρχέλαος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη θ', [1] ἐν ὑπατείᾳ Λαμία, καὶ Σερελλιανοῦ· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ὁ Χρονογράφος ἐξέθετο.

Ο δὲ Αὔγουστος Καίσαρ Οκταβιανὸς, τῷ νε' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, μηνὶ Οκτωβρίῳ, τῷ καὶ ὑπερβερεταίῳ, ἀπῆλθεν εἰς τὸ μαντεῖον· καὶ ποιήσας ἑκατόμβην θυσίαν, ἐπηρώτησε· Τίς μετ' ἐμὲ βασιλεύσει τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας; Καὶ οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις ἐκ τῆς Πυθίας. Καὶ πάλιν ἐποίησεν ἄλλην θυσίαν, καὶ ἐπηρώτησε τὴν Πυθίαν τὸ, διὰ τί οὐκ ἐδόθη αὐτῷ ἀπόκρισις, ἀλλὰ σιγᾷ τὸ μαντεῖον; Καὶ ἐῤῥέθη αὐτῷ ἀπὸ τῆς Πυθίας ταῦτα.

Παῖς Εβραῖος κέλεταί με Θεὸς μακάρεσσιν ἀνάσσων,

Τόνδε δόμον προλιπεῖν, [2] καὶ ἄϊδος αὖθις ἱκέσθαι.

Καὶ λοιπὸν ἄπιθι ἐκ προδόμων ἡμετέρων.

---

1. ἐν ὑπατείᾳ Λαμία καὶ Σερελλιανοῦ] Lamiam, & Servitium Coss. habent Eusebius, & Chr. Alex. Auctor; ut hic, anno Augusti XLIV. ille, anno ejusdem XLVI. uterque tamen annum integrum ponit, inter hos Coss. & Herodis obitum.

2. καὶ ἄϊδος αὖθις ἱκέσθαι.] Cedrenus habet, καὶ ὁδὸν αὖθις &c. & versu sequente, ἐκ δόμων ἡμετέρων uti habet etiam Eusebius. Habes vero hoc Oraculum inter Oracula vetera, à Jo. Opsopœo edita, ubi hoc modo legitur.

Παῖς Εβραῖος κέλεταί με θεοῖς μακάρεσσιν ἀνάσσων,

Τόνδε δόμον προλιπεῖν, καὶ ἀΐδην αὖθις ἱκέσθαι.

Λοιπὸν ἄπιθι, σιγῶν ἐκ βωμῶν ἡμετέρων.

Ubi tamen versus ultimus claudicat: forte legendum ἡμετεράων.

Καὶ

Καὶ ἐξελθὼν ἐκ τοῦ μαντείου ὁ Αὔγουστος Καῖσαρ, καὶ ἐλθὼν εἰς τὸ Καπιτώλιον, ἔκτισεν ἐκεῖ βωμὸν μέγαν, ὑψηλὸν, ἐν ᾧ ἐπέγραψε Ῥωμαϊκοῖς γράμμασιν. Ο βωμὸς οὗτός ἐστι τοῦ πρωτογόνου Θεοῦ· Οστις βωμός ἐστιν εἰς τὸ Καπιτώλιον ἕως τῆς νῦν· καθὼς Τιμόθεος ὁ σοφὸς συνεγράψατο.

Ο δὲ αὐτὸς Καῖσαρ Οκταβιανὸς νόσῳ βληθεὶς, [1] ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησε, γέρων, ὢν ἐτῶν οε', [2] ἄπαις, [3] καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας. Ην γὰρ μυστικὸς ἀρχιερεὺς, καὶ βασιλεύς.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐγούστου Καίσαρος, ἐπὶ ὑπατείας [4] Σέξτου, καὶ Σεκτικιανοῦ, [5] ἐβασίλευσε Τιβέριος Καῖσαρ, ἔτη κβ'. [6] Ην δὲ διμοιριαῖος, γέρων, [7] λεπτακινὸς, εὐόφθαλμος, με-

Augustus itaque inde ex Oraculo discedens, in Capitolium venit; ubi altari excelso erecto, ei literis Latinis inscribi jussit: *Hæc est Ara Primogeniti Dei.* Quæ Ara adhuc usque visitur, in Capitolio: uti sapiens Timotheus memoriæ prodidit.

Cæsar autem Octavianus in morbum incidens, Romæ moritur, senex, annorum LXXV, sine prole, & ab omni labe corporis liber; ut qui non Rex solum, sed & Ponti ex Maximus fuit, mysteriorumque peritus.

Post Cæsarem Augustum, Imperator factus est Tiberius, Sexto, & Sexticiano Coss. & regnavit annos XXII: Erat vero statura mediocrem superante, ætate vergente, gracilis,

1. ἐν τῇ Ῥώμῃ ἐτελεύτησε] Hieronymus in versione sua Eusebiana Augustum Atellæ in Campania mortuum asserit: uterque falso. Nolæ enim diem suum obiit. Vide Suetonium, alios.

2. ἄπαις,] An de prole mascula intelligendus est Auctor? Filiam enim Juliam ex uxore Scribonia suscepisse eum, nemini non notum.

3. καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας] Itane vero? Audiamus tamen Suetonium in Octavio, Tit. 69. *Adulteria quidem exercuisse, ne amici quidem negant &c.* Et paulo post. *L. Antonius super festinatas Liviæ nuptias objecit; & fœminam Consularem è triclinio viri coram in cubiculum abductam, rursus in convivium rubentibus auriculis, incomptiore capillo reductam.* Quem Paragraphum etiam petulantissima ejusdem Epistola claudit Suetonius: quam videsis. Sed & uxorem etiam suam sibi habuit lenam, eodem Suetonio teste Tit. 71. *circa libidines hæsit; postea quoque, ut ferunt, ad vitiandas virgines promptior; quæ sibi undique etiam ab uxore conquirerentur.*

4. Σέξτου καὶ Σεκτικιανοῦ] Eusebius ad ultimum Augusti annum habet Sext. Pompeium, & Sext. Apuleium, Coss. Chr. vero Alex. ad annum Augusti antepenultimum, id est, LIV. (annos enim LVI. tantum eum imperare facit;) Sextum & Sextum Coss. habet; anno vero sequenti, sive penultimo, Pompeium & Apuleium ponit, ac si diversi essent.

5. ἐβασίλευσε Τιβέριος Καῖσαρ ἔτη κβ'] Ita etiam Chr. Alex. Eusebius tamen annos Imperii XXIII. ei tribuit.

6. ἦν δὲ διμοιριαῖος] Ita etiam Suetonius in Tiberio, Tit. 68. *Corpore fuit amplo atque robusto; statura, quæ justam excederet.* Reliquo tamen ejus Characterismo parum cum Suetonio congruit Auctor noster.

7. λεπτακινὸς] vocabulum hoc nusquam mihi occurrit: forte scribendum λεπτόχειλος· cui tamen scriptioni adversatur Suetonii Characterismus Tiberii.

 oculis

oculis pulchris, niger, capillitio brevi, crispoque, subsimus, ædificationi deditissimus. Hic contra Persas arma movebat: res vero ad pugnam non devenerunt; verum Cæsar oblatas ab eis pacis conditiones accepit.

Inde Romam reversurus, Antiochiam magnam venit; ubi extra urbem juxta montem Silpium, porticus duas extruxit magnificas, desuper contignatas, & splendide ornatas, quatuor Milliarium intervallo distantes inter se. Tetrapyla etiam contignata vicatim extruxit, quæ & marmore, & musivo adornavit: ipsam vero urbis plateam statuis, & columnis æreis splendidam fecit. Insuper etiam mœnibus urbis olim à Seleuco factis, nova adjecit, intra quæ, non solum Porticus illas duas clausit, sed & montem etiam ipsum, Acropolim quoque, & Jopolim. Senatus itaque, populusque Antiochenus, Tiberio Cæsari statuam æream posuit, supra columnam magnam Thebanam, in platea, inter porticus illas duas ab ipso extructas mediam: qui quidem locus, Umbilicus urbis vocatur: ubi &

λάγχρος, κονδόθριξ, σιλὸς, ὑπόσιμος, φιλοκτίστης. Ὅστις ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ μὴ πολεμήσας, ἀλλὰ παρακληθεὶς παρ' αὐτῶν πάκτα εἰρήνης ἐποίησε.

Καὶ ἀνιὼν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἦλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἔκτισεν, ἔξω τῆς πόλεως, ἐμβόλους δύο μεγάλους, πρὸς τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Σιλπίῳ, [1] ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ', ὑπορόφους, καὶ πανευπρεπεῖς. καὶ κατὰ ῥύμην κτίσας τετράπυλα διὰ εἰλημάτων, φιλοκαλλήσας αὐτὰ μουσώσει, καὶ μαρμάροις· καὶ τὴν πλατεῖαν διὰ [2] χαλκουργήμασι, καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας, καὶ τειχίσας τοὺς αὐτοὺς ἐμβόλους, καὶ τὸ ὄρος ἀποκλείσας ἔσωθεν, προσεκόλλησε [3] τῷ αὐτῷ τείχει τὸ νέον τῷ παλαιῷ τείχει τῆς πόλεως, τῷ ὑπὸ Σελεύκου γενομένῳ· ἀποκλείσας, διὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ τείχους, καὶ τὴν Ἀκρόπολιν, καὶ τὴν Ἰώπολιν. Καὶ ἀνέστησε τῷ αὐτῷ Τιβερίῳ Καίσαρι ἡ βουλὴ, καὶ ὁ δῆμος τῶν Ἀντιοχέων, στήλην χαλκῆν, ὑπεράνω μεγάλου κίονος Θηβαίου, ἐν τῇ πλατείᾳ, κατὰ τὸ μέσον τῶν ἐμβόλων, τῶν ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντων. Ὅστις τόπος κέκλη-

1. ἔχοντας διαστήματα μιλίων δ'.] longissimam hic Plateam memorat; nisi forte error sit in numero. Quid si, pro μιλίων, legamus σταδίων.

2. χαλκουργήμασι καὶ ἀγάλμασι κοσμήσας] χαλκουργήματα ponit, pro statuis æreis. Ita infra lib. 14. ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι τῶν θαυμάτων ὁ Ἴκαρος, καὶ ὁ Δαίδαλος; id est, Icari, & Dædali statuæ æreæ.

3. τῷ αὐτῷ τείχει τὸ νέον τῷ παλαιῷ &c.] forte scribend. τὸ αὐτοῦ τεῖχος τὸ νέον τῷ παλαιῷ τείχει τῆς πόλεως.

τευ,

ται, ὁ ὀμφαλὸς τῆς πόλεως, ἔχων καὶ τύπον ἐγκεγλυμμένον ἐν λίθῳ, ὀφθαλμοῦ. Ἥτις στήλη ἵσταται ἕως τοῦ νῦν.

Ὁ δὲ αὐτὸς Τιβέριος Καῖσαρ μαθὼν, ὅτι ὁ Σέλευκος ὁ βασιλεὺς, φοβηθεὶς τὰς ῥύσεις τῶν ὑδάτων κατιόντων ἐκ τοῦ ὄρους χειμῶνος, καὶ λιμναζόντων, ἀποφυγὼν τὸ ὄρος, ἐν τῇ πεδιάδι τὴν πόλιν ἔκτισε· καὶ ἔθηκε τῇ αὐτοῦ στήλῃ κιβώτιον λίθινον, ἐν ᾧ ἐποίησε τέλεσμα διὰ Ἀβλάκκωνος, τελεστοῦ, καὶ ἱερέως, διὰ τὰς ῥύσεις τοῦ Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ, καὶ τῶν κατερχομένων ὑδάτων ἐκ τοῦ ὄρους, πρὸς τὸ μὴ βλάπτεσθαι τὸ αὐτὸ μέρος τῆς πόλεως, ἢ πορθεῖσθαι τοὺς ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντας δύο ἐμβόλους μεγάλους· ὅπερ κιβώτιον λίθινον λέγουσιν εἶναι οἱ Ἀντιοχεῖς πολῖται, τὰ ὠνιωκὰ τῆς πόλεως αὐτῶν, διότι ἐξηγόρακε τὸ μέρος αὐτὸ τῆς πόλεως, διὰ τῆς ἀσφαλείας τοῦ κτισθέντος παρ' αὐτοῦ τείχους, ἐκ τῆς τῶν Βαρβάρων Σαρακηνῶν καὶ Περσῶν ἐπιδρομῆς, καὶ ἁλώσεως. ᾠκεῖτο γὰρ δίχα τείχους πρῴην τὸ παρὰ τὸ ὄρος μέρος τῆς πόλεως, κτισθὲν [1] ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανεστάτου βασιλέως· [2] ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον ἔκτισε, καὶ ἄλλα ἱερά. Ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀντίοχος ὁ βασιλεὺς πάλιν, [3] ὁ λεγόμενος Φιλάδελ-

oculi effigiem, lapidi insculptam, videre est. Statua autem illa ibi adhuc visitur.

Tiberius autem Cæsar, ubi intellexisset, Seleucum regem, caventem sibi à torrentibus aquarum, quæ per hybernum tempus è monte exundantes restagnabant, monte relicto, in planicie urbem condidisse; & ipse, opera usus Ablacconis cujusdam, sacerdotis, & mystæ, juxta statuam suam, capsulam lapideam collocavit, mystice præparatam: nempe ut Parmenii torrentis eluviones, & aquarum è Monte cataractas, hoc fascino propelleret, ne pars illa urbis læderetur, aut Porticus à se extructæ averterentur. Capsulam vero hanc lapideam Antiocheni dicunt esse *Redemptorium* urbis suæ: nimirum, quod hæc murum, à Tiberio factum, inexpugnabilem reddens, eam urbis partem quasi redemit ab incursionibus, & rapinis Barbarorum Saracenorum, & Persarum. Olim enim ea pars urbis, quæ ad montem sita, ab illustri illo Antiocho condita est, (Senaculum nempe publicum, aliaque loca sacra,) nequaquam mœnibus cincta habitabatur. Similiter etiam

1. ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ ἐπιφανεστάτου βασιλέως] Antiochum Epiphanem dicit, qui ædificia quædam à se extra urbem extructa, à nomine suo, Epiphaniam vocavit: uti Auctor supra lib. 8.

2. ὅτι καὶ τὸ βουλευτήριον] forte legendum, ὅπ aut ὅστις.

3. ὁ λεγόμενος Φιλάδελφος] Antiochi hujus Philadelphi apud alios mentio nulla.

Antiochus Philadelphus extra urbem multa extruxit: qui & ad Daphnen, in Luco, Fana duo condidit, Apollini unum, alterum Dianæ: in quibus etiam ſtatuas duas aureas collocavit, Aſylorum eis jura concedens; ut ne quis noxius, ad ea confugiens, inde extraheretur. Hæc vero extructa ſunt, ſub Regibus Macedonicis.

Extruxit etiam Tiberius Cæſar, in eadem Antiochia, templum ingens Jovi Capitolino: Balneum quoque publicum extruxit, prope fontem illum, quem olim condidit Alexander Macedo, nomenque ei dedit, à Matre ſua, Olympiadem. Alexander enim eo veniens, & aquas de ſcaturigine illa bibens; videor (inquit) mihi lac maternum hauſiſſe. Fons autem iſte juxta montem ſitus eſt; quem & intra urbis ambitum mœnibus ſuis Tiberius incluſerat. Idem etiam Baccho fanum extruxit juxta montem; poſitis etiam exterius ad templum ſtatuis duabus, Amphionis & Zethi, Dioſcurorum ex Antiopa prognatorum in honorem. Fluvium etiam, urbem alluentem, qui Draco olim vocabatur, Orontem, quaſi Orientalem, Romana

φος, ἔκτισεν ἔξω τῆς πόλεως πολλά· ὅστις καὶ ἐν Δάφνῃ ἔκτισεν, ἐν τῷ ἄλσει, ἱερὰ δύο, Ἀπόλλωνος, καὶ Ἀρτέμιδος· στήσας ἐν αὐτοῖς ἀγάλματα δύο χρυσᾶ, [1] παρασχὼν προνόμια τοῖς καταφεύγουσιν ἐκεῖ, πρὸς τὸ μὴ ἐκβάλλεσθαί τινα [2] ἐκ τῶν αὐτῶν ἱερέων. Ταῦτα δὲ ἔκτισαν, ὅτε τὰ Μακεδονικὰ βασίλεια ὑπῆρχεν.

Ὁ δὲ Τιβέριος Καῖσαρ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ πόλει ἱερὸν μέγα Διὸς Καπετωλίου. Ὁμοίως δὲ ἔκτισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον τῆς Ὀλυμπιάδος πηγῆς, τῆς κληθείσης ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, εἰς ὄνομα τῆς αὐτοῦ μητρός· ἔπιε γὰρ ἐκ τοῦ αὐτοῦ ὕδατος Ἀλέξανδρος, ἐλθὼν ἐκεῖ, καὶ εἶπεν· ὅτι, ἔπια γάλα τῆς ἐμῆς μητρός. Κεῖται δὲ ἡ πηγὴ παρὰ τὸ ὄρος· ἥντινα ὁ αὐτὸς Τιβέριος ἔσω τοῦ τείχους ἀπέκλεισεν. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῷ Διονύσῳ, πρὸς τῷ ὄρει, ὁ αὐτὸς Τιβέριος βασιλεὺς, στήσας δύο στήλας μεγάλας τῶν ἐξ Ἀντιόπης γεννηθέντων Διοσκούρων, ἔξω τοῦ ναοῦ, εἰς τιμὴν αὐτῶν, Ἀμφίονός τε, καὶ Ζήθου. Ὁ αὐτὸς Τιβέριος καὶ τὸν ποταμὸν τῆς πόλεως, τὸν πρώην λεγόμενον Δράκοντα, [3] μετεκάλεσεν Ὀρόντην τῇ Ῥωμαϊκῇ λέξει. ὅπερ ἑρμηνεύεται,

1. παρασχὼν προνόμια τοῖς καταφεύγουσι] Heſych. Προνόμια, τὰ ὀφειλόμενα τῷ ἀξιώματι.

2. ἐκ τῶν αὐτῶν ἱερέων] Scr. ἱερῶν.

3. μετεκάλεσεν Ὀρόντην τῇ Ῥωμαϊκῇ λέξει] Ita etiam Euſtathius, ad Dionyſii περιηγητοῦ locum hunc:

Τῆς

ἑρμηνεύεται, ἀνατολικός. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον, πληρωθεὶς ἄλλην ζώνην, πρὸς τῷ ὄρει, καὶ θυσιάσας κόρην παρθένον, Ἀντιγόνην ὀνόματι· [1] ὅθεν θέατρον οὐκ ἐπλήρωσεν εἰς τέλειον. Ἔστησε δὲ ἐπάνω τῆς ἀνατολικῆς πόρτας, ἧς αὐτὸς ἔκτισε, στήλην λιθίνην τῇ λυκαίνῃ, τρεφούσῃ τὸν Ῥῶμον, καὶ τὸν Ῥῆμον· σημαίνων, Ῥωμαῖον εἶναι κτίσμα τοῦ προστεθέντος τείχους τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει. Ἔκτισε δὲ καὶ ὄπισθεν τοῦ θεάτρου, ἱερὸν τοῦ Πανός. Ταῦτα δὲ Δομνῖνος, ὁ σοφὸς χρονογράφος, ἐξέθετο.

Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Τιβέριος, ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ, παρὰ τὴν λίμνην, πόλιν, ἥντινα ἐκάλεσε Τιβεριάδα, εὑρηκὼς ἐν τῷ τόπῳ ὕδατα θερμά· κτίσας τῇ πόλει καὶ δημόσιον λουτρὸν, μὴ ὑποκαιόμενον, ἀλλ' ἐξ αὐτῶν τῶν θερμῶν [2] παρέχοντα τὴν χρῆσιν τῇ

lingua vocavit. Theatrum quoque extruxit, circumque alium priori, prope montem; adjecit; immolata etiam virgine, nomine Antigone: quod quidem opus ad exitum non perduxit. Portæ etiam Orientali, à se extructæ, statuam superimposuit lapideam Lupæ, & Remi nutricis; nempe sic nova illa urbis mœnia Romanum opus fuisse, significans. Præterea etiam Pani templum extruxit, Theatrum à tergo respiciens. Hæc vero Domninus, sapiens Chronographus, literis prodidit.

In Judæa etiam Tiberius urbem prope Lacum, extruxit, quam Tiberiadem vocavit. Aquas vero calidas ibi inveniens, Balneum etiam publicum extruxit, quod natura sua Thermarum usum urbi suppeditavit. Archelao autem

fatis

Τῆς δὲ πρὸς ἀντολίην καταισύρεται ὑγρὸς Ὀρόντης.

ubi Scholiastes post aliam nominis rationem assignatam, hæc addit. Ἄλλοι δέ φασιν, ὅτι Καῖσαρ Τιβέριος ἐκ Δράκοντος αὐτὸν Ὀρόντην μετωνόμασεν, ὃ σημαίνει Ῥωμαίοις τὸ ἀνατολικόν. ὅτι πᾶσα ἡ περὶ Ἀντιόχειαν χώρα λιπαρά τε καὶ εὔβοτος, καὶ ἀγαθὴ μῆλα τρέφειν, καὶ δένδρεσι καρπὸν αὔξειν. Cæterum meras ineptias esse has, apparet ex Polybio, lib. 5. ubi Seleuciam, & Antiochiam describens, Orontis etiam mentionem facit. Ὁ δὲ καλούμενος Ὀρόντης ποταμὸς οὐ μακρὰν αὐτῆς ποιεῖται τὰς ἐκβολάς· ὃς τὴν ἀρχὴν τοῦ ῥεύματος λαμβάνων ἀπὸ τῶν κατὰ τὸν Λίβανον, καὶ τὸν Ἀντιλίβανον τόπων, καὶ διανύσας τὸ καλούμενον Ἀμύκης πεδίον, ἐπ' αὐτὴν ἱκνεῖται τὴν Ἀντιόχειαν &c. Polybius vero diem suum obiit, ante Tiberium Imp. anno circiter CXXXVI. anno nempe XVII. ante natum Ciceronem. Vide doctissim. J. Vossium de Histor. Gr. Strabo etiam, qui Tiberii σύγχρονος fuit, fluvium hunc ab Oronte quodam, qui pontem ei induxit, nomen accepisse testatur. Vid. Strab.

1. ὅθεν θέατρον οὐκ ἐπλήρωσεν] lego, ὅπερ θέατρον.

2. παρέχοντα τὴν χρῆσιν] Scr. παρέχον. Verum urbs hæc, non à Tiberio, sed ab Herode Tetrarcha, Tiberii Imp. in honorem extructa est. Audi Eusebium:

fatis defuncto, Tiberius Cappadociam, ejus regnum, Romano adjecit imperio.

Tiberii hujus temporibus anno urbis sui juris factæ LXXII, incendium accidit Antiochiæ Syriæ, quod per silentium noctis majorem Fori partem, & Senaculum consumsit. Conflagrarunt etiam eo tempore Musarum ædes, quas extruxerat Antiochus Philopator, ex pecuniis quas in hoc testamento suo legaverat Maro quidam Antiochenus: qui, mutatis sedibus, Athenas commigrans, ex facultatibus suis Musarum templum, & Bibliothecam extrui jusserat. Tiberius autem urbem quoque aliam in Thracia condidit, quam Tiberiam appellavit.

Anno autem XV imperantis Tiberii, Albano & Nerva Coss. S. Joannes Præcursor Baptismum Resipiscentiæ prædicare cœpit, & baptizare: ac à Prophetis prædictum fuerat. Exibat autem ad eum

πόλει. Ἐποίησε δὲ καὶ τὴν Καππαδοκίαν ὑπὸ Ῥωμαίους μετὰ τὴν τελευτὴν Ἀρχελάου, τοῦ τοπάρχου αὐτῆς.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου, ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, τῷ οβ'. ἔτει τῆς αὐτονομίας αὐτῆς, ἐν νυκτὶ, ἀδήλως καύσας τὸ πλέον μέρος τῆς ἀγορᾶς, καὶ τὸ βουλευτήριον, καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Ἀντιόχου τοῦ Φιλοπάτορος, [1] ἐκ τῶν ἐαθὲν χρημάτων κατὰ διαθήκας ὑπὸ Μάρωνος Ἀντιοχέως, μετοικήσαντος εἰς τὰς Ἀθήνας, καὶ κελεύσαντος τότε, ἐκ τῶν αὐτοῦ κτισθῆναι τὸ τῶν Μουσῶν ἱερὸν, καὶ βιβλιοθήκην. Ἔκτισε δὲ καὶ ὁ Τιβέριος πόλιν ἐν τῇ Θράκῃ ἄλλην, ἣν ἐκάλεσε Τιβερείαν.

[2] Τῷ δὲ ιε' ἔτει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ, ἐν ὑπατείᾳ Ἀλβανοῦ, καὶ Νερβα, ἤρξατο ὁ ἅγιος Ἰωάννης ὁ πρόδρομος κηρύσσειν βάπτισμα μετανοίας, βαπτίζειν, κατὰ τὴν προφητικὴν φωνήν· καὶ ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν

sebium: Chron. l. 1. Ἡρώδης ἔκτισε Τιβεριάδα, εἰς ὄνομα Τιβερίου Καίσαρος. Stephanus etiam de Urb. Τιβεριὰς πόλις τῆς Ἰουδαίας, πρὸς τῇ Γεννησαρετίδι λίμνῃ· ἐκτίσθη δὲ ὑπὸ Ἡρώδου.

1. ἐκ τῶν ἐαθὲν χρημάτων] Ita habet Cod. MS. verum Librarius, mentem habens in aliis occupatam, vocabulum hoc ultima syllaba mutilavit: scribe ἐαθέντων.

2. τῷ δὲ ιε'. ἔτει τῆς ὑπατείας αὐτοῦ] ἴσ. βασιλείας. Ad annum vero Tiberii XIII. Coss. invenio Silanum & Nervam, apud Chr. Alex. Eusebius ibi ponit A. Pisonem, & M. Crassum; anno autem sequente, Silanum & Silium. Infra tamen Auctor Christum baptizatum asserit, Rufo & Rubellione Coss. recte: Hos enim Coss. proferunt ad an. Tiberii XV. & Chr. Alex. & Eusebius. Numerus itaque hic assignatus, atque ejus loco, τῷ ἢ ιδ'. ἔτει, legendum: quo tempore Joannes Baptismum suum, supradictis etiam sub Coss. forte incepisset. Verum Fastorum in Coss. designandis errores ubique persequi, labor esset & infinitus & inutilis: manum itaque de tabula.

πᾶσα

πᾶσα ἡ Ἰουδαία χώρα. Καὶ λοιπὸν ἀρχὴν ἐποιήσατο τῆς σωτηρίας ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστὸς, βαπτισθεὶς ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ἰωάννου τοῦ προδρόμου, γενόμενος ἐνιαυτῶν περίπου λ΄, καὶ θαυματουργῶν. Ἐβαπτίσθη δὲ ἐν τῷ Ἰορδάνῃ, ποταμῷ τῆς Παλαιστίνης, μηνὶ Αὐδυναίῳ τῷ καὶ Ἰανουαρίῳ ἕκτῃ, [1] ὥρᾳ νυκτερινῇ ι΄, ἐν ὑπατείᾳ Ῥούφου, καὶ Ῥουβελλίωνος. Ἀπὸ τότε καὶ ὁ Βαπτιστὴς Ἰωάννης δῆλος ἐγένετο τοῖς ἀνθρώποις· καὶ ἀπέτεμεν αὐτὸν [2] Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὁ Φιλίππου, ὁ τοπαρχῶν, ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἐν Σεβαστῇ πόλει, τῇ πρὸ η΄ καλανδῶν Ἰουνίων, ἐν ὑπατείᾳ Φλάκκωνος καὶ Ῥουφίνου, διὰ Ἡρωδιάδα, τὴν γυναῖκα αὐτοῦ· ὅτι ἔλεγχεν αὐτῷ ὁ Ἰωάννης, οὐκ ἔξεστί σοι ἔχειν τὴν γυναῖκα τοῦ ἀδελφοῦ σου. καθὼς ἐν ταῖς θείαις ἐμφέρεται γραφαῖς ταῦτα. Καὶ λυπούμενος διὰ τὸν Ἰωάννην ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἡρώδης ὁ δεύτερος, ὁ Φιλίππου, ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς πόλεως Σεβαστῆς ἐν Πανεάδι πόλει τῆς Ἰουδαίας. Καὶ προσῆλθεν αὐτῷ γυνή τις εὐπορωτάτη, οἰκοῦσα τὴν αὐτὴν Πανεάδα πόλιν, [3] ὀνόματι Βερονίκη,

omnis Judæa regio: tum demum primordia salutis Humanæ statuit D. N Jesus Christus, ab eodem Joanne Præcursore baptisatus, cum annum ageret XXX, aut eo circiter, miracula tum primum faciens. Baptizatus autem fuit in Jordane, Palæstinæ fluvio, Mensis Audynæi, sive Januarii VI, ad horam noctis X, Rufo & Rubellione Coss. Ex eo tempore innotescere hominibus cœpit Joannes Baptista; cui rex Herodes, frater Philippi, regis Trachonitidis, caput amputavit, in urbe Sebaste, VIII Kal. Junias, Flaccone & Rufino Coss. propter uxorem Herodiadem. Dixerat enim Herodi Joannes; Non licet tibi fratris tui uxorem habere: uti hæc in sacris Literis enarrantur. Herodes autem rex, ejus nominis secundus, Philippi frater, ob Joannem contristatus, Sebaste relicta, Paneadem, Judææ urbem, se recepit. Accessit autem ad eum, ejusdem urbis incola, mulier quædam opulenta, nomine Veronica. Huic in animo erat, statuam eri-

1. ὥρᾳ νυκτερινῇ ι΄.] Chr. Alex. ὥρᾳ ι΄. τῆς νυκτός· quam tamen lectionem Raderus rejicit, Librariique vitio imputat: idque merito. Nec enim verisimile est, officium hoc Salvatori Nostro à Baptista nocturno tempore præstitum fuisse.

2. Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς, ὁ Φιλίππου ὁ τοπαρχῶν, ἤτοι βασιλεύων τῆς Τραχωνίτιδος &c.] Scr. τοῦ τοπαρχοῦντος, ἤτοι βασιλεύοντος τῆς Τραχωνίτιδος. Herodes enim Tetrarcha Galilæam; Philippus autem, frater ejus, Itureanı & Trachonitidem regionem, sibi subjectas habuerunt; uti apparet ex Sacris literis, Luc. 3. cap. 1.

3. ὀνόματι Βερονίκη] Βερνίκη; Jo. Damasceno est. Vide Jo. Gregorii de Auctore Prolegomena.

gere Jesu in honorem, qui eam à morbo liberaverat. At hoc non ausa facere, nisi prius impetrata regis venia, libellum supplicem Herodi obtulit, Christo Salvatori statuam in ea urbe erigendi licentiam petens. Libellus autem iste hic se habet.

Augustissimum Herodem, Toparcham, Judæis pariter & Gentibus Legislatorem, Trachonitidis Regem, Veronica, honorabilis urbis Paneadis incola, humillime precatur.

'Justitia, & erga homines 'benignitas, & quodcunque 'est virtutum omnium, divi'num caput vestrum, ceu co'rona cingunt. Quod ego neu'tiquam ignorans, ad te ac'cedo; spem optimam con'cipiens vota mea omnino 'obtinendi. Quid vero sibi 'vult hæc Præfatiuncula, se'quens te docebit oratio: Ego 'quidem ab ætate puerili 'fluxu sanguinis laborans, fa'cultates meas omnes, & for'tunas in medicos profudi; 'remedium vero inveni nul'lum. Ubi vero ad me per'venisset Christi illius fama, 'qui in Miraculis tantus erat, 'ut mortuos resuscitare, visum 'cœcis restituere, dæmonas è 'mortalium corporibus ejice-

βουλομένη, ὡς ἰαθεῖσα ὑπὸ τοῦ Ἰησοῦ, στήλην αὐτῷ ἀναστῆσαι. Καὶ μὴ τολμῶσα, δίχα βασιλικῆς κελεύσεως, τοῦτο ποιῆσαι, δέησιν ἐπέδωκε τῷ αὐτῷ Ἡρώδῃ βασιλεῖ, αἰτοῦσα ἀναστῆσαι στήλην τῷ σωτῆρι Χριστῷ, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει. Ἥτις δέησις ἔχει οὕτως.

Σεβαστῷ Ἡρώδῃ, τοπάρχῃ, καὶ θεσμοδότῃ Ἰουδαίων τε, καὶ Ἑλλήνων, βασιλεῖ τῆς Τραχωνίτιδος χώρας, ἱκεσίας δεήσεις [1] παρὰ Βερονίκης, ἀξιωματικῆς πόλεως Πανεάδος.

Δικαιοσύνη, καὶ φιλανθρωπία, καὶ αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρετῶν πασῶν περιστέφουσι [2] τὴν ἡμετέραν θείαν κορυφήν. ὅθεν κἀγὼ ταῦτα εἰδυῖα, ἧκον σὺν ἀγαθαῖς ταῖς ἐλπίσι, πάντως τῶν αἰτουμένων τευξομένη. Τίς δὲ ἡ τοῦ παρόντος προοιμίου κρηπὶς, προϊὼν ὁ λόγος σε διδάξει. ἐκ παιδόθεν ληφθεῖσα πάθει αἱμοῤῥοίας, ὀχετῶν εἰς ἰατροὺς, κατανάλωσά μου τὸν βίον, καὶ τὸν πλοῦτον· καὶ ἴασιν οὐχ εὗρον. Ἀκηκοῦα δὲ τὸν θαυμαζομένου Χριστοῦ τὰ ἰάματα, ὃς νεκροὺς ἐξανίστησι, καὶ τυφλοὺς πάλιν εἰς φάος ἕλκων, καὶ δαίμονας ἐκ βροτῶν ἀπελαύνων, καὶ πάντας τοὺς ἐν νόσοις μαραινομένους, λόγῳ θεραπεύει· πρὸς αὐτὸν οὖν κἀγὼ, ὡς πρὸς

1. παρὰ Βερονίκης, ἀξιωματικῆς πόλεως Πανεάδος] ἀξιωματικῆς ad Bernicen, non ad urbem referendum; uti Godefredus Tilmannus, Jo. Damasceni interpres, sensisse videtur. Ἀξιωματικοὶ sunt, qui in dignitate aliqua constituti sunt, & à plebe remoti.

2. τὴν ἡμετέραν θείαν κορυφήν] Scr. ὑμετέραν.

Θεὸν

Θεὸν, ἔδραμον. [1] Καὶ περιεσχηκυῖα τὸ περιέχον αὐτὸν πλῆθος, δειλιάσασα δὲ ἐξειπεῖν αὐτῷ καὶ τὴν ἀνίατόν μου νόσον, μή πως τὸν μολυσμὸν τοῦ πάθους ἀποστρεφόμενος, ὀργισθῇ κατ' ἐμοῦ, καὶ πλέον μοι ἐπέλθῃ ἡ πληγὴ τῆς νόσου· καθ' ἐμαυτὴν ἐλογισάμην, ὅτι, εἰ δυνηθείην ἅψασθαι τοῦ κρασπέδου τοῦ ἱματίου αὐτοῦ, πάντως ἰαθήσομαι· καὶ λάθρα εἰς τὸ περὶ αὐτὸν εἰσδύσασα πλῆθος, ἐσύλησα τὴν ἴασιν, τοῦ κρασπέδου αὐτοῦ ἁψαμένη· [2] καὶ σταλείσης μου τῆς πηγῆς τοῦ αἵματος, γέγονα παραχρῆμα ὑγιής. Αὐτὸς δὲ μᾶλλον, ὡς προγνοὺς τῆς ἐμῆς καρδίας τὸ βούλευμα, ἀνέκραξε· Τίς μου ἥψατο; δύναμις γὰρ ἐξῆλθεν ἀπ' ἐμοῦ· Ἐγὼ δὲ ὠχειῶσα, καὶ στενοῦσα, τὴν νόσον θρασυτέραν ὑποστρέφειν ἐπ' ἐμὲ λογιζομένη, προσπεσοῦσα αὐτῷ, τὴν γῆν ἐπλήρωσα δακρύων, τὴν τόλμαν ἐξειποῦσα. Ὁ δὲ, ὡς ἀγαθὸς, σπλαγχνισθεὶς ἐπ' ἐμὲ, ἐπεσφράγισέ μοι τὴν ἴασιν, εἰρηκώς· Θάρσει θύγατερ, ἡ πίστις σου σέσωκέ σε· πορεύου εἰς εἰρήνην. Οὕτως καὶ ὑ-

're, quoscunque denique morbos verbo solo sanare potuerit; ipsa quoque ad illum, tanquam Numen confugi. Turbam autem animadvertens circumstantem, verebar illi morbum meum insanabilem enarrare; ne forte spurcitiem mali aversatus, ira in me commoveretur; & morbus me inde sævior affligeret. Mecum igitur in animo reputans, quod si liceret vel fimbriam vestimenti attingere, statim convalescerem, occulte memet turbæ immiscebam; & fimbria ejus tacta, medelam suffurata sum, substitit enim sanguinis mei fluxus, & protinus sanata fui. ille vero cordis mei consilia præsentiscens, elata voce, Quis, inquit, me tetigit? Virtus enim ex me prodiit. Ego vero pallore suffusa, ingemiscens; reverita, ne in me repetitis viribus grassaretur morbus; ad pedes ejus provoluta, & terram lachrymis complens, audaciam meam profitebar. At ille, pro benignitate sua mei misertus, præstitam mihi valetudinem corroboravit, hoc dicto: Confide filia, fides tua te salvam fecit: Vade in pace. Similiter

---

1. Καὶ περιεσχηκυῖα τὸ περιέχον αὐτὸν πλῆθος] Jo. Damascenus habet, τῷ περιέχοντι αὐτὴν πλήθει, rectius: cæterum hoc ipsum loquendi genus barbarum apud nostrum frequenter occurrit.

2. καὶ σταλείσης μου τῆς πηγῆς] Damascenus habet, σταθήσης, (pro σταθείσης) haud recte. Στέλλω hoc loco, *reprimo*, sive *sisto*, significat: unde habemus apud Alexandr. Aphrodis. τὰ στέλλοντα τὴν κοιλίαν, quæ alvum sistunt, sive adstringunt.

'& vos, Auguſtiſſimi, uti voto 'meo annuatis, obnixe peto.

Hæc ubi ex libello ſupplici intellexiſſet Herodes, ad famam miraculi attonitus ſtetit; myſterium curationis horreſcens, petenti reſpondit: 'Hæc 'in te, O Mulier, facta ſanatio, maximi ſane digna eſt 'monumenti. Abi igitur, & 'ſtatuam ei erige qualem vis, 'honorem optatum illi exhibens, qui te ſanam reddidit.'

Statim itaque Veronica, quæ antehac Hæmorrhuſa fuerat, in media urbe ſua Paneade, Domino Deoque Noſtro, Jeſu Chriſto, ſtatuam erexit, ex ære ductili conflatam, auri etiam aliquantulum, & argenti admiſcens. Quæ quidem ſtatua adhuc viſitur in urbe Paneade, jam olim, ab eo loco ubi ſtetit, urbis in meditullio, tranſlata in ſanctam Ædem Oratoriam. Monumentum vero hoc inveni, in dicta urbe Paneade, apud Baſſum quendam, qui à Judaiſmo ad Chriſtianiſmum tranſierat; qui in eodem etiam libro antiquorum Judææ regum omnium res geſtas conſcriptas habuit.

Idem Rex Herodes, Philippi frater; ex repletione ægrotans, decubuit, per ſpatium

μεῖς, Σεβαστοὶ, τὴν δέησιν ὀξεῖαν τῇ δεομένῃ παράσχετε.

Ο δὲ βασιλεὺς Ηρώδης, ἀκηκοὼς ταῦτα διὰ τ̃ δεήσεως, ἐξεπλάγη διὰ τὸ θαῦμα· ϗ φοβηθεὶς τὸ μυστήριον τῆς ἰάσεως, εἶπεν· Αὕτη ἡ εἰς σε γενομένη ἴασις, ὦ γύναι, μείζονος στήλης ἐστὶν ἀξία. Πορευθεῖσα τοίνυν, οἵαν βέλει, ἀνάστησον αὐτῷ στήλην, προθέσει δοξάζουσα τ̃ ἰασάμενον.

Καὶ εὐθέως ἡ αὐτὴ Βερονίκη, ἡ πρώην αἱμόῤῥους, ἐν μέσῳ τ̃ ἰδίας αὐτῆς πόλεως Πανεάδος, ἀνέστησε τῷ Κυρίῳ ἡμῶν, ϗ Θεῷ Ιησοῦ Χριστῷ στήλην χαλκῆν [1] ἐκ χαλκοῦ θερμελάτου, συμμίξασα βραχύ τι μέρος χρυσοῦ, ϗ ἀργύρου. Ητις στήλη μένει ἐν Πανεάδι πόλει, ἕως τ̃ νῦν, [2] πρὸ πολλοῦ χρόνου μετενεχθεῖσα ἀφ' ὃ ἵστατο ἐν ...ῳ τῆς πόλεως τόπου, εἰς ἅγιον εὐκτήριον οἶκον. Οπερ ὑπόμνημα εὗρον ἐν τῇ αὐτῇ Πανεάδι πόλει παρά Βάσσῳ τινι, γενομένῳ ἀπὸ Ιουδαίων χριστιανῷ. Εν οἷς ὑπῆρχεν ὁ βίος πάντων τῶν βασιλέων τῶν βασιλευσάντων πρώην τῆς Ιουδαϊκῆς χώρας.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ηρώδης, ὁ Φιλίππου, γενόμενος ἐμπληθὴς, [3] ἐκρίνετο ἐπὶ μῆνας η'. ϗ ἐσφάγη

1. ἐκ χαλκοῦ θερμελάτου] Scr. θερμηλάτου, uti habet Damaſcenus.

2. πρὸ πολλοῦ χρόνου] Damaſcenus legit, οὐ πρὸ πολλοῦ χρόνου.

3. ἐκρίνετο ἐπὶ μῆνας η'.] ſuſpicor legendum, ἐκλίνετο· aliter enim, nullus ſanus ſenſus ex verbis hiſce elici poterit. Herodem vero iſtum in exilio diem ſuum obiiſſe, quo tamen mortis genere incertum, dubitandum non eſt; nec enim eum unquam inde revocatum legimus. Vide Joſeph. Antiquſt lib. 18.

ἐν τῷ κουβικλείῳ αὐτοῦ, μετὰ τοὺς η' μῆνας, συνειδυίας καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης συνεγράψατο.

Τῷ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, καὶ μηνὶ τῷ ζ', γενόμενος ἐνιαυτῶν περίπου λγ' ὁ Ιησοῦς Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμῶν, παρεδόθη ὑπὸ Ιούδα Ισκαριώτου, μαθητοῦ αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς Κύριος καὶ σωτὴρ ἡμῶν, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ [1] Μαρτίῳ, κγ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν ιγ'· ἦν γὰρ ἡμέρα πέμπτη, ὥρα νυκτερινὴ πέμπτη. Καὶ ἀπηνέχθη πρὸς τὸν Καϊάφαν ἀρχιερέα, κἀκεῖθεν ἐξεδόθη Ποντίῳ Πιλάτῳ ἡγεμόνι· καὶ εὐθέως ἡ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ Πιλάτου, Πρόκλα, ἐδήλωσεν αὐτῷ. Μηδέν σοι καὶ τῷ δικαίῳ τούτῳ· πολλὰ γὰρ ἔπαθον σήμερον κατ' ὄναρ δι' αὐτόν· Καὶ γνόντες τοῦτο οἱ Ιουδαῖοι, ἐστασίαζον, κράζοντες· ἆρον, ἆρον, σταύρωσον αὐτόν. Καὶ ἐσταυρώθη Κύριος ἡμῶν Ιησοῦς Χριστὸς [2] τῇ πρὸ η' καλανδῶν Απριλλίων, μηνὶ Μαρτίῳ κδ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν ιδ'· ἦν δὲ

VIII mensium: quibus exactis, in cubiculo suo, conscia etiam uxore, occisus est: sicut sapientissimus Clemens scriptis prodidit.

Anno autem XVIII, & mense VII, Imperantis Tiberii, Jesus Christus, Deus & Servator Noster, annos circiter XXXIII natus, à Juda Iscariota, discipulo suo, proditus est; Martii XXIII, die Lunæ, feria V, hora nocturna V. Abductus vero fuit ad Caiapham, Pontificem Maximum: exinde autem Pontio Pilato Præsidi traditus fuit. Procla vero Pilati uxor, misso statim nuncio, eum monuit, ne quid tentaret adversus justum illum hominem: 'Multa enim, inquit, 'hodie per somnium passa 'sum propter eum. Judæi vero, hoc cognito, tumultuantes exclamarunt: *Tolle, Tolle; Crucifige eum.* Crucifixus est itaque D. N. Jesus Christus VIII Kal. Apriles, Martii XXIV, die Lunæ XIV, hora die VI, cum esset Parasceve, sive, dies Prepara-

1. Μαρτίῳ κγ', τῆς σελήνης ἐχούσης ἡμέραν κγ'.] Cedrenus, & Chr. Alexand. Auctor, Salvatorem nostrum Martii XXIII. crucifixum, XXV. vero resurrexisse, & ex consequentia, XXII. à Juda proditum, volunt: noster tamen horum numero, diem alium in his omnibus addit; in lunæ tantum die cum eis conveniens.

2. τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Απριλλίων.] Hic non sibi constat Auctor: VIII. enim Calendas Apriles incidit, non in Martii XXIV. sed XXV. Quod enim Romani computantes, VIII. Calendas (subaudi, *ante*,) Apriles, dicunt, Græci recentiores, τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Απριλλίων, efferunt. Ita etiam Auctor noster supra, Christi nativitatem assignans, τῇ πρὸ η'. καλανδῶν Ιανουαρίων, μηνὶ Δεκεμβρίῳ κε'. ad VIII. Kal. Januarias, id est, Decembris XXV. eam ponit; recte.

tionis. Sol vero lumine orbatus eſt, & tenebræ factæ ſunt ſuper terram univerſam. Harum autem tenebrarum in ſcriptis ſuis meminit ſapientiſſimus Phlegon Athenienſis, hiſce verbis. ‘Anno regni ‘Tiberii Cæſaris decimo o-‘ctavo, Eclipſis ſolis erat ma-‘xima, qualem priora ſecula ‘videre nullam. Hora enim ‘diei ſexta nox erat tanta, ut ‘etiam ſtellæ apparerent.

Dominus vero noſter Jeſus Chriſtus filius Dei viventis, circiter ejuſdem Paraſceves horam IX, animam efflavit. Protinus per totum orbem terræ motus ingens exortus eſt, ſepulchra etiam aperta ſunt, & rupes diſſilierunt, mortuique reſurrexerunt: adeo ut Judæi ipſi dicerent; *Dei certe filius erat, quem crucifiximus*: uti hæc omnia in S. Scripturis veriſſime tradita habemus.

Hora vero X ejuſdem diei ſepultus eſt Jeſus Chriſtus, Sulpitio & Sylla Coſſ. anno Æræ Antiochenæ lxxix, Syriam tum procurante Caſſio, quem Tiberius Cæſar regioni ei præfecerat.

ἡμερινὴ ὥρα ἕκτῃ, τῆς ἡμέρας οὔσης παρασκευῆς. [1] Καὶ ἐσκοπίαθη ὁ ἴλιος, καὶ ἦν εἰς τὸν κόσμον σκότος· περὶ οὗ σκότους συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Φλέγων ὁ Ἀθηναῖος, εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ συγγραφὴν ταῦτα. Τῷ ὀκτωκαιδεκάτῳ ἔτει τῆς βασιλείας Τιβερίου Καίσαρος, ἐγένετο ἔκλειψις ἡλίου μεγίστη [2] πλέον τῶν ἐγνωσμένων πρότερον· καὶ νὺξ ὑπῆρχεν ὥρᾳ ἕκτῃ τῆς ἡμέρας, ὥστε καὶ τοὺς ἀστέρας φαίνεσθαι.

Ὁ δὲ Κύριος Ἰησοῦς Χριστὸς, ὁ υἱὸς τοῦ Θεοῦ τοῦ ζῶντος, ἔδωκε τὸ πνεῦμα τῇ αὐτῇ παρασκευῇ, ὥρα ἦν ὡς θ΄. καὶ εὐθέως ἐγένετο εἰς πάντα τὸν κόσμον σεισμὸς μέγας, καὶ τάφοι ἀνεῴχθησαν, καὶ πέτραι ἐσχίσθησαν, καὶ νεκροὶ ἀνέστησαν. (καθὰ ἐν ταῖς θείαις γραφαῖς ἐμφέρεται πάντα μετ' ἀληθείας·) ὥστε λέγειν τοὺς Ἰουδαίους, ἀληθῶς Θεοῦ υἱὸς ἦν οὗτος, ὃν ἐσταυρώσαμεν.

Καὶ ἐτάφη ὁ Ἰησοῦς Χριστὸς [3] ὥραν δεκάτῃ τῆς αὐτῆς παρασκευῆς ἡμέρας, [4] ἐν ὑπατείᾳ Συλπικίου καὶ Σώλα, τοῦ ἑβδομηκοστοῦ ἐννάτου ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην· ἡγεμονεύοντος δὲ τότε τῆς Συρίας Κασσίου, τοῦ καὶ προαχθέντος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος.

1. ἐσκοτίσθη ὁ ἴλιος] Scr. ἥλιος.

2. πλέον τῶν ἐγνωσμένων πρότερον] πλέον hoc loco redundat. Ceterum ipſa Phlegontis verba non producit Auctor noſter; quæ tamen habes apud Euſebium Chronic. lib. 1. Cum tamen alii Phlegontem hunc Trallianum appellent. unde Noſtro Athenienſis dictus eſt; Phlegontem enim illum, qui Hadriani libertus erat, quique Olympionica, & Chronica ſcripſit, hoc loco intelligere eum, non eſt quod dubitemus.

3. ὥραν δεκάτῃ] Scr. ὥρᾳ.

4. ὑπατείᾳ Συλπικίου καὶ Σώλα] Scr. Σύλλα. Sulpicium Galbam, & Syllam Coſſ. habent & Chr. Alex. & Euſebius; ſed ad annum XIX. Tiberii, anno ſcil. Chriſti paſſionem ſequente.

Ἀνέστη

Ἀνέστη δὲ ὁ Κύριος ἡμῶν, καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ Μαρτίῳ, κε', ὥρα νυκτερινῇ δεκάτῃ, ἐπιφωσκούσης ἡμέρας Κυριακῆς, τοῦ αὐτοῦ Μαρτίου μηνὸς ἕκτης εἰκάδος, ἐχούσης τῆς σελήνης [1] ἡμέραν ἑξκαιδεκάτην· καὶ ἐφάνη τοῖς Ἀποστόλοις, καὶ ἄλλοις ἁγίοις πολλοῖς, καὶ συνανεστράφη αὐτοῖς ἐπὶ τῆς γῆς, μετὰ τὴν ἀνάστασιν, ἡμέρας μ'. καὶ ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς ὁ Κύριος ἡμῶν καὶ Θεὸς, Ἰησοῦς Χριστὸς, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ δ', ὥρα ἡμερινῇ ϛ', ἡμέρα ε'. Τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ὁρώντων, καὶ πολλοῦ πλήθους ἄλλου, πῶς ὑπὸ νεφελῶν ἀνελήφθη· καὶ τῶν ἁγίων ἀγγέλων λεγόντων· Τί ἀτενίζετε εἰς τοὺς οὐρανοὺς, Γαλιλαῖοι ἄνδρες; οὗτός ἐστιν ὁ Ἰησοῦς.

Resurrexit vero Dominus Deus noster Jesus, Dystri, sive Martii Mensis xxv, hora noctis x, illucescente ejusdem Martii xxvi, qui dies erat Dominicus; die vero Lunæ xvi, Apostolis etiam suis, aliisque sanctis pluribus visus est; cum quibus etiam conversatus est, post resurrectionem suam, per dies xl. Artemisii vero, sive Maii mensis iv, hora diei ii, feria v, in cœlum assumptus est Dominus Deus Noster Jesus Christus, S. Apostolis, turbaque alia magna, una videntibus illum per nubes in Cœlos receptum; Sanctis Angelis interim dicentibus: 'Viri 'Galilæi, quid intentos oculos in Cœlum habetis? Iste Jesus est &c.

Καὶ κατῆλθε τὸ ἅγιον, καὶ ζωοποιὸν πνεῦμα εἰς τοὺς ἁγίους αὐτοῦ Ἀποστόλους, μηνὶ Ἀρτεμισίῳ, τῷ καὶ Μαΐῳ ιδ', ἡμέρα κυριακῇ, ὥραν γ' ἡμερινήν· ἡγεμονεύοντος τῆς Ἰουδαίας τοῦ αὐτοῦ Ποντίου Πιλάτου· ὅστις προεβλήθη ἀρχὴν τοῦ ἔθνους, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, τοῦ καταλύσαντος τὴν βασιλείαν τῶν Ἰουδαίων, καὶ [2] προχειρισάμενον αὐτοῖς ἄρχοντα, ὃν ἠβουλήθη αὐτός, ἀρχιερατευόντων δὲ τοῦ Ἰουδαϊκοῦ ἔθνους Ἄννα καὶ Καϊάφα.

Mensis autem Artemisii, sive Maii xiv, die Dominico, hora diei iii, Spiritus Sanctus, & vivificus, in Sanctos ejus Apostolos descendit; Judæam tum procurante dicto Pontio Pilato; qui, post dissolutum a Tiberio Cæsare Judæorum regnum, ab eodem, Præsides pro arbitratu suo ubique constituente, huic Genti præfectus fuerat; sub Pontificatu vero Annæ & Caiphæ.

Μετὰ δὲ ἔτη τέσσαρα τῆς ἀναστάσεως, καὶ ἀναλήψεως τοῦ σωτῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ, ἐπὶ τῆς βασιλείας

Eodem autem regnante Tiberio Cæsare, quatuor post annis quam salvator noster

1. ἡμέραν ἑξκαιδεκάτην] Scr. ἑξκαιδεκάτην.

2. προχειρισάμενον αὐτοῖς ἄρχοντα] Scr. προχειρισαμένου.

Jesus

Jesus Christus, surrectus à Mortuis, in Cœlum assumptus fuerat, (quo etiam tempore Paulus in Ciliciam transmigraverat, relicta Antiochia magna, ubi verbum Dei primus cum Barnaba, prædicasset, prope Pantheum, in vico Singonio:) eo, inquam, tempore Petrus ab Hierosolymis discedens, Antiochiam venit: ubi promulgato Evangelio, Episcopi munus suscepit. Christianorum vero, qui ex Judæis facti fuerant, persuasionibus adductus, qui ex Ethnicis erant fideles, non recepit; sed eorum nulla ratione habita, inde discessit. Divus autem Paulus Antiochiam magnam reversus, & de his certior factus; scandalum hoc ubique de medio sustulit, omnesque sine discrimine amplexus, ad salutem perducere conatus est: uti hæc Clemens, & Tatianus, sapientissimi Chronographi literis prodiderunt.

Tiberius autem naturæ cedens, diem suum obiit in Palatio, annos natus LXXVIII.

Tiberium in imperio excepit Ælius Caius Caligula. Hic privatus adhuc, Barbaris gentibus terrori fuit maximo: itaque & Senatus eum imperatorem designavit, Gallo & Non-

τοῦ αὐτοῦ Τιβερίου Καίσαρος, μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν ἅγιον Παῦλον ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, (κηρύξαντα ἐκεῖ πρῶτον τὸν λόγον, ἐν τῇ ῥύμῃ τῇ πλησίον τοῦ Πανθέου, τῇ καλουμένῃ τοῦ Σίγγωνος,) ἅμα Βαρνάβᾳ, καὶ ἐπὶ τὴν Κιλικίαν ἐξελθεῖν· ὁ Πέτρος ἀπὸ Ἱερουσολύμων, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ παρεγένετο, καὶ τὸν λόγον ἐδίδασκε. Καὶ ἐκεῖ αὐτὸν ἐνθρονίσας, πεισθεὶς τοῖς ἀπὸ Ἰουδαίων γενομένοις χριστιανοῖς, τοὺς ἐξ ἐθνῶν πιστοὺς οὐκ ἐδέξατο, οὔτε ἠγάπα· ἀλλ' οὕτως ἐάσας αὐτοὺς, ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν. Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος μετὰ ταῦτα ἐλθὼν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, καὶ μαθὼν ταῦτα περὶ τοῦ ἁγίου Πέτρου, πανταχοῦ τὸ σκάνδαλον περιεῖλε, [1] καὶ πάντας εἴσως ἐδέξατο, καὶ ἠγάπα, προτρεπόμενος ἅπαντας· καθὼς συνεγράψαντο ταῦτα οἱ σοφώτατοι, Κλήμης καὶ Τατιανὸς, οἱ χρονογράφοι.

Ὁ δὲ Τιβέριος βασιλεὺς τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ [2] ἐν τῷ παλατίῳ, [3] ὢν ἐνιαυτῶν οη'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τιβερίου Καίσαρος, [4] ἐβασίλευσεν Ηλιος Γάϊος, ὁ καὶ Καλλιγουλᾶς· ὃς εἶχε φόβον πολὺν πρὸς ἅπαντα τὰ τῶν Βαρβάρων ἔθνη, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι· καὶ διὰ

1. καὶ πάντας εἴσως ἐδέξατο] Scr. ἴσως.

2. ἐν τῷ παλατίῳ,] Imo in villa Luculliana mortem obiit, teste Suetonio.

3. ὢν ἐνιαυτῶν οη'.] Ita etiam Suetonius. Corrigendum itaque Chr. Alex. ubi hæc ipsa ex nostro, corrupte licet, desumpta habes.

4. ἐβασίλευσεν Ἥλιος Γάϊος] Helium, sive Ælium, dictum Caligulam nullibi invenio.

ὑπατείας

τοῦτο ἡ σύγκλητος βασιλέα ἀνηγόρευσεν αὐτόν. Ἐβασίλευσε δὲ [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου, καὶ Νοννιανοῦ. καὶ [2] ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔτη δ', καὶ μῆνας ἑπτά. Ἦν δὲ εὐμήκης, εὔθετος, λεπτοχαράκτηρος, [3] εὔχρους, ἀρχιγένειος, ἁπλόθριξ, μικρόφθαλμος, ὀξύοργος, ὀργίλος, μεγαλόψυχος. Ἐν δὲ τῷ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, μηνὶ Δύστρῳ, τῷ καὶ Μαρτίῳ, κγ', περὶ τὸ αὖγος· τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος τοῦτο, τὸ μετὰ τοὺς Μακεδόνας, ἔτους χρηματίζοντος πε', κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς. Ἔπαθε δὲ καὶ μέρος Δάφνης· καὶ πολλὰ χρήματα παρέσχεν ὁ βασιλεὺς Γάϊος τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις. Καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν, [4] πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος, πέμψας ἀπὸ Ῥώμης, ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ, ἵνα κτίσῃ τὸ δημόσιον λουτρὸν, Σαλιανὸν ἔπαρχον· ὅστις καὶ ἀγωγὸν ἐποίησε μέγαν, ἀπὸ Δάφνης γλύψας τὸ ὄρος, καὶ ἀγαγὼν τὰ ὕδατα ἐν τῷ κτισθέντι παρ' αὐτοῦ δημοσίῳ λουτρῷ. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερά.

niano Coss. imperavit vero annos IV, & menses VII. Erat autem procerus, membris bene compositis, facie tenui, colore pulchro, lanuginem primam emittens, capillitio molli & demisso, oculis parvis, ingenio acri, iracundus, & magnanimus. Hujus Imperantis anno primo Antiochia Magna, una cum parte aliqua suburbii Daphnæi, divinam iram secundo, post tempora Macedonum, passa est, mensis Dystri, sive Mar-Martii XXIII, matutino tempore, Æræ Antiochenæ anno LXXXV. Itaque ingentes pecuniarum largitiones in urbem, incolasque superstites Caius Imperator erogavit. Balneum quoque publicum extruxit, prope montem C Cæsaris; à Roma Antiochiam misso, qui opus hoc effectum daret, Saliano Præfecto: qui, monte absciso, magnum ibi Aquæductum condidit, per quem aquas ex Daphne in Balneum hoc novum introduxit. Templa etiam quædam extruxit.

---

1. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γάλλου καὶ Νοννιανοῦ] Gallum & Nonianum quidem Coss. invenio apud Chr. Alex. & Eusebium etiam: sed ad annum Tiberii XXI. biennio scilicet ante Caligulam Imp.

2. ἐκράτησεν ἡ βασιλεία αὐτοῦ ἔτη δ', καὶ μῆνας ἑπτά.] Imperavit Caius Caligula triennio, & X. mensibus, diebusque VIII. uti testatur Suetonius, Tit. 59.

3. εὔχρους] Pallido colore fuisse ait Suetonius; qui etiam Characterem, à nostro longe diversum, ei tribuit.

4. πλησίον τοῦ ὄρους Γαΐου Καίσαρος.] Prope montem C. Cæsaris; id est juxta eam montis partem, ubi J. Cæsar Balneum publicum, Gladiatorium, Theatrum, aliaque Antiochensibus olim extruxerat; de quibus Auctor supra lib. 9,

Misit præterea Caius Cæsar duos etiam alios Senatores Romanos prædivites, Pontoum, & Varium, qui Antiochiæ prospicerent, & non solum ex iis quæ Imperator Antiochenis abunde largitus est, sed ex propriis etiam sumptibus urbem instaurarent, instauratamque incolerent. Duo itaque Senatores hi quamplurima per urbem domicilia, propriis ex sumptibus, ædificarunt: insuper etiam inferius ad urbis mœnia, juxta fluvium, Balneum ingens publicum, Varium vocatum, extruxerunt; proxime quod ædes etiam privatas suas extructas habuerunt. Trinymphum quoque, statuis hinc inde splendidissime ornatum, condiderunt; uti virginibus Antiochenis quibuscunque, nuptialia sua celebrantibus, inserviret. Sed & alia etiam per urbem plurima ædificia, Imperatoriis ex sumptibus, erexerunt dicti duo Senatores, urbemque ita instauratam incoluerunt: Cives vero superstites, Caius Cæsar etiam honoribus auxit.

Favebat autem Caius Cæsar factioni Prasinæ: itaque ea, licentiam inde sibi sumens, à primo Imperii ejus

Απέστειλε δὲ ὁ αὐτὸς Γάϊος Καῖσαρ καὶ δύο συγκλητικοὺς ἄλλους πάλιν ἀπὸ Ῥώμης πλουσιωτάτους, ὧντινων τὰ ὀνόματα ταῦτα, Πόντιος, καὶ Οὐάριος, ἐπὶ τὸ καὶ φυλάττειν τὴν πόλιν, καὶ κτίσαι αὐτὴν, ἐκ τῶν φιλοτιμηθέντων ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ὡσαύτως δὲ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν παρασχεῖν τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ οἰκεῖν ἐν αὐτῇ· οἵτινες πολλὰ πάνυ οἰκήματα ἐκ τῶν ἰδίων ἔκτισαν· πρὸς δὲ τοῖς οἰκήμασι, καὶ ἄλλα πάλιν ἔκτισαν οἱ αὐτοὶ συγκλητικοὶ ἐν τῇ αὐτῇ Αντιόχου πόλει, ἐκ τῶν ἰδίων αὐτῶν χρημάτων, δημόσιον λουτρὸν μέγα, τὸ λεγόμενον Οὐάριον, κάτω παρὰ τὸ τεῖχος, πλησίον τοῦ ποταμοῦ· ἔνθα καὶ τὰ οἰκήματα αὐτῶν ἔκτισαν, πλησίον τοῦ δημοσίου· [1] καὶ Τρίνυμφον εὐπρεπέστατον πάνυ· κοσμήσαντες αὐτὸ ἀγάλμασιν, εἰς τὸ γαμοστολεῖσθαι τὰς πολίτιδας παρθένους πάσας. Καὶ ἐκ τῶν δὲ φιλοτιμηθέντων ἀνήγειραν πολλὰ κτίσματα ἐν αὐτῇ τῇ Αντιοχέων πόλει. Καὶ ἔμειναν οἰκοῦντες ἐν αὐτῇ τῇ πόλει οἱ αὐτοὶ συγκλητικοί· καὶ τοὺς ὑπολειφθέντας δὲ κτήτορας ἀξίαις ἐτίμησεν ὁ αὐτὸς Γάϊος Καῖσαρ.

Απὸ δὲ τοῦ πρώτου ἔτους Γαΐου Καίσαρος, παρρησίαν λαβὸν παρ' αὐτοῦ, τὸ Πράσινον μέρος ἐδημοκρά-

1. καὶ Τρίνυμφον εὐπρεπέστατον] Trinymphum hîc vocat, quod postea sæpius νυμφαγωγίαν, & νυμφαῖον, nuptiis quibuscunque celebrandis destinatum ædificium, ut ipse vult: Cedrenus tamen pauperibus solum virginibus, quæque domibus propriis carebant, eorum tribuit usum, in Leone Magno: καὶ τὸ νυμφαῖον, τὸ τοῦδε τοῦ οἴκου κείμενον ἀντικρὺ, ἐν ᾧ τότε οἱ γάμοι ἐγίνοντο τῶν οὐκ ἐχόντων οἴκους.

τησε

τισεν ἐν τῇ Ῥώμῃ, καὶ κατὰ πόλιν, ἐπὶ ἔτη γʹ, ἄχρι τῆς βασιλείας αὐτοῦ· ἔχαιρε γὰρ αὐτοῖς. Τῷ δὲ τρίτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἔκραξαν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, οἱ ἐκ Βενέτου μέρους τῆς αὐτῆς πόλεως, τοῖς αὐτόθι Πρασίνοις ἐν τῷ θεάτρῳ· Καιρὸς ἀνάγει, καὶ κατάγει· Πράσινοι μάχοι· θεωροῦντος τότε τοῦ Προνοίου, ἄρχοντος ὑπατικοῦ. Καὶ ἐγένετο δημοτικὴ ἀταξία μεγάλη, καὶ συμφορὰ τῇ πόλει συνέβη. Οἱ γὰρ Ἀντιοχεῖς Ἕλληνες, μετὰ τῶν αὐτόθι Ἰουδαίων συμβαλόντες δημοτικὴν μάχην, ἐφόνευσαν πολλοὺς Ἰουδαίους, καὶ τὰς συναγωγὰς αὐτῶν ἔκαυσαν. Καὶ ἀκούσας ἐν Παλαιστίνῃ ὁ ἱερεὺς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων, ὀνόματι Φινεές, συναθροίσας πλῆθος Ἰουδαίων, καὶ Γαλιλαίων, πολιτῶν ὄντων, ὡς λʹ χιλιάδας ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, ἦλθεν ἐξαίφνης ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιόχου πόλει, ἀπὸ Τιβεριάδος πόλεως· καὶ ἐφόνευσε πολλούς, ὡς ἅπαξ αἰφνίδιον εἰσελθὼν μετὰ ὡπλισμένων ἀνδρῶν· καὶ ἐάσας, πάλιν ἀπῆλθεν ἐν Θιβεριάδι ὁ αὐτὸς Φινεές. Καὶ ταῦτα μαθὼν ὁ βασιλεὺς Γάϊος, ἠγανάκτησε κατὰ τῶν συγκλητικῶν, τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ πόλει, Ποντόυ, καὶ Οὐαρίου· καὶ πέμψας ἐδήμευσεν αὐτούς, ἐπαίρων πᾶσαν τὴν περιουσίαν αὐτῶν, καὶ τοὺς διαφέροντας αὐτοῖς ἐν Ἀντιοχείᾳ [1] οἴκους ἐπίτλωσεν· (ἅτινα οἰ-

anno, per totum triennium, Romæ, omnibusque aliis urbibus, dominabatur. Tertio autem imperii ejus anno Antiochiæ Syriæ in Theatro, spectante etiam tum ludos Pronœo Præfecto; qui ex Veneta erant Factione, alta voce Prasinis exclamarunt: *Tempus extollit, & deorsum agit*: *Jam* Prasinæ *pugnæ*. Et coorta est in populo conturbatio ingens; cujus eventus urbi cessit in incommodum. Græci enim Antiocheni cum Judæis, qui ibi habitarunt, ad pugnam popularem pervenientes, ex Judæis plurimos interfecerunt, & Synagogas eorum incendio devastarunt. Cujus rei famam, cum in Palæstina Judæorum ibi sacerdos, nomine Phineas accepisset; collecta Judæorum, & Galilæorum copiosa multitudine, nempe triginta circiter millibus, ab urbe Tiberiade exercitum hunc ducens, Antiochiam subito adoritur: cujus incolas inopinatos opprimens, quamplurimos eorum internecioni dedit; strageque finita, Tiberiadem statim repetit. Hæc ubi audisset Caius Imperator, in Pontoum, & Varium Senatores, qui Antiochiæ habitabant, ira commotus est. Missis itaque qui bona eorum publicarent, domosque eorum omnes fisco addicerent; (quæ proinde ab Antiochenis, *Basilicæ*, i. e. domus Regiæ vocan-

1. οἴκους ἐπίτλωσεν] id est, Regio Fisco addixit, Titulorum tabellis, quas σανίδας vocat Agathias lib. 5. eisdem pro more affixis. Hoc vero privato nemini

vocantur:) ipsos etiam ferreis compedibus vinctos adduci jussit; eo quod neque Antiochenos tumultuantes compescuissent; nec Phineæ sacerdoti urbem vastanti, obviam ivissent.

Misit etiam Tiberiadem Palæstinæ, qui Phineam sacerdotem comprehensum, tanquam rebellionis reum, capite multarent. Multos etiam Judæos, & Galilæos, neci dedit. Phineæ autem sacerdotis caput, in Orontis fluvii ripa opposita, extra urbem Antiochiam, conto affixum erigebatur. Quæ vero in urbe ignibus absumpta fuerant, missis pecuniis ipse instauravit.

Eodem vero anno Caius Imperator à Cubiculariis Eunuchis, Satellitibus suis, Senatu factum approbante, cum annum ageret XXXIX, occisus est.

Caio successit in imperio Claudius Cæsar, Germanicus, Cassio & Solone Coss. & reg-

κήματα ἐκλήθη τὰ βασιλικὰ ἐξ ἐκείνου ἐν τῇ αὐτῇ Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας·) ἀγαγὼν καὶ αὐτοὺς σιδηροδεσμίους· διότι οὔτε τὴν ταραχὴν τῆς πόλεως ἔπαυσαν· οὔτε τῷ ἱερεῖ Φινεὲς, [1] πορθοῦντα τὴν πόλιν ἀντέστησαν.

Επεμψε δὲ καὶ ἐν Τιβεριάδι πόλει τῆς Παλαιστίνης, καὶ παρέλαβε τὸν αὐτὸν Φινεὲς, ἱερέα τῶν Ιουδαίων, καὶ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν, ὡς Τύραννον· καὶ πολλοὺς Ιουδαίους, καὶ Γαλιλαίους ἀπώλεσε. Καὶ τὴν κεφαλὴν δὲ τοῦ Ιερέως Φινεὲς [2] ἐκόντωσεν ἔξω τῆς πόλεως Αντιοχείας, [3] πέραν τοῦ Ορέντου ποταμοῦ· Καὶ τὰ καυθέντα ἐν τῇ πόλει ἀνενέωσε, πέμψας χρήματα.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ ἔτει ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Γάϊος βασιλεὺς, ἔσω ἐν τῷ παλατίῳ, ὑπὸ τῶν ἰδίων σπαθαρίων τῶν κουβικουλαρίων εὐνούχων, κατὰ γνώμην τῆς συγκλήτου, ὢν ἐτῶν λθʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαΐου Καίσαρος, ἐβασίλευσε Κλαύδιος Καῖσαρ, ὁ Γερμανικὸς, [4] ἐπὶ τῆς ὑπα-

mini licitum, uti ex Justiniani Novella XXVIII. videre est. Τὸ δὲ μάλιστα ἐπὶ τοῦ Πόντου πλημμελούμενον φυλάξει, τὸ μηδενὶ δοῦναι παῤῥησίαν ἢ πίλους ἐπιτιθέναι χοιρέλοις, ἢ οἰκήμασιν ἀλλοτρίοις· μόνον γὰρ ἴδιον τοῦτο τοῦ τε δημοσίου, τῶν τε βασιλικῶν οἴκων ἐστὶ, τῶν τε ἡμετέρων, τῶν τε τῆς εὐσεβεστάτης Αὐγούστης. Εἰ δὲ εἰς ἑτέρου τινὸς εὕρῃ προσηγορίας σανίδας ἀνατιθείσας, αὐτὰς μὲν εὐθὺς καθαιρήσει, ἀνιχνεύσει δὲ τοὺς ταύτας καταπήξαντας.

1 πορθοῦντα τὴν πόλιν] Scr. πορθοῦντι. Unde vero Historiolam hanc petierit Auctor non habeo dicere.

2. ἐκόντωσεν ἔξω τῆς πόλεως] Κόντος, & κοντάριον, Contus: inde κοντοῦν, Conto affigere.

3. πέραν τοῦ Ορέντου ποταμοῦ.] Scr. Ορόντου.

4. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κασίου καὶ Σόλωνος] Coss. hi nusquam apparent.

τείας

τείας Κασίου, καὶ Σόλωνος. [1] Ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδʹ. καὶ μῆνας θʹ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, εὔογκος, γλαυκόφθαλμος, μιξοπόλιος, λευκὸς, μακρόψις, γαληνότατος. Ἔκτισε δὲ πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν, εἰς ἴδιον ὄνομα, Κλαυδιούπολιν. [2] Ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν, πλησίον τοῦ ὠκεανοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς καὶ τῇ δημοκρατίᾳ τῶν Πρασίνων κατάστασιν ἔδωκεν. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ἔφεσος, καὶ ἡ Σμύρνα, καὶ πολλαὶ ἄλλαι πόλεις τῆς Ἀσίας. αἷστισιν ἐχαρίσατο πολλὰ εἰς ἀνανέωσιν. Ἐσείσθη δὲ τότε καὶ ἡ μεγάλη Ἀντιόχεια πόλις, καὶ διεῤῥάγη ὁ ναὸς τῆς Ἀρτέμιδος, καὶ τοῦ Ἄρεως, καὶ τοῦ Ἡρακλέως· καὶ οἶκοι φανεροὶ ἔπεσαν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐκούφισεν ἀπὸ τῶν συνεργιῶν, ἤτοι συστημάτων τῆς Ἀντιοχέων πόλεως τῆς Συρίας, τὴν λειτουργίαν [3] ἣν παρεῖχον

navit annos XIV. & menses IX. Erat hic statura curta, corpore crasso, oculis cœsiis, subcanus, colore candido, facie oblonga, ingenio mitissimo. Urbem hic condidit, quam à nomine suo Claudiopolim, vocavit. Brettaniam quoque urbem condidit, non procul ab Oceano.

Claudius autem Imperator Prasinis dominationem suam confirmavit. Hujus autem sub imperio Ephesus, & Smyrna, cum plurimis aliis Asiæ urbibus, iram divinam expertæ sunt: quibus instaurandis Imperator plurima suppeditavit. Eodem concussa est etiam Antiochia magna, templaque Dianæ, Martis, atque Herculis per medium dirupta sunt; ædesque plurimæ corruerunt. Itaque Claudius Imperator Tributum Fumarium, à Sodalitiis Antiochenis sibi pendi solitum, in Porticuum contignata-

1. ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς Κλαύδιος Καῖσαρ ἔτη ιδʹ, καὶ μῆνας θʹ.] Claudium annos XIII. & menses IX. imperasse ait, à vero non procul: Nono enim Kalendas Februarii, id est, Januarii XXIV. Caligula occiso, Claudius imperare cœpit; qui etiam XIV. imperii anno, III. idus Octobris, sive mense supra annum XIII. Octava, diem suum obiit: teste Suetonio.

2. Ἔκτισε δὲ καὶ Βρεττανίαν πόλιν] Ubinam tandem terrarum? Britanniam quidem nostram, nulli post Jul. Cæsarem tentatam, Claudium Imp. armis suis petiisse, deque ea deinceps triumphum egisse maximum legimus: de Brettannia vero urbe maritima, ab eodem extructa, nihil omnino accepimus.

3. ἣν παρεῖχον ὑπὲρ καπνοῦ] Tributum hoc καπνικὸν aliis dicitur, quod pro numero fumariorum pendebatur. Quo tempore vero primum populo impositum fuit haud temere dixero: longe tamen post Claudium institutum fuisse, non est dubitandum. Tributi hujus inventum pessimum Nicephoro Logothetæ tribuit Zonaras, Tom. 3. Τούτου καὶ ἡ τοῦ καπνικοῦ, ἐπίθεσις, ὄνειδος κάκιστον, ἐπαχθέντες τοῖς τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ πτωχείων γηροκομείων τε, καὶ μοναστηρίων παροίκοις, καὶ πενία μόνη γῆν

tignatarum, à Tiberio Cæsare extructarum, instaurationem remisit.

Sub initiis autem Imperantis Claudii Cæsaris, decem post annis quam Dominus Deus N. Jesus Christus in Cœlum assumptus fuit, primus post Sanctum Petrum Apostolum Antiochiæ Magnæ, quæ in Syria est, Episcopus factus est Evodius: sub quo, qui *Nazeræi* antea, & *Galilæi* vocitabantur, *Christianorum* nomen acceperunt; imponente hoc illis, simul & inter illos Evangelium prædicante, Evodio ipso Episcopo.

Anno autem Claudii Cæsaris VIII, Judæi Apostolos, atque eorum discipulos insectari cœperunt: quin & rebellionem adversus Romanos meditabantur. Tum primum itaque contra eos missus est Festus Chiliarchus; exinde vero exitium Judæis imminere visum est. Præfecerat enim illis Claudius Imperator Felicem quendam; qui magnas

ὑπὲρ καμπτοῦ, εἰς ἀνανέωσιν τῶν ὑποῤῥόφων ἐμβόλων αὐτῆς, τῶν κτισθέντων ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος.

Ἐν δὲ ταῖς ἀρχαῖς τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν Κύριον ἡμῶν καὶ Θεὸν, Ἰησοῦν Χριστὸν, μετὰ ἔτη δέκα, πρῶτος μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν Ἀπόστολον, τὴν χειροτονίαν τῆς ἐπισκοπῆς τῆς Ἀντιοχέων μεγάλης πόλεως τῆς Συρίας [1] ἔλαβεν Εὔοδος, γενόμενος πατριάρχης. Καὶ ἐπὶ αὐτοῦ Χριστιανοὶ ὠνομάσθησαν, τοῦ αὐτοῦ ἐπισκόπου Εὐόδου [2] προσομιλήσαντος αὐτοῖς, καὶ ἐπιθήσαντος αὐτοῖς τὸ ὄνομα τοῦτο. πρώην γὰρ Ναζωραῖοι ἐκαλοῦντο, καὶ Γαλιλαῖοι ἐκαλοῦντο οἱ Χριστιανοί.

Τῷ δὲ ὀγδόῳ ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, διωγμὸν μέγαν ἐποίησαν οἱ Ἰουδαῖοι κατὰ τῶν Ἀποστόλων, καὶ τῶν μαθητῶν αὐτῶν· καὶ τυραννίδα κατὰ Ῥωμαίων ἐμελέτουν. Ὅθεν πρῶτος ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν χιλίαρχος, [3] ὀνόματι Φῆστος· καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος αὐτοῖς ἐγένετο. Καὶ ἄρχοντα γὰρ [4] προεχειρίσαντο αὐτοῖς ὁ αὐτὸς Κλαύδιος

ἔχοντι, μήτε τέλος. Imperatore tamen hoc antiquius esse inde manifestum est, eo quod ab Auctore nostro memoratur, quem Nicephorum hunc 200 ad minimum annis præcessisse, nos alibi probaturos non dubitamus.

1. ἔλαβεν Εὔοδος] Scr. Εὐόδιος.

2. προσομιλήσαντος αὐτοῖς] Ὁμιλίαν hoc loco accipio, eodem sensu quo Scriptores Ecclesiastici, pro concione, sive oratione in cœtu fidelium habita. Ceterum Christianos dictos fuisse ante Claudium Imp. dum S. Petrus adhuc Antiochiæ versaretur, ex Actor 11. manifesto apparet.

3. ὀνόματι Φῆστος] Festus in Judæam Procurator missus est, non à Claudio, sed à Nerone, Imperii sui anno II, vide Josephum, lib. 20. cap. 7.

4. προεχειρίσαντο αὐτοῖς] Scr. προεχειρίσατο.

σιλεύς,

βασιλεὺς, Φίλικα ὀνόματι, ταράσσοντα αὐτούς.

Μετὰ δὲ ιη' ἔτη τοῦ ἀναληφθῆναι ἐν τοῖς οὐρανοῖς τὸν Κύριον ἡμῶν, καὶ Θεὸν, Ἰησοῦν Χριστὸν, ἐν τῇ ἑορτῇ τῆς Πεντηκοστῆς τῶν αὐτῶν Ἰουδαίων, οἱ ἱερεῖς ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἤκουσαν φωνῆς ἀνθρωπίνης, λεγούσης, ἀπὸ τοῦ ἐσωτέρου ἱεροῦ, τοῦ λεγομένου, Ἅγιον τῶν ἁγίων, 1 Μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν. Τὴν δὲ φωνὴν ταύτην τρίτον ῥηθεῖσαν ἤκουσαν, ὡς θυσιάζουσιν, οἱ αὐτοὶ ἱερεῖς, καὶ ἐγνώσθη τοῦτο παντὶ τῷ ἔθνει. Καὶ ἐξ ἐκείνου ὄλεθρος ἤρξατο τοῖς Ἰουδαίοις· καθὼς Ἰώσηππος, ὁ Ἑβραίων φιλόσοφος, ταῦτα συνεγράψατο, εἰρηκὼς καὶ τοῦτο· ὅτι ἐξότε Ἰουδαῖοι ἐσταύρωσαν Ἰησοῦν, ὃς ἦν ἄνθρωπος ἀγαθὸς, καὶ δίκαιος· (εἴγε ἄρα τὸν τοιοῦτον, ἄνθρωπον δεῖ λέγειν, καὶ μὴ Θεὸν·) 2 οὐκ ἐξέλιψεν ὀδύνη ἐκ τῆς Ἰουδαίας χώρας. Ταῦτα ἐν τοῖς Ἰουδαϊκοῖς συγγράμμασιν αὐτοῦ ἐξέθετο ὁ αὐτὸς 3 Ἰώσηπος Ἰουδαίοις.

in Judæa tragœdias excitabat.

Anno vero XVIII poſt Dominum ac Deum noſtrum Jeſum Chriſtum in cœlos aſſumptum, ipſo Judæorum Feſti Pentecoſtes die, ſacerdotibus ab Interiore Templi Adyto, quod *Sanctum Sanctorum* dictum eſt, Humana vox ſubito audita eſt, hiſce verbis: *Migremus hinc*. Vox autem hæc tertia vice repetita, ſacerdotibus audita fuit, ſacra tum peragentibus: cujus rei fama toti Judæorum genti innotuit. Hinc Fatalia Judæorum tempora initium habuerunt: uti ſcriptis ſuis teſtatus eſt Joſephus; Hebræorum Philoſophus; qui & iſta inſuper tradidit: ‘Judæos nunquam à calamitatibus ſuis reſpiraſſe quidem, ‘ex quo Cruci Jeſum fixerunt; ‘hominem illum bonum, ac juſtum: ſi modo Hominem (inquit) illum fas ſit dicere, & ‘non Deum potius, qui talis fuerit. Hæc Joſephus ille Judæus in Libris ſuis de Judæorum Antiquitatibus ſcripta reliquit.

---

1. μεθιστάμεθα ἐντεῦθεν] forte, μεθιστώμεθα. verba apud Joſephum, de bel. Jud. l. 7. ſunt iſta. ΜΕΤΑΒΑΙΝΩΜΕΝ ΕΝΤΕΥΘΕΝ. Corrigendus interim ἱστορικῶν συναγωγῆς Scaligerianæ Auctor, qui ipſo Dominicæ Paſſionis die prodigium hoc accidiſſe aſſerit: deque hoc Joſephum appellat teſtem; qui tamen Pentecoſtes feſto accidiſſe hoc clare teſtatur. Suſpicor etiam mendoſum eſſe numerum annorum poſt Aſcenſionem Domini, à noſtro poſitum, quo hoc accidiſſe ſcribit. Licet enim annum ipſum Joſephus non ponit expreſſe, manifeſtum tamen eſt non longo temporis ſpatio templi devaſtationem hoc anteceſſiſſe. Hieroſolyma autem capta eſt anno II Veſpaſiani Imp. anno ſcilicet XXXIX. poſt Aſcenſionem Domini, uti Euſebius Auctor eſt. Scaliger hoc accidiſſe vult anno Chriſti LXV, ſexennio ſcilicet ante Jeroſolymas captas, triginta duobus vero annis poſt Domini Aſcenſionem. Scalig. in Euſeb. Chron. pag. 171.

2. οὐκ ἐξέλιψεν ὀδύνη] Scr. ἐξέλειψεν.

3. Ἰώσηπος Ἰουδαίοις] Scr. Ἰουδαῖος.

Eodem

Eodem imperante Claudio, Primores, & populus Antiochenus ad imperatorem referebant, ab eo petentes, uti, divino ejus ex Edicto, facultatem sibi haberent, Olympia à Pisæis redimendi ex annuis illis reditibus, urbi suæ, à Sosibio quodam, Cive & Senatore Antiocheno, olim legatis. Facultatem itaque Olympia redimendi concessit eis Claudius Imperator, anno Æræ Antiochenæ XCII. Factum nempe hoc ab Antiochenis, quod ægre ferrent in Magistratibus suis ea quæ de supradictis Sosibii reditibus factitata essent. Sosibius enim uti scriptum reliquit in Chronographia sua sapiens Pausanias, Antiochiæ Magnæ legavit moriens XV auri talenta, annuatim urbi solvenda; sicuti superius in Augusti Octaviani temporibus memoratum est. Reditum vero hunc annuum Sosibius Antiochenis, legaverat, ut haberent unde sumptus facerent in varium illud spectaculum, Scenicorum, Thymelicorum, Tragicorum, Athleticorum ludorum, Gladiatorum quoque, & Certaminum Equestrium; quod quinto quoque anno, Hyperberetæo, sive Octobri mense, per XXX dies celebrari solebat: Et primitus quidem

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου, οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς, Κτήτορες, καὶ πολῖται, ἀναφορὰν ἔπεμψαν, δεόμενοι, ὥστε παρασχεθῆναι αὐτοῖς, ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, ἀγορασθῆναι τὰ Ὀλύμπια [1] ἀπὸ τῶν Πισέων τῆς Ἑλλάδος χώρας, ἀπὸ τῶν ἐτησίων προσόδων, τῶν ἐαθέντων χρημάτων παρὰ Σωσιβίου τινὸς, συγκλητικοῦ, συμπολίτου αὐτῶν. Καὶ [2] παρέσχεν αὐτοὺς ἀγοράσαι τὰ Ὀλύμπια ὁ αὐτὸς Κλαύδιος βασιλεὺς, ἔτους χρηματίζοντος, κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους, ϟβʹ. Τοῦτο δὲ ἐποίησαν οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς, λυπηθέντες πρὸς τοὺς πολιτευομένους τῆς αὐτῆς πόλεως, διὰ τὰς προσόδους τὰς προειρημένας, παρὰ Σωσιβίου ἐαθείσας τῇ πόλει αὐτῶν· περὶ οὗ Σωσιβίου ὁ σοφὸς χρονογράφος Παυσανίας ἐξέθετο, ὅτι εἴασε τελευτῶν, κατὰ διαθήκας, τῇ τῶν Ἀντιοχέων μεγάλῃ πόλει, Σωσίβιός τις ἐτησίαν πρόσοδον χρυσίου τάλαντα δεκαπέντε· ἅτινα ἐν τοῖς ἀνωτέρω χρόνοις τοῦ Αὐγούστου Ὀκταβιανοῦ προγέγραπται. Τὰ δὲ τῆς προσόδου εἰάθη, εἰς τὸ ἐπιτελεῖσθαι τοῖς αὐτοῖς συμπολίταις, κατὰ πενταετῆ χρόνον, πολύτροπον θέαν, ἐπὶ ἡμέρας λʹ, μηνὶ Ὑπερβερεταίῳ, τῷ καὶ Ὀκτωβρίῳ, σκηνικῶν, θυμελικῶν, καὶ Τραγικῶν, καὶ ἀθλητῶν ἀγῶνα, καὶ ἱππικῶν, [3] καὶ μοναχῶν. Καὶ τὰς μὲν

1. ἀπὸ τῶν Πισέων] Scr. Πισαίων· secundum Stephanum tamen scriberetur, Πισαιεων: à Πίσα enim, gentile facit, Πισάτης, & Πισαῖος.

2. παρέσχεν αὐτοὺς ἀγοράσαι] Lego, αὐτοῖς.

3. καὶ μοναχῶν] Scr. μονομάχων.

ἀρχὰς

ἀρχὰς ἐπετέλεσαν [1] οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι· μετὰ δὲ ταῦτα ὑπερετίθεντο, τὰς προσόδους ἀποκερδαίνοντες ἀπὸ θείας κελεύσεως, οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι Αντιοχείας, μετὰ καὶ τῶν κτητόρων, ἠγόρασαν τὰ Ολύμπια ἀπὸ τῶν Πισαίων· καὶ ἤτησαν οἱ αὐτοὶ βουλευταὶ τοὺς τῆς πόλεως πάντας, (ὡς ἂν ἕτοιμοι ὄντες ἐνδῦναι αὐτοῖς,) ἐν τῷ τέως τὴν τῶν Ολυμπίων ἑορτὴν ἐπιτελεῖσθαι αὐτοῖς· Καὶ πεισθέντων τῶν κτητόρων, καὶ τοῦ δήμου παντὸς, καὶ τῶν ἱερέων, ἐνεδόθη αὐτοῖς· καὶ ἐπετέλεσαν οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι, κατὰ τὸ πρότερον ἔθος, πάλιν [2] τῆς τῶν σκηνικῶν, καὶ ἀθλητῶν, θυμελικῶν, καὶ τραγικῶν, καὶ ἱππικῶν ἀγῶνα· καὶ λοιπὸν τὰς λ' ἡμέρας, ἀπὸ τῆς νουμηνίας τοῦ Ὑπερβερεταίου μηνὸς, κατὰ πέντε ἔτη, ἕως τοῦ καιροῦ τοῦ πενταετοῦς φθάσαντος.

Ludos hosce Gymnasiarchæ rite celebrabant: deinceps vero, lucellum captantes, celebrationem hanc penitus omittebant; donec tandem, divino Imperatoris Edicto, Primoribusque urbis postulantibus, ad id coacti, Olympia à Pisæis redimebant. Tum vero cives universos monebant, se Solennia Olympica, (quæ antea fuerant) illis exhibere paratos esse; quibus eos se accingere hortabantur. Annuentibus itaque urbis Primoribus, cum sacerdotibus, omnique populo, Ludi illi Scenici, Athletici, Thymelici, Tragici, Equestriaque Certamina, sicut olim, per xxx dies celebrata sunt: facto initio à Novilunio mensis Octobris singulis Lustris recurrentibus.

Καὶ πάλιν εὑρίσκοντες ἀφορμὴν εὔλογον οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι, διαφόρων πολέμων κινηθέντων ἐν τῇ ἀνατολῇ· οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ τῆς αὐτῆς πόλεως Αντιοχείας ληφθείσης ὑπὸ ἐναντίων· ὡσαύτως δὲ καὶ θεομηνίας γενομένης, καὶ διαφόρων σεισμῶν, καὶ ἐμπρησμῶν, ἀνεβάλλοντο καὶ [3] τὸν κατὰ πενταετῆ χρόνον πάλιν ἐπιτελεῖν αὐτοῖς πολύτροπον ἀγῶνος θέαν· ἀλλ' ἐπετέλεσαν ἄλλας διαφό-

Rursus autem variis bellorum motibus in Oriente excitatis, cum Antiochia & ipsa vel ab hostibus occupata, aut etiam iram Divinam passa, crebris terræmotibus, & incendiis labefactata fuisset; oblata inde apta occasione, iidem Magistratus omnigenum illud spectaculum Quinquennale intermittebant; nec deinceps statis, ut antea, temporibus, sed XV puta, aut

1. οἱ αὐτοὶ πολιτευόμενοι] πολιτευόμενοι licet *Magistratus* generatim significet, hoc loco tamen per *Gymnasiarchas* reddimus; Magistratus nempe eos dicentes, quibus Ludos hosce curare committebatur.

2. τῆς τῶν σκηνικῶν] Scr. τὸν τῶν σκ.

3. τὸν κατὰ πενταετῆ χρόνον] Scr. τὴν κατὰ π.

etiam xx quoque anno, pro arbitrio suo, (idque sexies tantum,) celebrabant; etiam & tunc quoque, cum Antiochia urbs, malis illis defuncta, pace sua pristina gauderet.

Anno autem XIII Imperantis Claudii, Creta insula, divinam iram passa, tota terræ motibus agitata est. Eodem tempore Dictys Cretensis in tumulo reperta est, pyxide stannea inclusa, Trojani belli historia, ab eodem Dicty, secundum rerum gestarum veritatem exposita. Pyxidem hanc, quæ ad sepulti caput jacebat, thesaurum rati qui illac transibant; ad Imperatorem Claudium deferunt: qui, pyxide aperta, reque cognita, Historiam hanc describendam dedit; descriptamque, in Bibliotheca publica reponendam curavit.

Claudius autem Cretensibus plurima, in ruinarum instaurationem, largitus est: morboque deinde correptus, post biduum in Palatio diem suum obiit, annum agens LXV.

Claudium Cæsarem in imperio excepit filius ejus Nero;

ρους περιόδους ἐξ τὴν αὐτὴν προηρημένην πανήγυριν, δι' ἐνιαυτῶν ιε', ἢ καὶ κ'· [1] ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε, μετὰ τὸ τὴν πόλιν τῶν Ἀντιοχέων τῶν κακῶν ἀπαλλαγῆναι, καὶ ἐν εἰρήνῃ διάγειν.

Τῷ δὲ ιγ' ἔτει τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κλαυδίου Καίσαρος, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος πᾶσα· ἐν οἷς χρόνοις ηὑρέθη, ἐν τῷ μνήματι τοῦ Δίκτυος, [2] ἐν κασσιτερείνῳ κιβωτείῳ, [3] ἡ ἔκθεσις τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου, μετὰ ἀληθείας παρ' αὐτοῦ συγγραφεῖσα πᾶσα. Ἔκειτο δὲ πρὸς κέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος· καὶ νομίσαντες τὸ αὐτὸ κιβώτιον θησαυρὸν εἶναι, προσήνεγκαν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Κλαυδίῳ· καὶ ἐκέλευσε, μετὰ τὸ ἀνοῖξαι, καὶ γνῶναι, τί ἐστι, μεταγραφῆναι αὐτά, καὶ ἐν τῇ δημοσίᾳ βιβλιοθήκῃ ἀποτεθῆναι αὐτά.

Καὶ ἐτελεύτα ὁ Κλαύδιος, πολλὰ ἐν τῇ Κρήτῃ χαρισάμενος εἰς ἐπανόρθωσιν. Ἐτελεύτησεν οὖν ὁ αὐτὸς Κλαύδιος ἰδίῳ θανάτῳ, ἐν τῷ παλατίῳ, [4] ἀῤῥωστήσας ἡμέρας δύο, ὢν ἐνιαυτῶν ξε'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κλαυδίου Καίσαρος, ἐβασίλευσε [5] Νέρων, ὁ

1. ὡς ἐὰν αὐτοῖς ἔδοξε] ὡς ἐὰν, pro ὡς ἄν.

2. ἐν κασσιτερείνῳ κιβωτείῳ] ita & infra, κιβώτιον; Scribendum κιβωτίῳ, & κιβώτιον.

3. ἡ ἔκθεσις τοῦ Τρωϊκοῦ πολέμου] Septimius, qui vitam Dictys Cretensis scripsit, hos belli Trojani annales XIII Neronis anno repertos asserit.

4. ἀῤῥωστήσας ἡμέρας δύο] Veneno extinctus est Claudius, teste Suetonio; Tit. 44. *Et veneno quidem occisum convenit: ubi autem, & per quem dato discrepat.* Diem vero supremum obiit, LXIV. ætatis anno, eodem referente.

5. Νέρων, ὁ υἱὸς αὐτοῦ] Nero filius fuit Domitii & Agrippinæ Germanici, Claudii fratris, filiæ: quem Claudius, matre ejus Agrippina in uxorem accepta, filium adoptione designavit.

υἱὸς

υἱὸς αὐτῦ, ¹ ἐπὶ τ ὑπατείας Σιλβανῦ, καὶ Ἀντωνίνυ· ὅςις ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ΄, καὶ μῆνας δύο. Ην δὲ μακρὸς, λεπῖος, εὔμορφος, εὔρινος, ἀνθηροπρόσωπος, μεγαλόφθαλμος, ἁπλόθριξ, ² ὁλοπόλιος, δασυπώγων, εὔτακλος. Η μόνον δὲ ἐβασίλευσε, ἐξεζήτησε τὰ περὶ τῦ Ἰησῦ· καὶ ³ ἀγνοήσας ὅτι ἐσαυρώθη, ἐζήτησεν αὐτὸν ἀνενέγκαι ἐν Ῥώμῃ, ὡς φιλόσοφον μέγαν, καὶ θαύματα ποιῦντα. ἤκυσε γὰρ, πρὸ τῦ βασιλεῦσαι, περὶ αὐτῦ τοιαῦτα. Θέλων δὲ ἐπερωτῆσαι αὐτόν τινα, ἐζήτει ἀναγαγεῖν αὐτόν. Ην γὰρ ὁ αὐτὸς Νέρων βασιλεὺς τῦ δόγματος τῶν λεγομένων Επικυρείων, ὅ ἐςι, τῶν αὐτοματιςῶν, τῶν λεγόντων, ἀπεργόντα εἶναι τὰ πάντα. Καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων, ὅτι πρὸ πολλῦ χρόνυ ἐςαύρωσαν αὐτὸν οἱ Ιυδαῖοι, ζήλῳ φερόμενοι, καὶ μόνον, ἐν μηδενὶ μεμφθέντα, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσε, καὶ ἀνηνέχθη-

Silvano & Antonino Coss. qui regnavit annos XIII, & Menses II. Erat hic procerus, gracilis, decorus, naso eleganti, vultu florido, oculis grandioribus, capillo lento & porrecto, canus, barba hispida, moribus compositis. Quamprimum vero regnare cœpit, de Jesu percontatus est; de quo, privatus adhuc, acceperat magnum eum esse Philosophum, & virum Mirificum. Nescius itaque eum jam Crucifixum fuisse, Romam adduci eum voluit, de quibusdam illum interrogaturus. Nero enim Imperator Epicureorum Dogmati favebat; qui omnia fortuito fieri, nulla interveniente Providentia, affirmarunt. Certior autem factus Imperator Nero, eum, inculpatum licet, à Judæis, invidia sola impulsis, cruci jampridem fuisse affixum, ira commotus est. Misso itaque in Judæam Maximo, jus-

1. ἐπὶ τ ὑπατείας Σιλβανῦ καὶ Ἀντωνίνυ] Silanum & Antoninum Coss. invenio apud Eusebium; sed biennio ante Neronem Imperatorem: nempe ad an. VII Claudii Imp.

2. ὁλοπόλιος] Nero sufflavo erat capillo, teste Suetonio: anno enim ætatis suæ secundo & tricesimo mortuus est. Quis vero δασυπώγωνα eum fuisse crediderit, cum nondum moris erat barbam alere? Hadrianus enim Imp. Romanorum primus barbam aluit, uti Dio testatur. in Traiano: Ἀδριανὸς γὰρ πρῶτος γενείων κατέδειξε. Neque hoc ornatus causa; sed ut faciem maculosam dissimularet; referente Æl. Spartiano, in Adriano: *Statura fuit procerus &c. promissa barba, ut vulnera quæ in facie naturalia erant, tegeret.* verum Characterem Neronis hic profert auctor à Suetonii penitus diversum; nisi quod ἀνθηροπρόσωπον eum facit, uti & Suetonius in Tit. 51. vultu pulchro magis quam venusto.

3. ἀγνοήσας ὅτι ἐσαυρώθη] ineptiæ: quomodo enim Christum neci traditum ignorare potuerit, cum jam olim Pilatus ad Tiberium, Tiberius vero ad Senatum de Christianorum dogmate, nimirum ut inter cætera sacra reciperetur, retulissent? ut testatur Eusebius, χρονικῶν. Πιλάτυ Τιβερίῳ τὰ κατὰ τ Σωτῆρος ἀνακαγόντος, καὶ τῦ Χριςιανῶν δόγματος, Τιβέριος πρὸς τὴν σύγκλητον ἐκοινολογήσατο περὶ τ εἰς Χριςὸν πίςεως.

ſit Romam adduci Annam, & Caiapham; Pontium quoque Pilatum, qui Præfectura ſua defunctus, in Palæſtina tum degebat. Cumque Pilatum Annas & Caiphas multorum non recte factorum poſtularent, inſuper & hoc addiderunt, ſe quidem Legibus Jeſum judicandum tradidiſſe. Datis itaque ubi interfuit pecuniis, Annas & Caiphas, rebus ſuis proſpere actis, dimiſſi ſunt.

Eodem imperante Nerone, Athenas, Græciæ urbem, venit D. Paulus: ubi incidit in Philoſophum Athenienſem celeberrimum, Dionyſium Areopagitam, Philoſophiæ Dogmata ibi pandentem. Affirmavit hic Solem ex Divinæ Lucis Effluvio emanaſſe: alia item nonnulla, de Rerum fabrica, philoſophatus eſt. Hunc Paulus videns, allocutus eſt: cui Dionyſius; Qualem inquit, tu Deum prædicas, garrule. At vero ubi D. Pauli doctrinam attentius percepiſſet; ei ad pedes procidens, ut Baptiſmi lavacro immerſus, Chriſtianus ipſe fieret, rogavit. Paulus itaque eum baptizans, Chriſtianum fecit: perſpectoque fidei ejus fervore, Epiſco-

σαν ἐν τῇ Ρώμῃ διὰ μαξίμȣ ὅ, τε Αννας, καὶ Καϊάφας· Καὶ Πιλάτον δὲ, οἰκȣ̃ντα τὴν Παλαιστίνην, μετὰ διαδοχὰς τῆς ἀρχῆς αὐτȣ̃ 1 ἀνήγαγε δὶ Αξιμον. Πολλὰ δὲ εἰπόντες περὶ τȣ̃ Πιλάτȣ κακὰ οἱ περὶ τὸν Ανναν, καὶ Καϊάφαν, 2 ἐδιδασκαν καὶ τȣ̃το. Ὅτι, ἡμεῖς τοῖς νόμοις αὐτὸν παρεδώκαμεν. Καὶ πολλοῖς παρασχόντες χρήματα οἱ περὶ τὸν Ανναν καὶ Καϊάφαν, κατορθώσαντες ἀπελύθησαν.

Εν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τȣ̃ αὐτȣ̃ Νέρωνος, ὁ ἅγιος Παῦλος ἀπῆλθεν ἐν Ἀθήναις, τῇ πόλει τῆς Ελλάδος· καὶ ηὗρεν ἐκεῖ φιλόσοφον, ὀνόματι Διονύσιον, τὸν Αρεωπαγείτην, τὸν Αθηναῖον, τὸν περιβόητον, βρύοντα φιλοσοφίας διδάγματα· ὃς ἐξέθετο περὶ τȣ̃ ἡλίȣ, ὅτι 3 ἀπὸ τῆς ἀπεῤῥύας τȣ̃ φωτὸς τȣ̃ Θεȣ̃ ἐστι· καὶ ἄλλα τινὰ εἰπὼν, περὶ τȣ̃ δημιȣργήματος. Ὅντινα ἑωρακὼς ὁ ἅγιος Παῦλος, προσηγόρευσε· καὶ ἐπηρώτα τὸν ἅγιον Παῦλον ὁ Διονύσιος· Τίνα κηρύσσεις Θεὸν, σπερμολόγε; Καὶ ἀκȣ́σας τȣ̃ ἁγίȣ Παύλȣ ὁ αὐτὸς Διονύσιος διδάσκοντος αὐτὸν, προσέπεσεν αὐτῷ, αἰτῶν αὐτὸν φωτισθῆναι, καὶ γενέσθαι χριστιανόν. Καὶ βαπτίσας αὐτὸν ὁ ἅγιος Παῦλος,

1. ἀνήγαγε δὶ Αξιμον] Ita habuit Cod. MS. forte legendum, διὰ Μαξιμȣ, uti ſupra. Verum hæ nugæ ſunt: Pilatus enim, Caligula adhuc imperante, ſibi mortem conſciverat. Helvic. ex Joſepho: quem vide.

2. ἐδίδασκαν καὶ τȣ̃το] Scr. ἐδίδασκον.

3. ἀπὸ τῆς ἀπεῤῥύας] forte ſcribendum ἀποῤῥοίας.

ἐποίησε χριστιανόν. Καὶ ἑωρακὼς ὁ ἅγιος Παῦλος τὸ θερμὸν τῆς πίστεως τοῦ αὐτοῦ Διονυσίου, ἐποίησεν αὐτὸν ἐπίσκοπον ἐν τῇ χώρᾳ ἐκείνῃ· ὅστις Διονύσιος, [1] ὁ ἀπὸ φιλοσόφων, καὶ βίβλους καθ' Ἑλλήνων ἐξέθετο. Ὁ δὲ ἅγιος Παῦλος ὑπέστρεψεν εἰς Ἱεροσόλυμα.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Νέρωνος, ἀνῆλθεν ἐν Ῥώμῃ Σίμων τις ὀνόματι, Αἰγύπτιος μάγος, ποιῶν διὰ γοητείας φαντασίας τινὰς, καὶ λέγων ἑαυτὸν χριστόν. Ἀκούσας δὲ ὁ ἅγιος Πέτρος, ὁ Ἀπόστολος περὶ αὐτοῦ, [2] ἀνήρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ. Ἐν τῷ δὲ ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῇ Ῥώμῃ, διερχομένου αὐτοῦ δι' Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, συνέβη τελευτῆσαι [3] Εὔοδον τὸν ἐπίσκοπον, καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας· καὶ ἔλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης Ἰγνάτιος, τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου χειροτονήσαντος. Συνέβη δὲ ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τελευτῆσαι καὶ Μάρκον, τὸν Ἀπόστολον, ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπίσκοπον ὄντα ἐκεῖ, καὶ πατριάρχην. Καὶ παρέλαβε τὴν ἐπισκοπὴν παρ' αὐτοῦ Ἀνιανὸς, μαθητὴς αὐτοῦ· καθὼς ὁ σοφὸς Θεόφιλος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

pum regionis ejus constituit Dionysium. Et hic quidem Dionysius, qui ex Philosophorum numero fuerat, adversus Græcos libros scripsit. Paulus vero Hierosolymas reversus est.

Temporibus etiam Neronis Romam venit Magus quidam Ægyptius, nomine Simon; qui Præstigiis quibusdam Magicis usus, Christum se esse venditavit. D. Petrus, hoc audito, Romam contendit: dumque per Antiochiam magnam iter faceret, contigit Evodium mori, Episcopum, & Patriarcham Antiochensem: cujus in locum D. Petrus Apostolus Ignatium surrogavit. Eodem tempore mori etiam contigit Marcum Apostolum, & Patriarcham Alexandriæ Magnæ. Moriturus autem, discipulum suum Anianum suffecit sibi: sicut sapiens Theophilus Chronographus scriptum reliquit.

---

1. ὁ ἀπὸ φιλοσόφων] *Qui Philosophus fuerat:* eodem modo dicitur, ὁ ἀπὸ ὑπάτων, apud recentiores, de viro Consulari; & ὁ ἀπὸ νοταρίων, infra apud nostrum, lib [illegible] dem etiam libro de Eulalio [illegible] qui ex divite pauper factus [illegible] r verba habens, eum ἀπ [illegible] locutic [illegible] mus [illegible] dictus est, in Constantio & Constante Impp. Τούτῳ τῷ ἔτει Δίδυμός τις, ἐλλόγιμος ἀνὴρ, ἀπὸ ὀμμάτων, ἐγνωρίζετο.

2. ἀνήρχετο ἐν τῇ Ῥώμῃ] Sub Claudio imp. Romam venisse Petrum asserunt Eusebius, & Zonaras.

3. Εὔοδον τὸν ἐπίσκοπον] Ita etiam [illegible] m vocavit: scribendum tamen, [illegible]: uti ex Eusebio, & Nicephoro [illegible] cha apparet.

Petrus autem Apoſtolus Romam veniens, edoctuſque, ubi Simon Magus commorabatur, ad eum profectus eſt. Simon autem, ne injuſſu ſui Petro vel cuivis alii ad ſe pateret aditus; pro foribus Canem Paſtoralem prægrandem, catena vinctum habuit: qui, niſi ſigno à Simone prius dato, advenientibus quibuſcunque ingreſſum prohibebat. Atque hoc omnibus, Magum adeuntibus, Miraculum antehac habebatur. Cæterum Petrus, viſo Cane illo prægrandi, & efferato; præmonitus etiam ab eis, qui extra fores adſtabant, non poſſe illum introire; ut pote in quem canis, niſi contrarium ei Simon ſignificaret, more ſuo irruens, protinus dilaceraret, inintrepide acceſſit; ſolutaque catena, Canem ingredi ad Simonem juſſit, eique humana ‘voce ſignificare, Petrum, ſer‘vum Dei altiſſimi, introire velle. Canis adhæc propere accurrens, Simonem de præſtigiis quibuſdam Magicis diſſerentem coram omnibus humana voce alloquitur, ei dicens: ‘Petrus ſervus Dei Al‘tiſſimi te conventum vult. Audientes autem, qui aderant, Canem humana voce loquentem, attoniti dixerunt: Quiſ-

Καταφθάσαντος δὲ τοῦ ἁγίου Πέτρου τοῦ Ἀποστόλου τὴν Ῥώμην, καὶ μαθόντος, ποῦ μένει Σίμων ὁ μάγος, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν ἔνθα κατέμεινε· καὶ ηὗρεν ἐκεῖ κύνα μέγαν ἐν τῷ πυλεῶνι ποιμενικὸν, ὅπου κατέμεινε Σίμων ὁ μάγος, ἁλύσεσι δεδεμένον, ὅντινα ὁ Σίμων, διὰ τὸν Πέτρον, καὶ τοὺς θέλοντας ἀνιέναι πρὸς αὐτὸν, ἐδέσμησεν· εἰς τὸ μηδένα, ὡς ἔτυχεν, δίχα τοῦ τὸν Σίμωνα κελεύειν τῷ κυνὶ, καὶ συγχωρεῖν τὸν κύνα παριέναι, οὓς ἠβούλετο ὁ Σίμων· καὶ τοῦτο ἦν πρώην θαῦμα τῷ μέλλοντι ἀνιέναι πρὸς τὸν αὐτὸν Σίμωνα. Ὁ δὲ Πέτρος ἑωρακὼς τὸν κύνα, ὄντα μέγαν καὶ φοβερόν· καὶ μαθὼν παρὰ τῶν ἑστηκότων ἔξω τοῦ αὐτοῦ πυλῶνος, ὅτι εἰ μὴ κελεύσει ὁ Σίμων τῷ κυνὶ, οὐ συγχωρεῖ ὁ αὐτὸς κύων τινὰ ἀνελθεῖν· ἀλλ᾽ ἐπερχόμενος, φονεύει τὸν πλησιάζοντα αὐτῷ. κρατήσας οὖν ὁ Πέτρος τὴν ἅλυσιν τοῦ κυνὸς, ἔλυσεν αὐτὸν, καὶ εἶπεν αὐτῷ· Ἄνελθε πρὸς Σίμωνα, καὶ εἰπὲ αὐτῷ, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ· Πέτρος, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἀνελθεῖν θέλει. Ὁ δὲ αὐτὸς κύων [1] ἀνῆλθεν εὐθέως δρομέως· καὶ ἐν τῷ ἐκεῖνον διδάσκειν τινὰ μαγικὰ πλανήματα, ἔστη ἐν μέσῳ ὁ κύων, καὶ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ λέγει τῷ Σίμωνι· Πέτρος, ὁ δοῦλος τοῦ Θεοῦ τοῦ ὑψίστου, ἀνελθεῖν θέλει πρὸς σε. Ὁ δὲ ἀκούσαντες τοῦ κυνὸς λαλοῦντος ἀνθρωπίνῃ φωνῇ, ἐθαύμαζον, λέ-

1. ἀνῆλθεν εὐθέως δρομέως] Scr. δρομαίως.

γοντες

γοντες· Τίς ἐστι Πέτρος, ἢ ἡ δύναμις αὐτοῦ Πέτρου, οὗ εἶπεν ὁ κύων; ὅτι ἐποίησε τὸν κύνα ἀνθρωπιστὶ λαλῆσαι, [1] καὶ ποιῆσαι αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν. Καὶ λέγει ὁ Σίμων τοῖς ἑστῶσι καὶ θαυμάζουσι τὸν Πέτρον τοῖς ἀνθρώποις· τοῦτο ὑμᾶς μὴ ξενίσῃ· ἰδοὺ γὰρ κἀγὼ λέγω αὐτῷ τῷ κυνί, τῇ αὐτῇ ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ἀπόκρισιν αὐτῷ κατενέγκαι. Καὶ λέγει ὁ Σίμων τῷ κυνί· κελεύω σοι ἀπελθεῖν, καὶ εἰπεῖν τῷ Πέτρῳ, ἀνθρωπίνῃ φωνῇ ὅτι,, εἶπεν ὁ Σίμων, ἄνελθε. Καὶ ἀνῆλθε πρὸς τὸν Σίμωνα ὁ Πέτρος, καὶ συνέβαλε μετὰ Σίμωνος τοῦ Αἰγυπτίου, ποιῶν καὶ αὐτὸς θαυμάσια· καὶ ἐνίκησε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον, ποιῶν ἰάσεις. Καὶ ἐπίστευσαν τῷ Πέτρῳ πολλοί, καὶ ἐφωτίσθησαν.

Καὶ ἦν ἐν τῇ Ῥώμῃ ταραχὴ μεγάλη, καὶ θρύλλος, ἕνεκεν τοῦ Σίμωνος, καὶ τοῦ Πέτρου, ὅτι κατέναντι ἀλλήλων ἐποίουν θαύματα. Καὶ ἀκούσας τὴν ταραχὴν Ἀγρίππας, ὁ ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Νέρωνι, ὅτι εἰσί τινες, ἐν ταύτῃ τῇ βασιλευούσῃ πόλει, θαύματα ποιοῦντες κατέναντι ἀλλήλων, καὶ ὁ μὲν εἷς λέγει αὐτὸν Χριστόν· ὁ δὲ ἕτερος λέγει, οὐκ ἔστιν αὐτός, ἀλλὰ μάγος ἐστίν· Ἐγὼ γὰρ τοῦ Χριστοῦ μαθητὴς

nam Petrus iste? aut qualis Petri hujus, de quo canis loquitur, vis tanta, quæ efficere potuit, ut Canis humana voce locutus nuncium ei ferret? Stupentibus autem ad id, quod à Petro factum fuerat omnibus, dixit Simon, ‘ne hoc vos adeo reddat attonitos: ecce enim ego quoque efficiam, ut Canis humana voce responsum Petro referat. Cani deinde dixit Simon: ‘Jubeo ut egressus Petro voce humana dicas, Simonem velle eum ingredi. Petrus igitur intravit; & cum Simone Ægyptio congressus, miracula & ipse edidit, morbosque sanavit, Simonem Magum in omnibus superans. Unde Petro plurimi fidem habuerunt, & ab eo baptizati sunt.

Magnus autem Romæ erat tumultus in populo, ob Simonem & Petrum inter se de Miraculis edendis certantes. Hoc cognito Agrippa, urbis præfectus, Neroni rem detulit; ‘Sunt, inquiens, in urbe hac imperatrice, qui de Miraculis faciundis inter se certant: quorum alter Christum se esse venditat; alter vero, non Christum, sed Magum esse eum, dicit: se enim Christi discipulum fuisse asserit. Jubet itaque Nero Imperator, coram

1. καὶ ποιῆσαι αὐτῷ τὴν ἀπόκρισιν] ἀπόκρισις, ut plurimum, *Responsum*, hoc tamen loco *nuncium* significat; uti & alibi etiam apud nostrum: hinc ἀποκρισιάριος, apud recentiores, pro Legato. Ecclesiæ primum hi, postea vero etiam privatorum, ministri sic dicti, quibus negotiorum quorumcunque tractandorum cura commissa fuit.

se

se adduci Simonem, & Petrum: Pontium etiam Pilatum è carcere accersit: Hi itaque coram Imperatore sistebantur. Nero autem Simoni, Tune, inquit, es, quem Christum vocant homines? Imo, respondit ille. Tum Nero Petrum interrogavit: Estne, inquiens, hic revera Christus? respondit Petrus; Non est: Ego enim Christi ex Discipulis fui; atque oculis hisce in cœlos assumptum eum vidi. Tum Nero Pilatum interrogans; Hiccine, inquit, est, quem tu cruci affigendum tradidisti? Pilatus, intentis in eum oculis, Nequaquam, respondit: Comatus enim hic est, atque obesus. De Petro autem eum interrogans Nero; Ast hunc, inquit, Christi discipulum agnovisti? Maxime; respondit Pilatus: in Prætorium enim introductum eum, tanquam Christi affectatorem, cum, de hoc à me interrogatus, omnino negaret, dimisi protinus. Nero itaque utrumque, tum Simonem, Christum sese falso venditantem, tum Petrum, qui à Pilato Christi abnegati convictus fuerat, ex palatio ejici jussit.

εἰμί. Καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων εἰσαχθῆναι πρὸς αὐτὸν τὸν Σίμωνα, καὶ τὸν Πέτρον· καὶ τὸν Πιλάτον δὲ ἀχθῆναι ἀπὸ τοῦ δεσμωτηρίου. Καὶ εἰσηνέχθησαν πρὸς τὸν βασιλέα· καὶ ἐπηρώτησε τὸν Σίμωνα ὁ Νέρων, λέγων· Σὺ εἶ, ὃν λέγουσιν οἱ ἄνθρωποι εἶναι Χριστόν; Ὁ δὲ εἶπε· ναί. Καὶ ἐπηρώτησε καὶ τὸν Πέτρον ὁ Νέρων λέγων· Ἀκριβῶς οὗτός ἐστιν ὁ Χριστός; Ὁ δὲ Πέτρος ἔφη· οὐκ ἔστιν αὐτός· Ἐγὼ γὰρ ἐκείνου μαθητής εἰμι, καὶ ἐπ' ἐμοῦ εἰς τοὺς οὐρανοὺς ἀνελήφθη. Καὶ καλέσας τὸν Πιλάτον, εἶπεν αὐτῷ περὶ τοῦ Σίμωνος· ὅτι, Οὗτός ἐστιν, ὃν ἐξέδωκας εἰς τὸ σταυρωθῆναι; Καὶ προσεσχηκὼς αὐτῷ ὁ Πιλάτος, εἶπεν· οὐκ ἔστιν αὐτός· ἐκεῖνος γὰρ καὶ [1] καρηκομόων ἐστι, καὶ περιπληθής. Περὶ δὲ τοῦ Πέτρου ἐπηρώτησεν αὐτόν· Τοῦτον δὲ μαθητὴν αὐτοῦ οἶδας; ὁ δὲ εἶπε, ναί. εἰσήγαγον γάρ μοι αὐτὸν, ὡς μαθητὴν αὐτοῦ, καὶ ἐπηρώτησα αὐτὸν, καὶ ἠρνήσατο, λέγων, μὴ εἶναι αὐτοῦ μαθητής· καὶ ἀπέλυσα αὐτόν. Καὶ λοιπὸν Νέρων, ὡς ψευσαμένου τοῦ Σίμωνος, [2] καὶ εἰπόντα ἑαυτὸν Χριστὸν, ὅπερ οὐκ ἦν· καὶ τοῦ Πέτρου πάλιν ἐλεγχθέντος ὑπὸ τοῦ Πιλάτου, καὶ ἀρνησαμένου τὸν Χριστόν· ἐκέλευσε, καὶ ἐξεβλήθησαν ἀμφότεροι ἐκ τοῦ παλατίου.

---

1. καρηκομόων ἐστὶ] Scr. καρηκομῶν.

2. καὶ εἰπόντα ἑαυτὸν Χριστὸν] Scr. εἰπόντος.

Καὶ

Καὶ διῆγον ἐν τῇ Ῥώμῃ, ποιοῦντες θαύματα ἀπέναντι ἀλλήλων· καὶ ὁ μὲν Σίμων ὁ μάγος, ἀχθέντος ταύρου μεγάλου, εἶπεν εἰς τὸ ὠτίον αὐτοῦ λόγον, καὶ εὐθέως ὁ ταῦρος ἀπέθανε, καὶ ἐθαυμάζετο ὁ Σίμων. Ὁ δὲ Πέτρος εὐθέως εὐξάμενος ἐπὶ πάντων, ἐποίησεν ἀναζῆσαι τὸν Ταῦρον· καὶ ἀπεδόθη τῷ ἰδίῳ δεσπότῃ ὁ αὐτὸς ταῦρος. Καὶ πάντες ἐπῄνουν τὸν Πέτρον, λέγοντες· ὅτι, τὸ ποιῆσαι τεθνεῶτα ζῆσαι, μεῖζόν ἐστι θαῦμα. Καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἐποίησαν σημεῖα κατέναντι ἀλλήλων· ἅτινα [1] ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων συγγέγραπται. Ὁ δὲ Ἀπόστολος Πέτρος, διὰ εὐχῆς αὐτοῦ ἐφόνευσε τὸν Σίμωνα τὸν μάγον, θελήσαντα ἀναληφθῆναι. Εἶπε γὰρ ὁ Σίμων τῷ Πέτρῳ, [2] ὅτι εἶπεν, ὅτι Χριστὸς ὁ Θεός σου ἀνελήφθη. ἰδοὺ κἀγὼ ἀναλαμβάνομαι. Καὶ εἶδεν αὐτὸν ὁ Πέτρος κουφιζόμενον, διὰ τῆς μαγείας, εἰς τὸν ἀέρα, ἐν μέσῳ τῆς πόλεως Ῥώμης· καὶ ηὔξατο ὁ Πέτρος, καὶ κατηνέχθη Σίμων ὁ μάγος ἐκ τοῦ ἀέρος εἰς τὴν γῆν, [3] ἐπὶ τὴν πλατεῖαν, καὶ ἐψόφησε. Καὶ τὸ λείψανον αὐτοῦ κεῖται ἐκεῖ, ἕως ἄρτι, ὅπου ἔπεσε, καὶ ἔχει πέριξ κάγκελλον λίθινον· καὶ ἀκούει ὁ τόπος ἐκεῖνος ἔκτοτε, τὸ Σιμώνιον.

Deinceps itaque Romæ commorati sunt, de Miraculis edendis invicem certantes. Et quidem Simon Magus, Tauro magno in medium adducto, cum ei in aurem aliquid immussitasset, expiravit statim Taurus; admirantibus Simonem omnibus. Petrus vero, Deum precatus, Taurum, in vitam revocatum, domino restituit. Petro itaque primas dederunt omnes, dicentes, Mortuum vitæ restituere, majus esse miraculum. Sed & plurima etiam alia miracula ediderunt, invicem certantes; quæ quidem scripta sunt in Actis Sanctorum Apostolorum. Cæterum Simon Magus, in cœlos ascensurum se venditans, Petri Apostoli precibus occubuit. Dixerat enim Petro Simon; Tu dicis, Christum Deum tuum in Cœlos assumptum fuisse: ecce me quoque in Cœlos assumptum. Petrus itaque, cum in medio urbis Romæ Magicis artibus sublimem eum in aërem efferri videret, Deum ipse precatus est: & repente Simon, magno cum sonitu in plateam decidens, [interiit.] Reliquiæ autem ejus, eodem quo decidit loco, recondebantur; qui cancellis lapideis undique septus, exinde *Simonium* adhuc usque appellatur.

1. ἐν ταῖς πράξεσι τῶν ἁγίων Ἀποστόλων] Acta Apostolorum dicit ea, quæ sub Clementis nomine prodeunt.

2. ὅτι εἶπεν, ὅτι Χριστὸς ὁ Θεός σου ἀνελήφθη] Lego, ἔφης, ὅτι Χριστὸς &c. uti habet Cedrenus.

3. ἐπὶ τὴν πλατείαν] Scr. πλατεῖαν.

Nero

Nero autem Imperator, audito Simonem à Petro interfectum esse, ira commotus, Petrum quoque comprehensum occidi jussit. Petrus autem quamprimum comprehensus esset, successorem in Episcopatu Romano designavit Linum quendam, ex discipulis suis: quem tum quoque, cum prehensus fuit, sectatorem habuit. Erat autem D. Petrus ætate provectior, statura quæ mediocrem excederet, recalvaster, crine curto, capite & mento canus, colore pallente, oculis vini colorem referentibus, barbatus, nasutus, junctis superciliis, proclivis, prudens, ad iram pronus, mutabilis, meticulosus, à spiritu S. loquens, & miracula edens.

Linum vero post S. Petrum, Romanæ sedis Episcopum, sive Patriarcham fuisse, Eusebius Pamphili in Chronicis suis scriptum reliquit.

Sanctus autem Petrus Apostolus Martyrium passus est, in crucem actus, capite ad terram verso: Præfectum enim juramento adstrinxerat, ne eodem quo Dominus modo cru-

Ακούσας δὲ Νέρων ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἐφονεύθη ὑπὸ τοῦ Πέτρου ὁ Σίμων, ἠγανάκτησε· καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν συσχεθέντα ἀποθανεῖν. Καὶ ἅμα μόνον ἐκρατήθη ὁ ἅγιος Πέτρος, ἐπέδωκε τὸ ἔνδυμα τῆς ἐπισκοπῆς Ῥώμης [1] Λένῳ ὀνόματι, μαθητῇ αὐτοῦ· ἠκολούθει γὰρ αὐτῷ, ὅτε ἐκρατήθη· ὁ δὲ αὐτὸς ἅγιος Πέτρος γέρων ὑπῆρχε, τῇ ἡλικίᾳ διμοιριαῖος, ἀναφαλλὰς, κονδόθριξ, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ γένειον, λευκὸς, ὑπόχλωρος, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὐπώγων, μακρόρινος, σύνοφρυς, ἀνακαθήμενος, φρόνιμος, ὀξύχολος, εὐμετάβλητος, δειλὸς, φθεγγόμενος ὑπὸ πνεύματος ἁγίου, καὶ θαυματουργῶν.

Καὶ ἐγένετο μετὰ τὸν ἅγιον Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον, ἤτοι πατριάρχην Ῥώμης, ὀνόματι Λῖνος· καθὼς ὁ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου ἐχρονογράφησεν.

Ὁ δὲ ἅγιος Πέτρος ὁ Απόστολος ἐμαρτύρησε, [2] σταυρωθεὶς κατακέφαλα, τοῦ αὐτοῦ Αποστόλου ὁρκώσαντος τοῦτον τὸν ἔπαρχον, ὅτι μὴ ὡς ὁ Κύριός μου σταυρωθῶ. Καὶ ἐτελειώθη ὁ ἅγιος

1. Λένῳ ὀνόματι] Scr. Λίνῳ, ex Eusebio, & Nicephoro Patriarcha; uti & Auctor ipse infra habet.

2. σταυρωθεὶς κατακέφαλα] id est, *capite deorsum verso*: κατακέφαλα hoc idem est, ac κατὰ τῆς κεφαλῆς. Lucian. κατὰ τῆς κεφαλῆς ἀπῆλθε, præceps abiit. Hujusmodi vero compositionibus gaudet Auctor noster. Ita supra, Dictys de belli Trojani historia, in tumulo ejus reperta, verba faciens, ἔκειτο δὲ προσκέφαλα τοῦ λειψάνου τοῦ Δίκτυος, inquit: ubi προσκέφαλα poni videtur, pro, προσκεφάλαιον, *Cervical*, seu *pulvinar*; quod forte officium cadaveri præstiterit volumen hoc.

Πέτρος

Πέτρος, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ, καὶ Καπίτωνος.

Ὁμοίως δὲ καὶ κατὰ τοῦ Πιλάτου ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων· καὶ [2] ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι, λέγων· Διὰ τί ἐξέδωκε τὸν δεσπότην Χριστὸν τοῖς Ἰουδαίοις, ἄνδρα ἄμεμπτον, καὶ δυνάμεις ποιοῦντα; εἰ γὰρ ὁ αὐτοῦ μαθητὴς τοιαῦτα θαυμάσια ἐποίει, ὁποῖος ὑπῆρχεν ἐκεῖνος δυνατός;

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας κατέφθασεν ἀληθέως ἐν τῇ Ῥώμῃ καὶ ὁ ἅγιος Παῦλος, πεμφθεὶς ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας χώρας παραστάσιμος· καὶ ἐμαρτύρησε καὶ αὐτὸς, ἀποτμηθεὶς τὴν κεφαλήν; [3] τῇ πρὸ γ' καλανδῶν Ἰουλίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Νέρωνος, καὶ Λεντύλλου. Καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Νέρων, τὰ σώματα τῶν ἁγίων Ἀποστόλων ταφῇ μὴ παραδοθῆναι, ἀλλ' ἄταφα μεῖναι. Ὑπῆρχε δὲ ὁ Παῦλος, ἔτι περιὼν, τῇ ἡλικίᾳ

cifigeretur. Factum vero hoc, Aproniano & Capitone Coss.

Pilato quoque iratus Imperator Nero, caput ei amputari jussit; eo quod Dominum Christum, virum inculpatum, & mirificum, Judæis tradidisset. Si enim, inquit, discipulus talia potuerit, quam potens tandem fuerit ipse.

Ejusdem sub imperio S. Paulus etiam ex Judæa Romam mittitur, ibi causam dicturus: Martyrium vero & ipse passus est, capite multatus, III Kal. Julias, Nerone & Lentulo Coss. Corpora autem Sanctorum Apostolorum insepulta projici mandavit Nero Imperator. Paulus vero, dum in vivis esset, statura erat curta, calvus, subcanus capite mentoque, naso decoro, subcæsius, superci-

---

1. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἀπρωνιανοῦ καὶ Καπίτωνος] Apronianum Coss. sub Nerone non invenio: apud Eusebium quidem ad an. Neronis XIII. Capitonem & Rufum Coss. habemus: verum Persecutionem Christianorum idem rejicit in annum sequentem, id est, Neronis ultimum Jos. Scaliger ante quinquennium accidisse contendit; nempe ad Neronis annum IX. Memmio & Virginio Coss. quem vide, ad numerum Eusebianum MMLXXXIV.

2. ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀποκεφαλισθῆναι] Ita etiam Chr. Alex. p. 580. Glycas etiam, Annal. par. 3. qui tamen Pilatum non à Nerone, sed à Tiberio Imp. capitis damnatum vult. Cedrenus, & Zonaras, & ante eos Eusebius, (qui etiam se hoc ex Romanorum Historicis accepisse asserit,) eum multis circumseptum calamitatibus manus sibi intulisse, testantur; idque sub C. Caligula Imp.

3. τῇ πρὸ γ' καλανδῶν Ἰουλίων] Eodem nempe ipso die, quo D. Petrus cruci affixus est: quæ constans ubique est Traditio. Quidam vero Petrum & Paulum eodem die, & anno, Martyrio coronatos aiunt; ex quibus etiam est Eusebius, qui Dionysium, Corinthiorum Episcopum, hujus rei testem appellat. Euseb. Ecclesiast. Hist lib. 2. cap. 24. Alii tamen eodem quidem hoc die, anno vero diverso, factum volunt: è quorum numero Auctor noster esse videtur; ubi diversos etiam profert Coss. Neronem & Lentulum, qui Consulatum scilicet una gesserunt Neronis Imp. an. 7. secundum Helvicum.

liis junctis, cute candida, vultu florido, barbatus, aspectu ridibundo, prudens, moribus probis, affabilis, blandus, Spiritu Sancto afflatus, morbosque sanandi potentia donatus.

κονδοειδὴς, φαρακλὸς, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, ὑπόγλαυκος, σύνοφρυς, [1] λευκόχλους, ἀνθηροπρόσωπος, εὐπώγων, ὑπογελῶντα ἔχων τὸν χαρακτῆρα, φρόνιμος, ἠθικὸς, εὐόμιλος, γλυκὺς, ὑπὸ πνεύματος ἁγίου ἐνθουσιαζόμενος, καὶ ἰώμενος.

Nero autem Imperator, exercitu adversus Judæos & Hierosolymam misso, pessime illos tractavit; plurimos etiam neci dedit: ad hoc incitatus, quod rebelles, ipsum opprobriis lacessissent, ob Pilatum, Christi in vindictam, capite multatum: sed & pro certo etiam acceperat, Præfectum, Judæorum ipsorum importunitate impulsum, Christum cruci affixisse. Hac Judæorum strage perierunt Annas & Caiphas.

Επεμψε δὲ κατὰ τῆς Ιουδαίας, καὶ τῆς Ιερουσαλὴμ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νέρων, καὶ πᾶσι κακῶς ἐχρήσατο, πολλοὺς φονεύσας στρατιωτικῇ συμβολῇ· ὅτι τυραννίδι φερόμενοι, ἐξεφώνησαν ὑβριστικὰς φωνὰς κατὰ τοῦ Νέρωνος. [2] διότι ἀπεκεφάλισε τὸν Πιλάτον, ὡς εἰς ἐκδίκησιν Χριστοῦ· καὶ ἦλθεν εἰς αὐτὸν οὐ μὴν ἀλλὰ, ὅτι καὶ αὐθεντήσαντες τὸν ἡγεμόνα, ἐσταύρωσαν τὸν Χριστόν· καὶ διὰ τοῦτο ἠγανάκτει κατ' αὐτῶν, ὡς τυράννων, καὶ ἐσφάγησαν τότε ὑπὸ στρατιωτῶν, ἐν τῇ συμβολῇ, ὅ, τε Αννας καὶ ὁ Καϊάφας.

Idem Imperator Nero, misso ex Ducibus suis Polemone, aliam Ponti regionem captam, in Provinciæ formam redegit, & Pontum Polemoniacum appellavit.

Παρέλαβε δὲ ὁ αὐτὸς Νέρων ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν [3] χώραν ἄλλην ἐν τῷ Πόντῳ, πέμψας Πολέμωνα στρατηγὸν αὐτοῦ· καὶ ἐποίησεν αὐτὴν ἐπαρχίαν, καλέσας αὐτὴν, [4] Πόντον Πολεμονιακόν.

---

1. λευκόχλους] forte scribend. λευκόχρους.

2. διότι ἀπεκεφάλισε τὸν Πιλάτον &c.] Ridicula hæc omnia: Judæis, rebellionis ansam præbuit Cestii sive Gessii Flori, Judææ Præfecti, avaritia, vide Joseph. Antiquit. Judaic. lib. 20. & Cor. Tacitum, Hist. 5.

3. χώραν ἄλλω ἐν τῇ Πόντῳ] Forte legendum ἄλλην. Duæ Provinciæ à Nerone Imperio Romano adjectæ memorantur ab Eutropio, & Suetonio; Pontus, & Alpes Cottiæ: prior, concedente rege Polemone; non à Polemone nescio quo Neronis Duci subjugata, Tit. 18. *Augendi, propagandique Imperii, neque voluntate ulla, neque spe motus unquam, &c. Ponti modo regnum concedente Polemone, item Alpium, defuncto Cottio, in provinciæ formam redegit.* χώραν vero ἄλλην forsan vocat, respectu habito ad Judæam, quæ etiam à Vespasiano, in illam à Nerone misso, tandem penitus subacta est.

4. Πόντον Πολεμονιακόν] Scr. Πολεμωνιακόν. Stephanus, in Πόντος, ἔστι καὶ Πόντος Πολεμωνιακὸς ἐπαρχία.

Ὁ δὲ αὐτὸς Νέρων [1] ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει πολύ.

Ἐπὶ δὲ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, Λουκανὸς ὁ σοφώτατος ἦν παρὰ Ῥωμαίοις μέγας, καὶ ἐπωνύμιος. Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας [2] Ἰτορικοῦ, καὶ Τολπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τροχέλου, ἀφανὴς ἐγένετο Νέρων ὁ βασιλεὺς, καὶ ἐτελεύτα, [3] τῶν ἱερέων τῶν Ἑλλήνων κατασκευασάντων αὐτῷ, διὰ πότου δόσεως· ὄντος τοῦ δόγματος τῶν Ἐπικουρίων τοῦ μετ' αὐτὸν λαβόντος παρὰ τῶν ἱερέων σύνταξιν τῆς βασιλείας, καὶ εἰσελθόντος ἰδεῖν αὐτὸν, ὡς ἄῤῥωστον, καὶ κεντήσαντος αὐτὸν, ἐν τῷ παλατίῳ· Καὶ τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Νέρων, [4] ὢν ἐνιαυτῶν ξθ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νέρωνος, ἐβασίλευσε Γάλβας Αὔγουστος, μῆνας ζ'. Ἦν δὲ μακρὸς, γενναῖος, λευκόχρους, ὑπόστραβος, [5] χρυπόρυγχος, μιξοπόλιος, μανικός. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Γάλβα, [6] ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα τῶν ἁγίων

Nero autem Factioni Venetæ multum favebat.

Temporibus autem Neronis imperantis, floruit sapientissimus Lucanus, Poeta magni nominis apud Romanos. Cæterum Itorico & Tolpilliano, sive Trochelo Coss. Nero Imperator, è medio sublatus, interiit: Conjurationem adversus eum agitantibus, ex haustu veneni, Græcorum sacerdotibus. Is enim, quem in regno successorem sacerdotes designaverant, dogmatis erat Epicureorum; qui palatium ingressus, tanquam visurus Imperatorem ægrotantem, eum confodit. Nero itaque diem supremum obiit, annos natus LXIX.

Excepit Neronem Galba, qui regnavit menses VII. Erat autem procerus, generosus, colore candido, substrabus, ungues habens aduncos, subcanus, ad insaniam pronus. Hujus autem sub Imperio, Sanctorum Apostolorum cor-

1. ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει] Contrarium ex Suetonio colligi posse videtur, Tit. 22.

2. Ἰτορικοῦ καὶ Τολπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τροχέλου] Chr. Alex. habet, Ἰταλικοῦ καὶ Τραχάνου. Nero è medio sublatus est, C. Galerio Trachalo Turpiliano, & C. Silio Italico Coss. scribendum itaque, Ἰταλικοῦ, καὶ Τυρπιλλιανοῦ, τοῦ καὶ Τραχάλου.

3. τῶν ἱερέων τῶν Ἑλλήνων κατασκευασάντων αὐτῷ] Imo nihil minus: vide Suetonium.

4. ὢν ἐνιαυτῶν ξθ'.] Ita etiam Chr. Alex. verum numerus in utroque mendosus: Anno enim ætatis suæ XXXII. è vivis excessit Nero, teste Suetonio.

5. χρυπόρυγχος] vocabulum novum! forte auctor scripserit, χρυπώνυχος; itaque reddidi, *ungues habens aduncos*: si quis tamen χρυπόῤῥινος legere malit, Suetonium sibi habebit astipulantem, qui eum *adunco naso fuisse* scribit. Alias etiam idem eum *acrem, vehementem, & in coercendis delictis vel immodicum*, fuisse idem perhibet: atque ob hoc forsan noster eum, μανικὸν vocat.

6. ταφῇ παρεδόθησαν τὰ σώματα &c.] Hoc à Vespasiano Imp. factum vult Chr. Alex. auctor.

pora, jussu ipsius Imperatoris sepulturæ tradita sunt: per insomnium enim, ut hoc faceret, monitus est. Galba autem, annum agens XLIX, ex venæ sectione, subito mortuus est.

Galbam excepit Lucius Otho; qui imperavit Menses III. Erat hic statura brevi, lato corpore, fortis, crine molli & porrecto, oculis parvis, subsimus, balbus. Hujus sub Imperio D. Jacobus Apostolus, Hierosolymarum Episcopus & Patriarcha, à B. Petro, cum Romam abiit, sui in locum substitutus, interiit: Hierosolymarum vero Episcopatum suscepit Symeon, qui & Simon, ibique sedit Patriarcha.

Otho vero morbo correptus, interiit; annos natus LIII.

Othoni successit in Imperio Vitellius Augustus: qui regnavit annos IX, & Men-

Αποςόλων κατὰ κέλευσιν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἐν ὁράματι γὰρ ἐκελεύσθη δοῦναι τὰ σώματα τῶν ἁγίων Αποςόλων εἰς ταφήν. Καὶ τελευτᾷ ὁ Γάλβας [1] ἰδίῳ θανάτῳ ἐξαίφνης, φλεβοτομηθείς· [2] ὢν ἐνιαυτῶν μθ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γάλβα, ἐβασίλευσε Λύκιος Οθων, μῆνας γ'. Ην δὲ κονδοειδὴς, πλατὺς, γενναῖος, ἁπλόθριξ, μικρόφθαλμος [3] ὑπόσημος, ψελλός. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ὁ ἅγιος Ιάκωβος ὁ Απόςολος, ὁ ἐπίσκοπος Ιεροσολύμων, καὶ πατριάρχης, ὃν ἐνεθρόνισεν ὁ ἅγιος Πέτρος ἀντὶ ἑαυτοῦ [4] ἀνιὼν ἐπὶ Ρώμην, ἐτελεύτησε· καὶ παρέλαβε τὸ σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ιεροσολύμων, Συμεὼν, ὁ καὶ Σίμων, καὶ ἐγένετο πατριάρχης.

Τελευτᾷ δὲ ὁ αὐτὸς Οθων, [5] ἐτῶν νγ', ἀρρωςήσας.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Οθωνος, ἐβασίλευσε [6] Βιτέλλιος Αὔγουςος, ἔτη θ', καὶ μῆνας η'. Ην δὲ δι-

1. ἰδίῳ θανάτῳ ἐξαίφνης φλεβοτομηθείς] Præciso scilicet à militibus jugulo: audi Suetonium in Galba Tit. 20. *Plures autem prodiderunt, obtulisse ultro jugulum, & ut hoc agerent, ac ferirent, quando ita videretur, hortatum.*

2. ὢν ἐνιαυτῶν μθ'.] numerus mendosus: Galba periit tertio & septuagesimo ætatis anno: teste Suetonio.

3. ὑπόσημος, ψελλός.] Scr. ὑπόσιμος, ψελλός.

4. ἀνιὼν ἐπὶ Ρώμην.] Locus iste, quem Chr. Alex. auctor ex nostro descripsit, vitiosa interpunctione in Latinis laborat: interpres enim verba hæc, ἀνιὼν ἐπὶ Ρώμην, quæ ad Petrum referenda sunt, Jacobum respicere facit; male, penitusque contra mentem auctoris. Jacobus vero iste, lapidibus à Judæis obrutus, interiit, anno Neronis septimo; septem scilicet annis ante Othonem Imp. vid. Euseb. Joseph.

5. ἐτῶν νγ', ἀρρωςήσας.] Otho XXXVIII. ætatis anno, & XCV. Imperii die, mortem sibi conscivit: vide Suetonium.

6. Βιτέλλιος Αὔγουςος ἔτη θ', καὶ μῆνας η'.] Imo VIII. tantum mensibus imperium tenuit: τὰ ἔτη θ', igitur auctori nostro reponimus

μοιριαῖος

μοιριαῖος, εὔστηθος, γλαυκὸς, πυῤῥάκης, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, δειλός. Επὶ δὲ τῆς βασιλείας, εὐθέως ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, πόλις μεγάλη, τῆς Βιθυνίας μητρόπολις. Καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς περισωθεῖσιν ἐχαρίσατο, καὶ τῇ πόλει, εἰς ἀνανέωσιν, ὁ αὐτὸς βασιλεύς· ἦν γὰρ καὶ πρώην παθοῦσα ὑπὸ θεομηνίας, καὶ ἐσταμμένη· καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Βιτελλίου Καίσαρος, ἐτυράννησαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ [1] ἐφόνευσαν Κυρηναῖον, τὸν ἄρχοντα αὐτῶν, λιθοβολήσαντες αὐτόν. Τῷ δὲ λε' ἔτει μετὰ τὴν τοῦ σωτῆρος ἡμῶν καὶ Θεοῦ ἀνάληψιν, ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ Βιτέλλιος βασιλεύς, [2] πέμψας στράτηγον ἑαυτοῦ, Οὐεσπασιανὸν καὶ Τίτον, υἱὸν αὐτοῦ· καὶ ἐπέστησαν τῇ Ἰουδαίᾳ χώρᾳ, πολεμοῦντες αὐτήν, καὶ τὴν Ἱερουσαλήμ. Καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν, ἀπέθανεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ὁ Βιτέλλιος βασιλεὺς, [3] νόσῳ βληθεὶς, ὢν ἐνιαυτῶν μη'.

ſes VIII. Erat vero ſtatura mediocrem ſuperante, pectore firmo, oculis cæſiis & pulchris, rufus, barba hirſuta, meticuloſus. Hujus imperii ſub initio divinam iram rurſus exerpta eſt Nicomedia, urbs magna, & Bithyniæ Metropolis: cum prius terræ motibus concuſſa, fere everſa funditus fuiſſet. Imperator autem incolis ſuperſtitibus, & urbi de novo inſtaurandæ, pecuniam plurimam largitus eſt.

Vitellio autem imperante, Judæi novis rebus ſtudentes, Præfectum Cyrenæum, lapidibus obrutum, neci dederunt. Imperator itaque, anno XXXV poſt Deum & Salvatorem noſtrum in cœlos aſſumptum, contra eos arma movit, miſſis Veſpaſiano, & filio ejus Tito, ducibus, qui terram Judæam, & Hieroſolymas hoſtiliter invadentes, devaſtarunt. Vitellius interim, poſt bellum hoc cœptum, morbo correptus, Romæ moritur, annum agens XLVIII.

1. ἐφόνευσαν Κυρηναῖον] Quis Cyrenæus iſte? Si Cyrenium, ſive Quirinium illum intelligit, qui ad Deſcriptionem faciendam in Judæam ab Auguſto miſſus eſt, toto cœlo errat: namque poſt hujus Romam reditum, ante belli Judaici initium, multi miſſi ſunt Præfecti, uſque ad Geſſium Florum; cujus oppreſſionibus, Judæi tandem irritati, arma in Romanos ſumpſerunt; uti ſupra monuimus.

2. πέμψας στράτηγον ἑαυτοῦ Οὐεσπασιανὸν] Veſpaſianus, non à Vitellio, ſed Nerone, in Judæos miſſus eſt.

3. νόσῳ βληθεὶς, ὢν ἐνιαυτῶν μη'.] Vitellius, religatis poſt terga manibus, injecto cervicibus laqueo, veſte diſciſſa, ſeminudus in forum tractus eſt; tandem apud Gemonias minutiſſimis ictibus excarnificatus atque confectus eſt, & inde unco tractus in Tiberim; ætatis anno LVII. vide Sueton. in Vitel.

poſt

Post hunc Imperator ab exercitu salutatus est divinissimus Vespasianus; Rufo & Capitiano Coss. Erat hic statura curta, calvus, ventriosus, canus, colore rufo, oculis vini colorem referentibus, vultu patulo, iracundus. Belli autem Judaici cura Tito filio commissa, ipse Romam profectus est: ubi imperavit annos IX, & Menses X. Hujus sub imperio, Christiani persecutionem gravem perpessi sunt, Decio & Rusticio Coss. Anno autem XXXVIII post Christum Salvatorem in Cœlos assumptum, Commodo & Rufo Coss. Imperatoris Vespasiani filius Titus, Judæam, Hierosolymas, totamque adeo Palæstinam occupatam vastavit; urbeque ipso Festi die capta, Judæorum templum evertit: undecies autem centena millia Judæorum gladio interfecit; centum vero & quinquaginta millia juniorum utriusque sexus hastæ subjecit; Judææ

Καὶ μετ' αὐτὸν ἀνηγορεύθη βασιλεὺς ὁ θειότατος Οὐεσπασιανὸς καὶ ἔστεψεν αὐτὸν ὁ στρατὸς, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ῥούφου καὶ Καπιτιανοῦ. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, φαλακρὸς, προγάστωρ, πολιὸς, πυῤῥάκης, ἔχων οἰνοπαεῖς ὀφθαλμοὺς, πλατόψις, ὀργίλος. Καὶ ἐάσας Τίτον, τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν, πολεμεῖν τὴν Ἰουδαίαν χώραν, ἦλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην, καὶ ἐβασίλευσεν ἔτη θ', καὶ μῆνας ι'. [2] Ἐπὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, ἐγένετο διωγμὸς μέγας τῶν χριστιανῶν, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεκίου, καὶ Ῥουστικίου. Ἐπὶ δὲ λη' ἔτει μετὰ τὸ ἀναληφθῆναι τὸν σωτῆρα Χριστὸν, ὁ δὲ Τίτος τὴν Ἰουδαίαν παρέλαβε, καὶ τὴν Ἱερουσαλὴμ, [4] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου, καὶ Ῥούφου, βασιλεύοντος τοῦ πατρὸς αὐτοῦ Οὐεσπασιανοῦ· καὶ ἐπόρθησε τὴν Ἱερουσαλὴμ, καὶ πᾶσαν τὴν Παλαιστίνην, καὶ τὸ ἱερὸν τῶν Ἰουδαίων κατέστρεψεν, ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ, ὅτε παρέλαβε τὴν πόλιν· καὶ ἀπώλεσε ψυχῶν μυριάδας ρι', [5] ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας.

ἄλλας

---

1. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ῥούφου καὶ Καπιτιανοῦ] Rufum & Capitonem habemus Coss. apud Eusebium, sed ad annum Neronis XIII. qui ad an. Vespasiani I. Galbam Aug. II. & Vinium ponit; uti & Fasti Capitolini. Chr. Alex. hoc anno habet Galbam & Titum Rufinum Coss.

2. ἐπὶ δὲ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας] Scr. αὐτοῦ.

3. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Δεκίου καὶ Ῥουστικίου] Consules hi nusquam apparent: Persecutionem autem secundam Domitiani Imp. an. XIII. factam esse tradunt alii.

4. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Κομμόδου καὶ Ῥόου] Scr. Ῥούφου: Commodum enim, & Rufum Consules invenio apud Cassiodorum; sed ad Vespasiani annum VI. quadriennio scilicet post captas Hierosolymas. Anno enim Vespasiani II. capta est hæc urbs; quo anno Eusebius ponit Vespasianum Aug. II. & Titum Coss. Chron. Alex. Vespasianum solum.

5. ξίφεσιν αὐτοὺς κατακόψας] Ita etiam Chr. Alex. Verba Josephi apud Eusebium Chr. lib. I. hæc sunt. Φησὶ δὲ Ἰώσηππος, λιμῷ καὶ μαχαίρᾳ ρι', μυριάδας ἀπολέσθαι, καὶ ἄλλας τρεῖς μυριάδας διαπεπρᾶσθαι αἰχμαλώτων.

λιμῷ

ἄλλας δὲ μυριάδας ιε' διαπέπρακεν αἰχμαλώτων, νεανίσκων, καὶ παίδων ἀῤῥενικῶν, καὶ παρθένων κορασίων· καθὼς καὶ Ἰώσηππος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο· Ἑβραῖος γὰρ ὑπῆρχε, καὶ παρῆν ἐν τῷ πολέμῳ. Καὶ πάσας δὲ τὰς ἐπαρχίας τῆς Ἰουδαίας ἀπώλεσεν ὁ Τίτος. ὁ δὲ σοφὸς Εὐσέβιος ὁ Παμφίλου συνεγράψατο οὕτως· ὅτι, ἐν τῇ ἑορτῇ αὐτῇ τὸν Χριστὸν ἐσταύρωσαν οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἐν τῇ αὐτῇ ἑορτῇ πάντες ἀπώλοντο, τοῦ σωτῆρος ἐκδεδωκότος αὐτούς· τρὶς δὲ [1] μετὰ ταύτης πορθηθείσης τῆς Ἱερουσαλήμ· καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐσέβιος συνεγράψατο.

Ὁ δὲ Τίτος, θριαμβεύσας τὴν νίκην, ἀπῆλθεν ἐπὶ τὴν Ῥώμην· Οὐεσπασιανὸς δὲ ἐκ τῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας, ἔκτισεν ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὰ λεγόμενα Χερουβὶμ, πρὸ τῆς πύλης τῆς πόλεως. Ἐκεῖ γὰρ ἔπηξε τὰ χερουβὶμ τὰ χαλκᾶ, ἃ εὗρε Τίτος, ὁ αὐτοῦ υἱὸς, ἐν τῷ ναῷ Σολομῶντος πεπηγμένα· καὶ ὅτε τὸν ναὸν ἔστρεψεν, ἀφείλατο αὐτὰ ἐκεῖθεν, καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ αὐτὰ ἤνεγκε, σὺν τοῖς Σεραφὶμ, θριαμβεύων τὴν κατὰ Ἰουδαίων γενομένην νίκην, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας· [2] εἰς τιμὴν τῇ σελήνῃ, μετὰ

quoque Præfecturas omnes sustulit: uti testatur sapientissimus Josephus Judæus, qui & ipse huic bello interfuit. Sed & memoriæ prodidit etiam sapiens Eusebius Pamphili, Judæos omnes, eodem ipso Festo, exitio datos fuisse, quo Christum cruci affixerant; Salvatore nostro illos in manus hostium suorum tradente. Tertia vero hæc est Hierosolymarum devastatio; uti idem sapientissimus Eusebius memoriæ prodidit.

Titus autem, triumpho de Judæis celebrato, Romam reversus est. Vespasianus autem, ex præda Judaica, ante Antiochiæ magnæ portam, fabricam illam, quæ *Cherubim* appellatur, erexit. Ibi enim posuit Cherubinos illos æreos, quos una cum Seraphinis, everso Salomonis templo, Titus filius inde avexerat, & ad Antiochiam, de Judæis devictis triumphum ibi acturus deportaverat: sed & columnam etiam æream Lunæ posuit, cum Tauris quatuor Hierosolymam respici-

λιμοῦ itaque apud nostrum desideratur: deinde cum noster ιε' μυριάδας αἰχμαλώτων, Captivorum CL. Millia, habet, Josephus XXX. tantum Millia numerat.

1. μετὰ ταύτης πορθηθείσης] post ταύτης. subaudi πορθήσεως, aut aliquid tale, quod cum vocabulo ταύτης conveniat. Devastationes enim tres, quas auctor memorat, sunt, I. sub Nabuchodonosore. II. Sub Antiocho Epiphane, temporibus Maccabæorum. III. vero atque ultima hæc, sub Vespasiano, & Tito ejus F.

2. εἰς τιμὴν τῇ σελήνῃ] supplendum ex Chr. Alex. στήσας ἄνω στήλην χαλκῆν, εἰς τιμὴν τῆς σελήνης.

 entibus:

entibus: eo quod urbem in-ternoctu cepisset, Luna illucescente. Daphnes etiam Theatrum condidit, cum hac Inscriptione: *Ex præda Judæa.* Quo vero loco Theatrum condidit, olim stetit Synagoga Judæorum; qua eversa, Theatrum ibidem per contumeliam excitavit; statua etiam sua eodem loco ex Marmore erecta; quæ ad hunc usque diem ibi visitur.

Idem Vespasianus in Cæsaræa quoque Palæstinæ Odeum plane amplum, & Theatri instar, ex Judæorum spoliis, eodem etiam loco, quo Judæorum antea steterat Synagoga, extruxit.

Macedoniam vero secundam, à prima separans, in Provinciam fecit.

Ejusdem sub Imperio, divinam iram passa est Corinthus, Helladis Metropolis, Desii, sive Junii XX, nocte intempesta: incolis itaque superstitibus, urbique instaurandæ, multa largitus est. Multa etiam per Pannoniam & Comagenam Provincias, extruxit; Europam etiam à Thracia sejungens, ex Perintho

τεσσάρων ταύρων προσεχόντων ἐπὶ τὴν Ἱερουσαλήμ· νυκτὸς γὰρ αὐτὴν παρέλαβε, λαμπούσης τῆς σελήνης. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ θέατρον Δάφνης, ἐπιγράψας ἐν αὐτῷ. [1] Ἐξ πραίδα Ἰουδαία. Ἦν δὲ πρότερον, ὁ τοῦ αὐτοῦ θεάτρου τόπος, συναγωγὴ τῶν Ἰουδαίων· καὶ πρὸς ὕβριν αὐτῶν, τὴν συναγωγὴν αὐτῶν λύσας, ἐποίησε θέατρον, στήσας ἑαυτοῦ ἄγαλμα μαρμάρινον ἐκεῖ, ὅπερ ἕως τοῦ νῦν ἵσταται.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἐκ τῆς αὐτῆς Ἰουδαϊκῆς πραίδας, ὁ αὐτὸς Οὐεσπασιανὸς ᾠδεῖον μέγα πάνυ, [2] θεάτρου ἔχοντος διάστημα μέγα, ὄντος καὶ αὐτοῦ τοῦ τόπου πρότερον συναγωγῆς τῶν Ἰουδαίων.

Ἐποίησε δὲ καὶ ἐπαρχίαν Μακεδονίαν δευτέραν, ἀπὸ τῆς πρώτης αὐτὴν ἀπομερίσας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κόρινθος, μητρόπολις τῆς Ἑλλάδος, μηνὶ Ἰουνίῳ, τῷ καὶ Δεσίῳ κ', ἑσπέρας βαθείας. Καὶ ἐχαρίσατο τοῖς ζήσασι, καὶ τῇ πόλει, πολλά. Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς Παννονίαν, καὶ εἰς Κομμαγηνίαν, τὰς ἐπαρχίας, πολλά. Καὶ τὴν [3] Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θράκης ἐμέρισε, κλίσας Ἡράκλειαν

1. Ἐξ πραίδα Ἰουδαία] Hæc ipsa Latina Inscriptio fuisse videtur, Romanis Characteribus sic se habens: EX PRÆDA JUDÆA: quod apud Chr. Alex. Ita Græce dicitur: Ἐκ τῆς πραίδης τῶν Ἰουδαίων.

2. θεάτρου ἔχοντος διάστημα] forte Scr. ἔχον.

3. Εὐρώπην δὲ ἀπὸ Θράκης ἐμέρισε] Idem ex veteribus asserit Eustathius, in Dionys. Perieg. Οἱ δὲ παλαιοί φασιν, ὅτι Οὐεσπασιανὸς ἐχώρισε τὴν Θράκην ἀπ' αὐτῆς, nempe ab Europa: quæ generali sensu accepta, omnes ab Hellesponto provincias occidentales continet. Idem: κἀκεῖνο δὲ γνωστέον, ὅτι Εὐρώπη

Ἡράκλειαν πόλιν, ¹ τὴν πρώην λεγομένην, Πείρινθον· ἥντινα ἐποίησε μητρόπολιν, δοὺς αὐτῇ ἄρχοντα. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, πλησίον τοῦ θεάτρου, ἱερὸν, ὃ ἐπεκάλεσε, τῶν Ἀνέμων.

Νόσῳ δὲ βληθεὶς, καὶ ² πάραιτος γενόμενος, ἐτελεύτα, ὢν ³ ἐνιαυτῶν οα΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, ἐβασίλευσε Τῖτος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη

antea vocata, Heracleam urbem condidit; Præfectoque ei dato, Metropolim esse voluit. Templum etiam Antiochiæ Magnæ, quod *Ventorum* appellavit, juxta Theatrum extruxit.

Morbo deinde correptus, membrorum vi jam resoluta, diem suum obiit, annos natus LXXI.

Hunc excepit Titus filius; qui imperavit annos II. Erat

Εὐρώπη μὲν πᾶσα τὰ κατὰ δύσιν, ἀρξαμένοις ἀπὸ Ἑλλησπόντου. Est & pars etiam quædam Europæ generalis, totius nomine appellata, eodem Eustathio teste: Σημειωτέον δὲ, ὅτι καὶ μέρος τι τῆς Λιβύης τῆς χώρας ἐστὶν ἰδίως οὕτω καλούμενον Λιβύη. &c. deinde: τοιοῦτον δέ τι καὶ περὶ τῆς Ἀσίας ἐν τοῖς ἑξῆς ῥηθήσεται· ἐπεὶ μέντοι τῆς Εὐρώπης ἔμπαλιν λέγουσιν ἐκείνης τὸ μέρος τι ἐξῃρέθη, ὃ λέγεται Εὐρώπη. Quænam vero sit pars hæc, non docet: probabile tamen est, sicut Africa minor, ea Africæ pars quæ Hispaniæ obversa est; & Asia minor, ea Asiæ pars, quæ Europæ ex opposio sita est, peculiari nomine dicta sunt; Græciam etiam, Macedoniam, Thraciamque, ex adverso Asiæ jacentes, Europam peculiariter dictas fuisse. Atque hoc confirmare videtur Auctor noster, in superioribus, de Augusto post bellum Actiacum Byzantium petente, his verbis. Ὁ δὲ Αὔγουστος Ὀκταβιανὸς παρελθὼν τὴν Εὐρώπην πᾶσαν, ἐπέρασεν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐπὶ τὴν Χαλκηδόνα &c. Vid. Scalig. in Euseb. Chr. p. 183.

1. τὴν πρώην λεγομένην Πείρινθον] Scr. Πέρινθον. Eustathius in Dionys. Perieget. οἱ δὲ μέρος τι αὐτῆς τὸ ἐντὸς Περίνθου, ἤτοι Ἡρακλείας, τοῦ Ἑλλησπόντου ἀπένειμαν.

2. πάραιτος γενόμενος] Quid hoc πάραιτος sit? Zonaras habet πυρετοῖς; Οὐεσπασιανὸς δὲ νοσήσας πυρετοῖς μετήλλαξεν. Verum febri eum extinctum non fuisse, testem habemus Suetonium; qui ex nimia alvi solutione eum interiisse dicit. Chr. Alex. auctor ipsissima nostri verba habet, sed corrupta, & pro πάραιτος, legit παρειθείς. Ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ νόσῳ κληθεὶς [Scr. βληθεὶς] ὁ Οὐεσπασιανὸς ὁ βασιλεὺς, παρειθεὶς τελευτᾷ. Suspicor itaque Auctorem nostrum scripsisse, παρειτος; ex quo nutans Librarius, ει, in αι, mutatione frequentissima, πάραιτος fecit. παρειτος autem reddo, *membrorum vi soluta*. Suetonius, *Alvo repente usque ad defectionem soluta, Imperatorem ait stantem mori oportere, dumque consurgit, ac nititur, inter manus sublevantium extinctus est*. Lectionem vero hanc confirmat Constantinus Manasses, in Vespasiano, ubi hæc habet:

Παρείτου γινομένου δὲ τοῦ κράτορος ἐν γήρους,
Καὶ νόσῳ καταλύσαντος τὸν βίον, καὶ τὸ κράτος,
Ἔτεσι βασιλεύσαντος οὐ πλείω τῶν ἐννέα,
Τῖτος παρῆλθεν εἰς αὐτὸ, &c.

3. ὢν ἐνιαυτῶν οα΄.] Sueton. Extinctus est VIII. Kalend. Julii *annum gerens ætatis sexagesimum ac nonum, superque mensem ac diem septimum*.

vero procerus, gracilis, colore venusto, crine lento, brevique, & raro, oculis parvis. Morbo autem insanabili correptus, fatis concessit, annum agens XLII.

Post Titum in Imperio successit divinissimus Domitianus; qui regnavit annos XV, & menses II. Erat hic statura procera, gracilis, candidus, crine rufo curtoque, oculis cæsiis, subcurvus, summusque Philosophus. Hujus sub imperio, Christianorum erat Persecutio: Imperator autem Romam adduci jussit D. Joannem Teologum; uti examini eum subjiceret: miratus autem Apostoli sapientiam, Ephesum redeundi clam ei copiam fecit, dicendo: Ad locum unde venisti in pace redeas. Ob hoc autem exprobratus, in Patmum eum relegavit. Sed & alios etiam ex Christianis quamplurimos suppliciis affecit: itaque fuga sibi consulentes, in Pontum se receperunt: sicut hæc à Bottio sapiente Chronographo literis tradita sunt.

ϛʹ. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, εὔχροος, [1] ἁπλόθριξ, σπανὸς, μικρόφθαλμος, κονδόθριξ. Καὶ πάθει ἀνιάτῳ βληθεὶς, ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν μϛʹ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τίτου, ἐβασίλευσεν [2] ὁ θειότατος Δομετιανὸς, ἔτη ιεʹ, καὶ μῆνας ϛʹ. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, λευκὸς, ξανθὸς, κονδόθριξ, γλαυκὸς, ὑπόκυρτος, [3] φιλόσοφος ἄκρος. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, διωγμὸς χριστιανῶν ἐγένετο· ὅστις καὶ τὸν ἅγιον Ιωάννην, τὸν θεολόγον, ἀνήνεγκεν ἐν τῇ Ρώμῃ, [4] καὶ ἐξαίτησεν αὐτόν. Καὶ θαυμάσας τὴν αὐτοῦ Αποστόλου τὴν σοφίαν, ἀπέλυσεν αὐτὸν λάθρα, ἀπελθεῖν εἰς Εφεσον· εἰπὼν αὐτῷ. Απέλθε, καὶ ἡσύχασον, ὅθεν ἦλθες. Καὶ ἐλοιδορήθη· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πάτμον. Πολλοὺς δὲ ἄλλους χριστιανοὺς ἐτιμωρήσατο· ὥστε φυγεῖν ἐξ αὐτῶν πλῆθος ἐπὶ τὸν Πόντον· καθὼς Βόττιος, ὁ σοφὸς χρονογράφος συνεγράψατο κατ' αὐτῶν.

---

1. ἀπλόθριξ, σπανὸς.] σπανὸς ad crinem referendum existimo, & τὸ γένειον, aut quid tale subaudiendum: σπανὸς τὸ γένειον supra habuit, de Hippolyto.

2. θειότατος Δομετιανὸς] Quidni? seipsum enim ἀπεθέωσε. Cum enim omni flagitiorum genere polluisset, ἑαυτὸν ὁ ἄθεος παλαμναῖος ἀπεθέωσε, inquit Cedrenus; *Deum seipsum postremo appellari jussit.*

3. Φιλόσοφος ἄκρος] Imo μισοσόφος solertissimus. Bibliothecas tamen impensissime reparandas curavit, licet libros neglexerit. Vide Suetonium in Domitiano, Tit. 20.

4. καὶ ἐξαίτησεν αὐτὸν] Scr. ἐξήτασεν. Joannnem Apostolum sub Domitiano Patmum insulam relegatum scribit Irenæus apud Eusebium; Romam vero accersitum fuisse nullibi invenio.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Δομετιανὸς [1] ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν τοῦ Πρασίνου μέρους τῆς Ῥώμης, τὸν λεγόμενον Πάριδα. περὶ οὗ καὶ ἐλοιδορεῖτο ἀπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης, καὶ Ἰουβεναλίου, τοῦ ποιητοῦ τοῦ Ῥωμαίου, ὡς χαίρων εἰς τὸ Πράσινον. [2] Ὅστις βασιλεὺς ἐξώρισε τὸν αὐτὸν Ἰουβενάλιον τὸν ποιητὴν ἐν Πενταπόλει, ἐπὶ τὴν Λιβύην· τὸν δὲ ὀρχηστὴν πλουτήσας, ἔπεμψεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπὶ τὸ ἐκεῖ αὐτὸν οἰκεῖν, ἔξω τῆς πόλεως. Ὅστις Πάρις ὀρχηστὴς ἐκεῖ ἀπελθὼν, ᾤκει ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως, κτίσας ἑαυτῷ οἶκον προαστειον, καὶ λουτρὸν, ὅπερ ἐστὶν ἕως τῆς νῦν, τὸ λεγόμενον, Παράδεισος, καὶ ὁ Οἶκος· κἀκεῖ τελευτήσας, κεῖται ἐν σορῷ, ὄπισθεν τοῦ οἴκου, ἐν τοῖς κήποις αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Δομετιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ δημόσιον λουτρὸν, τὸ λεγόμενον, τῆς Μηδείας· διότι ἄγαλμα ἔστησεν ἐν αὐτῷ

Imperator autem Domitianus summe charum sibi habuit Paridem quendam, Prasinæ Factionis Saltatorem: cumque ob hoc à Senatu, ipsoque etiam Juvenale Poeta probris lacessitus esset, Juvenalem in Pentapolim Libyæ relegavit; Saltatorem vero muneribus onustum, Antiochiam magnam adire, ibique extra urbem habitare jussit. Paris itaque Saltator Antiochiam profectus est, extraque urbem extructis sibi suburbicanis ædibus Balneoque, ibi habitavit. Ædes autem hæ usque adhuc visuntur; *Paradisus* & *Domus*, vocatæ. Ibi etiam in hortis, ædes illas à tergo respicientibus, mortuus Paris tumulo jacet conditus.

Idem Domitianus Antiochiæ magnæ publicum extruxit Balneum, *Medeæ*, dictum: eo quod stupendum ibi Medeæ simulachrum in medio

1. ἐφίλει τὸν ὀρχηστὴν] uxori quidem ejus Domitiæ percharus fuisse perhibetur Paris Iste Histrio: hoc itaque occiso, eam repudiavit Domitianus, teste Dione, & Zonara. Noster tamen de Paride à Domitiano muneribus aucto, & ad Antiochiam incolendam ab eodem misso, ubi tandem mortuus & sepultus est, suavissimam statim profert narratiunculam. Paridem tamen istum Pantomimum, & Palatio, & urbi universæ olim gratissimum, Romæ sepultum jacere, testem habemus locupletem Martialem, in hoc in eundem Epigrammate.

Quisquis Flaminiam teris viator,
Noli nobile præterire Marmor,
Urbis deliciæ, Salesque Nili,
Ars, & gratia, lusus, & voluptas,
Romani decus, & dolor Theatri:
Atque omnes veneres, Cupidinesque,
Hoc sunt condita, quo Paris, sepulchro.

2. ὅστις βασιλεὺς ἐξώρισε τὸν αὐτὸν Ἰουβενάλιον] Ipsissima hæc habes apud Suidam, de Juvenale, in Pentapolim Libyæ, vel ut alii, in Oasim Ægypti, ob Paridem, relegato. Unde eum, *Histrionis Exulem*, vocat Sidonius Apollinar. Carm. 9.

Nec qui consimili deinde casu,
Ad vulgi tenuem strepentis auram,
Irati fuit Histrionis Exul.

 collo-

collocasset. Hujus itaque à nomine Antiochenses, non autem *Domitianum* appellitarunt. Balneum autem hoc juxta Monomachium, Venerisque templum positum est. Extruxit etiam Imperator idem Antiochiæ templum Æsculapio.

Domitiani sub Imperio floruit sapientissimus ille Apollonius Tyanensis; qui peragratis omnibus fere regionibus atque urbibus, Telesmata ubique fecit. Hic Roma relicta, Byzantium pervenit: & ingressus illam olim Byzi urbem, nunc vero majori sua Fortuna, Constantinopolim, Civium rogatu, Telesmata ibi plurima confecit; nempe adversus Ciconias, & Lycum fluvium, qui urbem secat mediam, Testudines item, & equos [ferocientes:] alia etiam mirabilia operatus est. Byzantio deinde discedens, aliis etiam in urbibus Telesmata confecit. Tyana vero Syriam profectus, Antiochiam Magnam pervenit, ubi à

θαυμαστὸν τῇ Μηδείᾳ· καὶ οὕτως αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἐκάλουν οἱ πολῖται, καὶ οὐκέτι, τὸ Δομετιανόν. Τὸ δὲ αὐτὸ δημόσιον [1] ἦν κεκτισμένον παρὰ τὸ ὄρος, πλησίον τοῦ Μονομαχίου, καὶ τοῦ ἱεροῦ τῆς Ἀφροδίτης. Ἔκτισε δὲ ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ ἱερὸν τοῦ Ἀσκληπίου.

Ἦν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Δομετιανοῦ, ὁ σοφώτατος Ἀπολλώνιος ὁ Τυανεύς· καὶ ἔκμαζε περιπολεύων, καὶ [2] πανταχοῦ ποιῶν τελέσματα, εἰς τὰς πόλεις, καὶ εἰς τὰς χώρας. Ὅστις ἀπὸ τῆς Ῥώμης ἐξελθὼν, κατέλαβε τὸ Βυζάντιον· καὶ εἰσελθὼν [3] εἰς Βυζούπολιν, τὴν νῦν λεγομένην εὐτυχῶς, Κωνσταντινούπολιν· ἐποίησε καὶ ἐκεῖ πολλὰ τελέσματα, παρακληθεὶς ὑπὸ τῶν Βυζαντίων, τὸ τῶν πελάργων, καὶ τὸ τοῦ Λύκου ποταμοῦ, τοῦ κατὰ μέσου τῆς πόλεως παρερχομένου, [4] καὶ τοῦ τῆς χελώνης, [5] καὶ τὸ τῶν ἵππων, καὶ ἄλλα τινὰ θαυμαστά· Καὶ λοιπὸν ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου ἐξελθὼν, ἐποίει εἰς τὰς ἄλλας πόλεις ὁ αὐτὸς Ἀπολλώνιος τελέσματα. Καὶ ἦλθεν ἐπὶ τῆς

1. ἦν κεκλισμένον] Scr. ἐκτισμένον.

2. πανταχοῦ ποιῶν τελέσματα] Locum hunc ex nostro descripsit Chr. Alex. auctor; cujus Interpres τελέσματα reddit *Vectigalia*; ridicule. De Apollonio vero hoc Telesta plurima etiam habes apud Jo. Tzetzem Centur. 2. Hist. 60. de Telesmatum vero conficiendorum modo, eorumque viribus, vide doctissimi Jac. Gaffarelli *Curiositates Inanditas*, ab ipso Gallice Scriptas.

3. εἰς Βυζούπολιν] Chr. Alex. legit disjunctim, Βυζοῦ πόλιν: Cedrenus etiam urbem hanc à Byzo rege conditam vult: male: Byzantem enim, non Byzum, habuit conditorem.

4. καὶ τοῦ τῆς χελώνης] Scr. τὸ τῆς χ.

5. καὶ τὸ τῶν ἵππων] *Ferocientes*, hoc loco supplevimus, ex Glyca, & Cedreno. Glycas annal. par. 3. de Apollonio Telesta: *Et equos indomitos frænis coercuit.* Cedrenus de eodem: καὶ τῶν ἵππων τὴν ἀγριότητα χαλινώσας, ἐν ταῖς συνελάσεσι τῶν ἀρχόντων.

Συείαν,

Συρίαν, ἀπὸ Τυάνων, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ᾔτησαν αὐτὸν οἱ Ἀντιοχεῖς κτήτορες ποιῆσαι κἀκεῖ τελέσματα, περὶ ὧν ἐδέοντο. Καὶ ἐποίησεν εἰς τὸν Βοῤῥᾶν ἄνεμον, θήσας τὸ αὐτὸ τέλεσμα, κατὰ τὴν ἀνατολικὴν πόρταν. Ὁμοίως δὲ ἐποίησε τέλεσμα, ἐν αὐτῇ τῇ πόλει, καὶ διὰ τοὺς σκορπίους, πρὸς τὸ μὴ τολμᾷν αὐτοὺς πλησιάζειν τῇ χώρᾳ· καὶ ἔθηκε τὸ αὐτὸ τέλεσμα ἐν μέσῳ τῆς πόλεως, ποιήσας χαλκοῦν σκορπίον, καὶ χώσας αὐτὸν, πήξας ἐπάνω κίονα μικρόν. καὶ ἐγίνοντο ἀφανεῖς οἱ σκορπίοι ἐκ τῆς ἐνορίας Ἀντιοχείας πάσης. Ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ ἐκεῖ. Ἠτήσαντο δὲ αὐτὸν οἱ πολῖται, ἵνα ποιήσῃ τέλεσμα πρὸς τοὺς κώνωπας, εἰς τὸ μὴ ἔχειν κώνωπας τὴν αὐτὴν πόλιν Ἀντιόχειαν. Καὶ ἐποίησε· κελεύσας αὐτοῖς, ἵνα τῇ ἑβδόμῃ τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνὸς, ἐπιτελῆται ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας τὸ ἱππικὸν τὸ ἀπὸ Γράσης, τοῦ αὐτοῦ Δεσίου μηνός· ἀλλὰ τῇ νεομηνίᾳ τοῦ Δεσίου μηνὸς θήσας τὸ τέλεσμα, τῇ ἑβδόμῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς ἐπιτρέψας, ἵνα πάντες ἐν τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ τοῦ ἱπποδρομίου τῆς Γράσης, βαστάζουσιν ἐπάνω καλάμων, ὁλόσφυρον.[1] στηθάειν μολιβοῦν, ἔχοντα λεμὶν τοῦ Ἄρεως, καὶ ἀπο-

Primoribus urbis rogatus eſt, uti illic etiam Teleſmata contra quædam urbis incommoda conficeret. Unum itaque adverſus Ventum Aquilonarem paravit; quod ad portam urbis Orientalem collocavit. Teleſma etiam aliud eadem urbe adverſus Scorpios effecit, ad eoſdem à regione illa propellendos. Fuſo enim Scorpio æreo, & urbe media, ſub terra recondito, columnam ei parvam ſuperimpoſuit; quo facto evanuerunt Scorpii, nec urbem parteſve vicinas ultra infeſtarunt. Plurima item alia ibidem confecit. Rogatus vero à civibus Antiochenis; uti Teleſma adverſus Culices, urbem ſuam infeſtantes, conficeret; votis eorum annuit. Teleſmate itaque, ipſo Novilunii die menſis Junii, confecto; uti menſis ejuſdem die ſeptimo, Equeſtre Certamen, Graſtenſe dictum, menſeque Junio agitari ſolitum, celebraretur, ad hunc modum. Dicto Solennitatis Graſtenſis die, mandavit, ut unuſquiſque civium plumbeam imagunculam ſolidam, Martis vultus referentem, calamo affixam geſtaret; hinc vero ſcutum à calamo demiſſum, pelli ruſſeæ alligatum; illinc

1. στηθάριν μολιβοῦν, ἔχοντα λεμὶν τοῦ Ἄρεως] Mendoſe hæc omnia; quæ ita reſtituenda videntur. στηθάριον μολυβοῦν, ἔχων λεμίον τοῦ Ἄρεως. Λεμὸς enim, idem quod λαιμὸς, apud Heſychium: Λεμὸς, λάρυξ, φάρυγξ, & ſupra; λαιμὸς, ὁ φάρυγξ, ὁ τράχηλος, ὁ λάρυγξ, ὁ βρόγχος. λεμίον vero diminutivum, à λεμός: unde corrupta ſcriptione: λεμὶν: ut à στηθάριον, στηθάριν

illinc gladiolum, filo lineo similiter annexum haberet: ad hunc autem modum instructi omnes, inter equitandum inclamarent; *Vacet urbs Culicibus*: Peracta vero Celebritate, domi apud se imagunculam reponeret unusquisque. Hoc factum est; nec deinceps Antiochiæ culex apparuit unquam.

Apollonius autem Tyanensis, dum primoribus comitatus, Antiochiam urbem perlustraret, ejus situm observaturus, in columnam incidit porphyreticam, urbis in medio positam; vidensque nihil ei impositum esse, sed & ipsam quoque columnam typhonicis ignibus tactam fuisse; Quid hoc sibi vellet, ab eis interrogavit. ‘Responderunt illi; ‘Debborium quendam, Philosophum, & telestam, post ‘urbem Caii Cæsaris sub imperio terræ motibus concussam, Columnam eam ibi statuisse, simulachro marmoreo ‘ei superimposito; cujus pectori hæc inscripsit: *Immota, Inconcussa*. Hoc autem fecit, ‘urbis in tutelam; ne terræ‘motibus agitata corrueret.

κάτω τοῦ καλάμου, [1] σκουτάελιον κρεμμάμενον ἀπὸ δέρματος ῥουσίου ἐντεῦθεν, κἀκεῖθεν δὲ [2] παραμήριν, ἀπὸ καλαμίου κρεμμαμένον, ὡσαύτως [3] λινῷ ῥάμματι δεδεμμένα· εἰρηκὼς αὐτοῖς κράζειν εἰσελαύνοντας, καὶ λέγειν· Ἀκώνωπα τῇ πόλει. Καὶ μετὰ τὸ ἀπολῦσαι τὸ ἱπποδρόμιον, ἕκαστον ἀποτίθεσθαι αὐτὸ εἰς τὸν ἴδιον οἶκον. Καὶ οὐκέτι ἐφάνη ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ κώνωψ.

Ἐν τῷ δὲ περιέρχεσθαι τὸν αὐτὸν Ἀπολλώνιον τὸν Τυανέα, καὶ ἱστορεῖν τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν, μετὰ τῶν κτητόρων, τῆς πόλεως τοποθεσίαν· εἶδεν ἐν μέσῳ τῆς αὐτῆς πόλεως κίονα ἑστῶτα πορφυροῦν, καὶ μὴ ἔχοντα ἐπάνω τί ποτε, ἀλλὰ καὶ αὐτὸν τὸν κίονα ὑπὸ τυφωνικοῦ πυρὸς φλογισθέντα. Καὶ ἐπερωτήσας περὶ αὐτοῦ, τί ἐστι τοῦτο; ἔμαθε παρ' αὐτῶν, ὅτι μετὰ τὸ πάθος τῆς πόλεως, τὸ ἐπὶ Γαΐου Καίσαρος, Δεββόρειός τις, φιλόσοφος τελεστὴς, ἐποίησε τὸ τέλεσμα τοῦτο, ὥστε δονουμένην τὴν πόλιν ὑπὸ σεισμοῦ μὴ πίπτειν· στήσας τὸν κίονα, καὶ ὑπεράνω αὐτοῦ, στηθάριν μαρμάρινον, καὶ ἐν τῷ στήθει αὐτοῦ

θάριν. λαιμὸς vero, licet, *Guttur*, proprie significet, pro *Stomacho* tamen ab Homero usurpatum tradit Jul. Pollux, lib. 2. cap. 4. Ὅμηρος μέντοι τὸν στόμαχον, καὶ λαιμὸν, καὶ λαυκανίαν καλεῖ. Hoc vero in loco *vultum*, seu *Effigiem*, sonare videtur.

1. σκουτάελιον κρεμμάμενον] Scr. κρεμάμενον.

2. παραμήριν ἀπὸ καλαμίου κρεμμάμενον] Scr. iterum, κρεμάμενον, sive κρεμάμενον, à κρέμαμαι. παραμήριν vero, pro παραμήριον: quo vocabulo Græci recentiores, Gladiolum, designant; eo quod à femore pendeat.

3. λινῷ ῥάμματι δεδεμμένα] Scr. δεδεμένα.

ἔγραφεν· Ασεισα, ἄπτωτα. καὶ τυφωνικῦ πυρὸς ὑπὸ τῆς ἀςραπῆς γινομένε, καυθὲν τὸ ἐπάνω τῦ κίονος ςηθάριν, ἔπεσε· καὶ δεδοίκαμεν, μὴ πάλιν πάθῃ ἡ πόλις ἡμῶν. ἀλλὰ παρακλήθητι, καὶ ποίησον σὺ αὐτὸς τέλεσμα, ἵνα μὴ πάθῃ ἔτι παρασσομένη ἡ πόλις. Ο δὲ Απολλώνιος ςενάξας, ἀνεβάλετο τῦ ποιῆσαι ἄλλο τέλεσμα περὶ σεισμῶν. Καὶ ἑωρακότες αὐτὸν ςενάξαντα, ἐπέμειναν παρακαλῦντες αὐτόν· καὶ λαβὼν δίπτυχον, ἔγραψε ταῦτα. Καὶ σὺ τάλαινα Αντιόχεια δὶς πάθοις· ἀλλὰ καὶ πάλιν ἐλεύσεται καιρὸς, ὅτε δὴ [1] ἐπὶ πήμασι κεῖσε σεισμοῖς· δὶς δ' αὖθ' [2] πυρὶ καύσει ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Αρένπησι· εἰ μὴ πάλιν πάθοις. Καὶ ἐπιδέδωκε τὸ δίπτυχον τοῖς αὐτοῖς Αντιοχεῦσι κλήτορσι. Καὶ ἐξορμήσας ἀπὸ τῆς τῦ Αντιόχυ πόλεως κατῆλθεν εἰς Σελεύκειαν τῆς Συρίας· καὶ ἀπέπλευσεν ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον. Εζησε δὲ ὁ αὐτὸς Απολλώνιος ἔτη τριάκοντα καὶ τέσσαρα καὶ μῆνας ὀκτώ· καθὼς Δομνῖνος, ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο ταῦτα.

Ο δὲ αὐτὸς θειότατος Δομετιανὸς βασιλεὺς ἔκτισεν, εἰς τὴν

'Cæterum Typhonicis deinde 'ignibus ex fulgure accidentibus, ſimulachrum columnæ 'impoſitum, ignibus correptum, in terram corruit nos 'vero de urbe noſtra metuimus, ne eadem rurſus paſſura ſit. Te itaque exoratum habeamus, uti parato 'Teleſmate, urbem in poſterum inconcuſſam nobis præſtare digneris. Apollonius 'autem ingemiſcens, de Teleſmate adverſus terræmotus conficiendo reſponſum hæſitabundus ſuſpendit. Videntes autem eum ſuſpiria trahentem, inſtabant etiam atque etiam rogantes. Is itaque, acceptis tabulis, iſta inſcripſit. *At Tu, miſera Antiochia, bis infelix futura! iterumque veniet tempus, quo gravia à terræ tremoribus paſſura es. Bis etiam, ſi modo bis tantum, ad Orontis ripas conflagrabis.* Tabulas deinde haſce primoribus eiſdem Antiochenſibus tradidit. Antiochiâ vero diſcedens, Seleuciam profectus eſt: atque inde in Ægyptum navigavit. Vixit autem Apollonius annos XXXIV, menſeſque VIII, ſicuti hæc ſapientiſſimus Chronographus Domninus literis tradidit.

Idem diviniſſimus Domitianus Imperator urbem in

---

1. ἐπὶ πήμασι κεῖσε σεισμοῖς] Scr. κείσῃ.

2. πυρὶ καύσει ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Αρένπησι] Locus iſte peſſime à Librario habitus eſt. Forte legendum, πυρὶ καύσεται ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ορέντης. Cedrenus legit: κλαύσεται δέ σε καὶ ὁ παρ' αἰγιαλοῖς Ορόντης.

Isauria condidit, quam Domitianopolim nominavit. Idem etiam celeberrimum illum Asclepionem neci dedit, eo quod prædixerat, eum gladio esse periturum. Cæterum Domitianus, paulo post temporis Jovis templum, sacrificandi causa, ingressus, insidiis in eum à senatu structis, è medio sublatus est, cum annum ageret XLV; rumore tamen in populum sparso, raptum eum in cœlum fuisse, tanquam Philosophum. Verum ille in Jovis æde, à senatu occisus est; ut qui fastuosissimam in eos tyrannidem exercuisset. Jussit autem senatus Chlamydem quam gestabat purpuream in Templo suspendi, ab una catenarum, à quibus Candelæ appendebantur. Quicunque itaque templum ingressi, decepti sunt, existimantes eum Cœlos sublatum. Ubi vero innotuit

Ἰσαυρίαν, πόλιν, 1 ἥντινα ἐκάλεσε Δομετιανόπολιν. Ἐφόνευσε δὲ ἐχαρακτήρισας ὁ αὐτὸς Δομετιανὸς 2 τὸν περιβόητον Ἀσκληπίονα, εἰπόντα αὐτῷ· ὅτι, σφαζόμενος τελευτᾷς· Καὶ μετ᾽ ὀλίγον καιρὸν κατασκευασθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου ὁ αὐτὸς Δομετιανὸς, 3 ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι, καὶ ἀφανὴς γενόμενος, τελευτᾷ, ἐσπαρμένου λόγου ὑπὸ πάντων ὅτι ἐπήρθη ἀπὸ τῆς γῆς εἰς τὸν ἀέρα, ὡς φιλόσοφος. Ἐφονεύθη δὲ, σφαγεὶς ἐν τῷ αὐτῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς, ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ὡς ὑπερήφανος, καὶ ἐνυβρίζων αὐτούς. οἵτινες συγκλητικοὶ, ἐποίησαν, ἣν ἐφόρει χλαμύδα πορφύραν, κρεμασθῆναι εἰς μίαν ἅλυσιν 4 τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων· καὶ πάντες οἱ 5 εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατοῦντο, νομίζοντες ὅτι ἐπήρθη εἰς τὸν ἀέρα. Ἐγνώσθη δὲ μετὰ τοῦ-

1. ἥντινα ἐκάλεσε Δομετιανούπολιν] Corrigendus itaque Stephanus de Urbibus, qui Δομιτιούπολιν habet: Δομιτιούπολις, Ἰσαυρίας πόλις. Δομετιούπολις enim à Domitio, Δομετιανούπολις vero à Domitiano nomen suum necessario accepit.

2. τὸν περιβόητον Ἀσκληπίονα] Ita etiam Chr. Alex. Auctor, qui narratiunculam sequentem etiam, de Domitiani Imp. cæde, ex nostro descripsit: nisi quod noster, Ἀσκληπίονα, ille Ἀσκλήπιον dicit; uterque vitiose. Reponendum Ἀσκλητερίονα, ex Suetonio, in Domit. Tit. 15.

3. ὡς εἰσῆλθεν ἐν τῷ ἱερῷ τοῦ Διὸς θυσιάσαι,] Fabulosa hæc omnia; in cubiculo enim suo à Stephano Domitillæ procuratore, aliisque conjuratis, occisus est: vide Suetonium.

4. τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων] Chr. Alex. legit: τῶν ὄντων ἐν τῷ ἱερῷ κανδήλων. Si tamen κανδήλαι hic, fœminino genere, pro *Candela* ponitur, κανδηλῶν genitivo plurali scriberetur. Forte itaque vel neutrum est, vel masculinum; idemque signat, Græcis recentioribus, κανδηλάπτριον, *Candelabrum*. Exempla tamen hujusmodi haud temere occurrunt. κανδήλων, etiam infra habemus, lib. 12. in Commodo Imp. pro *Candelis* positum: λόγῳ λαμπάδων, καὶ κανδήλων, &c.

5. εἰσιόντες εἰς τὸ ἱερὸν ἠπατοῦντο] Scr. ἠπατῶντο.

τα, ὅτι ἐσφάγη· καὶ ἐγένετο ταραχὴ μεγάλη, διότι εἰς τὸ ἱερὸν ἐσφάγη.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Δομετιανοῦ, ἐβασίλευσε Νερβᾶς Αὔγουστος, ἔτος α΄, καὶ μῆνα α΄. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, γέρων, εὐόφθαλμος, μακρόρινος, εὔσωμος, μιξοπόλιος, μελάγχροος, οὖλος, δασυπώγων, ἀγαθός. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος Διοκαισάρεια, πόλις τῆς Κιλικίας, καὶ Νικόπολις, καὶ ἡ χώρα αὐτῆς. Καὶ εὐθέως ἔπεμψέ τινα ἐκεῖ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικὸν Ῥωμαῖον, ὀνόματι Ζάρβον, εἰς τὸ κτίσαι αὐτήν· 1 παρασχὼν αὐτῷ ὀκτὼ κεντηνάρια. Καὶ καταλαβὼν τὴν Κιλικίαν ὁ αὐτὸς Ζάρβος ὁ συγκλητικός, καὶ ἑωρακὼς τὰ πεπτωκότα· πολλὴν

tandem occisum fuisse, ingens in urbe erat tumultus; nempe quod in Templo interfectus esset.

Domitianum in imperio excepit Nerva Augustus qui regnavit annum I, & mensem I. Erat hic statura justam excedente, senex, oculis pulchris, nasutus, corpore bene composito, subcanus, cute nigra, crispus, barba hirsuta, moribus probis. Hujus sub imperio divinam iram passa est vice tertia Diocæsarea, Ciliciæ urbs; Nicopolis etiam, regioque circumvicina. Itaque eo misit Imperator virum senatorium, nomine Zarbum; traditis ei, in urbis instaurationem, VIII centenariis. Zarbus itaque in Ciliciam veniens, ubi urbis ruinas inspexisset, summa qua potuit cura, eam instaura-

---

1. παρασχὼν αὐτῷ ὀκτὼ κεντηνάρια] Modus iste per Centenaria numerandi ubique apud Græcos recentiores occurrit; quantum vero Centenarium sit, in incerto relinquit Suidas: Κεντηνάριον, νομισμάτων ποσότης. Procopius de bel. Perf. l. 1. Centenarium, Centum libras continere ait: ἕλκει λίτρας τὸ κεντηνάριον ἑκατόν, ἀφ' οὗ δὴ καὶ ὠνόμασται. κεντὸν γὰρ τὰ ἑκατὸν καλοῦσι Ῥωμαῖοι. Et à *Centum* quidem, vocabulo Romano, nomen traxisse manifestum est: centum tamen Pondo præcise non valuisse, ex Glyca apparet, Annal. p. 2. pag. 256. Ubi de Æthiopum regina Salomoni munera offerente verba faciens, hæc habet. *Simul ei largita* CXX *auri talenta cum aromatibus &c. ad suos est reversa. Talentum vero libras* CXXV. *continet. De quo colligi potest, eum à regina Centenarios auri nostros centum accepisse.* Si ergo CXX talentis æquipollent C. Centenarii; talentum vero CXXV. libras continet; exhinc apparet Centenarium libras CL. continere, adeoque Centenarium Procopianum semisse superare. Anne igitur Centenarius duplex? Minor, de quo Procopius, qui Centum libras continet: & Major ille, à Glyca positus, qui Minoris sesquialter est, librasque habet CL, secundum itaque hunc computum, Imperator in urbis hujus instaurationem, si de Minore Centenario, eoque aureo, (aliter enim pecuniarum summa condendæ urbi longe impar videbitur:) intelligatur, Monetæ nostræ Anglicanæ, quam *Sterling* vulgo dicimus, 33600. libras; si secundum Glycæ vero Centenarium numeremus, 50400. libras, largitus est: posito scilicet, argenti unciam V. Solidos valere; aurum vero ita se habere ad argentum, sicut L. ad XIV. qualis hodie est monetæ nostræ valor.

vit, & in melius refecit. Itaque etiam cives, gratias ei rependentes ab ejus nomine urbem appellari voluerunt. Senator enim eam antea ab Imperatoris nomine, Nervam denominaverat.

Cæterum Imperatore è vivis excedente, priusquam absoluta esset urbs; mutato nomine, Anazarbum, vocarunt; Tabulariis etiam cura commissa, in Acta Publica eam sub eodem nomine referendi. Primitus enim urbs hæc, Scynta, vocata est: de cœlo autem tacta primum sub Consulibus Romanis, de integro instaurata est, & Ciscus vocata. Rursus etiam Julio Cæs. Imperante, terræ motibus eversa, nova iterum facta est, & Diocæsarea nominata. Sub Nerva vero Imperatore denuo passa, uti dictum est, Anazarbus appellata est. Zarbus autem, parata in victimam virgine indigena, nomine Cepara, statuam ei æneam erexit, urbis in Fortunam. Imperator autem, per Zarbi literas, de incolarum calamitatibus certior factus, plurima eis, qui à ruinis erant superstites, honorifice suppeditavit. Idem Nerva D. Joannem Apostolum ab

σπουδὴν θέμενος, ἀνενέωσε τὴν πόλιν, βελτίω αὐτὴν ποιήσας. Ὅθεν καὶ εἰς τὸ αὐτοῦ ὄνομα ἐκλήθη ἡ πόλις, τῶν πολιτῶν εὐχαριστούντων αὐτῷ. Ὁ γὰρ συγκλητικὸς, εἰς ὄνομα τοῦ βασιλέως Νερβᾶ, ἐκάλεσεν αὐτὴν, πόλιν Νερβάν.

Συνέβη δὲ τελευτῆσαι τὸν βασιλέα, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι αὐτήν· [1] καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν Ἀνάζαρβον, ἐπιτρέψαντες τοῖς συμβολαιογράφοις, οὕτως αὐτὴν χρηματίζειν. Ἐλέγετο γὰρ ἐξαρχῆς ἡ αὐτὴ πόλις, Σκυῦντα· καὶ ἔπαθε πρῶτον πάθος ἐπὶ τῶν ὑπάτων Ῥώμης· καὶ ἀνενεώθη, καὶ μετεκλήθη, Κίσκος πόλις. Καὶ πάλιν ἔπαθεν, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου, τὸ β' αὐτῆς πάθος· καὶ ἀνενεώθη, καὶ μετεκλήθη Διοκαισάρεια· καὶ παθοῦσα, ὡς προείρηται, ἐπὶ Νερβᾶ βασιλέως, μετωνομάσθη Ἀνάζαρβος. Ποιήσας δὲ θυσίαν κόρην ὁ Ζάρβος, ὀνόματι Κηπάραν, χωρικὴν, ἐποίησεν αὐτῇ στήλην χαλκῆν, εἰς τύχην τῆς πόλεως. Ἐμήνυσε δὲ τῷ αὐτῷ βασιλεῖ ὁ Ζάρβος περὶ τῶν πολιτῶν [3] καὶ τοῖς σωθεῖσι πολίταις ἐχαρίσατο, ὡς φιλότιμος, πολλὰ ὁ αὐτὸς βασιλεύς. ὅστις Νερβᾶς ἀνεκαλέσατο τὸν Ἀπόστολον τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ

1. καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν] Scr. μετεκάλεσαν, ut ad Cives referatur, & cum ἐπιστρέψαντες congruat.

2. Ἀνάζαρβον] Anazarban vocat Stephanus, qui ab Azarba conditore eam sic dictam innuit. Stephanus de urb. Ἀναζαρβὰ, πόλις Κιλικίας κέκληται ἀπὸ τοῦ προκειμένου, ἢ ἀπὸ Ἀζάρβα τοῦ κτίσαντος.

3. καὶ τοῖς σωθεῖσι] Scr. σωθεῖσι.

ἦλθεν

ἦλθεν ἐν Ἐφέσῳ πάλιν ἀπὸ Πάτμου.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεφάνη Μάνης, δογματίζων, καὶ διδάσκων, ὀχλαγωγῶν. ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκωλύθησαν οἱ μονομάχοι, καὶ αἱ θέαι αὐτῶν· καὶ [1] ἐπενοήθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν, τῶν κυνηγίων ἡ θέα.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς νοσήσας, καὶ φθαρεὶς, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν οα´.

exilio revocavit: qui ex Patmo Ephesum rediens, ibidem degebat.

Hujus sub Imperio Manes cœpit dogmata sua spargere; populumque ad se allectare. Hoc etiam imperante, Ludi Gladiatorii populo interdicti sunt: in quorum locum substituta sunt spectacula Cynegetica.

Nerva vero Imperator in morbum incidens, naturæ debitum exolvit, annos natus lxxi.

---

1. καὶ ἐπενοήθησαν ἀντ᾽ αὐτῶν, τῶν κυνηγίων ἡ θέα.] Ludis quidem Gladiatoriis interdixit Nerva: Cynegetica tamen absurde in eorum locum substituisse dicitur Nerva; spectacula jam olim populo exhiberi solita.

LIBER XI.

De Temporibus Trajani Imperatoris, & Antiochensi Passione tertia.

ΛΟΓΟΣ ΙΑ΄.

Χρόνων Τραϊανοῦ Βασιλέως καὶ πάθους Αντιοχείας τρίτου.

NErvæ in Imperio successit divinissimus Trajanus: imperavit hic annos XIX, & menses VI. Erat autem procerus, corpore tenui, colore nigro, facie parva, capillitio curto, canoque, oculos habens subsidentes. Ad secundum vero usque Trajani Imperatoris annum, palam exhibebat se Ecclesiæ Ephesinæ doctorem, ubi Episcopus fuit, & Patriarcha, D. Joannes, Aposto-

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νερβᾶ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Τραϊανὸς ἔτη ιθ΄, καὶ μῆνας ἕξ. Ην δὲ μακρὸς, ξηρὸς τῷ σώματι, μελάγχροος, λεπτοχαράκτηρος, κονδόθριξ, πολιὸς, βαθεῖς ἔχων ὀφθαλμούς. Εως δὲ τοῦ δευτέρου ἔτους τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἦν φαινόμενος, καὶ διδάσκων ἐν Εφέσῳ, ἐπίσκοπος, καὶ πατριάρχης ὢν, ὁ ἅγιος Ιωάννης, ὁ Από-

στολος,

στολος, καὶ Θεολόγος· καὶ [1] ἀφανῆ ἑαυτὸν ποιήσας, οὐκέτι ὤφθη τινὶ, καὶ οὐδεὶς ἔγνω, τί ἐγένετο, ὡς τῶν νῦν καθὼς Ἀφρικανὸς, καὶ Εἰρηναῖος, οἱ σοφώτατοι συνεγράψαντο.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τραϊανοῦ, διωγμὸς μέγας τῶν Χριστιανῶν ἐγένετο, καὶ [2] πολλοὶ ἐπιμορήθησαν. Ἐν ᾧ χρόνῳ ἐπιστρατεύσας [3] ἀνῆλθε πολεμὸν μετὰ δυνάμεως πολλῆς κατὰ Ῥωμανίας, ἐκ γένους Πάρθων, βασιλεὺς Περσῶν, ὁ ἀδελφὸς Ὀσδρόου, βασιλέως Ἀρμενίων. Καὶ παρέλαβε πόλεις, καὶ ἐπραίδευσε χώρας πολλὰς, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ, καὶ τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν, Σανατρούκιον. Καὶ ὡς ἐπραίδευεν ὁ Μεερδότης βασιλεὺς [4] τὴν Ἐφρατησίαν χώραν, ἐλαύνων κατηνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου, καὶ ἐκλάσθη κακῶς, καὶ ἐτελεύτησεν ἰδίῳ θανάτῳ. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν τελευτᾷν, ἐποίησε τὸν υἱὸν αὐτοῦ, τὸν Σανατρούκιον, [5] Ἀρσάκην, ὅ ἐστι, βασιλέα ἀντ' αὐτοῦ· Περσιστὶ δὲ, Τορκὶμ, βασιλεὺς ἑρμηνεύεται. Καὶ ἐπέμ-

lus, & Theologus. Postea vero subtrahens sese, disparuit: neque adhuc constat, quid de eo factum est: sicuti scriptis tradiderunt, Africanus, & Irenæus, sapientissimi Chronographi.

Eodem imperante Trajano, Christianorum gravis Persecutio facta est, & plurimi supplicio affecti sunt. Circa idem tempus contra Romanos arma movebat Persarum rex Meerdotes, genere Parthus, Osdrois, Armeniorum regis, frater: qui maximis instructus copiis, filium quoque Sanatrucium secum habens plurimas tum urbes, tum regiones captas, spoliavit. Dumque regionem Euphratesiam deprædatur, cursum præcipitans ex equo dejicitur; casuque graviter confractus, diem suum obiit. Moriturus autem, Sanatrucium filium, *Arsacem*, id est, Regem, sui in locum substituit: Persice autem, *Torcim*, regem sonat. Sanatru-

1. ἀφανῆ ἑαυτὸν ποιήσας] Opinionem hanc irridet Cedrenus, pag. 248. Edition. Paris. quem videsis.

2. πολλοὶ ἐπιμορήθησαν] Scr. ἐπιμωρήθησαν.

3. ἀνῆλθε πολεμὸν] Scr. πολεμῶν.

4. τὴν Ἐφρατησίαν χώραν] Scr. Εὐφρατησίαν.

5. Ἀρσάκην, ὅ ἐστι βασιλέα] Hesychius. Ἀρσάκες, οἱ βασιλεῖς Περσῶν. Inde est quod habemus infra, in Juliano Imp. Σαβουραρσάκης, quod disjunctim scriberetur, Σάπωρ Ἀρσάκης, Sapor Rex. Pro Περσῶν tamen, apud Hesychium, suspicor legendum Πάρθων: Parthici enim reges, *Arsacidæ* dicti sunt. Procop. de bel. Pers. l. 1: εἰσὶ μὲν ἡμῖν πολλοὶ Ἀρσακίδαι, ὦ δέσποτα, ἐκείνου Ἀρσάκου ἀπόγονοι· ὃς δὴ ὑπὸ τῆς Πάρθων βασιλείας ἀλλότριος ἐτύγχανεν ὢν, ἡνίκα ὑπὸ Πάρθοις ἔκειτο τὰ Περσῶν πράγματα. Persis vero Rex, Τορκὶμ, sonat; ut ex nostro discimus.

cius

cius autem, Persarum rex factus, bellum Romanum persequitur: interim Osdroes, rex Armeniæ, audita Meerdotis fratris morte, filium suum Parathemasphatem, patruelis sui Sanatrucii, Persarum regis in auxilium, magno exercitu instructum, contra Romanos protinus emisit. Imperator autem divinissimus Trajanus de his certior factus, sine mora bellum parat; & ingenti instructus exercitu, Senatoribns etiam stipatus, inter quos quoque erat Adrianus, neptis maritus, anno imperii sui XII, mense Hyperberetæo, sive Octobri, cum suis Roma solvit, Persas bello aggressurus. Ad partes vero Orientales appulsus, mense Appellæo, sive Decembri, ad Seleuciam Syriæ, à stativis, Bytyllii, dictis, (qui portus est nativus prope Seleuciam,)

γεν ὁ αὐτὸς Σαναβρούκιος, βασιλεὺς Περσῶν, λυμαινόμενος τὴν Ῥωμανίαν. Ὁ δὲ Ὀσδρόης, βασιλεὺς Ἀρμενίων, ὁ τοῦ Μεερδότου ἀδελφὸς, ἀκούσας τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἔπεμψε καὶ αὐτὸς εὐθέως τὸν ἴδιον αὐτοῦ υἱὸν ἀπ᾽ αὐτῆς τῆς Ἀρμενίας, μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, [1] τὸν Παραθεμασπάτην, πρὸς βοήθειαν τοῦ ἑαυτοῦ ἐξαδέλφου Σανατρουκίου βασιλέως Περσῶν, κατὰ Ῥωμαίων. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ θειότατος Τραϊανὸς βασιλεὺς, εὐθέως ἐπεστράτευσε [2] τῷ ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἐξελθὼν κατ᾽ αὐτῶν, μηνὶ Ὀκτωβρίῳ, τῷ καὶ Ὑπερβερεταίῳ, ἀπὸ Ῥώμης· καὶ φθασάντων, πρῶτον κατέπλευσεν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν, ὁρμήσας μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρατοῦ, καὶ συγκλητικῶν· ἐν οἷς ἦν καὶ Ἀδριανὸς, [3] ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἐπὶ ἀδελφῇ. Καὶ κατέφθασεν ἐν Σελευκείᾳ τῆς Συρίας, [4] μηνὶ Ἀπριλλέῳ, τῷ καὶ Δεκεμβρίῳ, [5] εἰς δρόμον, ἀπὸ τοῦ λεγομένου, Βυτιλλίου ὁρμητηρίου,

1. τὸν παραθεμασπάτην] Dio Παρθαμασίριν cum primo, deinde Παρθαμασπάτην vocat; uti & noster etiam infra.

2. τῷ ιβ' ἔτει τῆς βασιλείας] Hieronymus apud Eusebium, bella hæc Orientalia à Trajano gesta, ad annum ejusdem V. refert.

3. ὁ γαμβρὸς αὐτοῦ ἐπ᾽ ἀδελφῇ] Scr. ἀδελφιδῇ, Consobrinæ. Trajano & sanguine, & affinitate junctus erat Adrianus, teste Æl. Spartiano, in Adrian. *Adriano pater Ælius Adrianus, cognomento Afer, fuit, consobrinus Trajani Imp.* Et paulo post. *Denique statim suffragante Sura, ad amicitiam Trajani pleniorem rediit, nepte per sororem Trajani uxore accepta.* Eadem fere habes apud Dionem in Adriano: Ἀδριανὸς δὲ ὑπὸ μὲν Τραϊανοῦ οὐκ ἐσεποιήθη· ἦν μὲν γὰρ πολίτης αὐτοῦ, καὶ ἐπετροπεύθη ὑπ᾽ αὐτοῦ, γένους τε οἱ ἐκοινώνει καὶ ἀδελφιδῆν αὐτοῦ ἐγεγαμήκει.

4. μηνὶ Ἀπριλλέῳ] Scr. Ἀπελλαίῳ.

5. εἰς δρόμον] Omnino legendum, εἰς δρόμωνας. ut ex sequentibus apparet. Cursum autem publicum & Equis, vehiculisque, & Navigiis etiam stetisse, apparet ex Sidonio Apollin. Epistol. lib. 1. Ep. 5. *Ticini Cursoriam (sic navigio nomen) ascendi; qua in Eridanum brevi delatus:* &c. Ubi Sidonius *Cursoriam* (subaudi

τρεῖς, ὄντος αὐτοφυοῦς λιμένος, πλησίον Σελευκείας τῆς Συρίας. οἱ δὲ Πέρσαι ἦσαν παραλαβόντες Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην, δίχα μέντοι πολέμου· κατὰ σύνταξιν φιλικὴν, καὶ πάκτα, ἐκάθηντο ἐν αὐτῇ, κρατοῦντες αὐτὴν, καὶ φυλάττοντες τῷ βασιλεῖ Περσῶν Σανατρουκίῳ, τῶν Ἀντιοχέων ἀξιωματικῶν, κατὰ ἰδίαν προαίρεσιν, πάκτα εἰρήνης, καὶ ὑποταγῆς αἰτησάντων, διὰ πρεσβείας αὐτῶν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν, πεισθεὶς, [1] ἔπεμψε δύο βαρζαμαράτας, ὧντινων τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Φούρτων, καὶ Γάργαρις, μετὰ βοηθείας πολλῆς Περσικῆς, χιλιάδων γ΄. ὁ δὲ βασιλεὺς Τραϊανὸς, ἢ μόνον κατέφθασε τῷ δρόμωνι τὴν Σελευκέων πόλιν τῆς Συρίας, ἔγραψε λάθρα τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἀξιωματικοῖς, καὶ τοῖς πολίταις πᾶσι, σημαίνων τὴν ἑαυτοῦ παρουσίαν, καὶ ταῦτα· ὅτι, Ἐγνώκαμεν τὴν ὑμετέραν πόλιν ἔχειν ἴδιον πλῆθος ἀνδρῶν πολὺ, δίχα τῶν ἱδρυμένων αὐτόθι στρατιωτικῶν ἀριθμῶν. οἱ δὲ πολέμιοι Πέρσαι, οἱ ἐν ὑμετέρᾳ πόλει ὄντες, ὀλίγοι ὑπάρχουσι, πρὸς τὸ ὑμέτερον πλῆθος. [2] Ἀναιρεῖ οὖν ἕκαστος οὓς ἔχει Πέρσας εἰς ἴδιον αὐτοῦ

ipse, celoci vectus, maturavit iter suum. Persæ autem Antiochiam magnam tum occupantes, eam Regi suo asseruerunt, domini ejus facti, non armis, sed mutuo & amico fœdere intercedente. Primores enim Antiochiæ, sponte sua Sanatrucio Persarum regi sese dedentes, per legatos, pacis conditiones postulaverant. Quibus Rex Persarum annuens, misit eo Barzamanatas duos, Phurtunum, & Gargarim, tribus millibus militum Persicorum instructos. Trajanus autem Imperator, quamprimum celocis ope Seleuciam Syriæ appulisset, nuncium Antiochiam clam expedivit, qui Primoribns, civibusque omnibus, adventum ejus notum faceret: quibus etiam & ista scripsit. 'Novimus vos præter milites vestros Stationarios, ex civibus etiam frequentem numerare populum; 'quorum præ multitudine, 'Persæ isti, civitatem vestram tenentes, pauci existimandi sunt. Quisque igitur vestrum, nostra fretus

(subaudi navem,) quam Græci δρόμωνας vocant. Harum vero Remiges δρομωνάριοι, Latinis etiam Dromonarii dicti: quibus Theodorici scripta Epistola extat, apud Cassiodorum, Variar. lib. 2. ex qua paucula hæc, ad propositum nostrum spectantia, proferre non gravabor. *Et ideo Comiti Sacrarum Largitionum nostra præcepit auctoritas, ut in Hostiliensi loco constitui debeatis; quatenus fiscali humanitate recreati, excursus cum veredariis per alveum Padi more solito faciatis, ut diviso labore, equis publicis debeat subveniri:* &c. Hujusmodi autem navigio, relicta post se classe reliqua, celeritatis causa hîc usum fuisse Trajanum, innuit Auctor.

1. ἔπεμψε δύο βαρζαμμαράτας] βαρσαμμανάτας, infra vocat Duces hos Persicos.

2. ἀναιρεῖ οὖν ἕκαστος] Scr. ἀναιρείτω, sive ἀναιρῇ.

‘ præsentia, quos apud ſe Per‘ſas habet è medio tollat. Ad‘venimus enim Romanis in‘jurias illatas ulturi.

Antiochenſes igitur, ſuper hoc admoniti, per ſilentium noctis Perſas omnes, inſomnes ipſi, exciderunt. Perſarum autem Duces illos duos, Barſamanatas dictos, Phurtunum, & Gargarim, comprehenſos interfecerunt: & cadavera eorum per totam urbem raptantes, exclamarunt: *Ecce, Domini Trajani in victoriam, Phurtunum & Gargarim tractos! age, age Phurtune, & Gargari.* Interim vero, dum hi à populo diſtrahebantur, qui ex Perſis evadere potuerunt, ſtragi ſeſe eripientes, ignem urbi per noctem injecerunt: pars itaque ejus, licet non magna, ad Scepinum vicum, conflagravit. His auditis, Imperator Trajanus intrepidos Antiochenſium animos ſumme prædicavit; claſſeque à Seleucia ſolvente, ad ſacram Daphnem cum exercitu ducens iter, ſacra ibi, in Apollinis templo peregit. Per nuncios autem à Daphne miſſos Antiochenſes monuit, uti occiſorum Perſarum cadavera ex urbe ejicerentur, & procul inde exportata con-

οἶκον, θαῤῥῶν εἰς τὴν ἡμετέραν παρουσίαν· διότι ἐληλύθαμεν ἐκδικοῦντες τὰ Ῥωμαίων.

Καὶ ταῦτα γνόντες οἱ αὐτοὶ Ἀντιοχεῖς, νυκτὸς ὥρμησαν κατὰ τῶν ὄντων ἐν τῇ αὐτῶν πόλει Περσῶν, καὶ ἀγρυπνήσαντες, ἀνεῖλον πάντας. Καὶ συλλαβόμενοι τοὺς δύο στρατηγοὺς Περσῶν, τοὺς λεγομένους βαρσαμανάτας, καὶ φονεύσαντες καὶ αὐτοὺς, ἔσυραν καὶ τὰ λείψανα αὐτῶν κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν [1] Φουρτούνου καὶ Γάργαρη, φωνὴν κράζοντες περὶ αὐτῶν ταύτην. Εἰς τὴν νίκην Τραϊανοῦ τοῦ δεσπότου, ἴδε σύρονται Φουρτοῦνος καὶ Γάργαρις· ἄγε, ἄγε, Γάργαρη, Φουρτοῦνε. Οἱ δὲ δυνηθέντες Πέρσαι ἐξειλῆσαι ἐν τῷ σύρεσθαι ἐκείνους ὑπὸ τοῦ πλήθους, ἐξερχόμενοι καὶ φεύγοντες, ἔβαλον πῦρ τῇ αὐτῇ νυκτὶ, καὶ ἐκαύθη μέρος μικρὸν τῆς πόλεως, ἐπὶ τὴν λεγομένην, Σκεπινὴν γειτονίαν. Ὁ δὲ βασιλεὺς Τραϊανὸς ἀκούσας ταῦτα, ἐπῄνεσε τὸ ἀνδρεῖον τῶν Ἀντιοχέων πολιτῶν· καὶ τῶν δὲ πλοίων τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ καταφθασάντων ἀπὸ Σελευκείας, ἀνῆλθον ἐπὶ τὴν ἱερὰν Δάφνην, εὔξασθαι, καὶ θυσιάσαι, εἰς τὸ ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος. Καὶ ἐδήλωσε τοῖς Ἀντιοχεῦσιν ἀπὸ Δάφνης, κελεύσας ἐπαρθῆναι ἀπὸ τῆς πόλεως τὰ λείψανα τῶν φονευθέντων Περσῶν, καὶ ἀπὸ διαστήματος τῆς αὐτῆς πόλεως ἐκβληθέντα, καυθῆναι· ἁγνισθῆναι δὲ καὶ τὴν πόλιν πᾶσαν, καὶ γενέ-

1. Φουρτούνου, καὶ Γάργαρη] Ex Græcorum formatione nominum, Γαργάριος, ſcribendum eſſet: ſed nec vocalis longa in ultima, accentum in antepenultima hoc loco pati poteſt.

θαι

διὰ πυρᾶς κατὰ τόπον καὶ πυλῶνα τῆς αὐτῆς πόλεως, δαφνίνων δένδρων· καὶ βαλλέσθαι ἐν τῷ πυρὶ τῶν φυλλοδαφνῶν λίβανον πολύ, καὶ κατὰ πᾶσαν τὴν πόλιν [1] ταυρέας ἐκτυπεῖν, πρὸς τὸ ἀποδιωχθῆναι τὰ πνεύματα τὰ ἄδικα τῶν σφαγέντων Περσῶν· καὶ ἐγένετο οὕτως. Καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἀπὸ Δάφνης, καὶ εἰσῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, [2] διὰ τῆς χρυσέας τῆς λεγομένης, τουτέστι, τῆς Δαφνητικῆς, φορῶν ἐν τῇ αὐτοῦ κεφαλῇ στέφανον ἀπὸ ἐλαιοκλά-

concremarentur. Jussit etiam lustrari urbem pyris hinc inde, & ad portas, ex ramusculis laureis accensis, & thure ignibus largiter injecto; Tympana quoque ubique per urbem pulsari, ad abigendos Persarum interfectorum noxios spiritus: quod etiam factum est. Mensis autem Audynei, sive Januarii VII, feria V, hora diei IV, Trajanus Imperator per portam Auream, sive Daphneticam, ex Daphne veniens, Antiochiam Syriæ ingressus est, co-

---

1. ταυρέας ἐκτυπεῖν] ταυρέη, seu ταυρέη, (subaudi, δορὰ) Pellis est Taurina: sumiturque pro quovis ex ea facto scutica, Clypeo, Casside, &c. Hoc vero hoc loco, Tympanum quod ex pelle etiam taurina factum, signare videtur: quo etiam sensu habes apud Leonem Imp Constitut. 7. & Mauricium, strategic. lib. 1. vide Nic. Rigaltii, & Jo. Meursii Glossaria in *Ταυρέα*. Non itaque assentiri possum Reinesio, Var. Lect. l. 3. ubi animadvertit in Palladii Hist. Laus. interpretem Gent. Hervetum, eo quod *Ταυρέαν* non *Scuticam*, sed *Taurinam pellem*, vertit. Palladii verba hæc sunt, c. de Nathanaele abbate: Παραγίνεται ὁ δαίμων ἐν νυκτὶ, ταυρέαν κατέχων ὥσπερ οἱ δήμιοι, σχῆμα ἔχων στρατιώτου ῥαχοδυτοῦντος, ψόφους ἐργαζόμενος τῇ ταυρέᾳ. Quo in loco ταυρέα, manifeste ponitur pro Tympano, uti apparet ex istis, σχῆμα ἔχων στρατιώτου: quid enim Militi cum Scuticis, & flagellis, Lictoris armis? cui Tympano suo, præsertim terrorem alicui incussuro nihil convenientius. Aeris autem purgandi virtutem pulsatis Tympanis, Campanis, & hujusmodi sonoris inesse, jam olim invaluit opinio. Hujus rei exemplum habemus, apud Menandrum Protector. Excerpt. de Legationib. de Turcis Zemarchum, Justini minoris Legatum, excipientibus, verba habentem: haud multum huc facientibus præmissis, dedeinde addit: Ἐπιπαταγοῦντες δὲ κώδωνί τινι, καὶ τυμπάνῳ ὑπὲρ τοῦ φόρτου, περιέφερον τὸ φυλλῶδες τοῦ λιβάνου τῇ φλογὶ λακιζόμενον· καὶ ἅμα γινόμενοι μανιώδεις, καὶ ἐμβριμούμενοι, τὰ πονηρὰ ἀπελαύνειν ἐδόκουν. οὕτω γὰρ ἀποτρόπαιοί τινες εἶναι, καὶ ἀλεξίκακοι ἐδόκουν. Vide etiam Pomponatium de Incantat. cap. 12. Hieron. Magium Miscellaneor lib 4. cap. 14. & Angel. Roccham de Campanis.

2. διὰ τῆς χρυσέας τῆς λεγομένης] Subaudi, πόρτας; uti infra habet, in Theodosio Jun. Prochronismo autem hic utitur Auctor noster, Portam hanc nomine quod nondum habuit appellans: à Theodosio enim prædicto, auro tandem obducta Porta ærea Daphnetica, Aurea deinceps dicta fuit: uti nos docet auctor noster in Theodosio Min. his verbis. Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε Δαφνητικῆς πόρτας δύο θύρας τὰς χαλκᾶς· καθ' ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτας ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι, ἡ Χρυσέα πόρτα.

 ronam

ronam capite gestans, ex ramusculis oleaginis contextam. Tympana etiam pulsari jussit, singulis noctibus, per XXX dies: idem etiam mense hoc quotannis fieri mandans, Persarum occisorum in memoriam. Hæc autem Domninus Chronographus literis prodidit.

Interim vero, dum Trajanus Antiochiæ Syriæ commorabatur, de rebus belli consilium agitans, à Tyberiano, Palæstinæ Primæ Præfecto, literas accepit, hisce verbis scriptas. 'Imperatori 'invicto, Cæsari, divinissi'mo Trajano. Mandatum ve'strum, de puniendis Gali'læis, qui nobis veniunt sub'nomine *Christianorum*, quan'tum in me est, effectum dedi. 'At hi sese ultro suppliciis, '& morti dedunt: & multus 'licet fuerim hortationibus, '& minis, illud agens, ut 'à se mihi prodendo eos de'terrerem; frustra tamen ha'ctenus fui. Vos itaque juxta 'ac Majestati V. Invictissimæ 'visum fuerit, de his rebus 'decernatis. Edixit autem Trajanus Tiberiano, cæterisque Præfectis; uti in posterum à Christianorum cædibus abstinerent: exinde ita-

δων, μηνὶ Αὐδυναίῳ, τῷ καὶ Ιανουαρίῳ ἑβδόμῃ, ἡμέρᾳ ε΄, ὥρᾳ ἡμερινῇ δ΄. Τὰς δὲ ταυρέας [1] ἐκέλευσε βάλεσθαι ἄχρι ἡμερῶν λ΄, καθ᾽ ἑκάστην νύκτα· κελεύσας καὶ τοῦτο, ὥστε κατ᾽ ἔτος, τῷ αὐτῷ χρόνῳ γίνεσθαι, μνήμης χάριν τῆς τῶν Περσῶν ἀπωλείας. ἅτινα Δομνῖνος ὁ χρονογράφος συνεγράψατο.

Εν τῷ δὲ διατρίβειν τὸν αὐτὸν Τραϊανὸν βασιλέα ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας, βουλευόμενον τὰ περὶ τοῦ πολέμου, [2] ἐμήνυσεν αὐτὸν Τιβεριανὸς, ἡγεμὼν τοῦ πρώτου Παλαιστινῶν ἔθνους, ταῦτα. Αὐτοκράτορι, νικητῇ, Καίσαρι, θειοτάτῳ Τραϊανῷ. Απέκαμον τιμωρούμενος, καὶ φονεύων τοὺς Γαλιλαίους, τοὺς τοῦ δόγματος τῶν λεγομένων χριστιανῶν, κατὰ τὰ ὑμέτερα θεσπίσματα· καὶ οὐ παύονται ἑαυτοὺς μηνύοντες, εἰς τὸ ἀναιρεῖσθαι. Οθεν ἐκοπίασα, τούτοις παραινῶν, καὶ ἀπειλῶν, μὴ τολμᾷν αὐτοὺς μηνύειν μοι, ὑπάρχοντας ἐκ τοῦ προειρημένου δόγματος· καὶ ἀποδιωκόμενοι, οὐ παύονται. Θεσπίσαι μοι οὖν καταξιώσατε τὰ παριστάμενα [3] τῷ ὑμετέρῳ κράτει προπιοῦχοι. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτῷ ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς παύσασθαι τοῦ φονεύειν τοὺς χριστιανούς. Ομοίως δὲ καὶ τοῖς πανταχοῦ ἄρχουσι

1. ἐκέλευσε βάλεσθαι] Scr. βάλλεσθαι: *feriri, sive pulsari.*

2. ἐμήνυσεν αὐτὸν ταῦτα.] *Eum per literas de his monuit*; vel, *literas has ei misit*: quo sensu, μηνύω, apud nostrum frequenter usurpatur. Mallem tamen, ἐμήνυσεν αὐτῷ.

3. τῷ ὑμετέρῳ κράτει προπιοῦχοι] forte legendum, προπιούχῳ, ut referatur ad κράτει: licet Principes plurali numero frequentissime compellatos, vel pueri norunt.

τοῦτο

τοῦτο ἐκέλευσε, μὴ φονεύειν τοὺς λοιποὺς τοὺς λεγομένους χριστιανούς. Καὶ ἐγένετο ἔνδοσις μικρὰ τοῖς χριστιανοῖς.

Καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, πόλεμον κατὰ Περσῶν κινήσας ὁ αὐτὸς Τραϊανός· καὶ ἐνίκησεν αὐτοὺς κατὰ κράτος, τῷ τρόπῳ τούτῳ. Μαθὼν ὅτι διαφθονεῖται τῷ Σανατρουκίῳ, βασιλεῖ Περσῶν, ὁ ἴδιος αὐτοῦ ἐξάδελφος, Παρθεμασπάτης· πέμψας πρὸς αὐτὸν, ὑπενόθευσεν αὐτὸν Τραϊανὸς βασιλεὺς, ταξάμενος δοῦναι αὐτῷ τὴν βασιλείαν Περσῶν, ἐὰν συμμαχήσῃ αὐτῷ. Καὶ ὑπονοθευθεὶς, ἦλθε πρὸς αὐτὸν νυκτός· καὶ λαβὼν αὐτὸν εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ μέρος, [1] μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὁ αὐτὸς θειότατος Τραϊανὸς, ὥρμησε κατὰ τοῦ Σανατρουκίου, βασιλέως Περσῶν· καὶ πολλῶν Περσῶν πεσόντων, συνελάβετο τὸν Σανατρούκιον, βασιλέα Περσῶν, φεύγοντα· καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα Περσῶν, (τοῖς ὑπολειφθεῖσι καὶ προσπεσοῦσιν αὐτῷ Πέρσαις,) ὁ αὐτὸς Τραϊανὸς, κατὰ τὰς συντάξεις, ὀνόματι Παρθεμασπάτην, υἱὸν Οσδρόου· γράψας τῇ συγκλήτῳ, τῇ ἐν Ῥώμῃ, ὅτι τοσαύτην, καὶ ἄπειρον γῆν, καὶ [2] ἄμετρα διαστήματα ἀφεστηκότα τῆς Ῥώμης, διοικεῖν οὐκ ἀντεχόμεθα· ἀλλὰ παράσχωμεν αὐτοῖς βασιλέα, ὑποτε-

que aliquantum temporis à calamitatibus suis respirarunt Christiani.

Trajanus autem Antiochia discedens, contra Persas arma movit; quos tali commento penitus profligavit. Graves intercedebant inimicitiæ inter Sanatrucium, Persarum regem, & patruelem ejus, Parthemaspatem. Trajanus itaque Imperator, ubi hoc rescierat, in partes suas Parthemaspatem sollicitavit; pollicitus, se ei, si se belli socium adjungeret, Persarum regnum daturum. Accepit conditionem Parthemaspates, noctuque cum suis ad Trajanum accessit. Hunc itaque sibi adjungens, Sanatrucium, Persarum regem, adoritur: Persisque plurimis in prælio cadentibus, Sanatrucius rex fugam capessit, captusque tandem interficitur. Huic itaque in regno Persarum Imperator Parthemaspatem, Osdrois filium, ex pacto Regem suffecit; Persis, qui supererant, ad pedes ei procidentibus. Senatum vero Romanum de his certiorem faciens; 'Has, inquit, regiones, tantæ cum sint, tantoque à Roma intervallo dissitæ, tenere non possumus: Regem itaque potius eis constituamus, im-

1. μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ] πλῆθος, pro exercitu, supra habuimus, in August. Imp. καὶ καπνὸν μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ, ὑπέταξε τὰς ἄλλας χώρας.

2. ἄμετρα διαστήματα ἀφεστηκότα] forte scribendum, ἀφεστηκότων.

'perio

'perio Romano subjectum. 'rescripsit ei senatus: Imperatori integrum esse, pro 'arbitrio suo de rebus omnibus 'decernere, juxtaque ac ipse 'Romaniæ utile fore judicaverit. Sic itaque Parthemaspates Persarum rex factus est. Hæc autem de bello Persico, & divinissimi Trajani victoria, conscripta reliquit sapientissimus Arianus Chronographus; qui ista omnia accurate exposuit.

Idem Imperator Amidam in Metropolim fecit; & Mesopotamiam, ab Osdroina sejunctam, in Provinciæ formam redegit: Præfecto, Jureque Metropolitico, ei concessis. Provinciam etiam aliam fecit, ad Danubium flumen; quam Daciam Parapotamiam nominavit.

Eodem divinissimo Trajano Imperante, divinam iram passa est, vice tertia, Antiochia magna, quæ ad Daphnem sita est, Apellæi, sive Decembris XIII, feria prima, post gallicinium, Æræ Antiochenæ

ταγμένον τῷ τῶν Ρωμαίων κράτει. Καὶ ἀντέγραψεν αὐτῷ ἡ σύγκλητος ἀπὸ Ρώμης, ἅπαντα ποιῆσαι, ὡς δ' ἂν βούληται, καὶ αὐτὸς συνείδοι συμφέρειν τῇ Ρωμανίᾳ. Καὶ ἐβασίλευσε Περσῶν ὁ Παθεμασπάτης. τὸν δὲ πόλεμον, καὶ τὴν κατὰ Περσῶν νίκην τοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ, ὁ σοφώτατος Αρειανὸς ὁ χρονογράφος ἐξέθετο, ἱστορήσας, καὶ συγγραψάμενος πάντα ἀκριβῶς.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐποίησε καὶ τὴν Αμιδαν μητρόπολιν, καλέσας ἐπαρχίαν Μεσοποταμίαν, ἀπομερίσας αὐτὴν ἀπὸ Οσδροΐνης, δοὺς καὶ ἄρχοντα αὐτῇ, καὶ δίκαιον μητροπόλεως. Εποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν [1] εἰς τὸν Δάνυβιν ποταμὸν, ἣν ἐκάλεσε Δακίαν παραποταμίαν.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Τραϊανοῦ, ἔπαθεν Αντιόχεια ἡ μεγάλη, ἡ πρὸς Δάφνην, τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, [2] μηνὶ Απριλλέῳ, τῷ καὶ Δεκεμβρίῳ ιγ', ἡμέρᾳ α', μετὰ ἀλεκτρυόνα, [3] ἔτους χρηματίζοντος ρξδ' κατὰ τοὺς αὐτοὺς Αντιο-

1. εἰς τὸν Δάνουβιν ποταμὸν] Δάνουβιν pro Δανούβιον. Eutropius. lib. 8. in Trajano: *Daciam Decebalo victo subegit, provincia trans Danubium facta, in his agris quos nunc Taiphali tenent, & Victophali, & Theruingi habent. Ea provincia decies centena millia passuum in circuitu tenuit,*

2. μηνὶ Απριλλέῳ] Scr. Απελλέῳ, sive Απελλαίῳ.

3. ἔτους χρηματίζοντος ρξδ'.] Terræmotus iste Antiochensis contigit Trajani Imp. anno XVIII. nempe ad numerum Eusebianum MMXXXI. ut apparet ex Dione, de eis qui hac clade perierunt mentionem faciente, ὧν εἷς ὁ Πέδων ὁ ὕπατος ἐγένετο: *ex quorum numero erat Pedo Consul.* M. autem Valerius Messala, & C. Popillius Caro Pedo Coss. fuerunt ad annum Trajani, Imp. penultimum, nempe Fastis Capitolin. XVII. Eusebio vero, & Chr. Alex. auctori XVIII. qui obiter corrigendus: Πόδων enim habet, pro Πέδων. Hæc cum ita sint, manifestum est hæc contigisse ad annum Æræ Antiochenæ CLXIII,

Ἀντιοχεῖς, μετὰ δὲ β' ἔτη τῆς παρουσίας τοῦ θειοτάτου βασιλέως Τραϊανοῦ τῆς ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς οἱ ὑπομείναντες, καὶ ζήσαντες τότε, [1] ἱερὸν ἔκτισαν ἐν Δάφνῃ, ἐν ᾧ ἐπέγραψαν· Οἱ σωθέντες ἀνέστησαν Διῒ Σωτῆρι.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ νυκτὶ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη, ἔπαθε τότε καὶ [2] ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος οὖσα τῆς Ἑξαπόλεως, ὑπὸ θεομηνίας, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος. ὁ δὲ αὐτὸς εὐσεβέστατος Τραϊανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀρξάμενος πρῶτον κτίσμα, τὴν λεγομένην, μέσην πύλην, πλησίον τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως, ὅπου ὁ Παρμένιος ὁ χείμαῤῥος κατέρχεται, ἔγγιστα τοῦ

anno CLXIV, post Trajani divinissimi in Partes Orientales adventum, annis II. Qui autem ex Antiochensibus superstites manserunt, templum in Daphne condebant, cum hac inscriptione: *Jovi Servatori sacrarunt sospites.*

Eadem vero nocte, qua Antiochia magna, divinam quoque iram secundo passa est Rhodus insula, sex habens urbes. At vero pientissimus Imperator Trajanus, Antochiam magnam instauraturus, Portam Mediam dictam inprimis extruxit, prope Martis ædem, ad Parmenium fluentum, non procul à Macello, hodie appellato. Su-

CLXIII. adeoque anno post Trajani in Antiochiam adventum VI. si modo, uti vult auctor noster, Imperii sui anno XII. Antiochiam venerit Trajanus; & non, ut ipse ait, anno post ejus adventum II. unus itaque anni Metachronismus est. Evagrius etiam falsus est, Hist. Eccles. lib. 2. cap. 12. ubi cladem hanc Antiochensem contigisse asserit, ἔνατον καὶ πεντηκοστὸν καὶ ἑκατοστὸν ἀγούσης τῆς πόλεως ἔτος τῆς αὐτονομίας· Urbis αὐτονομίας anno CLIX, totius quadriennii prochronismo peccans.

1. ἱερὸν ἔκτισαν] Scr. ἔκτισεν.

2. ἡ Ῥόδος πόλις νῆσος οὖσα τῆς ἑξαπόλεως] Locus proculdubio mendosus: Rhodus quidem urbs est Iberiæ, sive Hispaniæ, à Rhodiis condita, teste Eustathio in Dionys. Perieg. ex Strabone: ὁ δὲ γεωγράφος φησὶ καὶ ὅτι πλεύσαντες οἱ Ῥόδιοι μέχρις Ἰβηρίας, ἔκτισαν ἐκεῖ πόλιν Ῥόδον. Est etiam Rhodopolis, urbs Lazica, de qua Procopius, de bell. Pers. lib. 2. & Goth. l. 4. Verum hæc verba, νῆσος οὖσα, de Rhodo Insula loqui auctorem, clare docent. In Rhodo vero urbem etiam ejusdem nominis fuisse discimus ex Pomponio Mela de situ Orbis lib. 2. Locus itaque iste auctoris nostri hoc modo fortasse restituendus: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, πόλις Ῥόδου νήσου οὔσης τῆς ἑξαπόλεως. *Eodem tempore passa est etiam Rhodus, urbs Rhodi insulæ sex urbibus insignis.* vel forte sic: ἔπαθε τότε καὶ ἡ Ῥόδος, sed quare ἑξάπολιν vocat Rhodum, cum, ut ex Scylace Caryandensi habemus, in Periplo, τρίπολις tantum fuerit? Ῥόδος κατὰ τοῦτο νῆσος τρίπολις ἀρχαία πόλις· καὶ ἐν αὐτῇ πόλεις αἵδε, Ἰάλυσος, Λίνδος, Κάμειρος; idem etiam testatur Eustath. in Dionys. loc. citat. Pomponius etiam Mela, l. 2. ubi post enumeratas maris Mediterranei insulas, deinde addit: *in Lycia Rhodos. in illis singula iisdem nominibus urbes. In Rhodo tres quondam erant, Lindos, Camiros, Jalysos, qua & Rhodus dicta est, teste Plinio Hist. Nat. l. 5. de hoc videant eruditi.*

periu-

perius autem insculpsit effigiem Lupæ, Romuli & Remi nutricis: uti scirent posteri, Romanorum hoc esse opus. Virginem etiam Antiochenam, formosam, nomine Calliopem, immolavit, in expiationem, & lustrationem urbis; cujus etiam in honorem Nymphæum extruxit. Porticus etiam duas ingentes deinde excitavit: inter alia vero plurima, quæ Antiochiæ extruxit, Balneum etiam Publicum, & Aquæductum condidit, aquam è fontibus Daphnicis emanantem, in Agrias diducens: operi vero utrique nomen suum imposuit. Theatrum quoque Antiochense, imperfectum antea, ad exitum perduxit: cujus etiam Proscenii in medio, urbis scilicet in fortunam, Virginis à se immolatæ statuam æneam deauratam, Oronti fluvio incidentem, & à Seleuco & Antiocho regibus corona redimitam, quatuor columnis erectam collocavit. Quo tempore autem terræmotus Antiochiæ accidit, Imperatore ibi etiam adhuc commorante, martyrio coronatus est S. Ignatius, Episcopus An-

νιωὶ λεγομένου Μακέλλου· γλύψας ἄνω ἄγαλμα λυκαίνης, τρεφούσης τὸν Ρῶμον, καὶ τὸν Ρῆμον· διὰ τὸ γινώσκεσθαι, ὅτι Ρωμαῖόν ἐστι τὸ κτίσμα. θυσιάσας ἐκεῖ παρθένον κόρην εὐπρεπῆ, πολιτίδα, ὀνόματι Καλλιόπην, ὑπὲρ λύτρου, καὶ ἀποκαθαρισμοῦ τῆς πόλεως, [1] νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας. Καὶ εὐθέως ἀνήγειρε τοὺς δύο ἐμβόλους τοὺς μεγάλους· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Αντιόχου πόλει, καὶ δημόσιον, καὶ ἀγωγόν· ὑποστρέψας τὸ ὕδωρ τὸ ἀπὸ τῶν πηγῶν Δάφνης ἐκχεόμενον, εἰς τὰς λεγομένας, Αγρίας· ἐπιθήσας καὶ τῷ δημοσίῳ, καὶ τῷ ἀγωγῷ εἰς τὸ ἴδιον, ὄνομα. Καὶ τὸ θέατρον δὲ τῆς αὐτῆς Αντιοχείας ἀνεπλήρωσεν, [2] ἀτελὲς ὄν· στήσας ἐν αὐτῷ ὑπεράνω τεσσάρων κιόνων, [3] ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προσκηνίου, τῆς σφαγιασθείσης ὑπ' αὐτοῦ κόρης στήλην χαλκῆν κεχρυσωμένην, καθημένην ἐπάνω τοῦ Ορόντου ποταμοῦ, εἰς λόγον τύχης τῆς αὐτῆς πόλεως, στεφομένην ὑπὸ Σελεύκου, καὶ Αντιόχου βασιλέων. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Τραϊανὸς ἐν τῇ αὐτῇ πόλει διῆγεν, ὅτε ἡ θεομηνία ἐγένετο [4] ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος

1. νυμφαγωγίαν αὐτῇ ποιήσας] Νυμφαγωγίαν hîc, quod alibi Νυμφαῖον vocat ædificium, virginum pauperiorum nuptiis celebrandis destinatum: uti supra monuimus.

2. ἀτελὲς ὄν,] opus hoc à Tiberio incœptum ait Auctor supra, in Tiberio Imp.

3. ἐν μέσῳ τοῦ νυμφαίου τοῦ προσκηνίου] τοῦ νυμφαίου omnino παρέλκειν videntur.

4. ἐμαρτύρησε δὲ ἐπὶ αὐτοῦ τότε ὁ ἅγιος Ιγνάτιος] Ignatium, Episcopum Antiochenum, ex Syria Romam missum, ibique bestiis prædam projectum fuisse constans scriptorum est traditio.

ἅγιος Ἰγνάτιος, ὁ ἐπίσκοπος τῆς πόλεως Ἀντιοχείας· ἠγανάκτησε γὰρ κατ' αὐτοῦ, ὅτι ἐλοιδόρει αὐτόν. Συνέσχε δὲ τότε καὶ πέντε ὀνόματα χριστιανῶν γυναικῶν Ἀντιοχισσῶν, [1] καὶ ἐξαίτασεν αὐτὰς, λέγων· Τίς ἐστιν ἡ ἐλπὶς ὑμῶν, ὅτι οὕτως ἐκδίδοτε ἑαυτὰς εἰς θάνατον; Αἱ δὲ ἀπεκρίθησαν, λέγουσαι· ὅτι, φονευόμεναι ἡμᾶς παρ' ὑμῶν, ἀνίστασθαι ἡμᾶς πάλιν, ὡς ἔχομεν σώματι, εἰς αἰωνίαν ζωήν. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὰς πυρικαύστους γενέσθαι, [2] καὶ τῶν χοῦν τῶν ὀστέων αὐτῶν συνέμιξε χαλκῷ, καὶ ἐποίησε τὸν χαλκὸν εἰς ὁ ἐποίησε δημόσιον χαλκία τῆς θερμῆς. Καὶ ὅτε ἤρξατο παρέχειν τὸ δημόσιον, εἴ τις ἐὰν ἐλούετο εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον, ἐσκοτοῦτο, καὶ ἔπιπτε, καὶ [3] ἐξήρχετο βασταγμῷ.

Καὶ μαθὼν ὁ βασιλεὺς Τραϊανὸς τοῦτο, ἤλλαξε τὰ αὐτὰ χαλκία, καὶ ἐποίησεν ἄλλα, ἀπὸ καθαροῦ χαλκοῦ, λέγων· ὅτι, οὐ καλῶς ἐποίησα, χοῦν σωμάτων συμμίξας αὐτοῖς, καὶ κοινώσας τὰ θερμὰ ὕδατα. Ταῦτα δὲ ἔλεγεν, ἐπειδὴ οἱ χριστιανοὶ [4] ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι, καυχώμενοι.

tiochensis; cui Trajanus irascebatur, ab eo increpatus. Eodem tempore Imperator comprehensis quinque Christianis mulieribus Antiochenis, interrogavit eas; 'qua 'tandem, inquiens, spe fre'tæ, sic vosmet morti objici'tis? Respondent mulieres; 'Nos equidem, à vobis neci 'traditæ, iterum, atque hisdem 'corporibus, in æternam vi'tam resurgemus. Tum vero imperator eas ignibus comburi jussit, ossiumque combustorum cineres æri commisceri: ex hoc vero vasa ahenea, in usum Lavacri, fabricavit. Quamprimum autem populo Balneum exhibuit, si quis lavatum ingrederetur, vertigine statim correptus cecidit, nec nisi ab aliis sustentatus exire inde potuit.

Trajanus vero Imperator, de his certior factus, vasa illa ahenea transmutavit, aliaque ex ære puro conflari jussit, dicens: 'Male equidem à me 'factum, qui Corporum ci'neres vasis immiscens, Bal'neum contaminavi. Hoc autem ideo dicebat, eo quod Christiani super hoc glorian-

---

ditio. Doctissimus tamen Josephus Scaliger in Eusebii Chron. certiora hujus rei testimonia, quam quæ adhuc habentur, desiderat: atque equidem hic Auctoris nostri locus contrarium astruere videtur. Sed nec de Ignatii Martyrii tempore convenit inter Nostrum & Eusebium: hic enim ponit ad annum Trajani Imp. X. septem nempe annis, ante dictum terræ motum Antiochensem; quo tempore noster Ignatium Martyrio coronatum asserit.

1. ἐξαίτασεν αὐτὰς] Scr. ἐξήτασεν.

2. καὶ τῶν χοῦν τῶν ὀστέων] Scr. τὸν χοῦν.

3. ἐξήρχετο βασταγμῷ] Tanquam onus à portatoribus, sublatus exiit.

4. ὑπέξιζον τοῖς Ἕλλησι] Forte legendum, ὑπώξιζον.

tes, Græcos subinde lacesserunt. Vasa autem priora ahenea refundens, statuas inde quinque mulieribus prædictis erexit; dicens: Ecce ego eas, non autem Deus eorum, (uti dixerunt ipsæ,) excitavi. Statuæ vero hæ, Balneo eodem Publico positæ, etiam adhuc visuntur. Fornacem quoque ignitum paravit; jussitque, ut Christiani, quibuscunque sic visum esset, in flammas ultro se injicerent. Multi itaque sese injicientes, martyrium subierunt: cujus numeri fuerunt S. Drosina, virginesque aliæ complures.

Extruxit autem Imperator idem Dianæ templum in Daphne, in luco medio positum. Provincias etiam duas ultra Danubium flumen, in partibus Occidentalibus, constituit, quas Daciam primam, & secundam vocavit.

Morbo deinde correptus, diem obiit, annos natus LXVI.

Trajanum excepit Ælius Adrianus, Aproniano & Nigro Coss. qui regnavit annos

Τὰ δὲ πρότερα χαλκία ἀναχώσας, ἐποίησε στήλας χαλκᾶς πέντε ταῖς αὐταῖς γυναιξὶ, λέγων· ὅτι, ἰδοὺ ἐγὼ αὐτὰς ἀνέστησα, καθὼς εἶπον, καὶ οὐχὶ ὁ Θεὸς αὐτῶν. Αἵτινες στῆλαι εἰς αὐτὸ τὸ δημόσιον λουτρὸν ἵστανται ἕως ἄρτι. Εποίησε δὲ καὶ κάμινον πυρὸς, καὶ ἐκέλευσε τοὺς βουλομένους χριστιανοὺς βάλλειν ἑαυτοὺς ἐν προθέσει. καὶ πολλοὶ ἔβαλλον ἑαυτοὺς, καὶ ἐμαρτύρησαν. Εμαρτύρησε δὲ τότε ἡ ἁγία Δροσινὴ, καὶ ἄλλαι παρθένοι πολλαί.

Εκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ ἱερὸν Αρτέμιδος, ἐν μέσῳ τοῦ ἄλσους. Εποίησε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ πέραν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ, ἐπὶ τὰ δυτικὰ μέρη, ἐπαρχίας δύο. ἅστινας ἐκάλεσε, Δακίαν πρώτην καὶ δευτέραν.

Καὶ εὐθέως νόσῳ βληθεὶς, ἐτελεύτα, [1] ὢν ἐνιαυτῶν ξς'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τραϊανοῦ, ἐβασίλευσεν [2] Ιλιος Αδριανὸς, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Απρωνιανοῦ, καὶ

---

1. ὢν ἐνιαυτῶν ξς'.] Annos hic plus justo tres addidit: non totos enim LXIII. vixit Trajanus; teste Eutropio, lib. 8. *Obiit autem ætatis anno* LXII. *Mense* IX. *& die quarto*; nisi forte error sit in numero. Hieronymus enim, apud Eusebium, qui ista ex Eutropio descripsisse videtur, habet; anno LXIII. mense IX. die IV. Eusebii tamen Græca habent, ἐτῶν ξε', uti & Chron. Alex. Cæterum de hujus Imp. ætate nullo modo inter Auctores convenit: Sext. Aurel. Victor. enim Trajanum LXIV. annos vixisse affirmat; Dion. tamen LXI an. mens. VI, dies XV. tantum ei attribuit.

2. Ιλιος Αδριανὸς] Ælii nomen Græci frequenter Ηλιον, reddunt; sicut infra noster, in Ælio Antonino Pio; quem vocat, Ηλιον Αντωνῖνον Πῖον: frequentius tamen Αἴλιος occurrit; quomodo etiam infra Ælium Adrianum scriptum habemus.

3. ἐπὶ τῆς ὑπατείας Απρωνιανοῦ] Scr. Απρωνιανοῦ, uti habent Eusebius, & Chr. Alex.

Νίγρυ.

Νίγρου. [1] ἐβασίλευσε δὲ ἔτη κβ´, καὶ μῆνας ε´. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, εὔογκος, [2] λευκόχλωρος, μιξοπόλιος, εὐειδὴς, δασυπώγων, γλαυκόφθαλμος, ἥσυχος, ἐλλόγιμος, ἱερατικός. Ἔκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καὶ αὐτὸς δημόσιον λουτρὸν, καὶ ἀγωγὸν, ἐπ' ὄνομα αὐτοῦ· καὶ τὸ θέατρον τῶν πηγῶν Δάφνης αὐτὸς ἐποίησε, καὶ τὰ ἐκχεόμενα ὕδατα ἐν ταῖς Ἀγρίαις ταῖς λεγομέναις φάραγξιν ἀπέστρεψε, [3] ποιήσας πίλας, καὶ οἰκοδομήσας στερεὰς, καὶ πολυδαπανήτους, πρὸς τὸ νικῆσαι τὰς ὁρμὰς τῶν ὑδάτων, καὶ διὰ τοῦ γινομένου παρ' αὐτοῦ ἀγωγοῦ ἀχθῆναι εἰς τὴν αὐτὴν Ἀντιόχου πόλιν, εἰς ἀφνίαν τῆς πόλεως. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸν ναὸν τῶν αὐτῶν πηγῶν, ὅθεν ἐξέρχονται τὰ ῥεῖθρα ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ· ἐγείρας, ἐν τῷ αὐτῷ ναῷ τῶν Νυμφῶν, ἄγαλμα μέγα, καθήμενον, καὶ κρατοῦν πῶλον τοῦ Διὸς, εἰς τιμὴν τῶν Ναϊάδων, ὅτι ἐτελείωσε τὸ τοιοῦτο φοβερὸν ἔργον, ὑπὲρ εὐχαριστίας. Ἐποίησε δὲ καὶ τὸ βλύζον ὕδωρ τῆς λεγομένης Σαραμάννας πηγῆς δι' ὁλκοῦ ἐξιέναι, καὶ ἐκχεῖσθαι εἰς αὐτὸν τὸν τῆς πηγῆς ὁλκὸν ἐν τῷ θεατριδίῳ τὸ ἐκ τοῦ ναοῦ ἐξιὸν ὕδωρ, ἐν διαφόροις χεύμασι ε´· ἅπερ ἐκάλεσεν ὁ αὐτὸς, πενταμόδιον, τετραμόδιον, τριμόδιον,

XXII, & menſes V. Erat autem ſtatura juſtam excedente, corpore craſſo, candidus, ſubcanus, pulcher, barba hiſpida, oculis cæſiis, quietus, eloquens, ſacrorumque peritus. Extruxit etiam iſte Antiochiæ magnæ Balneum publicum, & Aquæductum; à nomine ſuo vocatum utrumque. Theatrum quoque Daphnes ad fontes erexit; & aquas inde per Agrias quas vocant Pharanges defluentes divertit, pilis in terram defixis, eiſque firmiter impactis, & ſumptuoſiori opere aggeſtis; uti aquarum decurrentium vim repellerent, & affluentem aquarum copiam per aquæductum, urbis in uſum diducerent. Fontium etiam Fanum in Daphne, unde aquæ ſcaturiunt, extruxit: quo eodem Nympharum Fano ſimulachrum ingens, ſedens, & Jovis alitem manu tenens, collocavit; Naiadum nempe in honorem, grateſque perſolvens, ob ſtupendum hoc opus ad exitum perductum. Scaturiginem quoque fontis Saramanni per canalem in Theatridium tranſire fecit; quo & aquas, ex Fano dimanantes, per meatus V. diverſos, deduxit, quibus nomina dedit, Pentamodium, Tetramodium, Trimodium, Di-

1. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη κβ´. καὶ μῆνας ς´.] Eutropius eum regnaſſe inquit annos XXI. menſes X. dies XXIX. Euſebius & Chr. Alex. an. XXI. Zonaras huic numero menſem adimit.

2. λευκόχλωρος, Scr. λευκόχροος.

3. ποιήσας πίλας] πίλαι, vocabulum Latinum; *Pila*.

modium, Modium. Adrianus etiam Fontibus festum quoque diem instituit, Desii sive Junii XXIII, sacrificiis rite celebrandum. Fontem vero qui in Agriis est, Palladis dictum, ruinosum fanum, septo muniens, Aquæductum fecit, in usum sacram Daphnem incolentium.

Adrianus autem Imperator, dum privatus adhuc esset, & Senator, cum Trajano Imperatore, (cujus nempe gener erat,) Atinochiæ magnæ commorabatur, quo tempore urbs iram divinam passa est. Quin & ex Senatoribus Romanis alii etiam plurimi eodem tempore adfuerunt; qui, jussu Imperatoris, plurima Antiochiæ ædificia, & Balnea construxerunt. Imperante vero eodem divinissimo Adriano, mensis Novembris X, divinam iram experta est Cyzicus Hellesponti Metropolis inclyta, tempore nocturno tremoribus agitata. Imperator autem urbi instaurandæ plurimum suppeditavit, incolasque superstites pecuniis, & dignitatibus donavit. Extruxit etiam Adrianus, in eadem urbe Cyzico, templum plane

διμόδιον, μόδιον. Καὶ ἐπετέλεσεν ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἑορτὴν τῶν πηγῶν, μηνὶ Δεσίῳ, τῷ καὶ Ιουνίῳ, κγ΄. καὶ τὰς θυσίας δὲ ὡσαύτως γίνεσθαι. Τὴν δὲ πηγὴν, τὴν εἰς τὰς Αγρίας [1] τὴν λεγομένην Παλάδος, ἀπολλυμένην, περισφίγξας, ἐποίησεν ἀγωγὸν, εἰς μετάληψιν τοῖς οἰκοῦσι τὴν ἱερὰν Δάφνην.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς βασιλεὺς, πρὸ τοῦ βασιλεῦσαι ἦν μετὰ Τραϊανοῦ τοῦ βασιλέως, [2] ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ, ὅτε ἔπαθεν ἡ αὐτὴ Ἀντιόχου πόλις ἡ μεγάλη ὑπὸ τῆς θεομηνίας, τότε συγκλητικὸς ὑπάρχων. Ἦσαν δὲ καὶ πολλοὶ συγκλητικοὶ ἀπὸ Ῥώμης ὄντες ἐν τῇ αὐτῇ πόλει Ἀντιοχείᾳ· οἵτινες καὶ ἐκελεύσθησαν παρ' αὐτοῦ, καὶ ἔκτισαν ἐν Ἀντιοχείᾳ οἴκους πολλοὺς, καὶ λουτρά. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ θειοτάτου Ἀδριανοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ ἡ Κύζικος, ἥτις ἐστὶ μητρόπολις μεγάλη τῆς Ἑλλησπόντου ἐπαρχίας, μηνὶ Νοεμβρίῳ ι΄, νυκτός· Καὶ πολλὰ τῇ αὐτῇ πόλει ἐχαρίσατο, καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν· καὶ τοῖς ὑπολειφθεῖσι πολίταις ἐχαρίσατο χρήματα, καὶ ἀξίας. Ἔκτισε δὲ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἐν τῇ αὐτῇ Κυζίκῳ ναὸν μέγαν πάνυ, [3] ἕνα ὄντα τῶν θαυμάτων·

---

1. τὴν λεγομένην Παλαδος] Scr. Πάλλαδος.

2. ὡς γαμβρὸς αὐτοῦ] Generum Trajani eum vocat, quod Neptem ejus uxorem habuit.

3. ἕνα ὄντα τῶν θαυμάτων] Orbis Spectacula vulgo septem numerantur; verum ex horum numero non est Cyzicenum hoc Adriani templum. De Miraculis hisce scripsit Philo Byzantius: apud quem ista sunt: *Horti pensiles, Pyramides Ægyptiæ, Jovis Olympii simulachrum, Colossus Rhodius, Muri Babylonici, Dianæ Ephesiæ templum, & Mausoli Sepulchrum.* Alii alia his annumerant; de quibus vide Leonis Allatii Not. in Philon. Byzant.

σέσας

σήσας ἑαυτῷ στήλην μαρμαρίνην σπαθαρίκ μεγάλε πάνυ ἐκεῖ, εἰς τὴν ὀροφὴν τῦ ναῦ· ἐν ᾧ ἐπιγράφή. Θείκ Ἀδριανῦ. ὅπερ ἐστὶν ἕως τῆς νυῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς, ὀργισθεὶς κατὰ Ἰεδαίων, ἐκέλευσεν εἰς τὴν Ἱερυσαλὴμ οἰκεῖν Ἕλληνας, μετονομάσας αὐτὴν πόλιν Αἰλίαν. Ἐν δὲ τῇ αὐτῦ βασιλείᾳ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἀνήγειρε καὶ τὸν Κολοσσὸν Ῥόδε, πεσόντα ὑπὸ σεισμοῦ θεομηνίας, ὅτε καὶ [1] ἡ πόλις Ῥόδος νῆσος ἔπαθεν, ἐν τοῖς προτέροις χρόνοις, [2] κείμενον χαμαὶ ἔτη τιβ', [3] μὴ ἀπολομένε ἐξ αὐτῦ τινος. ἀναλώσας εἰς τὸ ἀναστῆσαι, καὶ στῆσαι εἰς τὸν ἴδιον τόπον, εἰς μηχανὰς [4] καὶ χοῖνα, καὶ τεχνίτας, κεντηνάρια γ'· ὡς ὑποκάτω ἐχάραψε τὸν χρόνον, καὶ τὰ δαπανήματα.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τῦ αὐτῦ Ἀδριανῦ, [5] Μαρκίων τις ὀνόματι, τὸ

ingens, & Mundi Miraculis annumerandum cujus in summo, statuam sibi marmoream ingentem posuit; quæ usque adhuc ibi visitur, hanc habens Inscriptionem, *Divi Adriani.*

Idem Adrianus Judæis infensus, Hierosolymorum nomine in Æliam mutato, Græcos ibi habitare jussit. Colossum quoque Rhodium, qui, insula terræmotibus olim concussa, in terram collapsus, per annos CCCXII, undequaque tamen integer, humi jacuisset, idem Imperator in locum suum pristinum excitavit. Insumpsit autem in hoc, machinis, funibus, & Artificibus parandis, Centenaria III, uti inferius ad Basim legere erat; ubi tempus, sumptusque operis inscribi curavit.

Ejusdem Adriani sub imperio, Marcion quidam, Ma-

---

1. ἡ πόλις Ῥόδος νῆσος ἔπαθε] Ita etiam supra scribit Auctor: verum πόλις, aut νῆσος, uti monuimus, redundare videtur.

2. κείμενον χαμαὶ ἔτη τιβ'.] Colossus Rhodius ruit, Antiochi Mag. Syr. Regis anno I. nempe ad annum Eusebianum MDCCXCIV. Olymp. CXXXIX. asserente Eusebio. Si itaque post CCCXII. annos tandem erectus fuerit, hoc factum fuisset non ab Hadriano, sed Domitiani Imp. anno X. Chron. Alex. auctor. Colossum Rhodium excitatum fuisse scribit, Vespasiani Imp. an. VII. Vespasiano V. & Tito III. Coss. Ἐπὶ τύτων τῶν ὑπάτων ἐν Ῥόδῳ ὁ Κολοσσὸς ἀνεστάθη, μῆκος ἔχων ποδῶν ρζ'. Eusebius hoc factum ait eodem Vespasiani Imperat. anno VI, Titi IV consulatu. Ad hunc vero Vespasiani Imperat. annum ab Olympiadis CXXXIX. anno II. quo corruit Colossus, anni sunt CCXCVII Jos. Scaliger eum à Nerone erectum vult, capite suo eidem imposito; à Vespasiano vero refectum, dempto Neronis capite, solique dicatum. Jos. Scalig. Annot. ad Chron. Eusebian. ad annum MMXCI. Chron. Alex. auctor Colossum Rhod. Hadriani sub imperio primum motum esse scribit.

3. μὴ ἀπολομένε ἐξ αὐτῦ] Strabo aliter: κεῖται δὲ νυῦ ὑπὸ σεισμοῦ πεσὼν περικλασθεὶς ἀπὸ τῶν γονάτων. Ad eundem etiam sensum Plinius lib. 34 cap. 7. *Vasti specus biant, defractis membris, &c.*

4. καὶ χοῖνα] Scr. χοινία.

 nichæorum

nichæorum Dogma impium disseminavit; dicens, Terrestrem hanc fabricam ab Auctore quodam malo ortum suum habuisse. Multos itaque ex Græcis, Judæis, & Christianis, perversos ad se attraxit: sicut sapientissimus Clemens memoriæ mandavit.

Idem Adrianus urbem in Thracia condidit, quam Adrianopolim vocavit: aliam quoque urbem condidit; &, *Adriani Venationes*, nominavit. In Ægypto etiam urbem extruxit, nomine Antinoen. Aqua autem intercute laborans Adrianus, Baiis mortuus est, ætatis LXV anno.

Adrianum excepit religiosissimus Imperator Ælius Antoninus Pius; qui regnavit annos XXIII. Erat autem statura justa, decorus, candidus, canus capite, mentoque, naso eleganti, facie lata, oculis rubentibus, rubicundus, vultu ridibundo, valdeque magnanimus. Extruxit hic Heliopoli,

[1] Μανιχαϊκὸν μυστερὸν δόγματα ἐπλάτυνε· λέγων, ἐκ τοῦ πονηροῦ τινος τὴν γηΐνην κτίσιν γεγενῆσθαι. καὶ πολλοὺς ἀνατρέψας, Ἕλληνας, καὶ Ἰουδαίους, καὶ χριστιανοὺς, εἰς ἑαυτὸν προσελάβετο· καθὼς ὁ σοφώτατος Κλήμης ἐξέθετο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀδριανὸς ἔκτισε πόλιν ἐν τῇ Θρᾴκῃ, ἣν ἐπεκάλεσεν Ἀδριανούπολιν· καὶ ἄλλην δὲ ἔκτισε πόλιν, ἣν ἐκάλεσεν [2] Ἀδριανοῦ θήρας. Ἔκτισε δὲ πόλιν ἐν τῇ Αἰγύπτῳ, [3] ἣν ἐκάλεσεν Ἀντίνω. [4] Ὑδροπιάσας δὲ ὁ αὐτὸς Ἀδριανὸς, [5] τελευτᾷ ἐν Βάταις, ὢν ἐνιαυτῶν ξε'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀδριανοῦ, ἐβασίλευσεν Ἤλιος Ἀντωνῖνος Πῖος, εὐσεβὴς, ἔτη κγ'. Ἦν δὲ εὐῆλιξ, εὔστολος, λευκὸς, πολιὸς καὶ τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, εὔρινος, πλατόψις, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς, [6] πυρακὴς, ὑπογελῶν ἀεὶ, μεγαλόψυχος πάνυ· ὅστις ἔκτισεν ἐν Ἡλι-

---

1. Μανιχαϊκὸν μυστερὸν δόγματα] Scr. μυσαρὸν δόγμα. Manichæorum tamen nomen nondum auditum est.

2. Ἀδριανοῦ θήρας] Mysiæ urbs hæc est; & à Cedreno, Ἀδριανοῦ θῆραι ἐν τοῖς μεσιτείοις Cedrenus in Adriano: οὗτος ἐν Μυσίᾳ θηράσας, οἰκοδόμησε πόλιν, καὶ μετωνόμασεν αὐτὴν, Ἀδριανοῦ θήρας ἐν τοῖς μεσιτείοις.

3. ἣν ἐκάλεσεν Ἀντίνω] Ἀντινόεια Stephano est, ab Antinoi, pueri Adriano in deliciis, nomine sic dicta. Stephan. de urb. Ἀντινόεια, πόλις Αἰγύπτου, Ἀντινόου παιδὸς. Ib. ἐκλήθη ἡ πόλις καὶ Ἀδριανούπολις. Hieronymus apud Euseb. Chr. lib. 2. *Antinous puer regius eximiæ pulchritudinis in Ægypto moritur: quem Hadrianus vehementer deperiens, (nam in deliciis habuerat) in Deos refert: ex cujus nomine etiam urbs appellata est.*

4. ὑδροπιάσας δὲ] Scr. ὑδρωπιάσας: Participium aor. 1. ab ὑδρωπιάω, ὑδρωπιῶ, *Hydrope laboro.*

5. τελευτᾷ ἐν Βάταις] Ita Cod. MS. rescribo, ἐν Βαΐαις, ex Euseb. Chr. Can. Ἀδριανὸς ὕδρωπι τελευτᾷ ἐν Βαΐαις τῆς Ἰταλίας.

6. πυρακὴς] Scr. πυῤῥάκης.

ουπόλει

ἐπόλει τῆς Φοινίκης τ Λιβάνε ναὸν τῷ Διῒ μέγαν, ἕνα καὶ αὐτὸν ὄντα τῶν θεαμάτων. Εκτισε δὲ καὶ ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας τ φόρον, [1] μέγαν θέαμα, καὶ τὸ Αντωνιανὸν δημόσιον λετρόν.

Εστράτευσε δὲ κατ Αἰγυπτίων τυραννησάντων, καὶ φονευσάντων τ Αὐγουστάλιον Δίναρχον· καὶ μετ τὴν ἐκδίκησιν, καὶ τ νίκην, ἔκτισεν ἐν Αλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ κατελθὼν, τὴν Ηλιακὴν πύλην, καὶ τὴν Σεληνιακὴν, καὶ τ δρόμον.

Ελθὼν δὲ καὶ ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐποίησε τὴν πλάκωσιν τ πλατείας τῶν μεγάλων ἐμβόλων, τῶν ὑπὸ Τιβερίε κτισθέντων, καὶ πάσης δὲ τ πόλεως, [2] στρώσας τ διὰ μυλίτε λίθε, ἐκ τῶν ἰδίων ἀγαθῶν, λίθες ἀπὸ Θηβαΐδος, καὶ τὰ δὲ λοιπὰ ἀναλώματα ἐκ τῶν ἰδίων φιλοτιμησάμενος. καθὼς καὶ ἐν λιθίνῃ πλακὶ γράψας ταύτην τὴν φιλοτιμίαν, ἔστησεν αὐτὴν ἐν τῇ πύλῃ, τῇ λεγομένῃ, τῶν Χερυβίμ· ἐκεῖθεν γὰρ ἤρξατο. Ητις στήλη ἐστὶν ἕως τ νῦν ἐκεῖ, ὡς μεγάλης ὔσης τ φιλοτιμίας.

Εκτισε δὲ καὶ ἐν Καισαρείᾳ τῆς Παλαιστίνης λετρόν· καὶ ἐν Νικομηδείᾳ τ Βιθυνίας· καὶ [3] ἐν Εφέσῳ τῆς

quæ urbs eſt Phœniciæ Libani, templum Jovi magnum; inter mundi Miracula & hoc numerandum. Extruxit etiam Laodicææ Syriæ Forum, opus magnum & ſpectabile: Balneum etiam Publicum, Antonianum dictum.

Contra Ægyptios vero, qui in Dinarchum Ægypti Auguſtalem inſurgentes, eum neci dederant, arma movit: quos ubi ultus fuerat, victor Alexandriam magnam venit: ubi Solis, & Lunæ Portas, Curſum etiam extruxit.

Antiochiam quoque magnam veniens, plateam inter Porticus illas ingentes, à Tiberio extructas; urbem etiam totam lapide molari ex Thebaïde exportato, ſumptibus propriis ſtratuminavit: uti conſtat ex Tabula lapidea, quam, titulo magnificentiæ hujus inſcriptam, ad Cherubinorum portam, unde incœpit opus, erexit: quod quidem monumentum etiam adhuc ibi viſitur, in tanti operis memoriam.

Idem etiam Cæſareæ Palæſtinæ, Balneum publicum extruxit: Nicomediæ etiam Bithyniæ, aliud; etiam aliud Epheſi

1. μέγαν θέαμα] Scr. μέγα.

2. στρώσας τὴν διὰ μυλίτε λίθε] forte legendum, στρώσας αὐτήν· de Porticubus vero iſtis vide ſupra in Tiberio.

3. ἐν Εφέσῳ τῆς Ασίας] Aſiam hic intelligit proprie ſic dictam, quæ pars eſt Aſiæ Minoris, Europæ proxime oppoſita: quo ſenſu etiam, Europæ nomine, Græciam frequenter indigetat. Troadem autem, parteſque vicinas, ab Aſio quodam Philoſopho Aſiæ nomen accepiſſe, ſupra lib. 5. oſtendit: ubi etiam

Ephesi in Asia; omnia in nomen suum vocitata.

Romam autem reversus, magnum ibi Aquæductum condidit. Legem autem à Julio Cæsare olim latam, qua cautum erat, ne cujus Senatorii ordinis viri ratum esset de bonis suis Testamentum, nisi si dimidiam eorum partem Imperatori pro tempore legasset, pientissimus Antoninus abrogavit; Syngraphas etiam Fiscales, quibus ad hoc Senatum obstrinxerat, comburendas dedit; divino suo Edicto, omnibus facultatum suarum liberum usum, & dispensationem concedens.

Antoninus autem, dum Loriis commorabatur, morbo correptus, paucis post diebus interiit, annum agens LXXVII.

Excepit hunc Marcus Antoninus, Philosophus, ejus filius; qui regnavit annos XVIII,

Ἀσίας ἅπερ δημόσια λουτρὰ εἰς τὸ ἴδιον ἐπεκάλεσεν ὄνομα.

Καὶ ἀνελθὼν ἐπὶ Ρώμην, ἔκτισεν ἐν τῇ Ρώμῃ ἀγωγὸν μέγαν· καὶ [1] ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμείου, ἐφ' οἷς ἡ σύγκλητος ἐγγράφως ὡμολόγησεν, ἐπὶ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου Γαΐου παρ' αὐτοῦ κελευσθέντες, μὴ ἐξεῖναι συγκλητικὸν διαθήκην ποιεῖν εἰς τοὺς ἰδίους, εἰ μὴ [2] τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας διατίθεται εἰς τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα· εἰρηκὼς ὁ αὐτὸς εὐσεβέστατος Ἀντωνῖνος, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, ἕκαστον ἀπολαύειν τὴν ἰδίαν, καὶ βουλεύεσθαι, ὡς θέλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀντωνῖνος, [3] ὡς ἔστιν ἐν Δωρείῳ, νοσήσας ἡμέρας ὀλίγας, ἀπέθανεν, ὢν ἐνιαυτῶν οζ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου, ἐβασίλευσε Μάρκος Ἀντωνῖνος, ὁ φιλόσοφος, [4] ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη ιη',

---

am regnum Trojanum, & Ephesinum, idem esse statuit. Plinius, ex Agrippa, Asiam proprie dictam in duas partes dividit, quarum prima Paphlagonia à septentrione, Phrygia & Lycaonia ab oriente, mari ab occidente, à meridie vero mari Ægyptio terminatur. Plin. Nat. Hist. lib. 6.

1. ἔκαυσε τοὺς χάρτας τοῦ ταμείου] Factum hoc Antonini Imp. anno X. Largo & Messalino Coss. uti asserit Chr. Alex. Auctor. Τούτοις τοῖς ὑπάτοις ἄφεσις ἐγένετο τῶν χρεωφειλετῶν παρὰ Ἀντωνίνου Εὐσεβοῦς, καὶ οἱ ταμιακοὶ χάρται δωρεὰν ἐκαύθησαν.

2. τὸ ἥμισυ μέρος τῆς αὐτοῦ περιουσίας] Zonoras non dimidiam, sed aliquam bonorum certam partem ex Senatus consulto fisco adjudicatam, testatur, Tom. 2. in Antonino Pio: Περὶ τούτου τοῦ αὐτοκράτορος ᾄδεται, ὅτι καὶ τὸ τῆς συγκλήτου κατέκαυσε ψήφισμα, ὃ κατ' ἐπιταγὴν τοῦ Ἰουλίου γέγονε Καίσαρος, θεσπίζον, μηδενὶ ἐφεῖσθαι διαθήκην ποιεῖν, εἰ μὴ μέρος ἀφωρισμένον τῷ κοινῷ καταλείψει ταμιείῳ· ὅθεν νομίζεται καὶ μέχρι τοῦδε ταῖς διαθήκαις ἐγγράφεσθαι, ὅτι καὶ τῷ βασιλικῷ ταμιείῳ καταλιμπάνει τόδε.

3. ὡς ἔστιν ἐν Δωρείῳ] repono Λωρίῳ, ex Eutropio, lib. 8. in Antonio Pio: *Obiit apud Lorios, villam suam, milliario ab urbe* XII. Hæc ipsa ex Eutropio describens Hieronymus, *Lorium*, vocat villam, ubi mortuus est Antoninus.

4. ὁ υἱὸς αὐτοῦ] Adoptitius erat filius; & filiam etiam ejus Galeriam Faustinam, uxorem habuit.

καὶ

καὶ μῆνας θ'. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, λεπτὸς, λευκὸς, μιξοπόλιος, κονδόθριξ, εὐόφθαλμος, εὐπώγων, λεπτοχαράκτηρος, μακρόρινος. Ὁ δὲ αὐτὸς Μάρκος βασιλεὺς ἐξεφώνησε τὸν δικαιότατον νόμον, [1] ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὸν πατέρα τὰ τέκνα· καὶ [2] τῷ ἀχαριστουμένῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι τῆς πατρικῆς περιουσίας.

& menses IX. Erat autem statura curta, corpore tenui, colore candido, subcanus, capillitio brevi, oculis pulchris, barbatus, facie parva, nasutus. Marcus iste Imperator, æquissimo suo edicto jussit, ut intestatis liberis, in bonis pater succederet: & ingratus etiam filius, ex quadrante tamen, hæres esset.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ὑπέταξε τὸ ἔθνος τῶν Γερμανῶν. ὡσαύτως δὲ ἐπὶ τῶν χρόνων τῆς βασιλείας αὐτοῦ, τὰ κατὰ Ἰουλιανὸν τὸν Χαλδαῖον τὸν μέγαν ἐθαυμάζετο.

Eodem Imperante Germanorum gens Romanis subjugata est; cujus etiam sub imperio floruit Julianus Chaldæus, vir magni nominis.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μάρκος ἔκτισεν, ἤτοι ἀνενέωσεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ δημόσιον, [3] τὸ λεγόμενον Κεντηνάρειον· ἦν γὰρ ἐν τῷ χρόνῳ Τραιανοῦ πεσὸν, ἐν τῇ θεομηνίᾳ. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Μουσεῖον,

Marcus autem Imperator Balneum Publicum, *Centenarium* dictum, Antiochiæ magnæ, Trajani temporibus terræmotibus concussum, redintegravit. Idem quoque Musæum extruxit, & Trajani

1. ὥστε καὶ ἐξ ἀδιαθέτου &c.] Scr. ἀδιαθέτους. Hanc Marci Imp. legem habes apud Chr. Alex. ipsissimis fere verbis descriptam: ubi Interpres, non patres liberis, sed liberos patribus, ex hoc Edicto Imperat. Succedere debere vult. Et quidem verba utrumque sensum præ se ferre videntur. Zonaræ tamen auctoritate ductus, qui hæc aliter exprimit, (atque Edictum etiam hoc, non Marco, sed Antonino Pio attribuit:) de Patrum in bonis liberorum, ex intestato morientium successione intellexi. Zonaræ verba hæc sunt, Tom. 2. in Antonino Pio: Τοῦτον λέγεται νομοθέτημα εἶναι, τὸ τῶν τέκνων ἀδιαθέτων τελευτώντων κληρονόμους ἀναφαίνεσθαι τοὺς γονεῖς· καὶ διατιθεμένοις τοῖς παισὶν ἐν ἀπαιδίᾳ, ἀνάγκην εἶναι τὸ νόμιμον μέρος τοῖς γονεῦσι καταλιμπάνειν. *Hujus lex esse fertur, ut parentes liberorum intestatorum hæredes sint: & qui testamento facto orbi decedant, necessario legitimam partem parentibus relinquant.*

2. τῷ ἀχαριστουμένῳ παιδὶ τὸ τέταρτον μέρος δίδοσθαι,] Chr. Alex. auctor legit, τῷ ἀχαρίστῳ παιδὶ, melius: quod vero noster, τὸ τέταρτον μέρος, vocat, Chr. Alex. reddit, τὸ τετραούγκιον. quod *Raderus* vertit *Quadrantem*; male. τετραούγκιον enim id est, IV. unciæ, Assis non *Quadrans*, sed *Triens* est.

3. τὸ λεγόμενον Κεντηνάρειον] Ita dictum fortasse, ab ædificationis impensa: qua eadem causa etiam Κεντηνάρειον, dicta fuit Turris maxima Curiæ Constantinopolitanæ, à Constantino M. extructa.

Nymphæum, *Oceanum* vocatum. Factioni autem Prasinæ studebat Marcus Antoninus Imperator.

Pannoniam deinde profectus, ex morbo interiit.

M. Antoninum in Imperio excepit filius ejus, Antoninus Verus; qui regnavit annos VIII. Erat autem procerus, crassus, naso adunco, pulchris oculis, colore nigro, crine crispo, curtoque, barbatus, mulieribus addictissimus. Hic, una Hunnorum gente superata, & reportata inde victoria, plurimas etiam alias gentes in deditione accepit: munificus enim erat. Tandem vero in Proconeso interfectus est, annum agens XXXIX.

καὶ τὸ Νυμφαῖον αὐτοῦ· [1] τὸ λεγόμενον ὠκεανόν. Ο δὲ αὐτὸς Μάρκος Αντωνῖνος βασιλεὺς ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει.

Απελθὼν δὲ ἐν τῇ Παννονίᾳ χώρᾳ, νόσῳ τελευτᾷ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μάρκου Αντωνίνου, ἐβασίλευσεν [2] Αντωνῖνος Βῆρος, υἱὸς αὐτοῦ, ἔτη η΄. Ην δὲ διμήκης, παχὺς, στρεβλόῤῥινος, εὐόφθαλμος, μελάγχρους, οὐλόθριξ, κονδόθριξ, γενείτης, καταγυναίκιος πολύ. Οστις πολεμήσας [3] κατὰ ἑνὸς ἔθνους Οὔννων, καὶ νικήσας αὐτοὺς, πολλὰ ἄλλα ἔθνη, δίχα πολέμου, ὑπέταξεν· ἦν γὰρ καὶ φιλότιμος. [4] Οστις ἐσφάγη ἐν Προκοννήσῳ, ὢν ἐνιαυτῶν λθ΄.

---

1. τὸ λεγόμενον, ὠκεανόν] Nomen hoc Nymphæo huic datum fuit, non à Marco instauratore, sed post temporis à Probo Imp. qui id musivo opere, Oceanum imitante, adornavit: uti infra apparet ex nostro, in Probo Imp. Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπεκόσμησεν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τὸ λεγόμενον Μουσεῖον, καὶ τὸ ἐν αὐτῷ Νυμφαῖον τὸ συμμιτοειδὲς, γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσαρίου τὸν ὠκεανόν. ubi, pro μουσαρίου, forte legendum, μουσαικίου, uti aliis scriptum habetur.

2. Αντωνῖνος Βῆρος, υἱὸς αὐτοῦ ἔτη η΄.] Marcus Antoninus Verum generum imperii consortem habuit per annos XI. ut Julius Capitolinus vult, eosque Imperii sui primos: successorem itaque eum non habuit, sed Commodum filium.

3. κατὰ ἑνὸς ἔθνους Οὔννων] Bellum Marcomanicum forte intelligit periculosissimum illud, à Marco Imp. solo, idque non ἀκονιτὶ, & ut auctor vult, δίχα πολέμου, sed sudore, sanguineque multo peractum.

4. ὅστις ἐσφάγη ἐν Προκοννήσῳ] Nihil minus: Altini enim ex Apoplexi mortuus est, ætatis anno XLII. uti testatur Jul. Capitolinus.

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΙΒ΄.

Χρόνων Κομόδου Βασιλέως καὶ Παροχῆς Ολυμπίων.

LIBER XII.

De Temporibus Commodi Imperatoris, Ludisque Olympicis Antiochiæ Magnæ exhibitis.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Αντωνίνου Βήρου, ἐβασίλευσε Κόμοδος ὁ Αὔγουστος [1] ἔτη κβ΄, καὶ μῆνας η΄. Ην δὲ τὴν ἡλικίαν διμοιριαῖος, λευκὸς, ὑπόγλαυκος, πλατόψις, σιμὸς, εὔστη-

POST Antoninum Verum, imperavit Commodus Augustus, annos XXII, & menses VIII. Erat autem statura mediocrem superante, candidus, subcæsiis oculis, vultu patulo, simus, pectorosus,

1. ἔτη κβ΄. καὶ μῆνας η΄.] Error manifestus in numero: suspicor legendum, ἔτη ιβ΄, κ. μ. η΄. Ita enim Eutropius, lib. 8. in Commodo. *Obiit morte subita, adeo ut strangulatus, vel veneno interfectus putaretur, cum annis XII. post patrem, & octo mensibus imperasset.* Ex quo noster hæc forte descripserit: auctorem enim hunc ei non incognitum fuisse supra apparet.

crine flavo, crispoque, mento lanuginem emittente, ædificandi studiosus, & sacrorum peritus. Extruxit hic Antiochiæ magnæ Balneum publicum, quod *Commodium* vocavit: Dianæ etiam ædem, huic è regione sitam, instauravit. Medium autem inter hæc duo, *Xystum* condidit; extructis etiam gradibus, & porticibus: inferius autem, Xysti ad introitum, Jovi Olympio Fanum erexit.

Hujus autem sub Imperio Primores, & populus Antiochensis ad Imperatorem referebant de reditibus illis, quos Sosibius supradictus Antiochiæ legaverat, in ludos agonisticos, & cujusque generis spectacula ibidem celebranda; supplices eum rogantes, uti Edicto suo divino caveret, ne in posterum Magistratus reditus hosce in proprium usum converterent; sed, ut ærario publico asserti, Ludorum Olympiorum aliorumque, qui ad Antiochensem populum oblectandum exhibendi essent, sumptibus faciendis inservirent. Commodus itaque Imperator, reditibus istis, divino suo Edicto, ærario publico vendicatis, Jovis Olympii in honorem, Ludos Olympicos

θος, ἀρχιγένειος, φιλοκτίστης, ἱερός. Ὅστις ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ δημόσιον λουτρὸν, ὅπερ ἐκάλεσε Κομόδιον. καὶ τὸ ἱερὸν δὲ τῆς Ἀθηνᾶς, τὸ κατέναντι αὐτοῦ, ἀνενέωσε, καὶ εἰς τὸ μέσον αὐτῶν ἐποίησε [1] τὸ λεγόμενον, Ξυστὸν, κλίσας βάθρα, καὶ τὰς ἐμβόλους. Καὶ εἰς τὴν ἀρχὴν δὲ τὴν κάτω τοῦ Ξυστοῦ, ἔκτισεν ἱερὸν τῷ Ὀλυμπίῳ Διΐ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ Ἀντιοχεῖς, κτήτορες, καὶ πολῖται, μήνυσιν ποιήσαντες, ἐδεήθησαν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Κομόδου, ἵνα ἀπὸ θείας αὐτοῦ κελεύσεως προσκυρώσῃ τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους, ἃς εἴασε τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει Σωσίβιος ὁ προειρημένος, λόγῳ θεωριῶν πολυτρόπων, καὶ διαφόρων ἀγώνων, ἐπιτελουμένων τῇ αὐτῇ πόλει· καὶ ἵνα μὴ προσίζωνται τὰς προσόδους οἱ πολιτευόμενοι, ἀλλὰ τὸ δημόσιον [2] καὶ αὐτὸ χορηγεῖ λόγῳ τῶν ἐπιτελουμένων πρὸς τέρψιν τῆς πόλεως Ὀλυμπίων, καὶ ἄλλων τινῶν θεωριῶν, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Ἀντιοχέων. Καὶ εὐθέως ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κόμοδος, διὰ θείας αὐτοῦ κελεύσεως, προσεκύρωσε τῷ δημοσίῳ τὰς προσόδους, [3] θεσπίσας τὰ Ὀλύμπια ἐπιτελεῖσθαι, καὶ

1. τὸ λεγόμενον Ξυστὸν] Ξυστὸς, locus est Athleticis certaminibus destinatus, Hesychius: Ξυστός· δρόμος ἀνειμένος ἀθληταῖς τόπος. De Xysti vero fabrica, vide doctissimum Onuphr. Panvin. de Lud. Circens.

2. καὶ αὐτὸ χορηγεῖ] Scr. χορηγῇ.

3. θεσπίσας τὰ Ὀλύμπια ἐπιτελεῖσθαι] Reditus hi à Sosibio Antiochensibus dati

sunt

καὶ ἀφορίσας ἐκ τοῦ δημοσίου παρέχεσθαι, εἰς λόγον ἀναλωμάτων τῶν ὑπουργέντων τῇ τῶν Ὀλυμπίων ἱερᾷ καὶ κοσμικῇ ἑορτῇ φανερὰ χρήματα· νομοθετήσας, κατὰ τετραετῆ χρόνον ἐπιτελεῖσθαι ἀμέμπτως ἐν ταῖς ἑορταῖς τῶν Ἀναθημάτων, ἤτοι θυσιῶν, τὴν ἐξ ἔθους, τοῦτ᾽ ἔστι, τῷ Πανέμῳ, ἤτοι Ἰουλίῳ μηνὶ, καὶ τῷ Λῴῳ, τῷ λεγομένῳ Αὐγούστῳ μηνὶ, ἐπὶ ἡμέρας με΄, εἰς ἑορτὴν τοῦ Ὀλυμπίου Διός. Ὡσαύτως ἀφορίσας καὶ εἰς λόγον ἱπποδρομίου ἀμέμπτως ἐπιτελουμένου κατὰ τὴν Ἡλίου ἡμέραν, τοῦτ᾽ ἔστι κατὰ Κυριακὴν, ἄλλην ἐξ αὐτῶν φανερὰν χρυσίου ποσότητα. Ὁμοίως δὲ καὶ εἰς λόγον σκηνικῆς ἑορτῆς νυκτερινῆς ἐπιτελουμένης κατὰ ἔτη γ΄, τῶν λεγομένων Ὀργίων, ὅπερ ἐστὶ, μυστηρίων Διονύσου, καὶ Ἀφροδίτης, τοῦτ᾽ ἔστι, [1] τοῦ λεγομένου Μαϊουμᾶ, διὰ τὸ ἐν τῷ Μαΐῳ, τῷ καὶ Ἀρτεμισίῳ μηνὶ ἐπιτελεῖσθαι τὴν αὐτὴν ἑορτὴν, ἀφώρισε φανερὰν χρυσίου ποσότητα, λόγῳ λαμπάδων, καὶ κανδήλων καὶ τῶν ἄλλων [2] τῶν προσχορούντων ἐπὶ τῇ

indixit. quarto quoque anno, per XLV dies continuos, rite celebrandos, in Festis Anathematum, sive sacrificiorum; quæ ex consuetudine peragi solebant, *Panemo*, sive Julio, & *Loo*, sive Augusto mensibus: separata in hoc, ex ærario publico, pecuniarum summa satis ampla, in ministros, officium suum in Olympiorum sacra, universalique celebritate præstantes, eroganda. Similiter etiam eisdem reditibus, auri satis amplam seposuit quantitatem, in Certamina Equestria, singulis Solis, id est, Dominicis diebus, rite peragenda. Præterea etiam in usum Festi illius Triennalis, nocturno tempore tentoriis celebrari soliti, auri portionem sufficientem assignavit; ad lampades, candelasque parandas; quæque aliæ res necessariæ essent ad solennitatem illam, qua per spacium XXX dierum, totis noctibus Genio indulgebant.

sunt, in Ludos omnifarios, quinto quoque anno Mense Octobri celebrandos: uti ex Auctore discimus, lib. 9. ad finem. Hic vero Commodus Imper. eos in sumptus ad Olympicorum celebrationem, Julio & Augusto Mensibus, faciendos decernit: mutato scilicet anni tempore, servata tamen eadem celebrationum recurrentium periodo. Auctoris enim χρόνος τετραετὴς, intelligendus est de Ludorum post quartum annum expletum, quinto vero ineunte, celebratione: quod spatium etiam supra, in Claudio Imp. vocat τὸν καιρὸν τὸν πενταετῆ· quo modo etiam Olympica celebrari solita erant.

1. τοῦ λεγομένου Μαϊουμᾶ] Maiumæ Festum, à Suida memoratum, de quo Jo. Meursius, Glossar. Græcobar. à Nostri diversum fuisse videtur. Suidæ enim annuum erat; Nostri Triennale. Diversorum etiam in honorem celebratæ sunt hæ solennitates: illa Maiæ, Nostri vero, Bacchi & Veneris in honorem. Mense etiam eodem licet agitatæ fuerint, Suid. Μαϊουμᾶς πανήγυρις ἐγίνετο ἐν τῇ Ῥώμῃ, κατὰ τὸν Μάιον μῆνα. Maiuma tamen, de quo ille loquitur, Diuma Celebratio, eaque Maii Kalend. celebranda, fuisse videtur: Nostri vero nocturna erat, & πανήγυρις τῶν λ΄. ἡμερῶν τερπνῶν παννυχίδων. per totas XXX noctes continuas agitanda.

2. τῶν προσχορούντων] Scr. προσχωρούντων.

Sunt

Sunt autem hæc, *Orgia*, vocata; nempe Mysteria Veneris & Bacchi in honorem agitata: quæ, quod mense Maio celebrari ea mos erat, *Majumæ* nomen habuerunt. Festivitatis autem ejus nocturnæ meminit sapientissimus Romanorum Poëta Virg. l. IV, ubi ista Latina lingua hisce prodidit verbis.

. . . . *Trieterica Baccho* Orgia; *nocturnusque vocat clamore Cithæron.*

. . . . quod Græco idiomate sonat: τῷ τελετηρικῷ ἔτει &c.

Imperator etiam pecunias satis amplas Cynegiis destinavit; quæ quidem in quatuor annos, ex vetusto ritu, celebrari solita, ipse XXXII mensibus tantum agitari voluit: nempe ut VI mensibus aliis à venatione abstinendo, ferarum collectio fieret, in diem festum Dianæ & Marti sacrum.

Tum primum *Syriarcha*, à Primoribus, populoque con-

πανήγυριν τῶν λ' ἡμερῶν τερπνῶν παννυχίδων. περὶ ἧς νυκτερινῆς ἑορτῆς μέμνηται Βεργίλλιος ὁ σοφώτατος Ῥωμαίων ποιητὴς, ἐν τῷ δ' αὐτοῦ λόγῳ, τῇ Ῥωμαϊκῇ γλώσσῃ ἐκθέμενος ταῦτα.

[1] Τεεπτεικὰ Βακχιτέχω ὀργίαν ὀκτουρνους κους βωσκαν κλαμορε κιθαιρων. Ο ἐστι τῇ Ἑλληνίδι γλώσσῃ· τῷ τελετηρικῷ ἔτει, [2] ὅτε ὁ Διόνυς ἐν νυκτὶ τῇ φωνῇ τὴν ἑορτὴν τῶν ὀργίων ἐν τῷ Κιθαιρωνίῳ ὄρει.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀφώρισε φανερὰ χρήματα καὶ εἰς λόγον Κυνηγίων, ὀφειλόντων ἐπιτελεῖσθαι ἐπὶ ἔτη δ'. οὕτως ἄγεσθαι μὲν, [3] ἐπὶ μῆνας λβ', [4] ἕως τῆς ἀποσφαγῆς· ἀργεῖν δὲ τοὺς ὑπολοίπους μῆνας ς', εἰς τὴν συλλογὴν τῶν θηρίων εἰς ἑορτὴν θεραπείας Ἄρεως καὶ Ἀρτέμιδος.

Καὶ εὐθέως τότε [5] ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος πολιτευόμενος,

1. Τριετηρικὴ Βακχετέχῳ ὀργίαν ὀκτουρνους κους βωσκαν κλαμορε κιθαιρων.] Locus iste Virgilii, ab imperitis Librariis Græculis, ob Linguæ Latinæ ut videtur ignorantiam, pessime habitus, ab Auctore nostro hoc modo fortasse Græcis characteribus fuerit expre us.

. . . . Τριετηρικὰ Βάκχῳ
Οργια, νυκτουρνους κε βοκατ κλαμωρε Κιθαιρών.

Quæ apud Virgilium ita leguntur, Æneid. lib. 4.

. *Trieterica Baccho*
Orgia; Nocturnusque vocat clamore Cithæron.

2. ὅτε ὁ Διόνυς] forte legendum, ὁ Διόνυσος. Periodus vero hæc mutila apparet, ex verbi alicujus defectu.

3. ἐπὶ μῆνας λβ'.] Omnino legendum, μη'. ut VI. mensium reliquorum adjectione expleantur Menses XLVIII. sive anni IV.

4. ἕως τῆς ἀποσφαγῆς] ἀποσφαγὴ hoc loco non sensu vocabuli proprio, sed eodem quo, ἀποχῆς, usurpari videtur; nempe pro tempore, quo à mactatione abstinetur.

5. ὠνομάσθη Συριάρχης πρῶτος Ἀρταβάνιος] Hujus munus erat, populo Ludos Theatrales edere, nempe Syriarcha,

τευόμενος, προβληθεὶς ὑπὸ τῶν κτητόρων, καὶ τοῦ δήμου παντός.

Ἀφώρισε δὲ καὶ τὰ λοιπὰ χρήματα εἰς λόγον μίμων, καὶ ὀρχηστικῶν, καὶ τῶν λοιπῶν τέρψεων τῶν ἐν Πανδήμοις ἐπιτελουμένων. Καὶ ἔκτοτε παρεσχέθη τῇ αὐτῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει, παρὰ τοῦ δημοσίου ἀμέμπτως τὰ χορηγούμενα, λόγῳ τῶν προειρημένων θεωριῶν πάντα. Καὶ ἀνέστησε τῷ βασιλεῖ Κομόδῳ οἱ Ἀντιοχεῖς στήλην χαλκῆν κατὰ μέσου τῆς πόλεως αὐτῶν. Ἐπὶ οὖν τῆς αὐτοῦ βασιλείας πρώτοις, ἐπιτελέσθη τὰ Ὀλύμπια τοῖς Ἀντιοχεῦσι Σύροις, ἀπὸ θείας αὐτοῦ, ὡς προείρηται, κελεύσεως, [1] ἔτους σξʹ χρηματίζοντος κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς Σύρους, ἐν τῷ παρ' αὐτοῦ κτισθέντι Ξυστῷ. [2] Ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια οἱ Ἀντιοχεῖς παρὰ τῶν Πισαίων τῆς Ἑλλάδος, ἐπ' ϟ περιόδους ἀγῶνος Ὀλυμπίων· ὡς εἶναι ἐπὶ ἔτη τξʹ, ἀγράφῳ πάκτῳ.

Καὶ ἐγένετο ἐν αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ [3] Ἀλιτάρχης, ἐν τῇ αὐτῇ θείᾳ κε-

stitutus est Artabanius, Magistratus Antiochensis.

Pecuniarum vero quod reliquum fuit, in Mimos, & Saltatriculos erogavit; cæteraque id genus ludicra, populo exhiberi solita. Quæcunque igitur ad Ludos illos antedictos necessaria erant, ea omnia in posterum Antiochenis, ex ærario publico, rite suppeditata sunt. Antiochenses itaque Imperatori Commodo statuam æream, urbis in medio, erexerunt. Anno autem Æræ Antiochenæ cclx, divino Imperatoris ex Edicto, uti superius dictum, Ludi Olympici Antiochiæ, in Xysto, à Commodo extructo, primum celebrata sunt. Ludos vero hosce Olympicos Antiochenses à Pisæis pretio dato, ex pacto non scripto, habuerunt sibi, per xc Olympiades celebrandos, hoc est, in annos CCCLX.

Eodem ex Edicto Imperatorio, *Alitarcha* tum primum designatus

---

Syriarcha, Antiochiæ Syriæ: ut etiam Ἀσιάρχαι dicti sunt, qui eodem munere Ephesi, Asiæ urbis, fungebantur: quorum mentio occurrit, Actor. cap. 19. 31. Asiæ etiam Præfectus, Ἀσιάρχης olim dictus est, uti testatur Constantin. Porphyrog. De Themat. lib. 1. cap. 3. Τὸ δὲ νῦν καλούμενον τῶν Θρακησίων θέμα, πάλαι μὲν, καὶ κατ' ἀρχὰς, Ἀσία μικρὰ ὠνομάζετο· καὶ ὁ τοιοῦτος κρατῶν ἀνθύπατος, Ἀσιάρχης ἐλέγετο.

1. ἔτους σξʹ. χρηματίζοντος κατὰ τοὺς αὐτοὺς Ἀντιοχεῖς] Error manifestus est in numero: CCLX. enim Æræ Antiochenæ annus respondet Caracallæ Imper. anno II, ut Eusebius putat; annorum scilicet ad minimum XX. facto metachronismo.

2. ἠγόρασαν δὲ τὰ αὐτὰ Ὀλύμπια] Facultatem hanc Olympicos Ludos à Pisæis redimendi à Claudio Imp. Antiochensibus concessam legimus supra lib. 10. in Claudio.

3. Ἀλιτάρχης] Infra scribitur, in Diocletiano; Ἀλυτάρχης, rectius. Est autem Alitarcha in Ludis Olympicis Decori

designatus est Aphronius, Ex-præfectus, civis Antiochenus: cui, quamdiu habitum *Alitarchæ* gestaret, honores divini ab omnibus deferebantur, tanquam Jovi ipsi. At neque, per totum illud tempus, domum aliquam subiit, neque lecto sese reclinavit: sed humi, sub dio dormiens, substratis ei stragulis mundis, & storea juncea, super lapidibus recumbebat. Gestavit autem stolam inauratam, & nivis instar candidam; caput corona, Lychnitibus, Margaritis, aliisque lapillis pretiosis insignita, cinctus: manu vero gestavit Sceptrum Ebeninum, pedibusque sandalia alba. Diebus autem hisce sub dio dormivit, in Hypæthro Cæsario Basilicæ, à Julio Cæsare Dictatore extructo: ubi etiam stetit ejus statua, extra concham Basilicæ collocata. Cæsareum vero illud Martis fani è regione situm erat; quo loco nunc stat Macellum, sic di-

λούσῃ ὀνομασθεὶς πρῶτος Ἀφρόνιος, ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, πολίτης Ἀντιοχεύς. Ὅστις φορέσας τὸ σχῆμα τοῦ Ἀλιτάρχου, τὰς μὲν ἡμέρας ἐτιμᾶτο, καὶ προσεκυνεῖτο ὡς αὐτὸς ὁ Ζεύς· μὴ ἀνιὼν δὲ εἰς οἶκον τὰς αὐτὰς ἡμέρας, μήτε εἰς κλίνην ἀναπίπτων, ¹ ἀλλ' εἰς ἐξάερον καθεύδων εἰς ἔδαφος, ὑπεράνω λίθων, καὶ καθαρῶν στρωμάτων, καὶ θρυΐνης ψιάθου. Ἐφόρει δὲ ² στολὴν διάχρυσον, ἄσπρην, ὡσεὶ χιών· καὶ στέφανον ἀπὸ λυχνιτῶν, καὶ ἄλλων τιμίων, καὶ ³ κατεῖχε ῥάβδον ἐβελλίνην, φορῶν εἰς τοὺς ἰδίους πόδας σανδάλια ἄσπρα. Ἐκάθευδε δὲ τὰς αὐτὰς ἡμέρας εἰς τὸ ἐξάερον τῆς λεγομένης βασιλικῆς τὸ Καισάριον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ τοῦ Καίσαρος Ἰουλίου τοῦ Δικτάτορος, ὅπου ἵστατο ὁ ἀνδριὰς τοῦ αὐτοῦ Καίσαρος ὁ ἔξω τῆς κόγχης τῆς βασιλικῆς. Τὸ δὲ αὐτὸ Καισάριον κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τοῦ Ἄρεως ὑπῆρχεν, ὅπου τὸ λεγόμενον Μάκελλον, διὰ τὸ ἐκεῖ τὰ

---

cori Moderator; uti ex Phavorino discimus. Ἀλυτάρχης, ὁ τῆς ἐν τῷ Ὀλυμπιακῷ ἀγῶνι εὐκοσμίας ἄρχων. Ita etiam Etymologici magni Auctor; qui præterea addit, Ἀλυτάρχην sonare, *Lictorum Principem*: Ἀλύται enim Eleis, *Lictores*, dicuntur. Ἠλεῖοι δὲ, τοὺς ῥαβδοφόρους, ἢ μαστιγοφόρους, παρὰ τοῖς ἄλλοις καλουμένους, ἀλύτας καλοῦσι· καὶ τὸν τούτων ἄρχοντα, Ἀλυτάρχην. Etymolog. Mag. in Ἀλυτάρχης.

1. ἀλλ' εἰς ἐξάερον καθεύδων] Ἐξάερον dicit, quod aliter ὕπαιθρον Locus subdialis, sive aeri expositus.

2. στολὴν διάχρυσον ἄσπρην] forte legendum, στολὴν ὁλοσηρικὸν ἄσπρον; quem Alytarchæ habitum infra facit, in Diocletiano: Τὴν στολὴν ὁ Ἀλυτάρχης ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἄσπρου, ἐφόρεσε πορφυροῦν.

3. κατεῖχε ῥάβδον ἐβενίνην.] Scr. ἐβελίνην. ἔβελος, sive ἔβενος, Ebenus; unde ἐβέλινος, & ἐβένινος· cujus lignum omnium gravissimum est, & colore nigro. Plinius, lib. 12. cap. 4. Duo ejus facit genera: alterum quidem rarum, *Enodi materia nigri splendoris, &* *vel sine arte protinus jucundi*: *alterum fruticosum*, &c.

χοίρεια

χοίρεια κρέα κόπτεσθαι μόνον, πλησίον τοῦ Αρέως τοῦ ἱεροῦ.

[1] Ο δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη πρῶτοις, ἀπὸ τῆς βουλῆς, καὶ τοῦ δήμου, ὀνόματι Πομπειανὸς Κοιαίστωρ, ὃς ἐκ γένους συγκλητικῶν Ῥώμης ὑπάρχων, φορέσας καὶ αὐτὸς στολὴν ἄσπρον, καὶ στεφανὸν ὁλόχρυσον, τύπῳ φυλλοδαφνῶν. Οντινα ἐτίμων, καὶ προσεκύνουν, ὥς τινα, φησὶν, Απόλλωνα.

Η αὐτὴ δὲ βουλὴ, καὶ ὁ δῆμος πάλιν προεβάλλοντο Αμφιθαλῆν, [2] ὀνόματι Κάσιον Ιλλούστριον, φοροῦντα ὡσαύτως στολὴν ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν, καὶ στέφανον πεπλεγμένον ἀπὸ δαφνίνων φύλλων, καὶ ἐν τῷ μέσῳ, σιγιλλάριν χρυσοῦν, ἔχον τὸν Διά. ὅντινα Αμφιθαλὴν ἐτίμων, καὶ προσεκύνουν, ὡς τὸν Ερμῆν. καθὼς ὁ σοφὸς Δομ-

ctum, à porcinis carnibus, quæ ibi solæ venales cæduntur, nec procul à Martis fano situm.

Scriba quoque tum primum, à senatu, populoque, designatus est Pompeianus Quæstor, à Senatoribus Romanis oriundus: qui & ipse stolam quoque candidam gestabat, & coronam ex auro solido, in Laureæ effigiem fabrefactam. Hunc vero, tanquam Apollinem, habuerunt.

Senatus insuper, populusque, Amphithalem designarunt, nomine Casium Illustrem; qui stola similiter candida, holoserica, indutus incedebat, coronam gestans, ex lauri foliis contextam, cujus in medio sigillum erat Jovis aureum. *Amphithali* autem huic, ceu Mercurio, divinos deferebant honores: sicuti hæc

---

1. Ο δὲ γραμματεὺς προεχειρίσθη] Gregorius noster Γραμματέα illum, Actor. cap. 19. v. 35. memoratum, non urbis scribam Ordinarium, sed hunc Auctoris Nostri, Olympicorum scribam, cujus forte munus fuerit, τὰ γράμματα τῶν ἱερονικῶν curare, fuisse vult: in Not. & Observat. in quædam Script. loca. Anglice scripta: quem videsis.

2. ὀνόματι Κάσιον Ιλλούστριον] Eruditissimus Jo. Meursius in Glossario suo Græcobarb. Et Notis ad Hesychium, Illustris, de Viris Claris, notam esse, non autem cognomentum; argumentatione sane satis probabili. Quod enim Latini, *Vir Illustris*, Græci Ιλλούστριος reddidisse videntur: unde habemus, Πρόκοπιος Ιλλούστριος, Ησύχιος Ιλλούστριος, Χερσίδωρος Ιλλούστριος, Εὐτόλμιος Ιλλούστριος· exemplo scilicet à Latinis sumpto, apud quos, *Illustris*, appellatio in operum inscriptionibus & alibi etiam, frequenter occurrit: unde *Marcellus*, *Vir Illustris*; Macrobius, *Vir Clarissimus*, *&* *Inlustris*; Boethius, *Vir Clarissimus & Inlustris*. Victor de persecut. Vandal. lib. II. *Mittit ergo tunc ad Ecclesiam Alexandrum Illustrem, hujusmodi legationem deferentem*. Ex Latino vero, *Illustris*, fit Ιλλούστριος, eadem forma, qua Αὐγουστάλιος, ab *Augustalis*. Verum contra hoc facere videtur locus iste Auctoris nostri, ubi, ὀνόματι Κάσιον Ιλλούστριον, nullo alio modo reddi potest, quam, *nomine Casium Illustrem*; adeo ut Ιλλούστριος hic, Casii cognomentum fuisse videtur. Nec enim penitus improbabile est, Dignitatis notaculum quod primo fuit, in cognomentum quandoque transire potuisse: nisi forte quis, ὀνόματι, ad Κάσιον tantum respicere velit.

omnia sapiens Domninus Chronographus literis prodidit.

Ad sacra vero hæc Ludorum Olympicorum certamina, undique conveniebat, quicquid erat Juventutis nobilioris; qui in partes sese distrahentes, inter se invicem certamina inierunt. Et hi quidem, (inter quos etiam, virgines fuerunt plurimæ;) summa sane temperantia, & moderatione ibi degebant; nulla ex parte aliorum indigi, ut qui ipsi copiosi essent, atque auri vim magnam, ex patria quisque sua attulerant: quin unusquisque etiam eorum, pro facultate, famulitio suo stipatus incedebat; nec, nisi rogati, aut ex pacto, certabant, & ut honores inde in patria sua consequerentur. Itaque certaminibus hi strenue se exercuerunt, & venerationi etiam omnibus fuerunt; hi quidem in palæstria, illi cursu, alii in-

νῖνος ὁ χρονογράφος πάντα ταῦτα συνεγράψατο.

Εἰς δὲ τὸν αὐτὸν ἱερὸν ἀγῶνα τῶν Ὀλυμπίων ἤρχοντο ἀπὸ ἑκάστης πόλεως, καὶ χώρας, νεώτεροι εὐγενεῖς κατὰ τάγμα ἀγωνιζόμενοι· καὶ ἐμέριζον αὐτοὺς κατέναντι ἀλλήλων. Μετὰ δὲ πολλῆς σωφροσύνης, καὶ ἐπιεικείας διῆγον, μηδαμόθεν μηδὲν κομιζόμενοι· ἦσαν γὰρ εὔποροι, ἔχοντες καὶ δούλους ἰδίους εἰς ὑπηρεσίαν, ἕκαστος κατὰ τὸν ἴδιον πλοῦτον. Οἱ δὲ πολλοὶ ἐξ αὐτῶν καὶ παρθένοι ὑπῆρχον· ἦσαν δὲ ἐπιφερόμενοι καὶ πολλὴν χρυσὸν ἐκ τῆς ἰδίας πατρίδος· ἀλλ' οὐχ ἧς χάριν, καὶ τάγματος, ἠγωνίζοντο, καὶ διὰ τὸ ἔχειν δόξας εἰς τὴν ἰδίαν πατρίδα. Πολλὴν οὖν εἶχον ἀγῶνα, καὶ φόβον, ἐρχόμενοι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, [1] οἱ δὲ ἐσάλπιζον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, ἕτεροι δὲ [2] ἐπύκτευον πυξίνοις δακτύλοις πυκτικαῖς

1. Οἱ δὲ ἐσάλπιζον] Licet σαλπίζειν, *Tuba canere*, proprie significet; latiore tamen sensu hoc loco, pro Instrumentis Musicis quibusvis certamine dictum puto.

2. ἐπύκτευον πυξίνοις δακτύλοις] Pugillatus erat alius Gymnasticus; Hostilis alius: Hic cæstibus crudis certabatur, crudo scilicet corio confectis, nodisque ferreis, plumbeisve munitis: Græcisque præcipue usitatum hoc Pugillatus genus. Virgil. Georg. lib. 3.

Crudo decernet Gracia Cæstu.

Cruentus utplurimum hic pugillatus, cum non nisi auribus, nasisque mutilati, fere unquam recedebant Pugiles: adeoque tandem, ob spectaculi crudelitatem, legibus vetitus fuit: uti testatur Ammianus Marcellinus, lib. 14. Mitius illud alterum Pugillatus genus Mollioribus loris, ἐπὶ ἱμάντων μαλακωτέρων, uti inquit Pausanias Eliacor. lib. 2. apud Græcos; Sacculis vero, vel tomento farctis, aut alia re plenis, quæ gravem ictum reddere non potuit, apud Latinos peragebatur. Unde habemus apud Trebellium Pollion. in Gallienis: *Pugiles sacculis, non veritate pugnantes.* Molliorem hanc Pugilum armaturam Pausanias in Arcad. μειλίχας, à Mollitie, vocat; quarum etiam formam exactam ibidem profert, his verbis. τοῖς δὲ συγκλείουσιν οὐκ ἦν πω τηνικαῦτα ἱμὰς ὀξὺς ἐπὶ τῷ καρπῷ τῆς χειρὸς ἑκατέρας,

τὰς συμβολὰς, ἄλλοι δὲ ἡνιόχουν [1] ἵπποις πρωτοβόλοις, οἱ δὲ ἐφωνάσκουν τραγικὰ μέλη. Ἦσαν δὲ καὶ παρθένοι κόραι φιλοσοφοῦσαι, καὶ κατὰ τάγμα σωφροσύνης ἐρχόμεναι, καὶ ἀγωνιζόμεναι, καὶ παλαίουσαι, [2] μετὰ βομβωναρείων, καὶ τρέχουσαι, καὶ τραγῳδοῦσαι, καὶ λέγουσαι ὕμνους τινὰς Ἑλληνικούς· αἵτινες γυναῖκες μετὰ γυναικῶν ἐμάχοντο, ἀγωνιζόμεναι πικρῶς, καὶ περὶ τὰ παλαίσματα, καὶ περὶ τοὺς δρόμους, καὶ τὸ φώνημα. Καὶ εἴ τις ἐξ αὐτῶν, εἴτε γυνὴ, εἴτε νέος, τοῦ ἱεροῦ, φησὶ, δήμου κράζοντος, ἐστέφθη, ὁ στεφανούμενος, ὡς νικητὴς, σώφρων ἔμενεν ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ· ἐσφραγίζετο γὰρ εὐθέως μετὰ τὸν ἀγῶνα, καὶ ἐγίνετο ἱερεύς. Ὡσαύτως δὲ καὶ παρθένοι φιλόσοφοι, αἱ στεφανούμεναι, ἐγίνοντο μετὰ τὸν ἀγῶνα ἱέρειαι· κἀκεῖθεν ἀπεστρέφοντο πάντες. Οἱ δὲ ἔχοντες κλήσεις χωρίων, οὐ συνετέλουν, ἀλλὰ ἀσυν-

strumentis musicis, alii Pancratio, pugillatu alii, digitis buxo armatis, certantes: nonnulli equis injugibus aurigabantur; alii Tragicis Modulationibus certabant. Quinetiam & Virgines quoque, Philosophiæ Candidatæ, ex voto quodam castitatis, eo conveniebant; & hæ quidem certabant aliæ colluctantes, (cum bombonariis) aliæ currentes, aliæ Tragœdias, & Græcas quasdam cantilenas modulantes. Cum mulieribus autem non nisi mulieres decertabant; & hæ, sive lucta, sive cursu, sive voce contendentes, acria quoque inter se certamina commiserunt. Si quis autem alterutrius sexus, sacro populo acclamante, tanquam certamine superior, coronatus fuerit; hic, finito certamine, statim in sacerdotem obsignatus, adusque mortem castus remansit. Virgines quoque, Philosophiæ candidatæ, coronam victricis adeptæ, sacerdotio addicebantur. Tum

---

πέρας, ἀλλὰ τοῖς μειλίχαις ἔτι ἐπύκλιον, ὑπὸ τὸ κοῖλον δέοντες τῆς χειρὸς, ἵνα οἱ δάκτυλοι σφίσιν ἀπολείπωνται γυμνοί· οἱ δὲ ἐκ βοείας ὠμῆς ἱμάντες λεπτοὶ, τρόπον τινὰ ἀρχαῖον πεπλεγμένοι δι' ἀλλήλων, ἦσαν αἱ μειλίχαι. Pugiles vero *Digitis Buxeis*, sive Buxo munitis, certantes nusquam alibi invenio.

1. ἵπποις πρωτοβόλοις] ἵππος πρωτοβόλος, *Pullus Equinus*, seu Equulus, qui primos dentes emittit; παρὰ τὸ πρώτους βαλεῖν ὀδόντας, uti ex Aristotele tradit Eustathius, in Ιλ. ε. καὶ τὸ βαλεῖν δὲ ὀδόντας· τοιοῦτόν τι παρὰ Ἀριστοτέλει, ὅτι λέγει, βάλλειν ἄνθρωπον τοὺς ὀδόντας, ἤτοι ἐκβάλλειν, καὶ ῥίπτειν. ἀφ' οὗ καὶ ἡ τοῦ πρωτοβόλου λέξις ἐπὶ ἀλόγων. Hoc vero loco, ἵππους πρωτοβόλους, pro Equis injugibus, necdum subactis, poni existimamus.

2. μετὰ βουβωναρείων] Ignotum mihi penitus hoc vocabulum: vestis tamen genus quoddam signare videtur, exercitiis hisce proprium: quale erat Campestre, aut subligar, apud Romanos,

vero inde diſcedentes, ſedes quiſque ſuas repetierunt. Si quis autem ex coronatis fundi fuit dominus, vectigalia deinceps pendebat nulla; nempe, dum ipſe viveret. Si quibus etiam Opificum ſodalitiis præfuit Agoniſta, ab omni ſervitio immunia, durante ejus vita, & ipſa erant futura. Athletarum vero frequentia, tanta quanta fuerit, impedimento non erat, quo minus illis omnibus utriuſque ſexus, qui ex pacto eo convenerant, daretur certandi locus. Et erat quidem, cum plures venerunt; erat etiam, ubi pauciores; pro tempeſtate nimirum, & ventorum ad navigationem accommodatorum opportunitate.

Ejuſdem Commodi ſub imperio, divinam iram tertium paſſa eſt Nicomedia, Bithyniæ Metropolis; graſſante etiam ulterius terræ motu, Mydopolim uſque, & Sangarim fluvium, locaque vicina, Maii

τελεῖς ἔμφρον, ἀφ᾽ οὗ ἐστέφθησαν, [1] ἡ κλίσις αὐτοῦ, τὸν χρόνον, καὶ μόνον, τῆς ζωῆς τοῦ στεφθέντος. Εἰ δὲ καὶ ἐργαστηρείων τινῶν ἐδέσποζεν, ἀλειτούργητα ἔμεινε, τὸν χρόνον τῆς ζωῆς αὐτοῦ μόνου, ἃ εἶχεν ἐργαστήρια ὁ ἀγωνισάμενος. Τοσοῦτοι δὲ ἦσαν οἱ ἐρχόμενοι ἀγωνίσασθαι, ὅτι [2] οὐχ ὑπερβάλλοντο ἀριθμῷ· ἀλλ᾽ ὅσους συνέβη ἐλθεῖν κατὰ τάγμα, καὶ εἴτε νέους, εἴ τε παρθένους κόρας, πάντας ἐθεώρουν. Καὶ ποτὲ μὲν πλῆθος ἤρχετο πολὺ, ποτὲ οὐκ ἤρχετο, πρὸς τοὺς χρόνους καὶ τοὺς ἀνέμους τῆς θαλάσσης.

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ αὐτοῦ Κομόδου βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, [3] ἕως τῆς Μυδουπόλεως, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγαρέως τὰ πέριξ, μηνὶ Μαΐῳ, τῷ καὶ Αρτε-

1. ἡ κλίσις αὐτοῦ &c.] Scr. κλῆσις. Enallagen vero hic numeri habemus ſermoni ſoluto inuſitatam: forte legendum, αἱ κλήσεις αὐτῶν, τ. χ. κ. μ. τῆς ζωῆς τῶν στεφθέντων.

2. οὐχ ὑπερβάλλοντο ἀριθμῷ] Scr. ὑπερεβάλλοντο.

3. ἕως τῆς Μυδουπόλεως, καὶ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Σαγαρέως] Mydopolis, ſive Mudopolis urbs nullibi, quod ſciam, occurrit: forte legendum Μιδουπόλεως; Auctorque intelligat urbem illam, quæ Straboni Μιδάιον, Stephano, Μιδάειον, & Μιδαεὶ, dicta, Phrygiæ, Midæ olim regni, urbs erat. Pro Σαγαρέως vero, legerem Σαγγαρίου. Stephan. de Urb. Σαγγάριος, ποταμὸς τῆς κάτω Φρυγίας. Euſtathius in Dionyſ. Perieget. Sangarium Maximum vocat Bithyniæ fluvium: ὃς δὴ Σαγγάριος καὶ ναυσιπορός ἐστι, καὶ μέγιστος τῶν ἐν Βιθυνίᾳ ποταμῶν· uterque recte: utramque enim regionem irrigans, in Euxinum effunditur. Procopius tamen de Juſtinian. Ædific. flumen hoc, Σάγγαριν vocat: Σάγγαρις itaque genitivum format, Σαγγάριος, & Attice Σαγγάρεως, ut à πόλις πόλεως: quomodo Noſter fortaſſe ſcripſerit. Jul. Solinus, Sagarin, habet: uti & Ovidius, de Ponto:

Huc Lycur, huc Sagaris, Peniusque
Hypanisque, Crateſque.

μισίῳ

μισίῳ γ', εἰς τὸ αὔγος. Καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο ὁ βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει, καὶ ἀνήγειρεν αὐτήν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ Κομμόδου κτήτωρ τις, καὶ πολιτευόμενος Αντιοχείας τῆς μεγάλης, [1] ὀνόματι Αρταβάνης, Αλυτάρχης, μετὰ τὸ πληρῶσαι τὸ στεφάνιον τῶν Ολυμπίων ἐν Δάφνῃ, ἐφιλοτιμήσατο ῥίψας, ἐν τῇ ἱερᾷ Δάφνῃ, τῷ δήμῳ [2] καλαμίων συντόμια πολλά, ἄρτων διαιωνιζόντων, καλέσας τοὺς αὐτοὺς ἄρτους, Πολιτικοὺς, διὰ τὸ τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ πόλει τούτους χαρίσασθαι· ἀφορίσας ἐκ τῶν ἰδίων χωρίων [3] προσόδους ἀνηλογουμένας, εἰς λόγον τῶν αὐτῶν ἄρτων. Καὶ ἀνήγειραν αὐτῷ οἱ Αντιοχεῖς στήλην ἐν Δάφνῃ μαρμαρίνην, ἐπιγράψαντες· [4] Αρταβάνης αἰωνία μνήμη.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κόμμοδος βασιλεὺς, ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον Φαυστίνου, συγγενοῦς αὐτοῦ, [5] ὑπὸ αἱματικοῦ χυμοῦ ἀθρόως ἐτελεύτησεν.

III, sub ortum solis. Multa autem Imperator, in urbis instaurationem, largitus est.

Eodem Imperante Commodo, Artabanes quidam, ex Civibus, & Magistratibus Antiochiæ magnæ, Syriarcha, post Coronationem Olympicam in Daphne finitam, magnificentiam suam populo præstiturus, sparsit in eum, ad sacram Daphnem, tesseras quamplurimas Panis Perpetui; destinatis etiam ex prædiis suis, ad Congiarii hujus sumptus faciendos, reditibus annuis proportionalibus. Panes vero istos, *Civicos*, vocavit, quod Civitatem suam eis donasset. Huic itaque Antiochenses statuam Marmoream ad Daphnem posuerunt, cum hac Inscriptione: *Artabanis memoria sempiterna.*

Commodus autem Imperator, dum apud Faustinum, consanguineum suum, commorabatur, sanguinis fluxu subito correptus, interiit.

Defuncto

---

1. ὀνόματι Αρταβάνης, Αλυτάρχης] Imo, Συριάρχης. Ita enim supra libri hujus initio, eum vocat: καὶ εὐθέως τότε ὠνομάσθη Συριάρχης ὁ προειρημένος Αρταβάνιος, πολιτευόμενος, &c. Alytarcha enim eodem tempore designatus est Aphronius, uti ex loco citato videre est. Artabani vero hujus nominis scriptione magnam varietatem observare licet: Nostro enim Αρταβάνιος, & Αρταβάνης, Chr. Alex. Auctori, Αρταβάνος etiam dictus est.

2. καλαμίων συντόμια πόλλα ἄρτων διαιωνιζόντων.] Chr. Alex. habet, καλάμια συντόμια διαιωνιζόντων· mendose: ex nostro restituendus locus iste.

3. προσόδους ἀνηλογουμένας] Lego, ἀναλογουμένας. Chr. Alex. legit, ἀναλογούσας.

4. Αρταβάνης αἰωνία μνήμη] forte legendum, Αρταβάνους. Chr. Alex. habet: Αρταβάνει ἡ μνήμη αἰωνία.

5. ὑπὸ αἱματικοῦ χυμοῦ ἀθρόως ἐτελεύτησε] Nihil minus: Ælius Lamprid. *Quintus Ælius Laetus Praefectus, & Martia concubina ejus inierunt conjurationem ad occidendum eum. Primum ei vene-*

Defuncto Commodo, imperium obtinuit Lucius Pertinax Augustus, menses II, & dies XVIII. Erat autem procerus, pectore firmo, naso adunco, capillitio plano, oculis grandibus, senex, totusque canus. A militibus autem occisus est, dum ex palatio in Campum Martium procedit, ætatis suæ anno LXX.

Post hunc, imperavit Didius Julianus, qui & Silvius, menses VII. Erat autem procerus, subcanus, capillitio crispo, junctis superciliis, substrabus, facie tenui, colore flavo.

Extruxit hic Antiochiæ Magnæ *Plethrum* quod vocant. Cum enim antea, quæ in Ludis Olympicis fieri solebant, Palæstræ in Theatro agitatæ fuissent; Didius, rogatu civium urbis Antiochiæ, pecunias populo largitus est, ad *Plethrum* conficiendum.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κομόδου, ἐβασίλευσε Περτίναξ, [1] ὁ καὶ Λύκιος Αὔγουστος, μῆνας β΄, καὶ ἡμέρας ιη΄. Ἦν δὲ μακρὸς, εὐθώραξ, [2] ὀπήρινος, ἁπλόθριξ, μεγαλόφθαλμος, γέρων, ὁλοπόλιος. Τελευτᾷ δὲ σφαγεὶς ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, ὡς ἐξήρχετο ἐκ τοῦ παλατίου εἰς τὸ Μάρτιον, ὢν ἐτῶν ο΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Περτίνακος, ἐβασίλευσε [3] Δίδιος Ἰουλιανὸς, ὁ καὶ Σίλβιος, μῆνας ζ΄. Ἦν δὲ μακρὸς, μιξοπόλιος, οὐλόθριξ, σύνοφρυς, ὑπόστραβος, λεπτοχαράκτηρος, μελίχρους.

Ἔκτισε δὲ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ [4] τὸ λεγόμενον Πλεθρὶν, ἐπειδὴ εἰς τὸ θέατρον ἐπετέλουν τὰς πάλας ἐν τοῖς Ὀλυμπίοις. Καὶ διὰ μηνύσεως τῶν τῆς πόλεως Ἀντιοχείας [5] κτητόρων δεηθέντων, παρέσχεν αὐτοῖς χρήματα, εἰς τὸ κτίσαι τὸ αὐτὸ Πλεθρίν· καὶ ἔκτισαν αὐτὸ

---

num dederunt: quod cum minus operaretur, per Athletam, cum quo exerceri solebat, eum strangulaverunt. Athleta iste, Narcissus, dictus fuit; ut ex Dione discimus, in Commodo.

1. ὁ καὶ Λύκιος Αὔγουστος] Ita etiam Chr. Alex. Ῥωμαίων ις΄ ἐβασίλευσε Λύκιος Περτίναξ· uterque de nomine fallo: Eusebius in Chronic. Helvium Pertinacem vocat: recte: uti ex ejusdem aurei nummi inscriptione apparet, ubi hæc leguntur. IMP. CÆS. P. HELV. PERTIN. AUG. id est, *Imperator Cæsar Publius Helvius Pertinax Augustus.*

2. ὀπήρινος] Suis frequenter vocabulis utitur Auctor noster: è quorum numero hoc esse suspicor. Forte itaque scripserit, ἐπίρρινος, quo Nasum aduncum signare voluerit.

3. Δίδιος Ἰουλιανὸς, ὁ καὶ Σίλβιος] Legendum, Σάλβιος. Eutropius lib. 8. *Post eum,* (Pertinacem) *Salvius Julianus remp. invasit*, &c.

4. τὸ λεγόμενον Πλεθρὶν] Πλεθρὶν pro Πλεθρίον, ut Στιχθέριν, pro στιχθέριον· diminutivum à πλέθρον, *Jugerum.* Locus fuisse videtur Palæstræ destinatus; forte etiam & Cursui. Hesych. Πελέθρισμα, τὸ δρόμημα. Πέλεθρον autem more Poetico dicitur, pro πλέθρον· adeoque πελέθρισμα, pro πλέθρισμα.

5. κλητόρων δεηθέντων Scr. δεηθέντων.

πλησίον

πλησίον τοῦ Καισαρίου, ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν Ἀσαβίνου, πολιτευομένου, Ἰουδαίου τὴν θρησκείαν, πλησίον τοῦ Ξυστοῦ, καὶ τοῦ Κομμοδίου δημοσίου. Ἐσφάγη δὲ ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς Δίδιος [1] ὑπὸ κουβικουλαρίου, εἰς τὴν πηγὴν τοῦ παλατίου Ῥώμης ἔσω, ὡς προσέχει τοῖς ἰχθύσι, [2] κατὰ συσκευὴν τοῦ μετ᾽ αὐτόν. ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ξ'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Διδίου Ἰουλιανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Σέβηρος, ὁ καὶ Σεπτίμιος, ὑπὸ τῆς συγκλήτου Ῥώμης ψηφισθεὶς, ἐπὶ τῆς ὑπατείας [3] Φλάκωνος, καὶ Κλάρου. Ἐβασίλευσε δὲ [4] ἔτη ιζ', καὶ μῆνας θ'. Ἦν δὲ διμοιριαῖος τῇ ἡλικίᾳ, λεπτὸς, εὔστηθος, μακρόρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχροος, οὐλόθριξ, ὁλοπόλιος, μεγαλοπώγων, [5] τοὺς πόδας συφόρμβος, μεγαλόψυχος, ὀργίλος.

Quod & factum eſt, non procul à Cæſario; Pretio comparatis in id ædibus Aſabini, Judæi profeſſione, qui etiam ex urbis Magiſtratibus fuit, prope Xyſtum, & Balneum Commodianum ſitis. Didius autem Julianus, dum ad fontem intra palatium piſcibus intendit, à cubiculario ſuo, à ſucceſſore ad id ſubornato, occiſus eſt, annum agens LX.

Didium Julianum excepit diviniſſimus Severus, qui & Septimius, à Senatu Romano Imperator ſalutatus, Flaccone, & Claro Coſſ: & regnavit annos XVII, & menſes novem. Erat vero ſtatura mediocrem ſuperante, gracilis, pectore firmo, naſutus, oculis venuſtis, niger, criſpus, canus, barbatus, æger pedibus, magnanimus, & ad iram pronus.

Hujus

1. ὑπὸ κουβικουλαρίου] Julianus ab omnibus derelictus, à Tribuno quodam, εἷς τῶν χιλιαρχούντων Herodiano dicitur, à Senatu ad id miſſo, in Palatio occiſus eſt: teſte Herodiano, lib. 2. Ælius tamen Spartianus eum per militem gregarium à ſenatu miſſum, interfectum tradit.

2. κατὰ συσκευὴν τοῦ μετ᾽ αὐτὸν] Chr. Alex. habet τῶν μετ᾽ αὐτοῦ. Eutropius: *Victus eſt à Severo apud Milvium pontem, interfectus in palatio.*

3. Φλάκωνος καὶ Κλάρου] Chr. Alex. legit, Φλάκκου καὶ Κλάρου. Euſebius ad an. Severi I. Coſſ. ponit Falconem & Clarum: uti & Faſti Capitolini, pro Φλάκωνος. Itaque apud noſtrum, legendum Φάλκωνος, facili literarum tranſpoſitione.

4. ἔτη ιζ', καὶ μῆνας θ'.] Euſebius Severo Imperanti annos tribuit ſolidos XVIII, uti & Herodianus: Eutropius tantum XVI, & menſes IV. Chr. Alex. an. XIX. Zonaras, an. XVI. menſ. VIII. dies III. Dio eum Imperare facit, annos XVII. menſ. VIII. & dies III. cui computo proxime accedit Auctor noſter.

5. τοὺς πόδας συφόρμβος] Quænam hæc pedum ſit affectio, non ſatis video, σύφω enim adſtringo proprie ſonat, diciturque de rebus aſtringendi vim habentibus. Itaque συφόρμβον τοὺς πόδας, *pedibus ægrum*, ſenſu licet liberiore, reddimus. Atque Severum pedum infirmitate laboraſſe teſtem habemus Æl. Spartianum in Severo, *Idem cum pedibus æger bellum moraretur, idque milites anxie ferrent, ejuſque filium Baſſianum, qui una erat, Auguſtum feciſſent, tolli ſe atque in*

Tribunal

Hujus sub imperio novis rebus studebat Albinus, Senator; quem cum Gepidibus (in quos à Didio missus fuerat) bella gerentem, exercitus, spreta Senatus autoritate, Imperatorem salutaverat. Hunc autem insecutus Severus, in Thracia comprehensum, neci dedit.

Severus autem Byzantium veniens, cum situm ejus amœnum observasset, urbem instauravit; Balneo etiam Publico ibidem extructo, cui, *Zeuxippus*, nomen; ex eo, quod ibi olim steterat, in Tetrastoi meditullio, ærea Solis statua; cujus ad Basim Solis nomen Mysticum inscribebatur, his

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησεν Ἀλβῖνος ὁ συγκλητικός· ὅντινα ὁ στρατὸς, [1] ὡς πολεμοῦντα τοῖς Γιπέσι, πεμφθεὶς παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως Διδίου, ἀνηγόρευσε βασιλέα, [2] αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον. Καὶ [3] κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σέβηρος ἐν τῇ Θράκῃ, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν, ἐφόνευσεν.

Ἐλθὼν δὲ ὁ Σέβηρος ἐπὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ ἑωρακὼς τὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως καλὴν, ἀνήγειρε τὴν Βυζοῦπολιν, καὶ ἔκτισε δημόσιον λουτρὸν, τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον, διότι ἐκεῖ ἵστατο, ἐν μέσῳ τοῦ τετραστώου, στήλη χαλκῆ τοῦ Ἡλίου· καὶ [4] ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραψε τὸ μυστικὸν ὄνο-

---

Tribunal ferri jussit. Quod vero Spartianus, *pedibus æger*, Dio, τοὺς ταρσοὺς ἀποτετμημένους, dicit, *articulis pedum præcisis.* Idem tamen alibi morbum ejus Podagram distinctim vocat, his verbis: ἦν δὲ τὸ σῶμα βραδὺς μὲν, ἰσχυρὸς δὲ, καίπερ ἀσθενέστατος ὑπὸ τῆς ποδάγρας γενόμενος.

1. ὡς πολεμοῦντα τοῖς Γιπέσι] Scr. Γήπαισι, vel Γήπεσι Gepædes vero Gens Gothica erat, sive Getica juxta Danubium sedes habens, ut ex Procopio habemus, de bell. Vandal. lib. 1. Γοτθικὰ ἔθνη πολλὰ μὲν καὶ ἄλλα πρότερόν τε ἦν, καὶ τανῦν ἐστι· τὰ δὲ δὴ πάντων μέγιστά τε καὶ ἀξιολογώτατα, Γότθοι τε εἰσὶ, καὶ Βανδίλοι, Οὐισίγοτθοι, καὶ Γήπαιδες. Et paulo post: οὗτος ὁ λεὼς (dictæ nempe gentes Gothicæ, quas nomine tantum inter se differre, ipse loco citato, testatur:) ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον ἐκ παλαιοῦ ᾤκουν. ἔπειτα Γήπαιδες μὲν τὰ ἀμφὶ Σιγγηδόνα τε καὶ Σίρμιον χωρία ἔσχον, ἐντός τε καὶ ἐκτὸς ποταμοῦ Ἴστρου, ἔνθα δὴ καὶ εἰς ἐμὲ ἵδρυνται. Ex Gepidibus vero istis Longobardi, atque Avares deinde ortum suum duxerunt: uti tradit Constantinus Porphyrogen. de administrand. Imp. cap. 25. καὶ οἱ μὲν Γήπαιδες, ἐξ ὧν ὕστερον διῃρέθησαν Λογγίβαρδοι, καὶ Ἄβαρεις, τὰ περὶ Σιγγιδῶνα καὶ Σιρμίου χωρία ᾤκησαν.

2. αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον] αὐθεντεῖν Auctori nostro signat, *potestate sive autoritate sua aliquid agere*; & αὐθεντεῖν τινα de eo dicitur, qui alium in suam cogit sententiam. Hujus locutionis exempla adeo frequenter hîc occurrunt, ut ulla eorum huc adducendi opus non est.

3. κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ Σέβηρος ἐν τῇ Θράκῃ] Imo in Gallia; ubi etiam Albinus interfectus est. Eutropius in Severo lib. 8. *Sub eo etiam Clodius Albinus, qui in occidendo Pertinace socius fuerit Juliano, Cæsarem se in Gallia fecit, victusque apud Lugdunum, est interfectus.*

4. ὑποκάτω αὐτῆς ἔγραψε] Chr. Alex. habet, ἔγραφε· forte legendum in utroque, ἐγράφη· inscriptionem enim hanc primitus habuisse statuam istam, manifestum est.

μα

μα τοῦ ἡλίου· Ζευξίππῳ Θεῷ. [1] Οἱ γὰρ Θρᾴκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον. [2] Οἱ δὲ τῆς πόλεως Βύζης οὕτως ὠνόμαζον τὸ αὐτὸ δημόσιον, Ζεύξιππον, κατὰ τὸ ὄνομα ὅπερ εἶχε τὸ πρότερον ὁ τόπος· καὶ οὐκέτι, ὡς εἶπεν ὁ βασιλεὺς, εἰς τὸ ἴδιον αὐτοῦ ὄνομα ἐκάλουν αὐτὸ, Σεβήριον. Ο δὲ βασιλεὺς Σέβηρος τὸ Τετράστωον, [3] ὅπερ ἐν μέσῳ ἵστατο ἡ στήλη τοῦ ἡλίου, προσετέθηκε τὸ δημόσιον, ὃ ἔκτισεν αὐτός· ἀντ' αὐτοῦ κτίσας ἐν τῇ ἀκροπόλεως τῆς αὐτῆς Βυζαντοπόλεως ναὸν, ἤτοι ἱερὸν τῷ Ηλίῳ, [4] πλησίον τῶν ὄντων ἐκεῖ ἄλλων δύο ἱερῶν, τῶν κτισθέντων πρώην, ὑπὸ μὲν Βύζου, τῇ Αρτέμιδι σὺν τῇ ἐλάφῳ, ὑπὸ δὲ Φιδαλίας, Αφροδίτῃ· καὶ ἀναγαγὼν ἐκ τοῦ Τετραστώου ὁ Σέβηρος τὸ ἄγαλμα τοῦ Ηλίου, ἔστησεν ἄνωθεν τοῦ ἱεροῦ· καὶ κτίσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Αρτέμιδος κυνήγιον μέγα πάνυ, καὶ κατέναντι τοῦ ἱεροῦ τῆς Αφροδίτης, θέατρον. Τὸ δὲ Ιππικὸν ἔστησεν εἰς τὸ αὐτὸ Βυζάντιον ὁ αὐτὸς θειότατος

verbis: *Deo Zeuxippo*. vocabulo enim hoc Thraces, Solem indigetant. Balneum itaque hoc Byzantini, non ut Imperator id vocari voluit, *Severianum*, ſed à loci nomine antiquo, *Zeuxippum* vocitabant. Imperator autem Severus Tetraſtoum hoc, cujus in medio ſita fuerat Solis ſtatua, Balneo publico à ſe extructo adjecit: cujus in locum, in ipſa urbis ſummitate, templum quoque Soli erexit (cujus in ſummo Solis ſtatuam, ex Tetraſtoo detractam collocàvit:) in propinquo duobus illis, quæ olim ibi erecta fuerant, hoc quidem à Byzo, *Dianæ Cervinæ* ſacrum, illud à Phidalia, Veneris in honorem. E regione autem Dianæ templo, Cynegium plane magnum, Veneris autem fani ex oppoſito Theatrum condidit. Idem diviniſſimus Severus, ædibus coemptis, hortoque

1. οἱ γὰρ Θρᾴκες οὕτως ἔλεγον τὸν ἥλιον] Heſychius Illuſtris, Patr. Conſtant. *Zeuxippi* nomen balneo huic inditum fuiſſe aſſerit, non à ſole, ſed ab Hercule, ob Diomedis equos ab eo ibi domitos: Heraclitus de Incredibil. cap. 31. de Diomedis Equis loquens, hæc habet. φασὶ ταύτας ἀνθρωποφάγους εἶναι· ἄγριαι δὲ ἦσαν νομάδες· οὐ δυναμένου δέ τινος αὐτὰς ὑφ' ἅρμα ζεῦξαι, ὁ Ηρακλῆς ἔζευξεν. unde Ζεύξιππος dictus eſt.

2. οἱ δὲ τῆς πόλεως Βύζης] Chr. Alex. Βυζάντιοι· rectius dixiſſet, Βυζάντος· Byzantium enim Byzantem, non Byzum, aut Byzem, conditorem habuit. vide Scaliger. in Euſeb. Chron. p. 75.

3. ὅπερ ἐν μέσῳ ἵστατο] Locus iſte mendoſiſſimus habetur apud Chr. Alex. Sed nec adeo uſque quaque ſanus in noſtro apparet: itaque reponendum cenſeo, οὗπερ ἐν μέσῳ, &c. Et deinde, pro, προσετέθηκε τὸ δημόσιον, lego προσετέθηκε τῷ δημοσίῳ.

4. πλησίον τῶν ὄντων ἐκεῖ δύο ἱερῶν.] Chr. Alex. pro his, habet, καὶ ἀντὶ τῶν ἄλλων δύο ἱερῶν· leg. κατέναντι τῶν ἄλλων δ. I.

 adjacente

adjacente arboribus denudato, Hippodromum ibi Byzantinis extruxit: quem tamen ad exitum non perduxit. Strategium quoque Severus instauravit, ab Alexandro Macedone olim, cum adversus Darium arma movit extructum: hoc nomine eidem indito, eo quod exhinc, ubi in bellum Persicum sese parasset, trajecit exercitum.

Ejusdem Severi temporibus, imperium sibi arripuit Senator alius, nomine Niger, in Persas exercitum ducens: quibuscum pacis conditionibus initis, exercitus, audito eum à quibusdam ex Senatu Romano Imperatorem nominatum fuisse, Nigrum Imperatorem dicebat. Hic itaque Orientem omnem, ad Ægyptum usque, occupavit: quem tamen Laodicenses Syri nequaquam recipiebant, sed ei etiam resistebant. Laodiceam itaque obsidione cinxit; captamque funditus evertit, incolis etiam internecioni datis.

Hunc itaque bello petens Severus, in Thebaide Ægypti adoritur: tandemque bello

Σέβηρος, ἀγοράσας οἰκήματα, καὶ τὸν κῆπον τὸν ὄντα ἐκδενδρώσας, ἐποίησε τὸ Ἱππικὸν τοῖς Βυζαντίοις· ὅπερ οὐκ ἔφθασε πληρῶσαι· καὶ τὸ δὲ λεγόμενον Στρατήγιον ἀνενέωσεν ὁ αὐτὸς Σέβηρος· τόπος γὰρ ἦν κτισθεὶν ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, ὅτε κατὰ Δαρείου ἐπεστράτευσεν, ὃς καὶ ἐκάλεσε τὸν τόπον, στρατήγιον, ἐκεῖ γὰρ στρατηγήσας τὰ τῶν πολέμων, ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν κατὰ Περσῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Σεβήρου ἐτυράννησε καὶ ἄλλος συγκλητικὸς, Νίγερ τις ὀνόματι, καταπελθὼν κατὰ Περσῶν· καὶ μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης πρὸς Πέρσας, ἀκούσας ὁ στρατὸς, ὅτι τινὲς τῆς συγκλήτου Ῥώμης αὐτὸν ὠνόμασαν βασιλέα, ἀνηγόρευσε τὸν αὐτὸν [1] Νίγερτα βασιλέα. Καὶ παρέλαβε πᾶσαν τὴν ἀνατολὴν, ἕως τῆς Αἰγύπτου· ὅντινα οὐκ ἐδέξαντο οἱ Λαοδικεῖς Σύροι, ἀλλ' ἀντέστησαν αὐτῷ. [2] Καὶ φοσσατεύσας, παρέλαβε Λαοδίκειαν, καὶ ἔστρεψεν αὐτὴν, καὶ κατέσφαξε πάντας.

Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτοῦ ὁ αὐτὸς Σέβηρος, καὶ καταδιώξας ἔφθασεν αὐτὸν [3] ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰ-

1. Νίγερτα βασιλέα] Infra etiam Νίγερτος habet barbare satis: scribend. Νίγερα, accusat. à Νίγερ. Νίγερος, quam vocabuli hujus formationem esse, ex sequentibus apparet.

2. καὶ φοσσατεύσας] Φοσσατεύω, Et apud nostrum φοσσεύω, *Fossa munio*, vel obsidione cingo: Φοσσατεύω plerumque scribitur cum duplici σ'. ut & Φοσσάτον, *Castra fossa munita, exercitus.*

3. ἐν Θηβαΐδι τῆς Αἰγύπτου] Niger, uti tradit Zonaras, apud Issum Ciliciæ; ut Eutropius vero, apud Cyzicum, Propontidis urbem, à Severo interfectus est. Eutropius in Severo: *Pescennium Nigrum, qui in Ægypto & Syria rebellaverat, apud Cyzicum interfecit.*

γύπτου.

γύπτῳ. ὅντινα πολέμῳ συλλαμβανόμενος, ἐφόνευσεν. καὶ ὑποστρέψας ἀπὸ τῆς Θηβαΐδος μετὰ τὴν νίκην, ἠγανάκτει κατὰ τῶν Ἀλεξανδρέων, διότι ἐδέξαντο τὸν Νίγερτον τύραννον, καὶ ἐπέγραψαν εἰς τὰς πόρτας αὐτῶν· 1 Τοῦ Κυροῦ Νίγερος ἡ πόλις. Καὶ ἀπαντήσαντες τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Σεβήρῳ οἱ δῆμοι τῆς αὐτῆς Ἀλεξανδρέων μεγάλης πόλεως, ἔκραζον ταῦτα· Οἴδαμεν, εἰρήκαμεν, τοῦ κυροῦ Νίγερος ἡ πόλις· Σὺ ἦσθα ὁ κύρις αὐτοῦ. Καὶ δεξάμενος τὸ ἕτοιμον τῆς ἀπολογίας, συνεχώρησεν αὐτοῖς τὸ πταῖσμα, καὶ ἰνδουλγεντίας αὐτοῖς παρασχὼν, ἐδέξατο αὐτούς. Καὶ ἔκτισεν αὐτοῖς δημόσιον λουτρὸν, ὃ ἐπεκάλεσε Σεβήριον· ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν τῆς Ῥέας. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι, συνέσχε Θερμόν τινα ὀνόματι, ὅστις ὑπῆρχε τῶν πρώτων ἀξιωματικῶν Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης, καὶ ἀγαπώμενος ἀπὸ τῶν πολιτῶν· ὅστις Θερμὸς ἦν κτίσας ἐν τῇ πόλει, ἐκ τῶν ἰδίων, δημόσιον λουτρὸν, ὃ ἐπεκάλεσε Θέρμα, εἰς ὄνομα ἑαυτοῦ. ὅντινα Θερμὸν ἐδήμευσεν Σέβηρος, ὡς φίλον τοῦ Νίγερος. ἀπὸ δὲ Ἀλεξανδρείας ἐξελθὼν ἦλθεν ἐν Λαοδικείᾳ τῆς Συρίας, καὶ ἐπῄνεσε τοὺς ὑπολειφθέντας Λαοδικεῖς, καὶ πολλὰ αὐτοῖς ἐχαρίσατο, καὶ δίκαιον μητροπόλεως παρέσχε τῇ αὐτῇ πόλει, τὸν χρόνον τῆς βασιλείας αὐ-

captum, interfecit. Victoria autem potitus Imperator, à Thebaide Alexandriam contendit. Alexandrinis autem infensus erat, quod Nigrum rebellantem admittentes, portis etiam suis inscripserant: *Domini Nigri est hæc urbs.* Populus itaque Alexandrinus Severo Imperatori procedens obviam, alta voce exclamavit. *Fatemur dixisse nos urbis hujus Dominus Niger est: Tu autem Nigri dominus eras.* Imperator autem, subita hac Alexandrinorum apologia cacaptus, condonavit hoc eis; datisque indulgentiis, in gratiam cum illis rediit. Extruxit etiam ibi Balneum publicum, cui nomen dedit, Severianum. Magnæ matri etiam ædem sacravit. Inde vero discessurus, Thermum quendam, quod Nigri studiosus fuerat, comprehendi jussit, bonaque ejus publicari. Erat hic Thermus ex primariis Alexandriæ Optimatibus, & civibus suis summe charus; ut qui propriis sumptibus Balneum Publicum extruxerat, quod à nomine suo, *Therma*, vocavit. Inde autem discedens Imperator, Laodicæam Syriæ venit; ubi laudatis qui supererant Laodicensibus, plurima eis largitus est; jure etiam Metropolitico urbi, dum Imperator ipse viveret, concesso.

1. τοῦ κυροῦ Νίγερος] κυροῦ, pro κυρίου· ut paulo post, κύρις, pro κύριος; recentiorum Græcorum scribendi forma usitatissima.

σίας τῶν ὑπομεινάντων ἐνκαυστικῶν χρημάτων ἐκ τῶν δημοσίων τῶν πεσόντων, κτίσαι τῇ πόλει δημόσιον λουτρὸν ἄλλο· οἵτινες πολιτευόμενοι ἀγοράσαντες τὴν οἰκίαν πᾶσαν τῆς Λιβίας, τῆς πολιτίσσης, καὶ τὸ λουτρὸν αὐτῆς, καὶ τὸν κῆπον, ἔκτισαν ἐκεῖ δημόσιον λουτρὸν εἰς τὴν πεδιάδα τῆς πόλεως. Ὅπερ δημόσιον πληρώσαντες, ἐπωνόμασαν, διαφθονούμενοι ἀλλήλοις, Λιβιανὸν, εἰς ὄνομα τῆς πωλησάσης τὸν τόπον. Ὁ δὲ αὐτὸς Σέβηρος ἐξελθὼν εἰς ἄλλον πόλεμον, ἐτελεύτησεν [1] εἰς τὸ Βαρβαρικὸν, ἐπὶ τὴν δύσιν, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Σεβήρου, [2] ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας, ἔτος α΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, πλατόψις, σιμὸς, ὑποφάλακρος, μιξοπόλιος, προγάστωρ μεγαλόστομος, λευκόχρους, μικρόφθαλμος. Ἀνεῖλεν δὲ αὐτὸν ὁ στρατὸς, καὶ τελευτᾷ, [3] ὢν ἐνιαυτῶν να΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀντωνίνου Γέτα, ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος ὁ Καράκαλλος, υἱὸς Σεβήρου ἔτη ϛ΄, καὶ ἡμέρας κβ΄. Ἦν δὲ εὐμήκης, καὶ εὐσθενὴς, εὔχροος, στρεβλόρινος, δασυπώγων, μιξοπόλιος, οὐλόθριξ. Ἐφιλεῖτο δὲ ὑπὸ τοῦ δήμου Ῥώμης

materie Encauſtica, ex Balneorum collapſorum ruinis reſidua, Balneum aliud Publicum extruerent. Domo itaque Liviæ cujuſdam, civis Antiochenæ, Balneo item, hortoque ejus, pretio coemptis, urbis in planitie Balneum aliud Publicum erexerunt iidem Magiſtratus. Quod ubi ad exitum perduxiſſent, nominis imponendi honorem ſibi mutuo invidentibus, *Livianum*, à dominæ prioris nomine, appellatum eſt. Severus autem, in gentes Barbaras Occidentales bello alio ſuſcepto, ibidem mortuus eſt, annum agens LXV.

Poſt Severum imperavit Antoninus Geta, annum unicum. Erat hic ſtatura curta, vultu lato, ſimus, ſubcalvus, capillitio caneſcente, ventrioſus, ore patulo, cute alba, oculis parvis. Ab exercitu autem ſublatus periit, annos natus LI.

Hunc excepit Antoninus Caracalla, Severi filius; qui regnavit annos ſex, & dies XXII. Erat hic procerus, robuſtus, colore florido, naſo obtorto, barba hirſuta, crine caneſcente, criſpoque. Populo hic Romano univerſo

1. εἰς τὸ Βαρβαρικὸν] Noviſſimo bello in Britannia noſtra ſuſcepto, Eboraci mortuus eſt Severus: teſte Eutropio.

2. ἐβασίλευσεν Ἀντωνῖνος Γέτας] Antoninus Caracallus, & frater Geta, haud longe poſt imperium ſuſceptum, ac fratre in ipſo matris ſinu occiſo, Antoninus Caracallus dominationem ſibi ſolam arripuit.

3. ὢν ἐνιαυτῶν να΄.] Maximus hic in numero error: forte Auctor ſcripſerit, ἐνιαυτῶν κα΄. ſic enim vero propropius accederet: annos enim XXII. tantum menſeſque IX natus, Geta occiſus eſt, teſte Zonara.

charus

παραλαμβάνει τὴν Συρίαν πᾶσαν, καὶ πραιδεύει αὐτήν. Καὶ παραλαμβάνει Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην πόλιν ἐν ἑσπέρᾳ, καὶ πραιδεύει αὐτήν· καὶ στρέφει, καὶ καίει αὐτήν, [1] χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας δτι΄. Ἀπεκεφάλισε δὲ καὶ τὸν πολιτευόμενον, ὡς προδότην ὄντα πατρίδος ἰδίας. Παρέλαβε δὲ καὶ πάντα τὰ ἀνατολικὰ μέρη, καὶ στρέφει, καὶ καίει, καὶ πραιδεύει αὐτά, καὶ ἐφόνευσε πάντας, ἕως πόλεως Ἐμίσης, τῆς τῆς Λιβάνου Φοινίκης. Καὶ ἐξελθὼν [2] ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης, ὀνόματι Σαμψιγέραμος, μετὰ βοηθείας ἀγροικικῆς, καὶ σφενδοβόλων, ὑπήντησεν αὐτῷ. Καὶ προσεσχηκὼς ὁ Σαπώρης βασιλεὺς Περσῶν ἱερατικὸν σχῆμα, παρήγγειλε τῷ στρατῷ τῷ ἰδίῳ, μὴ τοξεῦσαι κατ᾽ αὐτῶν, [3] μήτε ἀπελθεῖν αὐτοῖς, μήτε πολεμῆσαι αὐτοῖς, εἰς πρεσβείαν δεχόμενος τὸν ἱερέα· προεδήλωσε γὰρ αὐτῷ ὁ ἱερεύς,

tamque Syriam occupatam vastavit. Magnam quoque Antiochiam, vespere captam, diripuit; eversa etiam urbe, & flammis absumpta. Annus tunc erat Æræ Antiochenæ CCCXIV. Mariadem vero Magistratum Antiochenum, tanquam patriæ suæ proditorem, capite multavit. Per omnem quoque Orientem grassatus, adusque Emisam, quæ Phœniciæ Libanisiæ urbs est, occisis ubique incolis, omnia cepit, vastavit, combussit. Egressus autem Sampsigeramus quidam, Veneris sacerdos, rustica fundatorum manu stipatus, Sapori procedebat obviam. Rex autem Sapores, observato habitu sacerdotali, imperavit suis, nequis sagittam emitteret, aut in turbam illam arma sua moveret: Sacer-

condita, teste Stephano, in Χαλκίς· τρίτη, πόλις ἐν Συρίᾳ, κτισθεῖσα ὑπὸ Μονίκου τοῦ Ἄραβος. Hujus etiam meminit Procopius, de Justin. Ædif. l. 2. inter Syriæ urbes à Justiniano instauratas etiam hanc enumerans: ubi, quod post Antiochiam magnam ab eodem instauratam, pluribusque ædificiis de novo adornatam, de hac nostra statim addit, οὕτω δὴ καὶ Χαλκίδος πόλεως τὸν περίβολον, ὑπὸ τῶν ἐτῶν κατερρακωμένον, σὺν τῷ προτειχίσματι ἀνανεωσάμενος, πολλῷ ἐχυρώτερον κατεστήσατο, ab Antiochia haud procul dissitam fuisse eam, colligimus. Urbem hanc montanam fuisse discimus ex Strabone lib. 16. Μετὰ δὲ τὸν Μακρὰν ἐστὶν ὁ Μαρσύας ἔχων τινὰ καὶ ὀρεινά, ἐν οἷς ἡ Χαλκίς, ὥσπερ ἀκρόπολις τοῦ Μαρσύου· ἀρχὴ δ᾽ αὐτοῦ Λαοδίκεια ἡ πρὸς Λιβάνῳ. *Chalcis ad Belum*, Plinio dicitur, atque inter Cœlosyriæ urbes enumerata. Plin. Nat. Hist. l. 5. c. 23.

1. χρηματιζούσης τότε τῆς μεγάλης Ἀντιοχείας δτι΄.] Numerus inversus est: legendum τιδ΄. Æræ enim Antiochenæ annus CCCXIV. Valeriani & Gallieni Imp. anno XII, quo tempore Sapores Syria pulsus est, respondet.

2. ὁ ἱερεὺς τῆς Ἀφροδίτης ὀνόματι Σαμψιγέραμος] Narratiunculam hanc ex Domnino se descripsisse, paulo infra fatetur Auctor.

3. μήτε ἀπελθεῖν αὐτοῖς] Lego, ἐπελθεῖν.

dotem

dotem etiam, pro patria sua se legatum advenire dicentem, accepit. Interim vero dum Sapores rex, altari excelso insidens, cum sacerdote sermones haberet, ex rusticis quidam, vibrato in regem lapide, fronte eum percussit; qui statim mortuus cecidit. Tumultu inde exorto, exercitus Regis ob mortem factum esse intellexerunt. Romanos itaque venisse existimantes, in fugam se conjiciunt omnes; prædaque tota relicta, fines suos repetunt; Sampsigeramo sacerdote interim, cum turba sua rustica, illos persequente. Per limites vero redeuntes eos adortus est Enathus, Romanorum socius, Rex Barbarorum Sarracenorum, & Arabiæ dominus: qui uxorem habuit Zenobiam, reginam Sarracenicam. Hic Saporis Persarum regis copias profligavit omnes; uti hæc tradidit sapiens Dom-

δέξασθαι αὐτὸν πρεσβεύοντα ὑπὲρ τῆς ἰδίας χώρας. Εν τῷ δὲ διαλέγεσθαι αὐτὸν τῷ ἱερεῖ, [1] ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου [2] τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρη, [3] ἔρριψεν εἷς τῶν ἀγροίκων σφενδοβόλῳ λίθον, καὶ ἔδωκε τῷ αὐτῷ Σαπώρῃ βασιλεῖ κατὰ τοῦ μετώπου, καὶ εὐθέως ἀπέθανεν ἐπὶ τὸν τόπον. Καὶ ταραχῆς γενομένης, ἤκουσεν ὁ στρατὸς αὐτοῦ, ὅτι ἀπέθανε· καὶ ὑπολαβόντες Ῥωμαίους καταφθάσαι, ἔφυγον ἐπὶ τὸ λίμιτον πάντες, διωκόμενοι ὑπὸ τῶν ἀγροίκων, καὶ τοῦ ἱερέως Σαμψιγεράμου· ἐάσαντες τὰ τῆς πραίδας πάντα, ἀφανεῖς ἐγένοντο. Υπηντησε δὲ αὐτοῖς διὰ τοῦ λιμίτου, ἀντιποιούμενος Ῥωμαίων, [4] Εναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν Βαρβάρων, ὁ κρατῶν τῆς Αραβίαν χώραν· ὅστις εἶχε γυναῖκα, Ζηνοβίαν ὀνόματι, Σαρακηνὴν βασίλισσαν. Καὶ πάντας τοὺς Πέρσας, [5] τοὺς τῆς βοηθείας Σαπώρη, ἀνάλωσεν Εναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν· καθὼς

1. ἐν ὑψηλῷ βωμῷ καθημένου] βωμὸς hic, locum signat editiorem, in quem ascendere, atque expatiari quis potest. Eustathio est, κλίσμα τι ἁπλῶς καὶ ἀνάστημα, ἐφ' οὗ ἐστι βῆναι καὶ πεδῆσαι. suggestum, reddere possumus.

2. τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Σαπώρη] Scr. Σαπώρου, tanquam à Σαπώρης; aut Σάπωρος, à Σάπωρ, uti mox habebimus.

3. ἔρριψεν εἷς τῶν ἀγροίκων σφενδοβόλῳ] Anne σφενδοβόλῳ, ponitur, pro σφενδόνῃ, Funda? au potius σφενδοβόλῳ habemus pro σφενδονοβόλων· quo vocabulo Auctor *Fundatores* forte expresserit? vox tamen & hæc penitus inaudita.

4. Εναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν] Scr. Οδέναθος. Hic vero Princeps erat Palmyrenorum, & Romanorum Socius. Trebellius Poll. *Nisi Odenatus Princeps Palmyrenorum, capto Valeriano, fessis Rom. Reip. viribus, sumpsisset imperium, in Oriente res perditæ essent.* Saporem itaque Syria Odenathus expulit, atque ad Ctesiphontem usque insecutus est: ob hæc vero præclara ejus gesta, Augustus ab Imp. Gallieno deinde salutatus, totius etiam orientis imperium obtinuit.

5. τοὺς τῆς βοηθείας Σαπώρη] Scr. Σαπώρου.

Δομνῖνος

Δομνῖνος, ὁ σοφὸς χρονογράφος ἐξέθετο. Ὁ δὲ σοφώτατος Φιλόστρατος ἄλλως συνεγράψατο τὰ περὶ Σαπώρου βασιλέως Περσῶν· εἰπὼν, ὅτι καὶ τὴν Συρίαν πᾶσαν παρέλαβε, καὶ ἔκαυσε σὺν τῇ μεγάλῃ Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἄλλας πόλεις πολλάς· Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν Κιλικίαν παρέλαβε, καύσας Ἀλεξάνδρειαν τὴν μικρὰν, καὶ Ῥωσσὸν, καὶ Ἀνάζαρβον, καὶ Αἶγας, καὶ Νικόπολιν, καὶ ἄλλας πολλὰς πόλεις τῆς Κιλικίας, καὶ διὰ τῆς Καππαδοκίας κατῆλθεν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη· καὶ ὅτι ἀπήντησεν αὐτῷ Ἔναθος, βασιλεὺς Σαρακηνῶν, εἰς συμμαχίαν αὐτοῦ, φησὶν, ἐλθὼν, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. Δομνῖνος δὲ ἀληθέστερον μᾶλλον ἐξέθετο, εἰρηκὼς, ὅτι ἐπὶ τὴν Κιλικίαν, Σπάτην, τὸν σατράπην αὐτοῦ, ἐξέπεμψε μετὰ πλήθους.

ninus Chronographus. Aliter autem ista de Sapore, Persarum rege, scriptis suis tradidit sapientissimus Philostratus, affirmans Syriam nempe eum omnem, Antiochiam item magnam, aliasque urbes plurimas incendio devastasse. Cilicia etiam, ejusque urbibus, Alexandria minore, Rhoso, Anazarbo, Ægis, Nicopoli, aliisque plurimis ignibus absumptis, Persidem suam per Cappadociam repetenti, Enathum, Saracenorum regem, ceu belli socium, ei obviam processisse, tandemque interfecisse. Cæterum his veriora sunt, quæ apud Domninum habentur; qui Spatem Satrapam à Sapore in Ciliciam cum exercitu missum fuisse, testatur.

Ὁ δὲ Βαλεριανὸς [1] βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ῥώμης, ἦν ἀπελθὼν εἰς πόλεμον [2] εἰς Μιζουλανόν· καὶ ἐγνώσθη αὐτῷ διὰ τὴν ἀνατολὴν, καὶ ἤθελεν ὑποστρέψαι, καὶ κατελθεῖν εἰς τὴν ἀνατολὴν, καὶ οὐκ ἠδυνήθη· ἀλλὰ μεσασθεὶς ἐσφάγη ἐκεῖ εἰς Μιζουλανὸν, ὢν ἐνιαυτῶν ξα΄.

Imperator autem Valerianus, Roma profectus, in Mediolanum arma movit: ubi de motibus Orientalibus certior factus, ab incœpto opere desistere voluit, in Orientem profectus: Verum ab hostibus undique obsessus, per eos non potuit; sed Mediolani occisus interiit, annum agens LXI.

---

1. Βαλεριανὸς βασιλεὺς ἐξελθὼν ἀπὸ Ῥώμης] Qualis est hæc ἀνιστορησία· Valerianus enim Imp. jam olim à Sapore in Persidem abductus, ignominiosissima servitute vitam transegit; vel, ut quidam, pelle detracta, ibidem mortem obiit. Hæc vero de bello Mediolanensi, ac Imperatore ibi interfecto, ad Collegam superstitem magis spectant: hunc enim vitæ exitum habuerunt Gallienus Imp. & frater ejus, Valerianus, Valeriani Majoris filii.

2. εἰς Μιζουλανὸν] Μεδιόλανον dicta est hæc urbs Procopio, Μεδιολάνιον Eustathio.

Valerianum excepit Galienus, qui & Licinianus; qui imperavit annos XIV. Erat hic statura justa, strenuus, niger, crispus, barba hispida, naso eleganti, oculis grandibus, magnanimus: Venetæ autem Factioni studebat. Hic, imperio suscepto, in Persas arma movit; injurias Romanis illatas ulturus. Urbibus autem ab eis spoliatis, civibusque superstitibus, plurima largitus est; quæque ignibus absumpta fuerant, instauravit; tributis etiam in quadriennium alleviatis. Templum quoque ingens Emessæ extruxit. Prælio autem cum Persis commisso, plurimi utrinque ceciderunt itaque datis invicem pacis conditionibus, Imperator inde in Arabiam ducit iter. Ubi cum Enatho, Barbarorum Saracenorum rege prælio inito, ipsum interfecit, atque Arabiam occupavit. Romam autem reversus ex morbo interiit, annum agens L.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεριανοῦ, [1] ἐβασίλευσε Γαλιηνὸς, ὁ καὶ Λικινιανὸς, ἔτη ιδʹ. Ἦν δὲ τῇ ἡλικίᾳ τέλειος, καὶ γυναῖος, μελάγχροος, οὐλόθριξ, δασυπώγων, εὔρινος, μεγαλόφθαλμος, μεγαλόψυχος· ἐφίλει δὲ τὸ Βένετον μέρος. Καὶ ἢ μόνον ἐβασίλευσεν, ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ κατῆλθεν εἰς ἐκδίκησιν Ῥωμαίων· καὶ πολλὰ παρέσχε τοῖς πραιδευθεῖσι, καὶ ζήσασι, καὶ ἀνήγειρε τὰ καυθέντα, καὶ ἐκούφισε τὰς συντελείας, ἐπὶ ἔτη δʹ. Ἔκτισε δὲ καὶ ἱερὸν ἐν Ἐμίσῃ μέγα. Καὶ συμβαλὼν πόλεμον πρὸς τοὺς Πέρσας, καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐποίησεν εἰρήνης πάκτα. Κἀκεῖθεν ὑποστρέψας, ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ἀραβίαν, καὶ [2] συνέβαλε πόλεμον τῷ Ἐνάθῳ, βασιλεῖ Σαρακηνῶν Βαρβάρων, καὶ ἐφόνευσεν αὐτὸν, καὶ παρέλαβε τὴν Ἀραβίαν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ, καὶ νόσῳ βληθεὶς, τελευτᾷ, [3] ὢν ἐνιαυτῶν νʹ.

Post Gallienum Licinianum, imperavit Claudius Apollianus, annos IX. Erat au-

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γαλλιηνοῦ, τοῦ καὶ Λικινιανοῦ, ἐβασίλευσε [4] Κλαύδιος Ἀπολλιανὸς

1. ἐβασίλευσε Γαλιηνὸς, ὁ καὶ Λικινιανὸς] Scr. Λικίνιος. Gallienus enim Licinius, non Licinianus dictus est, ut ex nummis ejus videre est.

2. συνέβαλε πόλεμον τῷ Ἐνάθῳ] Nugacissima sunt hæc omnia, quæ de Gallieno Odenathum armis petente, profert Auctor: nec enim ab Imperatore, sed à fratris sui filio interfectus est Denathus, teste Zonara.

3. ὢν ἐνιαυτῶν νʹ.] hoc nullo modo potest esse: novem enim tantum annos regnavit, ut Eutropius vult aut si imperii sui anno 1. patre collega assumptus fuisset, adeo ut totos 14. annos regnasset; cum tamen Augustus adolescens factus esset, uti testatur idem Eutropius, quinquagesimum ætatis suæ annum attingere non potuit.

4. Κλαύδιος Ἀπολλιανὸς] Infra etiam Ἀπουλιανὸς dictus est Claudius iste: quomodo cognominatum eum alibi non invenio.

[1] ἔτη θ'. Ην δὲ διμοιριαῖος, λευκὸς, προγκοίλιος, ἁπλόθριξ, πλάτοψις, ὑπόσιμος, ὑπόγλαυκος, ὑπόξανθος, στρεβλόστομος, μικρὸν ὑπότραυλος, μεγαλόψυχος· ἔχαιρε δὲ τῷ Πρασίνῳ μέρει.

tem statura justam superante, candidus, ventrosus, crine plano, vultu patulo, subsimus, subcæsius, subflavus, ore detorto, aliquantum balbus, magnanimusque: Prasinæ autem Factioni favebat.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτῦ ἔπαθε Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος, ἀπὸ θεομηνίας, [2] ἕως ποταμῶν, καὶ Δακιβίζης. Καὶ ἐφιλοτιμήσατο τοῖς ζήσασι πολλὰ, καὶ τῇ πόλει.

Hujus sub imperio Nicomedia, Bithyniæ Metropolis, divinam iram quarta vice experta est; terræ motibus adusque flumina, & Dacibizem invalescentibus Imperator autem urbi, civibusque superstitibus, plurima largitus est.

Εν αὐτῷ χρόνῳ Ζηνοβία, ἡ Σαρακηνὴ, ἡ Ενάθε γυνὴ, ἐκδικῦσα τὸν θάνατον τῦ ἰδίου αὐτῆς ἀνδρὸς, λαβῦσα τὺς συγγενεῖς αὐτῦ, παρέλαβε τὴν Αραβίαν, κατεχομένην τότε ὑπὸ Ρωμαίων, φονεύσασα καὶ τὸν δῦκα Ρωμαίων, Τρασσὸν, καὶ πᾶσαν τὴν σὺν αὐτῷ βοήθειαν, ἐπὶ τῦ αὐτῦ Απολλιανῦ, τῦ καὶ Κλαυδίου, βασιλείας. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Κλαύδιος ἐν τῷ Σιρμίῳ ἦν πολεμῶν, κἀκεῖσε τελευτᾷ, ὢν ἐτῶν νϛ'.

Eisdem temporibus Zenobia illa Saracenica, Enathi conjugis cædem ultura, adscitis sibi, qui sanguine illi conjuncti erant, Arabiam, quæ tum Romanis paruit, occupavit, occiso Trasso, Romanorum Duce, copiisque ejus omnibus profligatis; Imperatore ipso Claudio Apolliano tum Sirmii bellum gerente: Ubi etiam diem suum obiit, annum agens LVI.

---

1. ἔτη θ'.] Claudium imperasse annum I. mensesque IX testatur Eusebius. Et quidem biennium non explevisse, auctorem habemus Eutropium, lib. 9. Forte itaque scribendum, ἔτη β'.

2. ἕως ποταμῶν καὶ Δακιβίζης] Δακιβίζα urbs quædam, sive oppidum maritimum Bithyniæ, à Nicomedia haud longe situm esse videtur. Colligo ex Zonara, Tom. III. in Valente Imp. ubi hæc habet. Καὶ ποτε ἐν Νικομηδείᾳ διάγοντι, προσῆλθον αὐτῷ εἰς πρεσβείαν ἐκ τῦ τῶν ὀρθοδόξων συστήματος, ἄνδρες ἱερατικοὶ ὀγδοήκοντα· ὓς ἅπαντας σὺν τῷ πλοίῳ δι' ὗ ἐκομίζοντο, ἐμβιβασθῆναι προσέταξε. καὶ κατεφλέχθησαν πάντες ἐν μέσῃ τῇ θαλάσσῃ σὺν τῇ νηῒ, ἀχρὶ Δακιβίζης διακομισθέντες. Inter Bithyniæ etiam fluvios, qui una se in mare effundunt, Bizem fluvium habemus, apud Ammian. Marcellin. l. 22. *Dextram igitur inflexionem Bosphori Thracii excipit Bithyniæ latus &c. per quæ littora in sinus oblongos curvata, Sangarius, & Phyllis, & Bizes, & Rhebas fluvii funduntur in maria.* Hæc itaque flumina fuisse puto, de quibus hic loquitur Auctor.

Post Claudium Apollianum, imperavit Quintilianus, dies XVII. Erat autem statura quæ mediocrem excederet, gracilis, facie oblonga, nasutus, colore nigro, crine demisso, oculis pulchris, capite mentoque canescentibus. In palatio mortuus est, ætatis anno XLI, cum & quo tempore, pro summa rerum necessitate, Imperator factus esset, graviter ægrotaret.

Quintilianum excepit divinissimus Aurelianus ille bellicosus, qui imperavit annos VI. Erat hic procerus, gracilis, subcalvus, parvis oculis, canus, magnanimus, impatiens. Diadema vero stella adornatum* gestavit. Hic quamprimum imperare cœpit, mœnia urbis Romæ vetustate collapsa instauravit, minutissimaque fecit. Operi autem ipse institit; quæque in Roma erant operariorum sodalitia, in structura hac operam suam navare coegit. Muro itaque

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν [1] Ἀπολλιανοῦ Κλαυδίου [2] ἐβασίλευσε Κυιντιλλιανὸς, ἡμέρας ιζ'. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, λεπτὸς, μακρόψις, μακρόρινος, μελάγχροος, ἁπλόθριξ, εὐόφθαλμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον. Καὶ τελευτᾷ ἐν τῷ παλατίῳ· [3] ἠῤῥώστει γὰρ, ὅτε ἀνηγορεύθη βασιλεὺς δεινῇ ἀνάγκῃ, ὢν ἐνιαυτῶν μα'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κυιντιλλιανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Αὐρηλιανὸς ὁ πολεμικὸς, [4] ἔτη ς'. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ὑποφάλακρος, μικρόφθαλμος, ὁλοπόλιος, μεγαλόψυχος, εὔσκυλτος· [5] Ἐφόρει δὲ διάδημα ἔχον ἀστέρα. Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἤρξατο τὰ τείχη Ῥώμης κτίζειν, γηραιὰ· ἦν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντα. Αὐτὸς δὲ ἐφέστηκε τῷ ἔργῳ, καὶ ἠνάγκαζε τὰ συνέργεια Ῥώμης ὑπουργεῖν τῷ κτίσματι, καὶ [6] πληρῶσαι τὰ τείχη ἐν ὀλίγῳ πάνυ χρόνῳ,

---

1. Ἀπολλιανοῦ Κλαυδίου] forte, Κλαυδίου.

2. ἐβασίλευσε Κυιντιλλιανὸς] Ita etiam Zonaræ dictus est: Eutropius tamen & Eusebius Quintilium eum vocant; quidam Quintillum; quam scriptionem confirmant hujus Imp. Nummi.

3. ἠῤῥώστει γὰρ ὅτε ἀνηγορεύθη] Claudii Morte Romæ audita, Senatus Quintilium, ejus fratrem, Imperatorem elegit; Exercitus tamen Aurelianum Augustum salutavit. Quod ubi audisset Quintilius, vena soluta, mortem sibi voluntariam conscivit, diebus tantum XVII imperio potitus.

4. ἔτη ς'.] Aurelianus imperavit an. V. Mense VI. teste Eutropio l. 9.

5. ἐφόρει δὲ διάδημα ἔχον ἀστέρα.] Aureliani Mater erat solis sacerdos; quamobrem præcipuum stellæ huic cultum semper exhibuit. Imperator ejus etiam effigiem Clypeo ferens insculptam, uti nummi ejus testantur. quibus etiam solem nudi forma expressum, capiteque corona radiata insignito, cum hac inscriptione, SOLI INVICTO, observare licet.

6. καὶ πληρῶσαι τὰ τείχη] Lego, καὶ πληρώσας τ. τ. Anno vero imperii sui II. Tacito & Placidiano Coss. Aurelianum hanc Murorum Romanorum instau-

χρόνῳ, ἐποίησε θείαν αὐτοῦ κέλευσιν, ἵνα ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου, οἱ τῆς πόλεως πάσης ἐργαστηριακοὶ, [1] Αὐρηλιανοὶ χρηματίζουσι, τοῦ βασιλικοῦ ὀνόματος λαβόντες τὴν ἀξίαν, ὑπὲρ τιμῆς, καὶ κόπων. Ο δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς δεξάμενος μήνυσιν, ἐπεστράτευσε κατὰ Ζηνοβίας, βασιλίσσης Σαρακηνῶν, εἰς τὴν ἀνατολὴν ἀπελθών. Εμηνύθη γὰρ περὶ αὐτῆς, ὅτι ἐπραίδευσε, καὶ ἔκαυσε τὰ ἀνατολικὰ μέρη, ἕως τῶν ὁρίων Αντιοχείας τῆς μεγάλης, πλησίον τοῦ Ορόντου ποταμοῦ κατασκηνώσασα. Η μόνον δὲ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς Αντιόχειαν, εὐθέως ὥρμησεν, ὡς εἶχε, κατ' αὐτῆς ἐξελθών· καὶ συγκρούσας, κατέκοψε τὰ πλήθη αὐτῆς πάντα. Παραλαβὼν δὲ αὐτὴν Ζηνοβίαν, ἐκάθισεν εἰς δρομωναρίαν κάμηλον· καὶ πομπεύσας αὐτὴν εἰς τὰς ἀνατολικὰς χώρας πάσας, εἰσήγαγεν αὐτὴν καὶ εἰς Αντιόχειαν τὴν μεγάλην. Καὶ θεωρήσας ἐκεῖ ἱπποδρόμιον, εἰσήγαγεν αὐτὴν εἰς δρομωναρίαν κάμηλον. Καὶ κτίσας ἐν αὐτῇ Αντιοχείᾳ τόπον, ἔστησεν αὐτὴν ἄνω δεδεμένην, ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς· ὅντινα τόπον κτίσας, ἐκάλεσε, θρίαμβον. Κἀκεῖθεν κατενεγκὼν αὐτὴν, ἀπήγαγεν ἐν τῇ Ρώμῃ, ὡς βασίλισσαν

exiguo temporis spatio ad exitum perducto, Edicto suo Imperatorio decrevit, ut quotquot Romæ erant Operariorum in Mechanicis hisce sodalitiis, ab Imperatorio nomine, ***Aureliani***, exinde vocarentur nempe mercedem hanc, pro exantlatis laboribus, reportantes. Aurelianus vero per literas edoctus Zenobiam, Saracenorum reginam, partes orientales incendiis vastare, direptis omnibus, adusque Antiochiæ magnæ fines; & Orontem prope fluvium castra sua posuisse; in Orientem contra ipsam cum exercitu profectus est. Quamprimum autem Antiochiam appulsus fuerat, educto exercitu, sine mora reginam adortus est; prælioque commisso, & copiis ejus omnibus profligatis, ipsam quoque captivam habuit; & Cameio Dromadi superimpositam, per Orientem omnem in Triumpho diduxit. Antiochiam vero perductam, dum spectabat ipse Circensia, in Circum eam introduci jussit, dromadi insidentem. Pegmate quoque erecto, quod ob hoc *Triumphum* vocavit, in eo devinctam per triduum eam collocari jussit. Romam vero inde deportatam, ceu Regi-

---

instaurationem aggressum esse testatur Chr. Alex. Auctor: non autem, uti Noster, ipsis imperii initiis. Eusebius tamen hoc ab Aureliano factum asserit, sub dictis quidem Coss. anno tamen sequente, nempe imperii ejus III.

1. Αὐρηλιανοὶ χρηματίζουσι] Scr. χρηματίζωσι.

nam Barbarorum Saracenorum, ubi eadem qua Antiochiæ pompa triumphandam ibi dedisset, caput ei amputavit.

Porro Imperator Aurelianus, illis Enathi cognatis interfectis, Arabiam, ab illis occupatam, Romano imperio rursus asseruit.

Imperatore autem ab Antiochia magna discessuro, *Monetarii* Antiochenses, qui dicuntur, tumultuantes, veteres quasdam consuetudines reposcebant sibi. His vero infensus Aurelianus, pœnis eos compescuit.

Idem Aurelianus Daciam quoque Parapotamiam, Danubio fluvio adjacentem, in Provinciæ formam redegit. Aurelianus etiam in aliud bellum exivit: ubi per insidias

Βαρβάρων Σαρακηνῶν· καὶ θριαμβεύσας αὐτὴν ἐν τῇ Ρώμῃ, τῷ σεφόλῳ σχήματι, [1] ἀπεκεφάλισεν αὐτήν.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Αὐρηλιανὸς καὶ τὴν Αραβίαν, κατεχομένην ὑπὸ Βαρβάρων Σαρακηνῶν, συγγενῶν Ενάθου Σαρακηνοῦ, φονεύσας πάντας, ἐποίησεν αὐτὴν ὑπὸ Ρωμαίους εἶναι ἐπαρχίαν.

Εν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Αντιοχείας τῆς μεγάλης, ἐστασίασαν οἱ λεγόμενοι, [2] Μονιτάριοι Αντιοχείας ἐπὶ αὐτοῦ, κράζοντες διὰ συνηθείας τινάς. Καὶ ἀγανακτήσας κατ᾽ αὐτῶν, ἐτιμωρήσατο αὐτούς.

Ο δὲ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς καὶ [3] Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, τὴν παραποταμίαν, πλησίον οὖσαν τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ. Συνέβαλε δὲ ὁ αὐτὸς Αὐρηλιανὸς ἄλλον πόλεμον· καὶ [4] ὑπὸ τοῦ

1. *ἀπεκεφάλισεν αὐτήν.*] Hoc nemo alius unquam dixit. Zozimus quidem eam itinere mortuam tradit, falsissime: Et Romam enim perducta est, & ibidem etiam cum liberis Romanarum more matronarum, vitam agens, summo honore consenuit: cujus rei testes habemus Trebellium Pollionem, Eutropium, aliosque.

2. *Μονιτάριοι Αντιοχείας*] Μονήτα, & Μονίτα *Moneta*: unde Μονητάριος, & apud nostrum etiam Μονιτάριος, *Monetarius.* Insurrectio etiam Romæ à Monetariis facta est; gravis illa quidem, & periculi plena; & quam non nisi post septem suorum millia cæsa Aurelianus compescere potuit; uti ipse fatetur in Epistola sua ad Ulpium patrem, apud Flav. Vopiscum.

3. Δακίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν] Provinciam potius transtulit, quam fecit. Vopiscus, in Aureliano: *Quum vastatum Illyricum, ac Mœsiam deperditam videret, Provinciam trans Danubium Daciam à Trajano constitutam, sublato exercitu, & provincialibus, reliquit, desperans eam posse retineri; abductosque ex ea populos in Mœsia collocavit, appellavitque suam Daciam: quæ nunc duas Mœsias dividit.* Ita enim Eutropius, lib. IX. in Aureliano: *Provinciam Daciam, quam Trajanus ultra Danubium fecerat, intermisit, vastato omni Illyrico, & in Mœsia collocavit & est in dextera Danubio in mare fluenti, cum antea fuerit in læva.*

4. ὑπὸ τοῦ ἰδίου στρατοῦ ἐδολοφονήθη] Mnesthei, servi sui fraude, libellum Cæsaris manu scriptum fingentis, quo multa neci destinatorum nomina continebantur, occisus est: uti rem habes copiosius narratam apud Vopiscum.

ἰδίου

ἰδίου στρατοῦ ἐδολοφονήθη, [1] ἐν τόπῳ καλουμένῳ, Καινῷ Φρουρίῳ, ὡς κακῶς στρατηγήσας τὸν στρατόν. Καὶ τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ξα'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Αὐρηλιανοῦ, ἐβασίλευσε Τάκιτος Αὔγουστος, [2] μῆνας ζ'. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, λεπτὸς, ὑποφάλακρος, ἐλλόγιμος, κονδόθριξ, ὁλοπόλιος, λεπτόρινος, φρόνιμος. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀνεφάνη [3] Μανιχαῖός τις, ὀνόματι Κερδὼν, δογματίζων, καὶ διδάσκων, καὶ συνάγων ὄχλους. Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Τακίτου, ἐγένετο πόλεμος ἐν τῇ Ποντικῇ· καὶ κατῆλθεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολεμῶν, καὶ ἐσφάγη ἐν Ζτανικῇ τοῦ Πόντου, ὢν ἐνιαυτῶν οε'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Τακίτου, ἐβασίλευσε Φλωριανὸς Αὔγουστος, μῆνας β'. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, παχὺς, ἀναφάλας, λευκὸς, οἰνοπαὴς τοὺς ὀφθαλμοὺς, ὑπόσιμος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, πάνυ

à ſuis interfectus, (in loco, quod *Caſtrum Novum* appellatur,) ob Ducis officium male præſtitum; diem ſuum obiit, annos natus LXI.

Poſt Aurelianum imperavit Tacitus Auguſtus, menſes VII. Erat hic ſtatura juſtam ſuperante, corpore tenui, ſubcalvus, eloquens, crine curto, canus, naſo tenuiore, prudens. Hujus ſub imperio extitit Cerdo quidam nomine, Manichæus; qui factis Conciliabulis, dogmata ſua in vulgus diſſeminavit. Sub eodem Tacito, bellum in regione Pontica geſtum eſt; in quod Imperator ipſe profectus, occiſus eſt in Ztannica Ponti, annum agens lxxv.

Hunc excepit Florianus Auguſtus; qui regnavit menſes II. Erat autem ſtatura curta, craſſus, recalvaſter, colore candido, lippus, ſubſimus, capillitio, mentoque caneſcentibus, ingenii acutiſſimi.

1. *ἐν τόπῳ καλουμένῳ, Καινῷ Φρουρίῳ*] Ita etiam Eutropius, lib. 9. *Interfectus eſt in itineris medio quod inter Conſtantinopolim & Heracleam eſt, ſtrata veteris locus Cenophrurium appellatur*: Ubi tamen ſcribendum, *Cænophrurium*: & apud noſtrum, *καινῷ Φρουρίῳ*, uti habet Euſebius & Cedrenus; qui etiam Caſtellum hoc ab incolis, Κενοφλώριον, vocari teſtatur.

2. *μῆνας ζ'.*] Imo intra ſextum Imperii ſui menſem, militari tumultu oppreſſus, interiit. vide Eutrop.

3. *Μανιχαῖός τις, ὀνόματι Κερδὼν.*] Ita etiam Chr. Alex. Auctor. Verum Quot Cerdones nobis proferunt ſcriptores iſti? Supra enim habuimus Marcionem Hæreticum, ſub Hadriano Imperat. Marcion autem iſte Cerdonis illius unici, quem producunt Hiſtorici, nominis hujus Hæreſiarchæ diſcipulus erat. Manichæus itaque, quem hic Noſter indigetat, forte eſt Manes ipſe, Manichæorum Choregus, nominiſque Auctor: quem circa hæc tempora, impia ſua dogmata diſſeminaſſe, ex ſcriptoribus Eccleſiaſticis conſtat. Vide Euſebium, Hiſt. Eccleſ. l. 7. cap. 25. Cedren. Glycam, Annal. part. 3. Zonar. Tom. 2. Socrat. Scholaſt. Hiſt. Eccleſ. lib. 1. cap. 17. alioſque, Chr. tamen Alex. Auctor, unicus quod ſciam, Manetem Hæreſiarcham ſub Nerva Imp. ponit.

Perſis

Persis hic bellum intulit: per Tarsum vero iter faciens, à suis interficitur, annos natus lxv.

Post Florianum, imperavit Ælius Probus, annos III, & menses III. Erat hic statura justam superante, ventricosus, crine plano, detonsoque, barba hirsuta, cute nigra, rufus, oculis pulchris, summe prudens: Factioni autem Prasinæ studebat. Hic Musæum, quod vocant, Antiochiæ Magnæ, & Nymphæum, sigmatis forma extructum, adornavit; cælato ibi Oceano, opere Musivo. Insuper etiam Edicto Imperatorio jussit, uti ex ærario Publico Antiochensi, stipendia annua, pro juventute urbis, literis gratis instituenda, exhiberentur.

Idem Imperator Probus bellum adversus Gothos, in Sirmio habuit; quo tempore fames ingens per totum orbem grassata est. Annona autem deficiente, seditione in exercitu excitata, à militibus interfectus est, annos L. natus.

δὲ δριμύτατος. Ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, καὶ ὡς κατέρχεται ἐν Ταρσῷ, ἐσφάγη ὑπὸ τῶν ἰδίων, ὢν ἐνιαυτῶν ξε΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Φλωριανοῦ, ἐβασίλευσε [1] Ἥλιος Πρόβος [2] ἔτη γ΄, καὶ μῆνας γ΄. Ἦν δὲ διμοιριαῖος, προγάστωρ, ἁπλόθριξ, ἀποκουρος, δασυπώγων, μελάγχρους, πυῤῥακὴς, εὐόφθαλμος, σοφὸς πάνυ· ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος. Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐπεκόσμησεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ [3] τὸ λεγόμενον Μουσίον, καὶ τὸ ἐν αὐτῇ Νυμφαῖον τὸ σιγματοειδὴς· γράψας ἐν αὐτῷ διὰ μουσαρίου τὸν ὠκεανόν. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὰς σιτήσεις τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀντιοχείας, ἐκ τοῦ δημοσίου ἔταξεν, ἵνα δωρεὰν παιδεύωσι διὰ θείας αὐτοῦ προστάξεως θεσπίσας.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Πρόβος ἐπολέμησε τοῖς Γότθοις, ἐν τῷ Σιρμίῳ· καὶ ἐν τῷ πολεμεῖν αὐτὸν, ἐγένετο λιμὸς κοσμικὸς μέγας, καὶ μὴ εὑρεθέντων ἀναλωμάτων, ἐστασίασεν ὁ στρατός· καὶ ἐπελθόντες [4] ἔσφαξαν αὐτὸν, ἐν τῷ Σιρμίῳ, ὄντα ἐνιαυτῶν ν΄.

Μετὰ

1. Ἥλιος Πρόβος] Probum Imp. Helium, sive Ælium dictum nullibi invenio. Sed nec nomen hoc agnoscunt Imp. hujus nummi, qui ita inscribuntur: IMP. C. M. AUR. PROBUS P. F. AUG. id est; *Imperator Cæsar Marcus Aurelius Probus, Pius, Fœlix, Augustus.* Antonius Piso, in Tractatu suo *de Nummis Antiq.* Gallice scripto, Imperatorem hunc, *Marcum Aurelianum Valerianum Probum*, appellat.

2. ἔτη γ΄, καὶ μῆνας γ΄,] Cedrenus, & Glycas. Probo Imperanti annos II, & menses IV tantum tribuunt: Eutropius tamen, & post eum Jornandes, VI annos & IV menses eum imperasse testantur; cui numero Eusebius mensem unicum adimit. Itaque apud Nostrum scribendum videtur, ἔτη ϛ΄, καὶ μ. γ.

3. τὸ λεγόμενον Μουσίον] Scr. Μουσεῖον.

4. ἔσφαξαν αὐτὸν ἐν τῷ Σιρμίῳ] De loco, & mortis genere, Nostro cum aliis

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Πρόβου, [1] ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κάρος, ἔτη β΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, εὔστηθος, λευκὸς, ἁπλόθριξ, μιξοπόλιος, ὑπόγλαυκος, πλατόψις, εὔρινος, παχύχειλος, ὑπερήφανος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] ὑπέταξε χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε, Καρίαν, ποιήσας αὐτὴν ἐπαρχίαν. Ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, καὶ εἰσελθὼν παρέλαβε τὰ Περσικὰ μέρη, ἕως Κτησιφῶντος πόλεως, καὶ ὑπέστρεψεν. Ἐτείχισε δὲ ἐν τῷ λιμιτῷ κάστρον, ὅπερ ἐποίησε πόλιν, δοὺς αὐτῇ καὶ δίκαιον πόλεως, [3] ὃ ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Κάρας. Ὑποστρέψας δὲ ἐν Ῥώμῃ, ἐξῆλθεν ἐν ἄλλῳ πολέμῳ Οὔννους, [4] καὶ ἐσφάγη, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαξίμου, Ιαννουαρίου, ὢν ἐτῶν ξ΄ ἥμισυ.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κάρου [5] ἐβασίλευσε Νουμεριανὸς Αὔγουστος,

Post Probum imperavit diviniſſimus Carus, annos II. Erat autem ſtatura brevi, pectore firmo, candidus, crine plano, ſubcanus, oculis ſubcæſiis, vultu lato, naſo decoro, labioſus, ſuperbus. Imperator iſte regionem quandam Subjugavit, quam in Provinciæ formam redactam, *Cariam*, vocavit. Contra Perſas etiam arma movit; eorumque regiones, ad Cteſiphontem uſque urbem, occupavit. Inde vero reverſurus Caſtrum ibi, in limitibus ſitum muro cinxit: datoque eidem Civitatis jure, à nomine ſuo, *Caras*, vocavit. Romam deinde reverſus, belloque alio adverſus Hunnos ſuſcepto, interfectus eſt; Maximo, & Januario, Coſſ. annos LX, cum ſemiſſe natus.

Hunc excepit Numerianus Auguſtus, & regnavit annos

---

aliis convenit Scriptoribus; de cauſa non item. Fl. Vopiſcus tres Probi cædis profert cauſas: 1. quod milites nunquam ocioſos permiſit: 2. quod dixerat, brevi fore, ut nullis militibus opus ſit: 3. quod in patria ſua amplianda ad ſordida, ac ſervilia miniſteria milites coegiſſet.

1. ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Κάρος ἔτη β΄.] Caro imperanti annos II tribuit Auctor noſter; ſingulisque filiis ejus ſucceſſive, totidem: Cum tamen Carus pater, & filii duo, una imperarint, nec imperii annum tertium expleverint omnes.

2. ὑπέταξε χώραν, ἥντινα ἐκάλεσε Καρίαν] Ubinam tandem terrarum hæc regio? Cariam quidem agnoſcimus, Aſiæ minoris regionem; ſed longe ante Carum Imp. hoc nomine vocatam.

3. ὃ ἐκάλεσεν εἰς ἴδιον ὄνομα, Κάρας] Κάρα, ut cum noſtro Cedrenus, & Procopius, ſive Κάῤῥαι, ut Stephanus, urbs eſt Meſopotamiæ, quæ Hebræis חרן *Charan.*

4. καὶ ἐσφάγη, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαξίμου καὶ Ιαννουαρίου] Alii Carum, in Perſide fulmine ictum interiiſſe ſcribunt; Verum his Coſſ. hoc fieri non potuit. Maximianum quidem, & Januarium Coſſ. habemus, apud Euſebium, & Chr. Alex. Auctorem; quos tamen hic ad Diocletiani annum IV. ille ad ejuſdem an. III. ponit.

5. ἐβασίλευσε Νουμεριανὸς] Carus, expeditione in Perſas ſuſcepta, Numerianum,

annos II. Erat hic procerus, gracilis, crine lento, facie longa, tenuique, barbatus, subcanus, naso decoro, oculis pulchris, colore nigro. Hujus sub Imperio, Christiani gravem Persecutionem perpessi sunt: quo tempore martyrium subierunt S. Georgius Cappadox, & S. Babylas: erat enim hic Episcopus Antiochiæ Magnæ.

Numerianus enim Imperator, expeditione in Persas suscepta, [per Antiochiam] Iter faciens, & Christianorum sacra Mysteria inspiciendi desiderio captus; Ecclesiam Sanctam, ubi Christiani congregati fuerunt, uti cujusmodi eorum essent Mysteria intelligeret, ingredi voluit: Audierat enim, Galilæos in occulto, Litanias suas celebrare. Propiùs autem, accedenti, occurrebat S. Babylas, ingressum ejus prohibens, verbis hisce: '*At ego* non sinam 'te, Idolothytis conspurcatum, in Mysteria Dei viventis introspicere. Ad hoc indignatus Numerianus Imperator, eum absque mora neci tradidit. Antiochia deinde discedens adversus Persas proficiscitur. Persæ autem, prælio cum eo commisso, gravi-

ἔτη δύο. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ἁπλόθριξ, μακρόψις, λεπτοχαράκτηρος, εὐπώγων, μιξοπόλιος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, μελάγχροος. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας διωγμὸς χριστιανῶν μέγας ἐγένετο· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Γεώργιος ὁ Καππάδοξ, ¹ καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς· ἦν γὰρ ἐπίσκοπος Αντιοχείας τῆς μεγάλης.

Καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ἀπιὼν πολεμῆσαι κατὰ Περσῶν. καὶ θέλων κατασκοπῆσαι τῶν χριστιανῶν τὰ θεῖα μυστήρια, ἐβουλήθη εἰσελθεῖν ἐν τῇ ἁγίᾳ ἐκκλησίᾳ, ὅπου συνήγοντο οἱ χριστιανοὶ, εἰς τὸ θεάσασθαι, τί ἐστιν, ἃ ποιοῦσι μυστήρια, ἀκούσας, ὅτι κρυπτόμενοι τελοῦσι τὰς λειτουργίας αὐτῶν οἱ αὐτοὶ Γαλιλαῖοι. Καὶ ἐλθὼν πλησίον, ἐξαίφνης ὑπηντήθη ὑπὸ τοῦ ἁγίου Βαβυλᾶ· καὶ ἐκώλυσεν αὐτὸν, λέγων αὐτῷ, ὅτι μεμιαμμένος ὑπάρχεις ἐκ τῶν θυσιῶν τῶν εἰδώλων· καὶ οὐ συγχωρῶ σοι ἰδεῖν μυστήρια Θεοῦ ζῶντος. Καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ἐφόνευσεν αὐτὸν εὐθέως· καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Αντιοχείας, καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν· ἐν τῷ δὲ συγκροῦσαι αὐτὸν τὸν πόλεμον, ἐπετέθησαν αὐτῷ οἱ

rianum, filium natu minorem, optimæ spei adolescentem, illuc secum duxit: Carino interim, filio natu majori, rerum Occidentalium cura commissa. Caro autem patri fatis functo, Numerianus haud longe superfuit, Apri soceri insidiis interfectus.

1. Καὶ ὁ ἅγιος Βαβυλᾶς] Persecutione sub Decio Imp. facta martyrium subiisse S. Babylam, testatur Eusebius, & post eum Zonaras: verum quæ hîc de S. Babylæ Martyrio profert Auctor, ab Eusebii narratione longe recedunt.

Πέρσαι,

Πέρσαι, ¹ καὶ ἀνεῖλαν τὸ πολὺ πλῆθος τῆς βοηθείας αὐτοῦ, καὶ ἔφυγεν εἰς Κάραις τῇ πόλει· καὶ φοσσεύσαντες οἱ Πέρσαι, παρέλαβον αὐτὸν αἰχμάλωτον. καὶ εὐθέως ἐφόνευσαν αὐτόν· ² καὶ ἐκδείραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ, ἐποίησαν ἀσκόν· καὶ σμυρνιάσαντες, ἐφύλαξαν αὐτὸν εἰς ἰδίαν δόξαν. Τὸ δὲ λοιπὸν πλῆθος αὐτοῦ κατέκοψαν. τελευτᾷ δὲ ὁ βασιλεὺς Νουμεριανὸς, ὢν ἐνιαυτῶν λς΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Νουμεριανοῦ, ἐβασίλευσε Καεῖνος Αὔγουστος, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ ἔτη β΄. Ἦν δὲ κονδοειδὴς, παχὺς, πλατόψις, λευκὸς, οὐλόθριξ, ἀναφάλας, σπανὸς, μεγαλόψυχος. ἐφίλει δὲ τὸ Πράσινον μέρος.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, εἰς ἐκδίκησιν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ ἀδελφοῦ, Νουμεριανοῦ· καὶ περιεγένετο αὐτῶν κατὰ κράτος. Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐτελεύτησαν οἱ ἅγιοι, Κοσμᾶς, καὶ Δαμιανὸς, τῷ τρόπῳ τούτῳ, φθονηθέντες ὑπὸ τοῦ ἰδίου αὐτῶν ἐπιστάτου. Ἦσαν γὰρ ἰατροὶ τὴν ἐπιστήμην, ἠγαπῶντο δὲ ὑπὸ τοῦ βασιλέως Καείνου, ὡς ποιοῦντες ἰάσεις· συνέβη γὰρ τοῦτο γενέσθαι τῷ αὐτῷ Καρίνῳ

ter ei incubuerunt; maximaque exercitus Imperatorii parte excisa; ipse fuga in Caras evasit. Persæ vero urbem obsidione cingentes, captivum eum habuerunt, necique statim traditum, excoriarunt: detractamque ei pellem, in utrem efformarunt: unguentisq; conditam, gloriæ causa asservarunt: Reliquum vero quod fuit exercitus ejus penitus delerunt. Numerianus autem Imperator è vivis excessit annos natus XXXVI.

Post Numerianum imperavit Carinus Augustus, frater ejus, annos II. Erat autem statura curta, crassus, vultu lato, candidus, crine crispo, recalvaster, parcus, magnanimus: Factioni autem Prasinæ studebat.

Hic, suscepto Imperio, absque mora Persis bellum intulit, Numeriani fratris in Vindictam: eosque penitus profligavit. Eodem imperante, Sancti illi, Cosmas & Damianus, domino suo invisi, neci traditi sunt, hoc modo. Erant hi professione Medici; quos Imperator etiam, ob curationes ab eis effectas, magni habuit: cui etiam ipsi hujusmodi quid contigerat. Post Persas prælio devictos & infinitam eorum multitudinem

---

1. καὶ ἀνεῖλαν τὸ πολὺ πλῆθος &c] Ἀνεῖλα, aor. 1. inusit. ab εἴλω· cujusmodi frequenter utitur Auctor noster.

2. καὶ ἐκδείραντες τὸ δέρμα αὐτοῦ &c.] Tale quid de Valeriano factum memorant scriptores nonnulli: Numeriano vero hæc non accedisse, ex probatis scriptoribus satis constat.

excisam, Persæ trium mensium inducias petierunt. Imperator itaque, ob hyemis intemperiem, exercitus etiam sui bellis attriti rationem habens, conditiones pacis in tres menses concessit. Ipse interim in Cyrrhesticam, quam vocant, regionem contendit, ob exercitum suum reficiendum, & ut vulnerati sanarentur. Ubi per hyemem commoranti, quæque ad bellum spectabant, pertractanti, subito accidit faciem ejus in aversum detorqueri. Cumque ii, qui plurimi eum sequebantur, Medici nihil omnino proficerent, regionis illius Medici ad Imperatorem vocati sunt; ut qui regionis suæ aëris vim penitus introspectam haberent. Quos inter, ad Imperatorem accesserant cum domino suo Sancti illi, Cosmas & Damianus. Cumque in Imperatore sanando frustra fuissent Medici omnes;

βασιλεῖ. [1] Μετὰ τὸ συγκροῦσαι τοῖς Πέρσαις, καὶ τὰς ἐπάνω ἐνέγκαι, καὶ κόψαι ἐξ αὐτῶν ἄπειρον πλῆθος, χειμῶνος βαρυτάτου γινομένου, ᾔτησαν οἱ Πέρσαι μηνῶν τριῶν ἔνδοσιν γενέσθαι· καὶ διὰ τὸ ἐπαχθὲς τοῦ χειμῶνος, φειδόμενος τοῦ ἰδίου στρατοῦ, [2] ὡς κοπωθέντι, ἐπέδωκε τὴν τριῶν μηνῶν τὴν αἴτησιν τῆς εἰρήνης. Καὶ λαβὼν τὸ ἴδιον πλῆθος, ἦλθεν ἐπὶ τὴν λεγομένην [3] χώραν τῶν Κηρυστικῶν, βουλόμενος καὶ τὸν ἴδιον στρατὸν ἀναπαῦσαι, καὶ τοὺς πληγάτους θεραπευθῆναι. Ελθόντος δὲ αὐτοῦ ἐν τοῖς Κηρυστικοῖς, ἐν τῷ χειμῶνι, κἀκεῖ αὐτοῦ διάγοντος καὶ τὰ τοῦ πολέμου πραγματεύοντος, συνέβη ἐξαίφνης τὴν ὄψιν αὐτοῦ εἰς τὰ ὀπίσω στραφῆναι. Καὶ πολλῶν ἰατρῶν ἀκολουθούντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, καὶ μηδὲν αὐτὸν ὠφελησάντων, ἐκελεύσθησαν οἱ τῆς χώρας ἰατροὶ εἰσελθεῖν πρὸς τὸν βασιλέα, ὡς εἰδότες τοὺς ἀέρας τῆς ἑαυτῶν χώρας. Εν οἷς εἰσῆλθε καὶ ὁ Επιστάτης τῶν ἁγίων, Κοσμᾶ, καὶ Δαμιανοῦ, πρὸς τὸν βασιλέα· [4] καὶ συνεισῆλθαν ἅμα αὐτῷ οἱ ἅγιοι. Καὶ μηδὲν δυνη-

1. μετὰ τὸ συγκροῦσαι τοῖς Πέρσαις] Quas hic aniles fabulas profert Auctor? in Persas enim nunquam Carinus Imp. profectus est; utpote cui à Patre Caro in Persas proficiscente, imperii Occidentalis cura commissa est.

2. ὡς κοπωθέντι] Scr. κοπωθέντος.

3. χώραν τῶν Κηρυστικῶν] Scr. Κυῤῥιστικῶν. Cyrrhestica, regio Syriæ, Antiochiæ contermina, à Cyrrho urbe sic dicta Stephan. Κύῤῥος, πόλις Συρίας, ἡ ἀκρόπολις· Σίνδαρος ὁ πολίτης Κυῤῥιστής, ὡς Πολύβιος πέμπτῳ· καὶ Κυῤῥιστὶς ἡ Αθηνᾶ, καὶ ἡ χώρα, Κυῤῥιστική. Pro Σίνδαρος tamen repono Γίνδαρος, ex Strabone lib. 16. Qui etiam Κυρηστικὴ scribit cum η', quandoque etiam cum ι', & simplici ρ'. εἶτα ἡ Κυρηστικὴ μέχρι Αντιοχίδος. Et paulo infra: Ενταῦθα δ' ἐστὶ πόλις Γίνδαρος, ἀκρόπολις τῆς Κυῤῥιστικῆς. Plinius lib. Nat. Hist. lib. 5. cap. 23 de Cœlesyria verba faciens, Cyrrhesticam vocat: *Et inde Cyrrhistica regio Cyrrhum, &c.*

4. καὶ συνεισῆλθαν ἅμα] ἦλθα, aor. 1. inusitat. ἔλθω, & paulo supra, εἶλα ab ἕλω.

θέντων

θέντων τῶν ἰατρῶν ὠφελῆσαι τὸν βασιλέα Καρῖνον, οἱ ἅγιοι Κοσμᾶς καὶ Δαμιανὸς λαθραίως διελέχθησάν τισι τῶν μεγιστάνων τοῦ βασιλέως, ἵνα ἰάσωνται αὐτόν. Καὶ εἰσηνέχθησαν οἱ ἅγιοι τῷ βασιλεῖ ἐν νυκτὶ, καὶ αὐτοὶ ἰάσαντο αὐτὸν διὰ τῆς ἰδίας προσευχῆς. Καὶ ἐπίστευσεν αὐτοῖς, λέγων· ὅτι, οὗτοι οἱ ἄνθρωποι δοῦλοι τοῦ Θεοῦ, τοῦ ὑψίστου εἰσί. Καὶ ὑγιάνας, καὶ ἀποκαταστα θεὶς, ὡς ἦν τὸ πρότερον, εἶχεν αὐτοὺς ἐν τιμῇ καὶ πάντες οἱ μεγιστᾶνες αὐτοῦ. Παρακληθεὶς δὲ παρ᾽ αὐτῶν τῶν ἁγίων, ἐποίησεν εὐθέως θείαν αὐτοῦ διάταξιν εἰς πᾶσαν τὴν Ῥωμαϊκὴν πολιτείαν, ὥστε μηδένα τῶν λεγομένων χριστιανῶν ὑπομεῖναί τι κακὸν, μήτε δὲ κωλύεσθαι θρησκεύειν, ὡς βούλονται.

Ο δὲ ἐπιστάτης αὐτῶν, εἰσαχθεὶς ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀξιωματικῶν ἰατρῶν, τῶν ἀκολουθέντων τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἑωρακὼς τὴν πρὸς τοὺς ἁγίους ἀγάπην, ἣν εἶχεν ὁ βασιλεὺς πρὸς αὐτοὺς, φθονῶν αὐτοῖς ἐκαρτέρησε. Καὶ μετὰ τὸ ἐξελθεῖν τὸν αὐτὸν Βασιλέα Καρῖνον ἐκ τῶν Κηρυστικῶν εἰς τὰ Περσικὰ, [1] δόλου ὁ ἐπιστάτης τῶν ἁγίων, Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ, λαβὼν αὐτοὺς μετὰ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ἀνθρώπων ἐν τοῖς ὄρεσιν, [2] ἐκρέμνισεν αὐτοὺς, ὡς ὄντας ἐκ τοῦ δόγματος τῶν χριστιανῶν· καὶ οὕτως οἱ δίκαιοι ἐτελειώθησαν.

Εν δὲ τῷ μέσῳ χρόνῳ τοῦ πο-

Sancti, Cosmas, & Damianus, quosdam ex Primoribus Imperatoris clanculum alloquuti, rogabant, uti eum sanandi licentiam ipsi haberent. Per noctem itaque intromissi Sancti hi, precibus suis Imperatorem sanabant: qui fidem deinceps eis habens, dicebat; ‘Homines isti ‘Servi sunt Dei altissimi. Imperator itaque, pristinæ sanctitati restitutus, Sanctos hosce & ipse, & Optimates ejus, in honore habuerunt. Quin & rogatu eorum divino suo Edicto per totum Imperium Romanum protinus promulgato, cavebat; ne quis deinceps Christianos, quos vocant, violaret, aut à cultu suo prohiberet.

Cæterum eorum Dominus, ubi intellexerat quanto Sanctos hosce amore prosequebatur Imperator; à Primariis Medicis Imperatoris in id adductus summe eos invisos habuit: Quam primum vero Imperator ex Cyrrestica regione in Persidem discesserat, servis suis stipatus, per dolum Sanctos illos ad montes abductos, tanquam Christiani dogmatis sectatores, præcipites dedit. Talem itaque vitæ exitum Justi hi habuerunt.

Imperator autem Carinus,

1. δόλου ὁ ἐπιστάτης] Scr. δόλῳ. 2. ἐκρέμνισεν αὐτοὺς] Scr. ἐκρήμνισεν.

medio belli tempore, naturæ concessit, annos natus XXXII.

Carinum excepit Diocletianus; qui imperavit annos XX, & menses IX. Erat hic procerus, gracilis, facie macilenta, capite, barbaque canus, colore corporis pallente, oculis cæsiis, naso crasso, subcurvus, summe magnanimus, ædificandique studiosissimus. Imperator vero designatus est, Basso, & Quintiano, Coss.

Hoc Imperante, tenebræ profundæ per diem integrum, orbi incubuerunt. Tertio autem imperii anno exacto, Maximianum filium, qui & Herculianus, Cæsarem creavit. Persis autem arma sumentibus, Diocletianus, cum Maximiano, in eos profectus est. Per Antiochiam vero magnam facto itinere, Diocletianus, Maximiano contra Persas misso, ibidem commoratus est: ubi etiam Palatium ingens extruxit, inventis ibi jactis olim à Gallieno Licinniano fundamentis. Balneum etiam Publicum urbis in planicie extruxit, prope Cir-

λέμου, ὁ αὐτὸς [1] Καρῖνος τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν λβ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Καρίνου, ἐβασίλευσε Διοκλητιανὸς, ἔτη κ΄, καὶ μῆνας θ΄. Ην δὲ μακρὸς, λεπτὸς, ξηρόψις, ὁλοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, λευκὸς τῷ σώματι, γλαυκὸς, παχύρινος, ὑπόκυρτος, μεγαλόψυχος πάνυ, καὶ φιλοκτίστης. Ανηγορεύθη δὲ βασιλεὺς, ἐπὶ [2] τῆς ὑπατείας Βάσσου, καὶ Κουιντιανοῦ.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [3] ἐγένετο σκότος μέγα πᾶσαν τὴν ἡμέραν· μετὰ δὲ τρία ἔτη τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἐποίησε Καίσαρα [4] τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν, [5] τὸν καὶ Ερκουλλιανόν. Τῶν δὲ Περσῶν κινησάντων, ὁπλισάμενος ὁ Διοκλητιανὸς ἐπεστράτευσεν ἅμα τῷ Μαξιμιανῷ. Καὶ φθασάντων τὴν αὐτὴν Αντιόχειαν τὴν μεγάλην, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς Μαξιμιανὸν τὸν Καίσαρα κατὰ Περσῶν, καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς ἐν Αντιοχείᾳ. Καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ παλάτιον μέγα, εὑρὼν θεμελίους τεθέντας πρότερον μὲν ὑπὸ Γαλλιηνοῦ, τοῦ καὶ Λικιννιανοῦ. Εκτισε δὲ ὁ αὐτὸς

1. Καρῖνος τελευτᾷ τῷ ἰδίῳ θανάτῳ [Imo à Diocletiano multis præliis tentatus, ab eodem tandem victus interficitur, teste Fl. Vopisco.

2. τῆς ὑπατείας Βάσσου καὶ Κουιντιανοῦ] Bassum & Quintianum Coss. Eusebius ad Diocletiani Imp. annum IV. ponit; Chr. Alex. auctor, ad ejusdem annum V.

3. ἐγένετο σκότος μέγα.] De tenebris hisce apud alios altum silentium.

4. τὸν υἱὸν αὐτοῦ Μαξιμιανὸν] Diocletiani gener, non filius erat Maximianus. vide Cedrenum.

5. τὸν καὶ Ερκουλλιανόν] Ερκούλιος, aliis omnibus, tam Græcis, quam Latinis, atque etiam Nostro infra dictus est.

Διοκλη-

Διοκλητιανὸς καὶ δημόσιον λουτρὸν, εἰς τὴν πεδιάδα, πλησίον τοῦ παλαιοῦ Ἱππικοῦ, ὅπερ ἐκάλεσε τὸ Διοκλητιανόν. Ἔκτισε δὲ καὶ ὥρεια, [1]λόγῳ ἀποθετῶν σίτου· καὶ μέτρα δὲ σίτου πᾶσιν ἔδωκε, καὶ τῶν πιπρασκομένων ἄλλων πάντων· διὰ τὸ μὴ ἐπηρεάζεσθαί τινα τῶν ἀγοραίων ἀπὸ τῶν στρατιωτῶν. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Στάδιον τὸ λεγόμενον ἐν Δάφνῃ, διὰ τοὺς Ὀλυμπικοὺς, καὶ τοὺς λοιποὺς ἀγωνιστάς· ὥστε μὴ [2]ἀπιέναι ἐν κοτείγαις καὶ στεφανοῦσθαι ἐν Ἀργυρῷ ποταμῷ· ἀλλὰ μετὰ τὸ ἀγωνίσασθαι πάντας ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀνιέναι αὐτοὺς ἐν τῇ λεγομένῃ Δάφνῃ, καὶ μὴ ἵνα τοσοῦτον διάστημα ὁδοῦ ἀπέρχωνται, ἐν τῷ Ἀργυρῷ ποταμῷ, ἐν κοτείγαις τῆς Κιλικίας, καὶ οἱ Ὀλυμπικοὶ καὶ οἱ Ἀντιοχεῖς, ἀπιόντες κατὰ τὰ Ὀλύμπια· καθὼς καὶ ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ διατάξει ἐκέλευσεν, ἐν Δάφνῃ [3]δαφνοῦσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους ἐν τῷ ἀγῶνι τῶν Ὀλυμπίων. Ἔκτισε δὲ, ἐν αὐτῷ τῷ Σταδίῳ Δάφνης, ἱερὸν Ὀλυμπίου Διός· καὶ ἐν τῇ σφενδόνῃ, τοῦ αὐτοῦ Σταδίου, [4]ἔκτισεν ἱερὸν τῇ Νεμέσῃ. Ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸ τοῦ Ἀπόλλωνος ἱερὸν, κοσμήσας διαφόροις μαρμάροις. Ἔκτισε δὲ

cum veterem; quod Diocletianum vocavit. Horrea quoque, pro frumentis condendis, extruxit: menſuris etiam frumenti, aliorumque venalium omnium publice conſtitutis: ne, qui mercaturam exercerent, à milite damno aliquo afficerentur. Stadium quoque, quod vocant, in Daphne extruxit, propter Olympicos, alioſque Agoniſtas; ſcilicet ne quadrigis vecti, ad Argyrum fluvium proficiſci tenerentur, ad Coronationem: poſt certamina Antiochiæ magnæ finita, Daphnem peterent; neque in poſterum tantum itineris intervallum emetirentur, ad Argyrum fluvium quadrigis devecti Cilicibus, Antiochenſes, quique in Olympicis Agoniſtæ fuiſſent. Poſt ludos itaque finitos, juxta Edictum Imperatorium, Daphnem deinceps petebant, uti ibi coronarentur. Condidit etiam, in hoc Daphnes ſtadio, fanum Jovis Olympii: & in ejuſdem ſtadii funda, templum Nemeſi erexit. Apollinis quoque fanum inſtauravit; variiſque Marmoribus exornavit. Tem-

---

1. λόγῳ ἀποθετῶν] forte ſcribendum, ἀποθηκῶν

2. ἐν κοτείγαις] Ita etiam infra: καὶ μὴ ἵνα τοσοῦτον διάστημα ὁδοῦ ἀπέρχωνται ἐν τῷ Ἀργυρῷ ποταμῷ ἐν κοτείγαις τῆς Κιλικίας. Locus iſte difficilis eſt, & cui enucleando me fateor imparem. Κοτείγαις, *Quadrigis*, vertimus, nempe ob vocum ſimilitudinem: nec enim vocabulum hoc uſquam alibi invenire potui. Quid tamen Quadrigis cum fluvio? De hoc videant eruditi.

3. Δαφνοῦσθαι τοὺς ἀγωνιζομένους] forte στεφανοῦσθαι.

4. ἔκτισεν ἱερὸν τῇ Νεμέσῃ] Scr. Νεμέσει.

plum

plum etiam ſubterraneum Hecate ſacravit; in quod per gradus CCCLXV deſcendebatur. Palatium inſuper in Daphne extruxit; ubi Imperatores, illuc adventantes, commorarentur: cum antea tentoriis ſolum, ad Lucum defixis, uterentur. Quinetiam fabricas ibi erexit, in quibus arma, in exercitus uſum, fabricarentur. Edeſſæ etiam fabricas erexit, uti armamenta belli ad manum haberent. Similiter etiam in Damaſco fabricas extruxit; ob frequentes Saracenorum incurſiones. Antiochiæ etiam Monetarum officinam, qua nummi cuderentur terræmotibus collapſam, redintegravit. Balneum etiam, præter alia tria à ſe condita, quartum quoque extruxit, quod Senatorium nominavit.

Maximianus interim Cæſar, Perſis penitus debellatis, Antiochiam revertitur; Captivam ſecum ducens Perſici regis uxorem: quam paucis ſtipatam, (exercitu reliquo funditus deleto,) ad Indiæ limites, una cum Rege Marito fugientem, aſſecutus fuerat. Regina autem Perſarum, Arſane, Diocletiani Romani Imperatoris juſſu, in Daphne

καὶ τῇ Ἑκάτῃ ἱερὸν καταχθόνιον, βαθμῶν τξε´. Ἔκτισε δὲ ἐν Δάφνῃ καὶ παλάτιον, εἰς τὸ τοὺς ἀνιόντας βασιλεῖς, ἐκεῖ καταμένειν· ἐπειδὴ πρότερον εἰς τὸ ἄλσος ἐποίουν παπυλεῶνας, καὶ κατέμενον. [1] Ἔκτισε δὲ καὶ φαβρικὰς τρεῖς, πρὸς τὸ κατασκευάζεσθαι ὅπλα τῶν στρατῶν. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἐδέσσῃ φαβρικὰ, διὰ τὸ τὰ ὅπλα ἐγγὺς χορηγεῖσθαι· ὡσαύτως δὲ καὶ ἐν Δαμασκῷ ἔκτισε φαβρικὰ, ἐννοήσας τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν. Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ Μόνηταν, ὥστε χαράσσεσθαι ἐκεῖ νομίσματα· ἦν γὰρ ἡ αὐτὴ Μόνητα ἀπὸ σεισμοῦ καταστραφεῖσα· καὶ ἀνενεώθη. Ἔκτισε δὲ καὶ λουτρὸν, ὅπερ ἐκάλεσε Συγκλητικόν· ὁμοίως δὲ καὶ ἄλλα γ´ λουτρά.

Ὁ δὲ Καῖσαρ Μαξιμιανὸς ἀπελθὼν κατὰ Περσῶν, καὶ νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος, ἐπανῆλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, λαβὼν αἰχμάλωτον τὴν τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν γυναῖκα, ἐκείνων φυγόντων, μετὰ ὀλίγων ἀνδρῶν, εἰς τὸ Ἰνδολιμιτὸν [illegible] πλήθους αὐτῶν ἀναλωθέντος. Ἡ δὲ βασίλισσα τῶν Περσῶν Ἀρσανὴ ᾤκησεν ἐν Δάφνῃ, φυλαττομένη κατὰ κέλευσιν

1. ἔκτισε δὲ καὶ φαβρικὰς] φαβρικὸν etiam neutrum infra habemus; ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἐδέσσῃ φαβρικά. Juſtiniani Novell. 85. habet, φάβρικες ὥστε διὰ θείας ἡμῶν ἀντιπεχεφῆς ἐν ἐκείνοις αὐτοὺς καταπιπλᾶσθαι τοῖς τόποις, ἐν οἷς εἰσὶ δημόσιαι φάβρικες. *Fabricæ* autem hæ loci erant publici, armis conficiendis deſtinati; artificibus etiam ex publico ſtipe conſtituta, ut ex ſequentibus, Juſtinian. Novel. citat. apparet: ἐφ᾽ ᾧ δημόσια αὐτοὺς ἐργαζομένους ὅπλα, καὶ τὰς ἐκ τοῦ δημοσίου σιτήσεις κομίζεσθαι.

τ͂ βασιλέως Ῥωμαίων Διοκλητιανοῦ, μετὰ τιμῆς, ἐπὶ χρόνων. Καὶ μετὰ ταῦτα, πάκτων εἰρήνης γενομένων, ἀπεδόθη. Πέρσαις, τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρὶ, φυλαχθεῖσα μετὰ τιμῆς.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ δωρεαὶ παρεσχέθησαν, παρὰ τ͂ βασιλέως, πάσῃ τῇ Ῥωμαίων πολιτείᾳ, ὑπὲρ τῶν Ἐπινικίων.

Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὰ λίμιτα κάστρα ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, ἀπὸ τ͂ Αἰγύπτου, ἕως τῶν Περσικῶν ὅρων, τάξας ἐν αὐτοῖς στρατιώτας λιμιτανέους· προχειρισάμενος καὶ δοῦκας κατὰ ἐπαρχίαν, ἐνδοτέρω τῶν κάστρων καθέζεσθαι, μετὰ πολλῆς βοηθείας, πρὸς παραφυλακήν. Καὶ ἀνήνεγκαν τῷ βασιλεῖ, καὶ τῷ Καίσαρι, στήλας ἐν τῷ λιμίτῳ τῆς Συρίας.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐτυράννησαν οἱ Αἰγύπτιοι, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς ἄρχοντας αὐτῶν. Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, καὶ ἐπολέμησεν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ, πολιορκήσας αὐτήν, καὶ ποιήσας φοσσᾶτα, κόψας τ͂ ἀγωγὸν, καὶ στρέψας αὐτὸν, ἀπὸ τ͂ λεγομένου Κανώπου, καὶ παρέχοντα χρῆσιν τῇ πόλει. Παραλαβὼν δὲ Ἀλεξάνδρειαν, ἐνέπρησεν αὐτήν· εἰσῆλθε δὲ ἐν αὐτῇ ἔφιππος, τ͂ ἵππου αὐτοῦ περιπατοῦντος ἐπάνω τῶν λειψάνων. Ἦν δὲ κελεύσας τῷ ἐξπεδίτῳ, μὴ φείσασθαι τ͂ φονεύειν, ἕως οὗ ἀνέλθῃ τὰ αἵματα τῶν σφαζομένων [1] ἕως

annis aliquot, omni cum honore, custodiebatur. Post vero, pacis conditionibus invicem initis, Regina, in Persidem missa, conjugi suo restituta est.

Eodem tempore Imperator, ob partam victoriam, ubique per imperium Romanum Largitiones distribuit.

Idem Diocletianus Castra passim per confinia extruxit, ab Ægypto, usque ad fines Persicos; collocatis ibi Limitaneis militibus, Ducibus etiam per provincias constitutis, qui Castris hisce cum armata manu insidentes, loca custodirent. Imperatori itaque, & Cæsari, stativas ubique, per confinia Syriæ, posuerunt.

Sub hoc tempus Ægyptii in Præfectos suos insurgentes, eos interfecerunt. Imperator itaque in eos arma movit, Alexandriamque Magnam obsidione cinxit: & fossa egesta, rescissoque qui ibi urbis in usum erat, aquæductu, cursuque aquarum per aliam à Canopo viam diverso, urbem tandem cepit, captamque incendiis vastavit. Imperator autem, equo insidens, urbem ingressus est; equo interim occisorum cadavera calcante. Exercitui vero in mandata dederat, uti non prius à cædibus abstinerent, quam ad equi cui insidebat genua san-

1. ἕως τὸ γόνυ τ͂ ἵππου] ἕως, accusativo junctum, alibi haud temere invenies.

guis occiſorum pertingeret. Contigit autem, (Deo ita volente,) Imperatore urbem ingrediente, à Portis ipſis non procul, equum ejus, dum per cadavera incedit, trunco hominis impingere; equique, ex caſu illo labaſcentis, genu ſanguine tinctum eſſe. Quo viſo, imperator militem repreſſit; & venia data non ulterius in Alexandrinos ſævire permiſit. Alexandrini itaque ſtatuam æream Equo grati poſuerunt; locumque eum, *Diocletiani Equum*, uſque adhuc appellant. Inſuper etiam Alexandrini annum ſuum primum exinde numerabant. Hoc itaque initium eſt Æræ Alexandrinorum in Ægypto.

Hujus ſub imperio, prodiit Romæ Manichæus quidam, nomine Bundus: qui neglectis Manichæorum Placitis, Dogmata ſua invexit. ‘Docebat ‘hic, Bonum Deum cum malo ‘bellum habuiſſe; Malumque ‘à Bono ſuperatum; honorem ‘proinde Victori tribuendum. In Perſidem quoque profectus, ibi etiam dogmata ſua diſſeminavit. Manichæorum vero dogma hoc Perſæ, idiomate ſuo, *Dariſthenorum* vocant: quaſi dicas, *Dei Boni* dogma.

τὸ γόνυ τοῦ ἵππου οὗ ἐκάθητο. Συνέβη δὲ, κατὰ κέλευσιν Θεοῦ πλησίον τῆς πόρτας [1] εἰσελθότος αὐτοῦ, τὸν ἵππον ἐν ᾧ ἐκάθητο ὁ βασιλεὺς πατῆσαι λείψανον ἀνθρώπου, [2] καὶ κονδάψαντα εἰς αὐτὸ γονατίσαι, καὶ αἱματωθῆναι τὸ γόνυ τοῦ ἵππου. Καὶ θεασάμενος, [3] ἔδωκεν ἰνδουλπεντίας, καὶ ἐπαύσαντο οἱ στρατιῶται κόπτοντες τοὺς πολίτας Ἀλεξανδρείας. Καὶ ἀνέστησαν οἱ αὐτοὶ Ἀλεξανδρεῖς στήλην χαλκῆν τῷ ἵππῳ, ὑπὲρ εὐχαριστίας· ὅστις τόπος οὕτως ὀνομάζεται ἕως τῆς σήμερον, ὁ ἵππος Διοκλητιανοῦ. Καὶ ἔκτοτε ἐχρημάτισεν ὀνομάζεσθαι πρῶτον ἔτος Ἀλεξανδρείας. Ἔστιν οὖν ἐξ ἐκείνου τοῦ χρόνου ὁ χρηματισμὸς τῆς πρὸς Αἴγυπτον Ἀλεξανδρείας.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, ἀνεφάνη τις Μανιχαῖος ἐν Ῥώμῃ τῇ πόλει, ὀνόματι Βοῦνδος· ὅστις ἀπέστη ἐκ τοῦ δόγματος τῶν Μανιχαίων, παρεισαγαγὼν ἴδιον δόγμα, καὶ διδάσκων, ὅτι ὁ ἀγαθὸς Θεὸς ἐπολέμησε τῷ πονηρῷ, καὶ ἐνίκησεν αὐτόν· καὶ δεῖ τὴν νικητὴν τιμᾶν. Ἀπῆλθε δὲ καὶ ἐν Περσίδι διδάσκων. ὅπερ δόγμα Μανιχαϊκὸν παρὰ Πέρσαις καλεῖται, κατὰ τὴν αὐτῶν γλῶσσαν, τὸ τῶν Δαριστενῶν· ὃ ἑρμηνεύεται, τὸ τοῦ ἀγαθοῦ.

---

1. εἰσελθότος αὐτοῦ] Scr. εἰσελθόντος.

2. καὶ κονδάψαντα εἰς αὐτὸ] Novum plane, mihique inauditum hoc vocabulum.

3. ἔδωκεν ἰνδουλπεντίας] Scr. ἰνδουλγεντίας.

Ὁ δὲ αὐτὸς Διοκλητιανὸς βασιλεὺς ἐποίησε διωγμὸν χριστιανῶν· καὶ ἐτιμωρήθησαν πολλοὶ μαρτυρήσαντες· Ἐν οἷς ἐμαρτύρησε καὶ ὁ ἅγιος Μηνᾶς· καὶ αἱ ἐκκλησίαι δὲ καθῃρέθησαν, καὶ ἀπειλαὶ δὲ, καὶ φόβος ἦν πολύς.

Ἐν δὲ τῷ χρόνῳ τῶν Ὀλυμπίων κατέφθασεν ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Διοκλητιανὸς, ἐλθὼν ἐξ Αἰγύπτου. Καὶ τοῦ Ὀλυμπικοῦ ἀγῶνος μέλλοντος ἐπιτελεῖσθαι, ἐφόρεσε τὸ σχῆμα τὸ τοῦ Ἀλυτάρχου ὁ βασιλεὺς Διοκλητιανός. Τὴν δὲ στολὴν ὁ Ἀλύταρχος ἄσπρον, ὁλοσηρικὸν ἐφόρει· ὁ δὲ βασιλεὺς, ἀντὶ τοῦ ἀσπρου, ἐφόρεσε πορφυροῦν· τὰ δὲ ἄλλα πάντα, ὡς ἦν ἔθος τῷ Ἀλυτάρχῃ φορεῖν· κρατῶν τὴν ἱερὰν ῥάβδον, καὶ προσκυνῶν τὸν δῆμον, ἐθεώρησε τὸν Ὀλυμπικὸν ἀγῶνα, τὰς νενομισμένας πάσας ἡμέρας. Καὶ ἐκ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ κατήρχοντό τινες ἐν τοῖς Ὀλυμπικοῖς ἀγῶσιν, ἐπιδεικνύμενοι ἀρετῆς χάριν· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἐπύκτευον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἔτρεχον· καὶ [1] τοῖς νικῶσι παρεῖχε σάκρας, καὶ πᾶσι πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο. [2] καθὼς Δομετιανὸς ὁ σοφώ-

Idem Diocletianus Imperator Christianos persecutus est; quorum multi Martyrio coronati sunt: inter quos fuit Sanctus Menas. Quin & templa eorum à fundamentis eversa sunt: graves insuper minæ, terroresque Christianis incussi.

Olympicis autem appropinquantibus, Imperator Diocletianus, ex Ægypto Antiochiam venit: Ludisque celebratis, ipse Alytarchæ habitum suscepit. Moris autem erat, ut Alytarcha stolam albam, holosericam gestaret: imperator vero, pro alba, purpuream sibi sumpsit; in cæteris, habitum Alytarchæ per omnia referebat: sacramque manu ferens virgam, & populum pro more veneratus, per dies constitutos omnes, Olympica Certamina spectabat. Itaque ex Optimatibus etiam ejus nonnulli eo ad Certamina convenerunt, virtutis suæ specimina exhibituri: quorum hi palæstra, illi pugillatu, alii Pancratio, cursu vero alii decertabant. Victoribus autem *Sacras* dedit; omnibusque munera affatim dispertivit uti sapientissimus Dometianus hæc scripta reliquit. Diocletianus autem Aly-

---

1. τοῖς νικῶσι παρεῖχε σάκρας:] Σάκραι *Rescripta* sunt, sive *Literæ Imperatoriæ*: hoc vero loco Diplomata Imperatoria, sive Literas quas vocant *Patentes*, Victoribus Honores quosdam, sive dignitates confirmantes intelligi puto.

2. καθὼς Δομετιανὸς ὁ σοφώτατος] Forte legendum, Δομνῖνος ὁ σ. De Ludis enim hisce Olympicis Antiochiæ celebratis, quicquid profert Auctor noster, Domnino Chronographo id omne se accepisse supra fatetur, lib. 12. in Commodo.

tarcha Antiochiæ factus, Imperatorium habitum deposuit: nec amplius, finitis Olympicis, Imperatorio fungi munere voluit; dicens: *Imperio memet abdicavi; Jovisque immortalis habitum gestavi.* Hunc itaque vitæ statum deinceps amplexus est: naturæque tandem cessit, annos natus LXXII.

Post depositum vero à Diocletiano Imperium, à Maximiano Herculeo susceptum est; qui imperavit annos XIX. Hic Romam reversus, de Persis, & Ægyptiis devictis, triumphum egit. Erat autem procerus, robustus, capite canescente, crine plano, barbatus, colore nigro, naso eleganti, oculis pulchris, eloquens. Infensus & hic quoque Christianis fuit; plurimosque Sanctos neci dedit; ex quibus fuerunt S. Pantaleo, S. Hesychius, S. Hermippus, S. Hermolaus, & S. Hermocrates, Martyres.

Accidit autem etiam hujus sub imperio, Olympica celebrari, quo tempore Armenios, adversus Romanum imperium rebellantes, exercitu in Orientem ducto, penitus subegerat. Certior autem factus, Olympicorum celeberrimam jam instare Panegyrin,

πατος συνεγράψατο. Καὶ Ἀλυτάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ ὁ αὐτὸς Διοκλητιανὸς, καὶ ἀποθέμενος τὸ βασιλικὸν σχῆμα, καὶ μετὰ τὸ πληρῶσαι τὰ Ὀλύμπια, οὐχ εἵλετο βασιλεῦσαι, λέγων· ὅτι, ἀπεθέμην τὴν βασιλείαν, καὶ ἐφόρεσα σχῆμα τοῦ ἀθανάτου Διός. καὶ ἔκτοτε ἔμεινεν οὕτως. Τελευτᾷ δὲ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν οβ΄.

Μετὰ δὲ τὸ ἀποθέσθαι τὸν Διοκλητιανὸν τὴν βασιλείαν, [1] ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ ἐπίκλην Ερκούλιος, ἔτη ιθ΄. Καὶ ἀνελθὼν ἐν Ρώμῃ, ἐθριάμβευσε τὴν κατὰ Περσῶν, καὶ Αἰγυπτίων νίκην. Ην δὲ μακρὸς, εὐσθενὴς, μιξοπόλιος τὴν κάραν, ἁπλόθριξ, τελειοπώγων, μελάγχροος, εὔρινος, εὐόφθαλμος, ἐλλόγιμος. Ηγωνίσατο δὲ καὶ αὐτὸς κατὰ Χριστιανῶν, καὶ ἐτιμωρήσατο πολλοὺς ἁγίους· ἐν οἷς ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Πανταλέων, καὶ ὁ ἅγιος Ησύχιος, καὶ ὁ ἅγιος Ερμιππος, καὶ ὁ ἅγιος Ερμόλαος, καὶ ὁ ἅγιος Ερμοκράτης.

Καὶ πάλιν Ολυμπίων ἀγομένων ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ἐλθόντος αὐτοῦ ἐν τῇ ἀνατολῇ κατὰ Αρμενίων, τυραννησάντων Ρωμαίους, νικήσας αὐτοὺς κατὰ κράτος, καὶ ὑποτάξας αὐτούς· μαθὼν δὲ τὸν καιρὸν τῆς Ολυμπίων ὑπαρχῆν, παρεγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ, διὰ τὰς ἐπισήμους ἡμέ-

1. ἐβασίλευσε Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ ἐπίκλην Ερκούλιος, ἔτη ιθ΄.] Diocletianus & Maximianus collegæ imperium una tenuerunt, unoque deinceps die, imperio abdicato, habitum privatum sumpserunt. Eutropius lib. 10. ad finem: *uterque uno die privato habitu imperii insigne mutavit, Nicomediæ Diocletianus, Herculeus Mediolani, &c.*

ρας

ρας τοῦ ἀγῶνος. Καὶ φορέσας καὶ αὐτὸς τὸ σχῆμα τοῦ Ἀλυτάρχου, [1] ἀλυτάρχησε· καὶ ἠγωνίσαντο καὶ ἐπὶ αὐτοῦ, ἐκ τοῦ δήμου, τέκνα συγκλητικῶν, καὶ συγκλητικοὶ νεώτεροι· καὶ οἱ μὲν ἐπάλαιον, οἱ δὲ ἔτρεχον, οἱ δὲ ἐπαγκρατίαζον, οἱ δὲ ἡνιόχουν, οἱ δὲ ἐπύκτευον [2] οἱ δὲ ἐφωνάσκων· καὶ οἱ νικῶντες ἐλάμβανον μείζους ἀξίας, οἱ δὲ προέκοπτον ἐν ταῖς στρατείαις, δίχα τῶν διδομένων αὐτοῖς φιλοτιμιῶν. ἀπέθετο δὲ καὶ αὐτὸς Μαξιμιανὸς τὴν βασιλείαν, καὶ τὴν πορφύραν, καὶ πᾶσαν τὴν βασιλικὴν φορεσίαν· καὶ ἐφόρεσε τὰ Ἀλυταρχικά. Καὶ μετὰ τὸ πληρωθῆναι τὰς ἡμέρας τῶν Ὀλυμπίων, οὐχ εἵλετο οὐδὲ αὐτὸς βασιλεῦσαι· ἀλλ' ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἀπετάξατο τῆς βασιλείας, καὶ ἔμεινεν οὕτως, ἕως θανάτου. [3] Κατὰ μετὰ χρόνον τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ὢν ἐνιαυτῶν νζ'.

Καὶ μετὰ τὸ ἀποθέσθαι τὴν βασιλείαν Μαξιμιανὸν, [4] ἐβασίλευσε Μαξέντιος, ὁ καὶ Γαλέριος, ἔτη γ'. Ἦν κονδοειδὴς, πλατὺς, οὐλόθριξ, λευκὸς, εὐπώγων, ὑπόστραβος, σι-

Antiochiam venit: ubi & ipse, Alytarchæ habitum gestans, munia ejus executus est. Qui autem ibi convenerant Senatorum filii, Senatores etiam Juniores ipsi, coram eo decertabant; hi quidem palæstra, illi cursu, alii Pancratio, aurigatione alii, alii Pugillatu, nonnulli etiam voce certantes. Victorum autem (præter munera quæ eis largitus est,) hos quidem majoribus auxit honoribus, illos vero ad Militares provexit dignitates. Maximianus autem ipse, posito Imperio, purpura, regioque ornatu omni exuebat sese; habitumque Alytarchæ gestans, peractis Olympicorum diebus, non amplius imperatorio fungi munere dignatus est: sed Romam reversus, regno sese abdicavit, privatam deinceps vitam agens. Non longe autem post, annum agens LVII, fatis concessit.

Imperium à Maximiano positum suscepit Maxentius, qui & Galerius: regnavitque annos III. Erat vero curtus, corpore lato, crispus, candi-

1. ἀλυτάρχησε] Scr. ἠλυτάρχησε.

2. οἱ δὲ ἐφωνάσκων] ἐφωνάσκουν, uti etiam supra habet, in Commodo.

3. κατὰ μετὰ χρόνον τελευτᾷ] Scr. καὶ μ. χ.

4. ἐβασίλευσε Μαξέντιος, ὁ καὶ Γαλέριος] Scr. Μαξιμιανὸς, ὁ καὶ Γαλέριος· Maxentius enim Galerii cognomentum non habuit. Diocletianus autem, & Maximianus Herculius Imp. posito imperio, hic quidem sibi successorem designat Constantium Chlorum, Imperii parte occidentali ei commissa: Diocletianus vero Maximianum Galerium Orientalibus regionibus, sui in locum, præfecit. Maxentium tamen Maximiani Herculei filium Romani, sua auctoritate, Cæsarem crearunt: contra quem Constantinus M. Constantii Chlori ex Helena filius, V. imperii sui anno arma movit, tandemque penitus devicit, ad Milvium pontem, teste Eutropio, lib. 10. Cæterum tempora hæc, in se perplexa satis, implicatissima reddit Auctor noster.

dus, barbatus, subſtrabus, ſimus, iracundus: Factioni autem Venetæ ſtudebat.

Hujus ſub imperio floruit Iamblichus Philoſophus; qui in Daphne vitam ſuam tranſegit.

Eodem tempore Perſæ, junctis cum Armenia viribus, Romanas ditiones invaſerunt, eaſque deprædarunt. Maxentius itaque, per Armeniam iter ducens, Perſas bello petit; quibus debellatis, regiones etiam ibi Perſarmeniis abreptas, Romano addidit Imperio; quas in Armeniam primam, & ſecundam Romanorum diſtribuit. Interim vero, dum Perſarmeniæ Maxentius commorabatur, Perſæ Oſdroinam invadentes, urbem ibi captam, & incendiis vaſtatam, funditus everterunt; ſpoliiſque ingentibus onuſti, abſque mora receſſerunt: Nomen autem urbi ab eis captæ, Maximianopolis. Urbem hanc Imperator Maxentius, mœnibus excitatis, de integro inſtauravit; civeſ-

μός, ὀργίλος· ἐφίλει δὲ τὸ Βένετον μέρος.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, [1] Ιάμβλιχος ὁ φιλόσοφος ἐδίδασκεν, οἰκῶν ἐν Δάφνῃ, ἕως τῆς τελευτῆς αὐτοῦ.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ οἱ Πέρσαι συμμαχοῦντες Αρμενίοις πολεμηθεῖσιν ἅμα αὐτοῖς, ἐπελθόντες ἐν τοῖς Ρωμαϊκοῖς, ἐπραίδευσαν χώρας. Καὶ [2] ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Μαξέντιος, καὶ ἐπολέμησε Πέρσαις, καὶ ἀνήλωσεν αὐτοὺς, διὰ τῆς Αρμενίας κατελθὼν κατ' αὐτῶν· καὶ ἀπέσπασε χώρας [3] ἐκ τῶν Περσαρμενίων, καὶ ἐποίησεν ὑπὸ Ρωμαίους· ἥντινα ἐκάλεσε πρώτην, καὶ δευτέραν Αρμενίαν, Ρωμαίων. Εν τῷ δὲ εἶναι τὸν αὐτὸν Μαξέντιον εἰς Περσαρμενίαν, ἐπέρριψαν οἱ Πέρσαι εἰς τὴν Οσδροηνὴν, καὶ παρέλαβον πόλιν, καὶ ἔκαυσαν, καὶ ἔστρεψαν, καὶ λαβόντες πολλὴν πραῖδαν, ἐξαίφνης ἀνεχώρησαν· ἐλέγετο δὲ ἡ παραληφθεῖσα ὑπ' αὐτῶν πόλις Μαξιμιανούπολις. Οἱ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μαξέντιος ἀνήγειρεν αὐτὴν κτίσας καὶ

1. Ιάμβλιχος ὁ φιλόσοφος ἐδίδασκε] Jamblichi duo fuerunt: alter Libertus; ita enim, ἀπὸ δούλων, apud Suidam, vertere poſſimus. Ιάμβλιχος· οὗτος, ὡς φασὶν ἀπὸ δούλων ἦν. Suid. Floruit hic ſub Antonino Pio, uti inquit Voſſius: ſcripſit vero Babylonica, ſive Rhodinis & Sinonidis Amores, lib. 39. teſte Suida. Iamblichum alterum Chalcidenſem, Philoſophum, Porphyrii auditorem, de quo hoc loco noſter, Suidas ſub Conſtantino Imp. alii aliquanto ſequius ponunt, Valentiniano & Valente Impp.

2. ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς Μαξέντιος] Bellum hoc in Perſas à Galerio Maximiano, Diocletiani Imp. anno XVII. geſtum eſt. Vide Euſebii Chron.

3. ἐκ τῶν Περσαρμενίων] Perſarmenii dicti ſunt, qui Armeniam majorem incolunt; Romano Imperio olim ſubditam, à Philippo vero, qui Gordiano ſucceſſit, Sapori Perſarum regi proditam: uti teſtatur Evagrius, Eccleſ. Hiſt. l. 5. cap. 7.

τῶ

τὰ τείχη· καὶ πολλὰ φιλοτιμησάμενος τοῖς ζήσασιν, ἐκούφισεν αὐτοὺς τῆς συντελείας ἐπὶ ἔτη γ'. Καὶ [1] ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἀνῃρέθη, ὢν ἐνιαυτῶν νγ'.

[2] Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου, ἐβασίλευσε Κωνστάντιος ὁ χλωρὸς ἔτη ιγ'. Ἦν δὲ μακρὸς, λεπτὸς, μιξοπόλιος, εὔχροος τὸ σῶμα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς, εὔρινος, σπανὸς, ἥσυχος, μεγαλόψυχος.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας [3] Σαλαμιὰς, πόλις τῆς Κύπρου, ὑπὸ σεισμοῦ καταποντισθεῖσα εἰς τὴν θάλασσαν τὸ πολὺ αὐτῆς μέρος· τὸ δὲ λοιπὸν ἕως ἐδάφους ἔπεσεν. Ἥντινα ἀνεγείρας ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος, καὶ πολλὰ πάνυ φιλοτιμησάμενος, καὶ κτίσας καὶ τοῖς ζήσασι πολίταις, συγχωρήσας συντελείας ἐπὶ ἔτη τέσσαρα. καὶ κτίσας διαφόροις κτίσμασι τὴν πρότερον λεγομένην, Σαλαμιάδα, ἐξ ἐκείνου δὲ μετακληθεῖσα Κωνσταντίαν· ἥτις ἐστὶ νῦν μητρόπολις τῆς Κύπρου.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ

que superstites multis donavit, tributis etiam illis in triennium remissis. Romam deinde reversus, è medio sublatus est, ætatis anno LIII.

Maxentium excepit Constantius Chlorus; qui imperavit annos XIII. Erat hic procerus, gracilis, subcanus, colore corporis, oculorumque, pulchro, naso eleganti, parcus, quietus, magnanimis.

Hujus sub imperio, Salamias, urbs Cypri, divinam iram passa est: maxima enim ejus pars terræmotu in mare disjuncta est: reliquum vero urbis solo adæquatum corruit. Hanc itaque Constantius excitavit, & pecuniarum plurimum civibus superstitibus largitus, tributa etiam illis in quadriennium remisit. Urbem vero hanc, quæ antea Salamias vocata fuit, variis ædificiis à se ornatam, Constantiam, à suo nomine nuncupari voluit: quæ etiam Cypri metropolis est, in hunc usque diem.

Eodem imperante missus

---

1. ἐπανελθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἀνῃρέθη] Mortis genus hoc Galerio non convenit.

2. Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξεντίου &c.] Constantius, & Galerius Maximianus, quem hîc Auctor intelligit, eodem tempore Cæsares creati sunt, & in Reip. administrationem assumpti, à Diocletiano, & Maximiano Herculio: uti supra dictum: solique deinceps, post purpuram ab his positam, simul imperarunt; Constantius quidem Gallis, Britanniisque contentus, reliquo imperio omni Galerio concesso.

3. Σαλαμιὰς, πόλις Κύπρου] forte, Σαλαμίς. Pomponius Mela, de situ Orb. l. 2. cap. 7. de Cypro insula, ejusque magnitudine verba habens, hæc addit: *ut quæ aliquando novem regna ceperit, & nunc aliquot urbes ferat; quarum clarissimæ, Salamis, & Paphos*, &c. Stephanus etiam, de urb. Κωνστάντεια, ἡ ἐν Κύπρῳ Σαλαμίς.

est

est, ingenti cum exercitu, Maximus Licinianus, ad Partes Orientales vindicandas ab incursionibus Persarum, & Saracenorum, qui antehac Orientem, ad Ægyptum usque perturbaverant. Accidit autem eodem tempore. Imperatorem Constantium in morbum incidere; ex quo, quadragesimo post die, interiit; ætatis anno sexagesimo.

Constantio fatis defuncto, Maximus Licianus ab exercitu in Oriente Imperator salutatus est. Phestiano itaque Exarcho, ibi cum copiis relicto, qui Orientem custodiret, ipse Romam proficiscitur. Antequam vero ex Antiochia discederet, Circensia spectare voluit: ubi populus Antiochensis dicteriis eum lacessebant, quod urbem nullis Largitionibus donasset, cum tamen ibidem Imperator primum renunciatus fuisset. Imperator itaque super his indignatus, milites armatos adver-

[1] ἀπέστειλε Μάξιμον τὸν Καλλικιανὸν μετὰ πολλοῦ στρατοῦ, ἐπὶ τὸ φυλάττειν τὰ μέρη τῆς ἀνατολῆς, διὰ τοὺς Πέρσας, καὶ τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν· ἐτάραττον γὰρ πρώην τὴν ἀνατολὴν, ἕως Αἰγύπτου. Συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ τὸν βασιλέα Κωνστάντιον, ἀῤῥωστήσαντα ἡμέρας μ', τελευτῆσαι· ἦν δὲ ἐνιαυτῶν ἑξήκοντα.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίου, ἀνηγόρευσεν ὁ στρατὸς, ἐν τῇ ἀνατολῇ, [2] Μάξιμον Λικινιανὸν αὐτοκράτορα. Καὶ ἐάσας ἐν αὐτῇ τῇ ἀνατολῇ Φεστιανὸν ἔξαρχον, μετὰ βοηθείας, εἰς τὸ φυλάττειν τὴν ἀνατολὴν, ἀπῆλθεν ἐν Ῥώμῃ. Ἐν τῷ δὲ μέλλειν αὐτὸν ἐξιέναι ἀπὸ Αντιοχείας, ἐθεώρησεν Ἱπποδρόμιον· καὶ ὕβρισαν αὐτὸν οἱ δῆμοι τῆς πόλεως, ὅτι οὐδὲν ἐφιλοτιμήσατο τῇ πόλει, ἐκεῖ ἀναγορευθεὶς βασιλεύς. Καὶ ἀγανακτήσας, [3] ἐκέλευσεν ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν·

---

1. ἀπέστειλε Μάξιμον τὸν Καλλικιανὸν] Scr. τὸν καὶ Λικινιανὸν uti infra; sive Λικίνιον· utroque enim nomine appellatus est: *Maximum*, tamen hunc dictum, nusquam reperio. Nummi ejus Græce ita inscribuntur: ΑΥ. Κ. ΟΥΑΛ. ΛΙΚΙΝΙΑΝ. ΛΙΚΙΑΝΟΣ. ΣΕΒ. Αὐτοκράτωρ Καῖσαρ Οὐαλέριος Λικινιανὸς Λικίνιος Σέβαστος &c. & Latine: IMP. C. VAL. LICIN. LICINIUS P. F. AVG. *Imperator Cæsar Valerius Licinianus Licinius Pius Fœlix Augustus.* Licinius vero non à Constantio, sed à Galerio Imperator factus, ideoque probabiliter in bella ista Orientalia missus est. Eutropius lib. 10. *Per hoc tempus Licinius à Galerio Imperator est factus, Dacia oriundus, notus ei antiqua consuetudine, & in bello, quod adversum Narseum gesserat; strenuus laboribus, & officiis acceptus.*

2. Μάξιμον Λικινιανὸν αὐτοκράτορα] Scr. αὐτοκράτορα.

3. ἐκέλευσεν ἅρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν] Αρμα, Singul. Num. & ἅρματα, plural. pro *Armis*, frequenter occurrunt apud recentiores: hoc tamen loco pro *Exercitu*, sive, *Armatis*, poni videtur.

καὶ

καὶ ἐτόξευσαν αὐτοὺς οἱ στρατιῶται ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, καὶ ἀπώλοντο χιλιάδες δύο. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Μάξιμος, ἐλθὼν ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἐβασίλευσεν ἔτη ζʹ. Ἦν δὲ εὔστηθος, μελάνθριξ, εὔθετος, δασυπώγων, εὐόφθαλμος, καμπυλόρρινος, φιλοστρατιώτης, ὀργίλος, [1] πρακταϊστής.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ [2] ἐχαρίσατο ἐλευθερίαν τοῖς χριστιανοῖς, εἰς τὸ μὴ κρύπτεσθαι αὐτοὺς, ἀλλὰ δημοσιεύειν. Συνέβη δὲ ἐν τῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐν Ἡλιουπόλει τῆς Φοινίκης μαρτυρῆσαι τὸν ἅγιον Γελάσινον· [3] ἦν γὰρ μῖμος δεύτερος, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παιγνίδιον, πανδήμου ἀγομένου. καὶ πλήθους θεωροῦντος, ἔβαλον αὐτὸν [4] εἰς βοῦτλιν μεγάλην βαλανείου, γέμουσαν ὕδατος χλιαροῦ, καταγελῶντες τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος καὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος. Ὁ δὲ αὐτὸς Γαλάσινος ὁ μῖμος βαπτι-

ſus eos exire juſſit: populum itaque ſagittis in Circo petebant, millibus duobus excidio datis. Maximus autem Imperator, Romam veniens, ibidem imperavit annos VII. Erat hic pectore firmo, capellitio nigro, membris compoſitis, barba hirſuta, oculis pulchris, naſo adunco militum ſtudioſus, iracundus, negotiis tractandis idoneus.

Sub hoc Imperatore, Chriſtianis indultum eſt, uti non amplius latitantes, in publicum prodirent. Contigit autem Hujus ſub imperio martyrium ſubire S. Gelaſinum, Heliopoli Phœnicum. Erat hic mimus ſecundi ordinis; qui, ſpectante populo univerſo, Theatrum ingreſſus, in ſolum Balnei magnum, aquis tepentibus plenum, injectus eſt; nempe Chriſtianæ religionis, & ſancti Baptiſmatis in Ludibrium. Gelaſinus autem iſte Mimus, ubi ba-

1. τρακταϊστής] Cyrilli Lex. τρακταϊστεία. σκυπτιστεία, ἐξεταστεία· à verbo τρακταΐζω, *Tracto*. Infra etiam lib. 16. habemus τρακτεύειν & τρακτευτής, ab eodem fonte.

2. ἐχαρίσατο ἐλευθερίαν τοῖς χριστιανοῖς] Vide Euſeb. Eccleſ. Hiſt. l. 10. cap. 5.

3. ἦν γὰρ μῖμος δεύτερος] Μῖμον δεύτερον vocat, quem Cicero, *Auctorem ſecundarum partium*. Cic. in Verr. *Ut in Auctoribus Græcis fieri videmus, ſæpe illum qui eſt ſecundarum, aut tertiarum partium, quum poſſit aliquanto Clarius dicere, quam ipſe Primarum multum ſubmittere, ut ille princeps quam maxime excellat.* &c. Primarum nimirum partium actori, præcipuum fabulæ recitandæ onus incubuit. Hiſtriones trium horum ordinum, πρωταγωνιστής, δευτεραγωνιστής, Græcis dicti ſunt: ἀγὼν enim, etiam actionem Fabulæ in Scena ſignificat: unde apud Heſychium, Ἀγωνισταί, οἱ ὑποκριταί, id eſt, *Mimi*, ſive *Hiſtriones*.

4. εἰς βοῦτλιν μεγάλην βαλανείου] Βοῦτλις, Βούτλιον, βουτζίον, & Βουτζή, *Butta*, *Dolium*: hîc, pro *Labro*, ponitur.

ptizatus ex labro, vestibus albis indutus, egrederetur; Mimum agere amplius detrectavit; populumque allocutus universum, *Ego*, inquit, *Christianus sum; vidi enim in Lavacro tremendam Dei Majestatem; & Christianus moriar.* Hæc ubi audierat omnis qui in Theatro spectabat populus, furore summo commotus est. confestim itaque omnes ex gradibus in scenam irruentes, comprehensum Gelasinum, & Theatro extractum, in albo quem ferebat amictu, lapidibus obrutum interfecerunt. Atque hic justi viri exitus fuit. Reliquias vero ejus, qui genere ei conjuncti erant, in vicum unde ipse oriundus erat, Mariammen dictum, milliarii dimidia parte à Damasco urbe remotum, deportarunt. Huic etiam Oratoriam domum extruxerunt.

Imperator autem maximus Licinnianus, à Chirurgorum sectionibus interiit, annos natus XLVI.

σθεὶς, καὶ ἀνελθὼν ἐκ τοῦ βόττλου, καὶ φορέσας ἱμάτια λευκὰ, οὐκέτι ἠνέσχετο θεατρίσαι, λέγων ἐπὶ τοῦ δήμου, ὅτι χριστιανός εἰμι· εἶδον γὰρ δύναμιν Θεοῦ φοβερὰν, ἐν τῷ βαπτίζεσθαί με ἐν τῷ βουτλίῳ, καὶ χριστιανὸς ἀποθνήσκω. Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ δῆμος ὅλος, ὁ θεωρῶν ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς πόλεως, ἐμάνη σφόδρα· καὶ ὁρμήσαντες ἐκ τῶν βάθρων εἰς τὴν θυμέλην, ἐκράτησαν αὐτὸν, καὶ σύραντες αὐτὸν ἔξω τοῦ θεάτρου, ὡς φορεῖ τὰ λευκὰ ἱμάτια αὐτοῦ, [1] λιθοβολίσαντες ἐφόνευσαν αὐτόν· καὶ οὕτως ἐτελειώθη ὁ δίκαιος. καὶ λαβόντες τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἀπήγαγον αὐτὸ εἰς τὴν κώμην τὴν λεγομένην Μαριάμμην, ὅθεν ὑπῆρχεν, [2] ἔξω οὖσαν Δαμασκοῦ τῆς πόλεως ἀπὸ ἑνὸς ἡμίσεος μιλίου. Καὶ ἐκτίσθη αὐτῷ εὐκτήριος οἶκος.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Λικιννιανὸς Μάξιμος, [3] χειρουργηθεὶς τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν μϛʹ.

---

1. λιθοβολίσαντες ἐφόνευσαν] Scr. λιθοβολήσαντες.

2. ἔξω οὖσαν Δαμασκοῦ τῆς πόλεως] Chr. Alex. habet, ἔξω Ἡλίου πόλεως, verisimilius: Mariamme enim vicus est & Heliopolis, Phœniciæ; Damascus vero, Syriæ urbs est. Mariammia Stephano dicitur: Μαριαμμία, πόλις Φοινίκων.

3. χειρουργηθεὶς τελευτᾷ] Licinius, à Constantino multis præliis tentatus, ab eodem tandem penitus devictus, sese dedidit: deinde vero, ut Eutropius testatur, religionem sacramenti, Thessalonicæ privatus occisus est.

ΛΟΓΟΣ

JOANNIS ANTIOCHENI
Cognomento MALALÆ
CHRONOGRAPHIÆ.

Pars Altera
DE.
Imperatoribus Christianis.

ΛΟΓΟΣ ΙΓ'.

ΧΡΟΝΩΝ

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XIII.

De Temporibus

Constantini Imperatoris.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Μαξίμου Λικιννίου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος, καὶ πιστότατος, ὁ υἱὸς Κωνσταντίου τοῦ Χλωροῦ, Κωνσταντῖνος ὁ μέγας, τῇ πρὸ ὀκτὼ καλανδῶν Αὐγούστων, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου, καὶ Μαξιμιανοῦ· καὶ ἔμεινε βασιλεύων ἔτη λβ'. Ἦν δὲ μακρὸς, [2] πυρὸς, μεγαλόψυχος, ἥσυχος, θεοφιλής.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τῆς βασιλείας αὐτοῦ, πόλεμος ἐγένετο ἐν τῇ δύσει μέγας· καὶ ἐξῆλθε κατ' αὐτῶν ὁ θειότατος Κωνσταντῖνος, [3] καὶ ἡττηθεὶς, ἐφρουρεύετο ὑπὸ τῶν Βαρβάρων. Καὶ θλιβόμενος, ἐν τῷ μέλλειν αὐτὸν

MAXIMUM Licinnium excepit in Imperio Constantinus Magnus, Constantii Chlori F. Imperator Fidelissimus, & pientissimus: qui regnare cœpit VIII Kal. Augusti, Severo, & Maximiano Coss. & regnavit annos XXXII. Erat autem procerus, rufus magnanimus, ingenii sedati, & Deo charus.

Hujus sub Imperio, bellum grave in Occidente exortum est; ad quod reprimendum divinissimus Constantinus cum exercitu profectus est: cæterum devictus Imperator, à Barbaris undique cingebatur. His

1 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σεβήρου κ. Μαξιμιανοῦ.] Chr. Alex. ad Constantini annum I. Constantium Cæs. & Maximianum Jovium V. Coss. ponit; Eusebius vero nullos.

2 πυρός.] Scr. πυῤῥός.

3 Καὶ ἡττηθεὶς ἐφρουρεύετο ὑπὸ τῶν Βαρβάρων] Alii omnino aliter ista narrant. Vide Euseb. de vit. Constant. lib. 1. qui hæc Constantino, Maxentium Romæ imperantem armis petenti, accidisse testatur: Cujus etiam rei narrationem se ab Imperatore ipso posthac accepisse, loco citato profitetur.

itaque poſitus anguſtiis, ad ſomnum decubiturus, Deo precibus expetivit his malis liberari. Somno deinde correptus, per quietem vidit Crucem in Cœlo, cui inſcriptum erat: *In Hoc vince.* Perlecta autem Inſcriptione, è ſomno expergefactus eſt. Surgens itaque, & effictâ Crucis, quam in Cœlo vidit, effigie; eam in pugnam præferri juſſit: ſimul etiam exercitui ſui addens animos, victoriam eis pollicitus eſt. Tum vero egreſſus, prælioque cum Barbaris commiſſo, illos eo uſque profligavit, ut ad unum omnes perierint. Victor deinde Romam repetit cum Triumpho magno, Crucis ſignum prælatum habens: cujus quoque vim, ſimul & Viſionem ſuam omnibus aperuit; teſtatus, *Hoc ſignum eſſe Dei Galilæorum qui Chriſtiani vocantur.* Abſque mora igitur Gentilium Templa, atque fana funditus evertit: miſſiſque ubique per Imperium Literis ſuis Imperatoriis, Chriſtianorum Eccleſias aperiri juſſit. Tum vero, ubi jejunaſſet, & rudimentis Chriſtianæ Religionis imbutus fuiſſet, baptizatus eſt ipſe, cum matre Helena, à Silveſtro Epiſcopo Romano: baptizati etiam ſunt propinqui ejus omnes, & amici; Romanorumque inſuper aliorum multitudo ingens. Sic itaque Imperator Conſtantinus Chriſtianus factus eſt.

καθεύδειν, ηὔχετο ῥυσθῆναι ἀπ' αὐτῶν· καὶ ἑλκυσθεὶς εἰς ὕπνον, εἶδε κατ' ὄναρ, ἐν τῷ οὐρανῷ, σταυρὸν, ἐν ᾧ ἐπεγέγραπτο· Ἐν τούτῳ νίκα. Καὶ ἀναγνοὺς τὸ ἐπιγεγραμμένον ἐν τῷ σταυρῷ, διυπνίσθη· καὶ ἀναστὰς, ἐποίησε σίγνον σταυροῦ, ὡς εἶδεν ἐν τῷ οὐρανῷ, καὶ προηγεῖτο αὐτοῦ. καὶ προτρεψάμενος τὸν ἴδιον στρατὸν, λέγων, ὅτι νικῶμεν· καὶ ὁρμήσας, καὶ συμβαλὼν τοῖς Βαρβάροις, ἐνίκησε τὸν πόλεμον κατὰ κράτος, ὥστε μηδένα τῶν Βαρβάρων σωθῆναι, ἀλλὰ πάντας ἀπολέσθαι. Καὶ ἐπανῆλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ μετὰ νίκης, καὶ χαρᾶς μεγάλης, ἔχων ἔμπροσθεν αὐτοῦ τὸ σίγνον τοῦ σταυροῦ. ἐξηγεῖτο δὲ πᾶσι τὴν τοῦ ὁράματος, καὶ τοῦ σίγνου τοῦ σταυροῦ δύναμιν, λέγων· ὅτι τοῦτο τὸ σημεῖόν ἐστι τοῦ Θεοῦ τῶν Γαλιλαίων, τῶν λεγομένων Χριστιανῶν. Καὶ εὐθέως τὰ ἱερὰ, καὶ πάντας τοὺς ναοὺς τῶν Ἑλλήνων κατέστρεψε, καὶ τὰς ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν ἀνέῳξε, πανταχοῦ σάκρας καταπέμψας, ὥστε τὰς ἐκκλησίας τῶν Χριστιανῶν ἀνοιχθῆναι. Καὶ νηστεύσας, καὶ κατηχηθεὶς, ἐβαπτίσθη ὑπὸ Σιλβέστρου ἐπισκόπου Ῥώμης, αὐτὸς, καὶ ἡ μήτηρ αὐτοῦ Ἑλένη, καὶ πάντες οἱ συγγενεῖς αὐτοῦ, καὶ οἱ φίλοι αὐτοῦ, καὶ πλῆθος ἄλλων πολλῶν Ῥωμαίων. Καὶ ἐγένετο Χριστιανὸς ὁ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεύς.

Poſthæc vero contra Perſas arma movens, bello ſuperior

Καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν, καὶ ἐνίκησεν, καὶ ἐποίησε πάκτα

εἰρήνης

εἰρήνης μετὰ [1] Σαραβάρου, βασιλέως Περσῶν, τοῦ Πέρσου αἰτήσαντος εἰρήνην ἔχειν μετὰ Ῥωμαίων. ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς καὶ τὴν Εὐφρατησίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπὸ Συρίας, καὶ Ὀσροϊνῆς μερίσας, καὶ δοὺς δίκαιον μητροπόλεως ἐν Ἱεραπόλει. Καὶ ὑποστρέψας, ἦλθεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, μέγιστον κτίσμα, λύσας τὸ λεγόμενον Φιλίππου βασιλέως δημόσιον, λουτρὸν γὰρ παλαιὸν ἦν, καὶ τῷ χρόνῳ φθαρέν, καὶ μὴ λοῦον. Ἔκτισε δὲ καὶ ξενῶνα πλησίον· ὁμοίως δὲ ἔκτισε καὶ τὴν λεγομένην Ῥουφίνου βασιλικήν· ἦν γὰρ τοῦτο ἱερὸν τοῦ Ἑρμοῦ, καὶ ἔλυσεν αὐτὸ Ῥουφῖνος, ὁ ἔπαρχος τῶν ἱερῶν πραιτωρίων. Ἀπελθὼν δὲ μετὰ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ πολέμῳ, ἐκελεύσθη ὑπ᾽ αὐτοῦ περιμεῖναι ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἐπλήρωσε τὴν αὐτὴν βασιλικήν, ἐπανερχομένου τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἐπὶ Ῥώμην. ἐν τῷ δὲ μέλλειν ἐξέρχεσθαι τὸν βασιλέα Κωνσταντῖνον ἀπὸ τῆς αὐτῆς Ἀντιοχείας, ἐποίησε πρῶτος αὐτὸς ἄρχοντα Ἀντιοχείας τῆς Συρίας Πλούταρχον ὀνόματι, χριστιανόν· ὅστις καὶ εἰς τὸ κτίσμα τῆς ἐκκλησίας, καὶ τῆς βασιλικῆς, ἐκελεύσθη ἐργοδιωκτεῖν. ὁ δὲ αὐτὸς Πλούταρχος, ἐν τῷ κτίζειν τὸν ξενῶνα, εὑρηκὼς τὸ χαλκούργημα τοῦ Ποσειδῶνος, τὸ [2] ἐστὼς τετελεσμένον, ἕνεκεν τοῦ μὴ πάσχειν σειομένην

evasit; datis etiam Persis pacis conditionibus, flagitante hoc ab eo Sarabaro, Persarum rege. Idem Constantinus Imperator, Euphratesiam, à Syria, & Osdroina sejungens, Provinciam fecit; jure etiam Metropolitico Hierapoli concesso. In reditu vero Antiochiam veniens, Ecclesiam Magnam, opus plane magnificum, ibidem condidit, dissoluto Philippi regis Balneo Publico: quod, pervetustum cum esset, & tempore collapsum, inutile prorsus fuit. Prope Ecclesiam quoque Hospitium extruxit: Rufini etiam Basilicam condidit. Fuerat hæc olim Mercurii fanum; quod Rufinus, Prætoriorum sacrorum Præfectus, demolitus fuerat; eodem in loco inchoata ante bellum Basilica; quam postea, à bello redux, Imperatoris jussu, Romam repetentis, Antiochiæ relictus, ad exitum perduxit. Constantinus autem Imperator ab Antiochia discedens, Syriæ Præfectum Christianum primus constituit, Plutarchum nomine: cujus etiam cura, in Ecclesia, & Basilica, extruendis, usus est. Plutarchus vero iste, inter condendum Hospitium, reperta ibidem Neptuni statua ærea, Telesmatice præparata, adversus terræ mo-

1 Σαραβάρου.] Constantinus adversus Parthos, ut Eutropius, vel Persas, ut Hieronymus qui jam Mesopotamiam fatigabant, ultimo vitæ anno bellum moliens, Achyrone, Nicomediæ suburbio, fatis concessit. Quo tempore Sapor, sive Sapores, Persarum erat Rex: qui etiam, anno sequente, Nisibim obsedit, vastata Mesopotamia. Sed & Cedrenus testatur, anno XXI. Constantini Imp. pacem inter Saporem, Persarum regem, & Romanos ruptam fuisse. Itaque pro Σαραβάρου, hoc loco, legendum Σαπώρου.

2 Ἐστώς.] Scr. ἑστώς.

tus, ne deinceps ab his urbs pateretur; eam extractam inde, refundit, statuamque ex ea effictam, Constantino Imperatori erexit: quam & extra Prætorium suum excitavit, cum hac Inscriptione, *Bono Constantino*. Quæ quidem statua ibi usque adhuc visitur.

Idem Imperator Antiochiæ Magnæ primus Comitem Orientis, qui Præfecti Prætorio locum teneret, constituit Christianum, nomine Felicianum: cui etiam, in Prætorium ei ut esset, Musarum Fanum assignavit. Factum hoc, Illo, & Albino, Coss. Concessis etiam Antiochensibus, divino Imperatoris ex Edicto, Dignitate ac Jure Comitatus Secundi, anno Æræ Antiochenæ CCCLXXXIII; cum ante illud tempus Orientis Comes Antiochiæ Magnæ sedem suam non habuerit: sed moto aliquo bello, Delegatus ibi pro tempore sedebat; quo finito, desiit & ejus Delegatio. Constantinus autem Imperator, Antiochia discedens, Rufinum ibi Præfectum reliquit: qui, sedulo operam suam impendens, Basilicam absolvit. Ob hanc itaque causam, *Rufini Basilica* vocata est.

τὴν πόλιν, ἐπάρας τοῦτο, ἐχώνευσε, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ στήλην τῷ αὐτοῦ Κωνσταντίνῳ τῷ βασιλεῖ· στήσας αὐτὴν ἔξω τοῦ πραιτωρίου αὐτοῦ, γράψας ὑποκάτω αὐτῆς· Bονῳ Κωνσταντίνῳ. Ἥτις στήλη χαλκῆ ἵσταται ἕως τῆς νῦν.

Προηγάγετο δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ πόλει τῶν Αντιοχέων, πρῶτος κόμητα ἀνατολῆς, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ἴλλου, καὶ Ἀλβίνου, ποιήσας αὐτοῦ πραιτώριον, τὸ ἱερὸν τῶν Μουσῶν, πληροῦντα τὸν τόπον ἐν τῇ ἀνατολῇ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρείων, ὀνόματι Φιλικιανὸν, χριστιανόν· χαρισάμενος τῇ αὐτῇ πόλει τῶν Αντιοχέων, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, δικαιώματα ἀξίας δευτέρου κομετάτου, [1] τοῦ τπγ΄ ἔτους χρηματίζοντος, κατὰ τὴν μεγάλην τῶν Αντιοχέων πόλιν. Οὐκ ἦν γὰρ πρώην, ἐν τῇ αὐτῇ μεγάλῃ Αντιοχείᾳ, κόμης ἀνατολῆς [2] ἐγκάθετος· ἀλλὰ κατὰ πόλεμον κινούμενον, [3] δηληγάτωρ ἐκάθητο ἐν Αντιοχείᾳ τῆς Συρίας· καὶ ὅτε ἐπαύθη ὁ πόλεμος, ἐκουφίζετο ὁ δηληγάτωρ. ὁ δὲ βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ἐξῆλθεν ἀπὸ Αντιοχείας, ἐάσας Ῥουφῖνον τὸν ἔπαρχον· ὅστις Ῥουφῖνος σπουδάσας, ἀνεπλήρωσε τὴν βασιλικήν· καὶ διὰ τοῦτο ἐκλήθη ἡ Ῥουφίνου.

1 Τοῦ τπγ΄ ἔτους χρηματίζοντος.] Æræ Antiochenæ annus CCCLXXXIII. respondet anno Christi Eusebiano CCCXXXVI, sive Dionysiano vulgari CCCXXXV, qui Constantini Imp. secundum eundem Eusebium, annus erat XXIX. qui quidem annus in Chr. Alex à Radero edito deest: idem tamen Chr. à Scaligero editum, ad hunc Constantini annum, Constantium Cæs. VI. & Albinum Coss. exhibet, anno sequente ἄνευ ὑπάτων relicto. Eodem etiam anno dictos Coss. ponunt Fasti Capitolini.

2 Ἐγκάθετος.] Scr. ἐγκάθητος.

3 Δηληγάτωρ ἐκάθητο.] Δηληγάτωρ, *Delegatus*; uti & δηληγατίων, *Delegatio* apud Suidam. Hesychius etiam, δηληγάτωρ, ἀφορίζων, qui causis determinandis præest.

Ὁ δὲ

Ο δὲ βασιλεὺς Κωνσαντῖνος ἔπεμψε τὴν ἑαυτῦ μητέρα, τὴν [1] κυρὰν Ἑλένην, εἰς Ἱεροσόλυμα, εἰς ἀναζήτησιν τῦ τιμίυ σαυρῦ· ἥτις καὶ εὑρῦσα, ἀνήγαγε τὸν αὐτὸν τίμιον σαυρὸν, μετὰ τῶν πέντε ἥλων· καὶ ηὐξήθη ἐξ ἐκείνυ τὰ τῶν χριςιανῶν πάντα.

Idem Constantinus Imperator matrem suam, Dominam Helenam, Hierosolymas misit, ad exquirendam Crucem Venerabilem: quam una cum quinque clavis repertam, Helena inde reportavit. Ex eo tempore res Christianorum melius se indies habuere.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τρίτην Παλαισίνην ἐποίησεν ἐπαρχίαν. καὶ ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] ἀνεκαινίσθη τό ποτε Βυζάντιον, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλιανῦ, καὶ Συμμάχυ, τοῦ αὐτοῦ δὲ βασιλέως Κωνσαντίνυ [3] ποιήσαντος πρόκεσον ἐπὶ πολὺν χρόνον, ἀπὸ Ῥώμης ἐλθόντος ἐν τῷ Βυζαντίῳ· ὅςις καὶ τὸ πρῶτον τεῖχος τῆς αὐτῆς πόλεως ἀνενέωσε τοῦ Βύζυ, καὶ προσθεὶς ἄλλο διάςημα πολὺ τῷ τείχει, καὶ συνάψας τῷ παλαιῷ τείχει τῆς αὐτῆς πόλεως, ἐκέλευσεν αὐτὴν Κωνσαντινύπολιν λέγεσθαι· ἀναπληρώσας

Idem Imperator, tertiam quoque Palæstinam, Provinciam fecit. Hujus etiam sub Imperio Byzantium instaurata est, Galliano & Symmacho Coss. Cum enim Imperator, processu ad longum tempus suscepto, Byzantium Roma profectus esset; veterem urbis murum, Byzi opus, instauravit; muroque alio de novo extructo, & ad murum veterem adjecto, urbem ipsam, Constantinopolim, vocari jussit. Hippodro-

1 Κύραν Ἑλένην.] Κύρα, pro κυρία, *Domina*, apud recentiores frequenter.

2 Ἀνεκαινίσθη τό ποτε Βυζάντιον ἐπὶ τῆς ὑπατείας Γαλλιανοῦ καὶ Συμμάχυ.] Mallem ἐνεκαινίσθη: Urbs enim hæc licet annis ante aliquot, sub aliis Coss. exædificari cœpta fuerit, sub his tamen ad exitum tandem perducta est, atque dedicata; uti etiam testatur Chr. Alex. auctor: qui Coss. hos ponit ad annum Constantini M. XXV. quo anno Hesychius Illustris in Patr. Constant. urbem dedicatam tradit: annus vero hic erat Christi vulgari CCCXXXI, Æræ vero Antiochenæ annus CCCLXXIX. Auctor tamen noster infra, urbis hujus dedicationem confert in ejusdem Æræ annum CCCLXXVIII. id est in annum Christi vulgarem CCCXXX. qui Constantini Imp. est XXIV. Hieronymus etiam in supplemento suo ad Chr. *Euseb.* Encænia hæc ponit ad Constantini annum XXIV. quo anno Fasti Capitolini Gallicanum & Symmachum habent Coss. Verum de hac Urbis Constantinopolitanæ encæniorum Epocha, vide Jos. Scaliger de Emend. temp. lib. V. & ejusdem Can. Isagog. l. III. Pro Γαλλιανῦ scr. Γαλλικανῦ.

3 Ποιήσαντος πρόκεσον ἐπὶ πολὺν χρόνον.] Πρόκεσος, & πρόκενσος, *Processus*: Quocunque Imperator, relicto palatio, proficiscitur apud recentiores πρόκεσον ποιεῖν dicitur, sive terra, sive mari, sive voluptatis tantum, aut etiam religionis causa iter susceptum sit. Peregrinationes vero, sive secessus remotiores, longioresque, μακρόκενσοι vocabant, id est, μακρότεροι πρόκενσοι. Constantinus de Administr. Imp. cap. 51. καὶ γὰρ εἰς μακρόκενσον ἀπῄει ὁ μακάριος οὗτος βασιλεὺς, οἷον εἰς Νικομήδειαν, εἰς τὸν Ὄλυμπον, εἰς πύθια· καὶ διὰ τοῦτο ἐπετηδεύσατο τὰ δύο δρομώνια, εἰς ὑπηρεσίαν καὶ ἀνάπαυσιν αὐτοῦ τε, καὶ τῶν ἀρχόντων αὐτῦ.

mum quoque instauravit, statuisque æreis, ornatuque omnimodo splendidiorem reddidit: extructa etiam ibi, ad formam ejus quæ Romæ est, sella Imperatoria, unde Ludos Imperator spectaret. Palatium quoque magnum, & speciosum, quale Romæ habetur, prope Hippodromum, Cochleum dictum, extruxit: Forum etiam amplum, & spectabile, cujus in medio Columnam posuit, Porphyreticam totam, penitusque mirandam: cui etiam statuam sibi imposuit, capite septem radiis coronato: quod simulachrum æreum, Imperator ex Ilio, ubi olim steterat, urbe Phrygiæ, advexit. Idem etiam Constantinus, ablatum clanculum Roma Palladium, quod vocant, in foro à se condito, infra columnam statuæ suæ collocavit: sicut Byzantini nonnulli asserunt, ipsum ibidem recondi affirmantes. Urbis vero à se instauratæ, & à nomine suo vocatæ, Fortunam, *Anthusam*, appellari voluit; sacrificium incruentum Deo peragens. Urbis hujus prima fundamina posuit Phidalia; quæ urbis Fortunæ tunc temporis, Ceroen nomen imposuit. Phidaliam hanc Byzas, Thraciæ

δὲ τὸ Ἱππικὸν, ϗ κοσμήσας αὐτὸ χαλκουργήμασι, ϗ πάσῃ ἀρετῇ· κλίσας ἐν αὐτῷ ϗ κάθισμα θεωρίου βασιλικοῦ, καθ' ὁμοιότητα τοῦ ἐν Ῥώμῃ ὄντος. ἔκτισε δὲ ϗ παλάτιον μέγα, ϗ εὐπρεπὲς, καθ' ὁμοιότητα ὡσαύτως τοῦ Ῥώμης, πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ, τοῦ λεγομένου Κοχλίου· [1] κτίσας ϗ φόρον μέγα ϗ εὐπρεπῆ πάνυ, ϗ στήσας ἐν τῷ μέσῳ κίονα ὁλοπόρφυρον, ἄξιον θαύματος, ϗ ἐπάνω τοῦ αὐτοῦ κίονος, ἑαυτῷ ἔστησεν ἀνδριάντα, ἔχοντα ἐν τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ ἀκτῖνας ἑπτά· ὅπερ χαλκούργημα ἤγαγεν, [2] εἰς τὸ Ἴλιον ἑστηκὼς, πόλιν τῆς Φρυγίας. Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἀφελόμενος ἀπὸ Ῥώμης κρύφα τὸ λεγόμενον Παλλάδιον ξόανον, ἔθηκεν αὐτὸ εἰς τὸν ὑπ' αὐτοῦ κτισθέντα φόρον, ὑποκάτω τοῦ κίονος τῆς στήλης αὐτοῦ· ὥς τινες λέγουσι τῶν Βυζαντίων, ὅτι ἐκεῖ κεῖται. Τὴν δὲ τύχην τῆς πόλεως, τῆς ὑπ' αὐτοῦ ἀνανεωθείσης, ϗ εἰς ὄνομα αὐτοῦ κτισθείσης, ποιήσας τῷ Θεῷ θυσίαν ἀναίμακτον, ἐκάλεσεν, Ἄνθουσαν. Ἥτις πόλις ἐκτίσθη ἐξ ἀρχῆς ὑπὸ Φιδαλίας· ϗ ἐκάλεσε τότε τὴν Τύχην αὐτῆς, Κηρώην. Τὴν δὲ αὐτὴν Φιδαλίαν ἠγάγετο Βύζας, ὁ τῆς Θρᾴκης βασιλεὺς, μετὰ τὴν

1 Κτίσας ϗ φόρον μέγα.] Scr. μέγαν. ὁ φόρος, Forum, recentioribus.

2 Εἰς τὸ Ἴλιον ἑστηκώς.] Scr. ἑστηκός. Hieronymus in supplemento suo ad Chron. Euseb. numero MMCCCXLVI. *Constantinopolis dedicatur, pene omnium urbium nuditate.* Statuam vero hanc, Apollinis Iliaci fuisse asserit Zonaras: λέγεται δὲ ὁ Ἀπόλλωνος εἶναι στήλην τὸ ἄγαλμα, ϗ μετενεχθῆναι ἀπὸ τῆς ἐν τῇ Φρυγίᾳ πόλεως τοῦ Ἰλίου. Statuæ huic Constantinus nomen suum indidit, clavis etiam quibusdam Dominicæ crucis capiti insertis: uti idem Zonaras testatur, qui etiam eam ad suum usque tempus durasse asserit, Tom. 3. in Constantino.

πλὴν τὴν

τελάτιου Βαρβυσίου, τοῦ πατρὸς αὐτῆς, τοῦ τοπάρχου, καὶ φύλακος τοῦ αὐτοῦ ἐμπορίου. [1] ὅστις Βάρβυσος μέλλων τελευτᾷν, ἐκέλευσε τὴν Φιδαλίαν ποιῆσαι τεῖχος τοῦ τόπου, ἕως θαλάσσης. ὁ δὲ Βύζας εἰς τὸ ἑαυτοῦ ὄνομα καλέσας τὴν χώραν, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ἔκτισε δὲ δύο ἐμβόλους, ἀπὸ τῆς εἰσόδου τοῦ παλατίου, ἕως τοῦ αὐτοῦ φόρου, εὐπρεπεῖς, καὶ κεκοσμημένους ἀνδριᾶσι, καὶ μαρμάροις διαφόροις, καλέσας τὸν τόπον τῶν ἐμβόλων, Ῥηγίαν· [2] κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικὴν, καὶ ἔξω, μεγάλους κίονας, καὶ ἀνδριάντας, ἥντινα ἐκάλεσε, Σενάτον· κατέναντι στήσας τῇ ἰδίᾳ μητρὶ, Ἑλένῃ, στήλην Αὐγούστας, ἐν πορφυρῷ μικρῷ κίονι· [3] καλέσας τὸν τόπον, Αὐγουστεῶνα. Ὁμοίως δὲ ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ λεγόμενον Ζεύξιππον, δημόσιον λουτρὸν, κοσμήσας κίοσι, καὶ μαρμάροις ποικίλοις, καὶ χαλκουργήμασιν· εὗρε γὰρ αὐτὸ ἀπλήρωτον, ἀρχθὲν μὲν πρότερον ὑπὸ Σεβήρου βασιλέως τὸ αὐτὸ δημόσιον. Ἔκτισε δὲ καὶ τὸ Ἱππικὸν, καὶ ἄλλα πολλά· καὶ ὅτε πάντα ἐπλήρωσεν, ἐπετέλεσεν Ἱππικὸν, ἐν πρώτοις θεωρήσας ἐκεῖ, καὶ φορέσας τότε ἐν πρώτοις, ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ κορυφῇ, διάδημα διὰ μαργαριτῶν, καὶ λίθων τιμίων· βουλόμενος πληρῶσαι τὴν προφητικὴν φωνὴν, τὴν λέγουσ·

rex, in uxorem duxit, post mortem Barbysii, patris ejus; qui loci illius Dominus fuit, & Emporii Custos. Hic vero moriturus, Phidaliæ in mandatis reliquit, uti muro ad mare perducto locum illum circumdaret. Byzas itaque, loco illo in nomen suum vocato, sedem illic regni posuit.

Porro [Constantinus] ab introitu Palatii, ad Forum usque, Porticus duas extruxit speciosas, variis statuis, columnisque marmoreis ornatas: Locum vero hunc, *Regiam*, vocavit: cui vicinam etiam Basilicam condidit; statuis, & columnis ingentibus exterius ornatam: quam &, *Senatum*, vocavit. Huic ex adverso matris Helenæ, Augustæ, statuam, columnellæ Porphyreticæ impositam, collocavit: locum vero hunc, *Augustæum*, nominavit. Similiter quoque Balneum Publicum, *Zeuxippum* dictum, à Severo Imperatore inchoatum, ipse ad exitum perduxit; variisque illud columnis, statuisque marmoreis, æreisque exornavit. Hippodromum quoque extruxit, atque alia plurima. Omnibus vero hisce absolutis, Certamina Equestria indixit; quos ipse in Circo suo primus spectavit. Tum primum quoque Coronam, Margaritis,& lapillis pretiosis insignitam, Imperator capite gestavit: animo scilicet explendi dictum illud Propheti-

1 Ὅστις Βάρβυσος] Scr. Βαρβύσιος.

2 Κτίσας ἐγγὺς καὶ βασιλικήν.] Βασιλικὴ, proprie eadem est, quæ Latinis, Regia: sumitur tamen pro structura quavis ampla, & Regali, sive publici sive privati usus: Hoc loco, *Senaculum*, signat.

3 Καλέσας τὸν τόπον, Αὐγουστεῶνα.] Forum hoc Αὐγουστεῖον vocat Procopius: Codino Αὐγουστεῶν dicitur.

cum:

cum: *Imposuisti capiti ejus coronam ex lapide pretioso*: Imperatorum enim præcedentium nemo talem gestavit. Artemisii vero, sive Maii XI, anno Æræ Antiochenæ CCCLXXVIII, Festivitatem celeberrimam agitari jussit: Divino etiam Edicto suo sancivit, uti eodem die Natales Urbis celebrarentur. Zeuxippum quoque, Balneum Publicum, quod propter Circum, Regiam, & Palatium situm est, eodem Maii XI. aperiri jussit. Fecit autem sibi Imperator statuam quoque aliam inauratam, urbis Fortunam, quam *Anthusam* vocavit, & ipsam quoque inauratam, manu dextra gestantem. Statuam hanc, eodem die Genethliacorum Circensium, introduci jussit à militibus Chlamydes & campagos indutis, & cereos portantibus omnibus. Jussit vero, uti milites isti, Pompam introducentes, superiorem Hippodromi flexum circumeant; cumque ad sedile Imperatoriæ sedi oppositum perventum erit, assurgens qui pro tempore Imperator fuerit, visas Fortunæ urbis, & Constantini statuas veneretur: qui mos ad hunc usque diem observatur.

Ἔθηκας ἐπὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ στέφανον ἐκ λίθου τιμίου· οὐδεὶς γὰρ τῶν πρὸ αὐτοῦ βασιλευσάντων, τοιοῦτόν τι ποτὲ ἐφόρεσε. καὶ ἐπετέλεσεν ἑορτὴν μεγάλην, μηνὶ Μαΐῳ, τῷ καὶ Αρτεμισίῳ, ια', ἔτους κατὰ Αντιόχειαν τῆς μεγάλην χρηματίζοντος τοη'. κελεύσας, διὰ θείου αὐτοῦ τύπου, τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἐπιτελεῖσθαι τὴν ἑορτὴν τῶν Γενεθλίου τῆς πόλεως αὐτοῦ· καὶ ἀνοίγειν τῇ αὐτῇ ια' τοῦ Μαΐου μηνὸς τὸ δημόσιον λουτρὸν, τὸ Ζεύξιππον, πλησίον ὂν τοῦ Ιππικοῦ, καὶ τῆς Ρηγίας, καὶ τοῦ παλατίου· ποιήσας ἑαυτῷ ἄλλην στήλην ξοάνου κεχρυσωμένην, βαστάζουσαν τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ τὴν τύχην τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ αὐτὴν κεχρυσωμένην ἐκάλεσεν, Ἄνθουσαν. Κελεύσας κατὰ τὴν αὐτὴν ἡμέραν τοῦ Γενεθλιακοῦ Ιππικοῦ, εἰσιέναι τὴν αὐτὴν τῶν ξοάνου στήλην, [1] διειγευομένην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, μετὰ χλαμύδων, [2] καὶ καμπαγίων, πάντων κατεχόντων κηρούς· καὶ περιέρχεσθαι τὸ σχῆμα τὸ ἄνω καμπτὸν, καὶ ἔρχεσθαι εἰς τὸ [3] σκάμμα, κατέναντι τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ [4] ἐγείρεσθαι τὸν κατὰ καιρὸν βασιλέα, καὶ προσκυνεῖν, ὡς θεωρεῖ τὴν αὐτὴν στήλην Κωνσταντίνου, καὶ τῆς Τύχης τῆς πόλεως. καὶ πεφύλακται τοῦτο τὸ ἔθος, ἕως τῶν νῦν.

1 Διεγευομένην ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.] Chr. Alex. habet δηρηγευομένην. διριγεύειν, & δηριγεύειν, vel ut noster habet διριγεύειν, *Dirigere* sonat; vocabulo Latino Græcanicam formam induente. Hinc δηριγευόμενος, & διριγευόμενος.

2 Καὶ καμπαγίων.] Καμπάγια, & καμπάνια, Calceamenti quoddam genus: de quo vide Jo. Vossium, de vitiis Serm. & Meursium in Glossario, & Ben. Baldwinum, de Calceo antiq. & Myst. Chr. Alex. habet γαυσαγίων; pro quo Raderus, λαμπαδίων, reponit; male. Verum locus iste ibidem pessime corruptus, ex nostro restituendus est.

3 Σκάμμα.] Scr. Σκάμμα.

4 Εγείρεσθαι.] Εγείρεσθαι hic, pro ἀναστῆναι, *assurgere*. Hesychius, Εγείρω, ἐγέρθητι, ἀνάστηθι.

Ο δὲ

Ο δὲ θειότατος Κωνσταντῖνος, [1] ἐν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ ὑπατείας, ἔρριψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει χάρισμα τοῖς Βυζαντίοις, καλαμῶν συντομία ἄρτων ἡμερησίων [2] διαιωνιζόντων· οὕς τινας ἄρτους ἐκάλεσε, Παλατίνους, διὰ τὸ ἐν τῷ παλατίῳ ξοχεῖσθαι τοὺς αὐτοὺς ἄρτους, ἑκάστου ἄρτου [3] ἀφορίσας οἰνοκρέα, καὶ βεστία· ἀφορίσας πρόσοδον ὑπὲρ αὐτῶν, ἐκ τῶν ἰδίων, καὶ καλέσας αὐτοὺς, Πολιτικούς.

Ο δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος ἐμεινε βασιλεύων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἀφελόμενος αὐτὴν ἀπὸ τῆς Ευρώπης ἐπαρχίας, ἀπὸ Ηρακλείας τῆς μητροπόλεως αὐτῆς· δοὺς αὐτῇ ἀπὸ Θεοῦ δίκαιον βασιλείας· προβαλόμενος ἐν αὐτῇ ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ ἔπαρχον πόλεως, καὶ τοὺς λοιποὺς μεγάλους ἄρχοντας, χριστιανοὺς πάντας ποιήσας· καὶ ἔμεινεν ἐξ ἐκείνου εὐτυχῶς βασιλεύουσα.

Ο δὲ αὐτὸς Κωνσταντῖνος βασιλεὺς καὶ τὴν Φρυγίαν Σαλουταρίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν. Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἡ σύνοδος ἐγένετο τῶν τιη' ἐπισκόπων, κατὰ Αρείου, περὶ τῆς πίστεως τῶν χριστιανῶν. Εν αὐτῇ δὲ τῇ συνόδῳ ὑπῆρχε καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκο-

Diviniſſimus etiam Conſtantinus, in ipſo Conſulatus ſui exitu, congiarium Byzantinis Conſtantinopoli largitus eſt; ſparſis in populum calamorum teſſeris panis Quotidiani perpetui: ſingulis etiam, præter panem, carnibus, vino, & veſti aſſignatis. Panes vero hos, *Palatinos*, vocavit; quod ex Palatio darentur; ſepoſitis ex proprio in hoc reditibus. Panes etiam hi, *Politici*, dicti ſunt.

Idem vero Conſtantinus Imperii ſedem Conſtantinopoli poſuit; eamque, cum antea Europæ ſub ditione eſſet, & Heracleæ Metropoli ſubjecta, ſui juris fecit: conceſſo ei à Deo, jure imperandi: conſtitutis etiam Urbi, & Prætorio Præfectis, aliiſque primariis Magiſtratibus, eiſque Chriſtianis omnibus. Itaque ex eo tempore urbs illa feliciter imperitavit.

Idem Conſtantinus Imperator Phrygiam Salutarem Provinciam fecit. Ejuſdem ſub imperio Synodus CCCXVIII. Epiſcoporum celebrata eſt, contra Arium, de rebus ad Chriſtianam fidem pertinentibus: cui interfuit etiam ſan-

---

1 Εν τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτοῦ ὑπατείας.] Conſules initio Magiſtratus ſui, pecunias in populum ſpargere, mos erat: quod & Imperatores etiam facere conſueverunt: idque non ſolum in coronatione, aut etiam conſulatum ineuntes, ſed quandoque deponentes etiam: ut ex hoc loco apparet: Forte hoc factum, ob tam inſigne opus ad exitum perductum, quale erat inſtaurata, ac dedicata Conſtantinopolis.

2 διαιωνιζόντων.] Scr. διαιωνιζόντων.

3 Αφορίσας οἰνοκρέα, καὶ βεστία.] Lego, οἶνον, κρέα, καὶ βεστία. βέστης, & βέστιον, *Veſtis*; & βεστιάριον, *Res Veſtiaria*, ſive *Veſtiarium*: βεστιάριος, βεστιάρχης, *Veſtiarius*. Heſychius βιστιάριον habet, per ι. Βιστιάριον, τόπος ἐν ᾧ τὰ χρήματα τίθενται, καὶ τὰ ἱμάτια τοῦ κοινοῦ.

 ctiſſimus

ctissimus Episcopus Eusebius Pamphili, Chronographus.

Constantino imperante, divinam iram passa est Maximianopolis, Osdroenæ urbs, vice secunda, post ipsam à Persis captam. Imperator itaque Constantinus urbem de integro instauravit; mœnia quoque collapsa excitavit, & superstitibus incolis plurima largitus est; vocata deinceps urbe, à nomine suo, Constantina. Vicum etiam quendam in Bithynia, nomine Sugam, de novo extructum, civitatis jure donavit, & à matris suæ nomine Helenopolim appellavit: cujus etiam à nomine, Provinciam quoque ipsam, Helenopontum vocavit.

Eodem etiam tempore Constantinus Imperator, fana illa tria, quæ in eo loco, qui Acropolis olim dicebatur, posita erant, Solis nempe, Dianæ, Lunæ, & Veneris, reditibus exuta deinceps manere jussit.

Non longo autem post tempore Imperator Constantinus, in Nicomediam Bithyniæ itinere facto, in morbum incidit; à quo cum per sex dies decubuerat, in ejusdem civitatis suburbio quodam, Achyrone dicto, non procul ab urbe, diem suum obiit, antequam opus illud magnificum, & inter orbis Miracula censendum, Ecclesiæ nempe Antiochenæ

πος Ευσέβιος ὁ Παμφίλου, ὁ χρονογράφος.

Ἔπαθε δὲ, ἐπὶ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ Κωνσταντίνου, ὑπὸ θεομηνίας, Μαξιμιανούπολις τῆς Οσδροϊνῆς, τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος, τὸ μετὰ τὸ ληφθῆναι ὑπὸ τῶν Περσῶν. Καὶ ἀνήγειρεν αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, καὶ τὰ τείχη αὐτῆς· ἦσαν γὰρ πεσόντα· καὶ τοῖς περισωθεῖσι πολλὰ ἐχαρίσατο· καὶ μετεκάλεσεν αὐτὴν, εἰς τὸ ἴδιον ὄνομα, Κωνσταντίναν· Ἔκτισε δὲ καὶ εἰς τὴν Βιθυνίαν, τὴν πρώην οὖσαν [1] κώμην, λεγομένην Σουγάν· δοὺς αὐτῇ καὶ δίκαιον πόλεως, καὶ καλέσας αὐτὴν εἰς ὄνομα τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς, Ελενούπολιν. Καὶ εἰς ὄνομα δὲ τῆς αὐτοῦ μητρὸς, ἐκάλεσε καὶ ἐπαρχίαν, Ελενόποντον.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει τρεῖς ναοὺς, ἐν τῇ πρώην λεγομένῃ ἀκροπόλει, τοῦ Ηλίου, καὶ τῆς Αρτέμιδος, σελήνης, καὶ τῆς Αφροδίτης, ἐκέλευσεν ἀχρηματίστους τοῦ λοιποῦ διαμεῖναι.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Κωνσταντῖνος, ἐν Νικομηδείᾳ τῆς Βιθυνίας, ὡς ἔστιν ἐν προκέστῳ, ἐν προαστείῳ τινὶ, [2] λεγομένῳ Αχυρῶνι, πρὸ ὀλίγου διαστήματος τῆς πόλεως, ἀρρωστήσας ἡμέρας ἓξ, πρὸ τοῦ πληρωθῆναι τὸ κτίσμα ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ τῆς Συρίας, τὸ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας τὸ μέ-

1 Κώμην λεγομένην Σουγάν.] Drepanum, vel ut Stephanus & Cedrenus, Drepana, aliis omnibus dicta est urbs ista.

2 Λεγομένῳ Αχυρῶνι.] Ita Hieronymus, Chr. Alex. alii. Eutropius villam publicam vocat: *Nicomedia in villa publica obiit.*

γιστον,

γιςον, καὶ ἓν ὂν τῶν θεαμάτων. Τελευτᾷ δὲ, [1] ὢν ἐνιαυτῶν ξ', καὶ μηνῶν γ'· ὡς ταῦτα συνεγράψατο, καὶ τοὺς χρόνους πάντας τῶν προγεγραμμένων βασιλέων, ὁ σοφώτατος Νεςοριανὸς, ὁ χρονογράφος.

Magnæ fabricam ad exitum perduxiſſet. Mortuus autem eſt, annos natus LX, cum menſibus tribus: uti hæc memoriæ prodidit ſapientiſſimus Neſtorianus, Chronographus; qui prædictorum quoque Imperatorum res geſtas Chronico deſcripſit.

Constantinus Junior,

ROM. IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, [2] ηὑρέθη βασιλεὺς ὢν ἐν Ῥώμῃ, Κωνςαντῖνος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ· ὅν τινα ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ ἐποίησε βασιλέα Ῥώμης, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου, καὶ Πολυβίου.

Ὁ δὲ αὐτὸς Κωνςαντῖνος βασιλεὺς ὁ μικρὸς [4] ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔτη ιβ'. ὅςις μετὰ τελευτὴν τοῦ πατρὸς, ἐξῆλθεν εἰς πρόκεσσον, καὶ [5] ἐσφάγη ἐν Μοθώνῃ, ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν κ'.

POſt mortuum vero Conſtantinum, Romæ regnum tenuit Conſtantinus filius; quem pater, dum adhuc ipſe in vivis eſſet, regem ibi conſtituerat; Urſo, & Polybio; Coſs.

Hic autem Conſtantinus Junior, per annos XII. Romæ regnavit, Patris vero poſt obitum, dum in Proceſſum exiret, à fratris ſui militibus Mothone occiſus eſt, annum agens XX.

1 Ὢν ἐνιαυτῶν ξ', καὶ μηνῶν γ'.] Conſtantinum M. ætatis ſuæ anno LXVI. obiiſſe aſſerit Eutropius, lib. 10. *Bellum adverſus Parthos moliens, qui jam Meſopotamiam fatigabant, uno & trigeſimo anno Imperii, ætatis ſexto & ſexageſimo, Nicomedia in villa publica obiit.*

2 Ηὑρέθη βασιλεὺς ὢν ἐν Ῥώμῃ Κωνςαντῖνος.] Conſtantino M. fatis defuncto, imperium inter tres ejus filios diſtributum eſt, hoc modo. Conſtantino, filio natu maximo, Occidentis imperium obtigit, id eſt Galliæ, Hiſpaniæ & Britanniæ: Conſtanti, Italia & Illyricum: Conſtantio, Thracia, & Orientis totius imperium.

3 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Οὔρσου καὶ Πολυβίου.] Chr. Alex. habet Οὔρσου καὶ Πολεμίου. Faſti etiam Capitolini hoc anno Urſum, & Polemium Coſs. exhibent.

4 Ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ ἔτη ιβ'.] Hæc Conſtanti potius, Romæ imperanti competunt. Conſtantinus enim junior imperii ſui anno III. occiſus eſt, uti teſtatur Hieronymus

5 Ἐσφάγη ἐν Μοθώνῃ.] Quemnam hic locum memorat Auctor? Methonem quidem, Thraciæ urbem, habemus apud Stephanum: aliam item ejuſdem nominis in Macedonia, apud eundem: Laconiæ, tertiam: Perſidis, quartam: Eubœæ denique quintam: Italiæ tamen nullam: qua regione Conſtantinum juniorem interemptum fuiſſe, tradunt Scriptores. Eutropius: *Conſtantinum porro bellum fratri inferentem, & apud Aquileiam inconſultius prælium aggreſſum, Conſtantis duces interemerunt.* Eadem habes apud Hieronymum.

CONSTANS
ROM. IMPERATOR.

Constantinum Juniorem excepit, in regno Romano Constans, frater ejus: qui, cum annos ibi XVI. regnaverat, ex Dysenteria interiit, annos natus XXVII.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μικροῦ, ἐβασίλευσεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Κώνστας, ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, [1] ἔτη ιϛʹ. [2] ὅστις ἀῤῥωστήσας ἀπὸ δυσεντερείας, ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν κζʹ.

CONSTANTIUS
IMP. CONSTANTINOPOLITANUS.

Constantino autem Magno succedebat, in Imperio Constantinopolitano, Constantius, filiorum natu minimus: qui imperavit annos XXX. Erat autem hic vir magni animi, atque *Exocionita*, id est, Arrianus. Hujus sub imperio motus ciebant Persæ,

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου, ἐβασίλευσε Κωνσταντινουπόλεως Κωνστάντιος, ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ μικρότερος, [3] ἔτη λʹ. ἦν δὲ μεγαλόψυχος, [4] ἐξακιονίτης, ὅ ἐστιν, Ἀρειανός. ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐκίνησαν οἱ Πέρσαι, ἤτοι

---

1 ἔτη ιϛʹ.] Eutropius Constanti Imperanti annos tribuit XVII; scriptores tamen alii XIII: aut XII. tantum.

2 ὅστις ἀῤῥωστήσας ἀπὸ δυσεντερείας ἐτελεύτα.] Scr. δυσεντερίας. Valetudine quidem parum prospera usus est Constans, ut qui morbo articulari obnoxius erat: ex quo tamen non interiit: Magnentii enim factione occisus est, in castro cui Helenæ nomen, haud longe ab Hispania, ætatis anno XXX. uti, præter nostrum, alii omnes.

3 ἔτη λʹ.] Constantius obiit XXIV. anno post Constantinum patrem mortuum: annis autem IV. ante mortem patris ad regnum provectus est: teste Hieronymo. Anni itaque imperii ejus omnes sunt XXVIII: ideoque ubi apud Eutropium dicitur, Constantium obiisse *anno imperii octavo & trigesimo*, legendum, *octavo & vigesimo*.

4 Ἐξακιονίτης.] Ita etiam infra, lib. 15. de Atalaricho: ἦν δὲ Ἀρειανὸς τῷ δόγματι, ὅ ἐστιν, ἐξακιονίτης· ap. Chr. Alex. scribitur, ἐξωκιονίτης, rectius, ut Jo. Meursio videtur, qui ἐξωκιόνιον, Monasterium fuisse putat, idque Arrianorum: quod ex his Nostri locis confirmari videtur. Pro quibusvis vero Arrianis vocabulum hoc postea positum fuisse videtur: unde legimus apud Chr. Alex. Theodosium Imp. templa Catholicis reddidisse, *Numeris Exocionitis ubique expulsis*, διώξαντα ἐξ αὐτῶν τοὺς λεγομένους ἀριθμοὺς Ἐξωκιονίτας.

AC-

[1] Ἀββουραρσάκιος ὁ βασιλεύς· καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν, ποιήσας Καίσαρα Ἰουλιανὸν, συγγενέα αὐτοῦ.

Καὶ γενόμενος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐπλήρωσε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, ἐπιγράψας ταῦτα.

Χριστῷ [2] Κωνστάντιος ἐπήραστον οἶκον ἔτευξεν,
Οὐρανίαις ἀψῖσι πανείκελα, [3] πανφανόεντα·
Κωνσταντίου ἄνακτος [4] ὑποδρήσοντος ἐφετμαῖς·
Γοργόνιος δὲ κόμης [5] θαλάμη πόλον ἔργον ὕφανε.

Καὶ κατελθὼν ἐπὶ τὰ Περσικὰ, ἐποίησε πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν ἐπὶ φανερὸν χρόνον, πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων ἐν τῇ συμβολῇ. Καὶ ὑποστρέψας, ἐποίησε τὰ ἐγκαίνια τῆς αὐτῆς μεγάλης ἐκκλησίας ἐν Ἀντιοχείᾳ. Καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος ἀπὸ Ἀντιοχείας, ἀνιὼν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, ἔφθασε τὴν Κιλικίαν· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ τὴν γέφυραν [6] τοῦ Πυράμου

ab Abburarſacio rege eorum ducti. Imperator itaque, Juliano cognato ſuo Cæſare creato, in eos arma movit.

Magnam autem Antiochiam veniens, Eccleſiam ibi magnam abſolvit: cui iſta inſcripſit.

Extruxit ſacras Chriſto Conſtantius ædes,
Cælo conſimiles, ſummo ſplendore nitentes:
Sic Conſtantini regis pia juſſa ſequutus.
Gorgonio Comiti ſtructuræ cura relicta eſt.

In Perſidem deinde profectus eſt; prælioque cum eis inito, multiſque utrinque cæſis, induciæ ad tempus ſatis longum factæ ſunt. Imperator itaque Antiochiam reverſus, Magnæ Eccleſiæ dedicationem celebravit. Hinc vero Conſtantinopolim profecturus, per Ciliciam iter ducit: ubi Pyrami fluvii pontem, opus magnificum, extruxit. Ab inde

1 Ἀββουραρσάκιος ὁ βασιλεύς.] Scribendum, Σαββουραρσάκιος, ſive Σαββουραρσάκης, uti habetur infra in Juliano. Compoſitum vero vocabulum eſt, quod disjunctim legitur, Σαπωρ Ἀρσάκης, id eſt, *Sapor Rex*, Perſarum ſcil. Ἀρσάκης enim, *Rex* ſonat: uti ſupra edocti ſumus, lib. XI.

2 Κωνστάντιος ἐπήραστον οἶκον.] Scr. ἐπήρατον. Cæterum verſus hi haud ſani ſunt. Forte legendum, Κωνσταντῖνος; ut & verſu tertio Κωνσταντίνου, uti metri ratio poſtulare videtur. Conſtantinus enim Magnus Eccleſiam hanc inchoavit, maximamque ejus partem abſolvit: cui tandem ſub Conſtantio F. ad exitum perductæ, iſta inſcripta ſunt.

3 πανφανόεντα.] Lego, παμφανόωντα. Hom. Il. Θ'.

Ἄρματα δ' ἔκλιναν πρὸς ἐνώπια παμφανόωντα.

4 ὑποδρήσοντος ἐφετμαῖς.] Forte legendum, ὑποδρήσαντος.

5 θαλάμη πόλον.] Lego, θαλαμηπόλος. θαλαμηπόλος, qui circa cubiculum verſatur, Cubicularius.

6 Τοῦ Πυράμου ποταμοῦ.] Leucoſyrus olim dictus eſt, teſte Stephano: Πύραμος, ποταμὸς ἐν Μαλλῷ τῆς Κιλικίας. ἐκαλεῖτο δὲ πρότερον Λευκόσυρος.

vero Mopsuestiam, Ciliciæ urbem veniens, ex morbo ibi interiit, annum agens quadragesimum.

ποταμȣ̃, ἔργον μέγιστον. Καὶ [1] εἰσελθὼν ἐν Μαμψυεστίᾳ, πόλει τῆς Κιλικίας, ἀῤῥωστήσας τελευτᾷ ἐκεῖ, [2] ὢν ἐνιαυτῶν μ´.

JULIANUS IMPERATOR.

Constantium in imperio excepit Julianus, Apostata, Consanguineus ejus; quem ipse Cæsarem antea creaverat; Marmentio, & Neveta, Coss. & imperavit annos II. Erat hic eloquentia celebris: Apostata autem dictus est, quod Majorum suorum fide Christiana renunciata, in Paganismum transisset. Amicum autem, & coævum habuit Libanium, celeberrimum Sophistam Antiochensem.

Hujus sub Imperio S. Domitius martyrium passus est. Julianus enim, copiis ingentibus collectis, in Persas arma movit. Itinere vero per Antio-

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Κωνσταντίȣ, ἐβασίλευσεν [3] Ἰȣλιανὸς, ὁ παραβάτης, ὁ πρώην γενόμενος Καῖσαρ, ὁ συγγενὴς τȣ̃ αὐτȣ̃ Κωνσταντίȣ, ἐπὶ ὑπατείας [4] Μαρμεντίȣ, καὶ Νεβήτα· [5] ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη β´· ἦν δὲ ἐλλόγιμος· ὅστις ἐκλήθη παραβάτης, διότι ἀρνησάμενος τὸ δόγμα τȣ̃ αὐτȣ̃ προγόνων, τὸ τῶν χριστιανῶν, γέγονεν Ἕλλην. ἦν δὲ φίλος, καὶ ὁμόχρονος Λιβανίȣ, τȣ̃ περιβοήτȣ σοφιστȣ̃ Ἀντιοχείας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτȣ̃ βασιλείας, ἐμαρτύρησεν ὁ ἅγιος Δομέτιος. Ἐπεστράτευσε γὰρ κατὰ Περσῶν δυνατὴν στρατείαν, καὶ κατελθὼν κατέλαβεν Ἀντιό-

1 Εἰσελθὼν ἐν Μαμψυεστίᾳ.] Scr. Μοψȣεστίᾳ. Stephanus: Μόψȣ ἑστία, Κιλικίας, ἐπὶ τῷ Πυράμῳ ποταμῷ, ἀπὸ Μόψȣ τȣ̃ μάντεως. Urbs hæc etiam Μόψȣ κρῆναι dicta est: Cedren. in Constantio: καὶ ἐλθὼν ἐν Μόψȣ κρήναις, τελευτᾷ μηνὶ Νοεμβρίῳ γ´. Hieronymus etiam. *Constantius Mopsocrenis, inter Ciliciam Cappadociamque moritur, anno ætatis suæ XLV.*

2 ὢν ἐνιαυτῶν μ´.] Scribendum με´. ætatis enim XLV. mortem obiit, teste Eutropio: quem etiam sequitur Hieronymus.

3 Ἰȣλιανὸς ὁ παραβάτης.] Julianus iste Græcis Scriptor. παραβάτης, id est, *Transgressor*, passim vocatur: quod tamen nos, Epitheto æque frequenter Juliano à Latinis imposito, *Apostatam*, reddimus.

4 Μαρμεντίȣ καὶ Νεβήτα.] Chr. Alex. habet Μαμερτίνȣ καὶ Νεβήττα; rectius: hoc anno enim Fasti Capitolini Fl. Mamertinum, & Fl. Nevittam, Coss. habent.

5 ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη β´.] Julianus post Constantii mortem, imperium solus tenuit anno uno, & mensibus VIII. uti Hieronymus, & post eum Jornandes. Eutropius tamen, eum imperium sui anno VII. mortem obiisse testatur: nempe annos illos V, quibus, à Constantio Cæsar renunciatus, in imperii consortium adscitus est, annumerans.

χείας.

χειαν· καὶ ἀνελθὼν ἐν τῷ ὄρει τῷ λεγομένῳ Κασίῳ, ἐποίησεν ἐκεῖ θυσίαν ἑκατόμβην τῷ Διὶ Κασίῳ· καὶ κατελθὼν ἐκεῖθεν, καὶ ἐλθὼν εἰς Δάφνην, ἐποίησε κἀκεῖ θυσίαν τῷ Ἀπόλλωνι. καὶ παρακοιμηθεὶς, εἶδεν ἐν ὁράματι παῖδα ξανθὸν, λέγοντα αὐτῷ· Ἐν Ἀσίᾳ δεῖ σε τεθνάναι. εἰσερχόμενος δὲ ἀπὸ Δάφνης ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὑπηντήθη ὑπὸ τῶν συγκλητικῶν αὐτοῦ, καὶ τῶν ἀξιωματικῶν αὐτοῦ, καὶ τοῦ δήμου. καὶ ἔκραξαν αὐτῷ οἱ δημόται Ἀντιοχείας ὑβριστικὰς φωνὰς, ὡς χριστιανοὶ θερμοὶ ὄντες· δεδωκότες αὐτῷ, ἐν ταῖς αὐτῶν φωναῖς, κληδόνα μὴ ὑποστρέψαι. ἀπὸ δὲ τῶν πλησίον αὐτοῦ, δύο κανδιδάτοι χριστιανοὶ, ὧν τὰ ὀνόματά ἐστι ταῦτα, Ἰουβεντῖνος, καὶ Μαξιμιανὸς, ἀποσχίσαντες συνέμιξαν τοῖς ὑβρίζουσιν αὐτὸν ὄχλοις, πλέον ἀνεγείροντες τὸν δῆμον εἰς ὕβρεις. καὶ ἑωρακὼς αὐτοὺς Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ἐκέλευσεν αὐτοὺς συσχεθῆναι· καὶ εὐθέως αὐτοὺς ἀπεκεφάλισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ, καὶ ἐτέθησαν τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν τῷ μαρτυρίῳ, τῷ λεγομένῳ Κοιμητηρίῳ· οὕστινας καλοῦσιν οἱ Ἀντιοχεῖς, Γεντιλίους. Καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τῶν Ἀντιοχέων, ἠπείλει αὐτοῖς, λέγων ὑποστρέφειν, καὶ τιμωρεῖσθαι αὐτοὺς, ὡς μὴ ἔχοντας κληδόνα· [1] εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον, διαβάλλων αὐτοὺς ὡς τυράννους. καὶ προσέθηκε τὸν κατ' αὐτῶν ῥηθέντα παρ' αὐτοῦ λόγον, ἔξω τοῦ παλατίου τῆς αὐτῆς πόλεως, εἰς τὸ

chiam facto, ad Montem Casium profectus est, ubi Jovi Casio Hecatomben fecit: inde in Daphnem descendens, Apollini quoque sacra peregit: ubi cum ad somnum recumberet, per quietem vidit puerulum quendam flavum, qui dicebat ei: *In Asia moriturus es.* Ex Daphne autem Antiochiam adventanti, procedebant ei obviam Primores ejus, & Conciliarii, cum populo. Populus autem Antiochenus, qui Christianismi zelo fervebat, Imperatorem contumeliosis dicteriis excepit; à Persico etiam bello eum non reversurum ominatus. Inter hos duo etiam erant ex familiaribus ejus, Christianismi Candidati; quorum nomina, Juventinus, & Maximianus; qui ex Comitatu Imperatorio discedentes, immiscuerunt sese convicianti populo; multoque magis eos ad opprobria concitarunt. Hos videns Imperator Julianus, absque mora comprehensos capite multavit Antiochiæ: ubi etiam reliquiæ eorum in Martyrio, quod *Cœmeterium* vocant, recondebantur: Hos vero Antiochenses, *Gentiles*, appellant. Julianus autem Antiochenis infensus, interminatus est illis, dicens se redeuntem pœnas ab illis exacturum, eo quod adversa sibi ominati essent. Quin & Orationem contra Antiochenses condidit; in qua rebellionis eos reos peragit: quam quidem Orationem extra Palatium Antiochenum, ad Elephantorum

1 Εἰπὼν περὶ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων λόγον.] Λόγος iste à Juliano in Antiochenos scriptus, Μισοπώγων inscribitur.

Tetra-

Tetrapylum, quod prope Regiam est, palam appendi jussit.

Tum vero contra Persas arma movens, per Cyrrhesticam ducit iter. Cyrrhum autem, regionis illius urbem, præteriens, turbam conspexit ad S. Domitii Cellam astantium, qui ab eo morborum sanationem petebant. Interrogatis autem quibusdam, quid sibi vellet iste populi concursus, responsum tulit; Monachum montis in spelunca degere, ad quem turba ista congregata est, uti morborum suorum medelam, & benedictionem ab illo accipiant. Julianus itaque Imperator, per Referendarium Christianum, S. Domitium monuit, verbis hisce: *Speluncam intrasti, ut Deo tuo placeres: ne igitur de hominibus placendis sis solicitus; sed solitariam agas vitam.* Respondens ei S. Domitius: *Ego*, inquit, *Deo, qui corpus mihi, animumque dedit, in hac spelunca memet includendo jampridem consecravi; Populum vero, ex fide ad me venientem, arcere non possum.* Cæterum Julianus Imperator, speluncæ os, aggestis lapidibus ingentibus, occludi jussit, viro justo intus incluso. Atque hunc vitæ finem habuit S. Domitius.

λεγόμενον Τετράπυλον τῶν ἐλεφάντων, πλησίον τῆς Ῥηγίας.

Καὶ ἐξελθὼν διὰ τῶν Κηρυστικῶν, ἀπῆλθε κατὰ Περσῶν· παρερχόμενος δὲ [1] διὰ Κύρου τῆς πόλεως ἐν τῇ χώρᾳ, εἶδεν ὄχλον ἑστῶτα ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ἁγίου Δομετίου, καὶ ἰώμενον παρ' αὐτοῦ. καὶ ἐρωτᾷ τινας, τίς ἐστιν ἐκεῖνος ὁ συναγόμενος ὄχλος; καὶ ἔμαθεν, ὅτι ἐν τῷ σπηλαίῳ τοῦ ὄρους ἐστὶ μοναχὸς, καὶ πρὸς αὐτὸν συνάγεται ὁ ἑστὼς ὄχλος, θέλων ἰαθῆναι, καὶ εὐλογηθῆναι παρ' αὐτοῦ. καὶ ἐδήλωσε τῷ ἁγίῳ Δομετίῳ ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, [2] διὰ Ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ, ταῦτα· "Διὰ τὸ ἀρέσαι τῷ Θεῷ σου εἰς "τὸ σπήλαιον εἰσῆλθες· ἀνθρώποις "μὴ θέλε ἀρέσκειν, ἀλλὰ ἰδίαζε. καὶ ἀντεδήλωσεν αὐτῷ ὁ ἅγιος Δομέτιος· "ὅτι, ὡς τοῦ Θεοῦ ἐκδόσαντός "μου τὴν ψυχὴν, καὶ τὸ σῶμα, ἐκ "πολλοῦ χρόνου ἐν τῷ σπηλαίῳ τούτῳ "ἐμαυτὸν ἀπέκλεισα· τὸν δὲ πρός "με ἐρχόμενον ὄχλον ἐν πίστει, ἀπο-"διώκειν οὐ δύναμαι. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς [3] ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον λίθοις μεγάλοις, καὶ εἴσω αὐτὸν τὸν δίκαιον ἔσω· καὶ ἐκ τούτου ἐτελειώθη ὁ ἅγιος Δομέτιος.

1 Διὰ Κύρου τῆς πόλεως.] Scr. Κύῤῥου: à Cyrrho enim urbe, Cyrrhestica regio dicta est; uti supra monuimus.

2 διὰ ῥεφερενδαρίου χριστιανοῦ.] ῥεφερενδάριος, sive ῥαφερενδάριος, à Suida exponitur ἀναφορεὺς, *Relator.* Vide Jo. Meurs. Glossar. & Jo. Vossium, de vit. Serm.

3 ἀναφραγῆναι τὸ σπήλαιον.] Ita etiam Chr. Alex. ἀναφράσσω tamen, *aperio*, significat, sensu plane opposito. Hesychius: ἀναφοράξαντες (leg. ἀναφράξαντες) ἀναπλύξαντες, ἀναπετάσαντες. Forte itaque legendum, ἀποφραγῆναι.

Καὶ

Καὶ κατιὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς κατὰ Σαββουραρσάκου, βασιλέως Περσῶν, κατέφθασεν ἐν Ἱεραπόλει· καὶ πέμψας κατεσκεύασε πλοῖα ἐν Σαμοσάτοις, πόλεως τῆς Εὐφρατησίας, τὰ μὲν, διὰ ξύλων, τὰ δὲ, διὰ βυρσῶν· ὡς ὁ σοφώτατος Μάγνος ὁ χρονογράφος [1] ὁ Καρηνὸς, ὁ συνὼν αὐτῷ Ἰουλιανῷ βασιλεῖ, συνεγράψατο. Ἀπὸ δὲ Ἱεραπόλεως ἐξελθὼν, ἦλθεν ἐν Κάραις τῇ πόλει· κἀκεῖθεν εὗρε δύο ὁδοὺς, μίαν ἀπάγουσαν εἰς τὴν Νίσιβιν, πόλιν οὖσαν ποτὲ Ῥωμαίων, καὶ ἄλλην ἐπὶ τὸ Ῥωμαϊκὸν κάστρον, [2] τὸ λεγόμενον Κιρκίσιον, κείμενον εἰς τὸ μέσον τῶν δύο ποταμῶν, τοῦ Εὐφράτου, [3] καὶ τοῦ Ἀββορᾶ· ὅπερ ἔκτισε Διοκλητιανὸς, βασιλεὺς Ῥωμαίων. καὶ μερίσας τὸν στρατὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πέμπει ἐπὶ τὴν Νίσιβιν ὁπλίτας ἄνδρας μυρίους ἑξακισχιλίους, μετὰ δύο ἐξάρχων, Σεβαστιανοῦ, καὶ Προκοπίου. καὶ κατέφθασεν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς τὸ Κιρκίσιον κάστρον· καὶ ἐάσας καὶ ἐν τῷ Κιρκισίῳ κάστρῳ οὓς εὗρεν ἐγκαθέτους στρατιώτας ἑξακισχιλίους, προσθεὶς αὐτοῖς καὶ ἄλλους ὁπλίτας ἄνδρας τετρακισχιλίους, μετὰ ἐξάρχων δύο, Ἀκκαμέου, καὶ Μαύρου. καὶ ἐξῆλθεν ἐκεῖθεν, καὶ παρῆλθε τὸν Ἀββορὰν ποταμὸν, διὰ τῆς [4] γεφύρης, τῶν πλοίων φθασάντων εἰς τὸν Εὐφράτην ποταμὸν, ὧντινων πλοίων ὑπῆρχεν ὁ ἀριθμὸς, χιλίων

Imperator autem Julianus, in Sabburarſacem, Perſarum regem exercitum ducens, Hierapolim venit; miſſis in Samoſatam, Euphrateſiæ urbem, qui navigia fabricarent, lignea quædam, quædam vero coriacea; uti habet ſapientiſſimus Magnus Carrenſis, Chronographus, qui hoc bello ſub Juliano militavit. Hierapoli autem diſcedens Imperator, Carras venit; unde via ſeſe in partes duas findit, quarum una in Niſibim abducit, urbem Romanis olim ſubjectam; altera in Circeſium tendit, Caſtrum Romanum, quod Euphratem inter & Abboram fluvios medium, à Diocletiano Imperatore extructum eſt. Julianus itaque diviſo exercitu, armatorum XVI. millia Niſibim verſus expedivit, ſub Sebaſtiani, & Procopii ductu: Ipſe autem ad Circeſium caſtrum ducit iter. Ubi militum ſtationariorum VI millibus, quos ibi invenit, ipſe IV millia militum alia adjecit, Accameo & Mauro Ducibus conſtitutis. Inde autem diſcedens, ipſe, cum Anatolio Magiſtro, Saluſtio, Præfecto Prætorio, cæteriſque Ducibus, Abboræ fluminis ponte trajecto, claſſem ſuam, MCCL. naves numero habentem, per Euphratem adventantem, præſto-

1 ὁ Καρηνός.] Lego, Καῤῥηνός. Stephanus: Κάῤῥαι, πόλις Μεσοποταμίας &c. τὸ ἐθνικὸν, Καῤῥηνός. Pro Κάραι etiam, uti noſter ſemper habet, ſcribendum, Κάῤῥαι.

2 τὸ λεγόμενον Κιρκίσιον.] Scr. Κιρκήσιον. De Caſtello hoc vide Procopium, Perſ. lib. 2.

3 καὶ τοῦ Ἀββορᾶ.] Ἀβόῤῥας Procopio vocatur fluvius iſte.

4 γεφύρης.] Scr. γεφύρας.

latus est. Tum vero coactis in unum copiis, locum editiorem conscendit ipse, unde exercitum allocutus est: & cujusque fortia facta deprædicans, uti paratissimo, optimoque animo contra Persas in aciem descenderent hortatus est. Posthæc navigia conscendere jussis omnibus, ipse quoque in paratam sibi navem ingressus est; præmissis, qui exploratores essent, MD. ex numero Lanceariorum, & Mattiariorum, fortissimis viris. Vexillum etiam suum sibi præferri jussit: Lucianum vero Comitem, virum bellicosissimum, Imperator secum habuit: qui plurima Persarum castra, Euphrati confinia, & quæ, medias inter aquas, in insulis etiam sita erant, vastavit, Persis eorum custodibus deletis omnibus. Extremæ vero classis curam Victori, & Dagalaipho demandavit. Solvens autem cum exercitu omni Imperator, copias

διακοσίων πεντήκοντα. καὶ συναθροίσας τὸν ἴδιον αὐτοῦ στρατὸν, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ἀνατόλιον μάγιστρον, καὶ Σαλλούστιον ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ τοὺς στρατηλάτας αὐτοῦ, ἀνελθὼν ἐν ὑψηλῷ βήματι, δι' ἑαυτοῦ, προσεφώνησε τῷ στρατῷ, ἐπαινῶν αὐτοὺς, καὶ προτρεπόμενος, προθύμως, καὶ σωφρόνως ἀγωνίσασθαι κατὰ Περσῶν. καὶ εὐθέως ἐμβαίνειν εἰς τὰ πλοῖα ἐπέτρεψεν, εἰσελθὼν καὶ αὐτὸς ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ εὐτρεπισθὲν αὐτῷ πλοῖον· καὶ [1] προηγεῖσθαι αὐτῶν πρὸς κυλκάτορας προσέταξεν ἄνδρας γενναίους, ἐκ τοῦ ἀριθμοῦ [2] τῶν λαγκιαρίων, καὶ ματτιαρίων, χιλίους πεντακοσίους· κελεύσας βαστάζεσθαι καὶ τὰ σίγνα αὐτοῦ, καὶ τὸν κόμητα Λουκιανὸν, ἄνδρα πολεμικώτατον εἶναι σὺν αὐτῷ. ὅστις καὶ πολλὰ κάστρα Περσικὰ, παρὰ τὸν Εὐφράτην κείμενα, καὶ ἐν μέσῳ τῶν ὑδάτων ἐν νήσοις ὄντα, ἐπόρθησε, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Πέρσας ἀνεῖλε. Βίκτορα δὲ, καὶ Δαγαλάϊφον κατέταξεν ὄπισθεν τῶν λοιπῶν πλοίων εἶναι, φυλάττειν τὰ πλήθη. καὶ κατῆλθεν ὁ βασιλεὺς, μετὰ τοῦ στρατοῦ παντὸς,

1 προηγεῖσθαι αὐτῶν πρὸς κυλκάτορας.] Scr. προσκουλκάτορας, conjunctim. προσκουλκεύειν, & ἐξκουλκεύειν, *excubias agere, explorare*: inde προσκουλκάτορες, & ἐξκουλκάτορες, *Excubitores, Exploratores*. Vide J. Vossium de vit. Serm. & Jo. Meurs. Glossar. His adde Nic. Rigalt. Glossar. in Σκοῦλκαι, & Σκουλκάτορες: licet enim voces hæ diversam agnoscant originem, eandem tamen rem signare videntur.

2 Τῶν λαγκιαρίων, καὶ ματτιαρίων.] Λαγκιάριοι sunt *Lancearii*: verum quinam sint Mattiarii hi, non adeo facile est dictu. Vocabulum occurrit aliquoties apud Ammianum Marcellinum, & Zozimum: quod tamen non explicant interpretes. Certe Mattiarios cum Lanceariis ubique junctos invenimus: *Mater* autem, sive *Materis*, aut *Mataris*, teli quoddam genus erat, cujus meminerunt inter antiquos J. Cæsar, & Livius; quod etiam Lanceæ longioris genus fuisse, conjicit doctissimus J. Vossius, de vit. Serm. An igitur *Matari* armatus fuerit Mattiarius noster, aliis inquirendum propono. Militum vero genus hoc Explorationibus idoneum fuisse, etiam ex Ammiano Marcellino colligere licet: qui lib. 21. de Constantio Imp. hæc habet: *Qua gratia in lætitiam Imperator versus, ex metu, concione mox absoluta, Arbelionem ante alios faustum ad intestina bella sedanda ex anteactis jam sciens, iter suum praire cum Lancearüs, & Mattiariis, & catervis expeditorum præcepit.*

διὰ

διὰ τῆς μεγάλης διόρυγος τοῦ Εὐφράτου, τῆς μισγούσης τῷ Τίγρητι ποταμῷ· καὶ εἰσῆλθεν [1] εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρητα ποταμὸν, ὅπου μίγνυνται οἱ δύο ποταμοὶ, καὶ ἀποτελοῦσι λίμνην μεγάλην. καὶ παρέλαβεν εἰς τὰ Περσικὰ, ἐν τῇ χώρᾳ τῇ λεγομένῃ Μαυζανιτῶν, πλησίον Κτησιφῶντος πόλεως, ἔνθα ὑπῆρχε τὸ Περσικὸν βασίλειον· καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ἐσκήνωσεν ἐν τῇ πεδιάδι τῆς αὐτῆς πόλεως Κτησιφῶντος, βουλόμενος μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου καὶ ἕως Βαβυλῶνος εἰσελθεῖν, καὶ παραλαβεῖν τὰ ἐκεῖσε.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Σαββουραρσάκιος, ὑπονοήσας ὅτι διὰ τῆς Νισίβεως ἤρχετο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς, ὥρμησε κατ' αὐτοῦ μετὰ τοῦ πλήθους αὐτοῦ παντός. Ἀπαγγελθέντος δὲ αὐτῷ, ὅτι ὄπισθεν αὐτοῦ ἐστιν ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων Ἰουλιανὸς, παραλαβὼν τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ ὅτι ἔμπροσθεν αὐτῷ ἀπαντῶσιν οἱ στρατηγοὶ τῶν Ῥωμαίων, καὶ πλήθη πολλὰ, καὶ γνοὺς ὅτι ἐμεσιάσθη, φεύγει ἐπὶ τὴν Περσαρμενίαν· δόλῳ πέμψας δύο συγκλητικοὺς αὐτοῦ, καὶ αὐτοὺς κατὰ ἰδίαν βούλησιν ῥινοτομήσας, πρὸς Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, ἵνα πλανήσωσιν αὐτὸν, πρὸς τὸ μὴ καταδιωχθέντα [2] αὐτὸν φθαθῆναι. οἱ δὲ ῥινοτομηθέντες [3] Πέρσες ἦλθον πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, προδοῦναι, [4] φησὶν, θέλοντες τὸν βασιλέα Περσῶν, ὡς τιμωρησάμενον αὐτούς·

ſuas per eum locum trajecit, ubi Tigris & Euphrates concurrentes, ingentem alveum efficiunt. Exinde per Tigrim vectus, in Perſidis regionem perrexit, quæ Mauzanitarum vocatur, à Cteſiphonte non procul, ubi Reges Perſarum ſedes ſuas habuerunt. Figebat autem tentoria ſua Victorioſus Imperator Julianus in ipſa Cteſiphontis planicie; in animo etiam habens, ad Babylonem uſque cum Primoribus ſuis penetrare, ipſamque ſubjugare.

Perſarum vero Rex Sabborarſacius, exiſtimans Imperatorem Romanum per Niſibim iter ſuum inſtituiſſe; copiis ſuis omnibus inſtructus, adverſus eum proficiſcitur. Certior autem factus Julianum ſibi à tergo eſſe, regiones Perſicas occupantem, à fronte autem Romanos Duces, cum exercitu magno ſe adorturos inſtare; mediis ſe hoſtibus incluſum ſentiens, in Perſameniam fugit. Cavenſque ſibi ne ab hoſtibus prehenderetur, ex Primoribus ſuis duos, naribus proprio illorum ex conſenſu abſciſſis, doloſe mittit, qui Julianum in avia abducerent. Duo itaque hi Imperatorem Romanum adeuntes, Perſarum ei regem, ob illatas ſibi injurias, ſe prodituros eſſe dicebant. Cumque juramento

1 Εἰς τὸν αὐτὸν Τίγρητα ποταμόν.] Scr. Τίγρητα, à Τίγρης, Τίγρητος: de qua vocis hujus formatione, vide Euſtathium in Dionyſ. Periegeſi.

2 αὐτὸν φθαθῆναι.] φθαθῆναι, aor. 1. paſſ. infinit. modi, à φθάζω inuſitato: quam tamen vocem paſſive uſurpatam, alibi haud temere invenies.

3 Περσες.] Scr. Πέρσαι.

4 Φησίν.] Scr. φασίν.

sese in hoc obstrinxissent, Imperator dolis eorum delusus, ipse cum exercitu hos itineris duces secutus est. Mensis autem Desii, sive Junii, dies erat xxv, cum à Transfugis hisce in locum desertum, & aquis carentem, per milliaria CL. per errorem ducti, invenerunt ibi mœnia quædam antiqua & collapsa urbis, olim Bubionis; villam etiam aliam, quæ domicilia quædam adhuc stantia habens, deserta tamen fuit, nomine Asiam. Imperator hic, cum exercitu considens, castra posuit: sed nec militi cibum, nec jumentis pabulum in tam deserto loco invenire potuit. Exercitus itaque totus, percepto demum ab Imperatore Transfugarum dolis deluso se in loca illa horrida & inculta adductum esse, tumultus statim ciebat maximos Die autem sequente, nempe Junii xxvi, Imperator deceptores illos coram adduci jussit: qui interrogati, fatebantur; *Se quidem, ob Regem Patriamque suam servandos, fraudem illis fecisse; Ecce etiam,* dicentes, *ad mortem parati servi tui* Accepit eos Imperator, salvosque fore fide data promisit, modo exercitum suum ex deserto illo deducerent.

Circa horam vero diei secundam, Julianus interim

ἀπατηθεὶς δὲ παρ' αὐτῶν ὁ προμνημονευθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, ἠκολούθησεν αὐτοῖς, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατεύματος· καὶ ἀπήγαγον αὐτὸν εἰς τὴν ἔρημον, καὶ ἄνυδρον, ἐπὶ μίλια ρν', πλανήσαντες αὐτοὺς, τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνός· καὶ εὗρον ἐκεῖ τείχη παλαιὰ πεπτωκότα πόλεως λεγομένης Βουβίων, καὶ ἄλλο δὲ χωρίον, ἑστώτων μὲν τῶν οἰκημάτων, ἔρημον δὲ ὄν, ὅπερ ἐλέγετο Ἀσία· ἔνθα ἐλθὼν ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, καὶ ὁ πᾶς στρατὸς τῶν Ῥωμαίων, ἐκεῖ ἐσκήνωσεν. Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς τόποις γενόμενοι ἐλείποντο τροφῶν, καὶ οὐδὲ τοῖς ἀλόγοις ὑπῆρχε βοτάνη· ἦν γὰρ ἐρημία· καὶ γνοὺς ὁ πᾶς στρατὸς Ῥωμαίων, ὅτι ἀπατηθεὶς ὁ βασιλεὺς, ἐπλάνησεν αὐτοὺς, καὶ εἰς ἐρήμους ἤγαγε τόπους, εἰς πολλὴν ἀταξίαν ἐτράπησαν. Τῇ δὲ ἑξῆς ἡμέρᾳ, μηνὶ Ἰουνίῳ κς', ἀγαγὼν τοὺς πλανήσαντας αὐτὸν Πέρσας, ἐξήτασεν αὐτούς· "καὶ ὡμολόγησαν, λέγοντες, ὅτι ὑπὲρ πατρίδος, καὶ τοῦ βασιλέως ἡμῶν, ἵνα σωθῇ, ἐδώκαμεν ἡμᾶς ἑαυτοὺς εἰς θάνατον, καὶ ἐπλανήσαμεν ὑμᾶς· ἰδοὺ οἱ δοῦλοί σου ἀποθνήσκομεν. Καὶ ἀπεδέξατο αὐτοὺς, μὴ φονεύσας αὐτούς· ἀλλὰ δοὺς [1] λόγον αὐτοῖς, ἵνα ἐκβάλωσι τὸν στρατὸν ἐκ τῆς ἐρήμου χώρας.

Καὶ περὶ ὥραν δευτέραν τῆς αὐτῆς ἡμέρας, ὁ βασιλεὺς Ἰουλιανὸς παριὼν

---

1 Δοὺς λόγον αὐτοῖς.] λόγος hoc loco, *Indemnitatis cautionem* significat: quo sensu aliquoties etiam infra occurrit; ut lib. 14. de Eudocia Imperatrice fratres suos accersente: ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, ὑπὸ λόγον, ἐν Κωνσταντινουπόλει: & lib. 15. in Zenone: καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὑπὸ λόγον ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται, οὔτε σφαγιάζονται, &c.

τὸ στράτευμα, καὶ δυσωπῶν αὐτοὺς, μὴ ἀτάκτως φέρεσθαι, ἐπλήγη ἀδήλως· καὶ εἰσελθὼν εἰς τὸ ἴδιον παπυλεῶνα, διὰ τῆς νυκτὸς τελευτᾷ· ὡς ὁ προγεγραμμένος Μάγνος ἐξέθετο. Ευτυχιανὸς δὲ ὁ χρονογράφος, ὁ Καππάδοξ, στρατιώτης ὢν, καὶ 1 βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ τῶν Πριμοαρμενιακῶν, παρὼν καὶ αὐτὸς ἐν τῷ πολέμῳ, συνεγράψατο, ὅτι κατελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουλιανὸς, 2 μονὰς ιε' ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, διὰ τοῦ Εὐφράτου εἰσῆλθε, καὶ ἐπικρατὴς γενόμενος, καὶ νικήσας, πάντας παρέλαβεν, ἕως πόλεως λεγομένης Κτησιφῶντος, ἔνθα ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐκάθητο, ἐκείνου

dum lustrato exercitu militem se continere hortaretur, ab incerta manu vulneratus est: & in tentorium suum se recipiens, eadem nocte mortuus est: uti scriptis prodidit Magnus supradictus. Eutychianus autem Chronographus, Cappadox, qui & Miles, & Vicarius cohortem suam Primoarmeniorum bello hoc duxit, scriptum reliquit; Imperatorem Julianum, emenso xv. dierum itinere, in regiones Persicas, per Euphratem penetrasse: ubi bello superior factus, & ubique victor, omnia subegit, adusque Ctesiphontem urbem, regni Persici sedem Regiam;

1 *Βικάριος τοῦ ἰδίου ἀριθμοῦ.*] Quod Nostro *ἀριθμὸς*, aliis recentiorum *νούμερον* est; *Numerus*; *Cohors* scilicet: Suidas; Νούμερα, *σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμεροι, λεγεῶν.* *Numerus* vero quantus fuit, ex Cedreno, cum Nostro collato, colligere licet. Ubi enim Noster, de Tzitta, à Justiniano in Armeniam misso Præfecto, habet, *ἀριθμοὺς τέσσαρας*· Cedrenus hæc reddit, *χιλιάδας τέσσαρας.* Βικάριος vero, *Vicarius*; qui duplex erat, Politicus, & Militaris: *βικάριος ἀριθμοῦ*, *Vicarius cohortis*, quem Galli, *Lieutenant*, appellant.

2 *Μονὰς ιε' ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη.*] Ita etiam infra lib. 18. *αἰχμαλωτίσαντες ἐπὶ μονὰς δέκα.* *Μονὴ*, *Mansio*, sive *statio* est. Vocabulum hoc sensu usurpatum occurrit etiam apud Theophanem in Justiniano: *ὥστε ἀπὸ δ' μονῶν τῆς θαλάσσης τὸν Γελίμερα αὐλίζεσθαι*: quo loco Anastasius Bibliothecar. *μονὰς*, *Mansiones* vertit. *Et asseverabat omnem securitatem habere illos, & haud metuere quenquam illorum, quod adversus se moveretur exercitus, ita ut à quatuor* mansionibus *malis* (l. maris) *Gelimer moraretur.* Quod vero Theophani, *ἀπὸ δ' μονῶν*, Anastasio *à quatuor mansionibus*, est, apud Procopium scribitur, *ἡμερῶν τεττάρων ὁδῷ.* Lib. enim 1. de bell. Vandal. unde hæc ipsa nobis protulit Theophanes, de Belisarii in Gelimerem expeditione verba faciens Procopius, hæc habet: *καὶ διὰ ταῦτα Γελίμερα πολέμιον, οὐδὲν ἐννοοῦντα, Καρχηδόνος τε καὶ τῶν ἄλλων ἁπάντων ὀλιγωρηκότα τῶν ἐπὶ θαλάσσῃ χωρίων, ἐν Ἑρμιόνῃ διατριβὴν ἔχειν, ἥ ἐστιν ἐν Βυζακίῳ, ἡμερῶν τεττάρων ὁδῷ τῆς ἠϊόνος διέχουσα· ὥστε πάρεστιν αὐτοῖς πλεῖν οὐδὲν δειμαίνουσι δύσκολον, καὶ προσορμίζεσθαι ἔνθα ἂν αὐτοὺς τὸ πνεῦμα καλοίη.* Itaque *δ' μοναὶ* Theophanis, & Anastasii *Quatuor Mansiones*, sunt *Quatuor dierum itinera*; & Nostri idcirco *μοναὶ ιε'*, sunt, quod nos Anglice diceremus, **Fifteen daies march**, sive spatium illud quod exercitus diebus XV. emetiri solet. In Cursibus etiam Publicis Veredariorum erant *σταθμοὶ*, id est, *stationes*, sive *mansiones*, ubi iter facientes Veredos sibi paratos habuerunt. Quæ Persis etiam Parasangæ erant, à Lazis *ἀναπαῦλαι*, sive *mansiones* vocatæ sunt: uti nos docet Agathias lib. 2. Harum tamen *mansionum* neutra ad nostrum propositum facere videtur.

Rege ipſo in Perſarmeniam fuga elapſo. Sequente autem die, Primoribus, & exercitu ſtipatus, Babylonem uſque penetrare deſtinaverat, urbem eam de nocte aggreſſurus. Inter dormiendum vero, per ſomnum vidit virum quendam adultum, lorica indutum, qui tentorium Regium in Aſia, urbe Cteſiphonti vicina, erectum ingreſſus, haſta eum percuſſit. Ipſe autem, horrore expergefactus, exclamitare: confeſtim itaque conſurgentes Cubicularii Eunuchi, & Spatharii, quique ad tentorium regis excubias agebant milites, cum lampadibus regiis ad eum ingreſſi ſunt. Julianus autem Imperator, ubi animadvertiſſet ſe ſub axilla lethale vulnus accepiſſe, de Vici nomine, ubi poſitum erat tentorium, ſciſcitatus eſt. Aſiam vero vocari, reſpondentibus eis; elata ſtatim voce, exclamavit: O *Sol, Julianum perdidiſti*! Et effuſo ſanguine ejus omni, animam efflavit, hora noctis V, anno Æræ Antiochenæ CCCCXI.

Exercitus itaque abſque mora, priuſquam id hoſtes reſci-

φυγόντος ἐπὶ τὰ μέρη τῆς Περσαρμενίων. καὶ βουλομένου μετὰ τῆς ἰδίας συγκλήτου, καὶ τοῦ στρατοῦ αὐτοῦ, ἄχρι τῆς Βαβυλῶνος τῇ ἑξῆς ὁρμῆσαι, καὶ ταύτην παραλαβεῖν διὰ τῆς νυκτός· καὶ ὡς καθεύδει, εἶδεν ἐν ὁράματί τινα τέλειον ἄνδρα, [1] ἐνδεδυμένον ζάβαν, καὶ εἰσελθόντα πρὸς αὐτὸν εἰς τὸ παπυλεῶνα αὐτοῦ, πλησίον τῆς πόλεως Κτησιφῶντος, [2] ἐν πόλει λεγομένῃ Ασίᾳ, καὶ κρούσαντα αὐτὸν λόγχῃ· καὶ πτοηθεὶς, ἐξυπνίσθη κράζας· καὶ ἐξανέστησαν οἱ κουβικουλάριοι εὐνοῦχοι, καὶ σπαθάριοι, καὶ ὁ στρατὸς, ὁ φυλάττων τὸν παπυλεῶνα· καὶ εἰσελθόντες πρὸς αὐτὸν μετὰ λαμπάδων βασιλικῶν· καὶ παρεστηκὼς Ιουλιανὸς ὁ βασιλεὺς ἑαυτὸν σφαγέντα κατὰ τῆς μασχάλης, ἐπερώτησεν αὐτούς· πῶς λέγεται ἡ κώμη, ὅπου ἐστὶν ὁ παπυλεών μου; καὶ εἶπον αὐτῷ, ὅτι Ασία λέγεται. καὶ εὐθέως ἔκραξεν· [3] « ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ιουλιανόν. καὶ ἐκχυθεὶς τὸ αἷμα, παρέδωκε τὴν ψυχὴν, ὥραν νυκτερινὴν πέμπτην, ἔτους κατὰ [4] Αντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος υια΄.

Καὶ εὐθέως ὁ στρατὸς, πρὸ τοῦ γνῶναι τοὺς πολεμίους Πέρσας, ἀπηλ-

1 Ενδεδυμένον ζάβαν.] Chr. Alex. habet, ἐνδεδυμένον ὑπάτου σχῆμα. Ζάβα tamen indumentum eſt Militare, quod *Loricam*, reddit Suidas, in Ζαβαρεῖον. Ζαβαρεῖον, ἐν ᾧ αἱ ζάβαι, αἵ εἰσιν ὅπλα πολεμικὰ ἀπόκεινται· ζάβα γὰρ τὸ λωρίκιον. Juſtinianus etiam Novell. LXXXV. κωλυόμεθα γὰρ τοὺς ἰδιώτας ἐργάζεσθαι καὶ ὠνεῖσθαι τόξα καὶ βέλη, σπάθας τε καὶ ξίφη, (ἅπερ καλεῖν εἰώθασι παραμήρια,) καὶ τὰς λεγομένας ζάβας, ἤτοι λωρίκια, &c.

2 Εν πόλει λεγομένῃ Ασίᾳ.] Chr. Alex. habet, ἐν κώμῃ λεγομένῃ Ραδίᾳ.

3 ὦ Ἥλιε, ἀπώλεσας Ιουλιανόν.] Alii eum blaſphemam animam hiſce tradunt evomuiſſe: ΝΕΝΙΚΗΚΑϹ ΓΑΛΙΛΑΪΕ, *Viciſti Galilae*.

4 ἔτους κατὰ Αντιόχειαν τὴν μεγάλην χρηματίζοντος υια.] Annus Æræ Antiochenæ CCCCXI, anno Chriſti vulgari CCCLXII. reſpondet, id eſt anno Chriſti Euſebiano CCCLXIV: quo etiam anno Hieronymus Juliani ponit obitum.

θον

δον εἰς τὸν παπυλεῶνα Ἰοβιανοῦ, [1] κόμητος τῶν δομεστίκων, καὶ στρατηλάτου τὴν ἀξίαν ἔχοντος· καὶ ἀνοσιοῦντα ἤγαγον αὐτὸν εἰς τὸν βασιλικὸν παπυλεῶνα, ὡς δῆθεν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ ζητήσαντος αὐτόν. καὶ ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν παπυλεῶνα, συσχόντες αὐτὸν, ἀνηγόρευσαν βασιλέα, τῇ κζ' τοῦ Δεσίου, τοῦ καὶ Ἰουνίου μηνὸς, [2] πρὸ τοῦ διαφαύσει. τὸ δὲ πλῆθος τοῦ στρατοῦ τὸ ἐπὶ Κτησιφῶντα, καὶ [3] τὸ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον, οὐκ ἔγνω τὰ συμβάντα, ἕως ἀνατολῆς ἡλίου, ὡς ἀπὸ διαστήματος ὄντες. Ἐτελεύτα οὖν ὁ αὐτὸς Ἰουλιανὸς βασιλεὺς, [4] ὢν ἐνιαυτῶν λγ.

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ νυκτὶ εἶδεν ἐν ὁράματι καὶ ὁ ὁσιώτατος ἐπίσκοπος Βασίλειος, ὁ Καισαρείας Καππαδοκίας, τοὺς οὐρανοὺς [5] ἠνεωγμένους, καὶ τὸν σωτῆρα Χριστὸν ἐπὶ θρόνου καθήμενον, καὶ εἰπόντα κραυγῇ· Μερκούριε, ἀπελθὼν φόνευσον Ἰουλιανὸν τὸν βασιλέα, τὸν κατὰ τῶν χριστιανῶν. Ὁ δὲ ἅγιος Μερκούριος, ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου, ἐφόρει θώρακα σιδηροῦν ἀποστίλβοντα·

rent, tentorium Joviani, Comitis Domesticorum, & Tribuni militum, adeuntes, ipsum, nil tale cogitantem, Regis ad tentorium, tanquam à Juliano accersitum, deduxerunt: statimque ut ingressus est, tenentes eum, Imperatorem salutarunt, Desii, sive Junii XXVII, tempore antelucano. Reliquus autem exercitus, qui ad Ctesiphontem castra posuerat, quique longo aberat intervallo, de his quæ acciderant, usque ad ortum Solis, nihil cognovit. Mortuus est itaque Julianus Imperator, ætatis suæ anno XXXIII.

Porro eadem ipsa nocte sanctissimus Basilius, Cæsariensis in Cappadocia Episcopus, per somnum vidit cœlos apertos, Christumque Salvatorem solio insidentem, magnoque clamore dicentem: *Mercuri! egressus, Julianum Imperatorem, Christianorum hostem, interfice.* Aderat coram Domino S. Mercurius, thorace ferreo coruscante armatus: acceptoque

1 Κόμητος τῶν δομεστίκων.] Δομέστικοι, præter alias multas significationes, etiam cohortem significat, Imperatoris custodiæ destinatam, ex equitibus utplurimum constantem; unde Suidas: Δομέστικοι, οἱ τῶν Ῥωμαίων ἱππεῖς· οἱ κατὰ Ῥωμαίους οἰκειακοὶ στρατιῶται. Zonaras etiam Annal. Tom. 2. de Diocletiani patre: ἄλλοι δὲ κόμητα δομεστίκων αὐτὸν γενέσθαι φασί· δομεστίκους δέ τινες τοὺς ἱππέας νομίζουσιν· adeo ut Jovianus, Imperatorii satellitii Præfectus fuisse videatur. Hieronymus, *Primicerium Domesticorum*, vocat.

2 Πρὸ τοῦ διαφαύσει.] Lego, διαφαῦσαι. Chr. Alex. διασαφῆσαι, mendose.

3 τὸ ἀπὸ πολλοῦ διαστήματος ἀπληκεῦον.] Ἀπληκεύειν, *applicare*, Castra metari: & ἄπληκτα, *Fossata*, *Castra*: vocabula hæc à Latino *applico* formata, hoc sensu passim occurrunt apud recentiores.

4 ὢν ἐνιαυτῶν λγ'.] Legendum, λα'. Eutropius, lib. 10. testatur Julianum interfectum esse, *anno ætatis altero & trigesimo*. Chr. Alex. interim corrigendum, quod habet, ὢν ἐτῶν λϛ'. Hieronymus tamen longissime omnium à vero abest, annos XL. ei tribuens.

5 Ηνεωγμένους.] Scr. ἀνεῳγμένους.

mandato,

mandato, disparuit protinus. Rursus autem coram Domino comparere visus, exclamavit: *Occisus est Imperator Julianus, uti imperasti, Domine.* Clamore tanto perterritus Basilius Episcopus, è somno excitatus est. Colebat enim eum Julianus Imperator, ut eruditum, & studiorum suorum socium: frequentesque ad illum litteras mittebat. S. itaque Basilius in templum, ad Preces matutinas descendens, cleroque universo ad se vocato, Visionis arcanum illis aperuit, & quod Julianus Imperator eadem nocte interfectus esset. Illi vero Episcopum, uti taceret, nec quid tale evulgaret, rogarunt omnes. Verum Eutropius Chronographus ex his nonnulla in Scriptis suis aliter tradidit.

καὶ ἀκούσας τὴν κέλευσιν, ἀφανὴς ἐγένετο. καὶ πάλιν εὑρέθη ἑστὼς ἔμπροσθεν τοῦ Κυρίου, καὶ ἔκραξεν· Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς σφαγεὶς ἀπέθανεν, ὡς ἐκέλευσας, Κύριε. καὶ πτοηθεὶς ἐκ τῆς κραυγῆς [1] ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος, διυπνίσθη τεταραγμένος. ἐτίμα γὰρ αὐτὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ ὡς ἐλλόγιμον, καὶ [2] ὡς συμπαίκτορα αὐτοῦ· καὶ ἔγραφεν αὐτῷ συχνῶς. καὶ κατελθὼν ὁ ἅγιος Βασίλειος διὰ τὰ ἑωθινὰ εἰς τὴν ἐκκλησίαν, καλέσας πάντα τὸν κλῆρον αὐτοῦ, εἶπεν αὐτοῖς τὸ τοῦ ὁράματος μυστήριον, καὶ ὅτι ἐσφάγη Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, καὶ τελευτᾷ ἐν τῇ νυκτὶ ταύτῃ. καὶ πάντες παρεκάλουν αὐτὸν σιγᾷν, καὶ μηδενὶ λέγειν τι [3] τοσοῦτον. ὁ δὲ σοφώτατος [4] Εὐτρόπιος ὁ χρονογράφος, ἔν τισι τούτων οὐχ ὡμοφώνησεν ἐν τῇ αὐτοῦ συγγραφῇ.

---

1 Ὁ ἐπίσκοπος Βασίλειος διυπνίσθη.] Narratiunculam hanc habes etiam apud Chron. Alex. Verum futilia sunt hæc omnia: Basilius enim, Juliano superstite, presbyter tantum erat; sub Valente vero Episcopus tandem factus est; cujus rei testes habemus locupletes Niceph. Hist. Eccles. lib. 11. cap. 17, & 18. Sozomen. l.6. cap. 15. Socrat. l.4. cap. 21.

2 Ὡς συμπαίκτορα αὐτοῦ.] Raderus apud Chr. Alex. συμπαίκτορα etiam vertit, *studiorum socium*: atque hanc interpretationem confirmare videntur, quæ infra habentur in Chr. Alex de Theodosio Jun. & Paulino, qui ibidem vocatur Theodosii συμπαίκτωρ καὶ φίλος· non modo enim familiaritate conjuncti, sed & literis etiam una imbuti fuerant. Vide etiam Niceph. l.10. c.1.

3 τοσοῦτον.] Scr. τοιοῦτον.

4 Εὐτρόπιος ὁ χρονογράφος ἔν τισι τούτων οὐχ ὡμοφώνησεν.] Nec mirum: Paganus enim erat Eutropius.

JOVIANUS IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἐβασίλευσεν [1] Ἰουβιανὸς, ὁ υἱὸς Ουρανιανοῦ, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ στρατοῦ ἐκεῖ [2] ὑπὸ τὰ Περσικὰ μέρη, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου· ἦν δὲ χριστιανὸς πάνυ· ἐβασίλευσε δὲ μῆνας ζ′.

Mortuo Juliano Apostata, imperium suscepit Jovianus, Uraniani F. qui regnavit menses VII: Diadema capiti ejus imponente exercitu ibi in Persicis regionibus, sub Consulatu Salustii.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, προσεφώνησε παντὶ τῷ στρατῷ, καὶ τοῖς μετ' αὐτοῦ συγκλητικοῖς, δι' ἑαυτοῦ κράξας· εἰ θέλετέ με βασιλεύειν ὑμῶν, ἵνα πάντες χριστιανοὶ ἐστέ· καὶ εὐφήμησεν αὐτὸν ἅπας ὁ στρατὸς, καὶ οἱ συγκλητικοί. καὶ ἐξελθὼν ὁ αὐτὸς Ἰοβιανὸς, ἅμα τῷ στρατῷ, ἐκ τῆς ἐρήμου, εἰς τὴν εὐθαλῆ γῆν τὴν Περσικὴν, ἐμερίμνα πῶς ἂν ἐξέλθοι ἐκ τῶν Περσικῶν μερῶν. ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν Σαββουραρσάκιος, [4] μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτὴν, φόβῳ

Hic, cum Christiani nominis studiosissimus esset, quamprimum imperare cœpit, exercitum omnem, Primoresque allocutus, ipse voce sua proclamavit; *Si me vestrum vultis Imperatorem, sitis Christiani omnes.* Faustis ad hæc eum celebrarunt acclamationibus Exercitus totus, & Senatores. Egressus deinde Jovianus cum exercitu suo ex solitudine in virentes Persidis campos, sollicite perquisivit quo pacto ex Persarum finibus sese expediret. At vero Persarum rex Sabborarsacius, morte Juliani

---

1 Ἰουβιανὸς, ὁ υἱὸς Ουρανιανοῦ.] Zonaras habet, υἱὸς Βαρωνιανοῦ, rectius: Varroniani enim filius erat: Varronianum etiam ipse filium habuit, quem Cæsarem creavit: Ουαρωνιανοῦ, itaque forte noster scripserit. Imperator vero iste Eutropio Jovinianus dictus est; Ammiano Marcellino, Juvianus dictus fuisse videtur: qui hoc nomen ideo exercitui arrisisse scribit, eo quod unica tantum litera à Juliano discriminatum erat: Marcellinus lib. 25. Scriptorum Græcorum, Latinorumque plurimi, Ἰοβιανὸν vocant: noster Ἰουβιανὸν, & Ἰουβιανόν.

2 ὑπό.] Forte, ἐπί.

3 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Σαλουστίου.] Julianus enim Imp. Salustii collega, jam mortuus est.

4 Βασιλεὺς Περσῶν Σαββουραρσάκιος.] Qui aliis Σάπωρ, & Σαπώρης, Nostro utplurimum Σαβουραρσάκιος est, id est, Σάπωρ ἀρσάκης, *Sapor Rex*, uti supra monuimus. Chr. Alex. habet, Λαβουαρσάκιος, mendose.

5 Μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ἰουλιανοῦ τελευτήν.] Chr. Alex. legit, μήπω μαθών· μήπω itaque hic excidisse suspicor. Persarum enim rex, audita Juliani morte, Romanorumque necessitate, animosior inde factus, ipsos insecutus est. Vide Ammianum Marcellinum.

Imperatoris [nondum] audita, pavore ingenti perculsus, ex Persarmenia Surenam quendam ex Optimatibus suis legatum misit ad Imperatorem Romanum, pacis conditiones obnixe petiturum. Hunc amice accepit divinissimus Jovianus Imperator; annuitque, se pacis petitionem libenter acceptare: vicissimque dixit, se Legatum ad Persarum Regem missurum. Quod ubi audierat Surenas, Persarum Legatus, Jovianum Imperatorem rogavit, uti absque mora ulla pacis fœdera ferirentur. Jovianus itaque, infra dignitatem suam esse existimans, si Imperator cum Senatorio viro, Persarum nempe Legato, ipse de pacis conditionibus ageret; designavit ad hoc munus obeundum Arintheum Patricium, ex Consiliariis suis; interposita fide de firmandis eis omnibus, de quibus ipsi cum Persarum Legato conveniret: concessis insuper trium dierum induciis, quibus de pace consilia agitarentur. Pactum est itaque inter Arintheum Patricium Romanum, & Surenam Senatorem & Legatum Persarum, uti Persis Romani totam Mygdoniam Provinciam, Nisibimque, ejus Metropolim,

πολλῷ συνεχόμενος, ἐκ τῆς Περσαρμενίας χώρας πρεσβευτὴν ἐξέπεμψεν, αἰτῶν περὶ εἰρήνης καὶ δεόμενος, ἕνα τῶν μεγιστάνων αὐτοῦ, [1] ὀνόματι Συρρεασινᾶν, πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· ὅντινα ἐδέξατο ἀσμένως ὁ θειότατος Ἰοβιανὸς βασιλεὺς, καὶ ἐπένευσε δέχεσθαι τὴν πρεσβείαν τῆς εἰρήνης· [2] εἰρηνικῶς πέμπειν καὶ αὐτὸς πρεσβευτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Περσῶν. 3 ἤτησε τὸν βασιλέα Ἰοβιανὸν, τυπῶσαι εὐθὺς καὶ παραχρῆμα εἰρήνης πάκτα. καὶ ἀφορίσας συγκλητικὸν αὐτοῦ, τὸν Πατρίκιον Ἀρίνθεον, δέδωκεν αὐτῷ τὸ πᾶν· συνταξάμενος ἐμμένειν τοῖς παρ' αὐτοῦ δοκιμαζομένοις, ἤτοι τυπουμένοις· [οἷα τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ὑπερηφανοῦντος, μετὰ τοῦ συγκλητικοῦ, ἤτοι πρεσβευτοῦ Περσῶν, ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα.] καὶ παρασχόντος ἔνδοσιν τοῦ πολέμου ἡμέρας τρεῖς, ἐν τῇ περὶ τῆς εἰρήνης βουλῇ. καὶ ἐτυπώθη μεταξὺ τοῦ 4 Πατρικίου Ἀρινθέου τοῦ Ῥωμαίου, καὶ Συρρεασινᾶ, συγκλητικοῦ καὶ πρεσβευτοῦ Περσῶν, [5] δοῦναι Ῥωμαῖοι Πέρσαις πᾶσαν τὴν ἐπαρχίαν τὴν λεγομένην Μυγδονίαν, καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς, [6] τὴν λεγομένην Νιζτίβιος, γυμνὴν,

1 ὀνόματι Συρρεασινᾶν.] Chr. Alex. hunc, Συρεναν, vocat.

2 Εἰρηνικῶς πέμπειν καὶ αὐτός.] Repono, εἰρηνικῶς, ex Chr. Alex.

3 ἤτησε βασιλέα τὸν Ἰοβιανόν.] Locus mutilus: supple ex Chr. Alex. Ἀκούσας δὲ τοῦτο Συρένας, πρεσβευτὴς Περσῶν, ἤτησε &c.

4 Πατρικίου Ἀρινθέου.] Scr. Ἀρινθέου, sive Ἀρινθαίου, uti habet Chr. Alex.

5 δοῦναι Ῥωμαῖοι Πέρσαις.] Chr. Alex. δοῦναι Ῥωμαίους, rectius.

6 τὴν λεγομένην Νιζτίβιος.] Νίζτιβις, pro Νίσιβις; corrupta recentiorum scriptura. Nisibis vero à quibusdam, Antio-

σὺν τείχεσι μόνοις, ἄνευ ἀνδρῶν τῶν οἰκούντων αὐτήν. καὶ τούτου στηριχθέντος, καὶ εἰρήνης ἐγγράφου γενομένης, ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς ἕνα τῶν σατραπῶν, Πέρσην ὄντα μετὰ τοῦ πρεσβευτοῦ, ὀνόματι Ἰούνιον, εἰς τὸ διασῶσαι αὐτὸν, καὶ τὰ ἐξπέδιτα αὐτοῦ, ἐκ τῆς Περσικῆς χώρας, καὶ παραλαβεῖν τὴν ἐπαρχίαν, καὶ τὴν μητρόπολιν αὐτῆς.

[1] Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς τὸ Νιζτίβιος πόλιν, οὐκ εἰσῆλθεν ἐν αὐτῇ, ἀλλ' ἔξω τῶν τειχέων κατεσκήνωσεν. ὁ δὲ Ἰούνιος, ὁ τῶν Περσῶν σατράπης, εἰσελθὼν εἰς τὴν πόλιν, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, εἰς ἕνα τῶν πύργων σημεῖον Περσικὸν ἔθηκε· τοῦ δὲ βασιλέως Ῥωμαίων κελεύσαντος τοὺς πολίτας πάντας, σὺν πᾶσι τοῖς διαφέρουσιν αὐτοῖς, ἕως ἑνὸς, ἐξελθεῖν. καὶ ἐξελθὼν πρὸς αὐτὸν Σιλβανὸς, κόμης τῇ ἀξίᾳ, καὶ πολιτευόμενος τῆς αὐτῆς πόλεως, προσέπεσεν αὐτῷ τῷ βασιλεῖ, δεόμενος αὐτοῦ, μὴ προδοῦναι τὴν πόλιν Πέρσαις· καὶ οὐκ ἔπεισεν αὐτόν. ὀμωμοκέναι γὰρ, [φησὶν,] ἔφασκε, καὶ μὴ βούλεσθαι [2] δόξαν ἐπίορκον παρὰ πᾶσιν ἔχειν. καὶ τειχίσας πόλιν ἔξω τοῦ τείχους τῆς πόλεως Ἀμίδης, καλέσας τὴν κώμην Νισίβεως, ἐκεῖ πάντας τοὺς ἐκ τῆς Μυγδονίας χώρας οἰκεῖν ἐποίησε, καὶ Σιλβανὸν τὸν πολιτευόμενον.

polim, cum solis mœnibus, incolis vero denudatam, concederent. Quo confirmato, paceque tabulis consignata, Jovianus Imperator sibi assumpsit ex Persarum Satrapis Junium quendam, qui cum Legato venerat, qui ipsum, exercitumque, ex Persarum finibus educeret; & Provinciam, ejusque urbem Principem acciperet.

Imperator autem Jovianus Nisibim veniens, urbem non ingressus est; sed tentoriis extra mœnia defixis, Junium, Persarum Satrapam, ingredi jussit. Hic itaque ingressus, turrim conscendit; à cujus summitate, signum Persicum extulit; Imperatore, incolas urbis ad unum omnes, cum bonis suis, excedere jubente. Egressus autem Silvanus Comes, & Præfectus urbis, procidens Imperatori ad pedes, deditionem urbis deprecatus est. Renuit Imperator, caussatus fidem se suam interposuisse, nec perjurii de se opinionem apud omnes excitare velle. Itaque extra mœnia urbis Amidæ, vicum quendam muro cingens, vicum Nisibenum vocavit; Mygdoniosque omnes, ipsumque Silvanum Præfectum, ibidem habitare jussit.

Antiochia Mygdoniæ dicta est; asserente Theodorito Hist. Eccles. lib. 2. cap. 30. Νίσιβις, ἣν Ἀντιόχειαν Μυγδονίας τινὲς ὀνομάζουσιν, ἐν μεθορίῳ κεῖται τῶν Περσῶν καὶ Ῥωμαίων ἡγεμονίας. Pro Nostri vero Νιζτίβιος, Chr. Alex. habet Νησιβέων.

1 Καὶ καταφθάσας ὁ βασιλεὺς Ἰοβιανὸς τὸ Νιζτίβιος πόλιν.] Scr. τὴν N. πόλιν· Ista vero supplenda sunt, apud Chr. Alex.

2 δόξαν ἐπίορκον.] Forte scribend. ἐπιόρκου, uti Chr. Alex. habet.

Tum vero per Mesopotamiam instituto itinere, templa Christianorum excitavit, rerumque gerendarum curam eis commisit; Christianis etiam ubique Præfectis, & Exarchis, per Orientem omnem constitutis. Imperator autem Jovianus, pace cum Persis ad breve tempus confecta, Oriente relicto propter Hyemem, quæ gravis incumbebat, cum copiis suis Constantinopolim versus maturavit iter. Galatarum autem regionem in reditu suo appulsus, in vico Didastana diem suum obiit, annum agens sexagesimum.

Καὶ περάσας ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν, εὐθέως πάντα τὰ χριστιανῶν ἀνήγειρε, καὶ [1] χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα, καὶ ἄρχοντας χριστιανοὺς εἰς τὴν ἀνατολὴν πᾶσαν προηγάγετο, καὶ ἐξάρχους. καὶ ἀπολιπὼν τὴν ἀνατολὴν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰοβιανὸς, μετὰ τὸ ποιῆσαι πάκτα εἰρήνης μετὰ Περσῶν πρὸς ὀλίγον χρόνον, ἐξώρμησεν ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν σπουδαίως, μετὰ τοῦ αὐτοῦ στρατοῦ, διὰ τὸν χειμῶνα· ἦν γὰρ βαρύς. καὶ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν, κατέφθασε τὴν Γαλατῶν χώραν· καὶ τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ,[2] ἐν κώμῃ λεγομένῃ Διδάστανα, [3] ὢν ἐνιαυτῶν ξʹ.

VALENTINIANUS IMPERATOR.

JOvianum excepit in regno Valentinianus, cognomento Severus; qui Imperator Nicææ factus, regnavit annos XVI. Christianus hic erat, ad imperium à Senatu provectus:

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰοβιανοῦ, [4] ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς, ἐν Νικαίᾳ πόλει, ὁ ἀπότομος, [5] ἔτη ιςʹ. ἦν δὲ χριστιανός. οὗτος δὲ ὑπὸ τῆς συγκλήτου προήχθη, καὶ

1 *χριστιανοῖς ἐνεχείριζε τὰ πράγματα.*] Chr. Alex. habet, ἐνεχείρησε, mendose. Verum ista, quæ ibi depravatissime leguntur, ex nostro restituenda sunt.

2 Ἐν *κώμῃ λεγομένῃ Διδάστανα.*] Scr. Δαδαστάνᾳ. Hieronymus: *Jovianus cruditate, sive odore prunarum, quas nimias adoleri jusserat, Dadastanæ moritur.* Vide & Socratem, Theodoritum, Zozomenum, alios.

3 *ὢν ἐνιαυτῶν ξʹ.*] Mortuus est Jovianus anno ætatis suæ XXXII. teste Eutropio, lib. 10. ad finem: *Decessit imperii mense septimo, tertio decimo Kal. Martias: ætatis, ut qui plurimum, ac minimum tradunt, tertio & trigesimo anno.*

4 Ἐβασίλευσε Βαλεντινιανὸς, ἐν Νικαίᾳ πόλει.] ἀναγορευθεὶς supplendum videtur. Cedren. Οὐαλεντινιανὸς ἀνηγορεύθη ἐν Νικαίᾳ τῆς Βιθυνίας, &c.

5 ἔτη ιςʹ.] Valentinianus Imp. salutatus, fratrem Valentem in imperii consortium statim adscivit. Valens tamen iste, quo superstite diem suum obiit Valentinianus, XIII. tantum annos imperasse infra dicitur: numerus itaque hic corruptus. Forte itaque scribendum, ἔτη ιαʹ. XI. enim imperii anno mortuum Valentinianum tradit Hieronymus.

ἐστέφθη

ἐστέφθη βασιλεὺς ὑπὸ Σαλουστίου, τοῦ ἐπάρχου, τῶν πραιτωρίων, ἐπιλεξαμένου αὐτὸν, καὶ καταναγκάσαντος αὐτὸν βασιλεῦσαι. τὸν γὰρ αὐτὸν βασιλέα Βαλεντινιανὸν Ἰουλιανὸς ὁ βασιλεὺς, ὁ παραβάτης, ὡς χριστιανὸν πάνυ, [1] ἔπεμψεν εἰς Σαλαβρείαν, ποιήσας τριβοῦνον ἀριθμοῦ· ἔγνω γὰρ ἐν ὁράματι, ὅτι, μεθ' αὐτὸν, αὐτὸς βασιλεύει. ὁ δὲ ἔπαρχος Σαλούστιος, πέμψας ἤνεγκεν αὐτὸν ἀπὸ Σαλαμβρίας, καὶ εἶπε τῷ στρατῷ· ὅτι, οὐδεὶς ποιεῖ βασιλέα Ῥωμαίων, ὡς οὗτος.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως [2] διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον, καὶ ὑπὸ ἐγγύας ποιήσας, ἔθηκε πρόθεμα κατ' αὐτοῦ, ἵνα εἴ τις ἠδικήθη τι παρ' αὐτοῦ, προσέλθῃ τῷ βασιλεῖ. καὶ οὐδεὶς προσῆλθε κατὰ Σαλουστίου, ἦν γὰρ ἁγνότατος.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς ἔκτισεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πολλά. ἐπεστράτευσε δὲ κατὰ Περσῶν, πέμψας τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀδελφὸν Βάλεντα, ποιήσας αὐτὸν Καίσαρα, μηνὶ Ἀπριλλίῳ πρώτῃ· καὶ οὐκ

Diadema autem ei imposuit, qui & eum Imperatorem nominavit, & quasi imperium suscipere coëgit, Salustius, Prætorio Præfectus. Imperator enim Julianus Apostata, Valentinianum, ceu Christiani nominis studiosissimum, in Salabriam relegaverat, constituens eum cohortis tribunum: ut qui viso quodam præsenserat, eum post se regnaturum. Hunc itaque ex Salabria accersendum curat Salustius Præfectus, exercitumque concione habita monuit, neminem ad imperium Romanum æque idoneum esse ac hunc.

Hic vero quamprimum regnare cœpit, Salustium Præfectura abdicavit, & stipulatis qui pro eo responderent fidejussoribus, publico contra eum Edicto denunciavit, uti si quis ab eo læsus fuisset, ad Imperatorem accederet. Nemo autem contra Salustium prodiit: erat enim vir summa integritate.

Valentinianus Imperator plurima Antiochiæ condidit. Contra Persas quoque arma movit, misso Valente, fratre suo; quem Cæsarem creaverat, Aprilis 1.

1 Ἔπεμψεν εἰς Σαλαβρείαν.] Chr. Alex. habet, Ὀλυμβρίαν· Cæterum Valentinianus, cum Juliano Imp. Præfectus cohortis esset, ob spretos ejusdem ritus Gentilitios, militia exutus, & in Melitinam, Armeniæ urbem, exul missus est: uti testatur Zozomenus, Hist. Eccles. lib. 4. cap. 6.

2 διεδέξατο τὸν αὐτὸν ἔπαρχον Σαλούστιον.] Hæc ita reddit Chr. Alexandrini Interpres: *Salustium Præfectum prætorio recepit*: male omnino, contraque verborum vim. Διαδέχεσθαι enim apud Auctores hosce, sonat, *διάδοχόν τινι δοῦναι*, *Successorem alicui dare*, sive, Magistratu abdicare. Hoc maximum nimirum severitatis suæ τεκμήριον exhibuit Imperator Valentinianus, cum nec amico suo charissimo, modo injusti quid in illum objiceretur, parci voluisset. Non itaque Valentinianus Vadimonium pro Salustio promisit; hoc enim accusatorum omnium propulsandorum occasio proculdubio extitisset: sed vadimonium ab eo, criminationibus quibuscunque respondendis, exegit.

Non tamen ad prælia deventum est: Valens enim pacis conditiones iniit cum eis; hoc ab eo Persis flagitantibus: utpote quem penes, fratris sub persona, summa rerum esset potestas.

ἐπολέμησεν ὁ αὐτὸς Βάλης, ἀλλὰ κατελθὼν ἐποίησεν εἰρήνης πάκτα, (εἶχε γὰρ πᾶσαν ἐξουσίαν, εἰς πρόσωπον τοῦ ἰδίου ἀδελφοῦ·) κατελθόντων Περσῶν, καὶ αἰτησάντων εἰρήνην.

Valens autem, cum exercitu suo, Novembris x, Indictione xiv, Antiochiam Syriæ veniens, ibi de pace cum Persis agendi causa commoratus est. Fœdera autem firmavit in Septennium, Persis ei dimidiam Nisibis partem reddentibus. Valens autem situ urbis Antiochenæ, tum ob aërem, tum ob aquas amœnissimo delectatus, Forum ibi, opus magnificum extruxit; dissoluta, usque ad Plethrium, Basilica, quæ Cæsarium olim vocata, juxta Horologium sita erat, & Commodi Balneum, quod nunc in Syriæ Comitis Prætorium conversum est. Concham quoque ejus instauravit. Fornicatum item opus Parmenio torrenti, qui ex monte hiberno tempore scaturiens, urbem percurrit medius, superinduxit. Aliam quoque Basilicam extruxit, è regione Balnei Commodiani. Insuper etiam Basilicas quatuor columnis ingentibus Saloniticis exornavit; quarum tecta laqueata cælaturis, marmore vario,

Γενόμενος οὖν ὁ αὐτὸς Βάλης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῆς Συρίας, μετὰ τοῦ πλήθους τῆς στρατιωτικῆς δυνάμεως, μηνὶ Νοεμβρίῳ δεκάτῃ, Ἰνδικτιῶνι ιδʹ, [1] διέσυρεν ἐκεῖ, ἕνεκεν τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν τὰ πάκτα τῆς εἰρήνης· καὶ ἐποίησε τὰ πάκτα, ἐπὶ ἔτη ἑπτὰ, τῶν Περσῶν αἰτησάντων εἰρήνην, καὶ παραχωρησάντων τὸ ἥμισυ τοῦ Νιζίβιος. καὶ ἔκτισεν ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει, τερφθεὶς τῆς τοποθεσίας, καὶ τῶν ἀέρων, καὶ τῶν ὑδάτων, πρῶτον τὸν φόρον ἐπιβαλλόμενος, μέγα κτίσμα, λύσας τὴν βασιλικὴν, τὴν λεγομένην πρώην τὸ Καισάριον, τὴν οὖσαν πλησίον τοῦ ὡρολογίου, καὶ τοῦ Κομμοδίου δημοσίου, τοῦ νυνὶ ὄντος πραιτωρίου ὑπατικοῦ Συρίας ἄρχοντος, ἕως τοῦ λεγομένου Πλεθρίου, καὶ τὴν κόγχην ἀνανεώσας αὐτῆς· καὶ εἰλήσας ἀψίδας ἐπάνω τοῦ λεγομένου Παρμενίου χειμάῤῥου ποταμοῦ, κατερχομένου ἀπὸ τοῦ ὄρους, κατὰ μέσον τῆς πόλεως Ἀντιοχείας. καὶ ποιήσας ἄλλην βασιλικὴν κατέναντι τοῦ Κομμοδίου, καὶ κοσμήσας τὰς τέσσαρας βασιλικὰς κίοσι μεγάλοις Σαλωνιτικοῖς· καλαθώσας δὲ τὰς [2] ὑποροφώσεις, καὶ καλλωπίσας γραφαῖς, καὶ μαρμάροις

---

1 διέσυρεν ἐκεῖ.] Διασύρω, apud Nostrum, significat *Moras traho*; uti etiam paulo infra: καὶ διατρίψαντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, βασιλέα Ὀνώριον· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν διασύραντος, &c.

2 ὑπορροφώσεις.] Scr. ὑπωροφώσεις.

διαφόροις,

διαφόροις, καὶ μυσώσει· μαρμαρώσας δὲ ἐπάνω τῶν εἰλημάτων τῶν χειμάῤῥου πᾶν τὸ μέσαυλον, ἐπλήρωσε τὸ φόρον αὐτοῦ· καὶ τὰς τέσσαρσι βασιλικαῖς διαφόροις ἀρετὰς χαρισάμενος, καὶ ἀνδριάντας στήσας. ἐν δὲ τῷ μέσῳ [1] στήσας μέγα πάνυ κίονα, ἔχουσαν στήλην Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, ἀδελφοῦ αὐτοῦ· καὶ στήλην δὲ μαρμαρίνην ἐν τῷ Σινάτῳ τῆς Κόγχης, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἐν τῇ Κόγχῃ βασιλικῆς ἄλλην στήλην, διὰ τιμίου λίθου, ἀνέθηκε καθεζομένην τῷ αὐτῷ θειοτάτῳ βασιλεῖ Βαλεντινιανῷ. ἔκτισε δὲ καὶ τὰς δύο σφενδόνας τοῦ Κυνηγίου, εἰλήσας αὐτὰς, καὶ πληρώσας βάθρων· ἐπειδὴ πρότερον Μονομαχεῖον ἦν. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ δημόσιον λουτρὸν, πλησίον τοῦ Ιππικοῦ. ἔκτισε δὲ καὶ ἄλλα πολλὰ θαυμαστὰ ἔργα, ἐν τῇ αὐτῇ πόλει.

Ο δὲ θειότατος βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς πολλοὺς συγκλητικοὺς, καὶ ἄρχοντας ἐπαρχιῶν ἐφόνευσεν, ὡς ἀδικοῦντας, καὶ κλέπτοντας, καὶ ἁρπάζοντας. τὸν δὲ [2] Πραιπόσιτον τοῦ παλατίου αὐτοῦ, ὀνόματι Ροδανὸν, ἄνδρα δυνατώτατον, καὶ εὔπορον, καὶ διοικοῦντα τὸ παλάτιον, ὡς πρῶτον

& musivo opere decoravit. Mesaulum quoque Parmenii fornicibus superimpositum, marmore totum adornans, Forum suum absolvit. Quatuor etiam Basilicas ornamentis variis, statuisque positis insignivit: quarum in medio, ingenti Columnæ impositam fratris sui Valentiniani Imperatoris statuam collocavit. Statuam quoque aliam, in Conchæ Senaculo, marmoream; tertiam insuper ex lapillis pretiosis, ad sedentis formam factam, in medio Basilicæ in Concha positæ, eidem Imperatori Valentiniano dicavit. Duas etiam Cynegii Fundas extruxit; quas etiam, tecto superinductas, sedibus complevit; cum prius Monomachium fuisset. Balneum quoque Publicum, prope Circum extruxit; præter alia etiam, in eadem urbe, admiranda plurima.

Divinissimus autem Imperator multos ex Senatoribus, & Provinciarum Præsides, propter rapinas, extortiones, aliaque injusta ab eis commissa, morte multavit. Rhodanum vero, palatii Præpositum, virum potentem, & copiosum, &

1 στήσας μέγα πάνυ κίονα.] μεγάλην scribendum esse, apparet ex sequentibus.

2 Πραιπόσιτον τοῦ παλατίου.] *Præpositi*, imperio Græco-Romano plurimi fuerunt: hic vero πραιπόσιτος τοῦ παλατίου, idem erat, qui & ἔπαρχος, sive ὕπαρχος πραιτωρίων, quo duplici nomine Procopio dictus est, Goth. 2. & 3. Evagrius ὕπαρχον τῆς αὐλῆς vocat: quem etiam summum fuisse magistratum asserit: τοὺς καλουμένους βινδικας ἐφ' ἑκάστῃ πόλει προβαλλόμενος, ἐσηγήσει φασὶ Μαρίνου τοῦ Σύρου, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὃν οἱ πάλαι ὕπαρχον τῆς αὐλῆς ἐκάλουν. Evagrius Hist. Eccles. lib. 3. cap. 42. Idem πραιπόσιτος τῆς αὐλῆς, Simeoni Metaphrasti dictus est. Latinis, *Cura Palatii*, vocabatur, & *Curopalates*: Græcis etiam, mutuato vocabulo, Κουροπαλάτης. Vide Jo. Meursii Glossar. & doctissimi Fabroti Glossar. ad Cedren. ubi etiam ipsissimum hunc Auctoris nostri locum habes.

pala-

palatium curantem, (ut qui Eunuchorum Præfectus esset, magnaque dignitate cultus,) in funda Hippodromi, interim dum ipse Circensia spectabat, vivum cremiis comburi jussit. Rhodanus enim iste Præpositus, viduæ cuidam, Veronicæ nomine, dolo velut à potentiore circumventæ, bona sua eripuerat. Mulier Valentinianum Imperatorem de his appellat: qui statim litis arbitrum illis dedit Salustium Patricium: qui etiam Rhodanum Præpositum reum peregit. Imperator, ut Salustii sententiam intellexit, Præposito edixit, uti ablata viduæ restitueret: quod tamen adduci non potuit ut faceret Rhodanus; sed ab Salustio Patricio provocavit. Imperator super his indignatus, mulieri præcepit, uti ad se accederet, dum Circensia spectaret. Mulier itaque Imperatorem accessit, ad Certamen quintum Matutinum [finitum;] cum Rhodanus Præpositus illi à dextra astaret: quem tamen compre-

ὄντα ἀρχιεύνουχον, καὶ ἐν μεγάλῃ τιμῇ ὄντα, ζῶντα ἔκαυσεν εἰς τὴν σφενδόνην τοῦ Ἱππικοῦ φρυγάνοις, ὡς θεωρεῖ τὸ Ἱππικὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανός. ὁ γὰρ πραιπόσιτος αὐτοῦ Ροδανὸς ἥρπασεν οὐσίαν ἀπό τινος χήρας γυναικὸς καλουμένης Βερονίκης, [1] πλέξας αὐτῇ ὡς ἐν δυνάμει ὤν· [2] καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ. ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, κατ' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς δικαστὴν, τὸν πατρίκιον Σαλούστιον· ὅστις κατέκρινε τὸν αὐτὸν πραιπόσιτον Ροδανόν. καὶ μαθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸν ὅρον παρὰ τοῦ πατρικίου Σαλουστίου, ἐκέλευσε τῷ αὐτῷ πραιποσίτῳ, ἀναδοῦναι τῇ χήρᾳ, ἅπερ ἥρπασε παρ' αὐτῆς. καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ αὐτὸς Ροδανὸς, καὶ ἀνέδωκεν αὐτῇ· ἀλλ' ἐξεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Σαλούστιον· καὶ [3] ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ γυναικὶ προσελθεῖν αὐτῷ, ὡς θεωρεῖ τὸ Ἱππικόν· καὶ προσῆλθεν αὐτῷ ἡ γυνὴ [4] τῷ πέμπτῳ βαΐῳ πραιΐας· καὶ ὡς ἵσατο ἔγγιστα αὐτοῦ εἰς τὰ δεξιὰ ὁ αὐτὸς Ροδανὸς πραιπόσιτος, ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς βα-

1 πλέξας αὐτῇ.] Hesychius: Πλέκει, μηχανᾶται. Infra etiam lib. 14. de Cyro Præfecto: καὶ κατεσκευάσθη λοιπὸν, καὶ ἐπλάκη ὡς Ἕλλην ὁ αὐτὸς Κῦρος, &c.

2 Καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ· ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσε, κατ' αὐτοῦ ἔδωκεν αὐτοῖς &c] Locus mutilus: qui ex Chr. Alex. ita restituendus. Καὶ προσῆλθεν ἐκείνη τῷ αὐτῷ Βαλεντινιανῷ βασιλεῖ, κατ' αὐτοῦ τοῦ πραιποσίτου· καὶ ἔδωκεν αὐτοῖς &c.

3 ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐκέλευσε τῇ αὐτῇ γυναικὶ προσελθεῖν αὐτῷ.] Chr. Alex. habet: καὶ ἀγανακτήσας ὁ Σαλούστιος, ἐκέλευσε τῇ γυναικὶ προσελθεῖν τῷ βασιλεῖ, &c.

4 τῷ πέμπτῳ βαΐῳ πραιΐας.] Chr. Alex. habet, τῷ βαΐῳ πραιΐ· ubi Interpres, βαΐον, *solum*, vertit: qua tamen ratione ductus, non video. Quomodo enim Imperator, dum Circensia spectaret, solus esse diceretur? πέμπτῳ, itaque supplendum, ex nostro. Βαΐα vero

βασιλεὺς, καὶ κατεχέθη ἀπὸ τοῦ καθίσματος, ἐπὶ πάσης τῆς πόλεως, καὶ ἀπηνέχθη εἰς τὴν σφενδόνην τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ ἐκαύθη. καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ χήρᾳ γυναικὶ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Βαλεντινιανὸς πᾶσαν τὴν περιουσίαν τοῦ αὐτοῦ πραιποσίτου Ῥοδανοῦ· καὶ εὐφημίσθη ὑπὸ τοῦ δήμου παντὸς, καὶ τῆς συγκλήτου, ὡς δίκαιος, καὶ ἀπότομος· καὶ ἐγένετο φόβος πολὺς εἰς τοὺς κακοπράγμονας, καὶ εἰς τοὺς ἁρπάζοντας τὰ ἀλλότρια, καὶ ἡ δικαιοσύνη ἐκράτει.

Ὁμοίως δὲ καὶ τὴν δέσποιναν [1] Μαριανὴν, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα, ἀγοράσασαν προάστειον ἔχον πρόσοδον, καὶ [2] δοῦσα παρ' ὃ ἦν τὸ προάστειον ἄξιον, καὶ τιμηθεῖσαν, ὡς Αὐγούσταν·

hensum, & à sella in Circi fundam deturbatum, spectante populo universo, concremavit. Imperator porro Valentinianus Rhodani Præpositi bona Viduæ addixit omnia: Senatu interim, populoque universo eum acclamationibus celebrantibus, ceu Judicem justum, & severum. Terror itaque inde ingens injurios homines, & aliena diripientes invasit omnes, Justitia interim invalescente.

Pari exemplo Imperator, audito Imperatricem Marianam, conjugem suam, prædium Suburbanum pretio, sed viliori quam erat, coemisse, (nempe, quod æstimatio ei, tanquam Augustæ, facta fue-

vero Munera erant, non ab Imperatore, aut Patriarcha, septimana ante diem tantum Palmarum quotannis distributa; quod Jo. Meursio visum est; unde & nomen sumpsisse putat: sed etiam ἔπαθλα, βραβεῖα, Munera sive præmia quæcunque victoribus data. Βαΐς enim, sive βαΐον, *Palmæ ramus*: Palma autem victores olim coronatos fuisse, omnibus notum. Hinc pro Dono, sive munere quocunque, vocabulum deinceps usurpatum. Male itaque Landulphum corrigit J. Meursius, Notis suis in Constantin. Porphyrog. de Administr. Imp. pag. 21. ubi in his verbis, *usque ad solutionem primi* bravii *calcavit*: pro *bravii*, *baii*, reponendum contendit. *Brabium* enim hoc loco, τοῦ βαΐου Cedreni sensum optime exprimit: utrumque enim, tum βραβεῖον, tum βαΐον *Præmium victori datum*, sensu primo: metaphorice vero, id tempus, quo, certamine finito, præmium victori deferendum erat, significat. Atque hic vocabuli hujus sensus ubique est, apud nostrum. Certamen vero quodlibet ubi finiebatur, victori Bravium statim datum erat: unde habemus, apud Cedrenum, τοῦ πρώτου βαΐου· apud Nostrum hoc loco, τῷ πεμπτῳ βαΐῳ· & infra, lib. 18. ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου· id est, *usque ad vigesimum secundum Certamen finitum*. Præmia vero hæc à Principe Victores petere solitos fuisse apparet ex nostro infra, lib. 18. ubi de Juliano Samarita, Tyranno, Circensia spectante verba faciens, hæc habet: καὶ τὸ πρῶτον βαΐον ἐνίκησε Νικέας τις, ἡνίοχος χριστιανός· & paulo post: καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὤφειλεν τιμηθῆναι, ---- εὐθέως πέμψας ἀπεκεφάλισε τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ.

1 Μαριανὴν, τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα.] Valentinianus Imp. duas simul uxores habuit; priorem hanc, quam Chr. Alex. *Marinam*. Jornandes & Zonaras, *Severam* vocant: ex qua, privatus adhuc, Gratianum filium habuit: alteram deinde, uxore sua eum ad id incitante, sibi sumpsit, nomine Justinam: uti testatur Paulus Diaconus: *Valentinianus, dudum laudante uxore sua pulchritudinem Justinæ, sibi eam sociavit in matrimonio.*

2 δοῦσα.] Scr. δοῦσαν.

rat:) mittit qui juramento obstricti bona fide prædium æstimarent. Cumque intellexisset illud multo pluris esse, quam quod Augusta solverat, indignatus adversus Imperatricem, eam proscripsit; prædiumque Suburbanum mulieri, quæ vendiderat, restituit.

ἀκούσας, ἔπεμψε καὶ διετιμήσατο τὸ αὐτὸ προάστειον, ὁρκώσας τοὺς διατιμησαμένους. καὶ μαθὼν, ὅτι πλείονος τιμῆς πολὺ ἄξιόν ἐστι τῆς ἀγορασίας, ἠγανάκτησε κατὰ τῆς βασιλίσσης, καὶ ἐξώρισεν αὐτὴν τῆς πόλεως· ἀναδοὺς τῇ πωλησάσῃ γυναικὶ τὸ προάστειον.

Imperator autem Gratianum filium Augustum creavit. Gratianus vero, à patre suo Romanorum Imperator constitutus, Marianam matrem ab exilio revocavit.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνηγόρευσε βασιλέα, Γρατιανὸν, τὸν υἱὸν αὐτοῦ· τὴν δὲ αὐτὴν δέσποιναν Μαριανὴν ἀνεκαλέσατο ὁ υἱὸς αὐτῆς, [1] Βαλεριανὸς, μετὰ τὸ γενέσθαι αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ παρὰ τοῦ αὐτοῦ πατρός.

At vero divinissimus Valentinianus, morbo correptus, non longo post tempore mortuus est; in castro Birgitinorum, annum agens LV.

Ὁ δὲ θειότατος Βαλεντινιανὸς νόσῳ βληθεὶς, μετὰ χρόνον ἐτελεύτα, [2] ἐν καστελλίῳ Βιργιτίνων, ὢν ἐνιαυτῶν νε΄.

EUGENIUS

IMPERATOR

MOrtuo Valentiniano Magno, Severo dicto, exercitus, spreta Senatus auctoritate, Eugenium quendam Imperatorem salutavit: qui cum imperasset dies XXII, statim interfectus est.

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βαλεντινιανοῦ τοῦ μεγάλου, τοῦ ἀποτόμου, [3] ἐποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα, αὐθεντήσας τὴν σύγκλητον, Εὐγένιον ὀνόματι· καὶ ἐβασίλευσεν ἡμέρας εἴκοσι δύο, καὶ ἐσφάγη εὐθέως.

---

1 Βαλεριανός.] Scr. Γρατιανός.

2 Ἐν καστελλίῳ Βιργιτίνων.] Locum hunc, Brigionem vocat Paulus Diacon. qui etiam Quadorum oppidum fuisse asserit: *Dum apud Brigionem, oppidum Quadorum, legationi responderet, anno ætatis quinto & quinquagesimo, subita effusione sanguinis, quæ Græce* ἀπόπληξις *vocatur, voce amissa, sensu integer, expiravit.* Eadem habemus apud Hieronymum; qui tamen locum hunc, *Brigitionem*, vocat; Sext. Aurel. Victor, *Bergentionem*.

3 Ἐποίησεν ὁ στρατὸς βασιλέα -- Εὐγένιον.] Eugenius anno tandem XVI, post Valentinianum mortuum, Valentiniani minoris scil. anno XIII, imperium sibimet usurpavit; quod ad ejusdem usque an. XVII. tenuit: quo tempore à Theodosio Imp. victus, & interemptus est; uti testatur Prosper Aquitanus. Vide etiam Marcellinum Comitem.

VALENS IMPERATOR.

Καὶ ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Βάλης, ὁ ἀδελφὸς Βαλεντινιανοῦ τοῦ ἀποτόμου, ὁ γενναῖος ἐν πολέμοις, ὑπὸ τῆς συγκλήτου Κωνσταντινουπόλεως ἀναγορευθεὶς, [1] ἔτους τκϛ' κατὰ Αντιόχειαν. ὅτε γὰρ ἐτελεύτα Βαλεντινιανὸς, ὁ αὐτοῦ ἀδελφὸς οὐκ ἦν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὁ Βάλης· ἀλλ' ἦν πέμψας αὐτὸν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ, ἐν τῇ ζωῇ αὐτοῦ, πολεμῆσαι εἰς τὸ Σίρμιον, πρὸς τοὺς Γότθους. οὕστινας νικήσας κατὰ κράτος, ὑπέστρεψε· καὶ στεφθεὶς, ἐβασίλευσεν ἔτη ιγ'. ἦν δὲ τῷ δόγματι Ἐξακιονίτης, πολεμιστὴς, καὶ μεγαλόψυχος, καὶ φιλοκτίστης.

Ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἔδωκε τοῖς Ἀρειανοῖς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ εἰς τὰς ἄλλας πόλεις τὸ αὐτὸ πεποιηκώς. καὶ πάνυ ἐκάκωσε τοὺς χριστιανοὺς, ἐν τῇ βασιλείᾳ αὐτοῦ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Βάλης καὶ τὴν δευτέραν Καππαδοκίαν ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀποσχίσας αὐτὴν ἀπὸ τῆς πρώτης.

Imperium deinde suscepit divinissimus Valens, frater Valentiniani Severi, vir in bello strenuus, à Senatu Constantinopolitano Imperator renunciatus; anno Æræ Antiochenæ CCCXXVI. Valens enim Constantinopoli aberat, quo tempore Valentinianus mortuus est: sed Sirmiis, quo frater dum in vivis esset eum miserat, cum Gothis bellum gerebat: quibus penitus devictis, reversus est; Diademateque suscepto, regnavit annos XIII. Erat hic dogmate Exocionita, vir in bello strenuus, magnanimus, & ædificiis extruendis deditissimus.

Quamprimum vero imperare cœpit, Ecclesiam magnam Constantinopolitanam Arianis concessit; quod & aliis etiam in urbibus ab eo factum est: Christiani vero per imperium ejus ubique pessime habiti.

Idem Valens, Cappadociam Secundam à Prima dirimens, Provinciam fecit.

---

1 ἔτους τκϛ' κατὰ Αντιόχειαν.] Numerus mendosus: forte scribendum, υκϛ'. Sed nec sic historiæ veritati congruit. Annus enim Æræ Antiochenæ CCCCXXVI respondet anno Valentis Imp. ultimo, sive Christi anno Dionysiaco vulgari CCCLXXVIII, qui annus III erat ab exitu Valentiniani Imp. Ineptit autem Auctor, dum Valentem, post fratrem tandem mortuum, Imperium suscipientem introducit: nisi forte intelligendus sit de triennio illo, quo, post fratrem Valentinianum mortuum, ipse Orientis imperium solus administravit. Ubi vero statim addit, Valentem XIII annis imperasse, de toto illo tempore, quo cum fratre imperavit, loqui eum putandum est. Verum ἀσύστατα hæc omnia: vide Ammianum Marcellinum, lib. 26.

Hujus ſub imperio, divinam iram experta eſt Nicæa, Bithyniæ urbs; menſe Septembri, Indictionis XI. Valens autem, ad Adrianopolim, Thraciæ urbem itinere ſuſcepto; uti Fabricam ibi extrueret, ipſo in itinere ſublatus eſt. In agro conſederat, ædificiorum vacuo; qui ex cauſa incognita conflagravit; unde & ſcalis per noctem accenſis, Imperator, cum Cubiculariis, & Spathariis ſuis, abſumptus eſt: annos natus XLIX.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ [1] ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια, πόλις τῆς Βιθυνίας, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, Ινδικτιῶνος ια᾽· ἐτελεύτησε δὲ ὁ αὐτὸς Βάλης, ποιήσας πρόκενσον εἰς Ἀδριανούπολιν τῆς Θράκης, [2] ἀπελθὼν κλῖσαι φαβρίκα ἐκεῖ οἶκον πρὸ τῆς πόλεως, ἐν ἀγρῷ ἐτέρου τοῦ οἰκήματος, τοῦ ἀγροῦ ἀδήλως ἀναφθέντος, καὶ ἀναφθέντων τῶν σκαλῶν νυκτὸς, ἀπώλετο, μετὰ τῶν κουβικουλαρίων, καὶ σπαθαρίων αὐτοῦ, ὢν ἐνιαυτῶν μθ᾽.

GRATIANUS
IMPERATOR.

POſt Valentem, imperium ſuſcepit pientiſſimus Gratianus, Valentiniani filius natu major; Auſoniano, & Hermogene Coſs. & regnavit per annos XVII. Erat autem ingenii

ΜΕτὰ δὲ τὴν βασιλείαν Βάλεντος, ἐβασίλευσεν ὁ εὐσεβέστατος Γρατιανὸς, ὁ υἱὸς Βαλεντινιανοῦ ὁ μείζων, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονιανοῦ, καὶ Ἑρμογένους· ἐβασί-

1 ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νίκαια.] Accidit terræmotus iſte tremendus, (quo, ut Hieronymus ait, *Nicæa, quæ ſæpe corruerat, terræ motu funditus everſa*;) Valentiniani & Valentis Impp. anno IV, an. Chriſti vulgari CCCLXVIII, Indictione XI, ut Noſter recte, Valentiniano Aug. II, & Valente Aug. II. Coſs. Teſtem habemus Chr. Alexandrini Auctorem, qui terræ motum hunc accidiſſe aſſerit, μηνὶ Γορπιαίῳ, πρὸ ε᾽ ἰδῶν Ὀκτωβρίων, (repono, Σεπτεμβρίων) V. idus Septembres, ſive Septembris die IX.

2 Ἀπελθὼν κλῖσαι φαβρίκα ἐκεῖ οἶκον.] Nugæ! Valens commiſſo cum Gothis bello illo in Thracia, quod Paulus Diaconus, Hieronymus, aliique, *lachrymabile*, nuncupant, penitus debellatus, in viliſſimam quandam caſulam, vulnere accepto, à ſuis deportatus eſt: ubi deinde, Gothis ſupervenientibus, igneque ſuppoſito concrematus eſt. Vide Ammianum Marcellinum, lib. 31. Hieronymum, & Paulum Diacon. lib. 11. ſupplem. ad Eutrop. Hiſtor. Cæterum Auctoris noſtri locus iſte aliter etiam ſatis perplexus eſt, nec adeo facilis explicatu.

3 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Αὐσονιανοῦ καὶ Ἑρμογένους.] Scr. Αὐσονίου καὶ Ἑρμογενιανοῦ. Ad annum enim Valentis ultimum, Faſti Capitolini *D. Auſonium Magnum Pænium Gallum*, & *Q. Claudium Hermogenianum* Coſs. habent. Chr. Alex. Gratiani Imp. anno primo, poſt patruum ſcil. Valentem mortuum, Auſonium & Olybrium habet Coſs. uti & Socrates etiam Hiſt. Eccleſ. lib. 5. cap. 2. & Proſper Aquitan. in ſupplement. ad Euſeb. Chron.

λευσε

λαδσι δὲ [1] ἔτη ιζ'. ἦν δὲ ἥσυχ۞, καὶ πμήλικός.

Ἐπὶ δὲ τ̃ βασιλείας αὐτ̃, [2] Θέων, ὁ σοφώτατος φιλόσοφ۞ ἐδίδαξε, καὶ ἡρμήνευσε τὰ Ἀστρονομικὰ, καὶ τὰ Ἑρμ̃ τοῦ Τρισμεγίσ̃ συγγράμματα, καὶ τὰ Ὀρφέως.

sedati, & honorum largitor facilis.

Hujus sub Imperio Theon, sapientissimus Philosophus, Astronomiam docuit: Mercurii etiam Trismegisti, atque Orphei Scripta exposuit.

THEODOSIUS
IMPERATOR.

Τῷ δὲ ἕκτῳ ἔτει τ̃ βασιλείας τ̃ αὐτοῦ Γρατιαν̃, ἀνηγορεύθη ὑπ' αὐτοῦ βασιλεὺς [3] Θεοδόσι۞ ὁ Σπανός, γαμήσας Πλακιδίαν, ἀδελφὴν Γρατιαν̃.

Πρὸ ᾿ τῆς βασιλείας Γρατιαν̃, [4] ἐτελεύτησε Βαλεριανὸς, βασιλεὺς Ῥώμης, ὁ υἱὸς Βαλεντινιαν̃, ὁ ἀδελφὸς Γρατιαν̃ ὁ μείζων, βασιλεύσας τ̃ Ῥώμης ἔτη ὀλίγα πάνυ· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ βασιλεὺς ἐν τῇ Ῥώμῃ [5] ὁ συγγενὴς αὐτοῦ Βαλεντινιανός.

Gratianus autem Imperator, imperii sui anno VI. Theodosium Hispanum, qui Placidiam sororem in uxorem habuit, Imperii Socium sibi accepit.

Ante Imperium vero à Gratiano susceptum, è vivis excesserat Valerianus, qui Romæ imperavit, Valentiniani filius, & frater Gratiani natu major, qui paucis admodum annis imperium tenuit: cui successit in regno Romano consanguineus ejus, Valentinianus.

1 ἔτη ιζ'.] Ab anno scil. patris Valentiniani III, quo in Imperii consortium ab eo assumptus fuit.

2 Θέων ὁ σοφώτατ۞ φιλόσοφ۞.] De septem, quos Suidas enumerat, *Theonibus*, unum sub Theodosio M. ponit: cujus etiam scripta enumerat ista. Μαθηματικά· Ἀριθμητικά· περὶ σημείων, καὶ σκοπῆς ὀρνέων, καὶ τ̃ τῶν κοράκων φωνῆς· περὶ τῆς κυνὸς ἐπιτολῆς· περὶ τ̃ τ̃ Νείλ̃ ἀναβάσεως· εἰς τ̃ Πτολεμαῖον πρόχειρον κανόνα, καὶ εἰς τὸν μικρὸν ἀστρόλαβον. Theonem itaque hunc, nostrum esse, suspicor.

3 Θεοδόσι۞ ὁ Σπαν۞.] Scr. Ἰσπανός. Hispanus enim gente erat Theodosius, uti & noster infra habet: atque à Gratiano Imperator renunciatus, non ut Noster, imperii sui anno VI, sed (post Valentem patruum mortuum) primo, uti Prosper vult: Cedrenus tamen Gratianum tres annos solum imperasse, deinde Theodosium sibi imperii socium adscivisse asserit.

4 Ἐτελεύτησε Βαλεριανός.] Quemnam tandem hic habemus Valerianum, Gratiani fratrem natu majorem? Supra enim ab ipso Auctore nostro Gratianus, ὁ υἱὸς Βαλεντινιαν̃ ὁ μείζων, vocatur, uti revera erat: sed nec filium ullum, Valerianum vocatum, habuit Valentinianus Imp.

5 Ὁ συγγενὴς αὐτ̃ Βαλεντινιανός.] Valentinianus iste Gratiani frater Consanguineus erat; ut qui ex eodem patre natus fuit.

Imperator autem Gratianus, splenis doloribus correptus, diu ægrotavit: quem in Hippodromum ascendentem per Cochleam Constantinopoli, Ludos spectandi causa, ad Portam *Decimi* dictam, interfectus est, annum agens XXVIII.

Gratiano successorem in regno Senatus Constantinopolitanus Theodosium renunciavit; (ut qui genere ei junctus fuit) ex Hispania oriundum, sacratissimus itaque Theodosius Magnus, Hispanus, Gratiani sororis maritus, Senatusconsulto ad Imperium evectus, regnavit annos XVII. Christianus hic erat, vir prudens, & pius, rebusque agendis aptissimus. Quamprimum vero regnare cœpit, literis suis per imperium missis, Ecclesias ubique Orthodoxis reddidit, ejectis Arianis Idem duos quos ex uxore priore Galla suscepe-

Ο δὲ βασιλεὺς Γρατιανὸς νόσῳ περιπεσὼν τῆς σπληνὸς, ἔμεινεν ἐπὶ πολὺν χρόνον νοσῶν· καὶ ἐν τῷ ἀνιέναι αὐτὸν ἐν τῷ Ιππικῷ Κωνσταντινουπόλεως, θεωρῆσαι, διὰ τοῦ Κοχλίου, κατὰ τὴν θύραν τὴν λεγομένην Δεκίμου, [1] ἐσφάγη, καὶ τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν κη'.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Γρατιανοῦ, ἡ σύγκλητος Κωνσταντινουπόλεως ἀνηγόρευσε βασιλέα Θεοδόσιον, [2] ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν, ὄντα ἐκ τῆς Ισπανίας χώρας. καὶ ἀναγορευθεὶς ὑπὸ τῆς συγκλήτου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Θεοδόσιος, ὁ Σπανὸς, ὁ μέγας, [3] γαμβρὸς Γρατιανοῦ, [4] ἔτη ιζ'. ἦν δὲ χριστιανὸς, καὶ φρόνιμος, καὶ εὐσεβὴς, καὶ ἐνδρανής· ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, εὐθέως ἀνέδωκε τὰς ἐκκλησίας τοῖς ὀρθοδόξοις, [5] πανταχοῦ ποιήσας σάκρας, καὶ διώξας τοὺς Αρειανούς. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἔστεψε τοὺς δύο [6] αὐτοὺς υἱοὺς, οὓς εἶχεν

---

1 Εσφάγη, καὶ τελευτᾷ.] Eodem modo periisse Gratianum etiam tradit Chr. Alex. Auctor, falso uterque: à Maximo enim Tyranno, Andragathium ad id mittente, in Galliis interfectus est. Vide Zozimum, Prosperum, Paulum Diaconum, Zonaram, Cedrenum, alios.

2 ὡς ἐκ τοῦ γένους αὐτῶν.] Forte scribendum αὐτοῦ, ut ad affinitatem inter Gratianum & Theodosium, ex Gallæ Gratiani sorore, à Theodosio in uxorem acceptæ, contractam respicere putetur Auctor. Quomodo enim Theodosius Senatui toto Constantinopolitano genere junctus diceretur.

3 Γαμβρὸς Γρατιανοῦ.] Γαμβροὶ, secundum Jul. Pollucem, lib. III. sunt οἱ ἐκ τῆς γήμαντος οἰκίας, qui ex Sponsi sunt familia. Hesychius ad *Generum* vocabulum restringit: Γαμβρὸς, ὁ ἀνὴρ τῆς θυγατρός. Hoc loco, pro *Sororis Marito* ponitur; qui etiam Nostro, aliisque aliter, γαμβρὸς ἐπ' ἀδελφῇ, dicitur.

4 ἔτη ιζ'.] Theodosius in imperii consortium à Gratiano Imp. assumptus, una cum eo, & Valentiniano fratre ejus, XIII. deinceps annis imperavit: quo utroque defuncto, cum filiis suis Arcadio & Honorio, III. annis amplius regnat. Vide Prosper. Aquitan. & Marcellin. Comitem.

5 Πανταχοῦ ποιήσας σάκρας.] Eadem habemus apud Chr. Alex. quæ Raderus ita vertit: *Imperator reddidit templa Catholicis, ubique repurgata*: male. Quænam Σάκραι sunt, omnibus jam satis notum.

6 αὐτοὺς.] Scr. αὐτοῦ.

ἀπὸ

[1] ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης· καὶ τὸν μὲν Ἀρκάδιον ἐποίησε βασιλέα ἐν Κωνσταντινουπόλει· τὸν δὲ Ὀνώριον, ἐν Ῥώμῃ. τοὺς δὲ ναοὺς τῶν Ἑλλήνων πάντας κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεύς· κατέλυσε δὲ καὶ [2] τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα καὶ περιβόητον, τὸ λεγόμενον Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανοῖς. ὁμοίως δὲ καὶ τὸ ἱερὸν Δαμασκοῦ ἐποίησεν ἐκκλησίαν χριστιανῶν· καὶ ἄλλα δὲ πολλὰ ἱερὰ ἐποίησεν ἐκκλησίας, καὶ ηὐξήθη τὰ τῶν χριστιανῶν πλέον, ἐπὶ τῆς βασιλείας αὐτοῦ.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισε καὶ [3] τὴν Φοινίκην Λιβανισίαν ἀπὸ τῆς παραλίου, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαια μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα ὀρδινάριον Ἐμέζτῃ τῇ πόλει. ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς καὶ τὸν Πόντον μερίσας, ἐποίησεν ἐπαρχίαν, [4] ἥντινα ἐκάλεσεν Ἐμίμοντον.

rat filios, Diademate insignitos, Arcadium Constantinopoli, Honorium Romæ imperare fecit. At vero Ethnicorum templa funditus evertit omnia. Quod vero Heliopoli erat, Trilithum vocatum, ingens illud, & celebratissimum; templum quoque Damascenum, aliaque plurima, in Ecclesias conversa, Christianis donavit: Unde & res Christianorum, hujus sub imperio, plurimum auctæ sunt.

Idem Imperator Phœniciam Libanesiam à Maritimo dirimens, Provinciam fecit; Jure Metropolitico, & Præfecto ordinario Emessæ urbi concessis. Idem etiam Pontum dividens, Provinciam fecit, quam *Hemimontum* vocavit.

Hujus

---

1 Ἀπὸ τῆς προτέρας αὐτοῦ γυναικὸς Γάλλης.] Gallam quidem, Valentiniani majoris & Justinæ filiam, uxore priore defuncta, conjugem habuit Theodosius: Arcadium tamen & Honorium filios ex Flacilla, ut Paulo Diacono, sive Flaccilla, uti in Nummis dicitur, ex uxore priore, susceperat. Hanc Placillam, vocant Zonaras, & Cedrenus, male: ad quorum etiam mentem Chr. Alexandrini Interpres Auctorem suum pervertit, pag. 709. in margine.

2 Τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως τὸ μέγα καὶ περιβόητον, τὸ λεγόμενον Τρίλιθον.] Heliopoleis multas enumerat Stephanus, inter quas Phœniciæ una est: atque hujus templum hoc loco ab Auctore indigetari ut credam, inducor ex Sozomeni lib. 7. cap. 15. ubi hæc habet. Εἰσέτι δὲ κατὰ πόλεις τινὰς προθύμως ὑπερεμάχοντο τῶν ναῶν οἱ Ἑλληνισταί, παρὰ μὲν Ἀραβίοις, Πετραῖοι, καὶ Ἀρεοπολῖται· παρὰ δὲ Παλαιστινοῖς, Ραφιῶται, καὶ Γαζαῖοι· παρὰ δὲ Φοίνιξιν, οἱ τὴν Ἡλίου πόλιν οἰκοῦντες, &c. *Balanii* templum hoc vocatur apud Chr. Alex. Οὗτος ὁ Θεοδόσιος καὶ κατέλυσεν καὶ τὸ ἱερὸν Ἡλιουπόλεως, τὸ τοῦ Βαλανίου τὸ μέγα καὶ περιβόητον, καὶ τὸ Τρίλιθον, καὶ ἐποίησεν αὐτὸ ἐκκλησίαν χριστιανῶν.

3 Τὴν Φοινίκην Λιβανισίαν.] Stephano, Λιβανησία, dicta est: Ἔμισα, πόλις Φοινίκης Λιβανησίας· ubi Emessæ nominis variantem scriptionem observare est: quandoque enim etiam Ἔμεσα, eodem teste, scribitur. Verum Ἐμέζτη, uti hoc loco habemus, recentiorum sapit barbariem.

4 ἥντινα ἐκάλεσεν Ἐμίμοντον.] Scr. Αἱμίμοντον. Procopius de Justiniani ædific. lib. 4. Ταῦτα μὲν οὖν Ἰουστινιανῷ

Hujus ſub imperio, dominium ſibi capeſſens Albinus quidam, Iſaurus, Anazarbum, Irenopolim, & Caſtabalam, Ciliciæ urbes, vaſtavit: qui à Rufo, militum magiſtro comprehenſus, interfectus eſt.

Eodem tempore Theodoſius Imperator, tria quæ Conſtantinopoli fuerunt Templa, ad Acropolim olim dictam ſita, diſſolvit; quorum Solis quod fuit, in contubernium converſum, magnæ Eccleſiæ Conſtantinopolitanæ conceſſit: qui quidem locus uſque adhuc à Sole nomen habet: Dianæ vero Fanum, in Tabloparochium, Aleatoribus aſſignavit: verum locus iſte, *Templum*, viculque vicinus, *Cervinus*, uſque vocantur. Veneris autem Fanum in Carrucarium fecit Præfecto Prætorio; conſtructiſque in circuitu Hoſpitiis, pauperculas ibi meretrices gratis commorari juſſit. Idem Theodoſius vicum, Rophinam prius dictum, in urbem exædificavit, quam à nomine ſuo Theodoſiopolim vocavit; ad-

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτυράννησε Βαλβῖνος ὁ Ἴσαυρος, καὶ ἔπρεψεν Ἀνάζαρβον τὴν πόλιν, καὶ Εἰρηνούπολιν, καὶ Κασάβαλαν, τῆς Κιλικίας πόλεις. καὶ συλληφθεὶς ὑπὸ Ῥούφου στρατηλάτου, ἀνῃρέθη.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος, ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ, τοὺς τρεῖς ναοὺς, τοὺς ὄντας ἐν Κωνσταντινουπόλει εἰς τὴν πρώην λεγομένην Ἀκρόπολιν, καταλύσας, ἐποίησε τὸν τοῦ Ἡλίου ναὸν, αὐλὴν οἰκημάτων, καὶ ἐδωρήσατο αὐτὴν τῇ μεγάλῃ ἐκκλησίᾳ Κωνσταντινουπόλεως· ἥτις αὐλὴ κέκληται, ἕως τοῦ νῦν, τοῦ Ἡλίου· τὸν δὲ τῆς Ἀρτέμιδος ναὸν [1] ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν· ὅστις τόπος κέκληται, ἕως τῆς νῦν, ὁ ναός· ἡ δὲ πλησίον ῥύμη, [2] τὸ ἐλάφιν. τὸν δὲ τῆς Ἀφροδίτης ναὸν, [3] ἐποίησε καρουχάρειον τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων· [4] κτίσας πέριξ ὁσπίτια, καὶ κελεύσας δωρεὰν μένειν ἐν αὐτοῖς τὰς πάνυ πτωχὰς πόρνας. ἐποίησε δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος καὶ τὴν λεγομένην πρώην κώμην Ῥοφαεινὰν, πόλιν· ἥτις μετεκλήθη Θεοδοσιούπολις, λαβοῦσα ἐκ-

---

σινιανῷ τῆδε πεποίηται· ὅσα δὲ αὐτῷ ὀχυρώματα εἴργασται ἀμφί τι τὴν ἄλλην Θρᾴκην, καὶ τὴν νῦν καλουμένην Αἱμίμοντον, ἐγὼ δηλώσω. Αἷμος vero mons Thraciæ eſt; qui eam à Mœſia diſterminans, ad Pontum uſque Euxinum protenditur. A monte itaque iſto, Provincia contermina, Hæmimontus dicta videtur.

1 Ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν.] Ταβλοπάροχος eſt, qui tabulam Luſoribus exhibet: inde Ταβλοπαρόχιον, *Aleatorium*, ſive locus Aleatoriæ exercendæ deſtinatus: Κότ7ος vero recentioribus, idem quod κύβος, *Alea*: unde κοττίζειν, *aleam ludere*.

2 τὸ Ἐλάφιν.] Ἐλάφιν, pro Ἐλάφιον· diminutivum hoc eſt ab ἔλαφος, *Cervus*; quæ beſtia Dianæ propria erat.

3 ἐποίησε καρουχάρειον.] Καροῦχα, *Currus* eſt, ſive Carruca: Heſychius, Ἅρμα, ὄχημα, καροῦχα, δίφρος· inde καρουχάριος, *Carrucharius*: καρουχάρειον, *Carruchariam*, ſive locus Carrucis recipiendis deſtinatus.

4 κτίσας πέριξ ὁσπίτια.] ὁσπίτιον, & ὁσπίτιον quandoque legitur; à Latino, *Hoſpitium*.

ποτε ἡ αὐτὴ κώμη καὶ δίκαιον πόλεως, ἕως τοῦ νῦν. [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μηροβαύδου, καὶ Σατουρνίνου.

Ο δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐπὶ τῆς ἑαυτοῦ βασιλείας, ἐποίησε τὴν σύνοδον τῶν ρν' ἐπισκόπων, τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἕνεκεν τῆς ὁμουσίου τοῦ ἁγίου πνεύματος. ὡσαύτως δὲ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς προήγαγε τὸν ἔπαρχον πραιτωρίων Ἀντίοχον, τὸν ἐπίκλην Χούζωνα τὸν μέγαν, καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης. ἡ μόνον δὲ προήχθη ἔπαρχος, ἀνήγαγε τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, ὅτι ἐπλατώθη καὶ ηὐξήθη ἡ αὐτὴ μεγάλη πόλις Ἀντιόχεια τῆς Συρίας, καὶ ἔχει πολλὰ οἰκήματα ἔξω τειχέων, [2] ἐπὶ μίλιον ἕνα. καὶ ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος περιτειχισθῆναι καὶ τὰ ἔξω τῆς πόλεως ὄντα οἰκήματα· καὶ ἐγένετο τεῖχος ἀπὸ τῆς πόρτας [3] τῆς λεγομένης φίλον αὐτοῦ, ἕως τοῦ λεγομένου Ροδίωνος· καὶ περιέλαβε τὸ ὄρος τὸ νέον τεῖχος, ἕως τοῦ παλαιοῦ τείχους, τοῦ κτισθέντος ὑπὸ Τιβερίου Καίσαρος· καὶ προσεκόλλησε τὸ νέον τεῖχος ἕως τοῦ ῥύακος τοῦ λεγομένου Φυρμίνου, τοῦ κατερχομένου ἐκ τῆς διασφαγῆς τοῦ ὄρους· ἐνέγκων τοὺς λίθους ἐκ τοῦ μονομαχείου τοῦ παλαιοῦ, τοῦ ὄντος εἰς τὴν ἀκρόπολιν ἄνω· λύσας καὶ τὸν ἀγω-

dito etiam, quod & adhuc retinet, Metropolis jure; Merobaudo, & Saturnino Coss.

Idem Theodosius Imperator Synodum Constantinopoli convocavit CL Episcoporum: in qua de Consubstantialitate Spiritus Sancti agebatur. Porro Theodosius Imperator Prætorio Præfectum constituit Antiochum Magnum cognomento Chuzonem, ex Antiochia oriundum. Hic vero statim à munere suscepto, ad Imperatorem Theodosium retulit, de Antiochia Magna Syriæ; ad molem nempe tantam crevisse eam, ut ab ipsis urbis mœnibus, ad distantiam milliarii unius, in suburbia excurreret. Imperator itaque jussit, uti ædificia etiam quæ extra urbem posita erant muro cingerentur: murus itaque factus est, à Philonauta quam vocant Porta, Rhodionem usque dictum locum; ita ut murus iste novus montem includeret, usque ad murum veterem, à Tiberio Cæsare extructum. Murum vero novum perduxerunt etiam ad Phurminum, quod vocant, fluentum, ex montis cavernis emanans; comportatis eo lapidibus ex Monomachio veteri, quod superius ad Acropolim stetit. Dirutus est etiam, quem

1 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μηροβαύδου καὶ Σατουρνίνου.] Ad Theodosii Imp. annum V Coss. hosce nobis exhibent Prosper Aquitan. Marcellin. Com. & Chr. Alex. hujus tamen posterioris Codices impressi, Μηρωβαύδου habent, perperam.

2 ἐπὶ μίλιον ἕνα.] Scr. ἐν. μίλιον, & μιλιάριον dicunt Græci recentiores, quod Latinis *Milliarium* est, sive spatium mille passuum.

3 τοῦ λεγομένου Φίλον αὐτοῦ.] Ita habuit Cod. MS. forte tamen legendum Φιλονούτου.

Julius Cæsar extruxerat, Aquæductus, aquas ex via Laodicena ad Acropolim deferens, ad Balneum aquis supplendum, quod ad montem extruxerat, in usum Acropolitarum, qui sedes ibi olim posuerant, reliquique fuerunt ex eis, quos Nicator Seleucus, in planiciem deductos, adhortatus est, uti sedes, ubi & ipse, ponentes, urbem à se conditam, Antiochiam magnam incolerent. Eodem tempore Gindarus, Lytargus, plurimaque alia Syriæ oppida rusticana mœnibus cincta fuerunt.

Hujus sub imperio Tzanni trajicientes, Cappadociam, Ciliciam, Syriamque diripuerunt; prædaque arrepta, regiones suas repetierunt.

Idem Theodosius Imperator, novam à veteri dirimens Epirum, Provinciam fecit, Jure Metropolitico, & Præfecto urbi Dyrrhachio concessis. Similiter etiam Palæstinam secundam à Prima sejungens, Provinciam fecit; Metropolis jure, & Præfecto Scythopoli datis.

Theodosius autem Imperator Constantinopoli Romam proficiscens, per Thessalonicam fecit iter: ubi militibus

γὸν τὸν ἐρχόμενον εἰς τὴν αὐτὴν ἀκρόπολιν ἀπὸ τῶν λεγομένων ὑδάτων ἐκ τῆς Λαοδικηνῆς ὁδοῦ· ὅντινα ἀγωγὸν ἐποίησεν [1] Ἰουλιανὸς ὁ Καῖσαρ· κτίσας τὸ δημόσιον ἄνω εἰς τὸ ὄρος, τοῖς λεγομένοις ἀκροπολίταις, τοῖς ἀπομείνασι καὶ οἰκήσασιν ἄνω, μεθ' οὓς κατήγαγε Σέλευκος ὁ Μακεδὼν, ὁ Νικάτωρ, ἐν τῇ πόλει τῇ κτισθείσῃ ὑπ' αὐτοῦ, ἐν τῷ λεγομένῳ αὐλῶνι· οὕστινας καὶ παρεκάλεσεν οἰκεῖν ἅμα αὐτῷ τὴν κάτω πόλιν Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ καιρῷ ἔλαβε τεῖχος καὶ Γίνδαρος, καὶ τὸ Λύταρβον, καὶ ἄλλαι πολλαὶ κωμοπόλεις τῆς Συρίας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] οἱ Τζάννοι περάσαντες, ἦλθον εἰς τὴν Καππαδοκίαν, καὶ Κιλικίαν, καὶ Συρίαν· καὶ ἐπραίδευσαν, καὶ ἀπῆλθον.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐμέρισε τὴν νέαν Ἤπειρον ἀπὸ τῆς παλαιᾶς, καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον πόλεως καὶ ἄρχοντα [3] Δορραχείῳ πόλει· ὁμοίως δὲ καὶ δευτέραν Παλαιστίνην ἐμέρισεν ἀπὸ τῆς πρώτης, καὶ ἐποίησεν [4] ἄρχοντα· δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα, τῇ λεγομένῃ Σκυθῶν πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς, ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἐξελθὼν ἐπὶ Ῥώμην, εἰσῆλθεν ἐν Θεσσαλονίκῃ πό-

1 Ἰουλιανὸς ὁ Κ.] Scr. Ἰούλιος ὁ Κ. vide supra lib. IX.

2 οἱ Τζάννοι περάσαντες.] Pontica gens hi sunt, Macrones olim dicti; uti asserit Eustathius in Dionys. Perieg. qui Σάννους etiam, & Τζάνους eos vocari jussit.

3 Δορραχείῳ πόλει.] Δυρράχιον aliis dicitur: Eustath. in Dionys. περὶ ὃ κεῖται καὶ ἡ τῆς νέας Ἠπείρου μητρόπολις, ἡ ποτὲ καλουμένη Ἐπίδαμνος, ἤτοι τὸ Δυρράχιον. Alexander apud Stephan. de urb. Δυσράχιον eam vocat.

4 ἄρχοντα.] Lego, ἐπαρχίαν.

λει· καὶ τοῦ ὄντος μετ' αὐτοῦ στρατιωτικοῦ πλήθους [1] διὰ μιτάτα ταράξαντος τὴν πόλιν, ἐστασίασε, καὶ ὕβρισε τὸν βασιλέα οἱ Θεσσαλονικεῖς. καὶ θεωρήσας Ἱππικὸν ἐν τῇ αὐτῇ πόλει, γέμοντος τοῦ Ἱππικοῦ, ἐκέλευσε τοξευθῆναι· καὶ [2] ἀπώλετο πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε. καὶ διὰ τοῦτο ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ Ἀμβρόσιος ὁ ἐπίσκοπος, ἐποίησεν αὐτὸν ἀποκώλυμα· καὶ [3] ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ εἰσερχόμενος εἰς τὴν ἐκκλησίαν· ἕως οὗ παρακληθεὶς ὁ ἐπίσκοπος, εἰς τὰ ἅγια γενέθλια ἐδέξατο αὐτόν. οὐκ ἄλλως δὲ ἐδέξατο αὐτὸν, ἕως οὗ ἐποίησε σάκραν, ἵνα οἱασδήποτε ἀγανακτήσεως παρὰ βασιλέως γινομένης, ἔνδοσιν δίδοσθαι ἀπὸ τῶν ἐπιτρεπομένων τριάκοντα ἡμερῶν, καὶ εἶθ' οὕτως γενέσθαι τὸ προσταχθέν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ τὴν δευτέραν Γαλατίαν ἀπὸ τῆς πρώτης μερίσας, ἐποίησεν ἐπαρχίαν· δοὺς δίκαιον πόλεως, καὶ ἄρχοντα, [4] Πισινοῦντι τῇ πόλει.

ob metationes tumultum cientibus, populus Thessalonicensis, concitata seditione, Imperatorem conviciis impetebat. Imperator autem, qui tum Circensia spectabat, ad quæ frequens multitudo convenerat, militem sagittis populum petere jussit: unde & quindecim millia capitum ceciderunt Ob hoc indignatus Ambrosius Episcopus, Imperatori Ecclesia interdixit, neque ingredi eum passus est, per dies plurimos; donec exoratus tandem recepit eum, in Festo Theophaniorum; ea tamen conditione, si per *Sacram* Imperatoriam ediceret, ut quali cunque incideret occasio, quæ Imperatorem commotum redderet, Judicum sententiæ, non nisi interposito xxx dierum spatio, ratæ essent.

Idem Theodosius Galatiam quoque secundam à prima dirimens, Provinciam fecit; Metropolis jure, & Præfecto Pessinunti concessis.

---

1 διὰ μιτάτα ταράξαντος τὴν πόλιν.] Ita etiam Cedrenus in Theodosio: τῶν δὲ στρατιωτῶν αὐτοῦ ταραξάντων τὴν πόλιν διὰ μιτάτα, ἐστασίασαν οἱ Θεσσαλονικεῖς. Theophanes etiam motum hunc Thessalonicæ ortum scribit, διὰ τὰ μιτάτα τοῦ στρατοῦ. Μιτάτα, sive Μετάτα, *Metationes* sunt; id est loca, & hospitia exercitui excipiendo designata. Nos Anglice **Quarters** dicimus. Tumultus vero hujus mentionem etiam faciunt Theodoritus lib. 5. cap. 17. & Zonaras, Tom. III. qui tamen de causa silent. Sozomenus etiam, lib. 7. cap. 24. aliam tamen hic à nostro ejus profert originem: quem vide.

2 ἀπώλετο πλῆθος χιλιάδων δεκαπέντε.] Ita etiam Zonaras: De numero tamen Thessalonicensium, à Theodosio neci datorum non convenit inter Scriptores: Theodoritus, & Glycas, VII tantum hominum millia hac clade cecidisse asserit: Cedrenus utrumque numerum exhibet: κατέκτεινε χιλιάδας ἑπτά, ὡς δέ τινες, πεντεκαίδεκα.

3 ἔμεινεν ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας μὴ εἰσερχόμενοι εἰς τὴν ἐκκλησίαν.] Totos menses VIII à cœtu Christianorum publico secretum fuisse testantur Glycas, & Zonaras.

4 Πισινοῦντι τῇ πόλει.] Πεσσινοῦς, Stephano scribitur. Πεσσινοῦς, πόλις Γαλατίας.

 Porro

Porro Theodosius Imperator; expeditione quadam suscepta, Mediolani in morbum incidens, fato ibi succubuit, annos natus LXV; reliquiis ejus inde Constantinopolim deportatis. Moriens autem Theodosius, Arcadium (quem Romam venisse rescierat, ut Honorium fratrem viseret, tunc temporis ex morbo decumbentem) per literas hortatus est, uti Constantinopolim repetens, Orienti prospiceret. Arcadio autem Romæ cum fratre Honorio longius commorante; quin & per viam quoque moras trahente, citius Constantinopolim attingere non potuit, quam Gainas quidam ex Senatoribus imperium invasisset. Tandem vero Arcadius, Constantinopolim veniens, Gainam istum rebellem è medio sustulit.

Ο δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς, ποιήσας πρόκενσον ἀπιὼν ἐπὶ πόλεμον, [1] ἐν Μιζουλάνῳ ἠῤῥώστησε, καὶ τελευτᾷ ἐκεῖ ἐν Μιζουλάνῳ, [2] ὢν ἐνιαυτῶν ξέ· καὶ ἠνέχθη τὸ λείψανον αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει. ὅτε δὲ ἔμελλε τελευτᾷν Θεοδόσιος, μαθὼν [3] ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Ονώριον τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν ἀῤῥωστήσαντα· ἔγραψεν αὐτῷ ὑποστρέψαι εἰς Κωνσταντινούπολιν, διὰ τὴν ἀνατολήν. καὶ διατρίψαντος ἐν Ῥώμῃ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἀρκαδίου πρὸς τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, βασιλέα Ονώριον· ὡσαύτως δὲ καὶ κατὰ τὴν ὁδὸν διασύραντος, ἐν ὅσῳ ἔρχεται ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, Γαϊνᾶς ἐτυράννησεν, ὁ συγκλητικὸς, θέλων βασιλεῦσαι. καὶ κατέφθασεν ὁ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐφόνευσε τὸν τύραννον Γαϊνάν.

1 ἐν Μιζουλάνῳ ἠῤῥώστησε.] Μεδιόλανον Procopio, Stephano, aliisque dicta est hæc urbs. Expeditio autem hæc, de qua Auctor noster, in Eugenium Tyrannum à Theodosio suscepta est: post quem devictum, Mediolanum se recipiens Imperator, ibidem haud longe post diem suum obiit. Vide Sozomenum l. 7. cap. 28. Theodoritum lib. 5. cap. 25. & Socratem lib. 5. cap. 24. & 25.

2 ὢν ἐνιαυτῶν ξέ.] De numero annorum quibus vixit Theodosius, discrepant Auctores: Chr. Alex. cum nostro, annos LXV ei tribuit: Socrates, Sozomenus & Cedrenus, LX; Paulus Diaconus L tantum.

3 ὅτι εἰς Ῥώμην ἦλθεν ὁ Ἀρκάδιος πρὸς Ονώριον &c.] Alii hæc aliter omnino narrant; Theodosium nempe, morti proximum jam se sentientem, Honorium filium Constantinopoli accersivisse, atque imperii Occidentalis curam ei commendasse. Vide Socratem, lib. 5. cap. 25. & Sozomen. lib. 7. cap. 28.

ARCA-

ARCADIUS
IMPERATOR.

Μετὰ οὖν τὴν βασιλείαν Θεοδοσίου τοῦ μεγάλου, [1] τοῦ Σπανοῦ, ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ Ἀρκάδιος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἐλθὼν ἀπὸ Ῥώμης, [2] τὰ πάντα ἔτη εἰκοσιτρία, ἐάσας ἐν Ῥώμῃ Ὀνώριον, τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ τὸν μικρότερον. ἦν δὲ πείγοργος, καὶ ἐνδρανής. καὶ εὐθέως ἐλθὼν, ἐποίησε βασιλέα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, Θεοδόσιον τὸν μικρὸν, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀρκάδιος ἐποίησε καὶ ἴδιον ἀριθμὸν, [3] ὃς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακός. Ἀρρωστήσας δὲ, ἐξαίφνης τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν λα'.

Magnum itaque Theodosium Hispanum excepit in Imperio filius ejus Arcadius, Roma Constantinopolim veniens: ubi regnavit annos XXIII, Honorio fratre suo natu minore Romæ relicto. Erat autem [Arcadius] vir ingenii acerrimi, & rebus agendis idoneus: qui quamprimum Constantinopolim reversus fuerat, filium suum, Theodosium juniorem, imperii socium sibi accepit.

Idem Arcadius agmen quoque proprium instituit; quod & *Arcadiacum* vocavit. In morbum vero incidens, subito mortuus est, ætatis anno XXXI.

HONORIUS
IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀρκαδίου, [4] ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη λα'. ἦν δὲ ὀργίλος, καὶ σώφρων.

Post Arcadium mortuum, Romæ imperavit Honorius, annos XXXI. Iracundiæ hic deditus erat, sed vir sanæ mentis.

Hic

1 τοῦ Σπανοῦ.] Legendum, Ισπανοῦ, uti supra monuimus.

2 τὰ πάντα ἔτη εἰκοσιτρία.] Annos nempe XII cum Theodosio patre, annosque XIII post ejus excessum. Vide Prosper Aquitan. & Jornandem.

3 ὃς ἐκάλεσεν Ἀρκαδιακός.] Numeri hujus infra etiam mentio, lib. 15. apud Cedrenum item in Arcadio: ποιεῖ δὲ καὶ ἴδιον ἀριθμὸν ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὃς ἐκάλεσεν Ἀρκαδικούς.

4 ἐβασίλευσεν ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ Ὀνώριος ἐν Ῥώμῃ ἔτη λα'.] Post Arcadium fratrem mortuum, annos tantum XV impe-

Hic fanum Serapidis Solis, quod Alexandriæ magnæ fuit, occludi juſſit.

Romæ vero magna ſeditione coorta, Imperator in Ravennam urbem indignabundus ſeceſſit; accerſito ex Gallia Alaricho Duce, cum copiis ejus, ad Romam deprædandam. Alarichus autem Romam veniens, civibus, & Senatoribus, Honorii hoſtibus, ſeſe adjunxit; & omnino nihil in Romanos hoſtile perpetrans, Imperatoris ipſius in Palatium irrumpit; univerſoque Theſauro Regio, Imperatoris etiam à Patre ſorore, Placidia, virguncula, ſecum abreptis, in Galliam reverſus eſt, tyrannidem uſque agitans. Conſtantius autem quidam Comes, qui Alarichum ſecutus, Placidiam virginem ſibi concreditam habuit; arrepta occaſione, Alarichum effugit, eamque Honorio Imperatori reducem dedit. Cujus facti in gratiam, Honorius Conſtantium ad Senatoriam dignitatem provexit:

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [1] ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος Ἡλίου, τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ταραχῆς γενομένης δημοτικῆς ἐν τῇ Ῥώμῃ μεγάλης, ἀγανακτήσας ἀπῆλθεν εἰς Ῥάβενναν πόλιν· [2] καὶ πέμψας, ἤγαγεν Ἀλάριχον στρατηλάτην [3] ἀπὸ τῶν Γαλίων μετὰ πλήθους, ἵνα πραιδεύσῃ τὴν Ῥώμην. καὶ ἐλθὼν ὁ Ἀλάριχος ἐν τῇ πόλει, παρέθετο αὐτὸν τῇ πόλει, καὶ τοῖς συγκλητικοῖς, τοῖς ἐχθροῖς Ὀνωρίου, καί τινα τῶν τῆς πόλεως οὐκ ἔβλαψεν· ἀλλὰ ὁρμήσας εἰς τὸ παλάτιον, ἐπῆρε πάντα τὰ τοῦ παλατίου χρήματα, καὶ [4] τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίου ἀπὸ πατρὸς, Πλακιδίαν, μικρὰν οὖσαν παρθένον· καὶ πάλιν ἀπῆλθεν αὐτὸς εἰς τὰς Γαλλίας τυραννήσας. Κωνστάντιος δὲ, ἐπὶ κόμης ὢν μετὰ Ἀλαρίχου, πιστευθεὶς παρ' αὐτοῦ τὴν κόρην Πλακιδίαν, δυνηθεὶς ἔλαβεν αὐτήν· καὶ φυγὼν τὸν Ἀλάριχον, ἤγαγεν αὐτὴν πρὸς τὸν βασιλέα Ὀνώριον. καὶ συγχαριστῶν αὐτῷ ὁ Ὀνώριος, ἐποίησεν αὐτὸν συγκλητικὸν, καὶ ἐξέδωκεν

imperavit Honorius: Auctor itaque hoc loco de toto annorum numero, quibus una cum patre Theodoſio, & Arcadio fratre, imperium tenuit, intelligendus eſt.

1 *ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τοῦ Σεράπιδος Ἡλίου.*] Templum hoc à Theodoſio M. everſum fuiſſe teſtantur Socrates, Sozomenus, alii: falſo itaque hic ab Honorio clauſum tantum fuiſſe dicitur.

2 *καὶ πέμψας ἤγαγεν Ἀλάριχον.*] Eadem habet etiam Zonaras; qui tamen Hiſtoricorum hac in re diſſentionem recte notat. Vide Paulum Diacon. lib. 13. Socratem lib. 7. cap. 10. Sozomenum lib. 9. cap. 6, 7, 8, & 9. & Jornandem de Regn. ſucceſſ.

3 *ἀπὸ τῶν Γαλίων.*] Scr. Γαλλίων, cum duplici λ, uti ipſe infra habet: Stephano tamen, & Procopio, Γαλλία, ſive Γαλλίαι, *Gallia* eſt; & Γάλλοι, *Galli*.

4 *Τὴν ἀδελφὴν Ὀνωρίου ἀπὸ πατρὸς, Πλακιδίαν*] Ex uxoribus enim diverſis eos ſuſcepit Theodoſius; nempe ex Flaccilla, uxore priore, Arcadium & Honorium: ex Galla vero poſteriore, Valentiniani M. filio, Placidiam. Cæterum Placidiam hanc, poſt Alarichum jam mortuum, Athaulfus, affinis ejus, Gothorum rex conſtitutus, capta iterum Roma, inde abduxit, ſibique connubio copulavit: quæ poſtea Honorio fratri, poſt mariti obitum, Conſtantio id exigente, à Wallia Gothorum rege reddita eſt. Vide Paul. Diacon. lib. 14.

αὐτῷ

αὐτῷ τὴν Πλακιδίαν εἰς γυναῖκα, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν Ῥώμῃ. ἐξ ἧς ἔσχεν υἱὸν ὁ αὐτὸς Κωνστάντιος, ὃν ἐκάλεσε Βαλεντινιανόν. καὶ ἅμα Κωνσταντίῳ γενόμενος ὁ Ονώριος, ἐπὶ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεῖλε τοὺς τέσσαρας τυράννους, Ἄτταλον, καὶ Σεβαστιανὸν, καὶ Μάξιμον, [1] καὶ Κώνσταν, τοὺς συγκλητικούς· οἵτινες ἀντῆραν αὐτῷ, ὑπονοθεύσαντες τὸν δῆμον. μετὰ δὲ τὸ φονευθῆναι αὐτοὺς, καὶ τὰς οὐσίας αὐτῶν δημευθῆναι, ἐάσας τὸν Κωνστάντιον ἐν τῇ Ῥώμῃ βασιλεύειν, [2] ἦλθεν ὁ αὐτὸς Ονώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει, βασιλεύων μετὰ Θεοδοσίου τοῦ μικροῦ.

quin & Placidia ei in uxorem data, in imperii etiam consortium eum admisit. Constantio ex Placidia natus est filius, nomine Valentinianus. Honorius itaque, Constantio in regni societatem adscito, quatuor rebelles illos Senatores, Attalum, Sebastianum, Maximum, & Constantem, qui plebem in partes suas allicientes, Imperatori negotium facesserunt, è medio sustulit; bonis eorum publicatis. Honorius autem, imperio Occidentis Constantio tradito, ipse Constantinopolim contendens, Theodosio Juniori sese Imperii socium adjunxit.

Ο δὲ Κωνστάντιος, βασιλεὺς Ῥώμης τελευτᾷ ἰδίῳ θανάτῳ, ἐπὶ τῆς βασιλείας, καὶ ζωῆς Ονωρίου· καὶ τυραννήσας συγκλητικός τις, ὀνόματι Ιωάννης, τῶν ἄλλων συγκλητικῶν συμποιησαμένων μετ' αὐτοῦ, βασιλεύει ἐν τῇ Ῥώμῃ. [3] καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Ονώριος, ἐμάνη· καὶ νόσῳ βληθεὶς,

Contigit autem, vivente adhuc, & regnante Honorio, Constantium Romanum Imperatorem è vivis excedere: post quem, Joannes quidam Senator, tyrannidem arripiens, Senatorum reliquorum ope fretus, Imperium Occidentis invasit. Quo audito, Honorius in furorem actus est; & ex a-

---

1 καὶ Κώνσταν.] Mallem Κώνσταντα. Constans iste Constantini cujusdam filius erat: qui ex infima militia cum esset, ob solam speciem nominis in Britannia tyrannus exortus est: indeque in Galliam transiens, Constantem hunc filium suum ex Monacho Cæsarem fecit. Quomodo ergo inter Senatorii ordinis viros eum Auctor enumerat? Vide Paul. Diacon. & Prosper. Aquitan.

2 ἦλθεν ὁ αὐτὸς Ονώριος ἐν Κωνσταντινουπόλει.] Nihil minus: Occidentis enim imperium, ad vitæ suæ exitum tenuit. Falso etiam Honorio superstite imperium sibi arripuisse infra dicitur Joannes tyrannus. Vide Jornandem, Paul. Diacon. & Marcellinum Comitem.

3 καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ Ονώριος, ἐμάνη.] Ineptiæ: audi Paulum Diaconum, lib. 14. *Honorius vero postquam cum minore, de quo præmissum est, Theodosio, Arcadii Germani sui filio annis XV imperasset; cum jam antea cum fratre XIII annis, ac sub patre XII regnasset: Remp. ut cupierat pacatam relinquens, apud urbem Romam vita exemptus.* Vide Prosper. Aquitan. & Jornandem.

qua

qua intercute laborans, mortuus est, ætatis anno XLII. | [1] ὑδροπάσας τελευτᾷ, [2] ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.

1 ὑδροπιάσας.] Scr. ὑδρωπιάσας.

2 ὢν ἐνιαυτῶν μβ'.] Alii annos XL tantum eum vixisse scribunt: Zonar. ὑδέρῳ δὲ περιπεπτωκὼς ὁ Ονώριος, θνήσκει, ζήσας μὲν ἐνιαυτοὺς τεσσαράκοντα. Vide etiam Marcellin. Comit. & Prosper. Aquitan.

ΛΟΓΟΣ ΙΔʹ.

ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΘΕΟΔΟΣΙΟΥ ΝΕΩΤΕΡΟΥ,
ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΛΕΩΝΤΟΣ ΤΟΥ ΜΙΚΡΟΥ.

LIBER XIV.

DE TEMPORIBUS
THEODOSII JUNIORIS,
USQUE AD IMPERIUM
LEONIS JUNIORIS.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ονωρίου, ἐβασίλευσε μόνος ὁ θειότατος Θεοδόσιος, ὁ νέος, ὁ υἱὸς Αρκαδίου βασιλέως, ἀδελφοῦ Ονωρίου, [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Στελίχωνος, καὶ Αβελλιανοῦ, ὑπὸ τοῦ ἰδίου πατρὸς στεφθείς.

POST Honorium, imperavit ſolus diviniſſimus Theodoſius Junior; qui à patre Arcadio, Honorii fratre, Imperator renunciatus fuerat, Stilicone & Aureliano Coſs. Imperium vero tenuit annos L,

&

---

1 Επὶ τῆς ὑπατείας Στελίχωνος, καὶ Αβελλιανοῦ.] Imo nondum natus erat Theodoſius Jun. Stiliconem enim & Aurelianum Coſs. habemus ad Arcadii an. V, ut Proſper, & Marcellinus Comes, vel ad an. VI, ſecundum Chr. Alex. Theodoſius vero anno ſequente, Vincentio & Fravita Coſs. uti Auctores dicti teſtantur, Arcadio natus eſt. Hujus etiam rei teſtem locupletem habemus Socratem, lib. 6. cap. 6. ubi de Gainæ Gotthi rebellione verba faciens, hæc addit: τέλος δὲ ἔσχεν οὗτος ὁ πόλεμος ἐν τῇ ὑπατείᾳ Στελίχωνος καὶ Αὐρηλιανοῦ· τὴν δὲ ἑξῆς ὑπατείαν ἐδίδου Φραουΐτος, Γότθος μὲν αὐτὸς τῷ γένει, μεγάλῃ δὲ εὐνοίᾳ τῇ πρὸς Ῥωμαίους χρησά-

& menses VII. Factioni hic Prasinæ studebat; cujus etiam partes egit ubique per imperium. Constantinopoli vero Prasinos, qui à dextra ejus sedentes antea spectabant Ludos, gradus à sinistra deinceps occupare jussit: militesque Pedaturæ, qui ex adverso sellæ Imperatoriæ spectabant, ad Venetam partem transtulit. Prasinis autem Gradus dedit, sex habentes Mesostylia; Cyro Præfecto subindicans, velle se, quos charos sibi habuit, è regione sui eos spectare. Tum vero qui Prasinæ Factionis erant Constantinopolitani Imperatori inclamabant: *Suum cuique*. Theodosius autem, misso Protocursore, eos monuit; se, in honorem eorum, ad sinistram sellæ suæ, unde spectabat ipse, transtulisse eos. Tum vero faustis acclamationibus eum celebrarunt. Edixit etiam Imperator, ubique per imperium, uti Prasini ad sini-

ἐβασίλευσε γοῦν [1] τὰ πάντα ἔτη ν', καὶ μῆνας ζ'. ὅστις ἔχαιρε τῷ Πρασίνῳ μέρει, καὶ ἀντεποιεῖτο αὐτῷ κατὰ πόλιν. ἐν δὲ Κωνσταντινουπόλει μετήγαγεν αὐτοὺς, θεωροῦντας πρότερον εἰς τὰ δεξιὰ αὐτοῦ μέρη, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς θεωρεῖν εἰς τὰ ἀριστερὰ βάθρα· καὶ [2] τοὺς τῆς πεδατούρας στρατιώτας, τοὺς κατέναντι τοῦ καθίσματος θεωροῦντας, μετέστησεν ἐπὶ τὸ Βένετον μέρος· καὶ τὰ βάθρα ἔδωκε τοῖς τοῦ Πρασίνου μέρους, [3] ἔχοντα μεσόστυλα ἕξ· εἰρηκὼς τῷ ἐπάρχῳ Κύρῳ, ὅτι, οὓς φιλῶ, κατέναντί μου θέλω θεωρεῖν. καὶ ἔκραξαν ἐν Κωνσταντινουπόλει οἱ ἐκ τοῦ Πρασίνου μέρους, τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· τὰ ἴδια τοῖς ἰδίοις. καὶ [4] ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδάτα, διὰ τοῦ προτοκούρσορος, λέγων· ὅτι, ἐγὼ, ὡς τιμῶν ὑμᾶς, εἰς τὰ ἀριστερὰ τοῦ καθίσματος, ἔνθα θεωρῶ, μετέστησα ὑμᾶς· καὶ εὐφήμησαν αὐτόν. καὶ ἐκέλευσε κατὰ πόλιν εἰς τὰ ἀριστερὰ

χρηστευόμενος, μεγάλα δὲ καὶ ἐν τῷ δὲ τῷ πολέμῳ ἀγωνισάμενος· διὸ καὶ τῆς τοῦ ὑπάτου ἀξίας μετέχειν, καθ' ἣν τίκτεται τῷ βασιλεῖ Ἀρκαδίῳ υἱὸς, ὁ ἀγαθὸς Θεοδόσιος, τῇ δεκάτῃ τοῦ Ἀπριλλίου μηνός. Marcellinus tamen, & Chr. Alex. eum, non Aprilis X, sed IV idus mensis ejusdem, sive Aprilis die IX, natum volunt. Anno vero sequente, id est, ætatis suæ secundo, Theodosius ab Arcadio patre Augustus creatus est, Arcadio Aug. V. & Honorio Aug. V. Coss. uti Marcellin. Com. & Chr. Alex. testantur. Biennii itaque hic Prochronismus est.

1 τὰ πάντα ἔτη ν'.] Id est, VIII cum patre Arcadio, & XLII post ejus exitum. Vide Marcellin. Comit.

2 τοὺς τῆς πεδατούρας στρατιώτας.] Quid πεδατοῦρα hoc loco signet, haud temere dixero: Vocabulum hoc, plurali licet numero, profert ex Mauricio Strateg. XI, cap. 3. & Leone, Constitut. XV, Nic. Rigaltius in Glossario suo; & ex eo, J. Meursius, Gloss. Græcobarb. nec tamen vocis vim explicant. Gloss. vet. apud Rigaltium: Πεδατοῦραι, *Pedaturæ*, *Podismi*. Cæterum videsis locos ex dictis Auctoribus ab eisdem citatos.

3 ἔχοντα μεσόστυλα ἕξ.] Scr. μεσοστύλια. μεσοστύλιον, *Intercolumnium* est, sive spatium inter duas columnas.

4 ἔπεμψεν αὐτοῖς μανδάτα διὰ τοῦ προτοκούρσορος.] Μανδάτον, *Mandatum*: hoc loco *Nuncium* sonat: ut sensus verborum sit; *Per Protocursorem eis nuncium misit*, sive, *eis notum fecit*, &c. Protocursor vero, Cursorum Præfectus est: voce hybrida, ex Græco πρῶτος, & Latino *Cursor*, conficta.

τῶν

τῶν ἀρχόντων θεωρεῖν τοὺς Πρασίνους.

Ἐβασίλευσε δὲ παιδίον ὅτε δὲ προέκοψε τῇ ἡλικίᾳ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς, ἀνεγίνωσκεν ἔσω εἰς τὸ παλάτιον, ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Ἀρκαδίου. καὶ μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, συνανεγίνωσκεν αὐτῷ ἄλλος νεώτερος εὐφυέστατος, ὀνόματι Παυλῖνος, υἱὸς κόμητος δομεστίκων. μετὰ δὲ τὴν τελευτὴν τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ἀνδρωθεὶς Θεοδόσιος ὁ βασιλεὺς, ἐζήτει λαβεῖν γυναῖκα εἰς γάμον· καὶ ὤχλει τῇ αὐτοῦ ἀδελφῇ Πουλχερίᾳ τῇ δεσποίνῃ, οὔσῃ παρθένῳ, ἥτις, ὡς φιλοῦσα τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν, οὐκ [1] εἵλατο γαμηθῆναί τινι· καὶ δὴ περιεργαζομένη περὶ παρθένων πολλῶν κορασίων, θυγατέρων πατρικίων, ἢ ἐξ αἵματος βασιλικοῦ· εἰπὼν τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ, ἀδελφῷ αὐτῆς, [2] συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὅτι "ἐγὼ "θέλω, εἰ εὕρεις μοι νεωτέραν, εὔ"μορφον πάνυ, ἵνα τοιοῦτον κάλλος μὴ "ἔχῃ γυνὴ εἰς Κωνσταντινούπολιν, εἴτε "ἐξ αἵματός ἐστι βασιλικοῦ, εἴτε ἐξ "αἵματός ἐστι συγκλητικοῦ πέφυκε. εἰ "δὲ μὴ ἐστι καλὴ εἰς ὑπερβολὴν, [3] οὐ "χρείαν ἔχω, οὔτε ἀξιωματικὴν, οὔτε "ἐκ βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλοῦτον·

ſtram Præfectorum ſedentes, Ludos ſpectarent.

Imperator autem renunciatus eſt, dum puer admodum erat: adoleſcentior autem factus, in Palatio literis imbutus eſt, patre Arcadio adhuc vivente. Patris autem poſt obitum, in literis percipiendis ſocius ei adjunctus eſt juvenis quidam nobilis, nomine Paulinus, Comitis Domeſticorum filius. Theodoſius autem Imperator, cum jam in virum adoleviſſet, uxorem ducere in animo habuit: atque eo nomine Pulcheriam Auguſtam, ſororem ſuam, ſæpiuſcule interpellaverat; quæ, virgo licet eſſet, fratrem ſuum adeo charum ſibi habuit, ut à nuptiis ipſa abſtinuerit. Pulcheria itaque inquirendis quæcunque ex Regio, vel Patricio ſanguine prognatæ eſſent, virginibus ſedulam navans operam, ad Theodoſium Imperatorem fratrem ſuum, qui cum in Palatio convixit, de illis referebat. Cui Theodoſius, "Tu modo, in"quit, ſi conciliare mihi poſſis "teneram virginem, forma"que talem, qualem Conſtan"tinopolis præterea nullam "datura eſt, Regiis illam, vel "Patriciis claram natalibus, "hanc volo. At ſi forma non "ſit abſolutiſſima, Regio licet "ſit, an Patricio prognata ſan-

1 εἵλατο.] Scr. εἵλετο.

2 συνδιάγουσα αὐτῷ ἐν τῷ παλατίῳ.] Corrupta hæc habentur apud Chr. Alex. Auctorem, qui totam hanc hiſtoriam ex noſtro deſcripſit.

3 οὐ χρείαν ἔχω, οὔτε ἀξιωματικὴν, &c.] Locus mendoſus: Chr. Alex. habet, οὐ χρείαν ἔχω οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλούσιαν, ἀλλ' οὐδὲ εἴ τινος, &c. Forte legendum, οὐ χρείαν ἔχω οὔτε ἀξιωματικοῦ, οὔτε βασιλικοῦ αἵματος, οὔτε πλούτου.

“guine, diveſque, non moror iſta. Quinimo, quacunque tandem ſtirpe edita ſit, virgo modo ſit, omnibuſque pulchritudinis palmam præripiat, illam expeto. His auditis Pulcheria, emiſſis ubique nunciis, hujuſmodi virginem ſollicite anquiſivit. Paulinus etiam, uti ei hac ex parte gratificaretur, undiquaque curſitabat.

Contigit interim Conſtantinopolim cum cognatis ſuis advenire Virginem quandam Græcanicam, forma ſingulari, & doctrina præſtantem, cui nomen Athenaïs; (quæ & poſtea Eudocia vocata eſt) Leontii, Philoſophi Athenienſis, viri ditiſſimi filiam. Hæc Imperatricem urbem petere, amitæ ſuæ viſendæ gratia coacta eſt, hac ex cauſa. Leontius Philoſophus, ejus pater, filios duos adultos habuit, Valerium, & Geſium. Hos moriturus teſtamento inſtituit ex aſſe hæredes: “Athenaidi autem, (in Teſtamento ſcripſit) filiæ meæ deſideratiſſimæ C. Numiſmata tantum dari volo: ſufficit enim illi Fortuna ſua, qua univerſum ſexum ſuum

“ἀλλὰ καὶ εἴ τινος δή ποτέ ἐστι θυγάτηρ, [1] μόνον παρθένον, καὶ εὐπρεπεστάτην πάνυ, ταύτην λαμβάνω. καὶ [2] ἀκηκοῶσα ταῦτα ἡ δέσποινα Πουλχερία, πανταχοῦ ἔπεμψε περιεργαζομένη· καὶ Παυλῖνος δὲ περιέτρεχεν, ἀρέσαι αὐτῷ.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἐλθεῖν ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ τῶν ἰδίων συγγενῶν, κόρην εὐπρεπῆ, ἐλλόγιμον, ἑλληνικήν, ὀνόματι Ἀθηναΐδα, τὴν καὶ Εὐδοκίαν μετακληθεῖσαν, [3] θυγατέρα γενομένην Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου, Ἀθηναίου, εὐπορωτάτου· ἥτις Ἀθηναΐς, ἡ καὶ Εὐδοκία, ἠναγκάσθη καταλαβεῖν τὴν βασιλεύουσαν πόλιν, πρὸς τὴν ἰδίαν αὐτῆς θείαν, διὰ τὴν αἰτίαν ταύτην. ὁ φιλόσοφος Λεόντιος, ὁ αὐτῆς πατήρ, ἔχων υἱοὺς τελείους δύο, μέλλων τελευτᾶν, διέθετο· τάξας ἐν τῇ ἑαυτοῦ διαθήκῃ, τοὺς δύο αὐτοῦ υἱοὺς κληρονόμους πάσης τῆς ὑπ' αὐτοῦ καταλιμπανομένης περιουσίας, 4 Οὐαλέριον, καὶ Γέσιον· εἰρηκὼς ἐν τῇ αὐτοῦ διαθήκῃ· “Ἀθηναΐδι, τῇ ποθεινοτάτῃ μου γνησίᾳ θυγατρὶ δοθῆναι βούλομαι νομίσματα ἑκατόν, καὶ μόνον· ἀρκεῖ γὰρ αὐτῇ ἡ αὐτῆς τύχη, ἡ ὑπερέχουσα πᾶσαν

1 *μόνον παρθένον, καὶ εὐπρεπεστάτην πάνυ.*] Legerem, *μόνον παρθένος, καὶ εὐπρεπεστάτη πάνυ.* Chr. Alex. habet tantum, *μόνον εὐπρεπὴς πάνυ.*

2 *ἀκηκοῶσα.*] Scr. *ἀκηκουῖα.*

3 *θυγατέρα γενομένην Λεοντίου τοῦ φιλοσόφου.*] Ita dictus eſt Philoſophus iſte ab omnibus Scriptoribus, præter unum Chr. Alexandrini Auctorem, qui Heraclitum eum vocat. Cæterum lectio hæc noſtra ſtabiliri poteſt ex Photio, Biblioth. num. CLXXXIII, ubi de Imperatricis Eudociæ Octateuchi Metaphraſi metrica verba habens, diſtichon hoc exinde profert.

Δευτέρην καὶ τήνδε θεοῦ θέμιδος κάμε βίβλον
Εὐδοκίη βασίλεια Λεοντιὰς εὐπατέρεια.

4 *Οὐαλέριον καὶ Γέσιον.*] Fratres hoſce *Zonaras*, Valerium & Geneſium, vocat; Chr. Alex. Valerianum & Geſium.

“γυναι-

"γυναικείαν τύχην. καὶ ἐτελεύτησεν ὁ αὐτὸς Λεόντιος ὁ φιλόσοφος ἐν Ἀθήναις. μετὰ οὖν τὴν αὐτοῦ ἀποβίωσιν, ἐδυσώπει ἡ αὐτὴ Ἀθηναῒς, ἡ καὶ Εὐδοκία, τοὺς ἰδίους ἀδελφοὺς, ὡς μείζονας, προσπίπτουσα αὐτοῖς, καὶ αἰτοῦσα, μὴ προσέχειν τῇ αὐτῇ διαθήκῃ· ἀλλὰ κατὰ τὸ τρίτον μέρος μερίσασθαι μετ' αὐτῆς τὰ πατρῷα· λέγουσα," μηδὲν ἡμαρτηκέναι, (ὡς καὶ "ὑμεῖς οἴδατε) πρὸς τὸν ἴδιον [1] ὑμῶν "πατέρα· καὶ οὐκ οἶδα, διὰ τί ἄπορόν "με καταλέλοιπε, μέλλων τελευτᾷν, [2] εὐ"πορίας τύχην, μετὰ τὴν αὐτοῦ νέκρωσιν, "ἐχαρίσατο. οἱ δὲ αὐτῆς ἀδελφοὶ "ἔμειναν ἀπειθεῖς, καὶ ὀργισθέντες ἐδί"ωξαν αὐτὴν καὶ ἐκ τοῦ πατρῴου αὐτῆς "οἴκου, ἔνθα συνέμενεν αὐτοῖς. καὶ ἐδέξατο αὐτὴν ἡ ἀδελφὴ τῆς γενομένης αὐτῆς μητρὸς, ὡς ὀρφανὴν, καὶ ὡς παρθένον ἐφύλαξεν αὐτήν. ἥντινα λαβοῦσα, ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, πρὸς τὴν ἄλλην ἀδελφὴν τοῦ αὐτῆς πατρὸς, καὶ θείαν αὐτῆς. καὶ [3] λαβοῦσαι αὐτὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν

"antecellit. Atque ita Leontius Philoſophus Athenis deceſſit: poſt cujus obitum Athenaïs, quæ & Eudocia, fratres ſuos, utpote natu majores, pedibus illorum provoluta, ſupplex rogavit, uti Teſtamenti illius rationem non adeo habentes, Paternæ Hæreditatis partem tertiam ſibi aſſignarent. "Ego enim, inquit, in communem noſtrum Parentem "nihil commiſi, uti vos probe "noſtis: nec ſatis ſcio, qua "tandem cauſa adductus, moriturus pater, nulla mihi vobiſcum conceſſa Patrimonii "ſorte, proſpera me mea frui "Fortuna, poſt ſe mortuum, "juberet. At fratres in ſententia perſtiterunt; iratique etiam ex ædibus paternis, ubi cum eis convixerat, ejecerunt. Itaque accepit illam ſibi matertera ejus; atque, ceu parentibus orbam, & virginem, tutata eſt. Conſtantinopolim deinde adduxit, ad cognatam aliam, virginis amitam, patris ejus ſororem. Hæ vero, cauſa

1 ὑμῶν.] Leg. ἡμῶν, uti habet Chr. Alex.

2 εὐπορίας τύχην.] Supple, καὶ εὐπορ. τύχ. ex Chr. Alex. ubi etiam εὐπορίας τυχεῖν legitur; forte rectius. Interim Interpres, in ſequentibus particulam οὐκ, deſiderari, fruſtra ſuſpicatur; abſque hac enim expoſtulatio virginis multo eſt elegantior.

3 λαβοῦσαι αὐτὴν ποιῆσαι ἀξίωσιν.] ποιῆσαι ἀξίωσιν κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, *Fratres ejus poſtulare*, ſive, *contra fratres ejus actionem intendere*, cum Radero vertimus: forte tamen ποιεῖν ἀξίωσιν hoc loco, *Petitionem*, ſive, *Libellum ſupplicem exhibere*, rectius interpretaremur. Ἀξιόω enim, *oro*, *peto*: Heſychius. Ἀξιῶν, παρακαλῶν· unde ἀξίωσις, *Petitio*, *Libellus ſupplex*. Ἀξιοῦμαι etiam infra ſenſu haud multum abſimili uſurpatur, lib. 18. ubi de Indorum Auxumitarum Rege Romanorum Legatum excipiente narratione facta, verba hæc à Rege prolata dicuntur: διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κτήσασθαι φιλίαν· quo loco ἠξιώθην, *petivi*, ſive *deſideravi*, ſonare videtur. Actorum etiam cap. 28. ver. 22. Ἀξιοῦμεν δὲ παρὰ σοῦ ἀκοῦσαι ἃ φρονεῖς. Cæterum quod hoc loco ἀξίωσις, infra & apud Noſtrum, & Chr. Alex. etiam, δέησις dicitur: adeo ut non ſit amplius, hac de re dubitandi locus.

 illius

illius ſuſcepta, ad Pulcheriam Auguſtam, Theodoſii Imperatoris ſororem pientiſſimam, fratres ſuos [de bonis paternis] poſtulaturam, adduci curaverunt. Illa vero ad Pulcheriam adducta, oratione diſertiſſima expoſuit, quo pacto à fratribus ſuis injurioſe habita fuerit. Videns autem Pulcheria Athenaidem, forma tali, & eruditione præditam, cognatas ejus interrogavit, virgo eſſet, necne? Dicebant hæ, virginem eſſe intactam, à patre ſuo Philoſopho Græco cuſtoditam, & Philoſophiæ præceptis abunde ſatis imbutam. Cognatis itaque ejus, una cum virgine, Cubiculariorum ſub cura ibidem manere juſſis, Pulcheria acceptum ab ea Libellum ſupplicem ad Theodoſium fratrem deferebat; cui etiam dixit: "Inveni "tibi virginem Græcanicam, "Philoſophi cujuſdam filiam, "teneram, & formoſiſſimam, "intactam, egregie ornatam, "& eruditione præſtantem. Quo audito, Imperator, uti Juvenis, exarſit: accerſito itaque ſocio ſuo & amico Paulino, Pulcheriam ſororem rogavit, uti per ſpeciem alicujus negotii, Athenaidem in ſuum ipſius cubiculum introduceret, unde

κατὰ τῶν αὐτῆς ἀδελφῶν, παρεσκεύασαν αὐτὴν προσελθεῖν τῇ εὐσεβεστάτῃ δεσποίνῃ Πουλχερίᾳ, ἀδελφῇ Θεοδοσίου βασιλέως. καὶ δὴ προσελθοῦσα ἐδίδαξεν, ὡς βιαζομένη παρὰ τῶν ἰδίων αὐτῆς ἀδελφῶν, διαλεγομένη ἐλλογίμως. καὶ ἑωρακυῖα αὐτὴν ἡ αὐτὴ Πουλχερία εὐπρεπῆ, καὶ ἐλλόγιμον, ἐπηρώτησε τὰς αὐτῆς θείας, εἰ ἔστι παρθένος. καὶ ἐδιδάχθη παρ' αὐτῶν, ὅτι παρθένος ἐστὶν ἁγνὴ, φυλαχθεῖσα ὑπὸ τοῦ αὐτῆς πατρὸς, φιλοσόφου [1] γεναμένου ἐν Ἑλλάδι, καὶ [2] διὰ λόγων πολλῶν φιλοσοφίας ἀναχθεῖσα. καὶ [3] κελεύσας αὐτὴν, ἅμα τῶν αὐτῆς θείαις, διὰ κουβικουλαρίων φυλαχθῆναι, καὶ περιμεῖναι· λαβοῦσα, φησὶ, τὴν δέησιν παρ' αὐτῆς, εἰσῆλθε πρὸς τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφὸν τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, καὶ εἶπεν αὐτῷ, "ὅτι, ηὗρον νεωτέραν, πάνυ εὔμορ-"φον, καθαρίαν, εὔστολον, ἐλλόγιμον, "ἑλλαδικὴν παρθένον, θυγατέρα φι-"λοσόφου. ὁ δὲ ἀκούσας, ὡς νεώτερος, ἀνήφθη· καὶ μεταστειλάμενος τὸν συμπαίκτορα αὐτοῦ καὶ φίλον Παυλῖνον, ᾔτησε τὴν ἑαυτοῦ ἀδελφὴν, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ εἰσαγαγεῖν τὴν Ἀθηναΐδα, τὴν καὶ Εὐδοκίαν, [4] ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ, ἵνα διὰ τοῦ βήλου θεάσωνται

1 γεναμένου.] Scr. γενομένου.

2 διὰ λόγων πολλῶν φιλοσοφίας ἀναχθεῖσα.] Imperatricis hujus eruditionis teſtimonia habentur plurima: quorum nonnulla extant Gr. & Lat. in Bibliotheca Patr. Tom. 8. Photius etiam Eudociæ Imp. Metaphraſin Octateuchi metricam laudat, & ejuſdem etiam Zachariæ, & Danielis Prophetarum Metaphraſin. De Chriſto etiam Homero-centones, à Patricio quodam inchoati, ſed non ad exitum perducti, uti Zonaras teſtatur, ab eadem deinde abſoluti, digeſtique, in omnium manibus ſunt.

3 κελεύσας.] Scr. κελεύσασα.

4 ἐν τῷ αὐτῆς κουβικλείῳ.] κουβικλεῖον, & κουβουκλεῖον, ſive κουβούκλιον, vel ut apud Chr. Alex. ſcribitur, κουβικούλιον, *Cubiculum* eſt: unde κουβικουλάριος, *Cubicularius*, & κουβικουλαρία, *Cubicularia*, apud Græcos recentiores.

αὐτὴν,

αὐτὴν, ἅμα Παυλίνῳ. καὶ εἰσήχθη· καὶ ἑωρακὼς αὐτὴν, ἠράσθη αὐτῆς· καὶ Παυλίνου δὲ θαυμάσαντος αὐτήν. καὶ κρατήσας αὐτὴν, καὶ χριστιανὴν ποιήσας, (ἦν γὰρ Ἑλλην) καὶ μετονομάσας αὐτὴν Εὐδοκίαν, ἔλαβεν αὐτὴν εἰς γυναῖκα, ποιήσας αὐτῇ βασιλικοὺς γάμους. καὶ ἔσχεν ἐξ αὐτῆς θυγατέρα, ὀνόματι Εὐδοξίαν.

Ακούσαντες δὲ οἱ τῆς Αὐγούστας Εὐδοκίας ἀδελφοὶ, ὅτι βασιλεύει, προσέφυγον ἐν τῇ Ἑλλάδι φοβηθέντες· καὶ πέμψασα, ἤνεγκεν αὐτοὺς ἐκ τῆς πόλεως Ἀθηνῶν, [1] ὑπὸ λόγον, ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς ἀξιωματικοὺς, προαγαγόντος αὐτοὺς τοῦ βασιλέως τὸν μὲν λεγόμενον Γέσιον [2] ἔπαρχον πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους, τὸν δὲ Οὐαλέριον μάγιστρον· εἰρηκυίας αὐτοῖς τῆς αὐτῆς βασιλίσσης Εὐδοκίας, ἀδελφῆς αὐτῶν· "ὅτι, εἰ μὴ ὑμεῖς κακῶς ἐχρήσασθέ "μοι, οὐκ ἠναγκαζόμην ἐλθεῖν, καὶ "βασιλεῦσαι. [3] τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέ-"σεώς μου βασιλείαν, ὑμεῖς μοι "ἐχαρίσασθε· ἡ γὰρ ἐμὴ ἀγαθὴ τύ-"χη ἐποίησεν ὑμᾶς [4] ἀτυχεῖς εἰς

ipse eam, cum Paulino, per velum spectaret. Introductam itaque virginem, Paulino quidem eam admirante, Imperator anxie deperibat: Christianam itaque eam ubi fecisset, (Pagana enim fuerat) nomine in Eudociam mutato, in uxorem habuit; nuptiis etiam Regiis, illius in honorem, celebratis. Filiam vero ex ea suscepit, nomine Eudoxiam.

At vero fratres Eudociæ Imperatricis, ubi sororem suam regnare intellexissent metu perculsi, in Helladem profugerunt: Quo Eudocia, Cautione Indemnitatis data, Constantinopolim ex Athenis accersitos, summos ibi ad honores provexit. Gesium enim Imperator Præfectum Prætorio gentis Illyricæ, Valerium vero Magistrum constituit; dicente fratribus suis Eudocia Imperatrice, "Quod nisi vos male me tractassetis, ego non "Constantinopolim petere, "indeque Imperatrix fieri, co-"acta fuissem. Regnum ita-"que, quod extra nascendi sor-"tem mihi obtigit, vos dedi-"stis: quod enim votis meis "non æquiores stetistis, illud

1 ὑπὸ λόγον.] Chr. Alex. à Radero editum, habet ὑπόλογον, conjunctim, mendose: sed nec vocabuli sensum assecutus est Interpres. De hoc Auctoris loquendi genere, vide quæ nos supra notavimus lib. 13. in Juliano Imp.

2 ἔπαρχον πραιτωρίων τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους, τὸν δὲ Οὐαλέριον μάγιστρον.] Quænam fuerint dignitates istæ, in Glossariis, doctorumque virorum in Auctores Annotatis, copiose satis dictum est; ad quæ Lectorem mittere potius, quam toties dicta hic inculcare malo.

3 τὴν οὖν ἐκ τῆς γενέσεώς μου βασιλείαν.] ἐκ, pro ἐκτὸς hoc loco poni putamus; itaque ἐκ τῆς γενέσεώς μου, *extra nascendi sortem*, vertimus: Chr. Alexandrini tamen Interpres ista reddit, *ab ipso natali meo*: quam quidem interpretationem omnino improbare haud ausim; rem itaque in medio relinquo.

4 ἀτυχεῖς.] Chr. Alex. habet, ἀπαθεῖς, rectius.

"non

" non malo vestro in me animo, sed bonæ meæ Fortunæ " acceptum refero.

" ἐμέ· οὐχὶ ἡ ὑμετέρα πρὸς ἐμὲ " γνώμη.

Imperator autem Theodosius, Paulinum, ut amicum, convictorem, & nuptiarum conciliatorem, per omnes honorum gradus ad dignitates evexit; deinde etiam Magistri dignitate insignivit. Sic honoribus auctus est Paulinus; qui cum plurimum potuerit apud Imperatorem, ut qui Paranymphus ejus fuerit, sæpiusculè etiam, ut qui Magister erat, ad Imperatricem Eudociam intromissus est.

Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος καὶ Παυλῖνον, ὡς φίλον αὐτοῦ, καὶ μεσάσαντα τῷ γάμῳ, καὶ συναειστοῦντα αὐτοῖς, ἐποίησε διὰ πάσης ἀξίας ἐλθεῖν· καὶ μετὰ ταῦτα προηγάγετο αὐτὸν μάγιστρον· καὶ ηὐξήθη. ὡς ἔχων δὲ παῤῥησίαν πρὸς τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, ὡς παράνυμφος, καὶ πρὸς τὴν Αὐγοῦσταν Εὐδοκίαν εἰσῄει συχνῶς ὁ αὐτὸς Παυλῖνος, ὡς μάγιστρος.

Imperator autem Theodosius Asparem quendam, virum Patricium, cum exercitu magno Romam versus emisit, contra Joannem illum rebellem. Hunc itaque Aspar bello superavit, regnoque Romano deturbatum, neci tradidit: Romanus vero Imperator à Theodosio renunciatus est Valentinianus Junior, consanguineus ejus, Constantii Imperatoris, & Placidiæ magnæ filius: cui etiam in uxorem dedit filiam Eudoxiam, quam ex Eudocia Augusta, Philosophi filia, susceperat. Ex ea vero filias duas habuit Valentinianus, Eudociam & Placidiam.

Ο δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἔπεμψεν ἐν τῇ Ῥώμῃ Ἄσπαρα, τὸν πατρίκιον, μετὰ δυνάμεως πολλῆς στρατοῦ, κατὰ Ἰωάννου τοῦ Τυράννου. καὶ ἐνίκησε τὸν αὐτὸν Ἰωάννην ὁ Ἄσπαρ, καὶ ἐξέβαλεν αὐτὸν τῆς βασιλείας Ῥώμης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν. καὶ ἐποίησεν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ Βαλεντινιανὸν τὸν μικρὸν, τὸν υἱὸν Πλακιδίας τῆς μεγάλης, καὶ Κωνσταντίου βασιλέως, τὸν ἴδιον αὐτοῦ συγγενέα. καὶ ἐκδίδωσιν αὐτῷ τὴν ἑαυτοῦ θυγατέρα, ἣν εἶχεν ἀπὸ Εὐδοκίας Αὐγούστας, θυγατρὸς τοῦ φιλοσόφου, ὀνόματι Εὐδοξίαν· ἀφ᾽ ἧς ἔσχεν ὁ αὐτὸς Βαλεντινιανὸς θυγατέρας δύο, Εὐδοκίαν, καὶ Πλακιδίαν.

Accidit autem post temporis, cum Imperator Theodosius in Sanctis Theophaniis ad Ecclesiam exiret, Paulinum Magistrum domi manere; æger enim ex pede decumbens,

Συνέβη δὲ μετὰ χρόνον, ἐν τῷ προϊέναι τὸν βασιλέα Θεοδόσιον εἰς τὴν ἐκκλησίαν, ἐν τοῖς ἁγίοις Θεοφανίοις, τὸν μάγιστρον Παυλῖνον, ἀνδιαθέντα ἐκ τοῦ ποδὸς, ἀπροΐτον μεῖναι,

μεῖναι, [1] καὶ ἐκκουσεῦσαι. προσήνεγκε δὲ τῷ αὐτῷ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ πένης τὶς μῆλον Φρυγιάτικον παμμεγεθὲς πολὺ, εἰς πᾶσαν ὑπερβολήν· καὶ ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς, καὶ πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ· καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς, δεδωκὼς τῷ προσαγαγόντι τὸ μῆλον, νομίσματα ἑκατὸν πεντήκοντα, ἔπεμψεν αὐτὸ τῇ Αὐγούστῃ Εὐδοκίᾳ· καὶ ἡ Αὐγοῦστα ἔπεμψεν αὐτὸ Παυλίνῳ μαγίστρῳ, ὡς φίλῳ τοῦ βασιλέως· ὁ δὲ μάγιστρος Παυλῖνος, ἀγνοῶν ὅτι ὁ βασιλεὺς ἔπεμψεν [2] αὐτῷ τῇ Αὐγούστῃ, λαβὼν ἔπεμψεν αὐτὸ τῷ βασιλεῖ Θεοδοσίῳ, ὡς εἰσέρχεται εἰς τὸ παλάτιον. καὶ δεξάμενος αὐτὸ ὁ βασιλεὺς, ἐγνώρισεν αὐτὸ, καὶ ἀπέκρυψεν αὐτό· καὶ καλέσας τὴν Αὐγοῦσταν, ἐπηρώτησεν αὐτὴν, λέγων· « ποῦ ἐστὶ τὸ μῆλον, ὃ ἔπεμψά σοι; « ἡ δὲ εἶπεν, ὅτι ἔφαγον αὐτό. καὶ ὥρκωσεν αὐτὴν κατὰ τῆς αὐτοῦ σωτηρίας, εἰ ἔφαγεν αὐτὸ, ἢ τινι αὐτὸ ἔπεμψε. καὶ ἐπωμόσατο, [3] ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα· ἀλλ' ὅτι αὐτὴ αὐτὸ ἔφαγε. καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς ἐνεχθῆναι τὸ μῆλον, καὶ ἔδειξεν αὐτῇ αὐτό. καὶ ἠγανάκτησε κατ' αὐτῆς, ὑπονοήσας, ὅτι ὡς ἐρῶσα [4] τῷ αὐτῷ Παυλίνῳ, ἔπεμψεν αὐτῷ τὸ μῆλον, καὶ ἠρνήσατο. καὶ διὰ τοῦτο ἀνεῖλε τὸν αὐτὸν Παυλῖνον ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος· καὶ λυπηθεῖσα ἡ Αὐγοῦστα Εὐ-

morbum excuſavit. Obtulit interim pauper quidam Theodoſio pomum Phrygium, prægrande illud, & inuſitatæ magnitudinis; Imperatore ipſo, Proceribuſque ejus omnibus, magnitudine illius ſtupeſcentibus. Imperator autem, datis ei qui obtulerat CL nummis, pomum Eudociæ Auguſtæ dono miſit: quo eodem ipſa Paulinum Magiſtrum, ceu Imperatoris amicum, donavit. Paulinus vero Magiſter, ignorans illud Imperatorem jam antea Auguſtæ dediſſe, Imperatori Theodoſio, cum Palatium intraret, remiſit. Acceptum vero munus Imperator agnoſcit, & ſecreto apud ſe ſervat: vocatamque deinde Auguſtam interrogat: « Ubi eſt pomum, inquiens, « quod tibi miſi? « Comedi; inquit Illa. Adjuravit illam Theodoſius per ſalutem ſuam uti diceret, an malum illud ediſſet ipſa, an vero alteri dono miſiſſet. Juravit illa comediſſe ſe, nec illud alicui dediſſe. Tum vero Imperator pomum adferri juſſit, allatumque Auguſtæ oſtendit; ſimulque ei iraſcitur, ſuſpicatus eam Paulino, ceu Amaſio ſuo, pomum miſiſſe, ideoque factum negaſſe. Paulinum itaque Imperator de medio ſuſtulit: quod factum Imperatoris, tanquam in ſe injurioſum, indigne tulit Auguſta Eudocia:

---

1 καὶ ἐκκουσεῦσαι.] Chr. Alex habet, καὶ ἐξκουσεῦσαι, ſcriptione Latino vocabulo, magis conveniente: ἐξκουσσεύειν enim, & ἐξκουσσατεύειν, excuſare, dicunt recentiores.

2 αὐτῷ.] Scr. αὐτό.

3 ὅτι οὐδενὶ αὐτὸ ἔπεμψα.] Vel ἔπεμψεν hoc loco ſcribendum, vel in ſequentibus, ἔφαγον.

4 τῷ αὐτῷ Παυλίνῳ.] Scr. τοῦ αὐτοῦ Παυλίνου.

cujus ob causam Paulinum periisse, (Juvenis enim erat formosus) in omnium erat ore. Augusta itaque Theodosium Imperatorem exoratum habuit, uti sibi liceret loca sancta adire, orationis ergo: facultateque impetrata, Eudocia inde ex Constantinopoli Hierosolymam perrexit, orandi causa: Ubi quamplurimis extructis ædificiis, mœnia quoque urbis instauravit. Dicebat enim hoc voluisse Davidem Prophetam, in istis: *In bona voluntate tua, Domine, ædificabuntur muri Hierusalem.* Ibi autem sede posita, Mausolæum sibi regium extruxit: & naturæ cedens, ibidem sepulta est. Moritura autem juravit, se extra crimen esse, de quo Paulini causa accusata fuerat.

Erat autem Theodosius Imperator doctrina insigniter instructus, populoque suo universo, Senatuique summe charus. Eo autem, & Valentiniano Imperantibus, Attilas quidam, Gepidum ex genere oriundus, contra Romam, & Constantinopolim etiam, exercitum myriadum multarum secum duxit. Hic, per Legatum suum Gothum, Valentiniano, Romæ imperanti, edixit: *Imperat tibi per me Domi-*

δοκία, ὡς ὑβρισθεῖσα, (ἐγνώσθη γὰρ πανταχοῦ, ὅτι δι' αὐτὴν ἐσφάγη ὁ Παυλῖνος· ἦν γὰρ πάνυ εὔμορφος νεώτερος) [1] ἠτήσατο δὲ ἡ Αὐγοῦστα τὸν βασιλέα Θεοδόσιον, τοῦ κατελθεῖν εἰς τοὺς ἁγίους τόπους, εἰς εὐχήν· καὶ παρέσχεν αὐτῇ. καὶ κατῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ Ἱεροσόλυμα, εὔξασθαι· καὶ ἔκτισεν ἐν Ἱεροσολύμοις πολλά, καὶ τὸ τεῖχος ἀνενέωσε τῆς Ἱερουσαλήμ, εἰποῦσα· ὅτι, δι' ἐμὲ εἶπε Δαβὶδ ὁ προφήτης, ὅτι « καὶ [2] ἐν « τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰκοδομηθήσεται « τὰ τείχη Ἱερουσαλήμ, Κύριε. καὶ μείνασα ἐκεῖ, καὶ κτίσασα ἑαυτῇ μνῆμα βασιλικὸν, ἐτελεύτησε, καὶ ἐτέθη ἐν Ἱεροσολύμοις. ἐν δὲ τῷ μέλλειν αὐτὴν τελευτᾶν, ἐπωμόσατο, [3] μὴ συνειδέναι τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἕνεκεν Παυλίνου.

Ο δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος ἦν ἐλλόγιμος, παρὰ παντὸς τοῦ δήμου φιλούμενος, καὶ τῆς συγκλήτου. ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, καὶ Βαλεντινιανοῦ, ἐπεστράτευσε κατὰ Ῥώμης, καὶ κατὰ Κωνσταντινουπόλεως, Ἀττιλᾶς, ἐκ τοῦ γένους τῶν Γηπαίδων, πλῆθος ἔχων μυριάδων πολλῶν. δηλώσας, διὰ Γότθου ἑνὸς πρεσβευτοῦ, τῷ Βαλεντινιανῷ, βασιλεῖ Ῥώμης· « ἐκέλευσέ « σοι δι' ἐμοῦ ὁ δεσπότης μου, καὶ δε-

1 ἠτήσατο δὲ ἡ Αὐγοῦστα.] δὲ redundat; nec habetur in Chr. Alex.

2 ἐν τῇ εὐδοκίᾳ σου οἰκοδομηθήσεται &c.] Optime! si modo Græce Davidus prophetatus fuisset, prætextum speciosiorem ista fingendi habuissent Græculi hi.

3 μὴ συνειδέναι τῇ κατηγορίᾳ τῆς ἕνεκεν Παυλίνου.] Locus mutilus: forte legendum τῇ, vel αὐτῆς· aut etiam supplendum, τῇ γενομένῃ κατ' αὐτῆς ἕνεκεν Παυλίνου, uti ista leguntur in Chr. Alex.

« σπότης

« αὐθέντης σου, Ἀττίλας, [1] ἵνα εὐτρεπίσῃς αὐτῷ τὸ παλάτιόν σου. ὁμοίως δὲ καὶ Θεοδοσίῳ βασιλεῖ τὰ αὐτὰ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐδήλωσε, δι' ἑνὸς Γότθου πρεσβευτοῦ. καὶ ἀκηκοὼς Ἀέτιος, ὁ πρῶτος συγκλητικὸς Ῥώμης, τὴν ὑπερβάλλουσαν τόλμαν τῆς ἀπονενοημένης ἀποκρίσεως Ἀττίλα, [2] ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον, πρὸς τοὺς Γάλλους, ὄντα ἐχθρὸν Ῥωμαίων· καὶ προετρέψατο αὐτὸν, καὶ ἤνεγκεν αὐτὸν ἅμα αὐτῷ, κατὰ Ἀττίλα· [3] ἐπολέμησε γὰρ πόλεις πολλὰς τῆς Ῥώμης. καὶ ἐξαίφνης ἐπιρρίψαντες αὐτῷ, ὡς ἔστιν ἀπληκεύων πλησίον τοῦ Δανουβίου ποταμοῦ, ἔκοψαν αὐτοῦ χιλιάδας πολλάς. [4] εἰς δὲ τὴν συμβολὴν, πληγὴν λαβὼν ὁ Ἀλάριχος [5] ἀπὸ σαγίτας, ἐτελεύτησεν. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ Ἀττίλας ἐτελεύτησε καταφορᾷ αἵματος [6] διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεῖσα νυκτὸς, μετὰ Οὔννας παλλακίδος αὐτοῦ καθεύδων· ἥτις κόρη καὶ ὑπενοήθη,

nus meus, & Dominus tuus, Attilas, *uti Palatium tuum sibi paratum efficias.* Eadem plane verba Theodosio etiam Imperatori, Constantinopoli denuncianda, Legato cuidam Gotho demandavit. Cæterum Aetius, princeps Senatus Romani, ubi hanc tam insani mandati Attilæ audaciam intolerandam audisset, profectus in Galliam, ad Alarichum, Romanorum hostem, in belli societatem adversus Attilam, qui plurimas Romani Imperii urbes vastaverat, hortando adduxit. Hi itaque, junctis copiis, Attilam ex improviso, ad Danubium castra ponentem, adorti, millia multa de exercitu ejus exciderunt. Alarichus autem, in congressu ipso, ictu sagittæ vulneratus, interiit. Similiter quoque Attilas, cum Hunna pellice concumbens, sanguinis fluxu, ex naribus per noctem prorumpente, mortuus

1 ἵνα εὐτρεπίσῃς αὐτῷ.] Chr. Alex. habet, ἐντρεπήσῃς· mendose. Cæterum legationis hujusmodi apud Priscum Rhetorem, (quem eundem fuisse cum Prisco illo Thrace, qui bella hæc inter Attilam & Romanos descripsisse ab Auctore infra dicitur, probabile est) mentio extat nulla, in Legation. Excerpt. Theodosium quidem de Transfugis, & Tributis postulandi ansam frequentissime eum arripuisse, ibidem testatur Priscus: à Valentiniano vero Imperatore, sororem ejus Honoriam in uxorem, regnumque Occidentale, vel saltem dimidiam ejus partem, dotis nomine, sibi poposcisse.

2 ἀπῆλθε πρὸς Ἀλάριχον, πρὸς τοὺς Γάλλους, ὄντα ἐχθρὸν Ῥωμαίων] Eadem habes apud Chr. Alexandrini Auctorem, qui etiam addit, διὰ Ὁνώριον. Cæterum hæc à vero aliena sunt: Alarichus enim, Honorio adhuc superstite, fatis defunctus est. Forte itaque de Theoderico, Gothorum rege, ista intelligenda sunt: hunc enim Aetius in Romanorum adversus Attilam societatem legatis suis adduxit. Vide Paul. Diacon. & Idacii Chron.

3 ἐπολέμησε.] Chr. Alex. habet ἀπώλεσε, rectius.

4 εἰς δὲ τὴν συμβολήν.] Raderus ista vertit, *atque ad fidem faciendam*; male omnino.

5 ἀπὸ σαγίτας.] Σαγίττα, & σαγίττα, & temporibus etiam sequioribus, σαΐττα, *Sagitta* dicta est.

6 διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθεῖσα.] Scr. ἐνεχθείσῃ· nisi quis legere mallet, καταφορᾶς αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθείσης. Chr. Alex. habet, καταφορᾷ αἵματος διὰ τῶν ῥινῶν ἐνεχθείς. Cæterum de Attilæ mortis genere non convenit inter Scriptores.

est, à pellice ista, uti vulgo credebatur, è medio sublatus. De hoc bello scripsit sapientissimus Priscus Thrax. Alii autem tradiderunt, Attilæ spatharium, ab Aëtio Patricio corruptum, Dominum suum confodisse; atque ita Aëtium, victoria potitum, Romam rediisse.

Iisdem temporibus Theodosius Ecclesiam magnam Alexandriæ extruxit; quæ Theodosii usque adhuc vocatur Ecclesia: Cyrillum enim, Episcopum Alexandrinum, summo prosecutus est amore.

Circa eadem hæc tempora Alexandrini, Episcopo suo freti, licentiam quidvis agendi sibi sumentes, Hypatiam, matronam grandævam, Philosopham insignem, omniumque ore celebratissimam, vivam cremiis combusserunt. Hujus etiam sub imperio divinam iram passa est Creta insula, quæ centum in medio mari positas urbes habuit; uti de hac olim insula cecinit sapientissimus

ὅτι αὐτὴ αὐτὸν ἀνεῖλε. περὶ τοῦ πολέμου συνεγράψατο ὁ σοφώτατος Πρίσκος ὁ Θρᾶξ. ἕτεροι δὲ συνεγράψαντο, ὅτι Αέτιος ὁ πατρίκιος τὸν σπαθάριον αὐτοῦ ὑπενόθευσε, καὶ αὐτὸς κεντήσας ἀνεῖλεν αὐτόν· καὶ ὑπέστρεψεν ἐν Ῥώμῃ ὁ πατρίκιος Αέτιος νικήσας.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ἐν τοῖς αὐτοῖς χρόνοις, ἔκτισε τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν ἐν Ἀλεξανδρείᾳ· ἥτις λέγεται, ἕως τοῦ νῦν, ἡ Θεοδοσίου· ἐφίλει γὰρ Κύριλλον, τὸν ἐπίσκοπον Ἀλεξανδρείας.

Κατ' ἐκεῖνον δὲ τὸν καιρὸν παῤῥησίαν λαβόντες ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου οἱ Ἀλεξανδρεῖς, ἔκαυσαν φρυγάνοις αὐθεντήσαντες [1] Ὑπατείαν, τὴν περιβόητον φιλόσοφον, περὶ ἧς μεγάλα ἐφέρετο· ἦν δὲ παλαιὰ γυνή. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Κρήτη νῆσος, [2] ἥτις εἶχεν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπαρχούσας πόλεις ἑκατόν· [3] καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς

1 Ὑπατείαν. τὴν περιβόητον φιλόσοφον &c.] Theonis Alexandri Philosophi filia hæc fuit, quæ ob eximiæ suæ rerum Astronomicarum peritiæ invidiam, ab Alexandrinis discerpta est, uti testatur Hesychius Illustris, de Vir. Clar. his verbis: Ὑπατία, ἡ Θέωνος θυγάτηρ τοῦ Ἀλεξανδρέως φιλοσόφου, καὶ αὐτὴ φιλόσοφος, διεσπάσθη ὑπὸ Ἀλεξανδρέων, καὶ τὸ σῶμα αὐτῆς ἐνυβρισθὲν, καθ' ὅλης τῆς πόλεως διεσπάρη. τοῦτο δὲ πέπονθε, διὰ τὴν ὑπερβάλλουσαν σοφίαν, καὶ μάλιστα εἰς τὰ περὶ ἀστρονομίας. Sed vide etiam Socratem lib. 7. cap. 15. ubi plenior Hypatiæ hujus cædis narratio habetur.

2 ἥτις εἶχεν ἐν μέσῳ θαλάσσης ὑπαρχούσας πόλεις ἑκατόν.] Pomponius Mela de sit. Orb. lib. 2. cap. 7. *Super eas jam in medio mari, ingens, & centum quondam urbibus habitata, Crete, ad orientem promontorium Samonium, ad occidentem* κριοῦ μέτωπον *immittit*, &c. Scylax etiam Caryendens. de hac insula verba habens; & quibusdam ejus urbibus enumeratis, addit; εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλαι πόλεις ἐν Κρήτῃ· λέγεται δὲ εἶναι ἑκατόμπολις. Unde Homerus Iliad. Β'.

Ἄλλοι θ' οἳ Κρήτην ἑκατόμπολιν ἀμφενέμοντο.

3 καθὼς περὶ τῆς αὐτῆς νήσου ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης.] Nil tale apparet apud Euripidem quem habemus hodie.

νήσου

γήσου ἐξέθετο ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης. ἔπαθε δὲ καὶ πᾶσα ἡ περίχωρος αὐτῆς. ἔπεσε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Κρήτῃ τὸ δημόσιον τῆς μητροπόλεως Γορτύνης, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Καίσαρος Ἰουλίου, [1] ἔχον ἰδιάζοντα θόλα ιβ΄, καὶ ἐν ἑκάστῳ μηνὶ [2] μία διοίκησις θόλων παρεῖχεν. ἦν δὲ τὸ δημόσιον τέλειον, ὑπὸ δὲ [3] ἑνὸς καμινίου μόνου τὰ δώδεκα θόλα ὑπεκαίοντο· καὶ ἦν ἰδεῖν ξένον θέαμα. καὶ ἀνήγειρεν ἐξ αὐτῶν ὁ βασιλεὺς Θεοδόσιος, ὁ δὴ, δύο σχήματα τοῦ δημοσίου, θερινοῦ, καὶ χειμερινοῦ· τῶν κτητόρων τῆς αὐτῆς πόλεως αἰτησάντων αὐτόν. παρέσχε δὲ καὶ λόγῳ κτισμάτων, ὑπὲρ τῆς πόλεως, καὶ χώρας, πολλά.

Ἔκτισε δὲ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ βασιλικὴν διάφωτον μεγάλην, πάνυ εὐπρεπῆ, κατέναντι οὖσαν τῶν λεγομένων Ἄθλων· ἥντινα οἱ Ἀντιοχεῖς καλοῦσι, τοῦ Ἀνατολίου, διότι Ἀνατόλιος στρατηλάτης ἐπέστη τῷ κτίσματι, λαβὼν τὰ χρήματα ἀπὸ τοῦ βασιλέως, ὅτε ἐγένετο παρ' αὐτοῦ στρατηλάτης ἀνατολῆς· διὰ τοῦτο καὶ ὅτε ἐπλήρωσε τὸ αὐτὸ ἔργον τῆς βασιλικῆς, ἐπέγραψεν ἐν αὐτῇ, διὰ χρυσέου μουσαρίου ταῦτα· "Ἔργον Θεοδοσίου βασιλέως· ὥσπερ

Euripides. Sed & quodcunque ei in circuitu terrarum adjacebat, conquassatum est; corruente quoque eodem tempore Balneo Publico, quod Cretensibus in Gortyna Metropoli extruxerat Julius Cæsar. Balnei hujus unicum licet esset ædificium, duodecim tamen Tholos distinctos, ad singulorum mensium usum destinatos singulos, unica tamen fornace (mirum spectatu) universos calefactos, intra se continebat. Horum vero Tholorum sex, in utriusque lavationis, hybernæ scilicet, & æstivæ usum, petentibus civitatis ejusdem primoribus, reædificavit Theodosius Imperator. Plurima etiam eidem urbi, insulæque resarciendæ, ultro largitus est.

Extruxit etiam Imperator Antiochiæ magnæ Basilicam, è regione loci Athlorum vocati, ingentem illam, & splendidissimam, prælucidamque: quam & Antiocheni, Anatolii Basilicam vocant. Anatolius enim, Magister militum Orientis ab Imperatore constitutus, acceptis ab eo pecuniis, ædificium hoc urgebat operi præpositus: cui etiam ad exitum perducto, inscribi curavit, (nec immerito) artificio musivario inaurato; *Opus Theodosii Imperatoris*. Desuper au-

---

1 ἔχον ἰδιάζοντα θόλα ιβ΄.] τὸ θόλον, neutrum, haud temere alibi invenies. Tholus vero ædificium est forma rotunda extructum, & in acutum fastigium definiens. Hesychius: Θόλος, στρογγυλοειδὴς οἶκος, δι' ὀστράκων εἰλημμένος. Cæterum de his plura tibi suppeditabit Lexicon Vitruvianum, à Joanne de Laet recens editum.

2 μία διοίκησις θόλων παρεῖχεν.] Locus mendosus: forte legendum, μίαν διοίκησιν &c.

3 ἑνὸς καμινίου μόνου.] Κάμινος, καμίνη, & apud nostrum καμίνιον, *Caminus* est, sive Fornax.

tem collocabantur Imperatoris ambo, Theodosius, & cognatus ejus, Valentinianus, qui Romæ regnavit. Idem Theodosius Daphneticæ Portæ valuas æreas auro superinduxit, ad instar ejus, quæ Constantinopoli ab ipso deaurata, *Aurea* adhuc Porta vocatur: quo nomine etiam appellatur hæc Antiochena, ad hunc usque diem, quam auro etiam obduxit, curante hoc ei Nymphidiano, viro Consulari: quo tempore etiam nuncium allatum fuit, Maximum Senatorem, occiso rege Valentiniano, Occidentis imperium invasisse.

Imperator autem Theodosius Antiochum Præpositum, virum Patricium, qui in Palatio plurimum potuit, & omnia pro arbitrio suo ibi disposuit, pessime tractavit. Hic enim, Cubicularius cum fuerit, Theodosium, à Patre ejus adhuc vivente, enutriendum, ipsumque adeo Imperium administrandum acceperat. Quin & Patricia fretus dignitate, in Theodosium jam adultum, licentiam suam exercere non desiit. Imperator vero hæc in eo minime ferens, bona ejus publicavit, comaque detonsa, magnæ Ecclesiæ Constantino-

ἄξιον. ἐπάνω δὲ ἦσαν βασιλεῖς δύο, Θεοδόσιος, καὶ ὁ συγγενὴς αὐτοῦ, Βαλεντινιανὸς, ὁ ἐν Ρώμῃ βασιλεύων. ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος ἐχρύσωσε καὶ τῆς Δαφνητικῆς πόρτας δύο θύρας τὰς χαλκᾶς· καθ' ὁμοιότητα ἧς ἐχρύσωσε πόρτας ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἥτις καλεῖται ἕως ἄρτι, ἡ χρυσέα πόρτα· ὁμοίως δὲ καὶ ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ καλεῖται, ἕως τοῦ νῦν, ἡ χρυσέα πόρτα, χρυσωθεῖσα διὰ Νυμφιδιανοῦ ὑπατικοῦ. [1] ἐν ᾧ χρόνῳ ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανοῦ βασιλέως Ρώμης, σφαγέντος ὑπὸ Μαξίμου συγκλητικοῦ, καὶ κρατήσαντος, καὶ βασιλεύσαντος ἐν Ρώμῃ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Θεοδόσιος βασιλεὺς ἐποίησε κακῶς Αντιόχῳ τῷ πραιποσίτῳ, καὶ πατρικίῳ, δυναμένῳ ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ κρατήσαντι τῶν πραγμάτων. ἦν γὰρ καὶ ἀναθρεψάμενος τὸν αὐτὸν Θεοδόσιον [2] ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς, ὡς κουβικουλάριος, καὶ διοικῶν, ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Αρκαδίου, τὴν πολιτείαν Ρωμαίων. καὶ ἔμεινε, μετὰ τὸ πληρῶσαι αὐτὸν, ὡς πατρίκιος, καταυθεντῶν τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτοῦ, ἐδήμευσεν αὐτὸν, καὶ κουρεύσας, [3] ἐποίησε παπᾶν τῆς μεγάλης ἐκκλη-

---

1 ἐν ᾧ χρόνῳ ἀπηγγέλθη ὁ θάνατος Βαλεντινιανοῦ.] Quænam habemus hic portenta? Valentinianus enim, post mortuum Theodosium, IV annis superstes erat. Consule, si placet, Prosperum Aquitan. & Marcellinum Comitem.

2 ἐν τῇ ζωῇ τοῦ αὐτοῦ πατρός.] Alii hæc aliter narrant; Antiochumque ab Isdigerde Persarum Rege, quem Arcadius Imp. moriturus, filii sui parvuli Theodosii Tutorem testamento constituerat, ad Imperatoris teneri curam suscipiendam missum volunt. Vide Zonaram, & Cedrenum.

3 ἐποίησε παπᾶν τῆς μεγάλης ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως.] Zonaras Antiochum Ecclesiæ Chalcedonensis clericum factum vult, in æde S. Martyris Euphe-

ἐκκλησίας Κωνσταντινουπόλεως· ποιήσας διάταξιν, μὴ εἰσ[illegible]χεσθαι εἰς ἀξίας συγκλητικῶν, ἢ πατρικίων, τοὺς εὐνούχους κουβικουλαρίους, [1] μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς αὐτῶν στρατείας, τουτέστι, τοὺς ἀπὸ πραιποσίτων παλατίου. καὶ ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Ἀντίοχος, ὢν πρεσβύτερος.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προεβάλετο ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ ἔπαρχον πόλεως, τὸν πατρίκιον Κῦρον, τὸν φιλόσοφον, ἄνδρα σοφώτατον ἐν πᾶσι. καὶ ἦρξεν ἔχων τὰς δύο ἀρχὰς ἔτη τέσσαρα, προϊὼν εἰς τὴν καροῦχαν τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, καὶ φροντίζων τῶν κτισμάτων, καὶ ἀνανεώσας πᾶσαν Κωνσταντινούπολιν· [2] ἦν γὰρ καθαριώτατος. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι εἰς τὸ Ἱππικὸν, πᾶσαν τὴν ἡμέραν, θεωροῦντος Θεοδοσίου, ταῦτα. « Κωνσταντῖνος ἔκτισε· « Κῦρος ἀνενέωσεν· [[3] αὐτὸν ἐπὶ τόπον, Αὔγουστε·] Κῦρος δὲ ἐκπλα-

politanæ clericum fecit. Quin & Legem quoque tulit, qua cautum est, nequis in posterum ex Cubiculariis Eunuchis, post militiam hanc exactam in Præpositum Palatii factus, ad Senatoriam, vel Patriciam dignitatem eveheretur. At vero Antiochus paulo post moritur, senio confectus.

Imperator autem Prætorio, Urbique Præfectum constituit Cyrum Patricium, virum Philosophum, & in omnibus solertissimum: qui & munus utrumque, per quadriennium integrum obivit; carrucaque vectus Præfectoria, ædificiorum per urbem omnium curam suscepit; ipsamque adeo Constantinopolim omnem de integro renovavit: decoris enim erat studiosissimus. Itaque etiam de eo Byzantini, per totam diem acclamantes, ista in Circo extulerunt: *Constantinus extruxit, Cyrus instauravit*: Imperatore ipso Ludos interim spectante. At vero Cyrus, super his atto-

Euphemiæ: ἀφαιρεῖται δὲ καὶ πᾶσαν τὴν ὕπαρξιν, αὐτὸς δὲ κείρεται κληρικὸς εἰς τὸν ἐν Χαλκηδόνι ναὸν τῆς πανευφήμου μάρτυρος Εὐφημίας· καὶ θνήσκει μεθ' οὐ πολύ.

1 μετὰ τὸ πλήρωμα τῆς αὐτῶν στρατείας.] Στρατεία hoc loco, uti & aliquoties etiam infra, pro Ordine, sive Dignitate quacunque, qua ab imo usque ad supremum ejus gradum, sive Primiceratum, ordine ascendebatur: atque hoc, τὸ πλήρωμα τῆς στρατείας, vocat Auctor noster. Vide infra, lib. 15. in Zenone: Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, συνέχει τὸν πατρίκιον Πελάγιον, τὸν ἀπὸ σιλεντιαρίων, πληρώσαντα, (subaudi, τὴν στρατείαν αὐτοῦ) καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν, &c. Lib. etiam 18. in Justiniano: Εἰδὼς δὲ ὀνομάζοντα, διότι πάντας τοὺς προκόπτοντας ἐν ταῖς στρατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀξιώμασι τρέφει ἐν τῷ αὐτοῦ παλατίῳ, χαριζόμενος ἑκάστῳ τὰ τοῦ πριμικηρατοῦ. Dorotheus etiam, Doctr. XXIII. Ἐν τῷ παλατίῳ εἰσὶ μεγάλαι καὶ λαμπραὶ στρατεῖαι, ὑπόθου τὴν σύγκλητον, τοὺς πατρικίους, τοὺς στρατηλάτας, τοὺς ἐπάρχους, τοὺς σιλεντιαρίους· εἰσὶ γὰρ αὗται πολύτιμοι στρατεῖαι.

2 ἦν γὰρ [illegible]ριώτατος.] Chr. Alex. habet, διότι καθαρὸς ἦν πάνυ. Verum ab Auctore nostro longiuscule in hac narratione in aliis etiam discedit.

3 αὐτὸν ἐπὶ τόπον, Αὔγουστε.] Ista vocabula, uncis inclusa, omnino redundant.

nitus,

nitus, ſententiam iſtam protulit: *Diſplicet Fortuna nimis blanda.* Imperator autem iratus ad hæc, Cyrumque, urbis Inſtauratorem, pari acclamantium plauſu cum Conſtantino celebrari dedignatus; eum, tanquam Græcum hominem, religionis poſtulavit: & honoribus omnibus exutum, bonis etiam publicatis, ipſum aſylum petentem comprehendit, clericumque fieri coëgit. In Phrygiam deinde Epiſcopus, ad Cotyæum, Phrygiæ Salutaris urbem, miſſus eſt: cujus urbis incolæ quatuor jamjam Epiſcopos ſuos è medio ſuſtulerant. Inſtabant tum Sancti Natales, cum Cyrus Epiſcopus Cotyæum advenit. Clerus autem, populuſque Cotyæenſis, probe ſcientes Cyrum Epiſcopum eo ab Imperatore miſſum ideo, uti tanquam Græcus homo interficeretur, ipſo Genethliorum die derepente omnes in Eccleſia voce alta exclamantes, concionem ab eo fieri petiverunt. Coactus itaque ab eis, in Concionem aſcendit: & pacem prius populo precatus, hujuſmodi ad eos Concio-

γεὶς, ἀπεφθέγξατο· οὐκ ἀρέσκει μοι τύχη, πολλὰ γελῶσα. καὶ [1] ἐχόλεσεν ὁ βασιλεὺς, ὅτι ἔκραξαν περὶ Κύρου, καὶ μετὰ Κωνσταντίνου αὐτὸν ἔκραξαν, ὡς ἀνανεώσαντα τὴν πόλιν· καὶ κατεσκευάσθη λοιπὸν, καὶ ἐπλάκη ὡς Ἕλλην ὁ αὐτὸς Κῦρος, καὶ ἐδημεύθη, παυθεὶς τῆς ἀρχῆς. καὶ προσφυγὼν, ἐγένετο καὶ αὐτὸς παπᾶς, καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν Φρυγίαν, [2] ἐπίσκοπος γενάμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον. ἦσαν γὰρ οἱ αὐτοὶ Κοτιαεῖς πολῖται φονεύσαντες ἐπισκόπους τέσσαρας· [3] τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας. καὶ κατέλαβε τὴν Κοτυαέων πόλιν, ἐπίσκοπος ὢν, ὁ αὐτὸς Κῦρος, πρὸ τῶν ἁγίων Γενεθλίων. γνόντες δὲ οἱ τῆς πόλεως κληρικοὶ, καὶ πολῖται, ὅτι ὡς Ἕλληνα ἔπεμψεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς ἵνα ἀποθάνῃ, ἐν τοῖς ἁγίοις Γενεθλίοις ἐξαίφνης ὁμοῦ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ [4] ἔκραξαν αὐτῷ προσομιλῆσαι. καὶ ἀναγκασθεὶς, ἀνῆλθεν ὁμιλῆσαι· καὶ μετὰ τὸ δοῦναι εἰρήνην,

1 ἐχόλεσεν.] Scr. ἐχόλησεν.

2 ἐπίσκοπος γενάμενος εἰς τὸ λεγόμενον Κοτυάειον.] Scr. γενόμενος. Alii vero Cyrum hunc, non Cotyæenſibus, ſed Smyrnenſibus Epiſcopum datum volunt. Vide *Zonar.* Cedren. & Chr. Alex.

3 τὸ δὲ Κοτυάειον πόλις ἐστὶ τῆς Φρυγίας ἐπαρχίας Σαλουταρίας.] Κοτυάειον, urbs hæc Euſtathio in Dionyſ. Perieget. dicta eſt: qui etiam Phrygiæ tertiæ, Ἐπικτήτου, vocatæ eam facit. Phrygia enim Antiquis triplex erat; Phrygia Major, ubi Midas regnavit; Phrygia Minor, Helleſponto contermina; καὶ τρίτη, ἡ λεγομένη Ἐπίκτητος, ἐν ᾗ τὸ Κοτυάειον, καὶ τὸ Δορύλαιον, ὡς ὁ γεωγράφος ἱστορεῖ. Stephanus tamen, qui etiam ex Strabone urbis hujus nomen profert, Κοτυάειον vocat: Κοτυάειον, πόλις τῆς Ἐπικτήτου Φρυγίας· Στράβων ιβ'. Itaque Κοτυάειον apud Euſtathium omnino reponendum: uti hodie legitur apud Strabon. ipſum, l. 12. τῆς δὲ Ἐπικτήτου Φρυγίας Ἀζανοί τε εἰσὶ, καὶ Νακόλεια, καὶ Κοτυάειον, &c.

4 ἔκραξαν αὐτῷ προσομιλῆσαι.] προσομιλεῖν, & ὁμιλεῖν, recentioribus *concionem habere*, ſonat: unde, *Homilia*, etiam La inis Concio eſt.

προσαι-

προσωμίλησεν οὕτως. " Ἀδελφοί, " ἡ γέννησις τοῦ Θεοῦ, καὶ σω- " τῆρος ἡμῶν Ἰησοῦ Χριστοῦ σιωπῇ " τιμάσθω, ὅτι ἀκοῇ μόνῃ [1] συν- " λήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ, λόγῳ· " αὐτῷ ἡ δόξα, εἰς τοὺς αἰῶνας· " Ἀμήν. καὶ εὐφημηθεὶς κατῆλθε, καὶ ἔμεινεν ἐκεῖ ἕως θανάτου. καὶ προηγάγετο ἔπαρχον, Ἀντίοχον τὸν Χούζωνα, τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χούζωνος τοῦ μεγάλου, ὃς παρέσχεν ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ προσθήκην χρημάτων, εἰς τὸ Ἱππικὸν, καὶ τὰ Ὀλύμπια, καὶ τὸ Μαϊουμᾶν. καὶ μετ' αὐτὸν, προήχθη ἔπαρχος Ρουφῖνος, ὁ συγγενὴς τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· [2] καὶ ἐφονεύθη, ὡς μελετήσας τυραννίδα.

nem habuit. *Fratres, Natales Dei, & Salvatoris nostri Jesu Christi, par est, uti silentio recolantur; eo quod, auditu solo, in Sancta Virgine, conceptum est Verbum. Cui sit gloria, in sæcula sæculorum Amen.* Omnium deinde plausibus acceptus, descendit; ibique ad mortem usque remansit. Præfectus autem constitutus est Antiochus Chuzon, magni Antiochi Chuzonis, qui Antiochenis in auctarium pecunias dedit, sumptibus in Circensia, Olympia, & Majumæ festum faciendis, nepos. Post hunc Imperator Præfectum constituit Rufinum, cognatum suum: qui imperium sibi arripere tentans, interfectus est.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Θεοδόσιος ἐφίλει ἔρωτι Χρυσάφιον, τὸν κουβικουλάριον, [3] τὸν λεγόμενον Ζτομμᾶν, ὡς πάνυ εὐπρεπῆ ὄντα· καὶ παρεῖχεν αὐτῷ πολλὰ, ὅσα ἂν ᾐτήσατο αὐτὸν, καὶ εἶχε παρρησίαν πρὸς αὐτὸν, καὶ κατῆρχε πάντων τῶν πραγμάτων, καὶ ἥρπαζε πάντα· ἦν γὰρ πάτρων, καὶ προστάτης τῶν Πρασίνων.

Adamavit autem Theodosius Chrysaphium quendam, Cubicularium, cognomento Ztummam: egregia enim forma præditus erat. Huic plurima largitus est, nihilque ei non indulsit: tantumque apud Imperatorem potuit, ut cujusque bona arripiens sibi, pro arbitrio suo omnia agitaret. Prasinæ quoque Factionis Patrocinium susceperat.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Νικομήδεια,

Hujus sub imperio Nicomedia, Bithyniæ Metropolis,

1 συνελήφθη ἐν τῇ ἁγίᾳ παρθένῳ λόγῳ.] Lego, λόγος, sive potius, ὁ λόγος. Chr. Alex. habet, συνελήφθη ἐ. τ. ἁ. παρθένῳ· λόγος γὰρ ἦν. αὐτῷ ἡ δόξα &c.

2 καὶ ἐφονεύθη, ὡς μελετήσας τυραννίδα.] Quemnam hic memorat Rufinum Auctor noster? Rufinus quidem Præfectus Prætorio, ut Chr. Alexandrini Auctori, sive Præfectus Orientis, ὁ τῆς ἀνατολῆς ὕπαρχος, uti Evagrio dictus est, Arcadii Imperii sub initio, ob affectatæ tyrannidis suspicionem, à militibus occisus est: uti legimus apud Marcellinum Comitem, Prosper. Aquitan. Paul. Diacon. & Evagrium: nec Rufinum illum alium, res novas sub Theodosio minore molientem, proferunt nobis Historici.

3 τὸν λεγόμενον Ζτομμᾶν.] Cedrenus Ζουμᾶν eum cognominatum vult.

quintam cœlestis iræ vicissitudinem perpessa est nocte intempesta, eversa funditus, & mari obruta. Plurima itaque ibi extruxit, Balnea, Porticus, Portum, Theoria: Sancti item Anthimi Martyrium, cæterasque Ecclesias omnes denuo excitavit.

Eodem Imperante ab Isauria prædones, per montes viam capessentes, Seleuciam Syriæ vi occupatam spoliarunt; regioneque tota devastata, abreptisque omnibus, Isauriam suam repetierunt. Factum hoc Februario mense, Theodosio ipso, & Romorido, Coss.

Hujus sub imperio, Constantinopolis divinam iram primum experta est, Januarii XXVI, nocturno tempore; à Troadensibus, quas vocant, Porticibus, adusque Tetrapylum æreum terræ tremoribus concussa. Imperator itaque, cum Senatu, populoque & clero universo, nudus pedes, per dies multos Deum precibus propitiatus est.

Circa idem tempus, Persarum Rex Blasses adversus Romanos arma movit. Quo au-

μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ πέμπτον αὐτῆς πάθος, ἑσπέρας βαθείας, καὶ ἀπώλετο εἰς γῆν, καὶ εἰς θάλασσαν καταποντισθεῖσα· καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ, καὶ τὰ δημόσια, καὶ τοὺς ἐμβόλους, καὶ τὸν λιμένα, [1] καὶ τὰ θεώρια, καὶ τὸ Μαρτύριον τοῦ ἁγίου Ἀνθίμου, καὶ πάσας τὰς ἐκκλησίας αὐτῆς.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ, παρέλαβον οἱ Ἴσαυροι λῃσταρχοῦντες Σελεύκειαν τῆς Συρίας, μηνὶ [2] Περιτίῳ, [3] ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου, καὶ Ρομορίδου· καὶ ἐπραίδευσαν, καὶ ἔστρεψαν τὴν χώραν, ἐλθόντες διὰ τῶν ὀρέων· καὶ πάντα λαβόντες, ὑπέστρεψαν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πρώτοις Κωνσταντινούπολις ὑπὸ σεισμοῦ, μηνὶ Ἰανναρίῳ κϛ', ἐν νυκτὶ, [4] ἀπὸ τῶν λεγομένων Τροαδησίων συμβόλων, ἕως τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου. ὅστις βασιλεὺς ἐλιτάνευε, μετὰ τῆς συγκλήτου, καὶ τοῦ ὄχλου, καὶ τοῦ κλήρου, ἀνυπόδητος, ἐπὶ ἡμέρας πολλάς.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἦλθε πολεμῶν Ῥωμαίοις Βλάσσης, βασιλεὺς Περσῶν· καὶ γνοὺς ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων,

---

1 καὶ τὰ θεώρια.] Per θεώρια intelligo loca Ludis spectandis destinata, sive Theatra, Circos, aut hujusmodi. Quandoque etiam ponitur pro Spectaculis ipsis; ut infra, lib. 17. in Justino Imp. καὶ ἐπήρθησαν τὰ θεώρια, καὶ οἱ ὀρχησταὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς, &c.

2 Περιτίῳ.] Scr. Περιτίῳ.

3 ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου καὶ Ρομορίδου.] Si modo his Coss. invasio hæc ab Isauris facta est, ad Arcadii potius imperium referri debuit. Theodosius enim junior, bimus tantum, cum Rumorido Consulatum iniit, patris sui Arcadii Imp. anno VIII, secundum Marcellinum Comit. vel IX, ut putat Chr. Alex. Auctor.

4 ἀπὸ τῶν λεγομένων Τροαδησίων συμβόλων.] Repono ἐμβόλων, ex Chr. Alex. Porticus vero hæ Troadenses duæ erant, ut ex Marcellino discimus, ad annum 448. *Utramque Porticum Troiadensem, turresque portarum utrasque, ignis subditus exussit.*

ἐποίησε

ἐποίησε στρατηλάτην ἀνατολῆς τὸν πατρίκιον Προκόπιον, καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν [1] μετὰ ἐξπεδίτου πολεμῆσαι. Μέλλοντος δὲ αὐτοῦ συμβάλλειν, ἐδήλωσεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ὅτι, "εἰ ἔχει τὸ ἐξπέδιτόν σου ὅλον ἄνδρα δυνάμενον μονομαχῆσαι, καὶ "νικῆσαι ἕνα Πέρσην προβαλλόμενον "παρ' ἐμοῦ, εὐθέως ποιῶ τὰ πάκτα "τῆς εἰρήνης ἐπὶ ἔτη ν', καὶ τὰ ἐξ "ἔθους παρεχόμενα δῶρα. καὶ τούτων δοξάντων, προεβάλετο ὁ βασιλεὺς Περσῶν, [2] ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων ἀθανάτων, Πέρσην, ὀνόματι Ἀρδαζάνην· οἱ δὲ Ῥωμαῖοι, [3] Ἀρεόβινδόν τινα Γότθον, [4] κόμητα φοιδεράτων. καὶ ἐξῆλθον οἱ δύο ἔφιπποι, καὶ ἔνοπλοι· [5] ὁ δὲ Ἀρεόβινδος

dito, Imperator Procopium Patricium, magiſtrum militum Orientis conſtitutum, contra Perſam cum exercitu miſit. Cumque jam prælium initurus erat, Rex Perſarum illi denunciavit his verbis: "Si modo "per totum exercitum tuum "inveniri poſſit, qui Perſam, "quem Ego in certamen daturus ſum, prælio ſingulari devicerit, Ego protinus pacis "conditiones in annos L vobis "daturus ſum, & pro more "munera. Cumque de hoc utrinque conventum fuiſſet, Perſa ex ſuis quendam produxit, nomine Ardazanem, ex cohorte quam vocant *Immortalium*; cui Romani oppoſuerunt Areobindum quendam Gothum, comitem Fœderatorum. Hi itaque duo armati, & equis inſidentes, egreſſi ſunt: Areobindo, pro more gentis

---

1 μετὰ τοῦ ἐξπεδίτου πολεμῆσαι.] Ἐξπέδιτον, *Expeditum*, exercitus: frequenter occurrit apud recentiores.

2 ἐκ τοῦ τάγματος τῶν λεγομένων Ἀθανάτων.] Equites lectiſſimi erant hi; totumque agmen, CCIↃↃ in ſe continêbat. Ἀθάνατοι. τάγμα ἱππέων παρὰ Πέρσαις μυρίων ἀνδρῶν. Socrates etiam, lib. 7. cap. 20. παρελθόντες οἱ καλούμενοι παρ' αὐτοῖς ἀθάνατοι, (ἀριθμὸς δὲ ἦν οὗτος μυρίων γενναίων ἀνδρῶν) μὴ πρότερον ἔφασαν τὴν εἰρήνην προσδέξασθαι, πρὶν ἂν αὐτοῖς (ἴσ. αὐτοὶ) ἀφυλάκτοις οὖσιν τοῖς Ῥωμαίοις ἐπιθῶνται. Cæterum Immortales hi, ſub Theodoſio Juniore, penitus exciſi ſunt. Vide Socratem loco citato. Sed nec Romani ab inani hoc titulo, imperio etiam jam langueſcente, temperabant ſibi: unde apud Joannem Curopalat. in Michaele Ducæ F. cognomento Parapinacio, ἀθανάτους hoſce habemus. εἰ μὴ γὰρ ἦν τοῦτο, εὐκόλως ἂν τῶν Βουέννιον κατηγωνίσατο, στρατόν τε ἰδιαίτερον ἔχων, οὓς ὀνομάζουσιν ἀθανάτους, καὶ ἕτερον οὐκ ἀγεννῆ ἀπὸ συγκλύδων ἀνδρῶν συγκείμενον.

3 Ἀρεόβινδόν τινα Γότθον.] De ſingulari hoc inter Areobindum & Perſam certamine, paucis licet, meminit tamen Socrates, lib. 7. cap. 18.

4 κόμητα Φοιδεράτων.] Φοιδεράτοι, *Fœderati*: hoc vero nomine dicti ſunt Gothi, ſub Romanis militantes: ut apparet ex Jornande de Reb. Get. cap. 21. *Nam & dum famoſiſſimam & Romæ æmulam in ſuo nomine (Conſtantinus) conderet civitatem, Gothorum interfuit operatio; qui fœdere inito cum Imperatore XL ſuorum millia illi in ſolatia contra gentes varias obtulere; quorum & numerus, & millia uſque ad præſens in Rep. nominantur, id eſt,* Fœderati.

5 ὁ δὲ Ἀρεόβινδος ἐβάσταζε καὶ σωκάρην.] σωκάρην, pro σοκάριν, hic poni ſuſpicor: σωκάριν vero ex σοκάριν fit, uſitatiſſima ſcriptionis corruptela.

gentis suæ, socarem ferente. Prior autem Persa Gothum conto petit: cujus ictum Areobindus, corpore dextrorsum

ἐβάσταζε καὶ σωκάριον, κατὰ τὸ Γοτθικὸν ἔθος. πρῶτος δὲ ὁ Πέρσης ὥρμησε, μετὰ τοῦ κόντου· καὶ πλαγιάσας ὁ Αρεόβινδος ἐπὶ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ

Sic Σωθένην apud nostrum habemus, pro Σωθένιν, & hoc pro Σωθένιον. Cæterum quid tandem sit σωκάριν, sive σωκάριον; aut vocabula illa alia ejusdem familiæ, quæ infra occurrunt, scil. σόκος, & σοκκεύω, libentissime ab aliquo discerem. Certe adeo inauditæ sunt hæ voces, ut etiam eas suspectas habeant viri eruditissimi, atque ex Auctoribus expungant. Ita in hoc Olympiodori loco apud Photium: Αδαῦλφος τοῦτο μαθὼν, περιύπαντιάζει χιλιάδας δέκα συναγαγόμενος στρατιώτας, ἔχοντι ἄνδρας περὶ αὐτὸν Αστέριος ὀκτωκαίδεκα, ἢ καὶ εἴκοσιν· ὃν ἔργα ἡρωϊκὰ καὶ θαυμάσια ἄξια ἐπιδειξάμενον, μόλις * σάκκοις ἐζώγρησαν, καὶ ὕστερον ἀναιροῦσι. *Adaulphus, cognita re, collectis decem millibus militum, occurrit Saro, viros octodecim aut viginti apud se habenti; quem gesta heroica, & stupore digna edentem, * scutis adhibitis, vivum ægre capere potuerunt, tandemque occidunt.* Pro σάκκοις hoc loco, doctissimus Hœschelius, licet, ut ipse fatetur, in H. Stephani codice veteri, σόκκοις scriptum invenerit, si quid aliud, σακκίοις tamen reponendum censet. Andr. Schottus, σάκοις, vel σάκεσι, omnino legi vult: Scuta scilicet, quam sacculos, hostibus vivis capiendis accommodatiora existimans. Ista quidem parum arrident; verum unde saniora expectabimus? Mihi certe rem strictius perpendenti subiit tandem suspicari, σωκάριον, sive σόκον, Laquei quoddam genus esse, hostibus irretiendis, & ex equis deturbandis, idoneum, atque à Gothis, aliisque gentibus barbaris in bella ferri solitum. Atque conjecturam hanc nostram quodammodo stabilire videtur, quod legimus apud Isidorum de Originib. lib. 18. cap. 56. de Laqueariis Romanis, verbis hisce. *Laqueariorum pugna erat, fugientes in ludo homines injecto laqueo impeditos, consecutosque prostrare,* &c. A σόκος vero, sive σόκκος, fit σοκκεύω, *Illaqueo*, laqueo impedio, seu implico. Atque huic vocabuli significationi astipulatur Hesychius, ubi σοκᾷ, interpretat, βροχίζει, ὀχλεύει· βρόχος enim *Laqueus* est; ὀχλεὺς etiam, *Vinculum, Ligamen*. Hesychius: Οχλεύς· μοχλὸς, στρόφιγξ, δεσμὸς, &c. Forte & his cognata est Latino-barbara vox ista, *Soga*, quæ *Funis* explicatur à Glossar. Legg. Longobard. lib. 1. tit. 25. leg. 33. *Si quis sogas furatus fuerit de bove junctorio* &c. uti nos monet doctissimus Jo. Vossius de Vitiis sermonis. Vocabuli autem interpretatio ista loco huic Auctoris nostri optime convenit: ut & alteri illi, lib. 18. pag. 435. ubi hæc habemus: καὶ καβαλλικεύσαντες οἱ Οὖννοι, ἐσόκκευσαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους Ρωμαίων· καὶ ὁ μὲν Γοδιλᾶς, ἀποσπάσας τὸ ἴδιον ξίφος, ἔκοψε τὸν σόκον, καὶ ἐξείλησεν. Habemus hic Duces fugientes laqueis hisce irretitos; unumque eorum Godilam, stricto gladio laqueum discindentem, atque hoc pacto effugientem: nec omnino dubito, quin Adaulphi milites non sacculis, nec scutis, sed Laqueis hisce adhibitis, Sarum tandem vivum ceperint. Pro σάκκοις itaque, in Olympiodori excerptis Photianis, σόκκοις loco suo omnino restituendum. Nec me quicquam movet, quod locus iste aliter se habet apud Cedrenum, ubi hæc legimus: ὃς Σώκιστρον κατέχων τὸν Περσῶν, ἐσώκισε, καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου ἀπέκτεινε· mendosa enim esse hæc, nullus dubito, & pro Σώκιστρον, (quod ab imperitis Librariis in Nomen proprium factum est; idque pari jure, quo supra apud eundem in Orestis historia, τὸ Σαρακηνικὸν λίμιτον, in Σαρακηνικὸν Εμετ, (nomen si Dis placet, loci nescio cujusdam) transformarunt) σωκίστρῳ, quo vocabulo Cedrenus, pro Nostri σωκαρίῳ, usus videtur, reponendum. Quid enim aliter de ἐσώκισε, quod proxime sequitur, quodque Xylander adeo caute missum fecit, statuendum est? Sed de his plus satis.

μέρος, ἐσόκκισεν αὐτόν· καὶ κατενεγκὼν ἐκ τοῦ ἵππου, ἔσφαξε. καὶ λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐποίησε πάκτα εἰρήνης· καὶ ἀνελθὼν μετὰ τὴν νίκην ὁ αὐτὸς Ἀρεόβινδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, σὺν τῷ στρατηλάτῃ Προκοπίῳ, καὶ εὐχαριστηθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως, προήχθη ὕπατος.

Ὁ αὐτὸς δὲ βασιλεὺς ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Λυκαονίας, ἥντινα ἐκάλεσε Λυκίαν· δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα, τῇ λεγομένῃ πόλει Μύρα, τῆς αὐτῆς Λυκίας, [1] ἔνθα ἐστὶ Θεοῦ μυστήριον, πῦρ αὐτόματον. ὁμοίως δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ Συρίαν δευτέραν [2] ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης ἐπαρχίας, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα τῇ Ἀπαμείᾳ τῇ πόλει· καὶ Κιλικίαν δευτέραν ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς πρώτης, ἐποίησεν ἐπαρχίαν, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα Ἀναζάρβῳ τῇ πόλει. ἐποίησε δὲ καὶ ἄλλην ἐπαρχίαν, ἀπομερίσας ἀπὸ τῆς Βιθυνίας, ἥντινα ἐκάλεσεν Ὀνωριάδα, εἰς ὄνομα τοῦ αὐτοῦ θείου Ὀνωρίου, δοὺς δίκαιον μητροπόλεως, καὶ ἄρχοντα Ἡρακλείᾳ, πόλει τοῦ Πόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἀκμὴν Νεστόριος ἤκμαζεν· ὅστις ἐπίσκοπος μετὰ ταῦτα ἐγένετο Κωνσταν-

obliquato, declinans, ipsum laqueo implicavit, ex equoque deturbatum, interfecit. Tum vero Rex Persarum pacis conditiones dedit. Areobindus autem, post partam victoriam, Constantinopolim rediens cum Procopio Militum magistro, qualem promeruit ab Imperatore gratiam reportavit, ad Consularem dignitatem provectus.

Idem Imperator Lyciam à Lycaonia dirimens, Provinciam fecit; datis Præfecto, & Metropolis jure, Myræ, urbi Lyciæ: ubi & divinum est Miraculum, ignis sponte è terra erumpentis. Idem etiam Syriam secundam à prima sejungens, in Provinciam fecit; Apamiæ Præfecto, & jure Metropolitico, concessis. Ciliciam præterea secundam à prima dirimens, Provinciam fecit; urbe Anazarbo, Metropolitico jure, & Præfecto donata. Bithyniæ quoque partem abscindens, Provinciam fecit; quam, à patrui nomine, Honoriadem appellavit: cujus etiam primariam urbem, Heracleam Ponti, Præfecto, jureque Metropolitico donavit.

Hujus sub Imperio Nestorius floruit: Erat hic Ecclesiæ

1 ἔνθα ἐστὶ Θεοῦ μυστήριον, πῦρ αὐτόματον.] De hoc igne in Lycia & terra sponte erumpente Cedrenus, ex B. Pa- Patricio, de Thermis & Inferis: ὅτι δὲ πῦρ ἐστιν ὑποκάτω τῆς γῆς, πειθέτω σε τὸ ἐν Σικελίᾳ, καὶ ἐν Λυκίᾳ περιφανῶς ἀναδιδόμενον, &c. Eustathius etiam in Dionys. Perieget. ἱστορεῖται δὲ καὶ ὄρος εἶναι περὶ Λυκίαν, τίκτον πῦρ αὐτόματον· τοῦτο δὲ μέχρι καὶ σήμερον φαίνεται. Mons iste Chimæra dictus est, ut ex Solino discimus, cap. 42. *Quod in Campania Vesuvius, in Sicilia Ætna, hoc in Lycia mons Chimæra est. Hic mons nocturnis æstibus fumidum exhalat: unde fabula triformis monstri in vulgum data est, quod Chimæram animal putaverunt.*

2 ἀπομερίσας.] Forte scribendum, ἀπεμέρισεν.

Conſtantinopolitanæ poſthæc Epiſcopus: in quem concionantem cum tumultus à populo cierentur, Imperator Epheſinam contra eum Synodum CCXL Epiſcoporum convocare coactus eſt, eumque Epiſcopatu deturbare. Synodo huic præfuit Cyrillus, Alexandriæ magnæ Epiſcopus.

Circa id tempus Eudoxia Auguſta, Valentiniani Regis Vidua, & Theodoſii Imperatoris ex Eudocia filia, Romæ degens mœſta, & Maximo Tyranno, ob conjugis ſui cædem, infenſa, Zinzerichum Vandalum, Africæ regem, adverſus Maximum, Romæ imperantem, incitavit: qui derepente cum copiis ſuis Romam veniens, eam cepit; Maximoque cum copiis ejus omnibus deleto, cuncta ex Palatio uſque ad æneas ſtatuas diripuit. Senatores etiam ſuperſtites,

πόλεως· καὶ ταραχῆς γινομένης ἐν τῷ ὁμιλεῖν αὐτὸν, ἠναγκάσθη ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος προσκαλέσασθαι [1] τὴν σύνοδον τῶν σμʹ ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ, κατὰ τοῦ αὐτοῦ Νεστορίου, καὶ καθελεῖν αὐτὸν ἀπὸ τῆς ἐπισκοπῆς. ἡγεῖτο δὲ τῆς συνόδου Κύριλλος, ὁ ἐπίσκοπος Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἐν τῇ Ῥώμῃ διάγουσα ἡ δέσποινα Εὐδοξία, γενομένη χήρα, γυνὴ Βαλεντινιανοῦ βασιλέως, θυγάτηρ δὲ Θεοδοσίου βασιλέως καὶ Εὐδοκίας, [2] λυπουμένης κατὰ Μαξίμου τοῦ τυράννου, τοῦ φονεύσαντος τὸν ἄνδρα αὐτῆς, καὶ βασιλεύσαντος, [3] προετρέψατο δὲ Ζινζίριχον τὸν Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα τῆς Ἀφρικῆς, ἐλθεῖν κατὰ Μαξίμου βασιλέως τῆς Ῥώμης. ὅστις ἐξαίφνης ἦλθεν ἐν τῇ Ῥώμῃ πόλει μετὰ πλήθους, καὶ παρέλαβε τὴν Ῥώμην, καὶ ἐφόνευσε τὸν Μάξιμον βασιλέα, καὶ πάντας ἀπώλεσε, πραιδεύσας πάντα τὰ τοῦ παλατίου, [4] ἕως τῶν χαλκουργημάτων· [5] λαβὼν αἰχμαλώτους

---

1 τὴν σύνοδον τῶν σμʹ ἐπισκόπων ἐν Ἐφέσῳ.] De numero Epiſcoporum in hac Synodo congregatorum, non convenit inter Scriptores: Cedrenus CCXXX enumerat; Noſter CCXL: alii tamen, licet omnes plus ducentorum hanc Synodum faciant, numerum tamen in incerto relinquunt. Codex Conciliorum, à Binio editus, CLIV tantum nomina hodie exhibet.

2 λυπουμένης κατὰ Μαξίμου.] Locus mendoſus: forte ſcribendum, λυπουμένη κ. Μ.

3 προετρέψατο δὲ Ζινζίριχον.] Γιζέριχος aliis Græcorum dictus eſt; & Latinis etiam Geizerichus, Gizerichus, & Genſerichus. Vide Procopium de bel. Vandal. l. 1. Cedrenum, Glycam, Jornandem, Paul. Diacon. Proſper. Aquitan. &c. δὲ vero omnino redundat.

4 ἕως τῶν χαλκουργημάτων.] χαλκουργήματα hoc loco, *æneas ſtatuas*, vertimus; quo ſenſu etiam vocabulo hoc infra utitur Auctor noſter. Vox tamen etiam opus aliud quodcunque æneum ſignificat: ſed nec ab his abſtinuit prædo iſte, teſte Procopio, de bel. Vandal. l. 1. οὔτε χαλκοῦ, οὔτε ἄλλου ὁτουοῦν ἐν τοῖς βασιλείοις φεισάμενος· ἐσύλησε δὲ καὶ τὸν τοῦ Διὸς τοῦ Καπιτωλίου νεὼν, καὶ τοῦ τέγους τὴν ἡμίσειαν ἀφείλετο μοῖραν. τοῦτο δὲ τὸ τέγος χαλκοῦ μὲν τοῦ ἀρίστου ἐτύγχανεν ὄν· χρυσοῦ δὲ αὐτῷ ὑπερχυθέντος ἁδροῦ, ὡς μάλιστα μεγαλοπρεπές τε καὶ θαύματος πολλοῦ ἄξιον διεφαίνετο. τῶν δὲ μετὰ Γιζερίχου νεῶν μίαν μὲν ἡ τὰς εἰκόνας ἔφερε, φασὶν ἀπολέσθαι, &c.

5 λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς περιλειφθέντας

μαλώτους τοὺς περιλειφθέντας συγκλητικοὺς, καὶ τὰς γυναῖκας αὐτῶν· ἐν οἷς ἔλαβε καὶ τὴν προειρημένην αὐτὸν, τὴν δέσποιναν Εὐδοξίαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτῆς Πλακιδίαν, τὴν γυναῖκα τοῦ πατρικίου Ὀλυβρίου, (αὐτοῦ διάγοντος ἐν Κωνσταντινουπόλει) καὶ Εὐδοκίαν δὲ τὴν παρθένον, αἰχμαλώτους· καὶ ἀπήγαγε πάντας ἐν τῇ Ἀφρικῇ, ἐν Χαρταγέννῃ πόλει. ὅστις Ζινζίριχος εὐθέως ἐξέδωκε τῷ ἰδίῳ αὐτοῦ υἱῷ Ονοείχῳ τὴν θυγατέρα Εὐδοξίας τῆς δεσποίνης, τὴν παρθένον [1] Εὐδοκίαν τὴν μικράν· καὶ εἶχεν αὐτὰς ἐν τιμῇ μεθ' ἑαυτοῦ.

Ὁ δὲ βασιλεὺς [2] Θεοδόσιος μαθὼν ὅτι κατὰ γνώμην Εὐδοξίας, τῆς αὐτοῦ θυγατρὸς, προεδόθη ἡ Ῥώμη, ἐλυπήθη πρὸς αὐτὴν, καὶ εἴασεν αὐτὴν ἐν τῇ Ἀφρικῇ παρὰ Ζινζιρίχῳ, μηδὲν αὐτῷ δηλώσας. ἀλλὰ ποιήσας πρόκενσον, ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως εἰς Ἔφεσον, πόλιν τῆς Ἀσίας· καὶ ηὔξατο εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην τὸν Θεολόγον, αἰτῶν αὐτὸν, τίς ἄρα μετ' αὐτὸν βασιλεύει; καὶ ἐν ὁράματι ἔμαθε· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν ἐξῆλθεν ἱππασθῆναι· καὶ ἐν τῷ ἱππάζεσθαι αὐτὸν, συνέπεσεν ἐκ τοῦ ἵππου· καὶ

cum uxoribus, captivos abduxit: inter quas, & Eudoxiam quoque Augustam, quæ illum accersiverat, filiamque ejus Placidiam, Olybrii Patricii (qui tum Constantinopoli commorabatur) uxorem, & Eudociam etiam, virginem, in Africam ad Carthaginem captivas duxit. Reversus itaque Zinzerichus, Eudociam minorem, virginem, Eudoxiæ Augustæ filiam, filio suo Honorio in uxorem dedit: utrisque, & matre & filia, apud se in honore habitis.

Imperator autem Theodosius, ubi rescivisset filiam suam Eudoxiam Romæ proditæ auctorem fuisse, ei infensus erat; captivamque eam in Africa apud Zinzerichum, nec verbo de ea ullo apud eum habito, manere sivit. Ipse vero Processu facto, ex Constantinopoli in Ephesum, Asiæ urbem, devenit: ubi S. Joannis Theologi ædem ingressus, fusis precibus, rogavit eum; quisnam post se Imperium suscepturus esset? Quod ubi per somnium edoctus fuisset, Constantinopolim repetiit. Non multo autem post temporis equitatum egressus, inter equitandum

λειφθέντας συγκλητικούς.] Captivorum quidem multa millia inde abduxisse Gensericum, memorant Scriptores; Nobiles tamen omnes effugisse, testem habemus Paul. Diacon. l. 15. *Percussis itaque Romanis tam terribili nuntio, nobilibusque simul, aut popularibus ex urbe fugientibus, urbem omni præsidio vacuam Gensericus obtinuit.*

1 Εὐδοκίαν τὴν μικράν.] Eudocia Minor, hæc dicta est, respectu habito ad Eudociam Imperatricem, Theodosii minoris uxorem, hujus vero aviam: Eudocia enim Valentiniani filia erat natu major.

2 Θεοδόσιος μαθὼν ὅτι κατὰ γνώμην Εὐδοξίας] Imo quinto tandem post Theodosium mortuum anno accidit hæc Romæ direptio. Vide Marcellin. Comit. & Chr. Alex.

dum equo excussus est; luxataque ex casu spinæ vertebra, in Palatium lectica delatus est. Tum vero vocata ad se sorore Pulcheria Augusta, de Marciano, qui sibi in imperio successurus erat, cum ea sermones habuit. Accersito etiam Marciano, qui ex Tribunis fuerat, dixit ei, præsentibus Aspare, Senatuque omni: "Divinitus "mihi ostensum est, Te post "Me Imperaturum. Secundo autem post die Theodosius è vivis excessit, annum agens LI.

πληγεὶς τὸ σφόνδυλον αὐτοῦ, [1] εἰσήλθε λεκτικτίῳ. καὶ καλέσας τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ, τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν, εἶπεν αὐτῇ διὰ Μαρκιανὸν, τὸν ἔχοντα μετ' αὐτὸν βασιλεύσαι. καὶ μεταστειλάμενος Μαρκιανὸν, τὸν ἀπὸ Τριβούνων, εἶπεν αὐτῷ ἐπὶ Ἄσπαρος καὶ τῶν συγκλητικῶν πάντων, "ὅτι ἐφάνη "μοι, ὅτι σὲ δεῖ γενέσθαι βασιλέα "μετ' ἐμέ. καὶ μεθ' ἡμέρας δύο τελευτᾷ ὁ αὐτὸς Θεοδόσιος, ὢν ἐνιαυτῶν να΄.

1 εἰσῆλθε λεκτικτίῳ.] Scr. λεκτικίῳ, uti habet Chr. Alexandrini. λεκτίκιον, *Lectica* est.

MAR-

MARCIANUS IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν τοῦ αὐτοῦ Θεοδοσίου, ἐβασίλευσεν, ἀπὸ τῆς συγκλήτου στεφθεὶς, ὁ θειότατος Μαρκιανός· ἦν δὲ μακρὸς, ἀπλόθριξ, πολιὸς, [1] συφόμενος τοὺς πόδας· ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν υϟθ', ἰνδικτιῶνος δ'. ἢ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἔγαμησε τὴν ἀδελφὴν Θεοδοσίου τοῦ βασιλέως, τὴν δέσποιναν Πουλχερίαν, οὖσαν παρθένον ἐνιαυτῶν νδ'. ἐβασίλευσε δὲ ἔτη ς', καὶ μῆνας ς'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ λεγομένη Τρίπολις, τῆς Φοινίκης παράλου, μηνὶ Γορπιαίῳ, ἐν νυκτί. καὶ ἀνήγειρε τὸ δημόσιον τὸ θερινὸν [2] πεσόντα, τὸ λεγόμενο, ὁ Ἴκαρος. ἦν γὰρ ἐν αὐτῷ χαλκουργήματα δύο, ἅτινα καὶ αὐτά εἰσι τῶν θεαμάτων, ὁ Ἴκαρος, καὶ ὁ Δαίδαλος· καὶ ὁ Βελλεροφῶν, καὶ ὁ Πήγασος ἵππος. καὶ τὸ Φακίδιον δὲ ἀνενέωσε, καὶ ἄλλα φανερὰ τῆς πόλεως αὐτῆς, σὺν τῷ ἀγωγῷ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας προσεκαλέσατο τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος, τῶν χλ' ἐπισκόπων.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεδόθη αἱ δέσποιναι, Εὐδοξία, καὶ Πλακιδία, καὶ ἦλθον ἐν Κωνσταντινου-

Theodosio demortuo, imperium habuit sacratissimus Marcianus, à Senatu Diademate insignitus. Annus erat Æræ Antiochenæ CCCCXCIX, Indictionis IV. Erat autem hic procerus, crine lento, canus, pedibus infirmis. Statim vero à suscepto Imperio, in uxorem sibi sumpsit Pulcheriam Augustam, Theodosii Imperatoris sororem; quæ virgo erat annorum LIV. Imperavit vero Marcianus annos VI, & menses V.

Sub hujus autem Imperio Tripolis, Phœniciæ maritimæ urbs, divinam iram passa est, mense Septembri, tempore nocturno: cujus Balneum æstivum, terræ motibus collapsum, Imperator instauravit. Nomen huic, *Icarium*, erat: à statuis nempe æreis, quæ ibi positæ erant, Icari, atque Dædali; (quas inter mundi Miracula connumeres) & præterea etiam Bellerophontis, & Pegasi equi. Phacidium etiam, & Aquæductum, aliaque plurima ejusdem urbis ædificia, instauravit.

Imperator etiam iste Synodum Chalcedonensem DCXXX Episcoporum convocavit.

Ejusdem sub imperio, Eudoxia, & Placidia, Augustæ, ad

1 συφόμενος τοὺς πόδας.] Vide quæ supra notavimus ad hæc verba, lib. 12. in Severo.

2 πεσόντα] Scr. πεσόν.

ſuos remiſſæ, Conſtantinopolim redierunt; ſuamque rurſus uxorem ſibi habuit Placidiam Olybrius: ex qua Julianum Conſtantinopoli ſuſcepit.

Idem Imperator Chryſaphium cubicularium, cognomine Ztummam, quem Theodoſius Imperator adeo charum ſibi habuit, capite multavit, bonis ejus publicatis: ut qui à multis, ab eo læſis, accuſatus fuiſſet, & Factionis etiam Praſinæ partes, & patrocinium ſuſcepiſſet.

Porro autem Marcianus filiam, ex priore uxore ſibi natam, Anthimio in uxorem dedit; tradito etiam ei Romano Imperio. Ex hac, Anthemius quoque filiam habuit, quam Recimero, militum magiſtro, locavit.

Marcianus autem, ubique per Imperium, Factionis Venetæ partes egit: itaque etiam, cum à Praſinis tumultus excitatus fuerat, Edicto ſuo Imperatorio cavit, ne quis ex Factione Praſina Magiſtratu, vel Militia intra triennium fungeretur. Ob excitatum vero tumultum plus juſto iratus, ſolita inde pedum infirmitate correptus eſt: ex qua cum per

πόλει· καὶ ἔλαβεν Ολίβειος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, Πλακιδίαν· [1] καὶ ἔτεκεν Ιουλιανὸν, εἰς τὸ Βυζάντιον.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς καὶ Χρυσάφιον τὸν Ζτυμμαν, τὸν κουβικουλάριον, ἀπεκεφάλισε καὶ ἐδήμευσε, τὸν φιλούμενον παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως, ὡς πολλοὺς ἐπηρεάσαντα, καὶ προσελθόντας κατ' αὐτοῦ, καὶ ὡς προστάτην, καὶ πάτρωνα τῶν Πρασίνων.

Ο δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔδωκε τὴν θυγατέρα αὐτοῦ, τὴν ἀπὸ προτέρας γαμετῆς, Ανθιμίῳ· [2] καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ρώμῃ· ἐξ ἧς ἔσχε θυγατέρα Ανθίμιος, ἣν ἐξέδωκε τῷ στρατηλάτῃ Ρεκίμερ.

Ο δὲ αὐτὸς Μαρκιανὸς ἔχαιρε τῷ Βενέτῳ μέρει κατὰ πόλιν· ὅστις καὶ διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησε, (ταραχῆς γενομένης παρὰ τοῦ τῶν Πρασίνου μέρους) 3 μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους ἐκέλευσε, μήτε στρατεύεσθαι, ἐπὶ ἔτη τρία. καὶ ὀργισθεὶς διὰ τὴν ταραχὴν, ἐσύφθη τοὺς πόδας αὐτοῦ· 4 καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσας ἐπὶ

---

1 καὶ ἔτεκεν Ιουλιανόν.] Ιουλιάναν, Julianam quidem, Olybrio filiam ex Placidia Conſtantinopoli natam, memorat Chr. Alex. Forte itaque Ιουλιαναν etiam apud Noſtrum legendum.

2 καὶ ἐποίησεν αὐτὸν βασιλέα ἐν τῇ Ρώμῃ.] Imo hoc, Marciano Imp. jam defuncto, à Leone M. ſucceſſore ejus factum eſt. Vide Evagr. lib. 2. cap. 16.

3 μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους ἐκέλευσε.] Locus mendoſus: forte legendum, μὴ πολ. Πρ. κελεύσας· aut certe μὴ πολ. Πρ. ἐκέλευσε, μήτε στρ. &c.

4 καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀῤῥωστήσας.] Morbone aliquo, an ex veneno, Aſparis nutu ei dato, interierit Marcianus, dubium relinquit Zonaras: Μαρκιανὸς δὲ θνήσκει ἐξ βασιλεύσας ἔτη καὶ μῆνάς τινας, ὡς μὲν τινες λέγουσι, νοσήσας· ὡς δέ τινες, φαρμακχθεὶς νεύσει τοῦ πατρικίου Ασπαρος.

μῆνας

μῆνας πέντε, καὶ σαπεὶς, ἐτελεύτα, ὢν ἐνιαυτῶν ξε'. Πουλχερία δὲ ἡ δέσποινα ἐτελεύτα πρὸ αὐτοῦ, πρὸ ἐνιαυτῶν δύο.

menſes v decubuiſſet, putredine demum contracta, diem ſuum obiit, annos natus LXV; duobus poſt annis, quam Pulcheria Auguſta è vivis exceſſerat.

LEO MAGNUS
IMPERATOR.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Μαρκιανοῦ, ἐστέφθη ὑπὸ τῆς συγκλήτου ὁ θειότατος [1] Λέων ὁ μέγας, ὁ Βέσσος, ἔτη ις', καὶ μῆνας ια'.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐβασίλευσεν ἐν Ῥώμῃ Ἀνθέμιος, [2] ὁ ὑπὸ Μαρκιανοῦ στεφθείς.

Ἐν δὲ τῇ βασιλείᾳ Λέοντος, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος, μηνὶ Σεπτεμβρίῳ ιγ', διαφαύσης κυριακῆς, ἔτους κατὰ τὴν αὐτὴν Ἀντιόχειαν χρηματίζοντος φς', ἐπὶ τῆς ὑπατείας Πατρικίου· καὶ ἐχαρίσατο τοῖς Ἀντιοχεῦσι καὶ τῇ πόλει [3] λόγον κτισμάτων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πολλά.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἐτελεύτα ὁ ἅγιος [4] Συμεὼν ὁ στυλίτης, ὄντος τότε Ἀρδαβουρίου τοῦ πατρικίου, τοῦ υἱοῦ Ἄσπαρος, στρατηλάτου ἀνατο-

Hunc excepit in imperio ſacratiſſimus Leo Magnus, Beſſus natione; à Senatu Diademate inſignitus: Regnavit autem annos XVI, & menſes XI.

Hoc Imperium tenente, Romæ regnavit Anthemius, quem ad hanc dignitatem Marcianus evexerat.

Imperante autem Leone, quartam cœleſtis iræ viciſſitudinem paſſa eſt Antiochia magna, Septembris XIII, ſub primam lucem: Dies erat Dominicus, annus autem Æræ Antiochenæ 506, Patricii ſub Conſulatu. Imperator autem civibus, atque urbi inſtaurandæ, multa largitus eſt.

Eodem Imperante, ſanctus Symeon ſtylita è vivis exceſſit; quo tempore magiſter Militum Orientis erat Ardaburius Patricius, Aſparis filius. An-

1 Λέων ὁ μέγας, ὁ Βέσσος.] Ita etiam Jornandes, de Regnor. Succeſſ. *Leo Beßica ortus progenie, Aſparis patricii potentia ex tribuno militum factus eſt Imperator.* Beſſi autem Thraciæ populus: vide Solinum, cap. 16. Strabo Beſſos Illyrico adjudicat, Æmique montis partem maximam eos occupare ſcribit. Strabo lib. 7. Deinde vero, ὃς ἐβασίλευσε, aut quid tale deeſſe videtur.

2 ὁ ὑπὸ Μαρκιανοῦ στεφθείς.] Hoc falſum eſſe, ſupra notavimus.

3 λόγον.] Scr. λόγῳ

4 Συμεὼν ὁ στυλίτης.] De Symeone hoc Stylita, vide Evagrium lib. 1. cap. 13, & 14.

tiochensibus autem clamitantibus, & Justi illius reliquias sibi petentibus, Ardaburius, missa Gothorum armata manu, S. Symeonis corpus Antiochiam magnam deportavit. Antiochenses itaque Martyrium ei magnum extruxerunt; ubi Sanctus ille jacet, capulo reconditus.

Leonis hujus sub Imperio, Isocasius, vir Quæstorius, Philosophus, ex Ægis in Cilicia oriundus, apud Imperatorem delatus, Paganismi postulatus est. Erat hic civis Antiochiæ magnæ, qui multos magistratus cum laude gesserat: summæ enim erat prudentiæ. Cæterum jussu Imperatoris comprehensus, & exauctoratus, à Constantinopoli, ubi tum degebat, Chalcedonem missus est, ad Theophilum, Bithyniæ Præfectum; qui & examina-

λῆς. καὶ κραξάντων τῶν Ἀντιοχέων, καὶ αἰτησάντων τὸ σῶμα τοῦ δικαίου, ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Ἀρδαβούριος Γοτθικὴν βοήθειαν, καὶ ἤνεγκε τὸ λείψανον τοῦ ἁγίου Συμεῶνος ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· καὶ ἔκτισαν αὐτῷ μαρτύριον οἶκος μέγας, καὶ ἐτέθη ἐν αὐτῷ εἰς σορόν.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ Λέοντος, [1] κατηνέχθη Ἰσοκάσιος ὁ Κοιαισώριος, ὁ φιλόσοφος, ὡς Ἕλλην· ὅστις κατήγετο ἐκ γένους [2] Αἰγεώτης τῆς Κιλικίας· ἦν δὲ κτήτωρ Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης. ὅστις διήνυσεν ἀρχὰς πολλὰς μετὰ δόξης· ἦν γὰρ σφόδρα λογικός· καὶ συσχεθεὶς κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, διάγων τότε ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἀποζωσθεὶς τῆς ἀξίας αὐτοῦ, παρεπέμφθη ἐν Χαλκηδόνι ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, τῷ ἄρχοντι Βιθυνίας Θεοφίλῳ, ὅστις καὶ

1 κατηρρέθη Ἰσοκάσιος ὁ Κοιαισώριος.] Forte scripserit Auctor, κατηρρήθη, à κατερέομαι, passive sumpto: κατερέω enim est, *Accuso.* Mallem tamen κατηγορήθη, uti habet Chr. Alex. Κοιαισώριος vero, sive, ut habet Chr. Alex. Κυαισώριος, non *Quæstor* est, uti vertit Raderus; sed *Vir Quæstorius*, id est, qui Quæstoris munere aliquando functus est. Isocasium vero munere hoc defunctum fuisse apparet ex paulo infra sequentibus; ubi Jacobus Archiatrus ab Imperatore petit, uti Isocasius Constantinopoli, coram Senatu, & Præfecto Prætorio, non autem Provinciæ Præfecto, causam diceret, ἐπειδὴ Κοιαισώριος εἶχεν ἀξίας, *quoniam Munere Quæstorio functus fuerat.* Si enim hoc tempore Quæstor fuisset, non εἶχεν, sed ἔχει potius scripsisset Auctor. Confirmantur hæc ex ipsius etiam verbis hisce; ἀλλὰ δίκη καθαρᾷ δίκασον ἐπ' ἐμοί, ὡς ἐδικάζες σὺν ἐμοί. Ex quibus yerbis apparet Isocasium Pulxi Κοιαισώρα, sive πάρεδρον, id est, *Assessorem* aliquando fuisse. Quæstor enim iste Principis, vel etiam Magistratuum minorum Assessor erat. Procopius Goth. lib. 1. Φιδέλιόν τε πέμψαντες, ἄνδρα ἐκ Μεδιολάνων ὁρμώμενον, ἣ ἐν Λιβούροις, (lego, Λιγούροις) κεῖται, ὃς δὴ Ἀταλαρίχῳ παρέδρος ἐγεγόνει, (Κοιαίστωρα δὲ τὴν ἀρχὴν ταύτην καλοῦσι Ῥωμαῖοι) Βελισάριον εἰς Ῥώμην ἐκάλουν, &c. *Misso itaque Fidelio, ex Mediolano, quæ Liguriæ urbs est, oriundo, hic vero Atalarichi olim assessor fuerat, (quam dignitatem Romani Quæstorem vocant) Belisarium ad Romam vocant.* Belisarii vero Assessor erat Procopius iste, ex quo ista protulimus. Cedrenus tamen Isocasium hunc, Antiochiæ Quæstorem facit.

2 Αἰγεώτης.] Scr. Αἰγεάτης, ex Stephano.

τὰς

[1] τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν. Ἰακώβου δὲ τοῦ κόμητος, καὶ ἀρχιατροῦ, τοῦ λεγομένου Ψυχίστου, παρακαλέσαντος τὸν βασιλέα· (ἐφίλει γὰρ ὁ βασιλεὺς τὸν αὐτὸν Ἰάκωβον, καὶ πᾶσα δὲ ἡ σύγκλητος, καὶ ἡ πόλις, ὡς ἄριστον ἰατρὸν, καὶ φιλόσοφον· ὥστε καὶ ἡ σύγκλητος εἰκόνα συνεστήσατο ἐν τῷ Ζευξίππῳ·) ὅστις Ἰάκωβος ἐδυσώπησε τὸν βασιλέα, [2] αἰτῶν αὐτῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξαιταθῆναι τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον, παρὰ τῇ συγκλήτῳ, καὶ τῷ ἐπάρχῳ τῶν πραιτωρίων, καὶ μὴ παρὰ ἄρχοντι ἐπαρχίας· ἐπειδὴ Κοιαίστωρος εἶχεν ἀξίας. καὶ πεισθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων, ἐκέλευσεν ἐνεχθῆναι ἀπὸ Χαλκηδόνος τὸν αὐτὸν Ἰσοκάσιον· καὶ ἐνεχθεὶς εἰς τὸν Ζεύξιππον, [3] ἐξαιτάζετο παρὰ τοῦ ἐπάρχου τῶν πραιτωρίων, Πουσαίου· καὶ ἐλάλησεν ὁ αὐτὸς Πουσαῖος κατὰ τοῦ Ἰσοκασίου, [4] εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ, καὶ [5] δεδεμένα ὀπισθάγκωνα· "Ὁρᾷς σαυτὸν, Ἰσοκάσιε, ἐν ποίῳ σχήματι καθέστηκας; Ἀποκριθεὶς ὁ Ἰσοκάσιος, εἶπεν· ὁρῶ, καὶ οὐ ξενίζομαι. Ἄνθρωπος γὰρ ὢν, ἀνθρωπίναις περιέπεσα συμφοραῖς. ἀλλὰ δίκῃ καθαρᾷ δίκασον ἐπ' ἐμοὶ, ὡς ἐδίκαζες σὺν ἐμοί." καὶ ἀκούσας τοῦ Ἰσοκασίου ὁ δῆμος τῶν Βυζαντίων, ὁ ἑστὼς καὶ θεωρῶν, εὐφήμησε τὸν βασιλέα Λέοντα πολλά· καὶ

tionem ejus accepit. Jacobus autem erat quidam, cognomine Psychistrus, Comes, & Archiatrus, Imperatori ipsi, Senatuique, totique adeo populo percharus: cui etiam, tanquam Philosopho, & Medico eximio, Senatus in Zeuxippo statuam posuerat. Jacobus hic Imperatorem rogavit, uti Constantinopoli, coram Senatu, & Præfecto Prætorio, non autem Provinciæ Præfecto, caussam diceret Isocasius; ob dignitatem quam habuerat Quæstoriam. Exoratus Imperator, Isocasium Chalcedone reduci jussit: qui in Zeuxippum deductus, Pusæi, Præfecti Prætorio, examini subjectus est. Cumque nudus, & post terga revinctis lacertis, pro Tribunali accederet, exprobrans eum Pusæus: "Videsne, (inquit) Isocasi, quo habitu adstes?" Cui Isocasius; "Video, (inquit) nec demiror. Homo enim cum sim, in humanas incidi calamitates. Tu vero ita de Me judica, uti mecum de aliis judicasti." Hæc ubi ab Isocasio audivit populus Byzantinus, qui eventum expectans circumstitit; Imperatorem Leonem, faustis acclamationibus repetitis, celebrabat; & abstractum inde

1 τὰς φωνὰς αὐτοῦ ἔλαβεν.] Raderus vertit, *accusationem ejus accepit*: ego potius, *Examinationem*, vertendum, judicavi.

2 αἰτῶν αὐτῷ ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐξαιταθῆναι.] Scr. αἰτῶν αὐτὸν ἐν K. ἐξεταθῆναι. De Jacobo vero hoc Medico, vide Marcellinum, in Leone.

3 ἐξαιτάζετο.] Scr. ἐξητάζετο.

4 εἰσελθόντος πρὸ βήματος γυμνοῦ.] Corrige Chr. Alex. ubi scribitur, εἰσ. προσδήλου γυμνοῦ.

5 δεδεμένα] Chr. Alex. habet, δεδεμένου, rectius.

Isocasium, à Zeuxippo ad Magnam Ecclesiam deduxerunt: ubi in Christianorum album relatus, & elementa fidei edoctus, sacroque fonte lustratus, in regionem suam remissus est.

Idem divinissimus Leo Imperator diebus Dominicis ab omni opere cessari jussit; promulgato super hoc Edicto Imperatorio, ne quis die Dominico tibia caneret, aliudve Instrumentum Musicum tractaret; sed quibuscunque negotiis abstinerent. Deinceps itaque ab omni opere feriatum est.

Circa id tempus Imperator Asparem Patricium, quem Tyrannidem moliri suspicabatur, (ut qui princeps Senatus esset) occidi jussit, intra Palatium: Ardaburium quoque, & Patricium, filios ejus, & ipsos etiam Senatores, in Conventu neci dedit, corporibus eorum in frusta concisis. Concitatus inde Constantinopoli tumultus: occisorum enim ex partibus ibi erat ingens Gothorum multitudo, præter Comites, ministros alios, atque affectatores

ἀποσπάσαντες αὐτὸν, ἀπήγαγον ἀπὸ τοῦ Ζευξίππου εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν· καὶ δοὺς τὸ ὄνομα αὐτοῦ, κατηχήθη, καὶ ἐφωτίσθη· καὶ ἐπέμφθη εἰς τὴν χώραν αὐτοῦ.

Ο δὲ αὐτὸς θειότατος Λέων βασιλεὺς [1] τὰς κυριακὰς ἀπράκτους εἶναι ἐκέλευσεν· ἐκφωνήσας περὶ τούτου θεῖον αὐτοῦ νόμον, ἵνα μήτε αὐλῶσι κιθάρα, ἢ ἄλλο τι μουσικὸν λέγειν ἐν κυριακῇ, ἀλλὰ πάντας ἀργεῖν· καὶ πᾶς ἄνθρωπος ἠργεῖτο.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ὑπονοήσας τυραννίδα μελετᾷν Ασπαρα τὸν πατρίκιον, ὡς πρῶτον τῆς συγκλήτου, ἐφόνευσεν ἐν τῷ παλατίῳ, καὶ [2] Αρδαβούριον, καὶ Πατρίκιον, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ, ἐν κομβέντῳ, καὶ αὐτοὺς ὄντας συγκλητικοὺς, κατακόψας τὰ σώματα αὐτῶν. καὶ ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει ταραχή· εἶχον γὰρ πλῆθος Γότθων, καὶ κόμητας, καὶ ἄλλους παῖδας, καὶ παραμένοντας αὐτοῖς ἀν-

1 τὰς κυριακὰς ἀπράκτους εἶναι.] Eadem habes apud Glycam, part. 4. in Leone I. Imp.

2 Αρδαβούριον, καὶ Πατρίκιον, τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ.] Corrige Zonaram, ejusque interpretationem; ubi Patricius, non pro nomine proprio, sed pro Dignitate, accipitur. Verba hæc sunt: μέχρι δὲ τέλους ἀντέχειν μὴ οἷός τε ὢν, εἴκων ἀνάγκῃ, Καίσαρα ποιεῖ, ἀπὸ πατρικίου, τὸν τοῦ Ασπαρος παῖδα, Αρδαβουρίου δὲ ἀδελφόν· Omnino legendum, Καίσαρα ποιεῖ τὸν Πατρίκιον, τὸν τοῦ Ασπαρος παῖδα &c. *Patricius* enim, sive *Patriciolus*, dictus est Asparis filius natu minor. Habemus ex Jornande, de Reb. Get. & Marcellino Com. quorum utriusque hæc verba sunt: *Aspar primus Patriciorum, cum Ardabure & Patriciolo filiis, illo quidem olim Patricio, hoc autem Cæsare, generoque Leonis appellato, Arrianus cum Arriana prole Spadonum ensibus in palatio vulneratus interiit.* Eodem modo peccat & Cedrenus olim Patricium fuisse ait Marcellinus, inde est, quia ad hunc Leonis Imp. annum XIV, (quo Marcellinus hoc factum vult) anni elapsi fuerant XXV, ex quo Consulatum gesserat Ardabures. Corrigendum etiam Chr. Alex. ubi hæc mendosissima habentur. Christophorsonus etiam, Evagrii Interpres, Auctorem suum corrupit, ubi verba ejus pervertens, non Patricium, natu minorem, sed Ardaburium Asparis F. natu majorem, cum creare facit.

θρώπους

θρώπους πολλούς. ὅθεν εἷς Γότθος τῶν διαφερόντων τοῦ αὐτοῦ Ἄσπαρι, ὀνόματι Ὄστρυς, κόμης, εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον τοξεύων, μετὰ ἄλλων Γότθων· [1] καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτόρων καὶ αὐτοῦ Ὄστρυ, πολλοὶ ἐκόπησαν. καὶ μεσασθεὶς, εἶδεν ὅτι ἡττήθη, καὶ ἔφυγε· λαβὼν τὴν παλλακίδα Ἄσπαρος, Γότθαν εὐπρεπῆ, ἥτις ἔφιππος ἐξῆλθεν ἅμα αὐτῷ ἐπὶ τὴν Θρᾴκην· καὶ ἐπραίδευσε τὰ χωρεία. περὶ οὗ ἔκραξαν οἱ Βυζάντιοι· „ Νεκροῦ φίλος οὐδεὶς, „ εἰ μὴ μόνος Ὄστρυς.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων διωγμὸν ἐποίησε τῶν Ἀρειανιστῶν Ἐξακιονιστῶν, διὰ Ἄσπαρα, καὶ Ἀρδαβούριον, [2] διὰ τάξεις πανταχοῦ καταπέμψας, μὴ ἔχειν αὐτοὺς ἐκκλησίας, ἢ συνάγεσθαι.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [3] ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν ἀντὶ βροχῆς, καὶ ἐπὶ παλαιστῆ ὕψους ἔστηκεν εἰς τοὺς κεράμους ἡ κονία· καὶ πάντες ἔτρεμον, λιτανεύοντες, καὶ λέγοντες· „ ὅτι πῦρ ἦν, καὶ ἐσβέσθη, „ καὶ εὑρέθη κονία, τοῦ Θεοῦ φιλαν- „ θρωπευσαμένου.

Ἐγένετο δὲ ἐν τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐμπρησμὸς μέγας ἐν Κωνσταντινουπόλει, οἷος οὐδέποτε· ἐκαύθη γὰρ ἀπὸ

eorum quamplurimos. Unde & Gothus quidam, Oſtrys nomine, Comes, & Aſparis ex Aſſeclis, in Palatium cum Gothis aliis irrumpens, ſpicula in Excubitores emiſit: inter quos & Oſtrym pugna commiſſa, plurimi ceciderunt. At vero Oſtrys, ubi ſe hoſtibus undique cinctum, viribuſque imparem vidiſſet, fugam capeſſit: abductaque ſecum Aſparis pellice, Gothica quadam fœmina formoſa, cum ea in equum poſita in Thraciam evaſit; ubi & agros deprædatus eſt. De hoc Byzantini diverbium habuerunt, dicendo: *Mortui amicus nemo, niſi ſolus Oſtrys.*

Idem Leo Imperator, Aſparis atque Ardaburii cauſa, Arianos Exocionitas perſecutus eſt: publicatis ubique Edictis, quibus Eccleſias habere eos, conventuſve ullos, vetuit.

Hujus temporibus Conſtantinopoli, pro imbre, cinis depluit, & quatuor digitos altus tegulis incubuit. Tremore inde perculſi omnes, in preces ſe dederunt, dicentes invicem: „ Utique ignis erat; quo Di- „ vina Miſericordia extincto, „ cinis inventus eſt.

Eodem imperante, tantum Conſtantinopoli extitit incendium, quantum antea nunquam: à mari enim ad mare

1 καὶ συμβολῆς γενομένης μετὰ τῶν ἐξκουβιτόρων.] Iſta vertit hoc modo Chr. Alex. Interpres: *& communicato cum Excubitoribus conſilio*; peſſime: nec in hoc ipſo errore hic tantum eſt.

2 διὰ τάξεις.] Scr. διατάξεις.

3 ἔβρεξεν ἐν Κωνσταντινουπόλει κονίαν.] Accidit hoc Leonis Imp. anno XV, ex Veſuvii montis ignitis eruptionibus: uti ex Marcellino Comite diſcimus, ad dictum annum. *Veſuvius Mons Campaniæ torridus inteſtinis ignibus æſtuans, exuſta vomit viſcera, nocturniſque in die tenebris omnem Europæ faciem minuto contexit pulvere. Hujus metuendi memoriam cineris Byzantii annue celebrant VIII Idus Novembr*

con-

conflagravit urbs. Leo itaque Imperator Palatium, de eo metuens ne ab ignibus corriperetur, deseruit: flumineque trajecto, D. Mamantem se contulit: ubi per sex menses in Processu commorabatur; extructis interim ibi portu, & Porticu, quam *Porticum Novam* appellavit; quo nomine usque adhuc vocatur.

Idem Imperator Leo navali prælio formidabili Sinzerichum Vandalum, Afrorum regem, impetebat, misso in eum cum classe ingenti Basilisco Patricio, Verinæ Augustæ, Leonis uxoris, fratre. Hic vero, pecuniis à Zinzericho Vandalorum rege acceptis, classem, cum Exarchis, & comitibus, exercituque omni, prodidit; solusque ipse, cum liburna sua, fugam primus capessens, evasit; cæteris navibus omnibus, cum exercitu, mari submersis. Inter quos Damonicus dux fuit, Antiochia magna oriundus; qui & exercitum ducebat, & ipse strenue contra Afros pugnabat: solus autem in mediis hostibus cum esset, correptus est, & armatus sicut erat, in mare disjectus. Basiliscus interim, bello superatus, Constantinopolim reversus est.

Eodem imperante Leone

θαλάσσης, ἕως θαλάσσης· καὶ φοβηθεὶς τὸ παλάτιον, ἐξῆλθεν ὁ βασιλεὺς Λέων πέραν εἰς τὸν ἅγιον Μάμαντα· καὶ ἐποίησεν ἐκεῖ μῆνας ἓξ ἐν προκένσῳ· καὶ ἔκτισεν ἐκεῖ λιμνάειον καὶ ἔμβολον, [1] ὅπερ ἐκάλεσε, νέον ἔμβολον· ὅστις οὕτω καλεῖται ἕως τῆς νῦν.

Ἐπεστράτευσε δὲ ὁ αὐτὸς Λέων, ἐν τοῖς χρόνοις τῆς αὐτοῦ βασιλείας, [2] κατὰ Σινζηρίχου Ουανδαλύριγος τῶν Ἀφρῶν, πόλεμον ναυμαχίας φοβερόν· καὶ ἔπεμψε στόλον μέγαν, καὶ Βασιλίσκον τὸν Πατρίκιον, τὸν ἀδελφὸν Βηρίνης τῆς Αὐγούστης, τῆς γυναικὸς τοῦ αὐτοῦ Λέοντος. ὅστις Βασιλίσκος λαβὼν χρήματα παρὰ Ζινζηρίχου ῥηγὸς τῶν Ουανδάλων, καὶ προέδωκε τὰ πλοῖα, καὶ τοὺς ἐξάρχους, καὶ τοὺς κόμητας, καὶ τὸν στρατὸν πάντα· καὶ μόνος, μετὰ τοῦ ἰδίου πλοίου, [3] ἤτοι λιβέρνου, πρῶτος ἔφυγε· τὰ δ' ἄλλα πλοῖα πάντα, καὶ ὁ στρατὸς ἀπώλετο, ἐν τῇ θαλάσσῃ βυθισθέντα. ἐν οἷς καὶ Δαμονικὸς, ὁ ἀπὸ δουκῶν, γενόμενος στρατηλάτης ἐξπεδίτου, καταγόμενος ἐκ τῆς Ἀντιοχέων μεγάλης πόλεως, ἀνδραγαθήσας κατὰ τῶν Ἀφρῶν, καὶ μονωθεὶς ἐμεσάσθη, καὶ συνελήφθη καὶ ἐρρίφη εἰς τὸν βυθὸν ἔνοπλος. καὶ ὑπέστρεψεν ὁ Βασιλίσκος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ἡττηθείς.

Ἐπὶ δὲ τῆς βασιλείας τοῦ αὐτοῦ

---

1 ὅπερ ἐκάλεσε νέον ἔμβολον.] Scr. ὅνπερ. De incendio hoc, vide Zon. & Cedren.

2 κατὰ Σινζηρίχου Ουανδαλέριγος τῶν Ἀφρῶν.] Lego, Ουανδάλου, ῥηγὸς τῶν Ἀφρῶν. De prælio vero hoc navali inter Gizerichum (ita enim aliis dictus est) & Basiliscum, vide Procopium, de bello Vandal. lib. 8.

3 ἤτοι λιβέρνου.] Λίβερνον, sive λίβυρνον, uti aliis scribitur, *Liburna*, est.

Λέοντος

Λέοντος ἐσφάγη Ἀνθίμιος, ὁ βασιλεὺς ἐν Ῥώμῃ· ἐν ἔχθρᾳ γὰρ γενόμενος τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ γαμβροῦ Ῥεκίμερ, τοῦ στρατηλάτου, φοβηθεὶς αὐτὸν, ὡς Γότθον, ἀπῆλθεν εἰς τὸν ἅγιον Πέτρον προσφεύγων ὁ βασιλεὺς Ἀνθίμιος, φησὶν, ὡς ἄῤῥωστος. καὶ γνοὺς Λέων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψεν ἐν Ῥώμῃ τὸν πατρίκιον Ὀλύβριον [1] τῶν Ῥωμαίων, [2] μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκεν ἅμα Ῥουστικίῳ, εἰς τὸ, φησὶ, ποιῆσαι φίλους τὸν βασιλέα Ἀνθίμιον, καὶ τὸν γαμβρὸν αὐτοῦ Ῥεκίμερ, ὡς ὄντας ἐκ τῆς συγκλήτου Ῥώμης· καὶ κελεύσας αὐτῷ, ὅτι, μετὰ τὸ γενέσθαι Ἀνθίμιον καὶ Ῥεκίμερ φίλους, ἐκ τῆς Ῥώμης ἐξέλθῃ, καὶ ἀπέλθῃ πρὸς Ζινζήριχον Οὐάνδαλον, τὸν ῥῆγα τῆς Ἀφρικῆς, ὡς ἔχων παῤῥησίαν πρὸς αὐτὸν, διότι [3] τὴν γαμετὴν τῆς σῆς ἀδελφῆς Πλακιδίας ἔχει νύμφην τὸν υἱοῦ αὐτοῦ· καὶ πεῖσαι αὐτὸν φίλον μου γενέσθαι. ὑπελάμβανε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Λέων τὸν αὐτὸν Ὀλύβριον, ὅτι ἀντείχετο Ζινζηρίχου, καὶ ὅτι τὰ μέρους αὐτοῦ ὑπῆρχε· καὶ παρεφυλάττετο αὐτὸν ὁ Λέων, μὴ ἐὰν νικήσῃ κατὰ Λέοντος Ζινζήριχος πόλεμον, παραδώσει ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος Κων-

Anthemius, rex Romanus, è medio sublatus est. Huic intercesserunt cum genero suo Recimere graves inimicitiæ; à quo, tanquam Gotho, metuebat sibi. Itaque templum D Petri, asylum quærens, sed valetudinem prætendens, Anthemius se recepit. Hæc ubi audivisset Leo Imperator, Olybrium, Patricium Romanum, post munera Consularia ab eo & Rusticio, in populum sparsa, Romam misit; uti, quæ inter Anthemium & generum ejus Recimerem, Senatorem utrumque Romanum, intercesserant, inimicitias consopiret. Insuper etiam ei in mandato dedit, postquam Anthemium & Recimerem conciliasset, uti Roma discedens, Zinzerichum Vandalum, Africæ regem, adiret; (apud quem, quod uxoris ejus Placidiæ sororem filio suo desponsatam haberet, plurimum eum posse non dubitavit:) illumque in gratiam secum redire suaderet. Suspicatus quippe est Leo Imperator, Olybrium pro Zinzericho stare, & partes ejus secreto agere. Cavebat itaque sibi ab eo, ne si forte Zinzerichus in se bella moveret, Olybrius, ut qui ei af-

1 τῶν Ῥωμαίων.] Forte scribend. τὸν Ῥωμαῖον.

2 μετὰ τὴν ὑπατείαν αὐτοῦ, ἣν δέδωκεν ἅμα Ῥουστικίῳ] Ὑπατεία nummus dicitur, à Magistratibus in populum sparsus : uti supra dictum est. Verum hæc dissona sunt ab aliis historicis : Olybrius enim & Rusticius Consulatum gesserunt, Leonis Imp. anno VII; cum tamen Anthemius à Leone Romanus Imperator non constitutus fuerit, ante imperii sui annum X. Vide Marcellinum Comit. & Chr. Alex.

3 τὴν γαμετὴν τῆς σῆς ἀδελφῆς.] Manifestam vocabulorum ἀταξίαν hic habemus : legendum, τὴν ἀδελφὴν τῆς σῆς γαμετῆς Πλακιδίας. Placidiam enim, Valentiniani Imp. filiam alteram, uxorem habuit Olybrius; alteram vero, nomine Eudociam, Genserichus F. suo Honoricho matrimonio junxerat.

finitate junctus esset, Constantinopolim Zinzericho proderet; Imperiumque inde sibi comparaturus esset. Post itaque quam Olybrius Romam versus abierat, relictis Constantinopoli filia sua, uxoreque Placidia, sacratissimus Imperator Leo Magistriano literas Anthemio Romanorum regi deferendas dedit, in hæc verba: "Ego (inquit) Asparem, atque "Ardaburium è medio sustuli; "ne quis superesset, qui mihi "imperanti adversaretur. Sed "& Tu quoque Recimerem "generum tuum occidito; ne "sit, qui tibi imperitet. Quin "& Olybrium quoque Patri- "cium ad te misi; ipsum etiam "occidas, velim: nempe ut "regnes, aliis imperans, non "subserviens. Collocaverat autem Recimer ad portum, portasque Romæ singulas præsidium Gothicum: nec prius cuiquam patebat aditus, quam quid haberet apud se aperuisset. Modestus itaque Magistrianus, qui à Leone missus fuerat ad Anthemium, ubi Romam venit, exploratione statim facta, Literæ Imperatoriæ, à Leone ad Anthemium missæ, ei ablatæ sunt: quas Recimeri

σαντινούπολιν τῷ Ζινζηρίχῳ, ὡς συγγενής, καὶ ὅτι [1] βασιλεύει ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ μετὰ τὸ ὁδεῦσαι Ὀλύβριον ἐπὶ τὴν Ῥώμην, ἐάσαντα τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα Πλακιδίαν, καὶ τὴν θυγατέρα αὐτοῦ ἐν Κωνσταντινουπόλει· ἔγραψεν [2] ὁ θειότατος θεῖος βασιλεὺς Λέων [3] διὰ μαγιστριανοῦ Ἀνθημίῳ βασιλεῖ τῆς Ῥώμης ταῦτα· "ὅτι, ἐγὼ ἐφό- "νευσα Ἄσπαρα, καὶ Ἀρδαβούριον, "ἵνα μηδείς μοι [4] ἐναντιοῦται κελεύ- "οντι· ἀλλὰ καὶ σὺ φόνευσον τὸν γαμ- "βρόν σου, Ῥεκίμερ· ἵνα μὴ ἐπάνω "σου κελεύῃ. ἰδοὺ, ἀπέστειλά σοι καὶ "Ὀλύβριον τὸν πατρίκιον· φόνευσον "καὶ αὐτὸν, καὶ βασίλευσον κελεύων, "καὶ μὴ κελευόμενος. ἦν δὲ ἀφορίσας ὁ Ῥεκίμερ εἰς ἑκάστην πόρταν Ῥώμης, καὶ εἰς τὸν λιμένα, βοήθειαν Γοτθικήν· καὶ εἴ τις εἰσήρχετο ἐν Ῥώμῃ, ἐρευνᾶτο, τί ἐπεφέρετο. καὶ ἀπελθόντος [5] τοῦ μαγίστρου Ἀνημοδέστου, τοῦ πεμφθέντος ἀπὸ Λέοντος πρὸς Ἀνθήμιον βασιλέα, καὶ ἐρευνηθέντος, ηὑρέθησαν αἱ σάκραι Λέοντος, αἱ πρὸς Ἀνθήμιον, καὶ εἰσηνέχθησαν τῷ Ῥε-

1 βασιλεύει.] Forte scribend. βασιλεύσει.

2 ὁ θειότατος θεῖος βασιλεύς.] Epithetorum horum alterum omnino redundat.

3 διὰ μαγιστριανοῦ] Μαγιστριανός, *Magistriani*, dicti sunt, Officiales Magistri Officiorum. Vide doctissimi Fabroti Glossar. ad Cedrenum. Apud Nostrum tamen sensu latiore pro Legato quolibet, sive nuncio Regio accipi videtur: ita infra lib. 18. Persis Officiales hujusmodi attribuit. ὅτι δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς Περσῶν Χοσρόης, ἐδήλωσε τοῖς πρεσβευταῖς Ῥωμαίων, διὰ Πέρσου μαγιστριανοῦ, εἰσελθεῖν ἐν τοῖς Περσικοῖς, &c. *Chosroes vero Persarum Rex factus, Romanorum Legatos per Magistrianum Persam monet, uti in Persidem venirent, &c.*

4 ἐναντιοῦται.] Scr. ἐναντιῶται.

5 τοῦ μαγίστρου Ἀνημοδέστου.] Ita Cod. MS. Lego, τοῦ μαγιστριανοῦ Μοδέστου.

κίμερ·

κίμερ· καὶ ἔδειξεν αὐτὰς Ὀλυβρίῳ. καὶ λοιπὸν ἔπεμψεν ὁ Ῥεκίμερ πρὸς Γουνδαβάριον, τὸν υἱὸν τῆς ἀδελφῆς αὐτοῦ, καὶ ἤγαγεν αὐτὸν ἀπὸ τῶν Γαλλιῶν· ἐκεῖ γὰρ ἦν στρατηλάτης. ὅστις ἐλθὼν, ἐφόνευσε τὸν Ἀνθίμιον βασιλέα, [1] ὃς ἐστιν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον τοῦ Ἀποστόλου Πέτρου· καὶ εὐθέως ἀπῆλθεν εἰς τὰς Γαλλίας ὁ αὐτὸς Γουνδαβάριος. καὶ ἔστεψεν ὁ Ῥεκίμερ βασιλέα Ὀλύβριον, μετὰ γνώμης τῆς συγκλήτου Ῥώμης· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Ὀλύβριος τῆς Ῥώμης μῆνας ὀλίγους· καὶ ἀῤῥωστήσας, ἐτελεύτα. καὶ [2] ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ῥεκίμερ, ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ῥώμης, Μαιουεῖνον· καὶ ἐφόνευσαν καὶ αὐτὸν, ὡς φιλήσαντα Ζινζήριχον, ῥῆγα τῶν Ἀφρων. καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ πάλιν ἄλλον βασιλέα ἐν τῇ Ῥώμῃ, ἀπὸ τῆς συγκλήτου, ὀνόματι Νέπον, ὁ αὐτὸς Ῥεκίμερ· καὶ τελευτᾷ ὁ Ῥεκίμερ.

Ὁ δὲ αὐτὸς Λέων βασιλεὺς ἔλαβε γαμβροὺς δύο ταῖς θυγατράσιν αὐτοῦ· Λεοντίᾳ, τῇ μείζονι, Μαρκιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν υἱὸν [3] γενομένου Ἀνθιμίου, βασιλέως Ῥώμης· καὶ Ἀριάδνῃ, Ζήνωνα τὸν Ἴσαυρον, τὸν Κοδισσέον· καὶ

traditas, ipse Olybrio communicavit. Statim itaque Recimer Gundabarium, sororis filium, ex Galliis, ubi Magister Militum erat, accersit. Gundabarius itaque Romam venit, & Anthemio Rege in ipso templo S. Apostoli Petri, quo se receperat, occiso, Gallias deinceps repetivit. Tum vero Recimer Olybrium, Senatu approbante, Romæ regem constituit: qui, ubi mensibus paucis regnasset, in m[or]bum incidens, fato succubuit. Cui Recimer Majorinum quendam, ex Senatoribus Romanis, successorem designavit. Hic vero, tanquam Zinzerichi Afrorum Regis studiosus, è medio sublatus est: Senatore etiam alio, Nepote vocato, ad Occidentis imperium à Recimere provecto. Tandem vero Recimer diem suum obiit.

Cæterum Leo Imperator filiæ utrique virum comparavit, natu majori Leontiæ Marcianum Patricium, Anthemii Romani Regis filium; Ariadnæ vero Zenonem Isaurum, Codisseum: quorum utrumque

1 ὃς ἐστιν.] Scr. ὡς ἐστιν.

2 ἐποίησε πάλιν ἄλλον βασιλέα ὁ Ῥεκίμερ ἀπὸ τῆς συγκλήτου τῆς αὐτῆς Ῥώμης Μαιουεῖνον.] Omnia hic pessime confundit Auctor noster: Maioranus enim, sive Majorinus, (ut noster, Græcique alii eum vocant) ante Olybrium, Occidentale habuit imperium; inter hos etiam duobus aliis intervenientibus. Regum horum Romanorum series hæc est, ex Marcellino, & Jornande: *Maioranus*, à Marciano Imp. rex factus; *Severus*; *Anthemius*, à Leone Romam missus Imperator: *Olybrius*; *Glycerius*; *Nepos*; qui Glycerium, à regno dejectum, Episcopum fecit. Hunc Νέπον, infra vocat Auctor, tanquam à Νέπος, Νέπου· eumque à Recimere Regem creatum asserit, falsissime: Recimer enim ante Olybrium, fatis concessit, teste Paulo Diacono, lib. 16. *Post mensem tertium* (occisi Anthemii) *excruciatus languoribus & ipse* (Recimer) *interiit. Mortuo Recimere, Olimbrius Imperator Gundibarum, ejus nepotem, Patritium effecit.*

3 γενομένου.] Scr. γενόμενον.

Patricia dignitate, & Præsentis Militiæ Præfectura honestavit. Masculum vero primogenitum edidit Illustrissima Ariadna, quam Leonem vocavit: Clarissima enim Leontia fœminas tantum produxit.

ἐποίησεν ἀμφοτέρους στρατηλάτας Πραισέντου, καὶ πατρικίους. ἔτεκε δὲ ἡ περιφανεστάτη Ἀριάδνη πρωτότοκον ἄῤῥενα, ὃν ἐπεκάλεσε Λέοντα· ἡ γὰρ Λεοντία ἡ ἐμφανεστάτη θηλείας ἔσχε μόνον.

Leo Junior

Imperator.

Leo autem Imperator nepotem suum, Leonem Juniorem, Zenonis filium, in Imperii consortium assumpsit, quem & Constantinopoli Diademate insignivit. Cæsar itaque factus Leo Minor, Consulatum inibat, mense Januario Indictionis XII, Æræ Antiochenæ anno DXXII. Sequentis autem Februarii die 3. Leo Magnus ex Dysenteria mortuus est, ætatis anno LXXIII.

Leone Magno demortuo, imperium tenuit Leo Junior, annum I, & dies XXIII. Hic, cum puer esset tenellus, matris suæ Illustrissimæ Ariadnæ monitu, patris sui Zenonis, Militum Magistri, & Patricii, (dum ipsum, ceu Imperatorem veneraretur) capiti regium Diadema imposuit, Februarii IX, Indict. XII; simulque deinceps regnarunt.

Ο δὲ βασιλεὺς Λέων ἔστεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει Λέοντα τὸν μικρὸν, τὸν ἔγγονον αὐτοῦ, υἱὸν δὲ Ζήνωνος, ποιήσας αὐτὸν βασιλέα ἅμα αὐτῷ. καὶ προῆλθεν ὕπατος ὁ αὐτὸς Καῖσαρ Λέων ὁ μικρὸς, τῷ Ἰαννουαρίῳ μηνὶ, τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως, τοῦ φκβ΄ ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν. τῷ δὲ μετ᾽ αὐτὸν Φεβρουαρίῳ μηνὶ γ΄, νόσῳ βληθεὶς ὁ βασιλεὺς Λέων ὁ μέγας [1] δυσεντερείας, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν ογ΄.

Μετὰ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μεγάλου, ἐβασίλευσε Λέων ὁ μικρὸς ἔτος α΄, καὶ ἡμέρας εἰκοσιτρεῖς· ἦν δὲ παιδίον μικρόν. ὑπεβλήθη δὲ ὑπὸ τῆς ἰδίας αὐτοῦ μητρὸς, τῆς ἐπιφανεστάτης Ἀριάδνης· καὶ ὡς προσκυνεῖ αὐτὸν ὡς βασιλέα Ζήνων ὁ στρατηλάτης, ὁ πατρίκιος, [2] ὁ αὐτοῦ πατὴρ, ἐπέθηκε στέφανον βασιλικὸν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς αὐτοῦ, τῇ ἐννάτῃ τοῦ [3] Περιτίου μηνὸς, τῆς δωδεκάτης ἐπινεμήσεως· καὶ ἐβασίλευσεν ἅμα.

---

1 δυσεντερείας.] Scr. δυσεντερίας. De hoc vero Leonis morbo stupendo, vide quæ Cedrenus habet.

2 ὁ αὐτοῦ πατήρ.] Chr. Alex. habet, ὁ αὐτοῦ πάππος, mendose: non enim avus, sed pater Leonis erat Zeno.

3 Περιτίου.] Scr. Περιτίῳ.

ZENO

ZENO
IMPERATOR

Ἐβασίλευσε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων, ὁ Κοδισσέος, ὁ Ἴσαυρος, μετὰ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Λέοντος ὀλίγον χρόνον· καὶ προῆλθεν ὕπατος ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς, ἔτους κατὰ Αντιόχειαν φκβ', ἰνδικτιῶνος δωδεκάτης· καὶ τῷ ἑνδεκάτῳ μηνὶ τῆς αὐτοῦ ὑπατείας ἠῤῥώστησε, καὶ τελευτᾷ ὁ θειότατος Λέων ὁ μικρὸς, μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιγ', ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Αντιόχειαν φκγ', [1] ὢν ἐνιαυτῶν ζ'· καθὼς συνεγράψατο Νεστοριανὸς ὁ σοφώτατος χρονογράφος, ἕως Λέοντος τοῦ μικροῦ.

Imperator itaque Zeno Isaurus, Codisseus, cum filio suo Leone, ad breve licet tempus, imperavit. Sacratissimus enim Leo Junior, cum Consulatum suum inivisset anno Æræ Antiochenæ DXXII, Indict. XII, Consulatus sui mense XI; in morbum incidens, è vivis excessit, mense Novembri, Indict. XIII, anno Æræ Antiochenæ DXXIII, annum agens septimum: sicuti scriptum reliquit Nestorianus, sapientissimus Chronographus; qui historiam suam ad Leonem usque Juniorem perduxit.

1 ὢν ἐνιαυτῶν ζ'] Quomodo hoc esse potuit, haud video: Chr. Alexand. tamen annos XVII eum vixisse asserit: uterque proculdubio fallò; uterque tamen Nestorianum eundem auctorem habet. Procopius enim eum, haud multos dies natum, Imperatorem salutatum fuisse, scribit: Τελευτήσαντος δὲ καὶ Λέοντος ἐν Βυζαντίῳ, παρέλαβε τὴν βασιλείαν Λέων ὁ Ζήνωνος τε καὶ Αριάδνης τῆς Λέοντος θυγατρὸς, ἐς ἡμερῶν ἔτι ὀλίγων τοῦ ἡλικίαν ἥκων. Auctor etiam noster supra, eum παιδίον μικρὸν fuisse testatur. Imperium vero tenuit non anno toto uno. Procop. de bel. Vandal. lib. 1.

ΛΟΓΟΣ ΙΕ'.

ΧΡΟΝΩΝ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΖΗΝΩΝΟΣ,
ΕΩΣ ΤΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΑΣ
ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ.

LIBER XV.

DE TEMPORIBUS
ZENONIS IMPERATORIS,
ADUSQUE
ANASTASII IMPERIUM.

POST mortuum autem Leonem Juniorem, Imperium tenuit Sacratiſſimus Zeno, per annos XV. Menſe autem Imperii ſui octavo, Petrum, S. Euphemiæ Chalcedonenſis Paramonarium, Epiſcopum, ſive Patriarcham Antiochenſem conſtitutum, Antiochiam miſit. Poſt vero quam duobus annis & decem menſibus regnaſſet,

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Λέοντος τοῦ μικροῦ, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ζήνων, ἔτη ιε'. καὶ τῷ μηνὶ τῷ ὀγδόῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐποίησεν ἐπίσκοπον πατριάρχην ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Πέτρον, [1] τὸν παραμονάριον τῆς ἁγίας Ευφημίας τῆς ἐν Χαλκηδόνι· καὶ ἔπεμψεν αὐτὸν ἐν Ἀντιοχείᾳ. μετὰ δὲ δύο ἔτη, καὶ μῆνας δέκα τῆς

1 τὸ παραμονάριον τῆς ἁγίας Ευφημίας. | Μονὴ recentioribus idem quod *Monaſterium*; inde Παραμονάριος, *Monaſterii Miniſter*; *Manſionarium*, vocat Anaſtaſius. Petrum vero hunc, cognomento Κναφέα, ſive *Fullonem*, non *Euphemiæ*, ſed *S. Baſſæ* Presbyterum fuiſſe; nec à Zenone Imp. Epiſcopum creatum, ſed Leonis I. anno ſeptimo Epiſcopatum Antiochenum ſibi arripuiſſe teſtatur Cedrenus.

βασι-

βασιλείας αὐτοῦ, ἐν λύπῃ γενόμενος διὰ πρᾶγμα αἰτηθὲν παρὰ τῆς αὐτοῦ πενθερᾶς Βερίνης, καὶ μὴ παρασχεθὲν αὐτῇ παρ' αὐτοῦ, κατεσκευάσθη παρὰ τῆς δεσποίνης Βερίνης, τῆς αὐτοῦ πενθερᾶς. καὶ φοβηθεὶς, μὴ σφαγῇ ὑπό τινος τῶν τοῦ παλατίου, ὡς συνοικούσης τῆς πενθερᾶς αὐτοῦ ἐν τῷ παλατίῳ, ποιήσας πρόκενσον ἐν Χαλκηδόνι, ἔφυγεν ἐκεῖθεν βερέδοις, καὶ ἀπῆλθεν εἰς τὴν Ισαυρίαν, [1] ὡς ἔστι βασιλεύς. ὅντινα κατέλαβε, φυγοῦσα τὴν ἰδίαν αὐτῆς μητέρα λάθρα, καὶ ἡ βασίλισσα Αριάδνη, εἰς τὴν Ισαυρίαν· καὶ διῆγεν ἅμα τῷ ἰδίῳ αὐτῆς ἀνδρί.

cum Verina Augusta, socrus ejus, ob negatam sibi quam ab eo postulaverat rem quampiam, insidias ei struxisset; super his anxius animi, veritusque ne ab aliquo Palatinorum interficeretur, (socrus enim in Palatio cum genero suo simul habitabat) Chalcedonem se contulit: inde vero veredis, (Imperator licet esset) in Isauriam fugit. Quem Imperatrix quoque Ariadna, matrem suam clam fugiens, in Isauriam secuta est; ubi etiam cum viro suo degit.

BASILISCUS IMPERATOR.

ΚΑὶ μετὰ τὸ φυγεῖν Ζήνωνα τὸν βασιλέα, καὶ Αριάδνην, εὐθέως προεχειρίσατο ἡ αὐτὴ δέσποινα Βηρίνα βασιλέα, στέψασα Βασιλίσκον, τὸν ἴδιον αὐτῆς ἀδελφόν· καὶ ἐβασίλευσεν ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος, ὁ ἀδελφὸς Βερίνης τῆς πενθερᾶς Ζήνωνος, ἔτη β΄. ἡ δὲ αὐτὴ Βερίνα ὅτε αὐτὸν βασιλέα, ὠνόμασε καὶ ὕπατον, μετὰ Αρμάτου, προαχθέντος παρὰ Βασιλίσκου στρατηλάτου τῶν μεγά-

STatim vero post Zenonis & Ariadnæ fugam, Verina Augusta Basiliscum, fratrem suum, Diademate insignitum, Imperatorem renunciavit. Imperium autem tenuit Basiliscus, Verinæ Zenonis socrus frater, annis 2. Consulem quoque eodem, quo Imperatorem, tempore designavit Verina, una cum Armato, quem Basiliscus ipse Magni Præsentis Militiæ Magistrum constituerat:

1 ὡς ἔστι βασιλεύς.] Chr. Alexandrini Interpres ita vertit: *atque inde Veredis, velut Imperator, properavit in Isauriam:* ac si Imperatorium fuisset, nec exercitu, nec satellitio stipatum eum Veredis fugere. Immo summæ potius Zenonis μικροψυχίας argumentum hoc ponit Auctor, eo quod, Imperator licet esset, ad laboriosum hunc, vilemque Cursum descenderet, atque ἵπποις ταχυδρόμοις, sive Veredis, à socrûs suæ insidiis etiam se subduceret.

duo

duo itaque hi Consulatum una gesserunt.

Basiliscus vero simul ac imperare cœpit, Marcum filium suum Imperatorem renunciavit; amboque simul regnarunt.

Imperantibus autem Basilisco, & Marco filio, divinam iram passa est Syriæ Primæ urbs, nomine Gabala, mense Septembri, sub ortum Solis: cui de novo instaurandæ Basiliscus Imperator libras auri L largitus est.

λου Πραισέντου· καὶ ὑπάτευσαν οἱ δύο.

Ὁ δὲ αὐτὸς Βασιλίσκος ἅμα μόνον ἐβασίλευσεν, ἔστεψε τὸν υἱὸν αὐτοῦ βασιλέα, ὀνόματι Μάρκον· καὶ ἐβασίλευσαν οἱ δύο.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Βασιλίσκου, καὶ Μάρκου, τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας πόλις τῆς πρώτης Συρίας, ὀνόματι Γάβαλα, μηνὶ Γορπιαίῳ, εἰς τὸ αὖγος· καὶ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ πόλει ὁ βασιλεὺς Βασιλίσκος, εἰς ἀνανέωσιν, χρυσίου λίτρας ν'.

ZENO

IMPERATOR.

Inter hæc Zeno Imperator, numeroso milite stipatus, ex Isauria Constantinopolim rediit; missis Antiochiam Magnam Militibus Præsidiariis, sub Troconde Duce. Petrus autem Patriarcha, qui Episcopus à Zenone creatus fuerat, ubi de his accepisset, Basilisci tamen partibus adhæsit. Basiliscus vero, audito Zenonis Imperatoris adventu, misit Armatum, Præsentis Militiæ Magistrum, omnibus, quas habuit in Thracia, Constantinopoli, & Palatio, copiis instructum: quem etiam adjuraverat per

Καὶ ἐπανῆλθε Ζήνων ὁ βασιλεὺς μετὰ πλήθους πολλοῦ ἐκ τῆς Ἰσαυρίας ἐπὶ Κωνσταντινούπολιν, πέμψας εἰς Ἀντιόχειαν τὴν μεγάλην παραφύλακας Ἰσαύρους, καὶ στρατηλάτην Τροκόνδην. ἀκούσας οὖν Πέτρος ὁ πατριάρχης, ὁ ὑπ' αὐτοῦ δεξάμενος τῆς ἐπισκοπῆς τὴν χειροτονίαν· ὑπὲρ τοῦ μέρους Βασιλίσκου ἐποίει. ὁ δὲ Βασιλίσκος μαθὼν τὴν τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐπάνοδον, ἔπεμψεν Ἀρμάτον τὸν στρατηλάτην τοῦ Πραισέντου, μετὰ πάσης ἧς εἶχε βοηθείας στρατοῦ ἐν Θρᾴκῃ, καὶ ἐν Κωνσταντινουπόλει, [1] καὶ εἰς τὸ παλάτιον· ὁρκώ-

[1] καὶ εἰς τὸ παλάτιον.] Verba hæc, & præcedentia à Radero pessime vertuntur, cui in mentem non venit, εἰς, cum accusativo, hoc loco, ut & alibi frequentissime pro ἐν poni.

σας

σας αὐτὸν εἰς ἅγιον βάπτισμα [1] νεωφωτίςου, μὴ προδοῦναι. καὶ λαβὼν τὸ πλῆθος τοῦ στρατοῦ ὁ Ἀρμάτος, ἐπέρασε· καὶ τοῦτο προμαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψε πρὸς [2] τὸν αὐτὸν Ἀρμάτιον, ἐπαγγειλάμενος αὐτῷ πολλὰ, καὶ [3] τὴν στρατηλασίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ ποιεῖν Καίσαρα. καὶ προτραπεὶς ὁ αὐτὸς Ἀρμάτιος ὑπὸ Ζήνωνος βασιλέως, προέδωκεν, εὑρεθεὶς εἰς τὸ μέρος Ζήνωνος τοῦ βασιλέως· καὶ οὐκέτι ὑπήντησε Ζήνωνι ἐρχομένῳ ὁ αὐτὸς Ἀρμάτος· ἀλλὰ δι' ἄλλης ἔδοξεν ἀπιέναι ὁδοῦ τῆς Ἰσαυρίας.

sanctum Baptismum, cujus lavacro recenter intinctus fuerat, ne se Zenoni proderet. Armatus itaque copiis acceptis, trajecit; quod ubi Imperator Zeno intellexit, misso ad Armatum Legato, multa ei pollicitus est, Præsentis Militiæ Præfecturam perpetuam, filiumque ejus Cæsarem futurum. Armatus itaque Promissis hisce Zenonis allectus, [Basiliscum] prodidit, in Zenonis partes discedens: nec Zenoni venienti cum exercitu occurrit, sed via alia Isauriam petere statuit.

Ἐξορμήσας δὲ Ζήνων, ἐπέρασεν ἀπὸ τῶν λεγομένων Πυλῶν, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ παλάτιον, μετὰ τῶν ἰδίων ὁπλιτῶν, ἰνδικτιῶνι ιδ'· καὶ ἐδέχθη ὑπὸ τῶν στρατευμάτων, καὶ τῆς συγκλήτου. ἐθάῤῥει δὲ εἰς τὸ Πράσινον μέρος, ὅτι ἐφιλεῖτο παρ' αὐτῶν· ἔχαιρε γὰρ καὶ αὐτὸς Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ Πράσινον μέρος.

Zeno autem, cum exercitu suo, per *Pylas*, quas vocant, trajecit; Palatiumque cum militibus suis ingressus, ab exercitibus, & Senatu receptus est, Indictione XIV. De Prasinis vero satis securus erat; quippe hi Zenonem, ut qui partibus eorum faveret, percharum sibi habuerunt.

Ἀκούσας δὲ ἐξαίφνης Βασιλίσκος, ὅτι Ζήνων ὁ βασιλεὺς εἰς τὸ παλάτιον ὥρμησε, καὶ εἰσῆλθε· καὶ ὅτι ἐδέξαντο αὐτὸν πάντες, καὶ Βηρίνα ἡ δέσποινα, ἡ πενθερὰ αὐτοῦ· λαβὼν οὖν Βασιλίσκος τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα, ἔφυγεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὸ μέγα φωτιστήριον, προδοθεὶς

Basiliscus interim ubi audivisset, Imperatorem Zenonem venisse, Palatiumque occupasse, ab omnibus, ipsa etiam Verina Augusta, socru ejus, receptum; ipse, proditum se ab Armato videns, arreptis secum liberis, & uxore sua, ad magnum protinus Baptisterium Ecclesiæ magnæ Constantinopolitanæ se rece-

1 νεωφωτίςου.] Scr. νεοφωτίςου.

2 τὸν αὐτὸν Ἀρμάτιον.] Armatus iste, & Harmatius, à Scriptoribus varie dictus est.

3 τὴν στρατηλασίαν τῆς αὐτοῦ ζωῆς.] Chr. Alex. habet, ἕως τῆς αὐτοῦ ζωῆς, rectius.

pit, Theudericho tum Consulatum gerente.

Sacratissimus autem Imperator Zeno, velo in usum Circi exhibito, statim ascendit, Ludosque spectavit; urbe tota reditum ei gratulante. Sic itaque receptus à suis, inter ipsa Circensia, magnam ad Ecclesiam misit, & à Basilisco, & uxore ejus, filioque, insignia Imperatoria abstulit: extractumque inde eum, cum uxore, liberisque, data cautione nec capitibus multatum, nec neci eos traditum iri, amandavit eum cum suis in Limnas, Cappadociæ Castellum: in cujus turrim quandam conjectus, porta ejus muro obstructa, castelloque à præsidio militari Isaurico custodito, ipse tandem, cum uxore, liberisque, fame necatus interiit, turrim hanc pro sepulchro consecutus.

Zeno autem Imperator post reditum suum annos XII regnavit: in universum itaque complevit annos XV, & menses 2: quibus etiam nonnulli duos illos, quibus Basiliscus imperavit, annos annumerant. Cæterum Zeno Imperator, sta-

ὑπὸ Ἀρμάτου· [1] ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θευδερίχου.

Ὁ δὲ θειότατος Ζήνων βασιλεὺς, παραλαβὼν τὸ βῆλον τοῦ Ἱππικοῦ, εὐθέως ἐλθὼν ἐθεώρησε· καὶ ἐδέχθη ὑπὸ πάσης τῆς πόλεως. καὶ μετὰ τὸ δεχθῆναι, ἐν ὅσῳ θεωρεῖ, ἔπεμψεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν, καὶ ἐπῆρε παρὰ Βασιλίσκου, καὶ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, τὸ σχῆμα τῆς βασιλείας· καὶ ἐκβαλὼν αὐτὸν, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ὑπὸ λόγον ὅτι οὔτε ἀποκεφαλίζονται, οὔτε σφαγιάζονται· ἔπεμψεν αὐτὸν, καὶ τοὺς αὐτοῦ, εἰς Λίμνας κάστρον ἐν Καππαδοκίᾳ. καὶ ἐβλήθησαν εἰς ἕνα πύργον τοῦ κάστρου, [2] καὶ ἀνεχρίσθη ἡ θύρα, καὶ ἐφύλαττον τὸν πύργον καὶ τὸ κάστρον Λίμνας πλῆθος στρατιωτῶν Ἰσαύρων πολὺ, ἕως λιμοκτονηθεὶς ὁ αὐτὸς Βασιλίσκος, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ, καὶ τὰ τέκνα αὐτοῦ, ἀπέδωκαν τὰς ψυχάς· καὶ ἐτάφησαν ἐκεῖ εἰς τὸν αὐτὸν πύργον ἐν Καππαδοκίᾳ.

Καὶ ἐβασίλευσε Ζήνων μετὰ τὴν ἐπάνοδον αὐτοῦ ἄλλα ἔτη ιβʹ· τοῦτ᾽ ἔστι, τὰ πάντα ἔτη ἐβασίλευσε ιεʹ, καὶ μῆνας δύο· τινὲς δὲ καὶ τὰ δύο ἔτη Βασιλίσκου εἰς τὴν αὐτοῦ πάσουσι βασιλείαν. ὁ δὲ αὐτὸς Ζήνων βασιλεὺς

1 Ἐπὶ τῆς ὑπατείας Θευδερίχου] Nihil minus: *Zeno enim ad Constantinopolim reversus est, vel Basilisco & Armato Coss. vel anno sequente, quo vel nulli erant Consules, ut Marcellinus Comes, vel Armatus solus Consulatum gessit, ut Victor vult; quum Theodoricus non ante septimum posthæc, vel octavum annum ad Consulatum provectus fuerit.* Vide Chr. Alex. Victorem, & Marcellinum.

2 καὶ ἀνεχρίσθη ἡ θύρα.] ἀναχρίω hoc loco novo plane sensu accipitur, pro, *obturo*: quo etiam modo παραχρίω fere usurpatur à Jo. Tzetze Chil. I. Hist. 14.

Μόνον δὲ τούτους παρελθεῖν φασὶ τὸν Ὀδυσσέα,
Κηρῷ μὲν παραχρίσαντα τὰ τῶν ἑταίρων ὦτα.

ἐπανελ-

ἐπανελθὼν, εὐθέως καθεῖλε Πέτρον τὸν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην Ἀντιοχείας τῆς μεγάλης, ὡς φίλον Βασιλίσκου· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν [1] εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Ποντικήν· καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ Στέφανον ἐπίσκοπον Ἀντιοχείας. ἔδωκε δὲ ὑπὲρ τῆς ἐπανόδου αὐτοῦ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων δωρεὰς πᾶσι τοῖς ὑποτελέσιν αὐτοῦ. ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ [2] ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος Ἀντιοχείας εἰς καλάμια ὀξυθέντα ὑπὸ τοῦ κλήρου τοῦ ἰδίου, ἔξω τῆς αὐτῆς πόλεως, εἰσελθὼν εἰς τὴν σύναξιν τῶν ἁγίων τεσσαράκοντα, εἰς τὰ λεγόμενα, Βαρλαᾶ, ὡς Νεστοριανός· καὶ ἐῤῥίφη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὸν Ὀρόντην ποταμόν. καὶ μαθὼν Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἐποίησεν ἐπίσκοπον καὶ πατριάρχην ἄλλον, ὀνόματι Καλανδίωνα, ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχέων πόλει τῆς Συρίας· καὶ ἐξωρίσθη καὶ αὐτὸς, ὡς Νεστοριανός. καὶ ἀνεκλήθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως ὁ ἐπίσκοπος Πέτρος ἐκ τῆς ἐξορίας, τοῦ δήμου τῶν Ἀντιοχέων αἰτησάντων, καὶ τοῦ κλήρου· καὶ ἐλθὼν ἀπὸ Εὐχαΐτων, ἐγένετο πάλιν πατριάρχης, καὶ ἀπέθανεν εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ θρόνον ἐν Ἀντιοχείᾳ.

Ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Ζήνωνος βασι-

tim à reditu suo, Petrum Episcopum & Patriarcham Antiochiæ Magnæ, tanquam qui Basilisci partibus adhæserat, Episcopatu ejectum, in Euchaita, Ponti urbem, relegavit; Stephano in locum ejus suffecto. Tributariis autem suis omnibus, ob reditum suum felicem, munera largitus est Zeno Imperator. Eodem imperante Zenone, Clerus Antiochensis Stephanum, Episcopum suum, quod Nestorii esset sectator, extra urbem, Quadraginta Sanctorum ad Synaxim, quæ Barlais (uti vocant) habebatur, ingredientem, calamis præacutis confecerunt; corpusque ejus mortuum in Orontem fluvium projecerunt. Imperator autem Zeno de his certior factus, Calandionem quendam, Episcopum & Patriarcham Antiochiæ Syriæ constituit: Verum hic quoque, quod Nestorianus esset, exterminatus est. Tum vero Imperator, Clero, populoque Antiochensi hoc ab eo flagitantibus, Petrum Episcopum ab exilio revocavit. Hic itaque ab Euchaitis revocatus, & in Patriarchatum restitutus, in sede sua Antiochensi finivit vitam.

Cæterum Imperator Zeno

---

1 Εἰς Εὐχάϊτα εἰς τὴν Ποντικήν.] Urbs hæc varie dicta est, τὰ Εὐχάϊτα, ut hoc loco, & apud Cedrenum: ἡ Εὐχαΐτα. & Εὐχάνια etiam legitur, apud Zonaram. Theodoropolis autem alio nomine deinceps vocata est, uti idem testatur Tom. 3. in Joanne Zimisca. Cæterum Cedrenus Petrum Fullonem à Zenone in Pityos relegatum, ad S. Theodorum vero in Euchaitis clam confugisse asserit.

2 ἐσφάγη ὁ ἐπίσκοπος Στέφανος.] Eadem refert Evagrius, & ex eo Nicephorus; nisi quod, ubi Noster à Clero, illi à populo Antiocheno Stephanum occisum tradunt. Ubi obiter notandum, Nicephori Interpretem παῖδες Ἀντιοχέων, qua voce Nicephorus cum Evagrio usus est, *Antiocheni pueri*, inepte reddidisse.

Basi-

Basiliscum, Armati Præsentis militiæ Magistri filium, ex pacto Cæsarem renunciavit. Zenoni itaque Circensia spectanti, Basiliscus etiam assidebat; Cæsarque simul, cum Imperatore, aurigantibus præmia exhibuit. At vero Imperator, Armati, Præsentis militiæ Magistri, Cæsaris patris, perjurium animo suo recogitans; & quod per sacrum Baptismum Basilisco juraverit, se eum non proditurum esse; " hortatu tamen meo, inquit, adductus, " prodidit eum, & mortis ei " auctor fuit, Imperio meo (uti " ait ipse) se præstans fidelem. " Quin & ubi primum adoleverit Cæsar filius ejus, omnino & fidem suam erga me " violabit: At ego illi fidem " meam liberavi; ipsum Patricium protinus, Militiæque Præfectum constituendo; filium etiam ejus Cæsarem renunciando. Imperator itaque Armatum, tanquam perjurum, occidi jussit: quod & factum est, interim dum Decimum pertransiens, Circum ingrederetur Ludos spectaturus. Post cædem Armati, Basiliscum filium ejus, adolescen-

λείας, προεχειρίσθη παρ' αὐτοῦ κατὰ συντάξεις, καὶ ἐγένετο Καῖσαρ ὁ υἱὸς Αρμάτου, τοῦ στρατηλάτου Πραισέντου, ὀνόματι Βασιλίσκος· καὶ συνεκάθητο τῷ αὐτῷ Ζήνωνι Βασιλίσκος εἰς τὸ Ἱππικὸν θεωρῶν, καὶ ἐτίμα τοὺς ἡνιόχους ὁ βασιλεὺς, καὶ ὁ Καῖσαρ. ὁ δὲ Ζήνων [1] λογησάμενος, ὅτι ἐπιόρκησεν Αρμάτος ὁ στρατηλάτης τοῦ Πραισέντου, ὁ πατὴρ τοῦ Καίσαρος, ἐπομοσάμενος εἰς τὸ ἅγιον βάπτισμα Βασιλίσκῳ τῷ βασιλεῖ, μὴ προδοῦναι [2] αὐτῷ· " καὶ προτραπεὶς παρ' " ἐμοῦ, προέδωκεν αὐτὸν, καὶ ἀπέθανεν, [3] ὡς τῇ ἐμῇ, φησὶ, βασιλείᾳ πιστὰ φυλάξας· μικρὸν γὰρ, " ἐὰν ἀνδριωθῇ ὁ υἱὸς αὐτοῦ ὁ Καῖσαρ, πάντως καὶ ἐμὲ παραβαίνει· " ἐγὼ δὲ οὐ παρέβην αὐτὸν, ἀλλὰ " καὶ αὐτὸν ἐποίησα, ἐπὶ τόπῳ πατρίκιον, καὶ στρατηλάτην, καὶ τὸν υἱὸν " αὐτοῦ Καίσαρα· ἐκέλευσεν οὖν σφαγῆναι τὸν Αρμάτον, ὡς ἐπίορκον, καὶ ἐσφάγη, ὡς ἀνέρχεται [4] κατὰ τὸ Δέκιμον εἰς τὸ Ἱππικὸν θεωρῆσαι. καὶ μετὰ τὸ φονευθῆναι Αρμάτον, τὸν υἱὸν αὐτοῦ Βασιλίσκον τὸν Καίσαρα, παιδίον ὄντα, ἐχειροτόνησεν ἐπι-

1 λογησάμενος.] Scr. λογισάμενος.

2 αὐτῷ.] Scr. αὐτόν.

3 ὡς τῇ ἐμῇ βασιλείᾳ, φησὶ, πιστὰ φυλάξας.] Chr. Alex. habet, πῶς τῇ ἐμῇ βασ. πιστὰ φυλάξει· ad quam lectionem Codicem etiam nostrum MS. recenti manu correctum inveni. Cæterum ubi sensus aliquis inde elici poterit, lectionem veterem retinere satius est.

4 κατὰ τὸ Δέκιμον.] Chr. Alex. habet, κατὰ τὸ δόκιμον, corrupte: quod à Radero redditur, *in speciem* &c. Cæterum τὸ Δέκιμον loci cujusdam Circo vicini nomen fuisse videtur. Occurrit iterum infra, ubi de Illo ab Imperatrice insidiis petito mentio facta est: καὶ Ἱππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνέρχεται διὰ τῶν πουλπιτῶν ἐπὶ τὸ Δέκιμον, ἔκρουσεν αὐτὸν ὁ προτραπεὶς σχολάριος, &c.

σκοπον

σκοπον ἐν Κυζίκῳ, τῇ μητροπόλει τῆς Ἑλλησπόντου.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τυραννήσαντες οἱ Σαμαρεῖται ἐν Παλαιστίνῃ, ἔστεψαν λῄσταρχον, ὀνόματι Ἰουστασὰν, Σαμαρείτην· καὶ εἰσῆλθεν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἐθεώρησεν ἱππικὸν, καὶ ἐφόνευσε πολλοὺς χριστιανοὺς, ἡγεμονεύοντος τῆς πρώτης Παλαιστίνης Πορφυρίου. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστασὰς ἔκαυσε τὸν ἅγιον Προκόπιον, ἐπὶ Τιμοθέου ἐπισκόπου Καισαρείας. καὶ ἐλθὼν ὁ δοὺξ Παλαιστίνης Ἀσκληπιάδης μετὰ τῆς αὐτοῦ βοηθείας, καὶ ὁ λῃστοδιώκτης Ῥήγης, ὁ ἀξιωματικὸς [1] Καισαρείας, μετὰ τῶν Ἀρκαδιακῶν· ὁρμήσαντες κατ' αὐτοῦ, συνέβαλον αὐτῷ, καὶ παρέλαβον αὐτόν· καὶ ἀπεκεφάλισαν τὸν αὐτὸν Ἰουστασὰν, καὶ ἐπέμφθη ἡ κεφαλὴ αὐτοῦ, μετὰ τοῦ διαδήματος, τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ζήνων ἐποίησε τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, ἣν εἶχον [2] εἰς τὸ Γαργαζὶ ὄρος, εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας θεοτόκου Μαρίας· ἀνανεώσας καὶ τὸν ἅγιον Προκόπιον·

tulum, Cyzici, quæ Hellesponti Metropolis est, Episcopum designavit.

Hujus sub imperio Samaritani, Palæstinam incolentes; tyrannidem capessentes, Justasam quendam, Samaritanum, Latronum Principem, Diademate cinxerunt. Hic itaque Cæsaream ingressus, Circensia spectavit; multosque Christianos interfecit; Porphyrio tunc temporis Syriæ Primæ Præfecturam tenente. Quin & S. Procopii quoque templum concremavit; Timotheo tum sedem Cæsariensem occupante. Supervenientes autem ei Palæstinæ Dux Asclepiades cum copiis suis, & Rheges Latronum insectator, Cæsariensis Axiomaticus cum Arcadiacis, Justasam adorti sunt: prælioque commisso, comprehensum tyrannum capite multarunt, caputque ejus, regiumque Diadema, Zenoni Imperatori miserunt. Zeno itaque Synagogam Samariticam, quam in monte *Gargazi* habuerunt, in Oratoriam Ædem convertit, Sanctæ Deiparæ Mariæ sacratam; instaurato etiam S. Proco-

1 Καισαρείας.] Scr. Καισαρείας.

2 εἰς τὸ Γαργαζὶ ὄρος.] Chr. Alex. legit, εἰς τὸ καλούμενον Γαργαριδίων· Suspicor legendum τὸ Γαριζὶν ὄρος. Mons enim Garizin Samariæ imminet; in quo celeberrimum erat templum illud, à Samaritanis sacrificii, & Orationis causa frequentatum, atque causa tali extructum. Tempore Alexandri Macedonis Manasses, Jaddi Pontificis Judæorum frater, eo quod alienigenam duxisset uxorem, Nicasam nempe, Sanabelletis Samariæ ducis filiam, ab altari pulsus est. Socero Manasses rem defert, qui ei pollicetur, si filiam suam retineret, se ei & sacerdotium conservaturum, atque etiam Pontificem, & ducem eorum locorum quibus ipse imperaret, eum creaturum. Annuit Manasses: extructo itaque in Garizino monte templo, Sanabellet generum suum Pontificem ibidem constituit, cui exinde adhæsit populus Samaritanus. Vide Josephi Antiquit. Judaic. lib. 11. c. 8. Ad hunc montem respexit Samaritana, Joh. c. 4. dicendo, *Patres nostri in hoc monte adorarunt*, &c.

pii Templo. Quinetiam & Samaritarum potentiorum bonis publicatis, Edicto cavit, ne quis ex Samaritis deinceps militaret. Sic itaque res ad pacem redacta est.

Eodem Imperante, Theuderichus quidam, Exconsul, Valemeris filius, (qui Constantinopoli enutritus, literisque imbutus fuerat, & Præsentis Militiæ tandem Magister constitutus) cum Armati fatum apud se reputasset, metuens sibi ab Imperatore Zenone, relicta Constantinopoli, & assumptis secum copiis suis, in Salabriam devenit, ob numeros Militares ibi collocatos. Tyrannidem vero arripiens, Thraciam universam occupavit: quin & contra Zenonem Imperatorem arma movens, adusque Sycenum trajectum, Constantinopoli è regione situm, penetravit; Aquæductu etiam urbis exciso. Cumque per multos dies urbi incubuisset, nihil tamen Imperatorem lædere potuerit; inde movens, Romam tendit, Odoacri, Barbarorum regi tum parentem. Quicum inito prælio, ex Senatorum consensu, & proditione urbem Romam, ipsumque Odoacrem, nullo ne-

ποιήσας διάταξιν [1] μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρειτῶν, δημεύσας καὶ τοὺς εὐπόρους αὐτῶν· καὶ ἐγένετο κατάστασις.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας Θευδέριχος, ὁ ἀπὸ ὑπάτων, [2] ὁ υἱὸς Οὐαλέμερος, ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀνατραφεὶς καὶ ἀναγνοὺς, στρατηλάτης ὢν Πραισέντου, καὶ ἑωρακὼς τὶ ὑπέστη Ἀρμάτος, φοβηθεὶς τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ἔλαβε τὴν ἰδίαν βοήθειαν, καὶ ἐξῆλθεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἐπὶ Σαλαβείαν ἀπιὼν, διὰ τοὺς ἐκεῖ καθεζομένους ἀριθμούς. καὶ τυραννήσας, παρέλαβε τὴν Θρᾴκην πᾶσαν· καὶ ἦλθε κατὰ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ἕως Συκῶν πέραν κατέναντι Κωνσταντινουπόλεως, κόψας καὶ τὸν ἀγωγὸν τῆς πόλεως. καὶ ποιήσας ἡμέρας πολλὰς, καὶ μὴ δυνηθεὶς βλάψαι τὸν βασιλέα, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν, [3] ὁρμήσας ἐπὶ τὴν Ῥώμην, τότε κατεχομένην ὑπὸ τοῦ Ὀδοάκρου, ῥηγὸς τῶν Βαρβάρων. καὶ πολεμήσας αὐτῷ, κατὰ γνώμην καὶ προδοσίαν τῆς συγκλήτου Ῥώμης, παρέλαβεν [4] ἀντιπερεάστως τὴν αὐτὴν Ῥώμην, καὶ τὸν Ὀδόακρον ῥῆγα· καὶ

1 μὴ στρατεύεσθαι Σαμαρειτῶν] Pœnæ hujus, qua Criminalibus aliquando Civili, quandoque Militari tantum, est & ubi alterutro munere fungendo interdictum fuit, frequens apud Auctores occurrit mentio. Noster etiam supra hæc habet, in Marciano, qui tumultuantes Prasinos pœna hujusmodi coercuit: ὅστις καὶ διάταξιν αὐτοῦ θείαν ἐξεφώνησε, (ταραχῆς γενομένης παρὰ τοῦ τῶν Πρασίνου μέρους) μὴ πολιτεύεσθαι Πρασίνους, μήτε στρατεύεσθαι, ἐπὶ ἔτη τρία.

2 ὁ υἱὸς Οὐαλέμερος.] Theuderichus, sive Theodericus, Theodemiris erat filius, Valemir vero ejus patruus erat. Vide Paul. Diac. lib. 16. & Jornand. de Reb. Get. cap. 52.

3 ὁρμήσας ἐπὶ τὴν Ῥώμην.] Ista à vero aliena sunt: non Romam enim, sed Ravennam tenuit Odoacer: qua post triennalem tandem obsidionem capta, Theudericus Odoacrem, dolo licet, interemit tamen: uti testantur Procopius Gotthic. lib. 1. Paul. Diacon. lib. 16. Jornand. de rebus Geticis, cap. 57.

4 ἀντιπερεάστως.] Scr. ἀντιπρεάστως.

ἐφόνευ-

ἐφόνευσεν αὐτὸν, καὶ κατέσχε τῆς Ῥώμης, γενόμενος ἀντ' αὐτοῦ, ῥὴξ ἐν αὐτῇ, [1] ἔτη μζ'. καὶ ἐφιλιώθη Ζήνωνι μετὰ ταῦτα τῷ βασιλεῖ, καὶ πάντα ὅσα ἔπραττε κατὰ γνώμην αὐτοῦ, καὶ τοὺς ὑπάτους χρηματίζων Κωνσταντινουπόλεως, καὶ τοὺς ἐπάρχους τῶν πραιτωρίων, καὶ τὰ [2] κωδικιάλλια μετὰ τῶν αὐτοῦ ἀρχόντων τῶν μεγάλων, ἀπὸ τοῦ βασιλέως Ζήνωνος ἐδέχετο, μηνύων αὐτῷ τίνα ἤθελε προαχθῆναι· [3] καὶ τοὺς σκηπίονας δὲ τῶν ὑπάτων ἐπὶ τοῦ βασιλέως αὐτοῦ ἐλάμβανε· μόνον δὲ ῥὴξ ἐγένετο ὁ αὐτὸς Θευδέριχος.

Προσῆλθεν αὐτῷ μία χήρα, συγκλητικὴ Ῥώμης, ὀνόματι Ἰουβεναλία, διδάσκουσα αὐτὸν, "ὅτι [4] τριάκοντα "ἔτη ἔχω δικαζομένη μετὰ τοῦ πατρι-"κίου Φίρμου· ἀλλὰ εὐλύτωσόν με. καὶ ἐνέγκων τοὺς δικολόγους τῶν ἀμφοτέρων μερῶν, εἶπεν αὐτοῖς· "εἰ μὴ "διὰ τῆς αὔριον καὶ τῆς [5] μεθ' αὐτῆς δώ-"σετε αὐτοῖς τὸν ὅρον, καὶ ἀπαλλά-"ξετε [6] αὐτοῖς, ἀποκεφαλίζω ὑμᾶς. καὶ καθίσαντες διὰ τῶν δύο ἡμερῶν, εἶπαν τὰ δοκοῦντα τοῖς νόμοις, δεδωκότες αὐτοῖς ὅρον, καὶ ἀπαλλάξαντες αὐτούς. καὶ ἅψασα κηροὺς Ἰουβεναλία προσῆλθεν αὐτῷ, [7] εὐχαριστῶσα ὅτι εὐλυτώθην τῆς δίκης·

gotio cepit. Quo occiso, ipse Romanum regnum sibi vendicavit; regnavitque ibi, per annos XLVII. Theuderichus autem, posthæc in gratiam cum Zenone rediens, omnia ad mentem ejus agitabat: Consules etiam ipse Constantinopolitanos, & Prætorio Præfectos designans; à Zenone Imperatore itidem Magistratuum suorum primariorum omnium Codicillos, Consulum etiam scipiones, (indicatis prius, quos ad dignitatem ullam provectos ipse vellet) accepit. Jus vero Regium apud Theuderichum solum remansit.

Accedit autem ad eum Patricia quædam Romana, nomine Juvenalia, fœmina vidua, his verbis eum interpellans: "Causam, [ô Rex] quæ mihi "cum Patricio Firmo inter-"cessit totis jam XXX annis, Tu "mihi expedi. Accersitis itaque utriusque Partis Causidicis; "Nisi (inquit eis) intra "biduum litibus istis ad exi-"tum perductis, Clientes hos-"ce dimiseritis, capite vos ple-"ctam. Causa itaque per biduum agitata, Causidici sententiam juxta leges ferebant, & litigantes dimiserunt. Juvenalia itaque cereis accensis, ad Regem venit; gratiasque ei e-

1 ἔτη μζ'.] Triginta tantum annos eum regnasse asserit Jornandes, de Regn. Success. in Zenone.

2 καὶ τὰ κωδικιάλλια.] Scr. κωδικίλλια. κωδίκελλος, & κωδικίλλιον, *codicillus.*

3 καὶ τοὺς σκηπίονας δὲ τῶν ὑπάτων.] σκηπίων, & σκιπίων Scipio est; quo vocabulo Auctor Symbolum, sive Insigne Consulare signare videtur.

4 τριάκοντα ἔτη.] Chr. Alex. habet, τρία ἔτη.

5 μεθ' αὐτῆς δώσετε.] Scr. μεθ' αὐτὴν δώσετε.

6 αὐτοῖς.] Scr. αὐτούς.

7 εὐχαριστῶσα ὅτι εὐλυτώθην.] Scr. εὐχαριστοῦσα ὅτι εὐλυτώθη.

git, quod à Lite abſoluta eſſet. Theuderichus autem Cauſidicis indignatus eſt, accerſitiſque dixit: "Quorſum, quam uno "biduo extricaſtis, cauſam in "totos triginta annos traxiſtis? Cauſidicos itaque utriuſque Partis capite truncavit: metuſque inde reliquis inceſſit ingens. Decretum etiam de ſingulis Legibus edidit

Deinde Roma relicta, Ravennæ, urbi maritimæ, ad vitæ exitum habitavit. Poſt quem demortuum, Romanum regnum obtinuit Alarichus, ejus nepos. Arianus vero erat, id eſt, *Exocionita*.

Imperante autem Zenone, ſecundas divinæ iræ vices perpeſſa eſt Conſtantinopolis; parva urbis parte, ad Taurum uſque, terræ tremoribus concuſſa. Quo tempore etiam ſexta vice paſſa eſt Nicomedia, Bithyniæ Metropolis; Hellenopolis etiam, ejuſdem Provinciæ urbs. Quibus inſtaurandis Imperator plurima largitus eſt.

Iiſdem temporibus adverſus Imperatorem inſurgebat Illus Patricius, Iſaurus natione, Imperatoris etiam amicus, quique eum ex Iſauria, quo confugerat Imperator, Conſtantinopolim reduxerat. Quo ubi

καὶ ἠγανάκτησεν ὁ αὐτὸς Θευδέριχος μετὰ τῶν δικολόγων, καὶ ἀγαγὼν αὐτοὺς εἶπεν αὐτοῖς· "Διὰ τί, ὃ ἐποιήσατε εἰς δύο ἡμέρας, καὶ ἀπηλλάξατε αὐτοὺς, εἰς τριάκοντα ἔτη "οὐκ ἐποιήσατε; καὶ πέμψας ἀπεκεφάλισε τοὺς δικολόγους τῶν ἀμφοτέρων μερῶν, καὶ ἐγένετο φόβος πολύς. καὶ ἐποίησε διάταξιν περὶ ἑκάστου νόμου.

Καὶ ἐξελθὼν ἀπὸ τῆς Ῥώμης, ᾤκησε τὴν Ῥαβενναν, πόλιν παράλιον, ἕως θανάτου αὐτοῦ. καὶ μετὰ θάνατον αὐτοῦ, ἐγένετο ῥὴξ Ῥώμης [1] ὁ ἔκγονος αὐτοῦ, Αλάριχος. ἦν δὲ Αρειανὸς τῷ δόγματι, [2] ὅ ἐστιν, Εξακιονίτης.

Επὶ δὲ τῆς βασιλείας Ζήνωνος ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας σεισμοῦ τὸ δεύτερον αὐτῆς πάθος Κωνσταντινούπολις, ἐπὶ ὀλίγον διάστημα, ἕως τοῦ Ταύρου. ἔπαθε δὲ τότε καὶ Νικομήδεια, μητρόπολις τῆς Βιθυνίας, τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος· ὁμοίως δὲ καὶ Ελληνούπολις, τῆς αὐτῆς ἐπαρχίας· καὶ πολλὰ παρέσχεν αὐτοῖς ὁ αὐτὸς Ζήνων.

Εν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἀντῆρεν ὁ πατρίκιος Ιλλοῦς ὁ Ισαυρος, ὁ φίλος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος, ὁ ἀναγαγὼν τὸν αὐτὸν βασιλέα Ζήνωνα μετὰ βοηθείας πολλῆς τὴν δευτέραν αὐτοῦ ἐπάνοδον ἀπὸ τῆς Ισαυρίας,

1 ὁ ἔκγονος αὐτοῦ Αλάριχος.] Scr. Ατταλάριχος. Theuderichum enim in regno excepit nepos ejus Athalaricus, Amalaſuenthæ filiæ, & Eutarici filius. Vide Jornand de reb. Getic. cap. 69. Procopium etiam, Gotthicor. l. 1.

2 ὅ ἐστιν, Εξακιονίτης.] Legendum, Εξωκιονίτης, uti ſupra monuimus. Chr. Alexandrini Interpres iſta Atalaricum reſpicere vult: Ego vero ad Theudericum potius referenda exiſtimo, qui quidem Arianus erat: quum Athalaricus, ob ætatem teneram, (octennis enim tantum, ut Procopius Gotthic. l. 1. vel ſaltem vix decennis, ut Jornandes vult, ad regnum evectus eſt) de controverſis fidei Articulis ut parum ſollicitus fuerit, neceſſe eſt.

ὅτε

ὅτε ἔφυγεν ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως βασιλεύων. ὅστις Ἴλλους ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, μετὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ζήνωνος· καὶ ὡς θαῤῥούμενος παρ' αὐτοῦ, καὶ θαῤῥῶν αὐτῷ, ἐβουλεύσατο μετὰ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ὁ Ἴλλους, ὥστε ἐκβληθῆναι τὴν πενθερὰν τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, ἵνα μὴ πάλιν ἐπιβουλεύσῃ ὡς πρότερον. καὶ πέμπει τὸν αὐτὸν Ἴλλον ὁ Ζήνων εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, ἵνα ἐνέγκῃ Λογγῖνον, τὸν ἀδελφὸν Ζήνωνος. καὶ κατελθὼν ὁ αὐτὸς Ἴλλους, ἀπέμεινεν εἰς τὴν Ἰσαυρίαν, γράφων φησὶ Ζήνωνι, ὥστε λαβεῖν αὐτὸν λόγον διὰ Βηρίνης τῆς δεσποίνης, τῆς πενθερᾶς τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος βασιλέως, ὡς φοβούμενος τὸν βασιλέα Ζήνωνα. καὶ ἔπεισε τὴν αὐτὴν δέσποιναν Βηρίναν ὁ βασιλεὺς Ζήνων, ὁ γαμβρὸς αὐτῆς, χάριν τὰ δόξαντα μεταξὺ Ἴλλου καὶ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος, ὥστε κατελθεῖν καὶ δοῦναι Ἴλλου λόγον ἀπαθείας, ὡς φοβουμένου Ζήνωνα, καὶ ἀνενέγκαι αὐτὸν, καὶ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ Λογγῖνον. καὶ κατῆλθεν ἡ αὐτὴ Βηρίνα εἰς τὴν Ἰσαυρίαν· καὶ δεξάμενος αὐτὴν Ἴλλους, ἀπέκλεισεν εἰς καστέλλιον ἐν τῇ Ἰσαυρίᾳ [1] ἔχων βοήθειαν πολλήν· καὶ κελεύσας αὐτὴν διὰ στρατιωτῶν φυλάττεσθαι, καὶ λαβὼν Λογγῖνον, τὸν ἀδελφὸν τοῦ βασιλέως, ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. καὶ ἐγένετο ὁ αὐτὸς Ἴλλους συγκλητικὸς, καὶ ὕπατος, καὶ μάγιστρος, καὶ πατρίκιος, διοικῶν τὴν πᾶσαν πολιτείαν. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ Λογγῖνος, ὁ ἀδελφὸς τοῦ βασιλέως,

cum Imperatore advenisset, consiliis invicem communicatis, Zenonem fidenter hortatus est Illus, uti Socrum suam ex urbe ejiceret; ne deinceps ei, ut antea, insidiaretur. Imperator itaque Illum in Isauriam remisit, uti Longinum fratrem suum inde abduceret. Descendens itaque Illus in Isauriam, commorabatur ibi; Imperatori interim rescribens, velle se per Verinam Augustam, Zenonis Imperatoris socrum, Libellum Indemnitatis à Zenone Imperatore, à quo metuebat sibi, accipere. Suadebat itaque Zeno Verinam Augustam socrum suam in ea de quibus ipse cum Illo consilium habuerat; nempe uti in Isauriam descendens, Illo Libellum Indemnitatis ab Imperatore, quem metuebat, concederet; simul etiam inde eum cum Longino, Zenonis fratre, abduceret. Verina itaque in Isauriam descendens, ab Illo accepta est: qui deinde eam in castrum quoddam Isauricum, à præsidio numeroso custoditum, inclusit. Ipse interim, accepto secum Longino, Imperatoris fratre, Constantinopolim revertitur. Porro autem Illus ad Senatoriam, Patriciamque dignitatem evectus, Consul quoque factus, & Magister, omnem ubique Remp. administravit. Longinus etiam, Imperatoris frater, Consul

1 ἔχων.] Scr. ἔχον.

creatus eſt, & Præſentis Militiæ Magiſter. Hic vero Conſtantinopolitanis quatuor Factionibus ſaltatores quatuor *Emmalos* minores diſtribuit: quippe qui tum fuerunt ſaltatores celebres, veterani admodum erant; quos largitionibus abunde donatos, liberos eſſe juſſit. Praſinis vero Autocyonem quendam Alexandrinum dedit Emmalum, *Caramallum* vocatum: Venetis vero *Chryſomallum* dedit Rhodum quen-

ἐγένετο στρατηλάτης Πραισέντου, καὶ ὕπατος· καὶ παρέσχεν εἰς τὰ τέσσαρα μέρη Κωνσταντινουπόλεως [1] ὀρχιστὰς ἐμμάλους μικροὺς τέσσαρας· ἦσαν γὰρ οἱ ὀρχούμενοι ἐν Κωνσταντινουπόλει εὔφημοι παλαιοί, καὶ ἐποίησεν αὐτοὺς λῦσαι, πολλὰ χαρισάμενος αὐτοῖς. ἔδωκε δὲ τοῖς Πρασίνοις ἔμμαλον τὸν Αὐτοκύονα, τὸν λεγόμενον Καράμαλλον, ἀπὸ Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης· καὶ τὸν Ῥόδον, τὸν λεγόμενον Χρυσόμαλλον, καὶ αὐτὸν Ἀλεξανδρέα, εἰς τὸ

---

1 ὀρχιστὰς ἐμμάλους μικροὺς τέσσαρας] Scr. ὀρχηστὰς ἐμμάλλους; ut infra etiam habemus Χρυσόμαλλον, & Καράμαλλον· quæ omnia à μαλλὸς, *vellus, Coma promiſſa,* compoſita videntur. Verum unde nomina iſta ſaltatoribus, ſive Pantomimis hiſce indita fuerint, libenter ab aliquo ediſcerem, utrum ab Inſignis, ſive Indumenti genere quodam, necne: propria enim eorum nomina hæc non fuiſſe, ex Auctoris verbis ſatis apparet, & quod unicuique eorum vocem ἔμμαλλον attribuit. Caramallum tamen, Pantomimum nobilem, à Scriptoribus variis memoratum invenio: inter quos Apollinaris Sidonius, Carm. 23. ad Conſentium Narbonenſ. hæc habet:

Coram te Caramallus, aut Phabaton,
Clauſis faucibus, & loquente geſtu,
Nutu, crure, genu, manu, rotatu,
Toto in ſchemate vel ſemel latebit.

De altero illo χειρονόμῳ nihil alibi inveni; verum Caramallum hunc ipſum Auctoris noſtri ſaltatriculum fuiſſe facile crediderim hiſce enim ipſis Zenonis Imp. temporibus, quo Caramallus Conſtantinopolim adductus eſt, floruit Apollinaris. Anne hunc etiam intelligat Speuſippus, ad Panaretam Pantomimam ſcribens, apud Ariſtænetum Epiſt. lib. 1. ep. 26. his verbis: ἕνα δὲ μόνον εὐφυῶς μιμουμένη τὸν Καράμαλλον τὸν πάνυ ἁπάντων ἔχεις τὴν μίμησιν ἀκριβῆ, videant Eruditi. Leontius etiam Epigrammatiſta Antholog. lib. 4. Caramallum quendam ὀρχηστὴν hoc celebrat carmine:

Μουσάων δεκάτη, Χαρίτων Καράμαλλε τετάρτη,
Τερπωλὴ μερόπων, ἄστεος ἀγλαΐη.
Ὄμματά σοι, καὶ ταρσὰ ποδήνεμα, καὶ σοφὰ χειρῶν
Δάκτυλα, καὶ μουσῶν κρείσσονα, καὶ Χαρίτων.

De Chryſomallo Saltatore nihil mihi alibi occurrit: Chryſomallam tamen ſaltatriculam quandam habemus, Theodoræ Imperatricis, Juſtiniani uxoris, amicam familiarem, apud Procopium Cæſarienſ. in Hiſtor. Arcan. Χρυσομάλλῳ δὲ αὕτη πάλαι μὲν ὀρχηστρὶς ἐξηγεῖτο, καὶ οὐδὲ τῆς ἑταίρας, &c. Eadem habes apud Suidam: Χρυσομαλλὼ ὄνομα ὀρχηστρίδος, εἶτα ἑταίρας· ἤκμαζεν ἐπὶ Ἰουστινιανοῦ καὶ Θεοδώρας. Saltatorum autem horum uſus erat ad populi oblectationem, ſed præcipue ad ſedandos Factionum tumultuantium frequentiſſimos motus. Diſcimus ex Theodorici Regis ad Agapitum Urb. Præf. epiſtola, apud Caſſiodorum Variar. lib. 1. ep. 32. ubi hæc habentur: *Verum ne poſthac ulla poſſit iterum furioſa contentio provenire, Helladius de medio voluptatem populo præſtaturus introeat; habiturus æqualitatem menſtrui cum cæteris Praſini pantomimus.* Vide & ejuſdem lib. 1. ep. 20. ubi Helladium & Theodorum, Pantomimorum par, populi electioni proponit Theodoricus

τὸ Βένετον· καὶ Ἑλλάδιον, τὸν ἀπὸ Ἐμέζης τῆς πόλεως, εἰς τὸ Ῥούσιον μέρος· ἔδωκε δὲ καὶ τὸν λεγόμενον Μαργαρίτην, τὸν Κατζάμυν, τὸν ἀπὸ Κυζίκου ἐνεγκὼν, τοῖς Λευκοῖς. καὶ ἀπέθετο τὴν δευτέραν αὐτοῦ ὑπατείαν Λογγῖνος.

Ἡ δὲ βασίλισσα Ἀριάδνη, ἡ τοῦ αὐτοῦ Ζήνωνος γυνὴ, δεξαμένη παρὰ τῆς ἰδίας αὐτῆς μητρὸς γράμματα λάθρα, καὶ παρεκάλεσε τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ἵνα ἀπολυθῇ ἀπὸ [1] καστελίου ὅπου ἦν ἀποκεκλεισμένη ἡ δέσποινα Βηρίνα. καὶ εἶπεν αὐτῇ ὁ βασιλεὺς Ζήνων, ἵνα αἰτήσῃ τὸν πατρίκιον Ἴλλουν περὶ αὐτῆς. καὶ μεταστειλαμένη ἡ βασίλισσα Ἀριάδνη Ἴλλουν, ἤτησεν αὐτὸν μετὰ δακρύων, διὰ τὴν αὐτῆς μητέρα Βηρίναν, ἵνα ἀπολυθῇ· καὶ οὐκ ἐπείσθη Ἴλλους, ἀλλὰ λέγει αὐτῇ· "Τί "αὐτὴν ζητεῖς; ἵνα ποιήσῃ πάλιν "ἄλλον βασιλέα κατὰ τοῦ σοῦ ἀνδρός; καὶ πάλιν εἶπεν ἡ Ἀριάδνη τῷ βασιλεῖ Ζήνωνι· "ὅτι, Ἴλλους ἐστὶν εἰς τὸ "παλάτιον, ἢ ἐγώ; καὶ λέγει αὐτῇ ὁ βασιλεὺς, "ὅτι, εἴ τι δύνῃ, πρᾶ-"ξον· ἐγὼ σὲ θέλω. καὶ λοιπὸν ἡ Ἀριάδνη κατεσκεύασε τὸν φονεῦσαι τὸν Ἴλλουν· καὶ ἱππικοῦ ἀγομένου, ὡς ἀνέρχεται διὰ τῶν πυλῶν, ἐπὶ τὸ Δέ-

dam, & ipsum Alexandrinum: Russatis vero, Helladium quendam, Emisenum: Albatis denique *Margaritam* quem vocant, Catzamyn dedit quendam, Cyzicenum. Tum vero Longinus Consulatum suum secundum deposuit.

Ariadna autem Imperatrix, Zenonis uxor, clam acceptis à matre literis, Imperatorem oravit, uti Verina Augusta Castello, ubi conclusa erat, eximeretur. Jubet eam Imperator, uti Patricium Illum super ea re interpellaret. Illum itaque accersitum Regina Ariadna lachrymans obsecravit, uti Verinam matrem suam liberaret. Verum Illus petentem aversatus, "Quare, inquit, Ve-"rinam tibi quæris? an ut, "sublato viro tuo, Imperato-"rem alium sufficiat? Ariadna itaque Imperatorem rursus compellans; "Ergone, in-"quit, Illus iste, an Ego po-"tius in Palatio dominor? Respondens ei Imperator, "Age, dixit, si quid possis, "quid moraris? Ego Tuus "sum. Exinde igitur Ariadna Illo insidias struit: Circensibus autem celebratis, dum ad Decimum per Pulpita transi-

---

cus Rex. Helladius autem iste idem forsan fuerit cum hoc ejusdem nominis saltatriculo, quem Auctor noster infra Russatis à Longino datum fuisse scribit: qui post Zenonem mortuum Romam se recipere potuerit: peregrinum enim eum illuc advenisse apparet ex dicta Theodorici Regis Epistola Cassiodor. Variar. lib. 1. ep. 20. Theodoricus autem Gothus hoc ipso erat tempore: Constantinopoli enim educatus, & à Zenone Imp. filius etiam adoptatus, ab eodem ad Italiam ab Odoacris, ejusque Barbarorum manibus liberandam missus est; quo bello post triennium absoluto, regnum Italiæ longo deinde tempore tenuit: uti testatur Jornandes de Reb. Get. cap. 57. & 59. Vide etiam Paul. Diacon. lib. 16. de Gest. Roman.

1 καστελίου.] Scr. καστελλίου. κάστελλος, & καστέλλιον, pro *Castello* dixere Græci recentiores.

ret Illus, Sporacius quidam Scholarius, ad hoc conductus, gladio caput ejus impetivit, animo eum per medium dissecandi. Illo autem Spatharius forte adstitit; qui supervenientem gladium animadvertens, dextra manu ictum ejus excepit: cujus tamen mucro, ipso in descensu ad Illi caput allisus, dextram ei aurem præcidit: Scholaris autem è vestigio interfectus est. At vero Illum satellites ejus, humeris suis levatum, domum deportabant. Imperator autem, his auditis, juravit se istarum in Illum insidiarum inscium esse: sed fidem ei Illus derogavit. Exinde itaque ei infensus, vindictam meditatus est: melius vero aliquanto sese habens, sinum trajecit, facinus aliquod patrandi animo. Ad extremum vero cum integer esset, & vulnus jam cicatrice obductum esset, Imperatorem adiit, in Orientem ad tempus aliquod secedendi licentiam impetrans: nempe ob aëris, ut ipse præ se ferebat, mutationem; nondum enim, dixit, satis se à vulnere revaluisse. Imperator autem votis annuens, Magistri eum munere liberavit, Militumque in Oriente Magistrum constituit, potestate ei omni concessa. Præterea quo-

κιμον, [1] ἔκρουσεν αὐτῷ ὁ προτεράπεις σχολάριος σπαθίῳ κατὰ τῆς κεφαλῆς, ὀνόματι Σποράκιος, βουλόμενος εἰς δύο αὐτὸν κόψαι· καὶ εὑρέθη [2] ὁ σπαθάριος τοῦ Ἴλλου ἐγγὺς, καὶ προσεσχηκὼς τὸ ξίφος κατερχόμενον τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ χειρὶ ἐδέξατο· καὶ καταπελθοῦσα ἡ ἀρχὴ τοῦ ξίφους εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, ἔκοψε τὸ ὠτίον τοῦ αὐτοῦ Ἴλλου τὸ δεξιόν· καὶ ἐσφάγη ὁ σχολάριος ἐπὶ τὸν τόπον. ὁ δὲ Ἴλλους κουφισθεὶς ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ, ἀπηνέχθη εἰς τὸν ἴδιον αὐτοῦ οἶκον βασταζόμενος. ὁ δὲ Ζήνων ἀκούσας, ἐπωμόσατο λέγων ἀγνοεῖν τὴν κατὰ Ἴλλου κατασκευὴν, καὶ οὐκ ἐπείσθη ὁ Ἴλλους· ἀλλὰ ἔχων τὴν λύπην, περιωδεύετο· καὶ [3] καλλίων ἐσχηκὼς, ἀπῆλθε πέραν, βουλόμενός τι πρᾶξαι· εἰς τέλειον δὲ ὑγιάνας, ἔμεινεν ἔχων τῆς πληγῆς τὴν ὠτειλήν. καὶ εἰσελθὼν πρὸς τὸν βασιλέα Ζήνωνα, ᾔτησεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν ἀνατολὴν ἀπολυθῆναι πρὸς ὀλίγον χρόνον, διὰ τὸ τοὺς ἀέρας, φησὶν, ἀλλάξαι, ἐπειδὴ ἠσθένει ἀπὸ τῆς πληγῆς. ὁ δὲ βασιλεὺς Ζήνων πεισθεὶς, διεδέξατο αὐτὸν ἐκ τῆς ἀρχῆς τοῦ μαγίστρου, καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, δοὺς αὐτῷ πᾶσαν ἐξουσίαν. καὶ αὐτὸς δὲ Ἴλλους ᾔτησεν αὐτὸν λαβεῖν μεθ' ἑαυτοῦ, πρὸς θεραπείαν

1 ἔκρουσεν αὐτῷ ὁ προτεράπεις σχολάριος] Leg. *αὐτόν*. *Scholarios* vero, sive *Scholares* dictos fuisse militum manipulos quosdam, ad Imperatoris, & Palatii custodiam destinatos, non est, post tam multas doctorum virorum de hac re observationes, quod ego hic monerem.

2 ὁ σπαθάριος τοῦ Ἴλλου.] σπάθη, & σπαθίον, *Spatha*, sive *Ensis* est: inde σπαθάριος, *ensifer*, *satelles*: ubique occurrit apud recentiores tum Græcos, tum Latinos.

3 καλλίων.] Scr. καλλίον.

τ̃ Αυγέςας, τ̃ πατρίκιον Λεόντιον, τ̃ Παυλίνης, εἰς τὸ δοῦναι αὐτῷ τ̃ δέσποιναν Βηρεῖναν, τ̃ μητέρα τῆς βασιλίσσης Αριάδνης, ἵνα ἀναγάγη αὐτὴν ἐν Κωνςαντινεπόλει. ἤτησε δὲ τ̃ βασιλέα ὁ αὐτὸς Ιλλες λαβεῖν καὶ ἄλλες συγκλητικὲς, πρὸς ἰδίαν ὑπόληψιν· καὶ παρέσχεν αὐτῷ. [1] καὶ κατῆλθεν ὁ πατρίκιος Ιλλες, λαβὼν μεθ' ἑαυτῦ τ̃ πατρίκιον Λεόντιον, καὶ τὲς ἄλλες συγκλητικές· καὶ κατῆλθεν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ποιήσας ὀλίγον χρόνον, [2] χαρισάμενος αὐτοῖς πολλὰ, ἐξῆλθεν ἐπὶ τ̃ Ισαυρείαν· καὶ κατεναγαγὼν τὴν δέσποιναν Βηρεῖναν ἀπὸ τ̃ καςελλίε, ἐποίησεν αὐτὴν ςέψαι βασιλέα, εἰς τ̃ ἅγιον Πέτρον, ἔξω τ̃ πόλεως Ταρσῦ τ̃ Κιλικίας, τ̃ πατρίκιον Λεόντιον, πείσας αὐτὸν ςεφθῆναι, ὄντα ἄνδρα ἐλεύθερον. καὶ ἐποίησεν ἡ αὐτὴ Βηρίνα θείας κελεύσεις κατὰ πόλιν, καὶ σάκρας πρὸς τὲς ἄρχοντας, καὶ πρὸς τὲς ςρατιώτας, ὥςε δέξασθαι αὐτὸν, καὶ μὴ ἐναντιωθῆναί τινα, γράψασα δὲ σάκραν ἔχεσαν πολλὰ κακὰ περὶ Ζήνωνος. καὶ ἐβασίλευσεν ἐν Αντιοχείᾳ ὀλίγας ἡμέρας.

Καὶ γνὲς Ζήνων ὁ βασιλεὺς, ἔπεμψε βοήθειαν πολλὴν, καὶ ςρατηλάτην Ιωάννην τ̃ Σκύθην. καὶ ἀκέσας Λεόντιος, καὶ Ιλλες, καὶ οἱ μετ' αὐτῦ,

que Illus Leontium Patricium Paulinæ F. dari ſibi comitem petiit; nempe cui Verinam Auguſtam, Ariadnæ Imperatricis matrem, traderet Conſtantinopolim deducendam. Quin & ab Imperatore etiam licentiam petivit, itineris comites alios, quos ipſe voluit, ex Senatu delegendi: Hoc etiam ei conceſſit Imperator. Illus itaque, adjunctis ſibi Leontio Patricio, aliiſque ex Senatoribus, Antiochiam magnam contendit: ubi ad tempus exiguum commoratus, multaque civibus largitus, inde in Iſauriam ducit iter. Ubi Verinam Auguſtam ex caſtro educens, ſtatim hoc ei negotium dedit, uti Leontium Patricium (quem ad hoc, utpote virum liberum, adduxerat) Diademate inſigniret. Quod & factum eſt, ad templum D. Petri, extra Tarſum Ciliciæ ſitum. Quin & Verina, Edictis Imperatoriis, *Sacriſque* ubique per Imperium emiſſis; à Præfectis undique, & militibus poſtulavit, uti nihil obnitentes, Leontium Imperatorem ſuum agnoſcerent. Sed & *Sacram* etiam quandam, opprobriis in Zenonem refertam, divulgavit. Paucis itaque diebus Antiochiæ imperavit Leontius.

Imperator vero Zeno, his auditis, ingentem adverſus eos exercitum emiſit, ſub ductu Joannis Scythæ. Quod ubi Leontio, Illo, cæteriſque eorum conſciis, notum fuit; in Papy-

1 καὶ κατῆλθεν ὁ πατρίκιος Ιλλες.] Mallem, καὶ ἀπῆλθεν.

2 χαρισάμενος αὐτοῖς πολλά.] καὶ, vel δὲ, alicubi deſiderari videtur.

rium Castellum omnes, una cum Verina, se receperunt: Ubi Verina, naturæ concedens, diem suum obiit. Pamprepius vero quidam, ob [Castelli] proditionem meditatam, in summa ejus parte occisus est, cadavere ejus in montes projecto. Illus vero, & Leontius, obsidione cincti, capti sunt. Dumque in itinere sunt ad Seleuciæ Isauriæ Præfectum, ob maledicentiam suam capite multati sunt. Capita vero eorum, Constantinopolim delata, ad D. Cononem in opposito litore Syceno, turbis interim innumeris ad spectaculum concursitantibus, à Zenone contis affixa sunt.

Ejusdem sub Imperio Perozes Persis regnavit, quo tempore etiam Prasini tumultus Antiochiæ maximos excitarunt, Judæis ad unum omnibus internecioni datis. Quod in Theodoro Orientis Comite non ferens Imperator, eum di-

[1] καὶ ἀνῆλθαν μετὰ Βηρίνης [2] εἰς τὸ Παπύρις καστέλλιον· καὶ Βηρίνα μὲν ἰδίῳ θανάτῳ τελευτᾷ. Παμπρέπιος δέ τις, ὡς προδότης, μετ' αὐτῶν ὢν, ἐσφάγη ἄνω, καὶ ἐρρίφη τὸ λείψανον αὐτοῦ εἰς τὰ ὄρη. Ἰλλοῦς δὲ, καὶ Λεόντιος, φοσσατευθέντες παρελήφθησαν. [3] καὶ πρόοδον δεδωκότες παρὰ τῷ ἄρχοντι Σελευκείας τῆς Ἰσαυρίας, ἀπὸ δυσφημίας ἀπεκεφαλίσθησαν· καὶ αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν εἰσηνέχθησαν Ζήνωνι ἐν Κωνσταντινουπόλει, εἰς κόντον πεπηγμέναι· καὶ πολὺς ὄχλος ἀπίει θεωρῶν αὐτάς· ἦσαν γὰρ ἀπενεχθεῖσαι πέραν ἐν Σύκαις, ἐπὶ τὸν ἅγιον Κόνωνα.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐβασίλευσε Περσῶν Περόζης· πολλὰς δὲ ταραχὰς, καὶ φόνους ἐν τῷ αὐτῷ καιρῷ ἐποίησαν οἱ Πράσινοι ἐν Ἀντιοχείᾳ· ἐφόνευσαν γὰρ, φησὶν, Ἰουδαίους, μηδενὸς φειδόμενοι. καὶ διεδέχθη ὁ τότε κόμης τῆς ἀνατολῆς Θεόδωρος, [4] ἀγανακτηθεὶς· καὶ εἰρήνευσαν τὰ

1 κ. ἀνῆλθαν μετὰ Βηρίνης] καὶ omnino redundat.

2 εἰς τὸ Παπύρις καστέλλιον.] Evagrius Eccles. Hist. lib. 3. cap. 27. rebelles hosce πρὸς τὸ Παπιρίου λεγόμενον φρούριον se contulisse scribit. Jornandes etiam de Regn. Success. castellum hoc Papyrium vocat: *Additoque supersolito Isaurus dono, omnes simul conspirant contra Zenonem, cujus thesauris in Papyrio castello munitissimo repertis desæviunt.* Marcellinus item: *Leontius interrex, & Illus Tyrannus in Papyrio Isauriæ castello capti decollatique sunt.* Forte itaque Auctor noster scripserit, εἰς τὸ Παπύριον καστέλλιον.

3 Κ. πρόοδον δεδωκότες &c.] Locum hunc pessime suspectum habeo, nec video quinam sensus clarus inde elici poterit: doctis itaq; enucleandum permitto.

4 ἀγανακτηθεὶς.] Vocabulum hoc à nostro frequenter usurpatur, diciturque de eo qui in iram, sive offensam alicujus incidit. Ut lib. 18. μηνὶ Ἰουνίῳ ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ ἐδέχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, Βιγίλιος, ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ ἀγανακτηθεὶς, καὶ προσφυγὼν χρηματίζων εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον &c. Exempla passim occurrunt. Quod autem hoc loco dicit, ἦν ἀγανακτηθεὶς, ad finem ejusdem lib. 18. inquit, ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν, de Belisario verba habens: καὶ ἀμφοτέρων συγχυθέντων, &c. κατὰ τὸν Βελισαρίου τοῦ πατρικίου· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν.

δημοτικά.

δημοτικά. καὶ ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ζήνωνι τὸ γενόμενον ὑπὸ τῶν Πρασίνων πρὸς τοὺς Ἰουδαίους ἀσέβημα· καὶ ἠγανάκτησε κατὰ τῶν Πρασίνων τῶν ἐν Ἀντιοχείᾳ, λέγων· "Διὰ τί "τοὺς νεκροὺς μόνον τῶν Ἰουδαίων ἔκαυ-"σαν; ἐχρῆν γὰρ αὐτοὺς καὶ τοὺς ζῶν-"τας Ἰουδαίους καῦσαι. καὶ ἐσιωπήθη τὸ πρᾶγμα.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐρωτήσας Μαυριανὸν τὸν σοφώτατον κόμητα, ὅστις πολλὰ αὐτῷ προέλεγεν, (ἦν γὰρ καὶ μυστικά τινα εἰδὼς) "καὶ τίς μετ' αὐτὸν βασιλεύει; προ-"εῖπεν, ὅτι, καὶ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ, "καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ [1] διαδέ-"χεταί τις ἀπὸ Σιλεντιαρίων. [[2] καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ζήνων, συνέσχε τὸν πατρίκιον Πελάγιον, τὸν ἀπὸ Σιλεντιαρίων] πληρώσαντα, καὶ ἐλθόντα εἰς τὴν τοῦ πατρικίου ἀξίαν, ἄνδρα σοφόν· [3] ἐκέλευσε, δημεύσας, φυλάττεσθαι· ὅντινα νυκτὸς οἱ φυλάσσοντες ἔπνιξαν, καὶ ἔρριψαν εἰς θάλασσαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως. καὶ ἀκούσας τοῦτο ὁ ἔπαρχος τῶν πραιτωρίων Ἀρκάδιος, ἐλοιδόρει τὸν βασιλέα Ζήνωνα, διὰ Πελάγιον· καὶ ἦλθεν εἰς

gnitate exuit; Tumultusque inde in populo consopitus. Imperator autem Zeno certior factus de eo quod à Prasinis in Judæos patratum fuerat, iratus eis, "Quorsum, inquit, Ju-"dæos mortuos tantum igni-"bus mandarunt, quos etiam "vivos concremare oportuit? Res vero inde silentio sepulta est.

Idem vero Imperator Zeno Maurianum Comitem, virum sapientissimum, (qui multa ei prædixerat; norat enim occulta quædam Mysteria) interrogavit; "Quis post se impera-"turus esset? Respondit ille; "Imperium simul, & uxorem "tuam accipiet quidam ex Si-"lentiariis. [Hoc audito, Imperator comprehendit Pelagium Patricium, qui jam olim Silentiariorum] gradum supremum ascenderat, & ad dignitatem Patriciam provectus fuerat, virum sapientem: bonisque ejus publicatis, ipsum custodiæ tradidit. Hunc vero, Imperatoris ipsius ex mandato, Custodes per noctem strangularunt, corpusque in mare projecerunt. Arcadius autem Prætorio Præfectus ubi hoc audierat, Imperatorem ob

1 διαδέχεταί τις ἀπὸ Σιλεντιαρίων.] Verba hæc sonant, ac si Anastasius Silentiarii officio dudum functus fuisset: quomodo etiam invenimus ὁ ἀπὸ ὑπάτων, ἀπὸ νοταρίων, de eis scilicet dictum, qui muneribus istis jamiam defuncti sunt: quod & proprie etiam in sequentibus dictum est de Pelagio Patricio, qui Silentiariorum gradus omnes prætervectus, ad Patriciam jam dignitatem ascendisset. Omnes tamen Scriptores alii eum ex Silentiario Imperatorem salutatum tradunt. Vide Marcellin. Zonar. Cedren. Chr. Alex. Victor. Tununens. alios.

2 καὶ ταῦτα ἀκούσας &c.] Quæ uncis inclusa sunt, ex Chr. Alex. supplevimus, qui hæc ipsa ex nostro, vel uterque ex tertio quodam, transcripsit.

3 ἐκέλευσε, δημεύσας, φυλάττεσθαι.] Chr. Alex. habet, καὶ δημεύσας αὐτὸν ἐκέλευσε φυλάττεσθαι rectius; καὶ enim particula apud nostrum desideratur.

Pela-

Pelagii cædem conviciis inſectatus eſt: quod ubi ad Zenonis aures perveniſſet, juſſit illum, ſimulac palatium ingrederetur, occidi. Hoc ubi reſcierat Arcadius, cum ab Imperatore accerſitus Eccleſiam pertranſiret, ex curru deſcendens, ſimulavit velle ſe precari: Eccleſiamque Magnam Conſtantinopoli ingreſſus, ibi manſit, à morte ſic liberatus; bonis interim ejus omnibus à Zenone Imperatore publicatis. Non multo autem poſt temporis Imperator Zeno, Dyſenteria correptus, fato ſuccubuit, annos natus LX, & menſes IX, Aprilis die IX, Æræ Antiochenæ anno DXXXIX, Indictionis XIV.

Ab Adamo igitur, aduſque Zenonis exitum, anni ſunt MMMMMDCCCCXXCIII.

τὰς ἀκοὰς Ζήνωνος, καὶ ἐκέλευσεν εἰσερχόμενον εἰς τὸ παλάτιον σφαγῆναι. ὁ δὲ Ἀρκάδιος μαθὼν τοῦτο, ὡς μετεστάλη ἀπὸ τοῦ βασιλέως, [1] παρερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας, ἐποίησεν ὡς θέλων εὔξασθαι· καὶ κατελθὼν ἐκ τοῦ ὀχήματος, εἰσῆλθεν εἰς τὴν μεγάλην ἐκκλησίαν Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἔμεινεν ἔσω, καὶ ἐῤῥύσθη θανάτου. καὶ ὡς ἔστιν ἐκεῖ, ἐδήμευσεν αὐτὸν ὁ βασιλεὺς Ζήνων. μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν [2] δυσεντερείᾳ ληφθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ζήνων ἐτελεύτησεν, ὢν ἐνιαυτῶν ξʹ, καὶ μηνῶν θʹ, μηνὶ Ξανθικῷ θʹ, ἔτους κατὰ Ἀντιόχειαν φλθʹ, ἰνδικτιῶνος ιδʹ.

Ἔστιν οὖν ἀπὸ Ἀδὰμ, ἕως τῆς τελευτῆς Ζήνωνος βασιλέως, ἔτη ͵εϡπγʹ.

1 παρερχόμενος ἀπὸ τῆς ἐκκλησίας.] Mallem διὰ τῆς ἐκκλ. uti habet Chr. Alex.

2 δυσεντερίᾳ ληφθείς.] Ita etiam Chr. Alex. Evagrius tamen Zenonem Imp. Comitiali morbo correptum diem ſuum obiiſſe perhibet: τοῦ Ζήνωνος τοίνυν ἄπαιδος τελευτήσαντος ἐπιληψίας νόσῳ μετὰ ἕβδομον καὶ δέκατον ἔτος τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἤλπισε μὲν Λογγῖνος &c. Cedrenus tamen eum miro quodam modo ſublatum perhibet.

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ Ιϛ'.

ΧΡΟΝΩΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVI.

De Temporibus ANASTASII IMPERATORIS.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ζήνωνος ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Αναστάσιος ὁ Δίκορος, ὁ Δυῤῥαχηνὸς, ὁ ἀπὸ τῆς νέας Ηπείρου, ἀπὸ Σιλεντιαρίων, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Ολυβρίου τοῦ υἱοῦ Αρεοβίνδου· ὅστις ἐβασίλευσεν ἔτη κζ', καὶ μῆνας γ', στεφθεὶς ἐν μηνὶ Απριλλίῳ, τῇ ἁγίᾳ πέμπτῃ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος. καὶ ἠγάγετο Αριάδνην, τὴν τοῦ Ζήνωνος τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλεύσαντος γενομένην γυναῖκα. ἦν δὲ μακρὸς πάνυ, κοντόθριξ, εὔστολος, στρογγυλόψις, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, [1] ἐν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἔχων τὴν κόρην γλαυκὴν,

ZENONEM excepit in Imperio diviniſſimus Anaſtaſius Dicorus, qui ex Silentiariis fuerat, ex Dyrrachio Novæ Epiri oriundus, Conſule Olybrio, Ariobindi filio. Inauguratus eſt menſe Aprili, feria ſancta v magnæ Hebdomadæ; duxitque in uxorem Ariadnam, Zenonis deceſſoris ſui viduam: Imperavit autem annos XXVII, & menſes tres. Erat hic ſtatura valde procera, capillitio brevi, decorus, facie rotunda, capite, mentoque ſubcaneſcentibus, oculorum pupilla dextra cæſia, ſiniſtra vero nigricante,

1 Εν τῷ δεξιῷ ὀφθαλμῷ ἔχων τὴν κόρην γλαυκήν.] Eandem Anaſtaſii τοῦ δικόρου appellati cauſam aſſignat Zonaras, licet ſingulo oculo colorem ſuum aſſignando

gricante, oculis nihilominus pulcherrimis; barbam vero frequenter tondebat.

Hic Imperator factus Prætorio Præfectum constituit Hierium Patricium; qui Calliopium, cognatum suum, Orientis Comitem designavit. Hic vero ad Principatum evectus, cum adversus eum insurgerent Prasini Antiochenses, fuga salvus evasit. Hoc audito, Hierius Præfectus Imperatori rem detulit: qui statim Orientis Comitem designavit Constantium Tarsensem, concessa etiam ei in omnes potestate plena; ex eo quod Prasini Antiochiæ dominantes, in Præfectos frequenter insurgerent. Illud igitur in populo Antiochensi Constantius egit, ut Magistratibus suis deinceps morem gererent. Annus erat Æræ Antiochenæ DXLIII.

At vero Imperator Russatis Constantinopolitanis admodum studebat; Prasinos vero, & Venetos, tumultuantes ubique compescuit.

Audito autem quod Isauri, in regione ipsorum copiis collectis, tyrannidem sibi arripere in animo haberent; adversus eos arma movit, missis in expeditionem hanc, cum copiis Scythicis, Gothicis, & Bessicis, Joanne cognomine Gibbo, Præsentis Militiæ Magistro; & Diogeniano Patri-

καὶ ἐν τῷ ἀριστερῷ μέλαιναν, τελείους ἔχων ὀφθαλμοὺς, τὸ δὲ γένειον αὐτοῦ πυκνῶς ἐκείρετο.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐποίησεν ἔπαρχον πραιτωρίων τὸν πατρίκιον Ἱέριον· ὅστις ἐποίησε κόμητα ἀνατολῆς Καλλιόπιον, τὸν ἴδιον συγγενέα. καὶ ὡς ἄρχει, ἐπῆλθον τῷ αὐτῷ Καλλιοπίῳ οἱ Πράσινοι Ἀντιοχείας ἐν τῷ πραιτωρίῳ· καὶ φυγὼν διεσώθη. Τοῦτο δὲ γνοὺς ὁ ἔπαρχος Ἱέριος, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ Ἀναστασίῳ· καὶ εὐθέως προηγάγετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς κόμητα ἀνατολῆς Κωνστάντιον τὸν Ταρσέα, δοὺς αὐτῷ ἐξουσίαν [1] κατὰ πάσης ζώνης, ἐπειδὴ τὸ Πράσινον μέρος Ἀντιοχείας δημοκρατοῦν, ἐπήρχετο τοῖς ἄρχουσιν· ὅστις Κωνστάντιος, ἐποίησε τὸν δῆμον Ἀντιοχείας εἴκειν κελεύσμασιν ἀρχόντων, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν φμγʹ.

Ἐφίλει δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὸ Ῥούσιον μέρος Κωνσταντινουπόλεως, τοῖς δὲ Πρασίνοις, καὶ Βενέτοις πανταχοῦ ἐπεξήρχετο στασιάζουσιν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀκούσας ὅτι συνάγονται οἱ Ἴσαυροι εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν, τυραννῆσαι βουλόμενοι, εὐθέως ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν· καὶ ἐπολέμησεν αὐτοῖς πέμψας στρατηγοὺς Ἰωάννην, τὸν ἐπίκλην κυρτὸν, στρατηλάτην Πραισέντου, καὶ Διογενιανὸν τὸν πατρίκιον, τὸν συγ-

---

assignando à Nostro discrepet. Zonaras enim hæc habet: δίκορος δ' ἐκαλεῖτο ὁ Ἀναστάσιος, ὅτι ἀνομοίας ἀλλήλαις εἶχε τὰς κόρας τῶν ὀφθαλμῶν· τῇ μὲν γὰρ ἦν τὸ χρῶμα μελάντερον, ἡ δὲ λαιὰ πρὸς τὸ γλαυκότερον ἐχρωμάτιστο.

1 κατὰ πάσης ζώνης] Suspicor scribendum, ζωῆς.

γενέα

γγενέα τῆς Αὐγούστας, καὶ ἄλλους, μετὰ πλήθους Σκυθῶν, καὶ Γοτθικῆς, καὶ Βεσσικῆς χειρός. καὶ ἀνήλωσε τοὺς αὐτοὺς Ἰσαύρους, καὶ ἀπώλεσε τὴν χώραν αὐτῶν, καὶ τὰς πόλεις αὐτῶν κατέστρεψε, καὶ πυρίκαυστα ἐποίησε τὰ καστέλλια αὐτῶν, λαβὼν αἰχμαλώτους τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν, εἰς τὴν αὐτῶν τυραννίδα, Λογγῖνον, τὸν ἀπὸ μαγίστρων, τὸν φαλακρὸν, καὶ Ἀθηνόδωρον τὸν νεώτερον, [1] καὶ Λογγινίνην τὸν χωλὸν, [2] καὶ Κόνωνα τὸν Φουσκιανοῦ, τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας· ὁ δὲ Λογγινίνης πρῶτος ἀπώλετο ἐν τῇ συμβολῇ τοῦ πολέμου, [3] ὅτε ὑπλιώτησαν ἀλλήλοις τὰ ἐξέρκετα εἰς τὸ Κοτιάειον, πόλιν τῆς Φρυγίας, ἐκεῖ ἐσφάγη· καὶ μετ' αὐτὸν Κόνων ὁ Φουσκιανοῦ, λόγχῃ βληθεὶς, ἔπεσε. καὶ τραπέντες οἱ Ἴσαυροι εἰς φυγὴν, συνελήφθησαν τότε καὶ οἱ λοιποὶ ἔξαρχοι ζῶντες· καὶ ἀπεκεφαλίσθησαν, καὶ ἀνηνέχθησαν αἱ κεφαλαὶ αὐτῶν πρὸς αὐτὸν Ἀναστασίῳ βασιλεῖ. καὶ μετὰ τὴν αὐτὴν νίκην ἔδωκε δωρεὰς τοῖς ὑποτελέσι πᾶσι, τοῖς ὑπὸ τὴν αὐτοῦ βασιλείαν.

Ὁ δὲ θειότατος βασιλεὺς Ἀνα-

cio, Augustæ cognato, aliisque ducibus. Hi vero Isauros istos profligarunt; & regionibus eorum vastatis, eversis etiam urbibus, Castellisque ignibus absumptis, Rebellionis etiam istius Duces primarios, Longinum nempe Calvum, Exmagistrum, Athenodorum Juniorem, Longininem Claudum, & Cononem Fusciani F. Exepiscopum Apamensem, [aut occiderunt, aut] captivos abduxerunt. Primus itaque Longinines, ad Cotyæum, urbem Phrygiæ, ubi exercitus inter se commissi primum conflictati sunt, ipso in congressu occisus periit. Post quem Conon, Fusciani F. cecidit, hasta transfixus. Cæteri autem Duces, Isauris in fugam versis, vivi comprehensi sunt, capiteque multati; capitibus eorum ad Anastasium Imperatorem deportatis: qui hac victoria potitus, omnibus per Imperium Tributariis munera transmisit.

Divinissimus autem Imperator Anastasius tributum au-

1 καὶ Λογγινίνην τὸν χωλόν.] Lilingis iste à Marcellino dictus est: *Dum bellum paratur Isauricum, dumque Isaurici imperium sibi vindicare nituntur, in Phrygia juxta Cotciaum civitatem, unde confluunt, Lilingis, segnis quidem pedes, sed eques in bello acerrimus à Romanis primus in prælio trucidatus*: &c.

2 καὶ Κόνωνα τὸν Φουσκιανοῦ τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας] Cononem hunc τὸν ἀπὸ ἐπισκόπων Ἀπαμείας ideo vocat Auctor, quia Episcopali functione militari munere commutata, Longino Isauro, Isaurus & ipse belli hujus socium sese adjunxerat: vide Evagr. Histor. Eccles. lib. 3. cap. 35. & Nicephor. lib. 16. cap. 36. Conon vero iste & Longinines, sive Lilingis, de quo supra, inter captivos numerandi non sunt; proximis enim verbis prælio eos cecidisse scribit Auctor noster: in versione itaque nostra verba hæc, [*aut occiderunt, aut*] omnino supplenda judicavimus, quo Auctoris mentem clariorem redderemus.

3 ὅτε ὑπλιώτησαν.] Forte scribendum, ὅτε γοῦν ὁπλιώτησαν sensus enim aliter claudicare videtur.

reum, pro singulis jugis per imperium, pendendum instituit: ne scilicet ab Exactoribus, in specie, militibus in victum erogandum, colligeretur.

Eodem Imperante, qui ex Prasinis erant in populo Constantinopolitano, ipsum inter Circensia rogarunt, uti qui ob lapides in Circo jactos à Præfecto urbis comprehensi fuerant, vinculis liberarentur. Imperator votis eorum haud annuens, etiam eis irascebatur; jussitque, uti miles eos adoriretur. Coortus inde ingens in populo tumultus; turbaque adversus Excubitores descendente, ubi ad sedem Imperatoriam perventum fuisset, in Imperatorem ipsum lapis emissus est. Surgens autem Imperator, ictum declinavit. Videntes itaque Excubitores hominis audaciam, impetu in illum facto, membratim conciderunt; qui sic animam edidit. Popelius

σείτιον [1] ἐποίησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰάγων τοῖς συντελεσταῖς πᾶσι, διὰ τὸ μὴ ἀπαιτεῖσθαι τὰ εἴδη, [2] καὶ διαστρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας οἱ δῆμοι Κωνσταντινουπόλεως τῶν Πρασίνων, ἱππικοῦ ἀγομένου, παρεκάλουν τὸν βασιλέα ἀπολυθῆναί τινας, συσχεθέντας παρὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, ὡς [3] λιθοβολίσαντας· καὶ οὐ παρεκλήθη ὑπὸ τοῦ δήμου ὁ αὐτὸς βασιλεύς, ἀλλὰ ἀγανακτήσας [4] ἐκέλευσεν ἄρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν, καὶ ἐγένετο μεγάλη ἀταξία. καὶ κατῆλθον οἱ δῆμοι κατὰ τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ ἐλθόντες ἐπὶ τὸ κάθισμα, ἔρριψαν λίθον κατὰ τοῦ βασιλέως· καὶ ἀναστὰς ὁ βασιλεύς, ἐξέφυγε τὸν λίθον. καὶ θεασάμενοι οἱ ἐξκουβίτορες [5] τὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν, ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ, καὶ ἔκοψαν αὐτὸν κατὰ μέλος· καὶ οὕτως ἀπέδωκε τὴν ψυχήν. ὁ δὲ δῆμος [6] θενωθεὶς

1 ἐποίησε χρυσοτέλειαν τῶν ἰούγων.] Χρυσοτέλεια τῶν ἰούγων auri quantitas quædam, pro jugeris singulis per imperium à Vectigalibus pensa fuisse videtur. De Tributo hoc, vide Evagr. Histor. Eccles. lib. 3. cap. 42. & Nicephor. lib. 16. cap. 44. Justiniani temporibus quandoque in specie, quandoque auro, pro loci cujusque consuetudine, pendebatur; ut apparet ex ejusdem Novell. XVII. Ἀναγκάσεις δὲ τοὺς δημοσίους πράκτορας, ἤτοι τοὺς ἀπαιτητάς, ἐν ταῖς ἑαυτῶν ἀποχαῖς φανερὰ ποιεῖν ἅπαντα ἐφ' οἷς αὐτὰ διδόασι, τουτέστι τόπερ ποσὸν τῶν ζυγοκεφάλων, ἢ ἰούγων, ἢ ἰουγαλίων, ἢ ὁπωσδήποτε ἂν αὐτὰ κατὰ χώραν καλοῖεν, καὶ ὑπὲρ τίνων αὐτὰ καὶ ποίων χωρίων ἀπαιτοῦσι, καὶ τὸ τῶν διδομένων ποσόν, εἴτε ἐν εἴδεσιν, εἴτε ἐν χρυσίῳ.

2 καὶ διαστρέφεσθαι ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν.] Novum prorsus locutionis genus; pro, [illegible] ὑπὸ τῶν στρατιωτῶν, sive, ἢ ἀπ' αὐτῶν διατρέφεσθαι τοὺς στρατιώτας, aut quo simili.

3 λιθοβολίσαντας.] Scr. λιθοβολήσαντας.

4 ἐκέλευσεν ἄρμα κατ' αὐτῶν ἐξελθεῖν.] τὸ ἄρμα, & τὰ ἄρματα plurali numero apud recentiores frequentissime occurrunt: hoc tamen loco ἄρμα pro *Exercitu*, seu, *Militibus armis instructis*, ponitur.

5 τὴν τοῦ ἀνδρὸς τόλμαν.] Unum reliquis omnibus audaciorem hic innuere videtur Auctor: & quidem, Maurum, hunc dictum ait Chr. Alexandrini Auctor, his verbis: ἐν οἷς εἷς Μαῦρος ἔρριψεν ἐπάνω τοῦ βασιλέως· καὶ ἐξέφ. &c. quæ verba apud nostrum desiderari videntur.

6 θενωθείς.] Mallem στενωθείς, uti habet Chron. Alex.

ἔβαλε

ἔβαλε πῦρ εἰς τὴν λεγομένην Χαλκῆν τοῦ Ἱππικοῦ, καὶ ὁ ἔμβολος ἐκαύθη ἕως τοῦ βασιλικοῦ καθίσματος, καὶ ὁ ἔμβολος δὲ ὁ δημόσιος ἕως τοῦ Ἐξαΐππίου, καὶ τοῦ φόρου Κωνσταντίνου ἅπας καυθεὶς κατηνέχθη, πανταχῆ διακοπῶν γινομένων. Πολλῶν δὲ συσχεθέντων καὶ τιμωρηθέντων, ἐγένετο ἡσυχία, [1] προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως Πλάτωνος, ὃς ὑπῆρχε πάτρων τοῦ Πρασίνου μέρους.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνεφάνη τὶς ἀνὴρ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ὢν ἀπὸ πόλεως Ἀμίδης, ὀνόματι Ἰωάννης Ἰσθμέος, [2] χειμευτὴς ὑπάρχων, καὶ φοβερὸς ἐπιθέτης· καὶ λάθρα εἰσήρχετο εἰς τὰ ἀργυροπρατεῖα, καὶ ὑπεδείκνυεν αὐτοῖς χεῖρας ἀνδριάντων, καὶ πόδας χρυσοῦς, [3] καὶ ἄλλα ζῶδα, λέγων ὅτι [4] θησαυρὸν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὄβρυζα ηὗρον, καὶ ἐκ τούτου ἠπάτησε πολλούς, [5] καὶ ἐκόμβωσε πολλὰ χρή-

autem in angustias redactus, ignes in Circi Chalcam, quam vocant, injecit; unde Porticus, usque ad sedem Imperatoriam, conflagravit. Porticus item Publica, Hexaippum usque, & Constantini Forum, tota in cineres versa, corruit, cædibus undique factis. Plurimis autem comprehensis, & punitis, turba demum conquievit: at non, nisi Platone quodam, Prasinorum Patrono, ad urbis Præfecturam provecto.

Eodem Imperante, prodiit Antiochiæ Joannes quidam Isthmeus, Amidensis Chemista, & impostor insignis. Vafre hic Argentariorum officinas ingressus, obtulit illis statuarum manus, pedesque, totos aureos; imagunculas etiam alias; dicendo se Thesaurum reperisse, simulachris hujusmodi obryzis refertum. Hisce malis artibus fucum plurimis fecerat, pecuniasque abunde sibi corraserat: quem

1 προαχθέντος ἐπάρχου πόλεως] Chr. Alexandrini Interpres hæc vertit, *Producto urbi Præfecto* &c. male. Cæterum textus ipsius lacuna ex hoc nostri loco suppleri potest.

2 χειμευτὴς ὑπάρχων.] Ita etiam Cedrenus: τότε καὶ ἀνήρ τις χειμευτὴς, ἐκ τῆς χείμης τεχνῶν, &c. utrobique per ει dipthongum. Salmasius tamen Plinian. Exercit. in Solin. per η scribendum contendit.

3 καὶ ἄλλα ζῶδα.] Scr. ζώδια, uti ipse etiam infra habet. Cedrenus legit, καὶ ἕτερα εἴδη χρυσᾶ. ζώδια vero hoc loco Idola, vel Imagunculas significat.

4 θησαυρὸν γέμοντα τοιαῦτα ζώδια ὄβρυζα.] Ita etiam infra habemus, καὶ ἐγέμωσεν αὐτὰ Οὐννικῆς καὶ Γοτθικῆς χειρός. Verum ista ἀσύστατα sunt: dicendum, γέμοντα τοιούτων ζωδίων ὀβρύζων.

5 καὶ ἐκόμβωσε πολλὰ χρήματα.] Infra habemus, καὶ ἐκόμβωσε καὶ ἐκεῖ πολλοὺς ἀργυροπράτας. à κόμβος, κομβόω formatur. Κόμβος vero habemus apud Jo. Mours. Glossar. Græco-barb. qui tamen non explicat. Hesychio κόμβος, est, κόσυμβος, ἔκπωμα, *Nodus, Poculum*: *Crumenam* quoque quandoque significare ex eodem colligere licet, unde Κομβολύτης, βαλαντιοτόμος, *Crumeniseca*, apud eundem. κομβώσασθαι tamen idem reddit στολίσασθαι, *Vestire, ornare*: quo sensu etiam occurrit 1 Pet. 5. 5. Πάντες δὲ ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι, τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε. Hoc Auctoris nostri loco κομβόω, *Emungo, malis artibus lucrifacio*, sonare videtur.

ideo Antiochenses *Bagulam* appellarunt, id est, versutissimum Impostorem. Inde vero Constantinopolim, clam omnibus, profectus, multos etiam ibi Argentarios emunxit: unde & Imperatori ipsi demum innotuit. Comprehensus autem, & coram eo adductus, frænum equestre, cum curcuma ex auro solido, & Margaritis intertexta, ei obtulit. Quod Anastasius Imperator manu accipiens; "At mihi, inquit, "haud impones. Itaque ad Petras eum relegavit; ubi diem suum obiit.

Eodem tempore, Anastasio Imperatore ipso tum tertium Consule, Calliopas quidam, ex Factionariis Constantinopolitanis, Auriga, magnam Antiochiam veniens, Prasinis datus est, Basilio Edesseno tum Comite. Hic itaque vacuum

ματα· [1] ὥπνι παρονύμιον ἔθηκαν οἱ Αντιοχεῖς, Βαγυλὰν, ὅ ἐστι, γοργὸς ἐπιθέτης. καὶ λαθὼν πάντας, ἔφυγεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐκόμβωσε κἀκεῖ πολλοὺς ἀργυροπράτας· ὥστε γνωσθῆναι τῷ βασιλεῖ. καὶ συσχεθεὶς εἰσήχθη πρὸς τὸν βασιλέα, καὶ προσήνεγκεν αὐτῷ χαλινὸν ἵππου ὁλόχρυσον, [2] διὰ μαργαριτῶν ὢν τὸ κύρκωμον αὐτοῦ. καὶ λαβὼν αὐτὸ ὁ βασιλεὺς Αναστάσιος, λέγει αὐτῷ, "ἐμὲ οὐ κομβώσεις· [3] καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας, κἀκεῖ τελευτᾷ.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Αναστασίου ὡς τὸ τρίτον, κατῆλθεν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ Καλλιόπας τις ἡνίοχος, [4] ἀπὸ φακτιοναρείων Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐδόθη εἰς τὸ Πράσινον μέρος Αντιοχείας, ἐπὶ Βασιλείου κόμητος

---

1 ὥπνι παρονύμιον ἔθηκαν οἱ Αντιοχεῖς Βαγυλάν.] παρονύμιον dicit, pro παρωνυμίαν. Quidnam vero vocabuli sit Βαγυλάν; Gregorius noster *Bajulum*, reddendum existimavit: quid si, *Vagulum*, legeremus, i. e. Circitorem, Circumforaneum? V, enim in B, frequentissime mutant Græci, in dictionibus à Latinis mutuatis: unde βαγεύειν dicunt, pro *Vagari*; βῆλον, pro *Velum*, βέντος, *Ventus*, βίγλα, *Vigilia*, aliaque similia quamplurima. Verum de his videant Eruditi.

2 διὰ μαργαριτῶν ὢν τὸ κύρκωμον αὐτοῦ.] Scr. ὂν κύρκωμον, vel, ut alii habent, κύρκωμον, *Capistrum* est, sive *Frænum*: Hesychius, ἐν κημῷ, ἐν κυρκώμῳ· κημὸς vero species fræni est, apud eundem: Κημὸς, πλεκτὸν ἀγγεῖον, &c. καὶ γυναικεῖον περιθέτημα, καὶ εἶδος χαλινοῦ· hoc tamen loco eam tantum fræni partem significat, quod *Capistrum* vocant.

3 καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Πέτρας] Palæstinæ Tertiæ est hæc urbs, uti ex Auctore nostro discimus infra; Ομοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Αντιοχείας Φλαβιανὸς, ὡς Νεσοριανὸς, ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὖσαν καλουμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. Evagrius etiam Eccles. Histor. lib. 3. cap. 31. ὁ Φλαβιανὸς ἐκβάλλεται καὶ ἀποχεθεὶς Πέτρας οἰκεῖν, πρὸς ταῖς ἐσχατιαῖς τῶν Παλαιστινῶν κειμένας.

4 ἀπὸ φακτιοναρείων Κωνσταντινουπόλεως.] Φακτιονάριοι, *Factionarii*, sunt Aurigæ, qui Factionibus in Certaminibus Circensibus currus agitantes officium suum præstabant.

[1] Αἰδεσινοῦ· καὶ παρέλαβε τὸν [2] σταῦλον τοῦ Πρασίνου μέρους λιπόμενον, καὶ ἐνίκησε κατὰ κράτος. καὶ μετ᾽ ὀλίγον καιρὸν ἐπετελέσθη ἐν τῇ Δάφνῃ Ἀντιοχείας, κατὰ τὸ ἔθος, ἡ συνήθεια τῶν Ὀλυμπίων ἡ λεγομένη· καὶ τοῦ πλήθους τῶν Ἀντιοχέων ἀνελθόντος ἐν Δάφνῃ, οἱ ἐκ τῶν εἰς [3] ἐλασίας ὁρμήσαντες, μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα, κατελθόντες ἐν τῇ συναγωγῇ τῶν Ἰουδαίων τῇ οὔσῃ ἐν τῇ αὐτῇ Δάφνῃ, ἐνέπρησαν αὐτήν, περιδύσαντες πάντα ὅσα ἦν ἐν τῇ συναγωγῇ, καὶ ἐφόνευσαν πολλούς, μηνὶ Ἰουλίῳ θ΄, ἰνδικτιῶνος ιε΄· καὶ πήξαντες ἐκεῖ τὸν τίμιον σταυρὸν, ἐποίησαν γενέσθαι μαρτύριον τοῦ ἁγίου Λεοντίου. τούτων δὲ γνωσθέντων τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς [4] τὸν ἀπὸ κομμερκιαρίων Προκόπιον τὸν Ἀντιοχέα· ὅστις κατήγαγε μεθ᾽ ἑαυτοῦ [5] ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον, Μηνᾶν ὀνόματι, Βυζάντιον. καὶ ταραχῆς γενομένης παρὰ τῶν τοῦ Πρασίνου μέρους, ἐβουλήθη ὁ αὐτὸς Μηνᾶς κατασχεῖν τινας τῶν ἀτάκτων· καὶ γνόντες ἐκεῖνοι, προσέφυγον εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, ἔξω τῆς πόλεως. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ νυκτέπαρχος, ἐν τῷ μεσημβρείῳ

eo tempore Prasinorum stabulum occupavit, Aurigantium ubique Victor. Paulo autem post temporis Olympicorum, quæ vocant, Solennia Daphne Antiochensi pro more celebrata sunt. Cumque populus Antiochensis numerosior ad Daphnem convenisset; qui ex Equitatu erant, una cum Calliopa Auriga, Synagogam Judæorum ad Daphnem sitam invadentes, incendiis vastarunt, occisis plurimis, abreptisque quæ in Synagoga erant omnibus. Factum hoc Julii die IX, Indictionis XV. Tum vero defixa ibi Cruce venerabili, in D. Leontii Martyrium converterunt. Imperator autem Anastasius, his auditis, Orientis Comitem constituit, ex Commerciariis, Procopium quendam Antiochensem; qui & Byzantinum quendam, nomine Menam, divino Imperatoris ex Edicto, Nycteparchum sibi habuit. Tumultu autem à Prasinis in populo excitato, quosdam ex seditiosis comprehendere statuit Menas: quod ubi seditiosi isti intellexissent, ad D. Joannis Ædem, extra urbem sitam, confugerunt. Nycteparchus autem de hoc cer-

1 Αἰδεσινοῦ.] Forte Ἐδεσσηνοῦ.

2 σταῦλον.] σταῦλος, & σταῦλον, *Stabulum*. Vide Meursium.

3 ἐλασίας.] Scr. εἰσελασίας.

4 τὸν ἀπὸ κομμερκιαρίων Προκόπιον.] Lego, τὸν ἀπὸ κομμερκιαρίων. κομμέρκιον, *Commercium*, Tributum: inde κομμερκιάριος, *Commerciarius*, qui Tributa colligit.

5 ἀπὸ θείου τύπου νυκτέπαρχον.] Νυκτέπαρχος, Præfectus erat Vigilum: Hujus potestas postea à Justiniano abrogata est, & pro eo Prætor substitutus; uti Auctor infra, lib. 18. περιῃρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχὴ, καὶ ἐγένετο ἀντ᾽ αὐτοῦ Πραίτωρ. Nycteparchi nomen Justinianus reprobans, eum πραίτωρα τοῦ δήμου, *Prætorem plebis* vocare voluit. Vide Novell. Constitution. XIII.

tior

tior factus, sumpto sibi Gothico præsidio, eo contendit tempore meridiano: templumque subito ingressus, ex seditiosis quendam, nomine Eleutherium, sub sacra Altaris mensa latitantem, ibidem transfixit; truncoque inde extracto, caput ei amputavit: adeo ut sanctum quoque Altare exinde totum sanguine conspurcaretur. Arrepto deinde capite, in urbem Antiochiam reversus est: Cumque ad Orontis pontem pervenisset, caput in flumen projecit. Tum vero ad Procopium Comitem ingressus, rem ei totam, sicut acciderat, enarravit. Tempore autem pomeridiano, ubi hujus rei fama Prasinis innotuerat, D. Joannis Ædem adeuntes, Eleutherii truncum ibi invenerunt: quem lecticæ impositum in urbem detulerunt. Balneo autem *Olbio* dicto appropinquantes, è regione Rufini Basilicæ, Nyctéparchus eos adortus est, copiis suis, Civibusque ex Veneta Factione, stipatus: pugnaque in *Nauticorum* vico commissa, Prasini superiores evaserunt. Rufini itaque, & Zenodoti Basilicis occupatis, ignes injecerunt: unde Rufini Basilica tota conflagravit, una cum duobus, quæ utrinque steterunt Tetrapylis, & Prætorio Comitis Orientis; quæ vastata incendiis omnia corruerunt. Comes interim

ἀπῆλθε μετὰ Γοτθικῆς βοηθείας εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην· καὶ ἐξαίφνης εἰσῆλθεν εἰς τὸν ἅγιον οἶκον, καὶ εὗρεν ἐκεῖ ὑποκάτω τῆς ἁγίας τραπέζης τοῦ θυσιαστηρίου τινὰ τῶν ἀτάκτων, ὀνόματι Ἐλευθέριον· καὶ κεντήσας αὐτὸν ξίφει ἐκεῖ, σύρας ἐκ τοῦ θυσιαστηρίου τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἀπεκεφάλισεν· ὥστε τὸ ἅγιον θυσιαστήριον πληρωθῆναι αἵματος. καὶ λαβὼν τὴν κεφαλὴν, εἰσήρχετο ἐπὶ τὴν πόλιν Ἀντιόχειαν· καὶ ἐλθὼν ἕως τῆς γεφύρης τοῦ Ὀρόντου ποταμοῦ, ἔρριψε τὴν κεφαλὴν εἰς τὸν ποταμόν. καὶ εἰσῆλθεν ἔνδον Προκοπίου τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, διηγούμενος αὐτῷ τὰ συμβάντα. καὶ μετὰ τὸ μεσημβρινὸν ἐγνώσθη τοῦτο τοῖς Πρασίνοις· καὶ ἐξελθόντες εἰς τὸν ἅγιον Ἰωάννην, εὗρον τὸν κορμὸν Ἐλευθερίου. καὶ [1] λαβόντες εἰς κραβαταρέαν τὸ λείψανον αὐτοῦ, εἰσήγαγον εἰς τὴν πόλιν βαστάζοντες αὐτό. καὶ ὑπηντήθησαν κατέναντι τῆς λεγομένης Ῥουφίνου βασιλικῆς, ἐπὶ τὸ λουτρὸν τὸ λεγόμενον τῆς Ὀλβίης· καὶ συμβαλόντες εἰς τὴν ῥύμην τῶν θαλασσίων μετὰ τῆς βοηθείας καὶ τοῦ νυκτεπάρχου καὶ τῶν τοῦ Βενέτου μέρους δημοτῶν μάχην, περιεγένετο ὁ δῆμος τοῦ Πρασίνου μέρους· καὶ παραλαβόντες τὴν Ῥουφίνου βασιλικὴν, καὶ τὴν λεγομένην Ζηνοδότου, ἔβαλον πῦρ, καὶ ἐκαύθη πᾶσα ἡ Ῥουφίνου, καὶ τὰ δύο τετράπυλα τὰ ἐντεῦθεν κἀκεῖθεν, καὶ τὸ πραιτώριον τοῦ κόμητος τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάντα κατηνέχθη ὑπὸ τοῦ πυρὸς διαφθαρέντα. καὶ ἔφυγεν ὁ

1 λαβόντες εἰς κραβαταρέαν.] Infra etiam, lib. 18. τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομήσας, ἐπόμπευσεν εἰς κραβαρέαν· κραβαταρέα, sive κραβαταρεία, *Lecticula* est, à κράβατος.

κόμης

κόμης τῆς ἀνατολῆς [1] εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καμβύσου. [2] καὶ πιάσαντες ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους τὸν νυκτέπαρχον Μηνᾶν, καὶ ἀνακείραντες αὐτὸν, [3] ἐξέβαλον τὰ συκόπια αὐτοῦ. καὶ μετὰ τὸ σῦραι τὸ λείψανον αὐτοῦ, ἐκρέμασεν αὐτὸ ἐν τῷ ἐσῶπι χαλκῷ ἀνδριάντι τῷ λεγομένῳ Κολονισίῳ τὸ μέσον τοῦ ἀντιφόρου· καὶ μεταγαγόντες τὸ λείψανον, σύραντες ἔξω τῆς πόλεως Ἀντιοχείας, ἔκαυσαν φρυγάνοις. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος διδαχθεὶς, προεχειρίσατο κόμητα ἀνατολῆς [4] Εἰρηναῖον τὸν Πενταδιάστην, Ἀντιοχέα· καὶ ἐποίησεν ἐκδίκησιν, καὶ φόβον ἐν τῇ πόλει.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκούφισε [5] τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου χρυσαργύρου πᾶσαν διαιωνίζουσαν ἀπὸ θείου τύπου, ἥτις ἐστὶ μεγάλη καὶ φοβερὰ φιλοτιμία, [6] ἀντεισάξας ταῖς θείαις λαργιτιῶσι πρόσοδον ἀντ' αὐτοῦ ἐκ τῶν ἰδίων αὐτοῦ.

Orientis in Alexandriam Cambysis fuga evasit: Menam vero Nycteparchum Prasini prehendentes, caputque ei detondentes, testiculos ejus execarunt; ipsumque passim per urbem tractum, de ænea tandem statua, *Colonisia* vocata, ex opposito medii Fori sita, suspenderunt: Cadaverque ejus, extra Antiochiam urbem projectum, cremiis combusserunt. Imperator autem Anastasius, ubi hæc audierat, Orientis Comitem constituit Irenæum Pentadiastem, Antiochenum: qui pœnis populum coercens, terrorem omnibus incussit.

Idem Imperator, divino suo Edicto, perpetuum illud *Chrysarguri* Tributum penitus sustulit: sacrisque Largitionibus, in locum ejus, reditus de proprio subministravit. Egregium hoc Regiæ magnificentiæ, & mirandum plane exemplum.

Idem

1 εἰς Ἀλεξάνδρειαν τὴν Καμβύσου.] Ubinam tandem terrarum sita erat hæc urbs? Alexandrias XII enumerat Chr. Alexandrini Auctor, XVIII Stephanus de Urbibus; hujus tamen Nostræ ibidem mentio nulla.

2 καὶ πιάσαντες ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους.] Lego, οἱ ἀπὸ τοῦ Πρασίνου μέρους.

3 ἐξέβαλον τὰ συκόπια αὐτοῦ.] Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit; ob eam tamen, quæ inter hæc est, similitudinem, τὰ συκόπια *Testiculos* vertere ausus sum. Certe Bacchum *Ficulna Pudenda*, sive *Testiculos*, & mentulam ex pelle cervina confectam sibimet applicasse testatur Isai. Tzetzes in Lycophron. de Baccho, Polyhymno cuidam sui copiam facere, post inventam matrem suam, promittente, mentionem faciens his verbis: πλουτήσαντος δὲ Πολυΰμνου, Διόνυσος θέλων πληρῶσαι τὴν ὑπόσχεσιν, σύκινα αἰδοῖα προσῆψεν ἑαυτῷ, καὶ φαλλοὺς δερματίνους ἐλάφων.

4 Εἰρηναῖον τὸν Πενταδιάστην.] Irenæus iste, ὁ Πενταδίας, à Theophane, & Chr. Alexandrini Auctore appellatur: Τούτῳ τῷ ἔτει (anno scil. Justiniani Imp. III) Σαμαρειτῶν στασιασάντων, καὶ ποιησάντων ἑαυτοῖς βασιλέα καὶ Καίσαρα, ἐπέμφθη Εἰρηναῖος ὁ Πενταδίας στρατηλάτης, καὶ ἐθανάτωσε πολλοὺς, &c. Chr. Alex. in Justiniano.

5 τὴν λειτουργίαν τοῦ λεγομένου Χρυσαργύρου.] De Tributo hoc, ab Anastasio Imp. abolito copiose Evagrius, Eccles. Hist. lib. 3. cap. 38. & post eum Nicephor. lib. 16. cap. 40. Zonar. in Anastasio, & Cedrenus.

6 ἀντεισάξας ταῖς θείαις λαργιτιῶσι

Idem etiam Antiochiæ Rufini Basilicam instauravit: varia etiam Romaniæ per urbes ædificia excitavit.

Eodem Imperante, Persarum rex Coades, ingenti exercitu instructus, Theodosiopolim, atque Amidam, munitissimam Mesopotamiæ Metropolim, bello cepit. Constantinum quoque, Ducem Romanorum fortissimum, & urbis Theodosiopolitanæ Custodem, cum pluribus aliis, captivum abduxit; qui diem suum omnes in Perside obierunt. Imperator itaque Anastasius bellum Persis intulit, in expeditionem hanc missis Areobindo Dagalaiphi filio, Julianæ conjuge, & militum in Oriente Magistro; Patricio etiam, Magni Præsentis Militiæ Magistro; & Hypatio, Secundini Patricii filio, Præsentis Militiæ Magistro; Appione quoque Patricio, quem & Prætorio Præfectum Orientis constituit: horum vero sub ductu, exercitum emisit, ex Equestribus, & Pedestribus Copiis, instructissimum. Prælio autem com-

Εκτισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν Αντιοχείᾳ καὶ τὴν λεγομένην Ρουφίνου, καὶ [1] κατὰ πόλιν τῆς Ρωμανίας διάφορα κτίσματα.

Επὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας παρελήφθη Αμίδα, μητρόπολις ὀχυρὰ πάνυ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Θεοδοσιούπολις, πολέμῳ ληφθεῖσα [2] ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἐπελθόντος τοῦ βασιλέως μετὰ δυνάμεως πολλῆς. Ελαβε δὲ παραλήπτους ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Περσῶν Κωνσταντῖνον, στρατηγὸν Ρωμαίων δυνατὸν, φυλάττοντα τὴν αὐτὴν Θεοδοσιούπολιν, καὶ ἄλλους δὲ πολλούς· οἵτινες καὶ ἐτελεύτησαν ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι. καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ Περσῶν ὁ αὐτὸς Αναστάσιος βασιλεὺς, πέμψας Αρεόβινδον, τὸν Δαγαλαΐφου υἱὸν, στρατηλάτην ἀνατολῆς, τὸν ἄνδρα Ιουλιανας, [3] καὶ Πατρίκιον στρατηλάτην τὸν μεγάλου Πραισέντου, καὶ Υπάτιον στρατηλάτην Πραισέντου, τὸν υἱὸν Σεκουνδίνου τοῦ πατρικίου, καὶ τὸν πατρίκιον Αππίονα, ποιήσας αὐτὸν ἔπαρχον πραιτωρίων ἀνατολῆς, καὶ πλῆθος ἄπειρον στρατιᾶς μετ' αὐτῶν πεζικῆς καὶ ἱππικῆς δυνάμεως. καὶ συνέβαλον

πρόσοδον ἀντ' αὐτοῦ.] Θεῖαι λαργιτιῶνες istæ Fiscus erat, sive Thesaurus Imperatorius, ex quo sumptus in publicum impendebantur. Reditus enim Imperatoris trium erant generum, uti nos docet Scholiastes Basilic. Eclog. 7. πατριμώνια, *Patrimoniales*, ut Domus, Prædia, & quæcunque Jure hæreditario ei obtigerunt; πριβάτα, *Privati*, ubi proventus publici Imperatori cesserunt in usum privatum; & Λαργιτιῶνες, τουτέστιν ὅτε αἱ δημόσιαι εἴσοδοι εἰς δημοσίας ἀναλίσκονται χρείας, καὶ τὰ κοινά. Et *Largitiones*, ubi Proventus Publici in usum Publicum impendebantur.

1 κατὰ πόλιν τῆς Ρωμανίας.] Ut Constantinopolis, *Nova Roma*, ita etiam Imperium Constantinopolitanum, *Romania*, dicebatur: & Imperio Orientali subditi omnes *Romanos* sese appellarunt.

2 ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν.] Procopio, Cedreno, & quibusdam aliis, *Cabades*, dicitur.

3 καὶ Πατρίκιον στρατηλάτην --- καὶ Υπάτιον.] Scr. Πατρίκιος, --- & Υπάτιος. Vide Procop. Gothic. lib. 1. & Marcellini Chron.

μετ'

μετ' ἀλλήλων τὰ ἀμφότερα τάγματα, καὶ ἐσφάγησαν πολλοὶ, καὶ ἔπεσαν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· περὶ οὗ πολέμου Εὐστάθιος ὁ σοφώτατος χρονογράφος συνεγράψατο· ὅστις καὶ εὐθέως ἐτελεύτησε, μήπω εἰς τέλειον τὴν ἔκθεσιν αὐτοῦ συντάξας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος μετεστείλατο τὸν στρατηλάτην Ὑπάτιον τὸν Σεκουνδίνου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἔπεμψεν ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἐνδοξάτατον Κέλερα [1] τὸν Ἰλύριον, ἄνδρα σοφόν· καὶ ἀνεδόθησαν αἱ πόλεις αἱ κατεχόμεναι ὑπὸ Περσῶν, διὰ τοῦ αὐτοῦ Κέλερος μαγίστρου. καὶ ἐγένετο εἰρήνη καὶ ἔνδοσις τοῦ πολέμου, καὶ ἀνεχώρησαν τὰ ἐξέρκετα, καὶ ὁ στρατὸς ὅλος Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν.

Ὁ δὲ θειότατος Ἀναστάσιος εὐθέως [2] ἐτείχισε τὸ Δορὰς, χωρίον ὄντα τῆς Μεσοποταμίας, μέγα δὲ ὄντα πάνυ, καὶ ὀχυρὸν, κείμενον μέσον τῶν [3] ὀρέων Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν· καὶ ἐποίησεν ἐν αὐτῷ δημόσια λουτρὰ δύο, καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐμβόλους, καὶ ὡρεῖα εἰς ἀπόθετα σίτου, καὶ κιστέρνας ὑδάτων. τὸ δὲ αὐτὸ χωρίον διὰ τοῦτο ἐκλήθη Δορὰς ὑπὸ Ἀλεξάνδρου τοῦ Μακεδόνος, διότι τὸν βασιλέα Περσῶν ἐκεῖ συνελάβετο, [4] κἀκεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα· νυνὶ δὲ [5] λαβόντα δίκαιον πόλεως, μετεκλήθη Ἀναστασιούπολις. καὶ στήλας τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου ἀνέστησαν ἐκεῖ.

misso, quamplurimi utrinque ceciderunt: Belli autem hujus historiam exorsus est sapientissimus Chronographus Eustathius; quam tamen, morte præoccupatus, ad exitum non perduxit. Anastasius vero Imperator Hypatium, Secundini filium, [Præsentis] Militiæ Magistrum, ex Perside Constantinopolim revocavit; suffecto in locum ejus Celere Illyrico, viro illustrissimo, & prudentissimo; cujus sub auspiciis occupatæ à Persis urbes iterum redditæ sunt; pacisque conditionibus initis, & induciis belli factis, exercitus utrinque se subduxerunt.

Tum vero divinissimus Anastasius *Doras*, oppidum Mesopotamiæ magnum, & munitissimum, in Romani & Persici Imperii finibus situm, muro statim cinxit: ubi etiam Balnea duo Publica, Ecclesias, Porticus, Horrea etiam ad frumentum recondendum, & cisternas aquarum extruxit. Oppidum autem hoc ab Alexandro Macedone ideo, *Doras* appellatum tradunt; quod ibi Persarum Regem bello ceperit. Nunc vero demum civitatis jure donata, Anastasiopolis vocata est; statuis etiam eidem Anastasio à civibus excitatis.

1 τὸν Ἰλύριον.] Scr. Ἰλλύριον.

2 ἐτείχισε τὸ Δοράς, χωρίον ὄντα &c.] Scr. ὄν, uti & infra: Urbs vero Δαράς Procopio, Evagrio, Nicephoro, Cedreno, aliisque, præter Chr. Alexandr. Auctorem, omnibus dicta est.

3 ὀρέων.] Scr. ὁρίων.

4 κἀκεῖθεν ἔχει τὸ ὄνομα.] Eandem nominis hujus occasionem assignat, præter alios, Evagrius etiam, Hist. Eccles. lib. 3. cap. 37.

5 λαβόντα] Legendum, λαβόν.

Eodem

Eodem Imperante Euphemius Patriarcha Constantinopolitanus, ut qui Nestorii partibus adhæserat, sede sua deturbatus, in Euchaitam Ponti relegatus est, suffecto in locum ejus Macedonio; qui & ipse ob hæresim Nestorianam ejectus est. Consimiliter quoque Flavianus Patriarcha Antiochenus, tanquam Nestorianus, ad *Petras* Palæstinæ Tertiæ urbem, relegatus est: cui in Patriarchatu Antiochensi suffectus est Severus, Monachus, Novembris VI, anno Æræ Antiochenæ DLXI.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ [1] καθῃρέθη Εὐφήμιος, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως· καὶ ἐξώρισεν αὐτὸν εἰς Εὐχάϊταν ἐπὶ τοῦ Πόντου, ὡς Νεστοριανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως Μακεδόνιος, [2] ὅστις καὶ αὐτὸς καθαιρέθη ὡς Νεστοριανός. ὁμοίως δὲ καὶ ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας Φλαβιανὸς ὡς Νεστοριανὸς ἐξωρίσθη εἰς Πέτρας, πόλιν οὕτω καλουμένην, οὖσαν τῆς τρίτης Παλαιστίνης. καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Σεβῆρος πατριάρχης ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, [3] ἀπὸ μοναζόντων, μηνὶ Νοεμβρίῳ ς', ἔτους χρηματίζοντος κατὰ τοὺς Ἀντιοχεῖς φξα'.

Idem Imperator Joannem Paphlagonem, publicas Prætorii Præfecti chartas tractandi munere liberatum, Exconsulem fecit: & in locum ejus Tractatorem, & Logothetam substituit Marinum Syrum. Idem etiam Magistratus Senatorii ordinis omnes muneribus suis levavit; *Vindicibus*, quos vocant, per singulas Romaniæ

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ πραττεῖν τὰ δημόσια χαρτία τῶν πραιτωρίων τῶν ἐπάρχων, [4] ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας πρακτευτὴν, καὶ λογοθέτην, Μαρῖνον τὸν Σύρον· ὅστις τοὺς πολιτευομένους ἅπαντας ἐπῆρε τῆς βουλῆς, [5] καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς λεγομένους Βίνδικας, εἰς

---

1 καθαιρέθη Εὐφήμιος.] Scr. καθῃρέθη, uti & in sequentibus: hunc vero *Euthymium* vocat Cedrenus, falso.

2 ὅστις καὶ αὐτὸς καθαιρέθη ὡς Νεστοριανός.] Imo tres hi Episcopi Orthodoxi, Euphemius, Macedonius, & Flavianus, ab Imperatore Hæretico, (Synchyticorum enim sectator erat) ut Synodi Chalcedonensis defensores, thronis suis deturbati, & in exilium missi sunt. Vide Victor. Turonens. Marcellin. Zonaram, & Cedrenum.

3 ἀπὸ μοναζόντων.] Marcellinus: *Severus Eutychetis perfidiæ, Anastasio Cæsare volente, sedem Flaviani Antistitis, ex Monacho Episcopus, occupavit.* Annus hic erat Christi vulgaris DXIII, Clemente & Probo Coss.

4 ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων.] Notandum est, hanc dicendi formulam, ἀπὸ ὑπάτων, quandoque Consulem *Ordinarium*, eum scilicet qui jamdudum hac functus fuerit dignitate; quandoque vero *Codicillarem* tantum, sive Honorarium signare Consulem: uti nos monet doctissimus Alemannus, in Notis suis ad Procopii Histor. Arcan. quem vide.

5 καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτῶν τοὺς λεγομένους Βίνδικας.] Βίνδιξ, *Vindex*, Vectigalium exactor. Inter ea quæ ab Anastasio Imp. male gesta sunt, *Vindices* hosce in Remp. introductos, cum Vectigalium exactiones antea à Curialibus per singulas civitates fierent, ponit Evagrius, lib.

εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ρωμανίας. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [1] προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιόνων ἐν Κωνσταντινουπόλει τὸν ἀπὸ ὑπάτων Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα, τὸν λεγόμενον Καϊάφαν· ὅστις ἅπαν τὸ προχωροῦν κέρμα τὸ λεπτὸν [2] ἐποίησε φολλερὰ προχωρεῖν, εἰς πᾶσαν τὴν Ρωμαϊκὴν κατάστασιν ἔκτοτε.

urbes, in locum eorum suffectis. Idem Imperator Joannem Paphlagonem, Exconsulem, cognomine Caipham, Comitem Largitionum Constantinopoli constituit. Nummos hic, *Minutos*, dictos, in *Follerales* commutatos, exinde per totum imperium signari jussit.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης τὰ χαλκουργήματα τῆς πλατείας Κωνσταντινουπόλεως ἐχώνευσεν, ἅπερ ὁ θειότατος βασιλεὺς Κωνσταντῖνος ὡς καλλιστεύοντα, ἀπὸ ἑκάστης πόλεως συναγαγὼν, ἀνέθηκεν, εἰς κόσμησιν τῆς αὐτῆς Κωνσταντινουπόλεως δι᾽ ἀρετῆς. ὁ δὲ αὐτὸς Ἰωάννης χωνεύσας αὐτὰ, ἐποίησεν ἐξ αὐτῶν στήλην μεγάλην εἰς πᾶσαν ὑπερβολὴν τῷ αὐτῷ Ἀναστασίῳ βασιλεῖ· ἥντινα ἔστησεν εἰς τὸν κίονα τὸν μέγαν ἔσωθεν ἀργὸν εἰς τὸν φόρον τοῦ Ταύρου τοῦ λεγομένου· ὅστις [3] κίον πρῴην μὲν εἶχε στήλην Θεοδο-

Idem etiam Joannes statuas æreas omnes, à divinissimo Constantino Imperatore Constantinopolitanæ urbis ad ornatum ex omnibus undique urbibus advectas, refudit; statuamque exinde magnitudinis plane stupendæ Anastasii ejusdem Imperatoris conflavit; columnæque ingenti, quæ in Tauri Foro stetit vacua, imposuit: Quæ quidem Columna Theodosii Magni statuam, terræmotuum priorum vi jam

---

lib. 3. cap. 42. προσέτι δὲ καὶ τὴν τῶν φόρων εἴσπραξιν ἐκ τῶν βουλευτηρίων, τοὺς καλουμένους Βίνδικας ἐφ᾽ ἑκάστῃ πόλει προεχειρίσατο, εἰσηγήσει φασὶ Μαρίνου τοῦ Σύρου, τὴν κορυφαίαν διέποντος τῶν ἀρχῶν, ὃν οἱ πάλαι ὕπαρχον τῆς αὐλῆς ἐκάλουν· ὅθεν κατὰ πολὺ οἵ τε φόροι διερρύησαν, τά τε ἄνθη τῶν πόλεων διέπεσε, &c. Vide etiam Nicephorum, lib. 16. cap. 44.

1 προεχειρίσατο κόμητα λαργιτιόνων.] Comitum in Imperio Orientali multiplex erat dignitas: Vox autem Primarium quendam in re unaquaque signare videtur. Quæ vero Λαργιτιῶνες sint, supra diximus.

2 ἐποίησε φολλερὰ προχωρεῖν.] De hoc Marcellinus, ad Anastasii Imp. annum 7. *Nummis, quos Romani Terentianos* (leg. Teruntianos) *Græci Pholleraces vocant, Anastasius Princeps suo nomine figuratis, placabilem plebi commutationem distraxit.* φόλις autem, sive φόλλις, uti infra lib. 18. scribitur, idem est, quod ὀβολός. Suidas: ὀβολοὶ εἰσιν αἱ καλοῦσι φόλλεις· Procop. etiam Arcan. Hist. ἃ δὲ καὶ ἐς τὰ κέρματα τοῖς βασιλεῦσιν εἴργασται, οὐ μοι παρετέον οἴομαι εἶναι. τῶν γὰρ ἀργυραμοιβῶν πρότερον δέκα καὶ διακοσίους ὀβολοὺς, οὓς φόλλεις καλοῦσιν, ὑπὲρ ἑνὸς στατῆρος χρυσοῦ προΐεσθαι τοῖς ξυμβάλλουσιν εἰωθότων, αὐτοὶ ἐπιτεχνώμενοι κέρδη οἰκεῖα, ὀγδοήκοντα καὶ ἑκατὸν μόνους ὑπὲρ τοῦ στατῆρος δίδοσθαι τοὺς ὀβολοὺς διεπράξαντο. Erat autem Follis XII pars Siliquæ: Siliqua vero Nomismatis, sive Aurei Solidi pars est XXIV. Vide Scholiasten Basilic. Eclog. 23. apud Meurs. in voce μιλιαρίσιον.

3 κίον.] Scr. κίων.

exinde

exinde excussam, olim sustinuerat.

Eodem tempore Edicto suo cavit Imperator Anastasius, ne quis *Copidermiæ* Chirographum faceret: sed nec *Copidermum*, vel nomine tenus, uspiam vigere voluit. Edicti autem verba sic se habent: "Quoniam nobis in votis est, "uti omnes à Jugo servitutis "essent liberi; quonam igi"tur pacto liberos homines in "Conditionem servilem in"duci patiamur? Idem etiam Imperator, divino suo Edicto sancivit, ne quis, absque Literis Imperatoriis, quoscunque, sive mares, sive fœminas, in Liberos sibi adoptaret: ex eo, quod Liberi Adoptitii Legitimorum jus habeant, in bonis Adoptantis, etiam ex Intestato, succedendi.

Eodem imperii ejus tempore, tumultu in populo Alexandrino, ob olei defectum, concitato, Theodosius, Augustalis eorum, ex Antiochia oriundus, Calliopii Patricii filius, interfectus est, anno Æræ An-

σίου τῆς μεγάλης, καὶ ἣν πεσοῦσα εἰς τοὺς φόβους ἡ αὐτὴ στήλη μόνη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς διάταξιν, ὥστε [1] μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον Κοπιδερμίας· μήτε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ Κοπιδέρμου ὀνομάζεσθαι, μήτε τὸ πρᾶγμα γίνεσθαι· τῆς αὐτῆς νομοθεσίας ἐχούσης οὕτως· "ὅτι ἡμῖν ἐστιν εὐχὴ, "τοὺς ἐν ζυγῷ δουλείας ἐλευθεροῦν· "πῶς οὖν ἀνεξόμεθα, τοὺς ἐν ἐλευ"θερίᾳ ὄντας ἄγεσθαι εἰς δουλικὴν "τύχην; ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἕτερον ἐξέθετο θεῖον τύπον, ὥστε μηδένα, δίχα σάκρας, τινὰ τεκνοποιεῖσθαι, μήτε ἄῤῥεν, μήτε θῆλυ, ἀλλὰ ἀπὸ θείας σάκρας· διὰ τὸ, καὶ τὸ τεκνοποιούμενον ἔχειν δίκαιον υἱοῦ νομίμου, καὶ θυγατρὸς, εἰς τὸ καὶ ἐξ ἀδιαθέτου κληρονομεῖν τὴν οὐσίαν τοῦ τεκνοποιουμένου αὐτόν.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, οἱ δῆμοι Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης ἐστασίασαν, καὶ ἐφόνευσαν τὸν Αὐγουστάλιον αὐτῶν, Θεοδόσιον ὀνόματι, τὸν καταγόμενον ἀπὸ Ἀντιοχείας, τὸν υἱὸν Καλλιοπίου τοῦ πατρικίου, διὰ λεῖψιν ἐλαίου, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ

1 μὴ ποιεῖν τινα ἔγγραφον κοπιδερμίας.] Et in proximis, μήτε δὲ αὐτὸ τὸ ὄνομα τοῦ κοπιδέρμου ὀνομάζεσθαι. Nova prorsus, mihique inaudita sunt hæc vocabula: à δέρμα tamen, quod *Cutem* signat, & κοπὴ, *Sectio*; *Incisio*, composita videntur: adeo ut κοπιδερμία, *Cuticidium*, reddi posse videatur. Quoniam vero Lege hac cautum fuit, ne quis *Liber* homo *Servus* fieret, Judæos præcipue eam respicere existimo. Hos enim Servos emere, eosque circumcidere consuevisse, colligimus ex Lege quadam de hac re à Constantio & Constante Impp. lata, quam nobis exhibet Cedrenus, his verbis: Κωνστάντιος δὲ καὶ Κώνστας ἐνομοθέτησαν, Ἰουδαῖον μὴ ὠνεῖσθαι δοῦλον· ἐπεὶ ἀφαιρεῖσθαι αὐτὸν εἰς τὸν δημόσιον λόγον. εἰ δὲ καὶ περιτεμεῖν τολμήσοι δοῦλον, ξίφει τιμωρεῖσθαι, καὶ τὴν τούτου δημοσιεύεσθαι οὐσίαν. *Constantius & Constans legem tulerunt, Ne quis Judæus servum emeret: Emptum publicari jusserunt. Si quis circumcidere Servum ausus esset, gladio feriri, & bona ejus publicari.* Lex itaque ista, à Constantio & Constante Impp. primitus lata, ab Anastasio tandem denuo forte proposita fuerit.

τοὺς Ἀντιοχεῖς φξδ΄, ἰνδικτιῶνος θ΄. καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, πολλοὺς ἐτιμωρήσατο ἐξ αὐτῶν τῶν Ἀλεξανδρέων, ὡς τυραννήσαντας τὸν ἄρχοντα αὐτῶν.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [1] ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρᾷξ, διὰ πρόφασίν τινα, φησὶ, λέγων, ὅτι διὰ τοὺς ἐξορισθέντας ἐπισκόπους. καὶ παρέλαβε τὴν Θρᾴκην, καὶ Σκυθίαν, [2] καὶ Μυσίαν, ἕως Ὀδύσσου καὶ Ἀγχιάλου, ἔχων μεθ᾽ ἑαυτοῦ πλῆθος Οὔννων καὶ Βουλγάρων. καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ὑπάτιον, τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης, καὶ παρετάξατο αὐτῷ· καὶ προδοθεὶς παρελήφθη ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ· καὶ δοθέντων χρημάτων πολλῶν, ἀνεδόθη Ῥωμαίοις· καὶ διαδεχθέντος τοῦ αὐτοῦ Ὑπατίου, μετὰ τὴν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἐπάνοδον αὐτοῦ, προεχειρίσθη ἀντ᾽ αὐτοῦ στρατηλάτης Θρᾴκης Κύριλλος [3] Ιουλλιρυκιανός. καὶ εὐθέως ἀπελθὼν παρετάξατο τῷ αὐτῷ Βιταλιανῷ· καὶ συνέκρουσε, καὶ ἔπεσον πολλοὶ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ περιγενόμενος ὁ Κύριλλος, εἰσῆλθεν ἐν Ὀδύσσῳ τῇ πόλει, καὶ διῆγεν ἐκεῖ, Βιταλιανοῦ ἀναχωρήσαντος ἐκ τῶν μερῶν ἐκείνων. διὰ δόσεως δὲ χρημάτων ἐξηγόρασεν ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς τοὺς φυλάττοντας τὰς αὐτῆς Ὀδύσσου

tiochenæ DLXIV, Indict. IX. Quo Alexandrinorum facto commotus Imperator, à multis eorum, ob vim Præfecto suo illatam, pœnas exegit.

Ejusdem sub Imperio Vitalianus Thrax, vindictam prætexens Episcoporum exulantium, arma sumpsit; & collecto sibi Hunnorum, & Bulgarorûm numeroso exercitu, Thraciam, Scythiam, Mysiamque, Odyssum usque, & Anchialum, occupavit. Adversus hunc Imperator Hypatium, Thraciæ militum Magistrum, emisit: qui, prælio cum eo commisso, proditione quadam captus, in Vitaliani manus devenit: numeratoque pecuniarum ingenti pondere, Romanis iterum restitutus est. Constantinopolim vero post reversum, Imperator magistratu abdicavit; subrogato in locum ejus Cyrillo Illyriciano; qui & ipse cum Vitaliano armis decertabat. Prælio autem commisso, plurimi utrinque ceciderunt: Cyrillus autem superior factus, Odyssum urbem se recepit; Vitaliano etiam ex regionibus illis recedente. Vitalianus interim, missis per cognatos eorum qui ad portas Odyssi excubias agebant

1 ἐτυράννησε Βιταλιανὸς ὁ Θρᾷξ.] Thracem hunc faciunt etiam Evagr. lib. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. & Zonaras: Marcellinus tamen in Chronico, & Jornandes de Regn. Success. Scytham eum fuisse volunt.

2 καὶ Μυσίαν.] Scr. Μυσίαν· Evagrius interim corrigendus, lib. 3. cap. 43. ubi legitur καὶ Μυσίαν.

3 Κύριλλος Ιουλλιρυκιανός.] Forte scribendum, ὁ Ἰλλυρικιανὸς, *Illyricus*, vel *Illyricianus*, quomodo recentiores locuti sunt. Ita habemus apud Marcellinum in Chron. ad annum 499. *Aristus Illyricianæ ductor militiæ*: & ad an. 530. *Mundo, Illyricianæ militiæ ductor*, &c.

pecu-

pecuniis, factisque etiam pollicitationibus aliis quibusdam, Custodes corruperat. Proditione itaque facta, Vitalianus urbem noctu ingreditur, captumque ibi Thraciæ Militum Magistrum, Cyrillum interfecit. Tum vero Thraciam rursus omnem, & Europam deprædabatur, ad Sycas etiam ipsas perveniens, Trajectumque Constantinopolitanum; urbem etiam ipsam invadere, in animo habens. Itaque in Trajectu ipso, ad S. Michaelis Archangeli, quæ in Sosthenio est, Ædem Oratoriam, cum suis consedit. Imperator autem, accersito prius per Marinum Proclo, Philosopho Atheniensi, magni nominis viro: "Dic Philosophe, inquit ei Anastasius Imperator, "quid "de Cane hoc facturus sum, "qui sic Me, Rempublicam"que perturbat? Respondet ei Proclus: "Animum ne de"spondeas Imperator; quam"primum enim armatos ali"quot in illum emiseris, fu"gam sine mora capessurus est. Edixit itaque Imperator Marino Syro, Expræfecto, qui ei cum Proclo verba facienti adstabat, uti ipse Vitalianum, qui è regione Constantinopolis cum copiis suis consederat, adoriretur. Proclus autem Phi-

πόλεως τὰς πόρτας, πέμψας διά τινων συγγενῶν τῶν αὐτῶν [1] πορταρίων χρήματα, καί τινας ἐπαγγελίας. προδοσίας δὲ γενομένης, εἰσῆλθε νυκτὸς εἰς τὴν Ὀδυσσὸν πόλιν ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς, [2] καὶ παρέλαβε τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν. καὶ ἦλθε πραιδεύων πάλιν πᾶσαν τὴν Θρᾴκην, καὶ τὴν Εὐρώπην, ἕως οὗ ἦλθεν ἐν Σύκαις, καὶ ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν πέραν Κωνσταντινουπόλεως, βουλόμενος καὶ αὐτὴν Κωνσταντινούπολιν λαβεῖν. καὶ ἐκάθητο ἐν τῷ ἀνάπλῳ, ἐπὶ τὸ λεγόμενον [3] Σωσθένην, ἐν τῷ Εὐκτηρίῳ τοῦ Ἀρχαγγέλου Μιχαήλ. ὁ δὲ βασιλεὺς Ἀναστάσιος πρώην μὲν ἦν μεταστειλάμενος, διὰ Μαρίνου, τὸν φιλόσοφον Πρόκλον, τὸν Ἀθηναῖον, ἄνδρα περιβόητον. καὶ εἶπεν αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος· "Τί ἔχω ποιῆσαι τῷ κυνὶ τούτῳ, "ὅτι οὕτως ταράσσει με καὶ τὴν πολι"τείαν, φιλόσοφε; ὁ δὲ Πρόκλος εἶπεν αὐτῷ· "Μὴ ἀθυμήσεις βασι"λεῦ· φεύγει γὰρ, καὶ ἀπέρχεται, ἐὰν "μόνον πέμψεις κατ' αὐτοῦ τινας. καὶ εὐθέως ὁ βασιλεὺς Ἀναστάσιος εἶπε Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ τῷ ἀπὸ ἐπάρχων, ἑστῶτι πλησίον ὅτε διελέγετο ὁ βασιλεὺς τῷ φιλοσόφῳ Πρόκλῳ, ὁπλίσασθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, ὄντι εἰς τὸ πέραν Κωνσταντινουπόλεως. καὶ λέγει Πρόκλος ὁ φιλόσοφος, ἔμπροσθεν τοῦ

1 πορταρίων.] πόρτα, *Porta*; inde πορτάριος, *Portarius*, qui portam custodit.

2 καὶ παρέλαβεν τὸν στρατηλάτην Θρᾴκης Κύριλλον, καὶ ἀνεῖλεν αὐτόν.] Marcellinus in Chronico: *Cyrillum loquacem magis, quam strenuum militiæ ductorem, inter duas pellices Vitalianus reperit dormientem, eumque mox abstractum cultro Getico jugulavit.* Vide tamen Evagrium etiam, lib. 3. cap. 43. & Nicephorum lib. 16. cap. 38. qui rem aliter narrant.

3 Σωσθένην.] Scr. Σωσθένιον· de loco hoc vide quæ supra annot. ad lib. 4.

Βασι-

βασιλέως, Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ· "ὃ "δίδωμί σοι λάβε, καὶ ἔξελθε κατὰ τοῦ "αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. καὶ ἐκέλευσεν ὁ αὐτὸς φιλόσοφος ἐνεχθῆναι τὸ λεγόμενον, θεῖον ἄπυρον, πολὺ, εἰπὼν τριβῆναι αὐτὸ ὡς εἰς μίγμα λεπτὸν, καὶ δέδωκε τῷ αὐτῷ Μαρίνῳ, εἰρηκὼς αὐτῷ· "ὅτι, ὅπου ῥίψεις ἐξ αὐτοῦ, "εἴτε εἰς οἶκον, εἴτε ἐν πλοίῳ, μετὰ τὸ "ἀνατεῖλαι τὸν ἥλιον, εὐθέως ἅπτεται "ὁ οἶκος, ἢ τὸ πλοῖον, καὶ ὑπὸ πυρὸς "ἀναλίσκεται. ὁ δὲ Μαρῖνος παρεκάλεσε τὸν βασιλέα, ἵνα ἕνα τῶν στρατηλάτων αὐτοῦ πέμψῃ, λαμβάνοντα τὸ βοήθημα· καὶ εὐθέως μετεστείλατο ὁ βασιλεὺς Πατρίκιον τὸν Φρύγα, τὸν στρατηλάτην, καὶ Ἰωάννην τὸν Βαλεριανῆς· καὶ εἶπεν αὐτοῖς ὁπλίσασθαι κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ, εἰς τὸ πέραν, λαμβάνοντας πλοῖα δρομώνων, καὶ στρατιώτας. καὶ ἔπεσον ἐπὶ τοὺς πόδας τοῦ βασιλέως, λέγοντες· "ὅτι, καὶ αὐτοῦ, καὶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ "οἱ δύο ἡμεῖς φίλοι ἤμεθα· καὶ μὴ "συμβῇ, τινὰ ἀποτυχίαν γενέσθαι, καὶ "ὑπονοηθῶμεν ὡς προδόται. καὶ ἀγανακτήσας κατ' αὐτῶν ὁ βασιλεὺς, ἔβαλεν αὐτοὺς ἔξω τοῦ παλατίου· καὶ κελεύσας Μαρίνῳ τῷ Σύρῳ λαβεῖν τοὺς δρόμωνας, καὶ τὸ θεῖον ἄπυρον, καὶ τὴν στρατιωτικὴν βοήθειαν ὁπλισαμένην, καὶ ἐξελθεῖν κατὰ τοῦ αὐτοῦ Βιταλιανοῦ. ἀκούσας δὲ Βιταλιανὸς ὅτι μετὰ πολλῆς βοηθείας ἐξέρχεται ὁ Μαρῖνος κατ' αὐτοῦ, ὅσα εὗρε πλοῖα ἐκράτησε, καὶ ἐγόμωσεν αὐτὰ Οὐννικὴν καὶ Γοτθικὴν χεῖρα, ὡπλισμένους. καὶ ὥρμησεν εἰσελθεῖν εἰς

losophus Marinum Syrum, coram Imperatore, in hunc modum allocutus; "Tu, inquit, "Vitalianum adorturus, quod "tibi dabo, modo ſumas velim. Juſſit itaque Philoſophus ingens vivi ſulphuris pondus adduci; quod in partes minutiſſimas contritum, Marino dedit: "Hoc, inquiens, quibuſcunque tu tectis, aut na"vigiis ſuperinjeceris, ea ſta"tim ab exortu ſolis accenſa "conflagrare videbis, adeoque "ab ignibus abſumi. Sed Marinus quoque Imperatorem adhortatus eſt, uti aliquem ex Magiſtris Militum, armata manu inſtructum, belli ſocium ſibi daret. Accerſitis itaque Patricio Phryge, Militum Magiſtro, & Joanne, Valerianæ F. edixit illis Imperator; uti cum militum & navigiorum apparatu trajicientes, Vitalianum adorirentur. Ad pedes itaque ejus hi procidentes; "Nos, inquiunt, "Tui ipſius Patriſ"que tui amiciſſimi ſemper "fuimus: [veremur autem] "ne, ſi quid ſecius acciderit, "Nos proditionis poſtulare"mur. Sed movebant hæc Imperatori ſtomachum: itaque duobus illis ex Palatio ejectis, Marino Syro negotium dedit; uti dromonibus, & armata manu acceptis, & aſſumpto ſecum vivo ſulphure, Vitalianum ipſe aggrederetur. Vitalianus autem ubi audierat Marinum, copiis magnis inſtructum, ſibi imminere adverſarium; navigiorum quodcunq; potuit corraſit: quibus Gothicis Hunniciſque co-

piis onuſtis, Conſtantinopolim ipſam aggredi in animo habuit; inani ſcilicet ſpe fretus ipſam occupandi, Marinumque obviam ſibi prodeuntem, cum copiis ejus omnibus, opprimendi. Marinus autem de vivo illo Sulphure, quod à Philoſopho acceperat, navigiis undique diſtribuit; Nautis inſuper indicans, & militibus, nil armis opus eſſe; modo ut de vivo illo ſulphure acciperent juſſit, navibuſque in adverſum occurrentibus immitterent; quæ exinde ſtatim conflagraturæ eſſent. Quod ſi ulteriorem etiam ripam occupare potuerint, hoc ipſum tectis hoſtium Imperatoris uti injicerent, in mandatis dedit. Marinus itaque, ubi præceptum quod à Philoſopho acceperat, de navigiis hoc modo comburendis, vectoribuſque ſubmergendis, militibus ſuis tradidiſſet, ulteriorem Trajectus ripam petit, Vitalianum aggreſſurus. Sed & Vitalianus quoque Marino ſeſe obviam dedit; propiuſque jam à ſe invicem claſſes abfuerunt, è regione Templi S. Teclæ, quod Sycis eſt, juxta ſinus locum qui *Bytharium* dicitur. Ubi ad horam diei tertiam, navali prælio commiſſo, dere-

Κωνσταντινόπολιν, θαῤῥῶν ὅτι πάντως αὐτὴν λαμβάνει, καὶ Μαρῖνον δὲ ἀπαντῶντα ἀναλίσκει, μεθ' ἧς ἔχει βοηθείας. ὁ δὲ Μαρῖνος [1] ἐρόγευσε τὸ θεῖον ἄπυρον ὃ ἔδωκεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος εἰς ὅλα τὰ πλοῖα τῶν δρομόνων, εἰρηκὼς τοῖς ναύταις καὶ τοῖς στρατιώταις, ὅτι οὐ χρεία ὅπλων, ἀλλ' ἵνα [2] ῥίπτετε ἐκ τούτου εἰς τὰ ἐρχόμενα κατέναντι ὑμῶν πλοῖα, καὶ καίονται. εἰ δὲ πέραν ἀπέλθωμεν εἰς τοὺς οἴκους ἔνθα εἰσὶν οἱ ἐχθροὶ τοῦ βασιλέως, ἐκεῖ ῥίψατε. ὁ δὲ Μαρῖνος, καθὼς εἶπεν αὐτῷ ὁ φιλόσοφος, ὅτι ἀνάπτονται ὑπὸ τοῦ πυρὸς τὰ πλοῖα, [3] καὶ ποντίζονται αὔτανδρα, παρήγγειλεν αὐτοῖς ῥίπτειν· καὶ ὥρμησεν εἰς τὸ πέραν, κατὰ Βιταλιανοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ. καὶ κατιώντων καὶ τὰ πλοῖα Βιταλιανοῦ, καὶ εὑρέθησαν ἔγγιστα ἀλλήλων, κατέναντι τῆς ἁγίας Θέκλης τῆς ἐν Σύκαις, εἰς τὸν τόπον τοῦ ῥεύματος, [4] ὅπου λέγεται τὸ Βυθάριν. καὶ γίνεται ἐκεῖ ἡ ναυμαχία, ὥραν τρίτην τῆς ἡμέρας· καὶ ἀνήφθησαν ἐξαίφνης ὑπὸ πυρὸς τὰ

1 ἐρόγευσε.] Scr. ἐδρόγευσε.

2 ῥίπτετε.] Scr. ῥίπτητε.

3 καὶ ποντίζονται αὔτανδρα.] Hesychius: Αὔτανδρον, σὺν αὐτοῖς τοῖς ἀνδράσιν.

4 ὅπου λέγεται τὸ Βυθάριν.] Scr. Βυθάριον. Evagrius de hac navali pugna verba habens, lib. 3. cap. 43. καὶ πρῶτα μὲν ἀνεκώχευον· εἶτα μετὰ τοὺς ἐκπλοὺς καὶ τοὺς ἀκροβολισμοὺς μεταξὺ τοῖν δυοῖν στρατοπέδοιν, ναυμαχίας καρτερᾶς συστάσης περὶ τὰ καλούμενα Βυθάρια, φεύγει μὲν περὶ στρατοπέδων τρόπαιον χρυσούμενος ὁ Βιταλιανὸς, &c. *Bythias* etiam dictus eſt locus iſte, ut ex Dionyſii Anaplo nos docet Petr. Gyllius de Boſp. Thrac. l. 2. cap. 9. *Deinde eſt Calamus, & Bythias: ille à Calamorum multitudine, hic ab alta protectione promontoriorum circumſurgentium nominatur.* Idem tamen ſui oblitus, de Topograph. Conſtantin. lib. 4. cap. 10. *Vitharia* locum hunc vocat, Vitaliani profligati hiſtoriam ex Evagrio recitans.

πλοῖα

πλοῖα ἅπαντα Βιταλιανοῦ τοῦ τυράννου, καὶ ἐποντίσθησαν εἰς τὸν βυθὸν τοῦ ῥεύματος, μεθ' ὧν εἶχον Γότθων, καὶ Οὔννων, καὶ Σκυθῶν στρατιωτῶν συνεπομένων αὐτῷ. ὁ δὲ Βιταλιανὸς, καὶ οἱ εἰς τὰ ἄλλα πλοῖα, προσεσχηκότες τὸ γεγονὸς, [1] ὅτι ὑπὸ πυρὸς αἰφνίδιον ἀνάπτονται τὰ ἑαυτῶν πλοῖα, ἔφυγον, καὶ ὑπέστρεψαν ἐπὶ τὸν ἀνάπλουν. Μαρῖνος δὲ ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, περάσας ἐν Σύκαις, ὅσους εὗρε τῶν Βιταλιανοῦ εἰς τὰ προάστεια, ἢ εἰς οἴκους ἀνεῖλε, καταδιώκων αὐτοὺς ἕως τοῦ ἁγίου Μάμαντος· καὶ γενομένης ἑσπέρας ἔμεινε Μαρῖνος, καὶ ἡ βοήθεια αὐτοῦ φυλάττουσα τὰ ἐκεῖ. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἔφυγε νυκτὸς, μετὰ τῶν ὑπολειφθέντων αὐτῷ, ἐκ τοῦ ἀνάπλου, ὁδεύσας ἐν τῇ αὐτῇ νυκτὶ μίλια ξ΄· καὶ πρωΐας γενομένης, οὐδεὶς εὑρέθη εἰς τὸ πέραν, ἐκ τῶν αὐτοῦ Βι-

pente Tyranni Vitaliani claſſis conflagrans, una cum Gothorum, Hunnorum, & Scytharum, quos ſibi adſciverat, copiis, profundo mari demerſa eſt. Vitalianus autem ipſe, quique in reliquis erant navibus, claſſem ab ignibus ſic abſumptam videntes; in fugam verſi, Trajectum repetierunt. Marinus itaque copiis trajectis, quotquot eorum qui à Vitaliani partibus ſteterant, Sycarum in ſuburbiis, vel domibus invenit, omnes è medio ſuſtulit, inſectatus eos uſque ad D. Mamantis templum: Ubi nocte jam ingruente, ipſe cum copiis ſuis conſedens excubias agebat. Vitalianus interim cum ſuis, qui ex clade ſuperfuerunt, omnibus noctu ex Trajectu fugit, milliaria per eam noctem LX emenſus: adeo ut mane proximo Vitaliani ex militibus, ad ulteriorem ripam, nec unus

1 ὅτι ὑπὸ πυρὸς αἰφνίδιον ἀνάπτονται τὰ ἑαυτῶν πλοῖα.] Navalis hujus victoriæ, quam Anaſtaſius Imp. Procli Mathematici ope adverſus Vitalianum adeptus eſt, meminit etiam Zonaras: qui tamen non ſulphure vivo navibus injecto, ſed ſpeculis Uſtoriis eam effectam tradit: κάτοπτρα γὰρ ἄδεται χαλκεῦσαι πυροφόρα ὁ Πρόκλος, καὶ ἐκ τοῦ τείχους ταῦτα ἀπαιωρῆσαι κατέναντι τῶν πολεμίων νεῶν· τούτοις τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων προσβαλλουσῶν, πῦρ ἐκεῖθεν ἐκκεραυνοῦσθαι, καταφλέγειν τὸ νηΐτην τῶν ἐναντίων στρατόν. *Nam ſpecula ex ære fabricaſſe uſtoria fertur Proclus, eaque de muro è regione hoſtilium navium ſuſpendiſſe: in qua cum ſolares radii impegiſſent, ignem inde fulminis inſtar erumpentem claſſiarios, ipſaſque naves hoſtium combuſſiſſe.* Verum non ſatis video, quo pacto fidem iſtis adhibere poſſimus, Marcellinum legentes, hujuſce ævi ſcriptorem; Juſtiniani enim adhuc Patricii cancellos ſe egiſſe, teſtatur ipſe. Hic itaque, de hac Vitaliani invaſione verba faciens, hæc habet: *Miſſi ſunt ad Vitalianum Senatores, qui pacis cum eo leges componerent: nonaginta auri pondera, exceptis regalibus muneribus, pro precio tunc accepit Hypatii.* Et paulo poſt: *Magiſter militum Vitalianus per Thraciam factus, Hypatium quem captivum catenatumque apud Acres caſtellum tenebat, reverſus ſuo remiſit avunculo.* Victor etiam Turonenſis, hujus æqualis, licet non precio Vitalianum amotum dicat, armis tamen propulſatum omnino negat: *Vitalianus Comes cum manu valida Barbarorum Conſtantinopolim veniens, in Soſthene ſedit: qui non aliter poſtulatus pacem Anaſtaſio Imperatori promittit, niſi prius defenſores Synodi Chalcedonenſis relegatos exilio ſedibus propriis reddat,* &c. Verum cum Victor hæc Anaſtaſii Imp. an. XXIV. geſta narret, Marcellinus ad annum ſequentem, Anthemio & Florentio Coſs. ea refert.

quidem inventus esset. Hanc vero Imperio victoriam conciliavit Salvator Christus, & Fortuna Imperatoris. Anastasius itaque Imperator, ad Sosthenium Processum faciens, in templo S. Michaelis Archangeli, gratias Deo, per plures dies, solennes habuit. Proclus autem Philosophus Atheniensis, discedendi facultate ab Imperatore impetrata, dimissus est, quatuor Centenaria accipere ab ipso jussus: Quibus tamen non acceptis, vacuus in urbem suam discedere maluit; ubi paulo post diem obiit. Dixerunt autem ex Constantinopolitanis nonnulli, Sulphur hoc vivum, in aërem projectum, subtilissimum cum sit, radiis solaribus accendi; & Naturæ etiam viribus hæc perfici potuisse. Cæterum Vitalianus, in Anchialum secedens, illic demum acquievit.

Ejusdem Anastasii sub Imperio Hunni Sabiri, gens bellicosissima, Portis Caspiis trajectis, Cappadociam adusque penetrarunt: quam, una cum iis etiam omnibus, quas præteribant, regionibus Romanorum deprædantes, quamplurimos occisioni dederunt: & possessionibus eorum ignibus devastatis, cum præda ingenti recesserunt. Accedentibus itaque ad Imperatorem à singulis suis urbibus qui bonis suis exuti

ταλιανοῦ· καὶ ἐνίκησεν ὁ σωτὴρ Χριστὸς, καὶ ἡ τοῦ βασιλέως τύχη. καὶ ἐποίησε πρόκενσον ὁ βασιλεὺς Αναστάσιος εἰς τὸ Σωσθένιν, ἐν τῷ ἀρχαγγέλῳ Μιχαὴλ εὐχαριστῶν ἐπὶ ἡμέρας πολλάς. ὁ δὲ φιλόσοφος Πρόκλος ὁ Ἀθηναῖος, αἰτήσας τὸν βασιλέα, ἀπελύθη, μηδὲν ἀνασχόμενος λαβεῖν παρὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· τοῦ δὲ κελεύσαντος αὐτὸν λαβεῖν κεντηνάρια τέσσαρα· ὅστις φιλόσοφος ἀπελθὼν ἐν Ἀθήναις, εἰς τὴν ἰδίαν πόλιν, εὐθέως ἐτελεύτησεν. ἔλεγον δέ τινες ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὅτι ἀπὸ τῆς θέρμης τοῦ ἡλίου, ὡς λεπτότατον [1] ὄντα, τὸ θεῖον ἄπυρον ῥιπτόμενον εἰς τὸν ἀέρα ἅπτεται· καὶ φυσικόν ἐστι τοῦτο. ὁ δὲ Βιταλιανὸς ἀπελθὼν ἐν Ἀγχιάλῳ, ἐκάθητο ἐκεῖ ἡσυχάζων.

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τοῦ αὐτοῦ Ἀναστασίου βασιλέως, οἱ Οὖννοι Σάβειροι, περάσαντες τὰς Κασπίας πύλας, [2] ἔθνος πολεμικότατον, ἦλθον ἕως Καππαδοκίας, καὶ πραιδεύσαντες αὐτὴν, καὶ ὅσας παρῆλθον χώρας Ῥωμαίων, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς, καὶ ἔκαυσαν τὰ κλήματα, καὶ λαβόντες αἰχμαλωσίαν πολλὴν, ἀνεχώρησαν. ἦλθον δὲ οἱ ἀπὸ τῆς αἰχμαλωσίας πραιδευθέντες, καὶ πολλὰ παρέχεν ὁ βασιλεὺς τοῖς

1 ὄντα.] Scr. ὄν.

2 ἔθνος πολεμικότατον.] Scr. πολεμικώτατον de hac vero Hunnorum Sabirorum irruptione, vide Marcellinum, Victorem Turonens. Evagrium lib. 3. cap. 43. Nicephor. lib. 16. cap. 38. & Cedrenum. Munificentiæ tamen hujus Imperatoris in Vectigales spoliatos, de qua Auctor paulo infra, apud istos ne verbum quidem.

πραιδευ-

περιλυθεῖσιν ἑκάστης πόλεως. ἔκτισε δὲ καὶ τείχη ταῖς μεγάλαις κώμαις Καππαδοκίας, καὶ ἠσφαλίσατο τὰς δύο Καππαδοκίας· καὶ συνεχώρησε πάσαις ταῖς περιλυθείσαις ἐπαρχίαις τὰς συντελείας εἰς τέλειον ἐπὶ ἔτη γ.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἡ Ῥόδος νῆσος τὸ τρίτον αὐτῆς πάθος, νυκτός· καὶ πολλὰ αὐτοῖς τοῖς περιλειφθεῖσιν ἐχαρίσατο, καὶ τῇ πόλει, λόγῳ κτισμάτων.

Ἐν δὲ τῇ αὐτῇ βασιλείᾳ ἐγένετο δημοτικὴ ἐπανάστασις, περὶ τοῦ χριστιανικοῦ δόγματος, παρὰ τῶν Βυζαντίων ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς βουληθέντος τοῦ αὐτοῦ βασιλέως προσθεῖναι εἰς τὸ Τρισάγιον, τὸ, „[1] Ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον „ἡμᾶς· καθὼς ἐν ταῖς ἀνατολικαῖς πόλεσι λέγουσι. καὶ συναθροισθὲν τὸ πλῆθος τῆς πόλεως ἐστασίασε δυνατῶς, ὡς τινος παραξένου προστιθεμένου τῇ πίστει τῶν χριστιανῶν. καὶ θρύλλος ἐγένετο ἐν τῷ παλατίῳ, ὥστε τὸν ἔπαρ-

fuerant, abunde eis suppeditatum est. Quin & grandiores Cappadociæ pagos Imperator mœnibus cinxit; Cappadociam quoque utramque propugnaculis munivit, spoliatas etiam Provincias à tributis quibuscunque pendendis, per triennium, immunes esse jussit.

Eodem Imperante, tertiam Cœlestis iræ vicissitudinem, nocturno tempore passa est Rhodus insula: ad quam resarciendam, superstitibus incolis Imperator plurima largitus est.

Ejusdem sub imperio, tumultus in populo Byzantino, Religionis causa, inde coortus est, quod Imperator Hymno *Trisagio* adjici voluit clausulam hanc; [„Qui Crucifixus es „pro nobis, Miserere Nostri] in Ecclesiis Orientalibus recitari solitam. Coacta itaque in unum multitudine, perturbatio rerum ingens facta est, ac si novitium aliquod Christianæ Fidei assutum esset. In Palatio etiam tumultus erat adeo

1 ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς, ἐλέησον ἡμᾶς.] Τρισάγιος, Hymnus est, Græca Ecclesia decantari solita. Verba autem erant hæc: Ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς· his Petrus Fullo, Ecclesiæ Antiochenæ sub Leone Imp. antistes, clausulam hanc post ἅγιος ἀθάνατος, addidit; Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς· postea vero in exilium pulsus, cum tandem denuo à Zenone Episcopatui suo restitutus fuisset, his omissis, Χριστὲ βασιλεῦ, reliqua retinuit, nempe ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. Cedrenus: πρότερον δὲ προσετέθηκε [Πέτρος ὁ Κναφεὺς] τῷ τρισαγίῳ, Χριστὲ βασιλεῦ, ὁ σταυρωθεὶς δι' ἡμᾶς. ὕστερον δὲ ἐλθὼν. περιεῖλε τὸ, Χριστὲ βασιλεῦ. Deinceps itaque clausulæ hujus additio apud Antiochenses, Ecclesiasque Orientales obtinebat; unde à Constantinopolitanis, & Occidentalibus, *Theopaschitæ*, dicti sunt Orientales. *Passianos* eos vocat Marcellinus: *Die Dominico, dum jubente Anastasio Cæsare per Platonem in Ecclesia pulpito insistentem in hymnum Trinitatis Dei* Passianorum Quaternitas *additur, multi Orthodoxorum pristina voce psallentes, perfidosque præcones clamoribus objurgantes, in ejusdem Ecclesiæ gremio cæsi sunt.* Vide Evagrium lib. 3. cap. 44. Nicephorum lib. 16. cap. 45. Victorem, & Cedrenum.

gravis,

gravis, ut Plato urbis Præfectus fuga ſibi conſulens, latebras quæſierit, ubi à furore populi tutus delitefceret. Populus enim tumultuans, "Imperatorem alium Romaniæ "poſcebat. Quin & in ædes Marini Syri, Expræfecti, irruentes, ignem tectis injiciebant, bonaque ejus diripiebant omnia. Sed & æraria quoque ejus expilabant, argentumque inibi inventum, ſecuribus diſſecantes, diſtribuebant. Marinum vero ipſum non invenerunt; quippe hic, fama turbæ numeroſioris ædes ſuas adorturæ accepta, ſubduxerat ſeſe. Exiſtimabat enim popellus, Marinum, quod Orientalis eſſet, clauſulæ hujus Triſagio adjiciendæ, Imperatori auctorem fuiſſe. Monachum vero Orientalem, ædibus Marini repertum, comprehendentes interemerunt; contoque affixum caput circumferentes, exclamabant: "Ecce Trinitatis in-"ſidiatorem. Tum vero Julianæ nobiliſſimæ Patriciæ ædes advenientes, virum ejus Areobindum Imperatorem Romanum exclamantes depoſcebant. Areobindus itaque fuga evadens, in Trajectu latuit.

χον τῆς πόλεως Πλάτωνα εἰσδραμόντα φυγεῖν, καὶ ἀποκρυβῆναι ἀπὸ τῆς τοῦ δήμου ὀργῆς. ἔκραζον γὰρ στασιάζοντες· "ἄλλον βασιλέα τῇ Ρωμανίᾳ. καὶ ἀπελθόντες εἰς τὰ Μαρίνου τοῦ Σύρου τοῦ ἀπὸ ἐπάρχων, ἔκαυσαν τὸν οἶκον αὐτοῦ, καὶ ἐπραίδευσαν τὰ αὐτοῦ πάντα· αὐτὸν γὰρ οὐχ εὗρον. ἀκούσας γὰρ, ὅτι εἰς τὸν αὐτοῦ τὸ πολὺ πλῆθος τοῦ δήμου ἔρχεται, ἔφυγεν· ἔλεγον γὰρ, ὅτι, ὡς ἀνατολικὸς, αὐτὸς τῷ βασιλεῖ ὑπέβαλε λέγεσθαι τοῦτο. καὶ [1] πραιδεύσαντες τὰ αὐτοῦ δημόσια, τὸν ἄργυρον αὐτοῦ εἰς ἀξίνας ἔκοπτον, καὶ ἐμερίζοντο. εὗρον δὲ εἰς τὸν οἶκον αὐτοῦ μονάζοντα ἀνατολικὸν, καὶ τοῦτον συλλαβόντες, ἐφόνευσαν, καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ εἰς κόντον βαστάζοντες, ἔκραζον· "οὗτός ἐστιν ὁ ἐπί-"βουλος τῆς Τριάδος. καὶ ἐλθόντες εἰς τὰ Ἰουλιανῆς τῆς ἐπιφανεστάτης πατρικίας, ἔκραζον διὰ τὸν ἄνδρα αὐτῆς Αρεόβινδον βασιλέα τῇ Ρωμανίᾳ· καὶ ἔφυγεν Αρεόβινδος ἐν περάματι κρυβείς. [2] καὶ ἀνελθὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Αναστάσιος ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, εἰς τὸ κάθισμα, δίχα διαδήματος· καὶ τοῦτο γνοὺς ὁ

Cæterum Imperator Anaſtaſius in Circum veniens, in Regiam ſedem ſine Diademate aſcendit. Quod ubi populo no-

1 πραιδεύσαντες τὰ αὐτοῦ δημόσια.] δημόσια hic Æraria, vertimus: Τρακτευτὴς enim, & Λογοθέτης, id eſt, *Publicarum Rationum Miniſter*, ſive Vectigalium *Curator*, erat Marinus, uti Auctor noſter ſupra: ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κουφίσας Ἰωάννην τὸν Παφλαγόνα ἐκ τοῦ τρακτεύειν τὰ δημόσια χαρτία τοῦ πραιτωρίου τῶν ἐπάρχων, ἐποίησεν αὐτὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀντ' αὐτοῦ ποιήσας τρακτευτὴν, καὶ λογοθέτην Μαρῖνον τὸν Σύρον.

2 καὶ ἀνελθών.] Scr. ἀνῆλθεν, uti habet Chr. Alex.

δῆμος,

δῆμος, εἰσῆλθεν ἐν τῷ Ἱππικῷ· καὶ διὰ θείας προσφωνήσεως αὐτοῦ μετεχειρίσατο τὰ πλήθη τῆς πόλεως, παραγγείλας αὐτοῖς μὴ ὡς ἔτυχε φονεύειν, ἢ ἐπέρχεσθαί τισι· καὶ ἡσύχασεν ἅπαν τὸ πλῆθος, αἰτήσαντες αὐτὸν φορέσαι τὸ στέμμα. καὶ ἐξ ὅτε ἡσύχασε, καὶ ἀνεχώρησε τοῦ συναθροίζεσθαι, ἐκέλευσε κατοχὴν γενέσθαι· καὶ πολλῶν κρατηθέντων, τοὺς μὲν ἐτιμωρήσατο, [1] τοὺς δὲ ἐρυμάτισε διὰ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως. ταῦτα δὲ ἔπραχον ἐπὶ πολλὰς ἡμέρας, καὶ πλήθους ἀπείρου φονευθέντος, εὐταξία ἐγένετο μεγάλη, καὶ φόβος οὐκ ὀλίγος ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐν ἑκάστῃ πόλει τῆς Ῥωμανίας.

Μετὰ δὲ ὀλίγον καιρὸν εἶδεν ἐν ὁράματι ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, ὅτι ἔστη ἐναντίον αὐτοῦ ἀνήρ τις τέλειος, [2] εὐσχήμων, βαστάζων κώδικα γεγραμμένον, καὶ ἀναγινώσκων· καὶ ἀναπτύξας τοῦ κώδικος, φύλλα πέντε, καὶ ἀναγνοὺς τὸ τοῦ βασιλέως ὄνομα, εἶπεν αὐτῷ· « Ἰδὲ, « διὰ τὴν [3] ἀπληστίαν σου, [4] ἀπα- « λείφω δεκατέσσαρα· καὶ τῷ ἰδίῳ

tum fuit, in Hippodromum omnes se contulerunt: turbamque tandem totam, divinis suis sermonibus, Imperator sibi conciliavit: eos insuper hortatus, ne sic temere in quosvis irruentes, ultra cædes patrarent. Tum vero tumultus omnis acquievit; obtestante etiam ipsum popello, uti resumptum Diadema rursus gestaret. Ubi primum autem tumultu sedato, populus domum suam quisque se receperat, seditiosos comprehendi jussit Imperator; quorum nonnullos suppliciis subjecit, alios vero Urbi Præfecto in custodiam tradidit. Hæc autem cum per plures dies perpessi fuissent, infinita hominum multitudine neci data, secuta est inde tranquilla maxime rerum facies; metusque ingens Constantinopoli, omnibusque adeo Romaniæ urbibus, hominum animis incussus est.

Imperator autem Anastasius, non multo post tempore, per somnum vidit, è regione sibi adstantem, virum quendam adultum, ornatumque; qui codicem scriptum ferens, legebat: foliis autem quinque pervolutis, lectoque Imperatoris nomine; "Ecce, (inquit) ob in- "satietatem tuam, [annos] quatuordecim deleo: simulque

1 τοὺς δὲ ἐρυμάτισε.] Scr. ἠρυμάτισε ἐρύομαι, & ἔρυμαι, *Custodio*; unde ἔρυμα, *Custodia salva*, sive *Carcer*. Hesychius: ἔρυμα, ὀχύρωμα. φυλακὴ, κάλυμμα, φύλαγμα· ab ἔρυμα vero Auctor noster verbum ἐρυματίζω formavit.

2 εὐσχήμων.] Chr. Alex. à Radero editum habet λογχήμων, corrupte: Chr. idem ex Jos. Scaligeri editione legit λόγχιμων· ad quam lectionem nostram emendandam censeo.

3 ἀπληστίαν σου.] Cedrenus habet, κακοπιστίαν σου.

4 ἀπαλείφω δεκατέσσαρα.] Ita etiam Chr. Alexandr. Cedrenus legit, τεσσαρεσκαίδεκα ἔτη. Constantinus Manasses:

Σὺ

que eos digito expunxit. A ſomno vero experrectus Imperator, & perterrefactus, Amantium Cubicularium, & Præpoſitum ad ſe vocavit, cui quod per ſomnum viderat aperuit. Amantius ei, "In æternum, inquit, "vivas Imperator. Inſomnium & ego quoque hac "ipſa nocte habui. Dum enim "Majeſtate Veſtra coram ſtarem, porcus quidam, ingentis apri ſpeciem præ ſe ferens, "à tergo mihi venire viſus eſt; "qui extremam chlamydis oram in os arripiens, vellicabat mordicus; meque ipſum "deorſum agens, dentibus lacerabat, & proculcatum pedibus totum devorabat. Accerſitus igitur ab Imperatore Proclus, Aſianus Philoſophus, ſagaciſſimus ſomniorum conjector, viſionis vim Imperatori expoſuit; brevi ſcilicet eos interituros eſſe.

Imperator autem Anaſtaſius, præter ea quæ ſupra memoravimus; etiam alia vectigalibus ſuis omnibus munera diſtribuit. Quin &, per ſingulas etiam Romaniæ urbes, varia erexit ædificia, mœnia, & aquæductus; portus etiam repurgavit; & Balnea publica

δακτύλῳ αὐτοῦ ἀπήλειψε, φησί. [1] καὶ διυπνίσθη ταραχθεὶς ὁ αὐτὸς Ἀναστάσιος βασιλεύς, καὶ προσκαλεσάμενος Ἀμάντιον τὸν κουβικουλάριον, καὶ πραιπόσιτον, διηγήσατο αὐτῷ τὴν τοῦ ὁράματος ὀπτασίαν. ὅστις Ἀμάντιος εἶπεν αὐτῷ· "Εἰς τὸν αἰῶνα ζῆθι, "βασιλεῦ· ἐνύπνιον γὰρ εἶδον κἀγώ, "ἐν ταύτῃ τῇ νυκτί, ὅτι ὡς ἑστηκὼς "κἀγὼ ἐναντίον τοῦ ὑμετέρου κράτους, "[2] ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος, ὥσπερ "σύαγρος μέγας, καὶ δραξάμενος τῷ "στόματι τὴν ἀρχὴν τῆς χλαμύδος, "καὶ τινάξας κατήγαγέ με εἰς τὸ "ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἀνήλωσέ με, "κατεσθίων καὶ καταπατῶν. καὶ προσκαλεσάμενος ὁ βασιλεὺς Πρόκλον, τὸν Ἀσιανὸν φιλόσοφον, τὸν ὀνειροκρίτην, ὄντα πάνυ ἐπιτήδειον, εἶπεν αὐτῷ περὶ τοῦ ὁράματος δύναμιν, καὶ ὅτι μετὰ χρόνον τελειοῦνται.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, μετὰ τὰς πρώτας αὐτοῦ δωρεάς, πάλιν ἄλλας κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς αὐτοῦ πολιτείας. ἔκτισε δὲ καὶ εἰς ἑκάστην πόλιν τῆς Ῥωμανίας διάφορα κτίσματα, καὶ τείχη, καὶ ἀγωγούς, καὶ λιμένας ἀνακαθάρας, καὶ δημόσια λουτρὰ ἐκ

Σὴν δὲ κακίαν μυσαχθεὶς καὶ βεβηλοτροπίαν,
Ἐκκόπτων ὑπεξέκοψε τοὺς χρόνους τῆς ζωῆς σου,
Καὶ χρόνους ἐκολόβωσε τέσσαρας πρὸς τοὺς δέκα·
Καὶ ταῦτ' εἰπών, ἀπήλειψε τούτους ἀπὸ τοῦ χάρτου.

1 καὶ διυπνίσθη ταραχθείς.] Chr. Alex. habet, καταῤῥαγείς· mendoſe.

2 ὄπισθέν μου ἐλθὼν χοῖρος.] Juſtinum, Anaſtaſii in imperio ſucceſſorem, iſta notant: quem συφορβὸν, *ſubulcum* fuiſſe vult Zonaras: Ἀνεῤῥήθη δὲ βασιλεὺς Ἰουστῖνος ὁ Θρᾷξ, γονέων μὲν ἐκφὺς ἀσήμων καὶ ἀφανῶν, αὐτὸς τὸ πρότερον αὐτουργῶν, ἢ βουκόλος τυγχάνων ἢ συφορβός. Certe loco humili, imo ſordido natum, agriſque exercendis tantum aſſuetum fuiſſe eum, aſſerit Procopius, Arcan. Hiſtor.

θεμελίων

θεμελίων οἰκοδομήσας, καὶ ἄλλα πολλὰ ἐν ἑκάστῃ παρέσχε [1] πόλιν.

Καὶ μετ᾽ ὀλίγον χρόνον ἀῤῥωστήσας ἀνέκειτο, καὶ ἀστραπῆς καὶ βροντῆς γινομένης μεγάλης πάνυ, θροηθεὶς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀναστάσιος, ἀπέδωκε τὸ πνεῦμα, [2] ὢν ἐνιαυτῶν ἐννενήκοντα, καὶ μηνῶν πέντε.

ab ipsis etiam fundamentis excitavit; plurimaque per urbes alia passim donavit.

Haud longo autem post tempore, ex morbo decubuit; tonitruque ingenti facto, fulmineque, consternatus inde Imperator Anastasius spiritum efflavit, ann. natus xc, & mens. v.

---

1 πόλιν.] Scr. πόλεσι.

2 ὢν ἐνιαυτῶν ἐννενήκοντα.] Zonaras dicit Anastasium octoginta octo tantum annos vixisse: uti etiam & Victor Turonens. *Anastasius Imperator intra palatium suum tonitruorum terrore fugatus, & coruscationis jaculo percussus, in cubiculo, quo absconsus fuerat, moritur: & cum ignominia absque consuetis exequiis ad tumulum ducitur, anno vitæ suæ XXCIIX.* Marcellinus vitæ ejus annorum numerum incertum relinquit; octogenario tamen majorem obiisse testatur.

R ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΙΖ'.

ΧΡΟΝΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVII.

De Temporibus JUSTINI IMPERATORIS.

ANASTASII poſt exitum imperium ſuſcepit ſacratiſſimus Juſtinus, ex Bederiana Thracum oriundus, ſub Magni Conſulatu, Julii IX, Indictione undecima: quem exercitus Excubitorum Palatium cuſtodientium, una cum populo, nutu Divino, diademate inſignitum, Imperatorem creavere: Erat enim Comes Excubito-

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ἀναστασίου ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστῖνος, ἀπὸ Βεδερειάνας ὢν Θρᾷξ, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μάγνου, μηνὶ Ἰουλίῳ θ', ἰνδικτιῶνι ἑνδεκάτῃ· [1] ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων τὸ παλάτιον, κελεύσει Θεοῦ, ἐξκουβιτόρων, ἅμα τῷ δήμῳ, στέψαντες, ἐποίησαν βασιλέα· ἦν γὰρ κόμης ἐξκουβιτόρων.

1 ὅντινα ὁ στρατὸς τῶν φυλαττόντων, τὸ παλάτιον κελεύσει Θεοῦ, ἐξκουβιτόρων.] Ita etiam Chr. Alexandr. Ἐξκουβίτορες, *Excubitores*, Milites erant Prætoriani, Palatio, atque Imperatori tutando deſtinati; atque ideo ὁ στρατὸς τῶν ἐξκουβιτόρων &c. ab Auctore dicuntur. Græcis σωματοφύλακες vocantur. Horum vero Præfectus erat Juſtinus. Evagrius lib. 4. cap. 1. de Juſtino Imp. hæc habet: ὑπὸ τῶν βασιλικῶν σωματοφυλάκων ἀναῤῥηθεὶς, ὧνπερ καὶ ἦρχεν, ἡγεμὼν τῶν ἐν τῇ αὐλῇ τάξεων καθεστώς· infra etiam noſtro κόμης ἐξκουβιτόρων dicitur.

ἐβα-

¹ ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο. τῇ δὲ ἡλικίᾳ ἦν διμοιρεαῖος, εὔστηθος, οὖλος, ὁλοπόλιος, εὔρινος, ὑπόπυῤῥος, εὔμορφος, ἐν πολέμοις κοπωθεὶς, φιλότιμος, ² ἀγράμματος δέ. ἡ μόνον δὲ ἐβασίλευσεν, ἀνεῖλεν Ἀμάντιον τὸν πραιπόσιτον αὐτοῦ, καὶ Ἀνδρέα τὸν κουβικουλάριον αὐτοῦ, τὸν Λαυσιακὸν, καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα, ³ τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον· ὅντινα ἐβουλεύετο ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Ἀμάντιος, δοὺς τῷ αὐτῷ Ἰουστίνῳ χρήματα ἐρογεῦσαι, ἵνα γένηται Θεόκριτος βασιλεύς· καὶ ἐξέβγαλσεν. ὁ στρατὸς οὖν,

rum. Imperavit autem annos IX, & dies XXII. Erat hic statura mediocrem excedente, pectore firmo, crine crispo canoque, naso decoro, facie rubicunda & formosa, in bellis exercitatus, magnificus, cæterum literarum rudis. Quamprimum autem imperare cœpit, è medio sustulit Amantium Præpositum, & Andream Lausiacum, cubicularium; Theocritum etiam Comitem, Amantii familiarem, quem Amantius Imperatorem creare statuerat; qui etiam Justino ipsi pecunias dedit erogandas, ut Theocritus fieret Imperator. Quin

1 ἐβασίλευσε δὲ ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο.] Victor Turonens. annos VIII, & menses IX. Justinum regnasse asserit: forte de annorum numero quibus solus imperavit intelligendus est: cum enim Justinus annos octo, menses novem, & dies tres regnasset, Justinianum sororis filium in Imperii societatem adscivit: ut Evagrius testatur, lib. 4. cap. 9. Post quod tempus menses etiam quatuor superfuit, ut ex eodem Evagrio discimus, loco citato; ubi etiam eum annos IX integros, cum tribus tantum diebus, regnasse affirmat: sibi scilicet hac in re parum constans. Julii enim die IX, Æræ Antiochenæ DLXVI anno, Indictione scilicet XI, secundum Evagrium ipsum Imperator renunciatus est Justinus: Kalendis autem Augusti Æræ Antiochenæ DLXXV, id est, Indictione V, secundum eundem, diem obiit. Totum itaque regni ejus tempus IX annos, diesque insuper XXII, uti Noster recte, complexum est. Marcellinus tamen ad novem imperii ejus annos, menses etiam duos addit.

2 ἀγράμματος δέ.] Hujus rei testem locupletem habemus Procopium, Justini coævum, Arean. Histor. ἐπειδή τε ὁ βασιλεὺς [Ἀναστάσιος] ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, αὐτὸς [Ἰουστῖνος] τῇ τῆς ἀρχῆς δυνάμει τὴν βασιλείαν παρέλαβε, τυμβογέρων μὲν γεγονὼς ἤδη, ἀμάθητος δὲ γραμμάτων ἁπάντων, καὶ τὸ δὴ λεγόμενον ἀναλφάβητος ὤν.

3 τὸν τοῦ αὐτοῦ Ἀμαντίου δομέστικον.] Δομέστικος, *Domesticus*: licet vero vocabulum hoc dignitatis etiam erat, hoc tamen loco οἰκεῖον sonare puto, uti habet Zonaras: μετὰ δέ γε τὴν τελευτὴν Ἀναστασίου, βουλῆς γενομένης περὶ προχειρίσεως βασιλέως ὁ εὐνοῦχος Ἀμάντιος &c. θέλων Θεοκριτιανόν τινα [Θεόκριτον alii] οἰκεῖον αὐτῷ ὄντα βασιλεῦσαι, χρήματα τῷ Ἰουστίνῳ παρέσχε διανέμειν τοῖς στρατιώταις, &c. Constantinus Manasses Theocritum Amantii consanguineum fuisse vult, de Justino ista præferens:

Λαβὼν γὰρ, ὥς φασι, πολὺν χρυσὸν
ἐξ Ἀμαντίου,
Ὑπήοχε δὲ πραιπόσιτος Ἀμάντιος
ἐκεῖνος,
Καὶ κελευσθεὶς τοῖς πλούτοις τούτοις
καταχρήσασθαι,
Ὡς ἂν περιποιήσαιντο τὸ κράτος
Θεοκρίτῳ,
Τῷ κοινωνοῦντι τῶν αὐτῶν αἱμάτων
Ἀμαντίῳ,
Ἐκ τῶν ὀθνείων ἑαυτῷ κτᾶται τὴν
βασιλείαν.

Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 2.

& Justinus eas erogavit: quibus acceptis, exercitus populusque non Theocritum, sed Justinum, Deo ita volente, Imperatorem dixere. Imperio itaque potitus, eos qui Imperio suo insidiati fuissent, intra palatium occidit.

Idem Imperator Appionem Patricium, Diogenianum, & Philoxenum, Senatores ab Anastasio Imperatore in exilium missos, revocavit. Atque Appionem constituit Prætorio Præfectum, Diogenianum vero Militum in Oriente Magistrum, & Philoxenum, haud longe post, Consulem designavit.

Hujus imperii sub initio tremendum in Oriente Astrum apparuit, *Cometa* vocatum, radium deorsum emittens, *Barbatum* quem vocant; cujus ad conspectum trepidarunt homines.

Idem Imperator sine mora Vitalianum, qui contra Anastasium, Rempublicamque rebellia moverat arma, sibi conciliavit; Præsentisque Militiæ Magistrum constituit.

Ejusdem Imperantis anno primo, Severus Patriarcha Antiochenus, Vitalianum fugiens, in Ægyptum se recepit: cujus in locum Patriarcha creatus

καὶ ὁ δῆμος λαβὼν, οὐκ [1] εἵλατο Θεόκριτον ποιῆσαι βασιλέα, ἀλλὰ θελήσει Θεοῦ ἐποίησαν Ἰουστῖνον βασιλέα· μετὰ δὲ τὸ βασιλεῦσαι αὐτὸν, τοὺς βουληθέντας ἐπιβουλεῦσαι τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ, ἐφόνευσεν ἔσω ἐν τῷ παλατίῳ.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνεκαλέσατο τὸν πατρίκιον Ἀππίονα, καὶ Διογενιανὸν, καὶ Φιλόξενον, ὄντας συγκλητικοὺς ἐν ἐξορίᾳ, καὶ πεμφθέντας παρὰ τοῦ πρὸ αὐτοῦ βασιλέως· καὶ ἐποίησεν Ἀππίονα ἔπαρχον πραιτωρίων, καὶ Διογενιανὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς, καὶ Φιλόξενον δὲ μετὰ χρόνον ἐποίησεν ὕπατον.

Ἐν δὲ τῇ ἀρχῇ τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἀνῆλθεν ἐν τῇ ἀνατολῇ φοβερὸς ἀστὴρ, ὀνόματι κομήτης, ὃς εἶχεν ἀκτῖνα πέμπουσαν ἐπὶ τὰ κάτω, ὃν ἔλεγον εἶναι πωγωνίαν· καὶ ἐφοβοῦντο.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς εὐθέως περιεστρέψατο καὶ Βιταλιανὸν, τὸν τυραννήσαντα Ἀναστασίῳ τῷ βασιλεῖ, καὶ τῇ πολιτείᾳ· καὶ ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην Πραισέντου.

[2] Τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σέβηρος, ὁ πατριάρχης Ἀντιοχείας, εἰς Αἴγυπτον, φοβηθεὶς Βιταλιανόν· καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ

---

1 εἵλατο.] Lego, εἵλοντο, uti habet Chr. Alex.

2 τῷ δὲ πρώτῳ ἔτει τῆς βασιλείας αὐτοῦ ἔφυγε Σέβηρος.] Victor Tur. Severum Justini Imper. anno tandem VI, Justino & Appione Coss. asserit: *Antiochena Ecclesia Severus, Chalcedonensis Synodi obtrectator, quum à Justino Imperatore quæreretur ad pœnas, fugit: & in ejus locum substituitur Paulus.* Evagrius tamen, & post eum Nicephorus, Severum Justini anno I, pœnas dedisse, lingua ejus abscissa, testantur Evagr. lib. 4. cap. 4. Nicephor. lib. 17. cap. 2. Vide etiam Cedrenum, & Zonaram.

Παῦλος

Παῦλος πατριάρχης, ὁ ἀπὸ ξενοδόχων τοῦ Εὐβούλου. ὅστις τοὺς τῆς συνόδου Χαλκηδόνος ἑξακοσίους τριάκοντα ἐπισκόπους ἐνέταξε τοῖς διπτύχοις τῶν ἐκκλησιῶν ἑκάστης πόλεως· καὶ διὰ τοῦτο ἐγένετο σχίσμα μέγα, καὶ οὐκ ἐκοινώνουν αὐτῷ πολλοί, λέγοντες, ὅτι [1] οἱ τῆς συνόδου ἀκολουθοῦντες τὰ Νεστορίου φρονοῦσιν.

est Paulus, qui Hospitii Eubuliani Præfectus fuerat. Hic DCXXX Synodi Chalcedonensis Episcoporum nomina, in Ecclesiarum Diptychas, per singulas Urbes, retulit: Schisma inde magnum factum est, multis ab eo secedentibus, quibus Synodi illius fautores Nestorianismum sapere videbantur.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, τὰ Ἱπποδρόμια παρεσχέθη τοῖς Σελευκέσι, καὶ Ἰσαύροις. καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη γυνή τις, ἐκ τῆς χώρας τῆς Κιλικίας, γιγαντογενὴς ὑπάρχουσα τῇ ἡλικίᾳ, εἰς μῆκός τε καὶ πλάτος [2] ἄνθρωπον ὑπερτέλειον πῆχυν ἕνα· ἥτις περιοδεύουσα περιῆλθε πᾶσαν τὴν Ῥωμαίων πολιτείαν· εὑρέθη δὲ ἡ αὐτὴ καὶ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ· ἥτις ἐκομίζετο ἀπὸ ἑκάστου ἐργαστηρίου φόλλιν μίαν.

Hujus sub imperio Circensia certamina Seleucensibus, & Isauris, exhibita sunt: quo tempore etiam innotescere cœpit mulier quædam à Cilicia, statura plane Gigantea, quæ & proceritate & magnitudine, justam hominis staturam cubito uno superavit. Hæc universum per imperium vagabunda, stipem petebat: Antiochiam quoque magnam veniens, ex officina quaque erogatum sibi habuit follem unum.

Ὁ δὲ αὐτὸς Ἰουστῖνος βασιλεὺς [3] ἐδισιγνάτευσεν ὕπατον στρατηλάτην Πραισέντου, Βιταλιανόν, ὅστις προῆλθεν ὕπατος Ῥωμαίων· καὶ [4] ἐν τῷ ὑπατεύειν αὐτόν, μετ' ... ἑορτὴν

Idem Imperator Justinus Vitalianum, Præsentis Militiæ Magistrum, ad dignitatem quoque Consularem evexit. Consul itaque Romanis datus Vitalianus, dum populo hypatiam

1 οἱ τῆς συνόδου.] Forte scribendum, τῇ συνόδῳ.

2 ἄνθρωπον ὑπερτέλειον πῆχυν ἕνα.] Locus proculdubio mendosus: forte legendum, ἄνθρωπον ὑπερέχουσα τέλειον πῆχυν ἕνα. Cedrenus: Τῷ ζ' αὐτοῦ ἔτει [Justini VII] ἐφάνη γυνή τις ἐκ τῆς Κιλικίας γιγαντογενὴς, ὑπερέχουσα τῇ ἡλικίᾳ παντὸς ἀνθρώπου τέλειον πῆχυν ἕνα, καὶ πλατεῖα σφόδρα. Mulieris hujus Giganteæ meminerunt etiam Nicephorus, lib. 17. cap. 3. & Zonaras in Justino.

3 ἐδισιγνάτευσεν ὕπατον.] Δισιγνατεύω, & Δισιγνατεύω, *Designo*, apud recentiores.

4 ἐν τῷ ὑπατεύειν αὐτόν.] Hypatiæ hæ, sive Munera Consularia, initio Consulatus cujusque populo exhibebantur: verum Vitalianus septimo Consulatus sui mense interfectus est; cujus rei testem habemus, hujusce temporis hominem, Marcellinum, in Chronico: *Indictione XIII, Vitaliano & Rustico Coss. Vitalianus bis Cos. VII mense Consulatus sui XVII Vulneribus confossus in Palatio, cum Celeriano & Paulo satellitibus interemptus est.* Factum hoc Justiniani Patricii factione; ut ex Procopio discimus, Arcan. Histor. Victore etiam Turonens. qui tamen sub Maximi

tiam facit, post primam à se Mappam emissam, occisus est in palatio; ut qui in imperium arma moverat rebellia, plurimasque Romaniæ urbes, ac regiones devastaverat.

Eodem Imperante Ztathius, Lazorum rex, Persarum imperium cum diutius non ferret, è regionibus Persicis discessit. Persis imperavit eo tempore Coades, Ztathii etiam ipsius olim amicus. Nempe Persarum imperio paruit Lazorum Rex: cui, quandocunque eum mori contigerit, in Regno Successor à Persarum rege, sed Lazis oriundus, designabatur. Lazorum itaque Rex iste Paganismi pertæsus, cavensque ne si à Coade Persarum Rege diademate insigniretur, sacrificia ritusque alios omnes more Persico peragere necesse haberet; statim ac pater Damnazes è vivis excesserat, Byzantium venit, ad Justinum Imperatorem: suique deditione facta, Lazorum Rex ab eo inaugurari petivit. Receptus itaque à Justino, & sacro fonte lustratus, Christianus factus est; fœmina etiam Romana in uxorem ducta, Nomi Patricii filia,

αὐτοῦ [1] μάππαν, ἐσφάγη ὁ αὐτὸς Βιταλιανὸς ἐν τῷ παλατίῳ, ὡς τυραννήσας Ῥωμαίους, καὶ πολλὰς πόλεις καὶ χώρας τῆς Ῥωμανίας περιδεύσας.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας [2] Ζτάθιος, ὁ τῶν Λαζῶν βασιλεὺς, μηνιάσας, καὶ ἀναχωρήσας ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν, (βασιλεύοντος Περσῶν Κωάδου, καὶ φίλου ὄντος τοῦ αὐτοῦ Ζταθίου βασιλέως Λαζῶν, ὡς ἅπαξ ὑποκειμένου τῇ βασιλείᾳ τοῦ αὐτοῦ Κωάδου· διὸ καὶ εἰ συνέβη τινὰ τελευτῆσαι τῶν βασιλέων Λαζῶν, ὑπὸ τοῦ Περσῶν βασιλέως προεχειρίζετο, καὶ ἐστέφετο, ἐκ τοῦ γένους μὲν τοῦ αὐτῶν Λαζῶν·) ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Λαζῶν φυγὼν τὸ τῶν Ἑλλήνων δόγμα, διὰ τὸ μὴ προχειρισθέντα αὐτὸν ἀπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν ποιῆσαι καὶ θυσίας, καὶ πάντα τὰ ἔθη τὰ Περσικά· ἢ μόνον ἐτελεύτησεν [3] ὁ αὐτοῦ πατὴρ Δαμνάζης, εὐθέως ἀνῆλθε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστῖνον ἐν τῷ Βυζαντίῳ, καὶ αὐτὸν ἐκδοὺς, παρεκάλεσεν αὐτὸν ἀναγορευθῆναι βασιλέα Λαζῶν. καὶ δεχθεὶς παρὰ τοῦ βασιλέως ἐφωτίσθη, καὶ χριστιανὸς γενόμενος ἠγάγετο γυναῖκα Ῥωμαίαν, [4] τὴν ἐγγόνην Νόμου τοῦ πατρικίου, ὀνό-

Maximi Consulatu, anno nempe Justini Imp. V, hoc factum vult: quod omnino falsum est: Consulatu enim suo, quem una cum Rustico, Justini Imp. anno II, gessit, interemptus est Vitalianus.

1 μάππαν.] Μάππα, *Mappa*, & μαππάριος, *Mapparius*, qui Mappam mittit; sive signum in Circo dat Aurigantibus. De Mappa vide, inter alios, doctissimum Jo. Vossium de Vitiis Sermon. lib. 1, cap. 4.

2 Ζτάθιος.] Cedreno, & Zonaræ, Τζάθος, Chronico Alex. Τζάθιος, dicitur.

3 ὁ αὐτοῦ πατὴρ Δαμνάζης.] Chr. Alex. Tzathium facit τὸν υἱὸν Ξαμνάξου, Xamnaxi filium.

4 τὴν ἐγγόνην Νόμου.] Chr. Alex. habet, ἔγγονον Ονίνου.

μαπ

ματι Οὐαλεριανῇ. καὶ ἔλαβεν αὐτὴν μεθ' ἑαυτοῦ εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ χώραν, στεφθεὶς παρὰ Ἰουστίνου βασιλέως Ῥωμαίων, καὶ φορέσας στεφάνιον Ῥωμαϊκὸν βασιλικόν, καὶ χλαμύδα ἄσπρον ὁλοσήρικον, [1] ἔχον ἀντὶ πορφυροῦ ταβλίου χρυσοῦν βασιλικὸν ταβλίον, ἐν ᾧ ὑπῆρχεν ἐν μέσῳ στηθάριον, [2] ἀληθινὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστίνου· [3] καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον [4] παραγαύδιον, καὶ αὐτὸ [5] ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά, ὡσαύτως ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· [6] τὰ γὰρ ζαγγία [7] ἃ ἐφόρει, ἣν ἀγαγὼν ἀπὸ

nomine Valeriana: quam etiam in regionem suam secum abduxit. A Justino autem Imperatore Romano Diademate Regio more Romano insignitus est, Chlamydeque alba holoserica, pro purpureo Clavum aureum Regium habente, cujus in medio sigillum fuit, Imperatoris Justini expressam referens effigiem. Tunicam quoque albam Paragaudiam gestabat, aureis pro more Regio Clavis adornatam, & ipsis etiam Imperatoris effigiem præ se ferentibus: quas autem ferebat Tzangas, ex regione sua

---

1 ἔχον ἀντὶ πορφυροῦ ταβλίου.] Chr. Alex. habet ἔχων, ac si Regem spectaret: si vero ad Chlamydem referatur, legendum, ἐχούσαν. Ταβλία autem *Clavi* sunt: voce supra usus est Auctor, lib. 2. τὰς μὲν βασιλικὰς πορφύρας, ἐχούσας ταβλία χρυσᾶ, τὰς δὲ τῶν συγκλητικῶν, &c. χλαμύδας ἐχούσας σημαντήριον τῆς βασιλικῆς φορεσίας ταβλία πορφυρᾶ.

2 ἀληθινὸν ἔχοντα τὸν χαρακτῆρα.] Scr. ἔχον. Cæterum ex nostro corrigendum Chr. Alex. uti habetur, ἀληθειδὶν, reponendum, ἀληθινόν.

3 καὶ στιχάριον δὲ ἄσπρον.] Στιχάριον proprie erat vestis Sacerdotalis, albi coloris: uti nos docet Symeon Archiepiscop. Thessalonicens. de Templo, &c. ὁ δὲ στιχάριον τὴν φωτεινὴν τῶν ἀγγέλων ἐμφαίνει περιβολήν· οὕτω γὰρ πολλάκις φωτεινὴν ἐσθῆτα περιβεβλημένοι ὤφθησαν ἄγγελοι, ὡς καὶ ὁ ἐν τῷ μνήματι λευκὴν ἐσθῆτα ἐνδεδυμένος. Hoc loco *Tunicam* simpliciter sonat.

4 Παραγαύδιον.] Trebell. Pollio in D. Claudio: *Albam subsericam paragaudem triuncem unam.* Parthica erat hæc vestis. Hesychius: Παραγαύδας [corrupte hodie additur, παραζωνάς, uti nos monet doctissimus Salmasius,] χιτὼν παρὰ Πάρθοις. *Paragauda*, lora sunt; *Paragaudiæ* vero Vestes, quæ *loris auratis* circumtexebantur. Vide Clarissimi Viri Cl. Salmasii notas in Trebell. Poll. & in Flav. Vopisc.

5 ἔχον χρυσᾶ πλουμία βασιλικά.] πλουμίον, & πλούμμιον, *Pluma*: *Clavus* hic est. Procopius de Ædific. Justiniani lib. 3. χιτὼν ἐκ μίξεως ἐξηλλωπίσματι [Scr. ἐξηλλωπισμένη] χρυσοῖς πανταχόθεν ὡραϊσμένος, ἃ δὴ νενομίκασι πλουμία καλεῖν. Sed vide etiam Salmas. loc. citatis.

6 τὰ γὰρ ζαγγία.] Scr. τζαγγία, uti habet Chr. Alex. addito litera Τ, verbis plerisque à ζ incipientibus, more recentiorum barbarico; ut τζικούριον, *Securis*; τζακκίζειν, quod Itali *Sacchegiare* dicunt. Τζάγγαι vero, sive τζαγγία, *Calceamenta* erant Regia: Latinis *Zanchæ* dictæ sunt: Trebellius Poll. in D. Claudio: *Zanchas de nostris Parthicis paria duo*: id est, Calceos ex Parthica pelle confectos.

7 ἃ ἐφόρει, ἣν ἀγαγών.] Lego, ἃ ἣν ἀγαγών, &c. Sensus aliter mutilus est.

secum

secum adductas, more Persico Margaritis, uti & Zonam, distinctas habuit. Sed & aliis etiam muneribus plurimis & ipse, & uxor Valeriana, ab Imperatore Justino donati sunt.

Quamprimum vero hæc Coadi Persarum Regi innotuerant, per Legatum Justino literas misit, in hæc verba scriptas: "Tu, amicitia & pace "inter nos facta, hostilia ta-"men agis. Ecce enim La-"zorum Regem, mihi subdi-"tum, inaugurasti; cum sub "Romanorum nunquam, sub "Persarum vero Imperio sem-"per fuerit. Ad hæc Justinus Romanorum Imperator per Legatum ei rescripsit, hisce verbis: "Nos subditorum tuo-"rum Imperio nostro adscri-"psimus neminem, vel in par-"tes nostras pelleximus: Ve-"rum in ditiones nostras ve-"nit Ztathius quidam, suppli-"citer nos precatus, uti ab "Ethnica religione, sacrificiis "impuris, & errore Diabolico "liberatus, in Christianum "fieret, æternique Dei, rerum "omnium Opificis, Gratia "dignus censeretur. Ad me-

τ̃ ἰδίας αὐτȣ̃ χώρας, εἶχον μαργαρίτας Περσικῷ σχήματι· ὁμοίως δὲ ϗ ἡ ζώνη αὐτȣ̃ ὑπῆρχε διὰ μαργαρίτων. καὶ ἄλλα δὲ ἔλαβε δῶρα πολλὰ, παρὰ τȣ̃ αὐτȣ̃ βασιλέως Ιȣςίνȣ ϗ αὐτὸς, καὶ ἡ γυνὴ αὐτοῦ Ουαλεριανή.

Καὶ γνȣ̀ς τȣ̃το Κωάδης ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ιȣςίνῳ διὰ πρεσβευτȣ̃ ταῦτα· "ὅτι, "φιλίας ϗ εἰρήνης ἀναμεταξὺ ἡμῶν "λαλȣμένης ϗ γινομένης, τὰ ἐχθρῶν "πράττεις. Ιδȣ̀ γὸ τὸν ὑποκείμενόν "μοι βασιλέα Λαζῶν αὐτὸς προχειρίσω, μὴ ὄντα ὑπὸ τὴν "Ρωμαίων διοίκησιν, ἀλλ' ὑπὸ τὴν "Περσῶν πολιτείαν ἐξ αἰῶνος. ϗ πρὸς ταῦτα ἀντεδήλωσεν ὁ βασιλεὺς Ρωμαίων Ιȣςῖνος διὰ πρεσβευτοῦ· "ἡμεῖς τινὰ τῶν ὑποκειμένων τῇ "ὑμετέρᾳ βασιλείᾳ ȣ̓́τε προσελάβομεθα, ȣ̓́τε προετρεψάμεθα· ἀλλ' "ἐλθών πρὸς ἡμᾶς τις, ὀνόματι "Ζτάθιος, [1] εἰς τὰ ἡμέτερα βα-"σίλεια, ἐδεήθη προσαίτων ἡμῖν "ῥυσθῆναι τȣ̃ Ελληνικȣ̃ δόγματος, "καὶ θυσιῶν ἀσεβῶν, ϗ δαιμόνων "πλάνης, καὶ γένεσθαι χριστιανὸς, "[2] ἀξιȣμένον τῆς δυνάμεως τȣ̃ αἰωνίȣ "Θεȣ̃, ϗ δημιȣργοῦ τῶν ἁπάντων.

---

1 εἰς τὰ ἡμέτερα βασίλεια.] Βασίλειον proprie est *Regia*: apud nostrum, *Regnum*, ubique significat. Uti lib. 2. de Oedipode: ϗ ἀκȣ́σας ὁ Οἰδίπȣς, ἔλαβεν ἥλȣς, ϗ πήξας τοῖς ἰδίοις αὐτȣ̃ ὀφθαλμοῖς τελευτᾷ, ἐάσας τὸ βασίλειον τοῖς δυσὶν αὐτȣ̃ υἱοῖς, &c. Et lib. 18. de Auxumitarum Rege, Homeritensem de injuriis regno suo ab eo illatis postulante, hæc habemus: ὁ δὲ τȣ̃ Αὐξȣμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Αμεριτῶν, ὅτι, κακῶς ἐποίησας, φονεύσας Ρωμαίȣς Χριστιανȣ̀ς πραγματευτὰς, ϗ ἔσωλεψας τὰ ἐμὰ βασίλεια.

2 ἀξιȣμένον τῆς δυνάμεως.] Scr. ἀξιȣμένος.

„ ¹ καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς „ βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν, καὶ γνῶ- „ ναι Θεὸν ἀληθινὸν ἡμεῖς προετρε- „ πόμεθα· ὥστε χριστιανὸν αὐτὸν γε- „ νόμενον, καὶ ἀξιωθέντα τῶν ἐπου- „ ρανίων μυστηρίων, εἰς τὴν ἰδίαν „ ἀπελύσαμεν χώραν. Καὶ ἐγένετο ἐκ τούτου ἔχθρα μεταξὺ Ῥωμαίων, καὶ Περσῶν.

Καὶ προετρέψατο ὁ βασιλεὺς Περσῶν ἐν τῷ αὐτῷ χρόνῳ ῥῆγα τῶν Οὔννων, ὀνόματι Ζιλγιβί· περὶ οὗ ἀκούσας Ἰουστῖνος ὁ βασιλεὺς, (ὅτι πρώην μὲν αὐτὸς ἦν προετρεψάμενος αὐτὸν πρὸς βοήθειαν Ῥωμαίων· πέμψας γὰρ ἦν αὐτῷ καὶ δῶρα πολλὰ, καὶ σύνταξιν παρ' αὐτοῦ λαβὼν, μεθ' ὅρκου.) ἀκούσας ὅτι προσερρύη τῷ βασιλεῖ Περσῶν, ἐλυπήθη σφόδρα. Ὁ δὲ αὐτὸς Οὔννος, προτραπεὶς ὑπὸ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, ἦλθε κατὰ Ῥωμαίων ² μετὰ εἰκοσιχιλιάδων, ὀφείλων πολεμῆσαι Ῥωμαίοις. Ὁ δὲ θειότατος Ἰουστῖνος ἐδήλωσε διὰ πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Κωάδῃ, μετὰ φιλικῆς αὐτοῦ ἀποκρίσεως ἕνεκεν εἰρήνης, ὡς ἐπ' ἄλλῳ τινὶ γράψας φησὶ τὴν τοῦ αὐτοῦ Ζιλγιβὶ ῥηγὸς παραβασίαν καὶ ἐπιορκίαν, καὶ ὅτι παρὰ Ῥωμαίων ἐκομίσατο χρήματα κατὰ Περσῶν, ὀφείλων αὐτοὺς προδοῦναι, καὶ τῷ καιρῷ τῆς συμβολῆς ὑπὲρ Ῥωμαίων συμμαχεῖν· „ καὶ, ὅτι δεῖ ἡμᾶς,

„ liorem itaque vitæ conditio- „ nem venire volentem pro- „ hibere nostrum non erat: „ Quin & Dei cognitionem „ ut amplecteretur, eum hor- „ tati sumus. Christianum de- „ nique factum, cœlestibusque „ Mysteriis initiatum, in regio- „ nem suam remisimus. Cæterum exinde Persis cum Romanis inimicitæ intercesserunt.

Eodem tempore Rex Persarum Zilgibim, Hunnorum regem, in partes suas sollicitavit. Quod cum Justinus Imperator audisset, (eum scilicet, quem ipse prius ad Romanorum societatem, missis donis quamplurimis invitaverat, fœdusque juramento firmaverat, ad Persarum regem nunc descivisse;) ingenti irâ correptus est. Cæterum Hunnus iste, à Coade rege sollicitatus, exercitu viginti Millium armatorum instructus, adversus Romanos arma movit. Sacratissimus autem Justinus, pacis conditiones amicâ interpellatione conciliaturus, quasi de aliâ quapiam re scribens, per Legatum suum missis ad Coadem regem literis, de perfidiâ, & perjurio Regis Hunnorum certiorem fecit; nempe eum à Romanis pecunias accepisse, uti Persas eis proderet; ipsoque in congressu Romanorum partes suscepturum. „ Quin „ & Nos, inquit, fratres cum

1 καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν, καὶ γνῶναι θεόν.] Locum mutilum ex Chr. Alex. ita restituimus: καὶ κωλῦσαι τὸν βουλόμενον εἰς βελτίονα τάξιν ἐλθεῖν οὐκ ἐνεδέχετο· καὶ γνῶναι θεὸν &c.

2 μετὰ εἰκοσιχιλιάδων.] Leg. disiunctè, εἴκοσι χιλιάδων.

"simus, amicitiam invicem "colere oportet, neque com-"mittere, ut canibus istis in "ludibrium cedamus. His auditis, Persarum Rex Zitgibim amice interrogavit, an à Romanis ipse pecunias accepisset, contra Persas sollicitatus. "Immo, inquit Zitgi-"bis, me accepisse fateor. Ad hæc iratus Persarum Rex, credensque Hunnum per dolum venisse, occidit illum; multos etiam ex exercitu ejus per noctem interfecit; plane nescientibus Hunnis, hoc à Persarum Rege provenire, sed tanquam ab alia quapiam regione in se, Regemque suum, impetum factum fuisse existimantibus. Qui vero à cæde reliqui fuerunt Hunni, profugerunt. Tum demum Coadi Regi visum est de Pacis conditionibus tractare, missis hac de re literis per Legatum, Labroium nomine, ad Justinum Romanum Imperatorem.

Circa hoc tempus Paulus, Patriarcha Antiochenus, è vivis excessit: cujus in locum Euphrasius Hierosolymitanus suffectus est: qui & *Orthodoxos*, quos vocant, graviter persecutus est, plurimis eorum etiam neci traditis.

Iisdem temporibus Veneta Factio commotiones ubique

"ἀδελφοὺς ὄντας, εἰς φιλίαν λαλεῖν, καὶ μὴ ὑπὸ τῶν κυνῶν τούτων "παίζεσθαι. Καὶ ἐπιγνοὺς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, [1] ἐπηρώτησε τὸν Ζιλγιβὶν εἰρηνικῶς, ὅτι Δῶρα ἔλαβες παρὰ Ῥωμαίων, προτραπεὶς κατὰ Περσῶν; "καὶ εἶπεν ὁ Ζιλγιβὶς "τὸ ἀληθές, καὶ ὡμολόγησε. Καὶ ὠργίσθη ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, καὶ ἐφόνευσεν αὐτόν, ὑπονοήσας ὅτι δόλῳ ἦλθε πρὸς αὐτόν· καὶ πολλοὺς τοῦ ὄχλου αὐτοῦ νυκτὸς ἀνεῖλε, πέμψας κατ' αὐτῶν πλῆθος πολύ, ἀγνοούντων ὅτι ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἐπέμφθη κατ' αὐτῶν τὸ πλῆθος· ἀλλὰ ὡς ἀπὸ ἄλλης χώρας, φησίν, ἐπελθόντων τοῖς Οὔννοις, καὶ τῷ ῥηγὶ αὐτῶν· οἱ δὲ λοιποὶ τῶν Οὔννων οἱ περισωθέντες ἔφυγον. Καὶ ἔδοξε λοιπὸν ὁ βασιλεὺς Κωάδης λαλεῖν περὶ πάκτων εἰρήνης, [2] δηλώσας διὰ Λαβροίου πρεσβευτοῦ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων Ἰουστίνῳ.

Ἐν ᾧ χρόνῳ τελευτᾷ Παῦλος ὁ Πατριάρχης Ἀντιοχείας, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Εὐφράσιος, ὁ Ἱεροσολυμίτης· ὅστις μέγαν ἐποίησε διωγμὸν κατὰ τῶν λεγομένων Ὀρθοδόξων, πολλοὺς φονεύσας.

Ἐν δὲ τοῖς αὐτοῖς χρόνοις τὸ Βένετον μέρος ἐν πάσαις ταῖς πό-

1 *ἐπηρώτησε τὸν Ζιλγιβὶμ εἰρηνικῶς, ὅτι, δῶρα* &c.] Chr. Alex. habet, *ἐπηρώτησεν τὸν Ζιλγιβὶμ εἰρηνικῶς αὐτοῦ, ὅτι δῶρα* &c. Verum cum alterutro modo locum hunc legere possimus, nihil omnino mutare statui. Hunc vero Anastasius Bibliothec. Zelicben vocat.

2 *δηλώσας διὰ Λαβροίου πρεσβευτοῦ.*] Chr. Alex. Raderianum habet, *διὰ Βοΐου*; Scal. *διὰ Βογίου*: ubi etiam *πρεσβυτέρου* corrupte legitur, pro *πρεσβευτοῦ*.

λεσιν

αἰτεῖν ἠτάκτει, καὶ ἐτάρασσον τὰς πόλεις λιθασμοῖς, καὶ καταβασίαις, καὶ φόνοις· ἐπήρχοντο γὰρ καὶ τοῖς κατὰ πόλιν ἄρχουσιν, ἀρξάμενοι ἀπὸ τοῦ Βυζαντίου. Ταῦτα δὲ ἐπεράττοντο, ἕως τῆς γινομένης προαγωγῆς τῆς ἐν Κωνσταντινουπόλει γινομένου [1] Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως, τοῦ ἀπὸ κομήτων τῆς ἀνατολῆς· ὅστις προεβλήθη ἐπὶ τῆς πρώτης Ινδικτιῶνος, καὶ κατεδυνάστευσε τῆς δημοκρατίας τῶν Βυζαντίων, τιμωρησάμενος πολλοὺς τῶν ἀτάκτων, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως Ιουστίνου. Εν οἷς συνελάβετο Θεοδόσιόν τινα, τὸν ἐπίκλην Ζτικκὰν, ὅστις ἐν πολλῇ εὐπορίᾳ ὑπῆρχε, καὶ τῇ ἀξίᾳ ὢν Ιλλούστριος· καὶ τοῦτον αὐθεντήσας ἀνεῖλε, μὴ ἀναγαγὼν τῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀγανακτηθεὶς ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐπαύθη τῆς ἀρχῆς, καὶ ἀπεζώσθη τῆς ἀξίας, [2] κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν. Καὶ μετὰ τὸ καταλαβεῖν αὐτὸν τὴν ἀνατολὴν, ἔφυγε φοβηθεὶς, ἐν τῇ τρίτῃ Ινδικτιῶνι, προσφυγὼν ἐν Ιεροσολύμοις, καὶ ἀπεκρύβη ἐκεῖ· καὶ ἀντ' αὐτοῦ προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεόδωρος ὁ ἀπὸ ὑπάτων, ὁ ἐπίκλην Τηγανιστής. Προήχθη δὲ ἐν Αντιοχείᾳ Εφραίμιος, ὁ Αμιδηνός· ὅστις ἠγωνίσατο κατὰ τῶν δημοκρατούντων Βενέτων· καὶ λοιπὸν ἡσύχασεν ἡ δημοκρατία τοῦ Βενέτου μέρους, τοῦ ποιεῖν ταρα-

per urbes excitabat, Lapidationibus, tumultibus, cædibusque, omnia miscens. Quin & adversus urbium etiam præfectos ubique insurgebant [Veneti,] initium rebellionis à Constantinopoli sumentes. Nec desierunt tumultuantes, usque dum Theodotus, excomes Orientis, urbi Præfectus constitutus fuerit; quod factum est Indictione Prima. Hic itaque insurrectionem populi Byzantini compescuit, seditiosorum permultis, Imperatoris ipsius ex jussu, in supplicium adactis. Inter quos cum Theodosium quendam, cognomine Zticcam, virum locupletissimum, & dignitate Illustrem, à se comprehensum, non expectato Imperatoris Mandato, ipse autoritate propria fretus, neci dedisset, hoc in eo non ferens Imperator, Magistratu eum abdicavit, & honoribus exutum, in Orientem ablegavit. Quo cum advenisset, de salute sua necdum satis securus, fugam inde capessit, Indictione 3, & Hierosolymam veniens, ibi delituit. In locum vero istius, Theodorus Exconsul, cognomento Teganistes, urbi Præfectus constitutus est. Antiochiæ vero Præfectus est Ephræmius, Amidenus: qui Venetarum Partium tumultibus obviam eundo, usque adeo coercuit eos, ut acquiescentes demum Veneti commotio-

1 Θεοδότου ὑπάρχου πόλεως.] Mallem ἐπάρχου: De Theodoto vero hoc, Urbis Præfecto, vide Procopium, Arcan. Histor. pag. 43.

2 κελευσθεὶς ἐξελθεῖν ἐπὶ τὴν ἀνατολήν] Procopius eum Hierosolymam relegatum scribit; loco citato.

nibus omnino abstinerent. Sed & tum quoque spectacula prohibita fuerunt; & saltatores ex Oriente toto, excepta Alexandria Magna in Ægypto, ejecti sunt.

Idem Imperator etiam Certamina Olympica prohibuit, ne deinceps Antiochiæ, ab Indictione XIV, celebrarentur. Ab Afranio autem, ad usque DLXVIII [annum Æræ Antiochenæ,] quo tempore Ludis illis interdictum est, Alytarchæ LXXVII numerantur.

Eodem tempore, Anatolio, Carini filio Orientis tum Comite, Antiochia Cœlesti ex irâ tremendo more conflagravit; quæ quidem conflagratio, certum futuræ ultionis divinæ erat indicium. Incendia enim à S. Stephani Martyrio, usque ad Magistri Militum Prætorium grassabantur. Acciderunt etiam post hæc, diversos Antiochiæ per vicos, incendia varia; à quibus quamplurimæ absumptæ sunt ædes, animæque permultæ perierunt: sed nec sciri unquam potuit, undenam ignes isti accendebantur. Imperator autem, Ephræ-

χὰς ἐν ταῖς πόλεσι· καὶ ἐπύρθησαν τὰ θεάτρα, καὶ οἱ ὀρχησταὶ ἐκ τῆς ἀνατολῆς, καὶ πάντες ἐξωρίσθησαν, δίχα μόνου τῆς μεγάλης Αλεξανδρείας τῆς πρὸς Αἴγυπτον.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐκώλυσε τὸν ἀγῶνα τῶν Ολυμπίων, πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι ἐν Αντιοχείᾳ, ἀπὸ Ινδικτιῶνος ιδ′. [1] Αλυτάρχησαν δὲ [2] ἀπὸ Αφρανίου, [3] ἕως ὀγδόου ἑξηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ᾽ οὗ ἐκωλύθη τὰ Ολύμπια, Αλύταρχοι οζ′.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ, Ανατολίου τοῦ Καρίνου ὄντος κόμητος ἀνατολῆς, συνέβη ἐν Αντιοχείᾳ ἐμπρησμὸν μέγαν γενέσθαι, ὑπὸ θεϊκῆς ὀργῆς· ὅστις ἐμπρησμὸς προεμήνυσε τὴν τοῦ Θεοῦ μέλλουσαν ἔσεσθαι ἀγανάκτησιν. Εκαύθη γὰρ ἀπὸ τοῦ Μαρτυρίου τοῦ ἁγίου Στεφάνου ἕως τοῦ πραιτωρίου τοῦ στρατηλάτου. Εγίνοντο δὲ καὶ μετὰ ταῦτα ἐμπρησμοὶ πολλοὶ, εἰς διαφόρους γειτονίας τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ ἐκαύθησαν πολλοὶ οἶκοι, καὶ ἀπώλοντο πολλαὶ ψυχαί· καὶ οὐδεὶς ἐγίνωσκε, πόθεν τὸ πῦρ ἀνήπτετο. [4] Κατὰ πρεσβείαν Εφραι-

1 ἀλυτάρχησαν δέ.] Scr. ἠλυτάρχησαν.

2 ἀπὸ Αφρανίου.] Lib. 12. Αφρόνιος iste dicitur.

3 ἕως ὀγδόου ἑξηκοστοῦ πεντακοσιοστοῦ, ἀφ᾽ οὗ &c.] Annus hîc desideratur: suspicor legendum, ἕως οϛ. ἑξη. πεντ. ἔτους κατὰ τοὺς αὐτοὺς Αντιοχεῖς, [uti vulgo loquitur Auctor noster,] ἀφ᾽ οὗ ἐκωλύθη, &c. Incidit hoc in Justini Imp. annum III, qui erat Indictio XIII; ita ut à sequente Indictione XIV, Olympicorum Inhibitio ista deinceps locum habuerit: uti Auctor suprà.

4 κατὰ πρεσβείαν Εφραιμίου τοῦ Πατριάρχου.] δὲ, particula, aut quid tale deesse videtur. Cæterum Ephræmius, licet postea, Euphrasio ruinis Antiochensibus obruto, Patriarcha creatus fuerit, adhuc tamen Antiochæ Præfectus tantum erat. Itaque omnino legendum, Ευφρασίου τοῦ Πατριάρχου; nisi quis maluerit, Εφραιμίου, καὶ τοῦ Πατριάρχου Αντιοχείας.

μίου,

μὲν, τοῦ πατριάρχου Αντιοχείας, ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, διὰ τοὺς καυθέντας τόπους, χρυσοῦ κεντηνάρια δύο.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας [1] τὸ λεγόμενον Δοῤῥάχιον, πόλιν τῆς νέας Ηπείρου ἐπαρχίας, ἐξ ἧς ὑπῆρχεν Αναστάσιος ὁ βασιλεύς· ὅστις καὶ πολλὰ ἔκτισεν ἐκεῖ, παρεσχηκὼς αὐτοῖς καὶ τὸ Ιπποδρόμιον. Ο δὲ βασιλεὺς Ιουστῖνος πολλὰ παρέσχεν εἰς ἀνανέωσιν τῇ αὐτῇ Δοῤῥαχηνῶν πόλει, [2] ἥτις πρώην μὲν ἐλέγετο Επίδαυρος· ὁμοίως δὲ καὶ τοῖς περιλειφθεῖσιν ἐφιλοτιμήσατο. Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ καὶ ἡ Κόρινθος τῆς Ελλάδος ἔπαθε· καὶ πολλὰ κἀκεῖ ἐχαρίσατο ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Εν δὲ τῷ μεταξὺ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Ανάζαρβος, πόλις τῆς Κιλικίας, τὸ τέταρτον αὐτῆς πάθος· ἀνήγειρε δὲ αὐτὴν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπόθη ὑπὸ θεομηνίας [3] ὑδάτων ποταμιαίων Εδεσα, πόλις μεγάλη τῆς Οσδροΐνης ἐπαρχίας, ἐν ἑσπέρᾳ, τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ κατὰ μέσον τῆς πόλεως παρερχομένου, τοῦ λεγομένου Σκίρτου, [4] αὔτανδροι σὺν τοῖς οἴκοις ἀπώλοντο.

mii Patriarchæ Antiochensis precibus ad hoc incitatus, ad locos exustos reficiendos, auri Centenaria duo largitus est.

Contigit autem eodem tempore divinam subire vindictam Dyrrachium, Epiri Novæ Urbem; unde ortum suum habuit Anastasius Imperator: qui, præter alia quæ ibi extruxit plurima, circum quoque excitavit. Justinus vero Imperator, urbi Dyrrachio (quæ Epidamnus olim vocabatur,) instaurandæ, incolisque superstitibus, plurima largitus est. Eodem tempore divinam quoque iram perpessa est Corinthus, Græciæ urbs: cui item instaurandæ Imperator plurima dedit. Inter hæc etiam quartam iræ divinæ vicissitudinem experta est Anazarbus, Ciliciæ urbs: quam & ipsam quoque Imperator de integro excitavit. Eodem tempore Osdroenæ provinciæ urbs Magna, Edessa, exundationibus Scirti fluminis, quod urbem mediam perfluit, cum domibus incolisque suis, tempore vespertino, tota absorpta est. Dixerunt autem, qui

1 τὸ λεγόμενον Δοῤῥάχιον.] Scr. Δυῤῥάχιον.

2 ἥτις πρώην μὲν ἐλέγετο Επίδαυρος.] Scribo, Επίδαμνος. Stephanus de Urb. Δυῤῥάχιον, πόλις Ιλλυρικὴ, Επίδαμνος κληθεῖσα. Patria erat hæc Anastasii Imp. uti testatur Evagrius, lib. 3. cap. 29. οὗτος ὁ Αναστάσιος πατρίδα τὴν Επίδαμνον ἔχων, Δυῤῥάχιον νῦν προσαγορευομένην, &c. Epidaurus quidem Urbs est, sed alia. De hisce vero Cladibus, vide Evagrium, lib. 4. cap. 5, & 8. Nicephorum, lib. 17. cap. 3. Cedrenum etiam, & Zonaram; apud quem tamen, pro Ανάζαρβος, mendosè scribitur, Ανάβαρζος, sive Ανάβαρζα.

3 ὑδάτων ποταμιαίων.] Forte Scribendum, ποταμείων.

4 αὔτανδροι σὺν τοῖς οἴκοις ἀπώλοντο.] Nova plane hæc locutionis forma.

superstites adhuc urbem incoluerunt, hujusmodi aliquid olim temporibus urbi accidisse, seque à Majoribus accepisse, alias etiam urbem suam, ab exundante fluvio, licet non ut nunc totam, aquis immersam fuisse: cessante autem post ira cœlesti, juxta ædes quasdam speciosas, ad fluminis ripam positas, Tabulam magnam Lapideam repertam esse, cui hæc insculpta fuerunt: *Scirtus fluvius male omnino Civibus saltabit.* Cæterum urbs Edessa à Seleuco Nicatore, Macedone, extructa primum, & mœnibus cincta, nomen habuit, à Conditore inditum, *Antiochiam Mixobarbaram.* Post vero quam primam ejus perpessa est ruinam, Edesa vocabatur. Plurima vero Imperator urbibus singulis instaurandis, ornandisque, largitus est; uti & incolis superstitibus: Edessam vero Justinopolim vocavit.

Ejusdem autem Imperatoris anno septimo, Mense Maio, Olybrio tum Consule, quintam divinæ iræ vicissitudinem perpessa est Antiochia Magna.

Ελεγον δὲ οἱ περισωθέντες, καὶ οἰκοῦντες τὴν αὐτὴν πόλιν, ὅτι καὶ ἐν ἄλλῳ καιρῷ κατέκλυσε τὴν αὐτὴν πόλιν ὁ αὐτὸς ποταμὸς, ἀλλ᾽ οὐχ οὕτως ἀπώλεσεν· ἐπεὶ μεμαθήκαμεν, ὅτι καὶ ἐν ἄλλοις χρόνοις ἐγένετο τὸ αὐτὸ σχῆμα, μετὰ δὲ τὸ παυθῆναι τὴν ὀργὴν, [1] τὰ πλησίον τῶν θεμελίων τοῦ αὐτοῦ ποταμοῦ οἰκήματα, φιλοκαλίας τυγχάνοντα, εὑρέθη πλὰξ λιθίνη μεγάλη, ἐν ᾗ ἐπεγέγραπτο ἐν γλυφῇ ταῦτα. "Σκιρτὸς ποταμὸς "Σκιρτήσει κακὰ Σκιρτήματα πο"λίταις. Η δὲ αὐτὴ Εδεσα πόλις ἐκτίσθη ὑπὸ Σελεύκου τοῦ Νικάτορος, λαβοῦσα τείχη· ἥντινα ὠνόμασεν ὁ αὐτὸς Σέλευκος ὁ Μακεδὼν, " [2] Αντιό"χειαν τὴν Μιξοβάρβαρον· καὶ ὅτε ἔπαθε τὸ πρῶτον αὐτῆς πάθος, μετεκλήθη Εδεσα. Πολλὰ δὲ παρέσχεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐν ἑκάστῃ πόλει, ἀνακαινίσας ἐν πολλαῖς εὐπρεπείαις, καὶ τοῖς σωθεῖσι πολλὰ χαρισάμενος· [3] τὴν δὲ Εδεσαν μετωνόμασεν, Ιουστινούπολιν.

Τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας Αντιόχεια ἡ μεγάλη τὸ πέμπτον αὐτῆς πάθος, [4] ἐν μηνὶ Μαΐῳ, ὑπατείας Ολυβρίου·

1 τὰ πλησίον τῶν θεμελίων &c.] Lego. κατὰ τὰ πλησίον &c.

2 Αντιόχειαν τὴν Μιξοβάρβαρος.] Scr. Μιξοβάρβαρον.

3 τὴν δὲ Εδεσαν μετωνόμασεν, Ιουστινούπολιν.] Tam Anazarbum, quam Edessam hoc nomine insignivit: Evagrius lib. 4. cap. 8. μετεκλήθησαν τοίνυν ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ Ιουστίνου ἡ Εδεσσα, καὶ τούτων ἑκατέρα τῇ αὐτοῦ προσηγορίᾳ κατακοσμήθησαν.

4 ἐν μηνὶ Μαΐῳ ὑπατείας Ολυβρίου.] Accidit tremendus iste Terræmotus Justini Imp. anno VII, & mense decimo, id est, VIII ejusdem anno currente; quo Consulatum solus gessit Olybrius; ut ex Marcellino discimus. Itaque apud Auctorem nostrum, post, τῷ δὲ ἑβδόμῳ ἔτει τῆς αὐτοῦ βασιλείας, addendum, καὶ μηνὶ δεκάτῳ: Uti habet Evagrius, lib.4. cap.5. Nicephorus etiam, lib.17. cap.3. Justinus enim Imperator renunciatus est Julii die IX, Æræ Antiochenæ anni DLXVI, id

βρίου. [1] πολλὺς γὰρ ἦν ὁ φόβος ὁ τοῦ Θεοῦ γενόμενος κατ' ἐκεῖνον τὸν καιρὸν, ὥστε τοὺς συλληφθέντας ὑπὸ τῶν οἰκημάτων ἐν τῇ γῇ καὶ πυρικαύστους γενέσθαι, καὶ ἐκ τοῦ ἀέρος δὲ [2] σπινθῆρος πυρὸς φαίνεσθαι· καὶ ἔκαιον ὡς ἀπὸ ἀστραπῆς τὸν εὑρισκόμενον, καὶ ἐκόχλαζε τὸ ἔδαφος τῆς γῆς, καὶ ἐκεραυνοῦντο οἱ θεμέλιοι, κουφιζόμενοι ὑπὸ τῶν σεισμῶν, καὶ ὑπὸ τοῦ πυρὸς τεφρούμενοι, ὥστε καὶ τοῖς φεύγουσιν ὑπήντα τὸ πῦρ. Καὶ ἦν ἰδεῖν θαῦμα φοβερὸν, καὶ παράδοξον· πῦρ ἐρευγόμενον ὄμβρον, ὄμβρος καμίνων φοβερῶν, φλὸξ εἰς ὑετὸν λυομένη, καὶ ὑετὸς, ὡς φλὸξ, ἐξαπτόμενος καὶ τοὺς βοῶντας ἐν τῇ γῇ καταναλίσκει. Καὶ ἐκ τούτου Αντιόχεια ἄχρηστος ἐγένετο· οὐκ ἔμεινε γὰρ, εἰ μὴ τὰ πρὸς ὄρος μόνον, παροικούμενα οἰκήματα. Οὐκ ἔμεινε δὲ οὔτε ἅγιος οἶκος εὐκτηρίου, ἢ μοναστηρίου, ἢ ἄλλου ἁγίου τόπου, ἀδιάῤῥηκτος· τὰ γὰρ ἄλλα συνετελέσθησαν εἰς τὸ παντελές· ἡ δὲ μεγάλη ἐκκλησία Αντιοχείας, ἡ κτισθεῖσα ὑπὸ Κωνσταντίνου τοῦ μεγάλου βασιλέως, τῆς θεομηνίας γενομένης, καὶ πάντων πεπτωκότων εἰς τὸ ἔδαφος, ἔστη ἐπὶ ἡμέρας β', μετὰ τὸ γενέσθαι τὴν τοῦ Θεοῦ φοβερὰν ἀπειλήν· καὶ αὐτὴ ὑπὸ πυρὸς ληφθεῖσα, κατηνέχθη ἕως ἐδάφους. Καὶ ἕτεροι δὲ οἶκοι μὴ πεπτωκότες ὑπὸ

Tanta enim per id tempus ab irato Numine consternatio Mortalibus incessit, ut & ædium ruinis obruti ab igne ex terra exiliente absumerentur: ex aere etiam ignis, scintillarum instar decidens, obvios quosque, Fulminis in morem, combussit. Sed & ipsis etiam pavimentis ebullientibus, ædificiorum fundamina subtus concussa, & fulminibus tacta, conflagrarunt. Prorumpentibus vero, ut se eriperent, hominibus obversatæ sunt undique occursitantes flammæ. Imo spectaculum videre erat plane tremendum, & præter hominum fidem ignes imbrem eructantes, imbres caminorum horrescentium, ignes in imbrem solutos, imbresque, flammarum instar accensos, miseros sub terra ejulantes absumentes. Exinde Antiochia desolatio facta est: nec enim ædes Oratoria ulla, nec Monasterium, nec sacer aliquis locus, sed nec domus, præterquam quæ ad montem fuerunt, ulla non disrupta supererat; cætera quidem omnia tota absumebantur. Magna autem Ecclesia Antiochensis, quam ibi olim extruxit Constantinus M. Imperator, corruentibus aliis omnibus, sola aliquandiu stetit, Numinisque tremendam iram per dies duos sustinuit: tandem vero & ipsa flammis correpta, tota absumpta est. Quæque alia terræ tre-

id est, anno Christi Vulgaris DXVIII: decimus autem mensis, post expletum Justini annum VII, erat Maius, Æræ Antiochenæ anni DLXXIV, anni Christi Vulgaris DXXVI, quo anno Olybrius Consulatum solus gessit.

1 πολλὺς γὰρ ἦν ὁ φόβος.] Scr. πολὺς.

2 σπινθῆρος πυρὸς φαίνεσθαι.] Scr. σπινθῆρες.

moribus

moribus supererant ædificia, ignibus absumpta funditus ruebant: pereuntibus ab excidio hoc CCL circiter mortalium Millibus. Ob magni enim Festi Assumptionis Christi Dei Nostri Celebrationem, frequentia ibidem erat advenarum maxima. Ex hac autem Numinis ira conjicere licet, quam numerosus erat Populus Antiochensis. Sed & complures etiam, qui ruderibus obruti, vivi effodiebantur, derepente spiritum efflabant. Quin & civium quoque qui eripuerant sese, nonnulli, bonorum suorum, si quid poterant, corradentes, fuga rebus suis consuluerunt: sed à rusticis, in quos per viam inciderant, expilati bonis, etiam Vitâ spoliabantur. Cæterum inde Dei erga homines misericordia apparuit. Eorum enim, qui rapinas hasce exercuerant, nonnulli in putredinem soluti, occæcati alii, sub Chirurgorum incisionibus alii, infeliciter omnes, interierunt; & facinora sua deprecantes reddiderunt animas. Ex quorum numero eodem tempore erat Thomas quidam, Silentiarius. Hic à Numinis ira cavens sibi, aufugerat; & ad tertium, vel eo circiter, ab urbe lapidem, juxta S. Juliani quam vocant Por-

τοῦ πάθους τοῦ θεϊκοῦ, ὑπὸ τοῦ πυρὸς διελύθησαν ἕως θεμελίων. Καὶ ἀπώλοντο ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἄχει χιλιάδων διακοσίων πεντήκοντα· [1] ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορτὴ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀναλήψεως· καὶ πολὺ πλῆθος ἦν τῶν ξένων ἐπιδημῆσαν· ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς θεομηνίας ἐδείχθη καὶ τὸ τῶν πολιτῶν πλῆθος, ὁπόσον ὑπῆρχε. Πολλοὶ δὲ τῶν χωσθέντων ζήσαντες, μετὰ τὸ ἀνενεχθῆναι αὐτοὺς ζῶντας, ἀπέθανον. Τινὲς δὲ ἐκ τῶν πολιτῶν τῶν σωθέντων, εἴπη ἠδυνήθησαν, ἀφείλαντο, καὶ ἔφυγον· [2] καὶ ἠπλίωτου αὐτοῖς γεωργοὶ, καὶ [3] ἀπέασον παρ' αὐτῶν, φονεύοντες αὐτούς. Ἐδείχθη δὲ καὶ ἐν τούτῳ ἡ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπία· ὅσοι γὰρ ἀπέασον, ἀπέθνησκον βιαίως, οἱ μὲν σηπόμενοι, οἱ δὲ τυφλούμενοι, οἱ δὲ χειρουργίαις κοπτόμενοι, καὶ ὁμολογοῦντες τὰ πλημμελήματα ἑαυτῶν παρεδίδουν τὰς ψυχάς. Ἐν οἷς ἦν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ἁρπαγῇ χρησάμενος Θωμᾶς τις σιλεντιάριος, ὅστις ἐξῆλθε φεύγων ἐκ τῆς θεομηνίας· καὶ ἔξω τῆς πόλεως, ὡς ἀπὸ μιλίων τριῶν, ἐπὶ τὴν πόρταν τὴν λεγομένην τοῦ ἁγίου Ἰουλιανοῦ [4] οἰ-

1 ἦν γὰρ ἡ μεγάλη ἑορτὴ Χριστοῦ τοῦ Θεοῦ ἡμῶν ἡ τῆς ἀναλήψεως.] Non erat ipsa Assumptionis dies; hæc enim perpetuo feria quinta est: sed postridie accidit tremendus iste terræ-motus, nempe Maii die XXIX, qui tum feria sexta erat, sive dies Veneris: cujus rei testem habemus Evagrium, lib. 4. cap. 5.

2 καὶ ἠπλίωτου αὐτοῖς γεωργοί.] Scribo, ἀπήντων.

3 καὶ ἀπέασον παρ' αὐτῶν.] Scr. ἀπίασαν, uti & infra.

4 οἴκει, ὁ ἀπέασε πάντα.] Scr. ᾤκει.

κει,

κει, καὶ ἀπέσπασε πάντα ἐκ τῶν φευγόντων διὰ τῶν οἰκετῶν αὐτοῦ. Τοῦτο δὲ διεπράξατο ἐπὶ ἡμέρας τέσσαρας· καὶ ὡς λυμαίνεται πάντα, ἐξαίφνης, ὑγιὴς ὤν, ἐτελεύτησε· καὶ πάντες ἐδόξαζον τὸν Θεόν. Ἡ δὲ αὐτοῦ περιουσία ἁρπαγεῖσα ἀπώλετο· καὶ ἐν ᾧ τόπῳ ἐτελεύτησεν, ἐκεῖ καὶ ἐτάφη. Ἐδείχθη γὰρ καὶ ἄλλα τινὰ μυστήρια τοῦ φιλανθρώπου Θεοῦ· ἔγκυοι γὰρ γυναῖκες, δι' εἴκοσι ἡμερῶν, ἢ καὶ τριάκοντα, ἀνῆλθον ἐκ τῶν χωσθέντων ὑγιεῖς· πολλαὶ δὲ γεννήσασαι εἰς τὴν γῆν κάτω, ὑπὸ τὰ χώματα, ἀνῆλθον σὺν νηπίοις ἀβλαβεῖς, καὶ ἔζησαν μετὰ τῶν τεχθέντων ἐξ αὐτῶν. Καὶ ἄλλα δὲ παιδία ὡσαύτως διεσώθησαν, μεθ' ἡμέρας λ'. καὶ πολλὰ φοβερώτερα τούτων ἐγένετο. Τῇ δὲ τρίτῃ ἡμέρᾳ μετὰ τὴν πτῶσιν ἐφάνη ἐν τῷ οὐρανῷ ὁ τίμιος σταυρὸς διὰ νεφέλης, κατὰ τὸ ἀρκτῷον μέρος τῆς αὐτῆς πόλεως· καὶ πάντες θεασάμενοι αὐτόν, ἔμειναν κλαίοντες, καὶ εὐχόμενοι, ἐπὶ μίαν ὥραν. Ἐγένοντο δὲ μετὰ τὴν πτῶσιν τῆς πόλεως καὶ ἄλλοι σεισμοὶ πολλοί, ὡς ἐπὶ χρόνον ἐνιαυτοῦ καὶ μηνῶν ἕξ. Σελευκείας δὲ, καὶ Δάφνης, ὡς ἐπὶ μίλια εἴκοσι, πτῶσις ἐγένετο· πολλὰ δὲ χρήματα παρέσχε ταῖς παθούσαις πόλεσιν ὁ αὐτὸς βασιλεύς. Ἀκούσας γὰρ τὴν γενομένην ὑπὸ τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, λύπῃ συσχε-

tam ſedibus poſitis, per miniſtros ibi ſuos, bona eorum qui evaſerant omnia diripuit. Ubi vero per dies quatuor rapinas haſce exercuiſſet, omnia deprædans, morte obiit, nullo etiam interveniente morbo, repentinâ. Laus inde Deo ab omnibus tributa eſt. Quoque in loco mortuus, eodem & ſepultus eſt; direptis etiam, quæ corraſerat, bonis ejus omnibus. Sed & veренda magis adhuc Divinæ erga homines miſericordiæ extiterunt indicia: Mulieres etenim prægnantes, XX poſt, vel etiam XXX dies, illæſæ ex ruderibus effodiebantur: quorum plurimæ quoque, ſolutis corruentium ædificiorum ſub ruinis puerperii doloribus, una cum infantibus ſuis illæſæ emergentes, Numinis iræ ſupervixerunt. Quin & pueruli quoque alii, triceſimum poſt diem, incolumes reperiebantur: multaque his ſtupendiora contigerunt. Tertio autem poſt cladem hanc die, Venerandæ Crucis imago de cælo comparuit in nubibus, urbi ad ſeptentriones imminens: quâ viſâ, in lachrymas ſoluti omnes, preces unius horæ per ſpatium effundebant. Acciderunt autem, poſt urbis caſum, plures etiam alii terræ motus, per ſpatium anni unius & VI menſium: quibus etiam Seleuciæ, Daphneſque, quæque ad viceſimum fere lapidem diſtabant, ædificia concuſſa corruebant. Urbibus autem, calamitates haſce perpeſſis, Imperator abunde pecuniarum ſuppeditavit. Dei enim quanta erga homines Miſe-

ricordia fuisset, edoctus, & ipse clades has acerbissime tulit; nec Byzantii pro more edita sunt spectacula. Pentecostes etiam sacro Festo tum existente, Diademate posito, ipse, Senatoresque omnes, vestibus pullis induti, templum lachrymantes petebant.

Eodem etiam tempore, Carinum Comitem eo centenariis v instructum misit; cumque eo, Phocam Patricium, & Asterium, viros prudentes: tradito etiam illis pecuniarum ingenti pondere, quod urbi esset, Aquæductibus, fluviique pontibus instaurandis. Agnovit enim urbem hanc, ex quo una cum Ducibus in bellum Persicum & ipse descendens, ibidem per tempus aliquod commoratus est. Patricios autem dictos, urbis curam suscipere, frequentibus suis literis hortatus est.

θεὶς οὐ μικρᾷ, θεωριῶν μὴ ἀγομένων ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἁγίας Πεντηκοστῆς καταλαβούσης, δίχα διαδήματος εἰσῆλθεν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μετὰ πορφυροῦ μαντίου χλαίνων· σὺν αὐτῷ δὲ [1] καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀπέστειλεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Καρῖνον κόμητα μετὰ κεντηναρίων πέντε· συναπέστειλε δὲ καὶ Φωκᾶν τὸν Πατρίκιον, καὶ Ἀστέριον, ἄνδρας σοφούς· δοὺς καὶ αὐτοῖς χρήματα πολλὰ, εἰς ἐπανόρθωσιν τῆς πόλεως, καὶ τῶν ἀγωγῶν, καὶ τῶν γεφυρῶν τοῦ ποταμοῦ, ὡς ἐπιστάμενος τὴν αὐτὴν πόλιν· ἦν γὰρ οἰκήσας ἐν αὐτῇ χρόνον τινὰ, ὅτε κατῆλθε μετὰ τῶν στρατηλατῶν ἐν τῷ Περσικῷ πολέμῳ. Καὶ πυκνῶς ἔγραφε τοῖς αὐτοῖς πατρικίοις, τοῦ φροντισθῆναι τὴν πόλιν.

1 καὶ πάντες οἱ συγκλητικοὶ καὶ πορφυρᾶ ἐφόρουν.] Quod noster πορφυρᾶ φοροῦντες, Cedrenus dicit, φαιὸν στολὴν ἐνδυσάμενοι, *Pullati*, sive Vestibus nigricantibus induti. Purpura quidem Regum, & Magistratuum Insigne est: etiam & Luctui appropriatus color: nempe quod ad nigrum colorem propius accedat: sed & quibusdam πορφύρεον, *Nigrum* est. Hesychius: Πορφύρεον πορφυροῦν, μέλαν· Πορφύρει, μελανίζει.

JUSTI-

JUSTINIANUS IMPERATOR.

MEτὰ δὲ τὸ ὄγδοον ἔτος τῆς αὐτοῦ Ιουστίνου βασιλείας, [1] καὶ μηνῶν θ', συνεβασίλευσεν αὐτῷ ὁ θειότατος Ιουστινιανὸς, μετὰ τῆς Αὐγούστας Θεοδώρας, στεφθεὶς ὑπὸ τοῦ θειοτάτου αὐτοῦ θείου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. Οστις βασιλεὺς Ιουστινιανὸς πολλὰ ἐχαρίσατο τῇ αὐτῇ τῶν Αντιοχέων πόλει· καὶ εἰς πᾶσαν πόλιν τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας ποιήσας μεγάλην κατάστασιν· καὶ ἐν ἑκάστῃ δὲ πόλει κατέπεμψε θείας σάκρας, ὥστε τιμωρηθῆναι τοὺς ἀταξίας ἢ φόνους ποιοῦντας, [2] ὁποίου δ' ἂν ὑπάρχωσι μέρους· ὥστε μὴ τολμᾷν τινα τοῦ λοιποῦ τὴν οἱανδήποτε ἀταξίαν ποιῆσαι· φόβον ἐνδειξάμενος εἰς πάσας τὰς ἐπαρχίας.

Εν δὲ Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ πρὸς ὀλίγον καιρὸν ἐγένοντο ἐν φιλίᾳ οἱ δῆμοι.

EXacto autem Imperantis Justini anno VIII, mensque insuper IX, imperii socium sibi sumpsit divinissimum Justinianum, una cum Theodora Augusta; quem sacratissimus avunculus ejus, Mavortio Cos. Diademate insignivit. Hic vero Justinianus Imperator urbem Antiochiam magno pecuniarum pondere donavit: Res etiam Romanas, ubique per imperium, egregie composuit. Per *Sacras* enim, quas singulis in urbibus promulgandas omiserat, cavit, cædis, vel seditionum autores, quibuscunque demum à partibus steterint, uti pœnas darent. Metus inde Provincialibus undique incussus, nec deinceps erat, qui omnino tumultus excitare ausus est.

Quinetiam populus Antiochenus, per aliquantillum temporis, inter se conveniebant.

---

1 καὶ μηνῶν θ'.] Justinus Imperator salutatus est Julii die IX, uti supra diximus: Aprili itaque Justinianus in Imperii societatem à Justino adscitus est; is enim à Julio mensis erat nonus. Atque hujus rei testem habemus Marcellinum: *Anno Regia urbis condita CXCVII Justinus Imperator, Justinianum ex sorore sua nepotem, jamdudum à se Nobilissimum designatum, regni quoque sui successorem creavit, Kal. Aprilis.* Evagrium etiam, lib. 4. cap. 9. Nicephor. lib. 17. cap. 7. & Chr. Alexandr.

2 ὁποίου δ' ἂν ὑπάρχωσι μέρους.] Immo insanissimum ei fuisse Venetorum studium, luculenter satis testatur Evagrius, lib. 4. cap 31. Procopius etiam, in Arcana Hist. quos vide.

Extruxit etiam, Antiochiæ ædem oratoriam, è regione Basilicæ, Rufini dictæ, D. Mariæ Deiparæ semper Virgini sacram: cui etiam in propinquo alteram Ædem, SS. Cosmæ, & Damiano excitavit. Consimiliter quoque Hospitium, Balnea, & Cisternas extruxit. Quin & religiosissima Theodora urbem eandem multis donavit: Ædem etiam splendidissimam extruxit, Michaeli Archangelo sacram; Anatolii etiam, quam vocant, Basilicam condidit, columnis eo ex Constantinopoli transmissis. Eadem Theodora Augusta, pretiosissimam Crucis effigiem, ex Margaritis elaboratam, Hyerosolymas misit. Idem Justinianus Vectigalibus per Imperium Romanum omnibus dona transmisit.

Iidem Imperatores militum in Oriente Magistrum dixerunt Hypatium Patricium, qui partes Orientales à Saracenorum iucursionibus tueretur.

Cæterum per id tempus Manichæi passim per urbes plurimi pœnas dederunt: ex quorum numero erat Erythrii Senatoris Uxor, unaque cum illâ plures aliæ.

Quo tempore autem terræ motus acciderat, Comes erat Orientis, Ephræmius; qui

Ἔκτισε δὲ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ εὐκτήριον οἶκον τῆς ἁγίας θεοτόκου, καὶ ἀειπαρθένου Μαρίας, ἄντικρυς τῆς λεγομένης Ρουφίνου βασιλικῆς· κτίσας πλησίον καὶ ἕτερον οἶκον τῶν ἁγίων Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ. Ὡσαύτως δὲ ἔκτισε καὶ ξενῶνα, καὶ λουτρὰ, [1] καὶ κιγστέρνας. Ομοίως δὲ καὶ ἡ εὐσεβεστάτη Θεοδώρα καὶ αὐτὴ πολλὰ τῇ πόλει παρέσχεν· ἔκτισε δὲ καὶ οἶκον τοῦ ἀρχαγγέλου Μιχαὴλ, διαπρεπέστατον πάνυ· Ἔκτισε δὲ καὶ τὴν λεγομένην Ἀνατολίου βασιλικὴν, πέμψας τοὺς κίονας ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως. Η δὲ αὐτὴ Αὐγοῦστα Θεοδώρα, ποιήσασα σταυρὸν πολύτιμον διὰ μαργαριτῶν, ἔπεμψεν ἐν Ιεροσολύμοις. Ο δὲ αὐτὸς Ιουστινιανὸς δωρεὰς κατέπεμψε πᾶσι τοῖς ὑποτελέσι τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας.

Οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς προεχειρίσαντο τὸν πατρίκιον Υπάτιον στρατηλάτην ἀνατολῆς, εἰς τὸ φυλάξαι τὰς ἐπιδρομὰς τῶν Σαρακηνῶν διὰ τὰ ἀνατολικὰ μέρη.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ καιρῷ κατὰ πόλιν πολλοὶ ἐτιμωρήθησαν Μανιχαῖοι· ἐν οἷς ἐτιμωρήθη καὶ ἡ γυνὴ Ερυθρίου τοῦ συγκλητικοῦ, καὶ ἄλλαι ἅμα αὐτῇ.

Τῆς δὲ θεομηνίας συμβάσης, κόμης ἀνατολῆς ὑπῆρχεν Εφραίμιος·

1 καὶ κιγστέρνας.] κιγστέρνα, κινστέρνα, sive, ut Hesychius habet κιστέρνα, Cisterna est: Κιστέρνα, λάκκος φρέατος, βάραθρα, ἢ βυθός.

ὅστις μετ' ὀλίγον χρόνον [1] ἀναγκασθεὶς προεχειρίσθη Πατριάρχης Αντιοχείας· ὁ γὰρ πρὸ αὐτοῦ γεγονὼς Εὐφράσιος ἐν τῇ θεομηνίᾳ πυρίκαυστος ἐγένετο. Γνόντες δὲ οἱ εὐσεβεῖς βασιλεῖς, ὅτι ὁ κόμης τῆς ἀνατολῆς, Εὐφραίμιος, ὑπὸ τοῦ κλήρου κανονικῶς ἐχειροτονήθη Πατριάρχης, προηγάγοντο ἀντ' αὐτοῦ κόμητα ἀνατολῆς Ζαχαρίαν, ὅστις ὑπῆρχε Τύριος. Ὁ δὲ αὐτὸς Ζαχαρίας, ἰδὼν [2] τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως, ᾐτήσατο τοὺς αὐτοὺς εὐσεβεῖς βασιλεῖς, διὰ μηνύσεως αὐτοῦ ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ, καὶ πρεσβεῦσαι ὑπὲρ τῆς Αντιοχέων πόλεως. Καὶ ἔλαβε μεθ' ἑαυτοῦ τὸν ἐπίσκοπον Ἀμηδείας, ἄνδρα εὐλαβῆ, καὶ ἄλλους κληρικούς· καὶ ἀνῆλθον ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πολλὰ κατορθώσαντες, ὑπέστρεψαν ἐν Αντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, μετὰ δωρεῶν βασιλικῶν, λαβόντες χρυσοῦ κεντηνάρια λ', καὶ τύπους περὶ διαφόρων κεφαλαίων, τοῦ ἄγεσθαι ἐν τῇ αὐτῇ πόλει τὰ πάτρια. Οἱ δὲ αὐτοὶ βασιλεῖς μετ' ὀλίγον καιρὸν ἐδωρήσαντο τῇ αὐτῇ πόλει καὶ ἄλλα κεντινάρια δέκα.

paulo post Patriarchatum Antiochensem suscipere coactus est. Euphrasius enim, decessor ejus, conflagratione Cœlesti absumptus perierat. Imperatores autem religiosissimi, audito Ephræmium Orientis Comitem à Clero Canonice Patriarcham institutum fuisse, Zacharium quendam, Tyrium, in ejus locum Orientis Comitem suffecerunt. Qui quidem Zacharius, ubi tantam hanc Antiochiæ desolationem vidisset, per literas ab Imperatoribus religiosissimis petivit, uti ipse Byzantium vocatus Antiochensium causam Legatus ibi ageret. Itaque ascitis sibi in hoc Episcopo Amidensi, viro pio, aliisque ex Clero; Constantinopolim veniunt. Ubi cum felici successu negotium egissent, Antiochiam magnam reversi sunt, donis instructi regiis, & ferentes secum auri centenaria XXX, cum sancitis etiam Imperatoriis de variis Capitulis, eo facientibus, ut in Antiochensium urbe pristinæ consuetudines observarentur. Quinetiam paulo post temporis iidem Impp. urbi etiam alia Centenaria X dederunt.

---

1 ἀναγκασθεὶς προεχειρίσθη πατριάρχης.] Evagrius longe aliter, lib. 4. cap.6. ὃν [Ἐφραίμιον] κἀντεῦθεν ἀγασάμενοι Ἀντιοχέων παῖδες, ἐς ἱερέα ψηφίζονται· καὶ τὸν ἀποστολικὸν λαγχάνει θρόνον, ὥσπερ μισθὸν καὶ γέρας τῆς τοσαύτης προνοίας τοῦτον κληρωσάμενος: nempe ob summam ejus in urbe instauranda curam, Patriarchatum, tanquam benevolentiæ, Providentiæque suæ mercedem, ab Antiochensibus Episcopus delectus, reportavit. Vide & Nicephor. lib. 17. cap. 3. & Cedrenum.

2 τὴν γενομένην ἅλωσιν τῆς πόλεως.] Forte scribendum, πλῶσιν, uti supra habet.

Contigit autem inter hæc, diviniſſimum Juſtinum ex ulcere pedis, in quo à ſagitta in prælio vulnus olim acceperat, decumbentem, è vivis excedere, Auguſti 1, Indict. v, ætatis anno LXXV. In univerſum itaque imperavit annos IX, & dies XXII, annumeratis etiam menſibus illis IV, quibus Nepotem habuit Imperii ſocium.

Ἐν δὲ τῷ μεταξὺ συνέβη ἀσθενῆσαι τὸν θειότατον Ἰουστῖνον ἐκ τοῦ ἕλκους τοῦ εἶχεν ἐν τῷ ποδὶ, (ἦν γὰρ λαβὼν ἐν τῷ τόπῳ σαγίτταν ἐν πολέμῳ, καὶ ἐξ αὐτοῦ ὁ κίνδυνος τῆς ζωῆς αὐτοῦ ἐγένετο,) μηνὶ Αὐγούστῳ α', Ἰνδικτιῶνος πέμπτης· τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε'. Ὡς εἶναι τὸν πάντα χρόνον τῆς αὐτοῦ βασιλείας ἔτη θ', καὶ ἡμέρας εἰκοσιδύο, μετὰ καὶ τῶν τεσσάρων μηνῶν τοῦ αὐτοῦ ἀνεψιοῦ.

1 τελευτᾷ δὲ ἐνιαυτῶν οε'.] Chr. Alex. duos præterea vitæ ejus addit annos: τελευτᾷ δὲ ἐτῶν οζ'. *Moritur anno ætatis ſuæ LXXVII.*

ΛΟΓΟΣ

ΛΟΓΟΣ ΙΗ'.

ΧΡΟΝΩΝ ΙΟΥΣΤΙΝΙΑΝΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ.

LIBER XVIII.

DE TEMPORIBUS JUSTINIANI IMPERATORIS.

ΜΕΤΑ δὲ τὴν βασιλείαν Ἰουστίνου, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανὸς ἔτη λη', καὶ μῆνας ζ', καὶ ἡμέρας ιγ', ἐν μηνὶ Ἀπριλλίῳ πρώτῃ, Ἰνδικτιῶνι πέμπτῃ, ἔτους χρηματίζοντος κατὰ Ἀντιόχειαν πεντακοσιοστοῦ ἑβδομηκοστοῦ πέμπτου, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Μαβορτίου. [1] Ἦν δὲ τῇ ἰδέᾳ κοντοειδής, εὔστηθος, εὔρινος, λευκός, οὐλόθριξ, στρογγυλόψις, εὔμορφος, ἀναφάλας, ἀνθη-

POST Justinum Mortuum imperium tenuit divinissimus Justinianus, annos XXXVIII, menses VII, & dies XIII, inauguratus Aprilis die I, Indictione V, Mavortio tum Cos. anno autem Æræ Antiochensis DLXXV. Erat hic statura curta, pectore firmo, naso justo, candidus, capillo crispo, facie rotunda, formosus, recalvaster, vultu florido, capite

1 Ἦν δὲ τῇ ἰδέᾳ κοντοειδής.] Fasti Alexandrini à Scaligero editi habent κονδυειδής Scr. κονδοειδής: nempe κοντός, vel κονδὸς, *Curtus* est recentioribus: Fasti dicti à Radero editi κωνοειδὴς habent, mendosè: quomodo enim τῇ ἰδέᾳ κωνοειδὴς quis esse possit? statura quidem erat curta, ut Noster; vel ut Procopius, non procera, nec pusilla nimis. Τὸ μὲν οὖν σῶμα [Justiniani] οὔτε μακρὸς, οὔτε κολοβὸς ἄγαν, ἀλλὰ μέτριος ἦν. *Corpore neque procero fuit, neque pusillo nimis, sed quo staturam justam non excederet.*

mentoque

mentoque subcanescentibus, & Christianæ religionis strenuus propugnator. Factioni autem *Prasinæ* studebat; ex Bederiana vero Thracum & ipse ortum suum habuit.

Idem Imperator mense Octobri, Indict. VI, Comitem Orientis Antiochiæ designavit, Patricium Armenium nomine: traditaque ei pecuniarum vi magna, mandavit uti profectus ipse urbem Phœniciæ, Palmyram vocatam, ad Imperii fines sitam, & collapsas inibi ecclesias, & ædificia publica, de novo excitaret: Numerum etiam Militum Limitaneis adiici jussit, qui sub Duce Emisseno ibi considerent, in Hierosolymorum, Romanique Imperii finium custodiam. Erat autem Palmyra olim urbs magna: hoc enim in loco, ante jacta ibi urbis fundamina, Davidus Goliam armatum singulari aggressus certamine lapillo prostravit, accurrensque caput Goliæ sui ipsius gladio amputavit. Quod sibi sumens, per aliquod tempus secum habuit: contoque deinde affixum, in Victoriæ signum, Hierosolymis, sibi præferri voluit. Rex itaque Salomon, in memoriam Victoriæ hujus, à Davide patre reportatæ, speciosam ibi urbem condidit: nomenque ei, à Goliæ fato, Palmyram

ροπρόσωπος, μιξοπόλιος τὴν κάραν καὶ τὸ γένειον, μεγαλόψυχος Χριστιανός. Ἔχαιρε δὲ τῷ Βενέτῳ μέρει, [1] καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριανᾶς.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐπὶ τῆς ἕκτης ἐπινεμήσεως, τῷ Ὀκτωβρίῳ μηνὶ, προηγάγετο κόμητα ἀνατολῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὀνόματι Πατρίκιον Ἀρμένιον· ᾧτινι δέδωκε χρήματα πολλὰ, κελεύσας αὐτῷ ἀπελθεῖν, καὶ ἀνανεῶσαι πόλιν τῆς Φοινίκης εἰς τὸ λίμιτον, τὴν λεγομένην Παλμυρὰν, καὶ τὰς ἐκκλησίας, καὶ τὰ δημόσια· κελεύσας καὶ ἀριθμὸν στρατιωτῶν, μετὰ τῶν λιμιτανέων, καθέζεσθαι ἐκεῖ, καὶ τὸν δοῦκα Ἐμίσης, πρὸς τὸ φυλάττεσθαι τὰ Ῥωμαϊκὰ, καὶ Ἱεροσόλυμα. Ἡ δὲ Παλμυρὰ πρῴην μὲν μεγάλη ὑπῆρχεν· ἐπειδὴ ὁ Δαβὶδ ἐν αὐτῷ τῷ τόπῳ, πρὸ τοῦ κτισθῆναι πόλιν, ἐμονομάχησε μετὰ τοῦ Γολιὰθ, ὡπλισμένου ὄντος· [2] ὅστις Γολιὰθ λίθῳ λαβὼν ἔπεσε, καὶ δραμὼν ὁ Δαβὶδ ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν εἰς ὃ ἐπεφέρετο ὁ Γολιὰθ ξίφος· καὶ τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ λαβὼν, κατέσχεν ἐπὶ ἡμέρας, καὶ εἶθ' οὕτως ἐν Ἱεροσολύμοις εἰσήγαγεν αὐτὴν μετὰ νίκης ἔμπροσθεν αὐτοῦ εἰς κόντον βασταζομένην. Διὰ τοῦτο Σολομὼν ὁ βασιλεὺς, ὑπὲρ τῆς νίκης τοῦ αὐτοῦ πατρὸς Δαβὶδ, ἐποίησεν αὐτὴν πόλιν μεγάλην, ἐπιθεὶς αὐτῆς τὸ ὄνομα, Παλμυρὰν,

1 καὶ αὐτὸς δὲ ὢν Θρᾷξ ἀπὸ Βεδεριανᾶς.] Justinus enim Imp. avunculus ejus, Thrax etiam erat, ab urbe Bederiana ortum suum ducens.

2 ὅστις Γολιὰθ λίθῳ λαβών.] Subaudi, πληγήν.

[1] ὡς

[1] ὡς γενομένην μοῖραν τοῦ Γολιάθ. Τὸ δὲ πρότερον ἐφύλαττεν ἡ αὐτὴ πόλις καὶ τὰ Ἱεροσόλυμα, ὅθεν καὶ Ναβουχοδονόσορ ὁ βασιλεὺς Περσῶν δι' αὐτῆς παρελθὼν, πρότερον αὐτὴν παρέλαβε πολλῷ κόπῳ· ἐφοβεῖτο γὰρ ὄπισθεν αὐτὴν ἐάσαι, πλῆθος γὰρ στρατιωτῶν Ἰουδαίων ἐκάθητο ἐκεῖ· ἥντινα παραλαβὼν, καύσας ἔστρεψε, καὶ οὕτως τὴν Ἱερουσαλὴμ παρέλαβεν.

Ὁ δὲ αὐτὸς [2] Ἰουστινιανὸς δέδωκεν ὑπατείαν τῇ ἕκτῃ ἐπινεμήσει, τῷ Ἰανουαρίῳ μηνί.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ὁ Πέρσης ἐπολέμησε τῷ Λαζῶν βασιλεῖ Ζταθίῳ, ὡς προσρυέντι Ῥωμαίοις. Ὁ δὲ Λαζῶν βασιλεὺς πέμψας ἐδεήθη τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, αἰτῶν βοήθειαν παρ' αὐτοῦ λαβεῖν· καὶ πέμψας αὐτῷ ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς στρατηλάτας τρεῖς, [3] Γιλδέριχ, καὶ Κήρυκον, καὶ Εἰρηναῖον, μετὰ πολλῆς βοηθείας Ῥωμαϊκῆς, καὶ συγκρούσαντες πόλεμον, ἔπεσον ἐξ ἀμφοτέρων πολλοί. Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἠγανάκτησε κατὰ τῶν στρατηλατῶν· ὅτι φθόνῳ φερόμενοι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ στρατηλάται Ῥωμαίων, προδεδώκασιν ἀλλήλους. Καὶ ἀγανακτήσας ὁ βασιλεὺς κατ' αὐτῶν, διεδέξατο αὐτούς· καὶ

dedit. Antehac enim urbs ista Hierosolymis cedebat in propugnaculum: unde Rex Persarum Nabuchadonosorus, Hierosolymam bello petens, urbemque hanc, numeroso Judæorum præsidio instructam, à tergo relinquere haud tutum existimans, ipsam prius, multo licet labore, cepit, captamque incendiis vastavit: Hierosolymas vero ipsas deinde occupavit.

Justinianus autem mense Januario, Indict. VI, nummos Consulares in populum spargebat.

Eodem tempore Persa Lazorum Regi Ztathio, quod Romanorum in partes discessisset, bellum intulit. Auxilium itaque Lazorum rex petit à Justiniano, Romanorum Imperatore; qui etiam votis ejus annuens, tres Duces, Gilderichum, Cerycum, & Irenæum, magnis instructos copiis Romanis, ei in auxilium mittit. Prælio deinde commisso, multi utrinque ceciderunt. Imperator autem edoctus Duces hosce, mutuo flagrantes odio, sese invicem hosti prodidisse, ira commotus, Magistratibus eos abdicavit;

1 ὡς γενομένην μοῖραν τοῦ Γολιάθ.] De ridiculo hoc commento, vide quæ supra notavimus ad lib. 5. ubi hæc etiam habentur.

2 Ἰουστινιανὸς δέδωκεν ὑπατείαν τῇ ἕκτῃ ἐπινεμήσει.] Secundus hic erat Justiniani Consulatus: priorem enim cum Valerio gesserat, Justini Imp. anno IV.

3 Γιλδέριχ, καὶ Κήρυκον, καὶ Εἰρηναῖον.] Duces in hoc bello missos fuisse Belisarium, Cerycum, & Irenæum asserit Chr. Alex. in Auctor. Cedrenus vero Belisarium, Cerycum, & Petrum: Gilderichi autem hujus ibidem mentio nulla.

Petrumque misit, qui profectus, dignitate eos amovit; & Copiarum ipse Dux factus, abinde recessit.

Idem Imperator Martyropolim, Armeniæ urbem, instauravit, murisque ejus, & porticibus vetustate collapsis, de integro excitatis, collocatoque ibi Numero Orientali, nomen Urbi Justinianopolim dedit. Sub id tempus Herulorum Rex Grepes, Societatem cum Romanis initurus, exercitu proprio stipatus, Byzantium venit, supplexque ab Imperatore petit, uti Christianus ipse fieret. Sanctis itaque Theophaniis ipse, cum proceribus suis, & Cognatis duodecim, sacro Baptismatis lavacro illuminatus est, Imperatore ipso Justiniano eum ex immaculato fonte suscipiente. Tum vero Imperator abunde muneribus donatum eum in patriam suam, cum exercitu suo, remisit. Discessuro autem Imperator dixit: "ubi te velim, per literas certiorem te faciam.

Ejusdem sub Imperio Hæresibus variis interdictum est,

κατελθόντος Πέτρου στρατηλάτου, καὶ ἀποκινήσαντος αὐτοὺς τῆς ἐξαρχίας, [1] καὶ λαβόντος τὰ ἐξπεδίτα παρ᾽ αὐτῶν, ἀνεχώρησεν ἐκεῖθεν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε πόλιν τῆς Ἀρμενίας ὀνόματι Μαρτυρόπολιν, μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανόπολιν, ποιήσας τὰ τείχη αὐτῆς, καὶ τοὺς ἐμβόλους, ἦσαν γὰρ τῷ χρόνῳ φθαρέντες· μετενέγκας ἐκεῖ καὶ ἀνατολικὸν ἀριθμόν. Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ προσερρύη Ῥωμαίοις [2] ὁ ῥὴξ τῶν Ἐρούλων, ὀνόματι Γρέπης· καὶ ἦλθεν ἐν Βυζαντίῳ, μετὰ ἰδικῆς βοηθείας, καὶ προσεκύνησε τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν, καὶ [3] ᾔτησεν ἑαυτὸν γενέσθαι Χριστιανόν. Καὶ βαπτισθεὶς ἐν ἁγίοις Θεοφανίοις, ἀνάδοχος αὐτοῦ ἐγένετο τοῦ ἁγίου αὐτοῦ βαπτίσματος ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανός· ἐφωτίσθησαν δὲ σὺν αὐτῷ καὶ οἱ συγκλητικοὶ αὐτοῦ, καὶ συγγενεῖς αὐτοῦ δώδεκα. Καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐτῷ, ἀπέλυσεν αὐτὸν, καὶ ὥδευσεν ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν, μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας· εἰπόντος αὐτῷ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, ὅτι, ὅτ᾽ ἂν βουληθῶ δηλῶ σοι.

Ἐν δὲ τῇ αὐτοῦ βασιλείᾳ ἐκωλύθησαν αἱρέσεις διάφοροι, καὶ ἀπεστά-

---

1. καὶ λαβόντος τὰ ἐξπεδίτα] Chr. Alex. habet τὰ ἐξπομδίτα: scribendum, ἐξπέδιτα: ἐξπέδιτον, *Expeditum*: *Exercitus*.

2. ὁ ῥὴξ τῶν Ἐρούλων, ὀνόματι Γρέπης] Γρέτης, Cedreno dicitur. Ἐρούλων vero scribendum, uti Procopius habet, Gothic. lib. 2. οἱ τινες δὲ ἀνθρώπων εἰσὶν Ἔρουλοι, καὶ ὅθεν Ῥωμαίοις ἐς ξυμμαχίαν κατέστησαν, ἐρῶν ἔρχομαι, &c.

3. ᾔτησεν ἑαυτὸν γενέσθαι Χριστιανόν.] Imo maximis muneribus à Justiniano ad id allecti, Christianismum susceperunt: ut ex eodem Procopio discimus, Goth. lib. 2. Ἐπεὶ δὲ Ἰουστινιανὸς τὴν βασιλείαν παρέλαβε, χώρᾳ τε ἀγαθῇ, καὶ ἄλλοις χρήμασιν αὐτοὺς [Ἐρούλους] δωρησάμενος, ἑταιρείαν λέγεσθαί τε παντελῶς ἴσχυσε, καὶ Χριστιανοὺς γενέσθαι ἅπαντας ἔπεισε. Vide etiam Evagrium, lib. 4. cap. 19. Nicephorum lib. 17. cap. 13. & Cedrenum.

θησαν

δηφ· αἱ ἐκκλησίαι παρ' αὐτῶν, δίχα [1] τῶν λεγομένων Ἐξακιονιτῶν Ἀρείανῶν.

Γίνεται οὖν ὁ πᾶς χρόνος ἀπὸ τῆς ἀρχῆς [2] Αὐγούστου, καὶ Οκταβιανοῦ, Ιμπεράτορος, ἕως τῆς συμπληρώσεως τῆς δευτέρας ὑπατείας τοῦ βασιλέως Ιουστινιανοῦ, ἰνδικτιῶνος ζ', [3] ἔτη φνθ'. ὡς εἶναι τὰ πάντα ἔτη ἀπὸ τοῦ Αδὰμ, ἕως τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, [4] ἔτη ς, υ ζ ζ'. καθὼς εὕρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐνιαυτῶν ἐν τοῖς συντάγμασι Κλήμεντος, καὶ Θεοφίλου, καὶ Τιμοθέου, τῶν χρονογράφων ὁμοφωνησάντων. [5] ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Εὐσεβίου τοῦ Παμφίλου εὗρον τὸν ἀριθμὸν τῶν ἐτῶν ἀπὸ Αδὰμ [6] ἕως τῆς ὑπατείας Ιουστινιανοῦ βασιλέως, τῆς

ademptis etiam Hæreticorum templis, Exocionitis Arianis solis exceptis.

Cæterum ab Augusti Octaviani imperii initio, ad secundum usq; Justiniani Consulatum Indict. VII. absolutum, anni numerantur DLIX. Itaque ab Adamo, ad eandem Indictionem VII. in universum intercesserunt anni MMMMMMMCCCCXCVII, juxta annorum Computum, quem in Clementis, Theophili, ac Timothei, Chronographorum inter se concordium, scriptis inveni. Eusebii enim Pamphili si ratiocinia sequamur, ab Adamo ad secundum Justiniani Consulatum, Indict. VII, anni habentur MMMMMMCCCCXXXII. Sed

1. Τῶν λεγομένων Ἐξακιονιτῶν Ἀρειανῶν] Ita etiam Cedrenus. Ἐξωκιονιτῶν vero scribendum, uti supra notavimus, ad lib. XIII.

2. Αὐγούστου, καὶ Οκταβιανοῦ.] Lego, Αὐγούστου τοῦ καὶ Οκταβιανοῦ.

3. ἔτη φνθ'.] Annus DLIX. à Justiniani Consulatu II, retrorsum numerando, coincidit cum anno post I. Cæsarem interfectum Decimotertio: qui tamen anni Augusto Imperanti à nonnullis attribuuntur; licet quidam ab Actiaca victoria, quæ XII. post I. Cæs. mortuum anno accidit imperium ejus initium sumunt, e quorum numero Auctor noster esse videtur.

4. ἔτη ς, υ ζ ζ.] Numerus iste pessime corruptus est: Auctorem enim adeo sui oblitum esse potuisse vix credibile est. Supra enim, libro X, dicit Christum natum fuisse Augusti Imp. anno XXII. sive anno mundi IↃↃ, D, quomodo Græci vulgo computant: quibus annis si DXXIX, alios à Christo nato ad hunc Justiniani Consulatum II. elapsos addas colliges tantum IↃↃ CIↃ XXIX: adeo ut CCCCLXVIII. annos plus justo hic poni manifestum sit.

5. ἐν δὲ τοῖς χρόνοις Εὐσεβίου] Forte scribendum χρονικοῖς.

6. ἕως τῆς ὑπατείας Ιουστινιανοῦ] Supplendum, δευτέρας. Verum quomodo Eusebius computum annorum ad Justiniani Consulatum deduxisse dicitur, cum ducentis circiter annis Justinianum præcesserit? Itaque puto Auctorem intelligendum esse de calculo ab Eusebio ad Christi tantum Natalitia instituto: à quo tempore reliquus annorum numerus à quoquam nullo negotio deduci potest. Sed in istis nihil omnino sani est. Eusebius enim ab Abrahamo ad Christum Natum annos numerat MMXV, ab Adamo vero ad Abrahamum, secundum LXX, seniorum, quæ omnium maximæ sunt, rationes, MMMCLXXXIV. quibus si addas DXXIX, in quem Christi annum incidit Justiniani Consulatus II, anni tantum colliguntur IↃↃ, DCCXXVIII. Atque hic est verus calculus Eusebianus; qui tamen DCCIV. annis ab hoc Auctoris nostri Eusebiano superatur.

longe accuratior is eſt, quem Theophilus, ac Timotheus inſtituerunt, rationum calculus. Ut ut in eo omnes conveniunt, exitum ſuum habuiſſe ſextum Mundi Millenarium. Ab urbe autem condita, ad ſecundum uſque ſacratiſſimi Juſtiniani Conſulatum, anni plus minus interceſſerunt MCCLXXX. A condita autem Conſtantinopoli, ad eundem Juſtiniani Conſulatum, & indictionis VII. exitum, enumerantur anni CXCIX. Imperatorum porro antecedentium tempora non eſt ut conficias tibi ex antedictis, per quæ ſinguli regnarunt intervallis, ex eo quod nonnulli ſceptrum bini tenuerint, filioſque, ab infantia prima diademate inſignitos, in imperii ſocietatem parentes aſciverint. Et quidem Chronographum decet, quot quiſque imperator annos regnaverit, exponere. At interim Chronica hujuſmodi legentes, ſolis decurrentium annorum intervallis, per ſingula antecedentium imperatorum regna, attendere oportet.

ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, ἔτη ͵ϛ, υλϐ'. Ἀκριβέστερον δὲ μᾶλλον οἱ περὶ Θεόφιλον, καὶ Τιμόθεον, ψηφίσαντες τοὺς χρόνους ἐξέθεντο. [1] Πάντων οὖν τὰ συγγράμματα φέρει ἕκτην χιλιάδα ἐνιαυτὸν περαιωθεῖσαν. Ἔστι δὲ καὶ [2] ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης, τῆς δευτέρας ὑπατείας τοῦ θειοτάτου Ἰουστινιανοῦ, ἔτη ͵ασπ', μικρῷ πλέον ἢ ἔλασσον. Ἀπὸ δὲ τῆς κτίσεως Κωνσταντινουπόλεως, ἕως τῆς προγεγραμμένης ὑπατείας Ἰουστινιανοῦ, καὶ τῆς συμπληρώσεως τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, [3] ἔτη ρϙθ'. Τῶν ἀρχαίων δὲ βασιλέων τοὺς χρόνους οὐδεὶ ψηφίζειν, κατὰ τὸν προειρημένον ἀριθμὸν τῆς βασιλείας αὐτῶν, διὰ τὸ καὶ δύο ἅμα βασιλεῦσαι. ὡσαύτως δὲ καὶ τὰ τέκνα αὐτῶν ἐκπαιδόθεν ἔστεφον οἱ πατέρες, καὶ μετ' αὐτῶν ἐβασίλευον. [4] Ὁ οὖν χρονογράφος ἀνάγκην ἔχει γράφειν τοὺς χρόνους, ὅσους ἐβασίλευσεν ἕκαστος βασιλεύς. δεῖ οὖν τοὺς ἀναγινώσκοντας χρονικὰ συγγράμματα τῇ ποσότητι προσέχειν τῶν διαδραμόντων χρόνων καὶ μόνον, ἐπὶ τῆς τῶν προγεγραμμένων πάντων βασιλείας.

---

1. πάντων οὖν τὰ συγγράμματα, φέρει ἕκτην χιλιάδα ἐνιαυτὸν] Scribo, ἐνιαυτῶν. Auctores vero ſuos ſupra prodidit, nempe Clementem, Theophilum & Timotheum. Cæterum non eſt, quod Græcorum ab Orbe Condito annorum Computatio nos moretur.

2. ἀπὸ κτίσεως Ῥώμης τῆς δευτέρας ὑπατείας] Lego, ἕως τῆς δευτέρας ὑπ.

3. ἔτη ϙθ'.] Encænia urbis Conſtantinopolitanæ, ſecundum noſtrum, celebrata ſunt Æræ Antiochenæ anno CCCLXXVIII, id eſt, anno Chriſti vulgari CCCXXX, nempe Conſtantini Imp. anno XXIV. ex quo tempore ad hunc ſecundi Juſtiani Conſulatum anni excurrunt CXCIX, uti Auctor recte. Vide quæ ſupra notavimus ad librum XIII.

4. ὁ οὖν χρονογράφος ἀνάγκην ἔχει] Mallem, ὁ γὰρ χρονογράφος.

Ey

Ἐν δὲ τοῖς χρόνοις τούτοις, ὡς προεῖπον, ἐβασίλευσεν ὁ θειότατος Ἰουστινιανός· τῶν δὲ Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης ὁ Δαραάθενος, ὁ υἱὸς Περόζου.

Ἐν δὲ Ῥώμῃ [1] Ἀλλάειχος, ἔκγονος τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ· τῆς δὲ Ἀφρικῆς ῥὴξ [2] Γιλδέριχ, ὁ ἔκγονος Γινζιρίχου· τῶν δὲ Ἰνδῶν Αὐξουμίτων ἐβασίλευσεν Ἀνδας, ὁ γεγονὼς χριστιανός· τῶν δὲ Ἰβήρων, Ζαμαναζός.

Ἐν δὲ τῷ προγεγραμμένῳ ἔτει τῆς βασιλείας Ἰουστινιανοῦ, κατεπέμφθη στρατηλάτης Ἀρμενίας, [3] ὀνόματι Ζίττας. ἐν γὰρ τοῖς παρελαβοῦσι χρόνοις οὐκ εἶχεν ἡ αὐτὴ Ἀρμενία στρατηλάτην, ἀλλὰ δοῦκας, καὶ ἄρχοντας, καὶ κόμητας. Δέδωκε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τῷ αὐτῷ στρατηλάτῃ ἀριθμοὺς στρατιωτῶν, ἐκ τῶν δύο Πραισέντων, καὶ ἀνατολῆς [4] καὶ στρατεύσας ἐντοπίους σκρινιαρίους, ἐποίησεν ἑαυτῷ σκρινιαρίους στρατηλατιανοὺς ἀπὸ θείας σάκρας, αἰτησάμενος τὸν βασιλέα αὐτόχθονας στρατεῦσαι, ὡς εἰδότας τὰ μέρη τῆς Ἀρμενίας. Καὶ παρέσχεν αὐτῷ τοῦτο, καὶ τὰ δίκαια τῶν Ἀρμενίων τῶν δουκῶν, καὶ τῶν κομήτων, [5] καὶ τοὺς

Quo autem tempore ſacratiſſimus Juſtinianus imperium tenuit, Perſarum Rex fuit Coades Daraſthenus, Perozi filius.

Romanum vero regnum habuit Alarichus, Africanum, Gilderichus; ille Valemeriaci, hic Genſirici nepos. Indis autem Auxumitis regnavit Andas, qui Chriſtianus factus eſt; Iberis vero Zamanazus.

Supradicto autem anno imperii Juſtiniani Ztittas, in Armenia Militum Magiſter conſtitutus eſt; quippe quæ antehac Ducibus, Præfectis, & Comitibus paruit; Militum vero Magiſtrum non habuit. Quinetiam ei dedit Imperator Militum Numeros, quos duobus Præſentibus Militiis, Orientalique ſubtraxit. Tzittas autem, Magiſtratu ſuſcepto, Scriniarios indigenas ſibi accepit: Imperatorem etiam exoratum habuit, uti Divino ſuo ex Edicto, Scriniarii Militiæ inſervientes, ex indigenis (ut qui Armeniæ regiones penitius callerent,) deinceps deligerentur. Et quidem Imperator ei

1. Ἀλλάειχος, ἔκγονος τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ] Scribendum, Ἀταλάριχος. Athalaricus vero Eutharici erat filius, ex Amalaſuontha, Theoderici filia: uti ſupra monuimus, ad libr. 15. Vide Jornandem de Reb. Get. Cap. 59.

2. Γιλδέριχ, ὁ ἔκγονος Γινζιρίχου] ἔκγονος, apud noſtrum, quandoque Filium, aliquando etiam Nepotem ſignificat. Gilderichus enim ſive Ilderichus, ut habet Procopius, Honorici filius erat, Genſirichi vero, ſive Gizerichi Nepos. vide Procopium, de Bel. Vandal. lib. 1.

3. ὀνόματι Ζίττας.] Σίττας Procopio dicitur.

4. καὶ στρατεύσας ἐντοπίους σκρινιαρίους] σκρινιάριος, *Scriniarius*. Suidas: Σκρινιάριος, ὁ χαρτουλάριος τοῦ ἐπάρχου, ὁ αἴρων τὸ σκρίνιον, ἤτοι τὸ κιβώτιον.

5. καὶ τοὺς ὑπάτους αὐτῶν] Forte legendum ἀνθυπάτους. Armenia enim à Pro-

ei non hoc ſolum, ſed Armeniorum quoque Ducum, Comitumque jura, ſicuti & Conſulum, qui prius Caſtrenſes fuerant Milites, dicendorum conceſſit: qui olim enim ibi obtinuerunt, Principatus in poſterum exoluerunt. Sed & à Militum & Orientis Magiſtro Numeros etiam quatuor accepit: ceſſitque deinceps mag um Romanis in præſidium. Erat hic vir in bello ſtrenuus; in uxorem autem duxit Theodoræ Auguſtæ ſororem, nomine Comitonam, quam in ædibus Antiochi, prope Circum Conſtantinopolitanum ſitis, ſibi deſponſatam habuit.

Sed idem tempus Imperator ſacro ſuo Edicto de Epiſcopis, Orphanotrophis Oeconomis, & Xenodochiariis cavit, ne niſi de iis quæ ante munus ſuſceptum habuerint bonis, teſtamentum emitterent; à munere vero ſuſcepto

ὑπάτους αὐτῶν, πρότερον μὲν ὄντας καστρεισιανοὺς στρατιώτας· ἦσαν γὰρ καταλυθεῖσαι αἱ πρότερον οὖσαι ἀρχαί. ἔλαβε δὲ καὶ ἀπὸ τοῦ στρατηλάτου ἀνατολῆς [1] ἀριθμοὺς τέσσαρας· καὶ γέγονεν ἔκτοτε μεγάλη παραφυλακὴ Ῥωμαίοις. Ἦν δὲ καὶ ὁ ἀνὴρ πολεμικός· ὅστις καὶ τὴν ἀδελφὴν Θεοδώρας τῆς Αὐγούστας ἠγάγετο πρὸς γάμον, [2] ὀνόματι Κομητῶ, νυμφευθεῖσαν ἐν τοῖς Ἀντιόχου, πλησίον τοῦ Ἱππικοῦ Κωνσταντινουπόλεως.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξεφώνησεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς θεῖον τύπον περὶ ἐπισκόπων, καὶ ὀρφανοτρόφων, καὶ οἰκονόμων, καὶ ξενοδόχων, [3] εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος τὴν προειρημένην εἶχεν ἐν ὑποστάσει περιουσίας, εἰς ταῦτα καὶ μόνα ἵνα διατίθηται, καὶ

Proconſulibus adminiſtrata fuit; ut apparet ex Juſtiniani Conſtitutione XXI, hanc habente Inſcriptionem: Ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἀκακίῳ τῷ μεγαλοπρεπεστάτῳ ἀνθυπάτῳ Ἀρμενίας. Ejuſdem etiam Conſtitutione XXXI. hæc leguntur: ὥστε τεσσάρων Ἀρμενιῶν οὐσῶν, δύο μὲν εἶναι προκλαβιλίας τήν τε τοῦ ἀνθυπάτου, τήν τε τοῦ κόμητος· καὶ ἀνθύπατον μὲν εἶναι τὸν τῆς προτέρας ἡγούμενον Ἀρμενίας, κόμητα δὲ τὸν τῆς τρίτης· τὸν δὲ τῆς δευτέρας, καὶ τετάρτης, ὀρδιναρίους καθεστάναι.

1. ἀριθμοὺς τέσσαρας.] Quod Noſtro ἀριθμὸς aliis recentioribus plerumque νούμερον dicitur, vocabulo Latino. Suidas: Σπεῖραι, πλήθη στρατευμάτων, φάλαγγες, νούμερα, λεγεῶν: quot vero militibus conſtabat, numerus non docet. Mille in ſe habuiſſe colligimus ex Cedreno: quod enim Auctor noſter ἀριθμοὺς τέσσαρας, Cedrenus χιλιάδας τέσσαρας, vocat, de Sitta duce verba habens: δέδωκε δὲ αὐτῷ καὶ ἀπὸ ἀνατολῆς στρατὸν χιλιάδας τέσσαρας, καὶ γέγονε μεγάλη φυλακὴ καὶ βοήθεια Ῥωμαίων.

2. ὀνόματι Κομητῶ] Scr. Κομιτῶ: Theodoræ Auguſtæ ſoror erat natu major. De utriuſque vero ortu, atque Educatione qui certior fieri vult, conſulat Procopium, in Arcan. Hiſtor.

3. εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος] Senſus imperfectus videtur: ſupplendum cenſeo ὥστε μὴ κληρονομεῖσθαι, εἰ μὴ ὅσα πρὸ τοῦ γενέσθαι ἕκαστος: quæ verba apud Cedrenum habentur, atque hoc loco omnino deſiderantur.

διαθέσθαι;

εὐθέως, ἢ μόνον παρεχειρίσθη, ἐδηλοῦτο ἡ αὐτοῦ περιουσία.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνενεώθη τὰ μέρη Συκῶν, καὶ τὸ θέατρον, καὶ τὰ τείχη, 1 μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ προσερρύη Ῥωμαίοις ῥήγισσα, ἐκ τῶν Σαβείρων Οὔννων, γυνή τις ἀνδρεία καὶ πλήθει καὶ φρονήσει, ὀνόματι Βώα, χήρα, ἔχουσα δὲ μικροὺς υἱοὺς δύο, 2 καὶ ὑπ' αὐτὴν χιλιάδες ἑκατόν· ἥτις ἐδυνάστευσε τῶν Οὐννικῶν μερῶν, μετὰ τὴν τοῦ ἰδίου ἀνδρὸς Βλὰχ ἀποβίωσιν. Καὶ προτραπεῖσα ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ ξενίοις πολλοῖς βασιλικῆς φορεσίας, καὶ σκευῶν διαφόρων ἐν ἀργύρῳ, καὶ χρημάτων οὐκ ὀλίγων, συνελάβετο δορυαλώτους καὶ ἄλλους ῥῆγας δύο Οὔννους, οὕστινας ἦν προτρεψάμενος Κωάδης, ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς, εἰς τὸ συμμαχῆσαι αὐτῷ κατὰ Ῥωμαίων. Καὶ παραλαβοῦσα αὐτοὺς ἡ αὐτὴ Βώα ῥήγισσα περιόντας ἐπὶ τὰ Περσικὰ πρὸς Κωάδην, βασιλέα Περσῶν, μετὰ πλήθους βοηθείας χιλιάδων κ'. (ὧντινων τὰ πλήθη κατεσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ,) τὸν δὲ ἕνα ῥῆγα αὐτῶν, ὀνόματι Τύραγξ, συλλαβομένη δέσμιον ἔπεμψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει τῷ

statim ut bonorum suorum tabulæ producerentur.

Eodem tempore Imperator Sycarum ruinas excitavit; & instauratis ibi Theatro, mœnibusque, Justinianopolim vocavit?

Circa id etiam tempus Romanis adjunxit sese vidua quædam mulier; Hunnorum Sabirorum regina, nomine Boa, viribus prudentiaque præpollens. Mater erat hæc filiorum duorum parvulorum; quæ exercitum ccclↃↃↃ militum sub se habens, regionibus Hunnicis, post Blach conjugis sui obitum imperabat. Hæc, quam Justinianus Imperator amplissimis Ornatus Regii muneribus, vasisque ex argento diversis, nec non pecuniarum vi maxima, sibi conciliaverat, alios duos Hunnorum Reges, quos Persarum Rex Coades in belli societatem adversus Romanos asciverat, captivos habuit, nempe eos in Persidem proficiscentes, ad Coadem Persarum regem, cum XX armatorum Millibus, ipsa adorta est; prælioque commisso, copias eorum totas delevit; unumque etiam ex Regibus, cui Tyranx nomen, in vincula conjectum, Constantinopolim Justiniano Imperatori transmi-

1. *μετονομάσας αὐτὴν Ἰουστινιανούπολιν*] Chr. Alex. Stephanus, sive potius ejus breviator Hermolaus, *Justinianas*, vocat: *Συκαὶ, πολις ἀντικρὺ τῆς νέας Ῥώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ἰουστινιαναὶ μετονομασθεῖσαι.*

2. *καὶ ὑπ' αὐτὴν χιλιάδες ἑκατόν*] Scr. *χιλιάδας*. De Historia vero hac convenit satis inter Auctorem Nostrum & Cedrenum: de nominibus non item. Regina enim hæc vidua Cedreno *Βοαρὴξ*, maritus vero ejus *Μαλαὲχ*, dicuntur. Ex regibus vero Hunnicis ab eadem profligatis alterum *Στύρακα*, alterum *Γλώνην* vocat.

ſit: qui etiam eum, in ripa ulteriore, juxta S. Cononem, in furcam egit. Alter enim Hunnorum rex, nomine Glom, in prælio ab Reginæ copiis occiſus eſt.

Eodem tempore ſocietatem etiam cum Romanis iniit Hunnorum Rex quidam, qui prope Boſporum regnavit, nomine Grod. Hic Conſtantinopolim veniens illuminatus eſt Imperatore ipſo eum ſuſcipiente: à quo muneribus etiam abunde donatus, in patriam ſuam remiſſus eſt; ut Res ibi Romanas, Boſporum que cuſtodiret. Urbem hanc Hercules ille Hiſpanus olim

βασιλεῖ Ιουστινιανῷ [1] καὶ ἐφούλκισεν αὐτὸν πέραν ἐν τῷ ἁγίῳ Κόνωνι. Ὁ γὰρ Γλὼμ, ὁ ἄλλος ῥὴξ τῶν αὐτῶν Οὔννων, ἐσφάγη ἐν τῇ συμβολῇ ὑπὸ τῶν πολεμίων τῆς ῥηγίσσης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ὁ πλησίον Βοσπόρου ῥὴξ τῶν Οὔννων, [2] ὀνόματι Γρὼδ, προσεῤῥύη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἦλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐφωτίσθη, ὅντινα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἐδέξατο εἰς φώτισμα, καὶ πολλὰ χαρισάμενος αὐτῷ, ἀπέλυσεν αὐτὸν εἰς τὴν ἰδίαν χώραν, εἰς τὸ φυλάττειν τὰ Ῥωμαϊκὰ, [3] καὶ τὸ Βόσπορον. ἥν τινα πόλιν Ηρακλῆς ὁ ἀπὸ Ισπανίων ἔκτισε, καὶ ἐποί-

1. καὶ ἐφούλκισεν αὐτὸν] Infra etiam lib. 18. habemus τοὺς μὲν ἐφουλκισε, ἑτέρους δὲ ἀπεκεφάλισε. Φουρκίζειν, ſive φουλκίζειν, utroque enim modo legitur, *in furcam agere*, ſignificat. Nec enim doctiſſimo Meurſio accedere poſſum, qui vocabula hæc diſtinguit, & φουρκίζειν quidem *in furcam agere*, φουλκίζειν vero, *Strangulare*, ſignificare contendit. Qua enim de cauſa Hunnus iſte ad Sycas mitteretur, ut ibi tam privato mortis genere periret? Imo potius in oppoſito urbi litore Syceno in furcam agebantur; ut ibi in omnium oculis poſiti, ſi cives erant ſeditioſi, vel flagitii cujuſcunque alius rei, cæteris in terrorem, ſi hoſtes in bello capti, eiſdem jucundum eſſent in ſpectaculum. Exempla paſſim occurrunt, tum apud noſtrum, tum apud alios. Cedrenus, in Conſtant. Pogon. καὶ ἀποστείλας, ἐκράτησε τοὺς προέδρους αὐτῶν, καὶ ἐφούλκισεν ἐν Συκαῖς. ſed nec toti tantum Malefici hoc in loco furcæ ſubjiciebantur, verum & capita etiam eorum contis affixa populo in ſpectacula proponebantur. Exemplum habemus ex Evagrio, de Longino & Theodoro in Anaſtaſium Imp. rebellantibus: τῶν δὲ κεφαλῶν Λογγίνου, καὶ Θεοδώρου πρὸς Ἰωάννου τοῦ Σκύθου σταλεισῶν ἀνὰ τὴν βασιλέως πόλιν, ἃς καὶ ἐν κοντοῖς περιαρτήσας ὁ βασιλεὺς ἐν ταῖς καλουμέναις Συκαῖς, ἀντιπέραν τῆς Κωνσταντίνου κειμέναις ἐπηώρησεν, ἡδὺ θέαμα τοῖς Βυζαντίοις, ἀνθ' ὧν κακῶς πρὸς Ζήνωνος καὶ τῶν Ἰσαύρων ἐπεπόνθεισαν. *Longini vero, & Theodori capita, à Joanne Scytha Conſtantinopolim miſſa, Imperator palis alligata, in loco cui Sycæ nomen eſt, è regione Conſtantinopolis in ulteriore maris litore ſito ſuſpendit: gratum ſane ſpectaculum propterea Conſtantinopolitanis, quod ipſi à Zenone & Iſauris gravibus ante affecti fuiſſent incommodis.*

2. ὀνόματι Γρὼδ] Cedrenus habet; Γορδᾶς λεγόμενος.

3. καὶ τὸν Βόσπορον· ἥντινα πόλιν Ηρακλῆς ὁ ἀπὸ Ισπανίων ἔκτισε] Scribo, καὶ τὴν Βόσπορον: Urbis enim nomen eſt hoc loco; eſt etiam & Freti. Stephanus de urb. Βόσπορος, πόλις Πόντου, κατὰ τὸν Κιμμέριον κόλπον, ὡς Φίλων· καὶ πορθμὸς ὁ ὁμώνυμος. Boſporus vero duplex eſt, Thracius, & Cimmerius.

ησε

ησε συντελεῖν Ῥωμαίοις, ἀντὶ χρημάτων, βόας κατ' ἔτος, [1] δεδωκὼς αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα, βοῶν φόρος, ὅπερ καὶ συντελεῖν αὐτὴν ἐκέλευσεν. ἐν αὐτῇ δὲ τῇ πόλει ἐκάθισεν ἀριθμὸν στρατιωτῶν Ῥωμαίων, [2] ἤτοι Ἰταλῶν, λεγομένων Ἰσπανῶν· δοὺς αὐτοῖς καὶ τριβοῦνον, τὸν αὐτοῖς φυλάττοντα. [3] ἦν δὲ ἐν τῇ πόλει συναλλαγαὶ Ῥωμαίων τε καὶ Οὔννων.

Ὁ δὲ αὐτὸς ῥὴξ, ὁ γενόμενος χριστιανὸς, ἀπελθὼν ἐπὶ τὴν ἰδίαν χώραν πλησίον Βοσπόρου, εὗρε τὸν ἴδιον ἀδελφόν· καὶ ἐάσας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Οὐννικῆς, ἀνεχώρησεν. Ἔσεβον δὲ οἱ αὐτοὶ Οὖννοι ἀγάλματα· καὶ λαβόντες αὐτὰ, ἐχώνευσαν· ἦσαν γὰρ ἀργυρᾶ, [4] καὶ ἠλέκτρινα.

condidit; imposito ei, pecuniæ loco, Boum tributo, Romanis quotannis pendendo: unde & nomen urbi, à Tributo Boario, Bosphorum dedit. In hac autem urbe Militum Romanorum, nempe Italorum, qui Hispani vocantur, Numerum collocavit; cui Tribunum quoque præfecit, qui cum illis una [urbem] custodiret. Itaque in eadem urbe Romanis cum Hunnis commercia intercesserunt.

Prædictus autem Hunnorum Rex, Christianus factus, in patriam suam Bosphoro vicinam remeavit: ubi cum in fratrem suum incidisset copiis Hunnicis ei commissis, inde discessit ipse. Erant autem Hunni Idolorum Cultores; hæc itaque sibi sumentes, (ex argento cum fuerint, &

1. δεδωκὼς αὐτῇ τῇ πόλει ὄνομα, βοῶν φόρος] Ridiculum hoc commentum nobis obtrudit etiam Cedrenus; nisi quod suavissimam urbis hujus Conditoris, eandemque Romano imperio (quod tamen nondum erat in rerum natura,) tributariam facientis fabulam, prætermittat.

2. ἤτοι Ἰταλῶν λεγομένων Ἰσπανῶν] Italos, apud Auctorem nostrum, pro Europæ partium Occidentaliorum incolis frequenter usurpari, supra notavimus, ad lib. 2.

3. ἦν δὲ ἐν τῇ πόλει συναλλαγαὶ] Lego, συναλλαγὴ, ut cum verbo ἦν congruat:

4 καὶ ἠλέκτρινα] Electrum Metalli species quædam est, ex Argenti cum Auro mixtione, confecta: ἤλεκτρος, & ἤλεκτρον dixerunt: Hesychius. Ἤλεκτρον, ἀλλότυπον χρυσίον: & deinde; Ἤλεκτρος, μέταλλον χρυσίζον. Electrum vero proprie dicebatur, quod Auri partibus tribus Argenti quartam admixtam habuit; ut inquit Isidorus: vel ut Plinius Nat. Hist. lib. 33. cap. 4. quod Auri portionibus quatuor Argenti quintam additam habuit. Metalli hujus apud veteres copia magna erat; eo quod eis (uti doctis videtur) Argenti ab Auro separandi modus saltem absque Argenti jactura, quæ utique nimis magna fuisset, penitus ignotus fuerit. Si vero quæratur, unde igitur illis tantum auri puri erat quantum sufficeret ad nummos conficiendos; respondemus, tum fodinas, tum flumina aurifera id illis suppeditasse; adeoque puri auri quam impuri majorem copiam inde eos hausisse. Atque in hac etiam sententia est Georg. Agricola, de Natura fossilium lib. 1. cap. 2. *Certe quoties animum refero ad eorum scripta*, (de veteribus loquitur,) *adducor ut credam, plus pari auri semper*

X *repertum*

& electro) refundunt: massasque eorum Bospori pro Miliarisiis permutarunt. Sacerdotes interim ob hoc in furorem conversi, Regem suum è medio tollunt: & in ejus locum, Muget, fratrem ejus sufficiunt. Sed & à Romanis sibi metuentes, Bosphorum veniunt; Urbisque ibi Custodes interficiunt.

Imper tor vero de his certior factus Comitem Angustiarum Pontici Maris Johannem Exconsulem creavit; quem Gothica manu instructum, ad Hierum quod vocant, in ipsis Ponti faucibus consedere jussit. Quinetiam Imperator, adversus Hunnos hosce arma moturus, per mare Ponticum navos Militibus instructas, Classisque Præfectum

καὶ κατήλλαξαν αὐτὰ ἐν Βοσπόρῳ, λαβόντες ἀντ' αὐτῶν [1] μιλιαρείσια. Καὶ μανέντες οἱ ἱερεῖς τῶν αὐτῶν Οὔννων, καὶ ἔσφαξαν τὸν ῥῆγα, καὶ ἐποίησαν ἀντ' αὐτοῦ [2] τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν, Μούγελ. Καὶ [3] πτοηθέντες Ῥωμαίους, ἦλθον ἐν Βοσπόρῳ, καὶ ἐφόνευσαν τοὺς φυλάττοντας τὴν πόλιν.

Καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐποίησε κόμητα στενῶν τῆς Ποντικῆς θαλάσσης, ὃν ἐκέλευσε καθῆσθαι [4] ἐν τῷ λεγομένῳ Ἱερῷ, εἰς αὐτὸ τὸ στομίον τοῦ Πόντου, Ἰωάννην, τὸν ἀπὸ ὑπάτων, ἀποστείλας αὐτὸν μετὰ βοηθείας Γοτθικῆς. Καὶ ἐπεστράτευσε κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας διὰ τῆς αὐτῆς Ποντικῆς θαλάσσης πλοῖα

---

repertum esse, quam confectum è terrarum, vel lapidum generibus, cum quibus solet esse permixtum, &c. Sed vide Auctorem ipsum. Vel si hoc satis ad nummos feriendos haud fuisset, aurum habebant metallis vilioribus, ære, plumbo, &c. permixtum, quod in hunc usum purgare potuissent. Ubicunque vero in eam metallorum mixturam, quod Electrum dicebatur, inciderunt, impurgatam omnino usui suo accommodarunt. Sed & virtutes quasdam peculiares, easque Electro genuino quam auro puro ipso majores attribuerunt. Ex eo enim, quod Naturaliter tale est, Venena deprehendi testatur Plinius, lib. 33. cap. 4. cui etiam concinit Isidorus de Origin. *Defæcatius est* (inquit ille) *hoc metallum omnibus metallis*: & paulo post: *Si ei infundas venenum, stridorem edit, & colores varios in modum arcus cœlestis emittit.*

1. λαβόντες ἀντ' αὐτῶν μιλιαρείσια] Μιλιαρέσιον *Miliarisium* Nummi genus est à Militia sic dictum, uti vult Cedrenus, p. 168. Μιλιαρέσια δὲ ἀπὸ τῆς μιλιτίας, ἤγουν στρατείας. Argenteum erat, atque duas siliquas, id est, partem duodecimam valebat. Scholiastes Basilic. Eclog. 23. Χρὴ γινώσκειν, ὅτι τὸ ἓν κεράτιον φόλλεις εἰσὶ δώδεκα, ἤτοι μιλιαρισίου τὸ ἥμισυ. τὰ οὖν ιβ΄. κεράτια εἰσὶ νομίσματος ἥμισυ. τὸ γὰρ ἀκέραιον νόμισμα ἔχει μιλιαρέσια ιβ΄, ἤτοι κεράτια. κδ΄. *Sciendum est, siliquam unam folles* XII. *valere, sive Miliarisii dimidiam partem: siliquæ igitur* XII. *Solidi aurei dimidia pars sunt. Solidus enim justus Miliarisia* XII, *sive siliquas* XXIV. *valet.*

2. τὸν αὐτοῦ ἀδελφὸν Μούγελ] Hunc, Μοαγέραν, vocat Cedrenus.

3. πτοηθέντες Ῥωμαίους] Inauditum hoc locutionis genus.

4. ἐν τῷ λεγομένῳ Ἱερῷ] Ἱερὸν, *Hierum*, Fanum est antiquissimum, Jovi Urio sacrum ad fauces Ponti Euxini in terra Asiatica positum. De hoc vide P. Gyllium de Bosporo Thrasio lib. 1. cap. 2. Et l. 2. cap. 19.

γέμοντα

γέμοντα στρατιωτῶν, καὶ ἔξαρχον ὁμοίως δὲ καὶ διὰ γῆς πέμψας πολλὴν βοήθειαν καὶ στρατηγὸν Βαδουάριον. Καὶ ἀκούσαντες οἱ Βάρβαροι, ἔφυγον, καὶ γέγονεν ἐν εἰρήνῃ ἡ Βόσπορος, ὑπὸ Ῥωμαίων οἰκουμένη.

[1] Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ἰνδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυτοὺς οἱ ὀνομαζόμενοι Αὐξουμῖται, καὶ οἱ Ὁμηρῖται· ἡ δὲ αἰτία τοῦ πολέμου αὕτη.

Ὁ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς [2] ἐνδότερός ἐστι τῶν Ἀμερειτῶν, ὁ δὲ τῶν Ὁμηειτῶν πλησίον ἐστὶ τῆς Αἰγύπτου. οἱ δὲ πραγματευταὶ Ῥωμαίων διὰ τῶν Ὁμηειτῶν εἰσέρχονται εἰς τὴν Αὐξούμην, καὶ ἐπὶ τὰ ἐνδότερα βασίλεια τῶν Ἰνδῶν. εἰσὶ γὰρ Ἰνδῶν, καὶ Αἰθιόπων, [3] βασιλεῖαι ἑπτά· τρία μὲν Ἰνδῶν, τέσσαρα δὲ Αἰθιόπων, τὰ πλησίον ὄντα τοῦ ὠκεανοῦ, ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη. Τῶν οὖν πραγματευτῶν εἰσελθόντων εἰς τὴν χώραν τῶν Ἀμερειτῶν, ἐπὶ τὸ ποιῆσαι πραγματείαν, ἐγνωκὼς Δίμνος ὁ βασιλεὺς τῶν Ἀμερειτῶν, ἐφόνευσεν αὐτοὺς, καὶ πάντα τὰ αὐτῶν ἀφείλετο, λέγων· ὅτι οἱ Ῥωμαῖοι οἱ χριστιανοὶ κακῶς ποιοῦσι

emittit terrestrem quoque exercitum ingentem, Baduarii sub ductu expedit. Cæterum Barbari his auditis fugam capessunt; Bosporumque Romani tranquille deinceps incoluerunt.

Contigit autem eodem tempore bellum Auxumitis cum Homeritis Inds mutuum intercedere, ex causa scilicet ista.

Homeritarum Rex cum propius ab Ægypto absit quam qui interiora occupat rex Auxumitarum, Negotiatores Romani Auxumam, interioraque Indorum regna petentes, iter suum per Homeritas faciunt. Indorum enim, & Æthiopum, septem sunt regna, quorum tria Indorum sunt, quatuor vero, quæ Oceano contermina in Orientem vergunt, Æthiopicæ sunt ditionis. Negotiatores itaque Romanos ob mercaturam exercendam Partes Homeritarum pertranseuntes Dimnus, Homeritarum rex, aggressus, bonis eos omnibus, vitaque spoliavit: Quippe, dicebat, Judæi à Romanis

1. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη Ἰνδοὺς πολεμῆσαι πρὸς ἑαυτοὺς] Bellum hoc Indorum Cedrenus refert ad Justiniani Imp. An. XV.; Anastasius vero ad ejusdem annum XVI.: qui etiam Regum horum alterum Damianum, Homeritarum, alterum vero, Adadum, Auxumitarum Regem, vocant; quam tamen Procopius Persicor. lib. 1. Ἐλλησθεαῖον vocat.

2. ἐνδότερός ἐστι τῶν Ἀμερειτῶν] Scr. Ὁμηρειτῶν. Homeritæ Arabiæ fælicis incolæ erant, Auxumitæ vero Æthiopiæ; qui etiam ab Homeritis sinu Arabico disterminabantur. Vide Procopium, Persicor. lib. 1. & Nicephor. Eccl. Hist. lib. 9. cap. 18. & lib. 17. cap. 32.

3. βασιλεῖαι ἑπτά] Scr. βασίλεια: βασίλειον vero, pro Regno, ubique ponit Auctor noster.

Christianis, proprios etiam intra fines, male habiti sunt, plurimis eorum quotannis occisioni datis: Exinde igitur Negotiatoribus interdictum est. Rex vero Auxumitarum Homeritensem regem “per litteras interpellans, “Male, inquit, egisti, quod “Romanorum Christianorum “Negotiatores occideris: quod “& meo pariter regno detri“mentum cessurum est. Exinde vero odium inter eos ortum est: quod in bellum tandem mutuum prorupit. Cæterum rex Auxumitarum in bellum profecturus vovebat, si Dimnum Homeritensem regem bello superaverit, Chri“stianum se futurum. Pro “Christianis enim, inquit, “adversus eum arma sumo. Auxumitarum vero rex victoria tandem potitus, Homeritarum regem bello captum occidit, deleto exercitu ejus toto regionibus etiam regnisque ejus occupatis.

Post partam vero victoriam duos, ex proceribus suis ducentis aliis stipatos, Alexandriam misit; per quos Justinianum Imperatorem rogatum habuit, uti Episcopus sibi Clericique darentur, à quibus Christianæ Religionis rudimentis & Mysteriis imbutus, sacro Baptismatis lavacro in-

τοῖς Ἰουδαίοις ἐν τοῖς μέρεσιν αὐτῶν, καὶ πολλοὺς κατ' ἔτος φονεύουσι· καὶ ἐκ τούτου ἐκωλύθη ἡ πραγματεία. ὁ δὲ τῶν Αὐξουμιτῶν βασιλεὺς ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ τῶν Ἀμε“ριτῶν· ὅτι, κακῶς ἐποίησας, “φονεύσας Ῥωμαίους χριστιανοὺς “πραγματευτάς, καὶ ἔβλαψας τὰ “ἐμὰ βασίλεια. Καὶ ἐκ τούτου εἰς ἔχθραν ἐτράπησαν μεγάλην, καὶ συνέβαλον πρὸς ἀλλήλους πόλεμον. ἐν τῷ δὲ μέλλειν τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν πολεμεῖν, συνετάξατο λέγων, ὅτι [1] ἐὰν νικήσω Δίμνον τὸν βασιλέα τῶν Ἀμεριτῶν, χριστιανὸς γίνομαι· ὑπὲρ γὰρ τῶν χριστιανῶν πολεμῶ αὐτῷ. Καὶ νικήσας ὁ βασιλεὺς τῶν Αὐξουμιτῶν, καὶ παραλαβὼν αὐτὸν αἰχμάλωτον, ἀνεῖλεν αὐτόν, καὶ πᾶσαν τὴν βοήθειαν αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν καὶ τὰ βασίλεια αὐτοῦ ἔλαβε.

Καὶ μετὰ τὴν νίκην ἔπεμψε συγκλητικοὺς αὐτοῦ δύο, καὶ μετ' αὐτῶν διακοσίους ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, δεόμενος τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὥστε λαβεῖν αὐτὸν ἐπίσκοπον καὶ κληρικούς, καὶ κατηχηθῆναι καὶ διδαχθῆναι τὰ χριστιανῶν μυστήρια, καὶ φωτισθῆναι, καὶ πᾶσαν τὴν Ἰνδικὴν χώραν ὑπὸ

1. ἐὰν νικήσω Δίμνον &c. χριστιανὸς γίνομαι] Ita etiam Nicephorus lib. 17. cap. 32. Et Cedrenus. Rex tamen, Auxumitensis, etiam ante hoc bellum, Christianus fuit, idque ferventissimus, χριστιανός τε ὤν, καὶ δόξης τῆσδε ὡς μάλιστα ἐπιμελούμενος, uti testatur hujusce ævi scriptor Procopius, Persicor. lib. 1.

Ῥωμαίους

Ῥωμαίους γενέσθαι. Καὶ ἐμηνύθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ πάντα διὰ Λικινίου, Αὐγουσταλίου Ἀλεξανδρείας· καὶ ἐθέσπισεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ὅντινα βούλονται ἐπίσκοπον λαβεῖν αὐτούς. Καὶ ἐπελέξαντο οἱ αὐτοὶ πρεσβευταὶ Ἰνδοὶ τὸν παραμονάριον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου τοῦ ἐν Ἀλεξανδρείᾳ, ἄνδρα εὐλαβῆ, παρθένον, ὀνόματι Ἰωάννην, ὄντα ἐνιαυτῶν ὡς ἑξήκοντα δύο. Καὶ λαβόντες τὸν ἐπίσκοπον, καὶ τοὺς κληρικοὺς, οὓς αὐτὸς ἐπελέξατο, ἀπήγαγον εἰς τὴν Ἰνδικὴν χώραν, πρὸς Ἄνδαν τὸν βασιλέα αὐτῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ συνέβη ἔχθραν γενέσθαι τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης Διομήδους, σιλεντιαρίου, μετὰ τοῦ φυλάρχου Ἀρέθα· ὁ δὲ Ἀρέθας φοβηθεὶς, εἰσῆλθεν εἰς τὸ ἐνδότερον λίμιτον, ἐπὶ τὰ Ἰνδικά. Καὶ μαθὼν τοῦτο ὁ [1] Ἀλαμούνδαρος, ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν, [2] ἐπιρρίψας αὐτῷ τῷ φιλάρχῳ Ῥωμαίων, παραλαβὼν ἐφόνευσεν αὐτόν· ἦν γὰρ μετὰ χιλιάδων τριάκοντα. Καὶ μαθὼν ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, γράφει τοῖς δουξὶ Φοινίκης, καὶ

tingeretur: insuper etiam petens, uti tota Indorum regio sub Romano esset imperio. Imperator autem à Licinnio, Augustatæ Alexandriæ, per literas de his certior factus, Rescripto suo jussit, Episcopum quemcunque vellent sibi acciperent. Deligebant itaque Indorum Legati Joannem, S. Joannis in Alexandria Paramonarium, virum pium, & cælibem, annosque circiter LXII. natum. Hunc igitur, una cum Clericis Episcopum Legati sumentes secum, in Indiam ad Regem suum Andam abduxerunt.

Contigit autem per id tempus Diomedi silentiario, Palæstinæ Duci, cum Aretha Phylarcho inimicitias intercedere. Arethas autem sibi metuens, in interiores Indiæ fines se recepit, quod ubi Alamundaro Saraceno, Persarum Duci, nunciatum fuit, Phylarchum ipse Romanorum adortus est, captumque trucidavit: numerabat enim in exercitu suo XXX Millia Militum: Imperator vero Justinianus ubi hæc audisset.

1. Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς τῶν Περσῶν] Infra Alamundarum vocat βασιλισκον Σαρακηνῶν: nempe Saracenicarum copiarum, quæ à Persarum partibus steterunt, Dux erat Alamundarus iste. Vide Procopium, Persic. lib. 1.

2. ἐπιρρίψας αὐτῷ τῷ φιλάρχῳ Ῥωμαίων] Scr. φυλάρχῳ: infra etiam ἀρχίφυλος dicitur. Φύλαρχοι vero, Provinciarum confœderatarum Præfecti erant: Procopius Persic. lib. 1. Οὐδεὶς δὲ οὔτε Ῥωμαίων στρατηγῶν ἄρχων, οὓς δοῦκας καλοῦσιν, οὔτε Σαρακηνῶν τῶν Ῥωμαίοις ἐνσπόνδων ἡγούμενος, οἳ φύλαρχοι ἐπικαλοῦνται, ξὺν τοῖς ἑπομένοις Ἀλαμουνδάρῳ ἀντιτάξασθαι ἱκανῶς εἶχεν. In sequentibus etiam habemus καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν φυλάρχοις; item, τὸν φύλαρχον Παλαιστίνης.

Phœniciæ, Arabiæ, & Meſopotamiæ Ducibus, Provinciarum etiam Phylarchis, per literas imperavit, uti egreſſi omnes Alamundarum, exercitumque ejus inſequerentur. Sine mora igitur Arethas Phylarcha, Gnuphas, cum Naamane, Dionyſius etiam Phœniciæ Dux, & Joannes Dux Euphrateſiæ, cum Sebaſtiano Chiliarcho, copiis ſuis junctis omnibus exierunt. Quod ubi audiviſſet Alamundarus Saracenus, in regiones Indicas, una cum copiis quas habuit Saracenicis, ſe recepit: Quem Duces & Phylarchæ Romani cum copiis ſuis inſecuti cum prehendere non poterant, iter inde ſuum in Perſidem ducunt: ubi Alamundari tentoriis direptis, ingentem etiam virorum, mulierum, puerorumque turbam captivam inde abduxerunt: camelos etiam dromades jumentaque alia diverſa, quotquot inveniri poterant, pro præda habuerunt. Quinetiam Caſtellis Perſarum quatuor incendio datis, captiſque qui in eis erant Perſis & Saracenis, victores domum revertuntur.

Porro Imperator Dagiſthei quod vocant Balneum Publi-

Ἀραβίας, καὶ Μεσοποταμίας, καὶ τοῖς τῶν ἐπαρχιῶν φυλάρχοις ἀπελθεῖν κατ' αὐτοῦ, καὶ καταδιῶξαι αὐτὸν καὶ τὸ πλῆθος αὐτοῦ. [1] Καὶ εὐθέως ἀπελθόντες Ἀρέθας ὁ φύλαρχος, καὶ Γνούφας, καὶ Νααμὰν, καὶ Διονύσιος ὁ δοὺξ Φοινίκης, ὁ Ἰωάννης ὁ τῆς Εὐφρατησίας, καὶ Σεβαστιανὸς ὁ χιλίαρχος, μετὰ τῆς στρατιωτικῆς βοηθείας, (καὶ μαθὼν Ἀλαμούνδαρος ὁ Σαρακηνὸς, ἔφυγεν εἰς τὰ Ἰνδικὰ μέρη, μεθ' ἧς εἶχε βοηθείας Σαρακηνικῆς·) καὶ εἰσελθόντες οἱ δοῦκες Ῥωμαίων, καὶ οἱ φύλαρχοι, μετὰ βοηθείας συνεπομένης, καὶ μηδαμοῦ αὐτὸν καταλαβόντες, ὥρμησαν ἐπὶ τὰ Περσικὰ μέρη, καὶ παρέλαβον τὰς σκηνὰς αὐτοῦ, καὶ αἰχμαλώτους δὲ ἔλαβον πλῆθος ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν καὶ παιδίων, καὶ ὅσας εὗρον [2] καμήλους δρομοναρίας, καὶ ἄλλα διάφορα κτήνη. Ἔκαυσαν δὲ καὶ κάστρα Περσικὰ τέσσαρα παραλαβόντες, καὶ τοὺς ἐν αὐτοῖς ὄντας Σαρακηνούς τε καὶ Πέρσας, καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ μετὰ νίκης.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [3] ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον τὸ ἐν Κων-

1. εὐθέως ἀπελθόντες Ἀρέθας ὁ φύλαρχος, &c.] An à mortuis revixit. modo enim ab Alamundaro interfectum Aretham Phylarchum tradidit.

2. καμήλους δρομοναρίας] δρομοναρίας vocat Auctor, quos alii δρομάδας.

3. ἀνεπλήρωσε καὶ τὸ δημόσιον] Chr. Alex. habet τὸ δημόσιον λουτρόν. δημόσιον tamen abſoluto, pro Balneo Publico, apud noſtrum frequentiſſime occurrit.

σταντινουπόλει

σταντινουπόλει, ὃ ἤρξατο κτίζειν Ἀναστάσιος ὁ βασιλεύς, τὸ ἐπίκλην Δαγισθέου. ἔκτισε δὲ καὶ τὸ [1] μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιστέρνας, βουλόμενος εἰσαγαγεῖν ἐν αὐτῇ τὸ ὕδωρ τὸ Ἀδριάνιον. ἀνενέωσε δὲ καὶ τὸν ἀγωγὸν τῆς πόλεως.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διεβλήθησάν τινες τῶν ἐπισκόπων, ἀπὸ διαφόρων ἐπαρχιῶν, ὡς κακῶς βιοῦντες περὶ τὰ σωματικὰ, καὶ ἀρσενοκοιτοῦντες. ἐν οἷς ἦν Ἡσαΐας ὁ τῆς Ῥόδου, καὶ ὁ ἀπὸ νυκτεπάρχων Κωνσταντινουπόλεως. Ὁμοίως δὲ καὶ ὁ [2] ἀπὸ Διὸς πόλεως τῆς Θρᾴκης, ὀνόματι Ἀλέξανδρος. οἵτινες κατὰ θείαν πρόσταξιν ἠνέχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἐξετασθέντες καθῃρέθησαν ὑπὸ Βίκτορος ἐπάρχου πόλεως, ὅστις ἐτιμωρήσατο αὐτούς. Καὶ τὸν μὲν Ἡσαΐαν πικρῶς βασανίσας, ἐξώρισε· τὸν δὲ Ἀλέξανδρον καυλοτομήσας, [3] ἐπόμπευσεν εἰς κρα-

cum, Conſtantinopoli olim ab Anaſtaſio inchoatum, exædificavit. Extruxit etiam Meſaulum Ciſternæ Baſilicæ, Adriani aquas in eam immittere volens. Urbis etiam Aquæductum renovavit.

Iiſdem temporibus diverſarum provinciarum Epiſcopi libidinis nefandæ, cumque Maſculis impuriſſimi concubitus rei peragebantur: inter quos Iſaias Rhodi, Conſtantinopolitanus olim Nyctéparchus, & Alexander Dioſpolis in Thracia Epiſcopi fuerunt. Hi itaque divino Imperatoris ex Edicto Conſtantinopolim adducti, poſt examen initum, à Victore Urbis Præfecto gradu ſuo deturbati, pœnas dederunt. Et Iſaias quidem, graves cruciatus perpeſſus, in exilium miſſus eſt. Alexander vero, veretro amputato, lecticæ impoſitus, populo

1 τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιστέρνας] μεσίαυλον etiam habet Chr Alex. & noſtrum iterum infra. At lib. 13. μέσαυλον ſcribitur; rectius: μαρμαρώσας δὲ ἐπάνω τῶν εἰλημάτων τοῦ χειμάῤῥου πᾶν τὸ μέσαυλον, ἐπλήρωσε τὸν φόρον αὐτοῦ. Μέσαυλον vero proprie locum quendam in media caſa eſſe volunt; aut etiam januam, inter duas domus: ex hiſce tamen locis inter ſe collatis ab auctore poni videtur pro Fornicatione quadam, ſive opere Fornicario aquarum canaliculis, vel Ciſternis ſuperinducto. μεσικωλον habet Scaligeri Editio Faſtorum Aleandrinorum mendoſe.

2. ἀπὸ Διὸς πόλεως] Leg. conjunctim, Διοσπόλεως.

3. ἐπόμπευσεν εἰς κραβαττάριον.] Cedrenus habet, προσέταξε καὶ γυμνοὺς κατὰ τὴν ἀγορὰν θριαμβευθῆναι. Quod vero Theophanes in Juſtiniano II dicit, πομπευθῆναι πεποίηκεν, Anaſtaſius reddit, Pompis fecit dehoneſtari. Nempe mos iſte maleficos populo per ludibrium ſpectandos per urbem circumferendi Juſtiniani temporibus, & deinceps frequentiſſimus erat. Cæterum vox & varie à noſtro effertur: infra enim uno loco habemus, χειροκοπηθέντες περιεβομβήθησαν ἐν καμήλοις: altero, καὶ περιβομβισθέντων αὐτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν

pulo in spectaculum datus est. Quin & Legem quoque dein Imperator tulit, Libidinis Masculæ reos quoscunque virilibus mutilari. Multique eodem tempore Masculi concubitus rei deprensi sunt, qui virilibus execti perierunt. Metus hinc malo hoc laborantibus incussus est.

Circa hæc tempora divinam iram perpessa est Pompeiopolis, urbs Mysiæ. Ex tremoribus enim terra subito dehiscente, dimidia civitas una cum incolis absorpta est: obrutorum interim clamoribus ad superstitum aures pervenientibus. Imperator autem effodiendis, qui sub terra erant, urbique instaurandæ, ejusque incolis plurima largitus est.

Idem Justinianus, renovatis antecedentium Imperatorum Legibus, *Novellas* etiam *Constitutiones* ipse edidit: quas in urbes emisit: quibus "etiam cavit; Ne Præfectorum aliquis, intra Præfecturam suam, vel domum extrueret, vel agrum nisi à cognatis suis, sibi acquireret: scilicet ne quo mo-

βασανείαν. Καὶ εὐθέως προσέταξεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, τοὺς ἐν παιδεραστίαις εὑρισκομένους, καυλοτομεῖσθαι. Καὶ συνεσχέθησαν ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ πολλοὶ ἀνδροκοῖται, καὶ καυλοτομηθέντες ἀπέθανον· καὶ ἐγένετο ἔκτοτε φόβος κατὰ τῶν νοσούντων τὴν τῶν ἀῤῥένων ἐπιθυμίαν.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας ἐν τῇ Μυσίᾳ Πομπηϊούπολις· τῆς γὰρ κινήσεως γενομένης, ἐξαίφνης ἐσχίσθη ἡ γῆ, [1] καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως, μετὰ τῶν οἰκούντων, καὶ ἦσαν ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ τὸ ἦχος αὐτῶν ἐφέρετο τοῖς περισωθεῖσι. Καὶ πολλὰ ἐφιλοτιμήσατο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς εἰς τὴν ἐκχώνησιν, τοῦ περισωθῆναι τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν γῆν· ὡσαύτως δὲ καὶ τοῖς ζήσασι, καὶ τῇ πόλει, εἰς ἀνανέωσιν.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀνενέωσε τοὺς νόμους, τοὺς ἐκ τῶν προλαβόντων βασιλέων θεσπισθέντας· καὶ ποιήσας νεαροὺς νόμους, ἔπεμψε κατὰ πόλιν· ὥστε τὸν ἄρχοντα, ἐν ᾧ τὴν ἀρχὴν ἔχει, μὴ κτίζειν οἶκον, ἢ ἀγοράζειν κτῆμα (εἰ μή τις συγγενὴς αὐτοῦ ὑπάρχει·) διὰ

τὴν πόλιν; & iterum, συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίσθησαν: ubi περιβωμίζομαι, & περιβωμβέομαι, pro περιπομπεύομαι corrupte poni nullus dubito. Hac vero severitate non in omnes ἀῤῥενοκοίτας, sed Prasinos tantum, & divites, eosque quicunque apud eum in offensa erant, initio usus est Justinianus: ut Prococius testatur in Arcan. Hist. τοὺς δὲ οὕτως ἁλισκομένους, τὰ αἰδοῖα περιῃρημένους ἐπόμπευον· οὐκ ἐς πάντας μέντοι τὸ κακὸν κατ' ἀρχὰς ἤγετο· ἀλλ' ὅσοι ἢ Πράσινοι εἶναι ἢ μεγάλα περιβεβλῆσθαι χρήματα ἔδοξαν.

1. καὶ ἐχαώθη τὸ ἥμισυ τῆς πόλεως.] A χάος, Hiatus, verbum format χαόω, *hisco*; unde Aor. 1. pass. ἐχαώθην. Cedrenus hunc terræ motum ad Justini Imp. annum ultimum refert.

τὸ μὴ βιάζεσθαι τοὺς συγκεκλημένους ἢ ἀναγκάζεσθαί τινα, διὰ τὴν ἀρχικὴν προστασίαν, εἰς αὐτὸν διατίθεσθαι.

Ὁμοίως δὲ καὶ περὶ τῶν φυσικῶν παίδων, ὥστε κληρονομεῖν, κατὰ τὸν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως νόμον.

Καὶ περὶ τοῦ κληρονομοῦντος, ὥστε ἐξεῖναι αὐτῷ παραιτεῖσθαι τὴν κληρονομίαν ὅτε δ' ἂν βούληται, καὶ μὴ ἀποκλείεσθαι χρόνῳ.

Περὶ δὲ τῶν μαρτύρων, ὥστε ἀναγκάζεσθαι τοὺς ἰδιώτας καὶ ἄκοντας μαρτυρεῖν.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς [1] ἐδωρήσατο τὸ Γοτθικὸν ξυλέλαιον, κουφίσας τοὺς ὑποτελεῖς ἐκ τοῦ βάρους.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτοῦ βασιλείας, δύο στρατηγοὶ Οὔννων [2] ἐπιρρίψαντες μετὰ πλήθους εἰς τὴν Σκυθίαν, καὶ τὴν Μυσίαν, ὄντος ἐκεῖ στρατηλάτου Ῥωμαίων Βαδουαρίου, καὶ Ἰουστίνου· καὶ ἐξελθόντων αὐτῶν κατὰ τῶν Οὔννων, καὶ συμβολῆς γενομένης, ἐσφάγη Ἰουστῖνος ἐν τῷ πολέμῳ· καὶ ἐγένετο

"do violarentur agrorum possessores; vel cogeretur aliquis invitus, Præfectum, ob Præfectoriam ejus autoritatem hæredem scribere.

"Similiter etiam jus Hæreditarium liberis Naturalibus concessit; juxta Legem ab Anastasio Imperatore latam.

"Statuit etiam, Hæredi licere sortem suam quandocunque vellet deposcere; nec tempore ullo excludi debere.

"Ad Testimonium autem ferendum Privatos, etiam invitos, cogi voluit.

Idem etiam Imperator donavit Xylelæum Gothicum; tributariis suis hoc onere levatis.

Eodem Imperante, duo Hunnorum Duces, cum magno exercitu, Scythiam, Mysiamque invaserunt: quibus occursum iverunt Baduarius, Militum Magister, & Justinus: prælioque commisso, Justinus occisus est. Itaque in ejus locum Magister Militum in Mysia suffectus est

1. ἐδωρήσατο τὸ Γοτθικὸν ξυλέλαιον] Quid hoc ξυλέλαιον sit, doctioribus inquirendum relinquimus: nos in hoc scrutinio frustra adhuc sumus: stipendium quoddam fuisse videtur Gothis pendi solitum. Certe Justinianum Imp. imperium Romanum Barbaris tributarium fecisse, testem locupletem habemus Procopium, Arcan. Hist. idque Gothis præcipue, ut apparet ex Petro Patric. Excerpt. de Legation. ubi Carporum Legatus apud Monophilum, Mysiæ Ducem, introducit de hac re querentes, idemque sibi fieri postulantes, his verbis: Διὰ τί οἱ Γότθοι τοσαῦτα χρήματα παρ' ὑμῶν λαμβάνουσι, καὶ ἡμεῖς οὐ λαμβάνομεν; &c. & paulo post: καὶ δότω ἡμῖν τοσαῦτα· ἡμεῖς γὰρ κρείττονες ἐκείνων ἐσμέν. Quid autem, si συνέλαιον legeremus? ξ, pro ς.

2. ἐπιρρίψαντες μετὰ πλήθους] sensus hoc loco imperfectus est: forte legendum ἐπιρρίψαν: ἐπιρρίψαντες enim non habet verbum cum quo cohæreat. Cæterum hujusmodi ἀσυνταξία apud hunc Auctorem frequenter occurrit.

Constantiolus, Florentii filius. Cæterum grassantes interim Hunni, regiones undique ad usque Thraciam deprædati sunt: adversus quos egressi sunt Constantiolus Militum Magister, & Godilas, Illyricique Magister Militum Ascum, Hunnus, quem Justinianus Imperator è sacro Baptismatis lavacro susceperat. Hunnorum itaque ab his undique cinctorum, plurimi in prælio ceciderunt; prædaque omnis dilapsa est: Ducemque eorum utrumque Romani, superiores facti, interfecerunt. Reversuris autem cum nova vis Hunnorum supervenisset, Romani Duces, jamjam viribus lassati, nec alterius prælii impetum qui essent sustinendo, terga dederunt. Hunni itaque fugientes insecuti, Romanorum Duces laqueis implicantes ceperunt. Ex quibus Godilas, stricto gladio laqueum discindens, ex manibus eorum evasit; Constantiolum vero, equo excussum, Ascumque, captivos habuerunt: quorum illum Romanus Imperator X. Millibus nummorum redemit. Ascum vero Hunnum, cum pluribus aliis mancipiis, in regionem suam captivum abduxerunt. Pax deinde erat Thracum ditionibus.

ἀντ' αὐτοῦ Κωνσταντίολος ὁ Φλωρεντίου, στρατηλάτης τῆς Μυσίας. Καὶ ἦλθον οἱ Οὖννοι πραιδεύοντες ἕως τῆς Θράκης· καὶ ἐξῆλθον κατ' αὐτῶν ὁ στρατηλάτης Κωνσταντίολος, καὶ Γοδιλᾶς, καὶ ὁ τοῦ Ἰλλυρικοῦ στρατηλάτης Ἀσκοὺμ ὁ Οὖννος, (ὃν ἐδέξατο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν ἁγίῳ βαπτίσματι,) καὶ μεσολαβηθέντων τῶν Οὔννων ἐν τῷ πολέμῳ, καὶ πολλῶν ἐξ αὐτῶν πεσόντων, ἀπέφυγεν ἡ πραῖδα πᾶσα, καὶ ἐγένοντο Ῥωμαῖοι ἐπικρατέστεροι, φονεύσαντες καὶ τοὺς δύο ῥῆγας. Καὶ ὡς ὑποστρέφουσιν, ὑπηντήθησαν ὑπὸ ἄλλων Οὔννων· καὶ συμβαλόντες ἀπὸ κόπου, καὶ ἀσθενέστεροι ὄντες [1] οἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ δέδωκε νῶτα· καὶ καταδιώξαντες οἱ Οὖννοι, ἐσόκωσαν φεύγοντας τοὺς ἐξάρχους Ῥωμαίων. Καὶ ὁ μὲν Γοδιλᾶς, ἀποσπάσας τὸ ἴδιον ξίφος, ἔκοψε τὸν σόκον, καὶ ἐξείλησεν. ὁ δὲ Κωνσταντίολος ἠνέχθη ἀπὸ τοῦ ἵππου ἐπὶ τὸ ἔδαφος· καὶ ὁ Ἀσκοὺμ δὲ συνελήφθη. Καὶ λαβόντες τοὺς δύο αἰχμαλώτους, τὸν μὲν Κωνσταντίολον ἀνέδωκαν, λαβόντες παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων νομίσματα μύρια· καὶ ἀνῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει. τὸν δὲ Ἀσκοὺμ τὸν Οὖννον κρατήσαντες, ἀνεχώρησαν ἐπὶ τὴν χώραν αὐτῶν, μετὰ καὶ ἄλλων πολλῶν αἰχμαλώτων· καὶ εἰρήνευσε λοιπὸν τὰ Θρᾳκικὰ μέρη.

1. οἱ Ῥωμαίων στρατηγοὶ δέδωκε νῶτα] Scr. ἔδωκαν.

Εν

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἠγανακτήθη ὁ πατρίκιος Πρόβος, ὅστις συγγενὴς ἦν Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὡς λοιδορήσας τὸν αὐτὸν βασιλέα Ἰουστινιανόν. [1] Καὶ γενομένου σιλεντίου κομβέντου ἐπὶ πράξεως ὑπομνημάτων ἐγγράφως, καὶ τῶν πεπραγμένων πάντων ὑπαναγνωσθέντων τῷ βασιλεῖ μετὰ τὸ ἐλεγχθῆναι τὸν αὐτὸν Πρόβον ἐπὶ κοινοῦ τῆς συγκλήτου, λαβὼν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα, ἔσχισεν, εἰπὼν τῷ αὐτῷ Πρόβῳ, ὅτι, ἐγὼ « τὸ ἁμάρτημα συγχωρῶ σοι, ὃ « κατ' ἐμοῦ ἔπραξας· εὖξαι οὖν ἵνα « καὶ ὁ Θεὸς συγχωρήσῃ σοι. Καὶ ἀνυμνήθη ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ὑπὸ τῆς συγκλήτου.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, Εὐλάλιός τις, κόμης δομεστίκων, ἀπὸ εὐπόρων πένης γενόμενος, τῷ τρόπῳ τούτῳ. ἐμπρησμοῦ γενομένου ἔνθα ἔμενε, γυμνὸς ἔφυγε, μετὰ καὶ τῶν τριῶν αὐτοῦ τέκνων. οὐκ ὀλίγοις δὲ δανείοις ὑποκείμενος, καὶ μέλλων τελευτᾷν, διαθήκας συνεστήσατο εἰς τὸν αὐτὸν βασιλέα, εἰπὼν ἐν « τῇ διαθήκῃ, ὥστε τὸν εὐσεβέστατον « Ἰουστινιανὸν παρέχειν ταῖς ἐμαῖς « θυγατράσιν [2] ἡμερισίας ἀνὰ φό« λεις ιε'. Καὶ γενομένης αὐτῆς τε-

Eodem ipſo tempore delatio in Probum Patricium, Imperatoris Anaſtaſii cognatum, inſtituta eſt; eo quod Juſtinianum Imperatorem convitiis inceſſiſſet. Facto igitur ſuper hac re Silentio Conventuali, quæque hinc inde in cauſa agitabantur in ſcripta relatis, & coram Imperatore perlectis; Probus communi Concilii ſuffragio, reus peragebatur. Cæterum Imperator, Decreta in manus ſumens, reſcidit. Ego, inquiens, Probe, « quod in me commiſſum eſt, « ignoſco tibi: Deum itaque « precare, ut ipſe etiam tibi « condonet. Quod Imperatoris factum totus Conceſſus magnopere prædicavit.

Eodem tempore Eulalius quidam, Comes Domeſticorum, de divite pauper factus, ab incendio in habitatione ejus facto, unde ipſe, cum tribus liberis ſuis nudus evaſerat; cumque multus eſſet in ære alieno, moriturus Imperatorem ipſum Hæredem ſibi, in hæc verba, conſcripſit: Teſtamento hoc « meo volo, religioſiſſimum « Juſtinianum ſingulis filiabus meis, ſingulos per dies; « XV. folles annumerare: « Ubi vero juſtam in æta-

1. καὶ γενομένου σιλεντίου κομβέντου] Utraque vox Latina eſt: κομβέντος eſt *Conventus*: cui τὸ Σιλέντιον additum, innuit Conventum hunc factum eſſe in Palatio, in Imperatoris anteriore cubiculo, ob cujus reverentiam magnum ibi ſervabatur ſilentium. Cubicularii quibus hæc cura commiſſa erat, Σιλεντιάριοι, & ἡσυχοποιοὶ dicti ſunt. Vide Jo. Meurſ. Gloſſar. & Aleman. in Procop. Arcan. p. 103.

2. ἡμερισίας ἀνὰ φόλεις ιε'.] Scr. ἡμερησίας. Cæterum Cedrenus factum hoc Juſtino Imp. tribuit.

"tem adoleverint, virisque "maturæ fuerint, auri li- "bras X. pro dote singulæ ut "accipiant. Insuper volo, Hæ- "redem meum debita mea "omnia Creditoribus persol- vere. Deinde vero diem suum obiit Eulalius. Hujus itaque Testamentum Imperatori detulit Curator; cui etiam Imperator mandavit, hæreditatem ut adiret. Curator itaque Eulalii ædes petens, & inito facultatum ejus Catalogo, invenit eum in bonis esse ad valorem DLXIV. nummorum. Reversus itaque, Justinianum de facultatum ejus æstimatione, sicut etiam de iis, quæ Testamento legaverat Eulalius, certiorem fecit. Jubenti autem rursus Imperatori, Hæreditatem ut adiret, respondit Macedonius Curator tenuiores esse demortui opes, quam quæ Legatariis suffici- "ant. Cui Imperator; Quor- "sum, inquit, tu me impe- "dis, quo minus pium hoc "Hæredis officium perfici- "am? Age vero, Creditori- "bus ejus omnibus satisfacias; "Legataque etiam omnia per- "solvas. Tres autem filiæ e- "jus Jubeo ad Theodoram

"λείας ἡλικίας, καὶ ἐρχομένας ἐπὶ "γάμον, λαμβάνειν προῖκα ἑκάστην "δέκα χρυσίου λιτρῶν. Ἀποπληρω- "θῆναι δὲ καὶ τοὺς ἐμοὺς δανειστὰς, "παρὰ τοῦ ἐμοῦ κληρονόμου. Καὶ ἐπὶ τούτοις ἐτελεύτα ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος· καὶ ἀνηνέχθη ἡ διαθήκη τῷ βασιλεῖ, [1] διὰ τοῦ κουράτωρος. Καὶ ἐκέλευσεν αὐτὸν ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ· ὅστις ἀπελθὼν εἰς τὸν οἶκον, ἔνθα κατέμενεν ὁ αὐτὸς Εὐλάλιος, καὶ ποιήσας ἀναγραφὴν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, εὑρέθη ἡ περιουσία αὐτοῦ ἄχρι νομισμάτων φξδʹ. Καὶ ἀπελθὼν, ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ τὴν διατίμησιν τῆς ὑποστάσεως, καὶ τὰ ὑπ᾽ αὐτοῦ καταλειφθέντα ληγάτα. Καὶ ταῦτα ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐπιτρέπει τῷ κουράτωρι Μακεδονίῳ, ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ. Καὶ δὴ τοῦ κουράτωρος ἀντειπόντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, μὴ αὐταρκεῖν τὰ τῶν ληγάτων πρὸς τὰ τῆς διαθήκης· ἐπέτρεψεν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, "εἰπών. τί με κωλύεις ὑπεισελ- "θεῖν τῇ κληρονομίᾳ, εὐσεβὲς θέ- "λοντα ποιῆσαι; ἄπελθε, ἀποπλή- "ρωσον πάντας τοὺς δανειστὰς αὐτοῦ, "καὶ τὰ ληγάτα, τὰ ὑπ᾽ αὐτοῦ δια- "τυπωθέντα· τὰς δὲ τρεῖς θυγα-

1. διὰ τοῦ κουράτωρος] Curatorum duo erant genera; alter, cui juniorum educandorum cura commissa erat. Hesych. Κουράτωρ, τροφεὺς, παιδοκράτωρ: alter erat, qui Regiarum domorum atque possessionum præfecturam habuit. Unde infra legimus p. . . . . . . Μηνὶ Μαΐῳ ἀπεζώσθη Ζήμαρχος, ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ κουράτωρ τοῦ δεσποτικοῦ οἴκου τῶν Πλακιδίας. *Mense Maio Zemarchus Exprafectus, & Curator domus Augusta Placidiæ exauctoratus est.* Κουράτωρ τοῦ βασιλέως, hic dictus est; quem postea etiam τὸν λογοθέτην vocarunt; ut ex Harmenopulo notant viri docti. Atque hic est: de quo hoc loco Auctor noster.

"τέρας

" τέρας αὐτοῦ ἀχθῆναι κελεύω παρὰ
" τῇ Αὐγούστῃ Θεοδώρᾳ, τοῦ φυλάτ-
" τεσθαι αὐτὰς ἐν τῷ δεσποτικῷ κου-
" βικλείῳ· [1] κελεύσας τοῦ δοθῆναι αὐ-
" τὰς, χάριν προικὸς, ἀνὰ χρυσίου
" λιτρῶν εἴκοσι, καὶ πᾶσαν τὴν ὑπόστασιν,
" ἣν εἴασεν αὐταῖς ὁ αὐτῶν πατήρ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ ἡ εὐσεβὴς Θεοδώρα, μετὰ καὶ τῶν ἄλλων αὐτῆς ἀγαθῶν, ἐποίησε καὶ τοῦτο. οἱ γὰρ ὀνομαζόμενοι, πορνοβοσκοὶ, περιῆγον ἐν ἑκάστῳ τόπῳ περιβλεπόμενοι [2] πένητας, ἐχούσας θυγατέρας, καὶ διδόντες αὐτοῖς, φησὶν, ὅρκους, καὶ ὀλίγα νομίσματα, ἐλάμβανον αὐτὰς, ὡς ἐπὶ συγκροτήσει. καὶ προΐστων αὐτὰς δημοσίᾳ, κατακοσμοῦντες ἐκ τῆς αὐτῶν ἀτυχίας, κομιζόμενοι παρ' αὐτῶν τὸ τοῦ σώματος αὐτῶν δυστυχὲς κέρδος, καὶ ἠνάγκαζον αὐτὰς τοῦ προΐστασθαι. Καὶ τοὺς τοιούτους πορνοβοσκοὺς ἐκέλευσε συνεχθῆναι, μετὰ πάσης ἀνάγκης· καὶ ἀχθέντων αὐτῶν, μετὰ τῶν κορασίων, ἐκέλευσεν εἰπεῖν ἕκαστον αὐτῶν μεθ' ὅρκου δόσεως, τί παρέσχον τοῖς αὐτῶν γονεῦσι· καὶ εἶπον δεδωκέναι, ἀνὰ πέντε νομίσματα. καὶ πάντων ἐπιδεδωκότων γνῶσιν μεθ' ὅρκου, δεδωκυῖα τὰ χρήματα ἡ αὐτὴ εὐσεβὴς βασίλισσα, ἠλευθέρωσεν αὐτὰς τοῦ ζυγοῦ τῆς δυστυχοῦς δου-

" Augustam ut deducantur,
" Augustali cubiculo custodi-
" endæ, quibus etiam sin-
" gulis, Dotis nomine, li-
" bras auri XX. dari volo;
" & præterea, quodcunque est
" facultatum, quas pater mo-
" riens illis legavit.

Eodem tempore religiosissima Theodora, aliis egregie à se factis, etiam hoc adjecit. Per id tempus Lenones qui vocantur passim per urbes agebant Circumforanei, perquirentes undique pauperum filias; quas à parentibus stipulatione cum eis facta, numulisque paucis datis, acceptas, secum abducebant; ornatasque, publice prostituebant, etiam invitas; turpissimum hoc lucrum, ex illarum infortuniis, sibi comparantes. Hujusmodi vero Lenones Imperatrix jussit omnino omnes comprehendi; comcomprensosque, cum puellis una coram adduci; adductosque, juramento adhibito, profiteri, quanti puellas à parentibus acceperant. Nummosque quinque pro singulis eis dedisse se juramento fidem facientibus, pecunias reddidit pientissima Imperatrix, ipsasque à servitutis turpissimæ jugo liberavit; Prohibitis etiam in poste-

1. κελεύσας τοῦ δοθῆναι αὐτὰς] Scr. αὐταῖς.

2. πένητας ἐχούσας θυγατέρας] Scr. ἐχόντας. De hoc Justiniani & Theodoræ Imp. facto copiose, Procopius, de Justin. Ædific. lib. 1. cap. 3. Sed & Novellam etiam edidit Justinianus, περὶ τοῦ μὴ εἶναι πορνοβοσκοὺς ἐν μηδενὶ τόπῳ τῆς Ρωμαίων πολιτείας. Est hæc Novella decima quarta.

rum Lenociniis quibuscunque. Quin & vestitu illis integro de propriis sumptibus suppeditato, puellas demum demisit.

λείας, κελεύσασα τὰς λοιπὰς, μὴ εἶναι πορνοβο. κς. Ἀλλὰ χαρισαμένη ταῖς αὐταῖς κόραις τὴν τοῦ σώματος ἔνδυσιν καὶ ἀπὸ νομίσματος ἑνὸς, ἀπέλυσεν αὐτάς.

Cæterum Indictionis hujus sub exitum, Theodora Augusta, Patriciis, cubiculariis, & IV. millibus virorum stipata, Pythium profecta est: Cunctisque, in quas inciderat, Ecclesiis magnifice donatis, Constantinopolim reversa est.

Ἐν δὲ τῇ συμπληρώσει τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ἐξώρμησεν ἡ αὐτὴ Αὐγοῦστα Θεοδώρα [1] εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον, μετὰ πατρικίων, καὶ κουβικουλαρίων, οὖσα σὺν χιλιάσι τέτρασι. καὶ πολλὰ χαρισαμένη ταῖς κατὰ τόπον ἐκκλησίαις, ὑπέστρεψεν ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Eodem tempore ad Justinianum Imperatorem nuncium allatum est de prælio inter Romanos & Persas commisso; qui XXX millibus armatorum instructi, Xerxis, Coadis Persarum regis filii, sub auspiciis, Mesopotamiam invaserant. Perozes enim; Coadis filius natu major, eodem tempore Lazicam, & Persarmeniam, numeroso cum exercitu petebat; nec pater ipse Coades hoc tempore in Romanas prodiit ditiones. Xerxi autem, & Meran in occursum iverunt Damasci Ex-

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, ἀπηγγέλθη Ἰουστινιανῷ τῷ βασιλεῖ, ὅτι συμβολῆς γενομένης μεταξὺ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων, ἐπὶ τὴν Μεσοποταμίαν ἐπιρριψάντων τῶν Περσῶν, μετὰ χιλιάδων λ'. καὶ Ξέρξου, τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως Κωάδου· ὁ γὰρ [2] Περόζης, ὁ μείζων ὁ υἱὸς αὐτοῦ, ἐπὶ τὴν Λαζικὴν, καὶ τὴν Περσαρμενίαν ἐπολέμει, μετὰ βοηθείας πολλῆς. Ὁ γὰρ πατὴρ αὐτῶν, Κωάδης, ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ οὐκ ἦλθεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. ἐξῆλθον δὲ κατὰ τοῦ Μέραν, καὶ Ξέρξου ὁ ἀπὸ δουκῶν Δαμασκοῦ Κούτζης, ὁ

1. εἰς τὸ λεγόμενον Πύθιον] Pythium quidem Macedoniæ oppidum est; ut ex Stephano discimus: nonne igitur Auctor hoc loco Thermas illas intelligit potius, quas supra lib. 3. vocat, τὰ Πύθια θερμά. Thermæ vero hæ in Bythynia, à Byzantio haud procul sitæ erant: Procop. de Justin. Ædific. lib. 5. Πηγαὶ δὲ θερμῶν φύσει ἐν Βιθυνοῖς ὑδάτων ἀναβλυστάνουσιν, ἐν χώρῳ ὅνπερ ἐπονομάζουσι Πύθια· ταύτας ἔχουσι παραψυχὴν ἄλλοι τε πολλοὶ, καὶ διαφερόντως Βυζάντιοι.

2. Περόζης, ὁ μείζων ὁ υἱὸς αὐτοῦ] secundum ὁ redundat. Cæterum inter Coadis, sive Cabadis filios, quos Procopius tres enumerat, neuter horum apparet. Hic enim natu majorem Καόσην vocat, filium secundum Ζάμην, minimum Χοσρόην: qui etiam regno Persico patri successit. Procop. de Bel. Persic. l. 1.

Βιταλιανοῦ,

Βιταλιανοῦ, ἀνὴρ μαχιμώτατος, καὶ Σεβαστιανὸς, μετὰ τῆς Ισαυρικῆς χειρὸς, καὶ Προκλιανὸς ὁ δοὺξ Φοινίκης, καὶ Βασίλειος, ὁ κόμης· ἦν δὲ καὶ Βελισάριος μετ' αὐτῶν, καὶ Ταφαρᾶς, ὁ φύλαρχος. Τοῦ δὲ ἵππου Ταφαρᾶ προσκόψαντος, [1] κατενεγχεὶς ἐπὶ τὴν γῆν ἐσφάγη. ὁμοίως δὲ καὶ Προκλιανός· Σεβαστιανὸς δὲ, καὶ Βασίλειος ἐλήφθησαν αἰχμάλωτοι. Κούτζης δὲ, πληγάτος γενόμενος, παρελήφθη. Βελισάριος δὲ, φυγῇ χρησάμενος, διεσώθη. Καὶ ἀπηγγέλθη τὰ γενόμενα τῷ βασιλεῖ Ιουστινιανῷ, καὶ ἐλυπήθη σφόδρα. Επεσον δὲ καὶ ἐκ τῶν Περσῶν στρατηγοί, μετὰ βοηθείας αὐτῶν πολλῆς· καὶ ὑπέστρεψαν εἰς τὴν ἰδίαν αὐτῶν χώραν.

Επεμψε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς συγκλητικοὺς ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως, φυλάττειν τὰς πόλεις τῆς ἀνατολῆς, μετὰ τῆς αὐτῶν βοηθείας, τὸν μὲν πατρίκιον Πλάτωνα ἐν Αμηδίᾳ, τὸν δὲ Θεόδωρον τὸν πατρίκιον ἐν Εδέσῃ, Αλέξανδρον δὲ, τὸν Ιερείου, ἐν Βεροίᾳ· καὶ ἄλλους δὲ συγκλητικοὺς, [2] ἐπὶ τὸ Σοῦρον, καὶ Κωνσταντῖναν, εἰς τὸ φυλάττειν τὰς πόλεις. Επέμφθη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ καὶ ὁ πατρίκιος Πόμπιος, μετὰ πολλῆς βοηθείας, ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ Ιλλυρικιανοὺς, καὶ Σκύθας καὶ Ισαύρους, καὶ Θρᾷκας· καὶ

dux Cuztis, Vitaliani F. vir bellicosissimus; & Sebastianus, copiis Isauricis instructi: Phœniciæ etiam Dux, Proclianus, cum Basilio Comite: Præter hos etiam aderant Belisarius, & Tapharas Phylarcha. Tapharas vero equo impingente excussus, interfectus est: simili etiam modo periit & Proclianus. Sebastianus, & Basilius, ab hostibus capti sunt: Cuztis etiam, vulnere accepto, in manus hostium devenit: cæterum Belisarius fuga evasit. Imperator autem Justinianus, ubi hæc audisset, ingenti ira commotus est. Sed etiam ex Persarum quoque Ducibus, & Exercitu, ceciderunt quamplurimi; cæteris regionem suam repetentibus.

Porro Imperator ex Proceribus suis à Constantinopoli in Orientem emisit quosdam, qui urbibus ibi prospicerent: ex quibus Amida Platoni, Edessa Theodoro Patriciis; Alexandro autem, Hierii filio, Beroea; cæterisque aliis, Surorum urbs, & Constantina tuendæ cesserunt. Eodem tempore Pompius etiam Patricius, cum ingenti Illyriorum, Scytharum, Isaurorum, Thracumque exercitu, emissus est; sed ob gravissimas quæ ingruebant Hy-

1. κατενεγχεὶς ἐπὶ τὴν γῆν] Scr. κατενεχθεὶς

2. ἐπὶ τὸ Σοῦρον] Scribend. τὸ Σούρων, nempe πόλισμα subauditur; ut ex Procopio discimus, qui urbem hanc semper vocat τὸ Σούρων πόλισμα, vel πόλιν Σούρων. Σύρων sive Σουρωνῶν, nullo proprio nomine eidem adhibito.

emes,

emes, ex pacto Romanos inter Persasque inito, induciæ factæ sunt.

Contigit autem per id tempus Antiochiam irati Numinus vicissitudinem sextam subire, per unius horæ spacium terræ tremoribus concussam: quos etiam rugitus ingens insecutus est; corruentibus interim, quæ à prioribus terræ motibus de novo excitata fuerant, ædificiis, mœniis, Ecclesiisque nonnullis. Hujus vero cladis fama per urbes sese spargente, lugentes omnes litaniis Deum propitiabant. Divinam etiam iram expertæ sunt partes urbem circumjacentes: perierunt vero ab excidio hoc animarum V. Millia recipientibus sese, qui supererant, in alias urbes: sed & plurimi etiam montes incoluerunt. Quæ quidem omnia, ab Ephræmio Patriarcha Imperatori nunciata, Byzantini quamprimum accepissent, supplicationes Deo multos per dies fundebant.

Contigit autem eodem tempora Laodicæam etiam terræ motibus tum primum trepidare, dimidia urbis parte collabente, una cum Judæorum synagogis. In hac clade perierunt VII. Mortalium millia, cum semisse: inter quos He-

ἔνδοσις, ἐγένετο τοῦ πολέμου, κατὰ σύνταξιν Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν, διὰ τὸ γενέσθαι χειμῶνας βαρεῖς.

Συνέβη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ καιρῷ ὑπὸ θεομηνίας παθεῖν Αντιόχιαν, τὸ ἕκτον αὐτῆς πάθος· ὁ δὲ γεγονὼς σεισμὸς κατέσχεν ἐπὶ μίαν ὥραν, καὶ μετὰ τούτου βρυγμὸς φοβερός· ὥστε τὰ ἀνανεωθέντα κλίσματα, ὑπὸ τῶν προτέρων γενομένων φόβων, καταπεσεῖν, καὶ τὰ τείχη, [1] καί τινες ἐκκλησίαι. Τὰ δὲ συμβάντα ἠκούσθη καὶ ἐν ταῖς ἄλλαις πόλεσι, καὶ πᾶσαι πενθοῦσαι ἐλιτάνευον. Επαθε δὲ καὶ μέρη τῶν πέριξ τῆς πόλεως· τελευτῶσι δὲ ἐν αὐτῷ τῷ σεισμῷ ἄχρι ψυχῶν πεντακισχιλίων. Οἱ δὲ περισωθέντες πολῖται εἰς τὰς ἄλλας πόλεις, φανεροὶ δὲ ἐν τοῖς ὄρεσιν ᾤκουν. Ο δὲ πατριάρχης Εφραίμιος πάντα τὰ γενόμενα ἀνήγαγε τῷ βασιλεῖ· καὶ ἀκούσαντες οἱ ἐν τῷ Βυζαντίῳ τὰ συμβάντα, ἐλιτάνευον ἐπὶ ἡμέρας ἱκανάς.

Εν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ συνέβη παθεῖν, ὑπὸ σεισμοῦ, Λαοδίκιαν, τὸ πρῶτον αὐτῆς πάθος· [2] κατηνέχθε δὲ ὑπὸ τοῦ φόβου τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ αἱ συναγωγαὶ τῶν Ιουδαίων. Απώλοντο δὲ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ χιλιάδες ἑπτὰ ἥμι-

1. καί τινες ἐκκλησίαι] Scr. καί τινας ἐκκλησίας.

2. κατηνέχθε δὲ] Scr. κατηνέχθη.

συ,

σῦ· Ἑβραίων τε πλῆθος, καὶ χριστιανῶν ὀλίγοι· αἱ δὲ ἐκκλησίαι τῆς αὐτῆς πόλεως ἔμειναν ἀῤῥαγεῖς, φεισωθεῖσαι ὑπὸ Θεοῦ. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐχαρίσατο τοῖς Λαοδικεῦσιν, εἰς ἐκχόνησιν τῆς αὐτῆς πόλεως, κεντινάρια δύο.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ [1] μετεκλήθη Ἀντιόχεια, Θεούπολις, κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματούργου. εὑρέθη δὲ καὶ ἐν τῇ αὐτῇ Ἀντιοχείᾳ χρησμὸς ἀναγεγραμμένος, περιέχων οὕτως· Καὶ σὺ τάλαινα πόλις, Ἀντιόχου οὐ κληθήσῃ. Ὁμοίως δὲ καὶ ἐν τοῖς χαρτίοις εὑρέθη τῶν τὰ ἄκτα γραφόντων τῆς αὐτῆς πόλεως, ὅτι ἔκραζον, κληδόνα διδοῦντες, εἰς τὸ μετακληθῆναι τὴν αὐτὴν πόλιν. Καὶ ἀνηνέχθη ταῦτα τῷ αὐτῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. καὶ ἐδωρήσατο θείαν φιλοτιμίαν τοῖς Ἀντιοχεῦσι, καὶ Λαοδικεῦσι, καὶ Σελευκέσιν ὥστε κουφισθῆναι τὴν αὐτῶν συντέλειαν ἐπὶ ἔτη τρία, χαρισάμενος ταῖς αὐταῖς πόλεσι λίτρας διακοσίας, καὶ τοῖς κτήτορσιν ἀξίας Ἰλλουστρίων.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνεφάνη, ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι, δόγμα Μανιχαϊκόν· καὶ μαθὼν ὁ τῶν Περ-

bræorum plurimi, Christianorum quoque nonnulli, interierunt. Christianorum vero Ecclesiæ, nutu Divino, inconcussæ steterunt. Cæterum Imperator Laodicenses, in urbem à ruderibus repurgandam, centenariis duobus donavit.

Iisdem temporibus Antiochia, mutato nomine, Theopolis vocata est; imponente hoc [2] eidem S. Symeone Thaumaturgo: nempe ob repertum ibi Oraculum, quod sic se „habuit. Erit, cum tu infœ„lix urbs, Antiochi non vo„caberis. Ad novum vero nomen, urbi inditum, acclamarunt incolæ, bene eidem ominantes: uti proditum est ab iis, qui Acta Publica hujus Urbis conscripserunt. Justinianus autem de his omnibus certior factus, pro divina sua munificentia, Antiochensibus, Laodicenis, & Seleucensibus tributa omnia in triennium remisit: concessis etiam, in urbium harum [singularum] instaurationem, libris ducentis; Primoribus etiam urbium singularum Illustrium dignitate auctis.

Eodem tempore Manichæorum Dogma, in Persicis regionibus repullulans, radices

---

1. μετεκλήθη Ἀντιόχεια Θεούπολις] Accidit terræ motus iste Justiniani Imp. anno II. uti testatur Evagrius, lib. 4. cap. 6. Cedrenus etiam in Justiniano: quorum uterque de nominis etiam urbis mutatione mentionem fecit.

2. κατὰ κέλευσιν τοῦ ἁγίου Συμεὼν τοῦ θαυματούργου] Symeones Miraculis clari duo fuerunt; alter στυλίτης ille, qui Leonis M. anno IV. diem obiit; alter sub Justiniano floruit; quem Auctor noster hoc loco indicare videtur. Vide Evagr. lib. 4. c. 33.

eo uſque egerat, ut Epiſcopum etiam ſibi, nomine Indarazar, conſtituerent. Quod Rex Perſarum ubi reſciviſſet; & ipſe Archimagique ejus, ira commoti ſunt. Rex itaque ſilentio convocato, Manichæos omnes, una cum Epiſcopo ſuo comprehendi juſſit: quibus coram adductis, exercitui, in procinctu aſtanti in mandatis dedit, uti eos neci darent. Milites itaque Manichæos omnes cum Epiſcopo, cleroque ejus gladio peremerunt; rege ipſo, & Chriſtianorum Epiſcopo ſpectantibus. Quin & publicatis etiam facultatibus eorum, libriſque igni traditis, Eccleſias quoque Chriſtianis addixit: ſacris inſuper undique promulgatis; ſi quis, per imperium Perſicum, Manichæus inveniretur, uti igne abſumeretur: ſicuti hæc narravit Perſarum Baſtagarius, qui poſt ſuſceptum Baptiſmum, Timotheus dictus eſt.

Eodem tempore Romanus Imperator Caſtrum Anaſarthum, civitatis jure donatum, ab Auguſtæ nomine, Theodoriadem vocavit. Conſimi-

σῶν βασιλεὺς, ἠγανάκτησεν· ὡσαύτως δὲ καὶ οἱ ἀρχιμάγοι τῶν Περσῶν· ἦσαν γὰρ ποιήσαντες οἱ αὐτοὶ Μανιχαῖοι καὶ ἐπίσκοπον, ὀνόματι Ινδαράζαρ. Ο δὲ βασιλεὺς Περσῶν σιλέντιον ποιήσας, καὶ πάντας αὐτοὺς κατασχηκὼς, καὶ τὸν ἐπίσκοπον τῶν Μανιχαίων, κελεύει τῇ παρεστώσῃ αὐτῷ ἐνόπλῳ στρατιᾷ, καὶ κατέκοψαν ξίφεσι πάντας τοὺς Μανιχαίους, καὶ τὸν ἐπίσκοπον αὐτῶν, σὺν τῷ κλήρῳ αὐτοῦ· καὶ ἐφονεύθησαν πάντες ἐπ᾽ ὄψεσι τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, [1] καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν χριστιανῶν. ἐδημεύθησαν δὲ καὶ αἱ ὑποστάσεις αὐτῶν, καὶ τὰς ἐκκλησίας αὐτῶν δέδωκε τοῖς χριστιανοῖς, ἐκπέμψας θείας αὐτοῦ σάκρας ἐν τῇ ὑπ᾽ αὐτοῦ διοικουμένῃ πολιτείᾳ, ὥστε τὸν εὑρισκόμενον Μανιχαῖον πυρίκαυστον γίνεσθαι· καὶ τὰς βίβλους δὲ αὐτῶν πάσας κατέκαυσεν. Απινα διηγήσατο [2] βασταγάριος Περσῶν, ὅστις βαπτισθεὶς, μετεκλήθη Τιμόθεος.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ Ρωμαίων βασιλεὺς τὸ κάστρον, τὸ λεγόμενον Ανάσαρθον, μετεκάλεσε Θεοδωριάδα, εἰς τὸ ὄνομα τῆς Αὐγούστας παρεσχηκὼς καὶ δίκαια πόλεως.

1. καὶ τοῦ ἐπισκόπου τῶν Χριστιανῶν] Miranda profecto eſt hæc Baſtagarii Perſici, quam profert Auctor, Narratiuncula, de Manichæis igni traditis, idque præſente Chriſtianorum Epiſcopo: ſed nec fide omnino ulla digna videtur. Perſæ enim jamdudum, Theodoſii II. Imp. tempore, Chriſtianæ religionis hoſtes ſeſe profeſſi fuerant: Quin & hoc ipſo tempore cum Manichæis in quibuſdam eos conveniſſe teſtatur Agathias, iſtiu ævi ſcriptor, quique ex Archivis Perſicis plurima ſe deſumpſiſſe affirmat. Agath. lib. 2. & 4. vide etiam Nicephor. Hiſt. Eccl. lib. 14 cap. 19, & 21.

2. Βασταγάριος Περσῶν] βασταγὴ, *Onus* eſt: Heſychius, Βασταγὴ βάρος. Hinc βασταγάριος, βασταγάρης ſive βαστιγάριος, *Baſtagarius, Bajulus.*

ὅμοιω

ὁμοίως δὲ τὸ ἐν Σύσοις κάστρον μετωνόμασεν, Ἰουστινιανούπολιν.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ Ἀλαμούνδαρος, ὁ τῶν Περσῶν Σαρακηνὸς, ἐλθὼν μετὰ Περσικῆς, καὶ Σαρακηνικῆς βοηθείας ἐπραίδευσε τὴν πρώτην Συρίαν, ἕως τῶν ὅρων Ἀντιοχείας· καύσας καὶ τόπους τῆς αὐτῆς χώρας. Καὶ ἀκούσαντες τὰ γεγονότα οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ἐξῆλθον κατ' αὐτῶν· καὶ γνόντες οἱ Σαρακηνοὶ, λαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν, διὰ τοῦ ἐξωτέρου λιμίτου ἔφυγον.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ καὶ ὁ ἀγωγὸς Ἀλεξανδρείας τῆς μεγάλης ἀνενεώθη, ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ.

Ἀκούσας δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν Σαρακηνῶν, πέμψας οὐκ ὀλίγην βοήθειαν πεζικὴν ἐκ τῆς Φρυγῶν χώρας, [1] τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας, ἀπῆλθον ἐπὶ τὰ Σαρακηνικὰ, καὶ τὰ Περσικὰ μέρη. ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ προεβλήθη ἔξαρχος Ῥωμαίων Βελισάριος ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ διαδεχθεὶς Ὑπάτιος ὁ πατρίκιος, ὁ πρὸ αὐτοῦ ὢν στρατηλάτης, καταπιστευθεὶς δὲ Βελισάριος τὰ ἐξέρκετα, καὶ τοὺς δοῦκας, εἰς τὴν κατὰ Περσῶν μάχην. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐπέμφθη εἰς τὰ Περσικὰ Ἑρμογένης, ὁ ἀπὸ μαγίστρων,

liter quoque Susianum Castrum Justinianopolim vocavit.

Eisdem temporibus, Alamundarus Saracenus, Persarum [socius] copiis Persicis, & Saracenicis instructus, Syriam Primam deprædatus est; adusque Antiochiæ fines omnia vastans. Hæc ubi audivissent Romanorum Duces, contra eum egressi sunt: quo cognito, Saraceni, arrepta præda, per limitem exteriorem evaserunt.

Eorum tempore Justinianus Imperator Aquæductum Alexandriæ magnæ instauravit.

Imperator vero certior factus de Saracenorum Incursionibus; pedestribus copiis ingentibus collectis ex Phrygum Lycocranitarum regione dicta, in Persarum, & Saracenorum partes eas emittit. Eodem tempore, Hypatio Patricio, Militum Magistro, dignitate exuto, Belisarius ab Imperatore in locum ejus suffectus est. qui exercitus Romanos, Ducesque, & totum Belli Persici negotium sibi commissum habuit. Eodem etiam tempore in Persidem missus est Hermogenes Scytha, Exmagister, vir prudentissimus. Mense autem Ju-

1. τοὺς λεγομένους Λυκοκρανίτας.] Non Phrygiæ, sed Pisidiæ populus iste erat, à monte quodam, cui λύκου κράνος nomen, ita appellatus, uti testatur Procopius de reb. Goth. l. 3. ἀλλὰ καὶ Λυκοκρανίτας καλοῦσι τῶν Πισιδῶν τινάς· οὐχ ὅτι λύκων κεφαλὰς ἔχουσιν, ἀλλ' ὅτι λύκου κράνος τὸ ὄρος ἐκλήθη, ὃ ταύτῃ ἀνέχει.

nio, Indictionis VII, tumultus Gentilis exortus est: Samaritanis enim, Judæisque, cum Christianis confligantibus quamplurima in Scythopoli ædificia à Samaritanis combusta sunt. Imperator autem de his certior factus Basso Præfecto iratus, officio eum abdicavit: caputque etiam ei, eadem ipsa in regione, amputavit. Samaritæ interim ubi intellexissent, Imperatorem, sibi infensum esse, res novas moliti sunt; & Julianum quendam, Samaritam, Latronum principem, corona adornantes, prædiis passim, & Ecclesiis ignes injecerunt; quamplurimis etiam Christianis è medio sublatis. Quin & Neapolim ingressus Julianus numerosa Samaritarum turba stipatus, Circensia etiam spectabat ubi Niceas quidam, Christianus auriga Palmam primam tulit: qui cæteris etiam qui ibi aderant omnibus, tam Samaritis, quam Judæis aurigis, superior factus est. Tyrannum itaque adientem, victoriæ præmium ab eo ut acciperet; Tyrannus, cujus sectæ esset, eum interrogavit. Cumque Christianum esse intellexisset, (pro malo in se omine habens, Christianos primam statim palmam suis præripere; quod & factum est:) misso carnifice, Aurigæ in ipso Circo caput amputavit.

ὁ Σκύθης, ἀνὴρ σοφός. Τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ, τῆς ἑβδόμης ἰνδικτιῶνος, ταραχῆς γενομένης ἐθνικῆς· συμβαλόντων γὰρ τῶν Σαμαρειτῶν μεταξὺ χριστιανῶν, καὶ Ἰουδαίων, πολλοὶ τόποι ἐνεπρήσθησαν ἐν Σκυθοπόλει ἐκ τῶν αὐτῶν Σαμαρειτῶν. Καὶ τοῦτο ἀκούσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ ἄρχοντος Βάσσου· ὅντινα διαδεξάμενος, ἀπεκεφάλισεν, ἐν αὐτῇ τῇ χώρᾳ. οἱ δὲ Σαμαρεῖται γνόντες τὴν καθ' ἑαυτῶν ἀγανάκτησιν, ἐτυράννησαν, καὶ ἔστεψαν λήσταρχον, ὀνόματι Ἰουλιανὸν, Σαμαρείτην, καὶ ἔκαυσαν κτήματα, καὶ ἐκκλησίας, καὶ ἐφόνευσαν πολλοὺς χριστιανούς. καὶ εἰσελθὼν ἐν Νεαπόλει, ἐθεώρησεν Ἱπποδρόμιον, μετὰ πλήθους Σαμαρειτῶν· καὶ τὸ πρῶτον βαΐον ἐνίκησε Νικέας τις, ἡνίοχος χριστιανός. Ἦσαν δὲ καὶ ἄλλοι ἐν τῇ αὐτῇ Νεαπόλει ἡνίοχοι, Σαμαρεῖται, καὶ Ἰουδαῖοι· οὕστινας ἐνίκησεν ὁ αὐτὸς Νικέας ὁ ἡνίοχος. καὶ ἐλθὼν πρὸς τὸν τύραννον, ὀφείλων τιμηθῆναι, ([1] ἐπερώτησε δὲ αὐτὸν, ποίας ὑπάρχει θρησκείας; καὶ μαθὼν, ὅτι χριστιανός ἐστι· καὶ εἰς σύμβολον δεξάμενος, τὴν τῶν χριστιανῶν εὐθέως πρώτην νίκην κατ' αὐτοῦ· ὅπερ καὶ γέγονεν.) εὐθέως πέμψας, ἀπεκεφάλισε τὸν ἡνίοχον ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ. ἐχρήσατο κακῶς καὶ τῷ ἐπισκόπῳ τῆς αὐτῆς πόλεως. τοῦτο δὲ γνόντες οἱ

---

1. ἐπερώτησε δὲ αὐτὸν] Scr. ἐπηρώτησε.

ἄρχοντες

ἄρχοντες Παλαιστίνης, καὶ ὁ δοὺξ Θεόδωρος ὁ σιμὸς, τὸ τῆς τυραννίδος τόλμημα [1] ἐμήνυσεν εὐθέως τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ ἀπῆλθεν ὁ δοὺξ κατ' αὐτοῦ μετὰ πολλῆς βοηθείας, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ καὶ τὸν φύλαρχον Παλαιστίνης. καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ τύραννος Ἰουλιανὸς ὁ Σαμαρείτης, φυγὼν ἐξῆλθεν ἀπὸ Νεαπόλεως. Καὶ κατεδίωξεν αὐτὸν ὁ δοὺξ μετὰ τῆς ἑαυτοῦ βοηθείας, καὶ συνέκρουσε πόλεμον· καὶ ἔκοψεν ὁ δοὺξ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν, πλῆθος, καὶ παρέλαβε αὐτὸν Σαμαρείτην Ἰουλιανὸν, τοῦ Θεοῦ παραδόντος αὐτόν. καὶ ἀποκεφαλίσας αὐτὸν, ἔπεμψε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ, μετὰ τοῦ διαδήματος, τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Καὶ ὅτε ἐγνώσθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ τὰ γενόμενα, τὸ τῆς τυραννίδος τῶν Σαμαρειτῶν καὶ τοῦ δυστυχοῦς Ἰουλιανοῦ, ἡ παρὰ τῶν ἀρχόντων μήνυσις εὐθέως κατέλαβεν ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ ἡ τοῦ τυράννου κεφαλή. ἔπεσον δὲ ἐκ τῶν Σαμαρειτῶν ἐν τῷ πολέμῳ χιλιάδες εἴκοσι· καὶ οἱ μὲν ἔφυγον εἰς τὸ ὄρος [2] τὸ λε-

sed & Episcopum quoque ejusdem urbis pessime habuit. Palæstinæ autem Præfecti, cum Theodoro Simo Duce, de his certiores facti; Tyranni hujus impudentem audaciam Justiniano Imperatori protinus per litteras repræsentant. Contra eum vero, ingenti cum exercitu, egreditur Theodorus Dux; qui Phylarcham etiam Palæstinæ sibi socium adjunxit. Quo audito, Julianus Samarita, Tyrannus, Neapoli relicta, fugam capessit: quem Palestinæ Dux cum copiis suis insecutus, cumque eo prælio congressus, Samaritas: late prosternit; comprehensum quoque Julianum ipsum, Deo tradente eum, capite truncat; caputque ejus, una cum Diademate, Justiniano Imperatori mittit. Quo tempore vero miseri Juliani, Samaritarumque Tyrannidis fama prima innotuerat; continuo etiam rerum à Ducibus in illos gestarum nuncium, Tyrannique caput, Constantinopolim perlata sunt. Ceciderunt autem ex Samaritis, in hoc bello, XX. Millia hominum:

1. ἐμήνυσεν εὐθέως τῷ βασιλεῖ] Forte scribend. ἐμήνυσαν.

2. τὸ λεγόμενον Αρπαείζιν] Suspicor Auctorem scripsisse Αργαρίζιν; nempe pro Γαρίζιν: hunc enim montem hic intelligere eum non est quod dubitemus. Occurrit eadem vocis hujus corruptio apud Photium 564, 19. ὅτι ὁ διάδοχος Πρόκλου, φησίν, ὁ Μαρῖνος γένος ἦν ἀπὸ τῆς ἐν Παλαιστίνῃ Νέας πόλεως πρὸς ὄρει κατῳκισμένης τῷ Αργαρίζῳ καλουμένῳ· ἐν ᾧ Διὸς ὑψίστου ἁγιώτατον ἱερὸν, ᾧ καθιέρωτο Αβραμος ὁ τῶν πάλαι Ἑβραίων πρόγονος. In itinerario Burdegalensi scribitur, *Agaresen.* NEAPOLIS. *Ibi est Mons Agarisen. Ibi dicunt Samaritani Abraham sacrificium obtulisse.* &c. Utroque corruptio manifesta est a voce Garizim.

cæteri nonnulli in montem Arparizim vocatum, alii in Trachonitidem, ad Ferreum montem recipientes sese, evaserunt. Saracenus etiam Romanorum Phylarcha XX Millia juniorum utriusque sexus ex eis pro præda cepit; quos captivos abducens, in regionibus Persicis, Indicisque vendidit.

Cæterum Imperator, audito Samaritas sub ipsis agitatæ Tyrannidis initiis plurima per Palæstinam prædiola ignibus absumpsisse, illud in Palæstinæ Duce indigne tulit; eo quod non eos, antequam prædia hæc urbemque occupassent, quamque primum in unum coactos subintellexerat, sine mora aggressus, dissipasset. Ducem itaque hunc munere suo turpiter abdicatum, arcte custodiri jussit; suffecto in locum ejus Irenæo, Antiochensi: qui Samaritarum reliquias, montibus incubantes, acrius insecutus, late exitio dedit, graviter in eos animadvertens.

Mense autem Julio Coades, Persarum Rex, Hermogenem Magistrum, ab Imperatore Justiniano, cum Legatione, donisque salutatoriis missum, peramice excepit.

γόμενον, Αρπαείζιν· ἄλλοι δὲ, εἰς τὸν Τραχῶνα, εἰς τὸ λεγόμενον, σιδηροῦν ὄρος. ἔλαβε δὲ καὶ ὁ φύλαρχος Σαρακηνὸς, ὁ τῶν Ρωμαίων, πραῖδαν ἐξ αὐτῶν, χιλιάδας εἴκοσι παίδων, καὶ κορασίων· οὕστινας λαβὼν αἰχμαλώτους, ἐπώλησεν, ἐν τοῖς Περσικοῖς, καὶ Ινδικοῖς μέρεσιν.

Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς γνοὺς, ὅτι πολλὰ κτήματα τῆς Παλαιστίνης ἔκαυσαν οἱ Σαμαρεῖται τὴν ἀρχὴν ὅτε ἐτυράννησαν, ἠγανάκτησε κατὰ τοῦ δουκὸς Παλαιστίνης, διότι [1] πρὸ τοῦ ὀπιρίψωσιν εἰς τὰ κτήματα, ἢ εἰς τὴν πόλιν, ἢ μόνον ἤκουσεν ὅτι συνάγονται, οὐχ ὥρμησε κατ' αὐτῶν, καὶ ἐσκορπίζοντο. καὶ [2] διαδεξάμενος τὸν αὐτὸν δοῦκα ἀσχήμως, ἐκέλευσεν αὐτὸν ἀσφαλισθέντα φυλάττεσθαι. Καὶ ἐπέμφθη ἀντ' αὐτοῦ δοὺξ, εἰρηναῖος, Αντιοχεύς· ὅστις ὁρμήσας κατὰ τῶν ἀπομεινάντων Σαμαρειτῶν ἐν τοῖς ὄρεσι, πολλοὺς ἀπώλεσε, πικρῶς τιμωρησάμενος.

Ο δὲ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης, [3] δεξάμενος Ερμογένην μάγιστρον, ἐν φιλίᾳ πρεσβείας πεμφθέντα, μετὰ καὶ δώρων τῆς ἀναγορεύσεως τοῦ βασιλέως Ιουστινιανοῦ, ἐν μηνὶ Ιουλίῳ.

1. πρὸ τοῦ ἐπιρίψωσι] Scrib. ἐπιρρίψωσιν. Cæterum nova prorsus est hæc loquendi forma: magis Græce dixisset πρὸ τοῦ ἐπιρρίψασθαι αὐτοὺς &c.

2. Διαδεξάμενος τὸν αὐτὸν δοῦκα ἀσχήμως] Scr. ἀσχημόνως.

3. δεξάμενος Ερμογένην] Sensus imperfectus est: verbum ἦν deesse videtur. vel potius legendum ἐδέξατο.

Συνέβη

Συνέβη δὲ κατ' ἐκεῖνο καιροῦ παθεῖν ὑπὸ θεομηνίας, Ἀμάσειαν, ἐν τῇ Ποντικῇ, καὶ αὐτῆς τῆς περιχώρου μέρη. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς τῇ αὐτῇ πόλει πολλὰ ἐχαρίσατο.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνακωδίκευσις ἐγένετο τῶν παλαιῶν νόμων· καὶ ποιήσας ἰδίους νόμους, κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, πρὸς τὸ τοὺς δικαζομένους μὴ περιπίπτειν θλίψεσι, καὶ ζημίαις· ἀλλὰ ταχεῖαν ἔχειν τὴν ἀπαλλαγήν· ὅπερ μονόβιβλον κατασκευάσας, ἔπεμψεν ἐν Ἀθήναις, καὶ ἐν Βηρυτῷ.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπεμέρισεν ἀπὸ Ἀντιοχείας τῆς πρώτης Συρίας, Λαοδίκειαν, καὶ Δαβαλὰ, καὶ Πάλτον, τὰς πόλεις· καὶ ἀπὸ Ἀπαμείας τῆς δευτέρας Συρίας, Βαλανέας πόλιν· καὶ ἐποίησεν ἐπαρχίαν, ἥντινα ἐπωνόμασε Θεοδωριάδα, δοὺς αὐτῇ καὶ μητροπολιτικὸν δίκαιον. τὸν δὲ ἐπίσκοπον Λαοδικείας οὐκ ἐλευθέρωσε τοῦ ὑποκεῖσθαι τῷ πατριάρχῃ τῆς Ἀντιοχέων πόλεως.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἔπαθεν ὑπὸ θεομηνίας μητρόπολις τῆς Λυκίας, τὰ Μύρα· καὶ πολλὰ ἐχαρίσατο τοῖς ὑπολειφθεῖσι, καὶ τῇ πόλει, εἰς κτίσματα, ὁ αὐτὸς βασιλεύς.

Ἐν δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγένετο ταραχὴ ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἐν τῷ θεάτρῳ. καὶ τὰ τῆς ταραχῆς ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. καὶ ἀγανακτήσας, ἐξ ἐκείνου ἐκώλυσε τὴν θέαν τοῦ θεάτρου, πρὸς τὸ μὴ ἐπιτελεῖσθαι τοῦ λοιποῦ ἐν τῇ τῶν Ἀντιοχέων πόλει.

Contigit autem per id tempus, Amaſiam, Ponticæ ditionis urbem, una cum regionibus circumvicinis, divinam iram ſubire: cui etiam urbi Imperator plurima largitus eſt.

Eodem tempore Leges omnes veteres in Codicem unum coactæ ſunt: quin & Leges à ſe latas, per ſingulas Imperii urbes Juſtinianus emiſit, nempe, ut in jus vocati, celerius, & minori cum diſpendio, Cauſidicis ſeſe expedirent. Leges vero has, in volumen unum digeſtas, Athenas, & Berytum tranſmiſit.

Idem Imperator Laodicæam, Gabalam, Paltumque urbes ab Antiochia Syriæ primæ, ab Apamia autem Syriæ ſecundæ Balaneas urbem dirimens, in Provinciæ formam redegit; quam etiam jure Metropolitico donatam, Theodoriadem nominavit. Epiſcopum tamen Laodicenſem Antiocheno Patriarchæ nihilo ſecius, uti antea, ſubeſſe voluit.

Eodem tempore divinam iram perpeſſa eſt Myra, Lyciæ Metropolis; cui inſtaurandæ, ut etiam civibus ſuperſtitibus, Imperator plurima ſuppeditavit.

Sub id ipſum tempus Antiochiæ magnæ Tumultus ingens in Theatro obortus eſt; de quo certior factus Imperator, exinde in iram commotus, Ludi Theatrici deinceps, Antiochiæ ne amplius ederentur, prohibuit.

Eodem

Eodem tempore Græcæ religionis homines persecutionem gravem perpessi sunt, publicatis etiam quamplurimorum facultatibus; inter quos Macedonius, Asclepiodotus, Phocas etiam Crateri F. cum Thoma Quæstore, diem suum interea obierunt: Exinde vero metus ingens omnibus incessit. Quin & edicto Imperatorio cautum est, Græcissantes in posterum ne publicum aliquod in Rep. munus obirent. Reliquarum vero Hæresium sectatores quoscunque Romani Imperii finibus excedere jussit Imperator; indulta tamen eis per tres menses licentia, si qui per id tempus fidem Orthodoxam amplecterentur. Quod quidem Edictum in omnibus urbibus extraneis promulgatum est.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ διωγμὸς γέγονεν Ελλήνων μέγας, καὶ πολλοὶ ἐδημεύθησαν· ἐν οἷς ἐτελεύτησαν Μακεδόνιος, Ασκληπιόδοτος, Φωκᾶς ὁ Κρατεροῦ, καὶ Θωμᾶς ὁ Κοιαίστωρ· καὶ ἐκ τούτου πολὺς φόβος γέγονεν. Εθέσπισε δὲ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ὥστε μὴ πολιτεύεσθαι τοὺς Ελληνίζοντας· τοὺς δὲ τῶν ἄλλων αἱρέσεων ὄντας, ἀφανεῖς γενέσθαι τῆς Ρωμαϊκῆς πολιτείας, [1] προθεσμίαν τριῶν μηνῶν λαβόντες, εἰς τὸ γενέσθαι αὐτοὺς κοινωνοὺς τῆς ὀρθοδόξου πίστεως. Οστις θεῖος τύπος ἐνεφανίσθη ἐν πάσαις ταῖς ἐξωτικαῖς πόλεσιν.

Eodem tempore Priscus quidam, Exconsul, & Imperatoris hujus olim Notarius; qui in Imperatoris iram inciderat, bonis publicatis, Diaconus factus est, Cyzicumque relegatus.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ [2] ἠγανακτήθη ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πρίσκος, ὁ ἀπὸ νοταρίων τοῦ αὐτοῦ βασιλέως· καὶ δημευθεὶς, ἐγένετο διάκονος, καὶ ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ.

Iisdem Temporibus Hermogenes Magister, ex Perside redux, munera secum, & Coadis Persarum Regis Justiniano Imperatori Responsum retulit, his verbis conscriptum:

Εν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ Ερμογένης ὁ μάγιστρος, ὑποστρέψας ἐκ τῶν Περσικῶν, δοὺς τὰ δῶρα, ἀνήγαγεν ἀποκρίσεις παρὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, πρὸς Ιουστινιανὸν βασιλέα Ρωμαίων ἐπιφερόμενος σάκρας περιεχούσας οὕτως·

"Coades, Rex Regum, so-

"Κωάδης, βασιλεὺς βασιλέ-

1. προθεσμίαν τριῶν μηνῶν λαβόντες] Scr. λαβόντας.

2. ἠγανακτήθη ὁ ἀπὸ ὑπάτων Πρίσκος] De Prisco hoc vide quid Procopius habet. Arcan. Hist. p. 71.

"ὄντων,

"ὄντων, ἡλίου, ἀνατολῆς, Φλαβίῳ
"Ἰουστινιανῷ Καίσαρι, σελήνης δύ-
"σεως.

"Ηὕραμεν ἐν τοῖς ἡμετέροις ἀρ-
"χαίοις ἀναγεγραμμένα, ἀδελφοὺς
"ἡμᾶς ἀλλήλων εἶναι· καὶ ἐάν τις
"ἐπιδεηθῇ σωμάτων, ἢ χρημά-
"των, παρέχειν τὸν ἕτερον. Καὶ
"μεμενήκαμεν ἐξ ἐκείνου καὶ μέ-
"χρι τοῦ παρόντος οὕτως διατε-
"λοῦντες· καί ποτε μὲν ἐθνῶν
"ἡμῖν ἐπανισταμένων, τοῖς μὲν πα-
"ρατάξασθαι ἠναγκάσθημεν· τοὺς δὲ
"καὶ διὰ δόσεως χρημάτων ὑπο-
"ταγῆναι ἐπείσαμεν. ὡς δῆλον
"εἶναι, πάντα τὰ ἐν τοῖς ἡμετέροις
"θησαυροῖς ἀναλωθῆναι. Ταῦτα
"δὲ καὶ Ἀναστασίῳ, καὶ Ἰουστίνῳ τοῖς
"βασιλεῦσι γεγραφήκαμεν, καὶ ἠνύ-
"σαμεν πλέον οὐδέν· ὅθεν ἠναγκά-
"σθημεν παρατάξασθαι πολέμου χά-
"ριν, καὶ πλησίον τῶν Ῥωμαϊ-
"κῶν γενόμενοι, τοὺς ἐν μέσῳ,
"μηδὲν ἁμαρτήσαντας, [1] προφάσει
"τῆς ἐκείνου ἀπειθείας ἀπολέσθαι.
"Ἀλλ', ὡς χριστιανοί, καὶ εὐσε-
"βεῖς, [2] φείσασθαι ψυχῶν, καὶ
"σωμάτων, καὶ μετάδοτε ἡμῖν
"χρυσίου. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιεῖτε,
"εὐτρεπίσατε ἑαυτοὺς πρὸς πόλε-
"μον, προθεσμίαν ἔχοντες ὅλου
"τοῦ ἐνιαυτοῦ, ἵνα μὴ νομι-
"σθῶμεν κλέπτειν τὴν νίκην,

"lis, Orientis, Flavio Justini-
"ano, Cæsari, Lunæ, Occi-
"dentis.

"Priscis Archivorum regni
"Nostri ex Monumentis com-
"pertum habuimus, Nos Fra-
"tres esse: & quod, si cuivis
"Nostrum vel hominibus, vel
"pecuniis opus fuerit, ab altero
"subministrandos esse. Quam
"quidem Nos Fidem, in præ-
"sentem hunc usque diem,
"vobis integram præstitimus.
"Cæterum ab hostibus quan-
"doque impetiti, in prælium
"cum nonnullis eorum des-
"cendere coacti fuimus: reli-
"qui vero, datis pecuniis, Im-
"perium Nostrum ut admitte-
"rent, effecimus. Unde Fis-
"cum Nostrum penitus ex-
"haustum esse, fat liquido
"constat. Super his vero cum
"ad Imperatores, Anastasium,
"ac Justinum, referentes ni-
"hil ita profecerimus, arma
"deinde sumere necesse ha-
"buimus. Propius itaque à fi-
"nibus vestris cum abfueri-
"mus, intermedios quosque,
"licet innoxios, è medio sustu-
"limus, violatæ à vobis fidei
"sub prætextu. Vos vero, Chri-
"stiani, cum satis & pietatem
"colatis; parcite potius homi-
"nibus vestris, & pecunias
"date. Sin aliter, ad bellum
"vos accingite. [illegible]jus tamen in-
"ducias vobis in annum in-
"tegrum permittimus, ne suf-

1. προφάσει τοῦ ἐκείνου ἀπειθείας] Lego, ἐκείνων, ut ad Anastasium & Justinianum Impp. referatur.

2. φείσασθαι ψυχῶν] Scr. φείσασθε.]

"furari victoriam, vel ea per "dolum potiri videremur.

Eodem tempore Justinianus Imperator Togam suam, regiis lapillis insignitam, Antiochenis dono transmisit; quam Antiocheni S. Cassiani in Ecclesia suspenderunt explicatam.

Cæterum Decii sub Consulatu Romanis sese adjunxit Mundus quidam, Gepidis oriundus, & regio sanguine prognatus. Hic patris sui post obitum, apud Thraustilam, avunculum suum, Sirmii degebat: quod Romæ Rex, Valemeriacus; qui & Theuderichus, ubi intellexisset, per literas eum hortatus vel ad se uti veniret. Persuasus itaque Mundus, ad Theuderichum suis profectus est; ubi diutius degens propugnatorem se ei in omnibus exhibuit. Tandem vero inde discedens, Danubium fluvium accessit, Imperatorem Justinianum exoratum habens, uti sibi liceret ejus subesse Imperio. Imperator Mundum excepit; Militumque in Illyrio Magistrum factum, in demandatum ei munus, cum suis demisit. Quamprimum autem Illyricam regionem occupasset Mundus, ab Hunnis, numerosum diversorum Barbarorum exercitum

"καὶ δόλῳ περιγίνεσθαι τοῦ πο- "λέμου.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐδωρήσατο τοῖς Ἀντιοχεῦσι τὴν ἰδίαν τόγαν, ἔχουσαν καὶ λίθους βασιλικούς· καὶ ἡπλώθη ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, τῇ λεγομένῃ, Κασιανοῦ.

Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας Δεκίου προσερρύη Ῥωμαίοις Μοῦνδος, ὁ ἐκ γένους τῶν Γηπεδῶν καταγόμενος, υἱὸς ὢν ῥηγὸς, μετὰ τὴν τελευτὴν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ πατρὸς, [1] πρὸς Θραυστίλαν θεῖον αὐτοῦ γεγονότα, καὶ διῆγεν ἐν τῷ Σιρμίῳ. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ ῥὴξ Ῥώμης, ὁ Οὐαλεμεριακὸς, ὁ καὶ Θεοδερίχος, πέμψας προετρέψατο τὸν αὐτὸν Μοῦνδον· [2] καὶ πεισθεὶς, ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν μετὰ τῶν ἀνθρώπων αὐτοῦ καὶ διέτειψε πρὸς αὐτὸν, [3] ὑπέρμαχην ὑπὲρ τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ, τοῦ καὶ Θεοδερίχου. Ἀναχωρήσας δὲ Μοῦνδος ἀπὸ Ῥώμης, ἀνῆλθεν ἐπὶ τὸν Δανούβιον ποταμόν· καὶ πέμψας πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν πρεσβευτὰς, ᾔτησεν αὐτὸν ὑπὸ τὴν βασιλείαν αὐτοῦ γενέσθαι. καὶ ἐδέξατο αὐτὸν σὺν τοῖς ἀνθρώποις αὐτοῦ, ποιήσας αὐτὸν στρατηλάτην τοῦ Ἰλλυρίων ἔθνους, καὶ ἀπέλυσεν αὐτὸν ἐν τῇ ἰδίᾳ στρατηλασίᾳ. Καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ

1. πρὸς Θραυστίλαν θεῖον αὐτοῦ γεγονότα] Scriptum velim γεγονώς.

2. καὶ πεισθεὶς ἀπῆλθε πρὸς αὐτὸν] Mundi, sive Mundonis hujus historiam aliter omnino narrat Jornandes de Reb. Get. cap 58. quem videsis.

3. ὑπέρμαχην ὑπὲρ τοῦ Οὐαλεμεριακοῦ] Scr. ὑπερμαχῶν.

τὴν

τὴν χώραν τῆς Ἰλλυρικῆς, ἐπέῤῥιψαν αὐτῷ Οὖννοι, μετὰ πολλοῦ πλήθους διαφόρων Βαρβάρων· καὶ ἐξελθὼν, ὥρμησε κατ' αὐτῶν, καὶ πάντας κατανήλωσε· καὶ ἔπεμψε πραῖδαν ἐξ αὐτῶν, καὶ ἕνα ῥῆγα αὐτῶν· καὶ ἐγένετο εἰρήνη ἐν τῇ Θρᾴκῃ, καὶ ἐκ τούτου φόβος κατεῖχε τὰ Βάρβαρα ἔθνη.

"Ἐπὶ δὲ τῆς ὑπατείας τοῦ "αὐτοῦ Δεκίου, ὁ αὐτὸς βασιλεὺς "θεσπίσας πρόσταξιν ἔπεμψεν ἐν "Ἀθήναις, [1] κελεύσας μηδένα δι- "δάσκειν φιλοσοφίαν, μήτε νό- "μιμα ἐξηγεῖσθαι, μήτε κόττον ἐν "μιᾷ τῶν πόλεων γίνεσθαι· ἐπειδὴ ἐν Βυζαντίῳ εὑρεθέντες τινὲς τῶν κοττιστῶν, καὶ βλασφημίαις δειναῖς ἑαυτοὺς περιβαλόντες, [2] χειροκοπηθέντες περιεβωμβήθησαν ἐν καμήλοις.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ παρεσχέθη ἐτησία πρόσοδος, ἐν τῷ Ξενῶνι Ἀντιοχείας, νομισμάτων τετρακισχιλίων, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ εὐσεβοῦς βασιλέως.

Εὑρέθη δὲ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ καὶ τὸ τίμιον λείψανον τοῦ ἁγίου μάρτυρος Μαρίνου, εἰς τὴν πρώτην Συρίαν, ἔξω τῆς λεγομένης Γινδαρουπόλεως, 3 τοῦ πε-

ducentibus, bello petitus est. Hos vero Mundus bello aggressus, ad unum omnes delevit; quin & prædam quoque, comprehensumque ex Regulis unum, [Constantinopolim] transmisit. Exinde pax Thraciæ reddita, timorque Magnus Barbaris gentibus incussus est.

"Ejusdem Decii sub Con- "sulatu, Edicto Athenas mis- "so, Imperator sancivit, ne "cui licere Philosophiam pu- "blice profiteri, aut Leges in- "terpretari. Sed & Aleatori- "am etiam exerceri, univer- "sum per imperium, prohi- "buit. Quin & Aleatores quidam Byzantii comprehensi, qui diris Blasphemiis sese immerserant, manibus truncati, camelis imponebantur, & per urbem quasi in triumpho, ferebantur.

Eodem tempore pius Imperator Hospitium Antiochenum reditu annuo IV. nummorum millibus donavit.

Eisdem etiam temporibus venerandæ S. Marini Martyris Reliquiæ, (cujus sepulturæ locus regionis istius Circitori, sæpiusculò

1. κελεύσας μηδένα διδάσκειν φιλοσοφίαν] ejusdem omnino sensus sunt, quæ ex Chronographo quodam Anonymo profert Alemannus, in Not. suis in Hist. Arcan. Procop. Hist. verbis: ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς πέμψας εἰς Ἀθήνας ἐκέλευσε μηδένα τολμᾷν διδάσκειν φιλοσοφίαν καὶ ἀστρονομίαν. Sed vide quæ habet Scaliger. in Euseb. p. 121.

2. χειροκοπηθέντες περιεβωμβήθησαν] Lego, περιεπομπεύθησαν.

3. τοῦ περιοδευτοῦ τῆς χώρας] Περιοδευτὴς, qui & ἔξαρχος postea vocabatur, is erat, cui Ecclesiarum omnium regionis, uniuscujusque visitandarum

ſæpiuſculè per ſomnium ob verſatus eſt,) extra Gindaropolim Syriæ Primæ urbem repertæ ſunt. Exciſum huic erat in petra ſepulchrum, ubi totus ſuper aſſerem explicatus jacebat, clavis ei ferreis per totum corpus ejus actis affixus. Sublatas autem inde Martyris hujus reliquias, ad S. Julianum, extra Antiochiam urbem repoſuerunt.

Eodem tempore, Lampadio & Oreſte Coſſ. Romanorum Legati, Hermogenes, & Rufinus, Militum Magiſter, in Perſidem miſſi ſunt. Hi itaque Doras olim, Anaſtaſiopolim nunc vocatam urbem advenientes, adventum ſuum Coadi Perſarum Regi notum fecerunt: quorum tamen admiſſionem Rex procraſtinavit. Interim vero dum Legati ad Doras, una cum Beliſario Militum Magiſtro, cæteriſque Romanorum Exarchis, & exercitu, qui caſtra ſua extra urbem poſuerant, commorantes; Reſponſa Regis Perſarum expectarent;

ειοδευτοῦ, τῆς χώρας ἐν ὀπτασίᾳ πλεϊστάκις ἑωρακότος τὸν τόπον, ἔνθα ἔκειτο ὁ ἅγιος, ἔχων ἀπὸ τῆς κεφαλῆς, κατὰ παντὸς τοῦ σώματος αὐτοῦ, ἥλους σιδηροῦς, [1] εἰς σανίδα παραπλωθεὶς προσηλώθη, καὶ ἐτέθη εἰς πέτραν γλυφεῖσαν αὐτῷ τάφον. Καὶ ἐπήρθη, τὸ λείψανον αὐτοῦ, καὶ ἠνέχθη, καὶ κατετέθη ἔξω τῆς Αντιοχέων πόλεως, ἐν τῷ ἁγίῳ Ιουλιανῷ.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν πρέσβεις Ρωμαίων ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, Ερμογένης, καὶ Ρουφῖνος ὁ στρατηλάτης, ἐπὶ τῆς ὑπατείας Λαμπαδίου, καὶ Ορέστου. Καὶ φθασάντων αὐτῶν τὸ Δόρας, [2] τὸ μετακληθὲν, Αναστασιούπολις, μήνυσιν κατέπεμψαν τῷ βασιλεῖ Περσῶν, Κωάδῃ· καὶ ὑπερέθετο ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τοῦ δέξασθαι αὐτούς. Καὶ ἐν τῷ διάγειν αὐτοὺς εἰς τὸ Δόρας, ἅμα Βελισαρίῳ τῷ στρατηλάτῃ, σὺν τοῖς ἄλλοις ἐξάρχοις, καὶ τῇ στρατιωτικῇ βοηθείᾳ· καὶ ἀπληκευόντων αὐτῶν ἔξω τοῦ Δόρας, [3] τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δεχόμενοι ὁ Μηρὰμ, ὁ πρῶτος ἔξαρχος

darum cura ac munus committebatur. Auctorem inter alios habeo Alexium Ariſtænum, (quem apud me habeo ineditum,) in comment. ſuis in Canon. Concil. Græcor. Ubi ad Synodi Laodic. Can. LVII. hæc habet. Εν κώμῃ τινὶ, ἢ καὶ βραχείᾳ πόλει, ἐν ᾗ καὶ εἷς πρεσβύτερος ὑπάρχει, οὐκ ἀναγκαῖον ἐπίσκοπον γίνεσθαι, ἵνα μὴ τὸ τοῦ ἐπισκόπου κατευτελίζηται ὄνομα· ἀλλὰ περιοδευτὰς, οὓς καὶ ἐξάρχους σήμερον ὀνομάζουσιν, εἰς διόρθωσιν τῶν ψυχικῶν σφαλμάτων στέλλεσθαι ἐν αὐταῖς.

1. εἰς σανίδα παραπλωθεὶς προσηλώθη] Particula καὶ hoc loco deeſſe videtur.

2. τὸ μετακληθὲν Αναστασιούπολις] Scr. Αναστασιούπολιν. Cæterum omnia barbare dicta ſunt.

3. τὴν ἀπόκρισιν τοῦ βασιλέως Περσῶν δεχόμενοι] Omnino ſcribendum, δεχομένων.

Περσῶν

Περσῶν, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ βασιλέως Περσῶν, σὺν ἄλλοις ἐξάρχοις Περσῶν, καθήμενοι εἰς τὸ Νίσιβι, καὶ γνόντες ὅτι ἔξω τοῦ Δόρας ἀπληκεύουσιν οἱ Ῥωμαῖοι, ἐπέρριψαν Πέρσαι μετὰ ἑβδομήκοντα χιλιάδων, διελόντες αὐτοὺς εἰς τρεῖς ἀρχάς.

Καὶ γνόντες οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ὁρμήσαντες κατὰ Περσῶν, συνέκρουσαν· καὶ συμβολῆς γενομένης, ἐμίγησαν τὰ Περσῶν καὶ Ῥωμαίων στρατόπεδα, καὶ ἔκοψαν Ῥωμαῖοι Πέρσας κατὰ κράτος, λαβόντες καὶ σίγνον Περσικόν. ὁ δὲ Μηρὰμ μετὰ ὀλίγων φυγών, σὺν τῷ υἱῷ τοῦ βασιλέως, διεσώθη εἰς τὸ Νισίβιον. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ συμβολῇ καὶ ἔξαρχος Περσῶν κατεσφάγη, ὀνόματι Σάγος, Σουνίκα, τοῦ δουκὸς, καὶ ἐξάρχου Ῥωμαίων, εἰς μονομαχίαν αὐτὸν προτρεψαμένου· καὶ ἦν ἰδεῖν νίκην Περσικῆς ἀπονοίας, εἰς ἔδαφος ἡπλωμένων νεκρῶν.

Καὶ γνοὺς τοῦτο Κωάδης, ὁ Περσῶν βασιλεὺς, ἐπέτρεψεν εἰσελθεῖν τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον, ἅμα τῷ κόμητι Ἀλεξάνδρῳ, εἰς τὴν πρεσβείαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἀνεφάνη τις, ἐκ τῆς Ἰταλῶν χώρας, κωμοδρομῶν, [1] ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθόν· ὅστις κελευόμενος ὑπὸ τοῦ ἀναθρεψαμένου, ἐποίει τινὰ θαυμα-

Meram, primarius Persarum filius, Ducesque qui, ad Nisibim concedentes, Romanos extra Doras castrametatos esse intellexerant; cum septuaginta Persarum Millibus, in tres partes divisis, in illos egressi sunt.

Quod ubi Romanis Ducibus notum fuit, & ipsi in impetum Persarum suscipiendum sese parant; prælioque commisso, & exercitibus Romano Persicoque inter se confusis, Romani Persas penitus fuderunt; vexillo etiam Persico ablato. Cæterum Meram, Regisque filius paucis admodum stipati, fuga sibi consulentes, ad Nisibim evaserunt. Hac autem pugna cecidit Sagus quidam, Persarum Exarchus; quem Sunica, Dux Romanus, singulare ad certamen provocatum, prostravit. Atque diffusis ibi per terram undique cadaveribus, videre erat Confidentiæ Persicæ triumphum.

Certior autem de his factus Persarum Rex Coades, Rufinum Patricium, Comitemque Alexandrum, Legationem suam obire jussit.

Iisdem temporibus Italus quidam circumforaneus innotuit; qui canem fulvum circumduxit, qui domini ad nutum miranda quædam perficeret. Dominus enim in foro

1. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ κύνα ξανθὸν] καὶ τυφλὸν, addit Cedrenus. Canis hujus mirandi mentionem etiam facit Zonaras.

ſtans, & circumſtante undique ſpectaculum populo clam cane, adſtantium annulos accipiebat, quos in ſolo depoſitos, terra aggeſta tegebat: Canem deinde eos tollere, & ſuum cuique reddere jubebat. Canis itaque indagatos annulos ore prehendens, cuique ſuum redhibuit. Idem etiam Canis diverſorum quoque Imperatorum Numiſmata quotquot producta, ad cujuſque nomen, reddidit: Quinimo turba virorum, mulierumque adſtante, interrogatus de ea gravidas, Lenones, ſcortatores, ſordidos, magnanimoſque demonſtrabat. Sed & hæc omnia pro rei veritate Canis iſte prodebat; multis ideo, Pythonis eum ſpiritu præditum, affirmantibus.

Eodem Imperante ſtella ingens, & tremenda, in Occidente comparuit; radium album ſurſum emittens quam, quod fulguris emiſſionem præ ſe ferebat, *Facem Ardentem*, nonnulli vocitabant. Per dies autem xx. refulſit; unde ſiccitates, & ubique per Imperium in populo cædes, aliaque plurima Mortalibus infauſta, inſequuta ſunt.

Menſis autem Septembris ſub exitum, Legati Romanorum, qui in Perſidem miſſi

τος ἄξια. Ὁ γὰρ αὐτὸν ἀναθρεψάμενος, ἑστὼς ἐν τῇ ἀγορᾷ, καὶ ὄχλου περιεστῶτος εἰς τὸ θεάσασθαι, λάθρα τοῦ κυνὸς, ἐκομίζετο παρὰ τῶν ἑστώτων δακτυλίδια, καὶ ἐτίθει εἰς τὸ ἔδαφος, περισκέπων αὐτὰ ἐν χώματι. Καὶ ἐπέτρεπε τῷ κυνὶ ἐπᾶραι, καὶ δοῦναι ἑκάστῳ τὸ ἴδιον· καὶ ἐρευνῶν ὁ κύων, τῷ στόματι ἐπεδίδου, ἑκάστῳ, τὸ γνωριζόμενον. Ὁ δὲ αὐτὸς κύων καὶ διαφόρων βασιλέων νομίσματα μυρία ἐπεδίδου, κατ' ὄνομα. Παρεστῶτος δὲ ὄχλου ἀνδρῶν τε καὶ γυναικῶν, ἐπερωτώμενος, ἐδείκνυε τὰς ἐν γαστρὶ ἐχούσας καὶ τοὺς ὄντας πορνοβοσκοὺς, καὶ μοιχοὺς, καὶ κνιπούς καὶ μεγαλοψύχους· καὶ ἀπεδείκνυε πάντα μετὰ ἀληθείας. Ὅθεν ἔλεγον πολλοὶ, ὅτι πνεῦμα Πύθωνος ἔχει.

Ἐπὶ δὲ τῆς αὐτῆς βασιλείας ἐφάνη ἀστὴρ μέγας καὶ φοβερὸς, [1] κατὰ τὸ δυσικὸν μέρος, πέμπων ἐπὶ τὴν ἄνω ἀκτῖνα λευκὴν, ὁ δὲ χαρακτὴρ αὐτοῦ ἀστραπὰς ἀπέπεμπεν· ὃν ἔλεγόν τινες εἶναι, λαμπαδίαν. Ἔμεινε δὲ ἐπὶ ἡμέρας εἴκοσι ἐκλάμπων, καὶ ἐγένοντο ἀνυδρίαι, καὶ κατὰ πόλιν δημοτικοὶ φόνοι, καὶ ἄλλα πολλὰ ἀπειλῆς πεπληρωμένα.

Τῇ δὲ συμπληρώσει τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, οἱ πρέσβεις Ῥωμαίων, οἱ πεμφθέντες ἐν τοῖς Περσικοῖς,

1. κατὰ τὸ δυσικὸν μέρος] Scr. δυτικόν. Cometa vero hic apparuit Juſtiniani Imp. anno IV, ſecundum Cedrenum; vel ut Zonaras vult, V. ſed Procopius, cui fides hac in re potius eſt adhibenda, ad ejuſdem annum XIII. eum ponit, De bell. Perſ. lib. 2.

ὑπέστρεψαν,

ὑπέστρεψαν, ποιήσαντες πάκτα. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, ὅτι [1] εἰρήνην ἔχει πρὸς Ῥωμαίους, χαρᾶς ἐπλήσθη. δεξάμενος γὰρ τὰ γράμματα τῶν πάκτων, καὶ ἀναγνοὺς, εὗρε περιέχοντα οὕτως.

"Ἀνελθόντες πρὸς ἡμᾶς οἱ "ἡμέτεροι πρεσβευταὶ, οἱ πρὸς "τὴν σὴν σταλέντες ἡμερότητα, "ἀπήγγειλαν ἡμῖν τὴν ἀγαθὴν "προαίρεσιν τῆς πατρικῆς ὑμῶν "διαθέσεως. Καὶ ἐπὶ πᾶσιν εὐ-"χαριστήσαμεν τῷ δεσπότῃ Θεῷ, "ὅτι πρέπον τῇ αὐτοῦ ἀγαθότητι "πρᾶγμα γέγονε, καὶ προέβη, "σὺν Θεῷ, εἰρήνη, εἰς ὠφέλειαν "τῶν δύο πολιτειῶν. Ὅτι δὲ με-"γάλη δόξα, ἔπαινός ἐστιν ἐν πά-"σῃ τῇ γῇ, παρὰ Θεῷ, καὶ ἀν-"θρώποις, τὸ εἰρήνην γενέσθαι με-"ταξὺ τῶν δύο κόσμων, ἐπὶ τῆς "σῆς ἡμερότητος, καὶ ἡμῶν, τῶν "γνησίως ὑμᾶς ἀγαπώντων, πρό-"δηλόν ἐστι. καὶ οἱ ἐχθροὶ δὲ ἑκα-"τέρας πολιτείας καταπεσοῦνται, "ταύτης, σὺν Θεῷ, γινομένης. "Διὰ τάχους τοίνυν ἐπικατα-"λήψονται οἱ ἡμέτεροι πρεσβευ-"ταὶ, ὀφείλοντες ἀναπληρῶσαι τὰ "πρὸς ἀσφάλειαν τῆς εἰρήνης. Εὐ-"χόμεθα γοῦν ἐν πολλοῖς χρόνοις "τὴν πατρικὴν ὑμῶν διάθεσιν πε-"ρισώζεσθαι.

Καὶ ἐκπεμφθεὶς ὑπὸ Ῥωμαίων πάλιν Ῥουφῖνος, δι' ἑτέρας ὑποκεί-

fuerant, pace facta reversi sunt. Quo audito Imperator Justinianus summo gaudio affectus est. Acceptis enim de Pace literis, perlectisque, eas in hæc verba conscriptas invenit.

"Propensum paterni vestri "in Nos animi studium reduces Nostri, quos ad Clementiam vestram misimus, "Legati nobis renunciarunt. "Domino autem Deo gratias "ubique agimus, quod Bonitate ejus Consentaneum Opus effectum est;paxq; mutua "quæ in utriusque Reip. Emolumentum, & Nostram utriusque laudem cessura est, "stabilitur. Rem enimvero "summe gloriosam esse, & "apud Deum, hominesque universos laude dignam, quod "Clementiæ Vestræ Nostrique, (qui Vos unice diligimus,) temporibus, inter "orbem utrumque Pax facta "fuerit, omnibus manifestum est. Quod & favente "Deo utriusque Nostrum inimicis exitium futurum est. "Legati itaque Nostri primo "quoque tempore aderunt, "quo ad Pacis confirmationem, quodcunque necessarium erit, Effectum dent. Nobis vero uti Paterna vestra "affectione quam diutissime "frui liceat, precamur.

Missus autem secundis cum literis Imperatoriis in Persi-

1. εἰρήνην ἔχει πρὸς Ῥωμαίους] Omnino scribendum πρὸς Πέρσας.

dem

dem Rufinus, Regem invenit circa pacis illas conditiones invicem ineundas longe aliter se habentem. Inter hæc enim Samaritæ, quibus Imperator, uti superius dictum est, infensus erat, ad Persas transfugæ, (eorum autem numerabantur L. Millia) auxilia sua adversus Romanos Coadi Regi obtulerunt; in se insuper recipientes Palæstinæ totius proditionem Locorumque ibi Sanctorum faciendam; in qua urbe diversorum Regum recondita erant Anathemata; ubi etiam auri, & argenti vis maxima, lapillorumque pretiosorum infinita erat congeries. Hæc ubi audisset Persarum Rex, illorum dictis fidem habens pacem confirmare detrectavit, arrepta etiam de Aurifodinis occasiuncula, quæ Anastasii olim temporibus inventæ, exinde Romano cesserant imperio; cum prius montes isti juris Persici fuissent. Montes autem hi auriferi, Armeniæ Romanæ Persarmeniæque in finibus siti sunt: uti tradunt ii, quibus hoc compertum est. Qui quidem montes magnam ferunt auri copiam: ex pluviis enim, imbribusque cadentibus, terra de Montibus deorsum acta, Auri quasi laminæ scaturiunt. Cæterum Montes hosce antea temporis, æque à Persis, ac Romanis, quidem CC. auri libris conduxerunt. Ex quo vero in potestatem sacratissi-

σεως καταπεμφθείσης ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσιν, εὗρε τὸν βασιλέα Περσῶν ἀναδύεντα πρὸς τὰ δόξαντα μεταξὺ αὐτῶν ἕνεκεν τῆς εἰρήνης. Φημισθέντος γὰρ τούτου, ὡς τῶν Σαμαρειτῶν Ῥωμαίων ἀγανακτηθέντων ὑπὸ τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, ὡς προγέγραπται, φυγόντων καὶ ἀπελθόντων πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν, ἀπὸ τῆς ἑαυτῶν χώρας Παλαιστίνης, καὶ ἐπαγγειλαμένων αὐτῷ συμμαχεῖν. (τὸ δὲ πλῆθος αὐτῶν ἦν χιλιάδες πεντήκοντα, ἐπηγγείλαντο δὲ τῷ Περσῶν βασιλεῖ, προδιδόναι τὴν ἑαυτῶν χώραν, τὴν Παλαιστίνην πᾶσαν, καὶ τοὺς ἁγίους τόπους, πόλιν ἔχουσαν διαφόρων βασιλέων χαρίσματα, χρυσοῦ τε γὰρ πλῆθος πολὺ, καὶ λίθων τιμίων ἀναρίθμητος ποσότης.) καὶ ἀκούσας ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, καὶ πεισθεὶς τοῖς παρ' αὐτῶν λεγομένοις, ἀνεδύη περὶ τὸ ποιῆσαι τὰ πάκτα. Ἀφορμὴν δὲ λαβὼν περὶ τῶν χρυσορύχων, τῶν εὑρεθέντων πρώην ἐπὶ Ἀναστασίου τοῦ βασιλέως, ὄντων ὑπὸ Ῥωμαίους. ἦν γὰρ πρώην τὰ αὐτὰ ὄρη ὑπὸ τὴν Περσῶν πολιτείαν· (τὰ δὲ χρυσόρυχα ὄρη ὑπάρχει μεταξὺ τῶν ὅρων Ἀρμενίων Ῥωμαίων, καὶ Περσαρμενίων, ὡς εἰδότες λέγουσιν·) ἅτινα ὄρη φέρουσι χρυσὸν πολύν. Ὅτε γὰρ βροχαὶ καὶ ὄμβροι γίνονται, καλασύρεται ἡ γῆ τῶν αὐτῶν ὀρέων, λεπίδας ἀναβλύζουσα χρυσοῦ. Τὰ δὲ αὐτὰ ὄρη ἐμισθοῦντο τὸ πρότερόν τινες ἀπὸ Ῥωμαίων καὶ Περσῶν, χρυσοῦ λιτρῶν διακοσίων· ἐξ οὗ δὲ παρελήφθησαν τὰ αὐτὰ

τὰ ὄρη ὑπὸ τοῦ θειοτάτου Ἀναστασίου, [1] Ῥωμαῖοι μόνοι κομίζονται τὴν δεσποτείας συντέλειαν. καὶ ἐκ τούτου ἐγένετο διαστροφὴ περὶ τὰ πάκτα.

Ἡ δὲ τῶν Σαμαρειτῶν προδοσία ἐγνώσθη Ῥωμαίοις ὥς τινων ἐξ αὐτῶν διπόρων συλληφθέντων ἐν τῷ ὑποστρέφειν αὐτοὺς ἀπὸ τῶν Περσικῶν μερῶν, καὶ γνωρισθέντων μετὰ τὸ ἀπελθεῖν αὐτοὺς πρὸς Κωάδην βασιλέα Περσῶν, καὶ συντάξασθαι αὐτῷ ποιεῖν τὴν προδοσίαν τῆς ἰδίας χώρας, ὡς προείρηται. (ἦσαν δὲ οἱ γνωρισθέντες Σαμαρεῖται ὀνόματα πέντε·) καὶ συλληφθέντες, ἀπηνέχθησαν πρὸς τὸν στρατηλάτην τῆς ἀνατολῆς, καὶ ἐξητάσθησαν παρ' αὐτοῦ, καὶ ὡμολόγησαν τὴν προδοσίαν ἣν ἐμελέτων. [2] τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτῶν ἀνεγνώσθη τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐγίνοντο σεισμοὶ κατὰ τόπον, καὶ λιτὰς ἐσχόλαζον ἐν ἑκάστῃ πόλει.

Τῷ δὲ αὐτῷ καιρῷ καὶ πρεσβευτὴς ἐπέμφθη ὑπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν, πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων· καὶ ἐπιδοὺς ἃς ἐπεφέρετο σάκρας, ἀπελύθη, κομισάμενος δῶρα.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἀκούσας παρὰ τοῦ πατρικίου Ῥουφίνου τὴν περὶ Κωάδου βασιλέως Περσῶν παράβα-

mi Anaſtaſii devenerunt mercedem condictam exinde Romani ſoli perceperunt. Cæterum hinc Pactis rumpendis oblata occaſio.

In Proditionis vero, quam Samaritæ moliebantur, notitiam Romani hoc modo pervenerunt. Quinque enim ex illorum primariis viris, (qui, paulo poſt iter ſuſceptum ſupradictæ Proditionis cum Coade Perſa ineundæ cauſa, innotuerant,) in reditu ſuo ex Perſide comprehenſi, coram Militum in Oriente Magiſtro adducti ſunt: Quos Proditionis agitatæ ubi poſtulaſſet, confitentes habuit ſtatim reos. Quæ vero de his acta ſunt Juſtiniano imperatori legenda mittebantur.

Eodem tempore terræ motus ubique graſſabantur; hominibus interim Litaniis ubique urbium vacantibus.

Eodem etiam tempore Perſarum Rex Legatum miſit ad Imperatorem Romanum; qui traditis literis & muneribus donatus, dimiſſus eſt.

Sed interim Imperator de Coadis Perſarum Regis prævaricatione certior à Rufino Patricio factus; Auxumita-

1. Ῥωμαῖοι μόνοι κομίζονται) &c.] Procopius rem aliter narrat, de Bel. Perſ. l. 1. ubi reditus ex aurifodinis hiſce non Romanorum, ſed Perſarum fuiſſe plane teſtatur.

2. τὰ δὲ πεπραγμένα αὐτῶν ἀνεγνώσθη &c.] τὰ πεπραγμένα ſunt Acta, vel Decreta ſuper cauſa qualibet in Conventu agitata. Itaque paulo ſupra etiam habuimus, p. . . . . ἀκούων ὁ αὐτὸς βασιλεὺς τὰ πεπραγμένα, ἐχώρησεν &c.

rum regem super his per sacras interpellavit. Regem hic Homeritarum Indorum, prælio cum eo commisso, penitus debellaverat; & regno ejus regioneque occupatis, regem ibi, ex genere suo Anganem constituerat; eo quod Homeritarum Indorum etiam regnum jam sibi subjectum haberet. Cæterum Legatus Romanorum, nave conscensa; Alexandriam versus cursum dirigit: Niloque flumine & Mari Indico trajectis, Indorum ad regiones pervenit. Cujus ad ingressum, Rex Indorum, summo ex gaudio, " obstupuit: Diu (inquiens) " est, quod societatem cum " Romanis ineundi me tenuit " desiderium. Habitus autem Regis Indici, pompaque solennis, quibus Legatum Romanum (*uti ex ipsius ore didicimus*,) excepit erant hujusmodi. Nudus erat; à Zona vero circa lumbos vestis linea auro intertexta demittebatur; ab humeris autem ad ventrem pendebat tunica soluta, margaritis, & claneis, per quiniones distributis insignita: manibusque armillas au-

σιν, ποιήσας θείας κελεύσεις, κατέπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα τῶν Αὐξουμιτῶν· (ὅστις βασιλεὺς Ἰνδῶν συμβολὴν ποιήσας μετὰ τοῦ βασιλέως τῶν Αμεριτῶν Ἰνδῶν, κατὰ κράτος νικήσας, παρέλαβε τὰ βασίλεια αὐτοῦ, καὶ τὴν χώραν αὐτοῦ πᾶσαν, καὶ ἐποίησεν ἀντ' αὐτοῦ βασιλέα τῶν Αμεριτῶν Ἰνδῶν, ἐκ τοῦ ἰδίου γένους, Ἀγγάνην, διὰ τὸ εἶναι καὶ τὸ τῶν Αμεριτῶν Ἰνδῶν βασίλειον ὑπ' αὐτόν.) καὶ ἀποπλεύσας ὁ πρεσβευτὴς Ῥωμαίων ἐπὶ Ἀλεξάνδρειαν, διὰ τοῦ Νείλου ποταμοῦ, καὶ τῆς Ἰνδικῆς θαλάσσης, κατέφθασε τὰ Ἰνδικὰ μέρη. Καὶ εἰσελθὼν παρὰ τῷ βασιλεῖ τῶν Ἰνδῶν, μετὰ χαρᾶς πολλῆς ἐξενίσθη ὁ βασιλεὺς Ἰνδῶν· ὅτι, [1] διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην μετὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων κτήσασθαι φιλίαν. Ὡς δὲ ἐξηγήσατο ὁ αὐτὸς πρεσβευτής, ὅτε ἐδέξατο αὐτὸν ὁ τῶν Ἰνδῶν βασιλεύς, ὑφηγήσατο τὸ σχῆμα τῆς βασιλικῆς τῶν Ἰνδῶν καταστάσεως, ὅτι γυμνὸς ὑπῆρχε, καὶ κατὰ τοῦ ζώσματος εἰς τὰς ψύας αὐτοῦ [2] λινὰ χρυσᾶ ἱμάτια· κατὰ δὲ τῆς γαστρὸς καὶ τῶν ὤμων, [3] φορῶν σχιαστὰς διὰ μαργαριτῶν, καὶ κλανία ἀνὰ πέντε, [4] καὶ χρυσᾶ ψέλια εἰς τὰς χεῖρας

1. διὰ πολλῶν χρόνων ἠξιώθην &c.] Hæc Regis Indici verba sunt; verum, εἰπών, aut quid simile deesse videtur.

2. λινὰ χρυσᾶ ἱμάτια] Lege conjunctim λινόχρυσα.

3. Φορῶν σχιαστὰς διὰ μαργαριτῶν] Puto legendum σχιστούς. Nam σχιστὸς χιτὼν erat *Tunica soluta*, ab humeris ad lumbos demissa, quam superne fibula connectebat. Hesychius: Σχιστὸς, [Lego, σχιστὸς] χιτών τις ποιὸς γυναικεῖος, κατὰ τὸ στῆθος πόρπη συνεχόμενος. Jul. Poll. lib. 7. cap. 13. ὁ δὲ σχιστὸς χιτὼν περόναις κατὰ τοὺς ὤμους διῆρτο· ἡ δὲ πόρπη καθὰ τὰ στέρνα ἐνῆπτετο.

4. καὶ χρυσᾶ ψέλια] Scr. ψέλλια.

αὐτοῦ·

αὐτοῦ· ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ 1 λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον, ἔχον ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν σείρας τέσσαρας, καὶ μανιάκιν χρυσοῦν ἐν τῷ τραχήλῳ αὐτοῦ· καὶ ἵστατο ὑπεράνω τεσσάρων ἐλεφάντων, ἐχόντων ζυγὸν, καὶ τροχοὺς δ', καὶ ἐπάνω, ὡς ὄχημα ὑψηλὸν, ἠμφιεσμένον χρυσέοις πετάλοις, ὥσπερ ἐπὶ τὰ τῶν ἀρχόντων τῶν ἐπαρχιῶν ὀχήματα ἀργύρῳ ἠμφιεσμένα. Καὶ ἵστατο ἐπάνω ὁ βασιλεὺς τῶν Ινδῶν, βαστάζων σκουτάριον μικρὸν κεχρυσωμένον, καὶ δύο λαγκίδια καὶ αὐτὰ κεχρυσωμένα κατέχων ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ. Καὶ οὕτως ἵστατο πᾶσα ἡ σύγκλητος αὐτοῦ, μεθ' ὅπλων, καὶ αὐλοὶ ᾄδοντες μέλη μουσικά.

Καὶ εἰσενεχθεὶς ὁ πρεσβευτὴς Ρωμαίων, κλίνας τὸ γόνυ, προσεκύνησε· καὶ ἐκέλευσεν ὁ βασιλεὺς Ινδῶν, 2 ἀναστῆναί με, καὶ ἀναχθῆναι πρὸς αὐτόν. Καὶ δεξάμενος τὴν τοῦ βασιλέως Ρωμαίων σάκραν, κατεφίλησε τὴν σφραγῖδα. Δεξάμενος δὲ καὶ τὰ δῶρα τὰ πεμφθέντα ὑπὸ τοῦ βασιλέως, ἐξεπλάγη. λύσας δὲ, καὶ ἀναγνοὺς δι' ἑρμηνέως τὰ γράμματα, εὗρε περιέχοντα. ὥστε ὁπλίσασθαι αὐτὸν κατὰ Κωάδου βασιλέως Περσῶν, καὶ τὴν πλησιάζουσαν αὐτῷ χώραν ἀπολέσαι, καὶ τοῦ λοιποῦ μηκέτι

reas gestabat. Caput ejus pileo lineo, auro intertexto, & contortuplicato, IV. catenulas utrinque demittente; collum vero monili aureo, ornabantur. Currui vero insedebat alto, quatuor rotis suffulto, quatuorque Elephantis tracto; qui petalis quatuor aureis, (qualibus argenteis Provinciarum Præfecti utuntur) circumdabatur: Huic insidens Indorum Rex, scutum parvum deauratum, lanceolasque duas, & ipsas deauratas, manibus gestabat. Stipatus autem erat à Primoribus suis, & ipsis similiter armatis, Choroque ad tibias carmina musica modulante.

Introductus autem Legatus Romanus, in genua procidens, Regem veneratus est: sed Me [dixit Legatus] Rex surgere jussit, & propius accedere. Acceptis autem Romani Imperatoris literis, sigillum deosculatus est: Donis etiam ab Imperatore missis acceptis; scilicet obstupuit. Apertis deinde literis Imperatoriis, perque Interpretem lectis, id Imperatorem Romanum à se poscere intellexit, uti Coadem bello aggrederetur; disperditisque Persarum vicinis regionibus, commercia cum illis non amplius haberet: sed per Home-

1. λινόχρυσον φακιόλιν] φακιόλιν, pro φακιόλιον, uti & in proxime sequentibus, μανιάκιν pro μανιάκιον, secundum scribendi morem recentioribus usitatum. Est vero φακιόλιον pilei genus vide I. Meurs. Glossar.

2. ἀναστῆναί με] Hæc Legati ipsius verba esse videntur.

ritarum quam ſibi ſubjugaverat regionem, perque Nilum Ægyptum petens, Alexandriæ potius mercaturam exerceret. Sine mora igitur Indorum Rex Elesboas, Legati ipſius in conſpectu, adverſus Perſas arma movet; præmiſſiſque quos ſub ſe habuit Saracenis Indis, Perſidem ſtatim, Romanorum cauſa, invaſit; ſimul Regem Perſarum per literas monens, hoſtem uti ſibi expectaret Indorum Regem, Romanorum partes agentem, Perſicique quodcunque eſſet imperii devaſtantem. Succedentibus itaque ad hunc modum omnibus, Indorum Rex Legatum Romanum, capite ejus prehenſo, datoque ei pacis oſculo, perquam honorifice dimiſit; miſſis etiam Imperatori Romano, per Legatum Indorum, literis Regis, & muneribus.

Eodem tempore ſupplex Imperatorem ſuppetias rogavit Theuderichus, Afrorum Rex; patruelis ſui de tyrannide conqueſtus. Quippe Mauruſii cum Afris bello congredien-

συνάλλαγμα ποιῆσαι μετ' αὐτο ἀλλὰ δι' ἧς ὑπέταξε χώρας τῶν Αμεριτῶν Ινδῶν, διὰ τοῦ Νείλου ἐπὶ τὴν Αἴγυπτον, ἐν Αλεξανδρείᾳ τὴν πραγματείαν ποιεῖσθαι. Καὶ εὐθέως [1] ὁ βασιλεὺς Ινδῶν Ελεσβόας, ἐπ' ὄψεσι τοῦ πρεσβευτοῦ Ρωμαίων, ἐκίνησε πόλεμον κατὰ Περσῶν· προπέμψας καὶ [2] τοὺς ὑπ' αὐτῶν Ινδοὺς Σαρακηνοὺς, ἐπῆλθε τῇ Περσικῇ χώρᾳ ὑπὲρ Ρωμαίων, δηλώσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν, τοῦ δέξασθαι τὸν βασιλέα Ινδῶν πολεμοῦντα αὐτῷ, [3] καὶ ἐκπορθῆσαι πᾶσαν τὴν ὑπ' αὐτοῦ βασιλευομένην γῆν. Καὶ πάντων οὕτως προβαινόντων, ὁ βασιλεὺς Ινδῶν κρατήσας τὴν κεφαλὴν τοῦ πρεσβευτοῦ Ρωμαίων, δεδωκὼς εἰρήνης φίλημα, ἀπέλυσεν ἐν πολλῇ θεραπείᾳ. Κατέπεμψε γὰρ καὶ σάκρας, διὰ Ινδοῦ πρεσβευτοῦ, καὶ δῶρα τῷ βασιλεῖ Ρωμαίων.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ [4] κατεπέμφθη δέησις παρὰ Θαδδείχου ῥηγὸς τῶν Αφρῶν, ὡς τυραννήσαντος τοῦ ἰδίου ἐξαδέλφου κατ' αὐτοῦ· [5] καὶ πόλεμον τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Α-

1. ὁ βασιλεὺς Ινδῶν Ελεσβόας] Supra Ανδας vocatur Rex iſte Auxumitarum.

2. τοὺς ὑπ' αὐτῶν] Scr. αὐτόν.

3. καὶ ἐκπορθῆσαι πᾶσαν &c.] ἀσυνάρτητα ſunt iſta. Forte ſcribendum. ἐκπορθοῦντα.

4. κατεπέμφθη δέησις παρὰ Θαδδείχου] ſcribendum Γιλδερίχου, ut ex ſequentibus patet: vel potius Ιλδερίχου, uti Procopius habet, de Bell. Vandal. lib. 1.

5. καὶ πόλεμον τῶν Μαυρουσίων κατὰ τῶν Αφρῶν συμβαλόντων] Quos Auctor Afros vocat, Vandali ſunt; qui Africam hoc tempore in poteſtate ſua habuerunt. Mauruſii vero, qui & Mauri dicti ſunt, ortum duxerunt à Phœnicibus illis, Iſraelitico Palæſtinam invadente, ſedibus propriis relictis, in Africam ſe contulerunt; ubi arce constructa columnas duas erexerunt, quibus lingua Phœnicia hæc inſcripſerunt. Ημεῖς ἐσμὲν οἱ φυγόντες ἀπὸ προσώπου Ιησοῦ τοῦ λῃστοῦ υἱοῦ Ναυῆ. Nos ſumus qui fugimus à facie Jeſu prædonis Navæ F. Procop. de Bell. Vandal. lib. 2.

φρῶν

φρῶν συμβαλόντων, παρέλαβον πολλὴν αὐτοῦ χώραν. Ἐν οἷς παρελήφθη ἡ παρ' αὐτοῖς λεγομένη Τρίπολις, καὶ [1] Λεπτωμά, καὶ Σαβαθά, καὶ τὸ Βιζάκιν, αἰχμαλωτίσαντες ἐπὶ μονὰς δέκα. Καὶ ἐπεστράτευσε κατ' αὐτῶν ὁ αὐτὸς ῥὴξ τῶν Ἀφρῶν Θευδέριχος, πλῆθος ἔχων πολύ, σὺν στρατηγῷ ὀνόματι Γελίμερ· ὅστις συμβαλὼν κατὰ Μαυρουσίων, περιεγένετο κατὰ κράτος. Καὶ συνάψας φιλίαν μετ' αὐτῶν, ἔλαβεν αὐτοὺς εἰς συμμαχίαν· καὶ τυραννήσας, εἰσῆλθε κατὰ τοῦ αὐτοῦ Γιλδερίχου ἐν Καρταγένῃ, καὶ συνέλαβεν αὐτόν, [2] καὶ ἀποκλείσαντες αὐτὸν ἐν οἴκῳ, μετὰ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ, καὶ τῶν τέκνων αὐτοῦ, φονεύσας καὶ τοὺς συγκλητικούς. Καὶ ἔπεμψεν ὁ αὐτὸς Γελίμερ διὰ τοῦ ἰδίου πρεσβευτοῦ, δῶρα τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ· καὶ μηνυθέντων τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων, ἠγανάκτησε κατ' αὐτῶν, ἕνεκεν τοῦ ῥηγὸς τῶν Ἀφρῶν· ἦν γὰρ μαθὼν τὴν γενομένην τυραννίδα κατὰ Γιλδερίχου· [3] καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως πολλῆς. Καὶ ἐκπέμψας μαγιστριανὸν ἐν Ῥώμῃ, [4] πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον,

tes, bene multas eorum urbes occupaverant; quas inter Tripolis, (uti illis vocatur,) Leptoma, Sabatha, & Byzacium fuere; ſed & per X. dierum itineris ſpatium, e regionibus undique Captivos abduxerunt. Theudericus itaque, Afrorum Rex, eos bello viciſſim aggreditur, numeroſo exercitu inſtructus, quem Gelimer ducebat: qui prælio cum Mauruſiis commiſſo, eos penitus profligavit. Cæterum fœdere deinde cum eis inito, belli ſocios eoſdem ſibi adjunxit; tyrannidemque capeſſens, in Gilderichum ipſum arma movit; Carthaginemque veniens, ipſum cum uxore liberiſque comprehenſum incarceravit; primoribus interim regni de medio ſublatis. Deinde Gelimer Juſtiniano Imperatori, per Legatum ſuum, munera mittit: de quibus ubi audiviſſet Imperator, eis offenſus eſt Gilderici ſcilicet Afrorum Regis cauſa: (de Tyrannide enim in illum agitata jamjam reſcierat:) Legatum vero omni cum opprobrio dimiſit. Quin & Magiſtrianum quoque Ro-

1. Λεπτωμά, καὶ Σαβαθά, καὶ τὸ Βιζάκιν ſcribo Βιζάκιον, ex Procopio, de Juſtin. Ædif. lib. 6. ubi etiam Λεπτιμαγνὰν, & Σαβαθρὰν inter Africæ urbes recenſet; quas eaſdem eſſe puto cum Noſtri Λεπτωμά, & Σαβαθά.

2. καὶ ἀποκλείσαντες αὐτὸν ἐν οἴκῳ] Scr. ἀποκλείσας.

3. καὶ ἀπέλυσεν αὐτοὺς μεθ' ὕβρεως] Forte legendum, αὐτόν, ut Legato, qui unicus erat, aptius conveniat.

4. πρὸς τὸν ῥῆγα Ἀθαλάριχον] Procopius hunc vocat Ἀταλάριχον. Erat hic Theuderici (quem Auctor noſter ſupra Valemeriacum hic Alemeriacum, neſcio, qua cauſa, vocat,) ex Amalaſuentha filia nepos.

mam misit, qui regem Athalaricum, Alemeriaci F. moneret; ne Legatos à Gelimere missos omnino exciperet; sed nec Regem eum, ut qui Tyrannus esset appellaret. Cui etiam Athalarichus, acceptis ejus literis & perlectis, morem gessit; nec Gelimeris Afri Legatos excipere dignatus est.

Iisdem temporibus Imperator Persas terra marique bello aggressurus, exercitum amisit, qui res interim Imperii ubique præstaret integras.

Eodem tempore, qui superant in bello captorum ab Alamundaro Saraceno, supplices ad Ephræmium Patriarcham referebant; utpote in quos Alamundarus graviter animadverterat: eorum enim nonnullis capita, cavens sibi à Proditionibus, amputaverat. Cæteri procidentes ei ad pedes, paucorum dierum inducias sibi dari petebant, interim dum ad Romanos suos mittere poterant, qui pecunias sibi redimendis impetratum irent. Exoratus Alamundarus, (ut cui ista satis arriderent;) licentiam illis in LX. dies concessit; Expromissorem pro eis se præstante Taizane, Saracenorum Archiphylo. Libellus itaque supplex Antiochiam delatus, ubi coram populo perlectus est, illachrymantes omnes, pro re quisque sua, singulas per Ecclesias, in Gazophylacia stipem conjecerunt. Præibat a-

ἔκγονον τοῦ Αλεμεριακοῦ, δηλώσας αὐτῷ, τοῦ μὴ δέξασθαι πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμερ ἐκπεμπομένους πρὸς αὐτόν. μήτε δὲ τὴν ὀνομασίαν αὐτοῦ εἰς ἔργα, διότι ἐστὶ τύραννος. Καὶ δεξάμενος τὰ ἐκπεμφθέντα γράμματα παρὰ τοῦ βασιλέως καὶ στοιχήσας, οὐκ ἐδέξατο πρεσβευτὰς παρὰ Γελίμαρ τοῦ Αφρου.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἀγωνίσασθαι βουλόμενος κατὰ Περσῶν, διὰ γῆς τε, καὶ θαλάσσης, ἐκπέμπει στράτευμα, τοῦ φυλάξαι ἀτάραχον τὴν πολιτείαν Ρωμαίων.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ δέησις κατεπέμφθη Εφραιμίῳ πατριάρχῃ, παρὰ τῶν ἀπομεινάντων ἐν αἰχμαλωσίᾳ ὑπὸ Αλαμουνδάρου Σαρακηνοῦ, ὡς πικραῖς τιμωρίαις δεδέσθαι αὐτούς. τινὰς γὰρ καὶ ἀπεκεφάλισεν ἐξ αὐτῶν, φοβούμενος μήπως καὶ προδοσία ἐξ αὐτῶν γένηται. Καί τινες προσπεσόντες αὐτῷ, παρεκάλεσαν ὀλίγων ἡμερῶν ἔνδοσιν γενέσθαι αὐτοῖς, πρὸς τὸ πέμψαι δέησιν ἐν τῇ Ρωμαίων πολιτείᾳ, τοῦ ἐκπεμφθῆναι χρήματα εἰς ἀνάῤῥυσιν αὐτῶν. Καὶ ταῦτα ἀκούσας Αλαμούνδαρος, χαίρων, φησί, παρεκλήθη· καὶ δεδωκὼς προθεσμίαν ἡμερῶν ἑξήκοντα, ἀντιφωνήσαντος ὑπὲρ αὐτῶν Ταϊζάνου, τοῦ ἀρχιφύλου Σαρακηνῶν· καὶ τῆς δεήσεως ἐκπεμφθείσης, ἀνεγνώσθη ἐν Αντιοχείᾳ, καὶ μετὰ δακρύων πάντες εἰς τὰ λεγόμενα γαζοφυλάκια ἐν ἑκάστῃ ἐκκλησίᾳ, καθ' ὃ ἠπόρει τις, μετεδίδου. Εν οἷς

πρῶτος

προσφῶτος κατανυχθεὶς ὁ πατριάρχης, σὺν τοῖς κληρικοῖς καὶ τοῖς ἄρχουσιν, ἐξ οἰκείας προαιρέσεως μετέδωκαν. Καὶ ἀναγνωσθείσης τῆς δεήσεως, τῆς παρὰ τῶν αἰχμαλώτων πεμφθείσης, [1] αἴτησε πᾶς ὁ δῆμος, τοῦ ἀχθῆναι πάνδημον· καὶ τοῦ πανδήμου ἀχθέντος, καὶ τάπητος ἁπλωθέντος, ἕκαστος καθ' ὃ ηὐπόρει ἐξέρριπτεν ἐν τῷ τάπητι. Καὶ συναχθέντων πάντων, καὶ ἐκπεμφθέντων ἀνερρύσθησαν οἱ αἰχμάλωτοι.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη ὁ μάγιστρος Ἑρμογένης ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσιν, ἕνεκεν τοῦ Περσικοῦ πολέμου· ἦν γὰρ ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων μαθὼν, ὅτι στρατηλάτης Περσῶν, Ἐξαρὰθ ὀνόματι, μετὰ Περσικῆς βοηθείας, [2] ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ βάνδον βασιλικὸν, ὥρμησεν ἐπὶ τὰ Ῥωμαϊκά. Καὶ Ἀλαμούνδαρος δὲ, βασιλίσκος Σαρακηνῶν, μετὰ πολλῆς ἐνόπλου βοηθείας, [3] διὰ τοῦ Κιρκισίου ἐλθὼν, ἀνεφάνη εἰς Καλλίνικον, πόλιν τῆς Ὀσδροΐνης.

Καὶ γνοὺς ταῦτα Βελισάριος ὁ στρατηλάτης, [4] ἀπελθὼν εἰς συμμαχίαν τῶν δουκῶν μετὰ χιλιάδων ὀκτώ. ἐν οἷς εὑρέθη καὶ Ἀρέθας ὁ

liis, misertus eorum, Patriarcha; qui cum Clero suo, Magistratibusque, pecunias libera manu impertivit. Quinetiam ubi captivorum Libellum supplicem lectum audivisset populus Antiochenus, singulis id efflagitantibus; publicus populi universi Conventus indictus est: ad diem itaque constitutum tapete explicato, symbolum suum quisque, pro facultatum suarum ratione, porrigebat. Collectis demum pecuniis, & Alamundaro transmissis, Captivi liberati sunt.

Eodem tempore missus est in Orientem Hermogenes Magister, Belli Persici curam suscepturus: Quippe Imperatori nunciatum fuerat, Exarath, Parsarum Ducem, Persica manu simul & Vexillo regio instructum, Romanas invasisse ditiones. Quin & Alamundarus, Saracenorum regulus, copiis quamplurimis instructus, Circesium prætergressus, Callinicum adusque, Osdroinæ urbem, pervenerat.

Certior autem de his factus Belisarius, octo cum millibus armatorum Ducibus in suppetias exit: quos inter Are-

1. αἴτησε πᾶς ὁ δῆμος.] Scr. ᾔτησε.

2. ἔχων μεθ' ἑαυτοῦ καὶ βάνδον βασιλικὸν] βάνδον *Vexillum* est, ut Eruditi ubique nos monent.

3. διὰ τοῦ Κιρκισίου ἐλθὼν] Κιρκίσιον, scribit Procopius: erat autem Castellum Romanorum munitissimum, in extremis imperii finibus, altera Euphratis parte situm.

4. ἀπελθὼν εἰς συμμαχίαν] Forte legendum, ἀπῆλθεν ε. σ. sensus enim aliter imperfectus est.

thas

thas fuit, Phylarchus; cujus in exercitu V. millia numerabantur. Egressi vero cum Saracenis suis per noctem Persæ, juxta Gobbulorum Castellum, quod fluviolus præterfluebat, Castra posuerunt; fossatoque ibi facto, murices ferreos undique ad oram ejus, magno satis intervallo, dispergebant, unico loco, per quem exirent ipsi, vacuo relicto. Interim à tergo superveniens illis sunica Dux, IV. Millibus armatorum stipatus, in Persas quosdam incidit, qui villas circumiacentes deprædabantur: quos insecutus, eorum nonnullis occisioni traditis, ab aliis quos comprehendi jussit, Consilia Persarum explorata habuit.

Romanorum autem Militum Magister, Hierapolim veniens, edoctusque Persas intra Romaniæ fines castra po-

φύλαρχος, μετὰ χιλιάδων πέντε. Ορμήσαντες δὲ οἱ Πέρσαι, μετὰ τῶν ἰδίων Σαρακηνῶν νυκτὸς, κατεσκήνωσαν πλησίον τοῦ κάστρου Γαββουλῶν, [1] ἔχον παρακείμενον καὶ μικρὸν ποταμόν· καὶ ποιήσαντες ἐκεῖ φοσσάτον, ἐσκόρπισαν [2] πέριξ τοῦ φοσσάτου τριβόλους σιδηροῦς ἐπὶ πολὺ διάστημα, μίαν ἑαυτοῖς ἐάσαντες εἴσοδον. Καὶ ἐλθόντος ὄπισθεν αὐτῶν Σουνίκα τοῦ δουκὸς, μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, καὶ εὑρηκὼς τινας ἐκ τῶν Περσῶν, καὶ Σαρακηνῶν, περιοδεύοντας τὰ παρακείμενα χωρία, καὶ καταδιώξας, ἐφόνευσεν ἐξ αὐτῶν ὀλίγους, συλλαβόμενος καί τινας ἐξ αὐτῶν· [3] οὕστινας ἐξαιτάσας, ἔμαθε περὶ τῶν βεβουλευμένων.

Ο δὲ μάγιστρος Ρωμαίων καταλαβὼν τὴν Ιεράπολιν, καὶ μαθὼν ὅτι εἰς τὰ Ρωμαϊκὰ ἐσκήνωσαν οἱ Πέρσαι· [4] ἐξῆλθων πρὸς Βελισάριον,

1. ἔχον παρακείμενον] Scr. ἔχοντος.

2. πέριξ τοῦ φοσσάτου τριβόλους σιδηροῦς] De *Fossato* supra diximus, ad lib. 12. Tribolus vero erat machina quædam figuræ triangularis, ex quatuor acutis clavis ferreis constans, ita compositis, ut quacunque projiceretur, erectam semper cuspidem unam haberet, atque hoc modo impedimento erat tum peditum, tum equitum incursionibus. Horum descriptionem acuratam habemus apud Procopium, Gothic. lib. 3. his verbis. Οἱ δὲ τρίβολοι τοιοίδε εἰσίν· σκολόπων τεττάρων ἰσομήκων μάλιστα τὰ ὄπισθε πρὸς ἄλληλα ἐναρμοσσόμενοι τριγώνου σχῆμα τοῖς αὐτῶν εὐθείαις πανταχόθεν ἐργάζονται· καὶ αὐτοὺς εἰς τὴν γῆν ὅπου περιτύχῃ ῥίπτουσι. Ταύτῃ τε τῶν σκολόπων οἱ μὲν τρεῖς ἐς τὸ ἔδαφος ἰσχυρότατα ἑστήκασι πάντες, ὁ δὲ λειπόμενος ἀνέχων μόνος, ἐμπόδιον ἀνδράσι τέ καὶ ἵπποις ἐσαεὶ γίγνεται. Οσάκις δέ τις τοῦτον δὴ κυλινδεῖ τὸν τρίβολον, ὁ μὲν τέως ἐκ τῶν σκολόπων τὴν εὐθὺ τοῦ ἀέρος ὄρθιον κληρωσάμενος χώραν, ἐς τὸ ἔδαφος ἕστηκεν· ἄλλος δ᾽ ἀντ᾽ αὐτοῦ γενόμενος ἄνω, τοῖς ἐπιέναι βουλομένοις ἐμπόδιόν ἐστιν.

3. οὕστινας ἐξαιτάσας] Scr. ἐξετάσας.

4. ἐξελθὼν πρὸς Βελισάριον] Forte legendum, ἐξῆλθον.

πλησίον

πλησίον ὄντα τῶν Περσῶν, μετὰ Στεφάνου καὶ Αψκαλ ἐξάρχων, καὶ Σίμμα τοῦ δουκὸς, μετὰ χιλιάδων τεσσάρων, ἐπὶ [1] Βαρβαισισσὸν τὴν πόλιν. Καὶ ἀγανακτήσαντος Βελισαρίου κατὰ Σουνίκα, διότι αὐθεντήσας ἐπῆλθε τῷ Περσικῷ στρατῷ· καὶ φθάσαντος τοῦ μαγίστρου, ἐποίησεν αὐτοὺς γενέσθαι φίλους, προτρεψάμενος ὁρμῆσαι κατὰ Περσῶν. Καὶ μεσολαβηθέντων τῶν Περσῶν, σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς, ἐπὶ τὴν κώμην τὴν λεγομένην Βεσελαθὼν, καὶ Βατνῶν, καὶ τῶν πέριξ πόλεων· καὶ ποιήσαντες οἱ Πέρσαι διὰ ξύλων μηχανήματα, καὶ διορύξαντες, ἔστρεψαν τὸ τεῖχος Γαββουλῶν, καὶ εἰσελθόντες ὅσους ηὗρον ἐφόνευσαν, ἐπάροντες καὶ αἰχμαλώτους. Καὶ ἄλλους δὲ τόπους παρέλαβον, ποιήσαντες αἰφνιδίους καταδρομάς.

Οἱ δὲ Ἀντιοχεῖς ἀκούσαντες τὰ γενόμενα, ἔφυγον ἐπὶ τὴν πάραλον τῆς Συρίας. τῶν δὲ στρατηγῶν Ῥωμαίων δηλωσάντων ἑαυτοῖς, τοῦ ἑτοίμως ἔχειν συγκροῦσαι μετ' αὐτῶν. ἦν γὰρ δηλωθὲν ἐκ τῶν Περσῶν, τοῦ συναφθῆναι τὸν πόλεμον, καὶ παραλαβόντες πᾶσαν τὴν πραῖδαν, νυκτὸς ἔφυγον. Καὶ μαθὼν ταῦτα Βελισάριος, καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων, ἐπιδιώξαντες κατέλαβον αὐτοὺς· καὶ στρα-

fuisse; IV. Millibus Militum stipatus, urbem Barbasissum ad Belisarium accessit; qui ibi una cum Stephano & Apscal Exarchis, & Simma Duce, non procul à Persis, consederat. Quinetiam Magister, Belisario (qui Sunicæ, quod Persas injussus adortus fuisset, irascebatur,) in causa fuit, ut in gratiam cum eo rediret; Persas simul omnes aggredi hortatus. Cæterum Persæ jam Saracenis suis vicum inter, quem Belelathon vocant, & Batnas, quæque circumjacent urbes, medii à Romanis occupati, Machinis, quas fabricarunt sibi, ligneis, perfossos Gabbulorum muros everterunt: tum vero irrumpentes, obvios ibi quosque interfecerunt, vel captivos habuerunt. Quin & ex subito factis incursionibus, loca etiam alia occuparunt.

His auditis, Antiochenses in Maritimam Syriam se recipiebant. Duces interim Romani suos hortantur, in prælium se parent: ut qui, per nuncios à Persis missos, eos quoque pugnæ aleam tentaturos intellexissent. Cæterum Persæ, abducta secum præda omni, noctu fugam capessunt. Quæ Belisarius & exarchi Romanorum ubi rescierunt, insecuti præterverterunt eos. Conversi itaque Persæ restite-

1. Βαρβαισισσὸν τὴν πόλιν] τοῦ Βαρβαλισσοῦ φρουρίου in hisce partibus meminit Procopius, de Bell. Pers. lib. 2. & de Justin. Ædific. Lib. 2. Forte hoc Castellum idem sit cum Auctoris nostri Βαρβαησσῷ urbecula.

runt; copiisque in ordinem coactis, ad ulteriorem Euphratis ripam juxta limites, castra posuerunt, quæ ad bellum referebant consilia inituri. Consimiliter etiam Romani Duces, exercitum suum recolligentes, Persis in opposito steterunt, ordinatis ita agminibus, ut à tergo Euphrate relicto, (cujus ad ripas navigiorum stationem Belisarius constituerat,) Meridiem versus Arethas, cum Dorotheo, & Manente, Ducibus Isauris, castra poneret; à Septentrione vero Sunicas, & Simmas, suum ducerent exercitum. Sabbato autem sancto Paschali, quod in Aprilis XIX. incidit, acies invicem committebantur. Persis igitur in Sunicam & Simmam irruentibus, Romani ubi restitissent, Persæ, per dolum terga dantes, ad suos recesserunt. Tum vero in unum redacti ubi advertissent Romanos Euphratem à tergo habere, Saracenis suis irruentes, manus rursum conseruerunt, pluribus utrinque prælio cadentibus: ex quibus erant à Persis Andrazes Chiliarchus, Naaman, Alamundari filius; à Romanis vero Saracenis Dux Abrus captus est, Stephanacius vero ex vulnere cecidit. Cæterum Apscal, exercitibus mixtim pugnantibus, in

φέντες οἱ Πέρσαι ἔστησαν, καὶ τάξαντες ἑαυτοὺς, ἐσκήνωσαν ἐπὶ τὸ λίμιτον, πέραν τοῦ Εὐφράτου, βουλευόμενοι. Ὁμοίως δὲ καὶ οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων στρατολογήσαντες, ἔστησαν κατέναντι τῶν Περσῶν, κατὰ νώτου ἑαυτῶν τάξαντες τὸν Εὐφράτην, Βελισαρίου ἐπιτρέψαντος τὰ πλοῖα παρὰ τὰς ὄχθας τοῦ ποταμοῦ ἑστάναι. Εἰς δὲ τὸ κατὰ μεσημβρίαν μέρος ἐσκήνωσεν Ἀρέθας, μετὰ Δωροθέου, καὶ Μάμαντος, ἐξάρχων Ἰσαύρων· εἰς δὲ τὸ ἀρκτῷον Σουνίκας, καὶ Σίμμας, ἔχοντες στρατόν. Καὶ τῇ ιθ΄. τοῦ Ἀπριλλίου, ἐν ἁγίῳ σαββάτῳ τοῦ Πάσχα, ἐγένετο ἡ συμβολὴ τοῦ πολέμου. Ὁρμησάντων γὰρ τῶν Περσῶν κατὰ Σουνίκα, καὶ Σίμμα, καὶ ἀντιστάντων Ῥωμαίων, δόλῳ δεδώκασιν οἱ Πέρσαι νῶτα ἐπὶ τοὺς ἰδίους ἑαυτῶν. καὶ ὑφ' ἓν γενόμενοι Πέρσαι, προσεσχηκότες ὅτι Ῥωμαῖοι κατὰ νώτου ἔχουσι τὸν Εὐφράτην, ὁρμήσαντες σὺν τοῖς Σαρακηνοῖς, συνέκρουσαν τὸν πόλεμον, καὶ πολλῶν πεσόντων ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· ἐν οἷς ἔπεσον, ἀπὸ μὲν Περσῶν, Ἀνδράζης χιλίαρχος, καὶ Νααμὰν, υἱὸς Ἀλαμουνδάρου. ἐκ δὲ Ῥωμαίων Σαρακηνῶν, ἐλήφθη Ἄβρος ὀνόματι, δοὺξ· καὶ Στεφανάκιος δὲ πληγεὶς, ἔπεσε. [1] Τῆς γὰρ

1. Τῆς γὰρ ἀμιξίας γενομένης] Forte scribendum ἀμμιξίας. Legimus enim ἄμμιγα, pro ἀνάμιγα; & ἀμμίξας, pro ἀναμίξας: atque hinc ἀμμιξία, pro ἀναμιξία, quod *Commixtionem*, sive *Confusionem* sonat, formari potest.

ἀμιξίας

ἀμιξίας γινομένης, ὁ Ἀψχὰλ εἰς μέσον Περσῶν ὁρμήσας, καὶ τοῦ ἵππου αὐτοῦ πατήσαντος λείψανον, εἰς μέσον αὐτῶν ἀπώλετο. Οἱ δὲ Φρύγες ἑωρακότες τὸν ἔξαρχον ἑαυτῶν πεσόντα, καὶ τὸ βάνδον αὐτοῦ ὑπὸ Περσῶν συλληφθέντα, εἰς φυγὴν ἐτράπησαν. σὺν αὐτοῖς δὲ καὶ οἱ Σαρακηνοὶ Ῥωμαίων. ἄλλοι δὲ ἐπέμειναν, σὺν Ἀρέθᾳ μαχόμενοι. Ὑπέλαβον δέ τινες, ὅτι κατὰ προδοσίαν τῶν φυλάρχων αὐτῶν, [1] δεδώκαν νῶτα φανεροὶ τῶν Σαρακηνῶν. Ἴσαυροι δὲ πλησίον αὐτῶν ἑστῶτες, καὶ εἰδότες τοὺς Σαρακηνοὺς φεύγοντας, ἔρριψαν ἑαυτοὺς ἐν τῷ Εὐφράτῃ, νομίζοντες περᾶν. Βελισάριος δὲ ἑωρακὼς τὸ γινόμενον, λαβὼν μεθ' ἑαυτοῦ τὸ ἴδιον βάνδον, ἀνῆλθεν ἐν πλοίῳ καὶ περάσας τὸν Εὐφράτην, ἦλθεν εἰς Καλλίνικον. Συνηκολούθησε δὲ αὐτῷ καὶ ὁ στρατὸς αὐτοῦ· καὶ οἱ μὲν εἰς πλοῖα ἐμβάντες, οἱ δὲ μετὰ τῶν ἵππων ἐκκολυμβῆσαι βουλόμενοι, ἐπλήρωσαν τὸν πόταμον λειψάνων. Σουνίκας δὲ, καὶ Σίμμας, ἐπέμειναν μετὰ Περσῶν μαχόμενοι· καὶ [2] οἱ δύο ἔξαρχοι ἐπιμείναντες μετὰ τοῦ περιλειφθέντος στρατοῦ ἀποβάντες τῶν ἵππων, πεζικὴν μάχην ἐμάχοντο γενναίως· καὶ τακτικῶς χρησάμενοι, πολλοὺς ἀπώλεσαν ἐκ τῶν Περσῶν. οὐ συνεχώρησαν δὲ αὐτοῖς κα-

Persarum medium delatus, equo suo cadaver offendente deturbatus, in mediis hostibus periit. Phryges autem, Ducis sui casum spectantes, vexillumque ejus à Persis ablatum, in fugam ipsi, unaque Saraceni Romani sese dederunt: cæteri, cum Aretha consistentes, pugnarunt. Saracenorum vero plurimi quod in fugam se dederint, Phylarchorum suorum proditionibus deberi id, nonnulli suspicati sunt. Qui autem illis proxime adstiterunt, Isauri, Saracenos videntes in fugam conversos, in Euphratem se conjecerunt, tranandi spe freti. Hæc vero ubi vidit Belisarius, arrepto vexillo suo, navem conscendit; trajectoque flumine, Callinicum accessit. Hunc secutus exercitus ejus; quorum nonnullis intempestive in navigia irruentibus, aliis vero equorum ope flumen trajicere frustra tentantibus, Euphrates cadaveribus impletus est. Interim Sunicas, & Simmas, Exarchi, Persis oppugnandis non destiterunt: quin equis etiam desilientes, exercituique superstiti sese immiscentes; pedes uterque fortiter dimicarunt: agminibusque perite ordinatis, complures Persarum disperdiderunt; nec eos Romanos fugientes ulterius insequi sive-

1. δεδώκαν νῶτα] Scr. ἔδωκαν.
2. οἱ δύο ἔξαρχοι ἐπιμείναντες] Scr. ἐπιμείναντες.

runt. Quinimo tres ipsorum quoque Duces intercipientes, duos eorum interfecerunt; tertium vero, virum bellicosissimum, Amerdachum nomine, cui dextram cubito tenus præciderat Sunicas, vivum comprehenderunt. Exarchi autem Romani cum exercitu suo dimicantes perstiterunt; Persarum vestigiis insistentes ad Milliaria duo: verum ingruente demum vespera, Callinicum urbem concesserunt. Luce autem proxima, solis sub ortum, cum exercitu, civibusque, ex urbe egressi sunt; Euphrateque trajecto, cadaveribus Persarum exuvias detraxerunt. At vero Magister, belli eventu audito, Imperatorem de eo per literas certiorem fecit. Justinianus autem Imperator, literis acceptis, perlectisque, Tzittæ, præsentis Militiæ Magistro, in Armenia degenti, per literas imperat, in Orientem profectus, belli se socium ut adjungeret: qui & regiones Persicas occupavit; Armeniæque montibus superatis, ad Samosata pervenit. Quinetiam Imperator Constantiolum expedivit in Orientem; qui rerum in bello gestarum seriem certius exploraret. Hic itaque Antiochiam veniens, Romanorum Exarchos versus inde ducit iter; rem omnem, uti

ταδιῶξαι τοὺς φεύγοντας, ἀλλὰ καὶ μεσολαβήσαντες τρεῖς ἐκ τῶν ἐξάρχων αὐτῶν, δύο μὲν ἐφόνευσαν, ἕνα δὲ ζῶντα συνέλαβον, τῷ ὀνόματι Ἀμερδάχ, ἄνδρα πολεμικὸν, τῆς δεξιᾶς αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἀγκῶνος τμηθείσης ὑπὸ Σουνίκα. Καὶ ἐπέμειναν μαχόμενοι μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ· καὶ ἐπιλαβομένης ἑσπέρας, τῶν Περσῶν διωχθέντων ἐπὶ μίλια δύο, οἱ ἔξαρχοι Ῥωμαίων σὺν τῷ στρατῷ εἰσῆλθον εἰς Καλλίνικον πόλιν. Καὶ τῇ ἑξῆς ἡμέρᾳ, ἡλίου ἀνατείλαντος, ἐξῆλθον ἀπὸ Καλλινίκου πόλεως, περάσαντες τὸν Εὐφράτην, μετὰ τοῦ ἰδίου στρατοῦ, καὶ τῶν πολιτῶν, καὶ ἐσκύλευσαν τὰ λείψανα τῶν Περσῶν. Καὶ μαθὼν πάντα τὰ γενόμενα ἐν τῷ πολέμῳ ὁ μάγιστρος, ἐδήλωσε τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων. Καὶ ἐντυχὼν τοῖς γράμμασιν ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, 1 κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίττα, τῷ στρατηλάτῃ Πραισέντου, ἐν Ἀρμενίᾳ διάγοντι, καταλαβεῖν τὴν ἀνατολὴν πρὸς συμμαχίαν, ὅστις Τζίττας καὶ Περσικὰς χώρας παρέλαβε. Παρελθὼν δὲ διὰ τῶν Ἀρμενίων ὀρέων, εἰσῆλθεν εἰς Σαμόσατα· ἐκελεύσθη δὲ καὶ Κωνσταντίολος καταλαβεῖν τὴν ἀνατολὴν, γνῶναι τὴν ἀλήθειαν τοῦ πολέμου. Καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν, ἐξώρμησε πρὸς τοὺς ἐξάρχους

1. κελεύσας διὰ γραμμάτων Τζίττα] Forte scribendum ἐκέλευσε.

Ῥωμαίων,

Ῥωμαίων, ὀφείλων τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν μαθεῖν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ καιρῷ διεδέχθη Ἰουλιανὸς, ἔπαρχος πραιτωρίων, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ Ἰωάννης ὁ Καππάδοξ.

Ἐγνώσθη δὲ Ῥωμαίοις, ὅτι ἔξαρχοι Περσῶν, μετὰ Περσικῆς βοηθείας, καὶ Σαρακηνῶν, ἦλθον ἐπὶ τὴν Ὀσδροηνὴν, φοσσεύσαντες τὸ κάστρον τὸ λεγόμενον Ἀβγερσάτον, τὸ κτισθὲν ὑπὸ Ἀβγάρου, τοπάρχου τῆς Ὀσδροηνῶν πόλεως. Εἶχε δὲ παλαιὸν τεῖχος πλίνθινον. οἱ δὲ ἔνδοθεν φύλακες βέλεσι κατατοξεύσαντες, ἐθανάτωσαν ἐκ τῶν Περσῶν ἄνδρας χιλίους· καὶ ἀπορήσαντες βελῶν, σφενδόναις χρησάμενοι πολλοὺς ἐξ αὐτῶν ἐθανάτωσαν. Ὅθεν οἱ Πέρσαι στενούμενοι, καὶ διαφόροις χρησάμενοι μηχαναῖς, ὀρύξαντες τὸ πλίνθινον τεῖχος τοῦ κάστρου, [1] ὑπεισήρχοντο. Γνόντες δὲ οἱ ἐκ τοῦ τείχους τὴν γινομένην ὑπὸ Βαρβάρων διορυγὴν, κατελθόντες ἐκ τοῦ τείχους, τοὺς ὑπεισερχομένους Πέρσας ξίφεσι κατανήλισκον. Καὶ γνόντες οἱ Πέρσαι, ἐν τῷ ἀσχολεῖσθαι τοὺς στρατιώτας Ῥωμαίων εἰς τὴν διορυγὴν, λαβόντες σκάλας, προσήγγισαν τῷ τείχει νυκτός· καὶ εἰσελθόντες, παρέλαβον τὸ κάστρον, καὶ πάντας ἀνεῖλον· τινὲς δὲ, ἐκφυγεῖν δυνηθέντες, ἀπήγγειλαν τὰ γενόμενα· κἀκεῖθεν οἱ Πέρσαι ἐξορμήσαντες, ἀνεχώρησαν εἰς τὰ Περσικά.

gesta fuerit, pro veritate ejus investigaturus.

Eodem tempore Julianus, Prætorio Præfectus, dignitate sua exutus est: & Joannes Cappadox in locum ejus suffectus.

Cæterum Persarum Duces, Copiis Persicis, & Saracenicis instructi, Osdroenam invaserunt; Castelloque ibi Abgersato (quod extruxerat olim Abgarus, Osdroenorum urbis Toparcha, muroque cinxerat latericio,) incubantes fossatum duxerunt. Qui autem intra castellum agebant, telis desuper emissis, Mille Persarum neci dederunt: spiculis vero demum deficientibus, fundis usi, vel sic etiam bene multos confecerunt. In angustias igitur Persæ redacti, varias capessunt machinas; suffossoque latericio castri muro, jamjam subintraturi erant. Rescissentes autem qui de muro fuerunt Barbarorum cuniculos, de Muro descendunt, Persasque, subtus irrepentes, gladiis conficiunt. Quod Persæ videntes, arrepta occasione, interim dum Romani suffossionibus tutandis toti incumbebant, scalis adhibitis murum per noctem aggressi sunt, ingressique castrum occuparunt, cunctis è medio sublatis præter paucos, qui evadentes, quæ acciderant enarrabant. Tum vero Persæ, recedentes illinc, regiones suas repetierunt.

1. ὑπεισέρχοντο] Ser. ὑπεισήρχοντο.

De horum autem omnium veritate Constantiolus à Magistro, cæterisque Ducibus edoctus, ad Byzantium redux, Imperatori nunciavit. Imperator autem de rebus priore prælio gestis à Constantiolo certior redditus, Belisarium Magistratu abdicavit; Mundumque, in ejus locum suffectum, Militum in Oriente Magistrum designavit. Mense autem Junio, Duces Romani dum ad belli Persici prosecutionem sese pararent, Saracenorum regulus Alamundarus per literas ab eis postulavit, ut ad se mitteretur Sergius quidam, Diaconus, per quem pacis conditiones Imperatori nunciaret. Expeditus itaque Sergius Romano Imperatori literas ab Alamundaro tradidit; quibus Imperator acceptis, ab incepto suo de Persis aggrediendis nihilo desistebat minus. Quin Rufino quoque, quem Legatum in Persidem miserat, per literas innuebat, Concordiam efficere studeret: Gloriosum (dicens) hoc est, & laude dignum; si Rebuspublicis duabus pacem præstare poteris. Sin hoc aversabitur Persa, in regiones ejus ipse descendam.

Porro Sergius etiam Diaconus, eodem tempore Alamundaro missus, munera ei Imperatoria detulit: Quo tempore etiam Imperator Romanorum regi Persarum, sicut & reginæ sorori ejus Augusta, munera transmiserunt. Cæterum Rufinus, & Strategius

Καὶ μάθων Κωνσταντίολος τὰ συμβάντα παρὰ τοῦ μαγίστρου, καὶ τῶν λοιπῶν ἐξάρχων, ἐξώρμησεν ἐν Βυζαντίῳ, καὶ ἀνήγαγε τὰ συμβάντα τῷ βασιλεῖ. Ακηκοὼς δὲ παρὰ Κωνσταντιόλου τὰ περὶ τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου, διεδέξατο μὲν Βελισάριον τῆς στρατηλασίας· προαγαγὼν δὲ Μοῦνδον, ἐποίησεν αὐτὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Τῷ δὲ Ἰουνίῳ μηνὶ τῶν στρατηλατῶν Ῥωμαίων κατὰ Περσῶν διαπραττομένων, Αλαμούνδαρος, ὁ τῶν Σαρακηνῶν βασιλίσκος, γράψας Ῥωμαίοις, διὰ Σέργιόν τινα διάκονον, ὥστε πεμφθῆναι αὐτὸν πρὸς αὐτὸν, ἵνα δι᾽ αὐτοῦ μηνύσῃ τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων πάκτα εἰρήνης. Καὶ Σεργίου καταπεμφθέντος πρὸς τὸν βασιλέα Ῥωμαίων, μετὰ καὶ τῶν γραμμάτων, τῶν ὑπὸ Αλαμουνδάρου πεμφθέντων· καὶ ἐντυχὼν τοῖς γράμμασιν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, οὐκ ἐπαύσατο ἐπιστρατεύειν κατὰ Περσῶν. Καὶ πέμψας Ῥουφῖνον ἐν Περσίδι πρεσβευτὴν, γράψας αὐτῷ, τοῦ ἀγαπῆσαι φιλίαν. Τιμὴ γάρ ἐστι, καὶ δόξα, ποιῆσαι τὰς δύο πολιτείας ἐν εἰρήνῃ διάγειν. Εἰ δὲ μὴ τοῦτο ποιήσει, τὴν Περσικὴν γῆν δι᾽ ἐμαυτοῦ καταλήψομαι.

Ἐν τῷ αὐτῷ δὲ κατεπέμφθη καὶ Σέργιος διάκονος πρὸς Αλαμούνδαρον βασιλέα, μετὰ δώρων βασιλικῶν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθησαν δῶρα, παρὰ τοῦ βασιλέως Ῥωμαίων, τῷ βασιλεῖ Περσῶν. ὁμοίως δὲ καὶ ἡ Αὐγοῦστα κατέπεμψε τῇ βασιλίσσῃ Περσῶν, τῇ οὔσῃ αὐτοῦ ἀδελφῇ.

ἀδελφῇ. Καὶ καταλαβόντες Ρυφῖνος, καὶ Στρατήγιος τὴν Ἐδεσσηνῶν πόλιν, ἐμήνυσαν Κωάδῃ βασιλεῖ Περσῶν. καὶ ἀνεβάλετο τοῦ δέξασθαι αὐτοὺς, ὅτι ἦν πέμψας κατὰ Ῥωμαίων λαθραίως.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ ἐμπρησμὸς ἐγένετο ἐν Ἀντιοχείᾳ· τινὸς γὰρ ὑφάψαντος κηροὺς ἐν τῷ θεάτρῳ, καὶ τοῦ κηροῦ στάξαντος ἐπάνω τῶν ξύλων, [1] ὑφῆψαν τὰ ξύλα· καὶ συνδρομῆς γενομένης, ἐσβέσθη.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη εἰς τὰ ἀνατολικὰ Δημοσθένης, ἐπιφερόμενος καὶ χρήματα οὐκ ὀλίγα, εἰς τὸ ἀποτεῖσαι κατὰ πόλιν ἀπόθετα σίτου, ἕνεκεν τῆς κατὰ Περσῶν συμβολῆς· καὶ καταλαβόντος αὐτοῦ Ἀντιόχειαν, ἐξῆλθεν ἐπὶ τὴν Ὀσδροΐνην.

Κατεπέμφθησαν δὲ σάκραι ἐν ταῖς πόλεσιν, ὥστε τοὺς μὴ κοινωνοῦντας ταῖς ἁγίαις ἐκκλησίαις, ἐν ἐξορείαις καταπέμπεσθαι, ὡς προφασιζομένους τοῦ ὀνομάζεσθαι τὴν σύνοδον Χαλκηδόνος, τῶν ἑξακοσίων τριάκοντα. Καὶ γενομένης ταραχῆς ἐν Ἀντιοχείᾳ, ὥρμησαν οἱ δῆμοι [2] ἐν τῷ Ἐπισκοπείῳ, λιθοβολοῦντες, καὶ φωνὰς ὑβριστικὰς κατακράζοντες. Καὶ ἐξελθόντες οἱ παραμένοντες ἐν

Edessam venientes, adventum suum Coadi Persarum regi notum fecerunt. Hic vero eorum admissionem comperendinavit; quippe qui adversum Romanos exercitum clanculo expediverat.

Eisdem temporibus incendium Antiochiæ contigit: in Theatro enim cereis à quodam accensis, & alicubi in ligna desuper stillantibus, ligna conflagrabant; sed concurrente statim populo, ignis extinguebatur.

Eodem tempore in orientem missus est Demosthenes, vim auri magnam apportans, unde singulas per urbes repositoria frumento in bellum Persicum instrueret. Iter itaque ejus per Antiochiam instituens, Osdroenam pervenit.

Porro etiam Sacræ per urbes emittebantur, id exigentes, uti S. Ecclesiarum à communione qui abstinerent, exterminarentur; quippe qui subtrahebant sese, prætexentes sibi Synodum Chalcedonensem DCXXX. Episcoporum, quam nec nominari voluerunt. Cbortus inde Antiochiæ tumultus, irrumpentibus in Episcopium popelli turbis, saxa etiam vibrantibus, & convicia evomentibus. Una au-

1. ὑφῆψαν τὰ ξύλα] Scr. ὑφῆψαν, sive ὑφήψατο.

2. ἐν τῷ ἐπισκοπείῳ] Ἐπισκοπεῖον dictum est Episcopi palatium: quod in proxime sequentibus πατριαρχεῖον etiam vocatur; scilicet quia Episcopus Antiochenus etiam Patriarchæ titulo insignitus erat.

tem

tem exeuntes, cum Orientis Comite, qui in Patriarchalibus ædibus commorabantur, turbamque telis & saxis impetentes; seditiosorum quamplurimos è medio sustulerunt. Quæ ubi Imperatori delata fuerant; à plurimis seditiosorum pœnas exegit.

Eodem tempore prælii alîus Persas inter Romanosque commissi relatio, ab Hermogene [Constantinopolim] missa est. Persarum enim Duces, sex armatorum Millibus instructi imminebant, quasi Martyropolim adorturi: castra enim in regione Amidensi, juxta Nymphium fluvium, posuerant. Romani itaque in eos moventes, Persas primo impetu propellere non potuerunt: iterato autem congressu, fugam ipsi simulantes, terga dederunt; quos, tanquam in fugam actos, confertim Persæ insecuti, ordines suas solvebant. Tum vero convertentes sese Romani, duo Persarum millia exciderunt; exarchorum nonnullis etiam manu captis: quos, ablatis eorum vexillis, captivos habuerunt. Cæteri vero qui fugam capessebant, Nymphium fluvium tranaturi, vestigia eorum prementibus Romanis, fluctibus obruti sunt. Cæterum Romani Martyropolim victores repetierunt: Dux autem Romanorum, una cum primoribus urbis, egressus, spolia cadaveribus detraxit, Exarchis Persarum custodiæ traditis.

τῷ Πατριαρχείῳ, ἅμα τῷ κόμητι τῆς ἀνατολῆς, βέλεσι καὶ λίθοις ἀντιστάντες, πολλοὺς τῶν στασιαζόντων ἀνεῖλον. τὰ δὲ πραχθέντα ἀνηνέχθη τῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσε τιμωρηθῆναι πολλούς.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ μήνυσις κατεπέμφθη παρὰ Ερμογένους, ἕνεκεν τῆς συμβολῆς τοῦ πολέμου Ρωμαίων τε, καὶ Περσῶν. Στρατηγοὶ γὰρ Περσῶν καταδραμόντες μετὰ βοηθείας χιλιάδων ἕξ, ὡς ὀφείλοντες παραλαβεῖν Μαρτυρόπολιν. ἦσαν γὰρ σκηνώσαντες εἰς τὰ μέρη Αμίδης, παρὰ τῷ λεγομένῳ Νυμφίῳ ποταμῷ. ἀντικαταστάντες δὲ Ρωμαῖοι Πέρσαις, οὐκ ἠδυνήθησαν τρέψαι αὐτούς. Καὶ δευτέραν σύγκρουσιν συμβαλόντες, καὶ πρακτάτῳ φυγῆς χρησάμενοι Ρωμαῖοι, ἐδόκουν φεύγειν. Οἱ δὲ Πέρσαι καταδραμόντες, νομίσαντες αὐτοὺς διώκειν, ἔλυσαν τὰ ἑαυτῶν τάγματα· στραφέντες δὲ Ρωμαῖοι, ἔκοψαν ἐκ τῶν Περσῶν χιλιάδας δύο, χειρὶ λαβόντες καί τινας ἐξάρχους αὐτῶν αἰχμαλώτους, ἀφειλάμενοι ἐξ αὐτῶν καὶ βάνδα. Τῶν δὲ λοιπῶν ἐκφυγόντων ἐκπερᾶν τὸν Νυμφίον ποταμὸν, ἐν τοῖς ῥεύμασι τοῦ ποταμοῦ ἀπώλοντο διωκόμενοι· Ρωμαῖοι δὲ ὑπέστρεψαν εἰς Μαρτυρόπολιν. Ο δὲ δοὺξ Ρωμαίων, σὺν τοῖς κλήτορσιν, ἐξελθὼν, ἐσκύλευσε τὰ λείψανα τῶν Περσῶν, τοὺς ἐξάρχους αὐτῶν ἐν φρουρᾷ ἀποθέμενοι.

Εν

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ Δωρόθεος, ὁ τῆς Ἀρμενίας στρατηλάτης, ἔχων Ῥωμαϊκὴν χεῖρα πολεμικὴν, ὥρμησε κατὰ Περσῶν· καὶ περιγενόμενος, ἀπώλεσε Περσαρμενίους, καὶ Πέρσας, πικρῶς αὐτοῖς χρησάμενος. Παρέλαβε δὲ καὶ πολλὰ καστέλλια Περσικά· ἐν οἷς παρέλαβε καστέλλιον ὀχυρὸν, κείμενον ἐπάνω ὄρους, μίαν ὁδὸν ἔχον μονοπατίου, ὅθεν κατιόντες οἱ ἐκεῖσε ὑδρεύοντο ἐκ τοῦ παραῤῥέοντος ποταμοῦ. Οἱ δὲ πραγματευταὶ τῶν Περσῶν πάντα ὅσα ἐπεφέροντο ἐν τῇ πραγματείᾳ, ἐκεῖσε ἀπετίθουν, ὡς ἀσφαλοῦς τοῦ τόπου ὄντος. [1] Καὶ μηνυθὲν τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ, [2] παρεφόσσευσε τῷ κάστρῳ, φυλάττων τὴν ἄνοδον αὐτοῦ· καὶ λιμώξαντες οἱ ἔνδοθεν Πέρσαι ὅρκοις πισθέντες, παρέδωκαν. Καὶ καταπεμφθείσης μηνύσεως ὑπὸ Δωροθέου τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ, περὶ τῶν εὑρεθέντων ἐν τῷ καστελλίῳ, [3] ἐξέπεμψεν Ἀρσὴν κουβικουλάριον, ἐπὶ τῷ παραλαβεῖν τὰ ἀποκείμενα ἐν τῷ καστελλίῳ. Καὶ κατελθόντος Νάρσου, παρέδωκαν πάντα.

Eodem tempore Dorotheus, militum in Armenia Magister, bellica Romanorum manu instructus, Persas aggressus est: superiorque factus, Persarmenios, Persasque devictos pessime tractavit. Sed & Castella quoque Persarum plurima cepit: in quibus erat unum munitissimum; ad quod, in monte situm, ascensus patebat unicus, & singulari homini tantum pervius; per quem Castellani descendebant aquas de flumine præterfluente hausturi. Persarum quoque Mercatores, quicquid mercantes lucrifecerant sibi, id omne in hoc castello, tanquam in loco munitissimo, reposuerant. Quod ubi Dorotheo nunciatum est, castellum obsidione cinxit, ascensu illo angusto per custodes intercluso. Obsessi itaque Persæ mediis exhausti, salutis cautione sub juramenti fide illis concessa, castellum dederunt. Imperator autem Justinianus, à Dorotheo per literas certior factus de repertis in Castello thesauris, Narsetem Cubicularium, qui eos deportandos curaret, expedivit; cui advenienti quæcunque in Castello recondebantur tradita sunt omnia.

---

1. καὶ μηνυθὲν τῷ αὐτῷ Δωροθέῳ] Forte scribendum καὶ τούτου μηνυθέντος τῷ αὐτῷ Δ.

2. παρεφόσσευσε τῷ κάστρῳ] Scr. περιεφόσσευσε.

3. ἐξέπεμψεν Ἀρσὴν κουβικουλάριον] Ita habet Cod. MS. Forte tamen legendum, ἐξέπεμψε Ναρσῆν κ. Narses enim Eunuchus & cubicularius, καὶ τῶν βασιλικῶν χρημάτων ταμίας, & Quæstor Regius erat: teste Procopio, de Bell. Goth. lib. 2.

D d   Duces

Duces autem Persarum, quæ acciderant, Regi suo deferebant: qui numeroso exercitu emisso, Ducibus insuper imperavit, ne Persidem repeterent unquam, nisi Castellum illud prius recuperassent. Martyropolim itaque prope accedentes, locum appetebant: castelloque incubantes, quod poterant armis, aut cuniculis, experti sunt, scalas etiam fabricantes, muroque adhibentes. Quin demum quoque turrim excelsam, ex lignis fabricatam, excitabant: sed frustra hæc omnia; ex obsessis enim erat quidam, Mechanicæ etiam artis peritus, qui Persarum technis contra technas opponendo, turrim excelsiorem intus extruxerat. Interim vero, dum è turribus utrique suis se invicem impetebant, Persæ quidem foris, intus autem Romani; ex machina quadam emissa est columna, quæ adversam turrim funditus subvertens, ruina etiam Persarum quamplurimos oppressit. Cæteri igitur, ubi quod factum est vidissent, & viribus etiam ipsi fracti; audientes præterea Zittam, Romanorum Ducem, Castellanis suppetias advenire; recesserunt inde, metuentes sibi ne ab hostibus circumdarentur. De his autem certior factus Justinus Imperator, Legatis suis

Οἱ δὲ ἔξαρχοι Περσῶν ἀνήγαγον τὰ γινόμενα τῷ αὐτῶν βασιλεῖ· [1] καὶ ἐκπεμφθέντος πλήθος στρατοῦ Περσικοῦ, ἦλθον πλησίον Μαρτυρουπόλεως· ἦν γὰρ λαβόντες ἀπόκεισιν ὑπὸ τοῦ αὐτῶν βασιλέως, μὴ ὑποστρέψαι ἐν Περσίδι, ἕως οὗ τὸ αὐτὸ καστέλλιον ἀντιπαραλάβωσι. Καὶ ἐπιστάντες τῷ τόπῳ, παρεκάθισαν πολεμοῦντες, καὶ [2] κατορύσσαντες, κλίμακάς τε ποιοῦντες, καὶ τῷ τείχει ἐπικορθοῦντες. Ὕστερον δὲ πύργον ὑψηλὸν διὰ ξύλων μηχανησάμενοι, οὐδὲν ἠδυνήθησαν ὠφελῆσαι· ἦν γὰρ ἐκεῖσε φρασθεὶς ἀνὴρ σοφὸς, ὅστις ἀντιμηχανησάμενος ταῖς τῶν Περσῶν ἐπιβουλαῖς, ποιήσας ἔσωθεν ὑψηλότερον πύργον, καὶ τῶν Περσῶν ἐκ τοῦ πύργου ἔξωθεν μαχομένων, τῶν δὲ Ῥωμαίων ἔσωθεν ἐκ τοῦ πύργου ἀντιμαχομένων, κίων ἀπελύθη ὑπὸ μηχανήματος, καὶ πάντα κατέστρεψεν ἕως ἐδάφους, καὶ Πέρσας δὲ πολλοὺς συναπώλεσεν. Ὡς οὖν εἶδον τὸ γεγονὸς οἱ λοιποὶ Πέρσαι, φθειρόμενοι, καὶ ἀκηκοότες, ὡς Ζίττα στρατηλάτου Ῥωμαίων κατερχομένου πρὸς βοήθειαν τῶν ὄντων ἐν τῷ καστελλίῳ, ἀνεχώρησαν οἱ αὐτοὶ Πέρσαι, φοβούμενοι μήπως καὶ κυκλωθῶσιν. Ἀκούσας δὲ ταῦτα ὁ βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς, διεκώλυσε

1. καὶ ἐκπεμφθέντος πλῆθος στρατοῦ] Leg. πλήθους.

2. κατορύσσαντες] Scr. κατορύσσοντες.

τὰς ἑαυτοῦ πρεσβευτὰς τοῦ εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι, ἄχρι δευτέρας αὐτοῦ μηνύσεως· [1] ἀλλ' ἔμειναν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ, σὺν τοῖς δώροις.

Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς κατέπεμψεν ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι νόμους, ἕνεκεν τῶν δικαζομένων, περὶ τῶν παρεχομένων δαπανημάτων ἐν ταῖς διαγνώσεσιν. Ὁμοίως δὲ καὶ [2] περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλλων, θεσπίσας μηδένα τολμᾷν λαμβάνειν περαιτέρω τῆς παρ' αὐτοῦ τυπωθείσης ποσότητος· ἐν δὲ τῇ Ἀντιοχέων πόλει, ἐν πίτλοις σανίδων ἐπεγράφη δι' Ἑλληνικῶν γραμμάτων. Ἐν [3] τ' αὐτῷ δὲ καὶ τὸ θέατρον τῆς πόλεως ἐχρημάτισε.

Τῇ δὲ ὀγδόῃ τοῦ Σεπτεμβρίου μηνὸς, ὁ βασιλεὺς Περσῶν Κωάδης, ἀκηκοὼς τὰ συμβάντα Πέρσαις κακὰ ὑπὸ Ῥωμαίων, καὶ αἰφνίδιον παρεθεὶς τὰ δεξιὰ μέρη· καὶ ἀγαγὼν τὸν δεύτερον αὐτοῦ υἱὸν, Χοσδρόην, ἀνηγόρευσε βασιλέα, ἐπιθεὶς αὐτῷ στέφανον τῇ κορυφῇ· καὶ ἀρρωστήσας ἡμέρας πέντε ὁ τῶν Περσῶν βασιλεὺς Κωάδης, τελευτᾷ, ὢν ἐνιαυτῶν πβ, καὶ μηνῶν τριῶν· ἐβασίλευσε δὲ ἔτη μγ', καὶ μῆνας δύο.

Ὅτε δὲ ἀνηγορεύθη βασιλεὺς

edixit, ne ante in Persidem proficiscerentur, quam secundo hoc illis innueret ipse; sed cum muneribus suis intra fines Romanos sese continerent.

Idem imperator, in gratiam eorum qui in jus vocati sunt, leges quæ sumptibus in dijudicationes litium faciendis, modum præscriberent, singulas Imperii per urbes emisit. Consimiliter quoque de sportulis solvendis Edicto cavit, ne quis ultra dimensum suum, legibus sibi præfinitum, sumere auderet. Edictum vero hoc Antiocheni, Græcis inscriptum literis, in Tabularum titulos relatum habuerunt. Eodem etiam tempore urbis Theatro nomen impositum est.

Mensis autem Septembris VIII Coades, Persarum Rex, quæ Persis suis à Romanis obvenerant, cladibus auditis, de repente Paralysi dextra corporis parte correptus est. Convocato itaque ad se Chosroë, filio suo secundo genito, diademateque capiti ejus imposito, Regem eum renunciavit. Quinto autem post die quam decubuerat Coades, Persarum Rex, diem suum obiit, cum vixisset annos XXCII, & menses III, regnasset vero annos XLIII, mensesque II.

Chosroës vero Persarum Rex

1. ἀλλ' ἔμειναν εἰς τὰ Ῥωμαϊκὰ] Forte scribendum, ἀλλὰ μένειν.

2. περὶ τῶν παρεχομένων σπορτούλλων] De *Sportulis* Romanorum non est quod hic aliquod dicamus. Auctoris nostri *Sportulæ* erant Præmium à Clientibus Advocatis suis dari solitum.

3. τ' αὐτῷ δὲ καὶ τὸ θέατρον &c.] Quid hæc sibi volunt hoc in loco, non video.

factus

factus, Romanorum Legatos per Magistrianum Persam monet, uti in Persidem venirent; de pace Romanos inter Persasque ineunda agendi causa. Legati vero Romani; quorum id arbitrii non erat, pro libitu suo Persidem petere, Persarum Regi renunciantes, mandatum Imperatoris causati sunt. Quod Persarum Rex ubi resciverat, Imperatorem Justinianum per literas, quas Magistro Hermogeni deferendas tradidit, amicitiæ plenas, adhortabatur, Legatis suis impedimento ne esset, quominus in Persidem venirent, pacis fœdera percussuri. Quibus literis acceptis, Imperator Persarum Regi rescripsit, hunc in modum. "Legatos "Nostros ad te venire non "permittimus: nec enim Per-"sarum regem Te agnosci-"mus.

Per id tempus Persarum Rex Manichæis, per Imperium ejus degentibus, Hæresim suam indulgebat: quod non ferentes in eo Magi, cum Proceribus regni consilium inierunt, Regem imperio suo deturbandi, fratremque in locum ejus sufficiendi: Hoc ubi intellexisset Persarum Rex, fratri suo caput amputavit; & Magis etiam, quique sceleris conscii fuerunt Proceribus neci traditis, inducias per tres menses Imperatori Romano per literas ultro concessit. Imperator vero Magistro rescribens, jussit, obsidibus invicem

Περσῶν Χοσδρόης, ἐδήλωσε τοῖς πρεσβευταῖς Ῥωμαίων, διὰ Περσοῦ μαγιστριανοῦ, εἰσελθεῖν ἐν τοῖς Περσικοῖς, καὶ ποιῆσαι εἰρήνης πάκτα μεταξὺ Ῥωμαίων τε καὶ Περσῶν· τῶν δὲ πρεσβευτῶν Ῥωμαίων μὴ ἀνασχεθέντων εἰσελθεῖν εἰς τὰ Περσικὰ, δίχα κελεύσεως βασιλικῆς, ἀπολογούμενοι· Οὐ τολμῶμεν τὰ πρὸς ὑμᾶς καταφθάσαι. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ Περσῶν βασιλεὺς, γράψας ἐπιστολὴν, ἔπεμψε πρὸς τὸν βασιλέα Ἰουστινιανὸν, αἰτῶν ἐπιτραπῆσαι τοὺς πρεσβευτὰς Ῥωμαίων εἰσελθεῖν ἐν Περσίδι, καὶ πάκτα ποιῆσαι. Καὶ γράψας φιλικὴν ἐπιστολὴν ὁ βασιλεὺς Περσῶν, ἀπέστειλε διὰ Ἑρμογένους μαγίστρου· ἥντινα μηνύσιν δεξάμενος ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, ἀντέγραψεν. "Ἡμεῖς οὐκ ἐπιτρέπομεν "τοῖς ἡμετέροις πρεσβευταῖς πρὸς "ὑμᾶς καταλαβεῖν, οὔτε γὰρ ἐπιστά-"μεθά σε βασιλέα Περσῶν.

Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ ὁ βασιλεὺς Περσῶν τοὺς ὄντας ὑπὸ τὴν αὐτοῦ πολιτείαν Μανιχαίους ἐκέλευσε θρησκεύειν, ὡς βούλονται. Οἱ δὲ μάγοι Περσῶν, λυπηθέντες ἐπὶ τῷ συμβάντι, βουλευσάμενοι μετὰ τῶν συγκλητικῶν, ἠβουλήθησαν ἐκβαλεῖν αὐτὸν τῆς βασιλείας, καὶ ποιῆσαι ἀντ' αὐτοῦ τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ βασιλεὺς Περσῶν, τὸν μὲν ἀδελφὸν αὐτοῦ ἀπεκεφάλισε· συγκλητικοὺς δὲ, καὶ μάγους φονεύσας, γράφει τῷ βασιλεῖ Ῥωμαίων ἐπιστολὴν, παρέχων τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν πολέμου. Καὶ ἀντέγραψεν ὁ Ῥωμαίων βασιλεὺς τῷ

μαγίστρῳ

μαγίστρῳ, τοῦ δέξασθαι τὴν τῶν τριῶν μηνῶν ἔνδοσιν, καὶ δοῦναι ὁμήρους, καὶ λαβεῖν ἀπὸ Περσῶν, κελεύσας Στρατηγίῳ, καὶ Ῥουφίνῳ, τοῖς πρεσβευταῖς, ἀνελθεῖν ἐν Βυζαντίῳ.

Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ [1] Οὖννοι Σάβηρες, περάσαντες διὰ τῶν Κασπίων πυλῶν, ἀνεφάνησαν ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς μέρεσι, πραιδεύοντες ἐπὶ τὴν Ἀρμενίων χώραν· καὶ ἁπλώσαντες ἑαυτοὺς, κατέχον ἕως τῆς Εὐφρατησίας, καὶ τῆς δευτέρας Κιλικίας, [2] καὶ τῶν Κηρυστικῶν. Καὶ γνοὺς τοῦτο ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων, μεταστειλάμενος τὸν πατρίκιον Ῥουφῖνον, ἐκέλευσεν αὐτῷ ἐξελθεῖν ἐπὶ τὰ ἀνατολικὰ μέρη, καὶ μαθεῖν εἰ ἀπὸ τοῦ βασιλέως Περσῶν ἦλθον κατὰ Ῥωμαίων. Καὶ ἐξελθὼν Ῥουφῖνος, καὶ μηνύσας τῷ βασιλεῖ Περσῶν, εὗρεν ὅτι οὐ κατὰ γνώμην τοῦ βασιλέως Περσῶν οἱ αὐτοὶ Οὖννοι παρῆλθον· καὶ γράψας Δωροθέῳ, τῷ στρατηλάτῃ Ἀρμενίας, ὁπλίσασθαι κατὰ τῶν αὐτῶν Οὔννων· καὶ ἀκούσαντες οἱ Οὖννοι, λαβόντες τὴν πραῖδαν πᾶσαν, ὑπέστρεψαν δι' ὧν ἐπανῆλθον τόπων. Καὶ καταδιώξας αὐτοὺς ὁ στρατηλάτης Δωρόθεος, ἀφείλατο παρ' αὐτῶν οὐκ ὀλίγην πραῖδαν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ τῆς δεκάτης ἰνδικτιῶνος, συνέβη ὑπό τινων ἀλαστόρων δαιμόνων πρόφασιν γενέσθαι ταραχῆς ἐν Βυζαντίῳ Εὐδαίμονος ἐπάρχου πόλεως ὄντος,

datis acceptiſque, trium menſium inducias acciperent. Quin Legatos quoque, ſtrategium, & Rufinum, Byzantium revocavit.

Iiſdem temporibus Hunni Sabiri, portis Caſpiis trajectis, in ditiones Romanas irruperunt, regiones undique, Armeniam uſque deprædantes. Quin & longe lateque excurrentes, per Euphrateſiam quoque, Ciliciam ſecundam, & Cyrreſticam graſſati ſunt. Quo audito, Imperator Romanus Rufinum Patricium in Orientem expedivit exploratum, an à Perſarum rege adverſus Romanos miſſi fuerant, necne. Profectus itaque Rufinus, cumque Perſarum rege per literas de his agens; omnino hujus præter conſilium adveniſſe Hunnos, compertum habuit. Protinus igitur Dorotheo, militum in Armenia Magiſtro, per literas innuit, Hunnos aggrederetur: quod Hunni ubi intellexiſſent; abducta ſecum præda omni, per quam ingreſſi ſunt, eadem via revertuntur. Cæterum inſecutus eos Dorotheus Magiſter Militum, detractum illis prædæ non minimum reportavit.

Contigit autem per id tempus, Indict. X, tumultum Conſtantinopoli (perniciosis neſcio quibus dæmoniis eum promoventibus,) concitari. Eudæ-

1. Οὖννοι Σάβηρες] Σάβειροι Procopio, Agathiæ, aliis vocantur.

2. καὶ τῶν Κηρυστικῶν] Scribend. Κυῤῥεστικῶν, uti ſupra monuimus ad lib. 13.

mon

mon enim, urbis Præfectus, Factionis utriusque seditiosos quosdam incarceratos habuit; multisque examini subjectis, septem præcipue eorum cædium patratarum rei deprensi sunt. E quibus quatuor capite plecti, tres vero patibulo affigi decrevit. Per urbem itaque omnem ubi in pompa circumducti fuissent, sinu trajecto, in ulteriore ripa morti traduntur. Quorum qui suspendio adjudicati sunt duo, effractis patibulis, in terram delapsi sunt: Ex quibus unus Venetæ, alter Prasinæ fuerat Factionis. Quo viso, circumfusa turba Imperatori protinus omnia fausta precari. Exeuntes autem, qui de his acceperant, prope S. Cononem degentes Monachi, eorum qui patibulo destinati sunt duos vivos adhuc, humi jacentes invenerunt. Hos Monachi, ad mare inde deductos, navigioque impositos, S. Laurentii ad Asylum deportarunt. Certior autem de his factus Præfectus, armatam eo manum expedivit quæ sontes ibi arcte custodiret. Tertio autem post die Certamina Equestria, *Iduum* vocata, celebrata sunt. *Idus* autem dictæ sunt, eo quod ad

καὶ ἔχοντος ἀτάκτους ἐν φρουρᾷ ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, καὶ ἐξετάσαντος διάφορα πρόσωπα, εὗρεν ἐξ αὐτῶν ὀνόματα ἑπτὰ αἰτίους φόνων· καὶ ψηφισάμενος τῶν μὲν τεσσάρων καρατόμησιν, τῶν δὲ τριῶν ἀνασκολοπισμόν. [1] Καὶ περιβωμισθέντων αὐτῶν ἀνὰ πᾶσαν τὴν πόλιν, καὶ περασάντων αὐτῶν, καὶ τῶν μὲν κρεμασθέντων ἐξέπεσαν δύο, τῶν ξύλων ῥαγέντων, ἑνὸς μὲν Βενέτου, καὶ ἑτέρου Πρασίνου. Καὶ ἑωρακὼς ὁ περιεστὼς λαὸς τὸ συμβὰν, ἐφημήσαν τὸν βασιλέα· Ἀκηκοότες δὲ οἱ πλησίον τοῦ ἁγίου Κόνωνος μοναχοὶ, καὶ ἐξελθόντες εὗρον ἐκ τῶν κρεμασθέντων δύο ζῶντας, κειμένους εἰς τὸ ἔδαφος. Καὶ καταγαγόντες αὐτοὺς πλησίον θαλάσσης, καὶ ἐμβαλόντες ἐν πλοίῳ, ἔπεμψαν αὐτοὺς ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ, [2] ἐν ἀδύλοις τόποις. Καὶ γνοὺς ταῦτα ὁ τῆς πόλεως ἔπαρχος, πέμψας στρατιωτικὴν βοήθειαν, ἐφύλαττεν αὐτοὺς, ἐκεῖσε ὄντας. Καὶ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἤχθη τὸ Ἱπποδρόμιον τὸ ὀνομαζόμενον τῶν εἰδῶν. ([3] εἰδοὶ δὲ ὀνομάζονται, διότι πάντας τοὺς προκόπτοντας ἐν ταῖς στρατείαις ὁ βασιλεὺς Ῥωμαίων ἐν ἀεισοδεί-

1. καὶ περιβωμισθέντων αὐτῶν] Scr. περιπομπευθέντων uti de hoc vocabulo supra monuimus.

2. ἐν ἀδύλοις τόποις] Scribend. ἀσύλοις.

3. Εἰδοὶ δὲ ὀνομάζονται, διότι &c.] Quam suaviter hic ineptit Auctor. Quin & Socios hac in re habet Jo. Tzetzem Græculum illum nugacissimum simul & confidentissimum (uti recte monet doctiss. If. Casaubonus) & Balsamonem etiam. Certe mira est Latinarum rerum imperitia, qua Scriptores Græci, præsertim recentiores laborarunt; uti cuiquam observare obvium est.

πνοις τρέφει ἐν τῷ αὐτοῦ παλατίῳ, χαριζόμενος ἑκάστῳ [1] τὰ τοῦ πριμικηράτου.) Τοῦ δὲ Ἱπποδρομίου ἀγομένου, [2] τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἰαννουαρίου μηνὸς, τὰ ἀμφότερα μέρη παρεκάλουν τὸν βασιλέα φιλανθρωπευθῆναι. Ἐπέμενον δὲ κράζοντες, ἕως τοῦ εἰκοστοῦ δευτέρου βαΐου, καὶ ἀποκρίσεως οὐκ ἠξιώθησαν. Τοῦ δὲ διαβόλου ἐμβαλόντος αὐτοῖς λογισμὸν πονηρὸν, ἔκραζον πρὸς ἀλλήλους· Φιλανθρώπων Πρασίνων καὶ Βενέτων πολλὰ τὰ ἔτη. Καὶ τοῦ Ἱππικοῦ ἀπολύσαντες, κατῆλθον τὰ πλήθη φιλιάσαντα, δεδωκότες ἑαυτοῖς μανδάτα, [3] ἐκ τοῦ λέγειν, Νίκα, διὰ τὸ μὴ ἀναμιγῆναι αὐτοῖς στρατιώτας, ἢ ἐξκουβίτορας· καὶ οὕτως εἰσέλαυνον. Βραδείας δὲ γενομένης ὥρας, ἦλθον ἐν τῷ πραιτωρίῳ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως, αἰτοῦντες ἀπόκρισιν περὶ τῶν προσφύγων, τῶν ὄντων ἐν τῷ ἁγίῳ Λαυρεντίῳ. Καὶ μὴ τυχόντες ἀποκρίσεως, ὑφῆψαν πῦρ ἐν τῷ αὐτῷ πραιτωρίῳ· ἐκαύθη δὲ τὸ πραιτώριον, καὶ [4] ἡ χαλκὴ τοῦ παλατίου, ἕως τῶν σχολῶν, καὶ ἡ μεγάλη ἐκ-

ſupremum in Militia ſua gradum provectos quoſcunque, Imperator Romanus in Palatio conviviis excipit, *Primicerii* etiam dignitate ſingulis conceſſâ. Januarii autem XIII, inter Circenſia, utraque Factio Imperatorem propitius ut eſſet, obteſtata eſt. Exclamantes autem perſtiterunt, adusque XXII Certamen finitum; nec reſponſione interim digni habiti ſunt. Verum diabolo ſceleſtos animorum impetus illis ſuggerente, ſibi ipſis acclamabant invicem: "Praſinorum & Venetorum Miſericordium plurimi ſint anni. Finitis autem Circenſibus, conſpiratione invicem facta, deſcendunt turbæ; voceque, *Vince*, pro teſſera data, ne quis forte Militum, aut excubitorum de illis immiſceret, per urbem in hunc modum diſcurſitarunt. Cumque jam ſerum diei eſſet; in præfecti urbis Prætorium irruentes, eum de Profugis ad S. Laurentium poſtulant. Sed Reſponſum ab eo nullum ferentes, Prætorio flammas injici-

1. τὰ τοῦ πριμικηράτου] Πριμικήριος dictus eſt, cujuſque ordinis primus, cujus ſcilicet nomen loco primo in tabulis ceratis ſcriptum erat. Inde πριμικηράτος apud Noſtrum, *Primiceratus*, ſive Primatus. Uti ſupra notavimus ad lib. 14.

2. τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ Ἰαννουαρίου] Scr. τρισκαιδεκάτῃ.

3. ἐκ τοῦ λέγειν, Νίκα.] De victoriatorum ſeditione hac, quæ ἡ τοῦ NIKA στάσις vocata eſt, à vocabulo ſcilicet hoc à ſeditioſis, pro teſſera, ſibi invicem dato, abunde Procopius, de Bell. Perſ. lib. 1. & ex eo Evagrius, lib. 4. cap. 13.

4. καὶ ἡ χαλκὴ τοῦ παλατίου] Chalca hæc Regiæ veſtibulum erat; ſic dictum, quod tegulis æreis & inauratis tectum erat. Hujus deſcriptionem accuratam habes apud Procop. de Juſtin. Ædif. lib. 1.

ciunt

ciunt quod una cum Chalca Scholas adusque, magna insuper Ecclesia, porticuque publica conflagravit, seditiosis adhuc sursum omnia ac deorsum ferentibus. Luce autem sequente Imperator Circensia agi jussit; proque more suspenso Velo, seditiosis interim Hippodromi Gradibus ignem injicientibus, Porticus publica, usque ad Zeuxippum, in cineres versa est. Exclamavit autem turba adversus Joannem Cappadocem, Tribonianum, Quæstorem, Præfectumq; urbis Eudæmonem. Quod ubi audissent, qui jussu Imperatoris cum armata manu ad tumultuantem populum coercendum egressi fuerant, Mundus, Constantiolus, & Basilides, rem Imperatori detulerunt. Itaque e vestigio Joannes, Tribonianus, & Eudæmon, dignitatibus quisque suis abdicati sunt. Egressus autem Belisarius, Gothica manu stipatus, seditiosos adortus est, plurimis eorum occisis. Sed in furorem acta plebs, ædificiis passim ignes injiciebat; nonnullis etiam per fas & nefas interfectis. Die autem XVIII, ejusdem mensis, Imperator ingressus est, Sacrosanctum manu sua gestans Evangelii Codicem: popellumque, qui hoc rescierat, concursitantem, di-

κλησία, καὶ ὁ δημόσιος ἔμβολος· καὶ ἐπέμεινεν ὁ δῆμος εἰσελαύνων ἀτάκτως. Καὶ περίας γινομένης, τοῦ βασιλέως κελεύσαντος ἀχθῆναι Ἱπποδρόμιον, καὶ κρεμασθέντος τοῦ ἐξ ἔθους βήλου, ὑφῆψαν πάλιν οἱ αὐτοὶ δημόται ἐν τῇ διαβάθρᾳ τοῦ Ἱππικοῦ· καὶ ἐκαύθη μέρος καὶ τοῦ δημοσίου ἐμβόλου, ἕως τοῦ Ζευξίππου. Καὶ ἐξελθόντες οἱ περὶ Μοῦνδον καὶ Κωνσταντίολον, καὶ Βασιλίδην, μετὰ βοηθείας, κατὰ κέλευσιν τοῦ βασιλέως, βουλόμενοι κατασιγῆσαι τὰ στασιάζοντα πλήθη. κατέκραζε γὰρ τὸ πλῆθος Ἰωάννου, τοῦ ἐπίκλην Καππάδοκος, καὶ Τριβουνιανοῦ τοῦ Κοιαίστωρος, καὶ τοῦ ἐπάρχου τῆς πόλεως Εὐδαίμονος. Καὶ ταῦτα παρ' αὐτῶν ἀκηκοότες οἱ ἐκπεμφθέντες συγκλητικοὶ, ἀνήγαγον τῷ βασιλεῖ· καὶ εὐθέως διεδέχθησαν τῆς ἀρχῆς ὅ, τε Ἰωάννης, καὶ Τριβουνιανὸς, καὶ Εὐδαίμων. Καὶ ἐξελθόντος Βελισαρίου μετὰ πλήθους Γοτθικοῦ, καὶ συμβολῆς γινομένης, πολλοὶ ἐκ τῶν δημοτῶν κατεσφάγησαν. Θυμωθὲν δὲ τὸ πλῆθος, καὶ ἐν ἄλλοις τόποις ἔβαλον πῦρ, καὶ τινας ἀτάκτως ἐφόνευον. Τῇ δὲ ὀκτωκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἀνῆλθεν ὁ βασιλεὺς ἐν τῷ Ἱππικῷ, [1] βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον· καὶ μαθόντες οἱ ὄχλοι, ἀνῆλθον, καὶ προσεφώνησεν αὐτοῖς μεθ' ὅρκων μανδάτα· καὶ πολλοὶ μὲν τοῦ δήμου ἔκραζον αὐ-

1. βαστάζων τὸ ἅγιον μεγαλεῖον] Ita etiam pag. ultima habemus Εὐτυχίου τοῦ πατριάρχου κατέχοντος τὸ ἅγιον μεγαλεῖον. Quod Noster μεγαλεῖον, Chr. Al. Auctor vocat τὸ ἅγιον Εὐαγγέλιον, Sacrosanctum Evangelii Codicem.

τὸν

τὸν βασιλέα· ἕτεροι δὲ ἐστασίαζον, κράζοντες Ὑπάτιον. Καὶ λαβόντες οἱ δῆμοι τὸν αὐτὸν Ὑπάτιον, ἀπήγαγον αὐτὸν ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου· καὶ στήσαντες αὐτὸν ἐν ὕψει, εἰς τοὺς βαθμοὺς, καὶ ἀφελόμενοι ἐκ τοῦ παλατίου σίγνα, καὶ μανιάκιον χρυσοῦν, περιέθηκαν αὐτῷ ἐν τῇ κεφαλῇ. Καὶ λαβόντες αὐτὸν, ἀπήγαγον ἐν τῷ Ἱππικῷ, βουλόμενοι ἀναγάγαι αὐτὸν ἐν τῷ βασιλικῷ καθίσματι. ἔσπευδε γὰρ τὸ πλῆθος φορεσίαν βασιλικὴν ἐκβάλαι αὐτῷ ἐκ τοῦ παλατίου· (ἦν γὰρ μαθὼν ὁ Ὑπάτιος, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἀνεχώρησε·) καὶ καθεσθεὶς ἐν τῷ καθίσματι, μετὰ θράσους ἐτυράννει.

Ἀνελθόντων δὲ διὰ τοῦ καθίσματος ὄπισθεν Μούνδου καὶ Κωνσταντιόλου, καὶ Βελισαρίου, καὶ ἄλλων συγκλητικῶν, καὶ βοηθείας ἐνόπλου, λαθραίως ἐξελθὼν Ναρσῆς, κουβικουλάριος, καὶ σπαθάριος, ὑπέκλεψέ τινας τοῦ Βενέτου μέρους, δοὺς αὐτοῖς χρήματα. Καὶ στασιάσαντές τινες ἐκ τοῦ πλήθους ἔκραζον, Ἰουστινιανὸν βασιλέα τῇ πόλει· διχονοήσαν δὲ τὸ πλῆθος, ὥρμησε κατ' ἀλλήλων. Τῶν δὲ στρατηλατῶν εἰσελθόντων μετὰ βοηθείας ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν εἰσόδων ἤρξαντο κόπτειν τὰ πλήθη· καὶ ἄλλοι μὲν ἐτόξευον, ἕτεροι δὲ κατέσφαζον. Κρυφῇ δὲ ἐξελθὼν Βελισάριος, τὸν μὲν Ὑπάτιον, καὶ Πομπήϊον, χειρὶ συνελάβετο, καὶ εἰσήγαγεν αὐτοὺς τῷ βασιλεῖ Ἰουστινιανῷ. Καὶ προσέπεσον ὑπὸ τοὺς πόδας

ctis, & fide ſua interpoſita, demulcere ſtudebat. Magna itaque turbæ pars ipſum dicebant Imperatorem: tumultuantes autem alii, Hypatium poſcebant: quem etiam arreptum, in Conſtantini Forum deduxerunt: ſublimeque in Gradibus locatum, Inſignibus Imperatoriis, ex Palatio ablatis, torqueque aureo ipſum ornarunt. Sed etiam, ornatu indutum Imperatorio, quem ex Palatio maturantes exportaverant, in Circum deduxerunt, ſede eum Imperatoria collocaturi. Hypatius itaque qui receſſiſſe Imperatorem reſcierat, throno ejus occupato, Imperium fidenter ſuſcepit.

Cæterum Mundus, Conſtantiolus, & Beliſarius, quique Procerum alii cum armata manu in procinctu ſtabant, clam Circum ingreſſi, ſedis Imperatoriæ à parte poſteriore delituerunt: cum interim Narſes Cubicularius, & Spatharius, Venetæ Factionis nonnullos Imperatoris in partes pecuniarum interventu perduxerat. Nonnulli itaque ſeditioſorum exclamantes, Juſtianum urbi reddi Imperatorem depoſcebant. Diviſa itaque turba ſe invicem impetebat. Militum vero Magiſtri cum ſatellitio interim ſuo armato Circum intrantes, ad utrumque ejus ingreſſum turbam excindere cœperunt, hos gladiis, illos ſpiculis petentes Beliſarius autem clam egreſſus, Hypatium, Pompeiumque prehenſos ad Imperatorem Juſtinianum

num perduxit: cui ad pedes procidentes, factique excusationem aggredientes: "Tandem, inquiunt, Domine, "Imperii tui hostes, nec nullo "adeo labore in Theatrum "coëgimus. Quibus Imperator: Bene fecistis, inquit, "sed si eos dictis vestris audientes habuistis, quare non hoc "fecistis prius quam urbs tota flammis absumeretur? Tum vero Spatharii, Imperatore jubente, Hypatium, & Pompeium in carcerem cogebant: ubi postridie interfecti sunt, cadaveraque eorum in mare deturbata. Ceciderunt autem in circo hoc tempore XXXV. circiter hominum Millia. Porro Imperator suam de seditiosis victoriam Tyrannorumque occisionem, per Imperium universum notam fecit. Quin & vastata ignibus ædificia de integro excitare occæpit: Horreo etiam, & aquarum Cisternis prope palatium extructis; ut, ubi res postularet, repositoria hæc haberet.

Eodem tempore Rufinus, mandatis Imperatoriis acceptis, Persidem profectus est, Pacem cum Persis ineundi causa.

Eodem etiam tempore Indorum Legatus cum muneri-

τοῦ αὐτοῦ βασιλέως ἀπολογούμενοι καὶ λέγοντες. « Δέσποτα, πολὺς ἡμῖν « κόπος ἐγένετο, ὥστε συναγάγαι « τοὺς ἐχθροὺς τοῦ κράτους ὑμῶν ἐν « τῷ Ἱπποδρομίῳ. Καὶ ἀποκριθεὶς « πρὸς αὐτοὺς ὁ βασιλεύς· εἰ Καλῶς μὲν πεποιήκατε· [1] εἰ δὲ ἐπείθεντο ὑμῖν προσςατοῦσι, διὰ τί « μὴ [2] τοῦτο ἐποιήκατε, πρὸ τοῦ « καυθῆναι πᾶσαν τὴν πόλιν; Καὶ ἐπιτραπέντες οἱ σπαθάριοι ὑπὸ τοῦ βασιλέως παρέλαβον, καὶ ἀπέκλεισαν Ὑπάτιον, καὶ Πομπήϊον. Οἱ δὲ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ σφαγέντες ἦσαν χιλιάδες τριάκοντα πέντε, μικρῷ πλέον, ἢ ἔλασσον. Καὶ τῇ ἐπαύριον ἐσφάγησαν Ὑπάτιος, καὶ Πομπήϊος, καὶ ἐῤῥίφησαν τὰ λείψανα αὐτῶν ἐν θαλάσσῃ. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἐσήμανε τὴν ἑαυτοῦ νίκην ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, καὶ τὴν ἀναίρεσιν τῶν τυράννων, ἐπιβαλλόμενος [3] κτίζειν τοὺς καυθέντας τόπους. Ἔκτισε δὲ, πλησίον τοῦ παλατίου, καὶ ὡρεῖον, καὶ κιστέρνας ὑδάτων· διὰ τὸ ἐν περιστάσεσιν ἔχειν ἀπόθετα.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἐξῆλθε Ῥουφῖνος ἐν τοῖς Περσικοῖς μέρεσι, μετὰ θείων ὑπομνηστικῶν, τοῦ ποιῆσαι μετὰ Περσῶν πάκτα εἰρήνης.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ πρεσβευτὴς Ἰνδῶν, μετὰ δώρων, κατε-

1. εἰ δὲ ἐπείθεντο ὑμῖν] Scr. ἐπείθοντο
2. τοῦτο ἐποιήκατε] Scr. ἐποιήσατε.]
3. κτίζειν τοὺς καυθέντας τόπους] Scr. καυθέντας.

πέμφθη

σπέμφθη ἐν Κωνσταντινυπόλει. Καὶ αὐτῷ τῷ χρόνῳ Ιωάννης ὁ Καππαδόξ ἐγένετο ἔπαρχος πραιτωρίων.

Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ χρόνῳ ἐγένετο δρόμος ἀςέρων πολὺς, ἀπὸ ἑσπέρας ἕως αὔγης· ὥςε πάντας ἐκπλήττεσθαι, καὶ λέγειν, ὅτι· Οὐδέποτε οἴδαμεν τοιοῦτόν τι γεγονός.

Εν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ὑπέςρεψαν ἐκ τῶν Περσικῶν Ερμογένης, καὶ Ρουφῖνος, ἐπιφερόμενοι μεθ' ἑαυτῶν καὶ πάκτα εἰρήνης [1] τῶν δύο πολιτειῶν, Ρωμαίων τε, καὶ Περσῶν, τῶν δύο πολιτειῶν, ἄχρι τῆς τῶν ἀμφοτέρων ζωῆς ἀναδοθέντων μέν. Πέρσαις [2] τὸ μέρος τῶν φαραγγίων, μετὰ πάντων τῶν αἰχμαλώτων· Ρωμαίοις δὲ, τὰ κάςρα τὰ παραληφθέντα ὑπὸ Περσῶν, σὺν τοῖς παραληφθεῖσι· Συνθεμένων τῶν δύο βασιλέων, καὶ ὀνομασάντων, ἐν τοῖς πάκτοις, ἑαυτοὺς ἀδελφοὺς εἶναι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος· καὶ ἵνα εἴ τις δεηθῇ ἑαυτῶν ἢ χρημάτων, ἢ σωμάτων εἰς συμμαχίαν, ἀφιλονείκως παράσχωσι. Καὶ τούτων προβάντων,

bus Conſtantinopolim miſſus eſt; quo tempore etiam Joannes Cappadox Prætorio Præfectus factus eſt.

Eodem tempore ſtellarum diſcurſus, à veſpera ad auroram uſque, horrendi apparuerunt; quos qui conſpexerunt, attoniti omnes, nil tale antea unquam vidiſſe ſe, affirmarunt.

Eodem tempore Hermogenes, & Rufinus, ex Perſide reduces, pacis conditiones inter Romanam Perſicamque Reſp. initas, durante etiam Regum ipſorum vita obſervandas, retulerunt. Pactum autem eſt, uti Perſis Pharangiorum pars, cum captivis omnibus, Romanis autem caſtella ſua à Perſis occupata cum caſtellanis redderentur. Quinetiam Reges, pro vetuſto more, Fratres ſe invicem in Pactis appellabant: æque inſuper in ſe utriſque recipientibus, ſicubi Copiis ad bellum, vel pecuniis alterutri opus fuerit, ultro ei ſuppeditaturum alterum. Hiſce autem expeditis, receſſerunt à

1. τῶν δύο πολιτειῶν, &c. ἄχρι] Locus iſte manifeſto mutilus eſt: Forte ſcripſit Auctor, τῶν δύο βασιλέων τὰ πάκτα ἐμβεβαιωσάντων, ἄχρι &c. aut quid tale.

2. τὸ μέρος τῶν Φαραγγίων] Φαράγγιον erat locus præruptus, Perſarmeniæ Montibus conterminus, ubi aurifodinæ erant, cæterum Perſis ſubditus, quibus etiam pace hac inita à Romanis reſtitutus eſt, teſte Procopio de Reb. Perſ. lib. 1. Τότε καὶ Περσῶν χωρίοις ἐν Περσαρμενίοις Ρωμαῖοι εἶχον, φρούριόν τε τὸ Βῶλον, καὶ τὸ Φαράγγιον καλούμενον, ὅθεν δὴ τὸν χρυσὸν Πέρσαι ὀρύσσοντες βασιλεῖ ἔφερον. Et paulo infra: οὕτω τοίνυν τήν τε ἀπέραντον καλουμένην εἰρήνην ἐσπείσαντο, ἔκτον ἤδη ἔτος τὴν βασιλείαν Ιουστινιανοῦ ἔχοντος· καὶ Ρωμαῖοι μὲν τότε Φαράγγιον, καὶ Βῶλον τὸ Φρούριον, σὺν τοῖς χρήμασι Πέρσαις ἔδοσαν· Πέρσαι δὲ Ρωμαίοις τὰ Λαζικῆς φρούρια, &c.

se invicem utriusque Imperii exercitus, totis jam XXXI. annis belli hujus exhaustis, inde ab Anastasii temporibus, quo regnante, uti supra dictum, Coades rex Persarum res Romanas adoriri cœperit; capta interim à Persis, & Romanis iterum restituta, Amida; Saracenis etiam hic illic per Imperium subinde grassantibus.

Eodem tempore nocte intempesta, adeo intremuit Byzantium, ut universa civitas Constantini Forum concurreret, supplicationibus & Vigiliis noctem ibidem terentes.

Iisdem temporibus Justinianus Imperator Constitutiones sacras, ubique per Imperium emisit, Titulum hunc ferentes. *Edictum De Orthodoxa Fide, adversus impia Hæreticorum Dogmata.* Quod quidem Edictum singularum urbium in Ecclesiis appendebatur.

Non multo autem post temporis terræ motus Antiochiam Magnam tremendus, sed innocens invasit.

Eodem etiam tempore Imperator tertii Consulatus sui congiarium in populo spargebat; Olybrio etiam, Proboque, Patriciis, ab exilio revocatis, restitutis etiam facultatibus eorum omnibus.

Indictione XII. Belisarius Regem Africæ, & reginam,

ἀνεχώρησαν τὰ ἀμφότερα ἐξπέδιτα, Ῥωμαίων τε, καὶ Περσῶν, τοῦ πολέμου κατασχόντος λ΄. καὶ ἕνα ἐνιαυτὸν, ἀφ᾽ οὗ ἦν ἀνελθὼν ἐν τοῖς Ῥωμαϊκοῖς Κωάδης ὁ Περσῶν βασιλεὺς πολεμῶν, ὡς προγέγραπται, ἐπὶ τῆς βασιλείας Ἀναστασίου, καὶ τὴν παράληψιν Ἀμίδης, ὡς προγέγραπται, καὶ τὴν πρὸς Ῥωμαίους ἀποκατάστασιν τῆς αὐτῆς πόλεως Ἀμίδης, καὶ τοὺς μερικοὺς πολέμους τῶν Σαρακηνῶν ἐπιδρομῶν.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ γέγονε σεισμὸς ἐν Βυζαντίῳ ἑσπέρας βαθείας, ὥστε πᾶσαν τὴν πόλιν συναχθῆναι ἐν τῷ λεγομένῳ φόρῳ Κωνσταντίνου, ἐν λιταῖς, καὶ δεήσεσι, καὶ ἀγρυπνίαις συναγόμενοι.

Ἐν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις ὁ αὐτὸς βασιλεὺς Ἰουστινιανὸς ἐν ἑκάστῃ πόλει κατέπεμψε θείας προστάξεις, περιέχουσας οὕτως. "Ἤδικτον, περιέ-"χον περὶ τῆς ὀρθοδόξου πίστεως, καὶ "κατὰ ἀσεβῶν αἱρετικῶν. Καὶ προετέθη ἐν ἑκάστῃ πόλει, ἐν ταῖς ἐκκλησίαις.

Καὶ μετ᾽ οὐ πολὺ, σεισμὸς ἐγένετο φοβερὸς ἐν Ἀντιοχείᾳ τῇ μεγάλῃ, ἀβλαβής.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ ἔρριψε καὶ τὴν τρίτην ὑπατείαν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἀνακαλεσάμενος τοὺς πατρικίους, Ὀλύβριον, καὶ Πρόβον, ὄντας ἐν ἐξορίᾳ, δεδωκὼς αὐτοῖς πάντα τὰ ὑπάρχοντα αὐτῶν.

Ἰνδικτιῶνος ιβ΄. παρελήφθη ὁ ῥὴξ Ἀφρικῆς, [1] μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς,

1. μετὰ τῆς αὐτοῦ γυναικὸς] Gelimerem dicit, Vandalorum Regem: de cujus tamen uxore, Constantinopolim captiva missa, apud alios mentio nulla.

ὑπὸ

ὑπὸ Βελισαρίου· καὶ εἰσηνέχθησαν ἐν Κωνσταντινουπόλει. Καὶ Ἱπποδρομίου ἀγομένου, εἰσηνέχθησαν αἰχμάλωτοι, μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

bello captos, Constantinopolim adduxit: Circensibusque celebratis, Captivi, cum spoliis, in Circum producti sunt.

Τῷ αὐτῷ δὲ χρόνῳ ἔπεσεν ἡ στήλη Ἰουλιανοῦ τοῦ παραβάτου, ἡ σταθεῖσα μέσον τοῦ Ἰουλιανοῦ λιμένος· καὶ ἔπηξαν, ἀντὶ τῆς αὐτῆς στήλης, σταυρόν.

Eodem tempore Juliani Apostatæ statuta, quæ Juliani portus in medio stetit, ad terram collapsa est: in cujus locum Crux defixa est.

Καὶ μετὰ τὴν ὑπατείαν Βελισαρίου, ἐγένετο σύνοδος ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου Ῥώμης, Ἀγαπητοῦ· καὶ καθῆρεν Ἀνθέμιον, τὸν πατριάρχην Κωνσταντινουπόλεως. Καὶ ἐν τῷ αὐτῷ ἔτει τελευτᾷ ἐν Βυζαντίῳ ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης· καὶ γέγονε πατριάρχης ἐν Κωνσταντινουπόλει Μηνᾶς, ὁ ἀπὸ ξενοδόχων τῶν Σαμψών.

Exacto autem Belisarii Consulatu, Synodus Constantinopoli habita est, ab Agapeto, Episcopo Romano, convocata: à qua Anthemius, Patriarcha Constantinopolitanus dignitate sua exutus est. Eodem etiam anno Episcopus Romanus Constantinopoli diem suum obiit: Patriarchatum autem Constantinopolitanum suscepit Menas, qui Hospitii Sampsonis Præfectus fuerat.

Ἐν δὲ τῇ ὑπατείᾳ Ἰωάννου τοῦ Καππάδοκος, ἐπήρθησαν αἱ ἐκκλησίαι τῶν Ἀρειανῶν.

Joannis autem Cappadocis sub Consulatu Ecclesiæ suæ ab Arianis ademptæ sunt.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐπληρώθη ἡ χαλκὴ τοῦ παλατίου Κωνσταντινουπόλεως, κοσμηθεῖσα διαφόροις μαρμάροις, καὶ μουσίῳ. Μετηνέχθη δὲ καὶ τὸ ὡρολογεῖον, τὸ πλησίον τοῦ Αὐγουστίου, καὶ τῆς βασιλικῆς. [1] Περιηρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ νυκτεπάρχου ἀρχή, καὶ ἐγένετο ἀντ' αὐτοῦ πραίτωρ. καὶ τῷ αὐτῷ ἔτει προεβλήθη κοιαίστωρ.

Eodem anno Chalca Palatii Constantinopolitani Marmoreis statuis variis, & Musivo opere ornata, absoluta est· Horologium etiam quod Augustæum juxta, & Basilicam steterat, illuc translatum est. Nycteparchi potestas; in cujus locum Prætor creatus est. Quo etiam anno Quæstor institutus est.

1. Περιηρέθη δὲ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἡ τοῦ Νυκτεπάρχου ἀρχή] Nycteparchi potestas abrogata est, & pro eo Prætor creatus, Belisario Cons. ut apparet ex Justin. Novell. 13. Ergo factum est hoc triennio ante Joannis Cappadocis Consulatum. Κοιαίστωρ, vero sive Κοιαισίτωρ, uti eum vocat Procopius, Hist. Arc. non eodem anno, ut Noster vult in sequentibus, sed triennio post, XII. scilicet Justiniani Imp. anno institutus est: uti videre est Novell. LXXX.

Eodem Consule, Magnæ Ecclesiæ Encœnia celebrata sunt.

Mense Junio, Indictionis III, Antiochia magna à Chosroe, Persarum rege, capta est. Contra quem, Germanus, Militum Magister factus, una cum Justino filio, cum exercitu missus est: qui nihil efficiens, Antiochiam se recepit; ubi desidens, argentum ab Antiochenis, pro libris singulis, nummis II, aut III. datis mercatus est.

Persarum autem Rex Apamiam, aliasque Orientis urbes occupavit.

Emissus eodem tempore Belisarius, Romam, Siciliam, quasque in circuitu jacentes urbes Gothorum Rex Vitiges occupaverat, Bello recepit. Quin & Regem ipsum, cum uxore, filioque, comprehensum, Belisarius Constantinopolim abduxit.

Non multo autem post temporis, Narses Cubicularius, ingenti instructus exercitu Romam adversus eosdem Gothos, ab Imperatore missus est.

Mense Augusto Joannes cognomento Cappadox qui secunda jam vice Præfecturæ munus objisset, & exauctoratus demum bonisque publicatis, in Cyzicum relega-

Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ ὑπατείᾳ γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς μεγάλης ἐκκλησίας.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτιῶνος γ', παρελήφθη Ἀντιόχεια ἡ μεγάλη ὑπὸ Χοσρόου, βασιλέως Περσῶν· καὶ ἐπέμφθη εἰς τὸ πολεμῆσαι Γερμανὸς, ζωσθεὶς στρατηλάτης, μετὰ καὶ τοῦ ἰδίου αὐτοῦ υἱοῦ Ἰουστίνου. [1] Καὶ μηδὲν ὠφειλήσας, ἐκάθητο ἐν Ἀντιοχείᾳ, ἀγοράζων τὸ ἄργυρον, νομισμάτων β', ἢ τριῶν, τὴν λίτραν, ἐκ τῶν αὐτῶν Ἀντιοχέων.

Ὁ δὲ βασιλεὺς Περσῶν εἰσῆλθε καὶ ἐν Ἀπαμείᾳ, καὶ ἐν ἑτέραις πόλεσι τῆς ἀνατολῆς.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ κατεπέμφθη Βελισάριος ἐν Ῥώμῃ· καὶ πολεμήσας, παρέλαβε τὴν τε Ῥώμην, καὶ Σικελίαν, καὶ τὰς πέριξ πόλεις, κρατουμένας ὑπὸ Οὐιττίγι, ῥηγὸς τῶν Γότθων. Καὶ πολεμήσας, καὶ παραλαβὼν τὸν αὐτὸν Οὐιττίγην, καὶ τὴν γυναῖκα αὐτοῦ, καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ, ἤγαγεν ἐν Βυζαντίῳ.

Καὶ μετ' ὀλίγον καιρὸν ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἔπεμψε Ναρσῆν τὸν κουβικουλάριον, μετὰ πολλῆς βοηθείας, ἐν [illegible]ῃ, κατὰ τῶν αὐτῶν Γότθων.

Μηνὶ Αὐγούστῳ ἀπεζώσθη Ἰωάννης, ὁ ἐπίκλην Καππάδοξ δὶς διανύσας τὴν τῶν ἐπάρχων ἀρχήν. καὶ δημευθεὶς, ἐπέμφθη ἐν Κυζίκῳ, κληρωθεὶς διάκονος ἐν Ἀρτά-

1. καὶ μηδὲν ὠφειλήσας] Scr. ὠφελήσας.

καὶ

κη' κακεῖσε [1] φρατειάσας, μετά τινῶν κλητόρων, [2] ἀνεῖλον Εὐσέβιον, τὸν ἐπίσκοπον τῆς αὐτῆς [3] Κυζικηνῶν πόλεως. Μαθὼν δὲ ὁ βασιλεὺς, καὶ ἀγανακτήσας κατὰ τοῦ αὐτοῦ Ιωάννου, πέμψας ἐξήτησεν αὐτὸν ἐκεῖ, διὰ τὸν γενόμενον φόνον. Καὶ κατὰ κέλευσιν τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, ἐκεῖθεν [4] ἐξωρίσθη ἐν Αντινῷ. καὶ μετὰ χρόνον ἀνακληθεὶς, τελευτᾷ ἐν Βυζαντίῳ.

[5] Ινδικτιῶνος ε', συνέβη γενέσθαι τοιοῦτον πρᾶγμα. Γυνή τις, κατακειμένη πλησίον τῆς λεγομένης Χρυσῆς πόρτας, [6] κρεμασθεῖσα ἐν μιᾷ νυκτὶ ἐφλυάρησε πολλά· ὥστε συνδραμεῖν τὰ πλήθη Κωνσταντινουπόλεως, καὶ ἀπελθεῖν λιτανεύοντα εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην εἰς Ιερουσαλὴμ, καὶ καταγαγεῖν τὴν γυναῖκα ἐκ τοῦ οἴκου αὐτῆς, καὶ εἰσαγαγεῖν εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Διομήδους. Ελεγε γὰρ, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα, καὶ πάντας λαμβάνει. καὶ πάντων λιτανευόντων, καὶ κραζόντων, τὸ, Κύριε ἐλέησον· ἤκουσε γὰρ, ὅτι καὶ πόλεις πολλαὶ κατεπό-

tus est, & Artacæ Diaconus factus. Heic vero cum quibusdam civibus inita conspiratione, Eusebium, Episcopum Cyzicenum, de medio sustulit. Quo audito indignatus Imperator mittit qui Joannem Cappadocem istius cædis postularent: qui deinde, jussu Imperatoris, in Antinoem ablegatus est; unde postea revocatus, Byzantii diem suum obiit.

Indictione v, novum quid accidit hujusmodi. Muliercula quædam, quæ ad Portam auream, quam vocant, agebat, nocte quadam afflatu quasi fatidico correpta, nescio quæ Nugarum præsagiebat; Mare scilicet, postriduum erumpens, universos absorpturum. Revera per id ipsum tempus, multæ urbes aquis obrutæ sunt: quin Alexandriæ quoque, cæteramque per Ægyptum, lues hominum late grassata est. Popellus itaque Constantinopolitanus qui hæc audierat, concursitans exclamavit; *Miserere Domine*: extractamque ædibus suis Mulierculam Hierosolymam, S. Diome-

---

1. φρατριάσας μετὰ τινῶν κλητόρων] A Juvenibus quibusdam conjuratis cædes hæc perpetrata est, sceleris etiam nescio (ut hominum opinio erat) Joanne Cappadoce. Hujus historiam totam tibi exhibet Procopius ad calcem lib. 1. de Bell. Pers. Hæc vero Justiniani Imp. anno XIV. acta sunt.

2. ἀνεῖλον Εὐσέβιον] Scr. ἀνεῖλεν.

3. Κυζικηνῶν πόλεως] Scr. Κυζικηνῶν.

4. ἐξωρίσθη ἐν Αντινῷ] Procopius, loco citato habet: ἐς τὴν Αντινόου κώμην.

5. Ινδικτιῶνος ε'. συνέβη γενέσθαι] Hic annus erat Justiniani XVI. cæterum de Muliercula hac Fatidica, quam memorat Auctor noster, nihil omnino alibi, quod sciam, occurrit.

6. κρεμασθεῖσα ἐν μιᾷ νυκτὶ] Ita etiam infra habemus iterum κρεμασθείσης. Verum χρηματισθεῖσα, & χρηματισθείσης legendum esse, haud dubitari potest.

dis

dis ad templum deduxerunt, litanias ibi una agitaturi. Imperator itaque Narſeti Cubiculario, aliiſque emiſſis negotium dedit, uti dromonibus conſcenſis exirent, an hæc ita ſe haberent exploratum. Ex Narſetis itaque pediſſequis ad hæc emiſſi quidam, ubi ad S. Diomedis templum adveniſſent, & quæ mulier effutierat à congregato ibi populo edocti fuiſſent, reverſi Narſeti renunciabant. Quin ſeipſos quoque à Fatidica illa audiviſſe perhibebant, futurum eſſe, poſt tres dies, ut mare ſuperveniens cunctos obrueret. Turba autem adventantium ad hæc mulieris dicta conſternata recedebat.

Eodem tempore Longinus, Urbis præfectus conſtitutus, Baſilicæ Ciſternæ Meſiaulum pavimento ſtravit: porticibus etiam ejuſdem Baſilicæ magnifice inſtauratis.

Videns autem Dominus Deus Multiplicatas eſſe hominum iniquitates peſtem immiſit, quæ per ſingulas Orbis regiones, urbeſque, ad extremam pene humani generis deletionem invaluit; uſque adeo ingraveſcens, ut nec ſepulturæ mortuorum ſatis eſſent ſandapilarii. Quin aliqui etiam ægrotos ſuos grabbatis ligneis ex ædibus ſuis efferebant, tabernaculis includendos. Sed neque ſic pares mortuis ſepeliendis extitere; quorum ſatis

θηκ. τότε δὲ καὶ ἐν Αἰγύπτῳ, καὶ ἐν Αλεξανδρείᾳ, θνῆσις ἀνθρώπων γέγονεν. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς πέμψας Ναρσῆν τὸν κυβικουλάριον μετὰ δρομώνων, καὶ ἄλλους τινάς, μαθεῖν τὰ γινόμενα· καὶ ἀπελθόντων τῶν παίδων Ναρσοῦ, μετ' ἐπιτροπὴν αὐτοῦ, εἰς τὸν ἅγιον Διομήδην, καὶ μαθόντων παρὰ τοῦ συναχθέντος ὄχλου τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῆς γυναικός, ἐλθόντες ἀπήγγειλαν Ναρσῇ τὰ γινόμενα ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ· καὶ ὅτι ἤκουσε ὑπὸ τῆς γυναικὸς τῆς κρεμασθείσης, ὅτι μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἀνέρχεται ἡ θάλασσα, καὶ κατακλύζει πάντας. Καὶ ἀκούσαντες οἱ ὄχλοι τῶν λεγομένων παρ' αὐτῆς, ἀνεχώρουν πτούμενοι.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ Λογγῖνος ἔπαρχος πόλεως προεβλήθη· ὅστις ἔστρωσε τὸ μεσίαυλον τῆς βασιλικῆς κιστέρνης. Εκτισε δὲ καὶ τοὺς ἐμβόλους τῆς αὐτῆς βασιλικῆς εὐπρεπῶς.

Ιδὼν δὲ κύριος ὁ Θεὸς, ὅτι ἐπληθύνθησαν αἱ ἀνομίαι τῶν ἀνθρώπων ἐπήγαγε πληγὴν ἀνθρώπων, ἐπὶ τῆς γῆς, εἰς ἐξάλειψιν, ἐν πάσαις ταῖς πόλεσι, καὶ ἐν ταῖς χώραις. Επεκράτησε γὰρ ἡ θνῆσις ἐπὶ χρόνον, ὥστε μὴ αὐταρκεῖν τοὺς θάπτοντας. Τινὲς γὰρ καὶ ἐκ τῶν ἰδίων οἴκων [1] ἐν ξυλίνοις κραβάτοις ἐξέφερον· καὶ οὐδὲ οὕτως ἐξήρκουν. ἔμενον γὰρ καί τινα τῶν σκηνωμάτων ἐπὶ ἡμέρας ἄταφα· τινὲς γὰρ καὶ τῶν

1. Εν ξυλίνοις κραβάτιοις] Scr. κραβάτοις.

ἰδίων

ἰδίων προσηκόντων τὴν ταφὴν οὐκ ἔβλεπον. Ἐπεκράτησε δὲ [1] ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ ἐν Βυζαντίῳ ἐπὶ μῆνας δύο.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ζʹ, ἐγένετο σεισμὸς ἐν Κυζίκῳ· καὶ τὸ ἥμισυ τῆς αὐτῆς πόλεως ἔπεσε.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἀνηνέχθη ἔφιππος στήλη τοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, πλησίον τοῦ παλατίου, ἐν τῷ λεγομένῳ Αὐγουστέων, (ἥτις στήλη ἦν Ἀρκαδίου βασιλέως) [2] πρότερον οὖσα ἐν τῷ Ταύρῳ ἐν βωμίσκῳ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ καὶ σπάνις οἴνου ἐγένετο.

Τῷ δὲ Νοεμβρίῳ μηνὶ [3] διαστροφὴ ἐγένετο περὶ τῆς Ἀποκρεωσίμου· ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς προσέταξεν ἑτέραν ἑβδομάδα πραθῆναι κρέα· καὶ πάντες μὲν οἱ κρεοπῶλαι ἔσφαξαν, καὶ προέθηκαν, οὐδεὶς δὲ ἤσθιεν·

multi, per dies aliquot, insepulti jacuerunt: plurimis etiam nec Cognatis suis suprema solventibus. Byzantii autem, per menses duos, obtinuit Misericordia Divina.

Mense Septembri, Indict. VII. urbis Cyzici dimidia pars, terræ motibus agitata, corruit.

Eodem etiam tempore Equestris statua Justiniani Imperatoris, (quæ Arcadii Imperatoris olim fuerat,) à Tauri Bomisco tralata, in Augustæo prope palatium excitata est.

Eodem tempore vini etiam erat penuria.

Mense autem Novembri, Imperator Carnis-privii tempus inversurus, per alteram adhuc septimanam carnes venum exponi jussit. Laniones itaque omnes mactavere, & venum carnes proposuere: nemo vero

1. ἡ εὐσπλαγχνία τοῦ Θεοῦ] Alibi etiam Divinam Castigationem τὴν τοῦ Θεοῦ φιλανθρωπίαν, vocat. Quod Auctoris nostri locutionis gennus imitatus est etiam Chr. Alex. Auctor. ad Justiniani Imp. annum II. τούτῳ τῷ ἔτει κατὰ Θεοῦ φιλανθρωπίαν γέγονε τὸ μέγα θανατικόν. Ubi Interpres locum hunc suspectum habens, pro φιλανθρωπίαν, θεομηνίαν legi vult; sed frustra. Cedrenus etiam eodem loquendi genere usus est, ad Justiniani Imp. an. XXXI. ubi hæc habet; καὶ ἔσειεν ἡ γῆ μετὰ φιλανίας ἐν νυκτὶ καὶ ἡμέρᾳ ἐπὶ ἡμέρας δέκα. ubi φιλανίας contracte scribitur pro φιλανθρωπίας, ut ἄνος ubique itidem occurrit pro ἄνθρωπος in Codicibus MS. recentioribus. Hæc tamen ut videtur, Xylandro in mentem non venerunt; ideoque vocabulum hoc in tralatione sua prætermisit. Locum illum fortasse respexerunt Apostoli ad Hebr. cap. 12. ver. 6. ὃν γὰρ ἀγαπᾷ Κύριος παιδεύει. *Quem enim diligit Dominus, castigat.*

2. πρότερον οὖσα ἐν τῷ Ταύρῳ] *Taurus*, locus erat quidam Constantinopoli. Zonaras, in Nicephoro Boton. καὶ ἕως τοῦ Ταύρου γενόμενοι προσωτέρω ἀπιέναι οὐκ ἀπεθάρρουν Locus hic erat in undecima urbis regione: de quo vide Pet. Gyllium, de Topograph. Constantinop. lib. 4. c. 2.

3. διαστροφὴ ἐγένετο περὶ τῆς ἀποκρεωσίμου] Factum hoc anno Justiniani Imp. XIX, uti testantur Theophanes, & Cedrenus.

veſcebatur. Cæterum Chriſti Dei noſtri Paſſionis ſancta ſolennitas, juxta quod Imperator edixerat, celebrata eſt.

Menſe Februario, Indict. X. Vigilius, Epiſcopus Romanus, Conſtantinopolim venit: quo etiam tempore Roma à Gothis capta eſt.

Eodem anno Menas, Patriarcha Conſtantinopolitanus, Canonicis quibuſdam de cauſis, à Romano Papa excommunicatus eſt.

Eadem Indictione, Thoma Præfecturam urbis gerente, dum Conſtantinopolitanæ urbis Natalitia celebrabantur, tumultus inter duas Factiones exortus eſt. Quo viſo, excubitores Imperator in turbam irruere juſſit; quorum alii fugientes ſuffocati ſunt, alii vero gladio perierunt.

Eadem Indictione Menas, Archiepiſcopus Conſtantinopolitanus, Epiſcopatui ſuo reſtitutus eſt: qui protinus ad S. Apoſtolorum monaſterium in muro ſe recepit.

ἐγένετο δὲ καὶ πάθος Χριστοῦ, τοῦ Θεοῦ ἡμῶν, καθὼς ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ἠβουλήθη.

Μηνὶ [1] Φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης Βιγίλιος παρεγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ παρελήφθη Ῥώμη ὑπὸ Γότθων.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ ἔτει Μηνᾶς, ὁ πατριάρχης Κωνσταντινουπόλεως, [2] καθῃρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης, διά τινας αἰτίας κανονικάς.

Καὶ τῇ αὐτῇ Ἰνδικτιῶνι, γενεθλίου ἀγομένου ἐν Βυζαντίῳ, ὄντος ἐπάρχου πόλεως Θωμᾶ, [3] ἀμιξία ἐγένετο ἐν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν· καὶ θεωρήσας ὁ βασιλεὺς τὸ γεγονὸς, κελεύσας τοῖς ἐξκουβίτορσιν, ἐπέβησαν κατὰ τοῦ πλήθους· καὶ οἱ μὲν φεύγοντες ἀπεπνίγησαν, ἕτεροι δὲ κατεσφάγησαν.

Τῇ δὲ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐδέχθη Μηνᾶς, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως, εἰς τὴν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ· καὶ ἀπῆλθεν [4] εἰς τὴν ἄθλησιν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, ἐν τῷ προτειχίσματι.

Καὶ

1. Μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης &c.] Non in Februario menſe, ſed VIII. Kalend. Februarii, ſive Januarii die XXV. Conſtantinopolim ingreſſus eſt Papa Vigilius; uti teſtatur Marcellinus in Chronico, idemque iſtiuſce ævi ſcriptor.

2. καθῃρέθη ὑπὸ τοῦ Πάπα Ῥώμης] Anaſtaſ. Bibliothec. inquit: *Excommunicationem 4. Menſ. dedit* [Vigilius] *Mennæ Conſtantinopolitano Epiſcopo in Epitimium.* Addit Theophanes: καὶ Μηνᾶς δὲ αὐτῷ τὸ αὐτὸ ἐπιτίμιον δέδωκεν *Menas vero & illi eandem pœnam inflixit.* Vide quæ de hac re literis prodidit Nicephorus Calliſti, Eccleſ. Hiſt. lib. 17. cap. 26.

3. ἀμιξία ἐγένετο] Scribo ἀμμιξία, ut ſupra.

Ib. ἐν ἀμφοτέρων τῶν μερῶν] Forte ſcribendum, ἐξ ἀμφ᾽ τ. μ. vel ἐν ἀμφοτέροις τοῖς μέρεσι.

4. εἰς τὴν ἄθλησιν τῶν ἁγίων Ἀποστόλων &c.] Locus iſte mihi valde obſcurus videtur; nec omnino conjectari poſſum, quid ἄθλησις hic ſignificet.

Quia

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ, ὄντος κόμητος πραίτωρος, τοῦ ἐπίκλην Διπυνδιαρίου, δημοσίᾳ [1] ἐξαιτήθησαν οἱ εὑρεθέντες ἐν τῷ φόνῳ τοῦ ἐπισκόπου Κυζίκου, Ἀνδρέας, καὶ Ἰωάννης, ὁ ἐπίκλην Δάνδαξ· καὶ [2] μετὰ τὴν ἐξαίτησιν, ἐπηρώθησαν τὰς δύο αἱ δεξιαί. Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐγίνοντο σεισμοὶ συνεχεῖς.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, Ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγίνοντο βρονταὶ, καὶ ἀστραπαὶ φοβεραὶ πάνυ· ὥστε καὶ ἀνθρώπους καθεύδοντας ἐκ τῶν ἀστραπῶν βλαβῆναι. Ἐν αὐτοῖς δὲ τοῖς φόβοις καὶ τοῦ κίονος τοῦ ἐν τῷ Ξηρολόφῳ [3] ἀπεπιλώθη μέρος.

Καὶ τῇ κη' τοῦ αὐτοῦ μηνὸς, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, [4] τελευτᾷ ἡ Αὐγοῦστα Θεοδώρα.

Καὶ τῷ Ἰουλίῳ μηνὶ, συμβολῆς

Eodem tempore Dipundiaristo Comite Prætoris munus obeunte, de Cyziceni Episcopi cæde pro tribunali postulati sunt Andreas, & Joannes, cognomine Dandax: qui criminis rei ex inquisitione deprensi manu uterque dextra truncati sunt. Eodem tempore terræ tremores perpetim grassabantur.

Mense Junio, indictionis ejusdem, fulgura cum tonitruis adeo tremenda extiterunt, ut etiam dormientes homines à coruscationibus læderentur. Terroribus autem hisce Columnæ etiam ejus pars, quæ in Xerolopho stetit, abrupta corruit.

Ejusdem mensis XXVIII, Indict. X, Theodora Augusta è vivis excessit.

Mense autem Julio, Factio-

Quia tamen aliquid utcunque dicendum erat, *Monasterium*, meo licet periculo, reddidi. Fortasse enim ἄθλησις pro ἄσκησις hic ponitur, uti frequenter; & ἄσκησις pro ἀσκητήριον, quod *Monasterium* signat. Certe Apostolorum templum magnificum à Constantino M. extructum fuisse testes habemus multos, ex quibus Pet. Gyllius de Topogr. Constant. lib. 4. cap. 2. de eodem hæc habet. *Circa Templum* (hoc Auctoris nostri περιτείχισμα esse suspicor) *aula illustris erat in aerem purum & apertum patens, cujus porticus dispesita in quadrum circumdabant aream sub dio expositam. Juxta porticus distendebantur regia ædes & balnea, & ἀναχαμπτήρια, aliaque permulta domicilia æditimorum, aliorumque ministrorum Templi commode ædificata.*

1. ἐξαιτήθησαν οἱ εὑρεθέντες] Scr. ἐξητήθησαν.

2. μετὰ τὴν ἐξαίτησιν] Scr. ἐξήτησιν.

3. ἀπεπιλώθη μέρος] Vocabuli hujus, ἀπεπιλώθη sensum capere ex præcedentibus haud est difficile; originem non item. Anne ἀπεπτιλώθη scripserit Auctor, πτίλωσις est, *Defluvium pilorum è ciliis*: Forte itaque metaphoram hic, duriusculam licet, habemus. Nisi quis, ἀπεπλώθη, legere mallet.

4. τελευτᾷ ἡ Αὐγοῦστα Θεοδώρα] Vigesimus primus erat hic Justiniani annus, ut etiam testatur Procop. de bel. Goth. lib. 3. ἡ δὲ βασιλὶς Θεοδώρα νοσήσασα, ἐξ ἀνθρώπων ἠφάνιστο, ἐνιαυτοὺς ἕνα τε καὶ εἴκοσι τῇ βασιλείᾳ ἐπιβιώσασα. Victor tamen Turunensis asserit eum obiisse post Consulatum Basilii anno IX; id est, Justiniani anno XXIV. Cedrenus tamen Theodoram non Junio mense, sed Julii die XI. mortuam esse tradit.

nis utriusque Partibus invicem concertantibus, ignes ædibus Pardi dictis injecti sunt; plurimis ædificiis incendio absumptis, hominibusque internecioni traditis.

Indictione XIII. Indorum Legatus, Elephantem secum ducens, Constantinopolim venit.

Eodem etiam tempore, Menæ Archiepiscopi, Vigiliique, Papæ Romani, nomina sacris diptychis expungebantur.

Mense Aprili conflictabantur in circo seditiosi, nullis interim Circensibus habitis; Multique utrinque occisi sunt.

Junii XXVIII, Indictionis ejusdem, S. Apostolorum ædis dedicatio Constantinopoli peragebatur; venerandis Andreæ, Lucæ, ac Timothei repositis ibi reliquiis; quas Episcopus Menas, curru vectus Imperatorio, illuc deportavit.

Eodem tempore Narses Cubicularius Romam versus missus est, ad bellum Gothis inferendum; qui post urbem à

γινομένης ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν, ἐμπρησμὸς γέγονεν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῇ λεγομένῃ, τὰ Πάρδου· καὶ ἐκαύθησαν πολλὰ, καὶ ἔπεσαν φόνοι πολλοί.

Ἰνδικτιῶνος ιγ', πρεσβευτὴς Ἰνδῶν κατεπέμφθη, μετὰ καὶ ἐλέφαντος, ἐν Κωνσταντινουπόλει.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ [1] περιῃρέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ, τοῦ ἀρχιεπισκόπου, ἐκ τῶν ἁγίων διπτύχων, καὶ τὸ ὄνομα Βιγιλίου, τοῦ Πάπα Ῥώμης.

Μηνὶ Ἀπριλλίῳ [2] ἐγένετο συμβολὴ δημωτικὴ ἐν τῷ Ἱπποδρομίῳ, [3] μὴ ἀγομένου τοῦ Ἱππικοῦ· καὶ πολλοὶ ἀπέθανον ἐξ ἀμφοτέρων.

Μηνὶ Ἰουνίῳ κη', ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο τὰ ἐγκαίνια τῶν ἁγίων Ἀποστόλων, καὶ ἡ κατάθεσις τῶν τιμίων λειψάνων Ἀνδρέου, Λουκᾶ, καὶ Τιμοθέου ἐν Κωνσταντινουπόλει· καὶ διῆλθεν ὁ ἐπίσκοπος Μηνᾶς, μετὰ τῶν αὐτῶν ἁγίων λειψάνων καθήμενος ἐν ὀχήματι βασιλικῷ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ κατεπέμφθη καὶ Ναρσῆς, ὁ κουβικουλάριος, ἐν Ῥώμῃ, ἐπὶ τὸ πολεμῆσαι τοῖς Γότθοις· ὅτι, [4] μετὰ τὸ περιλαβεῖν Βελισά-

1. περιηρέθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ &c.] Hæc à Theophane aliter narrantur his verbis: καθυπεβλήθη τὸ ὄνομα Μηνᾶ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως· καὶ προεβιβάσθη τὸ ὄνομα τοῦ Βιγιλίου προτασσόμενον ἐν τοῖς διπτύχοις. Quæ sic vertit Anastasius: *Suppositum est nomen Menna Patriarchæ Constantinopolitani & Propositum est nomen Vigilii præcellens in Diptychis.*

2. ἐγένετο συμβολὴ δημωτικὴ] Scr. δημοτική.

3. μὴ ἀγομένου τοῦ Ἱππικοῦ] Cedrenus habet, ἱππικοῦ γινομένου.

4. μετὰ τὸ περιλαβεῖν Βελισάριον] Forte scribendum, παραλαβεῖν.

ριον

ριον Ῥώμην, πάλιν παρελήφθη ὑπὸ τῶν Γότθων.

Μηνὶ Ἰουνίῳ κϛ', ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐδέχθη ὁ ἐπίσκοπος Ῥώμης, Βιγίλιος, ὑπὸ τοῦ βασιλέως· ἦν γὰρ ἀγανακτηθεὶς, [1] καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος, εἰς τὸν ἅγιον Σέργιον, τοῖς ἐπίκλην τῶν Ὀρμοσδίου.

Ἰνδικτιῶνος ιδ', ἐγένετο σεισμὸς μέγας. καὶ φοβερὸς, ἐν πάσῃ τῇ χώρᾳ τῆς Παλαιστίνης, ἔν τε Ἀραβίᾳ, καὶ ἐν τῇ χώρᾳ τῆς Μεσοποταμίας, καὶ Ἀντιοχείας, καὶ Φοινίκης ἑκατέρας, καὶ Λιβανισίας. Καὶ ἐν αὐτῷ τῷ φόβῳ ἔπαθον αἱ πόλεις, τοῦτ' ἔστι, Τύρος, Σιδὼν, Βηρυτὸς, Τρίπολις, [2] Βίβλος, Βότρυς, καὶ ἄλλων πόλεων μέρη. κατελήφθησαν δὲ ἐν αὐταῖς καὶ πλήθη ἀνθρώπων. Ἐν δὲ τῇ πόλει Βότρυος ἀπεσπάσθη ἀπὸ τοῦ παρακειμένου τῇ θαλάσσῃ ὄρους, [3] τοῦ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου, μέρος, καὶ κατηνέχθη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ ἀπετέλεσε λιμένα· [4] ὡς δύνασθαι ὁρμεῖν ἐν τῷ λιμένι τοῦ ἀποσπασθέντος ὄρους πλοῖα παμμεγέθη, οὐκ εἶχε γὰρ ἡ αὐτὴ πόλις τὸ πάλαι λιμένα. Ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς ἀπέστειλε χρήματα ἐν πάσαις ταῖς ἐπαρχίαις, καὶ ἀνήγειρε φανερὰ τῶν αὐτῶν πόλεων. Ἐν δὲ τῷ και-

Belisario recuperatam, eam rursus occupaverant.

Mensis Junii XXVI, Indictionis ejusdem, Imperator in gratiam cum Vigilio, Episcopo Romano, rediit: qui, quod Imperatorem sibi infensum habuerit, ad S. Sergium confugerat, Ormodiorum ibi in ædibus latitans.

Indictione XIV, terræ motus ingens, planeque tremendus, per Palæstinam omnem, Arabiam Mesopotamiam, Antiochiam, Phœniciam utramque, Maritimam, & Libanesiam, grassata est: cujus ab horrore Tyrus cum Sidone, Beritus, Tripolis, Byblus etiem, Botrysque, aliarum quoque urbium partes succussatæ corruerunt; compluribus insuper hominibus ruinarum molibus oppressis. Ad urbem vero Botrym, Montis mari imminentis, Lithoprosopi dicti, divulsa pars, & in mare deturbata, Portum effecit, navibus maximis recipiendis idoneum, cum antea urbs ea Portu caruisset. Cæterum Imperator pecuniis in Provincias singulas transmissis, plurimas ex his urbes instauravit. Durante autem hoc terræ motu, mare etiam in

1. καὶ προσφυγίῳ χρησάμενος] De hoc vide quæ Nicephorus habet Hist. Eccles. lib. 17. cap. 26.

2. Βίβλος] Scr. Βύβλος.

3. τοῦ ἐπίκλην Λιθοπροσώπου] Eadem omnino habes apud Cedrenum. Verum Pomponius Mela promontorium hoc, *Euprosopon*, vocare videtur, de situ Orb. lib. 1. cap. 12. *Ab ea ad promontorium* Euprosopon *duo sunt oppida, Byblos & Botrys.*

4. ὡς δύνασθαι ὁρμεῖν] Scr. ὁρμεῖν.

altum,

altum, ad Mille passus, recessit; navibus interim multis exinde pereuntibus; rursumque, jussu Divino, in pristinum alveum reversum est.

Mense Septembri, Indictionis xv, S. Irenes templum ad ulteriorem ripam in Justinianis positum, dedicatum est. Sanctas autem reliquias exportabant, magna ex Ecclesia, Patriarchæ duo, Menas Constantinopolitanus, & Apollinarius Alexandrinus; qui currui Imperatorio devecti, reliquias genibus suis compositas gestabant.

Eodem tempore portus, Secundianorum palatio vicinus, aquis exhaustis, repurgatus est.

Mense Augusto, Indict. xv, Menas, Archiepiscopus Constantinopolitanus, diem suum obiit; reliquiis ejus Magnæ Ecclesiæ juxta sacrum Altare repositis: cujus in locum Eutychius, Amasiæ Apocrisiarius, suffectus est.

Mense eodem Narses Cubicularius, Romanorum Exarchus, de victoria sua nuncium Româ misit: prælio enim cum Totila Gotho com-

ρῷ τῦ σεισμῦ ἔφυγε θάλασσα εἰς τὸ πέλαγος ἐπὶ μίλιον ἕν, καὶ ἀπώλοντο πλοῖα πολλά· καὶ πάλιν, τῇ τῦ Θεῦ κελεύσει, ἀπεκατέστη ἡ θάλασσα εἰς τὴν ἀρχαίαν κοίτην.

Μηνὶ Σεπτεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ιε', γέγονε τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας Εἰρήνης, [1] τῆς ὥσης πέραν ἐν Ιυστινιαναῖς· καὶ ἐξῆλθον τὰ ἅγια λείψανα ἐκ τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, μετὰ καὶ τῶν δύο πατριαρχῶν, λέγω δὴ Μηνᾶ, τῦ πατριάρχου Κωνσταντινουπόλεως, καὶ [2] Απολιναρίυ, τῦ Πάπα Αλεξανδρείας· καὶ ἐκάθηνο ἀμφότεροι ἐν τῷ βασιλικῷ ὀχήματι, κατέχοντες ἐν τοῖς γόνασιν αὐτῶν τὰ τίμια λείψανα.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ ἐξηντλήθη, καὶ ἐκαθαρίσθη ὁ λιμὴν, ὁ πλησίον τοῦ παλατίυ Σεκουνδιανῶν.

Μηνὶ Αὐγύςῳ, ἰνδικτιῶνος ιε', τελευτᾷ Μηνᾶς, ὁ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως· καὶ κειμένυ τῦ λειψάνου εἰς τὸ ἅγιον θυσιαστήριον τῆς μεγάλης ἐκκλησίας γέγονε πατριάρχης Εὐτύχιος, ὁ ἀποκρισιάριος Αμασείας.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ρώμης, ἀπὸ Ναρσῦ τοῦ κυβικυλαρίυ, καὶ ἐξάρχυ Ρωμαίων. Συμβαλόντος γὰρ αὐτῦ πόλεμον μετὰ

---

1. τῆς ὥσης πέραν ἐν Ιυστινιαναῖς] Suburbia hæc litore Constantinopoli adverso sita, Συκαὶ olim dicta sunt. Stephan. de urb. Συκαὶ, πόλις ἀντικρὺ τῆς νέας Ρώμης, ἡ καθ' ἡμᾶς Ιυστινιαναὶ μετωνομάσθησαν. Procopio tamen, Ιυςινιάναι, vocantur, de Ædif. Justin. lib. 1. nisi error Librarii sit. Hodie, *Galata*, vocatur hoc oppidum: de quo vide Pet. Gyllium de Topogr. Constant. lib. 4. cap. 10.

2. Απολιναρίυ] Scr. Απολλιναρίου.

Τότε λοι

Τότιλα, ῥηγὸς τῶν Γότθων. [1] κατὰ κράτος γὰρ νικήσας τὸν πόλεμον, καὶ αὐτὸν κατέσφαξε· καὶ ἐπέμφθη τὰ ἱμάτια αὐτοῦ ἡμαγμένα ἐν Κωνσταντινουπόλει.

misso, Narses superior factus eum occidit, vestesque ejus cruentatas Constantinopolim transmisit.

Μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος α', ἐγένετο διαστροφὴ τοῦ κέρματος· καὶ ἐκ τῶν πτωχῶν στάσεως γενομένης, καὶ θορύβου, ἀνηνέχθη τῷ αὐτῷ βασιλεῖ· καὶ ἐκέλευσε τὴν κατάστασιν τοῦ κέρματος κρατῆσαι, κατὰ τὸ ἀρχαῖον ἔθος.

Mense Martio, Indictionis I, commotio ab infimæ sortis hominibus, ob nummum diminutum, coorta est: qua re ad Imperatorem delata, nummum valorem suum pristinum obtinere jussit.

Ἐν δὲ τῷ Αὐγούστῳ μηνὶ, τῆς δευτέρας ἰνδικτιῶνος, ἐγένετο σεισμὸς φοβερὸς, ὥστε παθεῖν οἴκους πολλοὺς, καὶ λουτρὰ, καὶ ἐκκλησίας, καὶ μέρη τῶν τειχέων παθεῖν ἐν Βυζαντίῳ. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ ἔπεσεν ἡ λόγχη, ἣν ἐκράτει τὸ ἄγαλμα, τὸ ἐν τῷ φόρῳ Κωνσταντίνου, [2] καὶ κατεπάρη ἐν τῇ γῇ ἐπὶ πήχεις τρεῖς. Ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι, πολλοὶ συνελήφθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔπαθον, ἐν οἷς καὶ [3] Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν. Ἐν δὲ τοῖς συμπτώμασι πολλοὶ συνελήφθησαν. Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ καὶ ἄλλαι πόλεις ἔπαθον, ἐν οἷς καὶ Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν· ἐκ δὲ τῶν συμπτωμάτων Νικομηδείας, καὶ μεθ' ἡμέρας, τινὲς ζῶντες ἀνηνέχθησαν. ἐπεκράτησε δὲ ὁ αὐτὸς σεισμὸς ἡμέρας μ'.

Mense Augusto, Indictionis II, terræ motus horrendus extitit, à quo ædificia quamplurima, Balnea etiam, & Ecclesiæ, Byzantini quoque muri pars, concussa corruerunt: Cujus etiam vi Lancea illa, quam statua in foro Constantini posita gestabat, deturbata, ad tres cubitos in terram penetravit. Corruentium autem ædificiorum à ruinis Mortalium plurimi perierunt. Eandem Consternationem senserunt urbes insuper aliæ; quas inter Nicomediæ quoque pars delapsa est: cujus etiam ruderibus obruti nonnulli, diebus aliquot, vivi effodiebantur. Invaluit autem terræ motus iste per. XL. dies.

Μηνὶ Ἰουλίῳ, ἰνδικτιῶνος δ', στασιάσαντες οἱ Σαμαρεῖται, καὶ οἱ Ἰουδαῖοι, ἐν Καισαρείᾳ Παλαιστίνης, ποιήσαντες τὸ ἓν εἰς ἀλλήλους, ὡς

Mense Julio, Indictionis IV, Samaritæ Judæique in Cæsarea Palæstinæ, inter se conspirati, seditionem moliti sunt; & Fa-

1. κατὰ κράτος γὰρ νικήσας] γὰρ redundat.

2. καὶ κατεπάρη ἐν τῇ γῇ] κατεπάρη aor. 2. Passivæ vocis est à verbo πείρω: ideoque huic loco nullo modo convenire potest. Forte itaque legendum, κατέπειρε, *penetravit*: hoc enim Auctor dicere voluit.

3. Νικομηδείας μέρος καταπεσεῖν] συνέβη, aut quid tale, deesse videtur.

ctionum

ctionum conflictus præ se ferentis, Christianos Cæsarienses una adorti sunt, plurimosque interfecerunt, Ecclesiis etiam eorum direptis. Quin Stephanum quoque, urbis Præfectum, qui Christianis advenerat suppetias, adorti, in Prætorio occiderunt; bonis etiam ejus ereptis omnibus. Uxor itaque ejus Constantinopolim petens, quod à Samaritis patratum fuerat, Imperatori detulit: qui super his indignatus, Amantio, Orientis Comiti, negotium dedit, uti re certius explorata, Stephani cædem ab iis exigeret. Amantius itaque Mandatis Imperatoriis acceptis, Cæsariam profectus est; & perquisitos ibi cædis auctores ubi invenerat, hos in furcam egit, his capita, illis dextras amputavit; quosdam etiam bonorum publicatione multavit. Metus inde ingens Cæsariensibus, totique adeo Orienti, incussus est.

ἐν τάξει μερικῶν, ἐπῆλθον τοῖς Χριστιανοῖς τῆς αὐτῆς πόλεως, καὶ πολλοὺς κατέσφαξαν τῶν Χριστιανῶν. Ἐπῆλθον δὲ, καὶ ἐπόρθησαν τὰς ἐκκλησίας. καὶ τοῦ ἄρχοντος τῆς αὐτῆς πόλεως ἐξελθόντος πρὸς βοήθειαν τῶν Χριστιανῶν, ἐπῆλθον οἱ αὐτοὶ Σαμαρεῖται, κἀκεῖνον κατέσφαξαν ἐν τῷ πραιτωρίῳ, καὶ τὰ πράγματα αὐτοῦ πάντα καθήρπασαν. Ἡ δὲ γυνὴ τοῦ αὐτοῦ ἄρχοντος Στεφάνου, ἀνελθοῦσα ἐν Κωνσταντινουπόλει, προσῆλθε τῷ αὐτῷ βασιλεῖ. Καὶ ἀκούσας ὁ βασιλεὺς τὰ γενόμενα ὑπὸ τῶν Σαμαρειτῶν, καὶ θυμωθεὶς, ἐκέλευσε τῷ ὄντι τότε ἄρχοντι τῆς ἀνατολῆς, Ἀμαντίῳ, ἐκζητῆσαι τὰ γενόμενα, καὶ τὸν φόνον τοῦ αὐτοῦ Στεφάνου. Ὅστις Ἀμάντιος δεξάμενος ἀποκρίσεις βασιλικὰς, καὶ ἀπελθὼν ἐν Καισαρείᾳ, καὶ ἀναζητήσας τοὺς πεποιηκότας τοὺς φόνους, καὶ εὑρὼν, [1] τοὺς μὲν ἐφούρκισε, ἑτέρους δὲ ἀπεκεφάλισε, καὶ ἄλλους ἐδεξιοκόπησε, καὶ τινὰς ἐδήμευσε· καὶ ἐγένετο φόβος μέγας ἐν τῇ πόλει Καισαρείας, καὶ ἐν τοῖς ἀνατολικοῖς μέρεσι.

Mense Decembri, Indictionis ejusdem, pestis diversas Imperii per urbes grassata est.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, ἐγένετο θνῆσις ἀνθρώπων ἐν διαφόροις πόλεσι.

Mense Maio, Indictionis ejusdem, panis penuria laboravit Constantinopolis; & ad dimensum modicum reducebantur homines Natalitiis autem agitatis, interim dum

Μηνὶ Μαΐῳ, τῆς αὐτῆς ἰνδικτιῶνος, ἐγένετο σπάνις ἄρτου ἐν Κωνσταντινουπόλει, καὶ πρὸς μὲν ὀλίγον ἐστενώθησαν οἱ ἄνθρωποι. Καὶ ἔκραξαν τῷ αὐτῷ βασιλεῖ, [2] ἐν Γενεθλίῳ,

1. τοὺς μὲν ἐφούρκισε] Cedren. habet, ἐφύλκισε. Vide quæ de hoc vocabulo supra notavimus; ad pag. 427.

2. ἐν Γενεθλίῳ] De urbis Natalitiis loquitur, quæ quotannis Maii XI, jam olim à Constantini M. temporibus, celebrari solita sunt. Vide supra lib. 13.

συνθεωροῦντος τῷ αὐτῷ βασιλεῖ πρεσβευτοῦ Περσῶν· καὶ ἀγανακτήσας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, κελεύει Μουσωνίῳ, τῷ ὄντι ἐπάρχῳ πόλεως, καὶ κατεσχέθησαν ἐκ τοῦ Βενέτου μέρους, καὶ ἐκολάσθησάν τινες τῶν ἐνδόξων ἀνδρῶν. Κατέσχε δὲ ἡ αὐτὴ σπάνις τοῦ ἄρτου ἐπὶ μῆνας τρεῖς. Καὶ μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐγένοντο ἀστραπαὶ, καὶ βρονταὶ φοβεραὶ, ἐν διαφόροις πόλεσιν, ὥστε καὶ πολλοὺς βλαβῆναι.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ε', ἐφάνη πῦρ ἐν τῷ οὐρανῷ, ὡς εἶδος λόγχης, ἀπὸ τῶν ἀνατολικῶν μερῶν ἐκτεταμένον ἕως δυσμῶν.

Μηνὶ Απριλλίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ γέγονε σεισμὸς φοβερὸς, καὶ ἀβλαβής.

Μηνὶ Δεκεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ς', γέγονεν ἕτερος σεισμὸς, ἐν μεσονυκτίῳ, φοβερὸς πάνυ· ὥστε παθεῖν τὰ δύο τείχη Κωνσταντινουπόλεως, τό, τε παλαιὸν, τὸ γενόμενον ὑπὸ Κωνσταντίνου, καὶ τὸ κτισθὲν ὑπὸ Θεοδοσίου, καὶ ἐκκλησιῶν δὲ μέρη κατέπεσον· ἐξαιρέτως δὲ, [1] τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἑβδόμου· καὶ ὁ κίων δὲ, ὢν ἐν Σεκουνδιαναῖς, σὺν τῇ στήλῃ, κατηνέχθη· [2] τοῦ δὲ Ριγίου πάνυ πολλὰ

Circensia, una cum Persarum Legato, spectaret Imperator, eum de his interpellavit populus. Quod indigne ferens Imperator, Musonium urbis Præfectum jussit, uti murmurantes compesceret; qui primariis Venetæ Factionis nonnullis comprensis, ab iis pœnas exegit. Cæterum ista panis penuria per tres menses ingravescebat. Paucis vero post diebus fulgura tonitruaque horrenda, diversis in locis contigerunt; à quibus etiam multi lædebantur.

Mense Novembri, Indictionis v, ignis in cœlo apparuit, qui hastæ ad instar, ab Oriente ad Occidentem porrectus, elongabatur.

Mense Aprili, Indictionis ejusdem, terræmotus horrendus, sed innoxius, extitit.

Mense Decembri, Indictionis vi, terræ motus alter, plane tremendus, nocte media ingruebat; quem utraque Constantinopolis mœnia senserunt, tam vetera Constantini, quam quæ à Theodosio extructa sunt. Quin Ecclesiarum quoque partes disjectæ sunt: cum primis vero, quæ ultra Hebdomum sita erant ædificia, corruerunt. Columna etiam in Secundianis posita una cum statua superimposita, Regii

1. τὰ ἐπέκεινα τοῦ Ἑβδόμου] Ἕβδομον Suburbium erat Constantinopolitanum, septimo ab urbe lapide dissitum: uti jamjam monuerunt viri docti, ex Procopio, aliisque.

2. τοῦ δὲ Ριγίου πάνυ πολλὰ] Scr. Ρηγίου, uti habet Cedrenus. Procop. de Ædific. Justin. l. 4. τοῦ δὲ Ρηγίου ἐπέκεινα πόλις ἐστὶ τις; Ἀθύρας ὄνομα. Stephan de Urb. Ρήγιον, πόλις Ἑλλάδος.

item pars magna ceciderunt. Homines etiam plurimi ruinis obruti sunt; quorum tamen nonnulli, aliquot post diebus, vivi extracti sunt. Quin & ab eodem terræ motu aliarum quoque remotarum urbium ædificia quamplurima corruerunt. Invaluit autem tremenda illa consternatio diebus x; hominibus interim, quorum hæc animos aliquandiu pupugerunt, litaniis, & supplicationibus in Ecclesia invigilantibus. Cæterum Imperator Justinianus Diadema suum per xxx dies non gestavit.

Iisdem temporibus Abares, Hunnorum gens quædam peregrina, Constantinopolim venerunt.

Hoc tempore etiam Episcopus Cæsariensis in Cappadocia Byzantii obiit; cujus in locum suffectus est Theocritus.

Mense Februario, Indictionis VI, lues Constantinopoli grassata est, hominibus à bubonibus pereuntibus. Vigente vero hac calamitate confinia

κατέπεσον. Πολλοὶ ἀπέθανον ἐν τοῖς συμπτώμασι· τινὲς δὲ καὶ μεθ' ἡμέρας, ἐκ τῶν καταληφθέντων ὑπὸ τῶν συμπτωμάτων, διεσώθησαν. Εν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ, καὶ ἐν ταῖς ἔξω πόλεσι, πολλοὶ τόποι πεπτώκασιν. Η δὲ αὐτὴ φοβερὰ ἀπειλὴ ἐπεκράτησεν ἐπὶ ἡμέρας δέκα· καὶ πρὸς ὀλίγον κατενύγησαν οἱ ἄνθρωποι, λιταῖς, καὶ δεήσεσι προσκαρτεροῦντες ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ. ὁ δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ιουστινιανὸς οὐκ ἐφόρεσε στέμμα, ἐπὶ ἡμέρας τριάκοντα.

Καὶ τῷ αὐτῷ χρόνῳ εἰσῆλθεν ἐν Κωνσταντινουπόλει ἔθνος Οὔννων παράξενον, [1] τῶν λεγομένων, Αβάρων.

Εν αὐταῖς δὲ ταῖς ἡμέραις τελευτᾷ ὁ ἐπίσκοπος Καισαρείας Καππαδοκίας ἐν Βυζαντίῳ· καὶ ἐγένετο, ἀντ' αὐτοῦ, Θεόκειτος.

Μηνὶ φεβρουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ϛ', γέγονε [2] θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβώνων. Εν αὐτῷ δὲ τῷ φόβῳ [3] τὰ μεθόδια πάντα κραβ-

βάτους

1. τῶν λεγομένων Αβάρων] De Abaribus, sive Avaribus hisce, eorumque origine, vide Nicephor. Hist. Eccles. lib. 18. cap. 30.

2. θνῆσις ἐν Κωνσταντινουπόλει ἀπὸ βουβώνων] De morbo hoc pestilente, qui per LII, annorum spatium per orbem universum grassata est, vide Evagrium, lib. 4. cap. 28. & Procop. de Bell. Persic. lib. 2. quorum uterque exactissimam ejus descriptionem tibi exhibet.

3. τὰ μεθόδια πάντα κραβάτους ἀργυροῦς ἐποίησαν] locus iste pessime corruptus est: neque, ut nunc se habet, sensus exinde commodus ullus elici potest. Pro μεθόδια itaque, μεθόρια· & pro ἀργυροῦς, ἀργοὺς, legendum omnino judico. Certe durante hac lue adeo numerosa erat morientium multitudo, ut ad cadavera efferenda sandapilis non sufficientibus, Imperator mille alias fieri curaverit: Neque hæ tamen mortuis sepeliendis satis fuerunt, uti testatur Cedrenus in Justiniano. τῷ δὲ φεβρουαρίῳ μηνὶ γέγονε θνῆσις ἀνθρώπων, καὶ μάλιστα τῶν νέων, ἐν Κων-

 σταντινουπόλει

βάτους ἀργυροὺς ἐποίησε. Ἐπεκράτησε δὲ ἡ αὐτὴ φοβερὰ τοῦ Θεοῦ ἀπειλὴ ἐπὶ μῆνας ἕξ.

Ἐν αὐτῷ δὲ τῷ χρόνῳ, [1] φιλοκαλλουμένου τοῦ τρούλλου τῆς μεγάλης ἐκκλησίας, ([2] ῥήξας γὰρ ἦν εἰς φανεροὺς τόπους, ἐκ τῶν γεγονότων, κατὰ φιλανθρωπίαν Θεοῦ, φόβων·) αἰφνιδίως, [3] ἐργαζομένων τῶν Ἰσαύρων, ἔπεσε τὸ ἀνατολικὸν μέρος τῆς περιϋποστολῆς, καὶ συνέτριψε τὸ κιβώριον, σὺν τῇ ἁγίᾳ τραπέζῃ. Κατηνέχθη δὲ καὶ τὸ λοιπὸν μέρος τὸ ἀπομεῖναν, καὶ αὐτὰ τὰ εἰλήματα· ἐκτίσθη δὲ ὁ αὐτὸς τροῦλλος, ὑψωθεὶς ἐπὶ πόδας εἴκοσι.

Μηνὶ Μαρτίῳ, ἰνδικτιῶνος ζ', [4] ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι, καὶ οἱ Σκλάβοι, τῇ Θράκῃ· καὶ πολεμήσαντες, πολλοὺς ἀπέκτειναν, καί τινας ἐπραίδευσαν· τὸν δὲ υἱὸν Βάκχου, Σέργιον, τὸν στρατηλάτην, καὶ Ἕδερμαν.

omnia sandapilas vacantes fecerunt. Invaluit autem tremenda hæc Dei minitatio per menses sex.

Eodem tempore, cum magnæ Ecclesiæ Trulla, quæ ex prioribus à Deo misericordi immissis terroribus, pluribus in locis perrupta fuerat instauraretur; fornicis pars orientalis, interim dum Isauri in hoc opere essent, derepente collapsa est, & casu suo Ciborium, sanctamque Mensam contrivit. Cæterum parte ejus superstite tectoque toto demolitis, Justinianus eam de integro excitavit, & xx pedibus altiorem fecit.

Mense Martio, Indictionis VII, Hunni, Sclavique Thraciam invaserunt: belloque incolas petentes, plurimos neci dederunt; nonnullos etiam expilarunt. Quin Sergium quoque, Bacchi filium, militum

---

στανπνουπόλει, ὥστε μένειν ἀτάφους τοὺς ἀποθνήσκοντας ἐπὶ ἡμέρας τρεῖς, διὰ τὸ μὴ ἐξαρκεῖν τοὺς κραβ͂βάτους τῶν ἐκκλησιῶν, καὶ τῶν εὐαγῶν οἴκων, πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς τελευτῶντας· ὅθεν ποιήσας ὁ βασιλεὺς ἔπεμψε κραββάτια χίλια, καὶ μηδ' ἔτως ἐξαρκούντων ἁμάξας προσέταξε πλείστας εὐτρεπισθῆναι, καὶ ἄλογα δέδωκε μυρία πρὸς τὸ ἐκφέρειν τοὺς νεκρούς. &c.

1. φιλοκαλλουμένου τοῦ τρούλλου] Scr. φιλοκαλλουμένου, uti habet Cedrenus. De Trullo vero, & Ciborio, vide quæ doctissimus Jac. Goar. ad hunc locum apud Cedrenum annotavit.

2. ῥήξας γὰρ ἦν] Omnino legendum, διερρηγμένος, uti habet Cedrenus.

3. ἐργαζομένων τῶν Ἰσαύρων] Isauros ædificationibus exercitatissimos fuisse colligere licet ex Procopio de Bell. Goth. l. 2. Ἐν τούτῳ δὲ Βελισάριος Ἰσαύρους πέντε, τοὺς ἐς τὰς οἰκοδομίας ἐμπείρους, ξύν τε πελέκεσι καὶ ἄλλοις ὀργάνοις εἰς λίθων ἐκτομὰς ἐπιτηδείους, εἰς τὴν δεξαμενὴν ἀσπίδων πλήθει κρυπτομένους ἐσήγαγε.

4. ἐπανέστησαν οἱ Οὖννοι, καὶ οἱ Σκλάβοι τῇ Θρᾴκῃ] Cedrenus habet, οἱ Οὖννοι, οἱ καὶ Σκλάβινοι &c. ac si eadem gens esset. Eos tamen distinguit Procopius de Bell. Goth. l. 1. καὶ αὐτῶν οἱ πλεῖστοι Οὖννοί τε ἦσαν, καὶ Σκλαβηνοί, καὶ Ἄνται, οἳ ὑπὲρ ποταμὸν Ἴστρον οὐ μακρὰν τῆς ἐκείνης ὄχθης ἵδρυνται). De hac Barbarorum in Thraciam irruptione vide quæ Agathias literis prodidit lib. 5.

 Magistrum,

Magistrum, Edermamque, Calopodii filium natu majorem, spoliatos, etiam captivos abduxerunt. Constantinopolim quoque, per disrupta murorum in quæ inciderant loca, intrantes; adusque S. Stratoni * penetrarunt. * * * * * * Orthodoxam fidem.

Mense Maio Zemarchus, Expræfectus, & Curator Domus Augustæ Placidiæ, exauctoratus est, Theodoro Nicomediensi in locum ejus suffecto.

Mensis ejusdem XIII, non autem die solito, Genethlia celebrata sunt: quibus peractis, recedentibus Prasinis, porticumque Moschianorum pertranseuntibus, cum Appianorum ex Domesticis nonnullæ ex improviso contumeliis eos afficerent, Veneti protinus & ipsi Prasinos adorti sunt; pluribusque etiam in locis à Partibus conflictum est. Veneti autem, à Sycis trajecto sinu, Repositoriis maritimis ignes injicere cœperunt, eadem comburendi animo: quos si quis extinguere tentabat, à Venetis spiculis petebatur: quibus & ipsi officinatores opem etiam suam subinde suppeditaruut. Quin & ad concertationem usque proruentes, Andreæ quas vocant ædes ad

μειζότερον Καλοποδίου, ἐπραίδευσαν, λαβόντες αὐτοὺς αἰχμαλώτους. [1] εὑρόντες δὲ τοῦ τείχους Κωνσταντινουπόλεως τόπους καταπεπτωκότας, κἀκεῖθεν εἰσελθόντες, κατέδραμον ἕως τοῦ ἁγίου Στρατονί * * * * * * τὴν ὀρθόδοξον πίστιν.

Μηνὶ Μαΐῳ [2] ἀπεζώσθη Ζήμαρχος, ὁ ἀπὸ ἐπάρχων, καὶ κουράτωρ τοῦ δεσποτικοῦ οἴκου τῆς Πλακιδίας· καὶ γέγονεν ἀντ' αὐτοῦ Θεόδωρος, ὁ ἐπίκλην Νικομηδεύς.

Μηνὶ τῷ αὐτῷ οὐκ ἤχθη τὸ Γενέθλιον, τὸ ἐξ ἔθους ἐπιτελούμενον· ἀλλ' ἤχθη τῇ τρεισκαιδεκάτῃ τοῦ αὐτοῦ μηνός. Καὶ μετὰ τὴν ἀπόλυσιν τοῦ Ἱπποδρομίου, ἀναχωρούντων τῶν Πρασίνων, καὶ κατερχομένων τὸ ἔμβολον τοῦ Μοσχιανοῦ μετὰ παραφυλακῆς, ἐξαίφνης ὑβρισθέντες οἱ αὐτοὶ Πράσινοι, ἔκ τινων τῆς τῆς οἰκίας τῆς λεγομένης τοῦ Αππίωνος, ἐπέβησαν τοῖς Πρασίνοις οἱ τοῦ Βενέτου μέρους, καὶ ἐγένετο συμβολὴ ἐν διαφόροις τόποις. Καὶ περάσαντες οἱ Βένετοι ἀπὸ Συκῶν, ἤρξαντο βάλλειν πῦρ, καὶ καίειν τὰς παραθαλασσίους ἀποθήκας· καὶ εἰ ἐπεχείρησέ τις τοῦ σβέσαι, ἐτοξεύετο ἐκ τῆς τοῦ Βενέτου μέρους. εἶχον γὰρ τῶν αὐτῶν ἐργαστηριακῶν διαφόρους ἀμοιβάς. Καὶ τῇ ἔρειδι συγχυθέντες, ἔκαυσαν τὴν οἰκίαν τὴν

1. εὗρον δὲ τοῦ τείχους Κωνσταντινουπόλεως τόπους] Cedrenus habet, τοῦ Ἀναστασιακοῦ τείχους; rectius: per muri longi enim, ab Anastasio Imp. extructi, ruinas vetustate, negligentiaque factas, viam invenerunt.

2. ἀπεζώσθη Ζήμαρχος] Ζιμαρχὸς hic Procopio dictus est; Hist. Arcan. Fuit autem Justini senioris commilito.

λεγομένην

λεγομένῳ τῷ Ἀνδρέου, τῷ ὄσαν ἐν τῷ νεωρείῳ· ὁμοίως δὲ [1] συνέβαλον καὶ ἐν τῇ Μέσῃ· κἀκεῖσε ἔβαλον πῦρ εἰς τὴν οἰκίαν τὴν λεγομένην τοῦ Βαρσυμίου, τότε διανύοντος τὴν τῶν ἐπάρχων ἀρχὴν· καὶ ἐκαύθη ἕως τοῦ χαλκοῦ Τετραπύλου, καὶ ὁ ἀντικρὺς ἔμβολος· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ μάχη ἡμέρας δύο. Καὶ ἐξελθόντος τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων Μαρίνου, μετὰ πολλῆς βοηθείας στρατιωτικῆς, καὶ Ἰουστίνου, [2] τοῦ ἐνδοξοτάτου Κουροπαλάτου, μόλις ἠδυνήθησαν καταπαῦσαι τὰ ἀμφότερα μέρη.

Τῷ δὲ αὐτῷ χρόνῳ, ἐπάρχου πόλεως ὄντος Γεροντίου, ἐμπρησμοὶ πολλοὶ γεγόνασιν ἐν διαφόροις μέρεσι Κωνσταντινουπόλεως. καὶ γενομένης κατοχῆς, ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν πολλοὶ μὲν ἐσωφρονίσθησαν, τινὲς δὲ καὶ ἀπετμήθησαν· καὶ ἐπεκράτησεν ἡ αὐτὴ κατοχὴ ἐπὶ ἡμέρας ἑβδομήκοντα.

Μηνὶ Ἰουνίῳ, ἰνδικτιῶνι τῇ αὐτῇ, [3] συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμίασαν καὶ τὰ βιβλία αὐτῶν κατε-

Navale sitas, combusserunt. In foro etiam pugna commissa, flammas ibi in Barsumii, tunc temporis Praefecti, domum conjecerunt: quae una cum opposita porticu, aereum adusque Tetrapylum conflagravit. Conflictatione autem hac per biduum invalescente, Marinus, Excubitorum Comes, Justinusque, Illustrissimus Curopalata numeroso militum satellitio stipati, universas Factiones emissi, vix tandem compescere potuerunt.

Eodem tempore, Gerontio urbis Praefecturam gerente, diversa per Constantinopolim loca conflagrarunt. Ex utraque autem Factione seditiosis comprehensis, plurimi eorum poenas dederunt; nonnullis etiam capite multatis. Duravit autem Inquisitio haec per dies septuginta.

Mense Junio, Indictionis ejusdem, comprehensi ex Graecis nonnullis per urbem publice circumferebantur: quin

---

1. συνέβαλον καὶ ἐν τῇ Μέσῃ] Μέση, *Forum* est ut ex Glossis Graeco-barbaris notat Jo. Meursius. ἀγορά, ἡ μέση. & deinde, εἰς τὴν μέσην, ἢ ἀγορὰν, ἢ φόρον. Ita autem dictum vult ille, quia plerumque in medio urbium situm erat. Verum cum plura Constantinopoli Fora fuerint, quodnam ex illis hic intelligit Auctor? Anne Theodosii, sive Tauri Forum? Huic enim vicinum erat Aereum Tetrapylum. De his vide Pet. Gyllium, de Topogr. Constantinop, lib. 3. cap. 6.

2. τοῦ ἐνδοξατάτου] Scr. ἐνδοξοτάτου. Κουροπαλάτης erat, qui Palatii curam sibi commissam habuit. A Latinis, *Cura Palatii*, dictus est: unde factum, Κουροπαλάτη. Justinus vero iste Curopalata, Justiniani Imp. à Sorore nepos erat; qui etiam eidem in Imperio successit.

3. συσχεθέντες Ἕλληνες περιεβωμιάσθησαν] Lego, περιεπομπεύθησαν. Vide quae de hac voce supra notavimus, haud procul hujus libri 18. initio.

& libri eorum Deorumque ſceleſtorum ſimulachra, & Imagunculæ in Cynegio concremabantur.

Menſe eodem Papæ Romani Synodica allata ſunt.

Eodem menſe, commiſſo Partium in Cyzico certamine, plurimi utrinque ceciderunt; ædificiis, quoque nonnullis, inter velitationem illam, demolitis.

Menſe Auguſto, Indictionis X, dedicatum eſt templum S. Theodoræ Martyris, prope pontem ſitum. Ex juſſu autem ipſius Imperatoris, Argentorii officinas aperientes, vaſa ſua expoſuerunt, luminaque per urbem plurima accenſa ſunt.

Octobri menſe, Indict. XI, inter Venetos Conſtantinopoli orta eſt commotio: qui in partes diſtracti, in Pittaciis inter ſe conflictabantur: diſtrictiſque gladiis, Clericus

καύθη ἐν τῷ Κυνηγίῳ, καὶ [1] εἰκόνες τῶν μυστρῶν θεῶν αὐτῶν, καὶ ἀγάλματα.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἠνέχθησαν [2] τὰ συνοδικὰ τοῦ Πάπα Ῥωμῆς.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ συνήφθη δημοτικὴ μάχη ἐν Κυζίκῳ, ὥστε πολλοὺς πεσεῖν ἐξ ἀμφοτέρων τῶν μερῶν. Ἐν αὐτῇ δὲ τῇ μάχῃ καί τινα τῶν ἐκεῖσε κατεστράφη.

Μηνὶ Αὐγούστῳ, ἰνδικτιῶνος δεκάτης, ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγίας μάρτυρος Θεοδώρας, τῆς οὔσης [3] πλησίον τῆς γεφύρης. Κατὰ κέλευσιν δὲ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως, [4] καὶ πρόβλησις ἐκ τῶν ἀργυροπρατῶν, καὶ φῶτα πάμπολλα ἐγένετο.

Μηνὶ Οκτωβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', διμερὲς γέγονεν ἐκ τῶν Βενέτων ἐν Βυζαντίῳ· καὶ γενομένης συμβολῆς πρὸς ἀλλήλους, [5] ἐν τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις, ξιφῶν συρέντων,

1. εἰκόνες τῶν μυστρῶν θεῶν] Scr. μυσαρῶν.

2. τὰ συνοδικὰ τοῦ Πάπα Ῥώμης] De Synodicis, ſive Synodalibus Epiſtolis, vide Bernardum Ferrarium de antiquo Eccleſiaſticar. Epiſtolar. genere.

3. πλησίον τῆς γεφύρης] Scr. γεφύρας.

4. καὶ πρόβλησις ἐκ τῶν ἀργυροπρατῶν, καὶ φῶτα πάμπολλα ἐγένετο] Hujus rei occaſionem narrat Cedrenus ad annum Juſtiniani Imp. XXXIV, his verbis ἐφημίσθη ἐν τῇ πόλει, ὅτι ὁ βασιλεὺς ἐτελεύτησε, διὰ τὸ κεφαλαλγεῖν, καὶ μηδένα θεωρεῖν· καὶ ἦν ταραχὴ, καὶ ἁρπαγαί εἴς τε τοὺς προβολὰς, καὶ τὰ μαγκιπεῖα. καὶ περὶ ὥραν θ', προσέταξε τῷ ἐπάρχῳ, καὶ ἀνῆψε φῶτα εἰς ὅλην τὴν πόλιν, ὅτι ὑγιαίνει ὁ βασιλεὺς, καὶ συνεστάλη τὰ τῆς ταραχῆς.

5. ἐν τοῖς ἐπίκλην Πιττακίοις] Locus quidam erat Conſtantinopoleos, cujus ſemel atque iterum meminit etiam Cedrenus: ita fortaſſis dictus, quod Tabulæ Scriptoriæ ibi vænum expoſitæ fuerint. Πιττάκιον enim Tabula eſt, è fuſili pice ad exarandum confecta. Pro Tabula etiam ſimpliciter quandoque ſumitur. Auctor Lexici Græcolat. vet. *Brevem* interpretatur. Πιττάκιον *Pittacium*, *Brevis*.

ἀπεχειρίσθη

ἀπεκόπησαν αἱ χεῖρες μαχόμενοι, υἱὸς ὢν Ἰωάννου Κομμενταρησίου, [1] τὸ ἐπίκλην Γύλη.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ πολλὴ ἀβροχία ἐγένετο ἐν Κωνσταντινουπόλει, ὡς καὶ πολλὰς μάχας γενέσθαι ἐν τοῖς ὑδρίοις, καὶ βορεῖς δὲ πολλοὺς φυσῆσαι. ἀπὸ γὰρ τῆς ἀρχῆς τοῦ Αὐγούστου μηνὸς, οὐκ ἐφύσησαν νότος, [2] καὶ ὁ τρίτος δὲ στόλος τῶν πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν. [3] ὥστε καὶ λιτανείους Εὐτύχιον τὸν πατριάρχην ἐπιτρέψαι γενέσθαι εἰς Ἱερουσαλήμ.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ ἐπινίκια ἦλθον ἀπὸ Ῥώμης, ἀπὸ Ναρσοῦ, τοῦ πατρικίου, ὡς ὅπως παρέλαβε πόλεις ὀχυρὰς τῶν Γότθων, τοῦτ᾽ ἔστι, [4] Βερόϊαν, καὶ Βρίνκας. Ἔπεμψε καὶ τὰς τῶν αὐτῶν πόλεων κλεῖς, μετὰ καὶ τῶν λαφύρων.

Μηνὶ Νοεμβρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια΄, ἐμελέτησαν δόλον τινὲς κατὰ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως Ἰουστινιανοῦ, τοῦ φονεῦσαι αὐτὸν, ὡς κάθηται ἐν τῷ παλατίῳ. Ἐν [5] ἑσπέρας δὲ τῇ σκέ-

quidam, Joannis Commentarienſis, cognomine Gyli, filius, manibus inter pugnandum truncatus eſt.

Menſe Novembri ingenti imbrium defectu laboravit Conſtantinopolis, adeo ut ſæpiuſcule pugnatum eſſet ad fontes, ab iis qui aquatum convenerant: Quin venti quoque Boreales crebri, Auſtrales vero, Auguſti menſis ab initio, nulli ſpiraverunt; adeo ut nec tertia claſſis in portum advenire potuerit. Itaque etiam Eutychius Patriarcha Litanias Hieroſolymis habendas inſtituit.

Eodem menſe Conſtantinopolim allatus eſt nuncius, de Narſetis Patricii Victoriis; qui *Berœam Brincaſque*, munitas Gothorum urbes, occupaverat: quarum una cum ſpoliis, & ipſas quoque urbium claves tranſmiſit.

Menſe Novembri Indictionis XI, conſcii nonnulli conſilium inierunt, ut Juſtinianum, in palatio ſedentem, inſidiis præoccupatum, è medio tollerent. Conjurationem

---

1. τὸ ἐπίκλην Γύλου] Scr. τοῦ.

2. καὶ ὁ τρίτος δὲ στόλος τῶν πλοίων οὐκ εἰσῆλθεν] τὸν σιταγωγὸν στόλον, Claſſem hanc vocat Procopius quæ Frumenti ab Alexandria importandi cauſa quotannis emiſſa eſt; quæque niſi à contrariis ventis impediretur, ſecundum, aut etiam tertium per æſtatem reditum perficere conſueverat. Vide Procopium de Ædific. Juſtin. lib 5. haud procul ab initio.

3. ὥστε καὶ λιτανείους] Scr. λιτανείας.

4. Βερόϊαν, καὶ Βρίνκας] Cedrenus etiam habet Βερίαν καὶ Βρίσκας. Corrupte uterque: nec enim urbes tales Italia habuit ullas. Cæterum pro his Anaſtaſius Bibliothecarius habet, *Veronam & Briniam Triceſimo ſexto imperii Juſtiniani anno trophæa venerunt à Roma Narſis patricii: ſignificantia comprehendiſſe illum urbes munitas Gothorum duas, Veronam ſcilicet, & Brixiam.* Atque hanc genuinam hujus loci lectionem eſſe facile crediderim.

5. ἑσπέρας δὲ] Scr. ἑσπέρᾳ.

vero

vero sub vesperam agitabant; & de nomine fuerunt, Ablabius Miltiadis F. & Marcellus Argentarius, & Sergius, Ætherii Curatoris nepos; suscepti autem facinoris hæc methodus erat; ut, trahente vespera, Imperatorem, in Triclinio suo pro more considentem, adorti conficerent: collocatis insuper in locis opportunis quibusdam ex suis, qui post perpetratum facinus, plebem è vestigio concitaret. Ablabius autem dictus in conjurationis societatem à Marcello, L. circiter auri libris datis, conductus fuerat. Cæterum, Deo ita volente, Ablabius, Miltiadis F. unus ex Conjuratis, consilium suum Eusebio, Comiti Fœderatorum, & Joanni, Domitioli F. communicavit: "Hac ipsa vespera, inquiens, "religiosum Imperatorem, "dum sedet in Triclinio, ado-"riri in animo habemus. Conjuratione itaque patefacta, Marcellus Argentarius, eadem ipsa vespera, qua perduellionem perficere decreverat, pugione armatus; Ablabius etiam, qui Conjurationem patefecerat, gladio cinctus, palatium intrare visi sunt. Cæterum cum jam notum esset Consilium eorum, Marcellus statim comprensus est: qui,

ψιν τῆς ἐπιβουλῆς μελετήσαντες, ἦσαν οὗτοι. Ἀβλάβιος, Μιλτιάδου, καὶ Μάρκελλος, ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Σέργιος, ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου τοῦ κουράτωρος. Ἡ δὲ μελέτη αὐτῶν ἦν αὕτη· ἵνα, ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ ἑσπέρας, εἰσέλθωσι, καὶ σφάξωσι τὸν αὐτὸν βασιλέα. ἦσαν γὰρ καὶ ἰδίους ἀνθρώπους στήσαντες κατὰ τόπον, ἵνα γενομένης τῆς αὐτῆς ἐπιβουλῆς, ταραχὴν ποιήσωσιν. Ὁ δὲ αὐτὸς Ἀβλάβιος ἦν λαβὼν καὶ χρυσίον παρὰ Μαρκέλλου, (περὶ τὰς πεντήκοντα τῶν χρυσίου λίτρας,) εἰς τὸ συνεπαμυύαι. Καὶ δή, τοῦ Θεοῦ οὕτως εὐδοκήσαντος, εἷς ἐξ αὐτῶν τῶν τὴν ἐπιβουλὴν μελετησάντων, Ἀβλάβιος, ὁ Μιλτιάδου, ἐθάῤῥησεν Εὐσεβίῳ, τῷ κόμητι τῶν φοιδεράτων, καὶ Ἰωάννῃ τῷ Δομετιόλου, τὴν σκέψιν· "Ἐπ ἐν τῇ ἑσπέρᾳ βουλόμεθα ἐπιβῆναι τῷ εὐσεβεῖ βασιλεῖ, "ὡς κάθηται ἐν τῷ τρικλίνῳ. Καὶ φανερωθείσης τῆς ἐπιβουλῆς, εὑρέθη Μάρκελλος, ὁ ἀργυροπράτης, τῇ αὐτῇ ἑσπέρᾳ, ἐν ᾗ τὴν σκέψιν τῆς ἐπιβουλῆς ἔμελλε ποιεῖν, εἰσερχόμενος ἐν τῷ παλατίῳ, [1] φορῶν βέγλιν· καὶ ὁ τὴν ἐπιβουλὴν φανερώσας, Ἀβλάβιος, ὁμοίως ἀπὸ σπαθίου. Καὶ ὡς προεγνωσθέντες, συνεσχέθη μὲν Μάρκελλος· καὶ ἀστοχήσας τῶν προσδοκωμένων, σύ-

1. Φορῶν βέγλιν] Et deinde, σύρας τὸ βέγλιν ὃ ἐφόρει, &c. Vocabulum hoc nullibi mihi occurrit. *Pugionem* tamen verto; unde etiam forte corrupta vox est, Anastasius Bibliothec. reddit, *Gladium. Et Marcellus quidem argenti venditor spe frustratus, & exempto gladio quem portabat, dedit sibi tres ictus, in triclinio comprehensus, & moritur.*

pas

ῥας τὸ ζύγλιν ὃ ἐφόρει, ἑαυτῷ ἐπήγαγε πληγὰς τρεῖς, καὶ οὕτως ἐτελεύτησε. Σέργιος δὲ, ὁ ἀνεψιὸς Αἰθερίου, προσφυγίῳ ἐχρήσατο ἐν τῇ δεσποίνῃ ἡμῶν τῇ Θεοτόκῳ ἐν Βλαχέρναις. Καὶ ἐκβληθεὶς ἐκ τῶν ὅρων, ὡς οἷα κατὰ βασιλέως σκεψάμενος· καὶ [1] ἐξαιτασθεὶς, κατέθετο, ὅτι καὶ Ἰσάκιος ὁ ἀργυροπράτης, ὁ κατὰ Βελισάριον τὸν πατρίκιον, καὶ αὐτὸς συνοῖδε τῇ αὐτῇ ἐπιβουλῇ· καὶ Βῖτος δὲ, ὁ ἀργυροπράτης, καὶ Παῦλος, [2] ὁ ὑποπλίων Βελισαρίου. Καὶ ἀμφοτέρων συσχεθέντων, καὶ ἐκδοθέντων Προκοπίῳ, ἐπάρχῳ πόλεως, συγκαθημένων αὐτῷ, [3] καὶ συνεξαιταζόντων Κωνσταντίνου κοιαίστωρος, καὶ Ἰουλιανοῦ ἀντιγραφέως, [4] καὶ Ζηνοδώρου ἀσεκρῆτις ἐκλαμβάνοντος τὰς αὐτῶν ἀποκρίσεις, κατεῖπον Βελισαρίου τοῦ πατρικίου· καὶ ἐκ τούτου ὑπὸ ἀγανάκτησιν γέγονεν. Ἄλλοι δέ τινες τῶν ἐξονομασθέντων φυγῇ ἐχρήσαντο. Καὶ τῇ πέμπτῃ τοῦ Δεκεμβρίου μηνὸς, ὁ αὐτὸς βασιλεὺς ποιήσας σιλέντιον κόμβεντον, ἐκέλευσε πάντας τοὺς ἄρχοντας εἰσελθεῖν, καὶ τὸν πατριάρχην Εὐτύχιον, καί τινας ἐκ τῶν

cum frustra se esse percepisset, stricto quem ferebat pugione, vulnera tria sibi intulit, atque ita mortuus est. Sergius vero, Ætherii nepos, fuga sibi consulens, in S. Deiparæ dominæ Nostræ Ædes in Blachernis se recepit. Verum Asyli hujus finibus ejectus, (ut qui læsæ Majestatis reus esset,) examinique subjectus, affirmavit, Isacium etiam Argentarium, Belisarii Patricii familiarem, Conjurationis hujus conscium esse: uti etiam & Vitum Argentarium, & Paulum, Belisarii Suboptionem. Hi vero ambo comprehensi, Procopio, urbi Præfecto, traditi sunt: à quo, & Constantino Quæstore, & Juliano Antigraphario, assessoribus ejus, & Zenodoro Asecreta, responsa eorum notante, examinati, Belisarium Patricium accusarunt: qui exinde Imperatorem sibi infensum habuit. Alii vero nonnulli, ab his indicati fuga se subduxerunt. Decembris autem die v, Silentio ab Imperatore indicto, Primores omnes, Eutychiumque Patriarcham, nonnullos etiam ex

---

1. καὶ ἐξαιτασθεὶς] Scr. ἐξετασθείς.

2. ὁ ὑποπλίων Βελισαρίου] Ὀπλίωνες dicti quibus annonæ militibus erogandæ cura commissa erat. Procopius de Bel. Vandal. lib. 1. τῶν οἱ ὑπασπιστῶν τριακοσίους ἀπολέξας ἄνδρας, ἀγαθοὺς τὰ πολέμια, Ἰωάννῃ παρέδωκεν, ὅς οἱ ἐπιμελητὴς τῆς περὶ τὴν οἰκίαν (ita legendum contendit Jo. Meursius, non οἰκίαν) δαπάνης. ὀπτίωνα τοῦτον καλοῦσι Ῥωμαῖοι. *Curatorem* Belisarii, eum vocat Anastasius Bibliothecar.

3. συνεξαιταζόντων] συνεξεταζόντων.

4. καὶ Ζηνοδώρου ἀσεκρῆτις, &c.] Ἀσεκρῆτις, sive ἀσηκρῆτις, & ἀσηκρήτης. à Latino *A secretis* facta sunt. Pro quo Latini recentiores etiam Asecreta, unico vocabulo, quandoque dixerunt. Carolus M. de cultu Imag. lib. 4. c. 9. *Mox ut Leontius Asecreta conspexit, magnum se sui erroris emolumentum invenisse putavit.*

ſcholis adeſſe juſſit: quibus in Triclinium convocatis, deſignatam in ſe conjurationem palam fieri, Sergiique, Ætherii nepotis, & Euſebii Argentarii, Pauli item Suboptionis, Vitique Confeſſiones coram omnibus legi mandavit. Quibus perlectis, Imperatoris animus in Beliſarium Patricium commotus eſt: ſtatimque miſſi ſunt, qui ab eo ſatellites amoverent omnes: nec omnino ad hæc renixus eſt Beliſarius. Cæterum cum Conſtantinus Quæſtor, & Julianus Antigrapharius, Ætherio, quem etiam Conjurationis conſcium fuiſſe ſuſpicio erat, favere nimis putarentur; Conjuratores rurſus, poſt ſex dies, à Marino Comite Excubitorum, & Conſtantiano, Militum Magiſtro, ad examen vocati ſunt. Verum Beliſarius Imperatorem ſibi offenſum uſque habuit.

Menſe eodem Imperator, Edicto ſuo in Eccleſiis variis propoſito, decrevit, Haud «licere poteſt unionem, unam «Naturam dicere, ſed duas «confiteri.

Indictione eadem feſtum Dedicatione ſanctiſſimæ Ma-

χολῶν· καὶ δεξάμενος αὐτοὺς ἐν τῷ τρικλίνῳ, κελεύει τὰς τούτων καταθέσεις ἀναγνωσθῆναι, καὶ φανερωθῆναι πᾶσι τὰ τῆς ἐπιβουλῆς, λέγω δὴ Σεργίου τοῦ ἀνεψιοῦ Αἰθερίου, καὶ Εὐσεβίου τοῦ ἀργυροπράτου, καὶ Παύλου τοῦ ὑποπτίωνος, καὶ Βίτου. Καὶ ἀνεγνώσθησαν αἱ καταθέσεις αὐτῶν, καὶ ἐξ αὐτῶν τῶν καταθέσεων ἠγανακτήθη ὁ πατρίκιος Βελισάριος· καὶ πέμψας ὁ αὐτὸς βασιλεὺς, ἐπῆρε πάντας τοὺς ἀνθρώπους Βελισαρίου, καὶ ἐν οὐδενὶ ἀντέστη ὁ αὐτὸς ἀνήρ. Καὶ ὑπονοηθεὶς Κωνσταντῖνος ὁ κοιαίστωρ, καὶ Ἰουλιανὸς ὁ ἀντιγραφεὺς, ὡς, φησὶν, ὑπὲρ Αἰθερίου ποιήσαντες· (ὡς οἷα καὶ αὐτοῦ Αἰθερίου συνειδότος τῇ ἐπιβουλῇ·) καὶ μεθ' ἡμέρας ἓξ [1] πάλιν ἐξητάσθησαν οἱ τὴν αὐτὴν ἐπιβουλὴν μελετήσαντες, ὑπὸ Μαρίνου τοῦ κόμητος τῶν ἐξκουβιτόρων, καὶ Κωνσταντιανοῦ τοῦ στρατηλάτου· καὶ ἔμεινεν ὁ αὐτὸς Βελισάριος ὑπὸ ἀγανάκτησιν.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ προετέθη ἴδικτον, περὶ τῶν διακρινομένων, ἐν διαφόροις ἐκκλησίαις, ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ βασιλέως [2] ὅτι, Οὐ χρὴ, μετὰ τὴν ἕνωσιν, λέγειν μίαν φύσιν ἀλλὰ δύο ὁμολογεῖν.

Καὶ τῇ αὐτῇ ἰνδικτιῶνι ἐγένοντο τὰ ἐγκαίνια τῆς ἁγιωτάτης μεγά-

1. πάλιν ἐξαιτάσθησαν] Ser. ἐξητάσθησαν.

2. ὅτι, Οὐ χρὴ μετὰ τὴν ἕνωσιν &c.] Hæc Juſtiniani Confeſſio fidei, De Naturarum in Chriſto diſtinctione, non hoc tempore, ſed ſub Synodo V. Conſtantinopolitano Edicto Imperatorio promulgata eſt. Scilicet ſub extrema vitæ ſuæ tempora in Aphthartodocitarum Hæreſin delapſus eſt Juſtinianus: uti teſtantur Evagrius. lib. 4. cap. 38. Nicephorus Call. lib. 17. cap. 29. Glycas Annal. part. 4. & Cedrenus; qui etiam eodem anno, de quo Auctor noſter hic loquitur, Imperatorem Edictum ſuum *De Corruptibili & Incorruptibili*, propoſuiſſe aſſerit: cui aſtipulatur Glycas, loco citato.

λης ἐκκλησίας τὸ δεύτερον. Προσετέθη δὲ τῷ τρούλλῳ, κατὰ τὸ παλαιὸν σχῆμα, [1] πόδες λ', καὶ [2] τὰς δύο καμάρας ἐκ προσθήκης ποιήσαντες, τήν τε ἀρκτῴαν, καὶ τὴν μεσημβρινήν· Εν δὲ τῇ συμπληρώσει τοῦ εἰλήματος Εὐτυχίου τοῦ πατριάρχου κατέχοντος τὸ ἅγιον εὐαγγέλιον, καὶ τοῦ ὄχλου παρισταμένου, ἐψάλλετο. "Αρατε πύλας "οἱ ἄρχοντες ὑμῶν, καὶ ἐπάρθητε πύλαι αἰώνιοι, καὶ εἰσελεύσεται ὁ βασιλεὺς τῆς δόξης· καὶ τὰ λοιπά.

Μηνὶ Ιαννουαρίῳ, ἰνδικτιῶνος ια', Ιπποδρομίου ἀγομένου, συρεὶς Ιουλιανικὸς ὁ ἡνίοχος ἐν τῷ Ιπποδρομίῳ τελευτᾷ.

Καὶ τῷ αὐτῷ μηνὶ, παρελήφθη μέρη τινὰ τῆς Αφρικῆς, ὑπὸ τῶν Μαυριτανῶν· Κουτζίνης γὰρ, ὁ ἔξαρχος τοῦ αὐτοῦ ἔθνους, ἔθος εἶχε λαμβάνειν ἀπὸ Ρωμαίων, διὰ τοῦ κατὰ καιρὸν ἄρχοντος, πόσον τι χρυσίον, ἐπειδὴ ἦρχε τοῦ ἔθνους τῶν Μαύρων. Καὶ κατελθόντος Ιωάννου, τοῦ ἐπίκλην Ρογαθινοῦ, καὶ μηδὲν αὐτῷ δεδωκότος, κατὰ τὸ πρότερον ἔθος, ἀλλὰ τοὐναντίον καὶ δολοφονήσαντος αὐτὸν ἀνέστησαν τὰ τέκνα τοῦ αὐτοῦ Κουτζίνη, ἐκδικοῦντες τὸ πατρῷον αἷμα. Καὶ ἐπαναστάντες τοῖς μέρεσι τῆς Αφρικῆς, παρέλαβόν τινας τόπους, φονεύσαντες, καὶ πραιδεύσαντες. Ο δὲ αὐτὸς βασιλεὺς Ιουστινιανὸς ἔπεμψε Μαρκιανὸν, τὸν ἴδιον αὐτοῦ ἀνεψιὸν * * * * * * *

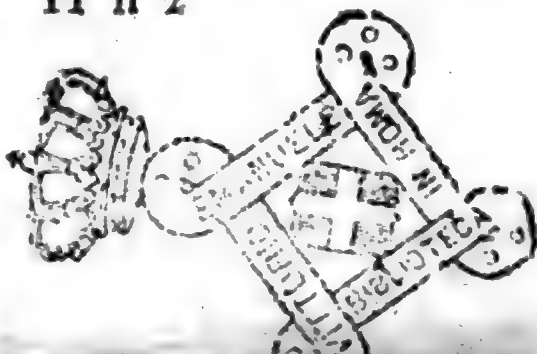
gnæ Ecclesiæ secundo celebratum est. Trullæ autem XXX pedibus, secundum formam veterum, superadditis, ex additione hac Cameræ duæ, Septentrionalis, & Meridionalis effectæ sunt. Tecto autem ad exitum jam perducto, Eutychius Patriarcha, Sanctum Evangelii Codicem manu tenens, populo circumstante, "cecinit; Attollite portas Prin"cipes vestras, & attollimini "portæ sempiternæ, & intrabit Rex Gloriæ: &c.

Mense Januario, Indictionis XI, Equestri Certamine celebrato Julianicus auriga; [curru deturbatus, &] per Circum raptatus interiit.

Mense eodem Africæ quædam regiones à Mauritanis occupatæ sunt, Cutzines enim, gentis ejus Exarchus, ex quo Maurorum dominium susceperat, auri quantitatem quandam à Romanorum pro tempore Præfecto accipere solitus fuerat. Cæterum Joanne, cognomine Rogathino, [in Africam] adveniente, nec pecuniam ei pro more solvente, quin è contra dolo illum interficiente; Cutzinæ ipsius filii, paternam cædem ulturi, arma sumpserunt: Africæque regiones quasdam invadentes, loca nonnulla occuparunt, incolis interfectis expilatisque. Imperator itaque Justinianus nepotem suum Marcianum expedivit. * * * * * * * * *

1. πόδες λ',] πόδας εἴκοσι, dicit supra; sicut & Cedrenus habet.

2. τὰς δύο καμάρας] κάμαρα, sive καμάρα, Camera est Recentioribus; & καμαράριος, Camerarius, Præfectus Cubiculi.

AD ANNOTATIONES
APPENDIX.

p. 1 l. 7 ΘΕΩ minus recte legit Transcriptor, quisquis is fuerit; in MS. nos legimus θεῦ (Θῦ.)

p. 2 l. 4 Ασυάμ. in MS. hic loci Ασυνάμ; inferius Ασυάμ. in Eclogis aliis MSS. ex Hamartolo, quæ in eadem Bibliotheca Bodl. servantur, ubique Συάμ

p. 6 l. ult. τῦ Ενώς. MS. καὶ τοῦ Ενώς

p. 8 l. 24 κολάζηται. κολάζεται corrigit Chilmeadus; neq; aliter legitur in MS. sic alia sunt complura à Chilmeado correcta, quæ non MS. Codici, licet minime bono, sed ipsi exscriptori non satis attento sunt imputanda. Quod semel monendum duxi

p. l. 8 29 μιζωτήθη. MS. μιζωτέθη

p. 9. l. 2. ἀνεπίδηιον. MS. ἀναπόδιον

Ibid. στενοχορυμένης. MS. στενοχωρημένης

p. 10 l. 1 in MS. inter εἱρκτῆς & ἀπαλλαγῆς inseritur ἐκείνης.

p. 11 l. 18 ὀχορηγεῖ. MS. ἐχορήγει

p. 11 l. 27 συντιθεμένων. MS. συντιθημένων

p. 12 l. 1 ὑστέρησε τὴν ἀρχαῖαν φωνήν. verbum ὑστερέω hoc sensu, quamvis alibi haud temere invenies, uti monet *Chilmeadus*, reperitur tamen postea apud eundem Scriptorem, in MS. ubi de Aristotele providentiam negante, οὗτος (inquit) τὴν γλῶ τῆς θείας κηδεμονίας ὑστέρησε

p. 12 l. 14 πάντων. MS. πάντως

p. 12 l. 29 Ωριγένης, ἑρμηνεύων ἐκ τῆς Συριακῆς Βίβλου. suspecta hujus loci interpretatio Chilmeadiana: videtur Autor non designasse *commentarios* ullos *Origenis super Biblia Syriaca*, sed tantum voluisse Origenem Hebræam linguam Syriacam etiam appellatam fuisse attestari in loco quodam Commentariorum ubi textum Hebræum citarit & ex eo S. Scripturæ locum interpretatus sit

p. 13 l. 4 κεχαλκωμένος ἴχνη. MS. κεχαλκωμένος τὰ ἴχνη

l. 9 Ραιῦ. MS. Ραγαῦ

l. 26 Ιάφεδ. MS. Ιάφεθ

p. 14 l. 6 ἦν. MS. γῆν

l. 15 νέσυς. MS. νήσυς

l. 23 Ιάφηθ. MS. Ιάφεθ

p. 15 l. 20 Βηθυνίαν τὴν ἀρχαίαν, Φρυγίαν. MS. Βηθυνίαν, τὴν ἀρχαίαν Φρυγίαν Bithyniam, veterem Phrygiam

p. 16 l. 4 MS. μικρότε καὶ μεγάλη.

l. 20 Τίγρον. MS. Τίγριν.

p. 17 l. 21 ἔτη ρκθ'. MS. ρκβ'. 122.

p. 18 l. 15 Μαγυσσαίων. MS. Μαγυσαίων

l. 17 ἀπὸ. MS. ὑπὸ

p. 19 l. 2 φιλιστεῖμ. MS. Φιλιστεῖμ

l. 6 μέλη. MS. μέρη

l. 21 Δάν. MS. Δίαν ut & in sequentibus

l. 23. Ηράν. MS. Ηραν

p. 20 l. 2 Δάν. MS. Δίαν

l. 3.

l. 3 Ἡρᾶν. MS. Ἥραν

p. 25 *l.* 5 Chron. Pasch. sive Alexand. ἡμέρας δυοζ' ὡς εἶναι ἔτη ϛ'. μῆνας γ'. ἡμέρας δ'.

l. 13 Επωνομάσθη. Chron. ὠνομάσθη

p. 26 *l.* 4 ἴσα. lege ἰσῶν· sic Chron

l. 18 τιμωρηποιέμενος. Chron. addit αὐτὴν

l. 23 Σῶσις. Chron. Σώσης, alii Σώσης

l. 26 Θῦλις. sic Chr. alii Θύλης alii Θυάχης

p. 28 *l.* 11 μετανάστας. Chron. μεταναστὰς pro quo Dufresnius in sua editione reposuit μετανασταίσῃ

l. 17 Πάρθοι. Chron. corrupte παρθίδιοι, in Dufresnii versione *Parthidis*

l. 19 Σκύθαι. Chron. mendose Σκύθες

p. 30 *l.* 30 Φαραὼ, ὁ καὶ Ναραχὼ καλούμενος. Chron. ὁ καὶ Νάχωρ καλ. Jo. Antiochenus MS. (annotante Dufresnio) ὁ καὶ Καραχὼ καλ. Eusebius Scaligeranus Chr. l. 1. & Cedrenus ὁ δὲ Ναρεχὼ καλ. Georgius Hamartolus MS. ὁ καὶ Ναραχῶ. Theophilus Antioch. ad Autolicum lib. 2. Φαραὼ, ὃς καὶ Νεχαὼθ κατ' Αἰγυπτίους ὠνομάσθη. Difficile dictu quænam verior sit lectio; utrum Ναραχὼ seu Ναρεχὼ vel Νάχωρ seu Νεχαώθ. Maleliana enim Ναραχὼ & Joannis Antiocheni Καραχὼ procul dubio falsa est. Magis placet Νάχωρ seu Νεχαώθ. sic enim apud Josephum de bell. Jud. l. 6, c. 26. Pharaonem illum qui Abrahami uxorem Saram surripuit & idem omnino videtur cum illo quem designant Autores citati, cognominatum fuisse Νεχαὼς perhibetur. In Græco Codice quo usus est Josephi Interpres scribebatur Νεχίας vel Νεχέας; in aliis exemplaribus legitur Νεχώθ. Sic in serie Ægypt. Regum occurrunt alia nomina quæ propius τῷ Νάχωρ seu Νεχαὼθ, quam nomini Ναραχὼ seu Ναρεχὼ accedunt. Φαραὼ Νεχαὼ in s. Script. Apud Manethonem (in Syncello p. 75, 26ª. & Eusebii Chronico) Dynastiæ 2ª. Reges duo occurrunt nominati Νεχαώ. In serie Regum Ægypt. apud Syncellum p. 210. Reges iidem dicuntur Νεχαὰβ. Apud Manethonem juxta Editionem Africani (in sync. p. 56.) primus Rex Dynastiæ tertiæ nuncupatur Νεχερόφης, juxta Editionem Eusebii (ibid. p. 57.) Ναχέρωχις. In prædicta Serie Rex 5us. appellatur Νεχεψὼς. 8us. Νεχεψός. Paulinus

Quique magos docuit mysteria vana
Necepsus.

p. 31 *l.* 6 ἣν ἐκάλεσεν Ἰόπολιν. Chron. Ἰώπολιν. G. Hamartolus MS. qui lineas 7. præcedentes ad verbum habet: ἐν ᾗ πόλιν εἰς ὄνομα τοῦ ἡλίου κτίσας, ἐκάλεσεν Ἡλιούπολιν.

l. 12 μάκαρα λαμπαδηφόρε. Chr. μάκαιρα λαμπαδηφόρος

p. 33 *l.* 3 Σίλπιον. Chron. Σήλπιον sic inferius

l. 4 Ἰόπολιν. Chron. Ἰώπολιν

l. 20 Κρόνε. Chron. Κρονίων

l. 23 Ποσειδῶνι. Hamart. MS. Σιδῶνι

l. 24 Βῆλος. Hamart. MS. Βήλ.

l. 25 Ἐνυάλιος. ab Hamartolo omittitur

l. 28 τῆς Ἰοῦς. Chron. τῆς Ἰῶ

l. ult. Σιδῶ. Hamart. MS. Σιδῶν

Ibid. δύο. de Ægypto tantum meminit Hamartolus

p. 34 *l.* 2 Τυρῶ. sic Hamart.

l. 6 τὸν Κάδμον. hunc omittit *Hamart.* tres tantum Agenoris filios recensens

l. ult. λίμιτον. Chron. λίμητον

p. 35 *l.* 4 καικλῶ ὀψανλῶ. Chron.

Καὶ κεῖ ὀψινῆ. *Et ibi sero sapit*, vertente Dutresnio, qui monet legendum ὀψινοί.

l. 10 Εὐρώπια. C. Εὐρώπεια

ibid. τ̄ Μίνω. C. τ̄ Μήνον

p. 36 *l.* 3 ἐνόεμαν: C. συνοεῖαν

ibid. αὐτόν. C. αὐτῶν

l. 7 Συρίαν. sic Hamart. qui addit: ἀφ' ὧ Σῦροι μετωνομάσθησαν οἱ περὶ Ιουδαῖοι καὶ Παλαιστηνοὶ καλούμενοι, καὶ Συρία ἡ Ιουδαία κέκληται.

l. 7 Κίλιξ. C. Κῆλιξ

l. 11 Ηρακλῆς. hæc omnia de Hercule verbatim habet, quam paucissimis immutatis, *Hamartolus* MS. usque ad pag. seq. lin. 28

l. 13 ἐωριζόμενος. Hamart. cum Cedreno μετεωριζόμενος

l. 21 πόματος. Hamart. στόματος.

p. 37 *l.* 4 χρόας. C. χροιάς.

l. 22 χρόας. C. χροιὰς

l. ult. φίβλας χρυσαῖς. *Dufresnius* vertit *fibulatas vestes*

p. 38 *l.* 17 ῥύσεια. C. ῥύσσεια

p. 39 *l.* 6 Τρασκυλος. C. Συετώνιος Σπασκύκλος mendose. Intelligi videtur illius Liber *de Re vestiaria*, cujus meminit Suidas

p. 39 *l.* 25 κατά. C. μετὰ *post*

p. 40 *l.* 15 σκύφους. σκύτους reponit *Chilmeadus*. σκύφου habet C. ubi Dufresnius: *videtur* σκύφος *hoc loco scutum seu clypeum sonare*. Σκύφους non σκύτους habent *Symeon Logotheta*, eodem citante, & *Cedrenus*. Sic & infra p. 43 τὴν τελετὴν τὴν μυστικὴν καὶ ἀθέου σκύφους

p. 41 *l.* 21 Γοργόνα. C. Γοργόνην

l. 23 ὑπεναντίους. C. ἐναντίους

p. 42 *l.* 2 Ανδρομέδαν. C. Ανδρομήδαν

l. 9 Λυκαονίας. C. Λυκαωνίας

ibid. γνόντες. adde, οἱ Λυκάονες, quæ in C. habentur

l. 12 Λυκάονας. C. Λυκάωνας

l. 16 Γοργόνος. C. Γοργονίας pro Γοργόνης

l. 21 Ικόνιον. C. Εἰκώνιον

l. 22 διότι πρῶτος νίκης εἰκόνα σὺν τῇ Γοργόνῃ ἐκεῖ ἔλαβε. C. ex edit. Dufres. διότι περὶ τ̄ νίκης εἰκόνα τὴν τ̄ γοργόνης ἐκεῖ ἔλαβεν, quæ reddit Dufresnius: *quod per Gorgonis imaginem ac figuram victoriam ibi esset adeptus*;

p. 43 *l.* 2 Γοργόνος. C. Γοργόνης

l. 5 ἀδελω. C. ἀδελῆ

l. 10 τ̄ ἐκ ἐ &c. locum hunc sic scribunt Symeon Logotheta MS. & Cedrenus annotante Dufresnio: καὶ τ̄ Σαρδανάπαλον, καὶ τοὺς ἐ γόνους αὐτοῦ ἀπεκτονώς, &c.

l. 22 Μήδων. sic C. pro quo ex Cedreno Dufresnius reposuit Μηδίαν· quo modo habet etiam Hamartolus

l. 30 γνόντες αὐτὸν &c. Minus accurate hæc redduntur: verte; *Argivi quippe Jopolitæ eum ex Argivis genus ducere certiores facti summa cum lætitia eum celebrarunt*

p. 44 *l.* 1 C. πληρομυριστευτῆς.

l. 4 Ορεῖτου. Cedreno Ορόντου, Logothetæ Ορεῖλος, Chronico ὄρειστιν. ubi Dufresnius *Quod addit Autor Chronici Orontem nunc* Ορίστιν *appellari spectare videtur eorum sententiam, qui* Orientem *etiam dictum volunt, in quibus est Hegesippus l. 3 & Isidorus l. 13 c. 21 unde facilis hic emendatio, si ex* Ορίστιν *conficiatur* Ορίεντ, *quomodo appellatur à Lactantio lib. de mort. Perseq. p.* 50 Non audio. ex nostro repone Ορόντου

l. 12 αὐτῆς ἀνῆψε πῦρ. germana habet G. Hamart. MS.

l. 15 εἰς τὰ ἴδια βασίλεια. hæc male vertit Dufresnius: *in Palatium*

l. 21 Ιωνίτας. C. Ιωπολίτας

l. ult. C. Ανδρομήδας

p. 45 *l.* 10 C. Γοργόνης ut & infra.

p. 7

APPENDIX.

p. 78 *l.* 17 Ἐστι κατ' &c. Oraculum hoc mendosissimum sic corrigit *Galæus* noster eruditiss. Notis ad *Iambl. de Myst.* sect. 8. c. 12

Ἐστι καθ' ὑρανίοιο Θεῦ μεγάλοιο βεβηκὸς
Φέγγος ὑπερβάλλον, καὶ ἀέναον, ἀθάνατον πῦρ·
Ο τρομέει πᾶν, γαῖα καὶ ὑρανὸς ἠδὲ θάλασσα
Ταρτάρεοί τε βυθοὶ, καὶ δαίμονες ἐῤῥίγησαν
Αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ τε, πατὴρ, υἱὸς αὐτὸς ἑαυτῦ,
Αὐτοφυὴς, ἀδίδακτος, ἀμήτωρ, ἀστυφέλικτος
Οὔνομα μηδὲ λόγῳ χωρέμενον ἐν πυρὶ ναίων
Τῦτο Θεὸς, μικρὸν δὲ Θεῦ μέρος Ἄγγελοι ἡμεῖς.
Λοιπὸν ἄπιθι σιγῶν, ἐκ δωμῶν ἡμετερείων.

p. 116 *l.* 11 μέλανι ξανθικῷ. præcise! si superis placet. sic alius Nugator Jo. Tzetzes in allegoricâ Homericarum Fabularum Expos. MS. ait Paridem postquam in Pario exul egerat, in Trojam denuo receptum fuisse 22° Apr. & in Græciam missum à Patre Junii 18°. quod & scribit infra Noster.

p. 120 *l.* 19 τὸ πλῦτον ὅλον] σὺν χρήμασι ποσότητι τριῶν κεντηνκαρίων, ait Jo. Tzetzes in MS. cit.

p. 122 *l.* 22 Μυρμιδόνων τότε, νῦν δὲ λεγομένων Βυλγάρων Sic Jo. Tzetzes in Opere MS. cit. ait Achillem in Trojam duxisse Οὔννων Βυλγάρων στράτευμα τῶν Μυρμιδόνων. ita legitur in Codd. 2. MSS. Bibl. Oxon. obscurius vero in Cod. quodam tertio: Tzetzes ipse fortasse scripsit τῶν νῦν. Idem porrea in eodem Opere.

Πυραίχμης τῶν Παιόνων δὲ ... τῶν Βουλγάρων
Τῶν ἐξ Ἀσίου ... Βαρδάρη.

p. 129 *l.* 22 ῥεῖν ἐκ τῆς κινήσεως. hic desiderantur quorundam descriptiones, ut Agamemnonis, Menelai, Achillis, Diomedis, Ajacis, &c. de quibus, si placeant nugæ, videre possit, præter alios, *Jo.* Tzetzes in Opere MS. supra cit: qui à reliquis multum descrepat. De Achille inter alia sic habet: λευκὸς, ξανθόθριξ, καὶ σγυρὸς, δασύθριξ, καὶ μακρόῤῥιν· ubi vox σγυρὸς, quæ non occurrit apud Cedrenum, Malelam, aut Is. Porphyrogennetum notatu digna. Apud Tzetzem occurrit ista sæpius in illis descriptionibus. Ait Merionem fuisse εὔθριχα, σγυρὸν, εὐπώγωνα &c. Thoantem λεπτὸν, σγυρὸν, ὑπόγλαυκον &c. Protesilaum εὐσώματον, σγυρόθριχα, ξανθόθριχα &c. Ajacem Locrensem σγυρομελάνθριχα καὶ στραβὸν καὶ τῶν μακροπροσώπων. Diomedem dicit respectu reliquorum Heroum brevis staturæ fuisse; deinde subnectit.

Ἐπὶ τῦτου χωρίκιον ὕπερον ἐφοβεῖτο
Ἐσωθεν λάρυγγός τινος ἐν τῇ λογγοκαρδίᾳ
Ἀνδρὸς μεγάλου μέγεθος, ὃ τῶν ημῶν το πάχος
Εἰς ὄγκον ἦν ἰσόμετρον κονδύλῳ μετωπίτῳ
Ο ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐκρέμασαν ὡς θαῦμα

p. 132 *l.* 3 μάντις, καὶ οἰωνοσκόπος ἄριστος. De Chalcante, quod magus fuerit & astrologus, & de ejus Virga prophetica audi sis Tzetzem ex eodem libro.

Εἶχο μίαν ῥάβδον μαντικὴν, χρυσῆν γὰρ οὐχ ὑπῆρχεν
Ἀλλὰ ξυλίνη καὶ κυρτὴ, χρήσιμος δὲ μαντείαις
Κατὰ τῆς γῆς γὰρ χέοντες τέφραν ἐκ τῆς ἑστίας
Τῇ ῥάβδῳ ταύτῃ τεχνικῶς ἔγραφον τὰς μαντείας

βλέποντες

Βλέποντες αὐτὸς τὸ ἥλιον καὶ λέγοντες τὸ μέλλον.
Ταύτην τὴν ῥάβδον πλάνωρχος λύπον ὀνομάζει,
Λιτὺος δὲ Κοκκειανὸς Κάσσι@ Λίος (l. Δίων) λέγει

p. 133 l. 1 Πάρις &c. De Paridis forma, ut qui sub Venere Planeta natus fuerat, nescio quid Astrologicum nugatur Jo. Tzetzes op. cit.

l. 10 ἀνεφάλας. C. de Justiniano ἀνεφαλάς

p. 135 l. 6 νῆας λ. de numero navium adi si libet Jo. Tzetzem in op. cit.

p. 161 l. 30 σφενδόβολα. aliis σφενδόβολα

p. 196 l. 3 ἰδιάζει εἰς τὴν Μαρασίνδω χώραν. Habetur hæc fabula apud Hamart. MS. qui in hoc loco scribit εἰς τὴν Ινδικὴν ἰδιάζει χώραν

p. 198 l. 26 Ησαΐυ. sic quoque Hamartolus

p. 200 l. 9 ὁ μετ' αὐτὸς Ηρόδοτ@ ὁ ἱστοριογράφ@. Chilmeadus corrigit μετ' αὐτῆς. Verum nihil mutandum, floruit enim longe post Polybium *Herodotus* quidam ab antiquo alius Historicus

p. 116 l. 10 Βαλεντία. Dufresn. in C. reponit Βαλεντζία

l. 14 Παλαντίον. πυλάπον apud Hamartolum qui & fabulas sequentes fere omnes, sed contractius, habet

l. ult. Σίλβης Ita Cci. editio Rader. & Codex MS. Vat. Dufresnius tamen substituit Αλβης.

p. 217 l. 14 συνηθεσθῇ. C. συνηθήσῃ

l. 16 σταθῇ. C. στῇ

p. 218 l. 14 Αρηΐ. lege Αρεΐ

l. 16 λεγ. Πεῖμον. Hamart. Πεῖμνον, ὁ ἐστιν Αρει@

l. 17 Αρεως. C. Αρει@

l. 20 Μάρπ@ Hamart. Μάρπον.

l. penult. ὁ γὰρ τὸ Πισαίων. Hæc & quæ sequuntur de Oenomao & Erichthonio apud Hamartolum non leguntur

p. 219 l. 1 μὲν Δύστρ. C. Σύστρῳ, & in Dufresnii Vers. *Systro*; quod mirum eum non correxisse

l. 2 ὡς ὑψηλῷ hunc locum non intellexit Dufresnius, sic vertens: *in solis Titanis, vel excelsi, honorem*

l. 4 Δημήτρας. C. Δήμητρ@

p. 221 τῆς ἀστρονομίας. C. τῆς ἀστρώας pro quo Dufresnius reposuit τῆς ἀστροθεσίας ex Anonymo MS. & ex Chronico MS. ab Adamo ad Anastasium

p. 222 l. 20 πραιποσιτεύειν. Ecloge MS. citante Dufresnio, ὅ ἐστι ἐμπεπιστευμένον ἐκ τοῦ πραιποσιτεύειν, ὃ λέγεται τὸ πραιπόσιτον. Sic quoque Chron. MS. ab Adamo ad Anast.

l. penult. Βενέζιαν. C Βενέτιαν

l. ult. Ακυλῆία. C. Ακυλυία

p. 226 l. 11 Ιλία. Cci. Editio Rader. & Codex Vat. Σιλβία, ubi tamen Ηλία corrigendum duxit Dufresnius

p. 233 l. 23 Φεβρουαρίω. eandem fabulam legere est apud Hamart.

p. 239 l. 22 Βρῦτ@ ὁ μέγας. *Brutus magnus* ut vertit Interpres: malim *senior*

p. 241 l. 10 Ωχ@ G. Hamart. χό@, ut & Autor infra p. 243

l. 14 Νεκταναβὼ eandem fabulam Hamartolus MS. & alii multi.

p. 243 Θεσσαλονίκην G. Hamart. Καὶ ἐν τῇ Ιλλυρικῷ πόλιν κτίσας (Φιλιππ@) ἐκάλεσεν αὐτὴν Θεσσαλονίκην· καὶ τὴν Θετταλίαν ὑποτάξας, κατεκράτησε

p. 245 l. 9 τὸ στρατήγιον. G. Hamart. στρατήγιν

l. 18 Χρυσόπολιν. Hamart. Χρυσόπολιν

p. 247 l. 23 τῶν Ενδοτέρων Ινδῶν. sic Hamart.

l. 26 Ἔθος εἶχεν. hæc integra periocha apud Hamart. ad verbum legitur

l. 33 σύστημον. Hamart. σύστημον sic infra συστήμων, pro eo quod habet Noster, συστημάτων

p. 248 *l.* ult. λϛ'. Hamart. λδ' 32

p. 249 *l.* 2 ιζ'. Hamart. ιβ' 12

p. 249 *l.* 2 ιζ'. Hamart. ιβ' 12

p. 250 *l.* 6 Πτολεμαῖον τὸ Λάγου, τὸ Ἀστρονόμον. confusum cum Claudio Ptolemæo Astronomo: sic Arabes & alii eos solent confundere

p. 256 *l.* 13 πτεραχιόνιν. apud Epiphanium Hagiopol. de locis SS. πτεραχιονιν

l. 15 τῆς τύχης. de Tycheo, delubro *Fortunæ* seu Genii publici Civitatis Antioch. in Ecclesiam S. Ignatii ab Imp Theodosio mutato, meminit *Evagrius* Hist. Eccles. l. 1 c. 16

p. 280 *l.* 12 πιντηκαιδεκάτῳ. C. δωδεκάτῳ

l. 13 Τελομβυρείας. C. Τελμβιεστρείας

l. 14 τυραννησάντων. C. τυραννισάντων

l. ult. Καίσαρι. C. Πρώτως

p. 281 *l.* 1 ἀπὸ μιλίων δύο.] ex eo quod in C. legatur ἀπὸ μιλίων δ' & à *Jo. Tzetze* spatium illud appelletur τετραστάδιον, conficit *Dufresnius* per μίλιον hoc loco designari non *milliare* sed *stadium*. At hoc significatu nusquam alibi legitur vox ista: nisi forsan in quodam MS. cui titulus; Ὁδοιπορίαι ἀπὸ Ἐδὲμ τῷ παραδείσου εἰς τὴν Ρωμαίων, his verbis: Ἀπὸ Ἀντιοχείας εἰς Κωνσταντινούπολιν μοναὶ λϛ'. Ἀπὸ Κωνσταντινουπόλεως ἕως Ρώμης μοναὶ πϛ'. ἀπὸ Ρώμης εἰς Γαλλίαν μοναὶ κζ. ἡ μονὴ ἔχει μίλια ξ. Apud *Strabonem* lib. 6 p. 277 ubi dicitur *Gaudum* à *Melite* distare π' καὶ η' μίλια, *Xylander* in Latina Versione ponit 88 *Stadiis*; interpretationem approbante doctiss. *Casaubono*. Male; ut liquet testimonio *Juliani Architecti* nondum editi, qui de ipso *Strabone* hoc scribit: κατὰ δὲ τὸν Ἐρατοσθένην καὶ Στράβωνα γεωγράφους τὸ μίλιον ἔχει σταδίους η', ϛ' sive 8⅓ ἤτοι ὀργυιὰς ωλγ'. Apud *Malelam* nostram p. 300 l. 11 per μίλιον *stadium* designari quis facile crediderit: sed p. 257 lin. 10 & 24. στάδιον & μίλιον aperte distinguuntur. Scriptorum quamplurimorum testimonia, de eo quod μίλιον *milliare* seu multorum stadiorum mensuram significat, vide apud Dufresnii Gloss. Græco-barb. & clariss. Bernardi nostri Opus pereruditum *de Mens. & Pond.* Μίλιον *habet stadia* ζ∽ *pedes* 4500. *pes digitos* 16. ait incertus quidam Græcus in Cod. MS. Oxon.

l. 13 Ἀντώνιος. sic C. ubi male *Dufresnius* ex *Scaligeri* autoritate substituit Αὔγουστος vide Præf. §. 33.

p. 285 *l.* 10 ἔτη πολλά. peccat Malela in excessu, in defectu *Chilmeadus*; qui *uno prælio Actiaco & cæptum & finitum fuisse bellum* inter Augustum & Antonium affirmat. Flagrare cœpit hoc bellum *Domitio Ænobarbo* & C. *Sossio* Coss. Anno seq. Coss. *Augusto* & *Messala*, IV. Nonas Sept. ad Actium pugnatum est, & anno proximo in Ægypto ab illis duo prælia commissa fuere

p. 290 *l.* 28 Σωσίβιός τις. C. omisso autoris nomine, quicunque is fuerit, Λέγει Σωσίβιόν τινα &c. Ubi vidit *Raderus* deesse Autoris citati Nomen, *Dufresnius* perperam corrigit Σωσίβιος, id nomen Autoris fuisse existimans.

p. 291 *l.* 7 ϛφλγ'. corruptissime se habent & hic & in sequentibus

hac pagina numeri. Si recte se habent, quomodo à nostro Autore discreparunt *Eusebii* (suppostititii) calculi, quem dicit annos ad Christum natum numerasse 5500? non enim audiendus *Chilmeadus* qui in *Eusebiano* esse mendum putavit. Nam constat aliunde, *Eusebium* istum quem designat *Autor* (supposititium) ad Christum natum posuisse annos 5500. Deinde si ad *Phalecum* numerentur anni 2533 & ab eo ad Christum natum supputentur anni 2967. qui fuerit *Phalecus*, quod hic asseritur, *temporis Christi futuri adventus dimidium*? Conferatur hic locus cum *Hesychii* fragmento quod producitur cum variis lectionibus in *Prolegomenis* sect. 24.

p. 305 *l.* 10 ἀπὸ τότε. ab hisce verbis incipit frag. productum in *Orat.* 3 *pro Imag.* Jo. Damasceno ascripta. De quo adisis *Is. Casaubonum* Exercit. ad Annal. Baronii XIII cap. 38

l. 13 Ηρώδης ὁ βασιλεὺς. &c. frag. Damasc. Ηρώδης ὁ τετράρχης εἰς τὸ βασίλειον τῆς Τραχων. &c.

l. 17 διὰ Ηρωδιάδα. Damasc. intermediis omissis: διὰ τοῦτο λυπούμενος ὁ Ηρώδης ὁ βασιλεὺς ὁ Φιλίππου ἀνῆλθεν ἀπὸ τῆς Ιουδαίας, καὶ προσῆλθεν αὐτῷ &c.

p. 306 *l.* 10 θεσμοθέτῃ. Dam. θεσμοθέτῃ

l. 11 τῆς Τραχωνίτιδος χώρας. &c. Dam. Τραχωνίτιδος, δέησις καὶ ἱκεσία πρόσφορ

l. 17 ταῦτα &c. Dam. τοῦτο εἰδυῖα, σὺν ἀγαθαῖς ταῖς ἐλπίσι πάντως πυξομένη σοι γράφω ἥτις ἡ τοῦ

l. 22 πάθει. Dam. πάθη

l. 23 καταναλώσασα. Dam. ἀναλώσασα

l. 27 καὶ τυφλοῖς. Dam. perperam desunt

l. 30 θεραπεύει. rectius Dam. θεραπεύων

p. 307 *l.* 2 δηλιάσασα. &c. Dam. δηλ. μὴ τὸν ἐκ τοῦ πάθους μολυσμὸν ἀποσπ.

l. 6 πλέον. Dam. πλείων

l. 10 πάντως ἰαθ. &c. Dam. σωθήσομαι· οὐ καὶ ἀψαμένη καὶ σταθήσης μου

l. 19 ἀχρειῶσαι. Dam. ἀχρειώσασα

p. 308 *l.* 1 ὀξείαν. Dam. ἀξίαν.

l. 5 διὰ Dam. deest.

l. 10 προσθετὸν Dam. deest.

l. 13 αἱμόῤῥους. Dam. αἱμοῤῥοοῦσα.

l. 16 θερμελάτου &c. θερμηλάτου, μίξασα χρυσὸν καὶ ἀργ.

l. 21 πόλεως. &c. Dam. πόλεως Πανεάδος εἰς ἅγιον τόπον, ὡς οἶκον εὐκλήελον

l. 23 ηὗρεν. Dam. quod notatu dignum, εὑρέθη *inventum est*

l. 25 ἐν οἷς. Dam. ἐν ᾧ.

l. 26 ὁ βίος. &c. Dam. ὁ βίος τῶν βασιλευσάντων πάντων τῆς Ιουδ.

p. 333 *l.* 22 γρυπόρυγχος. nihil mutandum; licet voluit *Chilmeadus*, γρυπώνυχος *ungues habens aduncos*, vel γρυπόῤῥινος *aduncum habens nasum* scribendum esse. Isto enim vocabulo denotatur γρυπόρῥινος, à voce ῥύγχος, quæ proprie *rostrum porci* significat, uti tradit Schol. Aristoph. *Acharn.* p. 407 & *Avibus* p. 558. ad vultum seu nasum hominis translata: id quod etiam fit in *Græco Epigr.*

p. 336 *l.* 22 ἐν τῇ αὐτῇ τῆς ἑορτῆς ἡμέρᾳ ὅτε. C. rectius: ἦν δὲ ἡμέρα τῆς ἑορτῆς ὅτε

p. 337 *l.* 21 τῆς πύλης. Ita C. ubi tamen *Dufresnius* ταῖς πύλαις sive τῇ πύλῃ reponendum censet.

p. 339 *l.* 7 παράλυτος. lege παρεστὸς *mente captus*, non ut *Chilmeadus* & alii interpretantur, *membrorum vi soluta*

p. 355 Αὐτοκράτορι. &c. Epistola spuria, uti probat doctiss. *Dodwellus*

lus Differt. Cyprian. XI §. 23, 24

p. 365 *l.* 18 χοῖνα. χοινία scribendum monet *Annotator*. Dubito nam & χοινὴ apud alios occurrit

p. 336 *l.* 14 ἰβεκλίνην. sic cum duplici λ. apud alios scribitur: nihil itaque temerè mutandum, quamvis *Annotatori* placuit ἰβελίνην esse scribendum.

p. 384 *l.* 11 ἐωρακὼς τὴν ὑποθεσίαν τῆς πόλεως καλλὼ.] de urbis Byzantii situs præstantia & amœnitate audi sis Scriptorem anonymum nondum editum cujus extant Epistolæ non inelegantes num. 24. in Cod. MS. Baroc. 131. Epistola 7. sic se habet. Ὀφθαλμὸς ἄρα τῆς οἰκουμένης ἐστὶ τὸ Βυζάντιον, καὶ οὐκ ἄν τις οὕτω τοῦτο γνοίη, εἰ μὴ πέριξ διαδράμοι τὴν οἰκουμένην· παραλλάττει γὰρ εὐθὺς τούτῳ ἑκάστη τῶν ὡρῶν ἀὴρ, ἐπειδὰν βραχύ τι τῶν ὁρίων παρέλθοι τῆς μητροπόλεως, οὐκ ἐπὶ τὸ κρεῖττον, ἀλλ᾽ ἐπὶ τὸ χεῖρον μεταβαλλόμενος. ὥσπερ γάρ ἐστί τις μεσαίτατος τόπος τῆς γῆς, τοῦτο δὲ οὐδεὶς τῶν πάντων ἠκρίβωσεν, ἀλλὰ ψεύδονται οἱ τοῦ Διὸς ἀετοὶ, καὶ οἱ Δελφοὶ μάτην αὐχοῦσιν ἐπὶ τῷ πλάσματι· οὕτως ἐστί τις καὶ κάλλιστος οἷον ἐξηρημένος τέμενος τῷ θεῷ ἐσπίσαντο, γοῦν τῇ πόλει, καὶ αἱ τῶν ἀνέμων φοραὶ, αἵγιαλοί τε, καὶ θάλαττα· καὶ ὁ ἀὴρ ταῖς ἀλύποις τῶν ὡρῶν ποιότησι συγκραθεὶς προσηνῶς αὐτῇ περικέχυται. ἔστι δὲ καὶ μίμημα τοῦ παντὸς, ἀνατολαί τε γὰρ καὶ δύσεις, καὶ ἄρκτοι καὶ νότοι, οἱ ἀφ᾽ ἑκάστων κλιμάτων, θαυμασίως ἐν ταύτῃ συνδεδραμήκασι, ἢ μᾶλλον ἕκαστον τῶν μερῶν τῷ οἰκείῳ καὶ ἀκριβεῖ πρὸς ταύτην συμπεπρεσβεύκασιν. ἡ δὲ βασιλὶς οἷα τὴν δορυφορίαν ἤρεμ μεταποιεῖται, (lege ἠρέμα πρ.) καὶ ἡ μὲν θάλασσα δεχομένη τὸν Ἀλφειὸν οὐ νοθεύει τῷ ἁλμυρῷ κύματι τὴν τούτου κρᾶσιν. ἡ δὲ καλλίους τοὺς Ἀποστόλους τῶν πρεσβειῶν παρὰ τὴν ἑαυτῆς φύσιν ἐργάζεται.

p. 385 *l.* 17 τῇ Ἀρτέμιδι σὺν τῇ ἐλάφῳ. C. Ἀρτέμιδι ἐλάφῳ, ubi Ἀρτέμιδος Ἐλαφιαίας substitui placet *Dufresnio*. Vide ejus CP. *Christ.* sect. 14

p. 411 *l.* ult. Δομιτιανός. Scriptor hactenus ignotus, sed eundem citatum legimus in alio quodam MS. Oxon. non itaque corrigendum Δομνῖνος, quod arrisit *Chilmeado*.

Ad Partem II.

p. 5 *l.* 16 τὸ περίβολον τεῖχος. de muro hoc & omnibus aliis seu partibus seu Antiquitatibus Urbis Constantinopolis, quæ in sequentibus commemorantur, vide omnino Dufresnium in CP. *Christ.* *lib.* 2 & 2 ubi multa de singulis legenda

l. 8 *l.* 17 Καὶ τὴν κεχρυσωμένην σκάλισιν Ἀθουσιν. hæc videntur elidenda, cum antea idem referatur, nec apud C. hoc in loco compareant

p. 12 *l.* 10 ἐξακιονίτης. Sic alii, & ipse *Autor* alibi: rectius vero Ἐξωκιονίτης, quod & *Chronicon Pas.* & alii complures habent. Minus recte hariolatur *Meursius*, consentiente *Chilmeado*, ἐξωκιόνιον fuisse Monasterium *Arrianorum* & inde postea pro quibusvis Arrianis vocabulum hoc positum fuisse. Sic enim appellati sunt Arriani, quod in *Exocionium*, locum ita appellatum extra muros Constantinopolis, una cum Demophilo Patr. à Theodosio Seniore exacti sese recepissent. Consulendus Dufresnius in *Constantinopoli Christ.* l. 2. sect. 16 n. 38 & in *Gloss. mediæ & infimæ Græc.*

p. 16 *l.* 3 Κηρυσικῶν. Scr. Κυρσικῶν uti habet C.

p. 18 *l.* 13 προσκουλκάτορας· à σκοῦλκαι *Excubiæ*, unde & σκουλκεύειν *Excubias agere*; & naves *Sculcatoriæ*

Sculcatoriæ; ut & Anglicum fortaſſe **to skulk** *velociter ſe adſcondere, aufugere*

p. 22 *l.* 10 Ἀσίᾳ. C. Ῥαδίᾳ Ita hoc loco præfert Cod. Vat. at infra Ῥασίᾳ, ad quam lectionem propius accedit Noſter. *Zonaras* habet φρυγίᾳ

p. 23 *l.* 8 τῇ κζ΄ τ̃ Δεσίε. C. πρὸ ϛ΄ Καλανδῶν Ἰελίων

p. 25 *l.* 4 ὑπό. C. εἰς

p. 29 *l.* 7 Σαλαβερίων. C. Ὀλυμβερίων ubi *Dufreſ.* Σηλυμβρίων reponit. dicitur ab aliis Σηλυβρία

p. 32 *l.* 3 σφενδόνην. C. σφενδόνα

l. 24 πέμπτῳ βαίῳ περίας. in C. ubi legitur τῷ βαίῳ περὶ, Dufreſnius ex conjectura pro περὶ repoſuit πρώτῳ, & vertit *circa tempus primi Bravii*. Vide ejus Gloſſ. Græco-barb.

p. 34 *l.* 16 Βιργίτινων. C. Βεργιτινῶν

l. 19 Βαλεντινιανε τ̃ μεγάλε. *Val. Magno* ponit Interpres. Ego potius vertiſſem *Seniore*. Neque placet ſane vulgaris conſuetudo, qua *Theodoſius, Leo, Juſtinianus* &c. *Seniores*, *Magnorum* titulo ſolent donari: cum enim à Græcis antiquioribus μεγάλοι appellantur, deſignatur tantum illorum *ſenioritas*, reſpectu habito ad illorum Nominum *Juniores* Impp. τὰς μικρὰς. Neque aliter quidem quam ex hujuſmodi errore videtur apud Latinos & Græcos recentiores invaluiſſe mos iſte *Conſtantinum Seniorem* cognomine *Magni* honorandi. Quod & monitum alicubi à clariſſ. *Dodwello*

p. 43 *l.* 2 μίτατα. nonnullis μινάτα

p. 46 *l.* 1 ἔκλεισε τὸ ἱερὸν τ̃ Σαράπιδος Ἡλίε. fallitur omnino *Chilmeadus*, cum aliis, qui ex *Socratis, Sozomeni*, & aliorum, autoritate, templum hoc à Theodoſio ſeniore *funditus everſum* fuiſſe contendit. Lege Evag. hiſt. Eccleſ. l. 2 c. 5 cui adjungi & alii complures poſſint. Sed id erit alterius loci

p. 50 *l.* 8 τὰς τ̃ πεδατέρας στρατ. vim vocis *pedaturæ* non intellexit Interpres. Sunt vero *Pedaturæ milites*, cohortes illæ quibus aſſignabatur caſtrum aut alius locus, ubi conſiderent; & ſunt *pedaturæ* certa quædam loca ſeu locorum ſpatia, quæ ad cuſtodiam militibus aſſignari ſolebant

l. 12 μεσόσυλα. ſic alii ſcribunt: non itaque reponendum μεσοσύλια, quod placet *Chilmeado*.

p. 64 *l* 9 παπᾶς. *Clericus.* ſic Græci hodierni & *Ruſſi* Clericum quemvis *papam* appellant

p. 76 *l.* 12 Αἰγεώτης. male corrigit *Annotator* Αἰγεάτης. Quamvis enim apud Stephanum & alios Αἰγεάτης ſcribatur, apud alios tamen, præter *Malelam*, legitur Αἰγεώτης

l. 13 κλήτωρ. ſic C. ubi male *Holſtenius* κοιάστωρ repoſuit

p. 77 *l.* 11 ἐξαιτηθῆναι C. recte ἐξεπεμφθῆναι

l. 29 ἀλλὰ δίκη. ſic ſcribendum in C. ubi deeſt vox δίκη

p. 79 *l.* 7 πολλοὶ ἐκόπησαν. ſic C. ubi Dufreſnius ἐκοπίασαν mavult.

l. 14 Ὄστρυς. In C. ubique Ὄστρ☉. Theophani Ὄστρις

p. 80 *l.* 3 Μάμαντα. C. Μαμᾶν.

l. 11 Σινζηρίχε. C. Δινζίριχ☉

p. 83 *l.* ult. βασιλέως. *Regis* in Lat. Verſ. Magis appoſite, *Imperatoris*

p. 85 *l.* 2 κοδιστέ☉. ſic paulo ante *p.* 83 C. Κοδισσεὺς, ubi Κυκυστεὺς corrigit *Holſtenius* quomodo ab aliis appellatur

p. 87 *l.* 3 Βεγίνης. C. Βηρίνης

l. 12 ὡς ἔτι βασιλεύς. C. ὡς ἦν βασ. ubi *Dufreſnio* videtur legendum ἀφ' ἧς, ut eſt apud *Procopium*

l. 1 Vandal. c. 7 εἰς Ἰουβερίαν ἀφ' ἧς δὴ ὡρμήθητο διαφυγόντος. i. e. unde ortus fuerat, ut ſcribit *Victor Tun.*

p. 90 *l.* 15 Λίμνας. ſic C. Ubi vide Dufreſ.

l. 17 ἀνεκτίσθη. C. ἀνῳκοδομήθη

p. 92 *l.* 25 Δέκιμον. de decimo vide Dufreſn. in CP. Chriſti l. 2 ſect. 1 n. 5

p. 93 *l.* 6 Ἰουστινιανὸν. C. Ἰουστινιανὸν Editio Scal. Ἰουστινιανὸν ſemel ac iterum præfert. Mox in C. Οὐιστιανοῦ corrupte, & ſtatim Ἰουστιανοῦ

l. 11 τὸν ἅγιον Προκόπιον. C. τὴν ἐκκλησίαν τοῦ ἁγίου Πρόδου, mendoſe ut patet ex ſeq. ubi Noſtro convenienter ἀνακαινώσας καὶ τὸν οἶκον τοῦ ἁγίου Προκοπίου

l. 14 ὁ Ληστοδιώκτης. C. ὡς Ληστ. ubi legi placet Dufreſnio καὶ Ληστ. vel ὡς καὶ Ληστ. de hoc Magiſtratu vide eundem in Gloſſ. Med. Græcit.

l. 16 Αρκαδιακῶν. C. Αρκαδιανῶν Sed Cod. Var. cum noſtro concinit

p. 95 *l.* 21 δικολόγους. *Cauſidicos* vertit Interpres noſter: hæret Dufreſnius, nam ſi Advocati, inquit, ſeu Cauſidici ſive Patroni, quæ vis eſt vocabuli, intelligantur, ii non judicant; ſi judices ipſi, numerus videtur obſiſtere, tametſi ii ſatis indicantur voce καθίσαντες. Eum vide

l. 29 κηροὺς. cum cereis accenſis Theodoricum convenit Senatrix illa, quo ampliorem ei honorem exhiberet. De quo more Videatur Dufreſ. ad locum

p. 96 *l.* 15 Αλλάελχος. C. Απαλλάελχος

l. 16 Εξακιονίτης C. hoc loco Εξωκιονίτης

p. 108 *l.* 12 ἄρμα. ſic C. ubi *Holſtenius* αὐτὴν perperam ſubſtituit, *Dufreſnius* mavult ἀργυρίτας· nihil mutandum

p. 109 χαλκῆν *l.* 1 Vide Dufreſ. Chriſti l. 2 ſect. 4. n. 2

l. 4 ἔμβολος. V. ibid. ſect. 3 n. 2

l. 5 Εξαίππιν. V. ib. ſect. 16 n. 46

ibid. φόρου Κ.] V. ibid ſect. 24 n. 1 &c.

p. 113 *l.* ult. τοῖς θείοις λαργιτιῶσι. MS. quoddam *Oxon.* Πριβάτα ἐστι, τὰ τῇ βασιλείᾳ ἰδιάζοντως διαφέροντα ἄλλα δή ἐστι τὰ δημόσια. οἷα πλὴν ὑπὸ τὸν Κόμητα τῶν λαργιτιόνων τοῖς δημοσίαις ὑπουργοῦντα χρείαις. Αἱ λαργιτιονές (ſic hoc in loco MS.) εἰσι δύο· τὰ σάκρα καὶ τὰ πρίβατα. δύο γάρ εἰσι βασιλικοὶ θησαυροί, ὁ ἰδιάζων αὐτῆς βασιλείας οἷον ὁ τῶν λαργιτιόνων· καὶ δημόσιος, ὁ τοῦ φίσκου.

p. 115 *l.* 19 Δόρας χωρίον ὄντα. ſic C. niſi quod Δωρὸς ſcribatur ut & infra. Cod. Vat. Δωρεχώριον· Scalig. Δωραχῶ ὄντα

p. 126 *l.* 21 Ἰουλιανῆς. cum hac voce incipit Narratio apud C. p. 330 in princ. mutila.

p. 330 *l.* 4 ἀπὸ Βενδεριάνας ὁ Θρᾷξ. C. ὁ Βενδαρίτης ὁ Θρᾷξ. Erat urbs *Bederina* ſeu *Bederiana* in limitaneis Illyriæ Thraciæque agris ſita, hinc dicitur *Juſtinus* ab aliis *Thrax*, ab aliis ex *Illyria* fuiſſe.

p. 131 *l.* 10 Θεόκριτον &c. Apud C. mutilate habetur hic locus: ἀνεῖλεν Αμάντιον τὸν Πραιπόσιτον αὐτοῦ καὶ Ανδρέαν τὸν Κουβικουλάριον, τὸν τοῦ ῥηθέντος Αμαντίου δομεστικόν· ὃν ἠβούλετο (Cod. Vat. ἐβούλετο) ποιῆσαι βασιλέα ὁ αὐτὸς Αμάντιος. Ubi non pro ὃν ſubſtituendum ὅτι, quod *Dufreſnio* placitum, ſed poſt vocem κουβικουλάριον, inſerenda ſunt hæc verba, καὶ Θεόκριτον τὸν κόμητα.

p. 132 *l.* 9 Αππίονα. C. Απίωνα

l. 14 Διογενιανὸν στρατηλάτην ἀνατολῆς. Ita apud Theophanem: & ſic legendum apud C. pro eo quod inibi habetur ἀπὸ στρατηλατῶν ἀνατολῆς· vel locus ſaltem ſic interpun-

pungendus: καὶ ἐποίησεν Ἀπίωνα μὲν ἔπαρχον πραιτωρίων, Διογενιανὸν δὲ ἀπὸ Στρατηλατῶν ἀνατολῆς· atque ita reddendus: *& fecit quidem Apionem Præfectum Prætorio; Diogenianum vero Ex-Magiſtrum militum,* (ſive *qui fuerat Magiſter militum) Præfectum Orientis,* non ut vertit Dufreſnius: *Diogenianum Ex-magiſtrum militum per orientem dixit.* Non enim ab Imperatore dicitur ſeu creatur aliquis *Ex-magiſter militum,* ſed ita is appellatur qui *Magiſter Militum aliquando fuerat.* Sic antea ſane de eo in exilium miſſo, & à Juſtino revocato, loquens, *Ex-magiſtrum Militum* eum appellat. Ἀνεκαλέσατο τὸν Πατρίκιον Ἀπίωνα, καὶ Διογενιανὸν ἀπὸ Στρατηλατῶν, καὶ Φιλόξενον, καὶ αὐτὸν ἀπὸ Στρατηλατῶν

p. 134 *l.* 20 Καάδε. ſic C. p. 333 quamvis p. 332 Καυάδης. *Procopio, Theophani*, aliis, Καβάδης

l. 23 Δαμνάζης. C^ci^. Cod. Vat. & Editio Scalig. Ζαμνάξης

l. ult. Νόμου. *Theoph.* Ομυ· C^ci^. Editio *Rader.* Οὔνου, Cod. Vat. Νομῦ. Symeon *Logotheta,* citante *Dufreſnio,* Ῥώμου

p. 135 *l.* 5 χλαμύδα. C. χλαμύδιν vel χλαινύδιν· Editio Scal. χλανίδιν· *Theophani* χλανύδιν

l. 12 πλουμία. C. πλουμμία

p. 137 *l.* 12 Ζιλγιβί. C. Ζιλγβί. Edit. Scal. Ζιλγβί. Infra apud C. Ζιάγβιρος. ubi eadem Editio Scal. Τζιάγβιρος. *Theoph.* & alii Ζιλίγδης

p. 138 *l.* 2 κυνῶν. ſic *Theoph.* at C. κοινῶν· quod correxit ex Theophane *Dufreſnius. Holſtenius* Οὔννων ſubſtitui voluit. Sed nihil mutandum: notum enim militare convicium, *Canis.* Adi Dufreſ. p. 591

l. 5 εἰρηνικῶς. C. εἰρηνκῶς *dicens*

l. 22 Ἀλβρείου C. Βροίυ

p. 147 *l.* 13 ὥστε. C. εἴστ, ſed Edit. Scal. ὥστε

p. 151 *l.* 8 Μαβοργίου. ſic C. ubi perperam delevit *Holſtenius*

p. 153 *l.* 17 προσφυέντι. C. προσφυέντι

p. 155 *l.* 1 δίχα τῶν &c. Conſtitutio fortaſſe, quæ habetur *Cod.* l. 1 tit. v. num. 12 qua Gothi, qui ſecta fuere Arriani, excipiuntur.

p. 159 *l.* 4 Συκῶν. V. Dufreſ. CP. Chriſt. l. 1 ſect. 22

p. 163 *l.* 9 Αὐξουμῖται, καὶ οἱ Ομηρῖται. de illis videndus omnino Gothofredus ad Cod. Theod. to. 4 p. 582 &c.

p. 167 *l.* Δαγισθέυ. C. Δαγισθαίυ. De eo vide Dufreſn. CP. Chriſt. l. ſect. 27. n. 13.

p. 167 *l.* 3 μεσίαυλον. ſic C. ubi perperam μεσίχωλον Edit. Scalig. Infra p. 31 μέσαυλον

l. 4 βασιλικῆς κιστέρνης. V. Dufreſ. CP. Chriſt. l. 1 ſect. 28. n. 11 & lib. 2. ſect. 9 n. 14

l. 7 τὸν ἀγωγόν. V. ibid. l. 1 ſect. 25 n. 2.

p. 169 *l.* 12 περὶ δὲ τῶν μαρτ. Extat hoc decretum Cod. tit. 20 & in Baſilicis lib. 21 tit. 1 L. 39

p. 184 *l.* 14 θεῖος τύπος. Decretum, ni fallor, deperditum

p. 211 *l.* 10 θεσπίσας· forte deſignatur *Novella* 82 cap. 7 quæ data eſt aliquot annis poſt tempus ab Autore deſignatum viz. Apione Coſ. Cæterum & alia fuit ante ſuper re eadem Conſtitutio, quæ ibid. & in *Inſtitut.* l. 4. Tit. 6. §. 24 memoratur, ſed quæ jam deperdita

p. 220 *l.* 20 θείας προστάξεις. Edictum 6 Libri 1^mi^. *Codicis*, quod ſub ipſo *tertio* Juſtiniani Conſulatu emiſſum eſt, non paulo ante quod Autor videtur innuere. Promulgarat antea Juſtinianus Edictum aliud ejuſdem tenoris, quod in Codice proxime præcedit, ſed editum id erat ſub ipſis

imperii

imperii primordiis, uti ipse in Edicto prædicto testatur

p. 242 *l.* 25 περὶ τῶν Διακρινομένων. hæc omisit Interpres, nec videtur intellexisse, verte; *De Diacrinomenis* sive *Eutychianis*: sic enim appellari solebant Sectarii Eutychiani, tanquam ab Ecclesiæ communione *segregati*, vel, ut alii volunt, tanquam *hæsitantes* cum Ecclesia communicare.

Non incommodum erit subjungere hic Synopsin Chronographiæ Malelianæ de Vita & rebus gestis Justiniani, ut dignoscat Lector ad quem annum illius imperii quæ in singulis paginis conscribuntur pertineant.

An. 1	Pag. 151	An. mens. Jun.	Pag. 227
2 Indict. 6. mens Oct.	152	Jul.	228
Jan.	153	24 Ind. 13. mens. Apr.	ibid.
Indictionis sub exitu	174	Jun.	ibid.
3 { Indict. 7. mens. Jun.	180	25 Ind. 14	229
Jul.	182	26 Ind. 15. mens. Sept.	230
Decio Cos.	186	Aug.	ibid.
4 Lampadio & Oreste Cos.	188	27 Ind. 1. mens. Mart.	ibid.
Mens. Sept.	190	28 Ind. 2. mens. Aug.	231
Apr.	199	30 Ind. 4. mens. Jul.	232
5 Mensis Sept.	211	Dec.	235
6 Indictio 10. mensis Jan.	213	31 Ind. 5. mens. Nov.	ibid.
7 Justin. 3. Cos.	220	Apr.	ibid.
8 Indict. 12.	220	32 Ind. 6. mens. Dec.	ibid.
Post Consul. Belisarii	221	Feb.	234
Jo. Cappadoce Cos.	221	33 Ind. 7. mens. Mart.	235
14 Indic. 3. mens. Jun.	222	Mai.	236
Aug.	ibid.	Jun.	238
16 Ind. 5.	223	36 Ind. 10. mens. Aug.	ibid.
18. 7. mens. Sept.	225	37 Ind. 11. mens. Oct.	ibid.
Nov.	ibid.	Nov.	239
21 Ind. 10 mens. Feb.	226	Jan.	243

INDEX

VOCUM & DICTIONUM

quarundam

Barbararum, uſus rarioris, aut novatæ ſignificationis, à *Jo. Malela* uſurpatarum, quæ in Car. Dufreſnii *Gloſſario Græcitatis mediæ & infimæ*, nuperrime edito, non reperiuntur.

Quæ ſignantur hac nota † *reperiuntur quidem apud* Dufreſnium, *ſed ignota ei ſignificatione.*

b Partem poſteriorem deſignat.

συγκλητική

INDEX

INDEX RERUM.

b *Partem posteriorem designat.*

reges

B.

Bibl

C.

Jil.

D.

Diomedes

E.

F.

G.

H.

Heraclides

N.

O

INDEX RERUM.

b *Partem posteriorem designat.*

reges

B.

Biblus

D.

E.

F.

G.

H.

Heraclides

L.

M.

N.

O

O.

P.

eorum

Q.

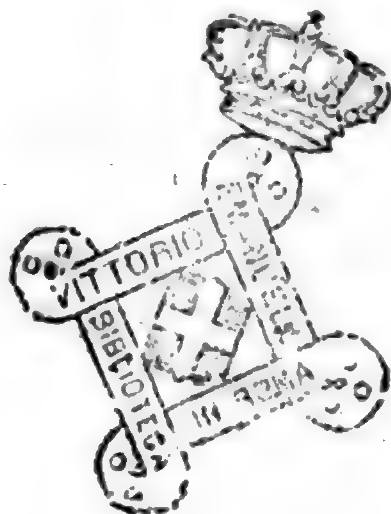
R.

mors

T.

RICHARDI BENTLEII
EPISTOLA
AD Cl. V.
JOANNEM MILLIUM S.T.P.

INDEX RERUM MEMORABILIUM,
ET SCRIPTORUM
QUI IN EA EMENDANTUR.

Cl. Viro

JOANNI MILLIO, *S.T.P.*

RICHARDUS BENTLEIUS S.

MEmini equidem, Milli doctiſſime, cum abhinc dies compluſculos deambularemus una, ſtrenueque de literulis noſtris ſermones cæderemus; ibi forte fortuna de Joanne Antiochenſi mentionem fuiſſe injectam: cumque me deſiderium cepiſſet librum adhuc muſteum videndi, priuſquam in lucem publicam, te curante, exiret; ea me lege id abs te impetraviſſe, ut ſiqua in tam depravato ſcriptore emendationem noſtram accipere poſſent, ea in ſchedulas conjecta ad te mitterem. Duram profecto conditionem, quamque adeo multis de cauſis nollem acceptam. Nam ut omittam, quod ex illo fere tempore à meliori librorum & chartularum mearum parte, & (quod acerbius mihi accidit) à jucundiſſima tua conſuetudine longe disjunctus ſim; quodque ſemel duntaxat hunc Malelam properans percurrerim, nec ut ſecundas, quas ſapientiores eſſe aiunt, curas & cogitationes adhiberem, ullo adhuc pacto potuerim animum inducere: ut illa, inquam, atque alia præteream; pudet hercle, ut verum fatear, pigetque bonas horas, quæ haud paulo melius collocari poſſent, in tam ingrato & ignobili labore conſumere. Sed quid faciam? data eſt fides: promiſſa flagitantur. Video, quod mihi egomet intrivi, exedendum eſſe. Liceat modo, ſiquando in hac ἀκανθοφαγίᾳ faſtidium mihi ſuborietur, aliunde petere quod fluentem nauſeam coerceat. Dabitur itaque poteſtas & venia evagandi identidem longiuſcule; dummodo ne plane ἔξω τῶν ἐλαιῶν, neque levibus de cauſis. Hoc autem ſcias velim in primis; non mihi conſilium eſſe de Joanne iſto qui cujaſve fuerit, quando vixerit, aut à quibus laudatus ſit, omnino verbum facere: cum diu ſit quod omnem iſtam controverſiam ſuſcepit amiciſſimus noſter atque erudi-

tiſſimus Hodius. Quippe aliud eſt, inquam, Scriptionis hujus inſtitutum: quæ vereor equidem ut ſatis ex voto & feliciter mihi vertat. Ita ſane præſagit animus, ita in ipſo limine conſpicio, quod etiam fortiſſimo terrorem incutiat. Siquidem recte narrat Malelas pag. 90. edixiſſe nimirum atque interminatum eſſe Orphea, ne quiſquam mortalium palam fecerit τὰ Ερικεπαῶ. οὗ, ait, ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε, Μῆτιν φάναι τὰ Ερικεπαῶ, ὅπερ ἑρμηνεύεται τῇ κοινῇ γλώσσῃ, βουλὴ, φῶς, ζωοδοτήρ. Ego vero cum haud ſim neſcius, quam acerbos olim vindices Deos hominesquè habuerit, qui μυστήρια ἐξορχήσαιτο & Eleuſinæ Matris occulta proferre auſus ſit; quî ſciam, annon ipſe ſimilem in me noxam admittam, ſi Myſterium hoc Orphicum ſacro hactenus ſilentio celatum evulgavero? Neque adeo clam me eſt, O Milli ſuaviſſime, quàm audax impulſu tuo in me meoſque facinus conſciſcam:

> Sed tua tu virtus tamen, & ſperata voluptas
> Suavis amicitiæ quodvis diſcrimen adire
> Suadet, & inducit dias in luminis oras

horribile illud arcanum protrahere. Bono verò animo eris, capitique & ætati meæ parces metuere; ubi μορμολυκείῳ iſto detracto, putidiſque illis μή τινα φάναι τὰ Ερικεπαῶ in malam rem ablegatis aliquo, veterem illuc & veram lectionem quaſi poſtliminio reduxero. Ea hæc eſt: οὗ (θεοῦ) ὄνομα ὁ αὐτὸς Ὀρφεὺς ἀκούσας ἐκ τῆς μαντείας ἐξεῖπε Μῆτιν, Φάνητα, Ἠρικεπαῖον Orpheus, ait, per oraculum edoctus eſt Dei nomina Μῆτιν eſſe & Φάνητα, & Ἠρικεπαῖον, quæ communi ſermone interpretata hanc habent vim & ſententiam, Βουλὴ, Φῶς, Ζωοδοτήρ.

Porrò hiſce nominibus Deum Orphicum vocari non deſunt mihi locupletes certiſſimique ſane autores. Damaſcius περὶ τῶν πρώτων ἀρχῶν MS. in Bibliotheca Coll. Corporis Chriſti Oxonii p. 156. Ἐν μὲν τοίνυν ταῖς φερομέναις ταύταις ῥαψῳδίαις Ὀρφικαῖς ἡ θεολογία δή τις ἐστιν ἡ περὶ τὸν νοητὸν (διάκοσμον) ἣν καὶ οἱ φιλόσοφοι διερμηνεύουσιν, ἀντὶ μὲν τῆς μιᾶς τῶν ὅλων ἀρχῆς τὸν χρόνον τιθέντες, ἀντὶ δὲ τοῖν δυοῖν Αἰθέρα καὶ χάος, ἀντὶ δὲ τοῦ ὄντος ἁπλῶς τὸ ᾠὸν ἀπολογιζόμενοι, καὶ τριάδα ταύτην πρώτην ποιοῦντες. εἰς δὲ

τὴν

τὴν δευτέραν τελεῖν ἤτοι τὸ κυούμενον καὶ τὸ κύον ᾨὸν τὸν Θεὸν, ἢ τὸν ἀργῆτα χιτῶνα ἢ τὴν Νεφέλην, ὅτι ἐκ τούτων ἐκθρώσκει ὁ ΦΑΝΗΣ. ἄλλοτε γὰρ ἄλλα περὶ τοῦ μέσου φιλοσοφοῦσι, τοῦτο μὲν ὁποῖον ἂν ᾖ ὡς τὸ νῦν, ὡς δὲ πατέρα καὶ δύναμιν ἄλλα τινὰ προσεπινοοῦντες οὐδὲν τῷ Ορφεῖ προσήκοντα· τὴν δὲ τρίτην τὴν ΜΗΤΙΝ τὴν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ ὡς δύναμιν, τὸν ΦΑΝΗΤΑ αὐτὸν ὡς πατέρα. Idem ibidem p. 106. ὅθεν πηγὴν μὲν πηγῶν αὐτὸ (τὸ Εν) χαλδαίων παῖδες ἀνυμνοῦσιν, Ορφεὺς δὲ μικτῆ σπέρμα φέροντα θεῶν, Φοίνικες δὲ αἰῶνα κοσμικὸν, ὡς πάντα ἐν ἑαυτῷ συνηρηκότα. Locus corruptus. Lego: Ορφεὺς δὲ ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν --- Et pag. 125. Οὐχὶ δὲ καὶ Ορφεὺς ἀπὸ τοῦ ᾨοῦ ἄρχεται. καὶ τῆς Νεφέλης ῥαγείσης (hac modo occasione cogita, an in loco superiore pro ἀργῆτα reponi placeat τὸν ῥαγέντα χιτῶνα ἢ νεφέλην) τὴν πολυτίμητον φάνητα, πρόοδον. καὶ ἐκεῖνος ἐν τῷ νῷ ὑποστησάμενος. ἢ ῥητέον πρὸς ταῦτα, & quæ sequuntur. Lege & distingue: τὸν πολυτίμητον ΦΑΝΗΤΑ, πρόοδον καὶ ἐκεῖνος &c. Et præterea p. 124.

Ενθεν ἀποθρώσκει γένεσις πολυποικίλου ὕλης,

Καὶ ὅσα τοιαῦτα περὶ τῆς τάξεως ἐκείνης οἱ θεοὶ χρησμῳδοῦσιν· ἀλλὰ καὶ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον τοῦτον θεὸν ἀναφήσαιμι τὸν σπέρμα φέροντα θεῶν κ᾽ αὐτὸν ἠρικεπαῖον, καὶ ἐξ αὐτοῦ ποιεῖ πρώτου ἅπασαν τὴν τῶν θεῶν γενεάν. Enimvero non leviter mendis aspersa est hæc ῥῆσις, quam ita constitues: καὶ Ορφεὺς τὸν πολυτίμητον τοῦτον θεὸν ἀνευφημεῖ

ΜΗΤΙΝ σπέρμα φέροντα θεῶν κλυτὸν ΗΡΙΚΕΠΑΙΟΝ.

Pagina denique 164. Τοῖον ἀπέστιλβε χρόνος ἀθανάτοιο ΦΑΝΗΤΟΣ, ubi legendum χροὸς, ut quidem extat apud Proclum:

Θαύμαζον καθορῶντες ἐν αἰθέρι φέγγος ἄελπτον,
Τοῖον ἀπέστιλβε χροὸς ἀθανάτοιο Φάνητος.

Idem Proclus in Parmenidem MS. hæc habet: ὁ μὲν γὰρ Ορφεὺς μετὰ τὴν κατάποσιν τοῦ ΦΑΝΗΤΟΣ ἐν τῷ Διῒ τὰ πάντα γεγονέναι φησίν. ἐπειδὴ πρότερον μὲν καὶ ἡνωμένως ἐν ἐκείνῳ, δευτέρως δὲ καὶ διακεκριμένως ἐν τῷ δημιουργῷ τὰ πάντα ἀνεφάνη τὰ τῶν ἐγκοσμημάτων αἴτια. & in Alcibiadem priorem MS. sic scribit: Καί μοι δοκεῖ καὶ ὁ Πλάτων ὁρῶν παρ᾽ Ορφεῖ τὸν αὐτὸν τοῦτον καὶ Ερωτα καὶ Δαίμονα μέγαν ἀποκαλούμενον, ἀγαπῆσαι καὶ αὐτὸς ἐπὶ τοῦ Ερωτος τὸν τοιοῦτον ὕμνον· περὶ μὲν γὰρ νοητοῦ νοῦ λέγων ὁ Θεολόγος,

Αβρὸς Ερως καὶ ΜΗΤΙΣ ἀτάσθαλος ------ καὶ πάλιν·
Οἷσιν ἐπεμβεβαὼς Δαίμων μέγας αἰὲν ἐπ' ἴχνη.

περὶ δὲ τοῦ νοεροῦ νοῦ καὶ ἀμεθέκτου,

Καὶ ΜΗΤΙΣ πρῶτος γενέτωρ καὶ Ερως πολυτερπής· Καὶ πάλιν·
Εν κράτος, εἷς Δαίμων γένετο μέγας, ἀρχὸς ἁπάντων.

Multa prudens & ſciens prætereo, quæ ex Athenagora, Macrobio, Orphicis Hymnis, tum autem præcipue è Proclo in Platonis Timæum adferre poſſem: ne forte qui me minus norunt, Pauli me Leopardi ſcrinia compilare exiſtiment. Inde petere poſſunt, vel à Theodoro Cantero, qui plura de his rebus ſcire deſiderent. Nam quid ego cenſeam de illorum ſententia, qui ſignificationem mendoſi verbi Εɛικεπαῖ ex anilibus Cabbaliſtarum nugis conantur exſculpere? ſed nolo aliquid inclementer dicere. Non noſtrum eſt κενεμβάτοις ἐπεμβαίνειν. Veniam etiam libenter dedero, ſi minus ea perſpexerint, quæ à multis ſæculis homines latuerunt, caligine & tenebris circumfuſa. Nam ut concedam hæc, quomodo à me emendata ſunt, ita à Joanne fuiſſe concepta; quod equidem haud facile crediderim: Suidæ tamen & Cedreni temporibus depravatum eſſe hunc Malelæ locum illud argumento eſt, quod hi interpretamenta duntaxat ex noſtro afferant, de verbis Orphei οὐδὲ χρῦ. Illud autem mihi videor ſatis certo ſcire, non Te expectare, ut vim verbi Ηρικεπαῖος & naturam explicem: Tune ut ineptas plerumque & caſſas Etymologias conſectari me velis? Dabitur jusjurandum, ne ab Orpheo quidem ipſo hoc fieri potuiſſe. Scire prius aveo, unde illa vulgaria, Διόνυσος, Ηφαιστος, Ποσειδῶν. Διόνυσος, ait Orpheus apud Macrobium, ἀπὸ τοῦ δινεῖσθαι originem ducit:

Πρῶτος δ' εἰς φάος ἦλθε, Διώνυσος δ' ἐπεκλήθη,
Οὕνεκα δινεῖται κατ' ἀπείρονα μακρὸν ὄλυμπον.

Ride, & ad hoc exemplum crede alia fuiſſe dicturum. Nec quidem de ſignificatione τοῦ Ηρικεπαῖε belle convenit ſcriptoribus. Secundum Malelam, Suidam & Cedrenum eſt ζωοδότηρ. Noſti hos tres, quam ad unum redeant denique.

que. At Nonno in συναγωγῇ ἱστοριῶν Phanes est ζωοδοτήρ. Ericepæus aliam vim habet nescio quam. Λέγουσι δὲ αὐτὸν τὸν Φάνητα ἔφορον εἶναι τῆς ζωογόνου δυνάμεως, ὁμοίως καὶ τὸν Ηρικεπαῖον λέγουσιν ἑτέρας ἔφορον εἶναι δυνάμεως. Quamobrem, si sapiam, non operam perdam in Etymologia hac inquirenda: magis ex usu fuerit, in quibus primum institi vestigiis pergere; & siqua restent Orphica apud Malelam, quæ correctione opus habeant, pro virili restituere.

Sic igitur refingo locum, quem habes p. 89.

Ω ἄνα, Λητοῦς υἱ', ἑκατηβόλε Φοῖβε κραταιὲ,
Πανδερκὲς, θνητοῖσι καὶ ἀθανάτοισιν ἀνάσσων,
Ηέλιε, χρυσέαισιν ἀειρόμενε πτερύγεσσιν,
Δωδεκάτην δὴ τήνδε παραὶ σέο ἔκλυον ὀμφήν,
Σεῦ φαμένου, σὲ δέ γ' αὐτὸν, ἑκηβόλε, μάρτυρα θείην.

Tertio autem versui simillimus & maxime geminus ejusdem scriptoris est alius in Hymno ad Protogonum:

Πρωτογόνον καλέω διφυῆ μέγαν αἰθερόπλαγκτον,
Ωογενῆ, χρυσέαισιν ἀγαλλόμενον πτερύγεσσιν.

At vir bonus Joannes, atque item Cedrenus, ne in librarios culpam hanc transferas, τὴν πτέρυγα arbitrabantur esse generis virilis. *En cor Zenodoti, en jecur Cratetis!*

Multo vero gravius affectus est locus pag. 92. ita poëtæ verba non modo cum interpretamentis Malelæ confusa sunt atque commixta; sed & insuper mendis obsita & cooperta. Illa quidem certe μὴ διὰ μηδὲν veritus est Cedrenus describere, quippe quæ nullo prorsus modo intellexerit. At memini vidisse Excerpta quædam manu Patricii Junii ex Chronico quodam penes Cl. Seldenum manuscripto: ubi inter alia ejusdem farinæ hæc Orphica habebantur, corrupta ea quidem & mutila; nihilominus in quibus extarent vestigia veræ lectonis: siquidem ibi scriptum erat μὴ διὰ μαὶ μηδέν. Proinde de hoc loco mihi nulla dubitatio est, quin in versiculos reponi debeat ad hoc exemplum:

Θῆρές τ' οἰωνοί τε βροτῶν τ' ἀλιτήρια φῦλα
Αχθεα γῆς εἴδωλα τετυγμένα, μηδαμὰ μηδὲν

Εἰδότες, οὔτε κακοῖο προσερχομένοιο νοῆσαι
Φράδμονες, οὔτ' ἄποθεν μάλ' ἀποστρέψαι κακότητος,
Οὔτ' ἀγαθοῦ παρεόντος ἐπιστρέψαι τε καὶ ἔρξαι
Ἴδριες, ἀλλὰ μάτην ἀδαήμονες, ἀπρονόητοι.

Ad hunc Orphicorum numerum non dubito adſcribere quæ extant pag. 30. etſi ea Mercurio Triſmegiſto attribuant Malelas, Suidas, Cedrenus, Autor Chronici Paſchalis, & de quo poſtmodum plura MS. Baroccianus. Scilicet ab autoribus multo plus idoneis, S. Juſtino in Parænetica ad Græcos, & S. Cyrillo adverſus Julianum ad Orphea ἐν τοῖς ὅρκοις referuntur: ubi etiam veram hujus λέξεως ſcripturam offendes. Malelas enim cum ſuo grege antiquam adeo hic conſuetudinem obtinent, ut nihil ſentiant. Proxime autem ad Joannis verba accedes, ſi ita legeris:

Οὐρανὸν ὁρκίζω σε, θεοῦ μεγάλου σοφὸν ἔργον,
Ὁρκίζω σ' αὐδὴν πατρὸς, ἣν ἐφθέγξατο πρῶτον,
Ἡνίκα κόσμον ἅπαντα ἑῇ στηρίξατο βουλῇ.

Fiĉta illa & commentitia oracula quæ habes p. 42. 79. & 172. adeo miſere ac fœde accepta ſunt, ita verba poetica in quotidianum ſermonem immutata, ut vix invenias disjecti membra poetæ. Quamobrem in iis recolligendis redintegrandiſque fruſtra operam conterere non libet; præſertim cum Joannes ipſe ſatis aperte fateatur, ſe quæ διὰ στίχων ſcripta fuerant, εἰς τὴν κοινὴν διάλεκτον immutaſſe. Verum, ut beem aliquos tam optabili nuncio, eſt liber Oxonii annos abhinc puto DC. calamo exaratus; in quo non pauca extant Oracula Malelanis his germaniſſima: quæ ſi omnia hic in lucem proferam, quando bella occaſio eſt, ſane (quod in Græcorum proverbio eſt) patella videatur operculum inveniſſe. Spero etiam me gratiæ aliquantulum initurum ab hominibus illis perelegantis judicii; qui Oracula quæ vulgo feruntur Sibyllina tanquam ab anu fatidica Noachi filia fuſa venerantur. Adeſte igitur O verè σιβυλλιῶντες, lotiſque manibus ſacra hæc tangite.

Χρη-

Χρησμοὶ καὶ Θεολογίαι Ἑλλήνων Φιλοσόφων.

I.

Ἑρμοῦ μεγίστου περὶ Παντοκράτορος.

Ακοιμήτου πυρὸς ὄμματι γρήγορε, δρόμον αἰθέρος ζωογονῶν, ἡλίου θέρμην κρατιῶν, λαίλαπι μεθιστῶν νέφη, τοὔνομα μὴ χωρῶν ἐν κόσμῳ, ἄφθιτον ἀέναον πανεπίσκοπον ὄμμα· πατέρα τῶν ὅλων θεὸν ὄντα μόνον, ἀπ' οὐδενὸς ἔχοντα ἀρχὴν ἔγνωκα· ἕνα μετά σε ὄντα μόνον ἐκ σοῦ γεραίρω υἱὸν, ὃν ῥώμη ἀπορρήτῳ καὶ ὀξυτέρᾳ φωνῇ ἴδιον εὐθὺς ἀφθόνως καὶ ἀπαθῶς ἀπογεννήτως λόγον ἐγέννησεν (leg. ἐγέννησας) θεὸν ὄντα, τὴν οὐσίαν ἐκ τῆς οὐσίας, ὅς σοῦ τοῦ πατρὸς τὴν εἰκόνα καὶ (leg. κατὰ) πᾶν ὁμοίαν φέρει, ὥστε ἐκεῖνος ἐν σοὶ, σὺ δὲ ἐν ἐκείνῳ, κάλλος ἔσοπτρον· ἀλληλεύφραντον πρόσωπον. (leg. ἀλληλευφράντων προσώπων.)

II.

Τοῦ αὐτοῦ περὶ Τριάδος.

Ην φῶς νοερὸν ἐκ φωτὸς, ut apud Malelam habentur p. 29.

III.

Τοῦ αὐτοῦ Προσευχή.

Ορκίζω σε, Οὐρανὲ, θεοῦ μεγάλου &c. Vide Mal. p. 30.

IV.

Αριστοτέλους.

Ακάματος φύσις θεοῦ, γενέσεως οὐκ ἔχουσα ἀρχὴν, ἐξ αὐτῆς δ' ὁ πανσθενὴς οὐσιοῦται λόγος.

V.

Σόλωνος Αθηναίου.

Οὐκ ἐφικτόν μοί ἐστι ταῦτα πρὸς ἀμυήτους εἰπεῖν, οὔτε δὲ φανερῶς παραθέσθαι· πλὴν τοῦ νοεῖν ἀκούεται (leg. τῷ νοεῖν ἀκούετε) ὅτι οὗτός ἐστιν ὁ κατ' οὐρανὸν μεγάλου * φλογὸς ὑπερβάλλων, ὃν τρέμουσιν οὐρανοὶ γαῖά τε καὶ θάλαττα, αὐτοπάτωρ, ἀπάτωρ, τρισόλβιος. Confer hæc cum Malelanis pag. 79.

VI.

Θουκυδίδου.

Τὸ ἓν τρία καὶ τὰ τρία ἕν, ἄσαρκον προσωπικόν. Γῆ τέτοκε τὸν οὐρανοῦ γεννήτορα.

V I I.

Χίλωνος.

Γόνος ἐκ γόνου κατελθὼν γόνιμον ὕδωρ ἐποίησε. Τὸ ὑπέρτατον τῶν ὅλων αἴτιον ἐπινοεῖται οὐ φωτὶ καὶ πνεύματι, ἀλλ᾽ ὡς πάντων θεὸς καὶ κύριος καὶ πατήρ.

V I I I.

Πλουτάρχου.

Ο παλαιὸς νέος, καὶ ὁ νέος ἀρχαῖος, ὁ πατὴρ γόνος, καὶ ὁ γόνος πατήρ.

I X.

Αντιόχου Κολοφῶνος περὶ Τριάδος.

Ην νοῦς εἷς πάντων νοερώτερος * εἰ δέ γε ἐστιν
Τοῦ ἄπο παγγενέτης νοερὸς λόγος ἄφθιτος αἰεὶ
Υἱὸς ἀπαυγασμὸς νοεροῦ πατρὸς, εἷς ἅμα πατεὶ,
Εν μὲν ἐπωνυμίῃ * εἰ δέ γε ἐστιν ὡς ἀπὸ πατρὸς,
Εἷς δὲ πέλων σὺν πατεὶ καὶ ἐξ ἑνὸς εἷς, μία τάξις,
Πατρὸς . . . . . ὁμοούσιος ἄφθιτος αἰεὶ
Πνεύματι σὺν προφότῳ ἁγίῳ καὶ σπέρματος ἀρχή.

Uno verbo, ne neſcias, te monitum velim in libro MS. ſic legi: τοῦ ἀποπαγγενέτης νοερώτερος λόγος ἄφθιτος υἱὸς ἀπαύγασμα. Sed nihil erat facilius, quam in verſus concinnare. Quivis etiam emendare poſſit Κολοφωνίου vel ἐκ Κολοφῶνος. Illud fortaſſe pluſculum habet difficultatis, quiſnam ſit ille Antiochus conjectura aſſequi. Et profecto nimis velim extaret Nicandri Colophonii liber περὶ τῶν ἐκ Κολοφῶνος ποιητῶν· mirum enim, ni ex animi ſententia hoc negotium conficeremus. Nunc vero, quandoquidem iſte liber, ut alia omnia καλὰ, vel flammis, vel humore, vel inertibus tineis conſumtus eſt; eum optimum vatem arbitremur, qui illud in re tam ancipiti protulerit, quod ſit veri ſimillimum. Opportune autem venit in mentem Xenophani illi Colophonio filium fuiſſe nomine Antiochum, quem res Siculas & Italicas ſcripſiſſe multi commemorant. Verum accidit perincommodè, quod is etſi patre natus Colophonio, tamen neſcio quî Syracuſius vocetur. Alius proinde quatiendus eſt funis. Placetne ut pro Antiocho repo-

reponatur Antiphanes? Athenæus lib. 7. Μνημονεύει αὐτοῦ Ἀντιφάνης ὁ Κολοφώνιος ἐν τῇ Θηβαΐδι λέγων οὕτως,

Ἢ σύκην, ἢ ἵππον, ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν.

Sed mihi crede, nuſquam fuit gentium Antiphanes ille Colophonius: Quippe, quod à doctiſſimo Caſaubono non animadverſum eſſe demiror, pro commentitio iſto Antiphane reponendus eſt Antimachus, notiſſimus autor Thebaidos & Lydes, uti memorant ipſe Athenæus alibi, Etymologicon, Heſychius, Suidas, Quintilianus, aliique bene multi. Huic autem Antimacho vix equidem dubito quin putidos hos verſus affingere voluerint. Quo quidem conſilio nihil inconſultius eſſe potuit aut dementius. Proclus in Commentario Timæi diſtinguens poeticam ἔνθεν ἀπὸ τῆς τεχνικῆς, illius exemplum τοὺς χρησμοὺς, hujus τὸ Ἀντιμάχειον ponit. Adeo ut Antimachum χρησμῳδοῦντα fingere, ſit prorſus ἄνω ποταμῶν. Totus erat Antimachus in arte & opera: nihil habuit ἐξ ἐνθουσιασμοῦ, nihil ex afflatu furoris, & cœleſti illo mentis inſtinctu, ſine quo nullum poema ſani coloris, nedum Oracula naſci poſſint.

X.

Ἐρώτησις Ἰάσονος βασιλέως τῶν Ἀργοναυτῶν εἰς τὸ Πύθιον τοῦ Ἀπόλλωνος.

Προφήτευσον ἡμῖν, Προφῆτα Τιτὰν & quæ ſequuntur; ut habet Malelelas p. 94

X I.

Πλάτωνος.

Γενητὸς οὐδεὶς ἱκανὸς γνώμης ἀφανοῦς ἰδεῖν αἰσθητήριον φύσις γὰρ μόνου θεοῦ ὡς αἰτίου τοῦ παντὸς γυμνὴν ψυχὴν δυναμένου (leg. δυναμένη) ἰδεῖν· εἷς γὰρ αἴτιος τοῦ παντὸς, εἷς καὶ ἐξ αὐτοῦ ἀλλ' οἷος (leg. ἄλλος) ὁ εἷς, καί ποτε ἐστὶν ὁ εἷς οὐκ ἐν χρόνῳ, ἀΐδιος· γὰρ ὁ εἷς καὶ συναΐδιος.

XII.

XII.

Τȣ̃ αὐτȣ̃ περὶ Χριςȣ̃.

Οψέποτέ τις ἐπὶ τὴν πολυχεδῆ ταύτην ἐλάσει γῆν, καὶ δίχα σφάλματος σάρξ γενήσεται, ἀκαμάτοις θεότητος ὅροις ἀνιάτων παθῶν λύσει φθοράν, καὶ τȣ̃το φθόνος γενήσεται ἐξ ἀπίςȣ λαȣ̃ καὶ πρὸς ὕψος κρεμασθήσεται ὡς θανάτοι καταδίκως (leg. θανάτῳ καταδίκος) πάντα πρέξας (leg. πρέξας ſive δράσας) πείσεται.

XIII.

Χρησμὸς τȣ̃ Απόλλωνος δοθεὶς ἐν Δελφοῖς περὶ Χριςȣ̃.

Εἶς με βιάζεται ȣ̓ράνιον φῶς, καὶ ὁ παθὼν θεός ἐςιν, καὶ ȣ̓ θεότης ἔπαθεν αὐτὴ, ἄμφω γὰρ βροτόσωμος καὶ ἄβροτος αὐτὸς θεὸς ἤδη καὶ ἀνὴρ, πάντα φέρων παρὰ πατρὸς ἔχων τε τῆς μητρὸς ἅπαντα, πατρὸς μὲν ἔχων ζώων ἀλκεὶ, μητρὸς δὲ θνητῆς ςαυρὸν, τάφον, ὕβριν ἀνίητȣ καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτεχδᾶ τὰ δάκρυα θερμὰ ὁ πέντε χιλιάδας ἐκ πέντε πυρῶν κορέσαι (l. σας) τὸ γὰρ θέλεν ἄβρολος ἀλκή. Χριςὸς ὁ ἐμὸς θεὸς ἐςὶν ἐν ξύλῳ τανυθῆος (leg. τανυθεὶς) θάνεν. ὃς ἐκ ταφῆς εἰς πολλῶν ὅλκων.

Miris modis hæc perturbata ſunt; magnam tamen partem in verſus ſuos nullo negotio redigi poſſunt in hunc modum.

Εἶς με βιάζεται ȣ̓ράνιον φῶς————
Καὶ ὁ παθὼν θεὸς ἐςὶ, καὶ ȣ̓ θεότης πάθεν αὐτή.
Αμφω γὰρ βροτόσωμος ἔην ἠδ' ἄβροτος αὐτὸς
———————— θεὸς ἠδὲ καὶ ἀνὴρ,
Πάντα φέρων παρὰ πατρὸς, ἔχων τῆς μητρὸς ἅπαντα
Εκ πατρὸς μὲν ἔχων ζωὴν ἀλκή ————
Μητρὸς δὲ θνητῆς ςαυρὸν, τάφον, ὕβριν, ἀνίην.
Τȣ̃ καὶ ἀπὸ βλεφάρων ποτε χεύατο δάκρυα θερμά.

XIV.

Αςάνȣ περὶ τῆς Θεοτόκȣ.

Τιμήσωμεν τὴν Μαριὰμ, ὡς καλῶς κρύψας τὸ μυςήριον.

Sine dubio loco Αςάνȣ emendandum eſt Οςάνȣ. Oſtanes magus & Zoroaſtres etiam indoctis cognitiſſimi. Theodoro Meliteniotæ Præfatione in Aſtronomiam non Oſtanes dicitur, ſed Οτάνης. Quæ fortaſſe vera ſcriptura eſt: nam

nam & apud Herodotum non unus est Otanes Persa: & vero Magus ille natione fuit Chaldæus. Theodori locum describam, quod ibi plurimorum Magorum nomina videas, quos alibi frustra quæsieris. Εν οἷς (χαλδαίοις) ἄλλοι τε πλεῖστοι γεγόνασιν ἀξιόλογοι ἄνδρες ϗ μάλιστα Ζωροάστρης ϗ μετ' ἐκεῖνον Οτάνης, ὅ τε Κιδηνᾶς, ϗ Ναβυριανὸς, ϗ σὺν αὐτοῖς ὁ Σουδῖνος, ἀλλὰ ϗ Σέλευκος ἀπὸ Σελευκίας χαλδαῖος ϗ οὗτός ἐστιν.

XV.

Θοῦλις ὁ Αἰγυπτίων βασιλεὺς ἐπαρθεὶς τοῖς κατορθώμασιν ἠρώτησεν εἰς τὸ μαντεῖον τοῦ Εὐριπίδου περὶ αὐτοῦ οὕτως.

Φράσον μοι πυρισθενὲς &c. ut Malelas p. 26.

Hominem sane festivum, qui Euripidem χρησμολογοῦντα nobis exhibuit. Quidni autem, inquies? cujus ex μαντείῳ hoc editum est,

Μάντις δ' ἄριστος ὅστις εἰκάζει καλῶς,

oraculum quidem, quo nihil verius ac sapientius; quale nunquam aut Bacis fudit, aut Comicus iste Glanis, aut

Pythia quæ tripode ex Phœbi lauroque profata est.

Sed extra jocum: sine controversia corrigendum est τοῦ Σαράπιδος· cui Canobi templa dicata sunt; etiam Alexandriæ & Memphi. Narrat Strabo miris quosdam laudibus efferre τὰς ἀρετὰς τῶν τοῦ Σαράπιδος ἐν Κανώβῳ λογίων. Hæc scripseram, cum sero animadverti apud Suidam in voce Θοῦλις ita legi αὐτολεξεὶ, uti prius ex conjectura emendaveram.

Dubitantem me & quo proxime me vertam circumspectantem ad se vocat Sophocles, indignis sane modis à Joanne acceptus p. 47. Ο γὰρ σοφώτατος Σοφοκλῆς δρᾶμα ἐξέθετο ϗ ποιητικῶς εἶπεν ὅτι ὁ Τειρεσίας τὴν Παλλάδα εἶδε λουομένην ϗ γυνὴ ἐγένετο. Ego vero quovis pignore contenderim nihil usquam de fabella ista profectum à Sophocle, quanquam ab aliis passim memoretur. Cum enim omnes fere titulos Sophoclæorum Dramatum beneficio Grammaticorum veterum habeamus, nullum est ubi Tiresiæ persona locum habere possit, præterquam una Trilogia, Oedipus Tyrannus, Antigone, & Oedipus in Colono: sic enim sentio:

sentio: sive Tetralogiam malis, accedo; ut fabula Satyrica, sicut omnes omnium præter Cyclopem Euripidis, periisse videatur. Quanquam enim affirmet Suidas, ὅτι ὁ Σοφοκλῆς ἦρξε τοῦ δρᾶμα πρὸς δρᾶμα ἀγωνίζεσθαι, ἀλλὰ μὴ τετραλογίαν· scimus tamen ex Didascaliis non ex omni parte verum hoc esse. Vide modo Aristophanem Grammaticum in Argumento Medeæ Euripidis. Atqui haud commemini fabellam istam de Tiresia in trinis illis narrari, neque ibi reperiri posse arbitror. Prima hæc est erga Sophoclem contumelia. Deinceps, Ὅθεν, ait, ἐξέθετο Σοφοκλῆς ἐν τοῖς αὐτοῦ συγγράμμασι ταῦτα ἀληθείας εἶ). Εἷς ἐστιν ὁ θεὸς ὃς τὸν οὐρανὸν &c. O hominis stuporem, & ἰδιωτείαν meram! Apud autorem, unde hæc habuit Antiochensis, sine dubio scriptum erat ad hoc exemplum: Καθὼς ὁ Σοφοκλῆς εἶπεν ἐν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐστι θεός. Homo stolidus interpunctione falsa jugulavit versum, misereque disperdidit. Nimirum ab ἀληθείαισι distinctionem posuit, cum oratio post εἶπε sustineri debuerit. Sed efficiam ut posthac hi versiculi sano saltem pede possint incedere. Sic igitur emendo:

Ἐν ταῖς ἀληθείαισιν εἷς ἐστιν θεὸς,
Ὃς οὐρανόν τ' ἔτευξε καὶ γαῖαν μακρὰν
Πόντου τε χαροπὸν οἶδμα κἀνέμων βίας·
Θνητοί τε πολλὸν καρδίᾳ πλανώμενοι
Ἱδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχὴν,
Θεῶν ἀγάλματ' ἐκ λίθων ἢ χαλκέων
Ἢ χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους.
Θυσίας τε τούτοις καὶ κενὰς πανηγύρεις
Τεύχοντες οὕτως εὐσεβεῖν νομίζομεν.

Ita fere leguntur apud Justinum, Clementem, Eusebium, Theodoritum,& partim Athenagoram; adeo ut demirer interpretem Chilmeadum, hominem sane pereruditum, in luce tam clara minus solito perspexisse. Sed non te celabo, quod pace sanctorum virorum dictum velim, vehementer me suspicari non esse hæc à Sophocle. Id adeo cur in animum inducam, si me interroges; dico, permirum mihi præter alia videri, tam illustrem locum Ecclesiasticis solis incurrisse in oculos, aliorum omnium aciem effugisse.

Quî

Quî factum, uti dormitaret hic Plutarchi diligentia? Quî Porphyrium præterire potuit περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων tam insigne testimonium adversus τῶν θυσιῶν τὰς πεμπομένας σφαγάς, ut ad hunc locum ait Theodoritus? Ubi tu, Stobæe, cessasti, literarum oblivio? tu, qui tot forulos Bibliothecarum excussisti, Sophoclis autem & Euripidis monumenta studiose præter cætera lectitasti. Adeone paucos è Patribus, quid Patres autem dico? unumne aliquem tenebrionem, qui supposita persona librum ediderit (ut & olim & hodie nonnullorum opinio est, neque adeo injuria) cæteris omnibus perspicaciorem & diligentiorem fuisse? Clemens enim aperte & ingenue fatetur Hecatæi se fidem secutum, apud ipsum Sophoclem omnino non legisse. Ὁ μὲν Σοφοκλῆς, ait Strom. V. ὥς φησιν Ἑκαταῖος ὁ τὰς ἱστορίας συνταξάμενος ἐν τῷ κατ' Ἄβραμον καὶ τοὺς Αἰγυπτίους. Illud autem exploratum habeo tam à Justino & Clemente Patres alios accepisse, quam Justinum & Clementem commentitii ejus Hecatæi autoritate tradidisse. Quem ad hominem demum, & quam nulla fide res redierit, vides. Ille ne ut Sophocli versiculos aliquot vereretur affingere, qui illum ipsum, quo eos adduxit, librum ediderit simulata persona Hecatæi? Ipsa præterea oratio de se facit indicium. Non agnosco illud χαλκέων, & πολλὸν sumptum, ut aiunt, adverbialiter, esse hominis Attici, aut in Tragœdia ferri posse. Qualis enim hæc foret confusio dialectorum, & ut ait ille, sartago loquendi? Oportuit enim πολὺ & χαλκῶν. Χαλκέων quidem à χάλκεος Attice dixeris; minime gentium à χαλκοῦς, non magis mehercule quam ἀγαπᾷς vel Ἀριστοτέλεος. Χρύσεα, ait Phrynichus, ἀργύρεα, κυάνεα, χάλκεα ταῦτα Ἰακὰ διαιρούμενα· χρὴ οὖν λέγειν χρυσᾶ, ἀργυρᾶ, κυανᾶ τοὺς Ἀττικίζοντας. Χρυσοῦς λέγε, τὸ γὰρ χρύσεος Ἰακόν, ὡσαύτως καὶ ἀργυροῦς, χαλκοῦς, κυανοῦς, καὶ τὰ ὅμοια. Rogo denique, cui personæ hæc oratio conveniat? Quave Saphocles fiducia die festo Ludorum (non alias enim in scena quam Panathenæis ac trinis Liberalibus Tragœdiæ docebantur) illos ipsos dies festos & Ludos solennes in contemptionem adduceret? Istuccine se impune laturum speraret? Nonne Aeschyli periculum cautiorem cum faceret, qui, quod in Sisypho opinor πετροκυλιστῇ ad Cereris

mysteria curiosius videretur alludere, nisi ad aram Bacchi confugisset, illico trucidatus esset in Scena: postea etiam in Areopago de capite suo causam dixit? Habes, amice, suspiciones nostras: tu tuique similes rem cognoscite, & sententiam ferte; non Βεκκεσέληνοι quidam, πολυμαθεῖς sine pectore & mente,

> ἀνέρες ὧν τὸ κέαρ
> Παλῷ σέσακται καὶ δυσεκνίπτῳ τρυγός.

Præclare vero actum est cum Sophocle, quod à χρονογράφῳ nostro non nisi semel ad falsum testimonium dicendum citatus sit: Euripides autem, qui Malelæ erat paulo familiarior, gravissimas istius consuetudinis pœnas sustinuit; adeo quidem ut non minus incommodo hospite hoc Antiochensi, quam olim Promeri canibus usus esse videatur. Non erit, opinor, ab instituto nostro alienum, si locos omnes accuratius aliquantum examinem, in quibus Euripidis mentio fit: &, quoad ejus facere potero, fabularum titulos, quo singuli quique loci referuntur, ostendam. Dabitur fortasse occasio ex interioribus literis aspergendi aliquid: memores tamen erimus, ut spondeo, verbi veteris, quo admonemur

> Τῇ χειρὶ σπείρειν, μηδ' ὅλῳ τῷ θυλάκῳ.

Quæ igitur habes pag. 39. Περὶ ἧς (Δανάης) ἐμυθολόγησεν Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ἐν τῇ συντάξει τοῦ αὐτοῦ δράματος & quæ sequuntur, è fabula *Danae* desumpta sunt. Laudat hanc Pollux lib. 4. cap. 16. Stobæus autem non semel, ut & aliam Sophoclis similiter inscriptam. Harum alterutram, magis tamen Euripideam, latine convertit Nævius, cujus Danae Nonio Marcello citatur. Plutarchus Consolatoria ad Apollonium: Ὁ δὲ παραμυθούμενος τὴν Δανάην δυσπενθοῦσαν Δίκτυς φησί.

> Δοκεῖς τὸν ᾅδην σῶν τι φροντίζειν γόων
> Καὶ παῖδ' ἀνήσειν τὸν σὸν, εἰ θέλοις στένειν;
> Παῦσαι· βλέπουσα δ' εἰς τὰ τῶν πέλας κακὰ
> Ῥάων γένοι' ἂν, εἰ λογίζεσθαι θέλοις

Ὅσοι

Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐκμεμόχθωνται βροτῶν
Ὅσοι τε γηράσκουσιν ὀρφανοὶ τέκνων
Τοὺς τ' ἐκ μεγίστης ὀλβίας τυραννίδος
Τὸ μηδὲν ὄντας. ταῦτά σε σκοπεῖν χρεών.

Erravit eruditissimus Grotius iu Excerptis; cum in versu quarto reposuit, Ῥᾷον φέροις ἄν. Nihil enim magis usu tritum, quam ῥᾴων εἶναι, melius habere, hilariore animo esse, convalescere. Etiam pueri hoc sciunt. Erravit, cum in versiculo quinto emendare conatus est ἐμμεμόχθωνται. Non enim magis μοχθοῦμαι dixeris, cum μοχθῶ sit verbum neutrum, quam πάσχομαι aut κάμνομαι. Sine dubio scriptum oportuit,

Ὅσοι τε δεσμοῖς ἐμμεμόχλευνται βροτῶν.
vel Ὅσοι τε δεσμοῖσι μεμόχλευνται βροτῶν.

Erravit denique, cum locum hunc ad hanc, de qua agimus, Danaen referendum putavit, qui omnino ex Euripidis Dictye accersitus est. de quo consule Stobæum, & alios. Aristophanes Grammaticus in argumento Medeæ. Ἐδιδάχθη ἐπὶ Πυθοδώρου ἄρχοντος κατὰ τὴν πζ' Ὀλυμπιάδα. Πρῶτος Εὐφορίων, δεύτερος Σοφοκλῆς, τρίτος Εὐριπίδης. Μήδεια, Φιλοκτήτης, Δίκτης, Θερισταί. Σάτυρος οὐ σώζεται. Scribe Δίκτυς, Θερισταὶ σάτυροι οὐ σώζονται. i. e. θερισταὶ δρᾶμα σατυρικόν. Ita loqui solent. Cave enim credas τὸ σάτυροι esse partem inscriptionis. Ita Sophoclis fabula Κωφοὶ σάτυροι. Scholiastes Nicandri simpliciter Σοφοκλῆς ἐν Κωφοῖς. Sic ejusdem Ἰχνευταὶ σάτυροι, quemadmodum apud Pollucem est legendum pro Ἰχνευταὶ Σατύρων. Athenæus non apposito fabulæ discrimine, Σοφ. ἐν Ἰχνευταῖς. Sic Ἰοφῶν ἐν Αὐλῳδοῖς σατύροις apud Clementem: sic Æschylus ἐν Κήρυξι σατύροις apud Pollucem: ita enim emendo pro κήρυξι σατυρικοῖς. Photius in Lexico manu scripto: Πυρσοκόρσου λέοντος, Αἰσχύλος ἐν Κήρυξι σατύροις. Ex quo restituendus Hesychii locus: Πυρσοκυρσολέοντος πυῤῥοκεφάλου, ξανθοθρίχου. lege, ut apud Photium. Cum autem nomen fabulæ cujuspiam sit numero singulari; tunc σατυρικὴ dicunt & σατυρικός. Potuit autem Grotius erratum suum rescisscere ex Fragmento illo Danaæ, quod primus in lucem edidit de literis optime meritus Hieronymus Commelinus. Ibi dramatis personæ sunt Mercurius, Danae, Nutrix, Acrisius, Miner-

 va,

va, Nuncius, Chorus: Dictys autem minime comparet. In ἀποσπασματίῳ illo sic vulgo legitur non longe à principio.

> ------- κἀτά πως κείνη ποτε
> Εὐνὴν κρυφαίαν γνοῦσα καὶ μὴ γνοῦσα δὴ
> Ὑπόπετρον λέοντα τέξεται πατρί.

Cum metri ratio, tum res ipsa flagitat, ut ὑπόπτερον scribamus, non ὑπόπετρον. Quis non alatum Perseum & in libris legit, & in pictis tabulis vidit? At interpres homo sane festivus ita convertit: sub saxo natum leonem. Nempe huic committas, siquid recte curatum velis. Et tamen is ipse est ni fallor, qui bonam ætatis partem contrivit, ut Suidam foras extruderet mendis maculisque usquequaque obsitum, ut aliquando fortasse ostendemus.

Pag. 51. Διὰ τοῦτο δὲ ὁ Εὐριπίδης τὸ Βακχῶν ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ἀπὸ Πενθέως εἰπὼν ταῦτα· Σεμέλη δὲ λοχευθεῖσα ἐκ βροτοῦ τινος, εἰς Ζῆνα φέρουσα τὴν ἁμαρτίαν λέγει. *Bacchæ* Euripidis etiam nunc supersunt. Illud autem mentitur Malelas, ὡς ἀπὸ Πενθέως. non Pentheus enim, verum Semelæ sorores Ἰνὼ, καὶ Αὐτονόη, χ' ἁ μαλοπάρηος Ἀγαύα contumelias has ei dixerunt. Bacchus in prologo.

> Ἐπεί μ' ἀδελφαὶ μητρὸς ἃς ἥκιστ' ἐχρῆν
> Διόνυσον οὐκ ἔφασκον ἐκφῦναι τοῦ Διὸς,
> Σεμέλην δὲ νυμφευθεῖσαν ἐκ θνητοῦ τινος
> Εἰς Ζῆν' ἀναφέρειν τὴν ἁμαρτίαν λέχους.

Pag. 58. Ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα, ὡς ὅτι ὁ Ζεὺς εἰς σάτυρον ἔφθειρε τὴν Ἀντιόπην. Censeo supplendum esse, εἰς σάτυρον τραφεὶς ἔφθειρε. Propter similitudinem duorum verborum accidit, ut fieri solet, ut librarius unum omitteret. Porro fabula *Antiopa* memoratur ab Hesychio, Stobæo, aliis. Photius Patriarcha in Lexico MS. Εὔκρας εὔκρατος εὐρυβροτοῖσιν. Εὔκρας οὐ φύοιτ' ἂν ἥλιος, ἐν Ἀντιόπῃ. Lege. Εὔκρας, εὔκρατος· Εὐριπ. ἐν Ἀντιόπῃ· Βροτοῖσιν εὔκρας οὐ φύοιτ' ἂν ἥλιος. Suidas: εὐκραὴς, ἀντὶ τοῦ εὔκρατος. Scribe Εὐκρὰς, uti recte apud Etymologicon magnum. Antiopam latine docuit Pacuvius, de Græco Euripidis conversam: citantibus Carisio,

risio, Diomede, Servio & Marcello. In quo admiror, ait Cicero de Finibus, cur in gravissimis rebus non delectet eos patrius sermo, cum iidem fabellas Latinas ad verbum de Græcis expressas non inviti legant. Quis enim tam inimicus pæne nomini Romano est, qui Ennii Medeam, aut Antiopam Pacuvii spernat aut rejiciat? qui se iisdem Euripidis fabulis delectari dicat, Latinas oderit? Nosti illud Persii,

Sunt quos Pacuviusque & verrucosa moretur
Antiopa, ærumnis cor luctificabile fulta.

Pag. 63. Ὁ γὰρ σοφώτατος Εὐριπίδης ποιητικῶς ἐξέθετο δρᾶμα περὶ τοῦ Οἰδίποδος καὶ τῆς Ἰοκάστης καὶ τῆς Σφιγγός. Oedipus & Jocasta in Phœnissis ad partes vocantur: quin & ibidem de Sphinge mentio fit non semel. Potuit igitur Antiochensis ad Phœnissas respicere, potuit ad fabulam Oedipum, quæ laudatur ab Hesychio, à Stobæo aliquoties, ab Erotiano.

Pag. 88. Καὶ μετ' Αἰσχύλον ἐβασίλευσεν αὐτῶν (τῶν Ἀθηναίων) Ακμαίων ἔτη δύο, περὶ οὗ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος δρᾶμα ἐξέθετο· καὶ μετ' Ακμαίοντα ἐβασίλευσαν αὐτῶν ἄλλοι ΙΗ'. Amabo te, Syrisce, serione hæc an joco? quæ te enim larvæ atque intemperiæ agitabant, cum hæc scriberes? πῶς τοι φρένες ἐκπεπότανται; Ακμαίων & Ακμαίοντα pro Αλκμαίων & Αλκμαίωνα? Muli sunt illa, non hominis. Simile peccatum est, quod de Alcmæone Atheniensi tragœdiam factam existimes. Siquidem ille est Alcmæo Argivus, Amphiarai filius, qui, quod Eriphylen matrem occidisset, furiis agitatus est. Inde scenæ argumentum est accersitum. Timocles Comicus:

Τοὺς γὰρ τραγῳδοὺς πρῶτον, εἰ βούλει, σκόπει,
Ὡς ὠφελοῦσι πάντας· ὁ μὲν γὰρ ὢν πένης
Πτωχότερον αὑτοῦ καταμαθὼν τὸν Τήλεφον
Γενόμενον, ἤδη τὴν πενίαν ῥᾷον φέρει.
Ὁ νοσῶν δὲ μανικῶς Ἀλκμαίων' ἐσκέψατο.

Antiphanes ------ Μακάριόν ἐστιν ἡ τραγῳδία
Ποίημα κατὰ πάντ' -------- ἂν πάλιν
Εἴπῃ τις Ἀλκμαίωνα, καὶ τὰ παιδία
Πάντ' εὐθὺς εἴρηχ' ὅτι μανεὶς ἀπέκτονε
Τὴν μητέρα. Cicero Academ. 2.

Quid?

Quid? ipſe Alcmæo tuus, qui negat cor ſibi cum oculis conſentire, nonne ibidem incitato furore; *Unde hæc flamma oritur?* & illa deinceps, *Incede, incede*; *adſunt, adſunt*; *me, me expetunt.* Quid, cum virginis fidem implorat? *Fer mi auxilium*; *peſtem abige à me*; *flammiferam hanc vim quæ me excruciat. Cæruleo incinctæ angui incedunt*; *Circumſtant cum ardentibus tædis.* Sed piget profecto in re certiſſima teſtibus uſum eſſe non neceſſariis. Illud opinor auribus tuis, Milli, novum accedet; integram hujus dramatis inſcriptionem eſſe Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος. Niſi fortaſſe geminum Alcmæonem Euripides ediderit, aut iterum eundem, correctum ſcilicet & διεσκευασμένον. Quicquid eſt hujus, ſolus adeo me docuit Heſychius noſter, & fortaſſe ſolum: alios, qui depravata ejus verba non poterant intelligere, non item. Ἀργαίνειν, λευκαίνει. Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι, διὰ ψηφῖδος ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα, φοιτῶσα. Cenſeo corrigendum eſſe: Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος· tum notam diſtinctionis ponendam † Ἀργαίνουσα, λευκαίνουσα, φοιβῶσα. Παρὰ δὲ τὸ ἀργὸν, ait Euſtathius ad Odyſſeæ ſecundum, καὶ ἀργάντες ταῦροι παρὰ Πινδάρῳ, καὶ ἀργαίνειν τὸ λευκαίνειν παρ' Εὐριπίδῃ ἐν Ἀλκμαίωνι. Sive hæc Euſtathius ab Heſychio, ſive ab alio quopiam uterque tranſtulit, apparet hunc locum à multis jam ſæculis fuiſſe depravatum. Quî factum alioquin, ut Euſtathius tragœdiæ nomen mutilum protulerit, niſi quod in verbis ſequentibus cerneret οὐδὲν ὑγιές. Idem Heſychius: Ἀτενής. Ἧκω δ' ἀτενὴς ἀπ' οἴκων. Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ ψοφῖδος συντείνασα. Corrige ſodes in hunc modum: Εὐριπίδης Ἀλκμαίωνι τῷ διὰ Ψωφῖδος, συντείνασα. Ἀτενὴς, ait, eſt συντείνασα, feſtinans ſumma cum virium contentione. Cujus ſignificationis exempla quod haud temere reperiantur, propterea verbi ſedes à Grammaticis indicata eſt Ἀλκμαίων ὁ διὰ Ψωφῖδος. Rationem porro hujus inſcriptionis non diu neque fruſtra quæſiverit, qui in memoria habuerit Alcmæonem, quem antea contortorum anguium & ardentium tædarum verbera nuſquam conſiſtere paterentur, aliquando tandem ad ſanam mentem in Pſophide Arcadiæ rediiſſe. Videatur in Arcadicis Pauſanias. Apollodorus lib. III. Ἀλκμαίωνα δὲ μετῆλθεν

τῆλθεν Ἐριννὺς τ̃ μητρῴε φόνε, κ̀ μεμλωὼς πρῶτον μ̀ εἰς Ἀρκαδίαν πρὸς Οἰκλέα παραγίνεται, ἐκεῖθεν δὲ πρὸς Ψωφίδα πρὸς Φηγέα· καθαρθεὶς ἢ ὑπ' αὐτ̃ Ἀρσινόλω γαμεῖ τὴν τέτε θυγατέρα. Jam monui emendandum esse Ψωφίδα syllaba secunda producta. Ovidius:

Usque sub Orchomenon, Psophidaque, Cyllenenque.

Percommode autem hic locus Apollodori in memoriam mihi alium redigit, in libro primo; qui viros doctos in errorem hactenus induxit: deinceps tamen, uti spero, non faciet. Τυδεὺς ἢ ὥς φησιν ὁ τὴν Ἀλκμαιονίδα γεγραφὼς κτείνας τὺς Μέλανος παῖδας ἐπιβυλεύοντας Οἰνεῖ, Φηνέα &c. Quæ sic latine expressit interpres: Is qui Alcmæonidem tragœdiam scripsit. Hominem sane liberalem, qui vocem illam Tragœdiam benigne nobis de suo largitus est. Atqui, O bone, Ἀλκμαίων ea Tragœdia, non Ἀλκμαιονὶς inscribitur, ut Erotianus, Stobæus, Priscianus, aliique testantur. Sicuti autem Philoclis Tragici tetralogia de Pandione Πανδιονὶς, atque Aeschyli de Oreste Ὀρέστεια nominata est; Ita fieri potest ut Euripides tria dramata de Alcmæone publicaverit, unà cum quarto Satyrico argumenti omnino alieni: quam integram tetralogiam Ἀλκμαιωνίδα vocarent. Sed oportet Epicharmi illud semper habeas in promptu,

Νᾶφε καὶ μέμνασ' ἀπιςεῖν· ἄρθρα ταῦτα τᾶν φρενῶν.

Quicunque enim humaniores has Musas colit, sæpenumero solet usu venire ut

Ισκη ψεύδεα πολλὰ λέγων ἐτύμοισιν ὅμοια.

Siquidem hæ de Alcmæonide suspiciones, ægri sunt somnia; cum is Scriptor, quicunque tandem fuerit, (neque enim de ætate, neque de patria viri, aut nomine quicquam habeo compertum) historicus sit, non tragicus. Ὁ ἢ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας (verba sunt Strabonis lib. 10.) Ἰκαρίε τ̃ Πηνελόπης πατρὸς υἱὺς γενέϑ δύο Ἀλυζέα κ̀ Λευκάδιον· δυναςεῦσαι δ' ἐν Ἀκαρνανίᾳ τύτυς μ̀ τ̃ πατρός. Et quidem Euripide vetustior. Scholiastes ad Orestem v. 1000. Ἀκολυθεῖν δοκεῖ ὁ Ευριπίδης τῷ τὴν Ἀλμαιωνίδα (ω scribe etiam apud Apollodorum, non ο.) πεποιηκότι εἰς τὰ περὶ τὴν ἄρνα, ὡς κ̀ Διονύσιος ὁ κυκλογράφος φησί.

φησί. Φερεκύδης δὲ οὐ καθ' Ἑρμοῦ μῆνιν φησὶ τὴν ἄρνα ὑποβληθῆναι. ὁ δὲ τὴν Ἀλκμαιωνίδα γράψας τὸν ποιμένα προσαγαγόντα τὸ ποίμνιον τῷ Ἀτρεῖ ἀντιπονχαλεῖ. Quid tibi dicam depravatum mihi videri verbum illud postremum? χρῇ enim δῆλον, τὸ τοῦ Φερεκύδου. leg. Ἀντιῶν ὑποχαλεῖ vel Ἀντανδρον καλεῖ vel Ἀντιφον, vel simile quippiam; cum sine controversia desit nomen Pastoris. Hæc habui, Milli jucundissime, quæ de Alcmæone & Alcmæonide ore, ut opinor alio indicta dicerem: non enim placet eorum ratio, qui cum meræ corniculæ sint, emendicatis hinc inde plumis germanos pavones se pollicentur.

Pag. 104. Multa narrat Malelas de Prœto, Stheneboea & Bellerophonte, καθὼς συνεγράψατο Εὐριπίδης ὁ τραγικὸς ποιητὴς πληρώσας τὸ δρᾶμα. Intellige de fabula *Sthenebœa*, cujus mentio fit apud Athenæum, Stobæum, alios. Julius Pollux lib. 3. cap. 4. Εἴρηται δὲ ξεναπάτη παρ' Εὐριπίδῃ. Nomen tragœdiæ non commemorat; aliunde tamen scimus hanc esse de qua agimus, Sthenebœam. Ξεναπάτας, ait Photius MS. ἰδίως ἐπὶ τῶν . . . . . ὅταν μὴ τοιοῦτοι πνέωσιν ἄνεμοι ἐν τοῖς πελάγεσιν, ὁποῖοι ἐν τοῖς λιμέσιν. Εὐριπίδης Σθενεβοίᾳ. Τίς ἄνδρα τινὰ ξεναπάταν. Scribe autem in Polluce ξεναπάτης. Apparet ita corrigendum esse, cum ex hoc loco Photii; tum ex Euripidis Medea, quæ in extrema fabula sic Jasoni convitium facit, Τίς δὲ κλύει σοῦ θεὸς ἢ δαίμων τοῦ ψευδόρκου καὶ ξειναπάτα; Aristophanes Vespis:

Εἴπερ ὑμῶν, ὦ θεαταί, τὴν ἐμὴν ἰδὼν φύσιν
Εἶτα θαυμάζει μ' ὁρῶν μέσον διεσφηκωμένον,
Ἥτις ἡμῶν ἡ 'πίνοια τῆσδε τῆς ἐγκεντρίδος,
Ῥᾳδίως ἐγὼ διδάξω, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Scholiastes annotat ad versum novissimum: ὁ στίχος ἐκ Σθενεβοίας Εὐριπίδου. Bene pol factum, quod nos docuerit, unde tralatus sit hic στίχος, quod quidem alias nesciremus. Atque ea gratia non leve peccatum ei condonabitur. Enimvero non totus versus, ut ille existimavit, sed pars tantummodo posterior ex Euripide est. Nam in his rebus verba mihi dari haud facile patior, qui, ut scis, fragmenta omnium Poetarum Græcorum cum emendationibus

bus & notis grande opus edere constitueram: nunc, ut aiunt, Ἄλλος βίος, ἄλλη δίαιτα. Plutarchus Συμποσιακῶν I. 5.

Πῶς εἴρηται τὸ -------- Μουσικὴν δ' ἄρα
Ἔρως διδάσκει, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρίν.

Quem ego locum admiror, cum sine dubio depravatus sit, nemini unquam in suspicionem venisse. Ita exhibent, ut vulgo legitur, Erasmus & Jos. Scaliger in Proverbiis; ita Grotius in Excerptis. Spes tamen est, ut nunc jam dehinc tam turpe erratum ex libris & memoria hominum auferatur. Legent enim qui sapient, μουσικὸν, non μουσικήν. Μουσικὸν διδάσκει, i. e. ποιητὴν ἀποδείκνυσι, *poetam reddit*: Quasi hoc senario Latine dixeris: Amor poetam vel facit, vel invenit. Ars Musica & studium musicum est poetica. Terentius: *Is sibi responsum hoc habeat; in medio omnibus Palmam esse positam, qui artem tractant Musicam.* Ea autem significatio τοῦ διδάσκειν elegantior paulo est & rarior, proptereaque fraudi fuit librariis: attamen non desunt exempla. Aristoph. Ranis.

Καὶ σὺ τί δὴ δράσας αὐτοὺς οὕτως ἀνδρείους ἐδίδαξας;

Sed & hic locus in vitio est; & legendum autore MS. Oxoniensi:

Καὶ σὺ τί δράσας οὕτως αὐτοὺς γενναίους ἐξεδίδαξας;

Vulgata lectio cum propter alia minus placet, tum ob hoc præcipue; quod τὸ τετραπόδιον sive IV. priorum pedum mensura non debet in dimidiatum verbum desinere. Idem Plutarchus Περὶ τοῦ μὴ χρᾶν ἔμμετρα νῦν τὴν Πυθίαν. Ὁ δ' Εὐριπίδης, ait, εἰπὼν, ὡς διδάσκει ποιητὴν ἔρως, κἂν ἄμουσος ᾖ τὸ πρὶν, ἐνόησεν ὅτι & quæ sequuntur. Nicias Medicus apud Schol. Theocriti Idyll. XI.

Ἦν ἄρ' ἀληθὲς τοῦτο, Θεόκριτε, οἱ γὰρ ἔρωντες
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

Sed quo me cunque recipio, omnia conspicio mendis & maculis inquinata. Ecce enim & huic medico medicina adhibenda est. Scribendum est, inquam,

——— καὶ γὰρ Ἔρωτες
Πολλάκι ποιητὰς ἐδίδαξαν τοὺς πρὶν ἀμούσους.

P. 106. Περὶ δὲ τῆς Πασιφάης ἐξέθετο δρᾶμα Εὐριπίδης ὁ ποιητής. Inanem, mihi crede, operam ſumpſerit, qui Euripidis Paſiphaen inſtituerit quærere. Non temere dico atque equidem certe ſcio neminem ex ſcriptoribus vetuſtis hodie ſupereſſe, qui tale quidquam memoriæ tradiderit. Heſychius tamen, Σαρδώ, ait, ἐν Πασιφάῃ τὸ σαρδόνιον ἢ σφραγὶς εἴρηται. quem ſi ad Euripideam fabulam reſpexiſſe quiſpiam exiſtimet; caveat moneo, & exiſtimationi ſuæ inſidias parari cogitet. Alcæi quidem comœdia Paſiphae inſcripta eſt, ut ſcimus ex Didaſcalia Pluti Ariſtophanis: Ἐδιδάχθη ἐπὶ ἄρχοντος Ἀντιπάτρου, ἀνταγωνιζομένων αὐτῷ Νικοχάρους μὲν Λάκωσιν, Ἀριστομένους δὲ Ἀδμήτῳ, Νικοφῶντος δὲ Ἀδώνιδι, Ἀλκαίου δὲ Πασιφάῃ. Sed Euripidis Paſiphaen nuſquam cuiquam laudari reperies. Quid igitur fiet? Num nam Antiochenſis, cum hæc ſcriberet, memoriola vacillavit γεροντικῶς, an mendacio conatus eſt fallere? Utrum libet ſane fecerit, haud arbitrario vapulabit: atque adeo dudum eſt, quod homunculum video σκότη βλέπειν. Verum hercle quanquam admodum nupera eſt inter nos notitia; me tamen & precatorem habebit & defenſorem paratum: cum & alias ſoleam eſſe in amicitiis fidelis. Dico igitur Euripidem tragœdiam quidem de Paſiphae publicaſſe, minime tamen Paſiphaen inſcripſiſſe, ſed *Cretenſes*. Nec tu mihi de Κρήσσαις hoc perperam intelligas, quæ ex Athenæo, Stobæo & aliunde ſatis in notitiam venerunt: ſed de quibus hodie fortaſſe primum inaudiviſti, Κρησί: quandoquidem & Joannis Meurſii, qui de trium Tragicorum fabulis accurate ſtudioſeque ſcripſit, diligentiam effugerunt. In Ariſtophanis Ranis his verbis compellat Euripidem Æſchylus:

Ὦ Κρητικὰς μὲν συλλέγων μονῳδίας·
Γάμους δ' ἀνοσίους εἰσφέρων εἰς τὴν τέχνην.

Quo in loco hæc annotat Scholiaſtes: Ἐν γὰρ τοῖς ΚΡΗΣΙΝ Ἴκαρον μονῳδοῦντα ἐποίησε· καὶ οἱ μὲν εἰς τὴν Ἰκάρου μονῳδίαν ἐν τοῖς ΚΡΗΣΙ, θρασύτερον γὰρ δοκεῖ τὸ πρόσωπον. Ἀπολλώνιος δὲ ὅτι δύναται

καὶ

καὶ εἰς τὴν Αερόπην τὴν ἐν τοῖς Κρήτεσσιν εἰρῆσθαι, ἣν εἰσήγαγε πορνεύουσαν· Οἶμαι δὲ διὰ τὰ ἐν τῷ Αἰόλῳ. Τιμαχίδας δὲ διὰ τὴν ἐν τοῖς ΚΡΗΣΙ μίξιν ΠΑΣΙΦΑΗΣ πρὸς τὸν ταῦρον. Abſolvimus, opinor, Joannem ab omni ſuſpicione peccati: nunc & huic Scholiaſti patrocinari oportet. Non enim deerunt qui pervulgata via quorundam, qui germanos ſe putant eſſe Ariſtarchos, extemplo pro verbo Κρησὶ contendent eſſe reponendum Κρήσσαις. Pedetentim tamen, & aliquantiſper, oro, manum abſtineant; dum Tribunos adeam qui intercedant tantæ temeritati. Ecce iterum Scholiaſtes ad hæc verba Ariſtophanis,

Αλλ' ὦ Κρῆτες Ιδης τέκνα
Τὰ τόξα λαβόντες ἐπαμύνατε.

Ταῦτα, ait, παρὰ τὰ ἐκ ΚΡΗΤΩΝ Εὐριπίδου. Bina profecto ſunt dramata. Κρῆτες & Κρῆσσαι, argumento longe diſſimili. Perſonæ omnino aliæ introducuntur, ſcenæ ponuntur in locis disjunctiſſimis maximeque diverſis. Illic Icarum cernis & Paſiphaen: in Creſſis Aeropen, Atrea, Thyeſtem. Illic Argis Peloponneſi, hic in Creta inſula res aguntur. Ariſtophanes veſpis:

Τοῦτο δ' Αδης διακρινεῖ πρότερον ἢ 'γὼ πείσομαι.

ubi Scholaſtes, Ἐν Κρήσσαις, ait, Εὐριπίδου, ὁ Ατρεὺς πρὸς τὴν Αερόπην * κρινεῖ πάντα. Unde perſpicuum eſt, in ſuperiore loco corrigendum eſſe Αερόπην τὴν ἐν ταῖς Κρήσσαις. Porphyrius lib. 4. de abſtinentia: Μικροῦ με παρῆλθε καὶ τὸ Εὐριπίδειον παραθέσθαι, ὃς τοὺς ἐν Κρήτῃ τοῦ Διὸς προφήτας ἀπέχεσθαί φησι διὰ τούτων. λέγουσι δ' οἱ κατὰ τὸν χορὸν πρὸς τὸν Μίνω·

Φοινικογενοῦς παῖ τῆς Τυρίας
Τέκνον Εὐρώπης καὶ τοῦ μεγάλου
Ζηνὸς, ἀνάσσων
Κρήτης ἑκατομπτολιέθρου·
Ηκω ζαθέους ναοὺς προλιπὼν,
Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκὸς
Στεγανοὺς παρέχει χαλύβῳ πελέκει,
Καὶ ταυροδέτῳ κραθεῖ.
σ' ἀτρεκεῖς ἁρμοὺς κυπαρίσσου. & quæ ſequuntur.

 Ita

Ita locum hunc emendare conatus eſt Grotius in Excerptis ex comœdiis & tragœdiis Græcis. Cujus autoritatem Cantabrigienſes in noviſſima Porphyrii Editione ſecuti ſunt. " Hoc fragmentum Euripidis (verba ſunt Grotii) ἐν Κλεισὶ extare dicit Erotion, ut quidem nunc legitur. At ex *Creſſis* eſſe facile intelligitur, quod verba ſunt chori ad Minoa. Sed erravit in re levi gravioribus, opinor, ſtudiis intentus vir ſupra comparationem atque æmulationem noſtram longiſſime poſitus. Cum enim in Creſſis, ut jam docui, Atreus, & Aerope loquantur; ſcena autem ſine controverſia ſit Argos: vix aut nullo modo eſt, ut hæc Porphyriana ex eodem dramate petita videantur. Quod ſi ſint, demiror equidem cur in Creta Minos cum his ſacerdotibus ſermonem inſtituat. Quæ enim hæ præſtigiæ? quibuſnam machinis hæc ἄνω καὶ κάτω? Eademne in fabula tam alienæ hiſtoriæ? duplex ne ſcena, & geminus chorus? Modo Cretam ſpectemus, modo regiam Atrei? modo chorus virilis, Myſtæ, inquam, Idæi Jovis, modo grex fœminarum ad partes veniat? Inde enim fabula Κρῆσσαι nomen accepit, quod in ea chorus ſit mulierum Cretenſium, videlicet quæ Aeropem è Creta comitatæ ſunt. Similem ob cauſam Φοίνισσαι, Τρῳάδες, Τραχίνιαι, aliæ bene multæ ſuis vocabulis nominantur. Nec tamen, quod chorus ſit Cretenſium, idcirco neceſſe eſt, ut in Creta ſcena ſit poſita: quando & in Phœniſſis res Thebis aguntur; chorum tamen conſtituunt mulieres Tyriæ: Τύριον οἶδμα λιποῦσ' ἔβαν Ἀκροθίνια Λοξίᾳ Φοινίσσας ἀπὸ νάσου. Sed quid tergiverſamur? Scimus Aeropen Catrei fuiſſe filiam, Minois neptem: & quo tempore res hæ tranſactæ ſunt, jam diu liberos ſuſcepiſſe. Siquidem Agamemnonem & Menelaum patri fuiſſe conſcios commemorant, cum cœnam illam feralem Thyeſtæ apponeret. Non ergo de Minoe proavo longa dubitatio eſt, quin è numero vivorum pridem ante exceſſerit. Imo vero à filiabus Cocali trucidatus eſt: ſi Euſebio fides, prius circiter triennio; ſed ſecundum exactiſſimam rationem Gulielmi Lloidii Epiſcopi Aſaphenſis,

Ἀνδρὸς,

Ανδρὸς, ὃν ἐκ τ' αἰνεῖν τοῖσι κακοῖσι θέμις,

antè annis solidis quatuor & viginti, quam Atreus regnum capesseret. Quamobrem haud facile patior, ut corrupta illa verba Erotiani Εὐριπίδης ἐν Κλεισὶ magis magisque à Grotio depraventur: sed, quod ad vulgatam lectionem proxime accedit, auctor esse ausim, ut posthac ἐν ΚΡΗΣΙ corrigatur. Ita totum erit simplex & unum, omnia sibi constabunt, belleque convenient: Minos, chorus Mystarum, Pasiphae, Icarus. Non opus erit κλώθειν τὰ ἀσύνκλωστα. Restat, ut de loci hujus Porphyriani miris quidem modis mendosi lectione accurate quantum in nobis est, & exquisite disputemus:

Ἥκω ζαθέους ναοὺς προλιπών,
Οὓς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα [a] δρῦς
Στεγανοὺς παρέχει Χαλύβῳ πελέκει,
Καὶ [b] ταυροδέτῳ κραθεῖ
Σ' [c] ἀτρεκεῦς ἁρμοὺς κυπαρίσσου.

[a] Erotianus δοκοὺς, vetus Editio Porphyrii δοκοῖς.
[b] Porph. ταυροδέτῳ κρηθεῖσ' Erot. προλέτῳ κολληθείς.
[c] Porph. Ατρεκεῖς. Erot. ἀτρεκεῖς ἁρμάς.

Quæ ita vertit Cl. Grotius:

Sacra advenio templa relinquens:
Quas prisca domos dedit indigena
Quercus Chalyba secta bipenni,
Taurique sibi glutine jungens
De vera tigna cupressu.

Haud ita facere debet qui interpretis munere fungitur. Nolim eum in cæteris scriptis eodem modo indiligentem. Unde enim ἁρμοὶ sunt *tigna?* quid ista sibi vult *vera* cupressus? Cur spreta est vulgata Porphyrii lectio ἀτρεκεῖς? Cur Erotiani autoritas repudiata, qui locum hunc ideo citavit, ut ostenderet ἀτρεκεῖς ἁρμὰς non significare ἀληθεῖς *veras*, sed ἀκριβεῖς, *arctas* nempe *&* *exactas compages*. Ejus verba sunt hæc: Καὶ Εὐριπίδης ἐν Κλεισὶ (leg. Κρησὶ) φησιν, Ἥκω ζαθέους &c. κολληθεὶς ἀτρεκεῖς ἁρμάς· οὐκ εἶπεν ἀληθεῖς ἁρμὰς, ἀλλ' ἀκριβεῖς. Sic corrigendum esse facile videbit, cui ad manum est Erotianus: vulgo enim perperam, ἀλλ' ἀτρεκεῖς. Apagesis autem barbarum illud & solœcum ταυροδέτῳ

ροδίπτω, quo verbo nullus unquam scriptor est usus, aut per analogiam uti poterit. Quin etiam & versui consultum oportuit. Quis enim, qui non negligenter in his literis versatus est, illud omnino probare possit καὶ πωροδίζω κραδεῖ ----, dimetrum scilicet brachycatalectum, ut proxime ante parœmiacum veniat. Affirmo tibi neminem unum Tragicum Comicumve in eo loco hoc metrum adhibere; multo etiam minus, quod Erotiani scriptura constituit καὶ πωροδίτω κολληθεὶς. Quid quod ne in Latinis quidem legitimi sunt numeri? In secundo versu *quas prisca domos dedit indigena* tribrachys est loco anapæsti vel cujuscunque pedis quatuor temporum. Quod vitium commune Grotio est cum Jos. Scaligero, Flor. Christiano, aliisque, opinor, omnibus qui sæculo hoc & superiore vel Tragœdias Græcas latine verterunt, vel ipsi scripserunt novas: quibus solenne est anapæstos suos passim, ubi nulla clausula est neque interpunctum, tribrachi vel trochæo vel cretico terminare; vel etiam vocali, aut litera M finire, versu proximo ab alia vocali vel H incipiente. Scilicet etiam hic ut alibi postremam in versu syllabam communem esse arbitrabantur. Næ isti, si olim stante re Græca vel Romana suas fabulas edidissent, sibilis & κλωγμοῖς è scena explosi fuissent. Non enim Græcis ea licentia permissa,

Nec data Romanis venia est indigna poetis.

Fas erat duntaxat versum illum, qui parœmiacus dicitur, trochæo claudere. Eo usque non aliter continuari debebant anapæsti vel pares anapæsto pedes, ac si unicus esset versus. Quin & Seneca Tragicus, ut scias eum de industria temperavisse, semel tantum atque iterum trochæo anapæstos clausit, nec nisi finita sententia: qui scilicet parœmiaci locus esset, nisi is scriptor nescio cur versum illum repudiasset. Veteres tamen Latinos minime aspernatos esse Parœmiacum, sed & hic Græcorum vestigiis institisse scire dabitur ex istis reliquiis, iisque, ni fallor, solis.

Attius

Attius Phinidis. Simul & circum magna ſonantibus
Excita ſaxis ſæva ſonando
Crepitu clangente cachinnant.

Locus eſt apud Nonium in *Cachinnare*. Sed nemo à me impetrabit, ut verba Attii ſana eſſe concedam. Quorſum enim pertinent *magna ſæva*, & *ſonantibus ſonando*? Peccaturus ſum, uti ſpero, intra veniam, ſi parum proſpere medicinam experior. Ex ipſo fabulæ nomine magna ſuſpicio eſt de Harpyiis verba fieri. Fallor itaque an ſic legendum eſt?

Simul & circum ſtagna ſonantibus
Excita ſaxis ſæva Celæno
Crepitu clangente cachinnat.

Illud *clangente* proprie & apte dictum eſt de Harpyiis.

Virgilius: At ſubitæ horrifico lapſu de montibus adſunt
Harpyiæ, & magnis quatiunt *clangoribus* alas.

Quin & *ſtagna* bene repoſui, approbante ibidem Virgilio:
Obſcænas *pelagi* ferro fœdare volucres.

Attius Telepho: Jamjam ſtupido Theſſala ſomno
Pectora languentque ſenentque.

Id. Euryſace: Super Oceani ſtagna alta patris
Terrarum anfracta reviſam.

Pacuvius Niptris: --- Operite, abſcedite, jamjam
Mittite: nam attrectatu & quaſſu
Sævum amplificati' dolorem.

Attius Philocteta: Heu quis ſalſis fluctibu' mandet
Me ex ſublimi vertice ſaxi?
Jamjam abſumor: conficit animum
Vis volneris, ulceris æſtus.

Idem apud Cic. 2. Tuſcul. " Unde ignis lucet mortalibus " clam diviſus? eum doctus Prometheus clepſiſſe dolo pœ- " naſque Jovi fato expendiſſe ſupremo. Qui locus ſic ad anapæſtos ſuos eſt reducendus.

Unde igneis cluet immortalibu'
Clam divis nimi' † doctu' Prometheus

† *vel* catu' doctu'

Clepsisse dolo, pœnasque Jovi
Furti expendisse supremo.

Ut ad Porphyrium revertar; illud utique scire cupio, quo auctore vir Illustriss. ταυροδέτεσι κραθεῖσα de conglutinatione acceperit. Nam κραθεῖσα, nisi omnia me fallunt, est permixta & temperata, non conjuncta & compacta: ταυρόδετεσι autem, ut principio dixi, plane barbarum. Quin & ταυρόδετος non alibi reperio; neque vero intelligo, quî commode dici poterit. Ut ἀλυσίδετος est ἀλύσει δεθεὶς, κηρόδετος κηρῷ & siqua sunt alia: sic & ταυρόδετος fuerit ταύρῳ δεδεμένος, [tauro compactus, non glutino taurino.] Nam quis obsecro ταῦρον usurpavit ἀντὶ τῆ ταυροκόλλας? Demiror tamen unde illa in Porphyrii & Erotiani codices irrepserint. Haud sane temere factum id videtur: itaque hæret hæc res; neque prompte expedire possum. Ne tamen ἀσύμβολος huc veniam; donec aliquid melius succurrit, censeo ut ταυροδέτα de medio auferatur: (cum sine eo plena sit sententia, τῆ κολληθεῖσα ἅρμας, ex Homerico isto, ut videtur, adumbrata;

Κολλητὰς δ' ἐπέθηκα θύρας πυκινῶς ἀραρυίας.

Atque hoc pacto βάσις ista ἀναπαυστική, versus videlicet qui parœmiacum antecedit, monometrum erit acatalectum; ut profecto plerumque est, & in hoc ipso quidem loco plus semel.) Cætera autem porro sic legantur:

Ηκω ζαθέες ναὺς προλιπὼν	*Adsum à sanctis templis, validas*
Οἷς αὐθιγενὴς τμηθεῖσα δοκὺς	*Quibus indigena est sueta cupressus*
Στεγανὰς παρέχει Χαλύβων πελέκει,	*Præbere trabes, casa securi*
Καὶ κολληθεῖσ'	*Chalybum, atque arctas*
Ατρεκεῖς ἅρμας κυπάρισσος.	*Compages glutine vincta.*

Alibi nimis occupatum habuit animum ὁ πάνυ, cum illud δρῦς comminisceretur. Cur enim quercus vocaretur αὐθιγενής? quid? non alibi tam frequens quam in Creta nascebatur? Ego vero, ut primum oculis verbum illud agnovi, continuo deprehendi κυπάρισσος à poeta scriptum esse non κυπαρίσσε. Eam enim illic memineram esse vere αὐθιγενῆ, & Creticam propterea appellari à Plutarcho: Η Ισθμικὴν πίτυν ἢ Κρητικὴν κυπάρισσον· sicut & Idæam, à Nicandro & Virgilio:

Σπέρματα

Σπέρματα βυπλεύρυτε καὶ Ἰδαίης κυπαρίσσυ.
Nec ſalici lotoque neque Idæis cypariſſis.

Plinius XVI. 33. de cupreſſo loquens; *Huic* ait, *Patria inſula Creta cum Cato Tarentinam eam appellet, credo quod primum eo venerit: & in Aenaria ſucciſa regerminat.* Simili ſane tralatione, quam Euripides Cretæ *indigenam* vocat, ei *patriam* eſſe Cretam Plinius commemorat. Sed in ejus verbis macula ineſt fœdiſſima, quanquam haud valde περισσέκπλυτος. Quippe pro Aenaria non magna mutatione legendum eſt Tarra. Siquidem interpretatur hæc Theophraſti lib. 2. Hiſt. cap. 2. Κυπάριττος δὲ παρὰ μὲν τοῖς ἄλλοις ἀπὸ σπέρματος, ἐν Κρήτῃ δὲ καὶ ἀπὸ στελέχυς, οἷον καὶ ἀπὸ τῆς Κυρᾶς ἐν Τάῤῥα· περὶ γὰρ τύτοις γάρ ἐστιν ἡ κυριζομένη κυπάριττος. Mihi quidem hoc certius eſt, quam illa quæ apud Sagram. Sed quia difficulter hoc nonnullis atque ægre perſuaderi video, agedum ex Solino πειθανάγκην admoveamus θετταλικήν, ut contra ſi-quis ſentiat, nihil ſentiat. Ejus verba ſunt cap. XVII. *Mira ſoli Cretici indulgentia: arborarii proventus abundantes: nam in hujus tantum inſulæ parte repullulant cæſæ cupreſſi.* Profecto aut Tarra in Plinio ſuo legit Solinus, aut Aenariam, arbitratus partem eſſe Cretæ. Quamne antea cap. VII. in inſulis Italicis numeravit? Oris eſſe ferrei oportet, qui hoc dixerit. Quis autem credat cupreſſos in Aenaria ſponte naſci? Ecquiſnam iſthuc memoriæ prodidit? non magis mehercule quam Batti Silphion aut auriferas malos Heſperidum. Verum ut ulterius progrediamur, etiam Solinum non ab omni parte ſanum eſſe exiſtimo. Valde enim ſuſpicor ita ſcriptum eſſe antiquitus: *Nam in Tarra hujus inſulæ parte repullulant:* vel, *in hujus tantum inſulæ Tarra repullulant.* Nec enim à vulgata lectione longe nimis abſcedo: nec probabilem cauſam reperire poſſum, cur abſtineret eam *partem inſulæ* ſuo vocabulo nominare. Dicerem etiam, ſi animus eſſet hariolari conjectura, ſimilitudinem verborum Catoni impoſuiſſe, cum cupreſſum Tarentinam appellaret. Siquidem urbs Cretæ Τάῤῥα, Tarentum autem Τάρας vocatur. Lanam quidem, & purpuram, mel, ſalem, oleam, ceram,

 porrum,

porrum, pectunculos, ostreas, nucem, castaneas, ficus Tarentinas animadverti fuisse in pretio: cupressum Tarentinam cedo mihi unum, qui supra cæteras laudaverit, præter Catonem. Verum hoc obiter, & magis joco dictum existima, quam quod in ea sim sententia. Jam quod Euripides istam arborem dicit firmissimas trabes templis præbuisse; firmat id adeo emendationem nostram: cum cupressum omnes uno ore testentur χρονιωτάτην esse atque ἀσαπεστάτην· & quod caput est, egregie præter cæteras in Deorum ædibus locum & honorem invenisse. Hermippus apud Athenæum:

——— ἐκ δ' Αἰγύπτου τὰ κρεμαστὰ
Ἱστία καὶ βύβλους, ἀπὸ δ' αὖ Συρίας λιβανωτόν.
Η δὲ καλὴ Κρήτη κυπάρισσον τοῖσι θεοῖσι.

Theophrastus Hist. 5. & 5. τούτων δὲ χρονιώτατα δοκεῖ τὰ κυπαρίττινα εἶναι. τὸ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ τεθησαυρισμέναι, τέσσαρας ἔκειντο γενεάς. μόνα δὲ καὶ στιλβηδόνα δέχεται· Fallor, an oratio hæc σολοικίζει? Quo enim illud τὸ referri possit? lego: τὰ γοῦν ἐν Ἐφέσῳ, ἐξ ὧν αἱ θύραι τοῦ νεὼ, τεθησαυρισμένα τέσσαρας ἔκειτο γενεάς. Dicit materiem istam cupressinam per 4. sæcula sive cccc. annos, ex quo primum cæsa est, reconditam fuisse; priusquam ad valvas Ephesini templi adhiberetur: & tamen incorruptam duravisse. Ea Theophrasti sententia est. Profecto nihil hac emendatione certius & evidentius. Ausim equidem dejerare non aliter legisse Plinium, siquidem ad hæc Theophrastea respexit, cum Ephesiæ dicat Dianæ templum *tota Asia exstruente quadringentis annis peractum esse*; &, *valvas esse è Cupresso, & jam quadringentis prope annis durare materiem omnem novæ similem.* Scilicet tunc fere materia cædi solet, cum ædificii fundamenta jaciuntur: valvæ autem tum demum fieri, cum cætera omnia perfecta sunt atque absoluta. Hac quidem argumentatione Plinius videtur usus: rectene an perperam, nulla mihi quæstio est in præsentia. Illud adeo admiror, eruditis viris, qui tantopere locum hunc exagitaverunt, nihil hujus omnino suboluisse. Sed εἷς ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ. Porro etiam nostra ætate, ut referunt qui ea

loca

loca viſerunt, tanta cupreſſorum vis eſt in Creta; ut domorum omnium trabes contignationeſque atque adeo navigia ex ea materie conſtruantur.

Pag. 109. Περὶ ἧς Φαίδρας ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης μετὰ ταῦτα συνεγράψατο δρᾶμα ποιητικῶς. ſine controverſia reſpexit Malelas ad Euripidis Hippolytum: prioremne an poſteriorem nec poſſumus reſciſcere, nec ſane multum refert. Scimus utrumque ſalvum extitiſſe per diverſa tempora Erotiani, Pollucis, & Stobæi. Quæ Stobæus ex Hippolyto citat, eorum ne dimidiam quidem partem hodie invenias. Fruſtra itidem quæras, quæ Erotianus affert & Pollux. Ariſtophanes Ranis:

Τίς οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
Τὸ πνεῖν δὲ δειπνεῖν καὶ τὸ καθεύδειν κώδιον.

Ταῦτα, ait ſcholiaſtes, ἐξ Ἱππολύτου δράματος. Age quærat hoc, qui velit in inveſtigando operam perdere. Verum aut librarii peccatum eſt, aut auctoris ἁμάρτημα μνημονικόν. Aliunde enim cognoſcimus tralata eſſe ἐκ Πολυΐδου δράματος.

Τί δ' οἶδεν εἰ τὸ ζῆν μέν ἐστι κατθανεῖν,
Τὸ κατθανεῖν δὲ ζῆν.

Hippolytus ſecundus qui hodie ſupereſt, Στεφανίας ſive Στεφανηφόρος inſcribitur: prior Καλυπτόμενος. Pollux IX, c. V. Εὐριπίδης ἐν Ἱππολύτῳ καλυπτομένῳ· ------ πρὸς ἵππων εὐθὺς ὁρμήσας στάσιν. Nec tamen omnino diverſæ erant fabulæ, ſicut Iphigenia in Aulide & in Tauris, Oedipus Tyrannus & in Colono, Prometheus Δεσμώτης & Λυόμενος. Vix, imo ne vix quidem hoc fieri poteſt, cum Drama poſterius rem omnem, uti geſta eſt, complectatur; ab eo tempore quo primum θέλλατον privigni amorem Phædra conceperat, uſque ad Hippolyti mortem: quædam etiam ex priore citentur, quæ & in altero reperias. Quin mihi perſuaſiſſimum eſt eam ob cauſam Καλυπτόμενον eſſe inſcriptum; quod in extrema fabula ſic loquatur Hippolytus moribundus:

Κεκαρτέρηται τὰ μ'· ὄλωλα γὰρ, πάτερ,
Κρύψον δέ μου πρόσωπον, ὡς τάχος, πέπλοις.

Proinde in utraque fabula comperiebantur hi verſiculi. Similiter & alteri Στεφανηφόρου nomen eſt inditum, propter hæc verba Hippolyti non longe à principio:

> Σοὶ τόνδε πλεκτὸν στέφανον ἐξ ἀκηράτου
> Λειμῶνος, ὦ δέσποινα, κοσμήσας φέρω.

Non igitur δρᾶμα novum erat Hippolytus Στεφανίας, ſed correctum duntaxat, atque interpolatum, διασκευὴ τοῦ προτέρου. Vetus Grammaticus Argumento Hippolyti. Ἔστι δὲ οὗτος ὁ Ἱππόλυτος δεύτερος καὶ Στεφανίας προσαγορευόμενος. ἐμφαίνεται δὲ ὕστερος γεγραμμένος· τὸ γὰρ ἀπρεπὲς καὶ κατηγορίας ἄξιον ἐν τούτῳ διώρθωται τῷ δράματι. Qui neſcit quid ſit διασκευὴ & διεσκευασμένον δρᾶμα, conſulere poterit Caſaubonum ad Athenæum: Ejus ego ſcrinia non compilo; ſed Heſychii locum emendatum curabo, quem nec ille nec alius quiſquam intellexiſſe videtur. Λυδίζων, χορδίων διὰ τοὺς Λυδοὺς, οἳ σώζονται μὲν, διεσκευασμένοι δ' εἰσίν. Ita lege locum, cujus hæc eſt ſententia: Magnes veteris Comœdiæ ſcriptor drama docuit Λυδοὺς, qui tunc ſuperfuerunt, quo tempore Grammaticus qui primus hæc dixit, in vivis fuit; ſed ſub incudem revocati, novaque lima perpoliti. Photius Patriarcha: Λυδιάζων, Λυδοὶ Μάγνητος τοῦ κωμικοῦ διεσκευάσθησαν. lege ut apud Heſychium, Λυδίζων. Caſtigandus etiam Suidas, qui Λυδιάζων habet abſque interpretatione. Idem Heſychius: Ψηνίζων, τοὺς ψῆνας λέγει τοὺς τοῦ μάγνητος. ſcribe τοὺς Ψῆνας τοῦ Μάγνητος. Siquidem ille etiam fabulam Ψῆνας publicavit. Ariſtophanes Equitibus:

> Ταῦτα μὲν εἰδὼς ἅπαθε Μάγνης ἅμα ταῖς πολιαῖς κατιούσαις,
> Ὃς πλεῖστα χορῶν τῶν ἀντιπάλων νίκης ἔστησε τρόπαια,
> Πάσας δ' ὑμῖν φωνὰς ἱεὶς, καὶ ψάλλων καὶ πτερυγίζων,
> Καὶ Λυδίζων καὶ ψηνίζων καὶ βαπτόμενος βατραχείοις.

His verbis Magnetis fabulæ Βαρβιτίδες ſive Βαρβιτισταὶ, Ὄρνιθες, Λυδοὶ, Ψῆνες, & Βάτραχοι indicantur. Cogita autem, quæ pax inter Heſychium Photiumque & Anonymum περὶ κωμῳδίας conciliari poſſit: Hic enim omnia Magnetis ſcripta deperiiſſe dicit, οὐδὲν σώζεται. Μάγνης Ἀθηναῖος ἀγωνισάμενος Ἀθήνησι νίκας ἔσχεν ιά. τῶν δὲ δραμάτων αὐτοῦ οὐδὲν σώζεται· τὰ δὲ ἐπιφερόμενά ἐστιν ἐννέα.

Non

Non noſtrum inter eos tantas componere lites.

Pag. 148. Ὁ γὰρ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα ἐξέθετο περὶ τοῦ Κύκλωπος, ὅτι τρεῖς εἶχεν ὀφθαλμοὺς σημαίνων τοὺς τρεῖς ἀδελφοὺς & quæ deinceps ſequuntur. Os hominis! Hoccine ut Euripides vel in ſomniis dixerit? Bene factum, quod etiam nunc Cyclops ſuperſit. Quod ſi ita rem, prout narrat Joannes, ſe habere comperias: non recuſo quin, quod graviſſimæ pœnæ loco fore putes, per omne vitæ tempus noctes dieſque verſandi mihi ſint & ediſcendi adeo Annales hi Voluſiani, Malelani volui dicere.

Pag. 210. Ὡς ὁ σοφὸς Εὐριπίδης δρᾶμα περὶ τοῦ αὐτοῦ Μελεάγρου ἐξέθετο. Meleagri Fabulæ mentionem faciunt Macrobius, Stobæus, Scholiaſtes Pindari cum aliis. Latine convertit Attius. Heſychius: Καθωσίωσε, κατέλυσε. κατεύθυσεν. Εὐριπίδης Μελεάγρῳ. Lego, καθωσίωσε, κατέθυσε. Vox altera non aliter quam litura ſananda eſt. Nempe primo mendoſe ſcriptum eſt κατέλυσε· poſtea librarius aliquis paulo doctior vel lector quiſpiam ſtudioſus, in libri margine vel medio fortaſſis inter verſiculos ſpatio veram emendationem dederat κατέθυσε. Tandem evenit, ut utrumque vocabulum conjuncte in verſu contexteque ſcriberetur. Hac ſane ratione cum in aliis ſcriptoribus, tum in Lexicographis præcipue non raro peccatum eſt. Quæ quidem peccata cum haud cujuſvis ſit odorari; profecto opus eſt, ut exemplis aliquot confirmemus ſententiam noſtram, ne temere quidquam & inconſulte ſuo loco moviſſe videamur. Ἔζελεν, ἔβαλεν, ἔλαβεν. Ejiciendum eſt verbum poſterius: ζέλλειν enim eidem Heſychio eſt βάλλειν. Εὐηρότατον, εὔδιον, καλὴ γῆ, εὐήροτον, εὔγειον. Poſtrema iſta ab emendatore quodam profecta ſunt; qui prima vitioſa non inepte quidem correxerat. Totus itaque locus ſic conſtituendus eſt. Εὐήροτον, εὔγειον, καλὴ γῆ. † Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυρμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα συμπεφυρμένοις. Tam ſcio verbum ultimum à correctore quodam eſſe, quam me vivere. Nulla dubitatio eſt, quin ita ſcripſerit Heſychius: Φυρτοῖσιν, εἰκαίοις, συμπεφυρμένοις. οἱ δὲ ἄλφιτα οἴνῳ δεδευμένα. † Ἀντιδι. ἄν τινι ἐνέδμεθα, ἐναντιώμεθα. Cum vocabulum hoc veniat pone Ἀντιμίσθωτος, ſcire licet ex literarum ſerie ſic autorem ſcripſiſſe,

psisse. Αντιπινέςμεθα, ἐναντιώμεθα. Postea quidam, qui deprehendit erratum, supra emendavit ad hoc exemplum, scriptionis compendium faciens. Scimus omnes ita fieri solere. Tandem autem ineptus quispiam librarius eam utriusque vocis continuationem fecit, quam hodie videmus. Εκλύτρειον, ἐκλύριστον, κάλυφον. Illud ἐκλύρισον ex eadem e t officina correctorum. Scripsit Hesychius Εκλύβισον, κάλυφον· ut ipse literarum ordo testimonio est. Media enim incedunt inter Εκλυτος & Εκλωπίζει. Hoc non intelligens pusillus quidam Criticus, (quî enim id intellexerit, quod ne fando quidem unquam auditum est?) emendare conatus est ἐκλύρισον, à verbo λυρίζω. ὄνος mehercule πρὸς λύραν. Tantum enim τὸ ἐκλυρίζειν & τὸ καλύπτειν significatione differunt,

ἀντὶ δὲ
ἀντιπινέςμεθα

Quantum Hypanis Veneto distat ab Eridano.

Alte profecto latet ulcus tetrum & κακοηθέστατον· quod nisi lancinata prius Hesychii existimatione, negat ad sanitatem perduci posse. Siquidem erubescendo prorsus errore posuit Εκλύτρειον pro Ελύβωσον· quod rectissime quidem interpreteris κάλυφον. Ipse Hesychius: Ελύτροις ΚΑΛΥΜΜΑΣΙ, σκεπάσμασιν. Ελυτρα κυρίως τὰ ἐνειλήματα ἢ ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ. Ελυτρον, δέρμα, θήκη, λέπυρον, ἐνείλημα, ΚΑΛΥΜΜΑ, σκέπασμα. Inde ἐλυτρῶσθαι apud Hippocratem, & περιελυτρῶν apud Athenæum, involucro tegere: similiter ἐξελυτρῶσαι, nudare, ex integumentis solvere. Hesych. Εξελύτρωσας, ἐγύμνωσας. Satin' hoc certum & exploratum est, ὦ φίλη κεφαλὴ Milli jucundissime? At enimvero exclamet hic aliquis, O Juvenem confidentem & temerarium! tune illum Hesychium, doctissimum Grammaticorum Hesychium tantæ inscitiæ affinem esse suspicari ausis, ut Εκλύτρειον scriberet; nisi verbum illud alicubi legisset, apud autores forte quos longa dies & nimia vetustas subtraxerunt notitiæ nostræ? jam & frontem nega de rebus periisse. Placide tamen amabo, O quisquis es: & reprime te tantisper, dum alia nonnulla profero, quæ te quoque ipsum velis nolis in sententiam nostram cogent transire. Dum enim ex antiquis Scholiastis, Grammaticis, Lexicis, quæ non con-

contexebantur κτ' σοιχεῖον, omni ex parte vocabula corradit, quibus hanc suam Συναγωγὴν locupletet & referciat: sæpe usu venit ut ab imperitis librariis, qui parum accurate scripserant, vel à sui similibus Ονοματοθήραις in errorem inductus sit: quæque nusquam gentium vel lecta vel audita sunt, lectoribus suis obtrudat. Illud sis vide. † Δελεδώνη, ὁ μυλαῖος ἰχθύς. Suo loco hoc leges in litera Δ. Ego vero nugas has esse meras tibi denuncio: scriptum enim oportuit Ελεδώνη, ὀσμύλος ἰχθύς. Piscis est de polypodum genere; quem memorant Aristoteles, Athenæus, alii. Idem Hesychius: Οσμύλια τῶν πολυπόδων αἱ ἕξαιναι λεγόμεναι, καὶ ἰχθύδια τινὰ ἄτλα εὔπλη. Οσμύλαι βολβιτῖναι θαλάσσιοι. Sic emendandi sunt hi loci. Videor autem mihi videre, quid errationis ansam Hesychio dederit. Nimirum in autore suo scriptum erat ἡ δ' ἐλεδώνη vel μαρὰ δ' ἐλεδώνη vel simile quippiam: ille miser, cum sua ætate libri carerent signis accentus, Δελεδώνην piscem effinxit, qualem neque Nereus, neque Neptunus, nec ipse pater Oceanus agnoverit. Ecce aliud huic geminum & germanum. † Θολκάζει χαλιναγωγεῖ. Nemo ut opinor inficias iverit, quin ita scriptum fuerit, absque tamen notis accentus: Ιππος θ' ὁλκάζει, vel Νηὰς θ' ὁλκάζει. Ipse Hesychius: Ολκάζει, ἕλκει, χαλιναγωγεῖ. Illud autem θολκάζει cedo quenquam mortalium qui legerit. † Ενδεκάτευσα, τὴν δὲ κάπην ἐπαρξάμην. Recta serie hoc scriptum offendes, ut & alia quæ deinceps à me proferentur: quod certo indicio est non à Librario, sed ab Hesychio ipso peccatum esse. Atqui ad hunc modum edidisse debuit: Εδεκάτευσα, τὴν δεκάτην ἐπαρξάμην. † Διατεύονται, μερίζονται. & Διατεύοντο, ἐμερίζοντο. Ea similitudo est δ & δ in libris calamo notatis, ut haud facile sit dignoscere. Inde est quod mendosa ea posuerit pro Δατέονται & Δατέοντο, quæ legas apud Homerum. † Σικυλλίαν, τὸ τοὺς κροσσοὺς ἀποσείειν. Verbum hoc reperies inter Σίβολε & Σιβυών. Ipse literarum ordo satis argumento est ab Hesychio positum esse Σιβυλλιᾶν. idque errore manifesto pro Σιλλυβιᾶν. Hesychius Σίλλυβα, κροσσοί. οἱ δὲ τὰ ἀνθέμια καὶ κορυμβόσημα Pollux VII. c. XIV. τοὺς δὲ θυσάνους καὶ σίλλυβα οἱ παλαιοὶ καλοῦσι ποιηταί. Sic locus iste legendus est ex codice MS.

MS. qui fuit Iſ. Voſſii. Θύσανοι autem cum Polluci tum Heſychio ſunt κρόσσοί. † Ερεθέντα, ἐν ὕδατι ἀποπνιγέντα. Ερεθέντι, λιφθέντι. Portentoſi errores. Primo, oportuit ſcriptum Ερχθέντα. Ipſe enim alibi: Ερχθέντα, ἐν ὕδατι πνιγέντα. Ita Photius Patriarcha in Lexico MS. Ita Suidas. Locus eſt in Φ. Iliadis :

Νῦν δέ με λευγαλέῳ θανάτῳ εἵμαρτο ἁλῶναι
Ερχθέντ' ἐν μεγάλῳ ποταμῷ, ὡς παῖδα συφορβὸν,
Ον ῥά τ' ἔναυλος ἀποέρσει χειμῶνι περῶντα.

Iterum, illud Ερεθέντι librarii peccatum eſt pro Ερεθέντι. Conſtat hoc ex elementorum ordine. Qui quidem eſt error auctoris, pro Αἱρεθέντι. Αι & Ε apud Græcos non differunt pronunciatione;de qua re poſtea plura dicemus. Ecce alia monſtra : † Επαλογῆς, σπουδῆς, ἀνταποδόσεως. Quam turpiter autem hic ſe dedit! adeo quidem ut hominis me pudeat pigeatque. Siquidem Ανταποδόσεως eſt ἐπαλλαγῆς, & Σπουδῆς eſt ἐπειγωλῆς· putidum autem ſuum ἐπαλογῆς *Ipſe habeat ſecum ſervetque ſepulchro.* † Αχινάων, τῶν ἀχιδάων. Hercules, tuam fidem! enimvero non ab omnibus portentis Græciam liberaſti. Erat hominis eruditi ſic edidiſſe : Εχινάων, τῶν Εχινάδων. Verbi ſedes in Homeri Bœotia eſt ;

Οἳ δ' ἐκ Δουλιχίοιο Εχινάων θ' ἱεράων.

† Ηθέσει, ἀνθεῖ, ἀγνοεῖ, παρορᾷ. Adeſte huc conjectores & interpretes portentorum. Negant uſquam quidquam monſtroſius vidiſſe. Scilicet hæc vera ſcriptura eſt, Ανθέσει, ἀνθεῖ. Etymologicon magnum. Ανθέασειν, ἀγνοεῖν, ἀπείρως ἔχειν. Ανθεῖν, λανθάνειν, ἀνεπιστημονεῖν. Heſychius ipſe : Ανθεῖν, μὴ ἠθέσθαι, μὴ νοεῖν. lege. ἀνθεῖν, μὴ εἰδέναι. Ανθεσκον, (lege ἀήθεσον) ἀσυνήθεις ἦσαν. † Ελεντωὺ, ἔλαιον. Mira vero Grammatici eruditio. Poteras haud paulo melius, Ελεητωὺ, ἔλεον ; ſiquidem Homerici illius meminiſſes :

Οὐκ ὄπιδα φρονέοντες ἐνὶ φρεσὶν οὐδ' ἐλεητωύ.

† Ατεμῆ, ὑγεία. Pace quod tua dicatur, Heſychi, in his verbis οὐδὲν ὑγιές. Impoſuit tibi depravatus aliquis codex: oportuit enim Αρτεμῆ, ὑγιᾶ. Te ipſum arbitrum capio, qui hæc alibi : Αρτεμῆ, σῶον, ὑγιᾶ, σώφρονα. Αρτεμέα, ὑγεία, (lege ὑγιᾶ) ὑγιῆ.

ὑγιῆ. Αρτελὲς, (corrige Αρτεμὲς) ὑγιές. Necdum peccandi finis: Ecce enim de integro: † Αρτιμεστέραν, ὑγιεστέραν, ἐντιμοτέραν. Duplex erratum eſt, hoc librarii, illud autoris. Apparet enim cum ex ordine, tum ex interpretatione, non aliter ſcripſiſſe Heſychium quam Αρτιμεστέραν· nempe vel ſcripturæ mendum, vel minutæ fugienteſve literæ, vel nimia feſtinatio in cauſa fuit, cur illud exhiberet pro Αρτεμεστέραν. Cum autem ἀρτιμεστέραν non multum abſimile ſit τῷ Τιμηεστέραν· ille ſecundam interpretationem liberaliſſime donavit de ſuo; prout error errorem generare ſolet. † Απσιλινοῖς, περὶ τὰ λινὰ ἐξαμμάτων δέσεσιν. Dic ſodes, annon Ænigma tibi videntur hæc? Equidem non ſum Oedipus: auſim tamen pro certo polliceri, rectam ſcripturam eſſe Αψῖσι λίνου. Heſychius alibi: Αψῖσι λίνου, ἅμμασιν ἀπὸ τῆς συναφῆς. Homerus quinto Iliadis.

> Μήπως ὡς ἀψῖσι λίνου ἁλόντε πανάγρου
> Ανδράσι δυσμενέεσσιν ἕλωρ καὶ κύρμα γένησθε.

Quid ego de iſtis dicam, quæ pagella proxima mihi in oculos incurrunt? † Αριστῆραι, δοῦλαι. Deceptus eſt ſimilitudine literarum Α & Δ. Siquidem oportuit Δριστῆραι. Ipſe alio loco: Δονστῆναι, διάκονοι, θεράπαιναι. lege Δρηστῆραι. Verbo monendum eſt ῑ, εῑ, & η̄ in Lexicis, præſertim apud hunc noſtrum, promiſcue uſurpari: vera enim analogia requirit, ut δρήστειραι ſcribamus. Locus eſt Odyſſ. τ'.

> Τάων αἵ τοι δῶμα κάτα δρήστειραι ἔασιν.

Vide tamen, ut magnifice de ſe loquatur ad familiarem ſuum Eulogium. οὐ γὰρ, ait, ὀκνήσω μετὰ παῤῥησίας εἰπεῖν, ὅτι τῶν Αριστάρχου καὶ Απίωνος καὶ Ηλιοδώρου λέξεων εὐπορήσας, καὶ τὰ βιβλία προσθεὶς Διογενιανοῦ, ὃ πρῶτον καὶ μέγιστον ὑπάρχει πλεονέκτημα, ταῦτα δι' αὐτὸς ἰδίᾳ χειρὶ γράφων ἐγὼ μετὰ πάσης ὀρθότητος καὶ ἀκριβεστάτης γραφῆς κατὰ τὸν γραμματικὸν Ηρωδιανόν. Ego vero, qui Theodoſii MS^tam ἐπιτομὴν τοῦ Καθόλου Herodiani lectitavi, teſtificor parum huic promiſſo vel nullo modo ſatisfactum eſſe. † Αρηάθορεν, ἐπήδησεν. Vitioſius hoc quidem, quam illud alterum Αρέαθορεν, ἐπήδησεν. Sed ex utraque parte oſtendit, non lautiſſimam doctrinæ ſupellectilem ſibi domi fuiſſe. Quæ enim hæc con-

glutinatio verborum, quæ diſſolvi denuo divellique deſiderant? Hom. Iliadis Μ΄.

——— ὁ δ' ἄρ' ἔσθορε φαίδιμος Ἕκτωρ
Νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια

Αρνοβοσκὸς, προβατοβοσκός. Mirifice quidem, ut nihil ſupra. Atqui ἀρὴν ἄρνος, puto, dicitur, non ἄρενος· unde πολύῤῥηνες, & οἶς ὑπόῤῥηνος. Imo, quin Jambei principium fuerit apud Sophoclem Αρηνοβοσκὸς --- ne dubitandum eſt quidem. Melius ipſe alibi: Αρηνοβοσκὸς, προβατοβοσκὸς, Σοφοκλῆς Τυροῖ καὶ γράφεται δὲ ἐῤῥηνοβοσκὸς διά τε τοῦ * ἔω καὶ βόῤῥων. Verum hic quidem locus à librario peſſime acceptus eſt: ipſe autor procul abeſt à noxa. Lege Σοφοκλῆς Τυροῖ β̄. γράφεται δὲ καὶ ἐῤῥηνοβοσκὸς διά τε τοῦ ε̄ καὶ τῶν β̄ ῥῶν. Scribitur, ait, ἐῤῥηνοβοσκὸς per literam ε̄. & duplicem ρ̄. Etymologicum magnum: Ἐῤῥηνοβοσκὸς, ὁ προβατοβοσκὸς ἐν Τυροῖ β̄ Σοφοκλῆς. † Εμπήρους & Εμπηροι vitium Exemplaris eſt pro Εμμήρους & Εμμηροι. Ipſe alibi emendaté: Εμμήρους, ἐν ὁμηρείᾳ ὄντες, παρὰ τοὺς ὁμήρους τοὺς ἐπὶ συμβάσει διδομένους. Totus autem locus ad hunc modum conſtituendus eſt: Εμμήρους, Δημήτριος ἐν Σικελίᾳ.

Λακεδαιμόνιοι δ' ἡμῶν τὰ τείχη κατέβαλον,
Καὶ τὰς τριήρεις ἔλαβον Εμμήρους, ὅπως
Μηκέτι θαλαττοκρατοῖντο Πελοποννήσιοι.

Demetrius iſte Comicus fuit; & illa fabula inſcripta eſt Sicilia. Quare perperam hactenus judicarunt viri docti; qui ſcriptorem eum Hiſtoricum, orationem autem proſaicam eſſe cenſuerunt. Athenæus lib 3. Δημήτριος ὁ κωμῳδοποιὸς ἐν τῷ ἐπιγραφομένῳ δράματι Σικελίᾳ. Etymologici autor Σικελοὺς inſcribit, non Σικελίαν· eum vide in Εμμήρους. † Χωρονομεῖν, ὀργίζεσθαι. Oportet ut conniventibus oculis hæc legerit Heſychius. Ego quidem meis vix fidem habeo, cum iſta lego. Proculdubio ſic ſcriptum eſt à prima manu: χειρονομεῖν, ὀρχεῖσθαι. Ipſe alibi: χειρονόμος, ὀρχηστής. Manuum iſte motus cum certâ lege & numero bonam partem ſaltationis olim conſtituebat. Plena ſunt exemplorum omnia. Lucretius:

Quod

Quod ſupereſt, non eſt mirum ſimulachra moveri
Brachiaque in numerum jactare & cætera membra.

Et poſtea:

Quid porro, in numerum procedere quum ſimulachra
Cernimus in ſomnis, & mollia membra movere,
Mollia mobiliter quum alternis brachia mittunt.

† Κάλυψιν, κάλυκα ἀντιστρόφως. Medium hoc verbum eſt inter Καλυδώνιον & Κάλυκας. Agnoſco manum & ingenium Correctoris: qui videlicet, cum in Heſychio ſuo legerat Κάλυψιν, κάλυκα idque animadverterat extra ſeriem & præpoſtere poni, adſcripſerat in margine è regione loci, Ἀντιστρόφως. nempe *vice verſa* lege oportere Κάλυκα, κάλυψιν. Poſtea illud ἀντιστρόφως per inſcitiam librariorum inſinuavit ſe in verſum. Quis hujus rei ante nos ſuſpicionem habuit? Quin & alibi poſt vocem Προσβάλλοιντο, quæ & ipſa vitioſa eſt, hæc leges: Προσελθών, προσβαλὼν ἐξ ἀντιστρόφως. Dele hoc noviſſimum, quod nimirum ab emendatore eſt, qui adnotaverat legendum eſſe *è converſo* Προσβαλὼν προσελθών. Quo nihil verius dici potuiſſe cenſeo: ſed in altero, quicunque fuit, longiſſime à vero abfuit. Profecto plus toto cœlo diſtant Κάλυξ & Κάλυψις. Ego vero pro explorato prorſus habeo ſic ſcriptum eſſe ab Heſychio; Κάλυζιν, κάλυκα· nempe depravate loco Κάλυξιν· ζ pro ξ· quem errorem millies erraviſſe eum, ſi hic locus eſſet, nunc poſſem oſtendere. Quam recte autem Κάλυξιν interpretetur κάλυκα, melius eſt ut ipſum ad teſtimonium vocemus: Καλύξεις, ῥόδων καλύκια. Κάλυξις, κόσμος τις ἐκ ῥόδων. Habeo alia ſexcenta, quæ hac vice condonabitur. Verum hercle ſi unquam uſus fuerit, ut nova Heſychii editio procuretur; qui, ut in pudendos errores crebro inciderit, utiliſſimus nihilominus & pene neceſſarius eſt omnibus, qui ad veram eruditionem viam affectant:

Id tibi de plano poſſum promittere, Milli,

quinque plus minus millia mendorum me correcturum eſſe, ſi libuerit; quæ aliorum εὐστοχίαν & laborioſam diligentiam hactenus eluſerunt. Ut, illuc unde abii, redeam: multos ubique Lexicorum locos contamina-

Rr 2 verunt

verunt Correctiones illæ in librorum marginibus: quod ex illo tempore verbum mendosum cum altero junctim continuaretur in versu; non uti factum oportuit, litura tolleretur. Luculentum hujus rei exemplum extat apud Julium Pollucem lib. VII. cap. XXXIII. ubi inter varia nomina jactuum in ludo talario nominantur ἅρπα & ἁρματίαι, ἀντίτυχος & ἀντίτυπος, ἐπιφένων & ἐπιφόρων. Sed ex hisce binis non nisi singula quæque à Polluce profecta sunt: cætera qua dixi via insinuarunt se in orationem. Cui quidem sententiæ non invitus accedet, qui jam primum à me didicerit Iambicos esse trimetros ex Eubuli fabula Aleatoribus. Locus hoc exemplo constituendus est. Ο μὲν τοι Μίδας καὶ τῶν μέσων βόλων ἦν. Καὶ ἄλλοι δὲ πολλοί εἰσιν, οὓς ὀνομάζει Εὔβουλος ἐν τοῖς Κυβευταῖς·

Κεντρωτὸς, ἱερὸς, ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας,
Κήρυκος, Εὐδαίμων, κινῶτος, ἅρπα,
Λάκωνες, ἀντίτυχος, ἀργεῖος, δάκνων,
Τιμόκειτος, ἐλλείπων, πυαλίτης, ἐπίθετος,
Σφάλλων, ἀγύρτης, οἶστος, ἀνακάμπτων, δορὰς,
Λάμπων, κύκλωπες, ἐπιφέρων, σόλων, σίμων.

Horum autem versuum ignoratione tota via erravit Joannes Meursius, qui eos omnes inter jactus medios recenset. Nempe non Eubuli esse verba, sed Pollucis: & quia Midas esset τῶν μέσων βόλων, itidem & sequentes esse arbitratus est. Sed parum est dubitationis, quin boni fuerint Εὐδαίμων & ἅρμ' ὑπερβάλλον πόδας, qui nimirum aliis jactibus tanto anteiret, quanto qui pedibus iter faceret, à curru vinceretur; πεζὸς, ut aiunt, ἐνδίων παρὰ Λύδιον ἅρμα. Δάκνων autem & σφάλλων & ἐκλείπων merito opinor suo pro infelicibus haberi possunt. Sed ad Antiochensem redeo: nam sero sensi longe longeque declinasse me à proposito,

Singula dum capti circumvectamur amore.

Pag. 174. Καθὼς ὁ σοφώτατος Εὐριπίδης ἐξέθετο δρᾶμα ποιητικῶς, ὧν μέρος ὀλίγον ἐστὶ ταῦτα. Multa quidem transcripsit Malelas ex *Iphigenia in Tauris*; quæ ex usu fuerit ad Euripidea exigere, quo de ejus doctrina & fide cognoscamus: si quis ilia tam dura habeat, ut eam molestiam devorare

vorare possit. Mihi enim, qui jam lentus & fastidiosus esse cœpi, dabis veniam; si pluria rejiciens & aspernans, unumquidquid quod erit bellissimum carpsero. Velut illud p. 172. in Oraculo : Εἰ μὴ ἀφράσας Πόντε κύματα Σκυθίης τε γαῖαν καταλάβοις, Αὐλίδα τε χώραν. & 173. κατέφθασεν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα χώραν τῆς Σκυθίας. Male vero sit vobis quantum est Geographorum. Rogo vos, an Scythicam illam Aulidem silentio prætermissam oportuit? quid? an ultra Cimmeriorum fines latitabat ἠέρι καὶ νεφέλῃ κεκαλυμμένη, adeo ut nemo vestrum usque eo potuerit oculis contendere? Euge vero, ὦ Ιωαννίδιον· profecto aptus natus es ad omnia abdita & retrusa contemplanda : tam acri es acie & mentis & oculorum.

Sed tamen amoto quæramus seria ludo.

Geminam Iphigeniam etiam pueri sciunt Euripidem docuisse, τὴν ἐν Ταύροις & τὴν ἐν Αὐλίδι. Joannes, cum Tauros esse Scythas ab aliquo didicisset, etiam Aulidem, quæ Bœotiæ oppidum est, regionem iis finitimam esse arbitratus est. P. 173. Τέτες δὲ ἑωρακότες βεκόλοι ἔδραμον πρὸς τὴν Ιφιγένειαν λέγοντες αὐτῇ· Αγαμέμνονος καὶ Κλυταιμνήστρας Κόρη, ἥκασι δύο νεανίσκοι παρὰ τὴν κυανέαν· quæ ex his Euripideis expressa sunt.

Βεκ. Αγαμέμνονος, παῖ, καὶ Κλυταιμνήστρας κόρη,
Ακεε καινῶν ἐξ ἐμε κηρυγμάτων.
Ιφ. Τί δ' ἐστι τε παρόντος ἐκπλῆσσον λόγε;
Βεκ. Ηκεσιν εἰς γῆν Κυανεᾶν συμπληγάδων
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

Vides Antiochensem hunc ita ἐπαριστέρως accepisse sententiam Euripidis; tanquam si εἰς γῆν Κυανέαν conjunctim dixisset. Vos iterum apello de terra hac Cyanea ; vos qui Geographiæ magistros vos pollicemini. Quid autem mussitatis? nam Joannem ea loca convisisse Cedrenus affirmat, prorsus οἴκοθεν ὁ μάρτυς. Damno itaque stultitiam meam, qui Κυανεᾶν cum συμπληγάδων componebam hactenus. Atque Hercle vero serio, nequid dissimulem, non placet iste locus : neque enim video cur ii bubulci sermone Dorico

rico uterentur. Quid, malum, an Siculos ſe eſſe ſomniabant, non Tauro-Scythas?

Δωρίσδεν δ᾽ ἔξεστι, δοκῶ, τοῖς Δωριέεσσιν.

Atqui quantumvis eſſent Dorienſes, ſi πλατειάσδοντες ſuam dialectον extra chorum adhibuiſſent, rus continuo vel in ultimas terras mandati eſſent non ſine infortunio. Sciunt id qui harum literarum guſtum aliquem habent. Adde Orationem ſolœcam eſſe; ut quidem nunc habetur: ſed certe, ſi pro ſano locutus eſt, ſic ſcripſit Euripides:

Ηκουσιν εἰς γῆν, κυανέας συμπληγάδας
Πλάτῃ φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

aut, ſi illud κυανέαν antiquitatis cauſa ſervare velis, quandoquidem qua vixit Malelas tempeſtate jam in libris inveteraverat; in hunc modum:

Ηκουσιν εἰς γῆν, κυανέαν συμπληγάδων
Πέτραν φυγόντες δίπτυχοι νεανίαι.

velut poſtea loquitur, Κἀγώ σε σώσω κυανέας ἔξω πέτρας. Eleganter autem κυανέαν πέτραν συμπληγάδων, ut nihil ſupra. Sic Virgilius:

Quales Threicia cum flumina Thermodontis
& Lucretius: *Pulverulenta Ceres, & Eteſia flabra Aquilonum.*
& iterum: *Ut Babylonica Chaldæum doctrina refutans.*
& tertium: *Impellant ut eam Magneſia flamina ſaxi.*

Sic legendi ſunt duo loci noviſſimi; in libris vulgatis minus emendati feruntur. P. 176. τὸν Πελοπεῖον γένους σήμαντρον ἔχει, ἐλαίαν ἐν τῷ ὤμῳ. Jam hoc pro explorato habeo, ἐλαίαν ab hac pecude poſitam eſſe pro ἐλέφαντα. Cui enim fando auditum eſt, oleaginum humerum fuiſſe Pelopi?

Cui non dictus Hylas puer & Latonia Delos
Hippodameque humeroque Pelops inſignis eburno?

Ἐπεί νιν καθαροῦ λέβητος ἔξελε.
Κλωθὼ ἐλέφαντι φαίδιμον
Ὦμον κεκαδμένον.

Alia

Alia multa ſunt apud Malelam ex eadem fabula tralata, quæ miſſa facio. Cur enim me mancipium faciam *παραφρονοῦντος δεσπότου?* Majoris fuerit & voluptatis & fructus cognoſcere, quæ *ſummus poeta Ennius* de priore Iphigenia convertit. Julius Rufinianus de figuris ſententiarum & elocutionis: *Aganactesis indignatio, quæ fit maxime pronunciatione. Ennius in Iphigenia: Manelaus me objurgat, id meis rebus regimen restat.* Dormitavit hic vir ſummus Ger. Voſſius. Nam, ſi unam ſyllabam addideris, trochaicus erit catalecticus.

Menelaus me objurgat: id meis rebu' regimen reſtitat quod genus verſus commodiſſime inſervit τῇ ἀγανακτήσει· ut diu eſt quod ipſe in Tragicis Græcis obſervavi; priuſquam id de Sholiaſte Hermogenis didiciſſem. Idem Rufinianus poſtea: *Syncriſis ſive antitheſis comparatio rerum atque perſonarum inter ſe contrariarum: ut, ego plector, quod tu peccas: tu delinquis, ego arguor pro malefactis: Helena redeat, virgo pereat innocens: tua reconcilietur uxor, mea necetur filia.* Hunc etiam locum ad Ennii Iphigeniam refert Italorum doctiſſimus Hieronymus Columna: inviſo tamen & repugnante Voſſio, partim quia autor non laudatur, partim quia non vincta ſed pedeſtris oratio eſt; ad quod mirum, ait, non attendiſſe Columnam. Peccet Columna, & peccat quidem, in verſibus: ego vero, cum certis ſignis hunc Ennii fœtum cognoſcam, non committam ut alium, quam quo natus eſt, parentem ſibi inveniat. Verſus enim ſunt Trochaici, ex eadem puto ſcena petiti, qua ſuperior eſt:

Ut ego plectar, quod tu peccas; tu delinquis, ego arguar
Pro malefactis? Helena redeat, virgo pereat innocens?
Tua reconcilietur uxor, mea necetur filia?

Non amplius, quod ſciam, Euripides à Malela citatur præterquam p. 35. Ὁ ταῦρος ἐκ τῆς Εὐρώπης ἔσχεν υἱὸν τὸν Μίνω, καθὼς καὶ Εὐριπίδης ὁ σοφώτατος ποιητικῶς συνεγράψατο· ὥς φησι, Ζεὺς μεταβληθεὶς εἰς ταῦρον τὴν Εὐρώπην ἥρπασεν. Hæc quidem unde accerſita ſint, non certo ſcio: nam credibile eſt eum in non una tragœdia hæc obiter attigiſſe; ut in Creteſibus

tensibus fortassis, ubi Chorus ad Minoem; φοινικογενὲς, παῖ, τῆς Τυρίας τέκνον Εὐρώπης καὶ τοῦ μεγάλου Ζηνός. veri tamen simile est ex Euripidis *Phrixo* tralata esse. Eratosthenes in Καταστερισμοῖς. Ταῦρος λέγεται ἐν τοῖς ἄστροις τεθῆναι διὰ τὸ Εὐρώπην ἀγαγεῖν ἐκ Φοινίκης εἰς Κρήτην διὰ τοῦ πελάγους, ὡς Εὐριπίδης ἐν τῷ Φρίξῳ. Profecto qui *Europam* Tragœdiam esse volunt, narrant nobis insomnium ex eburnea porta.

Pag. 181. Ἐν τοῖς χρόνοις τοῖς μετὰ τὴν ἅλωσιν Τροίας παρ' Ἕλλησιν ἐθαυμάζετο πρῶτος Θέμις ὀνόματι· ἐξεῦρε γὰρ οὗτος τραγικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα, καὶ μετὰ τοῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο. Utinam vero Malelæ cum præcursore sua melius conveniret! nam Jubal, si ei credimus, diu ante Trojæ excidium tragœdias factitavit. Verba, ne te ludere videar, sunt p. 3. ὁ δὲ Ἰουβὰλ κιθαρῳδίας τοῖς δαιμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπινόησεν. Quid quod ad soccum haud minus idoneus erat, si interpretem audis, quam ad Cothurnum. Nam κιθαρῳδία Chilmeado est *comœdia*; qui, cum ad alios ingenii cultus etiam Musicæ studium adjunxerit; cur adeo ab artificio suo recederet, miror: clementer tamen, propter alia merita, suaque quasi lyra est increpandus. Vix equidem crediderim in Bibliotheca vestra Oxonii, quantacunque est, Jubaliana Dramata reperiri. Scilicet ea omnia perierunt olim;

Quando ex diluvio magno exivere rapaces
Per terras amnes, atque oppida cooperuere.

Quarum fabularum una cum ipsis etiam memoria occidisset; absque illo Hamartolo fuisset, qui omnia omnino meminit, Quæ fuerunt, & quæ nullo sunt tempore nata. Habeo tamen, quo desiderium meum & dolorem consoler; nam in mentem opportune venit fieri posse, ut locus iste vitiosus sit, & in hunc modum emendandus: Ὁ δὲ Ἰουβὰλ κιθαρῳδίας καὶ λυρῳδίας τοῖς ἁρμονικοῖς ἐπιτηδεύμασι προσεπινόησεν. Et profecto quam magis magisque cogito, nimirum acu rem tetigi; sin autem nolim mihi quenquam posthac ne jurato quidem credere. Tandem igitur aliquando lite hac composita, quantulum est tamen quod profecimus, si Joannes ipse pugnantia loquatur? Non enim jam ab illo capto

capto primus mortalium Themis dramata fecit: siquidem ante istam memoriam Ægypti rex Pharao, ubi à negotiis & turbis requiescere volebat, solitus est comœdias scriptitare. Verba sunt Joannis p. 76. Τῶν δὲ Αἰγυπτίων ἐβασίλευσε Πετισσώνιος ὁ κωμῳδὸς Φαραώ. Quid rides? Quasi vero novum nunc proferatur, Regem ad fabulas scribendas animum appulisse. Etiam Dionysius Tyrannus poeta fuit tragicus, & Augusti Ajax in spongiam incubuit. Quanquam, si emendate loqui velimus, κωμῳδὸς non *comicus* est, sed comœdiæ actor. Histrioniam igitur fecit Pharao; Thrasonis, opinor, vel Pyrgolopolinicis partes agens; ut Nero postea Oedipodis vel Creontis. Verum hæc ipsius Malelæ stultitiam superant; ut ea qui dixerit, non pro homine sanolo qui, sed ad agnatos & gentiles deducendus esse videatur. Sine dubio vitium est exemplaris, quomodo tollendum sit, minus id possum conjectura assequi. Quid si legamus, Πετισσώνιος ὁ τῷ Μωσεῖ Φαραώ· *Petissonius, qui à Mose Pharao vocatur*? Si caput scaberem fortasse aliud melius possem exsculpere: sed indignus est Joannes, cujus causa commentari velim quidquam, nisi si quid ex facili nascatur. Itaque ut ad Themin istum propius accedamus. Eadem cum Antiochensi narrat, & in eodem doctus est ludo *Scholiastes vetus* nescio quis apud Stanleium in vita Æschyli: Ἐν τοῖς χρόνοις Ὀρέστου ἐθαυμάζετο παρ' Ἕλλησι Θέμις, ὃς πρῶτος ἐξεῦρε τραγῳδικὰς μελῳδίας, καὶ ἐξέθετο πρῶτος δράματα. Καὶ μετ' αὐτὸν Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας χοροὺς τραγικοὺς συνεστήσατο. Hæc habet doctissimus noster Stanleius ex Bullengeri Theatro. Et tamen neuter de Themide, de Minoe vel Aulea, quod quam diligentissime factum oportuit, certiores nos facit. Concurrant jam omnes, quantum est βιβλιοτάφων, & capita inter se conferant: nunquam se expedient, neque quidquam de tergeminis hisce tragicis rescifcent. Narrat Clemens Στρωματέων primo τὸ ἥρωον τὸ πεπραμένον Θέμιν μίαν τῶν Τιτανίδων ἀρηκέναι, Minoem autem τοὺς νόμους· sed quod ad præsens negotium attinet, vacuum à se lectorem & hiantem dimittit. Quid enim νόμοι Minois ad nomos musicos? Τί πρὸς τὸν Διόνυσον; neque Heroes in Tragœdiis heroos te-

trametros dicebant. Itaque quantum video, perpetua jam Criticis ſollicitudo & quaſi crux conſtituta eſt: niſi Callimachi Πίνακας & Ariſtophanis Grammatici Commentarium longa nocte ſepultos protrahere poſſunt in lucem. Verum heus vos! Ecquid erit pretii, ſi nodum hunc ſolvero? quod quidem ea lege & conditione faciam; ut dehinc mihi cum veſtra natione nullum omnino commercium intercedat. Enimvero ab Antiochenſi & ficulno illo, quicunque eſt, Scholiaſte graviſſime peccatum eſt, cum in nominibus tum in rebus ipſis. Prorſus quot verba, tot errata. Neque enim agnoſco commentitios iſtos Theomin, Minoem, Auleam; quorum ego loco non dubia conjectura repono Theſpin, Jonem, Aeſchylum: neque Theſpis ea, qua rentur, tempeſtate vixit; nam Solonis æqualis à Troicis temporibus longiſſime abfuit: neque Jon Aeſchylo prior fuit: neque primus Aeſchylus Choros tragicos inſtituit; quod contra chorum, qui perpetua antè oratione totam fabulam decantabat, primus diverbiis & perſonis diſtinxit. Sed operæ pretium fuerit accuratius hæc omnia tractare. Ac de Theſpide quidem minor eſt dubitatio, quia in diſcipulorum cathedris quotidie iſta jactantur:

> Ignotum tragicæ genus inveniſſe Camœnæ
> Dicitur, & plauſtris vexiſſe poëmata Theſpis.

Suidas: Θέσπις ἐδίδαξεν ἐπὶ τῆς πρώτης καὶ ξ̄ ὀλυμπιάδος. μνημονεύεται δὲ τῶν δραμάτων αὐτοῦ, Ἆθλα Πελίου ἢ Φορβὰς, Ἱερεῖς, Ἠΐθεοι, Πενθεύς. *Pentheus* fabula à Polluce laudatur lib. VII. c. XII. Τὸ ὄνομα ἐπενδύτης ληπτέον ἐκ τῶν Σοφοκλέους Πλυντειῶν, Πέπλους τενίσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας· καὶ Θέσπις δέ πυ φησὶν ἐν τῷ Πενθεῖ· Ἔργῳ νόμιζε νῷδ' εἶδος ἔχειν ἐπενδύτην. De quo verſu cum nihil in præſentia ſuccurrat, quod mihi ſatisfaciat; ejus emendationem in aliud tempus differam: Sophocleum illum ſine mora expediam. Neque enim cum Caſaubono, Meurſio & Gatakero κτενίσαι ſubſtituerim; cujus media ſyllaba eſt brevis: verſumque redderet una ſyllaba breviorem. Non enim diiambus eſt λινοπλυνεῖς, ſed pæon quartus. Neque Gatakeri νεοπλυνῦτας ἐπενδύτας probaverim; nam ſedes

quarta

quarta ſpondæum non admittit; poterat paullo rectius νεοπλύτες. Sed aliud quiddam prætulerim, de quo auſim tibi firmiſſime aſſeverare:

Πέπλυς τε νῆσαι λινοπλυμεῖς τ' ἐπενδύτας.

Diverſa ab illis, quas Suidas recenſet, fabula habetur in veteri marmore Arundeliano; quod nunc eſt Oxonii: ΑΦ ΟΥ ΘΕΣΠΙΣ Ο ΠΟΙΗΤΗΣ .... ΑΧΙ ... ΟΣ ΕΔΙΔΑΞΕΝ ΑΛ ... ΣΤΙΝ. Supple ΑΛΚΗΣΤΙΝ, ἄλκηστιν· non ἀλκέστιν, ut minus recte Editores. Locus eſt illuſtris apud Clementem in Στρωματέων quinto; quem nefas quidem fuerit ſilentio prætermittere. Θέσπις μὲν τοι ὁ τραγικὸς διὰ τούτων ἄλλό τι σημαίνεσθαί φησιν ὧδέ πως γράφων.

Ἴδε σοι σπένδω κναξζβὶ τὸ λευκὸν
Ἀπὸ θηλαμόνων θλίψας κνακῶν·
Ἴδε σοι χθόπτην τυρὸν μίξας
Ἐρυθρῷ μέλιτι, κατὰ τῶν σῶν, Πὰν
Δικέρως, τίθεμαι βωμῶν ἁγίων.
Ἴδε σοι Βρομίου αἴθοπα φλεγμὸν
Λειβω.

Hæc narrat Clemens ex Theſpide: Ex aliis alia, quæ ad eandem rem ſpectant. Perſuaſum eſt hactenus viris eruditis, magnam Symbolicæ & ænigmaticæ veterum Theologiæ vim in barbaris illis vocabulis contineri. Rem igitur haud ingratam facturum me ſpero, ſi refregero hæc clauſtra, quæ à multis ſæculis omnem ad hæc ſacra aditum præcluſerunt. Quod autem Herculem ferunt dixiſſe, cum in delubro quodam conſpexiſſet ſimulachrum Adonidis, Οὐδὲν ἱερὸν ὑπάρχειν· idem mihi jam uſu venit, hoc adyto recluſo. Videlicet erat olim ridicula & puerilis ratio; ut ex quatuor & viginti literis, ſemel duntaxat poſitis ſingulis, barbara quædam & infaceta verba conficerent, prout cuique libitum fuerit. Clemens hanc appellat στοιχειωτικὴν τῶν παίδων διδασκαλίαν. Poſtea certandum erat ingenio, ut ſententiam iſtorum verborum aliquam omnibus veſtigiis indagarent; non eam quidem omnino alienam & abſonam, ſed à propinquo ſi fieri potuit, & veriſimili petitam. Tria profert Cle-

 mens

mens exempla eorum ὑπογραμμῶν παιδικῶν· quorum unum hoc est:

> Μάρπτε, σφὶγξ, κλὼψ, ζβυχθηδόν.

Ita scribi oportere res ipsa clamat; non ut in editis, μάρπτης & ζωυχθηδόν· Calculum jam pone, & omnes omnino literas Cadmi, Palamedis, Simonidis, in quatuor istis vocabulis invenies. Ecce tibi secundum:

> Βέδυ, ζὰμψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ.

Ita legendum, non ut in vulgatis, ζὰψ & χθών· nam eo pacto & M litera deesset, & N bis poneretur. Tamen ut Λάμβδα λάβδα, sic illud Ζὰμψ autores Græci ζὰψ scripsisse & pronunciasse videntur. Tertium denique est illud Thespidis:

> Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμὼ, δρόψ.

Male apud Clementem est editum, φλεγμὸς, δρώψ· ut liquido constabit, si digitis computans literarum numerum velis inire. Quam mirifice autem Clemens hæc omnia quantumvis inepta & ludicra, interpretur; malim ex ipso quam ex me audias. Aliter paullo hæc ultima ab Hesychio proferuntur; nam pro κναξζβὶ χθύπτης, κνὰξ habet & ζβὶχ & θύπτης. Κνὰξ autem interpretatur γαλα λευκόν, Ζβὶχ (ita lege, non ζαβὶχ) λαλκόν, & θύπτης ὁ τυρός. Atque hujus autoritate inductus Salmasius verba Thespidis ad hunc modum immutare voluit:

> Ἴδε σοι σπένδω κνὰξ ζβὶχ λαλκόν,
> & Ἴδε σοι θύπτην τυρὸν μίξας.

Sed profecto non ea est Hesychii autoritas; neque plus habet momenti, quam Clementis & Porphyrii hominum multis partibus illo doctiorum. Non enim librarii culpa est apud Clementem: neque ulla similitudo veri est χ literam à verbo κναξζβὶ fortuito disjunctam fuisse, & tertio post versu repositam. Porphyrii autem hoc ἀποσπασμάτιον est ex libro MSto Oxonii.

ΠΟΡ-

ΠΟΡΦΥΡΙΟΥ ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ.

Περὶ τοῦ Κναξζβὶ, χθύπτης, φλεγμώ, δρὼψ ἑρμηνεία.

Ἐν Δελφοῖς εἰς τὸν ναὸν ἐπιγέγραπται τράγος ἰχθύϊ ἐπὶ δελφῖνος ἐπικείμενος. Κνὰξ μὲν γάρ ἐστιν ὁ τράγος κατὰ ἀποκοπὴν τῶν στοιχείων τοῦ κως (lege κων) καὶ πάλιν ἀφαίρεσιν (imo πρόσθεσιν) τοῦ ξ. κνάκον γὰρ καλεῖται, ὡς καὶ Θεόκριτος ἐν βυκόλοις λέγει. οἷον τράγος καὶ ἰχθὺς, ὁ μὲν φλεγόμενος, ὁ δὲ δρὼψ ὄψον. Λέγει δὲ ὅτι ὁ τράγος φλεγόμενος ἐστι πάντοτε ὑπὸ λαγνείας, ὅτι ἐάν τις τὰς ῥῖνας αὐτοῦ ἀποσφαλίσει, διὰ τῶν κεράτων ἀναπνεῖ. Ἔχει δὲ καὶ ἑτέραν ἑρμηνείαν οὕτως· Τὸ κναξζβὶ γάλα ἐστὶν, τὸ δὲ χθύπτης τυρὸς, δρὼψ δὲ ἄνθρωπος· δρῶπες γὰρ οἱ ἄνθρωποι λέγονται. Καὶ ἕτερα δὲ πλεῖστα τοιοῦτα διὰ τῶν κδ στοιχείων ἀπαρτίζοντα ἴδιον σκοπὸν εὕρομεν, οἷον· Βέδυ, ζάψ, χθὼ, πλῆκτρον, σφίγξ. ὅ ἐστιν οὕτως· Βέδυ ἐστὶν ἡ ὑγρὰ οὐσία, ζὰψ ἡ πυρώδης οὐσία, χθὼ ἡ γῆ, πλῆκτρον δὲ ὁ ἀὴρ, σφὶγξ ἡ τούτων φιλία διὰ τὸ συνεσφίγχθαι. Κλώδιος δὲ ὁ Νεαπολίτης οὕτως ἡρμήνευσε τὸ προκείμενον· ἀὴρ, θάλασσα, γῆ, ἥλιος. Καὶ ἕτεροί τινες φιλόσοφοί τε καὶ ποιηταὶ τοῦτον τὸν σκοπὸν ἡρμήνευσαν.

Non longe à principio ſic ſcribe: κνάκων γὰρ καλεῖται, ὡς ὁ Θεόκριτος ἐν Βυκολικοῖς λέγει. Locus eſt Idyllio tertio:

——— καὶ τὸν ἐνόρχαν

Τὸν Λιβυκὸν κνάκωνα φυλάσσεο, μή τυ κορύψῃ.

Illud autem nimis feſtivum eſt quod aliquando poſt ſequitur: Capras ſcilicet, ſiquis iis nares obturet, cornibus ſpirare. Sed pro κεράτων certiſſime emendandum eſt ὠτάτων vel ὤτων. Varro de Re Ruſtica: *De quibus admirandum illud, quod etiam Archelaus ſcribit; Capras non, ut reliqua animalia, naribus, ſed auribus ſpiritum ducere ſolere.* Idem narrant Plinius & Aelianus. Clodius iſte Neapolitanus librum compoſuit adverſus eos, qui carne abſtinerent; ut teſtis eſt ipſe Porphyrius περὶ ἀποχῆς ἐμψύχων. neque alius quiſquam illius meminit, quod ſciam. Fidem id facit, minime ψευδεπίγραφα hæc eſſe, ſed ex Porphyrio bona fide excerpta.

P. 181. Καὶ μετὰ τοῦτο Μίνως, καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας. Dixi meam ſententiam: nimirum aut vitio codicis aut memoriæ falſum eſſe Joannem; & ad hunc modum à prima manu ſcriptum videri, Καὶ μετὰ τοῦτον Ἴων, καὶ μετὰ Ἴωνα Αἰσχύλος. Porro

iſte

iste Jon poeta fuit Tragicus, natione Chius: de quo ideo plura dicemus, quia Thespide & Aeschylo aliquanto est ignotior; tum autem ut quasi specimen demus istius operis, cujus antea fecimus mentionem, quo *Relliquias omnis Græcæ Poeseos*, Philosophicæ, Epicæ, Elegiacæ, Dramaticæ, Lyricæque colligere voluimus. Sed hæc fuerunt. Principio autem non injuria Chius noster una cum Aeschylo memoratur, cui olim amicitia & familiaritate cunjunctus fuit; ut ex Plutarcho constat in libro qui inscribitur Πῶς ἄν τις αἴσθοιτο ἑαυτοῦ προκόπτοντος ἐπ' ἀρετῇ. Αἰσχύλος, ait, Ἰσθμοῖ θεώμενος ἀγῶνα πυκτῶν, ἐπεὶ πληγέντος ἑτέρου τὸ θέατρον ἐξέκραγε, νύξας Ἴωνα τὸν Χῖον, Ὁρᾷς, ἔφη, οἷον ἡ ἄσκησίς ἐστιν· ὁ πεπληγὼς σιωπᾷ, οἱ δὲ θεώμενοι βοῶσι. Juvenis tamen cum sene versatus est; & in eo quidem non leviter peccatum est à Joanne, quod Jonem Aeschylo vetustiorem faciat. Utinam vero superesset hodie Batonis Sinopensis liber: Plura de Ionis ætate, & evidentiora dici possent. Platonis est Dialogus, quo nunc soli in obscuro lubricoque tramite magis reptamus, quam pedetentim ingredimur. Socrates sermonem instituit cum Jone quodam Ephesio; quem à Chio non esse diversum opinio est Lilii Gyraldi, Julii Scaligeri, Delrii, & Menagii: quæ si vera est sententia, non opus est ut multa dicamus. Statim enim constabit Jonem Aeschylo fuisse natu minorem. Quippe Socrates natus Olymp. LXXVII. anno IV tantummodo XIII ætatis annum agebat, cum Aeschylus ex vita excessit, videlicet Olymp. LXXXI. an. I. Callia Athenis Archonte. Sed de Ephesio isto pugnant adversus Gyraldum & Scaligerum eruditissimi quidem homines Leo Allatius & Joannes Jonsius: ille contumeliis fretus, & eo quod nullo autore primus id dixerit Gyraldus, quodque Ephesius Rhapsodus fuerit, non Tragicus; hic autem acerrimo telo armatus, quia ratio temporum reclamat: scilicet Jonem Chium Olymp. LXXII. tragœdias docuisse non minus annos viginti priusquam Socrates nasceretur, Olymp. demum LXXVII. IV. Mihi quidem idem est animus, non unum & eundem fuisse Chium & Ephesium: Chius enim & genere & opibus fuit clarus: qui cum Athenis quondam tragœdia simul & dithy-

dithyrambo viciſſet, Chii vini cadum viritim cuique civium dedit; ut memorant Athenæus & Comici enarrator ad Pacem. Luculentæ vero divitiæ, quæ tam eximiæ liberalitati ſufficere potuerunt. Epheſius homo mendicus & circumforaneus cantitando & geſticulando victum inopem quæritans, ut mos erat Rhapſodis, quos Homerus ſuus miſella ſtipe & eſuritione paſcebat. Ipſe de ſe loquitur apud Platonem: Δεῖ γάρ με καὶ σφόδρ' αὐτοῖς (τοῖς θεαταῖς) τὸν νοῦν προσέχειν, ὡς ἐὰν μὲν κλαίοντας αὐτοὺς καθίζω, αὐτὸς γελάσομαι ἀργύριον λαμβάνων· ἐὰν δὲ γελῶντας, αὐτὸς κλαύσομαι ἀργύριον ἀπολλύς. Chius in omni literarum genere magnum nomen eſt conſecutus: Epheſius præter Homerum nihil doctus cantare: ſicut de ſe fatetur; cum à Socrate interrogatus, utrum Homerum ſolum calleret, an etiam Heſiodum & Archilochum; reſpondit, minime quidem iſtos; ſed Homerum ſolum: atque hoc ſatis eſſe. Et aliquanto poſt, Ὅταν μέν τις, ait, περὶ τοῦ ἄλλου ποιητοῦ διαλέγηται, οὐδὲ προσέχω νοῦν, ἀδυνατῶ τε καὶ ὁτιοῦν συμβαλέσθαι λόγου ἄξιον, ἀλλ' ἀτεχνῶς νυστάζω, & alia pluria in hanc ſententiam. Sic igitur perſuaſum habeo, Chio illi & Epheſio patriam, genus, fortunas, ingenium, ſtudia, mores, omnia denique præter nomen & ætatem diſparia fuiſſe. Et ætatem quidem cum dico, cave cum Jonſio & Gerardo Voſſio ad Olymp. LXXII. Jonem Chium rejicias, qui in erubeſcendum errorem inciderunt inſcii,

Et graviter magni magno cecidere ibi caſu:

ab hominum futiliſſimo Æmilio Porto decepti, qui Suidæ verba, Ἤρξατο τὰς τραγῳδίας διδάσκειν ἐπὶ τῆς πβ Ὀλυμπιάδος, ita Latina fecit, tanquam ſi Ion Olymp. LXXII. ſcribere cœpiſſet. Atqui, o bone, πβ ſunt LXXXII: & Scholiaſtes Comici non numerorum notas, verum integra verba exhibet, ἐπὶ ὀγδοηκοστῆς καὶ δευτέρας Ὀλυμπιάδος. Facile igitur per ætatem licitum eſt, uſum & conſuetudinem Joni Chio cum Socrate fuiſſe. Quin ipſe in ſuis ſcriptis Socratis mentionem fecit. Diogenes Laert. Ἴων δὲ ὁ Χῖος καὶ νέον ὄντα τὸν Σωκράτην εἰς Σάμον σὺν Ἀρχελάῳ ἀποδημῆσαί φησι. Quid Allatius, malevolentia & livor, non homo? quam falſus eſt animi, cum Gyraldum credidit primum in ea opinione

ne fuisse? Ecce tibi è transverso Suidas: jampridem is in Διθυραμβοδιδάσκαλοι idem cum Gyraldo senserat. Καὶ Σωκράτους τοῦ φιλοσόφου ἐστὶ λόγος εἰς αὐτόν. Portus haud præter solitum perverse; ut nihil magis: *Extat Socratis Philosophi oratio in ipsum scripta.* Sed de dialogo Platonis intellexit Lilius; & recte quidem: eo solum nomine culpandus, quod errantem ducem secutus est. Jam vero, cum illud exploratum sit de Olympiade LXXXII, quis dubitet quin Jonem Aeschylus anteierit ætate? siquidem obiit fere septuagenarius, triennio prius ad minimum quam Jon ad studium Tragicum se applicaret. Præterea, narrat Jon (apud Athenæum) convenisse se in insula Chio Sophoclem poetam, cum Prætor factus navigaret in Lesbum: & (apud Plutarchum) memorat solitum esse Periclem jactare se magnificentissime, quod Samios vicisset. Ea vero gesta sunt Olymp. LXXXIV. IV. à morte Aeschyli annis quindecim. Didascaliæ veteres in Argumento Hippolyti: Η σκηνὴ τοῦ δράματος ὑπόκειται ἐν Θήβαις (imo Τροιζῆνι) ἐπὶ Ἀμείνονος ἄρχοντος Ὀλυμπιάδι πζ ἔτει δ. Πρῶτος Εὐριπίδης, δεύτερος Ἰοφῶν, τρίτος Ἴων. Itaq; Olymp. LXXXVII. IV. Jon fabula certavit annis septem & viginti posteaquam Aeschylus mortuus est. Denique hæc sodes vide ex Aristophanis Pace:

Θε. Οὐκ ἦν ἄρ' οὐδ' ἃ λέγουσι περὶ τὸν ἀέρα,
Ὡς ἀστέρες γινόμεθ', ὅταν τις ἀποθάνῃ;
Τρ. Μάλιστα. Θε. Καὶ τίς ἐστιν ἀστὴρ νῦν ἐκεῖ;
Τρ. Ἴων ὁ Χῖος.

Scholiastes notat Jonem jam mortem obiisse: ὅτι ὁ μὲν Ἴων ἤδη τέθνηκε δῆλον. addo, etiam eodem anno quo acta est ea fabula. XIII. videlicet belli Peloponnesiaci, Olymp. XC. II. uti constat ex ipsa Comœdia, ubi Trygæus sic Pacem alloquitur:

Μὰ Δί', ἀλλ' ἀπόφλυσον ὅλην σαυτὴν
Γενναιοπρεπῶς τοῖσιν ἐρασταῖς
Ἡμῖν, οἳ σου τρυχόμεθ' ἤδη,
Τρία καὶ δέκ' ἔτη.

Jam nusquam habet Malelas, quo abdat illud putidum & inhonestum caput. Tantum abest ut Ion Aeschylo natu

fuerit

fuerit grandior; ut ſuperſtes ei fuerit annos ſolidos XXXVII. Nunc tempus eſt ut de Ionis ſcriptis fidem liberemus. Et profecto non immerito propter multiplicem doctrinam à Callimacho laudatus eſt Ion. καὶ Καλλίμαχος, ait Suidas, ἐν χωλιάμβιοις μέμνηται αὐτοῦ, ὅτι πολλὰ ἔγραψεν· Nam ut Poemata prius recenſeamus; deinde quæ oratione proſa compoſuit: *Melica* Ionis laudantur & *Dithyrambica*. Schol. Ariſtophanis, & Suidas: Ιων διθυράμβων καὶ μελῶν ποιητής. Harpocration: ἔγραψε δὲ μέλη πολλά. Et dithyrambo quidem vicit, cum Athenienſibus viritim Chii cadum diſtribuit: ex Melicis carminibus extat Odæ principium, Αοῖον ἀμεροφοίταν. Αστέρα μείναμεν, ἀελίου λευκοπτέρυγα πρόδρομον. Sic lege apud Scholiaſtem & Suidam: male in utroque ἀεροφοίταν, & in altero λευκῆ πτέρυγι. *Paanes*. *Hymni*, *Scolia* ſive carmina convivalia. Schol. Ariſtoph. *Elegiaca*. Idem & Suidas. Ex Elegis non paucos verſus adducit Athenæus: ut lib. XI. c. 3. Καὶ Ιων δ' ὁ Χῖος φησι,

Χαιρέτω ἡμέτερος βασιλεὺς σωτήρ τε πατήρ τε,
 Ημῖν δ' κρητῆρ' οἰνοχόοι θέραπες
Κιρνάντων προχύτοισιν ἐν ἀργυρέοις· ὁ δὲ χρυσὸς
 Οἶνον ἔχων χερῶν νιζέτω εἰς ἔδαφος·

& quæ ſequuntur: ubi Caſaubonum nequicquam æſtuantem videas, ut eliciat ex iſtis ſententiam commodam; nam prius correctionis indigent, quam à quoquam intelligi poſſint. Non longe aberrabimus à ſcopo, ſi ſic legerimus:

——————— ὁ δ' ἕκαστος
Οἶνον ἔχων χειροῖν ἰζέτω εἰς ἔδαφος.

Comœdia ut Comici Schol. *Comœdia* ut Suidas. *Epigrammata* Idem Schol. & Anthologia Epigram. lib. 3. c. 26.

Ιωνος εἰς Εὐριπίδην.
Χαῖρε μελαμπέπλοις Εὐριπίδη, ἐν γυάλοισι
 Πιερίας τὸν ἀεὶ νυκτὸς ἔχων θάλαμον.
Ισθι δ' ὑπὸ χθονὸς ὤν, ὅτι σοι κλέος ἄφθιτον ἔσται,
 Ισον Ομηρείαις ἀενάοις χάρισιν.

Tt Sed,

Sed omnino falsa est & ementita inscriptio: quam ratio temporum refutat & rejicit. Mirificum vero poetam Ionem, qui Euripidem mortuum Epigrammate celebraverit, ipse jam annos tredecim extinctus. Decessit Ion Olymp. xc. II. anno belli Peloponnesiaci XIII. Euripides autem & Sophocles ejus belli XXVI anno, Olymp. XCIII. III. uti constat ex Aristophanis Ranis, quæ actæ sunt eo anno Dionysiis τοῖς κατ' ἄγρους· ut alia argumenta mittam ab eruditis viris occupata. Itaque loco Ἴωνος scribendum est fortassis Ἰωάννου, vel Βίωνος vel Δίωνος, ut cuique libitum fuerit. *Tragœdiæ* numero XII, ut alii volunt XXX, ut alii XL. Σχολ. & Suidas. Tituli quidem undecim à veteribus Grammaticis adhuc servantur. ΑΓΑΜΕΜΝΩΝ, Idem Σχολ. & Athenæus. Hesychius: Πεδανῷ ὕπνῳ, ἢ πεδανῷ κύφῳ, Ἴων Ἀγαμέμνονι, τινὲς δὲ οὐ βεβαίῳ. leg. ἠπεδανῷ, κύφῳ. ΑΛΚΜΗΝΗ. Hesych. Pollux x. 23. Ἐν δὲ τῇ Ἴωνος Ἀλκμήνῃ, ὃ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν ἦν, θυλακίσκη ὠνόμασται. Repone ex Cod. Vossiano, ὃ εἰς τὴν τῆς τροφῆς παρασκευὴν θυλακίσκος ὠνόμασται. ΑΡΓΕΙΟΙ· Hesych. ΜΕΓΑ ΔΡΑΜΑ. Pollux x. 45. Hesych. in Ὀνοπαζομένη, & Μελάγχετον, μεγάλῳ δράματι ἀπὸ τῶν ἀνθρώπων, οἷον ἀκμάζοντα. Lego: Μελαγχαίτην, Ἴων Μεγάλῳ δράματι. Homines ἀκμάζοντες ætate florentes capillitio fere nigro sunt, provecti canescunt. Sed verbum id inversum est ab Ione, & ad alia tralatum, quæ sunt annis & viribus integris: quasi diceretur exempli gratia ἵππος μελαγχαίτης, *equus florenti ætate juvencus.* ΦΡΟΥΡΟΙ. Schol. Aristoph. Hesych. Athenæus: ΦΟΙΝΙΞ. Julius Pollux: Ἴων δὲ ἐν Φοίνικι σαφέστερον· Ἀλλ' ὦ θυρέτρων τῶνδε κωμῆται θεοί. Enarrator Comici ad Ranas: Τοῦτο δὲ Ἴωνός ἐστιν ἐκ Φοινίκης ἢ καὶ Οἰνέως· Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, πολιῆται. Repone ex certissima conjectura ἐκ Φοίνικος ἢ Καινέως· & versus iste Heroicus est, non alienus à Tragœdia.

Εἰ δ' ἐγὼ ὀρθὸς ἰδεῖν βίον ἀνέρος, ὦ πολιῆται.

sic Athenæus lib. III. & IV. Ἴων ἐν Φοίνικι, ἢ Καινεῖ. Itaque est ΦΟΙΝΙΞ Η ΚΑΙΝΕΥΣ & ΦΟΙΝΙΞ ΔΕΥΤΕΡΟΣ. vide Hesychium in Τιμαλφής. Athenæus fine lib. IV. Ἐν δὲ τῷ δευτέρῳ Φοίνικι ὁ Ἴων φησίν. Ἔκπωτον ἄγων βαρὺν αὐλὸν τρέχοντι ῥυθμῷ, οὕτω

λέγων

λέγων τῷ φρυγίῳ. Non de nihilo est quod Codd. MSSi constanter exhibent βέχοντα· ad quorum indicium sic legerim:

---- ἐκτύπει, ἄγων βαρὺ

Αὐλὸν, πρέχοντα ῥυθμόν. --- ut in Euripidis

Rheso. Πολλοῖσι σὺν κώδωσιν ἐκτύπει φόβον.

ΤΕΥΚΡΟΣ. Hesychius: Αἴδροι, ἄϊδριες, Ἴων Τεύκρῳ † Αἰδροφῶντι, ἀϊδρίων ἀναιρετικῷ. scribe Ἴων, & illud alterum Hesychii peccatum est scutica dignum. Quicunque fuerit *interfector* iste *stultorum*, homo sane metuendus, sine dubio trucidasset Hesychium si occasionem hanc nactus fuisset. Vera scriptura est Ανδρειφόντῃ, ἀνδρῶν ἀναιρετικῷ, ex Homerico isto:

Μηριόνης ἀτάλαντος Ἐνυαλίῳ ἀνδρειφόντῃ.

Αμφιβώτης, περιβόητος· Ἴων Τεύκρῳ. lego περιβοήτῳ. Βώσας, βεβωμένος Herodot. inde ἀμφίβωτος. Idem alibi, Αμφιρῶπις, περιβόητος. Iterum tibi, mi Hesychi, à stulticida illo cavendum est; nam cur non ego par pari referam, & barbariam tuam ulsciscar nunc demum nato vocabulo? ΟΜΦΑΛΗ. Schol. Aristoph. Harpocration. Hesychius: Ἐξεωπίζομεν, Ἴων Ὀμφάλῃ. τινὲς ἐωπίζειν ἀπέδοσαν τὸ ἀπεχνεύεσθαι, καὶ ἀμαθαίνεσθαι, (pro ἀμαθαίνειν) κακῶς. Ἔστι γὰρ ἔωπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ βέβαιος, καὶ τὰ ἔσω τῶν ἐωπῶν πλέγματα κανᾶ καὶ σεῖστρα κυρίως. Lego: ἀπεχνιτεύεσθαι· Et: Ἔστι γὰρ ἔωπος ὁ λεπτὸς καὶ ποικίλος φόρτος, καὶ γέλγαι, καὶ τὰ ἐκ τῶν ἐωπῶν πλέγματα κανᾶ καὶ σῖστρα κυρίως. Quanto hæc meliora quam illa Palmerii! Hesychius alibi. Εριωπίζομεν, ἢ τεχνητεύομεν, ἢ σύμμικτα χρήματα εἴχον. Iterum à librariis deceptus est. Sana lectio est: Ἐξεωπίζομεν, ἠτεχνιτεύομεν, ἢ σύμμικτα χρώματα εἴχομεν. Etymolog. magnum: Ἐξεωπίζομεν, σύμμικτα καὶ συμπεφορημένα ἐποιοῦμεν· quod ferri quidem potest; sed emendatius fortasse profertur ab Eustathio: Φέρεται δὲ καὶ ῥῆμα τὸ ἐωπίζειν, ὃ δηλοῖ τὸ σύμμικτα καὶ συμπεφυρμένα ποιεῖν. Quod ad βέβαιος attinet, terminatio ΟΣ in libris MSS. minuto apice signatur: illa vero non oppido dissimilia γέλγαι vel γέλγια vel βέβαι. Aliis est potius γέλγη numero singulari. Eustathius: Ρῶπος, λεπτὸς καὶ ἀτελὴς (leg. εὐτελὴς) φόρτος, ὡς δὲ Αἴλιος Διονύσιος λέγει. καὶ ποικίλος· γέλγην δέ, φησίν, αὐτὸν ἔλεγον οἱ παλαιοί. Hesych. Γέλγη, ὁ ῥῶπος, καὶ βάμματα, καὶ ἄτρακτοι καὶ κτένες. Photius Patriarcha:

Ῥῶπος, μηδενὸς ἄξιον, Ῥῶπος καὶ γέλγη. ὁ ποικίλος, λεπτὸς φόρτος. Jam σῆστα certiſſima emendatio: ea ſunt Caniſtra virgultis aut juncis contexta. Heſychius: Σῆστα κόσκινα ἢ κύμβαλα. duo verba confundit σῆστα & σεῖστα, quorum hoc ἀπὸ τοῦ σείειν formatur, illud ἀπὸ τοῦ σήθειν. Achæus vetuſtus tragicus docuit Omphalen Satyricam: quo de genere perſuaſum prorſus habeo etiam hanc Ionis fuiſſe. Hercules ſervivit Omphalæ, Genio & Veneri aſſidue litavit: juſſus & inter ancillarum greges penſa carpere, ſicubi duro & indocto pollice fila rumpebat, è veſtigio hominis caput Sandalium commitigabat. Nihil triſte neque tragicum: ludus jocuſque omnia. Favent huic ſententiæ fragmenta, quotquot ſuperſunt; quæ nihil niſi convivia, comeſſationes, & ſymphonias pollicentur. Heſych. Μεσόμφαλοι, φιάλαι. Etym. Πιδὴ Πακτωλοῦ ῥοάς. Pollux: Καὶ τὴν μέλαιναν στίμμιν ὀμματογράφον. Athenæus: Οἶνος οὐκ ἔνι

Ἐν τῷ σκύφει --- & - -
Ἐνιαυσίαν γὰρ δεῖ με τὴν ἑορτὴν ἄγειν.
Et Λυδός τε μαγάδις αὐλὸς ἡγείσθω βοῆς.
& lib. x. Ἀλλ' εἶα Λυδαὶ ψάλτριαι, παλαιθέτων
Ὕμνων ἀοιδοὶ, τὸν ξένον κοσμήσατε.

Ita lege, non Ἀλλ' αἱ Λυδαὶ, quod verſus recuſat. Et eodem libro: Ἴων δ' ἐν Ὀμφάλῃ ἐμφανίσας τὴν Ἡρακλέους ἀδδηφαγίαν ἐπιφέρει· Ὑπὸ δὲ τῆς Εὐφημίας

Κατέπινε καὶ τὰ κᾶλα καὶ τοὺς ἄνθρακας.

Caſaubonus corrigere conatus eſt, τῆς εὐφαγίας. Nollem factum. Neque enim quiſquam ita locutus eſt; neque, ſi fuerit locutus, eo magis conveniret huic loco; quia ſyllaba ſecunda foret brevis. Nihil aptius excogitari poteſt τῆς βουλιμίας· adeo quadrant omnia, ſimilitudo, menſura, ſententia. Libet illud afferre cum probationis tum boni-ominis cauſa,

Ἔξω τὰν βούλιμον, ἔσω τὰν πλουθυγίειαν.

Atque hæc quidem de Omphale ſcripſeram; cum Strabo mihi ad manum non eſſet. Poſteaquam copia facta eſt eum adeundi, delectatus ſum ejus ſuffragio confirmari ſententiam meam. Verba ſunt lib. I. de Inſulis, quæ con-

continenti quondam adhærentes, poſtea interfuſo mari avulſæ ſunt. Ιων δὲ περὶ τῆς Εὐβοίας φησὶν ἐν Ομφάλῃ Σατυρεῖς.

Εὐβοΐδα μὲν γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων
Βοιωτίας ἐχώρεισ' ἀκτῆς, ἐκτεμὼν
Πρὸς Κρῆτα πορθμόν. *Locum hunc*, ait Caſaubonus, *depravatum eſſe monere poſſum: emendare non poſſum ſine ope codicum.* Ego vero nullis adjutus codicibus, niſi tamen in integrum reſtituero; nihil deprecor, ne dentatis Criticorum chartis & canina eloquentia conſcindar. Lego autem ſic:

Εὐβοΐδα μὲν γῆν λεπτὸς Εὐρίπου κλύδων
Βοιωτίας ἐχώρισ', ἀκτὴν ἐκτεμὼν
Προβλῆτα πορθμῷ· Homerus Od. ε.

Ἀλλ' ἀκταὶ προβλῆτες ἔσαν, σπιλάδες τε, πάγοι τε. & hymno in Bacchum:

——— Ὡς ἐφάνη παρὰ θῖν' ἁλὸς ἀτρυγέτοιο
Ἀκτῇ ἐπὶ προβλῆτι. Nec minus recte illud πορθμῷ. Pomp. Mela: Sicilia aliquando continens, & agro Brutio adnexa, poſt *freto* maris Siculi *abſciſſa* eſt. Idem Caſaubonus legit Ομφάλῃ Σατυρικῇ, vel Σατυρικῷ videlicet δράματι· nam Ionis Omphalam, ut Achæi, Satyricam fuiſſe putat. Poſtea tamen oblitus eſt hujus loci, cum aureolum illum libellum de Satyrica compoſuit. Sic enim narrat p. 186. *Scripſerat & Ion Chius poeta tragicus Omphalam: ſed id drama fuiſſe Satyricum nuſquam lego.* Tu revoca in memoriam quæ ſcripſimus ſupra paullo in hac Epiſtola, & ſine cunctatione lege ἐν Ομφάλῃ Σατύροις. Illud etiam notandum, cum numero ſingulari conjungi Σατύρους· cujus rei exemplum tunc non habuimus. Sic Lycophronis Μενέδημον Σατύρους laudant Athenæus & Laertius. Jamque etiam in memoriam, redeo luculenti loci apud Galenum Comm. I. ad VI. Επιδημιῶν· ubi Sophocles citatur in Σαλαμῖνι Σατύροις. Is ita ſe habet. Νυνὶ δὲ ἀρκέσει τοῖς γραμματικοῖς ἀκολουθήσαντα, κατὰ τὴν ἐκείνων διάταξιν εἰπεῖν τι περὶ τῶν κατὰ τὴν πέμφιγα σημαινομένων. Δοκεῖ μὲν γὰρ αὐτὴν ἐπὶ τῆς πνοῆς Σοφοκλῆς ἐν Κόλχοις λέγειν. Απῆξε πέμφιξιν οὐ πέλας φόρου. (lege

Ἀπῆξε πέμφιξ Ἰονίου πέλας πόρου.

Vel ad hunc modum, si id minus placet, æque commoda mutatione;

Ἀπῆξε πέμφιξ ἐξ ἕω σελασφόρου.) Sic Æschylus Prometheo: Χρόνον δὲ τὸν μέλλοντα πόντιος μυχὸς,
Σαφῶς ἐπίστασ', Ἰόνιος κληθήσεται,
Τῆς σῆς πορείας μνῆμα τοῖς πᾶσι βροτοῖς.

Apollonius Rhodius lib. IV. loquens de Colchis:

Τῷ καὶ ὑπέφθη τούς γε βαλὼν ὑπὸ αὐχένα γαίης
Κόλπον ἔσω πόντοιο πανέσχατον Ἰονίοιο.

Καὶ αὐτὸς ἐν Σαλαμίνῃ Σατύροις· καὶ τάχ' ἂν κεραύνια πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας λάβοι. (lege --- καὶ τάχ' ἂν Κεραυνία Πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας βάλοι.) Αἰσχύλος δὲ ἐν Προμηθεῖ Δεσμώτῃ (imo vero Λυομένῳ)

Εὐθεῖαν ἕρπε τήνδε· καὶ πρῶτιστα μὲν
Βορεάδας ἥξεις πρὸς πνοάς, ἵν' εὐλαβοῦ
Βρόμον καταιγίζοντα, μή σ' ἀναρπάσῃ
Δυσχειμέρῳ πέμφιγι συστρέψας ἄφνω.

Ἐπὶ δὲ τὴν ἀκτῖνα αὐτὴν δοκεῖ χρῆσθαι τῷ τῆς πέμφιγος ὀνόματι Σοφοκλῆς ἐν Κολχοῖς κατὰ τάδε τὰ ἔπη· κἂν ἐθαύμασα τῇδε σκοπῶν πέμφιγα χρυσέαν ἰδών. (lege --- Κἀπεθαύμασα Τηλέσκοπον πέμφιγα χρυσέαν ἰδών.) οὕτω καὶ Αἰσχύλος. Ἐξαντιαίας οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται, οὔτ' ἄστερον στόμα Λητώας κόρης (lege. Αἰσχύλος ἐν Ξαντρίαις.

Ἃς οὔτε πέμφιξ ἡλίου προσδέρκεται,
Οὔτ' ἀστερωπὸν ὄμμα Λητώας κόρης.

Ea fabula citatur in Catalogo Dramatum & Scholiis Eumenidum. Pollux 10. c. 26. τὰς μέντοι λαμπάδας καὶ κάμακας εἴρηκεν ἐξαντρίαις Αἰσχύλος. MS. codex Is. Vossii habet ἐν ξαντρίαις· ut & antea viri docti ex conjectura emendarunt. Porro Æschylus in his versibus se ipse imitatus est: nam hæc habet in Prometheo vincto de Grææis sive Phorcidibus:

Μονόδοντες, ἃς οὔθ' ἥλιος προσδέρκεται
Ἀκτῖσιν, οὔθ' ἡ νύκτερος μήνη ποτέ.)

Ἐπὶ

Ἐπὶ δὲ τοῦ ξαγίπδος (lege ξανίδος) ὁ αὐτός φησιν ἐν Προμηθεῖ·

> Ἐξευλαβοῦ δέ, μή σε προσβάλλῃ στόμα
> Πέμφιξ· πικρὰ γὰρ κοὐ διὰ ζωῆς ἀτμ.

Καὶ ἐν Πενθεῖ. Μηδ' αἵματος πέμφιγα πρὸς πέδῳ βάλῃς. Ἐπὶ δὲ τῶν νέφους δοκεῖ τετάχθαι κατὰ τόδε τὸ ἔπος ἐν Σαλαμῖνι Σατύροις παρὰ Σοφοκλεῖ· Πέμφιγι πᾶσαν ὀψιαγέλων πυρός. (scrib. Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.) καὶ παρ' Ἰβύκῳ· Πυκινὰς πέμφιγας πόμψοι. λέλεκται δὲ ἔστιν ὁ λόγος αὐτῷ κατά τινα παραβολὴν ἐπιχειμαζομένων (lege ἐπὶ χ.) εἰρημένην, διὸ καὶ τὴν προσγραστικῶν οἱ πλεῖστοι ἐπὶ τὴν κατὰ τοὺς ὄμβρους σταγόνων εἰρῆσθαί φασι τὰς πέμφιγας. ὁ δὲ Καλλίμαχος ὧδε· Μὴ διὰ πεμφίγων * ἐνάγουσιν ἔα. ὁ δὲ Εὐφορίων οὕτως· εἶπε δ' ἄνθη πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα. Versus est hexametrus, Εἶ πεδαναί, vel Ἠπεδαναὶ πέμφιγες ἐπιτρύζουσι θανόντα. i. e. murmure suo quasi lamentari videntur. Possis etiam legere, ἐπικλύζουσι. Quod ad Σαλαμῖνα Σατύρους attinet, cujus gratia cætera emendavimus; nemo me adduxerit, ut verbum mendo esse vacuum existimem. Æschylus quidem fecit Σαλαμῖνα, sive Σαλαμινίας· Sophocleæ fabulæ, quæ eo titulo inscripta sit, nemo alius meminit. Ausim pro certo dicere lectionem rectam esse Σαλμωνεῖ Σατύροις. Hesychius bis: Σοφοκλῆς Σαλμωνεῖ.

> Quatuor hic invectus equis, & lampada quassans,
> Per Graiûm populos, mediæque per Elidis urbem
> Ibat ovans, divûmque sibi poscebat honorem,
> Demens! qui nimbos & non imitabile fulmen
> Ære, & cornipedum pulsu simularat equorum.

Hactenus quidem argumentum est Satyris aptum, & conveniens ad hilarem & festum diem. Huc quoque fragmenta illa videntur pertinere; quæ verba sunt cujuspiam qui facete & urbane irridet jocularem illam Simiam Tonantis:

> Καὶ τάχ' ἂν Κεραύνια
> Πέμφιξι βροντῆς καὶ δυσοσμίας βάλοι.

> *Forsan & petet Ceraunia*
> *Odore tetro & vi corusca fulminis.*

Et

Et illud alterum:

Πέμφιγι πᾶσαν ὄψιν ἀγγέλῳ πυρός.

Nimbo ora velans *nuncio tonitrui.*

Atque hucusque Sophocles in eo dramate processit: nam quæ sequuntur, plane tragica sunt, & lamentabili carmine deploranda.

At pater omnipotens densa inter nubila telum
Contorsit, (non ille faces, nec fumea tædis
Lumina) præcipitemque immani turbine adegit.

Et hæc quidem conjectura probabili nituntur: sed extra controversiam rem statuit Athenæus lib. XI. Καλεῖται δὲ μάνης καὶ τὸ ἐπὶ κοττάβου ἐφεστηκὸς, ἀφ᾽ οὗ (leg. ἐφ᾽ οὗ) τὰς λάταγας ἐν παιδιᾷ ἔπεμπον, ὅπερ ὁ Σοφοκλῆς ἐν Σαλμωνεῖ χάλκειον ἔφη κάρα, λέγων οὕτως·

Τὰ δ᾽ ἐστὶ κνισμὸς καὶ φιλημάτων ψόφος,
Τῷ καλλικοτταβοῦντι νικητήρια
Τίθημι, καὶ βαλόντι χάλκειον κάρα.

Jam si potes, dubita, an drama Satyricum fuerit necne. Profecto qui potest animum inducere, ut versus proximos autumet in Tragœdia posse dici; auctor ego sum, ut prius quid sit Tragœdia, quid Satyri discat, quam de rebus aliquantum à vulgari notitia remotis sententiam ferat.

Undecima Ionis fabula ΕΥΡΥΤΙΔΑΙ. Athenæus lib. XI. Hesych. Ἰήϊος θρῆνον σημαίνει, ὡς Σοφοκλῆς Τρωΐλῳ καὶ Ἴων Ἐρυτίδαις. lege Εὐρυτίδαις. Ἀθίκτορας, ἀνεπαφεῖς παρθένους, οἷον Εὐρύπιδες. Pulchre fecisse sibi visus est, qui emendavit, οἷον Εὐριπίδης. Tu vero meo periculo repone, Ἀθίκτους κόρας, ἀνεπαφεῖς παρθένους, Ἴων Εὐρυτίδαις. Eurytidæ autem, ne quis forte nesciat, sunt Euryti Oechaliensis filii, quos Hercules occidit. Habes Tragœdiæ argumentum. Non prætermittendus est insignis locus apud Schol. Soph. ad Trachinias. Διαφωνεῖται ὁ τῶν Εὐρυτιδῶν ἀριθμός. Ἡσίοδος μὲν γὰρ (in Ἠοίαις, ut puto, vel Ἡρωϊκῇ Γενεαλογίᾳ) τέσσαράς φησιν ἐξ Εὐρύτου καὶ Ἀντιόχης παῖδας οὕτως.

Η δ' ὑποκυσαμένη καλλίζωνος Στρατονίκη
Εὔρυτον ἐν μεγάροισιν ἐγείνατο φίλτατον υἱόν.
Τοῦ δ' υἱεῖς ἐγένοντο Δηΐων τε, Κλυτίος τε,
Τοξεύς τ' ἀντίθεος, ἠδ' Ἴφιτος ὄζος Ἄρηος.
Τοὺς δὲ μέθ' ὁπλοτάτην τέκετο ξανθὴν Ἰόλειαν
Ἀντιόχη κρείουσα, παλαιὸν γένος Αὐβολίδαο.

Κρεόφιλος δὲ δύο· Ἀριστοκράτης δὲ τρεῖς, Τοξέα, Κλύτιον, Δηΐονα. Satis jam pernosti, qui sint Ionis Eurytidæ. Sed haud plene satisfactum esset promisso nostro; si versus eos dimitteremus ex manibus, & mendum teterrimum silentio dissimularemus. Principio legendum Ἀντιόπη. Schol. Apollonii: Κλύτιος καὶ Ἴφιτος οἱ τῆς Ἀντιόπης παῖδες. Hyginus: *Clytius & Iphitus Euryti & Antiopes Pylonis filiæ filius.* Quæ quasi manu nos ducunt ad cætera corrigenda. Jam enim Hygini autoritate scribo Πύλωνος pro παλαιὸν γένος· atque adeo, ut pompam & prooemia missa faciam, versum hunc integrum præstabo, sicut ab Hesiodo profectus est,

Ἀντιόπη κρείουσα Πύλωνος Ναυβολίδαο.

Nam cedo mihi unum, qui Auboli vel Aubolidæ meminit. Naubolus vero nemini ignotus esse possit, qui labris primoribus gustavit literas humaniores. Apollonius Rhodius:

Τῷ δ' ἐπὶ δὴ θείοιο κίεν Δαναοῖο γενέθλη
Ναύπλιος, ἦ γὰρ ἔην Κλυτονήου Ναυβολίδαο,
Ναύβολος αὖ Λέρνου.

Conveniunt ætas, locus: ut, quanquam de hac re nullum verbum faciant alii scriptores, nihil tamen impediat, quo minus Pylon Nauboli filius esse potuerit. Denique pro Κρεόφιλος lege Κρεώφυλος· qui poëma composuit Οἰχαλίας ἅλωσιν: ad quod respexit Scholiastes. De Creophylo consulantur Appuleius, Porphyrius, Strabo, Sextus Empiricus, Suidas, Scriptor certaminis Hesiodi & Homeri, Plato Πολιτειῶν x. Photius in Lexico MS. Κρεώφυλος Πολιτείας ι. ὁ γὰρ Κρεώφυλος, ὦ Σώκρατες, ἴσως ὁ Ὁμήρου ἑταῖρος· τοῦτόν τινες καὶ διδάσκαλον Ὁμήρου λέγουσι γ[illegible]έναι, καὶ ἔστιν αὐτοῦ ποίημα Οἰχαλίας ἅλωσις. ἀρχαῖος μὲν οὖν ἐστι, νεώτερος δὲ ἱκανῶς Ὁμήρου. Pausanias Messenicis: Θεσσαλοὶ δὲ καὶ Εὐβοεῖς λέγουσιν, οἱ μὲν ὡς τὸ Εὐρύτιον πόλις τὸ ἀρχαῖον ἦν, καὶ ἐκαλεῖτο Οἰχαλία· τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος ἐν Ἡρακλείᾳ πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. *Heracleam* hanc diversam esse totam ab Oi-

χαλίας ἁλώσει sententia est Ger. Vossii. Ægidius vero Menagius asseveranter affirmat pro ἐν Ηρακλείᾳ scribendum esse ἐν Οἰχαλίᾳ. Demiror equidem viros excellentes ingenio & doctrina morbo minime desperato medicinam non reperisse: quæ, nisi me omnia fallunt, hæc est. Τῷ δὲ Εὐβοέων λόγῳ Κρεώφυλος Ηρακλέα πεποίηκεν ὁμολογοῦντα. *Eubœensium autem sententiæ Creophylus Herculem induxit convenienter loquentem.* Enimvero pars magna illius poematis fuit Hercules; ut propemodum jam illud audire mihi videar:

Τὸν δ' αὖτε προσέειπε βίη Ηρακληείη.

Similis locutio est in istis, quæ occasione alia supra adduximus: Εν τοῖς Κρησὶν Εὐριπίδης Ικαρον μονῳδοῦντα ἐποίησεν, &, Εν ταῖς Κρήσσαις Αερόπην εἰσήγαγε πορνεύουσαν· neque opus est, ut plures testes excitemus. Sunt qui Οἰχαλίας ἅλωσιν ad Homerum referunt; sicut autor est Callimachus apud Strabonem & Sextum:

Τοῦ Σαμίου πόνος εἰμὶ, δόμῳ ποτὲ θεῖον Ομηρον
Δεξαμένου· κλαίω δ' Εὔρυτον ὅσσ' ἔπαθε
Καὶ ξανθὴν Ιόλειαν· Ομήρειον δὲ καλεῦμαι
Γράμμα· Κρεωφύλῳ, Ζεῦ φίλε, τοῦτο μέγα.

Suidas in Ομηρος. Αναφέρεται δὲ εἰς αὐτὸν καὶ ἄλλα τινὰ ποιήματα, Αμαζόνια, Ιλιὰς μικρὰ, Νόστοι, Επικιχλίδες, Ηθιέπακτος ἤτοι Ιαμβοι, Σικελίας ἅλωσις. Sed pro Σικελίας sine ulla dubitatione legendum est Οἰχαλίας. Addam illud quoque; quod, si bene Millium meum novi, prætermissum esse graviter tulisses: nimirum Ηθιέπακτος esse verbum nihili, & aliquanto inferius sic scribi, Επταπάκτιος. Καὶ Επταπάκτιον, ait, καὶ Επικιχλίδας ἐποίησεν. Et prima quidem specie ea conjectura vera videbatur, ἑπτὰ scilicet Επίγονοι. Memineram enim & septem esse Epigonos, & ad Homericorum poematum numerum adscribi. Herodotus IV. Αλλ' Ησιόδῳ μέν ἐστι περὶ Υπερβορέων εἰρημένα, ἔστι δὲ καὶ Ομήρῳ ἐν Επιγόνοισιν, εἰ δὴ τῷ ἐόντι γε Ομηρος ταῦτα τὰ ἔπεα ἐποίησε. Sed repudiavi continuo illam sententiam, ubi animadverti Epigonos esse ἔπη καὶ οὐκ Ιάμβους, non Senarios, sed hexametros. Scriptor certaminis Homeri & Hesiodi: Ο δὲ Ομηρος ἀποτυχὼν τῆς νίκης, περιερχόμενος ἔλεγε τὰ ποιήματα· πρῶτον μὲν τὴν Θηβαΐδα ἔπη ζ, ἧς ἡ ἀρχὴ,

Αργος

Ἄργος ἄειδε, θεὰ, πολυδίψιον· ἔνθα ἄνακτες.

Εἶτα ἐπιγομένυς (lege non dubitanter Ἐπιγόνους) ἔπη ζ̄ ὧν ἡ ἀρχὴ,

Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα, μοῦσαι.

Alii & Thebaidem & Epigonos attribuunt Antimacho Colophonio. De illa quidem res eſt vulgaris: de his teſtem habeo Scholiaſtem Ariſtoph. ad Pacem: Παι. Νῦν αὖθ' ὁπλοτέρων ἀνδρῶν ἀρχώμεθα ---- φιλ. ἀρχὴ τῶν Ἐπιγόνων Ἀντιμάχου. Verum extra omnem controverſiam rem poſuit Joannes Tzetzes, qui utriuſque ſcripti ſimul mentionem facit, in *Iliade interpretata allegorice*, quæ nondum edita eſt:

Τρία καὶ δέκα γέγραφε μνημόσυνον βιβλία,
Μαργίτην τε, καὶ Αἶγά τε, καὶ τῶν Μυῶν τὴν μάχην
Τὴν Ἐπιγόνων μάχην τε γράφει, καὶ Θηβαΐδα,
Τὴν Οἰχαλίαν, Κέρκωπας, εἰς τοὺς Θεοὺς τε Ὕμνους,
Καὶ τοὺς Ἑπτὰ ἐπάκτων καὶ τὰς Ἐπικιγκλίδας,
Καὶ Ἐπιγράμματα πολλὰ σὺν Νυμφικοῖς τοῖς Ὕμνοις,
Καὶ τὴν Ὀδύσσειαν αὐτὴν μετὰ τῆς Ἰλιάδος.

In his etiam *Oechaliam* habes: ſed aliud exemplar non τοὺς habet, verum τὴν ἑπτὰ ἐπάκτιον. Aut ego plane deſipio, aut legendum eſt

Καὶ τὴν Ἑπταεπάκτιον καὶ τὰς Ἐπικιχλίδας·

poſtremam enim vocem non Suidas tantum, ſed & Herodotus ita exhibet, & Athenæus. lib. 2. & XIV. Quin etiam apud Suidam illud ἑπταπάκτιον ad hoc exemplum corrigendum eſt: & pro ἡ θιέπακτος ſcribendum videtur ἡ ζ̄επάκτιος, i. e. ἡ ἑπταεπάκτιος. nam ζ̄ notat ἑπτά. Sic apud Heſychium: Ἐννεωρὸς, θέτης· lege θ̄ετης, i. e. ἐνναέτης. quia θ̄ ſignificat ἐννέα. & verbo uno interjecto, Ἐννηὶς, σώφρων, ἀληθὴς, ἀγαθὸς, πατρῷος. Librarii, ut compendium operæ faciant, π̄ρ ſcribunt pro πατὴρ, & pro πατρῷος, π̄ρῷος quod in hoc loco depravatum eſt ex πρᾷος. vide Heſ. in Ἐννὴς. Cæterum de notatione τῆς Ἑπταεπακτίου, ut & illud attingam, facillimum eſt multa comminiſci: proxime tamen, opinor, ad verum

 accedent,

accedent, qui Homerum putaverint in opusculo illo lusisse de hominibus quibusdam numero septem, qui ἐπ' ἀκτῆς *in litore* cibo vel somno curabant corpora, vel aliud quid jocosi & ridiculi faciebant. Homerus ipse in Certamine cum Hesiodo: Ανδράσι ληϊστῆρσιν ἐπ' ἀκτῆς δόρπον ἑλέσθαι. & Odyss. υ. Τὸν δ' ἄρ' ἐπ' ἀκτῆς εὗρε καθήμενον. Et Herodotus in vita Homeri: Καὶ οὕτως ἀναλαβόντες αὐτὸν ἀνήχθησαν, καὶ ἴσχουσιν ἐπ' ἀκτῆς· οἱ μὲν δὴ ἁλιεῖς πρὸς ἔργον ἐτράποντο, ὁ δὲ Ὅμηρος τὴν νύκτα ἐπὶ τοῦ αἰγιαλοῦ κατέμεινεν. & aliquanto inferius: Καὶ ἀναχθεὶς μετά τινων ἐγχωρείων ἀπηνέχθη εἰς τὴν Ἴον· καὶ ὡρμίσθη οὐ κατὰ πόλιν, ἀλλ' ἐπ' ἀκτῆς. Atque hanc vel illam rem verisimile est argumentum & occasionem poëmati dedisse. Venio ad ea, quæ *oratione prosa* Ion composuit. Nam in eo genere libros edidisse testis est Plutarchus De fortuna Romanorum: Ἴων μὲν οὖν ὁ ποιητὴς ἐν τοῖς δίχα μέτρου καὶ καταλογάδην αὐτῷ γεγραμμένοις φησὶν, ἀνομοιότατον πρᾶγμα τῇ σοφίᾳ τὴν τύχην οὖσαν ὁμοιοτάτων πραγμάτων γίνεσθαι δημιουργόν. & Suidas in Διθυρ. Ἔγραψε δὲ κωμῳδίαν καὶ ἐπιγράμματα καταλογάδην καὶ πρεσβευτικὸν λεγόμενον. Portus vertit barbare: *Et Epigrammata oratione soluta.* Libenter vero videre vellem nobilia illa epigrammata pedestri sermone facta. Vah! adeone exaruerat penitus benigna illa vena ingenii? & extincta erat prorsus ea mentis inflammatio, sine qua nemo fit bonus poeta? Quid? unáne & generosum Ariusium in cellis evanuerat, quo memorant Ionem bene libenter plerumque esse usum? enimvero verissimum esse comperit, quod olim dixerat Epicharmus;

Οὐκ ἔστι διθύραμβος, ὅκχ' ὕδωρ πίῃς.

Sed bene est, quod commoda mutatione propulsare possumus hoc dedecus à summo poeta. Sic enim Suidam emendo. ἔγραψε δὲ κ. καὶ ἐπιγράμματα, καὶ καταλογάδην ΠΡΕΣΒΕΥΤΙΚΟΝ λεγόμενον. Schol. Aristophanis: Ἔγραψε σκόλια, καὶ ἐλεγεῖα, καὶ καταλογάδην τὸν πρεσβευτικὸν λεγόμενον, ὃν νόθον ἀξιοῦσί τινες εἶναι, οὐχὶ αὐτοῦ. Idem Scholiastes: Φαίνεται δὲ αὐτοῦ καὶ Κτίσις, καὶ Κοσμολογικὸς, καὶ ΥΠΟΜΝΗΜΑΤΑ, καὶ ἄλλα τινά. Depravatum hunc locum sic corrige: φαίνεται δὲ αὐτοῦ καὶ ΧΙΟΥ ΚΤΙΣΙΣ. Etymologicon magnum: Λόγχας μερίδας Ἴωνες λέγουσιν. Ἴων ἐν Κίου κτίσει· ἐκ τῆς Τέω λόγχας λόγχας ποιεῖν. Certissime legendum est Ἴων

ἐν

ἐν Χίου Κτίσει *Ion in Originibus Chii.* Videlicet ipſe fuit Chius natione, & inſula Teos Chio propinqua eſt, non Cio. Athenæus libro x. Περὶ δὲ ταύτης τῆς Κράσεως Ιων ὁ ποιητὴς ἐν τῷ περὶ Χίου φησὶν, ὅτι εὑρὼν ὁ μάντις Παλαμήδης ἐμαντεύσατο πλοῦν ἔσεσθαι τοῖς Ελλησι πίνουσι τρεῖς πρὸς ἕνα κυάθους. Unum idemque eſt ſcriptum; ſed rideo eos, qui hæc perinde ediderunt, quaſi eſſent verſus Iambici, non oratio ſoluta: de mendo autem, quo contaminatus eſt locus, nihil ſuſpicati ſunt. Quorſum enim pertinet illud εὑρών? Quid *reperit*? quod pueri clamitant ſe in faba reperiſſe? Ego vero auſim aſſeverare ſic à doctiſſimo Grammaticorum fuiſſe ſcriptum: ὅτι ὁ οἰωνόμαντις Παλαμήδης &c. Pauſanias in Achaicis Ionis quædam citat, ex hoc Originum libro, ut quidem conjicio: non tamen uſquequaque ſervavit verba auctoris. Ion enim, ut hominem Chium facere par erat, in proſaicis ſcriptis Ionica dialecto eſt uſus. Conſtat hoc ex ſuperiore loco Etymologici, & Harpocrationis alio, & fragmento alîus operis, quod ΕΠΙΔΗΜΙΑΙ inſcribitur. Athenæus XIII. Ιων οὖν ὁ ποιητὴς ἐν ταῖς ἐπιγραφομέναις Επιδημίαις γράφει οὕτως· Σοφοκλεῖ τῷ ποιητῇ ἐν Χίῳ συνήντησα, ὅτε ἔπλει εἰς Λέσβον στρατηγὸς & quæ ſequuntur. Quanquam enim magnam partem perturbata ibi ſunt verba, & in communem ſermonem immutata: non obſcura tamen reſtant veſtigia Ioniſmi: ut κάρτα δοκέον, ἀφαιρέοντα, ἀσωτέρα, ἔπρηξε, ἐγκλήριος, ἐνωπήθη τῇ ἐπιρραπίσει. Iſ. Caſaubonus ad locum; Ενωπεῖδης, ait, *ſi ita ſcripſit autor, nove uſurpavit pro* δυσωπεῖδης. Nempe, quod mireris, exiſtimavit verba Athenæi eſſe, non Ionis. Atqui ἐνωπεῖσθαι vox nihili eſt: ἐνωπήθη vero Ionica, & à νωπεῖδης formata. Heſychius: Ενώπηται, τεταπείνωται. Antiquum obtinuit, cum depravatum illud protulit ex aliorum fide, nihil ipſe ſuſpicans vel ſollicitus. Lege vero integre νενώπηται, loco mutili iſtius. Idem alibi: Νενώνηται, τεταπείνωται, καταπέπληκται. Lege hic quoque νενώπηται. Patriarcha Photius in Lexico MS. Νενώπηται, καταπέπληκται καὶ κατεσίγηκεν. Rectiſſime quidem Photius, ut ex hoc Ionis loco perſpicuum eſt. Quid ego de Athenæi interprete dicam, qui Επιδημίας *Peregrinationes* interpretatur: perinde ac ſi Αποδημίαι inſcriberentur? Verum alibi quoque ἐπι-

δημιῶν

δημιῶν meminit Athenæus, ut l. III. τῆς δ' χηνῆς μνημονεύει Ιων ὁ Χῖος ἐν Ἐπιδημίαις. Intellige *De adventibus clarorum virorum in Chium*, ſive *De iis qui in Chio inſula commorati ſunt*. Similiter ac Polemo librum edidit, De Eratoſthenis adventu ad Athenas. Enarrator Comici ad Aves: Πολέμων ἐν τῷ δευτέρῳ περὶ τῆς Ἀθήνησιν Ἐρατοσθένους ἐπιδημίας. Ex Epidemiis petita videntur vel Ὑπομνήμασι, quæ laudat Plutarchus in vita Periclis; & Cimonis etiam non longe à principio: Ην δ' καὶ τὴν ἰδέαν ἐ μεμπτὸς, ὥς φησιν Ιων ὁ ποιητὴς, ἀλλὰ μέγας, ἐλῆ καὶ πολλῆ τρίχι κομῶν τὴν κεφαλήν. Quæ ſine dubio eſt oratio pedeſtris, & magis Plutarchi verba, ut ſuſpicor, quam Ionis. Magnus tamen Grotius ad Iambos Tragicos redigere conatus eſt:

> Τὴν γὰρ ἰδέαν ἐ μεμπτὸς, ἀλλ' ἦν μέγας,
> Οὐλῆ τε πολλῆ τε τρίχι τὴν κεφαλὴν κομῶν.

Hæccine autem oratio, tam leves numeri Tragicum quid ſpirant, & cothurno dignum? Haud vidi magis. Quid illud ibidem, bene multis interjectis? Ο δ' Ιων ἀπομνημονεύει καὶ τ' λόγον, ᾧ μάλιστα τοὺς Ἀθηναίους ἐκίνησε (Κίμων) παρακαλῶν μήτε τὴν Ἑλλάδα χωλήν, μήτε τ' πόλιν ἑτερόζυγα περιϊδεῖν γεγενημένην. Grotius perinde hæc accepit, tanquam ſi ex Tragœdiæ choro deſumpta fuiſſent:

> Μήτε τὴν Ἑλλάδα χωλήν,
> Μήτε τὴν πόλιν ἑτερόζυγα
> Περιϊδεῖν γεγενημένην.

Nos puſilli homunculi vix poſſumus carere venia; cum etiam maximi Heroes labuntur identidem & hallucinantur turpiſſime. Scripſit Ion & *Philoſophica*, ut ΚΟΣΜΟΛΟΓΙΚΟΝ· Schol. Ariſtoph. &, ſi Suidæ credimus, De meteoris, & *compoſitas* ſive ornatas orationes: οὗτος, ait, ἔγραψε περὶ Μετεώρων καὶ Συνθέτους λόγους. Quo nihil ineptius vel falſius dici potuit. Imo neque magis contumelioſe, ſiquis ἐπαριστέρως & perverſe interpretari velit de ſermonibus ad fraudem & fallaciam compoſitis, ſecundum illud Æſchyli in Prometheo. ---- Μηδέ μ' οἰκτίσας

> Ξυνθάλπε μύθοις ψευδέσι, νόσημα γὰρ
> Αἴσχιστον εἶναί φημι συνθέτους λόγους.

Error

Error autem ortus est ex perperam intellecto loco Scholiastæ Aristoph. ad Pacem. Poetæ scilicet Dithyrambici verborum amant tralationes ἐκ τῶν μετεώρων, ex astris, nubibus, aliisque quæ in sublimi fiunt; libenter etiam vocabulis sesquipedalibus & coagmentatis utuntur. Demetrius περὶ Ἑρμηνείας. Ληπτέον δὲ καὶ σύνθετα ὀνόματα οὐ τὰ διθυραμβικῶς συγκείμενα, οἷον Θεοπεράτους πλάνας, οὐδὲ Ἄστρων δορύπυρον στρατόν, ἀλλ' ἐοικότα τοῖς ὑπὸ τῆς ἀληθείας συγκειμένοις. Et Horatii illud: Seu per audaces *nova* dithyrambos Verba devolvit. Ipse Suidas alibi: Διθυραμβοδιδάσκαλοι περὶ τῶν μετεώρων καὶ τῶν νεφελῶν λέγουσι πολλά, καὶ συνθέτους δὲ λέξεις ἐποίουν καὶ ἔλεγον ἐνδιαεριαυερινηχέτους· οἷος ἦν Ἴων ὁ Χῖος ποιητής. Omnino vide Aristophanem in Pace,ejusq; enarratorem.Itaque jam manifesto compertum & deprehensum est Suidæ mendacium. ΤΡΙΑΓΜΟΝ. Locus est illustris apud Harpocrationem; quem ex usu fuerit integrum describere. Ἴων. Ἰσοκράτης ἐν τῷ περὶ τῆς Ἀντιδόσεως. Ἴωνος τοῦ τῆς Τραγῳδίας ποιητοῦ μνημονεύοι ἂν νῦν ὁ ῥήτωρ (atqui nec in ea orâtione nec in reliquis quæ nunc extant, est ulla mentio Ionis, quod sciam) ὃς ἦν Χῖος μὲν γένος, υἱὸς δὲ Ὀρθομένους, ἐπίκλησιν δὲ Ξούθου. ἔγραψε δὲ καὶ μέλη πολλὰ καὶ τραγῳδίας, καὶ φιλόσοφόν τι σύγγραμμα τὸν Τριασμὸν ἐπιγραφόμενον, ὅπερ Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς Ἐπιγένους. Ἐν ἐνίοις δὲ καὶ πληθυντικῶς ἐπιγράφεται Τριασμοί, καθὰ Δημήτριος ὁ Σκήψιος καὶ Ἀπολλωνίδης ὁ Νικαεὺς ἀναγράφουσι δὲ ἐν αὐτῷ τάδε. Ἀρχὴ δέ μοι τοῦ λόγου πάντα τρία, καὶ πλέον τῶνδε, πλέον ἐλάσσων τούτων τριῶν ἑνός, ἑκάστου ἀρετὴ τριάς, σύνεσις καὶ κράτος καὶ τύχη. Male ista percepit Interpres; qui ita vertit: *velut ex eo Dem. Sc. & Ap. N. ista comemorant*. Ego vero sic interpungendum esse censeo: καθὰ Δ. ὁ Σ. καὶ Α. ὁ Νικαεύς. Ἀναγράφουσι δὲ, nimirum aut Eratosthenes in *Descriptionibus temporum*, aut potius Callimachus in *Tabulis omnis generis librorum*. Nam ἀναγράφειν est in tabulas recensere & mittere, in catalogum referre. Ipse Harpocration alibi: Εὔλυτος. Δύο ἀναγράφουσιν Εὐλύτους ἐλεγείων ποιητάς, ὁμωνύμους ἀλλήλοις· καθάπερ Ἐρατοσθένης ἐν τῷ περὶ Χρονογραφιῶν. Athenæus XV. Καὶ τὸν λόγον τοῦτον ἀνέγραψε Καλλίμαχος ἐν τῇ τῶν Ῥητορικῶν ἀναγραφῇ, *in Catalogo librorum Rhetoricorum*. Hunc autem morem in Tabulis istis tenebat Callimachus, ut cujusque libri prima verba describeret; sicut hic fit apud Harpocrationem.

nem. Unum tantummodo exemplum afferam, quia pridem hæc ab eruditis sunt occupata. Athen. lib. VI. Τοῦ Χαιρεφῶντος καὶ σύγγραμμα ἀναγράφει Καλλίμαχος ἐν τῷ τῶν παντοδαπῶν συγγραμμάτων πίνακι, γράφων οὕτως· Δεῖπνα ὅσοι ἔγραψαν. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι. εἶθ' ἑξῆς τὴν ἀρχὴν ὑπέθηκεν· Ἐπειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας. Στίχων τοε'. Καὶ ὁ Κυρηβίων δ' ὅτι παράσιτος, προείρηται. Ita locus iste corrigendus est. Chærephon parasitus ad ὁμότεχνον suum Cyrebionem epistolam misit, in qua describit cœnam quondam sine dubio opipare apparatam. Χαιρεφῶν Κυρηβίωνι· Ἐπειδή μοι πολλάκις ἐπέστειλας &c. Quod si vulgatam lectionem servare velis; Χαιρεφῶν, Κυρηβίων· jam non Chærephontis verba forent, quæ Athenæi sententia est; sed Cyrebionis. Illud autem Exordium Τριασμοῦ nondum à viris doctis emendatum esse demiror; qui, etsi dissimulant & mussant, juxta id intelligunt, ac si in Ovidii Getica incidissent. Me autore sic lege: Ἀρχὴ δέ μοι τοῦ λόγου Πάντα τρία, καὶ οὔτε πλέον οὔτε ἔλασσον τούτων τριῶν Ἑνὸς ἑκάστου ἀρετή, τριάς· σύνεσις, κράτος, καὶ τύχη. Ubi singula quidem verba sunt communia: qui tamen ex ipso Charactere & forma dicendi non sentit Jonismum, nihil sentit. De *Epigene* vero, quo me vertam nescio, ita res & hinc & inde magnam habet difficultatem. Nam ecce tibi Suidas; qui non Epigenem, sed Orpheum autorem faciat τριαγμῶν. Ὀρφεύς, inquit, ἔγραψε τριασμούς, λέγεται δὲ εἶναι Ἴωνος τοῦ τραγικοῦ. Cumque Epigenem video enarrationem Orphei fecisse, Clementi memoratam Στρωμ. I. Ἐπιγένης ἐν τοῖς περὶ τῆς εἰς Ὀρφέα ποιήσεως Κέρκωπος εἶναι λέγει τοῦ Πυθαγορείου τὴν εἰς ᾍδου Κατάβασιν καὶ τὸν Ἱερὸν λόγον. (Proclus tamen in Timæum lib. 5. ipsum Pythagoram hujus autorem laudat. Ἃ γὰρ, ait, Ὀρφεὺς δι' ἀπορρήτων λόγων μυστικῶς παραδέδωκε, ταῦτα Πυθαγόρας ἐξέμαθεν, ὀργιασθεὶς ἐν Λειβήθροις τοῖς Θρακίοις Ἀγλαοφάμου τελεστὰ μεταδιδόντος, ἣν περὶ θεῶν Ὀρφεὺς σοφίαν παρὰ Καλλιόπας τᾶς ματέρος ἐπινύσθη· Ταῦτα γάρ φησιν ὁ Πυθαγόρας ἐν τῷ Ἱερῷ λόγῳ. Unde constat Ἱερὸν, ut alia scripta Pythagorica, dialecto Dorica fuisse compositum) & V. Ἐπιγένης ἐν τῷ περὶ τῆς Ὀρφέως ποιήσεως τὰ ἰδιάζοντα παρ' Ὀρφεῖ ἐκτιθέμενός φησι, Κερκίσι καμπυλόγοισι, τοῖς ἀρότροις μηνύεσθαι &c. Cum hæc inquam, lego, propemodum adducor in eam opinionem, ut Harpocration hoc exemplo scripserit: ὅπερ Καλλί-

Καλλίμαχος ἀντιλέγεσθαί φησιν, ὡς καὶ Ἐπιγένης. E diverſo ubi illud venit in mentem, Orphei ipſius & Pythagoræ quoque mentionem factam eſſe in illis Τριαγμοῖς, continuo ſententiam eam abjicio, & manifeſti erroris Suidam arguo. Clemens Στρ. I. Ἴων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς τριαγμοῖς καὶ Πυθαγόραν εἰς Ὀρφέα ἀνενεγκεῖν τινα ἱστορεῖ. & Diogenes Laert. Ἴων δὲ ὁ Χῖος ἐν τοῖς Τριαγμοῖς φησιν αὐτὸν (τὸν Πυθαγόραν) ἔνια ποιήσαντα ἀνενεγκεῖν εἰς Ὀρφέα. Itaque conſtat Suidam alterutrius verba perperam cepiſſe: & præſtabilius eſt receptam Harpocrationis lectionem ſartam & tectam tueri. Nempe ut ſuſpicor libri Epigenis cum Ionis ſcriptis conjuncti ferebantur: Is enim commentarium fecerat in Ionis Tragœdias; quod ſcias ex Athenæo lib. XI. cap. V. ut nihil miri ſit, ſi librariorum qui omnia perturbant & miſcent, alii tanquam Ionis Τριαγμοὺς inſcripſerint, alii ut Epigenis.

Pag. 174. Καὶ μετὰ Μίνωα Αὐλέας τραγικοὺς χοροὺς δραμάτων συνεγράψατο Permirum fortaſſe videatur, Milli doctiſſime, tenebrionem illum Auleam pro Aeſchylo à Joanne dici. Quid autem admirationis habet, cum in memoria quis teneat tot alias hallucinationes hominis? Etiam p. 74 citatur Αὐλέας ὁ σοφώτατος de Endymione, quem in monte Cariæ Luna conſopivit, ut eum dormientem oſcularetur. Suſpicor & hic quoque ſignificari Aeſchylum, qui in fabula *Caribus* ſive *Europa* non potuit non eam hiſtoriam attingere. Illud autem quam longe abeſt à vero, quod Aeſchylum narrat primum inſtituiſſe choros tragicos? E diverſo partes chori, antea quam Aeſchylus tragœdias faceret, erant altero tanto longiores, quam poſt. Sed ea res niſi pluribus verbis explicari non poteſt: tota fere ſcenæ ratio & hiſtoria eſt illuſtranda: complures autorum loci qua corrigendi, qua novo modo interpretandi: multi errores amovendi, jam ipſa vetuſtate cani & venerabiles. Nemo enim unus ex cohorte Eruditorum, qui in eo argumento tantopere laborarunt, ſcire adhuc potuit, quid Theſpis, quid Aeſchylus & Sophocles inventis addiderunt. Itaque tam odioſa diſceptatione patienter carere poſſis in præſentia: imo vereor ut citra faſtidium epiſtolam perlegas etiam abſque iſta concertatione

tione nimium loquacem. Me quidem & moræ pertæsum est & ineptiarum.

P. 214. Στησίχορος καὶ Βακχυλίδης, οἳ ἦσαν ὀρχήσεως εὑρεταὶ καὶ ποιηταί. Quid narras? nimirum nostra nos opinio fefellit, qui credidimus te Antiochiæ esse natum. Siquidem autor est Lucianus Antiochenses de saltatoribus optime omnium judicare potuisse: te autem cum aliarum omnium, tum hujus artis imperitissimum videmus. Rogo te, homo hominum ignavissime, nunquamne Sacras Scripturas lectitasti? nonne ibi frequens Saltationis mentio diu diuque, antequam Stesichorus nasceretur? quid? ne Homerum quidem per transennam aspexisti? jam ergo eum audias licet:

Ορχηστὺς, μολπή τε, τὰ γάρ τ' ἀναθήματα δαιτός.
Αλλῳ μὲν γὰρ ἔδωκε θεὸς πολεμήϊα ἔργα,
Αλλῳ δ' ὀρχηστὺν, ἑτέρῳ κίθαριν καὶ ἀοιδήν.

Scio tamen, quid in fraudem te impulit; nempe nomen Stesichori, tanquam si primus ἐστήσατο χορούς· & poemata quædam Bacchylidis, quæ Ὑπορχήματα inscripta sunt, & à Stobæo citantur, & Athenæo lib. XIV. Η δ' ὑπορχηματική ἐστιν, ἐν ᾗ ᾄδων ὁ χορὸς ὀρχεῖται· φησὶ γοῦν ὁ Βακχυλίδης· Οὐχ ἕδρας ἔργον οὐδ' ἀμβολᾶς. Locus aliquanto integrior est apud Dionysium Halicarnassensem. Οὐχ ἕδρας ἔργον, οὐδ' ἀμβολᾶς, ἀλλὰ χρυσαίγιδος. Ιτωνίας χρὴ παρ' εὐδαίδαλον ναὸν ἐλθόντας ἁβρόν τι δεῖξαι. Omnes Cretici præter unum pedem qui in Pæonem solutus est; adeo ut, cum hunc locum lego, coram oculis videre videor ὑπορχουμένους & subsultantes. Nec tamen princeps & inventor hyporchematum Bacchylides; sed, ut quibusdam videtur, Pindarus; ut alii volunt, Xenodamus. Vide Clementem, Athenæum, & Plutarchum περὶ Μουσικῆς.

P. 133. Γλαῦκος, ἰσχυρὸς, φρόνιμος, εὐσεβής. Atqui, O Malela, tantum abest, ut *sapiens* fuerit iste Glaucus, ut ejus nomen in proverbii consuetudinem venerit, de homine qualis tu es, qui nescit quid sit in rem suam; qui permutat

Χρύσεα χαλκείων, ἑκατόμβοι' ἐννεαβοίων.

Sed

Sed est potius ut librarii hoc esse facinus existimem, (præsertim si non idem istud ἰσχυρὸς iterasses) & orationem esse continuandam ad hoc exemplum: Αἰνείας εὐπώγων, γλαυκὸς (cæsius) φρόνιμος, εὐσεβής. Agnosco *pium* Æneam; & ita plane Isaacius Porphyrogenitus.

Illud p. 329. Καὶ κατηνέχθη ὁ Σίμων ἐπὶ τὴν πλατεῖαν καὶ ἐψόφησε, satis quidem congruenter ad hellenismum vertit interpres, sed non apposite ad sententiam. Quid si interpretemur τὸ ἐψόφησε, ut, quod in N. T. de Juda Iscariota dictum est, ἐλάκησε μέσος, *crepuit medius*? Hesychius: Ἔλακεν, ἐψόφησεν· & Λακεῖν, ψοφῆσαι· Pagina autem 16. sane dormitavit interpres, ut in opere longo & ingrato facile queat somnus obrepere. Ἀχαΐα, Πελλωνὴ, ἡ καλουμένη Πελοπόννησος· *Achaa, Pelena, qua & Peloponnesus dicta est*. Obsecro, quis istud vel fando audivit? Scribe Ἀχαΐα, Πελλήνη. & verte, *Achaa, Pellene, & qua Peloponnesus vocatur*. Πελλώνη est Achææ urbs. Vide Geographos. Apollonius Argon. I.

Ἀστέριος δ᾽ καὶ Ἀμφίων Ὑπερασίου υἷες,
Πελλήνης ἀφίκανον Ἀχαιΐδος.

Vereor ne putidum sit adnotare, Βούττιος, Βόττιος & Βώττιος vitiose dici apud Malelam pro Βρούττιος sive Βρέττιος. Hoc quidem exploratum est, cum eandem plane narrationem ex Brutio afferant Georgius & Hieronymus. Ita p. 200. Θάλης καὶ Κάστωρ καὶ Πολύβιος depravate pro Θάλλος. Similiter enim Castorem, Thallum & Polybium de rebus Assyriacis una citat Syncellus. Et adhuc p. 221. Callimachus ἐν Ἐπισίοις, pro Αἰτίοις. Neque enim Αἰτίαι inscribuntur, nequis erret, sed Αἴτια ut in Epigrammate lib. 1. Anthol. cap. LXVII.

Καλλίμαχος τὸ κάθαρμα, τὸ παίγνιον, ὁ ξύλινος νοῦς,
Αἴτιος ὁ γράψας Αἴτια Καλλιμάχου.

Appello ad elegantiorum hominum judicia, annon melior aliquanto sit lectio ex conjectura nostra:

Αἴτιος, ὁ γράψας Αἴτια, Καλλίμαχος.

Cæterum homo Malelæ germanissimus Fulgentius Planciades, *Jentaculum*, inquit, *gustatio dicitur. Callimachus Intesia: Jentaculum proferre Jovi.* Diceres hunc à Joanne Ἔπεα illa mutua petiisse. Illud vero incredibile videatur, Cyrenæum illum Latine loqui & quidem versu: nam sic lego. *Jentaclum proferre Jovi* ——— Sed minuit admirationem, quod Fulgentius & Mnaseæ Εὐρωπιακὰ & Demosthenis Philosophica viderit Latino sermone conscripta. Sicut Ovidianæ Ibidis vetus Enarrator puditissimos versus eosque Latinos Eupolidi & (jocularem hominis confidentiam!) Democrito affingit.

Illud præterea pag. 52. Καθὼς Δήμαρχος ὁ σοφώτατος συνεγράψατο περὶ τοῦ αὐτοῦ Διονύσου, corrupte exhibetur loco Δείναρχος. Nam Georgius eandem historiam memorans, Δείναρχος, ait, ὁ ποιητὴς, οὐχ ὁ ῥήτωρ. & Hieronymus: *Dinarchus poeta, non Rhetor.* De quo in diversas sententias ierunt viri docti. Verba Demetrii Magnetis in opere Περὶ τῶν Ὁμωνύμων apud Dionysium Halic. Δεινάρχοις δὲ ἐνετύχομεν τέτταρσιν, ὧν ἐστιν ὁ μὲν ἐκ τῶν ῥητόρων τῶν Ἀττικῶν· ὁ δὲ τὰς περὶ Κρήτην συναγήοχε μυθολογίας· ὁ δὲ πρεσβύτερος μὲν ἀμφοῖν τούτοιν, Δήλιος δὲ τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα· τέταρτος δὲ ὁ περὶ Ὁμήρου λόγον συντεθεικώς. Et Gerardus quidem Vossius in præclaro opere de Historicis, *Dinarchus*, ait, *Delius Cretenses fabulas collegit, ut cognoscimus ex Dionysio Hal. Videtur idem signari ab Eusebio, ubi de Bacchi gestis loquens, ait,* Ὡς φησι Δείναρχος ὁ ποιητὴς οὐχ ὁ ῥήτωρ. Condonamus quidem ei ἁμάρτημα μνημονικόν· neque enim Delius fuit Cretensium Fabularum collector, sed secundus iste nescio quis; quem vix est ut existimem eas versibus edidisse, saltem hoc non exploratum est. Scaliger in Græca Eusebii p. 31. *Viderint*, ait, *eruditi, an tertius Dinarchorum* Δήλιος τὸ γένος, πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ πρᾶγμα, *sit iste poeta, quem innuit Eusebius. Nam sane mihi ignotus est.* Hactenus quidem accedo, ut aut iste sit poeta, de quo Eusebius, aut nullus ex quatuor. Sed amabo, quid sibi vult illud πρᾶγμα? nam, quantum ego video, nulla ei subest sententia neque scientia. Latine sic vertas: *Dinarchus genere Delius, qui aliquid dixit, & aliquid fecit:* sive, *qui aliquid versu dixit, aliquid*

re

re ipsa. Profecto non multum in Demetrio perdidimus, si omnia sic dixit. Sed opinor neminem inficias iturum, quin mutatione commoda & illi suus honos, & orationi sua sententia restitui possit, si legamus: πεπραγματευμένος τοῦτο μὲν ἔπος, τοῦτο δὲ γράμμα, id est, *qui quadam Heroico carmine conscripsit, alia oratione prosa*: vel, (quia τὸ γράμμα quodvis scripti genus nonnunquam significat,) τοῦτο δὲ δρᾶμα. *qui & poemata Heroica & dramata edidit.*

Domninus iste χρονογράφος non aliunde quam à Malela cognosci potest, à quo sæpissime ad partes vocatur. Antiochensem fuisse certissimis signis deprehendes, ubi per otium licebit locos istos consulere: probabiliter etiam dixeris, deduxisse eum historiam ab exordio mundi usque ad Justiniani tempora. Itaque inclinat animus, ut hunc fuisse Domninum illum existimem, qui ea tempestate fuit Ecclesiæ Antiochensis Episcopus. Nam sane sicut hic à Joanne p. 265. Domnus vocatur: ita istum Patriarcham hi Domnum, illi Domninum appellant. Accedit huc, quod plerique omnes, qui aggressi sunt tempora describere, fuerunt Episcopi; Victor, Prosper, Theophilus, Eusebius, & Georgius Episcopus designatus.

Equidem nescio, utra res majorem admirationem attulerit, tot nomina hominum propria à Joanne corrupta esse, an ea menda à doctissimo interprete dissimulata fuisse & silentio prætermissa: verbi gratia p. 101 & 171 Τυνδάριος pro Τυνδάρεως. Ανδρόγηος 107 pro Ανδρόγεως. Πλησιώνης 121 pro Πληϊόνης; atque ea quidem non mater erat Atlantis, verum uxor. Ιωβάτης 103 pro Ιοβάτης. Μηδίαν τὴν τοῦ Αετοῦ 97 pro Μηδείαν τὴν τοῦ Αἰήτου. Πέλωψ & Πέλωπος 99 & 104 pro Πέλοψ & Πέλοπος. Αμφίωνα 55 pro Αμφίονα. Αἰνειάδες pro Αἰνειάδαι. Ιωκάστη 59 pro Ιοκάστη. Ετεωκλέους 63 pro Ετεοκλέους. Αμφίαρος 63 pro Αμφιάραος. Δευκαλίων ὁ υἱὸς Ελληνος τοῦ Πίκου, 84 pro Ελληνος. Nec tamen Deucalionis pater erat Hellen, sed filius. Αντιφάντην. 145 pro Αντιφάτην. Τηλέφου Regis Latinorum 205 pro Τηλεμάχου, quorum hic Ulyssis & Penelopes filius, ille Herculis & Auges. Duorum verborum similitudine tota historiæ ratio est perturbata. Sed propemodum omni fide majora sunt errata p. 135. ubi Græcorum

Græcorum duces recenſet, qui contra Trojanos arma ceperunt. Nam ut de numero navium, etſi ea ratio longe vitioſiſſima eſt, nihil dicam; ecce tibi Μενέλαος καὶ Λήϊστος, pro Πηνέλεως καὶ Λήϊτος. Homerus:

> Βοιωτῶν μὲν Πηνέλεως, καὶ Λήϊτος ἦρχον,
> Αρκεσίλαός τε, Προθοήνωρ τε Κλονίας τε.

Μέγης ἐκ Δολίχης τῆς Ελλάδος ex *Doliche Helladica* pro ἐκ Δουλιχίου ἐξεναντίας τῆς Ηλιδος.

> Οἱ δ' ἐκ Δουλιχίοιο, Εχινάων θ' ἱεράων
> Νήσων, αἳ ναίουσι πέρην ἁλὸς Ηλιδος ἄντα,
> Τῶν αὖθ' ἡγεμόνευε Μέγης ἀτάλαντος Αρηϊ

Αγήνωρ καὶ Τληπόλεμος. Euge vero, Malela, qui de oppidi nomine Heroem confinxiſti. Siquidem in Homero legimus Αγαπήνωρ ἐκ Τεγέης.

> Οἳ τ' ἔχον Αρκαδίην καὶ Κυλλήνης ὄρος αἰπυ,
> Καὶ Τεγέην εἶχον καὶ Μαντινέην ἐρατεινήν,
> Τῶν ἦρχ' Αγκαίοιο παῖς κρείων Αγαπήνωρ.

Ex Tegea eum profectum eſſe Epitaphium ſatis indicat:

> Αρχὸς ὅδ' ἐκ Τεγέης Αγαπήνωρ Αγκαίου υἱὸς
> Κεῖθ' ὑπ' ἐμοῦ, Ταφίων πλωτοφόρων βασιλεύς.

Πρόθοος καὶ Μαγνίτωρ. Enimvero apud Malelam facilius Heroes naſcuntur, quam fungi poſt pluviam. O fortunatam Antiochiam tanto alumno! Ineptus adeò Homerus, qui pro iſto Magnitore gregarios quoſdam milites viliſſima capita è Magneſia duxit:

> Μαγνήτων δ' ἦρχε Πρόθοος Τενθρηδόνος υἱός.

Εὔμηλος σὺν νηυσὶν ια pro Εὔμηλος.

> Τῶν ἦρχ' Αδμήτοιο φίλος παῖς ἕνδεκα νηῶν Ευμηλος

Νηρεὺς ἐκ Μυκήνης, pro Νιρεὺς ἐκ Σύμης.

> Νιρεὺς δ' αὖ Σύμηθεν ἄγε τρεῖς νῆας ἐΐσας

Χαλίας ἐκ Τρίκκης σὺν νηυσὶν μ̄. Ecce tibi jam tertius Heros Chalias, qui à corrupto vocabulo Οἰχαλίας prodiit, non aliter ac vermes in putreſcenti cadavere naſcuntur.

Οἱ

Οἳ δ' εἶχον Τρίκκην καὶ Ἰθώμην κλωμακόεσσαν,
Οἵ τ' ἔχον Οἰχαλίην πόλιν Εὐρύτου Οἰχαλιῆος,

eos ducebant Podalirius & Machaon. Λεοντεὺς καὶ Πολυπήτης, ſcribe Πολυποίτης. Αμφιγένειας ἐξ Ἰλίου σὺν νηυσὶ μ ν. Profecto ſi Troicis temporibus Malelas vixiſſet, non decem annos totos Græci conſumpſiſſent in unius urbis obſidione: tot iis terræ filios miſiſſet auxilio. Αμφιγενείας & Πτελέου oppidorum meminit Homerus:

Οἵ τε Πύλον τ' ἐνέμοντο καὶ Αρήνην ἐρατεινὴν,
Καὶ Κυπαρισσήεντα καὶ Αμφιγένειαν ἔναιον,
Καὶ Πτέλεον καὶ Ελος καὶ Δώριον.

Αχιλλεὺς ἐκ τοῦ Αργους τῆς Ελλάδος, *ex Argis Helladis.* Et Argos & Hellas Theſſaliæ ſunt urbes, ut pueri ſciunt: ſed hic locus fatalis eſt ad Malelæ hallucinationes.

Νῦν δ' αὖτοὺς (leg. αὖ τοὺς) ὅσσοι τὸ Πελασγικὸν Αργος ἔναιον,
Οἵ τ' εἶχον Φθίην ἠδ' Ελλάδα καλλιγύναικα,
Τῶν αὖ πεντήκοντα νεῶν ἦν ἀρχὸς Αχιλλεύς.

Φιλοκλήτης ἐκ Μοθόνης, vitioſe pro Μηθώνης. & Σώρθης, Φίλιππος, Αντιφος σὺν νηυσὶν ον. Quis autem porro mirabitur è cerebello Jovis Minervam eſſe natam; cum Antiochenſis hic ex inſulſo ſuo capite progeneret abſque ope Vulcani

Ductores Danaûm delectos, prima virorum?

Sorthem heroem nominat pro inſula *Carpatho*, ut & Philippum pro Phidippo.

Οἱ δ' ἄρα Νίσυρόν τ' εἶχον Κράπαθόν τε Κάσον τε
Τῶν δ' αὖ Φείδιππός τε καὶ Αντιφος ἡγησάσθην.

Notum eſt jam à multis ſæculis morem invaluiſſe apud Græcos, ut eodem ſono efferrentur αι & ε, οι & υ. Tam captioſa pronunciatio mendis infinitis libros opplevit: ut Mal. p. 47 & 49. τῷ υἱῷ τῆς Αἰχίονος τῷ Πένθει, pro Εχίονος. & è diverſo 49 & 55. ὄρος Κιθερώνιον pro Κιθαιρώνειον & 106. Αντέωνι pro Αντιαίῳ. & alia non pauca extant ex eo genere. ſic 212 & 171. Τοῦ Υακος υἱοῦ τοῦ Ναυπλίου, pro Οιακος. & Σχυνέως 169. pro Σχοινέως. In codicibus manu notatis promiſcuus fere eſt vocalium horum uſus. Hoc diligenter

ter animadverſo, deploratiſſimos locos emendabit nullo negotio, qui ingenium & judicium in numerato habuerit. Plutarchus de Iſide & Oſiride: Εμπεδοκλῆς ᾿δὲ τὴν μὲν ἀγαθουργὸν ἀρχὴν φιλότητα καὶ φιλίαν, πολλάκις δὲ ἁρμονίαν καλεῖσθαι μέροπι· τὴν δὲ χείρονα, νεῖκος ἐλόμενον καὶ δῆριν αἱματόεσσαν. Fruſtra hîc Plutarchus per annos ducentos criticorum auxilium imploravit. Tu verte αι in ε, & lege Αρμονίαν καλεῖ θεμερῶπιν. Poſſum excitare ipſum Empedoclem teſtem hujus correctionis, apud Plutarchum περὶ Εὐθυμίας.

Ενθ' ἦσαν Χθονίη τε, καὶ Ηλιόπη ταναῶπις,
Δῆρις θ' αἱματόεσσα, καὶ Αρμονίη ἱμερῶπις,
Καλλιςώ τ', Αἰσχύη τε, Θόωσά τε Δειναίη τε,
Νημερτής τ' ἐρόεσσα, μελάγκαρπός τ' Ασάφεια.

Ubi libenter legerim Δὠαίη τε, ut contraria inter ſe comparentur. Scio nunc quid in animo tute tecum volutes: ſed illum tibi confirmare poſſum ſyllabam primam verbi ἱμερῶπις eſſe productam atque longam. Primus id repoſuit Henricus Stephanus ex conjectura quantum ego ex re ipſa conjecturam facio. Veteres editiones repræſentant καὶ ἁρμονίη γε μερῶπις. Itaque hic quoque legendum eſt ἁρμονίη θεμερῶπις. Heſych. Θεμερῶπις, ἐρασμία, αἰσχύνη. Lege ἐρασμία ἁρμονίη, autoritate Empedoclis: niſi ſi mavis ἐρασμία αἰσχύνη ex Æſchyli Prometheo: Εκ δ' ἔπληξέ μου τὴν θεμερῶπιν αἰδῶ. Αἰδὼς eſt αἰσχύνη. Perperam huic lectioni Scholiaſtes, & Etymologici autor θερμερῶπιν vocem nihili anteponunt, tanquam θερμαίνουσαν τὴν ὦπα. Atqui eo pacto θερμῶπις eſſet dicendum: neque enim vel fando auditum eſt θέρμερος. Pollux tamen lib. 6. c. 40. Τὸ δὲ θερμερωύεσθαι καὶ κιχλιδᾶν κωμικά. MS[i] χλιδᾶν vel κυχλοιδιᾶν. lege θεμερωύεσθαι καὶ χλιδᾶν, vel χλοιδᾶν. vel κυλοιδιᾶν. Heſychius: Θέμερον, σεμνόν, ἀφ' οὗ καὶ τὸ σεμνυνέσθαι, θεμερωύεσθαι. Θεμέρη, βεβαία, σεμνή, εὐςαθής. Θεμερόφρονας, συνετούς, σώφρονας. Sed ut planiſſime conſtet; opus eſt ut ſtrophen & antiſtrophen inter ſe conferamus: in quibus hi verſus reſpondent ex adverſo.

Εκ δ' ἔπληξέ μου τὰν θεμερῶπιν αἰδῶ.
Νεοχμοῖς δὲ νόμοις Ζεὺς ἀθέσμως κρατιωει.

Ubi

Ubi pro ἀθέσμως ex necessitate metri conjeci legendum esse ἀθετῶς. Quam conjecturam firmavit Hesychius. Ἀθετῶς, ἀθέσμως, ἢ συγκατατεθειμένως. Αἰσχύλος Προμηθεῖ δεσμώτῃ. lege, ἢ συγκ. *sine consensu & approbatione reliquorum deorum.* Respexit ad hunc locum: neque enim alibi in ea fabula occurrit. Plane jam imperitus sit oportet, aut ab invidentia laboret, qui de θεμιρῶπιν contra veniat. Experiamur, quid in alteram partem possit hæc observatio. Hesychius: Εὐαστος, * ὥστε μήνιας, ἀχαιὸς ἀλφεσιβοιαι ἀντὶ τοῦ ὑαστὰς γὰρ βάκχας ὑάδας ἔλεγον. Prodigiosa plane oratio. Nunc vicissim ε muta in αι, & lege. Εὐαστος ὥστε Μαινάς· Ἀχαιὸς Ἀλφεσιβοίᾳ. ἀντὶ τοῦ Ὑάς. τὰς γὰρ Βάκχας Ὑάδας ἔλεγον. Agnoscis, opinor, principium senarii ex Achæi fabula Alphesibœa. Similiter οι passim loco υ Hesych. Κοίνημα, γέννημα. pro Κύνημα. & vice versa Στυχεῦσι, διατυποῦσι. pro Στοιχειοῦσι. Idem: Στοιχείωσις, διατύπωσις, ἢ πρώτη μάθησις. Itaque Suidas in Lexico diphthongos αι & οι alieno loco proxime ante ε & υ collocavit. Extat in Bibliotheca publica Oxonii liber antiqua manu notatus, continens mille regulas de recta scribendi ratione: quarum XL docent quando αι scribere oporteat, & quando ε: totidemque ubi οι, & ubi υ. Eum codicem, cum ante inter ἀδεσπότους ferretur, deprehendi ex procemio versibus senariis scripto literis præ vetustate pene effugientibus obtutum oculorum, Theognoti esse Grammatici, quem laudat aliquoties Etymologici scriptor. Et quidem omnia ibi reperi, quæ iste Theognoto accepta retulit. De ætate hominis rescisces ex præfatione, cujus initium est,

Τῷ δεσπότῃ μου, καὶ σοφῷ στεφηφόρῳ
Λέοντι, τῷ κρατοῦντι πάντων ἐν λόγοις,
Θεόγνωτος εὔγνωτός τις ὡς ὢν οἰκέτης.

Constitueram hic Epistolæ finem imponere: sed intervenit amicus meus, aurium convitio rationem efflagitans, cur Joannes *Malelas* mihi dicatur, qui à Vossiorum utroque, Usserio, aliisque omnibus qui in hunc usque diem ejus mentionem fecerunt, *Malela* nominatur. Ego vero, inquam, ne in virorum quidem maximorum verba jura-

verim : ſed in aliam ſententiam, ubi commodum eſt, quanquam invitus , meo jure diſcedo. Roget igitur quiſpiam, cur *Malela* potius ſit vocitandus ? hoc ſcilicet ab iis reſponſum feret; Apud Conſtantinum ſic appellari, Ἰωάννου τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα, & apud Damaſcenum, Ἰωάννου τοῦ καὶ Μαλάλα· nuſquam alibi commemorari, præterquam apud Tzetzem Ἰωάννης τις Μελέλης. Atqui, ſi ita res ſe habet, vulgo & paſſim reperias τοῦ Σουίδα, τοῦ Θωμᾶ τοῦ Ἀριστέα, τοῦ Φιλητᾶ, τοῦ Τριόπα, τοῦ Σκόπα, τοῦ Κραλεύα· nec tamen propterea vel *Suida* grammaticus dicitur, vel *Thoma* Apoſtolus, vel *Ariſtea de* LXXII *interpretibus*. Ratio videlicet linguæ græcæ vix aut nullo modo patiatur , ut in A literam virilia nomina caſu recto terminentur. Atque ea cauſa eſt, cur peregrina virorum nomina, quæ in A exeunt, à Græcis inflectantur in Ας, Γάλβας, Σύλλας, Νουμᾶς, Σενέκας, Αγρίππας. Quod ſi adeo jam exploratum eſt, nominativum Græcum eſſe Μαλέλας· nolim ego Latine vertens poſtremam literam abjicere præter morem & conſuetudinem eorum temporum , quibus maxime viguit honos & gratia Latini Sermonis. Vetuſtiores quidem, ut autor eſt Quintilianus l. I. c. V. *Non in A. & S. literas exire temere maſculina Græca nomina recto caſu patiebantur. Ideoque & apud Cælium legimus,* Pelia Cincinnatus ; *& apud Meſſallam,* Benefecit Euthia ; *& apud Ciceronem,* Hermagora : *ne miremur , quod ab antiquorum pleriſque* Ænea *&* Anchiſa *ſit dictus*. Priſcianus lib. V. *Apud Græcos in* Ας *deſinentia, apud nos in* A *terminantur : ut* Μαρσύας, Σωσίας, Βυῤῥίας, Χαιρέας, Τουρίας, Βαγράδας ; *Marſya, Soſia, Byrrhia, Charea, Turia, Bagrada.* Libro autem VI. pag. 681 & 701. *plerumque* ait & *frequenter* hoc fieri ſolere. Et his fortaſſis auctoribus tueri ſe poſſe arbitrentur, qui è contraria parte dicunt. Mihi vero longe videtur ſecus : ſed oportet haud jejune de hac cauſa, & tanquam in tranſitu, ſed plene copioſeque diſputare. Principio nulla controverſia eſt, quin indigena Latinorum ſermo nullum habuerit nominativum in *As* cum Genitivo ἰσοσυλλάβῳ. Quapropter antiquitus, ſive Græcus quiſpiam in Latina civitate viveret, ſive Græca ſcripta in Latinum converterentur, ejuſcemodi nomina per A plerumque ſcribere

bere & pronunciare placuit. Atque hoc quidem ex ingenio & consuetudine linguæ vernaculæ ab iis est factitatum. Comici igitur in Græcis interpretandis eam rationem tenuerunt; *Chærea*, *Sosia*, *Byrrhia*, *Phania*, *Clinia*, *Demea*, *Phædria*, proferentes. Nimirum auribus vulgi ista dabantur. Nec tamen deerant etiam antiqua illa memoria, (pace Quintiliani dixerim) qui ad Græcorum exemplum instituerent loqui: quantum ex eorum reliquiis conjectura consequi possum. Apud Gellium lib. 3. c. 7. verba sunt Catonis Censoris, qui, ea tempestate in Rep. floruit, qua Plautus in scena: *Leonidas Lacedæmonius laudatur*: Plauto tamen in Asinaria servus dicitur *Leonida*. Claudius quadrigarius apud Gellium l. 3. c. 8. *Ad nos venit Nicias familiaris tuus.* Lucilius apud Donatum:

Ante fores autem & triclini limina quidam
Perditu' Tiresia tussi grandævu' gemebat.

Ubi legendum est *Tiresias*: nisi si syllabam natura brevem propter cæsuram produci existimas. Priscianus lib. VI. *Hic Calchas Calchantis, quamvis hic Calchas hujus Calchæ, antiquissimi declinabant.* Sed in his locis fortasse fides Exemplarium suspecta esse possit: in illo Plinii lib. XXXV. cap. X. nullus datur suspicioni locus. *Decet non sileri & Ardeatis templi pictorem, præsertim civitate donatum ibi & carmine, quod est in ipsa pictura his versibus:*

Dignis digna loca picturis condecoravit
Reginæ Junoni' Supremi conjugi' templum
Marcus Ludius Elotas Ætolia oriundus,
Quem nunc & post semper ob artem hanc Ardea laudat.

Ea sunt scripta antiquis literis Latinis. Elotas est Εἰλώτας, εἱλώτης. Gruterus Epigramma hoc profert, tanquam à Boissardo visum in hortis Julii III. Pontif. Romani.

DIGNE DOCTILOQUEIS PICTUREIS & quæ sequuntur. Sine dubio falsarius aliquis in lapide inscribendum curaverat, à Plinio id mutuatus. Profecto male operam lusit in versu primo corrigendo. Editio Veneta anni MCCCCLXXXIII. habet *Dignis digna loco*. Lego igitur:

Dignis

Dignis dignu' loco picturis condecoravit.

Lucilius: *Samnis ſpurcus homo vita illa dignu' locoque.* *Dignus loco* eſt τῶν μέσων· & in bonam vel malam partem capi poteſt. Nihil verius hac emendatione. In eadem eſt editione *Ætolia orundus*, longe quidem melius, quam quod in indice Scaligeri eſt, *Ætola oriundus*. Lucretius lib. 2.

Denique cœleſti ſumus omnes ſemine orundi.

Sive mavis cum vulgatis libris, *oriundi*: certe triſyllabon ſit neceſſe eſt. Sic igitur vetuſtis illis mos erat, ut interdum quidem in AS, frequentius in A Græca nomina vellent exire. Poſtea vero, ut ait Quintilianus, *recentiores inſtituerunt Græcis nominibus Græcas declinationes potius dare.* Proinde hoc inſtitutum tenuerunt

Lucretius, *Id quod Anaxagoras ſibi ſumit*:

Varro de R. R. antiqui tamen ut qui maxime, amator ſermonis: *Archytas*, *Hegeſias*, *Athenagoras*, *Mnaſeas*. & apud Nonium in Scaturex. *Iſmenias*, *Thebogenes fluit Scaturex*. lege *Thebagenes*, Θηβαγενής. Et ſimiliter Cicero, apud quem vulgo occurrunt *Archias*, *Gorgias*, *Phidias*, *Cineas*, *Pruſias*, *Arceſilas*, *Charmadas*, *Critias*, *Diagoras*, *Hippias*, *Lyſias*, & ſiqua ſimilia. Nam de *Hermagora* Ciceronis, vereor ne vitioſo codice uſus ſit Quintilianus. Profecto enim omnes omnino, qui nunc ſuperſunt MSS. conſtanter habent *Hermagoras*. Sed melius eſt ex ipſis locis experimentum judicii capere, libro primo De inventione: *Hujus conſtitutionis Hermagoras inventor eſſe exiſtimatur*: & ibidem: *Quod ſi magnam in his Hermagoras habuiſſet facultatem.* Repone hic pauliſper, *Hermagora inventor*, & *Hermagora habuiſſet*; non ſentis vocalium concurſum vaſte hiantem? Ego vero Ciceronem ita ſcripſiſſe ne ipſi quidem Ciceroni affirmanti crediderim. Quid dicam de ſcriptoribus ævi Auguſtæi? quid de inſequentium ætatum? nempe eadem tum conſuetudo invaluit, ut in Ας caderent Græca nomina. Spero mihi fidem apud te eſſe; ne neceſſe habeam infinita hic exempla enumerare. Quod tamen cum exceptione dictum velim; ut, quanquam eruditi homines eum, quem dixi, morem ſervaverunt, nomina tamen Servorum, aut quicunque, ut principio dixi, in Latina civitate vixere, vul-

garis

garis usus, penes quem jus est loquendi, plerumque immutaverit ad Latinam consuetudinem. Inde est apud Ciceronem, *Phania* Appii libertus. Frustra enim græcissaret dominus; cum ab omnibus conservis & notis sine *s* litera *Phania* is vocabatur. Sed à Plinio memoratur *Phanias physicus*: nempe is in Græcia vitam egerat, nullum habuerat Romæ dominum aut patronum. Inde illud Horatii, *Credat Judaus Apella*, id est, quivis Judæus: ut locum explanem parum hac memoria intellectum. Judæi habitabant trans Tiberim, & multo maximam partem erant libertini, ut fatetur Philo in Legatione ad Caium. Apella autem Libertinorum est nomen, satis frequens in Inscriptionibus vetustis. Cic. Ep. 25. lib. 7. *Ne Apella quidem liberto tuo dixeris.* Itaque *Credat Judaus Apella*, quasi tu dicas, Credat superstitiosus aliquis Judæus Transtiberinus. Inde illud alterum, *Obeundus Marsya*: quo modo etiam loquuntur Ovidius, Silius, Lucanus. Marsya scilicet in Foro collocatus & donatus quasi civitate Romana non potuit non in ore vulgi quotidie versari; & præterea eo nomine fuerunt servi Phryges. In veteri marmore, M. HELVIUS M. L. MARSYA. Vulgi autem autoritatem libenter hic secuti sunt poetæ; cum secundum Græcam pronunciationem *Marsyas* in hexametro non staret. Sic *Cassius Charea* tribunus plebis, notissimus ob Caii Cæsaris cædem: alter apud Plinium statuarius, qui nunquam credo Italiam viderat; & apud Varronem tertius Atheniensis, qui de Re Rustica scripsit, *Chareas*. Ita Persius, (priusquam Cornutus Stoicus versum immutaverat metu Neronis) *Auriculas asini Mida rex habet*; & ad id exemplum Justinus: nullam aliam ob causam, præterquam quod id nomen frequenter mancipiis est inditum, præsertim ex Phrygia emptis. Terentius Phormione: *Puer ad me occurrit Mida.* Vetus lapis apud Sponium p. 289. MIDA CUBICULARIUS. Nequeo tamen conjectura augurari, cur qui Nepoti *Perdiccas*, Curtio & Justino & quibusdam aliis *Perdicca* nominetur. Siquidem apud utrumque cætera omnia Græco more proferuntur, *Amyntas, Bagoas, Philotas, Ophellas, Jollas, Gobryas, Alcetas* frater Perdiccæ.

Nullos

Nullos memini Perdiccas inter Italorum ſervos aut libertos: neque quicquam aliud cauſæ invenire poſſum. Nam cognomenta Libertinorum (ea ipſis nomina fuerunt, priuſquam manu mitterentur) ſi Græce in Αs caderent, Latinam terminationem plerumque ceperunt. Non tamen uſquequaque increbuiſſe eam conſuetudinem ex antiquis Inſcriptionibus animadverti. Nam ecce tibi hæc nomina ex Grutero, Reineſio, Sponio. Αχιλλας. *M. Cornelius Achillas. L Pontius Achilas.* ¶ Αλεξᾶς, ὑποκοριστικὸν ab Αλέξανδρος. *Q. Hortenſius Q. L. Alexa. Suavettius Alexa.* ¶ Ανδρέας. *C. Quinctius Andrea.* ¶ Απελλας (Απελλᾶς apud Athenæum) ab Απολλόδωρος. *T. Claudius Apella.* ¶ Αρποκρᾶς ab Αρποκράτης vel Αρποκρατίων. *M. Lollius Arphocras. C. Herennius Harpocra.* ¶ Αρτεμᾶς ab Αρτεμίδωρος. *C. Caecilius Artemas. Cecilius Dexter & Artimas fratres. Ae. Fl. Artema. L. Laberius Artemas.* ¶ Αθηναγόρας. *Vireius Athenagoras.* ¶ Κλεόπας. in N. Teſt. vel fortaſſe Κλεοπᾶς à κλεόπατρος, vel Κλεόφιλος. *Ti. Cleuphas.* ¶ Κλεινίας vel Κλινίας. *Juli. Clinias. Q. Pomp. Clinias.* ¶ Κτησίας. *M. Aur. Cteſias.* ¶ Sic *Dama* apud Perſium, ſi Græcum eſt a Δαμᾶς vel Δημᾶς quod eſt diminutivum à Δημήτριος. *Mettius Damas.* ¶ Επαφρᾶς ab Επαφρόδιτος. *G. Avillius Epaphra. M. Cornelius Epaphra. C. Curtius Epaphra. C. Julius Epaphra. P. Nonius Epaphra. C. Pricilius Epaphra. S. Propertius Epaphra. C. Veiacus C. L. Epaphra.* Et è diverſo, *Epaphras poſtremum praeſtitit officium.* ¶ Γλαυκίας. *Glaucias Lib.* ¶ Γοργίας. *Gorgias Lib. L. Abuccius Gorgia.* Spon. 288. ¶ Ηρᾶς ab Ηρόδωρος. *L. Abuccius Hera. M. Petronius Heras. P. Sulpicius Hera. P. Valerius Hera.* ¶ Ηρακλᾶς ab Ηρακλεόδωρος Clem. Stromat. v. *L. Aemilius Heracla. C. Annius Heracla. C. Camelius Heracla. L. Clodius Heracla. L. Cornificius Heracla. Q. Cornelius Heracla. L. Creperius Heracla. L. Licinius Heracla. F. Longinus Heracla. C. Stiminius Heracla. Q. Petinius Q. L. Heraclas.* ¶ Ερμᾶς ab Ερμόδωρος. *Herma accommodator. L. Aemilius Hermas. P. Annius Herma. C. Caſſius Herma. Cornelius Hernia.* (vitioſe pro *Herma.*) *M. Junius Hernia.* (lege *Herma.*) *Q. Lollius Herma. M. Mag. Herma. Octavius Herma. C. Quinctius Herma. P. Statius Herma. P. Turannius Herma. Q. Vibius Herma. M. Ulpius Aug. Lib. Herma.*

Herma. ¶ Ἑρμαγόρας *L. Maecius L. F. Hermagoras.* ¶ Ἑρμείας. *Aurelius Hermias Aug. Lib. T. Didius Hermias. M. Helvius Hermias. C. Julius Hermia. Sex. Pompeius Sex. Hermia.* Spon. 221. lege *Sex. L. Her.* ¶ Λεοντᾶς fortaſſe ὑποκοριστικὸν à Λεόντιος. *L. Arcius Leontas. C. Julius Leontas. M. Herennius M. L. Leonta.* ¶ Λεωνᾶς. Artemidorus p. 249. Λεωνᾶς ὁ Σύρος ὁ παλαιστής. *Fabius Leonas. C. Oppius C. L. Leonas.* ¶ Μηνᾶς à Μηνόδωρος. *D. Lallius Mena.* ¶ Μητρᾶς à Μητρόδωρος. *C. Fyrmius Metras.* ¶ Νικίας *M. Annius Nicia. Cluvius A. L. Nicia. A. Plautius Nicia.* ¶ Νικήτας. *Aur. Niceta.* ¶ Ὀνησᾶς ab Ὀνησίφορος. *Q. Virius Oneſas.* ¶ Παπίας. *C. Marcius C. F. Papia. Munatius Papa* (an depravatum loco *Papia*, an à Πάπας) *M. Plutius M. L. Papia. C. Purellius Papia. L. Valerius Papia.* ¶ Φιλώτας. *A. Annius Philotas.* ¶ Φιλᾶς à Φιλόδημος. *M. Hirrius Phila.* ¶ Φιλέας. *L. Magius Phileas.* ¶ Φανίας. *Phania* apud Terentium & Ciceronem: *Fl. Phaneas. M. Tillius M. L. Phanias.* ¶ Θευδᾶς vel Θεοδᾶς à Θεόδωρος. *A Faeſonius Thuda. Q. Veionius Teuda.* ¶ Θεωνᾶς. Alexandriæ Epiſcopus, *Theonas* apud S. Hieron. *Livius Theona Aug. L.* & *Livius Theona ab Epiſtulis Græc.* ¶ Ζάβδας Hieroſol. Epiſcopus, *Zabdas* S. Hieron. & *Zabdae* in monumento L. Valerii: *Saufeius Sabda.* ¶ Ζηνᾶς à Ζηνόδωρος. *L. Calpurnius Zena.* Enimvero jam percontari eos velim, qui ſine S. litera *Malela* pronunciant, quo auctore didicerint Joannem hunc Antiochenſem captivum in Italiam abductum ſervitutem ibi ſerviiſſe; tandem autem, poſtea quam libertatem receperat, ad hiſtoriam ſcribendam ſe contuliſſe? Sin autem; cur obſecro, cum Evandri matre & caſcis illis allium obolentibus, aut cum fæce Romuli loqui malunt; quam cum Cicerone, & bonis auctoribus Latinitatis? Mihi quidem non longa deliberatio eſt, utros imitari velim. Sed hæc nimium fortaſſe ſtudioſe atque anxie: niſi quod omnino reſpondendum fuit iis, à quibus ſum provocatus. Siquidem Gerardus Voſſius, qui neſcio an ab interprete Damaſceni in errorem ipſe inductus ſit, certe aliis exemplo ſuo & autoritate viam ad errationem munivit, non certo judicio, ſed inconſiderate præterque morem videtur egiſſe. Quippe qui nunquam alias abjecerit

S:

S: ne tum quidem cum auctores haberet, quos etsi perverse, saltem aliquatenus imitaretur. Apud quem *Chæreas* vocatur Historicus & *Clinias*, *Marsyas* Macedonicarum rerum scriptor & Delphicarum *Apellas*: nec tamen *Chærea* & *Clinia* in Comœdia, neque Horatii *Marsya* & *Apella* tenacissimam ejus memoriam fugere potuerunt.

Tantum quod hæc scripseram, Milli jucundissime: cum ecce mihi nova res atque improvisa nunciatur, quæ de sententiæ me meæ statu propemodum dejecit. *Enimvero, quod in superiore causa probanda tantopere desudarem, nihil fuisse; meque in ea disceptatione prorsus* ἄσκοπα τετοξευκέναι. *Nam apud Constantinum & Damascenum* τοῦ Μαλέλα *posse nomen indeclinabile esse: neque abhorrere ab usu Græcorum, ut nomina barbara sine variatione casuum proferantur,* τοῦ Αμμοῦν, τοῦ Ανοὺβ, τοῦ Ατκοὺμ, τοῦ Βλαὰχ, τοῦ Αψιχὰλ *&c. sexcenta dari masculina in* A, *ut* ὁ Σισάρα, ὁ Σάλα, ὁ Φουὰ, ὁ Σιβὰ *in Vet. Test.* ὁ Ζαρὰ, ὁ Αβία *in Novo: Syrorum nationem (Syrum autem esse hunc Malelam) amare nomina in* A *literam exeuntia, Maruta, Barsoma, & pleraque omnia: sic & Arabas quoque Abdalla, Mashalla, Taphala, & siqua sunt alia: occurrere denique apud Cantacuzenum* Ιωάννης Περάλτα, *& apud Theophanem* Ιωάννης ὁ ἐπίκλην Ημοῦλα, *Joannes cognomento Hemula, secundum Victorem Tununensem.* Ego vero, quanquam fortasse præstabilius esset, ut ex amicorum consilio supersederem labore respondendi, libera esse judicia sinerem: constitui tamen devorare eam molestiam; & eo quidem animo, nullum ut certamen instituam, neque enim temperato calamo res agetur; sed ut semel defungar, nec tacendo committam, ut odiosæ mihi de lana caprina lites succrescant in posterum. Dico itaque neque esse illud, de quo viri docti asseverant, neque posse. Nam ecce tibi Joannes Tzetzes, qui cum ἰωνικώτερως πως protulerit Μελέλης, certe secundum me judicasse videatur. Crebro enim eæ syllabæ permutantur inter se, Λεωνίδας Λεωνίδης, Ερμᾶς Ερμῆς, Απελλᾶς Απελλῆς, Μαλελας Μελέλης. Eodem accedit, quod in syllaba secunda statuitur accentus, τοῦ Μαλέλα tanquam ab ὁ Μαλέλας, non Μάλελα neque Μαλελὰ ut plerumque assolet in vocabulis peregrinis. Verum illud in primis est admiratione

ratione dignum, quod ut de Græco nomine cognitio habeatur, ἐπ' ἀλλοθρόους ἀνθρώπους & ad barbaras nationes provocant. Siquidem ex Hunnorum gente sunt Ατκὺμ & Βλάχ, de quibus vide ipsum Malelam p. 159. & 170. Verum age quandoquidem sic agi placet, cedo quos volent arbitros Stabimus etiam Hunnorum judicio: neque homines plebeii, sed reges & regibus proximi pronunciabunt. Verba sunt Malelæ p. 59. Καὶ ἤνεγκεν ἅμα αὐτῷ κατὰ Ἀτ-τιλᾶ. Maxime regum, bona tua venia libenter rogaverim, quî Græce vocaris casu recto. Cur autem occupato molesti sumus? Respondebit pro eo Malelas ibidem: Ὡσαύτως δὲ καὶ Ἀτιλᾶς ἐτελεύτησε. Sic omnes uno ore. Apud Priscum Thracem in Collectaneis Constantini Porphyrogeniti; corrigendus obiter Suidas, qui Πρίσκος ait Πανίτης ἔγραψεν ἱστορίαν Βυζαντιακὴν καὶ κατὰ Ἀτίλαν. lege haud cunctanter, Βυζαντιακὴν καὶ κατὰ Ἀτίλαν vel Ἀτίλα· apud Priscum, inquam, aliquoties legas Ἀτίλας καὶ Βλήδας. Is Attilæ frater erat, à Jornande Bleta dictus, à Prospero depravate Bleba, à Theophane Βδέλας· Ἀτιλᾶς, inquit, Ομυνδίου παῖς ἀποδελὼν Βδέλαν τὸν πρεσβύτερον ἀδελφόν. Verbum illud dividuum facito, & scribe ὁ Μυνδίου παῖς vel fortasse Μυνδζίου. Jornandes enim Mundzuccum nominat, & Sigebertus Mundzuch, perperam vero Nicephorus Callistus Νουμίδιον. Quid Attilæ patruus, Ῥοῦα ne declinabile an Ῥούας? De hoc statuet idem ille Priscus; cujus verba sunt, Ῥούα βασιλεύοντος τῶν Οὔννων & παρὰ τὸν Ῥούαν ἀφικνεῖσθαι. Ita Βάλας dux Hunnorum apud Procopium, Vandalorum Ἀμμάτας, Gotthorum Γείπτας & Βέσας, & Μόξξας & Μαρχίας, & Ἀλβίλας & Οὐσδρίλας. Eant nunc & ab Hunnis malum sibi mendicent. Apud Malelam reperio p. 210. Τζίτλα στρατηλάτου Ῥωμαίων, & 202. κατὰ Συνίκα καὶ Σίμμα, & 111. μετὰ τοῦ ἡνιόχου Καλλιόπα, & 165. μετὰ τοῦ φυλάρχου Ἀρέθα· plane ut apud Constantinum est τοῦ ἐπίκλην Μαλέλα. Placetne jam, ut Joannem ipsum nobis arbitrum capiamus? æqua, opinor, & honesta postulatio est. Sententiam vero is suam ostendit p. 204. ὅστις Τζίτλας 203. Συνίκας δὲ καὶ Σίμμας 110. Καλλιόπας τις ἡνίοχος 166. Ἀρέθας τις ὁ φύλαρχος καὶ Γνούφας. Et adhuc dubitent, si possunt, utrumne qui hæc scripserit, ullo modo est ut ὁ Μαλέλα vocatus fuerit.

erit. Jam Σισάρα & Φυὰ quàm inviti & recusantes in argumentum ducuntur! Recte quidem factum à LXXII. viris; quod cum vetusta illa & Ogygia nomina literis Græcis mandarent, ad syllabam de sermone barbaro expresserunt. Nam qui annis ante permultis excesserant è vita, nulla, credo, iis futura erat consuetudo cum Græcis. Quod si alii juniores, quibus eadem quæ veteribus illis nomina, usum & commercium cum Græcis habuerunt, sine dubio eorum nomina declinata sunt ad normam Græci sermonis. Sic Paralip. I. cap. 8. est quidam Ανανία & cap. 12. Βερχία, vel, ut in MS° Regio est, Βαραχία. Eadem occurrunt nomina in Test. Novo: (Syrus enim interpres & hic & illic ܚܢܢܝܐ, ܒܪܟܝܐ, *Hhananio*, *Brachio*) cum Græca tamen terminatione, Ανανίας, Βαραχίας. Similiter antiqui illi Ιακώβ, Ιωσήφ, Σαοὺλ perpetuo nominantur: juniores vero, qui cum Græcis rem habuerunt, Ιάκωβος, Ιώσηπος, Σαοῦλος. Quo exemplo etiam Σισάρας & Σάλας & Φύας essent dicti; si Antiochiæ vixissent vel in alia quavis civitate Græca, & memoriam rerum gestarum literis consignassent. Neque vero inficior Syrorum, atque Arabum nomina frequenter in A litera terminari: servatam esse à Græcis eam terminationem pernego. *Abdalla*, *Masalla*, *Taphala*. Ita quidem Arabes. Quomodo autem Græci? Theophanes p. 294. Μωαμὲδ ὁ τοῦ Αβδαλᾶ. Perii equidem, in A hoc exit, & contra me facit. Sed nolo eos in lætitiam frustra conjicere. Illud enim perincommode intervenit ibidem ὁ Αβδαλλᾶς υἱὸς, & apud Zonaram Μασάλμας ὁ τῶν Αράβων ἀρχηγὸς, apud Malelam Ταφαρᾶς ὁ φύλαρχος. Eadem mihi de Syriacis nominibus sententia est. Porphyrius apud Eusebium Scaligeri: Πτολεμαῖος ὁ ἀγανακτήσας, ὅτι τῷ Πηλουσίῳ προσέβαλεν ὁ Δημήτριος, ἅτε τῶν κατ' Αἴγυπτον πραγμάτων ἐχόμενος, πέμπει βασιλέα τῆς Ασίας Αλέξανδρον, ὡς υἱὸν Αλεξάνδρου, ὃς διὰ τὸ ὡς ἀγοραστὸς εἶναι τοῦ Πτολεμαίου Ζαβινᾶς ἐπεκλήθη πρὸς τῶν Σύρων. & Josephus: Αλέξανδρον τὸν Ζεβιναῦ ἐπιλεγόμενον. Et eodem nomine Antiochensis Episcopus Ζεβῖνος Nicephoro, Ζέβεννος *Zebennus* Eusebio & Hieronymo vocatur. Atqui ἀγοραστὸς *emptus* Syriace est ܙܒܝܢܐ *Zbino* vel *Zbina*.

Ita

Ita Græce dixeris, Ἰωάννης ὁ Ἀντιοχεὺς, ὃς διὰ τὸ φιλόλογον εἶναι Μαλέλας ἐπεκλήθη πρὸς τῶν Σύρων, vel, ut propius Syrorum pronunciationem subsequitur Damascenus ipse Syrus, Μαλάλας. Nam ܡܠܠܐ *Malolo* vel *Malala* est orator, eloquens, loquax. Non difficile est conjectura assequi, utram ob causam cognomento illo auctus fuerit Joannes, Λαλεῖν ἄριστος, ἀδυνατώτατος λέγειν. Ipse Porphyrius à popularibus suis Syris ܡܠܟܐ *Malcho* sive *Malcha* vocabatur: Græce vero non Μάλχα, sed Μάλχος. Ita ܟܐܦܐ *Cipha* saxum Κηφᾶς, ܬܐܘܡܐ *Thoma* gemellus Θωμᾶς, & siqua sunt alia. Mal. p. 41. Ἀντίοχον τὸν ἐπίκλην Χούζωνα Mirum ni ex illorum sententia cognomentum Antiochi fuit *Chuzona* casu recto, ut *Malela*: cum ambo sint Antiochenses. Quid ergo sibi volunt ista p. 65. Ἀντίοχον τὸν Χούζωνα τὸν ἔγγονον Ἀντιόχου τοῦ Χούζωνος? Quod si usquequaque Syriaca nomina imitari & exprimere debemus, cur, obsecro, Ἰωάννης dicitur, non Ἰωανὰν Μαλάλα? nam Syris est ܝܘܚܢܢ *Juhhanon*, ut LXXII. viris Ἰωανάν. Sed ecce tibi Cantacuzenus, qui p. 874. Λαπίνων τις ait, Ἰωάννης Περάλτα προσαγορευόμενος. Scias autem in quantas angustias adducti sunt, cum homines χθὲς καὶ πρώην γεγονότας sæculo demum XIV. post Christum natum inveterata jam barbaria, causæ suæ patronos adoptant. Rem sane lepidam & jocosam. Joannes hic Antiochensis bene Græce Μαλέλα dici potest, quia Italo cuidam nomen erat *Giovanni Peralta*. Sic enim Cantacuzenus p. 174. Μάλιστα δὲ Ντζιβὰν Περάλτα ὁ τούτων ἡγεμών. Græcus iste est sermo hodiernus: ita giostra τζοῦστρα, gingiva τζιντζίβα, jecur ντζηγάριον. Vah! quam velim progrediantur longius, atque una opera probent Ντζιβὰν Μαλέλα dicendum esse: facinus pol magnum & memorabile fecerint. Illud vero durum, quod apud Theophanem est Ἰωάννης ὁ ἐπίκλην Ἡμοῦλα. Nec à Victore solum vocatur *Hemula*, sed Anastasio etiam, qui Theophanem in Latinum convertit: à Liberato Diacono Joannes Mela; nisi fortasse depravati sunt codices. Ex Græcis vero scriptoribus solus Theophanes & semel duntaxat cognominis ejus mentionem facit: cæteris simpliciter Joannes vocatur, Nicephoro Patriarchæ, Nicephoro Callisto;

 sicut

ſicut & Leontio Byzantio, Chronicoque Orientali. Quo magis adducor, ut vitioſum eſſe illud verbum exiſtimem; & iſtum apicem, qui in libris MSS. terminationem ας ſignare ſolet, ab indiligenti librario mutatum eſſe vel prætermiſſum. Præſertim cum cuncta id genus nomina præter hoc unum ab ipſo Theophane per ας ſcribi videam; Αρέθας, Ατĺίλας, Μασούλμας, Αβουλάβας, Κουτζίνας, alia quamplurima. Itaque hoc in loco, ut mea fert opinio, facta eſt Theophani injuria. Nec, quod Anaſtaſius & Victor *Hemula* Latine nuncupant, non *Hemulas*; magis id quenquam movere debet, quam quod Attila à Latinis dicitur, qui Græcis eſt Ατĺίλας. Nam peregrina ejuſcemodi nomina Græci Latinique neutri ab alteris, ſed ab ipſis Barbaris utrique acceperunt. Toto igitur cœlo erravit Priſcianus, cum *Turia* & *Bagrada* (Africæ ſunt iſta flumina) declinari putat à Τουρίας & Βαγράδας. A Græcis quidem Ιόβας, Μικίψας & Βάρκας ſunt dicti, qui à Latinis Juba, Micipſa, Barca. Nec tamen hæc quæ proxime nominavi, de Græcia petita ſunt; ſed ex Africa recto itinere deportata ſunt in Italiam. Quid enim, cum illi Αμίλκας, Αννίβας proferunt, hi Hamilcar & Hannibal; non ſigni hoc ſatis eſt, unde utraque ſunt accerſita? Nempe hi maſculina nomina Africana in A libenter retinebant; Græcorum aures tanquam abſona & inconcinna repudiabant. Sed ut concedam illud Ημοῦλα à Theophane profectum eſſe: non ego Monachum aliquem adverſus omnium autoritatem magiſtrum dicendi capere velim; ſed illum ipſum ad nationis ſuæ exemplum, addo etiam ſuum, componere. Vir multiplici doctrinæ copia præditus Euſtathius Theſſalonicenſis Epiſc. accurate diſputans de Homericis illis ἱππήλατα Πηλεὺς & Ερμείας ἀκάκητα &c. non Σισύρα & Σάλα, non Ημοῦλα ad partes vocat; nam *Giovanni Peralta* qui potuit, priuſquam is naſceretur? quod contra. Ex omni memoria duo duntaxat memorat maſculina Græca in A, eaque minime a ſe lecta, ſed Eudæmonis fide Peluſiotæ; ejus opinor, cujus librum de Orthographia Stephanus Byzantius, & Suidas & Etymologici ſcriptor citant. Horum unum Illyricum eſſe nomen, ex epigrammate quodam, Πα-

τὴρ

τὴρ δ' ἔμ' ἔφυσε κόπαινα, ἤπι Κοπαίνης· Syracuſanum alterum ex Sophrone, ὁ Μύριλλα. Democopum videlicet architectum, cum theatrum exædificaſſet Syracuſis, populo viritim unguentum diſtribuiſſe, & ex ea re cognomento vocatum eſſe Myrillam: nempe ἀπὸ τοῦ μύρου Μύριλλαν. Ego vero Eudæmonem illum jubeo κρόμμυ' ἐσθίειν, ut hominem infortunio mactem: ſiquidem religio erat Peluſiotis cepas guſtare. Nam profecto de Syracuſiorum dialecto cras credo, hodie nihil. Theocritus Syracuſanus, qui idiomate vernaculo perpetuo eſt uſus (Μοῦσαν δ' ὀθνείαν οὔποτ' ἐφελκυσάμαν) annon Σ literam ubique ſervat, Δαμοίτας, Μενάλκας, Αμύντας, Διοκλείδας? Non Apollo Δαφνίτας Syracuſis colebatur? Non *Nicetas* Syracuſius Philoſophus à Cicerone laudatur in Academicis? non eorum ſermone γαφάγας *lumbricus* apud Etymologicon? non diſſimulo apud Heſychium ſcriptum eſſe Γαφάτα, σκώληξ· ſed vero duplici errore. Nam excidit Σ litera, ut uſu venire ſolet, cum proxime ſubſequatur altera: Τ. autem facillime mutatur in Γ. ut alibi Στένυτρον, ἀἰρυπωδέστερον, συριγγῶδες. pro Στενυγρὸν, εὐριπῶδες, στενὸν, συριγγῶδες. Ne ipſe quidem Sophron aliter locutus eſt. Athenæus lib. VII. Καὶ παρὰ Σώφρονι ὁ θυννοθήρας. & καρχαρίας aliquanto inferius p. 306. Σώφρων, θυννοθηραῖα ἡ γαστὴρ καρχαρίας ὁ κάπνος δῆλα. Priora verba, quæ Caſaubono moleſtiam creabant, ſic lege. Σώφρων Θυννοθήραι. Α δὲ γαστήρ, id eſt, θυννοθήρα. Nimirum iſte liber Θυννοθήρας inſcriptus eſt. Etymol. in Ηἴα. Ως φησι Σώφρων ἐν Θυννοθήρᾳ. Male alibi ἐν Θυννοθήραις. Quod ſi verum eſt illud de Democopo, vulgi joco cognomen ſuum adeptus eſſe videatur: quia fortaſſis ea tempeſtate Syracuſis ſcorto cuipiam non ignobili nomen fuerit Myrilla. Nam mulieris id quidem nomen eſſe proprium certiores nos facit poeta neſcio quis inter Lyricos H. Stephani. Στρατόκλεις φίλος Κυθήρης, Στρατόκλεις φίλος Μυρίλλης. Ιδὲ τὴν φίλην γυναῖκα, Κομάει, τέθηλε, λάμπει. Ρόδον ἀνθέων ἀνάσσει, Ρόδον ἐν κόραις Μυρίλλα. Quod ad Κόπαινα attinet, etſi non facile fidem habeam, viderit de eo verbo epigrammatis author; qui fortaſſe, cum barbarum Illyrium βαρβαρίζοντα induxerit, bene moratum carmen feciſſe videatur. Quod ſiquis Illyriorum exemplo

Ιωάννης

Ιωάννης ὁ Μιλέλα proferre velit; id quidem perinde eſt, tanquam ſi ὁ Κάτω dicens & ὁ Κίκερο, ſe egregie loqui Græce contendat; quia apud Ariſtophanem Caris Cantilena eſt, Θρεττανελὸ τὸν Κύκλωπα· & Scythæ iſtius Attica elegantia:

Ὡς ἐλαφρὸς ὥσπερ ψύλλο κατὰ τὸ κώδιο.
& Ὦ γράδι' ὡς χαρίεντό σοι τὸ πυγάτειο,
Κοὐ δύσκολ' ἀλλὰ πρᾶο· περὶ τὸ γράδιο.

Sed nimium diu, mi Milli, in litigioſa hac diſputatione te demoratus ſum. Dabis autem veniam neceſſitati; nam poſtea, per me licet, alii ut volent loquentur, non equidem invideo, neque intercedo. Imo enimvero invitiſſimus hæc ſcripſi,

Ὡς οὐχ ὑπάρχων, ἀλλὰ τιμωρούμενος.

ADDENDA.

Ecce iterum Criſpinus. Cum enim adhuc ſuperſit chartæ aliquantulum, ut narrat Typographus; nimirum ei parcere ſtulta, ut ait ille, foret clementia. Percurram igitur Epiſtolam totam, adnotaturus identidem, ſiqua vel retractari diligentius vel corrigi debeant.

Principio, bene quidem factum quod (pag. IV.) de Etymologia τοῦ Ηρικεπαίου ſuperſedi inquirere. Quamvis enim Ηρι in Græcorum verborum compoſitione non infrequens ſit, Ηριπόλη, ἠριγένεια, ἠριγέρων, ἠριθαλές· nihilo tamen minus peregrinam eſſe vocem mihi videor certo comperiſſe. Siquidem κεπ ſyllaba, quod jure mireris, plane aliena eſt atque abſona à conſuetudine cum Græci tum Latini ſermonis. Σκεπ quidem in σκέπω, περισκεπής, σκέπαρνον, &c. κεπ autem nuſquam occurrit, quod ſciam, præterquam in Κέπφος. Eam ego vocem, cum ſolitaria ſit atque unica, vix dubito, quin olim pronunciaverint *Keffos* non *Kepfos*: prout hodie Σαπφὼ *Saffo* dicimus, non *Sapfo*. Apud Latinos autem κεπ ſyllabam brevem fruſtra quæſiveris. *Conceptio, perceptio* & ſimillia, κηπ habent productam à percépi, concépi. Anceps, auceps, princeps κεψ in ſcriptura exhibent, non κεπ: neque vero caſibus obliquis faciunt aucepis aut princepis.

Ep.

Ep. p. 12. Ut egomet vincta mea cædam, falſo credidi tres iſtas Sophoclis fabulas ex una tetralogia fuiſſe, continuatione ſerieque hiſtoriæ in eam opinionem adductus. Ἀλλ' ἐ ποιῶν γε ἐκείμην. Culpa enim poſtridie deprehenſa etiam amoveri facile potuit, ſi per typothetam licuiſſet. Ἀλλὰ τὸ μὲν περιτέτυχθαι ἐάσομεν ἀχνύμενοί περ. Certum eſt eas tragœdias longo interjecto intervallo fuiſſe editas. Antigonen ita placuiſſe ferunt, ut ea gratia prætura Sophocli decerneretur in bello adverſus Samios. Ergo acta eſſe videtur anno III. Olymp. LXXXIV. ætatis Soph. LVI. ſecundum marmor Arundel. Oedipus vero Tyrannus ſecundas tantum obtinuit, & victus eſt à Philocle: quin & Oedipum Coloneum, quem extrema ſenectute fecit omnium noviſſimam, editionis tempore anteceſſit. Argumentum Oed. Tyr. Εἰσὶ δὲ καὶ οἱ Πρότερον αὐτὸν, ἐ Τύραννον ἐπιγράφοντες, διὰ τοὺς χρόνους τῶν διδασκαλιῶν καὶ διὰ τὰ πράγματα. Ita ſcribendus eſt iſte locus, quem minus intellexit magnus Camerarius. Sunt qui hanc fabulam Oedipum Priorem inſcribunt, non Oed. Tyrannum; quia prior erat cum tempore actionis, tum ſerie rerum geſtarum. Ea hujus loci ſententia eſt.

Ep. p. XIV. verſ. 3. Auget vehementer ſuſpicionem noſtram ipſe Clemens in Protreptico, qui poſteaquam verſus eos tanquam Sophocleos protulit, Οὑτοσὶ μὲν, ait, ἤδη καὶ παρακεκινδυνευμένως ἐπὶ τῆς σκηνῆς τὴν ἀλήθειαν τοῖς θεαταῖς παρεισήγαγεν. Ergo & Clementis judicio in capitis veniſſet diſcrimen, quicunque eos olim in ſcenam detuliſſet. Ii alibi citantur hoc exemplo:

Θνητοὶ δὲ πουλυκερδείᾳ πλανώμενοι
Ἱδρυσάμεσθα πημάτων παραψυχὴν,
Θεῶν ἀγάλματ' ἐκ λίθων τε καὶ ξύλων
Ἢ χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους.

Quamobrem, quia nullus jam locus eſt cenſuræ noſtræ in πολλὸν & χαλκέων, alia afferam argumenta oportet, cur ſubdititii ſint. Multis ſane nominibus non placet illud πουλυκερδείᾳ. Nam quid, obſecro, facit πουλὺ in tragœdiæ diverbio? eſt enim ex dialecto Ionica. Neque vero δεια

ſpondæus

ſpondæus in ſede quarta ferri poteſt contra morem conſuetudinemque Tragicorum. Theocritus: Καὶ φιλοκερδείῃ βεβλαμμένον ἄνδρα παρελθεῖν. Neque porro πολυκερδεία de *avaritia* poſſis accipere cum interprete Clementis: verum ea ſententia nimium quidem inepta atque inficeta, quaſi ſi *prudentia* ſive *aſtutia* homines in errorem inciderint. Πολυκέρδεια enim eſt πολυϊδρεία· ut Ulyſſes Homericus:

Οὐκ ἔα εἰπέμεναι, πολυϊδρείῃσι νόοιο,
Ἀλλ' ὁ μὲν ἦν ἄλοχον πολυκερδείῃσιν ἄνωγε.

Sed & alia fertur ſcriptura nihilo melior: Θνητοὶ δὲ πολλοὶ καρδίᾳ πλανώμενοι. Mihi quidem, ſalvo aliorum judicio, *nos multi mortales*, parum ornate dici videtur pro elegantia Ἀττικῆς μελίττης. Sed utcunque de ea re viſum fuerit eruditis: rogatos eos velim, qui luculenter Græce ſciunt, utrum καρδίᾳ πλανώμενοι domeſticus ſit ſinceruſque ſermo Græcus, an potius peregrinus & πονηροῦ κόμματος? Nimirum ſuo ſe indicio prodidit Judæus iſte ſorex. Neque enim Helleniſmus eſt, verum Hebraiſmus purus putus ex S. S. tralatus atque expreſſus. Pſalm. XCIV. (& Epiſt. ad Hebræos) Ἀεὶ πλανῶνται τῇ καρδίᾳ· καὶ αὐτοὶ οὐκ ἔγνωσαν τὰς ὁδούς μου. Eſaias XXI. Ἡ καρδία μου πλανᾶται. Imo enimvero negamus iſta, Ἡ χρυσοτεύκτων ἢ 'λεφαντίνων τύπους ab homine Græco nedum à Sophocle proficiſci poſſe. Τύπος hoc in loco eſt ipſa ſtatua, αὐτὸ τὸ ἄγαλμα, οὐκ εἶδος τοῦ ἀγάλματος, ut apud Iſocratem in fine Euagoræ: τοὺς μὲν τύπους ἀναγκαῖον παρὰ τούτοις εἶναι παρ' οἷς ἂν σταθῶσι. Dicerent vero Græci Ἡ χρυσοτεύκτους ἢ 'λεφαντίνους τύπους Θεῶν, non χρυσοτεύκτων. velut εἰκόνας dicunt χαλκᾶς Ὀλυμπιονικῶν, non χαλκῶν. Artemidorus: χάλκεαι γὰρ εἰκόνες τῶν ἐλευθέρων ἀνατίθενται. Ita paſſim & vulgo, ut quidem teſtimoniis uti putidiſſimum foret. Neque vero aliter Latini. Lucretius: *Si non aurea ſunt juvenum ſimulachra per ædes*, non *aureorum*. Plinius XXXIV 7. *Lignea potius aut fictilia deorum ſimulachra.* Juvenalis: *Effigies ſacri nitet aurea cercopitheci.* Horatius: *Quid referam, quo pacto in imagine cerea Largior arſerit ignis.* Itaq; τύπους ἐλεφαντίνων θεῶν nihil minus eſt quam Græca oratio: ea tamen utitur Sibylla lib. III. ξυλίνων θεῶν εἴδωλα dicens pro ξύλινα.

Οἵτινες

Οἵτινες οὐκ ἀπάτῃσι κεναῖς, οὐδ' ἔργ' ἀνθρώπων,
Χρύσεα καὶ χάλκεια, καὶ ἀργύρεα ἠδ' ἐλέφαντος,
Καὶ ξυλίνων λιθίνων τε θεῶν εἴδωλα καμόντων,
Πήλινα, μιλτόχριστα, ζωγραφίας τυποειδεῖς,
Τιμῶσιν, ὅσσα κέν τε βροτοὶ κενεόφρονι βουλῇ.

Eadem habet Protrepticus Clementis. Quis porro inficiabitur in eodem doctos esse ludo subjectorem hunc Oraculorum, & commentitium illum Hecatæum? Quod si vicero de versibus falso Sophocli attributis; etiam illud evidentissime constabit, quod olim Philo Herennius & patrum memoria Jos. Scaliger suspicati sunt: nempe librum illum *De Judæis*, qui sub Hecatæi nomine ferebatur, à Judæo quodam Hellenista fuisse confictum: velut Aristeam illum pari facinore, quem supposititium esse convincunt post eundem Scaligerum alii bene multi, in quibus omnium doctissime & copiosissime Humfredus Hodius, cui multum olim debebit Historia Ecclesiastica.

Ep. p. 33. Εὐηρότατον) Suidas in Lexico: Εὐηρότατον τὸ καλλίω ἔχον γῆν, τὸ κάλλιστον τῆς γῆς. Εὐήροτον τὸ καλῶς ἠροτριωμένον. Vides eum utrumque vocabulum agnoscere, εὐηρότατον quidem comparativum, absolutum vero εὐήροτον. Quid igitur fiet? An supplex ad Hesychium adeam, pacem ejus oratum & peccati veniam? Imo enim satis ostendunt ea verba & mendi vetustatem, & emendationis meæ præstantiam. Quippe, nisi ego plane desipio, sic in comparatione dicendum esset, Εὐήροτον, εὐηροτώτερον, εὐηροτώτατον. Quod si reponere velis εὐηροτώτατον apud Suidam: jam ea vox inverso ordine post Εὐήροτον collocanda esset. Ergo quocunque te vertas, hallucinatio Suidæ est, qui sine dubio sua male confinxit ex Hesychianis, vel ex illis unde sua transtulit Hesychius.

Ibidem. Ἀντινι, ἀντιδινέσμεθα) Liquido possis dejerare, Hesychium scripsisse ἄντινι, id enim series literarum efflagitat; & illud ἀντιδι ex correctore natum esse, qui κακῷ κακὸν ἰάσατο. Scriptura à prima manu fuit in hunc modum: Ἀντιδινέσμεθα, ἠναντιώμεθα. Hesychius autem, qui, ut videtur, non leviter tum lippiebat, sic legit & scripsit: Ἀντινινέσμεθα. νι & δι paulum oppido inter se differunt, & facillima

ſane erratio eſt. Nihil hac conjectura probabilius dici poteſt. Αντιλωέσμεθα ab ἀντιφέρομαι, ἐναντιώμεθα. Ipſe Heſych. Αντιφέρεται, ἐναντιοῦται, & Αντιφέρεσθαι ἐναντιοῦσθαι, & Suidas: Αντιφέρονται, ἐναντιοῦνται. Sed Αντιδιαφέρομαι nuſquam lego.

Ep. p. 47. v. 4. Πέπλους τε νῆσαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας) vox ea bifariam accipi poteſt: Aut νῆσαι erit ὑφάναι· quemadmodum πέπλοι εὔνητοι ab Homero vocantur, Ενθ' ἐνὶ πέπλοι λεπτοὶ εὔνητοι βεβλήατο, ἔργα γυναικῶν. qui à Sophocle ἀΰφεῖς vocantur in Trachiniis: Οπως φέρεις μοι τόνδε γ' ἀΰφῆ πέπλον. Aut erit νῆσαι, σωρεῦσαι, accumulare veſtem, in arcis reponere, ut mos erat antiquorum. Homerus:

Ὡς φάτ'· ὁ δ' ὑψόροφον θάλαμον κατεβήσατο πατρὸς
Εὐρυν, ὅθι νητὸς χρυσὸς καὶ χαλκὸς ἔκειτο
Εσθής τ' ἐν χηλοῖσιν, ἅλις τ' εὐῶδες ἔλαιον.

Et alibi. ——— Ελένη δὲ παρίστατο φωριαμοῖσιν,
Ενθ' ἔσαν οἱ πέπλοι παμποίκιλοι, οὓς κάμεν αὐτή.

Poſſis etiam, & magis quidem appoſite ad nomen Tragœdiæ Πλυνβίας, νίψαι reponere, *Lavato* &c.

Πέπλους τε νίψαι λινοπλυνεῖς τ' ἐπενδύτας.

Epiſt. p. 60. v. 29. adde: Idem Heſychyus: Κυδρὸς, ἔνδοξος, καὶ τὰ ὅμοια, γαυριῶν, πεποιθῶν * εὐρύπιδις συγκοπὸν δὲ τοῦ κύδρος Καλλίστρατος πεποιθώς. Nunquam quidquam vidi inquinatius. lege γαυριῶν, πεποιθὼς, Ιων Ευριπίδαις. συγκοπῇ δὲ τοῦ ρ κῦδος. Καλλίστρατος. verbum enim noviſſimum πεποιθὼς eſt emendatio τοῦ πεποιθῶν. Vide Ep. pag. 33, 34, 39. Et Calliſtratus quidem κῦδος à κυδρὸς deducit συγκοπῇ τοῦ ρ. alii viciſſim κυδρὸς à κῦδος derivant ἐπενθέσει τοῦ ρ. Etym. magn. Κῦδος, κυδότερος, κυδότατος, πλεονασμῷ δὲ τοῦ ρ γίνεται κυδρὸς.

Ep. p. 78. v. 30. adde: Martianus Capella lib. 3. cap. de Analogia: *Aeneas, Pythagoras, Lycas* faciunt Aeneæ, Pythagoræ, Lycæ. Quando noſtra ratione nomina, quæ genitivo in E exeunt, nominativo A finiuntur; ut Catilinæ Catilina. Sed hæc Græca ſunt, ideo in Nominativo S literam retinent. Quædam tamen perdunt S literam in nominativo, ut Nicæa, Medæa. Ergo in his nominativis conſuetudo ſervanda eſt. Ubi legendum eſt, Nicia & Demea. Vide Ep. pag. 83.

Ep. p. 75. v. 35. Sed nuſquam alibi tam frequens earum voca-

vocalium inter ſe permutatio eſt, quam in 2. Codd. MSS. longe antiquiſſimis, ALEXANDRINO uno in Bibliotheca Regia, qui integra exhibet Biblia & epiſtolas S. Clementis ad Corinthios: Cantabrigienſi autem altero, mutilo quidem & decurtato; quippe qui Acta duntaxat habeat & Evangeliſtas; verum idem è regione oſtentat Interpretationem veterem Latinam ad verbum de Græco expreſſam, digniſſimam ſane quæ ex oblivione atque tenebris tandem aliquando in lucem edatur. Servantur etiam Oxonii Acta Apoſtolorum, vetuſtate quidem pari, ſed verſione multum diverſa; & in Gallia denique Epiſtolæ S. Pauli, qui codex & antiquitate & Latina Verſione atque adeo ſcripturæ & voluminis forma Cantabrigienſi noſtro ſimillimus eſt & germaniſſimus. Atque hæc quidem talia exemplaria, cum aliis omnibus ubivis gentium, quod ſciamus, longe longeque & dignitate & tempore antecedant, neque quidquam hodie ſuperſit ſimile aut ſecundum, cum tineis (pro dolor) atque muribus luctantur, & utut iis incendia pepercerint, ipſo ſenio intra annos paucos non dubie peritura ſunt. Tu vero, Milli doctiſſime, qui omnium mortalium maxime in eo ſtudio verſatus es, non patieris hanc laudem tibi præripi; ſed maturabis veneranda illa pignora & monumenta vetuſtatis à ſitu & interitu vindicare. Scimus enim te horum omnium editionem inſtituere, quæ una pagina & in uno conſpectu Codicem Alex. qui familiam ducet, & Cantabrigienſem cum verſione ſua, atque ubi hic deficit, Oxonienſem deinceps atque Gallicum repræſentet: quæ ſingulas literas atque apices exemplarium, etiam ubi à librariis peccatum eſt, accurate & religioſe ſubſequatur. Nihil illi purpuræ aſſuetur diſcolor aut diverſum; nullæ interpunctiones, nullæ notæ accentuum, quorum omnis hodie ratio præpoſtera eſt atque perverſa: adeo ut qui tuam Editionem ſibi comparaverit, ipſa illa propemodum Archetypa verſare manibus atque oculis uſurpare videatur. Ea res olim, ut certum eſt augurium, & Britanniæ noſtræ ſplendori erit, & Eccleſiæ præſidio: tuos vero utique labores ampliſſimis præmiis atque im-

mortali gloria compensabit. Macte ista pietate & diligentia esto. In te omnes ora atque oculos convertimus, te unum in hoc curriculum vocamus: ipsi codices celerem tuam opem implorant & flagitant: quid cessas per medias laudes & faventium plausus secundo rumore ingredi? Tu vero, ut polliceri de te possum, facies id sedulo; simulatque exibit Novum tuum Testamentum, jam fere ad umbilicum usque perductum: quo in opere, nisi vererer coram in os te laudare, dicerem quam longo intervallo aliorum omnium in eo genere labores post te reliqueris. Ea Typorum elegantia est & magnificentia; ea in Annotationibus eruditio elucet, in Variis Lectionibus industria: quippe etenim ad eam copiam comparandam omnia S. Patrum scripta, omnes antiquas Versiones, & infinitam vim Codd. MSS. curiose excussisti. Enimvero mihi stomachum subinde movent imperiti quidam homines & nullo usu bonarum literarum præditi, qui omnem operam quæ in variis lectionibus colligendis impenditur, aut inutilem esse existimant aut Ecclesiæ periculosam. Eorum ego sermones, quanquam indigni sunt quorum ulla ratio habeatur, uno in præsentia exemplo retundam: quo perspicuum erit minuta quædam & prima utique specie levissima posse magnas difficultates expedire. Locus est Cap. IV. in Ep. ad Galatas, qui ab ineunte fere Christianismo usque ad hanc memoriam doctissimos viros exercuit. 22. Γέγραπται γὰρ, ὅτι Ἀβραὰμ δύο υἱοὺς ἔσχεν· ἕνα ἐκ τῆς παιδίσκης, καὶ ἕνα ἐκ τῆς ἐλευθέρας. 23. Ἀλλ᾽ ὁ μὲν ἐκ τῆς παιδίσκης, κατὰ σάρκα γεγέννηται· ὁ δὲ ἐκ τῆς ἐλευθέρας, διὰ τῆς ἐπαγγελίας. 24. Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ. 25. Τὸ γὰρ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ, δουλεύει δὲ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. 26. Ἡ δὲ ἄνω Ἱερουσαλὴμ ἐλευθέρα ἐστὶν, ἥτις ἐστὶ μήτηρ πάντων ἡμῶν. Memini equidem, Milli, me non ita pridem à te rogatum, ut de perdifficili hoc loco judicium meum interponerem, vehementer approbasse sententiam tuam, quam in illa tua Editione posuisti: Neque enim eundem montem & Agarem vocatum esse & Sinam, neque vero ullum usquam gentium eo nomine notatum esse, neque porro

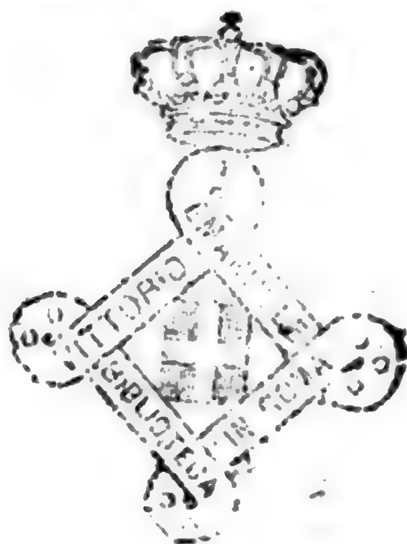
Agarem

Agarem servam (si de serva malit quispiam, quam de monte accipere) in eadem Allegoria & Monti respondere posse, & Legi quæ ex monte promulgata est: atque his de causis in diversa consilia itum esse ab antiquis, quorum alii Σινᾶ, sed plures Τὸ γὰρ Ἄγαρ è libris sustulerunt: quæ autem nostra & patrum memoria viri magni commentati sunt, tantum abesse ut locum faciant explicatiorem, ut novis etiam obscuritatibus involvant. Qua quidem occasione, ne omnino ἀσύμβολος essem, conjecturam, ut scis extemporalem in medium attuli, quæ etiam tum visa est ad veritatem proxime accedere. Scilicet è regione verbi Σινᾶ adnotasse olim quempiam enarrationis causa, Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, *Sina iste, quem memorat Apostolus, mons Arabiæ est*; ea autem verba non multo post, ut sæpe usu venit, de libri margine in orationem ipsam irrepsisse: nam Apostoli quidem ea non esse, sed παρεμβεβλημένα, ex ipso statim vultu & colore totiusque adeo corporis filo cognosci posse: & proinde me paratum esse ὀβελίζειν hunc locum, nisi quid tibi secus videretur. Cum autem tibi valde placere conjecturam meam præ te ferres: atqui, inquam, ut vera ista sit sive opinio sive adeo suspicio nostra, necesse est illud δὲ quod vocem συστοιχεῖ proxime subsequitur, pro supervacaneo auferatur. Dictum ac factum editionem tuam inspicimus, ibique quatuor ad minimum MSS. libros comperimus conjunctionem istam non agnoscere: quod sane non de nihilo est, neque ulla commode ratio reddi potest cur abfuerit; si verba, de quibus hæc quæstio est, nunquam non in codicibus extitissent. Tanta res tam pertenui indicio patefacta satis refellit voculas imperitorum aut malevolorum hominum, qui diligentiam istam minutas scripturæ varietates sectantem, tanquam obscuram & sollicitam & nimiam in vituperationem adducunt. Quis enim dubitet quin melior multo & apertior fiat sententia, si autoritate Manuscriptorum expungatur δὲ· tum autem Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ de medio discedant; & totus deinde locus sic legatur. Ἅτινά ἐστιν ἀλληγορούμενα· αὗται γάρ εἰσιν αἱ δύο διαθῆκαι· μία μὲν ἀπὸ ὄρους Σινᾶ, εἰς δουλείαν γεννῶσα, ἥτις ἐστὶν Ἄγαρ. Τὸ γὰρ

Ἄγαρ

Ἄγαρ συστοιχεῖ τῇ νῦν Ἱερουσαλὴμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. hoc eſt, *Agar autem reſpondet Hieroſolymis, ſerviunt enim cum progenie ſua.* Γὰρ & δὲ locum inter ſe permutare juſſi fide MS. Alexandrini, & aliorum: quinetiam dedita opera *Hieroſolyma* dixi non *Jeruſalem*; ut ex ipſa dictione foret perſpicuum, quorſum illud δουλεύει pertineret. Ipſa enim flagitat ſententia ut δουλεύει referatur ad Ἱερουσαλὴμ. Quod cum ita ſit; cur, amabo, Apoſtolus tali uſus eſt conſtructione verborum, qua δουλεύει cum Ἄγαρ neceſſario convenire videatur? aut quamobrem τὸ Ἄγαρ genere neutro poſuit; quaſi vero Ἄγαρ materialiter ac pro voce, non pro ancilla hic uſurpetur? Hactenus opinor proſpere mihi conjectura proceſſit, ut mons iſte Arabiæ omnibus machinis loco movendus eſſe videatur: ſed male vero me habent hi ſcrupuli, neque aliud habeo quod dicam aut conjectem; præterquam ex quo tempore verba iſta de margine in orationis textum adſcita ſunt, ſicuti mox conjunctionem δὲ quoſdam homines intruſiſſe, ita alia nonnulla mutaviſſe leviter & ad commentitiam eam ſententiam accommodaſſe. Nam profecto facile animum induco, ut credam hoc modo ſcripſiſſe S. Paulum: Τῇ δὲ Ἄγαρ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ἱερουσαλὴμ, δουλεύει γὰρ μετὰ τῶν τέκνων αὐτῆς. Ἡ δὲ ἄνω &c. *Agari autem reſpondet Jeruſalem, ſervit enim cum liberis ſuis. Quæ vero ſupra eſt Jeruſalem libera eſt, quæ mater eſt omnium noſtrum*: poſtea vero adulterina iſta ſeſe inſinuaſſe hoc exemplo, Τῇ δὲ Ἄγαρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ συστοιχεῖ ἡ νῦν Ἱερουσαλήμ. Cum autem hæc oratio, ut cernis, in manifeſtum ſolœciſmum cadat, ſimile ſane vero eſt, ne dicam neceſſarium, verba iſta τῇ & ἡ ſic brevi à ſcribis immutatum iri, quemadmodum hodie vulgo feruntur. Quis enim non incuſet *imperitiam notariorum librariorumque incuriam*, ut S. Hieronymi verbis utar, *qui ſcribunt, non quod inveniunt, ſed quod intelligunt; & dum alienos errores emendare nituntur, oſtendunt ſuos?* Vale.

INDEX

INDEX RERUM
MEMORABILIUM; ET SCRIPTORUM
QUI IN EPISTOLA
RICHARDI BENTLEII
EMENDANTUR.

Jon

ERRATA Typographica sic corrigantur.

P. 2. v. 17. me virtus. 20. 23. ξεινακπώπα. 23. 19. Hic Argis Pel. illic in Creta. 29. 21. Aenariam arbitratus est. 30. 15. 5 & 5. 31. *pen.* πάμ' 33. 26. *dele*, suo 34. 33. I jam 35. 11. ὄζαιναι. 38. 10. Καὶ τῶν βοζων. 39. 12. legi 43. 20. invito 44. 12. suo 14. *adde* καὶ τραγῳδίας. 15. & 32. προσπεινόντων. 34. Sin autem, nolim *v. ult.* ab Ilio. 45. 14. sano loqui. 15. quo tamen modo 34. ἐξάμ. & *ult.* Hexam. 46. 26. Ἠθεοι. 48. 12. *adde* sic κάψα dicunt & κάμψαι sic λάψε) in antiquissimis MSS. λήμψε), & multa similia. 49. 8. *adde* (leg. ἀπαστφαλίσῃ) 21. aliquanto 50. 11. ἐξέκοψε. 17. *dele* Platonis est dialogus quo & *scribe* v. 19. Platonis est dialogus quo Socrates. 51. 23. *adde* & Menagio 30. LXXXII. 55. 33. & βεβαιαι. 56. 11. Nihil hic triste. 58. *versus* 1, 2, & 3. *transferantur post versum* 10. 18. πέμφιγι. 59. 3. ἄτιμοι. 62. ult. ἔπη. 63. 17. ἐπάχλιον. 64. *antep. dele* & 70. 27. oldear. 71. 22. Βρέτλιον. 74. 10. ναίουσι 76. 16. illud 86. & 87. *Syriaca mendosissima sunt.* 88. 33. quod contra ex. 89. 13. Hicetas. 91. 1. vineta.

F I N I S.

